SREDNJI GOVORI

Prevod Madžhima nikāye

MN - B

Pri branju uporabljaj informacije iz MN - A.

Ažurirani prevodi so na spletnem naslovu:

https://www.slo-theravada.org/sutta/mn.html

Samo za brezplačno distribucijo

Bojan Božič, april 2026

Kazalo

(MN 1) Mūlapariyāya Sutta – Izvor vseh stvari 8
(MN 2) Sabbāsava Sutta – Vsi vplivi 12
(MN 3) Dhammadāyāda Sutta – Dediči Dhamme 16
(MN 4) Bhayabherava Sutta – Strah in groza 19
(MN 5) Anangaṇa Sutta – Brez nečistosti 23
(MN 6) Ākankheyya Sutta – Če bi si menih želel 27
(MN 7) Vatthūpama Sutta – Prispodoba o krpi 30
(MN 8) Sallekha Sutta - Odstranjevanje nečistosti 33
(MN 9) Sammādiṭṭhi Sutta - Pravilni pogled 40
(MN 10) Satipaṭṭhāna Sutta - Področja pozornosti 48
(MN 11) Cūḷasīhanāda Sutta – Kratko učenje o levjem rjovenju 54
(MN 12) Mahāsihanāda Sutta – Dolgo učenje o levjem rjovenju 57
(MN 13) Mahādukkhakkhandha Sutta - Dolgo učenje o gmoti neprijetnosti 67
(MN 14) Cūḷadukkhakkhandha Sutta – Kratko učenje o gmoti neprijetnosti 71
(MN 15) Anumāna Sutta – Sklep 75
(MN 16) Cetokhila Sutta – Divjina v srcu 78
(MN 17) Vanapattha Sutta – Goščava pragozda 81
(MN 18) Madhupiṇḍika Sutta – Medena krogla 83
(MN 19) Dvedhāvitakka Sutta – Dve vrsti misli 86
(MN 20) Vitakkasaṇṭhāna Sutta – Odstranjevanje motečih misli 90
(MN 21) Kakacūpama Sutta – Prispodoba o žagi 92
(MN 22) Alagaddūpama Sutta - Prispodoba o kači 96
(MN 23) Vammika Sutta - Mravljišče 103
(MN 24) Rathavinīta Sutta - Kočije 105
(MN 25) Nivāpa Sutta - Vaba 109
(MN 26) Ariyapariyesanā Sutta – Plemenito iskanje 113
(MN 27) Cūḷahatthipadopama Sutta - Kratko učenje o slonovi stopinji 122
(MN 28) Mahāhatthipadopama Sutta – Dolgo učenje o slonovi stopinji 128
(MN 29) Mahāsāropama Sutta - Dolgo učenje o srčevini duhovnega življenja 132
(MN 30) Cūḷasāropama Sutta – Kratko učenje o srčevini duhovnega življenja 135
(MN 31) Cūḷagosinga Sutta – Kratko učenje v Gosingi 140
(MN 32) Mahāgosinga Sutta – Dolgo učenje v Gosingi 144

(MN 33) Mahāgopālaka Sutta – Dolgo učenje o kravjem pastirju 148
(MN 34) Cūḷagopālaka Sutta – Kratko učenje o kravjem pastirju 151
(MN 35) Cūḷasaccaka Sutta – Kratko učenje Saccaki 153
(MN 36) Mahāsaccaka Sutta – Dolgo učenje Saccaki 159
(MN 37) Cūḷataṇhāsankhaya Sutta – Kratko učenje o uničenju želja 169
(MN 38) Mahātaṇhāsankhaya Sutta – Dolgo učenje o uničenju želja 172
(MN 39) Mahā-Assapura Sutta – Dolgo učenje pri Assapuri 181
(MN 40) Cūḷaassapura Sutta - Kratko učenje pri Assapuri 187
(MN 41) Sāleyyaka Sutta - Brahmani iz Sāle 190
(MN 42) Verañdžaka Sutta – Brahmani iz Verañdža 194
(MN 43) Mahāvedalla Sutta – Več pojasnil 198
(MN 44) Cūḷavedalla Sutta – Kratka pojasnila 204
(MN 45) Cūḷadhammasamādāna Sutta - Kratko učenje o načinih ukvarjanja s stvarmi 209
(MN 46) Mahādhammasamādāna Sutta – Dolgo učenje o načinih ukvarjanja s stvarmi 212
(MN 47) Vīmaṁsaka Sutta - Preiskovalec 216
(MN 48) Kosambīya Sutta – Kosambinci 218
(MN 49) Brahmanimantanika Sutta – Povabilo Brahme 221
(MN 50) Māratadžanīya Sutta – Graja Māre 225
(MN 51) Kandaraka Sutta - Kandaraku 231
(MN 52) Aṭṭhakanāgara Sutta – Človek iz Aṭṭhakanāgara 238
(MN 53) Sekha Sutta – Učenec v višji praksi 241
(MN 54) Potaliya Sutta - Potaliyi 245
(MN 55) Džīvaka Sutta - Ādžīvaku 250
(MN 56) Upāli Sutta - Upāliju 252
(MN 57) Kukkuravatika Sutta – Asket s pasjim obnašanjem 262
(MN 58) Abhayarādžakumāra Sutta - Princu Abhayi 266
(MN 59) Bahuvedanīya Sutta – Mnogo vrst občutkov 268
(MN 60) Apaṇṇaka Sutta – Brezhibno učenje 271
(MN 61) Ambalaṭṭhikārāhulovāda Sutta - Nasvet Rāhuli pri Ambalaṭṭhiki 282
(MN 62) Mahārāhulovāda Sutta – Dolgo učenje o nasvetu Rāhuli 285
(MN 63) Cūḷamālunkya Sutta - Kratko učenje Mālunkyāputti 289
(MN 64) Mahāmālunkya Sutta – Dolgo učenje Mālunkyāputti 292
(MN 65) Bhaddāli Sutta - Bhaddāliju 296
(MN 66) Laṭukikopama Sutta – Prispodoba o prepelici 302
(MN 67) Cātumi Sutta - Pri Cātumi 307
(MN 68) Naḷakapāna Sutta – Pri Naḷakapāni 311

(MN 69) Gulissāni Sutta - Gulissāni 315
(MN 70) Kīṭāgiri Sutta - V Kīṭāgiriju 318
(MN 71) Tevidžavacchagotta Sutta – Vacchagotti o trojni resnični vednosti 323
(MN 72) Aggivacchagotta Sutta – Vacchagotti o ognju 326
(MN 73) Mahāvacchagotta Sutta – Dolgo učenje Vacchagotti 330
(MN 74) Dīghanakha Sutta - Dīghanakhu 335
(MN 75) Māgandiya Sutta – Māgandiyu 338
(MN 76) Sandaka Sutta - Sandaku 345
(MN 77) Mahāsakuludāyi Sutta – Dolgo učenje Sakuludāyī 354
(MN 78) Samaṇamaṇḍikā Sutta - Samaṇamaṇḍikāputta 364
(MN 79) Cūḷasakuludāyi Sutta - Kratko učenje Sakuludāyu 368
(MN 80) Vekhanassa Sutta - Vekhanassu 376
(MN 81) Ghaṭikāra Sutta – Lončar Ghaṭikāra 379
(MN 82) Raṭṭhapāla Sutta - Raṭṭhapāla 384
(MN 83) Makhādeva Sutta - Kralj Makhādeva 394
(MN 84) Madhurā Sutta - Pri Madhuri 398
(MN 85) Bodhirādžakumāra Sutta – Učenje princu Bodhiju 402
(MN 86) Angulimāla Sutta - Angulimāla 415
(MN 87) Piyadžatika Sutta – Rojeni iz teh, ki so nam dragi 421
(MN 88) Bahitika Sutta - Plašč 424
(MN 89) Dhammacetiya Sutta - Spomeniki Dhamme 427
(MN 90) Kaṇṇakatthala Sutta – Pri Kaṇṇakatthalu 431
(MN 91) Brahmāyu Sutta - Brahmāyu 435
(MN 92) Sela Sutta - Seli 443
(MN 93) Assalāyana Sutta - Mladeniču Assalāyanu 449
(MN 94) Ghoṭamukha Sutta - Ghoṭamukhi 455
(MN 95) Cankī Sutta – Cankīju 462
(MN 96) Esukārī Sutta - Esukārī 470
(MN 97) Dhānañdžāni Sutta - Dhānañdžāniju 474
(MN 98) Vāseṭṭha Sutta - Vāseṭṭhi 478
(MN 99) Subha Sutta - Subhi 485
(MN 100) Saṅgārava Sutta - Saṅgāravi 492
(MN 101) Devadaha Sutta – Pri Devadahi 500
(MN 102) Pancattaya Sutta – Pet in tri 509
(MN 103) Kinti Sutta - Kaj mislite o meni? 514
(MN 104) Sāmagāma Sutta - Pri Sāmagāmi 517

(MN 105) Sunakkhatta Sutta - Sunakkhatti 522
(MN 106) Āneñdžasappāya Sutta – Pot v mirnost 527
(MN 107) Gaṇakamoggallāna Sutta - Gaṇaka Moggallānu 530
(MN 108) Gopakamoggallāna Sutta - Gopaka Moggallānu 534
(MN 109) Mahāpunnama Sutta – Dolgo učenje v noči na polno luno 539
(MN 110) Cūḷapuṇṇama Sutta - Kratko učenje v noči na polno luno 542
(MN 111) Anupada Sutta – Eno za drugim, kot se zgodijo 545
(MN 112) Chabbisodhana Sutta – Šestkratna čistost 548
(MN 113) Sappurisa Sutta – Dober človek 553
(MN 114) Sevitabbāsevitabba Sutta – Gojiti in ne gojiti 556
(MN 115) Bahudhātuka Sutta – Mnogo vrst elementov 563
(MN 116) Isigili Sutta - Isigili 567
(MN 117) Mahācattarisaka Sutta – Velikih štirideset 569
(MN 118) Ānāpānasati Sutta – Pozornost med dihanjem 573
(MN 119) Kāyagatāsati Sutta – Pozornost na telo 579
(MN 120) Sankhārupapatti Sutta – Vrednotenje dosežkov 585
(MN 121) Cūḷasuññata Sutta - Kratko učenje o praznosti 587
(MN 122) Mahāsuññata Sutta – Dolgo učenje o praznosti 590
(MN 123) Acchariya-abbhūta Sutta – Osupljivo in neverjetno 595
(MN 124) Bakkula Sutta - Bakkula 599
(MN 125) Dantabhūmi Sutta – Stopnja ukročenosti 602
(MN 126) Bhūmidža Sutta - Bhūmidža 608
(MN 127) Anuruddha Sutta - Anuruddha 611
(MN 128) Upakkilesa Sutta – Nečistosti 614
(MN 129) Bālapaṇḍita Sutta – Bedaki in modri ljudje 619
(MN 130) Devadūta Sutta - Božanski glasniki 627
(MN 131) Bhaddekaratta Sutta – En odličen dan 632
(MN 132) Ānandabhaddekaratta Sutta - Ānanda in en odličen dan 634
(MN 133) Mahākaccānabhaddekaratta Sutta - Mahā Kaccāna in en odličen dan 636
(MN 134) Lomasakangiyabhaddekaratta Sutta - Lomasakangiya in en odličen dan 640
(MN 135) Cūḷakammavibhanga Sutta - Kratka razlaga dejanja 643
(MN 136) Mahākammavibhanga Sutta – Dolga razlaga dejanja 646
(MN 137) Saḷāyatanavibhanga Sutta – Razlaga šestih področij 651
(MN 138) Uddesavibhanga Sutta - Razlaga povzetka 656
(MN 139) Araṇavibhanga Sutta - Razlaga nekonflikta 660
(MN 140) Dhātuvibhanga Sutta - Razlaga elementov 665

(MN 141) Saccavibhanga Sutta - Razlaga resnic 671
(MN 142) Dakkhiṇāvibhanga Sutta - Razlaga darovanj 674
(MN 143) Anāthapiṇḍikovāda Sutta - Nasvet Anāthapiṇḍiku 678
(MN 144) Channovāda Sutta - Nasvet Channi 681
(MN 145) Puṇṇovāda Sutta - Nasvet Puṇṇi 683
(MN 146) Nandakovāda Sutta – Nasveti Nandake 685
(MN 147) Cūḷarāhulovāda Sutta – Kratek nasvet Rāhuli 689
(MN 148) Chachakka Sutta – Šest skupin šestih 691
(MN 149) Mahāsaḷāyatanika Sutta – Veliko šesterno področje 696
(MN 150) Nagaravindeyya Sutta - Nagaravindancem 698
(MN 151) Piṇḍapātapārisuddhi Sutta - Prečiščenje miloščine 700
(MN 152) Indriyabhāvanā Sutta – Razvoj sposobnosti 702

(MN 1) Mūlapariyāya Sutta – Izvor vseh stvari

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Ukkaṭṭhi, v gozdičku Subhaga, ob vznožju veličastnega drevesa sāla. Tam je tako nagovoril menihe: “Menihi.” - “Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:2. “Menihi, učil vas bom o izvoru vseh stvari. Poslušajte in skrbno pazite kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(NAVADEN POSAMEZNIK)

3. “Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki ne upošteva plemenitih in ni niti izkušen niti treniran v njihovi Dhammi, ne upošteva pravih ljudi in ni niti izkušen niti treniran v njihovi Dhammi. On iz zemlje zaznava zemljo. Ker iz zemlje zaznava zemljo, si predstavlja zemljo, si predstavlja v zemlji, si predstavlja iz zemlje, si predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ on uživa v zemlji. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

4. On iz vode zaznava vodo. Ker iz vode zaznava vodo, si predstavlja vodo, si predstavlja v vodi, si predstavlja iz vode, si predstavlja, da je voda ‘moje,’ on uživa v vodi. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

5. On iz ognja zaznava ogenj. Ker iz ognja zaznava ogenj, si predstavlja ogenj, si predstavlja v ognju, si predstavlja iz ognja, si predstavlja, da je ogenj ‘moje,’ on uživa v ognju. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

6. On iz zraka zaznava zrak. Ker iz zraka zaznava zrak, si predstavlja zrak, si predstavlja v zraku, si predstavlja iz zraka, si predstavlja, da je zrak ‘moje,’ on uživa v zraku. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

7. On iz bitij zaznava bitja. Ker iz bitij zaznava bitja, si predstavlja bitja, si predstavlja v bitjih, si predstavlja iz bitij, si predstavlja, da so bitja ‘moje,’ on uživa v bitjih. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

8. On iz božanstev zaznava božanstva. Ker iz božanstev zaznava božanstva, si predstavlja božanstva, si predstavlja v božanstvih, si predstavlja iz božanstev, si predstavlja, da so božanstva ‘moje,’ on uživa v božanstvih. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

9. On iz Padžāpatija zaznava Padžāpatija. Ker iz Padžāpatija zaznava Padžāpatija, si predstavlja Padžāpatija, si predstavlja v Padžāpatiju, si predstavlja iz Padžāpatija, si predstavlja, da je Padžāpati ‘moje,’ on uživa v Padžāpatiju. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

10. On iz Brahme zaznava Brahmo. Ker iz Brahme zaznava Brahmo, si predstavlja Brahmo, si predstavlja v Brahmi, si predstavlja iz Brahme, si predstavlja, da je Brahmā ‘moje,’ on uživa v Brahmi. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

11. On iz božanstev strujajočega sija zaznava božanstva strujajočega sija. Ker iz božanstev strujajočega sija zaznava božanstva strujajočega sija, si predstavlja božanstva strujajočega sija, si predstavlja v božanstvih strujajočega sija, si predstavlja iz božanstev strujajočega sija, si predstavlja, da so božanstva strujajočega sija ‘moje,’ on uživa v božanstvih strujajočega sija. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

12. On iz božanstev stalne aure zaznava božanstva stalne aure. Ker iz božanstev stalne aure zaznava božanstva stalne aure, si predstavlja božanstva stalne aure, si predstavlja v božanstvih stalne aure, si predstavlja iz božanstev stalne aure, si predstavlja, da so

božanstva stalne aure ‘moje,’ on uživa v božanstvih stalne aure. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

13. On iz božanstev obilnega sadu zaznava božanstva obilnega sadu. Ker iz božanstev obilnega sadu zaznava božanstva obilnega sadu, si predstavlja božanstva obilnega sadu, si predstavlja v božanstvih obilnega sadu, si predstavlja iz božanstev obilnega sadu, si predstavlja, da so božanstva obilnega sadu ‘moje,’ on uživa v božanstvih obilnega sadu. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

14. On iz neomejenega gospodarja zaznava neomejenega gospodarja. Ker iz neomejenega gospodarja zaznava neomejenega gospodarja, si predstavlja neomejenega gospodarja, si predstavlja v neomejenem gospodarju, si predstavlja iz neomejenega gospodarja, si predstavlja, da je neomejeni gospodar ‘moje,’ on uživa v neomejenem gospodarju. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

15. On iz področja neskončnega prostora zaznava področje neskončnega prostora. Ker iz področja neskončnega prostora zaznava področje neskončnega prostora, si predstavlja področje neskončnega prostora, si predstavlja v področju neskončnega prostora, si predstavlja iz področja neskončnega prostora, si predstavlja, da je področje neskončnega prostora ‘moje,’ on uživa v področju neskončnega prostora. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

16. On iz področja neskončne zavesti zaznava področje neskončne zavesti. Ker iz področja neskončne zavesti zaznava področje neskončne zavesti, si predstavlja področje neskončne zavesti, si predstavlja v področju neskončne zavesti, si predstavlja iz področja neskončne zavesti, si predstavlja, da je področje neskončne zavesti ‘moje,’ on uživa v področju neskončne zavesti. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

17. On iz področja ničnosti zaznava področje ničnosti. Ker iz področja ničnosti zaznava področje ničnosti, si predstavlja področje ničnosti, si predstavlja v področju ničnosti, si predstavlja iz področja ničnosti, si predstavlja, da je področje ničnosti ‘moje,’ on uživa v področju ničnosti. Zakaj je tako? Zato, vam pravim, ker tega ni popolnoma razumel.

18. On iz področja niti zaznavanja niti nezaznavanja zaznava področje niti zaznavanja niti nezaznavanja. Ker iz področja niti zaznavanja niti nezaznavanja zaznava področje niti zaznavanja niti nezaznavanja, si predstavlja področje niti zaznavanja niti nezaznavanja, si predstavlja v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja, si predstavlja iz področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, si predstavlja, da je področje niti zaznavanja niti nezaznavanja ‘moje,’ on uživa v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

19. On iz videnega zaznava videno. Ker iz videnega zaznava videno, si predstavlja videno, si predstavlja v videnem, si predstavlja iz videnega, si predstavlja, da je videno ‘moje,’ on uživa v videnem. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

20. On iz slišanega zaznava slišano. Ker iz slišanega zaznava slišano, si predstavlja slišano, si predstavlja v slišanem, si predstavlja iz slišanega, si predstavlja, da je slišano ‘moje,’ on uživa v slišanem. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

21. On iz občutenega zaznava občuteno. Ker iz občutenega zaznava občuteno, si predstavlja občuteno, si predstavlja v občutenem, si predstavlja iz občutenega, si predstavlja, da je občuteno ‘moje,’ on uživa v občutenem. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

22. On iz spoznanega zaznava spoznano. Ker iz spoznanega zaznava spoznano, si predstavlja spoznano, si predstavlja v spoznanem, si predstavlja iz spoznanega, si predstavlja, da je spoznano ‘moje,’ on uživa v spoznanem. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

23. On iz enotnosti zaznava enotnost. Ker iz enotnosti zaznava enotnost, si predstavlja enotnost, si predstavlja v enotnosti, si predstavlja iz enotnosti, si predstavlja, da je enotnost ‘moje,’ on uživa v enotnosti. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

24. On iz različnosti zaznava različnost. Ker iz različnosti zaznava različnost, si predstavlja različnost, si predstavlja v različnosti, si predstavlja iz različnosti, si predstavlja, da je različnost ‘moje,’ on uživa v različnosti. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

25. On iz vsega zaznava vse. Ker iz vsega zaznava vse, si predstavlja vse, si predstavlja v vsem, si predstavlja iz vsega, si predstavlja, da je vse ‘moje,’ on uživa v vsem. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

26. On iz ugasnitve zaznava ugasnitev. Ker iz ugasnitve zaznava ugasnitev, si predstavlja ugasnitev, si predstavlja v ugasnitvi, si predstavlja iz ugasnitve, si predstavlja, da je ugasnitev ‘moje,’ on uživa v ugasnitvi. Zakaj je tako? Ker tega ni popolnoma razumel.

(UČENEC V VIŠJI PRAKSI)

27. Menihi, menih, ki je v višji praksi[1], čigar srce še ni doseglo cilja, ki si še vedno prizadeva za najvišjo varnost pred vezanostjo, iz zemlje direktno pozna zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si naj ne predstavlja zemlje, si naj ne prestavlja v zemlji, si naj ne predstavlja iz zemlje, si naj ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ naj ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker mora to popolnoma razumeti.

28-49. On iz vode direktno pozna vodo ... On iz vsega direktno pozna vse ...

50. On iz ugasnitve direktno pozna ugasnitev. Ker iz ugasnitve direktno pozna ugasnitev, si naj ne predstavlja ugasnitve, si naj ne prestavlja v ugasnitvi, si naj ne predstavlja iz ugasnitve, si naj ne predstavlja, da je ugasnitev ‘moje,’ naj ne uživa v ugasnitvi. Zakaj je tako? Zato, ker mora to popolnoma razumeti.

(ARAHANT - I)

51. Menihi, menih, ki je arahant z uničenimi vplivi, ki je živel sveto življenje, napravil, kar je bilo potrebno napraviti, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil ovire bitnosti in je popolno osvobojen skozi končno vednost, iz zemlje direktno pozna zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je to popolnoma razumel.

52-74. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Zakaj je tako? Zato, vam pravim, ker je to v popolnosti razumel.

(ARAHANT - II)

75. Menihi, menih, ki je arahant ... popolno osvobojen skozi končno vednost, iz zemlje direktno pozna zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je brez poželenja skozi uničenje poželenja.

76-98. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Zakaj je tako? Zato, ker je brez poželenja skozi uničenje poželenja.

(ARAHANT – III)

99. Menihi, menih, ki je arahant ... popolno osvobojen skozi končno vednost, direktno pozna zemljo kot zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne

prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je brez sovraštva skozi uničenje sovraštva.

100-122. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Zakaj je tako? Zato, ker je brez sovraštva skozi uničenje sovraštva.

(ARAHANT - IV)

123. Menihi, menih, ki je arahant ... popolno osvobojen skozi končno vednost, direktno pozna zemljo kot zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je brez zablode skozi uničenje zablode.

124-146. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Zakaj je tako? Zato, ker je brez zablode skozi uničenje zablode.

(TATHĀGATA - I)

147. Menihi, tudi Tathāgata, popoln in popolno prebujen, direktno pozna zemljo kot zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je Tathāgata to popolnoma in dokončno razumel.

148-170. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Zakaj je tako? Ker, vam pravim, je Tathāgata to popolnoma in dokončno razumel.

(TATHĀGATA - II)

171. Menihi, Tathāgata, popoln in popolno prebujen, direktno pozna zemljo kot zemljo. Ker iz zemlje direktno pozna zemljo, si ne predstavlja zemlje, si ne prestavlja v zemlji, si ne predstavlja iz zemlje, si ne predstavlja, da je zemlja ‘moje,’ ne uživa v zemlji. Zakaj je tako? Zato, ker je razumel, da je užitek izvor neprijetnosti in da je z bitnostjo [kot pogojem] tukaj rojstvo in iz tega nastaneta starost in smrt. Zato, menihi, se je Tathāgata skozi popolno uničenje, izginitev, prenehanje, odrekanje in opustitev želje, prebudil v najvišje popolno prebujenje.

172-194. On iz vode direktno pozna vodo ... ugasnitev kot ugasnitev ... Ker je razumel, da je užitek izvor neprijetnosti in z bitnostjo [kot pogojem] je tukaj rojstvo in iz tega nastaneta starost in smrt. Zato, menihi, se je Tathāgata skozi popolno uničenje, izginitev, prenehanje, odrekanje in opustitev želje, prebudil v najvišje popolno prebujenje.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi, in menihi niso bili veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Učenec v višji praksi je ta, ki je dosegel enega od treh nižjih nivojev dosežkov – nivo vstopajočega v tok, nivo enkratnega povratnika, nivo nepovratnika, vendar mora še vedno vaditi, da doseže cilj, to je nivo arahantstva.

(MN 2) Sabbāsava Sutta – Vsi vplivi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Savatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom o brzdanju vseh vplivov. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(POVZETEK)

3. "Menihi, jaz pravim, da je uničenje vplivov za tistega, ki ve in vidi, ne za tistega, ki ne ve in ne vidi. Kdo ve in kaj vidi? Temeljit premislek in netemeljit premislek. Ko nekdo temeljito ne premisli, se pojavijo nenastali vplivi in se povečajo že nastali vplivi. Ko nekdo temeljito premisli, se nenastali vplivi ne pojavijo in se opustijo že nastali vplivi.

4. Menihi, so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z videnjem. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti z brzdanjem. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti z njihovo uporabo. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti s prenašanjem. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti z izogibanjem. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti z odstranjevanjem. So vplivi, ki jih je potrebno opustiti z razvijanjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z VIDENJEM)

5. Kakšne vplive, menihi, je potrebno opustiti z videnjem? Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki nima spoštovanja do plemenitih in je nevešč in nediscipliniran v njihovi Dhammi, ki nima spoštovanja do pravih ljudi in je nevešč in nediscipliniran v njihovi Dhammi, ne razume h katerim stvarem se je primerno usmeriti, in h katerim stvarem se ni primerno usmeriti. Ker je to tako, se usmeri k tistim stvarem, h katerim se ni primerno usmeriti, in se ne usmeri k tistim stvarem, h katerim se je primerno usmeriti.

6. Katere so stvari, h katerim se ni primerno usmeriti? To so stvari, ki ko se k njim usmeri, v njem nastane do takrat še nenastali vpliv čutnosti in se poveča že nastali vpliv čutnosti, v njem nastane do takrat še nenastali vpliv bitnosti in se poveča že nastali vpliv bitnosti, v njem nastane do takrat še nenastali vpliv nevednosti in se poveča že nastali vpliv nevednosti. To so stvari, h katerim se ni primerno usmeriti. In katere so stvari, h katerim se je primerno usmeriti? To so stvari, ki ko se k njim usmeri, v njem ne nastane do takrat še nenastali vpliv čutnosti in je opuščen že nastali vpliv čutnosti, v njem ne nastane do takrat še nenastali vpliv bitnosti in je opuščen že nastali vpliv bitnosti, v njem ne nastane do takrat še nenastali vpliv nevednosti in je opuščen že nastali vpliv nevednosti. To so stvari, h katerim se je primerno usmeriti, ki pa se k njim ne usmeri. Z usmerjanjem k stvarem, h katerim se ni primerno usmeriti in ne z usmerjanjem k stvarem, h katerim se je primerno usmeriti, v njem nastanejo do takrat še nenastali vplivi in se že nastali vplivi povečajo.

7. On temeljito ne premisli na tak način: 'Ali sem živel v preteklosti? Ali nisem živel v preteklosti? Kaj sem bil v preteklosti? Kako sem bil v preteklosti? Ko sem bil nekaj, kaj sem postal v preteklosti? Ali bom živel v prihodnosti? Ali ne bom živel v prihodnosti? Kaj bom v prihodnosti? Kako bom v prihodnosti? Ko bom nekaj, kaj bom postal v prihodnosti?' Ali drugače, on je notranje zmeden o sedanjosti: 'Ali jaz obstajam? Ali jaz ne obstajam? Kaj sem jaz? Kako sem jaz? Od kod je prišlo to bitje? Kam bo šlo?'

8. Ko na tak način temeljito ne premisli, v njem nastane eden od šestih pogledov. Pogled 'moje sebstvo obstaja' nastane v njem kot resnica in se utrdi; ali, pogled 'moje sebstvo ne

obstaja' nastane v njem kot resnica in se utrdi; ali, pogled 'jaz zaznavam sebstvo s sebstvom' nastane v njem kot resnica in se utrdi; ali, pogled 'jaz zaznavam nesebstvo s sebstvom' nastane v njem kot resnica in se utrdi; ali, pogled 'jaz zaznavam sebstvo z nesebstvom' nastane v njem kot resnica in se utrdi; ali drugače, on ima nekatere takšne poglede: 'To je moje sebstvo, ki govori in čuti in doživlja tukaj in tam rezultat dobrih ali slabih dejanj; to moje sebstvo je trajno, večno, neskončno, ni predmet sprememb in bo trajalo večno.' Ti špekulativni pogledi, menihi, se imenujejo goščava pogledov, divjina pogledov, skrivljenost pogledov, kolebanje pogledov, okovanost pogledov. Okovan z okovi pogledov, nepoučen navaden posameznik ni osvobojen rojstva, staranja in smrti, osvobojen žalosti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa; jaz pravim, da ni osvobojen neprijetnosti.

9. Menihi, dobro poučeni plemeniti učenec, ki spoštuje plemenite in je usposobljen in discipliniran v njihovi Dhammi, ki spoštuje prave ljudi in je usposobljen in discipliniran v njihovi Dhammi, razume h katerim stvarem se je primerno usmeriti in h katerim stvarem se ni primerno usmeriti. Ker je to tako, se on ne usmeri k tistim stvarem, h katerim se ni primerno usmeriti in se usmeri k tistim stvarem, h katerim se je primerno usmeriti.

10. Katere so stvari, h katerim se ni primerno usmeriti in h katerim se on ne usmeri? Obstajajo stvari, ki ko se k njim usmeri, v njem nastane do takrat še nenastali vpliv čutnosti ... (kot §6) ... in se poveča že nastali vpliv nevednosti. To so stvari, h katerim se ni primerno usmeriti in h katerim se on ne usmeri. In katere so stvari, h katerim se usmeri? To so stvari, ki ko se k njim usmeri, v njem ne nastane do takrat še nenastali vpliv čutnosti ... (kot §6) ... in je opuščen že nastali vpliv čutnosti. To so stvari, h katerim se je primerno usmeriti in h katerim se on usmeri. Z usmerjanjem k stvarem, h katerim se ni primerno usmeriti in z usmerjanjem k stvarem, h katerim se je primerno usmeriti, nenastali vplivi ne nastanejo v njem in so opuščeni že nastali vplivi.

11. On temeljito premisli: 'To je neprijetnost'. On temeljito premisli: 'To je izvor neprijetnosti'. On temeljito premisli: 'To je končanje neprijetnosti'. On temeljito premisli: 'To je pot, ki vodi do končanja neprijetnosti.' Ko temeljito premisli na ta način, so v njem opuščeni trije okovi: pogled identitete, dvom in privrženost (napačni) uporabi etike in običajev. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti z videnjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z BRZDANJEM)

12. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti z brzdanjem? Menih, ko temeljito premisli, vztraja z brzdanjem sposobnosti oči. Medtem ko se lahko pojavijo vplivi, neprijetnosti in vročica v tem, ki vztraja z neobrzdano sposobnostjo oči, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki vztraja z obrzdano sposobnostjo oči. Ko temeljito razmisli, vztraja z brzdanjem sposobnosti ušes ... z brzdanjem sposobnosti nosu ... z brzdanjem sposobnosti jezika ... z brzdanjem sposobnosti telesa ... z brzdanjem sposobnosti uma... Medtem ko se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki vztraja z neobrzdanimi sposobnostmi, ni vplivov, neprijetnosti ali vročice v tem, ki vztraja z obrzdanimi sposobnostmi. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti z brzdanjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z UPORABO)

13. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti z uporabo? Menih, ko temeljito premisli, uporabi obleko le za zaščito pred mrazom, za zaščito pred vročino, za zaščito pred stikom z obadi, komarji, vetrom, soncem, plazilci in samo za namen zakrivanja intimnih delov telesa.

14. Ko temeljito premisli, uporabi miloščinsko hrano niti za užitek niti za opojnost niti zaradi lepote in privlačnosti, ampak le za vzdrževanje in trajanje tega telesa, za odpravo

nelagodja in za pomoč svetemu življenju, in si misli: 'Tako bom končal stare občutke, ne da bi nastali novi občutki in bom zdrav in kreposten in bom živel v udobju.'

15. Ko temeljito premisli, uporabi prostor za počitek samo za zaščito pred mrazom, za zaščito pred vročino, za zaščito pred stikom z obadi, komarji, vetrom, soncem, plazilci in samo za namen zaščite pred vremenskimi nevšečnostmi in za uživanje v umiku.

16. Ko temeljito premisli, uporabi medicinske potrebščine samo za zaščito pred nastalimi bolečimi občutki in v korist dobrega zdravja.

17. Čeprav se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki ne uporablja potrebščin, ni vplivov, neprijetnosti ali vročice v tem, ki jih uporablja. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti z uporabo.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI S POTRPLJENJEM)

18. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti s potrpljenjem? Menih, ko temeljito premisli, prenaša mraz in vročino, lakoto in žejo, stik s plazilci, komarji, vetrom, soncem in ostudnimi stvarmi. On potrpi zlobno govorjenje, neiskrene besede in nastale telesne občutke, ki so boleči, mučni, ostri, prebadajoči, neprijetni, nesrečni in grozeči življenju. Čeprav se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki ne potrpi takšnih stvari, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki to potrpi. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti s potrpljenjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z IZOGIBANJEM)

19. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti z izogibanjem? Menih, ko temeljito premisli, se izogne divjemu slonu, divjemu konju, divjemu biku, divjemu psu, kači, štoru, grmu robid, breznu, prepadni steni, greznici, odtočnemu kanalu. Ko temeljito premisli, se izogne sedenju na neprimernih sedežih[1], tavanju po neprimernih krajih in druženju s slabimi tovariši, ker če bi to tako delal, bi ga modri tovariši v svetem življenju lahko sumili zlega ravnanja. Čeprav se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki se ne izogiba tem stvarem, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki se jim izogiba. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti z izogibanjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z ODSTRANJEVANJEM)

20. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti z odstranjevanjem? Menih, ko temeljito premisli, ne dopusti misli čutnosti, ki je nastala v njem. On jo zapusti, odstrani, jo odvrže in uniči in ne dopusti misli zlobe, ki je nastala v njem ... On ne dopusti misli krutosti, ki je nastala v njem ... On ne dopusti nastanek zlih slabih stanj, jih opusti, odstrani, odvrže in uniči. Čeprav se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki ne odstrani teh misli, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki jih odstrani. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti z odstranjevanjem.

(VPLIVI, KI JIH JE POTREBNO OPUSTITI Z RAZVIJANJEM)

21. Katere vplive, menihi, bi morali opustiti z razvijanjem? Menih, ko temeljito premisli, razvije pozornost kot dejavnik prebujenja, ki je podprt s samoto, brezstrastnostjo in prenehanjem in zori v odrekanju. On razvije dejavnik opazovanja pojavnosti kot dejavnik prebujenja ... prizadevnosti ... radosti ... mirnosti ... zbranosti ... mirnodušnosti kot dejavnik prebujenja, ki je podprt s samoto, brezstrastnostjo in prenehanjem in zori v odrekanju[2]. Čeprav se lahko pojavijo vplivi, neprijetnost in vročica v tem, ki ne razvije teh dejavnikov prebujenja, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki jih razvije. Tako se imenujejo vplivi, ki jih je potrebno opustiti.

(ZAKLJUČEK)

22. Menihi, ko so za meniha vplivi, ki jih je potrebno opustiti z videnjem bili opuščeni z videnjem, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z brzdanjem bili opuščeni z brzdanjem, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z uporabo bili opuščeni z uporabo, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti s potrpljenjem bili opuščeni s potrpljenjem, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z izogibanjem bili opuščeni z izogibanjem, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z odstranjevanjem bili opuščeni z odstranjevanjem, ko so vplivi, ki jih je potrebno opustiti z razvijanjem bili opuščeni z razvijanjem – takrat se on imenuje menih, ki biva obrzdan z brzdanjem vseh vplivov. On je prekinil z željami, odvrgel spone in s popolnim razumevanjem pojmov napravil konec neprijetnosti."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

Vplivi - glej opombe.
[1] Neprimerni sedeži so dveh vrst, kar je omenjeno v meniškem pravilniku Pātimokkhi – sedenje z žensko za zastorom na javnem mestu, prikladnim za spolni odnos in sedenje z žensko na samem.
[2] To je sedem dejavnikov prebujenja (satta bodžhangā), ki so vključeni med sedemintrideset pogojev za prebujenje.

(MN 3) Dhammadāyāda Sutta – Dediči Dhamme

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(POSVETNOST IN DHAMMA)

2. "Menihi, bodite moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh. Iz milosti do vas sem pomislil: 'Kako naj bodo moji učenci moji dediči v Dhammi in ne moji dediči v posvetnih stvareh?' Če ste moji dediči v posvetnih stvareh, ne moji dediči v Dhammi, boste takole grajani: 'Učiteljevi učenci živijo kot dediči v posvetnih stvareh, ne kot dediči v Dhammi'. In jaz bom grajan takole: 'Učiteljevi učenci živijo kot njegovi dediči v posvetnih stvareh, ne kot njegovi dediči v Dhammi.'

Če ste moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh, ne boste grajani [ampak bo rečeno]: 'Učiteljevi učenci živijo kot njegovi dediči v Dhammi, ne kot njegovi dediči v posvetnih stvareh'. In jaz ne bom grajan [ampak bo rečeno]: 'Učiteljevi učenci živijo kot njegovi dediči v Dhammi, ne kot njegovi dediči v posvetnih stvareh.' Zato, menihi, bodite moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh. Iz milosti do vas sem pomislil: 'Kako naj bodo moji učenci moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh?'

3. Menihi, predpostavimo, da sem že pojedel, odklonil hrano, ko sem se nasitil, končal, imel dovolj, imel toliko, kot sem potreboval in je nekaj podarjene hrane ostalo, da se jo zavrže. Tedaj prideta dva meniha, lačna in slabotna in jima rečem: 'Meniha, jaz sem jedel ... imel, kar sem potreboval, vendar je tam ostalo še nekaj podarjene hrane, ki se bo zavrgla. Jejta, če želita. Če ne bosta jedla, potem jo bom vrgel stran tam, kjer ni zelenja ali vrgel v vodo, kjer ni življenja.' Potem je eden od menihov pomislil: 'Blaženi je jedel ... imel, kar je potreboval, vendar je ta podarjena hrana Blaženemu ostala in bo zavržena. Če jo ne pojemo, jo bo Blaženi zavrgel ... Vendar je Blaženi rekel tole: "Menihi, bodite moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh." Ta podarjena hrana je ena od posvetnih stvari. Kaj če ne pojem te podarjene hrane in preživim noč in dan lačen in slaboten.' In namesto da bi jedel podarjeno hrano, je preživel to noč in dan lačen in slaboten. Potem je drugi menih pomislil: 'Blaženi je jedel ... imel, kar je potreboval, vendar je ta podarjena hrana Blaženemu ostala in bo zavržena ... Kaj če pojem to podarjeno hrano in preživim noč in dan niti lačen niti slaboten.' In ko je pojedel to podarjeno hrano, je preživel noč in dan niti lačen niti slaboten. In čeprav je ta menih jedel podarjeno hrano in preživel noč in dan niti lačen niti slaboten, bolj spoštujem in hvalim prvega meniha. Zakaj je tako? Ker ga bo to za dolgo časa vodilo do malostevilnosti njegovih želja, do zadovoljstva, izbrisa, do enostavne podpore za življenje in do prebujenja energije. Zato, menihi, bodite moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh. Iz milosti do vas sem pomislil: 'Kako naj bodo moji učenci moji dediči v Dhammi, ne moji dediči v posvetnih stvareh?'"

4. To je rekel Blaženi. Ko je to rekel, je Vzvišeni vstal iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče. Kmalu potem ko je odšel, je častiti Sāriputta nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi." - "Prijatelj," so odgovorili. Častiti Sāriputta je rekel:

(ŽIVLJENJE UČENCA V SAMOTI)

5. "Prijatelji, na kakšen način učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti? In na kakšen način učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti?"

“Zares, prijatelj, od daleč bi prišli, da bi izvedeli od častitega Sāriputte, kaj pomeni ta izjava. Bilo bi dobro, če bi častiti Sāriputta razložil pomen te izjave. Ko bodo menihi to slišali od njega, si bodo zapomnili.”

“Potem, prijatelji, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal.” “Da, prijatelj,” so odgovorili menihi. Častiti Sāriputta je rekel:

6. “Prijatelji, na kakšen način učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti? Učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti. Oni ne opustijo tistega, kar jim je učitelj naročil. So potratni in nemarni, vodijo v nazadovanju, ne brigajo se za samoto.

Menihe starešine[1] je potrebno grajati zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti: zaradi tega prvega razloga morajo biti grajani. Oni ne opustijo tistega, kar jim je učitelj naročil: zaradi tega drugega razloga morajo biti grajani. So potratni in nemarni, vodijo v nazadovanju, ne brigajo se za samoto: zaradi tega tretjega razloga morajo biti grajani. Menihe starešine je treba grajati zaradi teh treh razlogov.

Srednje menihe je potrebno grajati zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti: zaradi tega prvega razloga morajo biti grajani. Oni ne opustijo tistega, kar jim je učitelj naročil: zaradi tega drugega razloga morajo biti grajani. So potratni in nemarni, vodijo v nazadovanju, ne brigajo se za samoto: zaradi tega tretjega razloga morajo biti grajani. Srednje menihe je treba grajati zaradi teh treh razlogov.

Nove menihe je potrebno grajati zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti: zaradi tega prvega razloga morajo biti grajani. Oni ne opustijo tistega, kar jim je učitelj naročil: zaradi tega drugega razloga morajo biti grajani. So potratni in nemarni, vodijo v nazadovanju, ne brigajo se za samoto: zaradi tega tretjega razloga morajo biti grajani. Nove menihe je treba grajati zaradi teh treh razlogov.

Na ta način učenci učitelja, ki živijo v samoti, ne vadijo v samoti.

7. Na kakšen način učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti? Učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti. Opustijo tisto, kar jim je učitelj naročil. Niso potratni in nemarni, trudijo se izogniti nazadovanju in so vodilni v samoti.

Menihe starešine je potrebno pohvaliti zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega prvega razloga. Opustijo tisto, kar jim je učitelj naročil: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega drugega razloga. Niso potratni in nemarni. Trudijo se izogniti nazadovanju in so vodilni v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega tretjega razloga. Menihe starešine je potrebno pohvaliti zaradi teh treh razlogov.

Srednje menihe je potrebno pohvaliti zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, oni vadijo v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega prvega razloga. Opustijo tisto, kar jim je učitelj naročil: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega drugega razloga. Niso potratni in nemarni. Trudijo se izogniti nazadovanju in so vodilni v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega tretjega razloga. Srednje menihe je potrebno pohvaliti zaradi teh treh razlogov.

Nove menihe je potrebno pohvaliti zaradi treh razlogov. Kot učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega prvega razloga. Opustijo tisto, kar jim je učitelj naročil: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega drugega razloga. Niso potratni in nemarni. Trudijo se izogniti nazadovanju in so vodilni v samoti: potrebno jih je pohvaliti zaradi tega tretjega razloga. Nove menihe je potrebno pohvaliti zaradi teh treh razlogov.

Na ta način učenci učitelja, ki živijo v samoti, vadijo v samoti.

(SREDNJA POT)

8. Obstaja zlo pohlepa in sovraštva. Obstaja srednja pot za opustitev pohlepa in sovraštva, ki daje vizijo, daje znanje, ki vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve. In kaj je srednja pot? To je Plemenita osemčlena pot: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost. To je srednja pot, ki daje vizijo, daje znanje, kar vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve.

9-15. Zlo je jeza in maščevanje ... zaničevanje in oblastna drža ... zavist in skopost ... sleparstvo in prevara ... trma in predrznost ... domišljavost in aroganca ... samovšečnost in nemarnost. Obstaja srednja pot za opustitev samovšečnosti in nemarnosti, ki daje vizijo, daje vednost, kar vodi do miru, do direktnega znanja, do prebujenja, do ugasnitve. In kaj je ta srednja pot? To je ravno ta Plemenita osemčlena pot: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost. To je srednja pot, ki daje vizijo, daje znanje, kar vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve."

To je bilo tisto, kar je rekel častiti Sāriputta. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Sāriputte.

Opombe

---

[1] Menihi starešine (*thera*) so ti, ki imajo več kot deset deževnih umikov od svoje posvetitve. Srednji menihi imajo med pet in manj kot deset deževnih umikov, novi menihi pa imajo manj kot pet deževnih umikov.

(MN 4) Bhayabherava Sutta – Strah in groza

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthiju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je brahman Džāṇussoṇi odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljudnosten in družaben pogovor končan, je sedel ob stran in rekel: "Gospod Gotama, ko so pripadniki naroda odšli naprej od doma v brezdomstvo zaradi zaupanja v gospoda Gotamo, ali imajo gospoda Gotamo za svojega vodjo, svojega pomočnika in za svojega vodnika? In ali ti ljudje sledijo vzgledu gospoda Gotame?"

"Tako je, brahman, tako je. Ko odide pripadnik naroda naprej od doma v brezdomstvo zaradi zaupanja vame, me ima za svojega vodjo, svojega pomočnika in svojega vodnika. In ti ljudje sledijo mojemu vzgledu."

"Vendar gospod Gotama, bivališča v odročni goščavi pragozda, v gozdu, je težko vzdrževati, samoto je težko prakticirati in težko je uživati v samotnosti. Pomislil bi, da pragozd oropa menihu srce, če ta nima zbranosti."

"Tako je, brahman, tako je. Bivališča v odročni goščavi pragozda, v gozdu, je težko vzdrževati, samoto je težko prakticirati in težko je uživati v samotnosti. Pomislil bi, da pragozd oropa menihu srce, če ta nima zbranosti.

3. Pred mojim prebujenjem, ko sem bil še samo neprebujeni bodhisatta, sem tudi jaz premišljeval: 'Bivališča v odročni goščavi pragozda, v gozdu, je težko vzdrževati ... da pragozd oropa menihu srce, če ta nima zbranosti.'

(VZROKI ZA STRAH IN GROZO)

4. Premišljeval sem tako: 'Kadar asketi ali brahmani, ki niso prečiščeni v telesnem ravnanju, bivajo v odročnih mestih v goščavi pragozda, v gozdu, potem zaradi tega, ker nimajo prečiščenega telesnega ravnanja, ti dobri asketi in brahmani obudijo v sebi škodljiv strah in grozo. Toda jaz ne grem bivati v odročno goščavo pragozda, v gozd, neprečiščen v telesnem ravnanju. Jaz sem prečiščen v telesnem ravnanju. Jaz grem v odročna pragozdna bivališča, v gozd, kot eden plemenitih s prečiščenim telesnim ravnanjem.' Ko vidim v sebi to čistost telesnega ravnanja, najdem veliko olajšanje v življenju v gozdu.

5-7. Premišljeval sem tako: 'Kadar asketi ali brahmani niso prečiščeni v govornem ravnanju ... niso prečiščeni v umskem ravnanju ... niso prečiščeni v svojem načinu življenja, odidejo v bivališče v odročno goščavo pragozda, v gozd ... obudijo v sebi škodljiv strah in grozo. Toda ... jaz imam prečiščen način življenja. Jaz se napotim v bivališče v odročno goščavo pragozda, v gozd, kot eden plemenitih, s prečiščenim načinom življenja.' Ko vidim v sebi to prečiščenost načina življenja, najdem veliko uteho v bivanju v gozdu.

8. Premišljeval sem tako: 'Kadar so asketi ali brahmani pohlepni in polni poželenja ... Jaz nisem pohlepen ... '

9. '... s srcem zlobe in namerami sovraštva ... Jaz imam srce dobrohotnosti ... '

10. '... obvladani z otopelostjo in zaspanost... Jaz sem brez otopelosti in zaspanosti... '

11. '... obvladani z vznemirjenim in nemirnim srcem ... Jaz imam mirno srce ... '

12. '... negotovi in dvomeči ... Jaz sem šel onkraj dvoma ... '

13. '... vdani samohvali in podcenjevanju drugih ... Jaz nisem vdan samohvali in podcenjevanju drugih ... '

14. '... predmet preplaha in groze ... Jaz sem brez zaskrbljenosti ... '

15. '... željni dobička, časti in ugleda ... Jaz imam malo želja ... '

16. '... leni in v pomanjkanju prizadevanja ... Jaz sem prizadeven ... '

17. '... nepozorni in nepremišljeni ... Jaz sem zasidran v pozornosti ... '

18. '... nezbrani in z zablodelim srcem ... Jaz obvladam zbranost ... '

(OBVLADOVANJE STRAHU IN GROZE)

19. Premišljeval sem tako: 'Kadar se asketi ali brahmani brez modrosti, blebetači, odpravijo v bivališča v odročno goščavo pragozda, v gozd, potem ta napaka svojega bitja, da so brez modrosti in blebetači, v dobrih asketih in brahmanih prebudi škodljiv strah in grozo. Vendar, jaz ne grem v bivališče v odročno goščavo pragozda, v gozd, brez modrosti, blebetajoč. Jaz imam pozornost. Jaz grem v bivališče v odročno goščavo pragozda, v gozd, kot eden plemenitih, ki ima modrost.' Ko sem videl v sebi to posedovanje modrosti, sem pridobil veliko zaupanje v bivanje v gozdu.

20. Premišljeval sem tako: 'Obstajajo posebej ugodne noči štirinajstega, petnajstega in osmega[1]. Kaj če bi te noči preživel v takšnih strah zbujajočih, strašljivih bivališčih, kot so svetišča v parkih, svetišča v gozdovih in svetišča v drevju? Morda bi srečal ta strah in grozo.' In kasneje, na takšne posebej ugodne noči, kot so štirinajstega, petnajstega in osmega, sem prebil v takšnih strah zbujajočih, strašljivih bivališčih, kot so svetišča v parkih, svetišča v gozdovih in svetišča v drevju. In ko sem tam bival, bi prišla k meni divja žival, bi pav prelomil vejo ali veter zašumel listje. Pomislil sem: 'Kaj če sedaj prihajata strah in groza?' Pomislil sem: 'Zakaj bivam vedno v pričakovanju strahu in groze? Kaj če bi obvladal ta strah in grozo ko ta pride nadme, medtem ko bi ohranjal isto držo telesa v kateri sem?'

Ko sem hodil, sta nadme prišla strah in groza. Nisem niti obstal niti sedel niti legel, dokler nisem obvladal tega strahu in groze. Ko sem stal, sta nadme prišla strah in groza. Nisem niti hodil niti sedel niti legel, dokler nisem obvladal tega strahu in groze. Ko sem sedel, sta nadme prišla strah in groza. Jaz nisem niti hodil niti stal, niti legel, dokler nisem obvladal tega strahu in groze. Ko sem ležal, sta nadme prišla strah in groza. Jaz nisem niti hodil niti stal niti sedel, dokler nisem obvladal tega strahu in groze.

21. Obstajajo, brahman, nekateri asketi in brahmani, ki dojemajo dan takrat ko je noč in noč ko je dan. Pravim, da so v zablodi. Jaz dojemam noč takrat ko je noč in dan ko je dan. Upravičeno rečeno, če bi o komerkoli lahko rekli: 'Bitje, ki ni predmet zablode, se je pojavilo na svetu, za blaginjo in srečo mnogih, iz usmiljenja za svet, za dobro, blagor in srečo božanstev in ljudi,' sem to resnično jaz, o katerem bi to upravičeno govorili.

22. Neutrudna energija se je vzbudila v meni in stalna pozornost je bila vzpostavljena, moje telo je bilo mirno in brez težav, moje srce zbrano in poenoteno.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

23. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v **prvi stopnji zbranosti**, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

24. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v **drugi stopnji zbranosti**, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja.

25. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v **tretji stopnji zbranosti**, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.'

26. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v **četrti stopnji zbranosti**, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

(TRI VEDNOSTI)

27. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **spominu na pretekla življenja**. Spomnil sem se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako sem se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj.

28. To je bila prva resnična vednost, ki sem jo dosegel v prvem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

29. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, sem videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razumel sem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako sem z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumel, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

30. To je bila druga resnična vednost, ki sem jo dosegel v drugem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

31. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **vednosti o uničenju vplivov**. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je neprijetnost'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je izvor neprijetnosti'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je prenehanje neprijetnosti'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To so vplivi'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je izvor vplivov'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je

prenehanje vplivov'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

32. Ko sem tako vedel in videl, je bilo moje srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je bilo osvobojeno, je prišla vednost: 'Osvobojeno je.' Direktno sem vedel: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

33. To je bila tretja resnična vednost, ki sem jo dosegel v tretjem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

34. Brahman, morda misliš: 'Morda asket Gotama celo dandanes ni brez poželenja, sovraštva in zablode, ker se še vedno zateče v oddaljena bivališča v odročni goščavi pragozda, v gozd.' Ampak ti ne bi smel razmišljati tako. To je zato, ker vidim dve koristi, da se še vedno zatečem v oddaljena bivališča v odročni goščavi pragozda, v gozd. Vidim prijetno bivanje zase tukaj in sedaj in imam milost za prihodnje generacije."

35. "Resnično, to je zato, ker gospod Gotama, popoln, popolno prebujen, ima milost za prihodnje generacije. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj me gospod Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče od danes pa do konca življenja."

Opombe

---

[1] Indijsko leto - glej opombe.

(MN 5) Anaṅgaṇa Sutta – Brez nečistosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je častiti Sāriputta takole nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi."—"Prijatelj," so odgovorili. Častiti Sāriputta je rekel:

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

2. "Prijatelji, v svetu obstaja štiri vrste posameznikov. Katere štiri? Posameznik z nečistostjo ne razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi.' Posameznik z nečistostjo razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi.' Posameznik brez nečistosti ne razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi.' Posameznik brez nečistosti razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi.'

Posameznika z nečistostjo, ki ne razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi', se ima za slabšega od dveh posameznikov z nečistostjo. Posameznika z nečistostjo, ki razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi', se ima za boljšega od dveh posameznikov z nečistostjo.

Posameznika brez nečistosti, ki ne razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi', se ima za slabšega od dveh posameznikov brez nečistosti. Posameznika brez nečistosti, ki razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi', se ima za boljšega od dveh posameznikov brez nečistosti."

3. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Moggallāna vprašal častitega Sāriputto: "Prijatelj Sāriputta, kaj je vzrok in razlog, zakaj je od dveh posameznikov z nečistostjo eden slabši človek in eden boljši človek? Kaj je vzrok in razlog, zakaj je od dveh posameznikov brez nečistosti eden slabši človek in eden boljši človek?"

4. "Prijatelj, ko posameznik **z nečistostjo ne razume** kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi,' se lahko pričakuje, da se v njem ne bo prebudila vnema, ne bo napravil napora, ali spodbodel energijo, da opusti to nečistost. Umrl bo s pohlepom, jezo in zablodo, z nečistostjo, z nečistim srcem. Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, pokrito z umazanijo in nečistostjo, ki je lastniki niso niti uporabljali niti čistili, ampak so jo pospravili v zaprašeni kot. Ali bi bronasta skleda kasneje postala še bolj umazana in z več nečistosti?" - "Da, prijatelj." - "Tako tudi, prijatelj, ko posameznik z nečistostjo ne razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi,' je mogoče pričakovati ... da bo umrl ... z nečistim srcem.

5. Ko posameznik **z nečistostjo razume** kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi,' se lahko pričakuje, da se v njem prebudi vnema, da bo napravil napor in spodbodel energijo, da opusti to nečistost. Umrl bo brez pohlepa, sovraštva in zablode, brez nečistosti, z neonesnaženim srcem. Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, pokrito z umazanijo in nečistostjo, in so jo lastniki očistili in je niso pospravili v zaprašeni kot. Ali bi bronasta skleda kasneje postala čistejša in lesketajoča?" - "Da, prijatelj." - "Tako tudi, prijatelj, ko posameznik z nečistostjo to razume kot dejansko je: 'Jaz imam nečistost v sebi,' je mogoče pričakovati ... da bo umrl ... z neonesnaženim srcem.

6. Ko posameznik **brez nečistosti ne razume** kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi,' se lahko pričakuje, da bo namenil pozornost znamenju lepega,[1] in ker bo to storil, bo poželenje okužilo njegovo srce. Umrl bo s pohlepom, jezo in zablodo, z nečistostjo, z nečistim srcem. Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, pokrito z umazanijo in nečistostjo, in je lastniki niso niti uporabili niti je niso očistili, ampak so jo

postavili v zaprašeni kot. Ali bi bronasta skleda kasneje postala bolj onesnažena in z več nečistosti?" - "Da, prijatelj." - "Tako tudi, prijatelj, ko posameznik brez nečistosti ne razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi,' je mogoče pričakovati ... da bo umrl ... z nečistim srcem.

7. Ko posameznik **brez nečistosti razume** kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi,' se lahko pričakuje, da ne bo namenil pozornosti znamenju lepega, in ker tega ne bo storil, poželenje ne bo okužilo njegovega srca. Umrl bo brez pohlepa, sovraštva in zablode, brez nečistosti, brez nečistega srca. Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, čisto in brez nečistosti in so jo lastniki uporabili in jo čistili in je niso postavili v zaprašeni kot. Ali bi bronasta skleda kasneje postala čistejša in lesketajoča?" - "Da, prijatelj." - "Tako tudi, prijatelj, ko posameznik brez nečistosti razume kot dejansko je: 'Jaz nimam nečistosti v sebi,' je mogoče pričakovati ... da bo umrl ... z neonesnaženim srcem.

8. To je vzrok in razlog, zakaj se od dveh posameznikov z nečistostjo, eden imenuje slabši človek in drugi boljši človek. To je vzrok in razlog, zakaj se od dveh posameznikov brez nečistosti eden imenuje slabši človek in drugi boljši človek.

(NEČISTOST)

9. 'Nečistost, nečistost,' je rečeno, prijatelj, vendar, kaj ta beseda 'nečistost' označuje? 'Nečistost,' prijatelj, je oznaka za področja zlih, škodljivih želja.

10. Možno je, da si menih želi: 'Če naredim prestopek, naj menihi ne izvedo, da sem naredil prestopek.' In možno je, da menihi izvedo, da je ta menih napravil prestopek. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: 'Menihi vedo, da sem napravil prestopek.' Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

11. Možno je, da si menih želi: 'Naredil sem prestopek. Menihi naj me opomnijo na samem in ne sredi skupnosti.' In možno je, da menihi opomnijo tega meniha sredi skupnosti in ne na samem. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: 'Menihi so me opomnili sredi skupnosti in ne na samem.' Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

12. Možno je, da si menih želi: 'Naredil sem prestopek. Opomni naj me posameznik, ki mi je enak in ne posameznik, ki mi ni enak.' In možno je, da ga opomni posameznik, ki mu ni enak in ne posameznik, ki mu je enak. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: 'Opomnil me je posameznik, ki mi ni enak in ne posameznik, ki mi je enak.' Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

13. Možno je, da si menih želi: 'O, da bi učitelj učil Dhammo menihe tako, da bi postavljal serije vprašanj meni in ne nekemu drugemu menihu!' In možno je, da učitelj uči Dhammo tako, da postavlja serije vprašanj nekemu drugemu menihu in ne temu menihu. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: 'Učitelj uči Dhammo menihe tako, da postavlja serije vprašanj nekemu drugemu menihu in ne meni.' Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

14. Možno je, da si menih želi: 'O, da bi menihi vstopili v vas ko prosijo za miloščinsko hrano tako, da bi postavili na čelo mene in ne nekega drugega meniha!' In možno je, da pri vstopu v vas ko prosijo za miloščinsko hrano, menihi postavijo na čelo nekega drugega meniha in ne tega meniha. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: 'Menihi pri vstopu v vas ko prosijo za miloščinsko hrano postavijo na čelo nekega drugega meniha in ne mene.' Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

15. Možno je, da si menih želi: 'O, da bi dobil najboljši sedež, najboljšo vodo, najboljšo naprošeno hrano v jedilnici jaz in ne nek drugi menih!' In možno je, da dobi najboljši sedež nek drugi menih ...

16. Možno je, da si menih želi: ‘O, da bi v jedilnici po obroku podal blagoslov jaz in ne nek drugi menih!’ In možno je, da blagoslov poda nek drugi menih ...

17-20. Možno je, da si menih želi: ‘O, da bi lahko menihe učil Dhammo ... da bi lahko nune učil Dhammo ... laične moške ... laične ženske ... obiskovalce samostana jaz in ne nek drugi menih!’ In možno je, da nek drugi menih uči Dhammo ...

21-24. Možno je, da si menih želi: ‘O, da menihi ... nune ... laični moški... laične ženske ... častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo mene in ne nekega drugega meniha!’ In možno je, da oni častijo ... nekega drugega meniha ...

25-28. Možno je, da si menih želi: ‘O, da sem jaz tisti, ki dobi odlično obleko ... odlično podarjeno hrano ... odlično počivališče ... odlične medicinske pripomočke ... ne pa nek drugi menih!’ In možno je, da je nek drugi menih tisti, ki dobi odlične medicinske pripomočke, ne pa ta menih. Zaradi tega je jezen in zagrenjen: ‘Drugi menih je ta, ki dobi odlične medicinske pripomočke in ne jaz.’ Jeza in zagrenjenost sta nečistosti.

‘Nečistost,’ prijatelj, je oznaka za področja zlih, škodljivih želja.

29. Če se vidi in sliši za kateregakoli meniha, da področja zlih in slabih želja v njem niso opuščena, potem tudi če prebiva v gozdu, je pogost obiskovalec odročnih bivališč, jé podarjeno hrano, jo išče od hiše do hiše, uporablja odvržena oblačila, nosi hrapava oblačila,[2] ga njegovi družabniki v svetem življenju ne častijo, spoštujejo, cenijo in ne obožujejo. Zakaj je tako? Ker se vidi in sliši, da področja zlih, slabih želja v tem častitem niso opuščena.

Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, čisto in lesketajočo in lastniki so položili v njo truplo kače ali psa ali človeškega bitja. Pokrili so jo z drugo posodo in odnesli nazaj na trg. Ko so ljudje to videli, so rekli: ‘Kaj je to, kar nosite kot da bi bil zaklad?’ Potem so ljudje dvignili pokrov in odkrili skledo, ter pogledali vanjo. Ko so zagledali vsebino, se je v njih vzbudil takšen gnus, odpor in stud, da celo tisti, ki so bili lačni, niso hoteli jesti, da ne govorimo o teh, ki so bili siti.

Tako tudi, če se vidi in sliši za kateregakoli meniha, da področja zlih, slabih želja v njem niso opuščena, potem, tudi če prebiva v gozdu ... v tem častitem niso opuščena.

30. Če se vidi in sliši za kateregakoli meniha, da so v njem področja zlih, slabih želja opuščena, potem je on lahko prebivalec vasi, sprejema vabila, nosi obleke, ki so mu jih podarili družinski poglavarji,[3] še vedno pa ga njegovi družabniki v svetem življenju častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo. Zakaj je tako? Ker se vidi in sliši, da so področja zlih, slabih želja v tem častitem opuščena.

Recimo, da so pripeljali bronasto skledo iz trgovine ali kovačije, čisto in lesketajočo in lastniki so dali vanjo kuhan riž in različne juhe in omake. Pokrili so jo z drugo posodo in odnesli nazaj na trg. Ko so ljudje to videli, so rekli: ‘Kaj je to, kar nosite kot da bi bil zaklad?’ Potem so ljudje dvignili pokrov in odkrili skledo, ter pogledali vanjo. Ko so zagledali vsebino, se je v njih vzbudila takšna naklonjenost, apetit in slast, da bi celo tisti, ki so bili siti, hoteli jesti, da ne govorimo o teh, ki so bili lačni.

Tako tudi, prijatelj, če se vidi ali sliši za kateregakoli meniha, da so v njem ta področja zlih in slabih stanj opuščena, potem je on lahko prebivalec vasi ... v tem častitem opuščena.”

31. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Moggallāna rekel častitemu Sāriputti: “Prispodoba mi je prišla na misel, prijatelj Sāriputta.” - “Povej jo, prijatelj Moggallāna.” - “Nekoč, prijatelj, sem živel na hribovski utrdbi pri Rādžagahu. Ko je bilo jutro, sem se oblekel in vzel svojo skledo in zunanjo obleko in odšel v Rādžagah po hrano. Takrat je

Samīti, sin kolarja gladil platišče kolesa in ādžīvak Paṇḍuputta, sin nekdanjega kolarja, je stal zraven. In v srcu ādžīvaka Paṇḍuputte se je pojavila misel: 'O, da bi ta Samīti, kolarjev sin, lahko zgladil to krivino, to vijugo, to napako na platišču, da bi to bilo brez krivin, vijug ali napak in bi ga sestavljal samo dober les.' In kot da je ta misel prišla v njegovo srce je Samīti, kolarjev sin, zgladil to krivino, vijugo, napako na platišču. Ādžīvak Paṇḍuputta, sin nekdanjega kolarja, je bil zadovoljen in je izrazil svoje zadovoljstvo: 'On zgladi prav tako, kot da bi s svojim srcem poznal moje srce!'

32. Tako tudi, prijatelj, obstajajo ljudje, ki so brez prepričanja in niso šli naprej od doma v brezdomstvo zaradi prepričanja, ampak ker iščejo preživetje, ki so goljufivi, lažnivi, izdajalski, ošabni, votli, osebnostno plitvi, robatega jezika, nemoralnega izražanja, z nevarovanimi čutnimi sposobnostmi, nezmerni v jedi, niso predani budnosti, se ne zanimajo za asketizem, niso spoštljivi do prakse, so potratni, nemarni, vodijo v nazadovanje, so brezbrižni do samote, leni, niso odločni, so nepozorni, se v polnosti ne zavedajo, so nezbrani, z blodečim srcem, brez modrosti, blebetavi. Častiti Sāriputta s svojo razpravo o Dhammi gladi njihove napake, kakor da bi poznal s svojim srcem njihovo srce!

Vendar so tudi ljudje, ki so šli naprej od doma v brezdomstvo zaradi prepričanja, ki niso goljufivi, lažnivi, izdajalski, ošabni, votli, osebnostno plitvi, robatega jezika ali nemoralnega izražanja. Oni varujejo svoje čutne sposobnosti, so zmerni v jedi, predani budnosti, se zanimajo za asketizem, zelo spoštujejo prakso, niso potratni ali nemarni, ki se želijo izogniti nazadovanju, so voditelji v samoto, odločni, neomajni, zasidrani v pozornosti, se popolnoma zavedajo, so zbrani, s poenotenim srcem, imajo modrost, niso bebavi. Ti, ko slišijo razpravo o Dhammi častitega Sāriputte, pijejo to in jedo to kot je, z besedo in z mislijo. Resnično dobro je, da svoje sledilce v svetem življenju pripravi, da izidejo iz slabega in utrdijo sebe v dobrem.

33. Kot ženska ali moški, mlad, mladosten, ki ima rad okrasje, z umito glavo sprejme venec iz lokvanjev, jasmina ali vrtnic, si ga nadene z obema rokama na glavo, je tudi človek, ki je šel zaradi prepričanja ... niso bebavi. Ti, ko slišijo razpravo častitega Sāriputte o Dhammi, pijejo to in jedo to kot to je, z besedo in z mislijo. Resnično dobro je, da on svoje sledilce v svetem življenju pripravi, da izidejo iz slabega in utrdijo sebe v dobrem."

Tako sta se ti dve veliki bitji razveselili v dobrih besedah eden drugega.

Opombe

---

[1] *Subhanimitta*: privlačen objekt, ki je izvor poželenja. Buddha je rekel, da nespametna pozornost na znak lepote predstavlja hrano (*āhāra*) za nastanek še ne nastale želje po čutnosti in za rast in povečanje že nastale želje po čutnosti (SN 46:2).
[2] Stroge asketske prakse.
[3] Manj stroge prakse od tistih, opisanih v poglavju 29. Na splošno se jemljejo kot znamenje manj predanih naporu za dosego cilja.

(MN 6) Ākankheyya Sutta – Če bi si menih želel

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, vztrajajte v obvladovanju kreposti, obvladovanju Pātimokkhe, ukročeni s Pātimokkho, odlični v obnašanju in pazljivosti in v videnju strahu v najmanjši napaki, vadite z izvajanjem vodil prakse.

3. Če bi si menih želel: 'Naj bom spoštovan in sprejemljiv za moje tovariše v svetem življenju, upoštevan in cenjen od njih,' se naj ravna po vodilih, naj bo predan notranji jasnosti srca, naj ne zanemarja stopenj zbranosti in naj bo navdahnjen z vpogledom in prebiva v praznih kočah.

4. Če bi si menih želel: 'Naj dobim obleko, darovano hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine,' se naj ravna po vodilih ...

5. Če bi si menih želel: 'Naj tem, katerih obleko, darovano hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine uporabljam, ta podpora prinese velik sad in korist,' se naj ravna po vodilih ...

6. Če bi si menih želel: 'Ko se me moji sonarodnjaki in sorodniki, ki so umrli, spomnijo z zaupanjem v svojem srcu, naj jim to prinese velik sad in veliko korist,' se naj ravna po vodilih ...

7. Če bi si menih želel: 'Naj premagam nezadovoljstvo in ugajanje in naj me nezadovoljstvo in ugajanje ne premagata, naj vztrajam v preseganju nezadovoljstva in ugajanja, kadarkoli se pojavita,' se naj ravna po vodilih ...

8. Če bi si menih želel: 'Naj premagam strah in grozo in naj me strah in groza ne premagata, naj vztrajam v preseganju strahu in groze, kadarkoli se pojavita,' se naj ravna po vodilih ...

9. Če bi si menih želel: 'Naj postanem ta, ki doseže po volji, brez težav in muke štiri stopnje zbranosti, ki tvorijo višje srce in omogočajo prijetno bivanje tukaj in sedaj,' se naj ravna po vodilih ...

10. Če bi si menih želel: 'Naj s stikom s telesom [1] bivam in vztrajam v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne in presegam snov,' se naj ravna po vodilih ...

11. Če bi si menih želel: 'Naj z uničenjem treh ovir postanem vstopajoči v tok, nič več predmet pogube, vezan [na osvoboditev], usmerjen k prebujenju,' se naj ravna po vodilih ... [2]

12. Če bi si menih želel: 'Naj z uničenjem treh ovir in s slabljenjem poželenja, sovraštva in zablode postanem enkratni povratnik, ki se vrne še enkrat na ta svet, da naredi konec neprijetnosti,' se naj ravna po vodilih ...

13. Če bi si menih želel: 'Naj z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu postanem primeren ponovne spontane pojavitve [v Čistem bivališču] in tam dosežem končno ugasnitev, ne da se še kdaj vrnem iz tistega sveta,' se naj ravna po vodilih ...

14. Če bi si menih želel: [3] 'Naj imam različne vrste moči: Iz enega naj me nastane več, iz več njih naj postanem eden, se naj pojavim in izginem, naj grem neovirano skozi steno, skozi ograjo, skozi goro, kakor tudi skozi prostor, se naj potopim in izidem iz zemlje, kot da

bi bila to voda, naj hodim po vodi ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja, sedeč s prekrižanimi nogami naj potujem v prostoru kot ptica, s svojima rokama se naj dotaknem in pobožam luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna, naj obvladam svoje telo celo tako daleč kot je svet Brahme,' se naj ravna po vodilih ...

15. Če bi si menih želel: 'Naj s sposobnostjo božanskega ušesa, ki je prečiščeno in presega človeškega, slišim obe vrsti zvokov, božanske in človeške, te ki so daleč, kot te v bližini,' se naj ravna po vodilih ...

16. Če bi si menih želel: 'Naj razumem srce drugih bitij, drugih oseb, ki sem jih objel s svojim srcem. Naj razumem srce pod vplivom poželenja kot srce s poželenjem, in srce, ki ni pod vplivom poželenja kot srce brez poželenja. Naj razumem srce pod vplivom sovraštva kot srce s sovraštvom, in srce, ki ni pod vplivom sovraštva kot srce brez sovraštva. Naj razumem srce, ki je pod vplivom zablode kot srce, ki je z zablodo, in srce, ki ni pod vplivom zablode kot srce brez zablode. Naj razumem stisnjeno srce kot stisnjeno in raztreseno srce kot raztreseno. Naj razumem vzvišeno srce kot vzvišeno srce in nevzvišeno srce kot nevzvišeno. Naj razumem prekosljivo srce kot prekosljivo in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. Naj razumem zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. Naj razumem osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno,' se naj ravna po vodilih ...

17. Če bi si menih želel: 'Naj se spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bi sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje, in tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim videzom, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj. 'Tako se naj z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj,' se naj ravna po vodilih ...

18. Če bi si menih želel: 'Naj z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Naj razumem kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: „Ta bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Vendar tista bitja, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imele pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljile na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu. 'Tako naj z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji,' se naj ravna po vodilih ...

19. Če bi si menih želel: 'Naj z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vpliva z uničenjem vplivov,' naj izpolnjuje zaveze, je predan notranjemu miru srca, ne zanemarja zbranosti, obvlada vpogled in prebiva v praznih kočah.

20. Z ozirom na to je bilo rečeno: 'Menihi, bivajte v obvladovanju vrlin, obvladovanju Pātimokkhe, ukročeni s Pātimokkho, popolni v aktivnosti in v počivanju in bodite zaskrbljeni tudi ob najmanjši napaki, vadite z upoštevanjem pravil prakse.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Tu je mišljeno ‘telo’ kot ‘mentalno telo’(*nāmakāya*).
[2] Tri ovire, ki jih uniči vstopajoči v tok: pogled identitete, dvom in privrženost napačni uporabi etike in običajev.
[3] §14-19 predstavlja šest vrst direktnih vednosti (*abhiññā*).

(MN 7) Vatthūpama Sutta – Prispodoba o krpi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: “Menihi.” - “Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “Menihi, predpostavimo, da je krpa umazana in popackana in jo ta, ki jo barva, namoči v eno ali drugo barvo, modro ali rumeno ali rdečo ali roza. Bila bi slabo pobarvana in nečista v barvi. Zakaj je tako? Zaradi nečistosti krpe. Tako tudi, ko je srce onesnaženo, je pričakovati neugodno destinacijo.[1] Menihi, predpostavimo, da je bila krpa čista in živih barv in jo ta, ki jo barva, namoči v eno ali drugo barvo, modro ali rumeno ali rdečo ali roza. Izgledala bi dobro pobarvana in čista v barvi. Zakaj je tako? Zaradi čistosti krpe. Tako tudi, ko srce ni onesnaženo, je pričakovati ugodno destinacijo.

(NEČISTOSTI)

3. Kaj, menihi, so nečistosti, ki onesnažijo srce? Pohlep je nečistost, ki onesnaži srce. Zloba ... jeza ... maščevalnost ... prezir ... dominantna drža ... zavistnost ... skopost ... prevarantstvo ... goljufivost ... svojeglavost ... rivalstvo ... domišljavost ... arogantnost ... nečimrnost ... malomarnost je nečistost, ki onesnaži srce.

4. Vedoč, da je pohlep nečistost, ki onesnaži srce, ga menih opusti. Vedoč, da je zloba ... malomarnost nečistost, ki onesnaži srce, jo menih opusti.

5. Ko menih spozna, da je pohlep nečistost, ki onesnaži srce, ga opusti. Ko menih spozna, da je zloba ... da je malomarnost nečistost, ki onesnaži srce, jo opusti in pridobi neomajno zaupanje v Buddho: ‘Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.’

6. On pridobi neomajno zaupanje v Dhammo: ‘Dhammo je Blaženi dobro razglasil, je resnična, učinkuje takoj, odprta je vsem, vodi naprej, da jo izkusi vsak modri za sebe.’

7. On pridobi neomajno zaupanje v Sangho: ‘Sangha učencev Blaženega vadi na dober način, prakticira v pravi smeri, prakticira pravo pot, prakticira na primeren način, to je, štirje pari posameznikov, osem tipov posameznikov. Ta Sangha učencev Blaženega je vredna darov, vredna gostoljubja, vredna darovanja, vredna spoštovanja, je neprekosljivo polje zaslug za svet.’

8. Ko delno opusti, izključi, zapusti in se odreče [nečistosti srca], premisli: ‘Jaz imam neomajno zaupanje v Buddho,’ in dobi navdih v smislu, dobi navdih v Dhammi, dobi zadovoljstvo povezano z Dhammo. Ko je zadovoljen, se v njem rodi veselje. V tem, ki je vesel, postane telo umirjeno. Ta, čigar telo je umirjeno, čuti prijetnost. V tem, ki čuti prijetnost, srce postane zbrano.

9. On premišlja: ‘Jaz imam neomajno zaupanje v Dhammo,’ in dobi navdih v smislu, dobi navdih v Dhammi, dobi veselje povezano z Dhammo. Ko je vesel ... srce postane zbrano.

10. On premišlja: ‘Jaz imam neomajno zaupanje v Sangho,’ in dobi navdih v smislu, dobi navdih v Sanghi, dobi veselje povezano s Sangho. Ko je vesel ... srce postane zbrano.

11. On premišlja: ‘[Nečistosti srca] sem delno opustil, izgnal, sprostil, zapustil in odrekel,’ in dobi navdih v smislu, dobi navdih v Dhammi, dobi zadovoljstvo povezano z Dhammo. Ko je zadovoljen, se v njem rodi navdušenje. V tem, ki je navdušen, postane telo umirjeno. Ta, čigar telo je umirjeno, čuti prijetnost. V tem, ki čuti prijetnost, srce postane zbrano.

12. Menihi, če menih takšne kreposti, takšnega stanja [zbranosti] in takšne modrosti jé podarjeno hrano, ki se sestoji iz izbranega riža skupaj z različnimi omakami in kariji, celo to ne bo ovira za njega. Kakor krpa, ki je umazana in popackana postane čista in živih barv s pomočjo čiste vode ali kakor zlato postane čisto in sijajno z uporabo peči, tako tudi, če menih takšne kreposti ... jé podarjeno hrano ... to ne bo ovira za njega.

13. On vztraja s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim z dobrohotnostjo, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse, kot zase, on vztraja s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.

14-16. On vztraja s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim s sočutjem... s srcem prežetim s srečoželjnostjo... s srcem prežetim z mirnodušnostjo, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse, kot zase, on vztraja s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.

17. On razume: 'Tam je to, tam je manjvredno, tam je večvredno in onstran tega je odrešitev iz celotnega polja zaznavanja.'

18. Ko on tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva čutnosti, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je osvobojen, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.' Menihi, ta menih je okopan z notranjim kopanjem."

(O OČIŠČENJU SLABIH DEJANJ)

19. Takrat je brahman Sundarika Bhāradvādža sedel nedaleč od Blaženega in mu rekel: "Ampak, ali gospod Gotama gre k reki Bāhukā, da bi se okopal?"

"Zakaj, brahman, bi šel k reki Bāhukā? Kaj lahko napravi reka Bāhukā?"

"Gospod Gotama, o reki Bāhukā pravijo mnogi da osvobaja, pravijo mnogi da daje zasluge in mnogi izmijejo svoja zla dejanja v reki Bāhukā."

20. Potem je Blaženi v verzih nagovoril brahmana Sundarika Bhāradvādžo:

"Bāhukā in Adhikakkā,
Gayā in tudi Sundarikā,
Payāga in Sarassati,
in tok Bahumati - [2]
bedak se lahko tam večno kopa,
pa se slabih dejanj ne bo očistil.

Kaj lahko Sundarikā odplavi?
Kaj Payāga? Kaj Bāhukā?
Reke ne morejo očistiti hudodelca,
človeka, ki je napravil okrutna in brutalna dela.

Čisti ima v srcu večno
praznik pomladi, sveti dan.[3]
Ta, ki je pošten v delih, čist v srcu,
pripelje svojo vrlino do popolnosti.

Tukaj, brahman, bi se moral kopati,
da napraviš sebe za zatočišče za vsa bitja.
In če ne govoriš napačno,

ne delaš škode živim bitjem,
ne jemlješ tistega, kar ti ni dano,
z zaupanjem in brez pohlepa,
kakšna potreba zate je, da greš v Gayo?
Zate vsak izvir bo tvoja Gayā."

21. Ko je bilo to rečeno, je brahman Sundarika Bhāradvādža rekel: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj me gospod Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče od danes pa do konca življenja. Jaz bi sprejel vstop od gospoda Gotame, jaz bi sprejel popolno sprejetost."

22. In brahman Sundarika Bhāradvādža je sprejel vstop od Blaženega, sprejel popolno sprejetost. In kmalu, ne dolgo od njegove polne zaobljube, ko je prebival sam, umaknjen, prizadeven, goreč in odločen, je častiti Bhāradvādža s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in zdaj vstopil in vztrajal v vrhunskem cilju svetega življenja, za katerega pripadniki naroda upravičeno gredo od doma v brezdomstvo. On je direktno vedel: "Rojstvo je uničeno, duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." In častiti Bhāradvādža je postal eden od arahantov.

Opombe

---

[1] Neugodna destinacija je prerojenost v tri stanja prikrajšanosti - pekel, živalsko kraljestvo in svet duhov. Dobra destinacija je prerojenost v superiorno stanje, med ljudi in v nebeške svetove.
[2] To so reke in plitvine za katere se je verjelo, da omogočajo očiščenje.
[3] Dan brahmanskega očiščenja v mesecu Phagguna (februar-marec).

(MN 8) Sallekha Sutta - Odstranjevanje nečistosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bil večer je častiti Mahā Cunda prišel iz samote in odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in mu rekel:

3. "Častiti gospod, različni pogledi se pojavijo v svetu. Povezani so ali z nauki o sebstvu ali z nauki o svetu. Ali opuščanje in odstopanje od teh pogledov pride v meniha, ki je usmerjen k popolnemu začetku?"[1]

"Cunda, kar se tiče teh različnih pogledov, ki se pojavijo v svetu, ki so povezani ali z nauki o sebstvu ali z nauki o svetu: če pogoj z ozirom na katerega ti pogledi nastanejo, ki je njihova osnova in področje na katerem se uporabljajo, vidi tako kot dejansko je, s pravilno modrostjo: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo,' potem pride do opuščanja in odstopanja od teh pogledov.

(OSEM DOSEŽKOV)

4. Možno je, Cunda, da popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v **prvi stopnji zbranosti**, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda to niso tisti dosežki, ki se imenujejo 'odstranjevanje nečistosti' v disciplini Plemenitega: to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'prijetna bivanja tukaj in sedaj'.

5. Možno je, da z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v **drugi stopnji zbranosti**, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda... to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'prijetna bivanja tukaj in sedaj'.

6. Možno je, da ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v **tretji stopnji zbranosti**, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda... to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'prijetna bivanja tukaj in sedaj'.

7. Možno je, da z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v **četrti stopnji zbranosti**, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda to niso tisti dosežki, ki se imenujejo 'odstranjevanje nečistosti' v disciplini Plemenitega: to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'prijetna bivanja tukaj in sedaj'.

8. Možno je, da s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav raznolikosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' nek menih vstopi in biva v **področju neskončnega prostora**. On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda to niso tisti dosežki, ki se imenujejo 'odstranjevanje nečistosti' v disciplini Plemenitega: to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'mirna bivanja'.

9. Možno je, da s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' nek menih vstopi in biva v **področju neskončne zavesti**. On lahko pomisli: 'Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.' Toda... to se v disciplini Plemenitega imenujejo 'mirna bivanja'.

10. Možno je, da s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da ‘tukaj ni nič,’ nek menih vstopi in biva v **področju ničnosti**. On lahko pomisli: ‘Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.’ Toda... to se v disciplini Plemenitega imenujejo ‘mirna bivanja’.

11. Možno je, da s popolnim obvladanjem področja ničnosti, nek menih vstopi in biva v **področju niti zaznavanja niti nezaznavanja**. On lahko pomisli: ‘Jaz bivam v odstranjevanju nečistosti.’ Toda ti dosežki se ne imenujejo ‘odstranjevanje nečistosti’ v disciplini Plemenitega: to se v disciplini Plemenitega imenujejo ‘mirna bivanja’.

(ODSTRANJEVANJE NEČISTOSTI)

12. Torej, Cunda, tako bi moral prakticirati odstranjevanje nečistosti:[2]

(1) ‘Drugi bodo neusmiljeni, mi ne bomo neusmiljeni‘: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(2) ‘Drugi bodo ubijali živa bitja, mi se bomo vzdržali ubijanja živih bitij’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(3) ‘Drugi bodo vzeli, kar jim ni dano, mi se bomo vzdržali vzeti, kar nam ni dano’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(4) ‘Drugi ne bodo živeli v celibatu, mi bomo živeli v celibatu’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(5) ‘Drugi bodo govorili laži, mi se bomo vzdržali lažnivega govora’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(6) ‘Drugi bodo govorili zlonamerno, mi se bomo vzdržali zlonamernega govora’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(7) ‘Drugi bodo govorili osorno, mi se bomo vzdržali osornega govora’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(8) ‘Drugi bodo klepetali, mi se bomo vzdržali klepetanja’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(9) ‘Drugi bodo pohlepni, mi ne bomo pohlepni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(10) ‘Drugi bodo zlobni, mi ne bomo zlobni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(DESETČLENA POT)

(11) ‘Drugi bodo imeli napačen pogled, mi bomo imeli pravilen pogled’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(12) ‘Drugi bodo imeli napačno misel, mi bomo imeli pravilno misel’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(13) ‘Drugi bodo imeli napačen govor, mi bomo imeli pravilni govor’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(14) ‘Drugi bodo imeli napačno dejanje, mi bomo imeli pravilno dejanje’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(15) ‘Drugi bodo živeli na napačen način, mi bomo živeli na pravilen način’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(16) ‘Drugi bodo imeli napačen napor, mi bomo imeli pravilen napor’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(17) ‘Drugi bodo imeli napačno pozornost, mi bomo imeli pravilno pozornost’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(18) ‘Drugi bodo imeli napačno zbranost, mi bomo imeli pravilno zbranost’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(19) ‘Drugi bodo imeli napačno vednost, mi bomo imeli pravilno vednost’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(20) ‘Drugi bodo imeli napačno osvoboditev, mi bomo imeli pravilno osvoboditev’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(ŠTIRIINDVAJSET MENTALNIH STANJ)

(21) ‘Druge bo premagala otopelost in zaspanost, mi bomo brez otopelosti in zaspanosti’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(22) ‘Drugi bodo vznemirjeni, mi ne bomo vznemirjeni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(23) ‘Drugi bodo dvomljivci, mi bomo presegli dvom’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(24) ‘Drugi bodo jezni, mi ne bomo jezni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(25) ‘Drugi bodo zamerljivi, mi ne bomo zamerljivi’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(26) ‘Drugi bodo ošabni, mi ne bomo ošabni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(27) ‘Drugi bodo nesramni, mi ne bomo nesramni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(28) ‘Drugi bodo zavistni, mi ne bomo zavistni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(29) ‘Drugi bodo skopi, mi ne bomo skopi’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(30) ‘Drugi bodo sleparski, mi ne bomo sleparski’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(31) ‘Drugi bodo goljufivi, mi ne bomo goljufivi’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(32) ‘Drugi bodo svojeglavi, mi ne bomo svojeglavi’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(33) ‘Drugi bodo arogantni, mi ne bomo arogantni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(34) ‘Druge bo težko ukoriti, nas bo enostavno ukoriti’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(35) ‘Drugi bodo imeli slabe prijatelje, mi bomo imeli dobre prijatelje’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(36) ‘Drugi bodo brezbrižni, mi bomo skrbni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(37) ‘Drugi bodo nezvesti, mi bomo zvesti’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(38) ‘Drugi bodo brez sramu, mi bomo imeli sram’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(39) ‘Drugi se ne bodo bali delati prekrškov, mi se bomo bali delati prekrške’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(40) ‘Drugi bodo neizobraženi, mi se bomo marljivo izobraževali’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(41) ‘Drugi bodo leni, mi bomo prizadevni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(42) ‘Drugi bodo nepozorni, mi bomo pozorni’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(43) ‘Drugim bo manjkala modrost, mi bomo imeli modrost’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(44) ‘Drugi se bodo držali svojih lastnih pogledov, vztrajali na njih in jih bodo s težavo opustili, mi se ne bomo držali svojih lastnih pogledov ali vztrajali na njih, ampak jih bomo z lahkoto opustili’: tako bi morali prakticirati odstranjevanje nečistosti.

(PORAJANJE MISLI)

13. Cunda, jaz pravim, da je celo porajanje misli o dobrih stvareh velika korist, kaj šele telesna in govorna dejanja, ki sledijo temu. Zato, Cunda:

(1) Naj nastane misel: ‘Drugi bodo neusmiljeni, mi ne bomo neusmiljeni.’

(2) Naj nastane misel: ‘Drugi bodo ubijali živa bitja, mi se bomo vzdržali ubijanja živih bitij.’

(3–43) Naj nastane misel:...

(44) Naj nastane misel: ‘Drugi se bodo držali svojih lastnih pogledov, vztrajali na njih in jih bodo s težavo opustili, mi se ne bomo držali svojih lastnih pogledov ali vztrajali na njih, ampak jih bomo z lahkoto opustili.’

(IZOGIBANJE)

14. Cunda, predpostavimo, da obstaja neravna pot in druga, ravna pot, s katero se izogneš. In predpostavimo, da obstaja neravna pot za prehod plitvine in druga, ravna pot za prehod plitvine, s katero se izogneš. Na isti način:

(1) Ta, ki je nagnjen k neusmiljenju, se z usmiljenjem temu izogne.

(2) Ta, ki je nagnjen k ubijanju živih bitij, se z vzdržanjem ubijanja živih bitij temu izogne.

(3) Ta, ki je nagnjen k jemanju tega kar mu ni dano, se z vzdržanjem jemanja tega kar mu ni dano, temu izogne.

(4) Ta, ki je nagnjen k življenju izven celibata, se z življenjem v celibatu temu izogne.

(5) Ta, ki je nagnjen h govorjenju laži, se z vzdržanjem lažnivega govora temu izogne.

(6) Ta, ki je nagnjen k temu, da govori zlonamerno, se z vzdržanjem zlonamernega govora temu izogne.

(7) Ta, ki je nagnjen k osornem govoru, se z vzdržanjem osornega govora temu izogne.

(8) Ta, ki je nagnjen h klepetanju, se z vzdržanjem klepetanja temu izogne.

(9) Ta, ki je nagnjen h pohlepu, se z vzdržanjem pohlepa temu izogne.

(10) Ta, ki je nagnjen k zlobnosti, se z vzdržanjem zlobnosti temu izogne.

(11) Ta, ki je nagnjen k napačnem pogledu, se s pravilnim pogledom temu izogne.

(12) Ta, ki je nagnjen k napačni misli, se s pravilno mislijo temu izogne.

(13) Ta, ki je nagnjen k napačnemu govoru, se s pravilnim govorom temu izogne.

(14) Ta, ki je nagnjen k napačnemu dejanju, se s pravilnim dejanjem temu izogne.

(15) Ta, ki je nagnjen k življenju na napačen način, se z življenjem na pravilen način temu izogne.

(16) Ta, ki je nagnjen k napačnemu naporu, se s pravilnim naporom temu izogne.

(17) Ta, ki je nagnjen k napačni pozornosti, se s pravilno pozornostjo temu izogne.

(18) Ta, ki je nagnjen k napačni zbranosti, se s pravilno zbranostjo temu izogne.

(19) Ta, ki je nagnjen k napačni vednosti, se s pravilno vednostjo temu izogne.

(20) Ta, ki je nagnjen k napačni osvoboditvi, se s pravilno osvoboditvijo temu izogne.

(21) Ta, ki je nagnjen k otopelosti in zaspanosti, se brez otopelosti in zaspanosti temu izogne.

(22) Ta, ki je nagnjen k vznemirjenosti v sebi, se z nevznemirjenostjo temu izogne.

(23) Ta, ki je nagnjen k dvomu v sebi, se s preseganjem dvoma temu izogne.

(24) Ta, ki je nagnjen k jezi, se brez jeze temu izogne.

(25) Ta, ki je nagnjen k zamerljivosti, se brez zamerljivosti temu izogne.

(26) Ta, ki je nagnjen k ošabnosti, se brez ošabnosti temu izogne.

(27) Ta, ki je nagnjen k nesramnosti, se brez nesramnosti temu izogne.

(28) Ta, ki je nagnjen k zavisti, se brez zavisti temu izogne.

(29) Ta, ki je nagnjen k skoposti, se brez skoposti temu izogne.

(30) Ta, ki je nagnjen k sleparstvu, se brez sleparstva temu izogne.

(31) Ta, ki je nagnjen h goljufanju, se brez goljufanja temu izogne.

(32) Ta, ki je nagnjen k svojeglavosti, se brez svojeglavosti temu izogne.

(33) Ta, ki je nagnjen k aroganci, se brez arogance temu izogne.

(34) Ta, ki je nagnjen k težkemu sprejemanju ukorov, se z lahkim sprejemanjem ukorov temu izogne.

(35) Ta, ki je nagnjen k slabim prijateljem, se s sklepanjem dobrih prijateljstev temu izogne.

(36) Ta, ki je nagnjen k brezbrižnosti, se s skrbnostjo temu izogne.

(37) Ta, ki je nagnjen k nezvestobi, se z zvestobo temu izogne.

(38) Ta, ki je nagnjen k brezsramju, se s sramom temu izogne.

(39) Ta, ki je nagnjen k neustrašnem izvajanju nepravilnosti, se s strahom pred izvajanjem nepravilnosti temu izogne.

(40) Ta, ki je nagnjen k neizobraževanju, se z izobraževanjem temu izogne.

(41) Ta, ki je nagnjen k lenosti, se s prizadevnostjo temu izogne.

(42) Ta, ki je nagnjen k nepozornosti, se s pozornostjo temu izogne.

(43) Ta, ki je nagnjen k temu, da mu manjka modrost, se s pridobitvijo modrosti temu izogne.

(44) Ta, ki je nagnjen k temu, da se drži svojih pogledov, vztraja na njih in jih s težavo opusti, se z nedržanjem za svoje poglede, nevztrajanjem na njih in njihovim enostavnim opuščanjem temu izogne.

(POT NAVZGOR)

15. Cunda, kot vsa slaba stanja vodijo navzdol in vsa dobra stanja vodijo navzgor, zato tudi:

(1) Ta, ki je neusmiljen, ima usmiljenost, da ga vodi navzgor.

(2) Ta, ki ubija živa bitja, ima vzdržanje od ubijanja, da ga vodi navzgor.

(3–43) Ta, ki ... da ga vodi navzgor.

(44) Ta, ki se drži svojih pogledov, vztraja na njih in jih s težavo opusti, ima nedržanje svojih pogledov, nevztrajanje na njih in njihovo enostavno opuščanje, da ga vodi navzgor.

(POT UGAŠANJA)

16. Cunda, nemogoče je, da bi ta, ki sam tone v blato, potegnil iz blata nekoga drugega, ki tudi tone v blato. Mogoče je, da bi ta, ki sam ne tone v blato, potegnil iz blata nekoga drugega, ki tudi tone v blato. Da ta, ki je sam neukročen, nedisciplíniran, z nepogašenimi [onesnaženji] ukroti nekoga drugega, ga disciplinira in pomaga pogasiti njegova [onesnaženja], to ni mogoče. Da ta, ki je sam ukročen, disciplíniran, s pogašenimi [onesnaženji] kroti nekoga drugega, ga disciplinira in pomaga pogasiti [njegova onesnaženja], je mogoče. Zato tudi:

(1) Neusmiljen posameznik ima usmiljenost, s katero to ugasne.

(2) Ta, ki ubija živa bitja ima opuščanje ubijanja živih bitij, s katerim to ugasne.

(3–43) Ta, ki ... s katerim to ugasne.

(44) Ta, ki se drži svojih pogledov, vztraja na njih in jih s težavo opusti, ima nedržanje svojih pogledov, nevztrajanje na njih in njihovo enostavno opuščanje, s katerim to ugasne.

(ZAKLJUČEK)

17. Tako, Cunda, pot odstranjevanja nečistosti sem učil, pot nastanka misli sem učil, pot izogibanja sem učil, pot navzgor sem učil in pot ugašanja sem učil.

18. To, kar naj naredi učitelj za svojega učenca iz usmiljenja, ko išče njegovo blagostanje in ima milost zanj, sem naredil zate, Cunda. Obstajajo vznožja dreves, prazne koče. Meditiraj, Cunda, ne bodi brezbrižen, ker boš drugače to kasneje obžaloval. To je naše navodilo zate."

To je rekel Blaženi. Častiti Mahā Cunda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Tukaj Mahā Cunda sprašuje, ali se je treba vrniti »prav na začetek« oz. na temeljni vzrok, da bi lahko opustili te poglede.
[2] Štiriinštirideset "načinov odstranjevanja nečistosti" ki sledijo, se lahko razvrsti v nekaj določenih setov kategorij naukov:
(2) - (11) je deset načinov slabih in dobrih dejanj - glej MN 9:4, 9:6.
(12) - (18) je zadnjih sedem dejavnikov osemčlene poti – napačno in pravilno – prvi dejavnik je identičen z (11).
(19) - (20) se včasih dodajo k dvema osemčlenima potema - glej MN 117:34-36.
(21) - (23) so zadnje tri od petih preprek – glej MN 10:36 – prvi dve sta identični z (9) in (10).
(24) - (33) je deset od šestnajstih nepopolnosti, ki onesnažijo srce, kar je omenjeno v MN 7:3.
(37) - (43) je sedem slabih kvalitet in sedem dobrih kvalitet, omenjenih v MN 53:11-17.

(MN 9) Sammādiṭṭhi Sutta - Pravilni pogled

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je častiti Sāriputta takole nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi."—"Prijatelj," so odgovorili. Častiti Sāriputta je rekel:

2. "'Tisti s pravilnim pogledom, tisti s pravilnim pogledom,' je rečeno, prijatelji. Na kakšen način je plemeniti učenec tisti s pravilnim pogledom, katerega pogled je direkten, ki ima potrjeno zaupanje v Dhammo in je prispel k tej pravi Dhammi?"

"Resnično, prijatelj, prišli bi celo od daleč poslušati učenja častitega Sāriputte o pomenu te trditve. Bilo bi dobro, če bi častiti Sāriputta razložil pomen te trditve. Ko jo bodo menihi slišali od njega, si jo bodo zapomnili."

"Potem, prijatelji, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal."

"Da, prijatelj," so odgovorili menihi. Častiti Sāriputta je rekel:

(DOBRO IN SLABO)

3. "Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume slabo in vzrok slabega, dobro in vzrok dobrega, ima na ta način pravilen pogled, direkten pogled, je obdarjen s popolno jasnostjo glede Dhamme in je prispel k tej pravi Dhammi.

4. In kaj, prijatelji, je slabo, kaj je vzrok slabega, kaj je dobro, kaj je vzrok dobrega? Uničenje življenja je slabo, jemanje tega kar ni dano je slabo, napačno spolno vedenje je slabo, napačen govor je slab, zloben govor je slab, osoren govor je slab, prazno govorjenje je slabo, pohlep je slab, zloba je slaba, napačen pogled je slab. To se imenuje slabo.

5. In kaj je vzrok slabega? Pohlep je vzrok slabega, sovraštvo je vzrok slabega, zabloda je vzrok slabega. To se imenuje vzrok slabega.

6. In kaj je dobro? Vzdržanje od uničenja življenja je dobro, vzdržanje od jemanja tega kar ni dano je dobro, vzdržanje od napačnega vedenja v spolnosti je dobro, vzdržanje od lažnivega govora je dobro, vzdržanje od zlonamernega govora je dobro, vzdržanje od osornega govora je dobro, vzdržanje od nepomembnega klepetanja je dobro, nepohlepnost je dobra, nezlobnost je dobra, pravilni pogled je dober. To se imenuje dobro.

7. In kaj je vzrok dobrega? Nepohlep je vzrok dobrega, nesovraštvo je vzrok dobrega, nezabloda je vzrok dobrega. To se imenuje vzrok dobrega.

8. Ko je plemeniti učenec tako razumel slabo in vzrok slabega, dobro in vzrok dobrega, v celoti opusti osnovno nagnjenost k pohlepu, opusti osnovno nagnjenost k sovraštvu, zatre osnovno nagnjenost k pogledu in domišljanju 'Jaz sem,' in z opustitvijo nevednosti in prebuditvijo pravega spoznanja tukaj in zdaj, naredi konec neprijetnosti. Na tak način ima plemeniti učenec pravilen pogled, direkten pogled, je obdarjen s popolno jasnostjo glede Dhamme in je prispel k tej pravi Dhammi.."

(HRANILO)

9. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, mogoče obstaja še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

10. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume hranilo, izvor hranila, prenehanje hranila in pot, ki vodi k prenehanju hranila, je on na ta način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

11. In kaj je hranilo, kaj je izvor hranila, kaj je prenehanje hranila, kaj je pot, ki vodi k prenehanju hranila? Obstajajo štiri vrste hranil za vzdrževanje bitij, ki so že prišla v bivanje in za podporo tistim, ki bodo šele prišla. Katera štiri? To so: fizična hrana kot hranilo, groba ali fina, dotik kot drugo hranilo, namen kot tretje in zavest kot četrto hranilo. Z nastankom želje, nastane hranilo. S prenehanjem želje, preneha hranilo. Pot, ki vodi do prenehanja hranila je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost.

12. Ko je plemeniti učenec tako razumel hranilo, izvor hranila, prenehanje hranila in pot, ki vodi od prenehanja hranila, on v celoti opusti temeljno nagnjenost do poželenja ... on tukaj in zdaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom, katerega pogled je direkten, je okrepil zaupanje v Dhammo in je prispel k tej pravi Dhammi."

(ŠTIRI PLEMENITE RESNICE)

13. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

14. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume neprijetnost, izvor neprijetnosti, prenehanje neprijetnosti in pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

15. In kaj je neprijetnost, kaj je izvor neprijetnosti, kaj je prenehanje neprijetnosti, kaj je pot, ki vodi k prenehanju neprijetnosti? Rojstvo je neprijetnost, starost je neprijetnost, bolezen je neprijetnost, smrt je neprijetnost, žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so neprijetnost, ne dobiti željenega je neprijetnost, na kratko, pet agregatov s predpostavko je neprijetnost. To se imenuje neprijetnost.

16. In kaj je izvor neprijetnosti? To je želja, ki vodi do obnovljene bitnosti, kar spremlja ugajanje in poželenje, iskanje ugajanja tukaj in tam, to je: želja po čutnosti, želja po bitnosti, želja po uničenju. To se imenuje izvor neprijetnosti.

17. In kaj je prenehanje neprijetnosti? To je ugasnitev brez ostanka in končanje te želje, odreči se je, jo opustiti, in zavrniti to isto željo. To se imenuje končanje neprijetnosti.

18. In kaj je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti? To je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost. To se imenuje pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.

19. Ko je plemeniti učenec tako razumel neprijetnost, izvor neprijetnosti, prenehanje neprijetnosti in pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(STAROST IN SMRT)

20. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim

je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

21. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume starost in smrt, nastanek starosti in smrti, prenehanje starosti in smrti in pot, ki vodi do prenehanja starosti in smrti, je na ta način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

22. In kaj je starost in smrt, kaj je nastanek starosti in smrti, kaj je prenehanje starosti in smrti, kaj je pot, ki vodi do prenehanja starosti in smrti? Staranje bitij različnih vrst, njihova starost, brezzobost, sivost las, nagubanost kože, upadanje vitalnosti, slabitev [čutnih] sposobnosti — to se imenuje starost. Smrt bitij različnih vrst, njihovo minevanje, razpad, izginotje, umiranje, dovršitev časa, razpad agregatov, odložitev telesa — to se imenuje smrt. Torej, ta starost in ta smrt je to, kar se imenuje starost in smrt. Z nastankom rojstva, nastaneta staranje in smrt. S prenehanjem rojstva, preneha staranje in smrt. Pot, ki vodi do prenehanja starosti in smrti je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

23. Ko je plemeniti učenec tako razumel starost in smrt, nastanek starosti in smrti, prenehanje starosti in smrti in pot, ki vodi do prenehanja starosti in smrti ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(ROJSTVO)

24. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

25. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume rojstvo, izvor rojstva, prenehanje rojstva in pot, ki vodi do prenehanja rojstva, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

26. In kaj je rojstvo, kaj je izvor rojstva, kaj je prenehanje rojstva in kaj je pot, ki vodi k prenehanju rojstva? Rojstvo bitij različnih vrst, njihov prihod do rojstva, zgostitev, razplod, manifestacija agregatov, pridobitev [čutnih] sposobnosti — to se imenuje rojstvo. Z nastankom bitnosti, nastane rojstvo. S prenehanjem bitnosti, preneha rojstvo. Pot, ki vodi do prenehanja rojstva je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

27. Ko je plemeniti učenec tako razumel rojstvo, izvor rojstva, prenehanje rojstva in pot, ki vodi do prenehanja rojstva ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(BITNOST)

28. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

29. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume bitnost, izvor bitnosti, prenehanje bitnosti in pot, ki vodi do prenehanja bitnosti, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

30. In kaj je bitnost, kaj je izvor bitnosti, kaj je prenehanje bitnosti in kaj je pot, ki vodi do prenehanja bitnosti? Obstajajo tri vrste bitnosti: čutna bitnost, snovna bitnost in nesnovna

bitnost. Z nastankom predpostavke, nastane bitnost. S prenehanjem predpostavke, preneha bitnost. Pot, ki vodi do prenehanja bitnosti je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

31. Ko je plemeniti učenec tako razumel bitnost, izvor bitnosti, prenehanje bitnosti in pot, ki vodi do prenehanje bitnosti ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(PREDPOSTAVKA)

32. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

33. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume predpostavko, izvor predpostavke, prenehanje predpostavke in pot, ki vodi do prenehanja predpostavke, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

34. In kaj je predpostavka, kaj je izvor predpostavke, kaj je prenehanje predpostavke in kaj je pot, ki vodi do prenehanja predpostavke? Obstajajo štiri vrste predpostavke: predpostavka o čutnosti, predpostavka glede pogledov, predpostavka glede morale in običajev, predpostavka glede pogleda o osebnosti. Z nastankom želje, nastane predpostavka. S prenehanjem želje, preneha predpostavka. Pot, ki vodi do prenehanja predpostavke je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

35. Ko je plemeniti učenec tako razumel predpostavko, izvor predpostavke, prenehanje predpostavke in pot, ki vodi do prenehanja predpostavke ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(ŽELJA)

36. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

37. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume željo, izvor želje, prenehanje želje in pot, ki vodi do prenehanja želje, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

38. In kaj je želja, kaj je izvor želje, kaj je prenehanje želje in kaj je pot, ki vodi do prenehanja želje? Obstaja šest vrst želje: želja po snovi, želja po zvokih, želja po vonjih, želja po okusih, želja po otipih, želja po umskih pojavih. Z nastankom občutka, nastane želja. S prenehanjem občutka, preneha želja. Pot, ki vodi do prenehanja želje je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

39. Ko je plemeniti učenec tako razumel željo, izvor želje, prenehanje želje in pot, ki vodi do prenehanja želje ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(OBČUTEK)

40. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim

je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

41. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume občutek, izvor občutka, prenehanje občutka in pot, ki vodi do prenehanja občutka, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

42. In kaj je občutek, kaj je izvor občutka, kaj je prenehanje občutka in kaj je pot, ki vodi do prenehanju občutka? Obstaja šest vrst občutkov: občutek rojen iz vidnega dotika, občutek rojen iz slušnega dotika, občutek rojen iz vonjskega dotika, občutek rojen iz jezičnega dotika, občutek rojen iz telesnega dotika, občutek rojen iz umskega dotika. Z nastankom dotika, nastane občutek. S prenehanjem dotika, preneha občutek. Pot, ki vodi do prenehanja dotika je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

43. Ko plemeniti učenec tako razume občutek, izvor občutka, prenehanje občutka in pot, ki vodi do prenehanja občutka ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(DOTIK)

44. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

45. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume dotik, izvor dotika, prenehanje dotika in pot, ki vodi do prenehanja dotika, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

46. In kaj je dotik, kaj je izvor dotika, kaj je prenehanje dotika in kaj je pot, ki vodi do prenehanja dotika? Obstaja šest vrst dotikov: dotik vida, dotik sluha, dotik vonja, dotik okusa, dotik telesa, dotik uma. Z nastankom šestih čutnih področij, nastane dotik. S prenehanjem šestih čutnih področij, preneha dotik. Pot, ki vodi do prenehanja dotika je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

47. Ko je plemeniti učenec tako razumel dotik, izvir dotika, prenehanje dotika in pot, ki vodi do prenehanja dotika ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(ŠEST ČUTNIH PODROČIJ)

48. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

49. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume šest čutnih področij, izvor šestih čutnih področij, prenehanje šestih čutnih področij in pot, ki vodi do prenehanja šestih čutnih področij, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

50. In kaj je šest čutnih področij, kaj je izvor šestih čutnih področij, kaj je prenehanje šestih čutnih področij, kaj je pot, ki vodi do prenehanja šestih čutnih področij? Obstaja šest čutnih področij: področje vida, področje sluha, področje vonja, področje okusa, področje telesa, področje uma. Z nastankom imena-in-snovi, nastane šest čutnih področij. S prenehanjem imena-in-snovi, preneha šest čutnih področij. Pot, ki vodi do prenehanja šestih čutnih področij je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

51. Ko je plemeniti učenec tako razumel šest čutnih področij, izvor šestih čutnih področij, prenehanje šestih čutnih področij in pot, ki vodi do prenehanja šestih čutnih področij ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(IME-IN-SNOV)

52. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

53. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume ime-in-snov, izvor imena-in-snovi, prenehanje imena-in-snovi in pot, ki vodi do prenehanja imena-in-snovi, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

54. In kaj je ime-in-snov, kaj je izvor imena-in-snovi, kaj je prenehanje imena-in-snovi in kaj je pot, ki vodi do prenehanja imena-in-snovi? Občutek, zaznava, namen, dotik in temeljit razmislek – to se imenuje ime. Štirje veliki elementi [zemlja, voda, ogenj, zrak] in objekt, ki izhaja iz štirih velikih elementov – to se imenuje snov. Tako je to ime in ta snov tisto, kar imenujemo ime-in-snov. Z nastankom zavesti, nastane ime-in-snov. S prenehanjem zavesti, preneha ime-in-snov. Pot, ki vodi do prenehanja imena-in-snovi je samo ta Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

55. Ko je plemeniti učenec tako razumel ime-in-snov, izvor imena-in-snovi, prenehanje imena-in-snovi in pot, ki vodi do prenehanja imena-in-snovi, on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(ZAVEST)

56. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

57. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume zavest, izvor zavesti, prenehanje zavesti in pot, ki vodi do prenehanja zavesti, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

58. In kaj je zavest, kaj je izvor zavesti, kaj je prenehanje zavesti in kaj je pot, ki vodi do prenehanja zavesti? Obstaja šest vrst zavesti: očesna zavest, ušesna zavest, nosna zavest, jezična zavest, telesna zavest, umska zavest. Z nastankom tvorb, nastane zavest. S prenehanjem tvorb, preneha zavest. Pot, ki vodi do prenehanja zavesti je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

59. Ko je plemeniti učenec tako razumel zavest, izvor zavesti, prenehanje zavesti in pot, ki vodi do prenehanja zavesti ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(TVORBE)

60. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

61. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume tvorbe, izvor tvorb, prenehanje tvorb in pot, ki vodi do prenehanja tvorb, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

62. In kaj so tvorbe, kaj je izvor tvorb, kaj je prenehanje tvorb in kaj je pot, ki vodi od prenehanja tvorb? Obstajajo tri vrste tvorb: telesne tvorbe, govorne tvorbe in miselne tvorbe. Z nastankom nevednosti, nastanejo tvorbe. S prenehanjem nevednosti, prenehajo tvorbe. Pot, ki vodi do prenehanja tvorb je samo ta Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

63. Ko je plemeniti učenec tako razumel tvorbe, izvor tvorb, prenehanje tvorb in pot, ki vodi do prenehanja tvorb ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(NEVEDNOST)

64. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

65. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume nevednost, izvor nevednosti, prenehanje nevednosti in pot, ki vodi do prenehanja nevednosti, je na tak način eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi.

66. In kaj je nevednost, kaj je izvor nevednosti, kaj je prenehanje nevednosti in kaj je pot, ki vodi do prenehanja nevednosti? Nevednost o neprijetnosti, nevednost o izvoru neprijetnosti, nevednost o prenehanju neprijetnosti, nevednost o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti – to se imenuje nevednost. Z nastankom vplivov, nastane nevednost. S prenehanjem vplivov, preneha nevednost. Pot, ki vodi do prenehanja nevednosti je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled ... pravilna zbranost.

67. Ko je plemeniti učenec tako razumel nevednost, izvor nevednosti in pot, ki vodi do prenehanja nevednosti ... on tukaj in sedaj naredi konec neprijetnosti. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi."

(VPLIVI)

68. Rekoč: "Dobro, prijatelj," so bili menihi navdušeni in se veselili besed častitega Sāriputte. Potem so mu postavili naslednje vprašanje: "Toda prijatelj, je lahko še drug način, s katerim je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom ... in je prispel k tej pravi Dhammi?" — "Lahko, prijatelji.

69. Ko, prijatelji, plemeniti učenec razume vplive, izvor vplivov, prenehanje vplivov in pot, ki vodi do prenehanja vplivov, je na ta način enak pravilnemu pogledu, katerega pogled je direkten, ki je okrepil zaupanje v Dhammo in prispel k tej pravi Dhammi.

70. In kaj so vplivi, kaj je izvor vplivov, kaj je prenehanje vplivov in kaj je pot, ki vodi do prenehanja vplivov? Obstajajo trije vplivi: vpliv čutnosti, vpliv bitnosti in vpliv nevednosti. Z nastankom nevednosti, nastanejo vplivi. S prenehanjem nevednosti, prenehajo vplivi. Pot, ki vodi do prenehanja vplivov je samo Plemenita osemčlena pot, to je: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost.

71. Ko je plemeniti učenec tako razumel vplive, izvor vplivov, prenehanje vplivov in pot, ki vodi do prenehanja vplivov, v celoti opusti osnovno težnjo po poželenju, v celoti opusti osnovno težnjo po odporu, zatre osnovno težnjo po pogledu in domisleku 'Jaz sem,' in z

opuščanjem nevednosti in pojavom resnične vednosti tukaj in zdaj, konča neprijetnost. Tudi na tak način je plemeniti učenec eno s pravilnim pogledom, katerega pogled je direkten, ki ima popolno zaupanje v Dhammo in je prispel k tej pravi Dhammi."

To je bilo tisto, kar je rekel častiti Sāriputta. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed častitega Sāriputte.

(MN 10) Satipaṭṭhāna Sutta - Področja pozornosti

1. Tako sem slišal.[1] Nekoč je Blaženi živel v deželi Kuru, v mestu Kammāsadhamma. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. Menihi, to je pot, ki vodi k očiščenju bitij, vodi onkraj žalosti in solz, odpravi bolečino in gorje, pripelje do spoznave prave poti in izkušnje ugasnitve - namreč, to so štiri področja pozornosti.[2]

3. Katera štiri? Menihi, menih biva v opazovanju telesa v telesu, navdušeno, zavestno in s pozornostjo in opusti pohlep in žalovanje za svetom. On biva v opazovanju občutkov v občutkih, navdušeno, zavestno in s pozornostjo in opusti pohlep in žalovanje za svetom. On biva v opazovanju srca v srcu, navdušeno, zavestno in s pozornostjo in opusti pohlep in žalovanje za svetom. On biva v opazovanju pojavov v pojavih, navdušeno, zavestno in s pozornostjo in opusti pohlep in žalovanje za svetom.

(PREPOZNAVANJE TELESA)

(1. Pozornost med dihanjem)

4. In kako, menihi, menih biva v prepoznavanju telesa v telesu? Menih gre v gozd ali k vznožju drevesa ali v prazno kolibo in sede na tla. Ko prekriža noge in zravna telo, se posveti pozornosti in vedno pozoren vdihuje, pozoren izdihuje. Ko je vdih dolg, razume: 'Vdih je dolg', ali ko dolgo izdihne, razume: 'Izdih je dolg.' Ko je vdih kratek, razume: 'Vdih je kratek', ali ko kratko izdihne, razume: 'Izdih je kratek.'[3] On vadi tako: 'Pri vdihu bom doživljal celotno telo'. Vadi tako: 'Pri izdihu bom doživljal celotno telo.' On vadi tako: 'Pri vdihu bom umirjal telesne tvorbe', vadi tako: 'Pri izdihu bom umirjal telesne tvorbe.' Tako kot izkušen lončar ali njegov vajenec, ko na dolgo zasuče lončarsko kolo, razume: 'Na dolgo sem zasukal', ali, ko na kratko zasuče lončarsko kolo, razume: 'Na kratko sem zasukal'. Tako tudi, ko globoko vdihne, menih razume: 'Vdih je dolg' ... vadi tako: 'Pri izdihu bom umirjal telesne tvorbe.'

(UVID)

5. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje. Ali drugače, prepoznava v telesu njegove nastajajoče dejavnike ali prepoznava v telesu njegove izginjajoče dejavnike ali pa prepoznava v telesu oboje, njegove nastajajoče in izginjajoče dejavnike. Ali drugače, pozornost na 'tu je telo' je enostavno vzpostavljena v njem do stopnje, ki je nujna za preprosto vednost in pozornost. In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih biva v opazovanju telesa v telesu.

(2. Štirje položaji)

6. Menihi, ko hodi, menih vé: 'Jaz hodim'. Ko stoji, vé: 'Jaz stojim'. Ko sedi, vé: 'Jaz sedim'. Ko leži, vé: 'Jaz ležim'. Vé v skladu s tem, v kakšnem položaju je njegovo telo.

7. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne oprijema na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

(3. Premišljenost)

8. Menihi, menih je tisti, ki deluje premišljeno, ko hodi naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda predse in gleda vstran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in izteguje

svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svojo oblačilo in nosi svojo zunanje oblačilo in svojo skledo; ki deluje premišljeno, ko jé, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko opravlja veliko in malo potrebo; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in molči.

9. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

(4. Odvratnost delov telesa)

10. Menihi, menih preišče to isto telo, od podplatov navzgor in od las navzdol, ki ga obdaja koža, kakor tudi veliko mnogih vrst umazanij: 'V tem telesu so lasje, dlake, nohti, zobje, koža, meso, kite, kosti, kostni mozeg, ledvice, srce, jetra, poprsnica, vranica, pljuča, debelo črevo, tanko črevo, želodec, fekalije, žolč, sluz, gnoj, kri, znoj, maščoba, solze, loj, slina, smrkelj, sklepna maz in urin.' Kot da je tu vreča z odprtinama na obeh straneh, polna različnih vrst zrnja, kot je gorski riž, rdeči riž, fižol, grah, proso in oluščen riž, in jo je človek z dobrim vidom odprl in preiskal: 'To je gorski riž, to je rdeči riž, to je fižol, to je grah, to je proso, to je oluščen riž'. Tudi tako menih preišče to isto telo ... kot veliko mnogih vrst umazanij: 'V tem telesu so lasje na glavi ... in urin.'

11. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

(5. Elementi)

12. Menihi, menih preišče to isto telo, v kateremkoli položaju je in kakorkoli je postavljeno, kot sestavljeno iz elementov: 'V tem telesu je element zemlje, element vode, element ognja in element zraka.' Kot spreten mesar ali njegov pomočnik, ki je ubil kravo in jo razsekal na kose in sedi s tem ob križišču, tako menih preišče to isto telo ... kot sestavljeno iz elementov: 'V tem telesu je element zemlje, element vode, element ognja in element zraka.'

13. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

(6.-14. Opazovanje devetih stopenj razpada)

14. Menihi, kot bi videl odvrženo truplo na tleh za upepeljevanje trupel, mrtvo en, dva ali tri dni, nabreklo, modrikasto in razpadlo, menih primerja svoje telo z njim: 'Tudi to telo ima isto naravo in bo postalo prav tako in ni izvzeto od te usode.'

15. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu tako notranje kot zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

16. Kot bi videl odvrženo truplo na tleh za upepeljevanje trupel, ki ga žrejo krokarji, sokoli, jastrebi, psi, šakali ali različne vrste črvov, menih primerja svoje telo z njim: 'Tudi to telo je iste narave in bo postalo prav tako in ni izvzeto od te usode.'

17. ... Tudi tako menih biva v opazovanju telesa v telesu.

18-24. Kot bi videl odvrženo truplo na tleh za upepeljevanje trupel, okostje z mesom in krvjo, ki ga vežejo kite ... okostje brez mesa, razmazano s krvjo, ki ga vežejo kite ... okostje brez mesa in krvi, ki ga vežejo kite ... ločene kosti razmetane na vse strani – tukaj roka, tam noga, tukaj golenica, tam stegnenica, tukaj kolk, tam hrbtenica, tukaj rebro, tam grodnica,

tukaj roka, tam rama, tukaj vrat, tam čeljust, tukaj zob, tam lobanja, menih primerja svoje telo: ‘Tudi to telo je iste narave in bo postalo prav tako in ni izvzeto od te usode.’

25. … Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

26-30. Kot bi videl odvrženo truplo na tleh za upepeljevanje trupel, pobeljene kosti barve školjk … kosti na kupu, stare več kot leto dni … strohnele kosti in zdrobljene v prah, menih primerja svoje telo s tem: ‘Tudi to telo je iste narave in bo postalo prav tako in ni izvzeto od te usode.’

(UVID)

31. Tako prepoznava telo v telesu notranje ali prepoznava telo v telesu zunanje ali pa prepoznava telo v telesu notranje in zunanje. Ali drugače, v telesu prepoznava naravo nastajanja ali prepoznava v telesu naravo izginjanja ali prepoznava v telesu oboje, naravo nastajanja in izginjanja. Ali drugače, pozornost ‘tu je telo’ je enostavno v njem vzpostavljena. Biva z dovolj vednosti in pozornosti, biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tudi tako menih prepoznava telo v telesu.

(PREPOZNAVANJE OBČUTKOV)

32. In kako, menihi, menih prepoznava občutke v občutkih?[4] Ko čuti prijeten občutek, menih razume: ‘Jaz čutim prijeten občutek’. Ko čuti neprijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim neprijeten občutek’. Ko čuti niti neprijeten niti prijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim niti neprijeten niti prijeten občutek.’ Ko čuti posvetno prijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim posvetno prijeten občutek’. Ko čuti neposvetno prijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim neposvetno prijeten občutek’. Ko čuti posvetno neprijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim posvetno neprijeten občutek’. Ko čuti neposvetno neprijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim neposvetno neprijeten občutek’. Ko čuti posvetno niti neprijeten niti prijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim posvetno niti neprijeten niti prijeten občutek’. Ko čuti neposvetno niti neprijeten niti prijeten občutek, razume: ‘Jaz čutim neposvetno niti neprijeten niti prijeten občutek.’

(UVID)

33. Tako prepoznava občutke v občutkih notranje ali prepoznava občutke v občutkih zunanje ali pa prepoznava občutke v občutkih notranje in zunanje. Ali drugače, v občutkih prepoznava naravo nastajanja ali v občutkih prepoznava naravo izginjanje ali v občutkih prepoznava oboje, naravo nastajanja in izginjanja. Ali drugače, pozornost ‘tu je občutek’ je enostavno v njem vzpostavljena. Biva z dovolj vednosti in pozornosti, biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava občutke v občutkih.

(PREPOZNAVANJE SRCA)

34. In kako, menihi, menih prepoznava srce v srcu? Menih jasno prepozna srce z željo kot srce z željo, in srce brez želja kot srce brez želje. On jasno prepozna srce z jezo kot srce z jezo, in srce brez jeze kot srce brez jeze. On jasno prepozna srce z zablodo kot srce z zablodo, in srce brez zablode kot srce brez zablode. On jasno prepozna stisnjeno srce kot stisnjeno srce, in vznemirjeno srce kot vznemirjeno srce. On jasno prepozna vzvišeno srce kot vzvišeno srce, in nevzvišeno srce kot nevzvišeno srce. On jasno prepozna presegajoče srce kot presegajoče srce, in nepresegajoče srce kot nepresegajoče srce. On jasno prepozna zbrano srce kot zbrano srce, in nezbrano srce kot nezbrano srce. On jasno prepozna osvobojeno srce kot osvobojeno srce, in neosvobojeno srce kot neosvobojeno srce.

(UVID)

35. Tako prepoznava srce v srcu notranje ali prepoznava srce v srcu zunanje ali pa prepoznava srce v srcu notranje in zunanje. Ali drugače, v srcu prepoznava naravo nastajanja ali prepoznava v srcu naravo izginjanja ali prepoznava v srcu oboje, naravo nastajanja in izginjanja. Ali drugače, pozornost 'tu je srce' je enostavno v njem vzpostavljena. Biva z dovolj vednosti in pozornosti, biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava srce v srcu.

(PREPOZNAVANJE POJAVOV)

(1. Pet ovir)

36. In kako, menihi, menih prepoznava pojave v pojavih? Menih prepoznava pojave v pojavih iz gledišča petih ovir. In kako menih prepoznava pojave v pojavih iz gledišča petih ovir? Željo po užitku v sebi menih razume: 'V meni je želja po užitku', ali, ko v njem ni želje po užitku, razume: 'V meni ni želje po užitku'. Razume, kako pride do nastanka še nenastale želje po užitku, in kako pride do opuščanja že nastale želje po užitku, in kako se po tem, ko jo enkrat opusti, v prihodnosti ne bo več pojavila.

"V njem je zloba ... V njem je otopelost in zaspanost ... V njem je nemir in zaskrbljenost... V njem je dvom, in menih razume: 'V meni je dvom', ali, če v njem ni dvoma, razume: 'V meni ni dvoma'. Razume kako pride do nastanka še nenastalega dvoma, in kako pride do opuščanja že nastalega dvoma, in kako se po tem, ko ga enkrat opusti, v prihodnosti ne bo več pojavil.

(UVID)

37. Tako prepoznava pojave v pojavih notranje ali prepoznava pojave v pojavih zunanje ali pa prepoznava pojave v pojavih notranje in zunanje. Ali drugače, v pojavih prepoznava naravo nastajanja ali v pojavih prepoznava njihovo izginjanje ali v pojavih prepoznava oboje, naravo nastajanja in izginjanja. Ali drugače, pozornost 'tu so pojavi' je enostavno v njem vzpostavljena. Biva z dovolj vednosti in pozornosti, neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava pojave v pojavih glede petih ovir.

(2. Pet agregatov)

38. Menihi, menih prepoznava pojave v pojavih glede na pet agregatov s predpostavko. In kako menih prepoznava pojave v pojavih glede na pet agregatov s predpostavko? Menih razume: 'Takšna je snov, takšen njen nastanek, takšno njeno izginotje. Takšen je občutek, takšen njegov nastanek, takšno njegovo izginotje. Takšno je zaznavanje, takšen njegov nastanek, takšno njegovo izginotje. Takšne so tvorbe, takšen njihov nastanek, takšno njihovo izginotje. Takšna je zavest, takšen njen nastanek, takšno njeno izginotje.'

39. Tako prepoznava pojave v pojavih notranje ali prepoznava pojave v pojavih zunanje ali pa prepoznava pojave v pojavih notranje in zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava pojave v pojavih glede na pet agregatov s predpostavko.

(3. Šest področij zaznavanja)

40. Menihi, menih prepoznava pojave v pojavih glede šestih notranjih in šestih zunanjih področij.[5] In kako menih prepoznava pojave v pojavih glede šestih notranjih in zunanjih področij? Menih razume oko, razume vidne objekte in razume vezanost, ki nastane v odvisnosti od obeh, in tudi razume, kako nastane še nenastala vezanost, in kako nastane opuščanje že nastale vezanosti, in kako se po tem, ko jo enkrat opusti, v prihodnosti ne bo več pojavila.

On razume uho, razume zvoke ... On razume nos, razume vonjave ... On razume jezik, razume okuse ... On razume telo, razume otipljivost ... On razume srce, razume pojave in razume vezanost, ki nastane v odvisnosti od obeh in razume, kako nastane še nenastala vezanost, in kako pride do opuščanja že nastale vezanosti, in kako se po tem, ko jo enkrat opusti, v prihodnosti ne bo več pojavila.

41. Tako prepoznava pojave v pojavih notranje ali prepoznava pojave v pojavih zunanje ali pa prepoznava pojave v pojavih notranje in zunanje ... In biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava pojave v pojavih glede šestih notranjih in šestih zunanjih področij.

(4. Sedem dejavnikov prebujenja)

42. Menihi, menih prepoznava pojave v pojavih glede sedmih dejavnikov prebujenja.[6] In kako menih prepoznava pojave v pojavih glede sedmih dejavnikov prebujenja? Ko je v njem pozornost kot dejavnik prebujenja, menih razume: 'V meni je pozornost kot dejavnik prebujenja'. Če v njem ni pozornosti kot dejavnika prebujenja, on razume: 'V meni ni pozornosti kot dejavnika prebujenja'. Razume, kako nastaja še nenastali dejavnik pozornosti prebujenja in kako se nastali dejavnik pozornosti prebujenja popolnoma razvije.

V njem obstaja dejavnik opazovanja pojavov ... dejavnik prizadevnosti ... dejavnik radosti ... dejavnik mirnosti ... dejavnik zbranosti ... dejavnik mirnodušnosti, in menih razume: 'V meni je dejavnik mirnodušnosti'. Ko v njem ni dejavnika mirnodušnosti, razume: 'V meni ni dejavnika mirnodušnosti'. Razume, kako pride do nastajanja še nenastalega dejavnika mirnodušnosti in kako se nastali dejavnik mirnodušnosti popolnoma razvije.

43. Tako prepoznava pojave v pojavih notranje ali prepoznava pojave v pojavih zunanje ali pa prepoznava pojave v pojavih notranje in zunanje ... In biva neodvisen in se ne naveže na nič na tem svetu. Tako menih prepoznava pojave v pojavih glede sedmih dejavnikov prebujenja.

(5. Štiri plemenite resnice)

44. Menihi, menih prepoznava pojave v pojavih glede Štirih plemenitih resnic. In kako menih prepoznava pojave v pojavih glede Štirih plemenitih resnic? Menih razume kot dejansko je: 'To je neprijetnost. On razume kot dejansko je: 'To je izvor neprijetnosti. On razume kot dejansko je: 'To je prenehanje neprijetnosti. On razume kot dejansko je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.'

(UVID)

45. Tako prepoznava pojave v pojavih notranje ali prepoznava pojave v pojavih zunanje ali prepoznava pojave v pojavih oboje, notranje in zunanje. Ali drugače, v pojavih prepoznava naravo nastajanja ali prepoznava v pojavih naravo izginjanja ali prepoznava v pojavih oboje, naravo nastajanja in izginjanja. Ali drugače, pozornost 'tu so pojavi' je enostavno v njem vzpostavljena. Biva z dovolj vednosti in pozornosti, biva neodvisen, ter se ne naveže na ničesar v svetu. Tako menih prepoznava pojave v pojavih glede Štirih plemenitih resnic.

(ZAKLJUČEK)

46. Menihi, če bi kdorkoli razvijal štiri področja pozornosti sedem let, se lahko zanj pričakuje enega od dveh sadov: ali končno vednost tukaj in sedaj ali če še kaj ostane, stanje nepovratnika.

Pustimo sedem let, menihi. Če bi kdorkoli razvijal ta štiri področja pozornosti na takšen način šest let... pet let ... štiri leta ... tri leta ... dve leti ... eno leto, se lahko zanj pričakuje

enega od dveh sadov: ali končno vednost tukaj in sedaj ali če ostane sled predpostavke, stanje nepovratnika.

Pustimo eno leto, menihi. Če bi kdorkoli razvijal ta štiri področja pozornosti na takšen način sedem mesecev ... šest mesecev ... pet mesecev ... štiri mesece ... tri mesece ... dva meseca ... en mesec ... pol meseca, se lahko zanj pričakuje enega od dveh sadov: ali končno vednost tukaj in sedaj ali če še kaj ostane, stanje nepovratnika.

Pustimo pol meseca, menihi. Če bi kdorkoli razvijal ta štiri področja pozornosti na takšen način sedem dni, se lahko zanj pričakuje enega od dveh sadov: ali končno vednost tukaj in sedaj ali če še kaj ostane, stanje nepovratnika.

47. Z ozirom na to, je bilo rečeno: 'Menihi, to je direktna pot za očiščenje bitij, za obvladovanje žalosti in objokovanja, za odpravo bolečine in bridkosti, za dosego prave poti, za uresničenje ugasnitve – namreč, štiri področja pozornosti.'"

To je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Praktično identičen govor lahko najdemo v DN 22, čeprav z dodatkom analize Štirih plemenitih resnic, ki podaljša sutto.
[2] Beseda *satipaṭṭhāna* je sestavljen izraz. Prvi del, *sati*, izvorno pomeni "spomin," vendar v paliju, ki ga uporablja budizem, veliko bolj pogosto nosi pomen pozornosti, ki je usmerjena na sedanjost – tako se prevaja kot "pozornost." Drugi del se razlaga na dva načina: ali kot skrajšana oblika *upaṭṭhāna*, kar pomeni "vzpostavitev" ali "osnovanje" - pozornosti, ali kot pot paṭṭhāna, kar pomeni "področje" ali "osnovanje" – spet, pozornosti. Tako se štiri *satipaṭṭhāne* lahko razumejo kot ali štirje načini vzpostavitve pozornosti ali kot štiri stvarna področja pozornosti, kar bo poudarjeno v ostanku sutte.
[3] "Telesne tvorbe" (*kāyasankhāra*) so definirane v MN 44:13 kot vdihovanje in izdihovanje.
[4] Primeri "posvetnih" in "nesvetnih" oblik teh občutkov so podani v MN 137:9 -15 v rubriki šestih vrst veselja, žalosti in mirnodušnosti.
[5] Notranja področja so šest čutnih sposobnosti. Zunanja področja so predmeti, ki se na njih nanašajo. Ovire, ki nastanejo, zavisijo od tega, če se pari lahko razumejo kot privlačnost (pohlep), odbojnost (sovraštvo) in to podpirajoča zabloda.
[6] Kako se sedem dejavnikov prebujenja razvije v napredujočih sekvencah je razloženo v MN 118:29-40.

Zelo dober komentar tega učenja je podal bhikkhu Akiñcano: https://pathpress.wordpress.com/2017/02/02/.

(MN 11) Cūḷasīhanāda Sutta – Kratko učenje o levjem rjovenju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, samo tukaj je asket, samo tukaj je drugi asket, samo tukaj je tretji asket, samo tukaj je četrti asket. Nauki drugih so brez asketov: tako bi moralo z razlogom rjoveti vaše levje rjovenje.[1]

3. Možno je, menihi, da popotniki drugih narodov vprašajo: 'Ampak na osnovi moči česa [argumenta] ali s pomočjo koga [avtoritete] častiti to trdijo?' Popotnikom drugih narodov, ki tako vprašajo, se lahko odgovori: 'Prijatelji, štiri stvari nam je razglasil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko jih vidimo v sebi, pravimo: "Samo tukaj je asket, samo tukaj je drugi asket, samo tukaj je tretji asket, samo tukaj je četrti asket. Nauki drugih so brez asketov." Kaj so te štiri stvari? Mi imamo zaupanje v učitelja, zaupanje v Dhammo, izpolnili smo vodila in naši tovariši v Dhammi so nam dragi in prijetni, pa če so laiki ali pa tisti, ki so šli naprej. To so štiri stvari, ki nam jih je razglasil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, ko vidi v nas to, kar reče.'

(POGOJI ZA DOSEGO CILJA)

4. Možno je, menihi, da ti popotniki drugih narodov rečejo: 'Prijatelji, tudi mi imamo zaupanje v učitelja, to je, v našega učitelja. Tudi mi imamo zaupanje v Dhammo, to je, v našo Dhammo. Tudi mi smo izpolnili vodila, to je, naša vodila. In naši tovariši v Dhammi so nam tudi dragi in prijetni, pa če so laiki ali pa tisti, ki so šli naprej. Kakšna je tu razlika, prijatelji, kakšno je neskladje, kakšna je razlika med vami in nami?'

5. Popotnikom drugih narodov, ki tako vprašajo, se lahko odgovori: 'Kako torej, prijatelji, je cilj eden ali jih je več?' Da bi odgovorili pravilno, bi popotniki drugih narodov odgovorili: 'Prijatelji, cilj je eden in ne več njih.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pod vplivom poželenja ali za tistega, ki je brez poželenja?' Da bi odgovorili pravilno, bi popotniki drugih narodov odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki je brez poželenja, ne za tistega, ki je pod vplivom poželenja.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pod vplivom odpora ali za tistega, ki je brez odpora?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki je brez odpora, ne za tistega, ki je pod vplivom odpora.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pod vplivom zablode ali za tistega, ki je brez zablode?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki ni pod vplivom zablode, ne za tistega, ki je pod vplivom zablode.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pod vplivom želje ali za tistega, ki nima želje?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki nima želje in ne za tistega, ki ima željo.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pod vplivom predpostavke ali za tistega, ki je brez predpostavke?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki je brez predpostavke, ne za tistega, ki je s predpostavko.' -'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki je pameteni ali za tistega, ki je neumen?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki je pameten, ne za tistega ki je neumen.' - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki podpira in nasprotuje ali za tistega, ki ne podpira in ne nasprotuje?' Da bi odgovorili pravilno, bi odgovorili: 'Prijatelji, ta cilj je za tega, ki ne podpira in ne nasprotuje, ne za tistega, ki podpira in nasprotuje.'[2] - 'Prijatelji, ali je ta cilj za tega, ki se veseli in uživa v iluzijah ali za tistega, ki se ne veseli in ne uživa v iluzijah?' Da bi odgovorili pravilno, bi

odgovorili: ‘Prijatelji, ta cilj je za tega, ki se ne veseli in ne uživa v iluzijah, ne za tistega, ki uživa v iluzijah.’

(POGLED BITNOSTI IN POGLED NEBITNOSTI)

6. Menihi, obstajata dva pogleda: pogled bitnosti in pogled nebitnosti. Vsi asketi ali brahmani, ki se sklicujejo na pogled bitnosti, privzamejo pogled bitnosti, sprejmejo pogled bitnosti, so nasprotni pogledu nebitnosti. Vsi asketi ali brahmani, ki se sklicujejo na pogled nebitnosti, privzamejo pogled nebitnosti, sprejmejo pogled nebitnosti, nasprotujejo pogledu bitnosti.

7. Na vse askete ali brahmane, ki ne razumejo kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru teh dveh pogledov, vpliva poželenje, vpliva sovraštvo, vpliva zabloda, vpliva želja, vpliva predpostavka, so brez vizije, pritrjujejo in nasprotujejo in so navdušeni in uživajo v obsedenosti. Oni niso osvobojeni rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Pravim, da niso osvobojeni neprijetnosti.

8. Vsi asketi ali brahmani, ki razumejo kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru teh dveh pogledov, so brez poželenja, brez sovraštva, brez zablode, brez želje, brez predpostavke, z vizijo, niso vdani pritrjevanju in nasprotovanju in niso navdušeni in ne uživajo v obsedenosti. Osvobojeni so rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Pravim, osvobojeni so neprijetnosti.

(ŠTIRI VRSTE PREDPOSTAVK)

9. Menihi, obstajajo štiri vrste predpostavk. Katere štiri? Predpostavke čutnosti, predpostavke pogledov, predpostavke morale in običajev in predpostavke ideje o sebstvu.

10. Čeprav nekateri asketi in brahmani trdijo, da pojasnjujejo popolno razumevanje vseh vrst predpostavk, oni povsem ne opišejo popolnega razumevanja vseh vrst predpostavk. Oni opišejo popolno razumevanje predpostavk čutnosti, brez opisovanja popolnega razumevanja predpostavk pogledov, predpostavk morale in običajev in predpostavk ideje o sebstvu. Zakaj je tako? Ti dobri asketi in brahmani ne razumejo treh stopenj predpostavk, kot dejansko so. Zato, čeprav trdijo, da pojasnjujejo popolno razumevanje vseh vrst predpostavk, opišejo samo predpostavke čutnosti in ne opišejo popolnega razumevanja predpostavk pogledov, predpostavk morale in običajev in predpostavk ideje o sebstvu.

11. Čeprav nekateri asketi in brahmani trdijo, da pojasnjujejo popolno razumevanje vseh vrst predpostavk ... opišejo popolno razumevanje predpostavk čutnosti in predpostavk pogledov in ne opišejo popolnega razumevanja predpostavk morale in običajev in predpostavk ideje o sebstvu. Zakaj je tako? Oni ne razumejo dveh stopenj ... zato oni opišejo samo popolno razumevanje predpostavk čutnosti in predpostavk pogledov in ne opišejo popolnega razumevanja predpostavk morale in običajev in predpostavk ideje o sebstvu.

12. Čeprav nekateri asketi in brahmani trdijo, da pojasnjujejo popolno razumevanje vseh vrst predpostavk ... opišejo popolno razumevanje predpostavk čutnosti, predpostavk pogledov in predpostavk morale in običajev in ne opišejo popolnega razumevanja predpostavk ideje o sebstvu. Oni ne razumejo ene stopnje ... zato opišejo samo popolno razumevanje predpostavk čutnosti, predpostavk pogledov in predpostavk morale in običajev in ne opišejo popolnega razumevanja predpostavk ideje o sebstvu.

13. Menihi, v takšni Dhammi in disciplini je razumljivo, da zaupanje v učitelja ni pravilno usmerjeno, da zaupanje v Dhammo ni pravilno usmerjeno, da izpolnitev moralnih predpisov ni pravilno usmerjeno in da naklonjenost med tovariši v Dhammi ni pravilno usmerjena. Zakaj je tako? Ker takrat, ko sta Dhamma in disciplina slabo razglašeni in slabo razloženi, ne osvobajata, ne vodita k miru, ko ju razlaga nekdo, ki ni popolno prebujen.

14. Menihi, ko Tathāgata, izpopolnjen in popolno prebujen trdi, da razlaga popolno razumevanje vseh vrst predpostavk, on dovršeno opiše popolno razumevanje vseh vrst predpostavk: on opiše popolno razumevanje predpostavk čutnosti, predpostavk pogledov, predpostavk morale in običajev in predpostavk ideje o sebstvu.

15. Menihi, v takšni Dhammi in disciplini je razumljivo, da je zaupanje v učitelja pravilno usmerjeno, da je zaupanje v Dhammo pravilno usmerjeno, da je izpolnitev moralnih predpisov pravilno usmerjena in da je naklonjenost med tovariši v Dhammi pravilno usmerjena. Zakaj je tako? Ker takrat, ko sta Dhamma in disciplina dobro razglašeni in dobro razloženi, sta osvobajajoči, vodita k miru, ko ju razlaga nekdo, ki je popolno prebujen.

(IZVOR PREDPOSTAVK)

16. Ali te štiri vrste predpostavk imajo to, kar je njihov izvor, kar je njihovo poreklo, iz česa so rojene in nastale?

Te štiri vrste predpostavk imajo željo za svoj izvor, željo za svoje poreklo, rojene in nastale so iz želje. Kaj ima želja za svoj izvor ... ? Želja ima občutek za svoj izvor ... Kaj ima občutek za svoj izvor ... ? Občutek ima dotik za svoj izvor ... Kaj ima dotik za svoj izvor ... ? Dotik ima šest področij za svoj izvor ... Kaj ima šest področij za svoj izvor ... ? Šest področij ima ime-in-snov za svoj izvor ... Kaj ima ime-in-snov za svoj izvor ... ? Ime-in-snov ima zavest za svoj izvor ... Kaj ima zavest za svoj izvor ... ? Zavest ima tvorbe za svoj izvor ... Kaj imajo tvorbe za svoj izvor ... ? Tvorbe imajo nevednost za svoj izvor, nevednost za svoje poreklo, one so rojene in nastale iz nevednosti.

17. Menihi, ko je v menihu nevednost opuščena in se pojavi prava vednost, potem s prenehanjem nevednosti in pojavom prave vednosti v njem ni več predpostavk užitka, ni več predpostavk pogledov, ni več predpostavk morale in običajev, ni več predpostavk ideje o sebstvu. Ko v njem ni predpostavk, ni zmeden. Ko ni zmeden, sam doseže ugasnitev. On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno narediti je narejeno, nič več ni prihoda v katerokoli stanje.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Fraza "samo tukaj" pomeni samo v Buddhovem predpisu. Štirje asketi (*samaṇa*), ki se omenjajo, so štiri stopnje plemenitih učencev – vstopajoči v tok, enkratni povratnik, nepovratnik in arahant. Glej tudi razpravo s Subhaddo v Mahāparinibbāna sutti (DN 16:5.27/ii.151-52).
[2] "Podpiranje in nasprotovanje" (*anurodhapaṭivirodha*) - reagirati s privlačnostjo skozi poželenje in z odbojnostjo skozi sovraštvo.

(MN 12) Mahāsihanāda Sutta – Dolgo učenje o levjem rjovenju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Vesāliju, v gozdičku zunaj mesta, proti zahodu.

2. Takrat je Sunakkhatta, sin Licchijev, pred kratkim zapustil Dhammo in disciplino.[1] Pred zborom v Vesāliju je izjavil: "Asket Gotama nima nobenih neobičajnih stanj, nobenih razlik v vpogledu iz vednosti, ki so vredne plemenitih.[2] Asket Gotama uči Dhammo [samo] tako, da jo razglaša z argumentiranjem. Sledi svoji lastni liniji preiskovanja, kot se mu ta kaže. Ko on kogarkoli uči Dhammo in ko jo ta prakticira, tega to vodi do popolnega prenehanja neprijetnosti."

3. Ko je bilo jutro, se je častiti Sāriputta oblekel in vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in odšel v Vesāli po hrano. Tam je slišal Sunakkhatta, sina Licchijev, ko je podal svojo izjavo pred zborom v Vesāliju. Ko je šel po hrano v Vesāli in se vrnil in ko je pojedel, je odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel ob stran in povedal Blaženemu, kaj je rekel Sunakkhatta.

4. [Blaženi je rekel:] "Sāriputta, zapeljani človek Sunakkhatta je jezen in njegove besede so bile izrečene v jezi. Misleč, da dvomi v Tathāgato, ga je dejansko hvalil. Zato je pohvala za Tathāgato, da reče o njem: 'Ko on kogarkoli uči Dhammo in ko jo ta prakticira, ga to vodi do popolnega prenehanja neprijetnosti.'

5. Sāriputta, ta zapeljani človek Sunakkhatta ne bo nikoli sklepal o meni v skladu z Dhammo: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.'[3]

6. In on ne bo nikoli sklenil o meni v skladu z Dhammo: 'Ta Blaženi ima različne vrste moči: iz enega se razmnoži v več njih, iz več njih postane eden, se pojavi in izgine, gre neovirano skozi steno, skozi ograjo, skozi goro, kakor tudi skozi prostor, se potopi in izide iz zemlje, kot da bi bila to voda, hodi po vodi ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja, sedeč s prekrižanimi nogami potuje v prostoru kot ptica, s svojimi rokami se dotakne in pobože luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna, obvlada svoje telo celo tako daleč kot je svet Brahme.'

7. In on ne bo nikoli sklepal o meni v skladu z Dhammo: 'S sposobnostjo božanskega ušesa, ki je prečiščeno in presega človeškega, ta Blaženi sliši obe vrsti zvokov, nebeške in človeške, te, ki so daleč, kot tudi te, ki so blizu.'

8. In on ne bo nikoli sklepal o meni v skladu z Dhammo: 'Ta Blaženi objema s svojim srcem srce drugih bitij, drugih posameznikov. On razume srce prizadeto s poželenjem kot prizadetega s poželenjem in srce neprizadeto s poželenjem kot neprizadetega s poželenjem. On razume srce prizadeto s sovraštvom kot prizadetega s sovraštvom in srce neprizadeto s sovraštvom kot neprizadetega s sovraštvom. On razume srce prizadeto z zablodo kot prizadetega z zablodo in srce neprizadeto z zablodo kot neprizadetega z zablodo. On razume stisnjeno srce kot stisnjeno in raztreseno srce kot raztreseno srce. On razume vzvišeno srce kot vzvišeno in nevzvišeno srce kot nevzvišeno. On razume prekosljivo srce kot prekosljivo in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. On razume zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. On razume osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno.'

(DESET MOČI TATHĀGATE)

9. Sāriputta, Tathāgata ima deset moči, zaradi katerih je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zažene v tek kolo Brahme.[4] Katerih deset?

10. (1) Tathāgata razume mogoče kot mogoče in nemogoče kot nemogoče. To je Tathāgatova moč, ki jo Tathāgata ima, zaradi katere je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zaganja v tek kolo Brahme. [5]

11. (2) Prav tako, Tathāgata razume, kakšen dejansko je rezultat izvršenih dejanj v preteklosti, prihodnosti in sedanjosti, z možnostmi in z vzroki. Tudi to je Tathāgatova moč ... [6]

12. (3) Prav tako, Tathāgata razume, kakšne so poti, ki vodijo do vseh destinacij. Tudi to je Tathāgatova moč ...

13. (4) Prav tako, Tathāgata razume svet s svojimi mnogimi in različnimi elementi. Tudi to je Tathāgatova moč ... [7]

14. (5) Prav tako, Tathāgata razume, kako dejansko imajo bitja različna nagnjenja. Tudi to je Tathāgatova moč ...

15. (6) Prav tako, Tathāgata razume, kakšne dejansko so sposobnosti drugih bitij, drugih posameznikov, ko jih objame s svojim srcem. Tudi to je Tathāgatova moč ...

16. (7) Prav tako, Tathāgata razume, kako dejansko je nečistost, čiščenje in odkritje glede stopenj zbranosti, osvoboditev, zbranosti in dosežkov. Tudi to je Tathāgatova moč ... [8]

17. (8) Prav tako, Tathāgata razmišlja o svojih mnogoterih preteklih življenjih, to je o enem rojstvu, dveh rojstvih, treh rojstvih, štirih rojstvih, petih rojstvih, desetih rojstvih, dvajsetih rojstvih, tridesetih rojstvih, štiridesetih rojstvih, petdesetih rojstvih, stotih rojstvih, tisočih rojstvih, sto tisočih rojstvih, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in podrobnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Tudi to je Tathāgatova moč ...

18. (9) Prav tako, z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, Tathāgata vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji. Tudi to je Tathāgatova moč ...

19. (10) Prav tako, s svojo uresničitvijo z direktno vednostjo, Tathāgata tukaj in sedaj vstopi in biva v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem

vplivov. Tudi to je Tathāgatova moč, ki jo Tathāgata ima, zaradi katere je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zaganja v tek kolo Brahme.

20. Tathāgata ima deset Tathāgatovih moči, zaradi katerih je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zaganja v tek kolo Brahme.

21. Sāriputta, ko vem in vidim tako, naj kdorkoli reče o meni: 'Asket Gotama nima nobenih neobičajnih stanj, nobene razlike v vpogledu iz vednosti, vredne plemenitih. Asket Gotama uči Dhammo [samo] tako, da jo razglaša z argumentiranjem. Sledi svoji lastni liniji preiskovanja, kot se mu ta kaže' – razen če opusti to trditev in to stanje srca in se odreče temu pogledu, potem bo tako zanesljivo, kot če bi bil odnesen in bil položen tja, končal v peklu. Tako kot bi menih, ki ima krepost, zbranost in modrost, tukaj in sedaj užival končno vednost, tako se bo zgodilo v tem primeru, pravim, da če ne zapusti te trditve in tega stanja srca in se odreče temu pogledu, potem bo tako zanesljivo, kot če bi bil odnesen in bil položen tja, končal v peklu.

(ŠTIRI VRSTE SAMOZAUPANJA)

22. Sāriputta, Tathāgata ima štiri vrste samozaupanja, zaradi katerih je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zaganja v tek kolo Brahme. Katere štiri?

23. Tu ne vidim nobene podlage, na osnovi katere bi me lahko katerikoli asket ali brahman ali bog ali Māra ali Brahmā ali sploh kdorkoli v svetu v skladu z Dhammo obtožil: 'Medtem ko trdiš, da si popolno prebujen, nisi popolno prebujen v zvezi z nekaterimi stvarmi.' In ker ne vidim nobene podlage za to, bivam v varnosti, pogumu in samozaupanju.

24. Ne vidim nobene podlage, na osnovi katere bi me lahko katerikoli asket ... ali sploh kdorkoli lahko obtožil: 'Medtem ko ti trdiš, da si uničil vplive, teh vplivov nisi uničil.' In ker ne vidim nobene podlage za to, bivam v varnosti, pogumu in samozaupanju.

25. Ne vidim nobene podlage, na osnovi katere bi me lahko katerikoli asket ... ali sploh kdorkoli lahko obtožil: 'Te stvari, ki jih imenuješ ovire, niso sposobne ovirati tega, ki se z njimi spopade.' In ker ne vidim nobene podlage za to, bivam v varnosti, pogumu in samozaupanju.

26. Ne vidim nobene podlage, na osnovi katere bi me lahko katerikoli asket ... ali sploh kdorkoli lahko obtožil: 'Ko nekoga učiš Dhammo in ko jo on prakticira, to ne vodi do popolnega prenehanja neprijetnosti.' In ker ne vidim nobene podlage za to, bivam v varnosti, pogumu in samozaupanju.

27. Tathāgata ima te štiri vrste samozaupanja, zaradi katerih je upravičeno voditelj, da rjove svoje levje rjovenje v zborovanjih in zažene v tek kolo Brahme.

28. Sāriputta, ko jaz vem in vidim tako, naj kdorkoli reče o meni ... bo končal v peklu.

(OSEM ZBOROV)

29. Sāriputta, obstaja osem zborov. Katerih osem? Zbor plemenitih, zbor brahmanov, zbor gospodarjev, zbor asketov, zbor božanstev nebes Štirih velikih kraljev, zbor božanstev nebes Triintridesetih, zbor Márovega spremstva, zbor Brahm. Ker poseduje štiri vrste neustrašenosti, se Tathāgata približa in vstopi v osem zborov.

30. Spominjam se, da sem se približal zboru več stotih plemenitih ... zboru več stotih brahmanov ... zboru več stotih gospodarjev ... zboru več stotih asketov ... zboru več stotih božanstev nebes Štirih velikih kraljev ... zboru več stotih božanstev nebes Triintridesetih ... zboru več stotih Márovega spremstva ... zboru več stotih Brahm. Nekoč sem sedel z njimi in se z njimi pogovarjal in imel pogovore z njimi, vendar ne vidim osnove za mišljenje, da bi

lahko strah ali bojazljivost prišla vame. In ker ne vidim razloga za to, bivam v varnosti, pogumu in neustrašenosti.

31. Sāriputta, ko vem in vidim tako, naj kdorkoli reče o meni ... bo končal v peklu.

(ŠTIRJE NAČINI RAZMNOŽEVANJA)

32. Sāriputta, obstajajo štirje načini razmnoževanja. Kateri štirje? Razmnoževanje iz jajca, razmnoževanje iz maternice, razmnoževanje iz vlage in razmnoževanje brez vidnega vzroka.

33. Kaj je razmnoževanje iz jajca? Obstajajo bitja, ki so rojena s predrtjem jajčne lupine. To se imenuje razmnoževanje iz jajca. Kaj je razmnoževanje iz maternice? Obstajajo bitja, ki se rodijo s pretrganjem notranje jajčne opne. To se imenuje razmnoževanje iz maternice. Kaj je razmnoževanje iz vlage? Obstajajo bitja, ki so rojena v gnijoči ribi, gnijočem truplu, gnijoči kaši, greznici ali v kanalizaciji. To se imenuje razmnoževanje iz vlage. Kaj je razmnoževanje brez vidnega vzroka? Obstajajo božanstva in prebivalci pekla in določena človeška bitja in nekatera bitja v nižjih svetovih. To se imenuje razmnoževanje brez vidnega vzroka. To so štirje načini rojstev.

34. Sāriputta, ko vem in vidim tako, naj kdorkoli reče o meni ... bo končal v peklu.

(PET DESTINACIJ IN UGASNITEV)

35. Sāriputta, obstaja pet destinacij. Katerih pet? Pekel, živalski svet, svet duhov, človeških bitij in božanstev.[9]

36. (1) Jaz razumem pekel in pot ter način, ki vodi do pekla. In jaz tudi razumem, kako se bo ta, ki je stopil na to pot, ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje bede, v slabo okolico, v spodnji svet, v pekel.

(2) Jaz razumem živalski svet in pot ter način, ki vodi do živalskega sveta. In jaz tudi razumem, kako se bo ta, ki je stopil na to pot, ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v živalskem svetu.

(3) Jaz razumem svet duhov in pot ter način, ki vodi do sveta duhov. In jaz tudi razumem, kako se bo ta, ki je stopil na to pot, ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v svetu duhov.

(4) Jaz razumem človeška bitja in pot in način, ki vodi do človeškega sveta. In jaz tudi razumem, kako se bo ta, ki je stopil na to pot, ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil med človeškimi bitji.

(5) Jaz razumem božanstva in pot ter način, ki vodi do sveta božanstev. In jaz tudi razumem, kako se bo ta, ki je stopil na to pot, ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil na srečni destinaciji, v nebeškem svetu.

(6) Jaz razumem ugasnitev in pot ter način, ki vodi do ugasnitve. In tudi razumem, kako bo ta, ki je stopil na to pot, z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju, vstopil in ostal v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov.

37. (1) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da se bo ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje bede, v slabo okolico, v spodnji svet, v pekel.' In potem kasneje, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in prekaša človeškega vidim, da se je ob prenehanju telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje bede, v slabo okolico, v pekel, in doživlja izredno boleče, ostre, prebadajoče občutke. Predpostavimo, da obstaja oglarska

kopa z luknjo, ki je globlja od višine človeka, polna žarečega oglja, brez plamena in dima. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do te luknje v oglarski kopi. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se tako obnaša, se vede tako, je zavzel takšno pot, da bo prišel do te luknje v oglarski kopi'. Kasneje vidi, da je on padel v to luknjo v oglarski kopi in doživlja izredno boleče, ostre, prebadajoče občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... prebadajoče občutke.

38. (2) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da se bo ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v živalski svet.' In potem kasneje z božanskim očesom, ki je prečiščeno in prekaša človeškega vidim, da se je ob prenehanju telesa, po smrti, ponovno pojavil v živalskem svetu in doživlja izredno boleče, ostre, prebadajoče občutke. Predpostavimo, da obstaja greznica, bolj globoka kot je človek, polna umazanije. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do greznice. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se tako obnaša ... da bo prišel do te greznice'. Kasneje vidi, da je on padel v greznico in doživlja izredno boleče, ostre, prebadajoče občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... prebadajoče občutke.

39. (3) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da se bo ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil v svet duhov.' In potem kasneje ... vidim, da ... ponovno pojavil v svet duhov in doživlja precej boleč občutek. Predpostavimo, da obstaja drevo, ki raste na neravnih tleh, z redkim listjem, ki daje le polsenco. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do tega istega drevesa. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se tako obnaša ... da bo prišel do tega istega drevesa'. Kasneje on vidi, da ta sedi ali leži v senci tega drevesa in doživlja zelo boleče občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... zelo boleče občutke.

40. (4) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da se bo ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil med človeškimi bitji.' In potem kasneje ... vidim, da ... ponovno pojavil med človeškimi bitji in doživlja zelo prijeten občutek. Predpostavimo, da raste drevo na ravnih tleh, z gostim listjem, ki daje gosto senco. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do tega istega drevesa. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se tako obnaša ... da bo prišel do tega istega drevesa'. Kasneje vidi, da on sedi ali leži v senci tega drevesa in doživlja zelo prijetne občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... zelo prijetne občutke.

41. (5) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da se bo ob razkroju telesa, po smrti, ponovno pojavil na srečni destinaciji, v nebeškem svetu.' In potem kasneje ... vidim, da ... ponovno pojavil na srečni destinaciji, v nebeškem svetu in doživlja izredno prijetne občutke. Predpostavimo, da obstaja dvorec, ki ima zgornji del ometan znotraj in zunaj, zavarovan z ograjo, z zastirali na oknih, in v njem kavč, prekrit s preprogami, odejami in rjuhami, s prekrivalom iz jelenje kože, z baldahinom, kakor tudi s škrlatnimi blazinami za oboje [glavo in noge]. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do tega istega dvorca. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se

tako obnaša ... da bo prišel do tega istega dvorca'. Kasneje vidi, da on sedi ali leži v tem istem prostoru v tem dvorcu in izkuša izredno prijetne občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... izredno prijetne občutke.

42. (6) Z obdanjem srca določenega posameznika s svojim srcem, ga razumem tako: 'Ta posameznik se obnaša tako, se tako vede, je zavzel takšno pot, da bo s svojim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopil in bival v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov.' In potem kasneje vidim, da je z uresničenjem z direktno vednostjo, on tukaj in sedaj vstopil in bival v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov in doživlja izredno prijetne občutke. Predpostavimo, da obstaja ribnik s čisto, prijetno, hladno vodo, prozorno, z gladkimi bregovi, očarljiv in v bližini gostega gozda. In potem je človek, ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel po poti, ki gre samo v eno smer in ta je usmerjena do tega istega ribnika. Ko bi ga človek z dobrim vidom zagledal, bi rekel: 'Ta posameznik se tako obnaša ... da bo prišel do tega istega ribnika'. Kasneje vidi, da se je potopil v ribnik, se okopal, pil iz njega in razrešil vse svoje nadloge, utrujenost in vročino in je prišel spet ven in sedi ali leži v gozdu in doživlja izredno prijetne občutke. Tako tudi, z obdajanjem srca s srcem ... izredno prijetne občutke. To je pet destinacij.

43. Sāriputta, ko jaz tako vem in vidim, naj bi kdorkoli rekel o meni: 'Asket Gotama nima nobenih neobičajnih stanj, nobenih razlik v vpogledu iz vednosti, vredne plemenitih. Asket Gotama uči Dhammo [samo] tako, da jo razglaša z argumentiranjem. Sledi svoji lastni liniji preiskovanja, kot se mu ta kaže'. Če zapusti to trditev in to stanje uma in se odreče temu pogledu, bo tako zanesljivo, kot če bi bil odnesen in položen tja, končal v peklu. Kot bi menih s posedovanjem kreposti, zbranosti in modrosti tukaj in sedaj užival končno vednost, tako se bo zgodilo v tem primeru, pravim, da dokler ne bo zapustil te trditve in tega stanja uma in opustil tega pogleda, bo tako zanesljivo, kot če bi bil odnesen in položen tja, končal v peklu.

(BODHISATTINE STROGOSTI)

44. Sāriputta, spominjam se, da sem živel sveto življenje in obvladoval štiri dejavnike. Prakticiral sem asketizem – ekstremni asketizem, prakticiral sem robatost – ekstremno robatost, prakticiral sem opreznost – ekstremno opreznost, prakticiral sem osamitev – ekstremno osamitev.

45. Takšen je bil moj asketizem, Sāriputta, da sem hodil nag, zavračal običaje, si lizal roke, nisem prišel ko so me vabili, se nisem ustavil ko so me prosili. Nisem sprejel hrane, ki so mi jo prinesli ali hrane, ki je bila zame posebej pripravljena ali so me povabili nanjo. Nisem sprejel ničesar iz lonca, iz sklede, preko praga, prek palice, preko posode z ročajem, od dveh, ki se hranita skupaj, od noseče ženske, od doječe ženske, od ženske med moškimi, od tam kjer se reklamira razdeljevanje hrane, od tam kjer čaka pes, od tam kjer brenčijo muhe. Nisem sprejel rib ali mesa, nisem pil žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Držal sem se, da v eni hiši vzamem en grižljaj, držal sem se, da v dveh hišah vzamem dva grižljaja, ... držal sem se, da v sedmih hišah vzamem sedem grižljajev. Živel sem od ene skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan, vzel sem hrano enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na sedem dni in tako dalje do enkrat na štirinajst dni. Sledil sem praksi jemanja hrane ob določenih intervalih. Bil sem jedec zelenjave ali prosa ali divjega riža ali olupkov ali mahu ali riževih otrobov ali riževih odpadkov ali sezamove moke ali trave ali kravjega govna. Živel sem od gozdnih korenin in sadežev, hranil sem se z odpadlim sadjem. Oblačil sem se v obleko iz konoplje, obleko iz mešanice konoplje, v mrtvaške prte, v odpadle krpe, v drevesno lubje, v antilopje kože, v trakove iz antilopje kože, v prepleteno travo kusa, v lubje, v lesne oblance, v volno iz las, v živalsko volno, v

sovja peresa. Bil sem tisti, ki si je pulil lase in brado, sledil praksi puljenja las in brade. Bil sem ta, ki je nenehno stal in sem zavračal sedenje. Bil sem ta, ki je nenehno čepel, bil sem predan vzdrževanju čepečega položaja. Bil sem ta, ki je uporabljal podlogo iz trnja, trnje sem si napravil za svojo posteljo. Sledil sem praksi kopanja v vodi trikrat dnevno, vključno zvečer. Tako sem na različne načine bival v mučenju in trpinčenja telesa. Takšen je bil moj asketizem.

46. Takšna je bila moja robatost, Sāriputta, da tako kot z debla tindukā drevesa odpadeta prah in umazanija, tako sta tudi prah in umazanija nakopičena z leti odpadla od mojega telesa in se odluščila. Nikoli se mi ni zgodilo: 'Oh, bilo bi dobro, da bi si zdrgnil stran ta prah in umazanijo s svojimi rokami ali naj nekdo drug z njegovo roko zdrgne stran ta prah in umazanijo' – to se mi ni nikoli zgodilo. Takšna je bila moja robatost.

47. Takšna je bila moja opreznost, Sāriputta, da sem bil vedno pozoren pri hoji naprej in hoji nazaj, kakor tudi na kapljico vode, ko sem naletel nanjo: 'Naj ne škodujem drobnim živim bitjem v kapljici, ko naletim nanjo'. Takšna je bila moja opreznost.

48. Takšna je bila moja osamitev, Sāriputta, da sem se pogreznil v gozd in tam bival. In ko sem videl kravjega pastirja ali ovčjega pastirja ali nekoga, ki zbira travo ali suhljad ali prebivalca v gozdu, bi pobegnil od nasada do nasada, od goščave do goščave, od globeli do globeli, od grička do grička. Zakaj je bilo tako? Zato, da me oni ne bi videl ali bi ga videl jaz. Tako kot gozdni jelen, ko vidi človeška bitja beži od nasada do nasada, od goščave do goščave, od globeli do globeli, od grička do grička, tako tudi, ko sem videl kravjega pastirja ali ovčjega pastirja ... Takšna je bila moja osamitev.

49. Šel bi po vseh štirih do kravje staje, ko so krave šle na pašo in jih je kravji pastir spustil, in hranil bi se z govnom mladih teličkov. Dokler sem imel svoje lastno blato in urin, sem se hranil s svojim lastnim blatom in urinom. Takšna je bila moja velika praksa hranjenja z umazanijo.

50. Pogreznil bi se v gozd, ki zbuja strah in tam živel – gozd, ki zbuja tak strah, da bi človeku stale dlake pokonci, če bi ne bil osvobojen poželenja. Ko so prišle hladne zimske noči med 'osemdnevnim intervalom zmrzali,' bi prebival ponoči na odprtem in podnevi v gozdu.[10] V zadnjem mesecu vročega obdobja bi prebival podnevi na odprtem in ponoči v gozdu. In tam je prišel spontano do mene ta verz, ki ni bil nikoli prej slišan:

> 'Hladen ponoči in vroč podnevi,
> sam v gozdovih, ki zbujajo strah,
> nag, brez ognja, da bi sedel ob njem,
> si modrijan prizadeva v svojemu iskanju.'

51. Napravil bi si posteljo na tleh za upepeljevanje trupel, s kostmi mrliča za vzglavnik. In kravji pastirji so prišli in pljuvali name, urinirali name, metali izmečke name in mi rinili vejice v ušesa. Vendar se ne spomnim, da je kdaj v meni nastalo zlo srce [sovraštva]. Tako je bilo moje bivanje v mirnodušnosti.

(OČIŠČENJE)

52. Sāriputta, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi hrano.' Pravijo: 'Dajmo živeti od sadeža kola,' in oni jedo sadež kola, jedo sadež kola v prahu, pijejo vodo sadeža kola in izdelujejo mnogo vrst zvarkov iz sadeža kola. Spomnim se, da sem pojedel en sadež kola na dan. Sāriputta, ti morda misliš, da je bil sadež kola takrat večji, vendar ne bi smel tako misliti. Sadež kola je bil takrat enake velikosti kot je sedaj. S hranjenjem z enim sadežem kola na dan je moje telo doseglo stanje skrajne shiranosti. Ker sem jedel tako malo, so moji udje postali kakor spojeni deli stebla vinske trte

ali stebla bambusa. Ker sem jedel tako malo je moja zadnjica postala kot kamelje kopito. Ker sem jedel tako malo, so izbokline moje hrbtenice štrlele kakor nanizane kroglice. Ker sem jedel tako malo, so moja rebra štrlela kot mršavi špirovci na starem nepokritem skednju. Ker sem jedel tako malo, je lesk mojih oči potonil daleč notri v očesne votline in se je zdel kot odblesk vode, ki je potonila daleč dol v globok vodnjak. Ker sem jedel tako malo, je moje lasišče shiralo in se izsušilo kot zelena grenka buča, ki shira in se posuši na vetru in soncu. Ker sem jedel tako malo, se je koža na mojem trebuhu prilepila na mojo hrbtenico. Če sem se dotaknil kože na svojem trebuhu, sem začutil svojo hrbtenico, in če sem se dotaknil svoje hrbtenice, sem začutil kožo na mojem trebuhu. Ker sem jedel tako malo, če sem skušal sprostiti svoje telo z drgnjenjem svojih udov z rokami, so dlake, razpadle pri svojih koreninah in odpadle od telesa, ko sem ga drgnil.

53-55. Sāriputta, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi hrano.' Oni pravijo: 'Naj živimo od fižola,' ... 'Naj živimo od sezama,' ... 'Naj živimo od riža,' in oni jedo riž, jedo rižev prah, pijejo riževo vodo in izdelujejo mnogo vrst riževih zvarkov. Zdaj se spomnim, da sem pojedel eno samo riževo zrno na dan. Sāriputta, ti morda misliš, da je bilo riževo zrno takrat večje, vendar tako ne bi smel gledati. Riževo zrno je bil takrat enake velikosti kot je sedaj. S použitjem enega riževega zrna na dan je moje telo doseglo stanje skrajne shiranosti. Ker sem jedel tako malo ... so dlake, razpadle pri svojih koreninah, odpadle od telesa, ko sem ga drgnil.

56. Vendar, Sāriputta, s takšnim ravnanjem, s takšno prakso, s takšnim izvajanjem strogosti, nisem dosegel nobenega neobičajnega stanja, nobene razlike v vpogledu iz vednosti vredne plemenitih. Zakaj je bilo tako? Ker nisem dosegel te plemenite modrosti, ki je plemenita in osvobaja ko jo dosežeš in vodi tega, ki jo prakticira, do popolnega prenehanja neprijetnosti.

57. Sāriputta, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi tok ponovnih rojstev.' Ampak, nemogoče je najti področja v tem toku, skozi katera še nisem šel na tem dolgem potovanju, razen božanstva v Čistem bivališču. Če bi bil kot božanstvo v Čistem bivališču, se ne bi nikoli vrnil na ta svet.

58. Obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi [neko posebno vrsto] ponovnega rojstva.' Ampak, nemogoče je najti vrsto ponovnega rojstva, v katerem se še nisem ponovno rodil na tem dolgem potovanju, razen kot božanstvo v Čistem bivališču ...

59. Obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi [neko posebno] bitnost.' Ampak, nemogoče je najti vrsto bitnosti, v kateri še nisem ... razen kot božanstvo v Čistem bivališču ...

60. Obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi žrtvovanje.' Ampak, nemogoče je najti vrsto žrtvovanja, ki ga še nisem žrtvoval na tem dolgem potovanju, ko sem bil ali maziljeni plemeniti kralj ali premožen brahman.

61. Obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Očiščenje pride skozi čaščenje ognja.' Ampak, nemogoče je najti vrsto ognja, ki ga še nisem častil na tem dolgem potovanju, ko sem bil ali maziljeni plemeniti kralj ali premožen brahman.

62. Sāriputta, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je takšen: 'Dokler je ta dobri mož še vedno mlad, črnolas mladenič obdarjen z blagoslovom mladosti, v najboljših letih, tako dolgo je popoln v jasnosti svoje modrosti. Vendar, ko je ta dobri mož star, ostarel, obremenjen z leti, v visoki starosti in pride do zadnje stopnje, ko ima osemdeset, devetdeset ali sto let, potem se jasnost njegove modrosti izgubi.' Vendar tako ne bi smel gledati. Jaz sem sedaj star, ostarel, obremenjen z leti, v visoki starosti in sem prišel

do zadnje stopnje. Star sem osemdeset let. Predpostavimo, da sem imel štiri učence s po sto leti življenjske dobe, popolne v pozornosti, dojemljivosti, spominu in jasnosti modrosti. Kot izkušen lokostrelec, ki je treniran, izvežban in preizkušen, z lahkoto ustreli puščico skozi senco palmovega drevesa, predpostavimo, da so oni enako popolni v pozornosti, dojemljivosti, spominu in jasni vednosti. Predpostavimo, da me oni neprestano sprašujejo o štirih področjih pozornosti in da jim odgovarjam ko me vprašajo in si zapomnijo vsak moj odgovor in nikoli ne postavijo podvprašanja ali me ustavijo, razen da jedo, pijejo, užijejo hrano, urinirajo, odvajajo blato in počivajo z namenom, da odstranijo zaspanost in utrujenost. Pa še vedno se Tathāgatove razlage Dhamme, njegove razlage dejavnikov Dhamme in njegovi odgovori na vprašanja ne bi končali, ampak bi medtem ti štirje moji učenci z njihovimi stotimi leti življenjske dobe umrli na koncu teh stotih let. Sāriputta, celo če bi me morali odnesti na posteljo, še vedno ne bi bilo nobene spremembe v jasnosti Tathāgatove modrosti.

63. Upravičeno rečeno, če bi se za koga lahko reklo: 'Bitje, ki ni predmet zmote se je pojavilo na svetu, za blagostanje in srečo mnogih, iz milosti do sveta, za dobro, blagostanje in srečo božanstev in ljudi,' bi se to zame resnično lahko reklo."

64. Ob tej priložnosti je častiti Nāgasamāla stal za Blaženim in ga hladil s pahljačo. Rekel je Blaženemu: "To je osupljivo, častiti gospod, to je neverjetno! Ko sem poslušal to učenje o Dhammi, so mi dlake na telesu stopile pokonci. Častiti gospod, kakšno je ime tega učenja o Dhammi?"

"Glede tega, Nāgasamāla, si lahko zapomniš to učenje o Dhammi kot 'Dlake dvigajoče učenje."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Nāgasamāla je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Vzrok njegovega odhoda je podan v Pāṭika sutti (DN 24).
[2] Neobičajna stanja (*uttari manussadhammā*) so stanja, vrline ali dosežki, večji od običajnih človeških in so vključeni v deset koristnih smeri delovanja (glej MN 9:6). Te vključujejo stopnje zbranosti, vrste direktne vednosti, in poti in sadove. "Razlika v vpogledu iz vednosti vredna plemenitih" (*alamariyañāṇadassanavisesa*), je pogost izraz v suttah, ki kaže na vse višje stopnje meditativnega znanja, ki so značilne za plemenitega posameznika.
[3] Točke 6-8 pokrivajo prve tri od šestih direktnih vednosti (*abhiññā*), naslednje tri se pojavijo kot zadnje od desetih moči Tathāgate.
[4] O Buddhovem levjem rjovenju glej SN 22:78/iii.84-86. Kolo Brahme je glavno, najboljše, najbolj odlično kolo. Kolo Dhamme (*dhammacakka*) ima dvojni pomen: vednost, ki razumeva resnico in vednost, kako razložiti učenje.
[5] Glej MN 115:12-18.
[6] To znanje se lahko ponazori z Buddhovo analizo dejanja v MN 57, MN 135 in MN 136.
[7] Tathāgatovo razumevanje o mnogih elementih, ki tvorijo svet, je v MN 115:4-9.
[8] Osem osvoboditev (*vimokkhā*) je opisanih v MN 77:22 in MN 137:26. Devet dosežkov (*samāpatti*) so štiri stopnje zbranosti, štirje nematerialni dosežki in prenehanje zaznav in občutkov, kot v MN 25:12-20.
[9] V kasnejši budistični tradiciji se asure, titani ali "anti-božanstva," dodajo kot ločeno področje, tako da tvorijo šest destinacij.

[10] “Osemdnevni interval zmrzali” se nanaša na redno hladno obdobje, ki je v severni Indiji pozno v decembru in zgodaj v januarju.

(MN 13) Mahādukkhakkhandha Sutta - Dolgo učenje o gmoti neprijetnosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bilo jutro, je več oblečenih menihov s svojimi posodami in z oblečenimi vrhnjimi ogrinjali odšlo v Sāvatthī po miloščinsko hrano. Pomislili so: "Še vedno je prezgodaj, da gremo po hrano v Sāvatthī. Kaj če gremo v park, kjer so popotniki drugih prepričanj." Tako so šli v park, kjer so bili popotniki drugih prepričanj in z njimi izmenjali pozdrave. Ko je bil ta vljudnosten in družaben pogovor končan, so sedli na stran. Popotniki so jim rekli:

3. "Prijatelji, asket Gotama opisuje popolno razumevanje užitkov in mi tudi. Asket Gotama opisuje popolno razumevanje snovi in mi tudi. Asket Gotama opisuje popolno razumevanje občutkov in mi tudi. Kaj je torej razlika, prijatelji, kje je neskladnost, kaj je različnost med učenjem Dhamme asketa Gotame in našim, med njegovimi navodili in našimi?"

4. Menihi niso niti odobrili niti zavrnili besed popotnikov. Ne da bi karkoli naredili, so vstali iz svojih sedežev in odšli stran, razmišljajoč: "Pomen teh besed bomo doumeli v prisotnosti Blaženega."

5. Ko so šli po miloščino v Sāvatthī in se vrnili s svoje poti, so po kosilu odšli do Blaženega in se mu poklonili. Sedli so na stran in mu povedali, kaj se je zgodilo. [Blaženi je rekel:]

6. "Menihi, popotnike drugih prepričanj, ki so tako govorili, bi morali vprašati: 'Prijatelji, kaj je zadovoljstvo, kaj je slabost in kaj je izhod v primeru užitkov? Kaj je zadovoljstvo, kaj je slabost in kaj je izhod v primeru snovi? Kaj je zadovoljstvo, kaj je slabost in kaj je izhod v primeru občutkov?' Če so tako vprašani, bo popotnikom drugih prepričanj spodletelo pri tej stvari in kar je še več, prišli bodo v težave. Zakaj? Ker to ni njihovo področje. Menihi, ne vidim nikogar na svetu z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, v tem prebivalstvu s svojimi asketi in brahmani, svojimi božanstvi in ljudmi, ki lahko zadovolji srce z odgovorom na ta vprašanja, razen Tathāgata ali njegovi učenci ali ta, ki se je učil od njih.

(UŽITKI)

7. (i) In kaj, menihi, je **zadovoljstvo** v primeru užitkov? Menihi, obstaja pet vezi užitkov. Katerih pet? Objekti, ki se razločijo z očesom in ki si jih želimo, po njih hrepenimo, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitku in izzivajo poželenje. Zvoki, ki se razločijo z ušesom ... Vonji, ki se razločijo z nosom ... Okusi, ki se razločijo z jezikom ... Otipljivi predmeti, ki se razločijo s telesom in ki si jih želimo, po njih hrepenimo, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitku in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov. Užitek in veselje, ki nastaneta v odvisnosti od teh petih vezi užitkov je zadovoljstvo v primeru užitkov.

8. (ii) In kaj, menihi, je **slabost** v primeru užitkov? Menihi, na račun dejavnosti od katere živi pripadnik naroda – pa če je to štetje, preštevanje, računanje, kmetovanje, trgovina, živinoreja, lokostrelstvo, služba kralju ali katerakoli druga dejavnost – soočiti se mora s hladom in vročino, poškodovan je v stiku z obadi, komarji, vetrom, soncem in plazilci, tvega smrt z lakoto in žejo. To je slabost v primeru užitkov, gmota trpljenja, vidnega v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

9. Če pripadnik naroda ne dobi premoženja ko dela, si prizadeva in se trudi, se zato žalosti, toži, objokuje, ter se v joku tolče po prsih in postane zmeden, jokajoč: 'Moje delo je zaman, moj trud je brez sadov!' Tudi to je slabost v primeru užitkov, ogromno neprijetnosti, vidne v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

10. Če pripadnik naroda dobi premoženje ko dela, si prizadeva in se trudi, doživlja bolečino in žalost, ko ga varuje: 'Ko le ne bi niti kralji niti tatovi ukradli in pobegnili z mojo lastnino, niti jo ne bi ogenj požgal, niti voda odplavila, niti jo ukradli in pobegnili z njo nepriljubljeni dediči.' In ko čuva in varuje svoje premoženje, ga kralji ali tatovi pokradejo ali ogenj požge ali voda odplavi ali ukradejo in pobegnejo z njim nepriljubljeni dediči. In on se žalosti in toži, ter se v joku tolče po prsih in postane zmeden, jokajoč: 'Nič več nimam svojega premoženja!' Tudi to je slabost v primeru užitkov, gmota neprijetnosti, vidne v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

11. Zopet, z užitki kot vzrokom, z užitki kot virom, z užitki kot temeljem, vzrok pa so enostavno užitki, se kralji prepirajo s kralji, plemeniti s plemenitimi, brahmani z brahmani, laiki z laiki. Mati se prepira s sinom, sin z materjo, oče s sinom, sin z očetom. Brat se prepira z bratom, brat s sestro, sestra z bratom, prijatelj s prijateljem. V svojih prepirih, pretepih in sporih napadajo eden drugega s pestmi, kamni, palicami ali noži in tako povzročajo smrt ali smrtno trpljenje. Tudi to je slabost v primeru užitkov, gmota neprijetnosti, vidne v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

12. Zopet, z užitki kot vzrokom ... možje vzamejo meče in ščite in napnejo loke, zadrhtijo in gredo v bitko. V dvojne vrste letijo puščice in kopja in meči se bliskajo. Tam so ranjeni s puščicami in kopji in njihove glave se sekajo z meči in se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. Tudi to je slabost v primeru užitkov, gmota neprijetnosti, vidne v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

13. Zopet, z užitki kot vzrokom ... možje vzamejo meče in ščite in napnejo loke, zadrhtijo in gredo v bitko. Napadejo spolzke branike z letečimi puščicami in kopji in z bliskajočimi meči. Tam so ranjeni s puščicami in kopji in politi z vrelimi tekočinami in stisnjeni pod težkimi predmeti, in njihove glave se sekajo z meči in se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. Tudi to je slabost v primeru užitkov, gmota neprijetnosti, vidne v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

14. Zopet, z užitki kot vzrokom ... možje vdirajo v hiše, plenijo bogastvo, vlamljajo, prežijo ob poteh, zapeljujejo žene drugih, in ko jih zasačijo, kralji za kazen na njih uporabijo mnogo vrst mučenj. Kralji jih bičajo z biči, pretepajo s šibami, pretepajo s palicami. Odsekajo jim roke, odsekajo noge, odsekajo roke in noge. Odrežejo ušesa, odrežejo nosove, odrežejo ušesa in nosove. Podvrženi so "loncu kaše," na "britje s školjko," na "Rahujeva usta," na "ognjeni venec," na "goreče roke," na "rezila trave," na "strojeno obleko," na "antilopo," na "kljuke za meso," na "kovance" na "mariniranje v lugu," na "vrtečo iglo," na "zvito slamnjačo". Polivajo jih z vrelim oljem, vržejo divjim psom, da jih požro, žive natikajo na kole in z meči jim sekajo glave in se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. Tudi to je slabost v primeru užitkov, gmota vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

15. Zopet, z užitki kot vzrokom, z užitki kot virom, z užitki kot temeljem, vzrok pa so enostavno užitki, se ljudje vdajajo v slabo vedenje s telesom, govorom in umom. Zaradi tega, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo v stanje bede, v slabo okolje, v nižji svet, v pekel. To je slabost v primeru užitkov, gmota neprijetnosti v bodočem življenju, ki ima užitke kot svoj vzrok, užitke kot svoj vir in užitke kot svoj temelj, vzrok pa so enostavno užitki.

16. (iii) In kaj, menihi je **izhod** v primeru užitkov? To je odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po užitkih. To je izhod v primeru užitkov.

17. Da ti asketi in brahmani, ki ne razumejo kot v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru užitkov, lahko bodisi sami popolno razumejo užitke ali učijo druge, da lahko oni popolno razumejo užitke - to je nemogoče. Da ti asketi in brahmani, ki razumejo kot v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru užitkov, lahko sami popolno razumejo užitke in učijo druge, tako da oni popolno razumejo užitke - to je mogoče.

(OBJEKT)

18. (i) In kaj, menihi, je **zadovoljstvo** v primeru objekta? Recimo, da je tukaj dekle iz skupine plemenitih ali brahmanov ali laikov, v svojem petnajstem ali šestnajstem letu, niti previsoka, niti premajhna, niti presuha, niti predebela, niti pretemna, niti presvetla. Je njena lepota in ljubkost potem na njenem vrhuncu?" - "Da, častiti gospod." - "Užitek in veselje, ki nastajata v odvisnosti od te lepote in ljubkosti je zadovoljstvo v primeru objekta.

19. (ii) In kaj, menihi, je **slabost** v primeru objekta? Kasneje lahko nekdo vidi, da je ista ženska pri osemdesetih, devetdesetih ali sto letih, upognjena kot strešni tram, zvita, podpirajoča se na palico, opotekajoča se, slabotna, njena mladost je minila, njeni zobje so pokvarjeni, sivolasa, redkih las, plešasta, zgubana, z udi polnimi mozoljev. Kaj mislite, menihi? Je njena bivša lepota in ljubkost izginila in slabost postala očitna?" - "Da, častiti gospod." - "Menihi, to je slabost v primeru objekta.

20. Zopet, vidiš lahko isto žensko, ki je prizadeta, trpeča in na smrt bolna in leži smrdeča v lastnem urinu in iztrebkih, in jo nekateri dvignejo in drugi položijo. Kaj mislite, menihi? Je njena bivša lepota in ljubkost izginila in je slabost postala očitna?" - "Da, častiti gospod." - "Menihi, tudi to je slabost v primeru objekta.

21. Zopet, vidiš lahko isto žensko kot zavrženo truplo v mrtvašnici, eden, dva, tri dni mrtvo, napihnjeno, sivo modro in blatno snov. Kaj mislite, menihi? Je njena bivša lepota in ljubkost izginila in slabost postala očitna?" - "Da, častiti gospod." - "Menihi, tudi to je slabost v primeru objekta.

22–29. Zopet, vidiš lahko isto žensko kot zavrženo truplo na mrtvaškem polju, ki ga goltajo vrane, sokoli, jastrebi, psi, šakali ali različne vrste črvov ... okostje z mesom in krvjo, ki ga skupaj držijo tetive ... skelet brez mesa, zamazan s krvjo, ki ga skupaj držijo tetive ... skelet brez mesa in krvi, ki ga skupaj držijo tetive ... nepovezane kosti razpršene v vse smeri - tukaj kost roke, tam kost noge, tukaj stegnenica, tam rebro, tukaj kolk, tam hrbtenica, tukaj lobanja ... pobeljene kosti barve školjk ... nakopičene kosti ... kosti starejše od enega leta, strohnele in razpadle v prah. Kaj mislite, menihi? Je njena bivša lepota in ljubkost izginila in slabost postala očitna?" - "Da, častiti gospod." - "Menihi, tudi to je slabost v primeru objekta.

30. (iii) In kaj, menihi, je **izhod** v primeru objekta? To je odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po objektu. To je izhod v primeru objekta.

31. Da ti asketi in brahmani, ki ne razumejo kot v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru objekta, lahko bodisi sami popolno razumejo objekt ali učijo druge, da lahko oni popolno razumejo objekt - to je nemogoče. Da ti asketi in brahmani, ki razumejo kot v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru objekta, lahko sami popolno razumejo objekt in učijo druge, tako da oni popolno razumejo objekt – to je mogoče.

(OBČUTKI)

32. (i) In kaj, menihi, je **zadovoljstvo** v primeru občutkov? Tukaj, menihi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On ne misli niti o škodovanju sebi niti o škodovanju drugemu niti o škodovanju obema. Ob tej priložnosti čuti samo občutke, ki ne škodujejo. Največje zadovoljstvo v primeru občutkov je prostost od škodovanja, pravim jaz.

33–35. Zopet, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... on vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... On ne misli niti o škodovanju sebi niti o škodovanju drugemu niti o škodovanju obema. Ob tej priložnosti čuti samo občutke, ki ne škodujejo. Največje zadovoljstvo v primeru občutkov je prostost od škodovanja, pravim jaz.

36. (ii) In kaj, menihi, je **slabost** v primeru občutkov? Občutki so minljivi, so neprijetnost in predmet spremembe. To je slabost v primeru občutkov.

37. (iii) In kaj, menihi, je **izhod** v primeru občutkov? To je odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po občutkih. To je izhod v primeru občutkov.

38. Da ti asketi in brahmani, ki ne razumejo kako v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru občutkov, lahko bodisi sami popolnoma razumejo občutke ali učijo druge, da oni popolnoma razumejo občutke – to je nemogoče. Da ti asketi in brahmani, ki razumejo kako v resnici je zadovoljstvo kot zadovoljstvo, slabost kot slabost in izhod kot izhod v primeru občutkov, lahko sami popolnoma razumejo občutke in učijo druge, da oni popolnoma razumejo občutke – to je mogoče."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 14) Cūḷadukkhakkhandha Sutta – Kratko učenje o gmoti neprijetnosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakya pri Kapilavatthu, v Nigrodhovem parku.

2. Takrat je Sakyan Mahānāma odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in rekel: "Častiti gospod, jaz sem Dhammo, ki jo uči Blaženi, dolgo razumel tako: 'Pohlep je nepopolnost, ki onesnaži srce, odpor je nepopolnost, ki onesnaži srce, zabloda je nepopolnost, ki onesnaži srce.' Vendar, kot jaz razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, občasno vdrejo v moje srce stanja pohlepa, odpora in zablode in tam ostanejo. Spraševal sem se, častiti gospod, katerega stanja še vedno notranje nisem opustil, zaradi katerega občasno vdrejo v moje srce stanja pohlepa, odpora in zablode in tam ostanejo."

(NEVARNOSTI ČUTNIH UŽITKOV)

3. "Mahānāma, v tebi še vedno ostaja notranje neopuščeno stanje, zaradi katerega občasno vdrejo v tvoje srce stanja pohlepa, odpora in zablode in tam ostanejo. Če bi to stanje notranje že opustil, ti ne bi živel posvetnega življenja, ne bi užival v čutnih užitkih. Ker v tebi to stanje notranje ni opuščeno, živiš posvetno življenje in uživaš v čutnih užitkih.

4. Čeprav je plemeniti učenec jasno videl tako kot dejansko je, s pravilno modrostjo, kako čutni užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in veliko obupa in kako velika je nevarnost v tem, dokler ne pride do zadovoljstva in prijetnosti, ki sta neodvisna od čutnih užitkov ali od nekaj bolj mirnega kot je to, ga lahko še vedno mikajo čutni užitki. Toda, ko je plemeniti učenec jasno videl tako kot dejansko je, s pravo modrostjo, kako čutni užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in veliko obupa in kako velika je nevarnost v tem, in doseže zadovoljstvo in prijetnost, ki sta neodvisna od čutnega užitka, neodvisna od slabih stanj, ali od nekaj bolj mirnega kot je to, potem ga čutni užitek več ne mika.

5. Pred mojim prebujenjem, ko sem bil še samo neprebujeni bodhisatta, sem tudi jasno videl tako kot dejansko je, s pravo modrostjo, kako čutni užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in veliko obupa in kako velika je nevarnost v tem. Spoznal sem, da tako dolgo, dokler ne dosežem zadovoljstva in prijetnosti, ki sta neodvisna od čutnega užitka, neodvisna od slabih stanj ali od nekaj bolj mirnega kot je to, me še vedno lahko mika čutni užitek. Toda, ko sem jasno videl tako kot dejansko je, s pravo modrostjo, kako čutni užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in veliko obupa in kako velika je nevarnost v tem in sem dosegel zadovoljstvo in prijetnost, ki sta neodvisna od čutnega užitka, neodvisna od slabih stanj ali od nekaj bolj mirnega kot je to, sem spoznal, da me čutni užitek več ne mika.

6. In kaj je **zadovoljitev v primeru čutnega užitka**? Mahānāma, obstaja pet vezi čutnih užitkov. Katerih pet? Objekti, ki se razločijo z očmi in ki si jih želimo, po njih hrepenimo, so prijetni in simpatični, povezani z željo po čutnem užitku in izzivajo poželenje. Zvoki, ki se razločijo z ušesi ... Vonji, ki se razločijo z nosom ... Okusi, ki se razločijo z jezikom ... Otipljivosti, ki se razločijo s telesom in ki si jih želimo, po njih hrepenimo, so prijetne in simpatične, povezane z željo po čutnem užitku in izzivajo poželenje. To je pet vezi čutnih užitkov. Užitek in veselje, ki nastaneta v odvisnosti od teh petih vezi čutnih užitkov, je zadovoljitev v primeru čutnega užitka.

7. In kaj, menihi, je **nevarnost v primeru čutnega užitka**? Menihi, na račun dejavnosti od katere živi pripadnik naroda – pa če je to aritmetika, računovodstvo, računanje, kmetovanje, trgovina, živinoreja, lokostrelstvo, služba kralju ali katerokoli drugo znanje –

soočiti se mora s hladom in vročino. Poškodovan je v stiku z obadi, komarji, vetrom, soncem in plazilci, tvega smrt z lakoto in žejo. To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno neprijetnosti vidne v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

8. Če pripadnik naroda ne dobi premoženja ko dela in si prizadeva in se trudi, se ta žalosti in toži, ter se v joku tolče po prsih in postane zmeden, jokajoč: 'Moje delo je zaman, moj trud je brez sadov!' To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

9. Če pripadnik naroda dobi premoženje ko dela in si prizadeva in se trudi, doživlja bolečino in žalost, ko ga varuje: 'Ko le ne bi niti kralji niti tatovi ukradli in pobegnili z mojo lastnino, niti jo ne bi ogenj požgal, niti voda odplavila, niti jo ukradli in pobegnili z njo nepriljubljeni dediči?' In ko čuva in varuje svoje premoženje, ga kralji ali tatovi pokradejo ali ogenj požge ali voda odplavi ali ukradejo in pobegnejo z njim nepriljubljeni dediči. In on se žalosti in toži, ter se v joku tolče po prsih in postane zmeden, jokajoč: 'Nič več nimam svojega premoženja!' To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

10. Zopet, s čutnim užitkom kot vzrokom ... se kralji prepirajo s kralji, plemeniti s plemenitimi, brahmani z brahmani, premožni s premožnimi. Mati se prepira s sinom, sin z materjo, oče s sinom, sin z očetom. Brat se prepira z bratom, brat s sestro, sestra z bratom, prijatelj s prijateljem. V svojih prepirih, pretepih in sporih napadajo eden drugega s pestmi, kamni, palicami ali noži, pri čemer povzročajo smrt ali smrtno trpljenje. To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

11. Zopet, s čutnim užitkom kot vzrokom ... možje vzamejo meče in ščite in napnejo loke, zadrhtijo in gredo v bitko. V dvojne vrste letijo puščice in kopja in meči se bliskajo. Tam so ranjeni s puščicami in kopji in njihove glave se sekajo z meči, s čimer se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

12. Zopet, s čutnim užitkom kot vzrokom ... možje vzamejo meče in ščite in napnejo loke, zadrhtijo in gredo v bitko. Napadejo spolzke branike z letečimi puščicami in kopji in z bliskajočimi meči. Tam so ranjeni s puščicami in kopji in politi z vrelimi tekočinami in stisnjeni pod težkimi predmeti, in njihove glave se sekajo z meči, s čimer se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. To je nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

13. Zopet, s čutnim užitkom kot vzrokom ... možje vdrejo v hiše, plenijo bogastvo, vlamljajo, prežijo ob poteh, zapeljujejo žene drugih, in ko jih zasačijo, kralji za kazen na njih uporabijo veliko vrst mučenj. Kralji jih bičajo z biči, pretepajo s šibami, pretepajo s palicami. Odsekajo jim roke, odsekajo noge, odsekajo roke in noge. Odrežejo ušesa, odrežejo nosove, odrežejo ušesa in nosove. Podvrženi so "loncu kaše," na "britje s školjko," na "Rahujeva usta," na "ognjeni venec," na "goreče roke," na "rezila trave," na "strojeno obleko," na "antilopo," na "kljuke za meso," na "kovance" na "mariniranje v lugu," na "vrtečo iglo," na "zvito slamnjačo". Polivajo jih z vrelim oljem, vržejo divjim psom, da jih požro, žive natikajo na kole in z meči jim sekajo glave - s čemer se izpostavijo smrti ali smrtnemu trpljenju. To je

nevarnost v primeru čutnosti, ogromno vidne neprijetnosti v tem sedanjem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

14. Zopet, s čutnim užitkom kot vzrokom ... se ljudje vdajajo v slabo vedenje s telesom, govorom in umom. Ko tako delajo, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno rodijo v stanje bede, v slabo okolje, v nižji svet, v pekel. To je nevarnost v primeru čutnosti, veliko neprijetnosti v bodočem življenju, ki ima čutni užitek kot svoj vzrok, vir in temelj, vzrok pa je enostavno čutni užitek.

(PRAKSA DŽAINISTOV)

15. Sedaj, Mahānāma, nekoč sem živel pri Rādžagahu, na gori Jastrebov vrh. Ob tej priložnosti so številni džainisti živeli na Črni skali, na pobočjih Isigila in prakticirali neprestano stanje, zavračali sedenje in izkušali boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora.

16. Ko je bil večer, sem prišel iz samote in odšel do džainistov. Vprašal sem jih: 'Prijatelji, zakaj prakticirate neprestano stanje, zavračate sedenje in izkušate boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora?'

17. Ko je bilo to rečeno, so odgovorili: 'Prijatelj, džainist Nātaputta je vseveden in vseviden in trdi, da ima popoln vpogled iz vednosti: "Če jaz hodim ali stojim ali spim ali sem buden, je v meni popoln vpogled iz vednosti neprestano in neprekinjeno navzoč." On je rekel: "Džainisti, v preteklosti ste storili zla dejanja. Izčrpajte jih z izvajanjem strogega asketizma. In ko ste tukaj in sedaj obvladani v telesu, govoru in umu, to ne povzroča zlih dejanj za prihodnost. Tako z razveljavljanjem preteklih dejanj z asketizmom in brez novih dejanj, ne bo posledic v prihodnosti. Brez posledic v prihodnosti se zgodi uničenje dejanj. Z uničenjem dejanj se uniči neprijetnost. Z uničenjem neprijetnosti se zgodi uničenje občutkov. Z uničenjem občutkov bo vsa neprijetnost izčrpana." To odobravamo in sprejemamo in mi smo zadovoljni s tem.'

18. Ko je bilo to rečeno, sem jim rekel: 'Prijatelji, ali veste, da ste obstajali v preteklosti, in da ni tako, da niste obstajali?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, da ste v preteklosti delali zla dela in se teh niste vzdržali?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, da ste naredili takšna in takšna zla dela?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, da je bilo toliko neprijetnosti že izčrpane ali da toliko neprijetnosti še vedno mora biti izčrpano ali kdaj bo toliko neprijetnosti izčrpano, da bo vsa neprijetnost izčrpana?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, kaj je opustitev slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in sedaj?' -'Ne, prijatelj.'

19. 'Potemtakem, prijatelji, kaže, da vi ne veste, da ste obstajali v preteklosti in da ni tako, da vi niste obstajali; ali da ste delali zla dela v preteklosti in da se teh niste vzdržali; ali da ste delali takšna in takšna zla dela; ali da je bilo že izčrpano toliko neprijetnosti ali da toliko neprijetnosti še vedno mora biti izčrpano ali da ko bo toliko neprijetnosti izčrpano, bo izčrpana vsa neprijetnost; ali kaj je opuščanje slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in sedaj. Ker je tako, ti, ki so morilci, hudodelci okrvavljenih rok v tem svetu, ko se prerodijo med človeška bitja, gredo v brezdomstvo kot džainisti.'

(UŽITEK)

20. 'Prijatelj Gotama, užitek se ne pridobi skozi užitek. Užitek se pridobi skozi bolečino. Če bi užitek bil pridobljen skozi užitek, potem se bi kralju Seniyu Bimbisāri iz Magadhe povečal užitek, ker on biva v večjem užitku, kot častiti Gotama.'

‘Zagotovo so častiti džainisti izrekli te besede prenagljeno in brez razmišljanja. Prej bi me morali vprašati: “Kdo biva v večjem užitku, kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe, ali častiti Gotama?’“

‘Zagotovo, prijatelj Gotama, smo izgovorili te besede prenagljeno in brez razmišljanja. Ampak naj bo. Znova vprašamo častitega Gotama: Kdo biva v večjem užitku, kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe, ali častiti Gotama?’

21. ‘Potem, prijatelji, bom jaz vas vprašal. Odgovorite kot želite. Kaj mislite, prijatelji? Ali lahko kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe biva brez premika svojega telesa ali izgovora besede in doživlja vrhunski užitek sedem dni in noči?’ - ‘Ne, prijatelj.’ - ‘Ali lahko kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe biva brez premika svojega telesa ali izgovora besede in doživlja vrhunski užitek šest, pet, štiri, tri ali dva dni in noči? ... en dan in noč?’ -‘Ne, prijatelj.’

22. ‘Prijatelji, jaz lahko bivam brez premika svojega telesa ali izreka besede, in pri tem doživljam vrhunski užitek en dan in noč ... dva, tri, štiri, pet in šest dni in noči ... sedem dni in noči. Kaj mislite, prijatelji? Ker je to tako, kdo biva v večjem užitku, kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe ali jaz?’

‘Ker je to tako, častiti Gotama biva v večjem užitku kot kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe.’”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Sakyan Mahānāma je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 15) Anumāna Sutta – Sklep

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti Mahā Moggallāna živel v deželi Bhagga pri Suṁsumāragiru, v gozdičku Bhesakalā, v parku kjer so živeli jeleni. Tam je nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi." — "Prijatelj," so odgovorili. Častiti Mahā Moggallāna je rekel:

(SLABE LASTOSTI)

2. "Prijatelji, če menih prosi: 'Naj me častiti opomnijo, potrebno mi je, da sem opomnjen od častitih,' vendar, če je on težaven za opomniti in ima lastnosti zaradi katerih ga je težko opomniti, če je neobvladan in ne jemlje navodil pravilno, potem njegovi tovariši v svetem življenju mislijo, da ga ni treba opomniti ali poučiti, o njem mislijo kot o posamezniku, ki mu ne gre zaupati.

3. Katere lastnosti ga delajo težavnega za opomniti?
(1) Menih ima zle želje in je obvladan od zlih želja.[1] To je lastnost, ki ga dela težavnega za opomniti.
(2) Menih hvali sebe in omalovažuje druge. To je lastnost, ki ga dela težavnega za opomniti.
(3) Menih je jezen in je obvladan z jezo. To je lastnost ...
(4) Menih je jezen in sovražen zaradi jeze ...
(5) Menih je jezen in trmast zaradi jeze ...
(6) Menih je jezen in izgovarja besede, ki mejijo na jezo ...
(7) Menih je grajan in se upira temu, ki ga graja ...
(8) Menih je grajan in omalovažuje tega, ki ga graja ...
(9) Menih je grajan in graja tega, ki graja njega ...
(10) Menih je grajan in se izgovarja, vodi pogovor drugam in kaže jezo, sovraštvo in nejevoljo...
(11) Menih je grajan in ne obžaluje svojega ravnanja ...
(12) Menih je zaničevalen in oblastniški ...
(13) Menih je zavisten in lakomen ...
(14) Menih je sleparski in goljufiv ...
(15) Menih je samosvoj in aroganten ...
(16) Menih se drži svojih lastnih pogledov, se jih drži nepopustljivo in jih s težavo opušča. To je lastnost, ki ga naredi težavnega za opomniti.[2]
Prijatelji, to so lastnosti, ki ga naredijo težavnega za opomniti.

(DOBRE LASTNOSTI)

4. Prijatelji, čeprav menih ne prosi: 'Naj me častiti opomnijo. Potrebno mi je, da me častiti opomnijo.' Vendar, če ga je lahko opomniti in ima lastnosti, ki ga delajo enostavnega za opomniti, če je potrpežljiv in jemlje navodila pravilno, potem njegovi tovariši v svetem življenju mislijo, da bi moral biti opomnjen in poučevan in mislijo o njem kot o posamezniku, ki mu gre zaupati.

5. Katere lastnosti ga delajo enostavnega za opomniti?
(1) Menih nima zlih želja in ni obvladan od zlih želja. To je lastnost, ki ga dela enostavnega za opomniti.
(2) Menih se ne hvali niti ne omalovažuje drugih. To je lastnost ...
(3) Menih ni jezen niti dovoli jezi, da ga obvlada ...
(4) Menih ni jezen ali sovražen zaradi jeze ...
(5) Menih ni jezen ali trmast zaradi jeze ...
(6) Menih ni jezen in ne izgovarja besed, ki mejijo na jezo ...

(7) Menih je grajan in se ne upira tistemu, ki ga graja ...
(8) Menih je grajan in ne omalovažuje tistega, ki ga graja ...
(9) Menih je grajan in ne graja tistega, ki graja njega ...
(10) Menih je grajan in se ne izgovarja, vodi pogovor drugam in ne kaže jeze, sovraštva in nejevolje...
(11) Menih je grajan in obžaluje svoje ravnanje ...
(12) Menih ni zaničevalen in oblastniški ...
(13) Menih ni zavisten in lakomen ...
(14) Menih ni sleparski in goljufiv ...
(15) Menih ni samosvoj in aroganten ...
(16) Menih se ne drži svojih lastnih pogledov ali se jih ne drži nepopustljivo, in jih z lahkoto opušča. To je lastnost, ki ga naredi enostavnega za opomniti.
Prijatelji, to so lastnosti, ki ga delajo enostavnega za opomniti.

6. Prijatelji, menih bi moral sklepati o sebi na sledeč način:[3]

(1) 'Posameznik z zlimi željami in obvladan od zlih želja je zame neprijeten in zoprn. Če bi imel zle želje in bil obvladan od zlih želja, bi bil drugim neprijeten in zoprn.' Menih, ki to ve, bi moral tako prebuditi svoje srce: 'Ne bom imel zlih misli in bil obvladan s hudobnimi mislimi.'

(2-16) 'Posameznik, ki se sam hvali in omalovažuje druge ... Posameznik, ki se drži svojih lastnih pogledov, se jih drži nepopustljivo in jih s težavo opušča, je zame neprijeten in zoprn. Če bi se jaz držal svojih lastnih pogledov, se jih držal nepopustljivo in jih opuščal s težavo, bi bil drugim neprijeten in zoprn.' Menih, ki to ve, bi moral tako prebuditi svoje srce: 'Ne bom se držal svojih lastnih pogledov, se jih držal nepopustljivo in jih bom z lahkoto opuščal.'

(SAMOPREISKOVANJE)

7. Prijatelji, menih bi se moral sam preiskati:

(1) 'Ali imam zle želje in sem obvladan od zlih želja?' Če prepozna, ko preišče samega sebe : 'Jaz imam zle želje, obvladan sem od zlih želja,' potem bi moral napraviti napor, da bi opustil ta zla slaba stanja. Toda, če prepozna: 'Jaz nimam zlih želja, nisem obvladan od zlih želja,' potem lahko biva vesel in zadovoljen in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

(2-16) Menih bi se moral sam preiskati: 'Ali jaz hvalim samega sebe in omalovažujem druge?' ... 'Ali se držim svojih lastnih pogledov, se jih držim nepopustljivo in jih s težavo opuščam?' Če prepozna, ko preišče samega sebe : 'Jaz se držim svojih lastnih pogledov ... ,' potem se naj potrudi, da opusti ta zla slaba stanja. Toda, če prepozna: 'Jaz se ne držim svojih lastnih pogledov ... ,' potem lahko biva vesel in zadovoljen in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

8. Če, prijatelji, ko menih preišče samega sebe vidi, da ta zla slaba stanja v njem niso vsa opuščena, potem se naj potrudi, da jih vsa opusti. Toda, če vidi, da so v njem vsa opuščena, potem lahko biva vesel in zadovoljen in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

Tako kot ženska ali moški, mlada, mladostna, ki ima rada okraske, ko vidi podobo svojega lastnega obraza v jasnem, svetlem ogledalu ali v bazenu s čisto vodo, in vidi madež ali hibo na njem, se potrudi, da to odstrani. Vendar, če ne vidi madeža ali hibe na njem, postane zadovoljna: 'Zame je velika korist, da je moj obraz čist'. Tako tudi, ko menih preišče samega sebe ... potem lahko biva vesel in zadovoljen in vadi dan in noč v dobrih stanjih."

To je bilo tisto, kar je rekel Mahā Moggallāna. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Mahā Moggallāne.

Opombe

[1] Glej MN 5:10-29.
[2] Glej MN 8:44.
[3] Zaradi tega odlomka je sutta dobila svoje ime.

(MN 16) Cetokhila Sutta – Divjina v srcu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, da bi vsak menih, ki ni opustil petih divjin v srcu in ni pretrgal petih spon v srcu, prišel do rasti, povečanja in izpopolnitve v Dhammi in disciplini – to ni mogoče.[1]

(DIVJINE IN SPONE V SRCU)

3. Kaj, menihi, je **pet divjin v srcu, ki jih ni opustil**? Tukaj je menih dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Učitelju[2], in tako se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to prva divjina v srcu, ki je ni opustil.

4. Prav tako, je menih dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Dhammi ... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to druga divjina v srcu, ki je ni opustil.

5. Prav tako, menih je dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Sanghi ... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to tretja divjina v srcu, ki je ni opustil.

6. Prav tako, menih je dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o praksi... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to četrta divjina v srcu, ki je ni opustil.

7. Prav tako, menih je jezen in nezadovoljen s svojimi tovariši v svetem življenju, zamerljiv in neusmiljen do njih, in tako se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to peta divjina v srcu, ki je ni opustil.

To je pet divjin v srcu, ki jih ni opustil.

8. Kaj, menihi, je **pet spon v srcu, ki jih ni pretrgal**? Menih ni osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po čutnosti, in tako se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to prva spona v srcu, ki je ni pretrgal.

9. Prav tako, menih ni osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po telesu[3] ... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to druga spona v srcu, ki je ni pretrgal.

10. Prav tako, menih ni osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po snovi ... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to tretja spona v srcu, ki je ni pretrgal.

11. Prav tako, menih jé koliko mu je všeč, dokler ni njegov trebuh poln in se predaja užitkom spanja, poležavanja in dremanja ... Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti ... je to četrta spona v srcu, ki je ni pretrgal.

12. Prav tako, menih živi sveto življenje in si želi neko božansko stopnjo: 'S to krepostjo ali obredom ali asketizmom ali svetim življenjem bom postal [veliko] božanstvo ali neko [manjše] božanstvo,' in tako se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce ne nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to peta spona v srcu, ki je ni pretrgal.

To je pet spon v srcu, ki jih ni pretrgal.

13. Menihi, da bi vsak menih, ki ni opustil petih divjin v srcu in ni pretrgal petih spon v srcu, prišel do rasti, povečanja in izpopolnitve v Dhammi in disciplini – to ni mogoče.

14. Menihi, da bi vsak menih, ki je opustil pet divjin v srcu in pretrgal pet spon v srcu, prišel do rasti, povečanja in izpopolnitve v Dhammi in disciplini – to je mogoče.

15. Kaj, menihi, je **pet divjin v srcu, ki jih je opustil**? Tukaj menih ni dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Učitelju, in tako se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegov srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to prva divjina v srcu, ki jo je opustil.

16. Prav tako, menih ni dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Dhammi ... Ko se njegovo srce nagne h gorečnosti ... druga divjina v srcu, ki jo je opustil.

17. Prav tako, menih ni dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o Sanghi ... Ko se njegovo srce nagne h gorečnosti ... tretja divjina v srcu, ki jo je opustil.

18. Prav tako, menih ni dvomeč, negotov, neodločen in nesiguren o praksi ... Ko se njegovo srce nagne h gorečnosti ... četrta divjina v srcu, ki jo je opustil.

19. Prav tako, menih ni jezen in ni nezadovoljen s svojimi tovariši v svetem življenju, ni zamerljiv in ni neusmiljen do njih, in tako se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to peta divjina v srcu, ki jo je opustil.

To je pet divjin v srcu, ki jih je opustil.

20. Kaj, menihi, je **pet spon v srcu, ki jih je pretrgal**? Menih je osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po čutnosti, in tako se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce nagne proti gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je pretrgal prvo spono v srcu.

21. Menih je osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po telesu ... Ko se njegovo srce nagne proti gorečnosti ... je pretrgal drugo spono v srcu.

22. Menih je osvobojen poželenja, želje, vdanosti, žeje, vročice in hrepenenja po snovi... Ko se njegovo srce nagne proti gorečnosti ... je pretrgal tretjo spono v srcu.

23. Menih ne jé koliko mu je všeč ali dokler ni njegov trebuh poln in se ne predaja užitkom spanja, poležavanja in dremanja ... Ko se njegovo srce nagne proti gorečnosti ... je pretrgal četrto spono v srcu.

24. Menih ne živi svetega življenja z željo, da bi dosegel neko božansko stopnjo: 'S to krepostjo ali ritualom ali asketizmom ali svetim življenjem bom postal [veliko] božanstvo ali neko [manjše] božanstvo,' in tako se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju. Ko se njegovo srce nagne h gorečnosti, predanosti, vztrajnosti in prizadevanju, je to peta spona v srcu, ki jo je pretrgal.

To je pet spon v srcu, ki jih je pretrgal.

25. Menihi, da bi vsak menih, ki je opustil pet divjin v srcu in pretrgal pet spon v srcu, prišel do rasti, povečanja in izpopolnitve v Dhammi in disciplini – to je mogoče.

(TEMELJ ZA MOČ)

26. On razvije temelj za moč, ki ga predstavlja zbranost zaradi želje in tvorbe prizadevanja; on razvije temelj za moč, ki ga predstavlja zbranost zaradi vztrajnosti in odločnega prizadevanja;
on razvije temelj za moč, ki ga predstavlja zbranost zaradi [odločnega] srca in odločnega

prizadevanja;
on razvije temelj za moč, ki ga predstavlja zbranost zaradi raziskovanja in odločnega prizadevanja.
In navdušenje je peti temelj.[4]

(SPOSOBNOST PREBUJENJA)

27. Menih, ki tako poseduje petnajst dejavnikov, vključno z navdušenjem, je sposoben preboja, sposoben prebujenja, sposoben doseči najvišjo varnost pred vezanostjo.

Recimo, da je bila kokoš z osmimi, desetimi ali dvanajstimi jajci, ki jih je morala pokriti, valiti in pravilno negovati. Tudi, če si ne želi: 'O, da bi moji piščanci lahko predrli lupino s svojimi kremplji in kljuni in se varno izvalili!' so piščanci sposobni predreti lupino s svojimi kremplji in kljuni in se varno izvaliti.[5] Tako je tudi menih, ki poseduje petnajst dejavnikov, vključno z navdušenjem, sposoben preboja, sposoben prebujenja, sposoben doseči najvišjo varnost pred vezanostjo."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Komentarji razložijo *cetokhila* (prevedeno "divjina v srcu") kot rigidnost, smeti ali štor v srcu. *Cetaso vinibandha* razložijo kot nekaj, kar veže srce, ga stiska kot pest. Zato "spone v srcu." Prvi, kot bo vidno, sestoji iz štirih primerov dvoma in enega primera sovraštva, zadnji od petih vrst pohlepa.
[2] Učitelj: pomeni Buddha.
[3] "Telo": njegovo lastno telo.
[4] Štirje temelji moči oz. koraki moči (*iddhipāda*) so vključeni med sedemintrideset potrebnih stvari za prebujenje, so poseben temelj za pet posvetnih vrst direktne vednosti (*abhiññā*).
[5] Ta prispodoba se pojavi spet v MN 53:19-22 v povezavi s prebojem učenca do treh tipov prave vednosti (*tevijjā*).

(MN 17) Vanapattha Sutta – Goščava pragozda

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, podal vam bom učenje o goščavi pragozda. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. "Menihi, menih živi v goščavi pragozda. Ko živi tam, njegova neutrjena pozornost ne postane utrjena, njegovo nezbrano srce ne postane zbrano, njegovi neuničeni vplivi ne pridejo do uničenja, on ne doseže nedosegljive najvišje varnosti pred vezanostjo, in tudi potrebščine za življenje, ki bi jih ta, ki je šel živet sveto življenje moral pridobiti – obleko, miloščinsko hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine – je težko pridobiti. Menih naj premisli: 'Jaz živim v tej goščavi pragozda. Ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost ne postane utrjena ... nisem dosegel nedosegljive najvišje varnosti pred vezanostjo, in tudi potrebščine za življenje ... je težko pridobiti.' Ta menih bi moral še to isto noč ali ta dan oditi iz goščave pragozda, tam ne bi smel več prebivati.

4. Menihi, menih živi v goščavi pragozda. Ko živi tam, njegova neutrjena pozornost ne postane utrjena, njegovo nezbrano srce ne postane zbrano, njegovi neuničeni vplivi ne pridejo do uničenja, on ne doseže nedosegljive najvišje varnosti pred vezanostjo, vendar potrebščine za življenje, ki bi jih ta, ki je šel živet sveto življenje ... je z lahkoto pridobiti. Menih naj premisli: 'Jaz živim v tej goščavi pragozda. Ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost ne postane utrjena ... nisem dosegel nedosegljive najvišje varnosti pred vezanostjo, vendar potrebščine za življenje, ki bi jih ta, ki je šel živet sveto življenje ... je z lahkoto pridobiti. Ampak, jaz nisem šel od doma v brezdomstvo zaradi obleke, miloščinske hrane, prostora za počitek in medicinskih potrebščin. Še več, ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost ne postane utrjena ... nisem dosegel nedosegljive najvišje varnosti pred vezanostjo.' Ko tako premisli, bi ta menih moral oditi iz te goščave pragozda, tam ne bi smel več prebivati.

5. Menihi, menih živi v goščavi pragozda. Ko živi tam, njegova neutrjena pozornost postane utrjena, njegovo nezbrano srce postane zbrano, njegovi neuničeni vplivi pridejo do uničenja, on doseže nedosegljivo najvišjo varnost pred vezanostjo, vendar potrebščine za življenje, ki bi jih ta, ki je šel živet sveto življenje moral pridobiti – obleke, miloščinska hrana, prostor za počitek in medicinske potrebščine – je težko pridobiti. Menih naj premisli: 'Jaz živim v tej goščavi pragozda. Ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost postane utrjena ... dosegel sem nedosegljivo najvišjo varnost pred vezanostjo, vendar, potrebščine za življenje ... je težko pridobiti. Ampak, jaz nisem šel od doma v brezdomstvo zaradi oblek, miloščinske hrane, prostora za počitek in medicinskih potrebščin. Še več, ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost postane utrjena ... dosegel sem nedosegljivo najvišjo varnost pred vezanostjo.' Ko tako premisli, bi ta menih moral nadaljevati z življenjem v tej goščavi pragozda in ne bi smel oditi.

6. Menihi, menih živi v goščavi pragozda. Ko živi tam, njegova neutrjena pozornost postane utrjena, njegovo nezbrano srce postane zbrano, njegovi neuničeni vplivi pridejo do uničenja, on doseže nedosegljivo najvišjo varnost pred vezanostjo, in tudi potrebščine za življenje, ki bi jih ta, ki je šel živet sveto življenje moral pridobiti – obleko, miloščinsko hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine – je z lahkoto pridobiti. Menih naj premisli: 'Jaz živim v tej goščavi pragozda. Ko živim tukaj, moja neutrjena pozornost

postane utrjena ... dosegel sem nedosegljivo najvišjo varnosti pred vezanostjo, vendar, potrebščine za življenje ... je z lahkoto pridobiti.' Ta menih bi moral nadaljevati s prebivanjem v tej goščavi pragozda tako dolgo, kot mu traja življenje in ne bi smel oditi.

7-10. Menihi, menih živi v odvisnosti od določene vasi ... [1]

11-14. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega mesta ...

15-18. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega večjega mesta ...

19-22. Menihi, menih živi v odvisnosti od določene države ...

23. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega posameznika ... (kot v §3) ... Ta menih bi moral še to isto noč ali ta dan oditi od njega, ne da bi se od njega poslovil. Njemu ne bi smel več slediti.

24. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega posameznika... (kot v §4) ... Ko tako premisli, bi ta menih moral oditi od njega, ko bi se od njega poslovil[2] in mu ne bi smel več slediti.

25. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega posameznika ... (kot v §5) ... Ko tako premisli, bi ta menih moral še vedno slediti njemu in naj ne bi odšel od njega.

26. Menihi, menih živi v odvisnosti od določenega posameznika ... (kot v §6) ... Ko tako premisli, bi ta menih moral še vedno slediti njemu do konca življenja in naj ne bi odšel od njega, celo če mu je rečeno, da naj gre stran."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Isti vzorec se uporabi v §§7-22 za vas, mesto, večje mesto in državo.
[2] Predvideva se, da menih živi pri učitelju ali laičnemu podporniku, ki mu zagotavlja potrebščine za življenje. Spodobnost zahteva, da se menih poslovi, preden odide.

(MN 18) Madhupiṇḍika Sutta – Medena krogla

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Kapilavatthu v deželi Sakya, v Nigrodhovem parku.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in odšel v Kapilavatthu po hrano. Ko je hodil po hrano v Kapilavatthuju in se vrnil iz hoje po miloščinsko hrano, ko je pojedel, je odšel do velikega gozda, kjer je bival. Tam je sedel ob vznožje mlade bengalske kutine, da bi prebil dan.

3. Sakyan Daṇḍapāni je po svojem sprehodu tudi odšel v veliki gozd. Ko je vstopil vanj, je odšel do mlade bengalske kutine, kjer je bil Blaženi. Z njim je izmenjal pozdrave in ko je bil vljudnosten in družaben pogovor končan, se je postavil na stran, se oprl na svojo palico, ter vprašal Blaženega: "Kaj asket trdi, kaj on uči?"

(UČENJE BUDDHE)

4. "Prijatelj, jaz trdim in učim svoje učenje na takšen način, da se ne prepiraš s slehernim v svetu z njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, v tej generaciji z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi. Na takšen način, da se zaznave nič več ne nahajajo prikrite v brahmanu, ki biva ločen od čutnosti, brez zmedenosti, odrezan od skrbi, brez želje po katerikoli vrsti bitnosti."

5. Ko je bilo to rečeno, je Sakyan Daṇḍapāni zmajal z glavo, premaknil svoj jezik in dvignil svoje obrvi, dokler njegovo čelo ni bilo nagubano v treh gubah. Nato je, opirajoč se na svojo palico, odšel.

6. Ko je bil večer, je Blaženi vstal iz samote in odšel v Nigrodhov park. Tam je sedel na sedež, ki je bil pripravljen zanj in povedal menihom, kaj se je zgodilo. Nek menih je vprašal Blaženega:

7. "Častiti gospod, kako Blaženi trdi in uči [svoje učenje] na tak način, da se ne prepira s slehernim v svetu z njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, v tej generaciji z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi? In kako to, častiti gospod, da Blaženi ni nič več podvržen zaznavam, da je brahman, ki biva ločen od čutnosti, brez zmedenosti, skrbi in brez želje po katerikoli vrsti bitnosti?"

8. Menihi, glede na vzrok, zaznave in koncepti obsedajo človeka. Če se ne najde nič od tega, v čemer bi našli veselje, ga sprejeli in se ga držali, je to konec osnovnih nagnjenj do poželenja, osnovnih nagnjenj do odpora, osnovnih nagnjenj do pogledov, osnovnih nagnjenj do dvoma, osnovnih nagnjenj do samoljubja, osnovnih nagnjenj do želje po bitnosti, osnovnih nagnjenj do nevednosti. To je konec zatekanja k palicam in orožju, k pretepom, sporom, prepiru, obtoževanju, zlobnemu govorjenju in lažnivemu govoru. Tukaj vsa slaba stanja izginejo, brez ostanka."

9. To je tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je to rekel, se je Vzvišeni dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče.

10. Kmalu za tem, ko je Blaženi odšel, so menihi menili: "Prijatelji, Blaženi se je dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, ko je podal kratek povzetek, brez razlage natančnega pomena. Sedaj, kdo bo to natančno razložil?" Potem so ugotovili: "Častitega Mahā Kaccāno je učitelj hvalil in so ga cenili njegovi modri tovariši v svetem življenju. On je sposoben razložiti natančen pomen. Kaj če bi šli do njega in ga vprašali o natančnem pomenu."

11. Potem so menihi odšli do častitega Mahā Kaccāne in izmenjali pozdrave z njim. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli na stran in mu povedali, kaj se je zgodilo in dodali: "Naj nam častiti Mahā Kaccāna to razloži."

(RAZLAGA MAHĀ KACCĀNE)

12. [Častiti Mahā Kaccāna je odgovoril:] "Prijatelji, to je tako kot človek, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, misli, da se srčevino lahko najde med vejami in listi velikega drevesa, ki stoji in poseduje v sebi srčevino, potem ko je prezrl korenine in deblo. In tako je tudi z vami, častiti gospodje, ko menite, da bi me morali vprašati o pomenu tega, potem ko ste prezrli Blaženega, ko ste se osebno srečali z učiteljem. Glede vednosti, Blaženi ve, videnja, on vidi. On je vizija, on je znanje, on je Dhamma, on je sveti. On je ta, ki govori, ki razglaša, je razlagalec pomena, je podeljevalec nesmrtnosti, gospodar Dhamme, Tathāgata. Takrat je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega o pomenu. Kot vam pove, tako si bi morali to zapomniti."

13. "Gotovo, prijatelj Kaccāna, ko ve, Blaženi ve, ko vidi, on vidi. On je vizija ... Tathāgata. To je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega po pomenu. Kot nam pove, tako si bi morali to tudi zapomniti. Vendarle, častiti Mahā Kaccāna je hvaljen od učitelja in cenjen od svojih modrih tovarišev v svetem življenju. Častiti Mahā Kaccāna je sposoben razložiti natančen pomen tega povzetka, ki ga je na kratko podal Blaženi, ne da bi razložil natančen pomen. Naj ga častiti Mahā Kaccāna razloži, in naj mu ne bo to nadležno."

14. "Potem poslušajte, prijatelji, in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, prijatelj," so odgovorili menihi. Častiti Mahā Kaccāna je rekel:

15. "Prijatelji, ko se je Blaženi dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, potem ko je na kratko podal povzetek, brez razlage natančnega pomena, to je: 'Menihi, glede na vzrok, zaznave in koncepti obsedajo človeka. Če se ne najde nič od tega, v čemer bi našli veselje, ga sprejeli in se ga držali, je to konec osnovnih nagnjenj do poželenja, osnovnih nagnjenj do odpora, osnovnih nagnjenj do pogledov, osnovnih nagnjenj do dvoma, osnovnih nagnjenj do samoljubja, osnovnih nagnjenj do želje po bitnosti, osnovnih nagnjenj do nevednosti. To je konec zatekanja k palicam in orožju, k pretepom, sporom, prepiru, obtoževanju, zlobnemu govorjenju in lažnivemu govoru. Tukaj vsa slaba stanja izginejo brez ostanka,' tako razumem podroben pomen tega, kot sledi:

16. "Zaradi očesa in objekta, pride do zavesti očesa. Srečanje teh treh je dotik. Dotiku pogojuje občutek. Kar nekdo čuti, to zaznava. Kar zaznava, o tem potem misli. Kar misli, to obseda njegovo srce. Obsedenost je vzrok, skozi katerega zaznave in koncepti napadajo človeka z ozirom na pretekle, prihodnje in sedanje objekte, spoznane z očmi.

Zaradi ušesa in zvoka... Zaradi nosu in vonja ... Zaradi jezika in okusa ... Zaradi telesa in otipljivosti ... Zaradi uma in misli, se pojavi zavest uma. Srečanje teh treh je dotik. Dotiku pogojuje občutek. Kar nekdo čuti, to zaznava. Kar zaznava, o tem potem misli. Kar misli, to obseda njegovo srce. Obsedenost je vzrok, skozi katerega zaznave in koncepti napadajo človeka z ozirom na pretekle, prihodnje in sedanje objekte, spoznane skozi srce.

17. Ko je tam oko, objekt in zavest očesa, je mogoče pokazati na dotik. Ko je tam dotik, je mogoče pokazati na občutek. Ko je tam občutek, je mogoče pokazati na zaznavo. Ko je tam zaznava, je mogoče pokazati na razmišljanje. Ko je tam razmišljanje, je mogoče pokazati na zaznave in koncepte, ki napadajo človeka.

Ko je tam uho, zvok in zavest ušesa ... Ko je tam nos, vonj in zavest nosu ... Ko je tam jezik, okus in zavest jezika ... Ko je tam telo, otipljivost in zavest telesa ... Ko je tam um, pojav in zavest uma ... je mogoče pokazati na zaznave in koncepte, ki napadajo človeka.

18. Ko tam ni očesa, ne objekta, ne zavesti očesa, je nemogoče pokazati na dotik. Ko tam ni dotika, je nemogoče pokazati na občutek. Ko tam ni občutka, je nemogoče pokazati na zaznavo. Ko ni zaznave, je nemogoče pokazati na razmišljanje. Ko tam ni razmišljanja, ni mogoče pokazati na zaznave in koncepte, ki napadajo človeka.

Ko tam ni ušesa, ne zvoka, ne zavesti ušesa ... Ko tam ni nosu, ne vonja in ne zavesti nosa ... Ko tam ni jezika, ne okusa in zavesti jezika ... Ko tam ni telesa, ne otipljivosti in ne zavesti telesa ... Ko tam ni uma, ne pojava in ne zavesti uma ... ni mogoče pokazati na zaznave in koncepte, ki napadajo človeka.

19. Prijatelji, Blaženi se je dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, potem ko je na kratko podal povzetek, brez razlage natančnega pomena, to je: 'Menihi, glede na vzrok, zaznave in koncepti obsedajo človeka. Če se ne najde nič od tega, v čemer bi našli veselje, ga sprejeli in se ga držali, je to konec osnovnih nagnjenj do poželenja, osnovnih nagnjenj do odpora, osnovnih nagnjenj do pogledov, osnovnih nagnjenj do dvoma, osnovnih nagnjenj do samoljubja, osnovnih nagnjenj do želje po bitnosti, osnovnih nagnjenj do nevednosti. To je konec zatekanja k palicam in orožju, k pretepom, sporom, prepiru, obtoževanju, zlobnemu govorjenju in lažnivemu govoru. Tukaj vsa slaba stanja izginejo, brez ostanka,' jaz razumem podroben pomen tega povzetka. Sedaj, prijatelji, če želite, pojdite do Blaženega in ga vprašajte o pomenu tega. Kot vam Blaženi razloži, tako bi si morali to zapomniti."

20. Potem so se menihi, navdušeni in veseli besed častitega Mahā Kaccāne, dvignili iz svojih sedežev in odšli do Blaženega. Ko so se mu poklonili, so sedli na stran in Blaženemu povedali vse, kar se je dogodilo, ko jih je zapustil in dodali: "Potem, častiti gospod, smo odšli do častitega Mahā Kaccāna in ga vprašali o pomenu. Častiti Mahā Kaccāna nam je razložil pomen s temi besedami, izjavami in frazami."

21. "Mahā Kaccāna je pameten, menihi, Mahā Kaccāna je zelo moder. Če bi me vprašali po pomenu tega, bi vam jaz to razložil na isti način, kot vam je Mahā Kaccāna. Takšen je pomen in vi bi si morali to zapomniti."

(PRISPODOBA MEDENE KROGLE)

22. Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda rekel Blaženemu: "Častiti gospod, kot če bi mož, izčrpan z lakoto in šibkostjo naletel na medeno kroglo,[1] in bi med njenim uživanjem našel sladek, prijeten okus. Tako tudi, častiti gospod, bi vsak sposobno misleči menih med preiskovanjem z modrostjo pomena tega učenja o Dhammi, našel zadovoljstvo in zaupanje srca. Častiti gospod, kakšno je ime tega učenja o Dhammi?"

"Ānanda, to učenje o Dhammi si lahko zapomniš kot 'Učenje medene krogle.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Velika sladka torta ali krogla, narejena iz moke, masla, melase, medu, sladkorja, itd. Glej tudi AN 5:194

(MN 19) Dvedhāvitakka Sutta – Dve vrsti misli

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, pred mojim prebujenjem, ko sem bil še vedno neprebujeni bodhisatta, mi je prišlo na misel: 'Kaj če razdelim svoje misli v dve skupini.'[1] Potem sem na eno stran dal misli užitka, misli zlobe in misli krutosti, na drugo stran pa sem dal misli odpovedovanja, misli nezlobe in misli nekrutosti.[2]

(SLABE MISLI)

3. Ko sem bival tako, prizadeven, goreč in odločen, se je pojavila v meni **misel užitka**. Razumel sem: 'Misel užitka se je pojavila v meni. To bo vodilo do moje škode, do škode drugih in do škode obojih. Ona ovira modrost, povzroči težave in vodi stran od ugasnitve.' Ko sem razmišljal: 'To bo vodilo do moje škode,' je ponehala v meni. Ko sem razmišljal: 'To bo vodilo do škode drugih,' je ponehala v meni. Ko sem razmišljal: 'To bo vodilo do škode obojih,' je ponehala v meni. Ko sem razmišljal: 'To ovira modrost, povzroči težave in vodi stran od ugasnitve,' je ponehala v meni. Kadar se v meni pojavi misel užitka, jo opustim, jo odstranim, jo odpravim.

4-5. Ko sem bival tako, prizadeven, goreč in odločen, se je pojavila v meni **misel zlobe** ... pojavila v meni **misel krutosti**. Razumel sem: 'Misel krutosti se je pojavila v meni. To bo vodilo do moje škode, do škode drugih in do škode obojih. Ona ovira modrost, povzroči težave in vodi stran od ugasnitve.' Ko sem razmišljal ... je ponehala v meni. Kadar se v meni pojavi misel krutosti, jo opustim, jo odstranim, jo odpravim.

6. Menihi, karkoli menih pogosto misli in razmišlja, bo to postalo nagnjenje njegovega srca. Če pogosto misli in razmišlja misli užitka je opustil misel o odpovedi negovanja misli užitka, in njegovo srce se nagne k mislim užitka. Če pogosto misli in razmišlja misli zlobe ... misli krutosti, je opustil misel nekrutosti, neguje misel krutosti in njegovo srce se nagne k mislim krutosti.

7. Kot v zadnjem mesecu deževne sezone, v jeseni, ko se rastline debelijo, goveji pastir pazi svoje krave tako, da jih stalno dreza po tej in oni strani s palico, da jih brzda in kroti. Zakaj je tako? Ker vidi, da bi lahko bil bičan, zaprt, pokončan ali grajan [če bi jih pustil zaiti v posevke]. Tako tudi jaz vidim v slabih stanjih nevarnost, degradacijo in onesnaženje in v dobrih stanjih blagoslov odpovedi, vidik čiščenja.

(DOBRE MISLI)

8. Ko sem bival tako, prizadeven, goreč in odločen, se je v meni pojavila **misel odpovedi**. Razumel sem: 'Misel odpovedi se je pojavila v meni. To ne bo vodilo do moje lastne škode ali do škode drugih ali do škode obojih. To podpira modrost, ne povzroča težav in vodi do ugasnitve. Če mislim in razmišljam to misel eno noč, en dan, en dan in noč, ne vidim v njej nič, česar bi se moral bati. Toda s prekomernim razmišljanjem in premišljevanjem lahko utrudim svoje telo in ko je telo utrujeno, postane srce vznemirjeno in ko je srce vznemirjeno, je daleč od zbranosti.' Zato sem umiril svoje srce notranje, ga utišal, ga pripeljal v osamo in ga zbral. Zakaj je tako? Zato, da moje srce ne bi bilo vznemirjeno.

9-10. Ko sem bival tako, prizadeven, goreč in odločen, se je v meni pojavila **misel nezlobe** ... pojavila **misel nekrutost**i. Razumel sem: 'Misel nekrutosti se je pojavila v meni. To ne vodi do moje škode ali do škode drugih ali do škode obojih. To podpira modrost, ne povzroča

težav in vodi do ugasnitve. Če mislim in razmišljam to misel eno noč, en dan, en dan in noč, ne vidim v njej nič, kar bi se moral bati. Toda s prekomernim razmišljanjem in premišljevanjem, lahko utrudim svoje telo in ko je telo utrujeno, postane srce vznemirjeno in ko je srce vznemirjeno, je daleč od zbranosti.' Zato sem umiril svoje srce notranje, ga utišal ga pripeljal v samoto in ga zbral. Zakaj je tako? Zato, da moje srce ne bi bilo vznemirjeno.

11. Menihi, karkoli menih pogosto misli in razmišlja, bo to postalo nagnjenje njegovega srca. Če pogosto misli in razmišlja misli odpovedovanja, je opustil misel želje po užitku, da bi negoval misel odpovedi, potem se njegovo srce nagne k misli odpovedi. Če on pogosto misli in razmišlja o nezlobi ... o nekrutosti, je opustil misel krutosti, da bi negoval misel nekrutosti in njegovo srce se nagne k mislim nekrutosti.

12. Kot v zadnjem mesecu vroče sezone, ko so bile vse poljščine pripeljane v vasi, in bi pastir varoval svoje krave tako, da bi stal pri vznožju drevesa ali zunaj na odprtem, ker mora biti pozoren le na to, da so krave tam, tako je tudi zame bilo potrebno le to, da sem pozoren, da so bila ta stanja tam.

13. Neutrudna energija se je vzbudila v meni in neprestana pozornost je bila vzpostavljena, moje telo je bilo mirno in nemoteno, moje srce zbrano in enotno.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

14. Popolnoma odmaknjen od užitkov, odmaknjen od slabih stanj sem vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kar je pospremljeno z mislijo in razmišljanjem, z zadovoljstvom in prijetnostjo, ki sta rojena iz samote.

15. Z umiritvijo misli in razmišljanja, sem vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti, kar ima notranjo samozavest in poenotenje srca, je brez misli in razmišljanja in ima zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti.

16. Z ugašanjem zadovoljstva sem bival mirnodušen in pozoren, in zavedajoč se, še vedno doživljal prijetnost s telesom, ter vstopil in bival v tretji stopnji zbranosti, o kateri plemeniti pravijo: 'On srečno biva mirnodušen in pozoren.'

17. Z opustitvijo prijetnosti in bolečine, kakor tudi s predhodnim ugašanjem veselja in žalosti, sem vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti, kar je niti neprijetno niti prijetno in je čistost pozornosti zaradi mirnodušnosti.

(TRI VEDNOSTI)

18. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **spominu na pretekla življenja**. Spomnil sem se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se pojavil tukaj.' Tako sem se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj.

19. To je bila prva resnična vednost, ki sem jo dosegel v prvem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

20. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **vednosti o umiranju in ponovnem rojstvu bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, sem videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razumel sem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z razpadom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako sem z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumel, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

21. To je bila druga resnična vednost, ki sem jo dosegel v drugem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

22. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k **vednosti o uničenju vplivov**. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je neprijetnost'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je izvor neprijetnosti'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je prenehanje neprijetnosti'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To so vplivi'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je izvor vplivov'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je prenehanje vplivov'. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

23. Ko sem to vedel in videl, je bilo moje srce osvobojeno vpliva želje po užitku, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je bilo osvobojeno, je prišla vednost: 'Osvobojeno je.' Direktno sem vedel: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

24. To je bila tretja resnična vednost, ki sem jo dosegel v tretjem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

(PRISPODOBA O ČREDI JELENOV)

25. Predpostavimo, menihi, da je bilo v gozdnatem predelu veliko nižinsko močvirje, blizu katerega je živela velika čreda jelenov. In pojavil se je človek, ki je želel njihovo uničenje, škodo in jetništvo in je zaprl varno in dobro pot, ki je vodila do njihove sreče, ter odprl napačno pot in nastavil vabo in lutko, da bi večja čreda jelenov lahko kasneje prišla v nesrečo, katastrofo in izgubo. Toda prišel je drugi človek, ki jim je želel njihovo dobro, blagostanje in zaščito, in ponovno odprl varno in dobro pot, ki je vodila do njihove sreče in zaprl napačno pot, odstranil vabo in uničil lutko, tako da je velika čreda jelenov lahko kasneje prišla do rasti, povečanja in se izpolnila.

26. Menihi, to prispodobo sem podal z namenom, da vam sporočim pomen. To je pomen: ‘Veliko nižinsko močvirje’ je izraz za užitke. ‘Velika čreda jelenov’ je izraz za bitja. ‘Človek, ki želi njihovo uničenje, škodo in jetništvo’ je izraz za Māro, za zlobneža. ‘Napačna pot’ je izraz za napačno osemčleno pot, to je: napačen pogled, napačna misel, napačen govor, napačno dejanje, napačen način življenja, napačen napor, napačna pozornost, in napačna zbranost. ‘Vaba’ je izraz za naslado in poželenje. ‘Lutka’ je izraz za nevednost. ‘Človek, ki jim želi njihovo dobro, blagostanje in zaščito’ je izraz za Tathāgato, izpopolnjenega in popolno prebujenega. ‘Varna in dobra pot, ki vodi do njihove sreče’ je izraz za Plemenito osemčleno pot, to je: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost.

Tako, menihi, varno in dobro pot, ki vodi do sreče sem jaz ponovno odprl, napačna pot je bila zaprta, vaba umaknjena, lutka uničena.

27. Kar bi moral narediti iz usmiljenja do svojih učencev učitelj, ki išče njihovo blagostanje in ima milost zanje, to sem naredil za vas, menihi. Tam so vznožja dreves, prazne koče. Meditirajte, menihi, ne zamudite tega, ker boste kasneje obžalovali. To so naša navodila za vas.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Bodhisattova razdelitev misli na dve skupini se je zgodila med njegovim šestletnim prizadevanjem za prebujenje.
[2] Misli o nezlobi in misli o nekrutosti se lahko tudi razložijo v pozitivnem smislu, kot misli o dobrohotnosti (*mettā*) in misli o sočutju (*karunā*).

(MN 20) Vitakkasaṇṭhāna Sutta – Odstranjevanje motečih misli

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, ko se menih drži višjega srca, bi moral od časa do časa dati pozornost petim znakom. Katerim petim?

(METODE ODSTRANJEVANJA MOTEČIH SLABIH MISLI)

3. (i) Menihi, ko menih posveča pozornost nekemu znaku in zaradi tega znaka nastanejo v njem zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, potem **bi moral posvetiti pozornost nekemu drugemu znaku, ki je povezan s tem kar je dobro**. Ko posveča pozornost nekemu drugemu znaku, ki je povezan s tem kar je dobro, potem so vse zlobne slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo opuščene v njem in izginejo. Z njihovo opustitvijo njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Kot vešč tesar ali njegov vajenec lahko izbije, odstrani in izpuli večji klin z uporabo manjšega, tako tudi ... ko menih posveča pozornost nekemu drugemu znaku, povezanem s tem kar je dobro ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano.

4. (ii) Če se, ko je pozoren na nek drug znak, ki je povezan s tem kar je dobro, v njem še vedno pojavijo zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, potem **naj preuči nevarnost, ki je v teh mislih**: 'Te misli so slabe, so grajanja vredne, povzročajo neprijetnost.' Ko preiskuje nevarnost v teh mislih, potem so vse zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo opuščene v njem in izginejo. Z njihovo opustitvijo njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Kot bi se moški ali ženska, mlada, mladostna in ima rada lepotičje, zgrozila, bila ponižana in bi se ji gnusilo, če bi truplo kače ali psa ali človeškega bitja viselo okoli njegovega ali njenega vratu, tako tudi ... ko menih preiskuje nevarnost v teh mislih ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano.

5. (iii) Če se, ko preiskuje nevarnost v teh mislih, v njem še vedno pojavljajo zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, potem bi moral poskusiti **pozabiti na te misli in jim ne bi smel posvetiti pozornosti**. Ko poskusi pozabiti na te misli in jim ne posveti pozornosti, potem so vse zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo opuščene v njem in izginejo. Z njihovo opustitvijo njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Kot bi človek z dobrim vidom, ki ne želi videti objekta, ki je prišel v njegovo vidno polje, zaprl svoje oči ali pogledal stran, tako tudi ... ko menih poskuša pozabiti te misli in jim ne posveča pozornost ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano.

6. (iv) Če se, ko poskuša pozabiti na te misli in jim ne posveča pozornosti, v njem še vedno pojavijo zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in z zablodo, potem **naj posveti pozornost umirjanju nastajanja teh misli**. Ko posveti pozornost umirjanju nastajanja teh misli, potem so vse zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, opuščene v njem in izginejo. Z njihovo opustitvijo njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Kot človek, ki hitro hodi, pomisli: 'Zakaj hodim hitro? Kaj če hodim počasi?' in on bi hodil počasneje. Potem pomisli: 'Zakaj hodim počasneje? Kaj če

stojim?' in on bi obstal. In potem bi lahko pomislil: 'Zakaj stojim? Kaj če sedem?' in on bi sedel. Potem morda pomisli: 'Zakaj sedim? Kaj če ležem?' in on bi legel. Na ta način bi zamenjal bolj naporen položaj telesa s tistim, ki je manj naporen. Tako tudi ... ko menih posveča pozornost umirjanju nastajanja teh misli ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano.

7. (v) Če se, ko posveča pozornost umirjanju nastajanja misli, v njem še vedno pojavijo zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, potem bi moral, **s stisnjenimi zobmi in jezikom pritisnjenim na nebo svojih ust, premagati, prisiliti in streti srce s srcem**. Ko s stisnjenimi zobmi in jezikom pritisnjenim na nebo svojih ust, premaga, prisili in stre srce s srcem, potem so vse zle slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo opuščene v njem in izginejo. Z njihovo opustitvijo, njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Kot močni mož prime šibkejšega za glavo ali ramena in ga podre na tla, ga stisne in ga potlači, tako tudi ... ko s stisnjenimi zobmi in jezikom pritisnjenim na nebo svojih ust, premaga, prisili in stre srce s srcem ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano.

(MOJSTER OBVLADOVANJA MISLI)

8. Menihi, ko menih posveča pozornost nekemu znaku in zaradi tega znaka nastanejo v njem slabe misli povezane z željo, sovraštvom in zablodo, potem ko posveča pozornost nekemu drugemu znaku, povezanim s tem kar je dobro, so vse zlobne slabe misli opuščene v njem in izginejo in z njihovim opuščanjem njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Ko preiskuje nevarnost v teh mislih ... Ko poskusi pozabiti te misli in jim ne posveča pozornosti ... Ko posveti pozornost ustavljanju tvorbe teh misli ... Ko s stisnjenimi zobmi in jezikom pritisnjenim na nebo svojih ust, premaga, prisili in stre srce s srcem, so vse takšne zle slabe misli opuščene v njem ... njegovo srce postane notranje umirjeno, pomirjeno, pripeljano do enotnosti in zbrano. Ta menih se potem imenuje mojster obvladovanja misli. On bo mislil katerokoli misel želi misliti in ne bo mislil nobene misli, ki je ne želi misliti. Pretrgal je z željami, uničil ovire in s popolnim dojemanjem misli napravil konec neprijetnosti."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 21) Kakacūpama Sutta – Prispodoba o žagi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

(NEPRIZADETOST SRCA)

2. Ob tej priložnosti se je častiti Moliya Phagguna preveč družil z nunami. Z njimi se je tako zbližal, da če je kakšen menih rekel kaj čez te nune v njegovi prisotnosti, je postal jezen in razžaljen in iz tega napravil sceno. Če je kakšen menih grajal častitega Moliya Phagguna v prisotnosti teh nun, bi te postale jezne in iz tega napravile sceno. Tako zelo se je častiti Moliya Phagguna zbližal z nunami.

3. Potem je neki menih odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel na stran in povedal Blaženemu, kaj se je dogaja.

4. Blaženi je nagovoril tega meniha: “Glej, menih, povej menihu Moliyu Phagguni v mojem imenu, da ga kliče učitelj.”—“Da, častiti gospod,” je odvrnil in odšel do častitega Moliye Phagguna in mu rekel: “Učitelj te kliče, prijatelj Phagguna.”—“Da, prijatelj,” je odgovoril in odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel na stran. Blaženi ga je vprašal:

5. “Phagguna, ali je res, da se preveč družiš z nunami, in da si se z njimi tako zbližal, da če kdo od menihov graja te nune v tvoji prisotnosti, postaneš jezen in razžaljen in iz tega napraviš sceno. Če te kakšen menih graja v prisotnosti teh nun, te postanejo jezne in razžaljene in iz tega napravijo sceno? Ali si se tako zbližal z nunami?”—“Da, častiti gospod.”—“Phagguna, ali nisi ti dobri mladenič, ki je zaradi prepričanja odšel od doma v brezdomstvo?”—“Da, častiti gospod.”

6. “Phagguna, zate ni ustrezno, da se kot dobri mladenič, ki je šel iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo, preveč družiš z nunami. Torej, če kdorkoli graja nune v tvoji prisotnosti, bi moral opustiti vsako željo in vsako misel, ki temelji na posvetnem življenju. Zato bi moral vaditi tako: 'Moje srce bo neprizadeto in ne bom izrekel nobenih zlih besed. Ostal bom sočuten za dobrobit tega posameznika, s srcem dobrohotnosti, brez notranjega sovraštva.' Tako bi moral vaditi, Phagguna.

Če kdorkoli te nune udari z roko, s kamnom, s palico ali z nožem v tvoji prisotnosti, bi moral opustiti vsakršno željo ali vsakršno misel, ki temelji na posvetnem življenju. In moral bi vaditi tako: 'Moje srce bo neprizadeto ...' Če te kdorkoli graja v tvoji prisotnosti, bi moral opustiti vsako željo in vsako misel, ki temelji na posvetnem življenju. In zato bi moral vaditi tako: 'Moje srce bo neprizadeto ...' Če bi te kdorkoli udaril z roko, s kamnom, s palico ali z nožem, moraš opustiti vsako željo in vsako misel, ki temelji na posvetnem življenju. In zato bi moral vaditi tako: 'Moje srce bo neprizadeto in ne bom izrekel nobenih zlih besed. Ostal bom sočuten za dobrobit tega posameznika, s srcem dobrohotnosti, brez notranjega sovraštva.' Tako bi moral vaditi, Phagguna.”

(BUDDHA SE HRANI ENKRAT DNEVNO)

7. Potem je Blaženi takole nagovoril menihe: “Menihi, bila je priložnost, ko so menihi zadovoljili moje srce. Takrat sem takole nagovoril menihe: 'Menihi, jaz jem enkrat dnevno. Zaradi tega sem brez bolezni in neprijetnosti in uživam lahkotnost, moč in udobje bivanja. Dajte, menihi, jejte enkrat na dan. Če bo tako, boste brez bolezni in neprijetnosti in boste uživali lahkotnost, moč in udobje bivanja.' In nisem imel potrebe, da poučujem te menihe. V njih sem moral samo vzbuditi pozornost. Zamislite si kočijo na ravnini, v križišču, z vpreženimi čistokrvnimi konji, pripravljeno za vožnjo, da se lahko usposobljen krotilec,

voznik konj, ki jih je treba krotiti, povzpne nanjo, vzame vajeti v levico in bič v desnico, in požene naprej ali nazaj, po katerikoli cesti si želi. Tako tudi sam nisem imel nobene potrebe, da poučujem te menihe. V njih sem moral samo vzbuditi pozornost.

8. Zato, menihi, opustite to, kar je slabo in se posvetite dobrim stanjem, kajti na tak način boste prišli do rasti, povečanja in dovršitve v tej Dhammi in disciplini. Recimo, da je bil velik gozd dreves sāla blizu vasi ali mesta in se je dušil v plevelu. Pojavi se mož, ki želi temu drevju dobro, blagostanje in zaščito. Posekal in odstranil bi ukrivljene poganjke, ki izčrpujejo sok in očistil notranjost gozda, in poskrbel za ravne, dobro oblikovane sadike, da bi kasneje gozd sāla dreves začel rasti, se povečal in dovršil. Tako tudi, menihi, opustite tisto, kar je slabo in se posvetite dobrim stanjem, da boste prišli do rasti, povečanja in dopolnitve v tej Dhammi in disciplini.

(VEDEHIKĀ IN KĀLĪ)

9. Nekoč, menihi, je v tem istem Sāvatthīju živela gospodinja z imenom Vedehikā. In dober glas o gospodarici Vedehiki se je širil: 'Gospodarica Vedehikā je nežna, gospodarica Vedehikā je ponižna, gospodarica Vedehikā je umirjena.' Gospodarica Vedehikā je imela služkinjo z imenom Kālī, ki je bila pametna, okretna in spretna pri svojem delu. Služkinja Kālī je pomislila: 'Dober glas o moji gospe se je razširil: "Gospodarica Vedehikā je nežna, gospodarica Vedehikā je ponižna, gospodarica Vedehikā je umirjena." Je sedaj, ko ne kaže jeze, jeza vseeno dejansko prisotna v njej ali je odsotna? Ali pa je to samo zato, ker jaz svoje delo dobro opravljam, da moja gospa ne kaže jeze, čeprav je ta dejansko prisotna v njej? Kaj, če testiram svojo gospo.'

Tako je služkinja Kālī zjutraj pozno vstala. Gospodarica Vedehikā je rekla: 'Hej, Kālī!'—'Kaj je, gospa?'—'Kaj je vzrok, da si vstala tako pozno?'—'Ni vzroka, gospa.'—'Ni vzroka? Ti pokvarjeno dekle, pa vendar si vstala tako pozno!' In bila je jezna in nezadovoljna in je mrko gledala. Potem je služkinja Kālī pomislila: 'Dejstvo je, da je medtem ko moja gospa ne kaže jeze, ta dejansko prisotna v njej in ni odsotna. Samo zato, ker jaz svoje delo dobro opravljam, moja gospa ne kaže jeze, čeprav je ta prisotna v njej in ni odsotna. Kaj če še malo bolj testiram svojo gospo.'

Tako je služkinja Kālī naslednje jutro vstala še kasneje. Gospodarica Vedehikā je rekla: 'Hej, Kālī!'—'Kaj je, gospa?'—'Kaj je vzrok, da si danes vstala še kasneje?'—'Ni vzroka, gospa.'—'Ni vzroka? Ti pokvarjeno dekle, pa vendar si vstala še kasneje!' In bila je jezna in nezadovoljna in je izgovorila besede nezadovoljstva. Služkinja Kālī je pomislila: 'Dejstvo je, da je medtem ko moja gospa ne kaže jeze, ta dejansko prisotna v njej in ni odsotna. Samo zato, ker jaz svoje delo dobro opravljam, moja gospa ne kaže jeze, čeprav je ta dejansko prisotna v njej in ni odsotna. Kaj če še malo bolj testiram svojo gospo.'

Tako je služkinja Kālī vstala še kasneje. Gospa Vedehikā je rekla: 'Hej, Kālī!'—'Kaj je, gospa?'—'Zakaj si danes vstala še kasneje?'—'Ni vzroka, gospa.'—'Ni vzroka? Ti pokvarjeno dekle, pa vendar si vstala še kasneje!' Bila je jezna in nezadovoljna in je vzela valjar za testo, ter z njim udarila v njeno glavo in jo poškodovala.

Služkinja Kālī je z okrvavljeno glavo naznanila svojo gospodarico sosedom: 'Poglejte, gospe, to je delo nežne gospe! Poglejte, gospe, to je delo ponižne gospe! Poglejte, gospe, to je delo umirjene gospe! Kako je lahko postala jezna in nezadovoljna, če je njena služkinja le kasneje vstala? Kako je lahko vzela valjar za testo, ter z njim udarila v njeno glavo in jo poškodovala?' In razširil se je slab glas o gospodarici Vedehiki: 'Gospodarica Vedehikā je groba, gospodarica Vedehikā je nasilna, gospodarica Vedehikā je neusmiljena.'

10. Tako tudi, menihi, so nekateri menihi izjemno prijazni, izjemno skromni, izjemno umirjeni, tako dolgo, dokler se jih ne dotaknejo neprijetne besede. Vendar, ko se jih neprijetne besede dotaknejo, se lahko spozna ali je ta menih resnično prijazen, skromen in umirjen. Ne pravim, da je meniha lahko opominjati samo zaradi pridobitve obleke, miloščinske hrane, prostora za počitek in medicinskih potrebščin. Zakaj je tako? Ker tega meniha ni enostavno opomniti, ko ne dobi obleke, miloščinske hrane, prostora za počitek in medicinskih potrebščin. Kadar pa je meniha enostavno opomniti zgolj zato, ker izkazuje čast, spoštuje in časti Dhammo, tega jaz z lahkoto opomnim. Zato, menihi, morali bi vaditi takole: 'Nas bo zlahka opomniti samo zato, ker mi izkazujemo čast, spoštovanje in častimo Dhammo.' Tako bi morali vaditi, menihi.

(PET NAČINOV GOVORA IN PRISPODOBE)

11. Menihi, obstaja pet načinov govora, ki jih drugi uporabljajo, ko vas nagovorijo: njihov govor je lahko ob pravem času ali ob nepravem času, resničen ali lažniv, nežen ali robat, povezan z dobrim ali slabim, govorjen s srcem dobrohotnosti ali z notranjim sovraštvom. Ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko ob pravem času ali ob nepravem času, ko te drugi nagovorijo je lahko njihov govor resničen ali lažniv, ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko nežen ali robat, ko te drugi nagovorijo je njihov govor povezan z dobrim ali s slabim, ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko povedan s srcem dobrohotnosti ali z notranjim sovraštvom. Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostalo neprizadeto in ne bomo izrekli nobenih zlih besed. Ostali bomo sočutni za njegovo dobrobit, s srcem dobrohotnosti, brez notranjega sovraštva. Tega posameznika bomo nasitili s srcem prežetim z dobrohotnostjo in začenši s tem posameznikom, bomo s srcem prežetim z dobrohotnostjo prežemali vseobsegajoči svet, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

12. Menihi, predpostavimo, da pride moški z motiko in košem in pravi: 'To veliko zemljo bom napravil, da bo brez prsti.' On bi kopal tukaj in tam, potresal prst tukaj in tam, pljuval tukaj in tam in uriniral tukaj in tam, rekoč: 'Bodi brez prsti, bodi brez prsti!' Kaj mislite, menihi? Ali lahko napravi ta mož, da je ta velika zemlja brez prsti?"—"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker je ta velika zemlja globoka in neizmerna, ni je lahko napraviti brez prsti. Na koncu bi ta mož postal samo utrujen in razočaran."

13. Tako tudi, menihi, obstaja pet načinov govora ... (kot v tčk.11) ... Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostal neprizadeto ... začenši s tem posameznikom, bomo vztrajali s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem podobnim zemlji, obilnim, vzvišenim, neizmernim, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

14. Menihi, predpostavimo, da pride mož z rdečo, rumeno, modro ali z barvo karmina in reče: 'Narisal bom slike in napravil, da se te slike pojavijo v praznem prostoru.' Kaj mislite, menihi? Ali lahko ta mož riše slike in napravi, da se pojavijo v praznem prostoru?"—"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker je prazen prostor brezobličen in ni očiten. Tam ni lahko risati slike ali napraviti, da se slike vidijo. Na koncu bo ta mož postal samo utrujen in razočaran."

15. Tako tudi, menihi, obstaja pet načinov govora ... Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostalo neprizadeto ... in začenši s tem posameznikom bomo vztrajali s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem podobnim praznemu prostoru, obilnim, vzvišenim, neizmernim, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

16. Menihi, predpostavimo, da pride mož s plamenečo baklo in reče: 'S to plamenečo baklo bom segrel in izparel reko Ganges.' Kaj mislite, menihi? Ali lahko ta mož segreje in izpari reko Ganges s to plamenečo baklo?"—"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker je reka Ganges

globoka in neizmerna in ni jo lahko segreti ali izpareti s plamenečo baklo. Na koncu bi ta mož postal samo utrujen in razočaran.“

17. Tako tudi, menihi, obstaja pet načinov govora ... Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostalo neprizadeto ... in začenši s tem posameznikom bomo vztrajali s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem podobnim reki Ganges, obilnim, vzvišenim, neizmernim, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

18. Menihi, zamislimo si kožnato vrečo, ki je bila obdelana, dobro obdelana, vsa dobro obdelana, mehka, svilnata, ki ne šelesti in ne poka, in pride mož s palico ali s črepinjo ter reče: Tukaj je kožnata vreča, ki je obdelana ... ne šelesti in ne poka. Napravil bom, da bo šelestela in pokala.' Kaj mislite, menihi? Ali lahko ta mož naredi, da bo šelestela ali pokala, če jo podreza s palico ali s črepinjo?”—“Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker je ta kožnata vreča bila obdelana ... ne šelesti in ne poka, in ni lahko napraviti, da šelesti in poka, če se jo podreza s palico ali s črepinjo. Na koncu bi ta mož postal samo utrujen in razočaran.”

19. Menihi, obstaja pet načinov govora, ki jih drugi uporabljajo, ko vas nagovorijo: njihov govor je lahko ob pravem času ali ob nepravem času, resničen ali lažniv, nežen ali robat, povezan z dobrim ali slabim, govorjen s srcem dobrohotnosti ali z notranjim sovraštvom. Ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko ob pravem času ali ob nepravem času, ko te drugi nagovorijo je lahko njihov govor resničen ali lažniv, ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko nežen ali robat, ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko povezan z dobrim ali s slabim, ko te drugi nagovorijo je njihov govor lahko izrečen s srcem dobrohotnosti ali z notranjim sovraštvom. Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostalo neprizadeto in ne bomo izrekli nobenih zlih besed. Ostali bomo sočutni za dobrobit tega posameznika, s srcem dobrohotnosti, brez notranjega sovraštva. Tega posameznika bomo nasitili s srcem prežetim z dobrohotnostjo. Začenši s tem posameznikom bomo prežemali vseobsegajoči svet s srcem podobnim kožnati vreči, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

20. Menihi, tudi če bi vam razbojniki brezobzirno rezali ud za udom z dvoročno žago, bi ta, v katerem srcu bi vzniknilo sovraštvo do razbojnikov, ne ravnal v skladu z mojim učenjem. Zato, menihi, bi morali vaditi tako: 'Naše srce bo ostalo neprizadeto in ne bomo izrekli nobenih zlih besed. Ostali bomo sočutni za dobrobit tega posameznika, s srcem dobrohotnosti, brez notranjega sovraštva. Tega posameznika bomo nasitili s srcem prežetim z dobrohotnostjo. Začenši s tem posameznikom bomo prežemali vseobsegajoči svet s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.' Tako bi morali vaditi, menihi.

21. Menihi, če v srcu stalno držite ta nasvet glede prispodobe z žago, ali vidite kakršenkoli potek govora, vsakdanjega ali robatega, ki ga ne bi mogli prenašati?”—“Ne, častiti gospod.”— “Zato, menihi, bi morali imeti ta nasvet iz prispodobe o žagi stalno v srcu. To vas bo vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 22) Alagaddūpama Sutta - Prispodoba o kači

(NARAVNANOST)

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ob tej priložnosti se je pojavil škodljiv pogled v menihu imenovanem Ariṭṭha, ki je bil prej ubijalec jastrebov: "Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, stvari, ki jih Blaženi imenuje ovire, niso zmožne ovirati tega, ki ji sledi.

3. Nekaj menihov je, ko so to slišali, odšlo do meniha Ariṭṭha in ga vprašalo: "Prijatelj Ariṭṭha, ali je res, da se je v tebi pojavil tak škodljiv pogled?"

"Točno tako, prijatelji. Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, te stvari, ki jih Blaženi imenuje ovire, niso zmožne ovirati tega, ki ji sledi."

Menihi so v želji, da ga ločijo od tega škodljivega pogleda, pritisnili nanj in ga izprašali in navzkrižno zaslišali: "Prijatelj Ariṭṭha, ne reci tega tako. Ne predstavi napačno Blaženega. Ni dobro, da napačno predstaviš Blaženega, on nebi tako govoril. V mnogih pogledih je Blaženi navedel, kako oviralne stvari so ovire, in kako so sposobne ovirati tega, ki ji sledi. Blaženi je izjavil, da užitek daje le malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in obupa, in da je nevarnost v njem še večja. S prispodobo skeleta ... s prispodobo kosa mesa ... s prispodobo bakle ... s prispodobo jame s premogom ... s prispodobo sanj ... s prispodobo izposojenega blaga ... s prispodobo sadežev na drevesu ... s prispodobo mesarskega noža in tnala ... s prispodobo sulice ... s prispodobo kačje glave je Blaženi izjavil, da užitek daje malo zadovoljstva, mnogo neprijetnosti in obupa in da je nevarnost v njej še večja."

Čeprav so menihi pritiskali nanj, ga spraševali in navzkrižno zasliševali, se je menih Ariṭṭha, poprej ubijalec jastrebov, še vedno trmasto držal tega škodljivega pogleda in še naprej vztrajal v njem.

4. Ker ga menihi niso mogli ločiti od tega škodljivega pogleda, so odšli do Blaženega in ko so mu izkazali spoštovanje, sedli na stran in mu povedali vse, kar se je zgodilo: "Častiti gospod, ker nismo mogli ločiti meniha Ariṭṭha, poprej ubijalca jastrebov, od tega škodljivega pogleda, sedaj poročamo o tem Blaženemu."

5. Potem je Blaženi nagovoril določenega meniha: "Pridi, menih, povej menihu Ariṭṭhi, poprej ubijalcu jastrebov, v mojem imenu, da ga kliče učitelj."—"Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do meniha Ariṭṭhe in mu rekel: "Učitelj te kliče, prijatelj Ariṭṭha."

"Da, prijatelj," je ta odgovoril in odšel do Blaženega, in ko mu je izkazal spoštovanje, sedel na stran. Blaženi ga je vprašal: "Ariṭṭha, je res, da se je ta škodljiv pogled pojavil v tebi: 'Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, stvari, ki jih Blaženi imenuje ovire, niso zmožne ovirati tega, ki ji sledi'?"

"Točno tako, častiti gospod. Kot jaz razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, te stvari, ki jih Blaženi imenuje ovire, niso zmožne ovirati tega, ki ji sledi."

6. "Neumnež, od koga si slišal, da učim Dhammo na tak način? Neumnež, ali nisem na veliko načinov izjavil, kako oviralne stvari so ovire in kako so sposobne ovirati tega, ki se zaplete vanje? Izjavil sem, da užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in obupa in da je nevarnost v njej še večja. S prispodobo skeleta ... s prispodobo kosa mesa ... s prispodobo bakle ... s prispodobo jame s premogom ... s prispodobo sanj ... s prispodobo posojenega blaga ... s prispodobo sadežev na drevesu ... s prispodobo mesarskega noža in tnala ... s

prispodobo kola sulice ... s prispodobo kačje glave, sem izjavil, da užitek da malo zadovoljstva, pa veliko neprijetnosti in obupa in da je nevarnost v njej še večja. Toda ti, neumnež, s tvojim napačnim razumevanjem, si nas napačno predstavljal, si ranil sebe in si nakopičil veliko krivde. Zaradi tega te bo to privedlo do tvoje škode in dolgotrajne neprijetnosti."

7. Potem je Blaženi tako nagovoril menihe: "Menihi, kaj mislite? Ali ima ta menih Ariṭṭha, prej ubijalec jastrebov, sploh prižgano iskrico modrosti v tej Dhammi in disciplini?"

"Kako bi jo mogel imeti, častiti gospod? Ne, častiti gospod."

Ko je bilo to rečeno, je menih Ariṭṭha, poprej ubijalec jastrebov, obsedel tih, prestrašen, s spuščenimi rameni in sklonjeno glavo, čemeren in brez odgovora. Ko je to videl, mu je Blaženi rekel: "Neumnež, prepoznan boš s svojim lastnim škodljivim pogledom. Vprašal bom menihe glede te zadeve."

8. Potem je Blaženi tako nagovoril menihe: "Menihi, ali razumete Dhammo, ki jo učim, kakor jo ta menih Ariṭṭha, prej ubijalec jastrebov, ali pa si ta škodi, ko nas s tem napačnim razumevanjem napačno predstavlja in si kopiči veliko slabosti?"

"Ne, častiti gospod. Blaženi je na veliko načinov izjavil, kako oviralne stvari so ovire in kako so sposobne ovirati tega, ki se zaplete vanje. Blaženi je izjavil, da užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in obupa in da je nevarnosti v njej še večja. S prispodobo o skeletu ... s prispodobo o kačji glavi je Blaženi izjavil ... da je nevarnost v njej še večja."

"Dobro, menihi. Dobro je, da razumete Dhammo, kot jo učim. Na veliko načinov sem izjavil, kako oviralne stvari so ovire in kako so sposobne ovirati tega, ki se zaplete vanje. Izjavil sem, da užitek da malo zadovoljstva, veliko neprijetnosti in obupa in da je nevarnost v njej še večja. S prispodobo skeleta ... s prispodobo kačje glave, sem izjavil ... je nevarnost v njej še večja. Toda ta menih Ariṭṭha, prej ubijalec jastrebov, nas je s svojim napačnim razumevanjem napačno predstavljal, s tem škodoval sebi, in si nakopičil veliko slabosti. Zaradi tega bo to privedlo do škode in dolgotrajne neprijetnosti temu zapeljanemu možu.

9. Menihi, da se nekdo lahko ukvarja z užitki brez čutnih želja, brez zaznavanja čutne želje, brez misli poželenja – to ni mogoče.

(PRISPODOBA O KAČI)

10. Menihi, nek neumnež se uči Dhammo — predavanja, kitice, razlage, verze, vzklike, pregovore, zgodbe o rojstvih, zgodbe o čudežih in odgovore na vprašanja — ampak, ko se nauči Dhammo, ne preiskuje pomena teh učenj z modrostjo. Ker ne preiskuje pomena teh učenj z modrostjo, jih ne sprejme s premislekom. Namesto tega se uči Dhammo samo zaradi kritiziranja drugih in da bi zmagal v debatah, zato ne izkusi koristi, zaradi katere se je učil Dhammo. Ta učenja, ki jih je napačno razumel, ga vodijo do njegove dolgotrajne škode in neprijetnosti. Zakaj je tako? Ker je napačno razumel ta učenja.

Predpostavimo, da je mož, ki je potreboval kačo, iskal kačo, potoval v iskanju kače, zagledal veliko kačo in zagrabil njeno zvito telo ali njen rep. Ona se bi obrnila in ga ugriznila v roko ali laket ali enega od njegovih udov in zaradi tega bi umrl ali trpel smrtne bolečine. Zakaj je tako? Ker je napačno prijel kačo. Tako se neki neumnež uči Dhammo ... Zakaj je tako? Ker je napačno razumel ta učenja.

11. Tukaj, menihi, se neki dobri mladeniči učijo Dhammo — predavanja ... odgovore na vprašanja — in ko se učijo Dhammo, preverijo pomen teh učenj z modrostjo. Ko preverjajo pomen teh učenj z modrostjo, jih sprejmejo z razmišljanjem o njih. Oni se ne učijo Dhamme zaradi kritiziranja drugih in da bi zmagali v debatah, zato izkusijo dobrobit, zaradi katere so

se učili Dhammo. Ta učenja, ki so jih pravilno razumeli, jih vodijo do njihovega dolgotrajnega blagostanja in sreče. Zakaj je tako? Ker so pravilno razumeli ta učenja.

Predpostavimo, da je mož, ki je potreboval kačo, iskal kačo, potoval v iskanju kače, zagledal veliko kačo, jo pravilno ujel z razcepljeno palico in ko je to naredil, jo pravilno zagrabil za vrat. Čeprav je kača morebiti ovila svoje telo okoli njegove roke ali njegovega lakta ali njegovih udov, on še vedno ne bi bil zaradi tega blizu smrti ali smrtnega trpljenja. Zakaj je tako? Ker je pravilno zagrabil kačo. Tako se je nek dober mladenič učil Dhammo ... Zakaj je tako? Ker je pravilno razumel ta učenja.

12. Zato, menihi, ko razumete pomen mojih trditev, si jih v skladu s tem zapomnite. Ko ne razumete pomena mojih trditev, potem o njih vprašajte mene ali menihe, ki so modri.

(PRISPODOBA O SPLAVU)

13. Menihi, pokazal vam bom, kako je Dhamma podobna splavu, ki je namenjen prečkanju reke, ne pa zato, da bi se ga oprijeli. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal."—"Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel tole:

Menihi, predpostavimo, da je mož med potovanjem zagledal veliko prostranstvo vode, katere ta stran obale je nevarna in strašljiva in katere daljna obala je varna in ni strašljiva, vendar ni bilo nobene ladje ali mostu, da bi človek lahko prišel na nasprotno obalo. Pomislil je: 'Tukaj je to prostranstvo vode, katere ta stran obale je nevarna in strašljiva in katere daljna obala je varna in ni strašljiva, vendar ni nobene ladje ali mostu, da bi človek lahko prišel na nasprotno obalo. Kaj če bi nabral travo, vejice, veje in liste in jih povezal skupaj v splav in s podporo splava in z naporom svojih rok in nog prišel varno preko do nasprotne obale.' In potem je mož nabral travo, vejice, veje in liste, jih povezal skupaj v splav in s podporo splava in z naporom svojih rok in nog prišel varno preko do nasprotne obale. Ko je prišel preko in prispel na drugo stran, bi takole pomislil: 'Ta splav je bil zelo koristen zame, ker sem z njegovo podporo in z naporom svojih rok in nog varno prišel na drugo stran. Kaj če bi ga dvignil na svojo glavo ali ga naložil na rame in potem z njim šel kamorkoli bi hotel.' Sedaj, menihi, kaj mislite? Če bi tako naredil, ali bi ta mož naredil tako, kot se naj naredi s tem splavom?"

"Ne, častiti gospod."

"Kaj naj bi ta mož naredil s tem splavom? Menihi, ko bi ta mož prečkal in prispel na drugo obalo, bi pomislil takole: 'Ta splav je bil zelo koristen zame, ker sem z njegovo pomočjo in z naporom svojih rok in nog varno prišel na drugo obalo. Kaj če bi ga odvlekel na suho ali ga spustil v vodo in potem odšel kamorkoli bi hotel.' Sedaj, menihi, tako bi moral ta mož narediti s tem splavom. Tako sem vam pokazal, kako je Dhamma podobna splavu, ki je namenjen temu, da vas prenese na drugo obalo, ne pa da se ga oprimete.

14. Menihi, ko spoznate, da je Dhamma podobna splavu, bi morali celo opustiti učenje, kaj šele stvari, ki nasprotujejo učenju.

(STALIŠČA ZA POGLEDE)

15. Menihi, tukaj je šest stališč za poglede. Katerih šest? Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki nima spoštovanja do plemenitih in je nevešč in nedisciplinirana v svoji Dhammi, ki nima spoštovanja do pravega človeka in je nevešč in nedisciplinirana v svoji Dhammi, tako jemlje snov: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' On tako jemlje občutke: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' On tako jemlje zaznavo: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' On tako razume tvorbe: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' On jemlje kar se vidi, sliši, občuti, spozna, s čemer se sreča, si zaželi in razmišlja, tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' In to stališče za poglede, namreč, 'To, kar je

sebstvo, je svet. Po smrti bom trajen, večen, nespremenljiv, ne bom predmet sprememb, trajal bom tako dolgo, kot večnost' — tudi to stališče jemlje tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.'

16. Menihi, dobro poučeni plemeniti učenec, ki spoštuje plemenite in je spreten in discipliniran v njihovi Dhammi, ki ima spoštovanje do pravih ljudi in je spreten in discipliniran v njihovi Dhammi, jemlje snov tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' On tako jemlje občutke: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' On tako jemlje zaznavo: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' On tako jemlje tvorbe: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' On jemlje kar se vidi, sliši, občuti, spozna, s čemer se sreča, si zaželi, razmišlja, takole: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' In to stališče za poglede, namreč, 'To, kar je sebstvo, je svet. Po smrti bom trajen, večen, nespremenljiv, ne bom predmet sprememb. Vztrajal bom tako dolgo, kot večnost' — tudi to stališče jemlje tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.

17. Ker jemlje to tako, ni vznemirjen glede tega, kar ne obstaja."

(VZNEMIRJENOST)

18. Ko je bilo to izrečeno, je neki menih vprašal Blaženega: "Častiti gospod, ali je lahko vznemirjenost glede tega, kar na zunaj ne obstaja?"

"Lahko, menih," je rekel Blaženi. "Menih, nekdo misli takole: 'Ojoj, to sem imel! Ojoj tega nimam več! Ojoj, ko bi to imel! Ojoj, tega ne dobim!' Potem objokuje, se žalosti in toži, se udarja po prsih in postane zmeden. Tako obstaja vznemirjenost o tem, kar na zunaj ne obstaja."

19. "Častiti gospod, ali lahko ni vznemirjenosti glede tega, kar na zunaj ne obstaja?"

"Lahko, menih," je rekel Blaženi. " Menih, nekdo ne misli takole: 'Ojoj, to sem imel! Ojoj, tega nimam več! Ojoj, ko bi to imel! Ojoj, tega ne dobim!' Potem ne objokuje, se ne žalosti in ne toži, se ne udarja po prsih in ne postane zmeden. Tako ni vznemirjenosti glede tega, kar na zunaj ne obstaja."

20. "Častiti gospod, ali je lahko vznemirjenost glede tega, kar ne obstaja na znotraj?"

"Lahko, menih," je rekel Blaženi. "Menih, nekdo ima tak pogled: 'Sebstvo in svet sta eno in isto. Po smrti bom trajen, večen, nespremenljiv, ne bom predmet sprememb, vztrajal bom tako dolgo kot večnost'.' On sliši Tathāgato ali učenca Tathāgate učiti Dhammo za odstranitev vseh stališč do pogledov, fiksiranosti, vdanosti in teženj do pogledov, za umiritev vseh tvorb, za opustitev vseh vezi, za uničenje želje, za brezstrastnost, za prenehanje, za ugasnitev. On pomisli: 'Ojoj, jaz bom uničen! Jaz bom propadel! Ne bo me več!' Potem objokuje, se žalosti in toži, se udarja po prsih in postane zmeden. Zato torej obstaja vznemirjenost glede tega, kar ne obstaja na znotraj."

21. "Častiti gospod, ali lahko ni vznemirjenosti glede tega, kar ne obstaja na znotraj?"

"Lahko, menih," je rekel Blaženi. "Menih, nekdo nima pogleda: 'Sebstvo in svet sta eno in isti ... vztrajal bom tako dolgo kot večnost.' On sliši Tathāgato ali učenca Tathāgate učiti Dhammo za odstranitev vseh stališč do pogledov, fiksiranosti, vdanosti in teženj do pogledov, za umiritev vseh tvorb, za opustitev vseh vezi, za uničenje želje, za brezstrastnost, za prenehanje, za ugasnitev. On ne misli takole: 'Ojoj, jaz bom uničen! Jaz bom propadel! Ne bo me več!' Potem ne objokuje, se ne žalosti in ne toži, se ne udarja po prsih in ne postane zmeden. Zato ne obstaja vznemirjenost glede tega, kar ne obstaja na znotraj."

(NESTALNOST IN NESEBSTVO)

22. “Menihi, vi si lahko pridobite imetje, ki je trajno, večno, nespremenljivo, ni predmet sprememb in lahko traja tako dolgo kot večnost. Vendar, ali vidite kakšno takšno imetje, menihi?”—“Ne, častiti gospod.”—“Dobro, menihi. Tudi jaz ne vidim nobenega imetja stvari, ki je trajno, večno, nespremenljivo, ni predmet sprememb in da lahko traja tako dolgo kot večnost.

23. Menihi, morda se lahko držite tega učenja o sebstvu, ki ne bo prebudilo skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa v tem, ki se ga oprime. Vendar, ali vidite kakršnokoli takšno sebstvo, menihi?”—“Ne, častiti gospod.”—“Dobro, menihi. Tudi jaz ne vidim nobenega sebstva, ki bi ne prebudilo skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa v tem, ki se ga oprime.

24. Menihi, morda si lahko vzamete za podporo takšen pogled, ki ne bo prebudil skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa v tem, ki ga vzame kot podporo. Vendar, ali vidite kakršnokoli takšno podporo pogledom, menihi?”—“Ne, častiti gospod.”—“Dobro, menihi. Tudi jaz ne vidim nobene takšne podpore pogledom, ki bi ne prebudila skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa v tem, ki to vzame kot podporo.

25. Menihi, če obstaja sebstvo, ali bi bilo to moje, kar pripada sebstvu?”—“Da, častiti gospod.”—“Ali, če obstaja to, kar pripada sebstvu, ali bi bilo to moje sebstvo?”—“Da, častiti gospod.”—“Menihi, ker sebstvo in to kar pripada sebstvu ni razumljeno kot resnično in uveljavljeno, potem to stališče za poglede, namreč, ‘Sebstvo in svet sta eno in isto. Po smrti bom trajen, večen, nespremenljiv, ne bom predmet sprememb. Vztrajal bom tako dolgo, kot večnost’— ne bi bilo do skrajnosti in popolnoma neumno učenje?”

“Kaj drugega bi lahko bilo, častiti gospod, kot pa do skrajnosti in popolnoma neumno učenje?”

26. “Menihi, kaj mislite? Ali je snov trajna ali nestalna?”—“Nestalna, častiti gospod.”—“Ali je to kar je nestalno, neprijetnost ali prijetnost?”—“Neprijetnost, častiti gospod.”—“Ali je to kar je nestalno, neprijetnost in podvrženo spremembi, primerno imeti za: ‘To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo’?”—“Ne, častiti gospod.”

“Menihi, kaj mislite? Je občutek ... Je zaznavanje ... So tvorbe ... Je zavest trajna ali nestalna?” —“Nestalna, častiti gospod.”—“Je to, kar je nestalno neprijetnost ali prijetnost?”—“Neprijetnost, častiti gospod.”—“Je to, kar je nestalno, neprijetnost in podvrženo spremembi, primerno imeti za: ‘To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo’?”—“Ne, častiti gospod.”

27.“Zato, menihi, vsaka vrsta snovi, pa če pretekla, bodoča ali sedanja, notranja ali zunanja, groba ali fina, manjvredna ali večvredna, blizu ali daleč, vsaka snov se naj vidi kot je v resnici, s pravo modrostjo: ‘Ne, to ni moje. Ne, to nisem jaz. Ne, to ni moje sebstvo.’ Vsaka vrsta občutka, ... Vsaka vrsta zaznave, ... Vsaka vrsta tvorb, ... Vsaka vrsta zavesti, pa če je pretekla, bodoča ali sedanja, notranja ali zunanja, groba ali fina, manjvredna ali večvredna, blizu ali daleč, vsa zavest se naj vidi kot v resnici je, s pravo modrostjo: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’

28. Videno tako, menihi, dobro poučeni plemeniti učenec ni očaran s snovjo, ni očaran z občutki, ni očaran z zaznavo, ni očaran s tvorbami, ni očaran z zavestjo.

29. Ko ni očaran, postane brezstrasten. Ko ni očaran postane njegovo srce osvobojeno. Ko je osvobojeno, pride vedenje: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, ni več vračanja v katerokoli obliko bitnosti.’

(ARAHANT)

30. Menihi, tak je tisti menih, katerega ograda je bila dvignjena, katerega jarek je bil zasut, katerega opornik je bil izruvan, ki nima zapaha, plemeniti, katerega zastava je spuščena, katerega breme je odloženo, ki je osvobojen spon.

31. In kako je menih nekdo, katerega ograda je bila dvignjena? Tukaj je menih zapustil nevednost, jo odstranil pri korenini, jo napravil kakor štrcelj roke in jo odstranil, da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tako je ta menih nekdo, ki je dvignil ograd o.

32. In kako je menih nekdo, katerega jarek je bil zasut? Tukaj je menih zapustil tok rojstev, ki prinašajo obnovljeno bitnost, ga odstranil pri korenini ... da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tako je ta menih nekdo, ki je zasul jarek.

33. In kako je menih nekdo, katerega opornik je bil izruvan? Tukaj je menih zapustil željo, jo odstranil pri korenini ... da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tako je ta menih nekdo, ki je izruval opornik.

34. In kako je menih nekdo, ki nima zapaha? Tukaj je menih zapustil pet pripadnosti nižjemu svetu, jih odstranil pri korenini ... da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tako je ta menih nekdo, ki nima zapaha.

35. In kako je menih plemeniti, katerega zastava je spuščena, katerega breme je odloženo, ki je osvobojen spon? Tukaj je menih zapustil pojem 'jaz sem', ga odstranil pri korenini ... da ni več predmet bodočega pojavljanja. Na tak način je menih plemeniti, ki je spustil zastavo, ki je odložil breme, ki se je osvobodil spon.

36. Menihi, ko božanstva z Indro, z Brahmo in s Padžāpati iščejo meniha, ki je na tak način osvobojen v srcu, ne najdejo ničesar, za kar bi lahko rekli: 'Zavest tega, ki je odšel, je podprta s tem.' Zakaj je tako? Tega, ki je odšel, pravim, ni mogoče najti tukaj in sedaj.

(NAPAČNA PREDSTAVITEV TATHĀGATE)

37. Ko tako govorim, menihi, tako razglašam, sem bil neutemeljeno, oholo, lažno in krivično napačno predstavljen od nekih asketov in brahmanov: 'Asket Gotama je nekdo, ki zapeljuje. On uči propad, uničenje, iztrebljenje obstoječega bitja.' Ker jaz nisem in ker tega ne razglašam, sem bil neutemeljeno, oholo, lažno in krivično napačno predstavljen od nekih asketov in brahmanov: 'Asket Gotama je nekdo, ki zapeljuje. On uči propad, uničenje, iztrebljenje obstoječega bitja.'

38. Menihi, tako prej kot sedaj je to kar učim, neprijetnost in prenehanje neprijetnosti. Če drugi zlorabljajo, zmerjajo, grajajo in nadlegujejo Tathāgato zaradi tega, Tathāgata na ta račun ne čuti vznemirjenja, zagrenjenosti ali potrtosti srca. In če drugi častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo Tathāgato zaradi tega, Tathāgata na ta račun ne čuti užitka, veselja ali vznesenosti srca. Če drugi častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo Tathāgato zaradi tega, Tathāgata na ta račun misli tako: Oni zame izvajajo takšna dela kot so ta z ozirom na to, kar je bilo prej v celoti razumljeno.'

39. Zato, menihi, če te drugi zlorabljajo, zmerjajo, grajajo in nadlegujejo, zaradi tega ne bi smel vzdrževati nobenega vznemirjenja, zagrenjenosti ali potrtosti srca. In če te drugi častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo, zaradi tega ne bi smel odobravati nobenega užitka, veselja ali vznesenosti srca. Če te drugi častijo, spoštujejo, cenijo in obožujejo, bi zaradi tega moral glede tega misliti tako: 'Oni za nas izvajajo takšna dela z ozirom na to, kar je bilo prej v celoti razumljeno.'

(OPUSTITE)

40. Zato, menihi, karkoli ni vaše, to opustite. Ko ste opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče. Kaj je to, kar ni vaše? Snov ni vaša. Opustite jo. Ko ste jo

opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče. Občutek ni vaš. Opustite ga. Ko ste ga opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče. Zaznava ni vaša. Opustite jo. Ko ste jo opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče. Tvorbe niso vaše. Opustite jih. Ko ste jih opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče. Zavest ni vaša. Opustite jo. Ko ste jo opustili, vas bo to vodilo do vaše dolgotrajne dobrobiti in sreče.

41. Menihi, kaj mislite? Če bi ljudje odnesli travo, palice, veje in liste iz Džetovega gozdička ali jih zažgali ali naredili s tem kar bi hoteli, ali bi pomislili: 'Ljudje nas odnašajo ali nas sežigajo ali delajo z nami kar hočejo'?"—"Ne, častiti gospod. Zakaj ne? Ker to ni niti naše sebstvo niti nekaj, kar pripada našemu sebstvu."—"Tako tudi, menihi, karkoli ni vaše, opustite. Ko ste opustili, vas bo to vodilo do dolgotrajne dobrobiti in sreče. Kaj je to, kar ni vaše? Snov ni vaša ... Občutki niso vaši ... Zaznava ni vaša ... Tvorbe niso vaše ... Zavest ni vaša. Opustite jo. Ko ste jo opustili, vas bo to vodilo do dolgotrajne dobrobiti in sreče.

(V TEJ DHAMMI)

42. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna, odprta, očitna in brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna, odprta, očitna in brez popravkov, ni bodočih ciklov bitnosti v primeru teh menihov, ki so arahanti z uničenimi vplivi, ki so živeli sveto življenje, naredili kar je bilo potrebno, odložili breme, dosegli svoj lasten cilj, uničili okove bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost.

43. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna ... brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna ... brez popravkov, se ti menihi, ki so opustili petih pripadnosti nižjemu svetu, morajo še enkrat spontano ponovno pojaviti (v Čisti deželi) in tam doseči končno ugasnitev, ne da se bodo še kdaj vrnili iz tistega sveta.

44. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna ... brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna ... brez popravkov, so ti menihi, ki so opustili tri ovire in oslabili poželenje, sovraštvo in zablodo, vsi še enkrat povratniki, ki se še enkrat vrnejo na ta svet, da napravijo konec neprijetnosti.

45. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna ... brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna ... brez popravkov, so vsi ti menihi, ki so opustili tri okove, vstopajoči v tok in niso več predmet pogube, vezani za osvoboditev in na poti k prebujenju.

46. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna ... brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna ... brez popravkov, so ti menihi, ki so sledilci Dhamme ali sledilci prepričanja, vsi na poti k prebujenju.

47. Menihi, Dhamma, ki sem jo dobro razglasil, je jasna, odprta, očitna in brez popravkov. V Dhammi, ki sem jo dobro razglasil, ki je jasna, odprta, očitna in brez popravkov so ti, ki imajo dovolj vere vame, dovolj ljubezni do mene, vsi na poti v nebesa."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 23) Vammika Sutta - Mravljišče

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Ob tej priliki je častiti Kumāra Kassapa živel v Gozdičku slepih.

Ko je bila že pozna noč, je neko božanstvo čudovitega videza, ki je osvetlilo celoten Gozdiček slepih, pristopilo k častitemu Kumāra Kassapi in stopilo na stran. Ko je tako stalo, mu je božanstvo reklo:

2. "Menih, menih! To mravljišče se dimi ponoči in gori podnevi.

Tako je rekel brahman: 'Koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal palico: 'Palica, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven palico, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal krastačo: 'Krastača, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven krastačo, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal razcepljen les: 'Razcepljen les, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven razcepljen les, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal cedilo: 'Cedilo, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven cedilo, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal želvo: 'Želva, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven želvo, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal sekiro in tnalo: 'Sekira in tnalo, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven sekiro in tnalo, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal kos mesa: 'Kos mesa, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Vrzi ven kos mesa, koplji z nožem, modrijan.' Ko je kopal z nožem je modrijan zagledal kobro: 'Kobra, častiti gospod.'

Tako je rekel brahman: 'Pusti kobro, ne škoduj kobri, spoštuj kobro.'

Menih, pojdi k Blaženemu in ga vprašaj o teh prispodobah. Kot ti Blaženi pove, tako si zapomni. Menih, razen Tathāgate ali učenca Tathāgate ali tega, ki se je od njega učil, ne vidim nikogar na tem svetu, z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, v tej generaciji z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in njenimi ljudmi, katerega razlaga te uganke bi zadovoljila srce."

To je reklo božanstvo in nato naenkrat izginilo.

3. Ko je noč minila je častiti Kumāra Kassapa odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel na stran in povedal Blaženemu, kaj se je zgodilo. Potem ga je vprašal: "Častiti gospod, kaj je mravljišče, kaj je dimljenje ponoči, kaj je gorenje podnevi? Kdo je brahman, kdo je modrijan? Kaj je nož, kaj je kopanje, kaj je palica, kaj je krastača, kaj je razcepljen les, kaj je sito, kaj je želva, kaj sta sekira in tnalo, kaj je kos mesa, kaj je kobra?"

4. "Menih, mravljišče je simbol za telo, narejeno iz snovi, ki ga sestavljajo štirje veliki elementi, ustvarjeno od matere in očeta, zgrajeno iz kuhanega riža in ovsene kaše in je predmet nestalnosti, obrabe in izrabe, raztapljanja in razpada.

Kar človek misli in tuhta ponoči in temelji na dejanjih podnevi, je 'se dimi ponoči.'

Dejanja, ki jih človek izvaja podnevi s telesom, v govoru in umu, ko je ponoči razmišljal in razglabljal, je 'gori podnevi.'

Brahman je simbol za Tathāgato, izpopolnjenega in popolno prebujenega. Modrijan je simbol za meniha na višji stopnji prakse. Nož je simbol za plemenito modrost. Kopanje je simbol vztrajnosti.

Palica je simbol za nevednost. 'Vrzi ven palico: opusti nevednost. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Krastača je simbol za jezo in nemir. 'Vrzi ven krastačo: opusti jezo in nemir. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Razcepljen les je simbol za dvom. 'Vrzi ven razcepljen les: opusti dvom. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Cedilo je simbol za pet ovir, namreč, za oviro čutnega užitka, oviro zlobe, oviro otopelosti in zaspanosti, oviro nemira in zaskrbljenosti in oviro dvoma. 'Vrzi ven cedilo: opusti pet ovir. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Želva je simbol za pet agregatov s predpostavko, namreč, agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko. 'Vrzi ven sito: opusti pet agregatov s predpostavko. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Sekira in tnalo sta simbola petih vrst užitkov - objektov, ki se spoznajo z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitku in izzivajo poželenje, zvokov, ki se spoznajo z ušesi ... vonjev, ki se spoznajo z nosom ... okusov, ki se spoznajo z jezikom ... otipljivosti, ki se spozna s telesom, po kateri se želi, se hrepeni, je prijetna in simpatična, povezana z željo po užitku in izziva poželenje. 'Vrzi ven sekiro in tnalo: opusti pet vrst čutnih užitkov. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Kos mesa je simbol uživanja in poželenja. 'Vrzi ven kos mesa: opusti uživanje in poželenje. Koplji z nožem, modrijan.' To je pomen.

Kobra je simbol za meniha, ki je uničil vplive. 'Pusti kobro, ne škoduj kobri, spoštuj kobro.' To je pomen."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Kumāra Kassapa je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 24) Rathavinīta Sutta - Kočije

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Več menihov iz rojstne dežele [Blaženega], ki so tam preživeli deževni umik, je odšlo do Blaženega, se mu poklonilo in sedlo ob stran. Blaženi jih je vprašal: "Menihi, kdo iz [moje] rojstne dežele je tam cenjen med menihi, med svojimi tovariši v svetem življenju na ta način: 'Ima malo želja, govori menihom o malоštevilnosti želja; je zadovoljen, govori menihom o zadovoljitvi; je v samoti, govori menihom o samoti; je odmaknjen od družbe, govori menihom o odmaknjenosti od družbe; je vztrajen, govori menihom o večanju vztrajnosti; ima razvito vrlino, govori menihom o pridobitvi vrline; dosegel je zbranost, govori menihom o pridobitvi zbranosti; dosegel je modrost, govori menihom o pridobitvi modrosti; dosegel je odrešitev, govori menihom o pridobitvi odrešitve; dosegel je vpogled iz vednosti odrešitve, govori menihom o pridobitvi vpogleda iz vednosti odrešitve. On je ta, ki svetuje, informira, vzgaja, spodbuja, vzbuja in bodri svoje tovariše v svetem življenju'?"

"Častiti gospod, častitega Puṇṇa Mantāniputta menihi, njegovi tovariši v svetem življenju, zelo cenijo v domovini [Blaženega]."

3. Ob tej priložnosti je častiti Sāriputta sedel blizu Blaženega. V častitem Sāriputti se je pojavila sledeča misel: "To je korist za častitega Puṇṇa Mantāniputta, to je velika korist zanj, da ga njegovi modri tovariši v svetem življenju hvalijo v prisotnosti učitelja. Morda bomo enkrat srečali častitega Puṇṇa Mantāniputto in se z njim pogovorili."

4. Potem, ko je Blaženi ostal v Rādžagahu tako dolgo kot si je izbral, se je odpravil potovati po odsekih do Sāvatthīja. Ko je potoval po odsekih, je končno dospel do Sāvatthīja, kjer je bival v Džetovem gozdičku v Anāthapiṇḍikovem parku.

5. Častiti Puṇṇa Mantāniputta je slišal: "Blaženi je prispel k Sāvatthīju in živi v Džetovem gozdičku v Anāthapiṇḍikovem parku." In častiti Puṇṇa Mantāniputta je pospravil svoje bivališče, vzel svoje zunanje oblačilo ter posodo in se odpravil po etapah do Sāvatthīja. Ko je potoval po etapah, je končno prispel do Sāvatthīja in odšel do Džetovega gozdička v Anāthapiṇḍikovem parku, da bi videl Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu je sedel ob stran Blaženega, ki ga je poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom o Dhammi. Potem se je častiti Puṇṇa Mantāniputta, poučen, vzpodbujen, navdušen in opogumljen z govorom Blaženega o Dhammi, očaran in razveseljen nad besedami Blaženega, dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, je ob njegovi desni strani odšel do Gozdička slepih, da bi prebil dan.

6. Nek menih je odšel do častitega Sāriputte in mu rekel: "Prijatelj Sāriputta, menih Puṇṇa Mantāniputta, o katerem si vedno pohvalno govoril, se je pravkar poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom Blaženega o Dhammi. Ko je bil očaran in razveseljen nad besedami Blaženega, se je dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, je ob njegovi desni strani odšel do Gozdička slepih, da bi prebil dan."

7. Potem je častiti Sāriputta hitro pobral rogoznico in tesno sledil častitemu Puṇṇa Mantāniputti, tako da ga je imel stalno na očeh. Častiti Puṇṇa Mantāniputta je prišel v Gozdiček slepih in sedel ob vznožje drevesa, da bi prebil dan.

(SVETO ŽIVLJENJE POD VODSTVOM BUDDHE)

8. Ko je bil večer, je častiti Sāriputta prišel iz samote, odšel do častitega Puṇṇa Mantāniputte in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in družaben pogovor končan, je sedel ob stran častitega Puṇṇa Mantāniputte in vprašal:

9. "Ali se živi sveto življenje pod vodstvom našega Blaženega, prijatelj?" - "Da, prijatelj." - "Prijatelj, je zaradi očiščenja kreposti, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja srca, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja pogleda, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja s preseganjem dvoma, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja z vpogledom iz vednosti o tem kaj je pot in kaj ni pot, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja z vpogledom iz vednosti te poti, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj." - "Potem, je zaradi očiščenja z vpogledom iz vednosti, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?" - "Ne, prijatelj."

10. "Prijatelj, ko si bil vprašan: 'Prijatelj, je zaradi očiščenja kreposti, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?' si odgovoril: 'Ne, prijatelj.' Ko sem vprašal: 'Potem, je zaradi očiščenja srca ... očiščenja pogleda ... očiščenja s preseganjem dvoma ... očiščenja z vpogledom iz vednosti o tem kar je pot in kar ni pot ... očiščenja z vpogledom iz vednosti o poti ... očiščenja vpogledom iz vednosti, da se sveto življenje živi pod vodstvom Blaženega?' si odgovoril: 'Ne, prijatelj.' Zaradi česa torej, prijatelj, se živi sveto življenje pod vodstvom Blaženega?"

"Prijatelj, zaradi končne ugasnitve brez ostanka, živimo sveto življenje pod vodstvom Blaženega."

11. "Prijatelj, je očiščenje kreposti končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje srca končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje pogleda končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje s preseganjem dvoma končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje z vpogledom iz vednosti o tem kaj je pot in kaj ni pot končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje z vpogledom iz vednosti o poti končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Potem je očiščenje z vpogledom iz vednosti končna ugasnitev brez ostanka?" - "Ne, prijatelj." - "Prijatelj, je končna ugasnitev brez ostanka, ki se naj jo doseže brez teh stanj?" - "Ne, prijatelj."

12. "Ko si bil vprašam: 'Prijatelj, je očiščenje kreposti končna ugasnitev brez ostanka?' si odgovoril: 'Ne, prijatelj.' Ko sem vprašal: 'Potem je očiščenje srca ... očiščenje pogleda ... očiščenje s preseganjem dvoma ... očiščenje z vpogledom iz vednosti kaj je pot in kaj ni pot ... očiščenje z vpogledom iz vednosti o poti ... očiščenje z vpogledom iz vednosti končne ugasnitve brez ostanka?' si odgovoril: 'Ne, prijatelj.' In ko sem vprašal: 'Prijatelj, je končna ugasnitev brez ostanka, ki se naj jo doseže brez teh stanj?' si odgovoril: 'Ne, prijatelj.' Toda kako, prijatelj, se naj razume pomen teh trditev?"

13. "Prijatelj, če bi Blaženi opisal očiščenje kreposti kot končno ugasnitev brez ostanka, bi on opisal tudi kaj je še ostanek, ki spremlja končno ugasnitev brez ostanka. Če bi Blaženi opisal očiščenje srca ... očiščenje pogleda ... očiščenje s preseganjem dvoma ... očiščenje z vpogledom iz vednosti kaj je pot in kaj ni pot ... očiščenje z vpogledom iz vednosti o poti ... očiščenje z vpogledom iz vednosti končne ugasnitve brez ostanka, bi on opisal tudi kaj je še vedno ostanek, ki spremlja končno ugasnitev brez ostanka. In če je končno ugasnitev brez ostanka lahko doseči brez teh stanj, potem bi navaden posameznik dosegel končno ugasnitev, ker navaden posameznik je brez teh stanj.

(PRISPODOBA S KOČIJAMI)

14. Glede na to, prijatelj, ti bom povedal prispodobo, ker nekateri modri ljudje razumejo pomen trditev z uporabo prispodobe. Predpostavimo, da bi kralj Pasenadi iz Kosale, ko je živel v Sāvatthīju, moral urediti nek nujni posel v Sāketi in da je med Sāvatthījem in Sāketijem bilo pripravljenih zanj sedem kočij. Takrat bi kralj Pasenadi iz Kosale zapustil Sāvatthī skozi notranja vrata palače, se povzpel na prvo kočijo in z uporabo prve kočije prišel do druge kočije. Potem bi sestopil iz prve kočije in se povzpel na drugo kočijo in z uporabo druge kočije bi prispel do tretje kočije ... z uporabo tretje kočije bi prispel do četrte kočije ... z uporabo četrte kočije bi prispel do pete kočije ... z uporabo pete kočije bi prispel do šeste kočije ... z uporabo šeste kočije bi prispel do sedme kočije in z uporabo sedme kočije bi prispel do notranjih vrat palače v Sāketi. Ko bi prišel do notranjih vrat palače, bi ga njegovi prijatelji in znanci, člani njegove družine in sorodniki vprašali: 'Gospod, ali si prišel iz Sāvatthīja do notranjih vrat palače z uporabo te kočije?' Kako bi kralj Pasenadi iz Kosale odgovoril, da bi bil odgovor pravilen?"

"Da bi pravilno odgovoril na vprašanje, prijatelj, bi moral odgovoriti tako: 'Ko sem živel v Sāvatthīju, sem moral urediti nek nujni posel v Sāketi in med Sāvatthījem in Sāketijem je bilo sedem kočij pripravljenih za mene. Ko sem zapustil Sāvatthī skozi notranja vrata palače, sem se povzpel na prvo kočijo in z uporabo prve kočije prispel do druge kočije. Potem sem sestopil iz prve kočije in se povzpel na drugo kočijo in z uporabo druge kočije prispel do tretje ... četrte ... pete ... šeste ... sedme kočije, in z uporabo sedme kočije sem prispel do notranjih vrat palače v Sāketi.' Da bi odgovoril točno, bi moral odgovorili tako."

15. "Tako tudi, prijatelj, očiščenje kreposti je samo za dosego očiščenja srca; očiščenje srca je samo za dosego očiščenja pogleda; očiščenje pogleda je samo za dosego očiščenja s preseganjem dvoma; očiščenje s preseganjem dvoma je samo za dosego očiščenja z vpogledom iz vednosti kaj je pot in kaj ni pot; očiščenje z vpogledom iz vednosti o tem kaj je pot in kaj ni pot je samo za dosego očiščenja z vpogledom iz vednosti o poti; očiščenje z vpogledom iz vednosti o poti je samo za dosego očiščenja z vpogledom iz vednosti; očiščenje z vpogledom iz vednosti je samo za dosego končne ugasnitve brez ostanka. Za končno ugasnitev brez ostanka je bilo živeto to sveto življenje pod vodstvom Blaženega."

16. Ko je bilo to rečeno je častiti Sāriputta vprašal častitega Puṇṇa Mantāniputta: "Kakšno je ime častitega in kako poznajo častitega njegovi tovariši v svetem življenju?"

"Moje ime je Puṇṇa, prijatelj, in moji tovariši v svetem življenju me poznajo kot Mantāniputta."

"To je osupljivo, prijatelj, to je neverjetno! Na vsako globoko vprašanje je častiti Puṇṇa Mantāniputta odgovoril, točko za točko, kot izkušen učenec, ki pravilno razume učiteljev nauk. To je pridobitev za njegove tovariše v svetem življenju, to je velika pridobitev za njih, da imajo priložnost videti in izkazati spoštovanje častitemu Puṇṇa Mantāniputti. Tudi če bi častitega Puṇṇa Mantāniputta nosili na blazini na njihovih glavah, da bi njegovi tovariši v svetem življenju dobili priložnost videti in mu izkazati spoštovanje, bi to bila pridobitev za njih, velika pridobitev za njih. In to je pridobitev za nas, velika pridobitev za nas, da imamo priložnost videti in izkazati spoštovanje častitemu Puṇṇa Mantāniputti."

17. Ko je bilo to rečeno je častiti Puṇṇa Mantāniputta vprašal častitega Sāriputto: "Kakšno je ime častitega in kako njegovi tovariši v svetem življenju poznajo častitega?"

"Moje ime je Upatissa, prijatelj, in moji tovariši v svetem življenju me poznajo kot Sāriputta."

“Resnično, prijatelj, mi nismo vedeli, da smo govorili s častitim Sāriputto, učencem, ki je kakor sam Učitelj. Če bi vedeli, da je to bil častiti Sāriputta, mi ne bi smeli toliko govoriti. To je osupljivo, prijatelj, to je neverjetno! Na vsako globoko vprašanje je častiti Sāriputta odgovoril, točko za točko, kot izkušen učenec, ki pravilno razume učiteljev nauk. To je pridobitev za njegove tovariše v svetem življenju, to je velika pridobitev za njih, da imajo priložnost videti in izkazati spoštovanje častitemu Sāriputti. Tudi če bi častitega Sāriputto nosili na blazini na njihovih glavah, da bi njegovi tovariši v svetem življenju dobili priložnost, da ga vidijo in mu izkažejo spoštovanje, bi to bila pridobitev za njih, velika pridobitev za njih. In to je pridobitev za nas, velika pridobitev za nas, da imamo priložnost videti in izkazati spoštovanje častitemu Sāriputti.”

Tako sta se ti veliki bitji razveselili v dobrih besedah eden drugega.

(MN 25) Nivāpa Sutta - Vaba

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." — "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(LOVEC IN ČREDA JELENOV)

2. "Menihi, lovec na jelene ne nastavlja vabe za jelene, ker bi mislil: 'Naj čreda jelenov uživa v tej vabi, ki sem jo nastavil in naj bo dolgo živeča, lepa in vztraja dolgo časa.' Lovec na jelene nastavi vabo za čredo jelenov, ker misli: 'Čreda jelenov bo jedla hrano neoprezno in bo šla prav v sredo vabe, ki sem jo nastavil. Ko bodo tako naredili, bodo postali omamljeni. Ko bodo omamljeni, bodo postali nepazljivi. Ko bodo nepazljivi, lahko zaradi vabe delam z njimi kar hočem.'

3. In jeleni iz prve črede so jedli hrano nepazljivo in so šli prav v sredo vabe, ki jo je lovec nastavil. Ko so to naredili, so postali omamljeni. Ko so bili omamljeni, so postali nepazljivi. Ko so bili nepazljivi je lovec lahko delal z njimi kar je hotel, in to zaradi te vabe. Tako jelenom iz prve črede ni uspelo, da bi se osvobodili lovčeve oblasti in kontrole.

4. Jeleni iz druge črede so ocenili: 'Jelenom iz prve črede, tako kot so ravnali, brez previdnosti, se ni uspelo osvoboditi lovčeve oblasti in kontrole. Kaj če se vsi skupaj odpovemo tej hrani v vabi. Izognimo se temu velikemu užitku in gremo v gozdno divjino in tam živimo.' In to so storili. Vendar v zadnjem mesecu vročega obdobja, ko sta bili trava in voda porabljeni, so njihova telesa oslabela do skrajne izčrpanosti. Zaradi tega so izgubili svojo moč in energijo. Ko so izgubili svojo moč in energijo, so se vrnili do te iste vabe, ki jo je nastavil lovec.

Hrano so jedli nepazljivo in so šli prav v sredo vabe. Ko so to naredili, so postali omamljeni. Ko so bili omamljeni, so postali nepazljivi. Ko so bili nepazljivi je lovec lahko delal z njimi kar je hotel, in to zaradi te vabe. Tako se jelenom iz druge črede ni uspelo osvoboditi lovčeve oblasti in kontrole.

5. Jeleni iz tretje črede so ocenili: 'Jelenom iz prve črede, tako kot so ravnali, brez previdnosti, se ni uspelo osvoboditi lovčeve oblasti in kontrole. Jelenom iz druge črede, ko so videli kako je jelenom iz prve črede spodletelo, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo, in so šli živeti v gozdno divjino, se tudi ni uspelo osvoboditi lovčeve oblasti in kontrole. Kaj če naredimo naše bivališče v dosegu lovčeve vabe. Na ta način ne bomo jedli hrane nepazljivo in ne bomo šli prav v sredo vabe, ki jo je lovec nastavil. Tako ne bomo postali omamljeni. Ko ne bomo omamljeni, ne bomo nepazljivi. Ko nismo nepazljivi, lovec ne bo delali z nami kar bi hotel, in to zaradi te vabe.' In to so storili.

Lovec in njegovi privrženci so ocenili: 'Ti jeleni iz tretje črede so zviti in premeteni kot kaki coprniki in čarodeji. Oni jedo nastavljeno vabo, ne da bi mi vedeli, da so prišli in odšli. Kaj če imamo nastavljeno vabo, ki je v celoti obdana v širokem območju s pletenimi ovirami iz vrbovega protja. Potem bomo mogoče lahko videli tretjo čredo jelenov, kje prebiva in kje se skriva.' Tako so storili in videli so, kje prebiva tretja čreda jelenov in kje se skriva. In tako je jelenom tudi v tretji čredi jelenov spodletelo, da bi se osvobodili lovčeve oblasti in kontrole.

6. Jeleni iz četrte črede so ocenili: 'Jelenom iz prve črede, tako kot so ravnali, brez previdnosti, se ni uspelo osvoboditi lovčeve oblasti in kontrole. Jeleni iz druge črede, ko so videli kako je jelenom iz prve črede spodletelo, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo, in so šli živeti v gozdno divjino, je tudi spodletelo osvoboditi se lovčeve oblasti

in kontrole. In jelenom iz tretje črede, ko so videli kako je spodletelo jelenom iz prve črede in tudi jelenom iz druge črede, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo izdelave svojega bivališča v dosegu lovčeve vabe, je tudi spodletelo osvoboditi se lovčeve oblasti in kontrole. Kaj če naredimo naše bivališče tam, kamor lovec in njegovi privrženci ne morejo. Ko to naredimo, ne bomo jedli hrane nepazljivo in ne bomo šli prav v sredo vabe, ki jo je lovec nastavil. Na ta način ne bomo postali omamljen. Ko ne bomo omamljeni, ne bomo nepazljivi. Ko nismo nepazljivi, lovec ne bo delali z nami kar bi hotel, in to zaradi te vabe.' In so to storili.

Lovec in njegovi privrženci so ocenili: 'Ti jeleni iz tretje črede so zviti in premeteni kot kaki coprniki in čarodeji. Oni jedo nastavljeno vabo, ne da bi mi vedeli, da so prišli in odšli. Kaj če imamo nastavljeno vabo, ki je v celoti obdana v širokem območju s pletenimi ovirami iz vrbovega protja. Potem bomo mogoče lahko videli četrto čredo jelenov, kje prebiva in kje se skriva.' Tako so storili, vendar niso videli, kje prebiva četrta čreda jelenov in kje se skriva. Potem so lovec in njegovi privrženci ocenili: 'Če bomo prestrašili četrto čredo jelenov, bodo prestrašeni opozorili druge, in tako bodo vse črede jelenov zapustile to vabo, ki smo jo nastavili. Kaj če četrto čredo jelenov samo opazujemo.' In to so storili. Tako je bila četrta čreda jelenov osvobojena lovčeve oblasti in kontrole.

(O POMENU PRISPODOBE)

7. Menihi, to prispodobo sem podal z namenom, da posreduje pomen. To je pomen: 'Vaba' je izraz za pet vezi užitkov. 'Lovec' je izraz za Māro ali zlobneža. 'Privrženci lovca' je izraz za privržence Māre. 'Čreda jelenov' je izraz za askete in brahmane.

8. Asketi in brahmani prve vrste so jedli hrano nepazljivo in so šli prav v sredo vabe in posvetnih stvari, ki jih je Māra nastavil. Ko so to storili, so postali omamljeni. Ko so bili omamljeni, so postali nepazljivi. Ko so bili nepazljivi je Māra lahko delal z njimi kar je hotel, in to zaradi te vabe in posvetnih stvari. Tako je asketom in brahmanom prve vrste spodletelo osvoboditi se Mārove oblasti in kontrole. Ti asketi in brahmani, pravim, so ravno taki kot jeleni prve črede.

9. Asketi in brahmani druge vrste so ocenili: 'Tem asketom in brahmanom prve vrste je s svojim ravnanjem, brez previdnosti, spodletelo osvoboditi se Mārove oblasti in kontrole. Kaj če se vsi skupaj izognemo tej vabeči hrani in posvetnim stvarem. Izogibajoč se temu strašnemu užitku, pojdimo ven v divjino gozda in tam živimo.' In to so storili. Tam so jedli svežo zelenjavo ali proso ali divji riž ali olupke ali mah ali riževe otrobe ali odvržene odpadke kuhanega riža ali sezamovo moko ali travo ali kravje govno. Živeli so od gozdnih korenin in sadežev, hranili so se z odpadlimi sadeži.

V zadnjem mesecu vročega obdobja, ko sta bili trava in voda porabljeni, so njihova telesa oslabela do skrajne izčrpanosti. Zaradi tega so izgubili svojo moč in energijo. Ko so izgubili svojo moč in energijo, so izgubili svojo osvoboditev srca. Z izgubo svoje osvoboditve srca, so se vrnili do te iste vabe, ki jo je nastavil Māra, in k posvetnim stvarem. Hrano so jedli nepazljivo in so šli prav v sredo nje. Ko so to storili, so postali omamljeni. Ko so bili omamljeni, so postali nepazljivi. Ko so bili nepazljivi, je Māra delal z njimi kar je hotel in to zaradi te vabe in posvetnih stvari. Tako je asketom in brahmanom druge vrste spodletelo osvoboditi se Mārove oblasti in kontrole. Ti asketi in brahmani, pravim, so ravno taki kot jeleni druge črede.

10. Asketi in brahmani tretje vrste so ocenili: 'Asketom in brahmanom prve vrste, tako kot so ravnali, brez previdnosti, je spodletelo osvoboditi se Mārove oblasti in kontrole. Asketom in brahmanom druge vrste, ko so videli kako je asketom in brahmanom prve vrste spodletelo, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo, in so šli živeti v gozdno

divjino, je tudi spodletelo osvoboditi se Márove oblasti in kontrole. Kaj če naredimo naše bivališče v dosegu vabe, ki jo je nastavil Māra, in posvetnih stvari. Potem, ko to naredimo, ne bomo jedli hrane nepazljivo in ne bomo šli takoj prav v sredo vabe in posvetnih stvari, ki jih je nastavil Māra. Na ta način ne bomo postali omamljeni. Ko ne bomo omamljeni, ne bomo nepazljivi. Ko nismo nepazljivi, Māra ne bo delali z nami kar bo hotel, in to zaradi te vabe in posvetnih stvari.' In to so storili.

Potem so zavzeli poglede, kot so: 'svet je nespremenljiv' in 'svet ni nespremenljiv' in 'svet je končen' in 'svet je neskončen' in 'duša in telo sta eno in isto' in 'duša je ena stvar in telo druga' in 'po smrti Tathāgata obstaja' in 'po smrti Tathāgata ne obstaja' in 'po smrti Tathāgata tako obstaja kot ne obstaja' in 'po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja.'[1] Zato je tem asketom in brahmanom tretje vrste spodletelo osvoboditi se Márove oblasti in kontrole. Ti asketi in brahmani, pravim, so ravno taki, kot jeleni tretje črede.

11. Asketi in brahmani četrte vrste so ocenili: 'Asketom in brahmanom prve vrste, tako kot so ravnali, brez previdnosti, je spodletelo osvoboditi se Márove oblasti in kontrole. Asketom in brahmanom druge vrste, ko so videli kako je asketom in brahmanom prve vrste spodletelo, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo in so šli živeti v gozdno divjino, je tudi spodletelo osvoboditi se Márove oblasti in kontrole. In asketom in brahmanom tretje vrste, ko so videli kako je asketom in brahmanom prve vrste in tudi asketom in brahmanom druge vrste spodletelo, čeprav so delovali z načrtovanjem in s previdnostjo, da so naredili svoje bivališče v dosegu vabe in posvetnih stvari, ki jih je nastavil Māra, je prav tako spodletelo osvoboditi se Márove oblasti in kontrole. Kaj če napravimo bivališče, kamor Māra in njegovo spremstvo ne moreta. Ko to naredimo, ne bomo jedli hrane nepazljivo in ne bomo šli prav v sredo vabe in posvetnih stvari, ki jih je nastavil Māra. Na ta način ne bomo postali omamljeni. Ko nismo omamljeni, ne bomo postali nepazljivi. Ko nismo nepazljivi, Māra ne bo z nami delal kar bo hotel in to zaradi te vabe in posvetnih stvari.' In to so storili. Tako so se ti asketi in brahmani osvobodili Márove oblasti in kontrole. Ti asketi in brahmani, pravim, so ravno taki kot jeleni četrte črede.

(VARNOST PRED MĀRO)

12. In kam Māra in njegovo spremstvo ne moreta? Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v **prvi stopnji zbranosti**, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Márovim očem njihove sposobnosti.

13. Prav tako, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v **drugi stopnji zbranosti**, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Márovim očem njihove sposobnosti.

14. Prav tako, ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v **tretji stopnji zbranosti**, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Za tega meniha je rečeno, da je oslepel oči Māri, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Márovim očem njihove sposobnosti.

15. Prav tako, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v **četrti stopnji zbranosti**, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Márovim očem njihove sposobnosti.

16. Prav tako, s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da ‘prostor je neskončen,’ menih vstopi in biva v **področju neskončnega prostora**. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove sposobnosti.

17. Prav tako, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da ‘zavest je neskončna,’ menih vstopi in biva v **področju neskončne zavesti**. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove sposobnosti.

18. Prav tako, s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da ‘tam ni nič,’ menih vstopi in biva v **področju ničnosti**. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove sposobnosti.

19. Prav tako, s popolnim obvladanjem področja ničnosti, menih vstopi in biva v **področju niti zaznavanja niti nezaznavanja**. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove sposobnosti.

20. Prav tako, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, menih vstopi in biva v **prenehanju zaznavanja in čutenja**. In ko gleda z modrostjo, so njegovi vplivi uničeni. Za tega meniha je rečeno, da je Māri oslepel oči, da je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove sposobnosti, in je prešel onstran navezanosti na svet.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] To je deset teoretičnih pogledov, o katerih so debatirali asketski filozofi v Buddhovem času. Vse je Buddha zavrnil, ker niso povezani z osnovami svetega življenja in ne vodijo do osvoboditve od neprijetnosti. Glej MN 63 in MN 72.

(MN 26) Ariyapariyesanā Sutta – Plemenito iskanje

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Savatthī po hrano. Takrat so številni menihi odšli k častitemu Ānandi in mu rekli: "Prijatelj Ānanda, že dolgo je od takrat, ko smo slišali govor o Dhammi iz ust Blaženega. Bilo bi dobro, če bi lahko slišali takšen govor, prijatelj Ānanda." - "Potem naj gredo častiti do domovanja brahmana Rammaka. Morda boste tam slišali govor o Dhammi iz ust Blaženega." - "Da, prijatelj," so odgovorili.

3. Ko je Blaženi naprosil hrano v Savatthīju in se vrnil, je po svojem obroku nagovoril častitega Ānando: "Ānanda, pojdiva v Vzhodni park, do palače Migārove matere, da tam preživima dan." - "Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Ānanda. In Blaženi je odšel s častitim Ānando do Vzhodnega parka, do palače Migārove matere, da bi tam preživela dan.

Ko je bil večer, je Blaženi prišel iz samote in nagovoril častitega Ānando: "Ānanda, pojdiva do vzhodnega kopališča, da se okopava." - "Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Ānanda in Blaženi je s častitim Ānando odšel do vzhodnega kopališča, da bi se okopal. Ko se je okopal, je prišel iz vode in stal tam v halji, da bi si posušil ude. Častiti Ānanda je rekel Blaženemu: "Častiti gospod, domovanje brahmana Rammaka je blizu. To domovanje je prijetno in očarljivo. Častiti gospod, bilo bi dobro, če bi Blaženi odšel tja iz milosti." Blaženi je s tišino privolil.

4. Blaženi je nato odšel do domovanja brahmana Rammaka. Ob tej priliki so številni menihi sedeli skupaj v domovanju in se pogovarjali o Dhammi. Blaženi je stal za vrati in čakal, da se bo njihov pogovor končal. Ko je bilo jasno, da se je pogovor končal, je zakašljal, potrkal in menihi so zanj odprli vrata. Blaženi je vstopil, sedel na zanj pripravljen sedež in nagovoril menihe: "Menihi, zaradi kakšnega razgovora sedite sedaj skupaj? In o čem ste se pogovarjali, ko sem vas zmotil?"

"Častiti gospod, naš pogovor o Dhammi, ki je bil prekinjen, je bil o Blaženem. Potem je prispel Blaženi."

"Dobro, menihi. Za vas, pripadnike naroda, ki ste šli zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo je primerno, da sedite skupaj in razpravljate o Dhammi. Ko se zberete skupaj, menihi, bi morali delati le eno od teh dveh stvari: pogovarjati se o Dhammi ali vzdrževati plemeniti molk.

DVE VRSTI ISKANJA

5. Menihi, obstajata dve vrsti iskanja: plemenito iskanje in neplemenito iskanje. In kaj je **neplemenito iskanje**? Nekdo, ki je sam podvržen rojstvu, išče tisto, kar je prav tako podvrženo rojstvu. Sam podvržen staranju, išče tisto, kar je prav tako podvrženo staranju. Sam podvržen bolezni, išče tisto, kar je prav tako podvrženo bolezni. Sam podvržen smrti, išče tisto, kar je prav tako podvrženo smrti. Sam podvržen bridkosti, išče tisto, kar je prav tako podvrženo bridkosti. Sam podvržen nečistosti, išče tisto, kar je prav tako podvrženo nečistosti.

6. In komu se lahko reče, da je podvržen rojstvu? Žene in otroci so podvrženi rojstvu, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, zlato in denar je podvrženo rojstvu. Ti predmeti vezanosti so podvrženi rojstvu. Ta, ki je vezan na te stvari,

zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen rojstvu, išče to, kar je prav tako podvrženo rojstvu.

7. In komu se lahko reče, da je podvržen staranju? Žena in otroci so podvrženi staranju, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, zlato in denar je podvrženo staranju. Ti predmeti vezanosti so podvrženi staranju. Ta, ki je vezan na te stvari, zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen staranju, išče to, kar je prav tako podvrženo staranju.

8. In komu se lahko reče, da je podvržen bolezni? Žena in otroci so podvrženi bolezni, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, so podvrženi bolezni. Ti predmeti vezanosti so podvrženi bolezni. Ta, ki je vezan na te stvari, zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen bolezni, išče to, kar je prav tako podvrženo bolezni.

9. In komu se lahko reče, da je podvržen smrti? Žena in otroci so podvrženi smrti, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, so podvrženi smrti. Ti predmeti vezanosti so podvrženi smrti. Ta, ki je vezan na te stvari, zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen smrti, išče to, kar je prav tako podvrženo smrti.

10. In komu se lahko reče, da je podvržen bridkosti? Žena in otroci so podvrženi bridkosti, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, so podvrženi bridkosti. Ti predmeti vezanosti so podvrženi bridkosti. Ta, ki je vezan na te stvari, zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen bridkosti, išče to, kar je prav tako podvrženo bridkosti.

11. In komu se lahko reče, da je podvržen nečistosti? Žena in otroci so podvrženi nečistosti, sužnji in sužnje, koze in ovce, ptiči in prašiči, sloni, govedo, konji in kobile, zlato in denar je podvrženo nečistosti. Ti predmeti vezanosti so podvrženi nečistosti. Ta, ki je vezan na te stvari, zapeljan z njimi in jim popolnoma predan, je sam podvržen nečistosti, išče to, kar je prav tako podvrženo nečistosti. To je neplemenito iskanje.

12. In kaj je **plemenito iskanje**? Nekdo, sam rojen, ko je razumel nevarnost rojstva, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam podvržen staranju, ko je razumel nevarnost staranja, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam podvržen bolezni, ko je razumel nevarnost bolezni, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam podvržen smrti, ko je razumel nevarnost smrti, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam podvržen bridkosti, ko je razumel nevarnost bridkosti, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam podvržen nečistosti, ko je razumel nevarnost v čem je nečistost, išče nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. To je plemenito iskanje.

(ISKANJE PREBUJENJA)

13. Menihi, pred svojim prebujenjem, ko sem bil samo neprebujeni bodhisatta, sem tudi jaz, podvržen rojstvu, iskal to, kar je bilo tudi podvrženo rojstvu. Ko sem bil sam podvržen staranju, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti, sem iskal to, kar je bilo tudi podvrženo staranju, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti. Potem sem premislil: ‘Zakaj sam, podvržen rojstvu, iščem to, kar je prav tako podvrženo rojstvu? Zakaj sam, podvržen staranju bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti, iščem to, kar je prav tako podvrženo staranju, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti? Kaj če podvržen rojstvu, razumem nevarnost v čem je rojstvo in iščem nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Kaj če podvržen staranju, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti, ko razumem nevarnost staranja, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti, iščem nestarajoče, nebolno, nesmrtno, nebridko in nenečisto najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev.’

14. Kasneje, ko sem bil še vedno mlad, črnolas mladenič, oskrbljen z blagoslovom mladosti, v začetku življenja, čeprav sta moja mati in oče želela drugače in jokala oblita s solzami, sem si obril glavo in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v brezdomstvo.

(UČENJE PRI ĀḶĀRA KĀLĀMI)

15. Ko sem se odrekel svetu, v iskanju tega, kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel do Āḷāra Kālāme in mu rekel: 'Prijatelj Kālāma, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Āḷāra Kālāma je odvrnil: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož kmalu vstopi in biva v njem, da sam spozna skozi direktno vednost nauk svojega učitelja.' Hitro sem se naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem lahko trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ne zgolj skozi prepričanje, Āḷāra Kālāma izjavlja: "S svojim uresničenjem z direktno vednostjo, jaz vstopim in bivam v tem učenju.' Gotovo Āḷāra Kālāma biva v vednosti in videnju tega učenja.' Potem sem šel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, na kakšen način izjavljaš, da s svojim uresničenjem z direktno vednostjo vstopiš in bivaš v tem učenju?' V odgovoru je on razglasil področje ničnosti.

Premislil sem: 'Nima samo Āḷāra Kālāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katero Āḷāra Kālāma izjavlja, da je vstopil vanjo in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo?'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, je to na ta način, da si izjavil, da si vstopil in bival v tem učenju, da si sam to uresničil z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'Na ta način, prijatelj, sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju, da sem to sam uresničil z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Torej, učenje za katerega izjavljam, da sem vstopil vanj, v njem bivam na način, da sem to uresničil sam z direktno vednostjo je učenje, v katero si vstopil ti in bivaš v njem, tako da si sam vstopil vanj in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga jaz razglašam, v katerega sem vstopil in v njem bivam s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga jaz poznam in jaz poznam učenje, ki ga poznaš ti. Kot sem jaz, si ti in kot si ti, sem jaz. Pridi, prijatelj, dajva sedaj skupaj voditi to skupnost.'

Moj učitelj Āḷāra Kālāma je postavil mene, njegovega učenca, na enakovreden položaj z njim in me tako nagradil z najvišjo častjo. Ampak, prišlo mi je na misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, ampak samo do vrnitve v področje ničnosti.' Nezadovoljen s tem učenjem sem ga zapustil in odšel.

(UČENJE PRI UDDAKA RĀMAPUTTI)

16. V iskanju tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel k Uddaka Rāmaputti in mu rekel: 'Prijatelj, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Uddaka Rāmaputta je odgovoril: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož lahko hitro vstopi in biva v njem, da sam zase uresniči učiteljevo učenje skozi svojo direktno vednost.' Kmalu sem se naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in

ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ni zgolj skozi prepričanje Rāma izjavil: "S svojim uresničenjem z direktno vednostjo, vstopim in bivam v tem učenju." Seveda je Rāma bival v vednosti in videnju tega učenja.' Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, na kakšen način je Rāma izjavil, da je z svojim uresničenjem z direktno vednostjo vstopil in bival v tem učenju?' V odgovoru je Uddaka Rāmaputta razodel področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.

Premislil sem: 'Ni imel samo Rāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega je Rāma izjavil, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo.'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, je bilo na ta način, da je Rāma izjavil, da je vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'To je način, prijatelj, na katerega sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takšnega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Tako je učenje, za katerega je Rāma razglasil, da je vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in bivaš v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga je Rāma razglasil, da je vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga je poznal Rāma in Rāma je poznal učenje, ki ga poznaš ti. Kot je bil Rāma, tako si ti. Kot si ti, tako je bil Rāma. Pridi, prijatelj, vodi zdaj to skupnost.'

Tako je moj tovariš v svetem življenju Uddaka Rāmaputta postavil mene na mesto učitelja in mi podelil najvišjo čast. Ampak, prešinila me je misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, temveč samo do vrnitve v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Nezadovoljen s tem učenjem sem ga zapustil in odšel.

17. Še vedno v iskanju tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem hodil po etapah skozi deželo Magadhan, dokler nisem končno prišel do Senānigama blizu Uruvelā. Tam sem videl prijeten kos zemlje, očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. Premislil sem: 'To je prijeten kos zemlje, to je očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. To bo služilo za prizadevanje tistega, ki si želi prizadevati.' In sedel sem tam razmišljajoč: 'To bo služilo za prizadevanje.'

(PREBUJENJE)

18. Potem, menihi, sam rojen, sem razumel nevarnost rojstva, iščoč nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam predmet staranja, sem razumel nevarnost staranja, iščoč nestaranje, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel nestaranje, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam predmet bolezni, sem razumel nevarnost v čem je bolezen, iščoč nebolehnost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel nebolehnost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam predmet smrti, sem razumel nevarnost v čem je smrt, iščoč nesmrtnost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel nesmrtnost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam predmet bridkosti,

sem razumel nevarnost bridkosti, iščoč nebridkost, najvišjo varnosti pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel nebridkost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sam predmet nečistosti, sem razumel nevarnost v čem je nečistost, iščoč neoskrunjenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, sem dosegel neoskrunjenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Vpogled iz vednosti se je prebudil v meni: 'Moja osvoboditev je neomajna. To je moje zadnje rojstvo. Zame ni obnovitve bitnosti.'

(POUČEVANJE DHAMME)

19. Premislil sem: 'To učenje, ki sem ga dosegel je globoko, težko ga je videti in težko razumeti, je mirno in popolno, nedosegljivo samo z razmišljanjem, prefinjeno, da ga modri izkusi. Vendar tej generaciji ugaja posvetnost, ima užitke v posvetnosti, se veseli v posvetnosti. Za takšno generacijo je težko videti to resnico, namreč, posebno pogojenost, odvisnost nastajanja. In težko je videti to resnico, namreč, utišanje vseh tvorb, opustitev vseh predpostavk, uničenje želje, razstrastenje, prenehanje, ugasnitev. Če bi poučeval Dhammo, me drugi ne bi razumeli in to bi bilo moreče in moteče zame.' Nato so prišli k meni spontano ti verzi, ki jih prej nisem nikoli slišal:

'Dovolj s poučevanjem Dhamme,
saj sem jo celo jaz težko dosegel.
Nikoli je ne bodo dojeli tisti,
ki živijo v poželenju in sovraštvu..

Obarvani v želje, zaviti v temo,
nikoli ne bodo prepoznali težko razumljive Dhamme,
ki gre proti posvetnem toku,
je subtilna, globoka in jo je težavno razumeti.'

Glede na to, se je moje srce nagnilo proti nedejavnosti in ne k poučevanju Dhamme.

20. Potem, menihi, je Brahmā Sahampati spoznal s svojim srcem misel v mojem srcu in pomislil: 'Svet bo izgubljen, svet bo propadel, ker se srce Tathāgate, popolnega in popolno prebujenega, nagiba k nedejavnosti in ne k poučevanju Dhamme.' Potem je, tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, Brahmā Sahampati izginil iz sveta Brahme in se pojavil pred mano. Uredil si je svoje zgornje oblačilo na eno ramo in iztegnil roke v spoštljiv pozdrav in rekel: 'Častiti gospod, naj Blaženi uči Dhammo, naj Popolni uči Dhammo. Obstajajo bitja, ki imajo malo prahu v svojih očeh, ki se izgubljajo, ker ne poslušajo Dhamme. Tam bodo tisti, ki bodo razumeli Dhammo.' Brahmā Sahampati je tako govoril in potem še rekel:

'Pokazalo se je, da so si v Magadhi
nečista učenja izmišljali nečisti.
Odpri vrata v nesmrtnost!
Naj slišijo Dhammo, ki jo je odkril brezmadežni.

Kot lahko tisti, ki stoji na vrhu gore
vidi ljudi povsod naokoli,
tako se, o modri, vse videči modrijan,
povzpni na palačo Dhamme.
Poglej z božanskim očesom na ta narod,
pogreznjen v bridkost, tlačen z rojstvom in starostjo.

Vstani, zmagoviti junak, vodja karavane,
in brez dolga po svetu hodi.

Blaženi, poučuj Dhammo,
tam bodo tisti, ki jo bodo razumeli.'

21. Poslušal sem Brahmovo prošnjo in zaradi sočutja do bitij pregledal svet z božanskim očesom. Ko sem pregledoval svet z božanskim očesom, sem videl bitja z malo prahu v njihovih očeh in z veliko prahu v njihovih očeh, z izostrenimi sposobnostmi in z medlimi sposobnostmi, z dobrimi kvalitetami in s slabimi kvalitetami, ki jih je enostavno učiti in težko učiti, in nekatere, ki vidijo strah in nevarnost v drugem svetu. Kot so v ribniku z modrimi ali rdečimi ali belimi lokvanji nekateri lokvanji rojeni in rastejo potopljeni v vodo, ne da bi gledali iz vode, in nekateri drugi lokvanji, ki so rojeni in rastejo v vodi in počivajo na vodni površini, in nekateri drugi lokvanji, ki so rojeni in se dvigajo iz vode in ostajajo čisti in niso omočeni z njo, sem pregledujoč svet z božanskim očesom, videl bitja z malo prahu v njihovih očeh in z veliko prahu v njihovih očeh, z izostrenimi sposobnostmi in z medlimi sposobnostmi, z dobrimi kvalitetami in s slabimi kvalitetami, ki jih je enostavno učiti in težko učiti, in nekatere, ki vidijo strah in nevarnosti v drugem svetu. Potem sem odgovoril Brahmā Sahampatiju v verzih:

'Odprl sem zanje vrata v nesmrtnost,
naj bodo ti, ki imajo ušesa, osvobojeni skozi prepričanje.
Ker sem mislil, da bi bilo to težavno, o Brahmā,
nisem razlagal Dhammo prečiščeno in v popolnosti.'

Potem je Brahmā Sahampati pomislil: 'Blaženi je privolil v mojo prošnjo, da uči Dhammo.' In potem, ko se mi je poklonil in me obhodil po desne strani, je naenkrat odšel.

22. Pomislil sem: 'Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?' Prišlo mi je na misel: '**Āḷāra Kālāma** je moder, inteligenten in bister. On je pred dolgo časa imel malo prahu v svojih očeh. Kaj če učim Dhammo najprej Āḷāra Kālāmo. On jo bo hitro razumel.' Potem so se mi približala božanstva in rekla: 'Častiti gospod, Āḷāra Kālāma je umrl pred sedmimi leti.' Vpogled iz vednosti se je prebudil v meni: 'Āḷāra Kālāma je umrl pred sedmimi leti.' Pomislil sem: 'Izguba Āḷāra Kālāme je velika. Če bi on slišal to Dhammo, bi jo hitro razumel.'

23. Pomislil sem: 'Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?' Prišlo mi je na misel: '**Uddaka Rāmaputta** je moder, inteligenten in bister. On je pred dolgo časa imel malo prahu v svojih očeh. Kaj če Dhammo učim najprej Uddaka Rāmaputti. On jo bo hitro razumel.' Potem so se mi približala božanstva in rekla: 'Častiti gospod, Uddaka Rāmaputta je umrl prejšnjo noč.' Vpogled iz vednosti se je prebudil v meni: 'Uddaka Rāmaputta je umrl prejšnjo noč.' Pomislil sem: 'Izguba Uddaka Rāmaputte je velika. Če bi on slišal to Dhammo, bi jo hitro razumel.'

24. Pomislil sem: 'Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?' Prišlo mi je na misel: '**Skupina petih menihov**, ki so me spremljali, ko sem se ukvarjal s svojim prizadevanjem, mi je bila v veliko pomoč. Kaj če najprej učim Dhammo njih.' Potem sem pomislil: 'Kje sedaj živi ta skupina petih menihov?' In z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega sem videl, da živijo v Varanasiju, v Jelenjem parku pri Isipatani.

25. Potem, menihi, ko sem se zadrževal v Uruveli tako dolgo kot sem hotel, sem se odločil, da grem postopoma do Varanasija. Med Gayo in krajem prebujenja me je na cesti videl **ādživak Upaka** in rekel: 'Prijatelj, tvoje sposobnosti so čiste, barva tvoje kože je čista in svetla. Kdo te je posvetil, prijatelj? Kdo je tvoj učitelj? Čigavo učenje izpoveduješ?' Ādživaku Upaki sem odvrnil v verzih:

‘Jaz sem ta, ki je presegel vse, poznavalec vsega,
neomadeževan med vsemi stvarmi, opustil vse,
s prenehanjem želja osvobojen. Ker sem sam spoznal vse to,
na koga naj pokažem, da je moj učitelj?

Jaz nimam učitelja in tak kot sem,
ne obstaja nikjer na celem svetu,
z vsemi svojimi božanstvi,
ker nikogar nimam, ki bil bi mi enak.

Sem dovršen v svetu
in najvišji učitelj.
Samo jaz sem popolno prebujen,
moji ognji so se ohladili in ugasnili.

Zdaj grem v mesto Kāsi,
da poženem v tek kolo Dhamme.
V svetu, ki postal je slep,
grem bobnat na boben nesmrtnosti.’

‘Po tvojih trditvah, prijatelj, bi ti moral biti univerzalni zmagovalec.’

‘Zmagovalci so podobni meni,
ki sem premagal in uničil vplive.
Premagal zla sem stanja vsa,
torej, Upaka, jaz sem zmagovalec.’

Ko je bilo to rečeno, je ādživak Upaka rekel: ‘Naj bo tako, prijatelj.’ Ko je stresel z glavo, je stopil na vzporedno pot in odšel.

(POUČEVANJE PETIH MENIHOV)

26. Menihi, ko sem postopoma potoval, sem prišel v Varanasi, v Jelenji park pri Isipatanu, in se približal skupini petih menihov. Ko so me menihi videli prihajati v daljavi, so se med sabo dogovorili: ‘Prijatelji, prihaja asket Gotama, ki živi razkošno, ki je opustil prizadevanje in se vrnil k razkošju. Ne smemo mu izkazati spoštovanja ali vstati zaradi njega ali sprejeti njegove sklede in zunanjega oblačila. Ampak, sedež je lahko pripravljen zanj. Če želi, lahko sede nanj.’ Vendar, ko sem se približal, se ti menihi niso bili sposobni držati svojega dogovora. Eden me je pričakal in vzel mojo skledo in zunanje oblačilo, drugi je pripravil sedež, in spet drugi mi je pripravil vodo za umivanje nog. Nagovorili so me z imenom in kot ‘prijatelj.’

27. Nato sem jim rekel: ‘Menihi, ne naslavljajte Tathāgate z imenom in kot “prijatelj.” Tathāgata je popoln, popolno prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena. Jaz vam bom svetoval jaz vas bom učil Dhammo. Ko boste prakticirali kot vam bom svetoval, boste sami s svojim uresničenjem tukaj in sedaj skozi direktno vednost kmalu vstopili in bivali v vrhovnem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo.’

Ko je bilo to rečeno, so mi menihi iz skupine petih odgovorili: ‘Prijatelj Gotama, z vodenjem, prakso in izvajanjem strogosti, ki si se jih lotil, nisi dosegel nobenih neobičajnih stanj, nobene odlike v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih. Ker sedaj živiš razkošno, si opustil svoje prizadevanje in si se vrnil k razkošju, kako boš dosegel katerokoli neobičajno stanje, kakršnokoli odliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih?’ Ko je bilo to rečeno, sem jim povedal: ‘Tathāgata ne živi razkošno, niti ni opustil svojega prizadevanja in

se ni vrnil v razkošje. Tathāgata je popoln, popolno prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena ... od doma v brezdomstvo.'

Drugič so mi menihi iz skupine petih rekli: 'Prijatelj Gotama ... kako boš dosegel katerakoli neobičajna stanja, katerokoli odliko v vednosti in viziji vredno plemenitih?' Drugič sem jim povedal: 'Tathāgata ne živi razkošno ... od doma v brezdomstvo.' Tretjič so mi menihi iz skupine petih rekli: 'Prijatelj Gotama ... kako boš dosegel katerakoli neobičajna stanja, katerokoli odliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih?'

28. Ko je bilo to rečeno, sem jih vprašal: 'Menihi, ali ste me prej kdaj slišali tako govoriti?' - 'Ne, častiti gospod.' - 'Menihi, Tathāgata je popoln, popolno prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena. Jaz vam bom svetoval, jaz vas bom učil Dhammo. Ko boste prakticirali kot vam bom svetoval, boste sami s svojim uresničenjem tukaj in sedaj skozi direktno vednost kmalu vstopili in bivali v vrhovnem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo.'

29. Bil sem zmožen prepričati menihe iz skupine petih. Včasih sem poučeval dva meniha, medtem ko so drugi trije šli po miloščino, in šest nas je živelo od tega, kar so ti trije menihi prinesli s svoje poti po darovano hrano. Včasih sem poučeval tri menihe, medtem ko sta druga dva šla po miloščino, in šest nas je živelo od tega, kar sta prinesla ta dva meniha s svoje poti po darovano hrano.

30. Potem so menihi iz skupine petih, ki sem jih učil in jim svetoval, in so bili tudi sami podvrženi rojstvu, razumeli, v čem je nevarnost rojstva, iskali nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev, in dosegli nerojenost, najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Sami predmet staranja, bolezni, smrti, bridkosti in nečistosti, so razumeli nevarnost v čem je staranje, bolezen, smrt, bridkost in nečistost, iskali nestaranje, nebolezen, nesmrt, nebridkost in čisto najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Dosegli so nestaranje, nebolezen, nesmrtnost, nebridkost in čisto najvišjo varnost pred vezanostjo, ugasnitev. Vpogled iz vednosti je nastal v njih: 'Naša odrešitev je neomajna. To je naše zadnje rojstvo, obnovitve bitnosti ni več.'

(PET VRST UŽITKOV)

31. Menihi, obstaja pet vrst užitkov. Katerih pet? Objekti, ki se razločijo z očmi, ki se jih želi, po njih hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani s čutnim poželenjem in dražijo slo. Zvoki, ki se razločijo z ušesi ... Vonji, ki se razločijo z nosom ... Okusi, ki se razločijo z jezikom ... Otipljivosti, ki se razločijo s telesom, ki se jih želi, po njih hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane s čutnim poželenjem in dražijo slo. To je pet vezi užitkov.

32. Kar se tiče asketov in brahmanov, ki so zvezani s temi petimi vrstami užitkov, so zapeljani z njimi, so jim povsem predani in jih uporabljajo, ne da bi videli v njih nevarnost ali razumeli pobeg od njih, se lahko razume: 'Oni so se srečali z nesrečo, srečali s katastrofo, zlobnež lahko stori z njimi kar hoče.' Recimo, da gozdni jelen leži na tleh na kupu zank, in je zapleten v te lovčeve zanke. O njem bi se mogoče razumelo: 'On se je srečal z nesrečo, srečal s katastrofo, lovec lahko stori z njim kar hoče, in ko pride, jelen ne more več iti kamor hoče.' Tako tudi, kot ti asketi in brahmani, ki so zvezani s temi petimi vrstami užitkov ... se lahko o njih razume: 'Oni so se srečali z nesrečo, srečali s katastrofo, zlobnež lahko stori z njimi kar hoče.'

33. Kar se tiče asketov in brahmanov, ki niso zvezani s temi petimi vrstami užitkov, ki niso zapeljani z njimi ali jim povsem predani, in ki jih uporabijo, da vidijo nevarnost v njih in razumejo pobeg od njih, se lahko razume: 'Oni se niso srečali z nesrečo, srečali s katastrofo, zlobnež ne more storiti z njimi, kar mu je všeč.' Recimo, da gozdni jelen, ki ni zapleten v

lovčeve zanke, leži na kupu lovčevih zank. O njem bi se mogoče razumelo: ‘On se ni srečal z nesrečo, se ni srečal s katastrofo, lovec mu ne more storiti kar hoče, in ko pride lovec, lahko jelen odide kamor hoče.’ Tako tudi, kot ti asketi in brahmani, ki niso zvezani s temi petimi vrstami užitkov ... se lahko o njih razume: ‘Oni se niso srečali z nesrečo, srečali s katastrofo, zlobnež ne more storiti z njimi kar hoče.’

(OSLEPITEV MĀRE)

34. Recimo, da se gozdni jelen potika po gozdni divjini: on hodi brez strahu, stoji brez strahu, sedi brez strahu, leži brez strahu. Zakaj je tako? Ker je izven dosega lovca. Tako tudi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro, da je postal neviden zlobnežu, tako da je odvzel Mārovim očem njihovo zmožnost.

35. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

36. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’ Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

37. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

38. S popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da ‘prostor je neskončen,’ menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

39. S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da ‘zavest je neskončna,’ menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

40. S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da ‘tukaj ni nič,’ menih vstopi in biva v področju ničnosti. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro ...

41. S popolnim obvladanjem področja ničnosti, menih vstopi in biva v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro, postal neviden zlobnežu, tako da je odvzel Mārovim očem njihove zmožnosti.

42. S popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, menih vstopi in biva v prenehanju zaznavanja in čutenja. In njegovi vplivi so uničeni z njegovim zrenjem z modrostjo. Za tega meniha je bilo rečeno, da je oslepel Māro, je postal neviden za zlobneža, tako da je odvzel Mārovim očem njihove zmožnosti, in da je že onkraj vezanosti na svet. On hodi brez strahu, stoji brez strahu, sedi brez strahu, leži brez strahu. Zakaj je tako? Ker je izven dosega zlobneža.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 27) Cūḷahatthipadopama Sutta - Kratko učenje o slonovi stopinji

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat se je brahman Džāṇussoṇī ob poldnevu peljal izven Sāvatthīja v popolnoma beli kočiji, ki so jo vlekle bele kobile. Zagledal je popotnika Pilotika, ki je prihajal v daljavi in ga vprašal: "Od kod prihaja, sredi dneva, gospod Vacchāyanov?"

"Gospod, prihajam od asketa Gotame."

"Kaj gospod Vacchāyanov misli o Gotamovi modrosti? Je on moder ali ni?"

"Gospod, kdo sem jaz, da bi poznal Gotamovo modrost? Gotovo moraš biti njemu enak, da poznaš Gotamovo modrost."

"Gospod Vacchāyana resnično visoko hvali asketa Gotamo."

"Gospod, kdo sem jaz, da bi hvalil asketa Gotamo? Asket Gotama je hvaljen od hvaljenih, kot najboljši med božanstvi in ljudmi."

"Katere razloge vidi gospod Vacchāyanov, za tako trdno zaupanje v asketa Gotamo?"

(ŠTIRJE ODTISI BUDDHE)

3. "Gospod, predpostavimo, da moder lovec slonov vstopi v gozd, kjer živijo sloni in v njem vidi odtis velike slonove noge, dolge in široke. On bi prišel do zaključka: 'Resnično, tu gre za velikega slonjega vodnika.' Tako sem tudi, ko sem videl štiri odtise asketa Gotame, prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro pojasnil, Saṅgha prakticira na dober način.' Katere štiri odtise?

4. Gospod, tukaj sem videl nekatere učene kšatrije, ki so bili sposobni, izobraženi o učenjih drugih, tako ostri v njih kot strelec, ki s strelom razcepi las. Potujejo brez cilja in s svojim ostrim razumom uničujejo poglede drugih. Ko so slišali: 'Asket Gotama bo obiskal to in to vas ali mesto,' pripravijo takšno vprašanje: 'Šli bomo do asketa Gotame in mu postavili to vprašanje. Če je tako vprašan, bo odgovoril tako in bomo ovrgli njegovo učenje na tak način. Če je na tak način vprašan, bo na tak način odgovoril in bomo ovrgli njegovo učenje na tak način.'

Oni slišijo: 'Asket Gotama je prišel obiskat to in to vas ali mesto.' In gredo do asketa Gotame in asket Gotama jih pouči, vzpodbudi, navduši in jih razveseli z govorom o Dhammi. Ko so bili poučeni, spodbujeni, jim je bilo priporočeno in jim je bilo vzbujeno zanimanje in so se razveselili z govorom asketa Gotame o Dhammi, niso mogli storili drugega, kot da so ga vprašali, kako bi ovrgli njegovo doktrino. Dejansko, postali so njegovi učenci. Ko sem videl prvi odtis asketa Gotame, sem prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je dobro razglasil Dhammo, Saṅgha prakticira na dober način.'

5. Videl sem nekatere učene brahmane, ki so bili pametni ... Dejansko, tudi oni so postali njegovi učenci. Ko sem videl ta drugi odtis asketa Gotame, sem prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen....'

6. Videl sem nekatere učene gospodarje, ki so bili pametni ... Dejansko, tudi oni so postali njegovi učenci. Ko sem videl ta tretji odtis asketa Gotame, sem prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

7. Videl sem nekatere učene askete, ki so bili pametni ... Oni niso mogli narediti drugega, kot da so ga vprašali, kako naj bi ovrgli njegovo doktrino? Dejansko, prosili so asketa Gotamo, da jim dovoli, da gredo naprej od doma v brezdomstvo in on jim je to dovolil. Ne dolgo zatem so šli naprej od doma v brezdomstvo, bivali v samoti, v odmaknjenosti, marljivo, goreče in odločno s svojo realizacijo tega z direktno vednostjo, tukaj in zdaj vstopili in bivali v tem vrhunskem cilju svetega življenja, zaradi česar pripadnik istega naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo. Oni rečejo: 'Skoraj smo se izgubili, skoraj smo propadli, čeprav smo nekoč trdili, da smo asketi, v resnici nismo bili asketi. Trdili smo, da smo brahmani, čeprav v resnici nismo bili brahmani. Trdili smo, da smo arahanti, čeprav v resnici nismo bili arahanti. Vendar, sedaj smo asketi, smo brahmani in smo arahanti.' Ko sem videl ta četrti odtis asketa Gotame, sem prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

Ko sem videl te štiri odtise asketa Gotame, sem prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razložil, Saṅgha prakticira na dober način.'"

8. Ko je bilo to rečeno, je brahman Džāṇussoṇī sestopil iz svoje popolnoma bele kočije, ki so jo vlekle bele kobile, si uredil svojo zgornje oblačilo na eno ramo, iztegnil svoje roke v spoštljiv pozdrav Blaženemu in trikrat vzkliknil: "Poklon Blaženemu, arahantu, popolno prebujenemu! Poklon Blaženemu, arahantu, popolno prebujenemu! Poklon Blaženemu, arahantu, popolno prebujenemu! Morda bom enkrat lahko srečal gospoda Gotamo in se z njim pogovoril."

9. Potem je brahman Džāṇussoṇī odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in ljubezniv pogovor končan, je sedel na stran in poročal o svojem celotnem pogovoru s popotnikom Pilotiko. Blaženi mu je rekel: "Na tej točki, brahman, prispodoba o slonjem odtisu noge še ni bila zaključena v podrobnosti. O tem, kako je bila zaključena v podrobnosti, poslušaj in skrbno pazi na tisto, kar bom povedal."—"Da, gospod," je odgovoril brahman Džāṇussoṇī. Blaženi je rekel:

(OPAŽANJA LOVCA)

10. "Brahman, predpostavimo, da je lovec na slone vstopil v gozd in zagledal v gozdu odtis velike slonove noge, dolge in široke. Pametni lovec na slone še ne bi prišel do zaključka: 'Resnično, to je velik slonji vodnik.' Zakaj tako? V gozdu, kjer živijo sloni, obstajajo majhne slonice, ki puščajo velike odtise nog in to je lahko ena od njihovih stopinj. On sledi tem stopinjam in zagleda v slonjem gozdu veliko slonjo stopinjo, dolgo in široko in nekaj prask visoko zgoraj. Vešč lovec na slone še ne bi prišel do zaključka: 'Resnično, to je velik slonji vodnik.' Zakaj tako? V gozdu s sloni so visoke slonice, ki imajo izrazite zobe in puščajo velike stopinje, in to je lahko ena od njihovih stopinj. On jim sledi dalje in zagleda v slonjem gozdu veliko slonovo stopinjo, dolgo in široko in nekaj prask visoko zgoraj in sledi, narejene z okli. Vešč lovec na slone še ne bi prišel do zaključka: 'Resnično, to je velik slonji vodnik.' Zakaj tako? V gozdu s sloni so visoke slonice, ki imajo okle in puščajo velike stopinje, in to je lahko ena od njihovih stopinj. On jim sledi dalje in zagleda v gozdu s sloni veliko slonovo stopinjo, dolgo in široko in nekaj prask visoko zgoraj in sledi, narejene z okli in odlomljene veje. In ko zagleda tega slonjega vodnika pri vznožju drevesa ali na odprtem, ko hodi, sedi ali leži, pride do zaključka: 'To je ta velik slonji vodnik.'

(VODNIK TATHĀGATA)

11. Tako tudi, brahman, se Tathāgata pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprekosljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi

asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

(POT MENIHA)

12. Gospodar ali njegov sin ali nekdo, rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, meni takole: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo.' Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumeno oblačilo in gre naprej od doma v brezdomstvo.

13. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega, kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega, kar ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

14. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

15. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

16. Postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in ko se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda vstran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svojo obleko in prenaša svojo zunanjo obleko in posodo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, žveči in okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urin; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in je v tišini.

17. Ko ima agregat plemenite kreposti in plemenite sposobnosti zadržanja čutov in ko ima plemenito pozornost in premišljenost, se zateče v osamljeno počivališče: v gozd, pod drevo, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za upepeljevanje trupel, v pragozd, na odprt prostor, na kup slame.

18. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo poželenja po svetu, biva s srcem opuščenim poželenja, svoje srce očisti poželenja. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira, s srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

19. Ko je tako odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. To, brahman, se imenuje odtis Tathāgate, nekaj, kar je sled Tathāgate, nekaj, kar je zaznamovano od Tathāgate, vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razložil, Saṅgha prakticira na dober način.'

20. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate ... vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

21. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate ... vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

22. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate ... vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

23. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k spominu na pretekla življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje užitka in bolečine, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje užitka in bolečine in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate ... vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

24. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vedenju o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji. Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate ... vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen ...'

25. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vedenju o uničenju vplivov. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate, nekaj, kar je sled Tathāgate, nekaj, kar je zaznamovano od Tathāgate, vendar plemeniti učenec še ne pride do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razložil, Saṅgha prakticira na dober način.' Je v procesu, da pride do tega zaključka.

26. Ko on tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vedenje: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno. Duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

Tudi to, brahman, se imenuje odtis Tathāgate, nekaj, kar je sled Tathāgate, nekaj, kar je zaznamovano od Tathāgate. Prav na tej točki je plemeniti učenec prišel do zaključka: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razložil, Saṅgha prakticira na dober način. In prav na tej točki, brahman, je prispodoba slonove stopinje končana v podrobnosti."

27. Ko je bilo to izrečeno, je brahman Džāṇussoṇī rekel Blaženemu: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnili pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj me gospod Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče, od danes pa do konca življenja.”

Opombe

[1] V skladu z Vinayo je pravilni čas hranjenja za menihe med zoro in poldnevom. Od poldneva pa do naslednje zore je dovoljeno samo uživanje pijač in nekaterih zdravil.

(MN 28) Mahāhatthipadopama Sutta – Dolgo učenje o slonovi stopinji

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je častiti Sāriputta takole nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi." - "Prijatelj," so odgovorili. Častiti Sāriputta je rekel:

2. "Prijatelji, kot se odtis stopinje kateregakoli živega hodečega bitja lahko postavi v odtis slonove stopinje in se zato odtis slonove stopinje razglasi za največjega med njimi zaradi svoje velikosti, tako se tudi vsa dobra stanja lahko postavijo v Štiri plemenite resnice. V katere štiri? V plemenito resnico o neprijetnosti, v plemenito resnico o izvoru neprijetnosti, v plemenito resnico o prenehanju neprijetnosti in v plemenito resnico o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.

3. In kaj je plemenita resnica o neprijetnosti? Rojstvo je neprijetnost, starost je neprijetnost, smrt je neprijetnost, žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so neprijetnost, ne dobiti tega kar hočeš je neprijetnost, na kratko, pet agregatov s predpostavko je neprijetnost.

4. In kaj je pet agregatov s predpostavko? To so: agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko.

5. In kaj je agregat snovi s predpostavko? To so štirje veliki elementi in snov, ki izhaja iz štirih velikih elementov. In kaj so štirje veliki elementi? To so element zemlje, element vode, element ognja in element zraka.

(ELEMENT ZEMLJE)

6. Kaj, prijatelji, je element zemlje? Element zemlje je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element zemlje? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je trdno, strjeno in se nanaša nanj. To so lasje, dlake, nohti, zobje, koža, meso, kite, kosti, kostni mozeg, ledvice, srce, jetra, trebušna prepona, vranica, pljuča, debelo črevo, tanko črevo, želodec, fekalije, ali karkoli drugega notranjega, kar pripada nekomu in je trdno, strjeno in se nanaša nanj: to se imenuje notranji element zemlje. Oba, notranji element zemlje in zunanji element zemlje, sta enostavno element zemlje. In to se mora videti s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je, si streznjen z elementom zemlje in napraviš srce brezstrastno do elementa zemlje.

7. Pride čas, ko je element vode vznemirjen in potem zunanji element zemlje izgine. Ko se celo ta zunanji element zemlje, velik kot je, vidi kot nestalen, predmet uničenja, izginotja in spremembe, kaj šele to telo, ki smo se nanj navezalo z željo in traja kratek čas? Tega se ne more vzeti kot da je 'jaz' ali 'moje' ali 'jaz sem.'

8. Če drugi zlorabijo, žalijo, zmerjajo in nadlegujejo meniha [ki je videl ta element, tako kot v resnici je], razume: 'Boleč občutek rojen iz ušesnega dotika, se je pojavil v meni. Ta je odvisen, ne neodvisen. Odvisen od česa? Odvisen od dotika.' Potem vidi, da je dotik nestalen, da je občutek nestalen, da je zaznava nestalna, da so tvorbe nestalne in da je zavest nestalna. In njegovo srce, ko je napravilo elementu stvarno podporo, vstopi v [to novo stvarno podporo] in pridobi zaupanje, neomajnost in odločnost.

9. Če drugi napadejo tega meniha na načine, ki so nezaželeni, nedobrodošli in neprijetni, s pestmi, kamni, palicami ali noži, on razume: 'To telo je takšne narave, da ga kontakt s pestmi, kamni, palicami in noži rani. Ampak, Blaženi je v svojem "nasvetu v prispodobi o žagi" rekel: "Menihi, tudi če bi vam razbojniki brezobzirno rezali ud za udom z dvoročno žago, bi ta, v katerem srcu bi vzniknilo sovraštvo do razbojnikov, ne ravnal v skladu z mojim učenjem."[1] Neutrudna vztrajnost se bo pojavila v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, moje telo bo spokojno in mirno, moje srce zbrano in poenoteno. In sedaj naj s pestmi, kamni, palicami in noži napadejo to telo. Tako se prakticira Buddhovo učenje.'

10. Ko se ta menih tako spomni Buddhe, Dhamme in Sanghe, in če ni vzpostavljena v njem mirnodušnost, ki jo podpira dobrota, potem se v njem pojavi občutek nuje: 'To je izguba zame, to ni dobiček zame, to je slabo zame, to ni dobro zame. Ko se tako spomnim Buddhe, Dhamme in Sanghe, moja mirnodušnost podprta z dobroto ni vzpostavljena v meni.' Kot kadar snaha vidi svojega tasta, se v njej pojavi občutek nuje [da mu ustreže], tako tudi, ko se ta menih spomni Buddhe, Dhamme in Sanghe, če mirnodušnost podprta z dobroto ni vzpostavljena v njem, se v njem pojavi občutek nuje. Vendar, če takrat, ko se spomni Buddhe, Dhamme in Sanghe postane mirnodušnost podprta z dobroto in je vzpostavljena v njem, je s tem zadovoljen. Na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

(ELEMENT VODE)

11. Kaj, prijatelji je element vode? Element vode je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element vode? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je voda, vodnato in se nanaša nanj. To je, žolč, sluz, gnoj, kri, znoj, maščoba, solze, loj, slina, smrkelj, sklepna maz, urin, ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je voda, vodnato in se nanaša nanj: to se imenuje notranji element vode. Oba, notranji element vode in zunanji element vode sta enostavno element vode. In to se mora videti s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je, si streznjen z elementom vode in napraviš srce brezstrastno do elementa vode.

12. Pride čas, ko je zunanji element vode vznemirjen. Odnaša s seboj vasi, mesta, okraje in dežele. Pride čas, ko vode v velikem oceanu potopijo sto yodžan, dvesto yodžan, tristo yodžan, štiristo yodžan, petsto yodžan, šesto yodžan, sedemsto yodžan. Pride čas, ko so vode v velikem oceanu globoke za sedem palminih dreves, šest palminih ... dve palmini, samo eno palmino drevo. Pride čas, ko so vode v velikem oceanu globoke sedem sežnjev, šest sežnjev ... dva sežnja, samo en seženj. Pride čas, ko so vode v velikem oceanu globoke pol sežnja, globoke samo do pasu, samo do kolena, samo do gležnja. Pa pride čas, ko vode v velikem oceanu ni dovolj, da bi omočila členek prsta. Ko se vidi celo ta zunanji element vode, velik kot je, da je nestalen, predmet uničenja, izginotja in spremembe, kaj šele to telo, ki smo se nanj navezalo z željo in traja kratek čas? Tega se ne more vzeti kot da je 'jaz' ali 'moje' ali 'jaz sem.'

13-15. Če drugi zlorabijo, žalijo, zmerjajo in nadlegujejo meniha [ki je videl ta element, tako kot v resnici je], razume: ... (ponovitev §§8-10) ... Tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

(ELEMENT OGNJA)

16. Kaj, prijatelji, je element ognja? Element ognja je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element ognja? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je ogenj, ognjeno in se nanaša nanj. To je, s čemer se nekdo ogreje, se stara in se porablja, in tisto s čemer to, kar je pojedeno, popito, porabljeno in okušano, postane popolnoma prebavljeno ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je ogenj, ognjeno in se nanaša nanj: to se imenuje

notranji element ognja. Oba, notranji element ognja in zunanji element ognja sta enostavno element ognja. In to se mora videti s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je, si streznjen z elementom ognja in napraviš srce brezstrastno do elementa ognja.

17. Pride čas, ko je zunanji element ognja vznemirjen. Požge vasi, mesta, okraje in dežele. Ugasne zaradi pomanjkanja goriva samo takrat, ko pride do zelene trave ali do ceste ali do skale ali do vode ali do ustreznega odprtega prostora. Pa pride čas, ko bi poskušali narediti ogenj celo s petelinjim peresom ali odpadno surovo posušeno kožo. Ko se vidi celo ta zunanji element ognja, velik kot je, da je nestalen, predmet uničenja, izginotja in spremembe, kaj šele to telo, ki smo se nanj navezalo z željo in traja kratek čas? Tega se ne more vzeti kot da je 'jaz' ali 'moje' ali 'jaz sem.'

18-20. Če drugi zlorabijo, žalijo, zmerjajo in nadlegujejo meniha [ki je videl ta element, tako kot v resnici je], razume: ... (ponovitev §§8-10) ... Tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

(ELEMENT ZRAKA)

21. Kaj, prijatelji, je element zraka? Element zraka je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element zraka? Karkoli notranje, kar pripada sebi, je zrak, zračno in se nanaša nanj. To so vetrovi, ki gredo navzgor, vetrovi, ki gredo navzdol, vetrovi v trebuhu, vetrovi v črevesju, vetrovi, ki tečejo skozi ude, vdih in izdih ali karkoli drugega notranjega, kar pripada nekomu, je zrak, zračno in se nanaša nanj: to se imenuje notranji element zraka. Oba, notranji element zraka in zunanji element zraka sta enostavno element zraka. In to se mora videti s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem, tako kot v resnici je, postaneš streznjen z elementom zraka in napraviš srce brezstrastno do elementa zraka.

22. Pride čas, ko je zunanji element zraka vznemirjen. Uniči vasi, mesta, okraje in dežele. Pa pride čas v zadnjem mesecu vročega obdobja, ko ljudje iščejo veter z uporabo pahljač ali mehov in se celo slamnate bilke, padajoče s slamnate strehe, ne vrtijo. Ko se vidi celo ta zunanji element zraka, velik kot je, da je nestalen, predmet uničenja, izginotja in spremembe, kaj šele to telo, ki smo se nanj navezalo z željo in traja kratek čas? Tega se ne more vzeti kot da je 'jaz' ali 'moje' ali 'jaz sem.'

23-25. Če drugi zlorabijo, žalijo, zmerjajo in nadlegujejo meniha [ki je videl ta element, tako kot v resnici je], razume: ... (ponovitev §§8-10) ... Tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

26. Prijatelji, prav tako kot se prostor obdan z lesom in ovijalkami, travo in glino imenuje 'hiša,' je tako tudi prostor obdan s kostmi in tetivami, mesom in kožo dobil ime 'snovni objekt.'

(PET AGREGATOV S PREDPOSTAVKO IN ODVISNOST NASTAJANJA)

27. Če je, prijatelji, oko notranje nepoškodovano, vendar ne pride noben zunanji objekt v njegov doseg in ni ustrezne povezave, potem ni manifestacije ustrezne vrste zavesti. Če je oko notranje nepoškodovano in zunanji objekti pridejo v njegov doseg, vendar ne obstaja ustrezna povezava, potem ni manifestacije ustrezne vrste zavesti. Vendar, ko je oko notranje nepoškodovano in zunanji objekti pridejo v njegov doseg in obstaja ustrezna povezava, potem obstaja manifestacija ustrezne vrste zavesti.

28. Tako ustvarjena snov je vključena v agregatu snovi s predpostavko. Tako ustvarjen občutek je vključen v agregatu občutka s predpostavko. Tako ustvarjena zaznava je vključena v agregatu zaznave s predpostavko. Tako ustvarjene tvorbe so vključene v

agregatu tvorb s predpostavko. Tako ustvarjena zavest je vključena v agregatu zavesti s predpostavko. On razume: 'Tako pride do vključitve, zbiranja, kopičenja stvari v pet agregatov s predpostavko. Blaženi je rekel: "Ta, ki vidi odvisnost nastajanja, vidi Dhammo, ta, ki vidi Dhammo, vidi odvisnost nastajanja." In teh pet agregatov s predpostavko nastane s pogojenostjo. Želja, vdajanje užitkom, naklonjenost temu in držanje za to, temelječe na petih agregatih s predpostavko, je izvor neprijetnosti. Odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in užitka do petih agregatov s predpostavko, je končanje neprijetnosti.' In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

29-30. Če je, prijatelji, uho notranje nepoškodovano in do njega ne pride nobenih zunanjih zvokov ... (kot v §§27-28) ... In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

31-32. Če je, prijatelji, nos notranje nepoškodovan, vendar do njega ne pride nobenega zunanjega vonja ... In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

33-34. Če je, prijatelji, jezik notranje nepoškodovan, vendar do njega ne pride nobenega zunanjega okusa ... In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

35-36. Če je, prijatelji, telo notranje nepoškodovano, vendar do njega ne pride nobene zunanje otipljivosti ... In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil.

37. Če je, prijatelji, um notranje nepoškodovan, vendar do njega ne pride nobenega zunanjega pojava, in ni ustrezne povezave, potem ni manifestacije ustrezne vrste zavesti. Če je um notranje nepoškodovan in zunanji pojav pride do njega, vendar ni ustrezne povezave, potem ni manifestacije ustrezne vrste zavesti. Ampak, ko je um notranje nepoškodovan in zunanji pojav pride do njega in obstaja ustrezna povezava, potem obstaja manifestacija ustrezne vrste zavesti.

38. Tako ustvarjena snov je vključena v agregatu snovi s predpostavko. Tako ustvarjen občutek je vključen v agregatu občutka s predpostavko. Tako ustvarjena zaznava je vključena v agregatu zaznave s predpostavko. Tako ustvarjene tvorbe so vključene v agregatu tvorb s predpostavko. Tako ustvarjena zavest je vključena v agregatu zavesti s predpostavko. On razume tako: 'Resnično, pride do vključitve, zbiranja in kopičenja stvari v teh petih agregatih s predpostavko. Blaženi je rekel: "Ta, ki vidi odvisnost nastajanja, vidi Dhammo, ta, ki vidi Dhammo, vidi odvisnost nastajanja." In teh pet agregatov, ki so s predpostavko, nastanejo v odvisnosti. Želja, vdajanje užitkom, nagnjenost k temu in oprijemanje na to, temelji na petih agregatih s predpostavko, je izvor neprijetnosti. Odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po petih agregatih s predpostavko, je prenehanje neprijetnosti.' In tudi na tej točki, prijatelji, je ta menih veliko naredil."

To je bilo tisto, kar je rekel častiti Sāriputta. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed častitega Sāriputte.

Opombe

---

[1] MN 21:20.

(MN 29) Mahāsāropama Sutta - Dolgo učenje o srčevini duhovnega življenja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Rādžagahu, na Jastrebovem vrhu. Bilo je kmalu po tem, ko ga je Devadatta zapustil. Blaženi je namignil na Devadatto in tako nagovoril menihe:

2. "Menihi, nek pripadnik naroda zaradi prepričanja gre naprej iz posvetnega življenja v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Gotovo se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. Zadovoljen je s koristjo, slavo in ugledom in njegov namen je dosežen. Na račun tega hvali sebe in omalovažuje druge: 'Jaz sem pridobil korist in ugled, toda ti drugi menihi so nepoznani, nepomembni.' S to koristjo, slavo in ugledom postane opit, postane nemaren, pade v nemarnost in ker je nemaren, živi v neprijetnosti.

Predpostavimo, da mož, ki potrebuje srčevino in išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa. On ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, njegovo notranjo skorjo, njegovo zunanje lubje, in odseka njegove veje in listje in jih vzame, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina, belina, notranja skorja, zunanje lubje, ali veje in listje. Ko potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa v katerem je srčevina in ignorira njegovo srčevino, njegovo belino in njegovo notranjo skorjo, odseka njegove veje in listje in jih odnese, ker misli, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta namen ne bo dosežen.' Tako je tudi s tem menihom, ki postane opit s koristjo, slavo in ugledom. Takšen menih je ta, ki je vzel veje in listje svetega življenja in se nenadoma ustavil.

3. Menihi, nek pripadnik naroda zaradi prepričanja gre naprej iz posvetnega življenja v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Gotovo se lahko spozna konec tega velikega trpljenja.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. S to koristjo, slavo in ugledom ni zadovoljen in njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. Ne postane opit s to koristjo, slavo in ugledom, ne postane nemaren in ne pade v nemarnost. S prizadevnostjo pridobi krepost. Zadovoljen je s pridobitvijo kreposti in njegov namen je dosežen. Na račun tega hvali sebe in omalovažuje druge: 'Jaz imam krepost, sem dobrega značaja, toda ti drugi menihi so nekrepostni in slabega značaja.' Postane opit z dosego kreposti, postane nemaren, pade v nemarnost in ker je nemaren, živi v neprijetnosti.

Predpostavimo, da mož potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, njegovo notranjo skorjo, odseka njegovo zunanje lubje in ga vzame misleč, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko potrebuje srčevino ... odseka njegovo zunanje lubje in ga odnese, ker misli, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta namen ne bo dosežen.' Tako je tudi s tem menihom, ki postane opit z dosego kreposti. Takšen menih je ta, ki je vzel zunanje lubje svetega življenja in se nenadoma ustavil.

4. Menihi, nek pripadnik naroda zaradi prepričanja gre naprej iz posvetnega življenja v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja

in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Gotovo se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. S to koristjo, slavo in ugledom ni zadovoljen in njegov namen ni dosežen ... S prizadevnostjo pridobi krepost. Zadovoljen je s pridobitvijo kreposti, vendar njegova namera ni dosežena. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. Ne postane opit z dosego kreposti, ne postane nemaren, ne pade v nemarnost. Ker je marljiv, doseže vednost zbranosti. Zadovoljen je z dosego zbranosti in njegov namen je zadovoljen. Na račun tega hvali sebe in omalovažuje druge: 'Jaz sem zbran, moje srce je poenoteno, toda ti drugi menihi so raztresenega srca in njihovo srce blodi.' Postane opit z dosego zbranosti, postane nemaren, pade v nemarnost in ker je nemaren, živi v neprijetnosti.

Predpostavimo, da mož potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, odseka njegovo notranjo skorjo in jo vzame misleč, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko potrebuje srčevino ... odseka njegovo notranjo skorjo in jo odnese, ker misli, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta namen ne bo dosežen.' Tako je tudi s tem menihom, ki postane opit z dosego zbranosti. Takšen menih je ta, ki vzel notranjo skorjo svetega življenja in se nenadoma ustavil.

5. Menihi, neki pripadnik naroda zaradi prepričanja gre naprej iz posvetnega življenja v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Gotovo se lahko spozna konec tega velikega trpljenja.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. S to koristjo, slavo in ugledom ni zadovoljen in njegov namen ni dosežen ... S prizadevnostjo pridobi krepost. Zadovoljen je s pridobitvijo kreposti, vendar njegov namen ni dosežen ... S prizadevnostjo pridobi zbranost. Zadovoljen je s pridobitvijo zbranosti, vendar njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. Ne postane opit z dosego zbranosti, ne postane nemaren, ne pade v nemarnost. Ker je marljiv, doseže vpogled iz vednosti. Zadovoljen je z dosego vpogleda iz vednosti in njegov namen je zadovoljen. Na račun tega hvali sebe in omalovažuje druge: 'Jaz živim v dosegu vpogleda iz vednosti, toda ti drugi menihi živijo brez dosega vpogleda iz vednosti.' Postane opit z dosego vpogleda iz vednosti, postane nemaren, pade v nemarnost in ker je nemaren, živi v neprijetnosti.

Predpostavimo, da mož potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, odseka njegovo belino in jo vzame, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko potrebuje srčevino ... odseka njegovo belino in jo odnese misleč, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta namen ne bo dosežen.' Tako je tudi s tem menihom, ki postane opit z dosego vednosti in videnja. Takšen menih je ta, ki je vzel belino svetega življenja in se nenadoma ustavil.

6. Menihi, neki pripadnik naroda zaradi prepričanja gre naprej iz posvetnega življenja v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Gotovo se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. S to koristjo, slavo in ugledom ni zadovoljen in njegov namen ni dosežen ... S prizadevanjem pridobi krepost. Zadovoljen je s pridobitvijo kreposti, vendar njegova namen ni dosežen ... S prizadevanjem pridobi zbranost. Zadovoljen je s pridobitvijo zbranosti, vendar njegov namen ni dosežen. S prizadevanjem doseže vpogled iz vednosti, vendar njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. Ne postane opit z dosego vpogleda iz vednosti, ne

postane nemaren, ne pade v nemarnost. S prizadevanjem doseže začasno osvoboditev. Za tega meniha je mogoče, da bi zašel vstran od trajne osvoboditve.

Predpostavimo, da mož potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina in odseka z njega le njegovo srčevino in jo vzame, ker ve, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko reče: 'Ta dobri mož pozna srčevino, belino, notranjo skorjo, zunanje lubje, veje in listje. Ko potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevino, pride do velikega drevesa v katerem je srčevina. Iz njega odreže samo njegovo srčevino in jo odnese vedoč, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, bo ta namen dosežen.' Tako tudi, menihi, tukaj gre nek pripadnik naroda iz prepričanja naprej ... Če je marljiv doseže trajno osvoboditev. In za tega meniha je nemogoče, da bi zašel vstran od trajne osvoboditve.

7. Tako to duhovno življenje, menihi, nima koristi, slave in ugleda za dobrobit ali pridobitev kreposti za dobrobit ali pridobitev zbranosti za dobrobit ali pridobitev vpogleda iz vednosti za dobrobit. Neomajna osvoboditev srca je cilj tega duhovnega življenja, njegova srčevina in njegov konec."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 30) Cūḷasāropama Sutta – Kratko učenje o srčevini duhovnega življenja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je brahman Pingalakoccha odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel Blaženemu:

(DIREKTNA VEDNOST)

"Gospod Gotama, obstajajo asketi in brahmani, vsak vodja reda, vodja skupine, učitelj skupine, zelo znani in slavni ustanovitelji verskih skupnosti, ki so jih mnogi imeli za svete može – to so Pūraṇa Kassapa, Makkhali Gosāla, Adžita Kesakambala, Pakudha Kaccāyana, Sañdžaya Belaṭṭhiputta in džainist Nataputta.[1] Ali imajo vsi direktno vednost, kot to trdijo ali pa nihče od njih nima direktne vednosti ali pa imajo nekateri od njih direktno vednost in nekateri ne?"

"Dovolj, brahman! Naj bo! - 'Ali imajo vsi direktno vednost kot to trdijo ali pa noben od njih nima direktne vednosti ali pa imajo nekateri od njih direktno vednost in nekateri ne?' Učil te bom Dhammo, brahman. Poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal."[2]

"Da, gospod," je odgovoril brahman Pingalakoccha. Blaženi je rekel:

(PRISPODOBE O SRČEVINI)

3. "Predpostavimo, brahman, da mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, belino, njegovo notranjo skorjo in njegovo zunanje lubje in odseka njegove veje in listje in jih odnese, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko ta reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina, belina, notranja skorja, zunanje lubje, ali veje in listje. Ko je potreboval srčevino, iskal srčevino, potoval v iskanju srčevine, je prišel do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignoriral je njegovo srčevino, njegovo belino, njegovo notranjo skorjo, njegovo zunanje lubje in je odsekal njegove veje in listje in jih odnesel, ker je mislil, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.'

4. Predpostavimo, da mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, belino, njegovo notranjo skorjo in odseka njegovo zunanje lubje in ga odnese, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko ta reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko je potreboval srčevino ... odsekal njegovo zunanje lubje in ga odnesel, ker je mislil, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.'

5. Predpostavimo, da mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino, belino in odseka njegovo notranjo skorjo in jo odnese, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko ta reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko je potreboval srčevino ... odsekal njegovo zunanje lubje in ga odnesel, ker je misli, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.'

6. Predpostavimo, da mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Ignorira njegovo srčevino in odseka njegovo belino in jo odnese, ker misli, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko ta reče: 'Ta dobri mož ne ve, kaj je srčevina ... ali veje in listje. Ko je potreboval srčevino ... odsekal njegovo zunanje lubje in ga odnesel, ker je misli, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.'

7. Predpostavimo, da mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. In odseka njegovo srčevino in jo odnese, ker ve, da je to srčevina. Ko ga vidi človek z dobrim vidom, lahko ta reče: 'Ta dobri mož pozna srčevino, belino, notranjo skorjo, zunanje lubje in veje in listje. Ko je potreboval srčevino, iskal srčevino, potoval v iskanju srčevine, je prišel do drevesa, v katerem je bila srčevina. Iz njega je izrezal srčevino in jo odnesel, ker je vedel, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, bo ta njegov namen dosežen.'

8. Tako tudi, brahman, nek pripadnik naroda gre zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Zagotovo se lahko spozna končanje te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. Zadovoljen je s koristjo, slavo in ugledom in njegov namen je dosežen. Na račun tega se hvali in omalovažuje druge: 'Jaz imam korist, slavo in ugled, toda ti drugi menihi so nepoznani, nepomembni.' Tako v sebi ne prebudi želje, da bi deloval, si ne prizadeva za uresničenje teh drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od koristi, slave in ugleda. On zaostane in popusti. Pravim, da je ta oseba kakor mož, ki potrebuje srčevino, ki pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina in ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, njegovo notranjo skorjo in njegovo zunanjo lubje, odseka njegove veje in listje in jih vzame, ker misli, da je to srčevina. Karkoli je moral narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.

9. Brahman, nek pripadnik naroda gre zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Zagotovo se lahko spozna končanje te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. On ni zadovoljen s to koristjo, slavo in ugledom in njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. V sebi prebudi željo, da bi deloval in si prizadeva za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od koristi, slave in ugleda. On ne zaostane in ne popusti. Doseže uresničitev kreposti. Zadovoljen je z uresničitvijo kreposti in njegov namen je dosežen. Na račun tega se hvali in omalovažuje druge: 'Jaz sem kreposten, dobrega značaja, ampak ti drugi menihi so nemoralni in zlobnega značaja.' Tako v sebi ne prebudi želje, da bi deloval, si ne prizadeva za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od kreposti. On zaostane in popusti. Pravim, da je kot mož, ki potrebuje srčevino ... ki ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, njegovo notranjo skorjo, odseka zunanje lubje in ga vzame, ker misli, da je to srčevina. Karkoli je moral narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.

10. Brahman, nek pripadnik naroda gre zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Zagotovo se lahko spozna končanje te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. On ni zadovoljen s to koristjo, slavo in ugledom in njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. V sebi prebudi željo, da bi deloval in si prizadeva za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od koristi, slave in ugleda. On ne zaostane in ne popusti. Doseže uresničitev kreposti. Zadovoljen je z uresničitvijo kreposti, vendar njegov namen ni dosežen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. V sebi prebudi željo, da bi

deloval in si prizadeva, da bi uresničil druga stanja, ki so višja in bolj prefinjena od uresničenja kreposti. On ne zaostane in ne popusti. Doseže uresničitev zbranosti. Zadovoljen je z uresničitvijo zbranosti in njegov namen je dosežen. Na račun tega se hvali in omalovažuje druge: 'Jaz sem zbran, moje srce je poenoteno, ampak ti drugi menihi so nezbrani, z blodečim srcem.' Tako v sebi ne prebudi želje, da bi deloval, si ne prizadeva za uresničenje teh drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od dosege zbranosti. On zaostane in popusti. Pravim, da je kot mož, ki potrebuje srčevino... ki ignorira njegovo srčevino, njegovo belino, odreže njegovo notranjo skorjo in jo vzame, ker misli, da je to srčevina. Karkoli je moral narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo dosežen.

11. Brahman, nek pripadnik naroda gre zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Zagotovo se lahko spozna končanje te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. On ni zadovoljen s koristjo, slavo in ugledom in njegov namen ni izpolnjen ... Doseže uresničitev kreposti. Zadovoljen je z uresničitvijo kreposti, vendar njegov namen ni izpolnjen ... Doseže uresničitev zbranosti. Zadovoljen je z uresničitvijo zbranosti, vendar njegov namen ni izpolnjen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. V sebi prebudi željo, da bi deloval, si prizadeva za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od dosege zbranosti. On ne zaostane in ne popusti. Doseže vpogled, ki je iz vednosti. Zadovoljen je s tem vpogledom iz vednosti in njegov namen je izpolnjen. Na račun tega se hvali in omalovažuje druge: 'Jaz živim z vpogledom iz vednosti, ampak ti drugi menihi živijo brez vpogleda iz vednosti.' Tako v sebi ne prebudi želje, da bi deloval, si ne prizadeva za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od dosege vpogleda iz vednosti. On zaostane in popusti. Pravim, da je kot mož, ki potrebuje srčevino ... ki ignorira njegovo srčevino, odreže njegovo belino in jo vzame, ker misli, da je to srčevina. Karkoli je moral narediti s srčevino, ta njegov namen ne bo izpolnjen.

12. Brahman, nek pripadnik naroda gre zaradi prepričanja naprej od doma v brezdomstvo z mislijo: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Zagotovo se lahko spozna končanje te velike neprijetnosti.' Ko tako gre naprej, pridobi korist, slavo in ugled. On ni zadovoljen s koristjo, slavo in ugledom in njegov namen ni izpolnjen ... Doseže uresničitev kreposti. Zadovoljen je z uresničitvijo kreposti, vendar njegov namen ni izpolnjen ... Doseže uresničitev zbranosti. Zadovoljen je z uresničitvijo zbranosti, vendar njegov namen ni izpolnjen ... Doseže vpogled iz vednosti. Zadovoljen je s tem vpogledom iz vednosti, vendar njegov namen ni izpolnjen. Na račun tega se ne hvali in ne omalovažuje drugih. V sebi prebudi željo po uresničenju več stanj in napravi napor za uresničenje drugih stanj, ki so višja in bolj prefinjena od vpogleda iz vednosti. On ne zaostane in ne popusti.

Toda kaj, brahman, so stanja, ki so višja in bolj prefinjena od vpogleda iz vednosti?

(VIŠJA STANJA)

13. Brahman, odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. To je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

14. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

15. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

16. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

17. S popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

18. S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

19. S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' menih vstopi in biva v področju ničnosti. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

20. S popolnim obvladanjem področja ničnosti, menih vstopi in biva v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti.

21. S popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, menih vstopi in biva v prenehanju zaznavanja in čutenja. In njegovi vplivi so uničeni z njegovim gledanjem z modrostjo. Tudi to je stanje, ki je višje in bolj prefinjeno od vpogleda iz vednosti. To so stanja, ki so višja in bolj prefinjena od vpogleda iz vednosti.

22. Jaz pravim, brahman, da je ta oseba kakor mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, pride do velikega drevesa, v katerem je srčevina. Odseka njegovo srčevino in jo odnese, ker ve, da je to srčevina. Karkoli bi moral ta dobri mož narediti s srčevino, bo ta namen dosežen.'

23. Tako to sveto življenje, brahman, nima časti in ugleda za svojo korist ali izpolnitev vrline za svojo korist ali dosege zbranosti za svojo korist ali vpogleda iz vednosti za svojo korist. Cilj tega svetega življenja, njegova srčevina in njegov konec, je neomajna osvoboditev srca."

24. Ko je bilo to rečeno, je brahman Pingalakoccha rekel Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naprej naj se me gospod Gotama spomni kot laičnega sledilca, ki je odšel k njemu po zatočišče za vse življenje."

Opombe

---

[1] Teh šest učiteljev, starejših Buddhovih sodobnikov, je bilo izven ortodoksnega brahmanizma. Njihova učenja so navedena v DN 2:17-32.

[2] Natančno isto vprašanje je popotnik Subhadda postavil Buddhi na večer njegove Parinibbāne v DN 16:5.26-27.

(MN 31) Cūḷagosinga Sutta – Kratko učenje v Gosingi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Nādiki, v hiši iz opeke.

2. Takrat so častiti Anuruddha, častiti Nandiya in častiti Kimbila živeli v parku dreves sāla, Gosinga.

3. Ko je bil večer, je Blaženi prišel iz samote in odšel v park dreves sāla, Gosinga. Skrbnik parka je videl prihajati Blaženega v daljavi in mu je rekel: "Ne vstopi v ta park, asket. Tukaj trije pripadniki naroda iščejo svoje lastno dobro. Ne moti jih."

4. Častiti Anuruddha je slišal skrbnika parka govoriti z Blaženim, zato je skrbniku rekel: "Prijatelj, skrbnik parka, ne puščaj Blaženega pred parkom. To je naš učitelj, Blaženi, ki je prišel." Potem je častiti Anuruddha odšel do častitega Nandiya in častitega Kimbila in jima rekel: "Pridita ven, častita gospoda, pridita ven! Naš učitelj, Blaženi, je prišel."

(ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI TREH)

5. Vsi trije so odšli, da bi srečali Blaženega. Eden je vzel njegovo skledo in zunanje oblačilo, eden je pripravil sedež in eden pripravil vodo za umivanje nog. Blaženi je sedel na pripravljen sedež in si umil noge. Častiti so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Ko so sedeli, jim je Blaženi rekel: "Upam, da ste vsi dobro, Anuruddha, upam da vam je udobno, upam, da nimate nobenih težav pri pridobivanju darovane hrane."

"Nam je dobro, Blaženi, nam je udobno in nimamo nobenih težav pri pridobivanju darovane hrane."

6. "Upam, Anuruddha, da živite v slogi, v medsebojnem spoštovanju, brez pričkanja, da ste združeni kakor mleko in voda, da gledate eden drugega s prijaznimi očmi."

"Zagotovo, častiti gospod, mi živimo v slogi, z medsebojnim spoštovanjem, brez pričkanja, združeni kakor mleko in voda in gledamo eden drugega s prijaznimi očmi."

"Ampak, Anuruddha, kako torej živiš?"

7. "Častiti gospod, glede tega, jaz mislim tako: 'To je dobiček zame, to je zelo velik dobiček zame, da živim s takšnimi tovariši v svetem življenju.' Jaz vzdržujem telesna dejanja z dobrohotnostjo do častitih, tako javno kot zasebno. Jaz vzdržujem govorna dejanja z dobrohotnostjo do njih, tako javno kot zasebno. Jaz vzdržujem umska dejanja z dobrohotnostjo do njih, tako javno kot zasebno. Jaz mislim: 'Kako ne bi dal na stran tisto, kar hočem sam narediti in bi naredil tisto, kar želijo ti častiti?' Potem sem dal na stran tisto, kar sem hotel sam narediti in naredil tisto, kar so želeli ti častiti. Mi smo različni v telesu, častiti gospod, vendar enotni v srcu."

Častiti Nandiya in častiti Kimbila sta vsak govorila enako in dodala: "Tako, častiti gospod, mi živimo v slogi, z medsebojnim spoštovanjem, brez pričkanja, združeni kakor mleko in voda in gledamo eden na drugega s prijaznimi očmi."

8. "Dobro, dobro, Anuruddha. Upam, da vsi bivate prizadevni, goreči in odločni."

"Zagotovo, častiti gospod, mi bivamo prizadevni, goreči in odločni."

"Ampak, Anuruddha, kako torej živite?"

9. “Častiti gospod, glede tega: kdor se od nas prvi vrne iz vasi z miloščinsko hrano, pripravi sedeže, pripravi vodo za pitje in pomivanje in postavi posodo za odpadke na svoje mesto. Kdor se od nas vrne zadnji, poje karkoli je ostalo, če to želi. Hrano odvrže tja, kjer ni zelenja ali jo spusti v vodo, kjer ni življenja. On odstrani sedeže in vodo za pitje in pomivanje. Ko pomije posodo za odpadke, jo odstrani in pomete jedilnico. Kdor opazi, da je v posodah za pitje, za pomivanje ali za latrino malo vode ali jo je zmanjkalo, poskrbi za novo vodo. Če je to zanj pretežko, pokliče nekoga drugega z znakom roke, da skupaj prineseta vodo, vendar zaradi tega ne prekinemo tišine in ne začnemo govoriti. Vsakih pet dni pa sedimo skupaj vso noč in razpravljamo o Dhammi. Tako bivamo prizadevni, goreči in odločni.”

(DOSEGA NEOBIČAJNIH STANJ)

10. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ko bivate tako prizadevni, goreči in odločni, ali ste dosegli kakršnokoli neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje?”

“Kako da ne, častiti gospod? Tako, častiti gospod, kadarkoli hočemo, popolnoma odmaknjeni od čutnosti, odmaknjeni od slabih stanj, vstopimo in bivamo v prvi stopnji zbranosti, kar je pospremljeno z mislijo in razmišljanjem, z zadovoljstvom in prijetnostjo, ki sta rojena iz samote. Častiti gospod, to je neobičajno stanje, razlika v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje, ki smo ga dosegli, ko smo bivali prizadevni, goreči in odločni.”

11-13. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ampak, ali je tu katerokoli drugo neobičajno stanje, razlika v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje, ki ste ga dosegli z obvladanjem tega bivanja, da ste to bivanje umirili?”

“Kako da ne, častiti gospod? Tako, častiti gospod, kadarkoli hočemo, z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopimo in bivamo v drugi stopnji zbranosti ... Z ugašanjem, kot tudi od zadovoljstva ... mi vstopimo in bivamo v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... mi vstopimo in bivamo v četrti stopnji zbranosti ... Častiti gospod, to je še eno neobičajno stanje, razlika v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje, ki smo ga dosegli, ko smo bivali prizadevni, goreči in odločni, kar smo dosegli z obvladovanjem tega predhodnega bivanja, da smo to bivanje umirili.”

14. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ampak, ali je tu katerokoli drugo neobičajno stanje ... ki ste ga dosegli z obvladovanjem tega bivanja, da ste to bivanje umirili?”

“Kako da ne, častiti gospod? Tako, častiti gospod, kadarkoli hočemo s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da ‘prostor je neskončen,’ vstopimo in bivamo v področju neskončnega prostora. Častiti gospod, to je še eno neobičajno stanje ... kar smo dosegli z obvladovanjem predhodnega bivanja, da smo to bivanje umirili.”

15-17. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ampak, ali je tu katerokoli drugo neobičajno stanje ... ki ste ga dosegli z obvladovanjem predhodnega bivanja, da ste to bivanje umirili?”

“Kako da ne, častiti gospod? Tako, častiti gospod, kadarkoli hočemo, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da ‘zavest je neskončna,’ vstopimo in bivamo v področju neskončne zavesti ... S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, z zavedanjem, da ‘tam ni nič,’ vstopimo in bivamo v področju ničnosti ... S popolnim obvladanjem temelja ničnosti, vstopimo in bivamo v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. Častiti gospod, to je še eno neobičajno stanje ... kar smo dosegli z obvladovanjem predhodnega bivanja, da smo to bivanje umirili.”

18. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ampak, ali je tu katerokoli drugo neobičajno stanje, razlika v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje, ki ste ga dosegli z obvladanjem tega bivanja, da ste to bivanje umirili?”

“Kako da ne, častiti gospod? Tako, častiti gospod, kadarkoli hočemo, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, vstopimo in bivamo v prenehanju zaznavanja in čutenja. In naši vplivi so uničeni, ko gledamo z modrostjo. Častiti gospod, to je še eno neobičajno stanje, razlika v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih, udobno bivanje, ki smo ga dosegli, ko smo bivali prizadevni, goreči in odločni, kar smo dosegli z obvladovanjem predhodnega bivanja, da smo to bivanje umirili. In, častiti gospod, mi ne vidimo nobenega drugega udobnega bivanja, ki je višje ali bolj popolno, kot je to.”

“Dobro, dobro, Anuruddha. Ne obstaja drugega udobnega bivanja, višjega in bolj popolnega, kot je to.”

19. Ko je Blaženi poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil častitega Anuruddho, častitega Nandiya in častitega Kimbila z govorom o Dhammi, je vstal iz svojega sedeža in odšel.

20. Ko so spremili Blaženega del poti in se spet obrnili nazaj, sta častiti Nandiya in častiti Kimbila vprašala častitega Anuruddho: “Ali smo kdaj poročali častitemu Anuruddhi, da smo pridobili ta stanja in dosežke, da nam Anuruddha, v prisotnosti Blaženega, pripišete uničenje vplivov?”

“Častiti mi niso nikoli poročali, da so pridobili ta stanja in dosežke. Vendar, z obkrožitvijo src častitih s svojim lastnim srcem vem, da so pridobili ta stanja in dosežke. In božanstva so mi prav tako poročala: ‘Ti častiti so pridobili ta stanja in dosežke.’ Potem sem to razložil, ko me je Blaženi direktno vprašal.”

(DOBITEK, BLAGOSTANJE IN SREČA ZA MNOGE)

21. Potem je demon Dīgha Paradžana odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je stopil na stran in rekel: “To je dobitek za Vadžije, častiti gospod, velik dobitek za vadžijske ljudi, da Tathāgata, popoln in popolno prebujen prebiva med njimi in temi tremi pripadniki naroda, častitim Anuruddho, častitim Nandiyo in častitim Kimbilo!” Ko so slišali ta vzklik demona Dīgha Paradžane, so božanstva zemlje vzkliknila: “To je dobitek za Vadžije, velik dobitek za vadžijske ljudi, da Tathāgata, popoln in popolno prebujen prebiva med njimi in temi tremi pripadniki naroda, častitim Anuruddho, častitim Nandiyo in častitim Kimbilo!” Ko so slišali vzklik božanstev zemlje, so božanstva nebes Štirih velikih kraljev ... božanstva nebes Triintridesetih ... božanstva Yāma ... božanstva nebes Tusita ... božanstva, ki uživajo v svojem ustvarjanju ... božanstva, ki uživajo v ustvarjanju drugih ... božanstva Brahmovega spremstva, vzkliknila: “To je dobitek za Vadžije, velik dobitek za vadžijske ljudi, da Tathāgata, popoln in popolno prebujen prebiva med njimi in temi tremi pripadniki naroda, častitim Anuruddho, častitim Nandiyo in častitim Kimbilo!” Tako so ta trenutek, v tem hipu, ti častiti postali poznani zelo daleč, tja do Brahmovega sveta.

22. [Blaženi je rekel:] “Tako je to, Dīgha, tako je to! In če bi se jih narod, iz katerega so ti trije pripadniki odšli naprej od doma v brezdomstvo spomnil z zaupanjem v srcu, bi to vodilo do blagostanja in sreče za ta narod za dolgo časa. In če se ugledne osebe naroda, iz katerega so ti trije pripadniki odšli ... vasi, iz katere so odšli ... mesta, iz katerega so odšli ... velemesta, iz katerega so odšli ... dežele, iz katere so ti trije pripadniki odšli od doma v brezdomstvo spomnijo z zaupanjem v srcu, bi to vodilo do blagostanja in sreče za to državo za dolgo časa. Če bi se vsi kšatriji spomnili teh treh pripadnikov naroda z zaupanjem v srcu, bi to vodilo do blagostanja in sreče kšatrij za dolgo časa. Če bi se vsi brahmani ... vsi vaišji... vsi šudre spomnili teh treh pripadnikov naroda z zaupanjem v srcu, bi to vodilo do blagostanja in

sreče šuder za dolgo časa. Če bi si svet s svojimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, svojimi princi in svojim ljudstvom, spomnil teh treh pripadnikov naroda z zaupanjem v srcu, bi to vodilo do blagostanja in sreče sveta za dolgo časa. Glej, Dīgha, kako ti trije pripadniki naroda prakticirajo za dobrobit in srečo mnogih, iz milosti za svet, za korist, dobrobit in srečo božanstev in ljudi."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Demon Dīgha Paradžana je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 32) Mahāgosinga Sutta – Dolgo učenje v Gosingi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v parku gozda dreves sāla, Gosinga, skupaj s številnimi zelo znanimi starejšimi učenci – s častitim Sāriputto, častitim Mahā Moggallāno, častitim Mahā Kassapo, častitim Anuruddho, častitim Revato, častitim Ānando in drugimi zelo znanimi starejšimi učenci.

2. Ko je bil večer je častiti Mahā Moggallāna prišel iz samote, odšel do častitega Mahā Kassape in mu rekel: "Prijatelj Kassapa, pojdimo do častitega Sāriputte poslušati Dhammo." - "Da, prijatelj," je odgovoril častiti Mahā Kassapa. Potem so častiti Mahā Moggallāna, častiti Mahā Kassapa in častiti Anuruddha odšli do častitega Sāriputte poslušati Dhammo.

3. Ko jih je častiti Ānanda videl, kako so šli do častitega Sāriputte poslušati Dhammo, je odšel do častitega Revata in mu rekel "Prijatelj Revata, ti dobri ljudje gredo do častitega Sāriputte poslušati Dhammo. Pojdiva do častitega Sāriputto poslušati Dhammo." - "Da, prijatelj," je odgovoril častiti Revata in s častitim Ānando odšel do častitega Sāriputte poslušati Dhammo.

(ĀNANDA)

4. Častiti Sāriputta je videl častitega Revato in častitega Ānando prihajati v daljavi in je rekel častitemu Ānandi: "Naj pride častiti Ānanda, pozdrav častitemu Ānandi, spremljevalcu Blaženega, ki je vedno v prisotnosti Blaženega. Prijatelj Ānanda, gozd dreves sāla, Gosinga, je prijeten, noč je oblita z mesečino, drevesa sāla so vsa v cvetenju in težke vonjave lebdijo v zraku. Kakšne vrste menih, prijatelj Ānanda, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Sāriputta, to je menih, ki se je veliko naučil, si zapomnil kar se je naučil, in utrdil kar se je naučil. Takšna učenja so dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem. On razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno – takšnih učenj kot je to, se je veliko naučil, si jih zapomnil, utrdil z recitacijo, jih raziskal z umom in dobro prodrl vanje s pogledom. Dhammo uči štiri skupnosti[1] z dobro zaokroženimi in skladnimi izjavami in frazami za izkoreninjenje osnovnih nagnjenosti. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(REVATA)

5. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta nagovoril častitega Revato: "Prijatelj Revata, častiti Ānanda je govoril v skladu s svojim lastnim navdihom. Sedaj sprašujemo častitega Revato: Prijatelj Revata, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv, noč je oblita z mesečino, drevesa sāla so vsa v cvetenju in težke vonjave lebdijo v zraku. Kakšne vrste menih, prijatelj Revata, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Sāriputta, to je menih, ki uživa v samoti in je navdušen nad samoto. Predan je notranji jasnosti srca, ne zanemarja meditacije, ima vpogled in biva v praznih kočah. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(ANURUDDHA)

6. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta nagovoril častitega Anuruddho: "Prijatelj Anuruddha, častiti Revata je govoril v skladu s svojim lastnim navdihom. Sedaj sprašujemo

častitega Anuruddho: Prijatelj Anuruddha, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv ... Kakšne vrste menih, prijatelj Anuruddha, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Sāriputta, to je menih, ki z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, pregleda tisoč svetov. Tako kot človek z dobrim vidom, ko se je povzpel do sobe v najvišjem delu palače lahko pregleda tisoč kolesnih obročev, tako tudi z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, menih pregleda tisoč svetov. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(MAHĀ KASSAPA)

7. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta nagovoril častitega Mahā Kassapo: "Prijatelj Kassapa, častiti Anuruddha je govoril v skladu s svojim lastnim navdihom. Sedaj sprašujemo častitega Mahā Kassapo: Prijatelj Kassapa, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv ... Kakšne vrste menih, prijatelj Kassapa, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Sāriputta, to je menih, ki je sam prebivalec gozda in govori v hvalo prebivanja v gozdu. On sam je jedec miloščinske hrane in hvali hranjenje z miloščinsko hrano; on sam nosi zavrženo obleko in hvali nošnjo zavržene obleke; on sam nosi tri obleke in hvali nošenje treh oblek; on sam ima malo želja in hvali maloštevilnost želja; on sam je zadovoljen in hvali zadovoljenost; on sam je v samoti in hvali samoto; on sam je daleč od družbe in hvali oddaljenost od družbe; on sam je energičen in hvali vzbujanja energije; on je sam dosegel krepost in hvali doseganja kreposti; on sam je dosegel zbranost in hvali dosego zbranosti; on sam je dosegel modrost in hvali dosego modrosti; on sam je dosegel svojo osvoboditev in hvali dosego osvoboditve; on sam je dosegel znanje in vizijo osvoboditve in hvali dosego znanja in vizije osvoboditve. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(MAHĀ MOGALLĀNA)

8. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta nagovoril častitega Mahā Moggallāno: "Prijatelj Moggallāna, častiti Mahā Kassapa je govoril v skladu s svojim lastnim navdihom. Sedaj sprašujemo častitega Mahā Moggallāno: Prijatelj Moggallāna, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv ... Kakšne vrste menih, prijatelj Moggallāna, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Sāriputta, to sta dva meniha, ki se pogovarjata o višji Dhammi. Sprašujeta eden drugega in vsak na vprašanja drugega odgovori brez spotikanja in njun pogovor se odvija v skladu z Dhammo. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(SĀRIPUTTA)

9. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Moggallāna nagovoril častitega Sāriputto: "Prijatelj Sāriputta, mi smo govorili v skladu z našim lastnim navdihom. Sedaj sprašujemo častitega Sāriputto: Prijatelj Sāriputta, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv, noč je oblita z mesečino, drevesa sāla so vsa v cvetenju in težke vonjave lebdijo v zraku. Kakšne vrste menih, prijatelj Sāriputta, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?"

"Prijatelj Moggallāna, to je menih, ki uveljavlja mojstrstvo čez svoje srce, on ne dovoli, da srce uveljavi mojstrstvo čez njega. V dopoldnevu biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati v dopoldnevu. Sredi dneva biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati sredi dneva. Zvečer biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati zvečer. Predpostavimo, da je imel kralj ali kraljev minister skrinjo polno različno obarvanih oblačil. Zjutraj je oblekel katerakoli oblačila je hotel obleči zjutraj. Sredi dneva je oblekel katerakoli oblačila je hotel obleči sredi dneva. Zvečer je oblekel katerakoli oblačila je

hotel obleči zvečer. Tako tudi, menih uveljavlja mojstrstvo čez svoje srce, on ne dovoli, da srce uveljavi mojstrstvo čez njega. Zjutraj ... sredi dneva ... zvečer biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati zvečer. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

(BUDDHA)

10. Potem je častiti Sāriputta nagovoril te častite: "Prijatelji, vsi smo govorili v skladu s svojim lastnim navdihom. Pojdimo do Blaženega in mu poročajmo o tej zadevi. Kot bo Blaženi odgovoril, tako si to zapomnimo." - "Da, prijatelj," so odgovorili. Potem so ti častiti odšli do Blaženega, in ko so mu izkazali spoštovanje, so sedli ob stran. Častiti Sāriputta je rekel Blaženemu:

11. "Častiti gospod, častiti Revata in častiti Ānanda sta prišla k meni, da bi poslušala Dhammo. Videl sem ju prihajati v daljavi in rekel sem častitemu Ānandi: 'Naj pride častiti Ānanda, pozdravljen častiti Ānanda ... Prijatelj Ānanda, gozd dreves sāla, Gosinga, je očarljiv ... Kakšne vrste menih, prijatelj Ānanda, lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' Ko je bil vprašan, častiti gospod, je častiti Ānanda odgovoril: 'Tako, prijatelj Sāriputta, to je menih, ki se je veliko naučil ... (kot v §4) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Sāriputta. Ānanda, po pravici povedano, naj govori točno tako kot dela. Kajti, Ānanda se je veliko naučil, si zapomnil kar se je naučil in utrdil kar se je naučil. Takšna učenja so dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem. On razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno – takšnih učenj kot je to, se je veliko naučil, si jih zapomnil, obvladal ustno, jih raziskoval z umom in dobro prodrl vanje s pogledom. Dhammo uči štiri skupnosti z dobro zaokroženimi in skladnimi izjavami in frazami za izkoreninjenje osnovnih nagnjenosti."

12. "Ko je bilo to rečeno, častiti gospod, sem nagovoril častitega Revato: 'Prijatelj Revata ... Kakšne vrste menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' In častiti Revata je odgovoril: 'Tako, prijatelj Sāriputta, to je menih, ki uživa v samoti ... (kot v §5) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Sāriputta. Revata, po pravici povedano, naj govori točno tako, kot dela. Kajti Revata uživa v samoti in je navdušen nad samoto, je predan notranji jasnosti srca, ne zanemarja meditacije, ima vpogled in prebiva v praznih kočah."

13. "Ko je bilo to rečeno, častiti gospod, sem nagovoril častitega Anuruddho: 'Prijatelj Anuruddha ... Kakšne vrste menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' In častiti Anuruddha je odgovoril: 'Tako, prijatelj Sāriputta, to je menih, ki z božanskim očesom ... (kot v §6) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Sāriputta. Anuruddha, po pravici povedano, naj govori točno tako, kot dela. Kajti z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, Anuruddha pregleda tisoč svetov."

14. "Ko je bilo to rečeno, častiti gospod, sem nagovoril častitega Mahā Kassapo: 'Prijatelj Kassapa ... Kakšne vrste menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' In častiti Mahā Kassapa je odgovoril: 'Tako, prijatelj Sāriputta, to je menih, ki je sam prebivalec gozda ... (kot v §7) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Sāriputta. Kassapa, po pravici povedano, naj govori točno tako, kot dela. Kajti Kassapa sam je prebivalec gozda in govori v hvalo prebivanja v gozdu ... on sam je

dosegel znanje in vizijo osvoboditve in govori v hvalo dosege znanja in vizije osvoboditve. Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

15. "Ko je bilo to rečeno, častiti gospod, sem nagovoril častitega Mahā Moggallāno: 'Prijatelj Moggallāna ... Kakšne vrste menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' In častiti Mahā Moggallāna je odgovoril: 'Tako, prijatelj Sāriputta, to sta dva meniha, ki se pogovarjata o višji Dhammi ... (kot v §8) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Sāriputta. Moggallāna, po pravici povedano, naj govori točno tako, kot dela. Kajti Moggallāna je ta, ki govori o Dhammi."

16. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Moggallāna rekel Blaženemu: "Potem, častiti gospod, sem nagovoril častitega Sāriputto: 'Prijatelj Sāriputta ... Kakšne vrste menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga?' In častiti Sāriputta je odgovoril: 'Tako, prijatelj Moggallāna, to je menih, ki uveljavlja mojstrstvo čez svoje srce ... (kot v §9) ... Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga.'"

"Dobro, dobro, Moggallāna. Sāriputta, po pravici povedano, naj govori točno tako, kot dela. Kajti Sāriputta uveljavlja mojstrstvo čez svoje srce, on ne dovoli, da srce uveljavi mojstrstvo čez njega. V dopoldnevu biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati v dopoldnevu. Sredi dneva biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati sredi dneva. Zvečer biva v kateremkoli bivanju ali dosežku, v katerem hoče bivati zvečer."

17. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta vprašal Blaženega: "Častiti gospod, kateri od nas je dobro govoril?"

"Vsi ste govorili dobro, Sāriputta, vsak na svoj način. Poslušaj tudi mene o tem, kakšna vrsta meniha lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga. Sāriputta, ko se menih vrne s svoje hoje po miloščinsko hrano, po svojem obroku, sede na tla, prekriža noge, vzravna telo, se posveti pozornosti in je odločen: 'Ne bom prekinil tega sedečega položaja, dokler skozi nenavezanost moje srce ni osvobojeno vplivov.' Takšen menih lahko olepša ta gozd dreves sāla, Gosinga."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Štiri skupnosti so: menihi, nune, moški laični sledilci in ženske laične sledilke. Sedem osnovnih nagnjenosti je navedenih v MN 18:8.

(MN 33) Mahāgopālaka Sutta – Dolgo učenje o kravjem pastirju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(ENAJST SLABIH KVALITET, KI NE KORISTIJO)

2. "Menihi, ko poseduje **kravji pastir** enajst dejavnikov, je nesposoben čuvanja in reje črede govedi. Katerih enajst? Kravji pastir nima znanja o snovi, ni vešč v značilnostih, ne uspe mu odstraniti mušjih ličink, ne uspe mu oskrbeti ran, ne uspe mu dimiti, ne ve kje je napajališče, ne ve kako je biti odžejan, ne pozna poti, je nevešč v paši, molze na suho, ne kaže posebnega čaščenja do bikov, ki so očetje in voditelji črede. Ko kravji pastir poseduje teh enajst dejavnikov, je nezmožen čuvanja in reje črede govedi.

3. Tako tudi, menihi, ko **menih** poseduje enajst kvalitet, je nesposoben rasti, povečanja in izpolnitve v Dhammi in disciplini. Katerih enajst? Menih nima znanja o snovi, ni vešč v značilnostih, ne uspe mu odstraniti mušjih ličink, ne uspe mu oskrbeti ran, ne uspe mu dimiti, ne ve kje je napajališče, ne ve kako je biti odžejan, ne pozna poti, je nevešč v paši, molze na suho in ne kaže posebnega čaščenja starejših menihov, ki so stari, so že dolgo časa menihi in so očetje in voditelji skupnosti.

4. Kako menih nima znanja o snovi? Menih ne razume kot dejansko je: 'Vsa snov, katerekoli vrste, se sestoji iz štirih velikih elementov in snovi, ki izhaja iz štirih velikih elementov.' Tako menih nima znanja o snovi.

5. Kako je menih nevešč o značilnostih? Menih ne razume kot dejansko je: 'Za norca so značilna njegova dejanja, za modrega človeka so značilna njegova dejanja.' Tako je menih nevešč o značilnostih.[1]

6. Kako menihu ne uspe odstraniti mušjih ličink? Ko se pojavi želja po čutnosti, jo menih tolerira, jo ne opusti, jo ne odstrani, odpravi, zatre. Ko se pojavi zlobna misel ... Ko se pojavi misel o krutosti ... Ko se pojavijo zla slaba stanja, jih menih tolerira, jih ne opusti, jih ne odstrani, odpravi in zatre. Tako menih ne uspe odstraniti mušjih ličink.

7. Kako menih ne uspe oskrbeti ran? Ko gleda objekt z očmi, se menih oprime njegovih znakov in značilnosti. Čeprav ga, ko pusti sposobnost oči nevarovano, lahko napadejo zla slaba stanja pohlepa in nezadovoljstva, on ne prakticira svoje zadržanosti, ne varuje sposobnosti oči, se ne loti zadržanja sposobnosti oči. Pri poslušanju zvoka z ušesi ... Pri vohanju vonja z nosom ... Pri okušanju okusa z jezikom ... Pri dotikanju otipljivega s telesom ... Pri spoznavanju pojavov z umom, se oprime njihovih znakov in značilnosti. Čeprav ga, ko pusti sposobnost uma nevarovano, lahko napadejo zla slaba stanja pohlepa in nezadovoljstva, ne prakticira svoje zadržanosti, ne varuje sposobnosti uma, se ne loti zadržanja sposobnosti uma. Tako menih ne uspe oskrbeti ran.

8. Kako menih ne dimi? Menih ne uči drugih v podrobnosti Dhammo, kot se jo je naučil in jo obvladal. Tako menih ne dimi.

9. Kako menih ne ve, kje je napajališče? Menih ne gre od časa do časa do tistih menihov, ki so se mnogo naučili, ki so dobro seznanjeni s tradicijo, ki vzdržujejo Dhammo, disciplino in pravila, in se ne pozanima in vpraša: 'Kako je to, častiti gospod? Kakšen je pomen tega?' Ti

častiti mu ne razkrijejo kar ni bilo razkrito, ne razjasnijo kar ni jasno, ali odstranijo njegove dvome o številnih stvareh, ki vzbujajo dvom. Tako menih ne ve, kje je napajališče.

10. Kako menih ne ve kako je, ko si odžejan? Ko se uči Dhammo in disciplino, ki jo je proglasil Tathāgata, menih ne dobi navdiha o smislu tega, ne dobi navdiha z Dhammo, ne dobi veselja povezanega z Dhammo. Tako menih ne ve kako je, ko si odžejan.

11. Kako menih ne pozna poti? Menih ne razume Plemenite osemčlene poti kot dejansko je. Tako menih ne pozna poti.

12. Kako je menih nevešč v pašnikih? Menih ne razume štirih področij pozornosti kot dejansko so. Tako je menih nevešč v pašnikih.

13. Kako menih molze na suho? Ko zvesti laiki povabijo meniha, da vzame kolikor si želi oblek, hrane, prostorov za počitek in medicinskih potrebščin, menih ne pozna zmernosti v sprejemanju tega. Tako menih molze na suho.

14. Kako menih ne kaže posebnega čaščenja starejših menihov, ki so stari, so dolgo časa menihi, so očetje in voditelji skupnosti? Menih ne vzdržuje telesnih dejanj dobrohotnosti, tako javno kot zasebno, do teh starejših menihov. On ne vzdržuje besednih dejanj dobrohotnosti do njih, tako javno kot zasebno. Ne vzdržuje miselnih dejanj dobrohotnosti do njih, tako javno kot zasebno. Tako menih ne pokaže nobenega posebnega čaščenja starejših menihov, ki so stari in so dolgo časa menihi, so očetje in voditelji skupnosti.

Ko menih poseduje teh enajst kvalitet, je nesposoben rasti, povečanja in izpolnitve v Dhammi in disciplini.

(ENAJST DOBRIH KVALITET, KI KORISTIJO)

15. Menihi, ko **kravji pastir** poseduje enajst dejavnikov, je sposoben čuvanja in reje črede govedi. Katerih enajst? Kravji pastir ima znanje o snovi, je vešč v značilnostih, uspe mu odstraniti mušje ličinke, uspe mu oskrbeti rane, uspe mu dimiti, ve kje je napajališče, ve kako je biti odžejan, pozna poti, je vešč v paši, ne molze na suho, kaže posebno čaščenje do bikov, ki so očetje in voditelji črede. Ko kravji pastir poseduje teh enajst dejavnikov, je sposoben čuvanja in reje črede govedi.

16. Tako tudi, menihi, ko **menih** poseduje enajst kvalitet, je sposoben rasti, povečanja in izpolnitve v tej Dhammi in disciplini. Katerih enajst? Menih ima znanje o snovi, je vešč v značilnostih, uspe mu odstraniti mušje ličinke, uspe mu oskrbeti rane, uspe mu dimiti, ve kje je napajališče, ve kako je biti odžejan, pozna pot, je vešč v paši, ne molze na suho in kaže posebno čaščenje starejših menihov, ki so stari, so že dolgo časa menihi, so očetje in voditelji skupnosti.

17. Kako ima menih znanje o snovi? Menih razume kot dejansko je: ‘Vso snov katerekoli vrste, sestavljajo štirje veliki elementi in snov, ki izhaja iz štirih velikih elementov.’ Tako menih ima znanja o snovi.

18. Kako je menih vešč o značilnostih? Menih razume kot dejansko je: ‘Za norca so značilna njegova dejanja, za modrega človeka so značilna njegova dejanja.’ Tako je menih vešč o značilnostih.

19. Kako menih odstrani mušje ličinke? Ko se pojavi čutna želja, jo menih ne tolerira. On jo opusti, odstrani, odpravi, zatre. Ko se pojavi zlobna misel … Ko se pojavi misel o krutosti … Ko se pojavijo zla slaba stanja, jih menih ne tolerira. On jih opusti, odstrani, odpravi in zatre. Tako menihu uspe odstraniti mušje ličinke.

20. Kako menih oskrbi rane? Ko gleda objekt z očmi, se menih ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja pohlepa in nezadovoljstva. On prakticira svojo zadržanost, varuje sposobnosti oči, se loti zadržanja sposobnosti oči. Pri poslušanju zvoka z ušesi ... Pri vohanju vonja z nosom ... Pri okušanju okusa z jezikom ... Pri dotikanju otipljivega s telesom ... Pri spoznavanju pojavov z umom, se ne oprime njihovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja pohlepa in nezadovoljstva. Prakticira svojo zadržanost, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Tako menih oskrbi rane.

21. Kako menihu ne uspe dimiti? Menih uči druge Dhammo v podrobnosti, kot se jo je naučil in jo obvladal. Tako menih dimi.

22. Kako menih ve, kje je napajališče? Menih gre od časa do časa do tistih menihov, ki so se mnogo naučili, ki so dobro seznanjeni s tradicijo, ki vzdržujejo Dhammo, disciplino in pravila in se pozanima in vpraša: 'Kako je to, častiti gospod? Kakšen je pomen tega?' Ti častiti mu razkrijejo kar ni bilo razkrito, razjasnijo kar ni jasno, ali odstranijo njegove dvome o številnih stvareh, ki vzbujajo dvom. Tako menih ve, kje je napajališče.

23. Kako menih ve kako je, ko si se odžejal? Ko se uči Dhammo in disciplino, ki jo je proglasil Tathāgata, menih dobi navdih o smislu tega, dobi navdih v Dhammi, dobi veselje povezano z Dhammo. Tako menih ve kako je, ko si se odžejal.

24. Kako menih pozna pot? Menih razume Plemenito osemčleno pot kot dejansko je. Tako menih pozna pot.

25. Kako je menih vešč v pašnikih? Menih razume štiri področja pozornosti kot dejansko so. Tako je menih vešč v pašnikih.

26. Kako menih ne molze na suho? Ko zvesti laiki povabijo meniha, da vzame kolikor si želi oblek, hrane, prostorov za počitek in medicinskih potrebščin, menih pozna zmernost v sprejemanju tega. Tako menih ne molze na suho.

27. Kako menih kaže posebno čaščenje starejših menihov, ki so stari, so dolgo časa menihi, so očetje in voditelji skupnosti? Menih vzdržuje telesna dejanja dobrohotnosti, tako javno kot zasebno, do teh starejših menihov. Vzdržuje besedna dejanja dobrohotnosti do njih, tako javno kot zasebno. Vzdržuje umska dejanja dobrohotnosti do njih, tako javno kot zasebno. Tako menih pokaže posebno čaščenje starejših menihov, ki so stari in so dolgo časa menihi, so očetje in voditelji skupnosti.

Ko menih poseduje teh enajst kvalitet, je sposoben rasti, povečanja in izpolnitve v tej Dhammi in disciplini.

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Glej MN 129:2, MN 129:27.

(MN 34) Cūḷagopālaka Sutta – Kratko učenje o kravjem pastirju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Vadži pri kraju Ukkācelā, na bregovih reke Ganges. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(NEUMEN PASTIR)

2. "Menihi, nekoč je živel neumen magadhanski kravji pastir, ki je v zadnjem mesecu deževnega obdobja, v jeseni, ne da bi preiskal obrežje na tej strani ali na oni strani reke Ganges, gnal na drugi breg reke svojo čredo govedi v deželo Videha na mestu, kjer ni bilo plitvine. Čreda, ki se je držala skupaj sredi rečnega toka Gangesa, se je srečala z nesrečo in katastrofo. Zakaj je bilo tako? Ker je neumni magadhanski kravji pastir, v zadnjem mesecu deževnega obdobja, v jeseni, ne da bi preiskal obrežje na tej strani ali na oni strani reke Ganges, gnal preko na drugi breg svoje govedo v deželo Videha na mestu, kjer ni plitvine.

3. Tako tudi, menihi, glede na askete in brahmane, ki so nevešči v tem svetu in drugem svetu, nevešči v Mārovem svetu in kar je zunaj Mārovega sveta, nevešči v svetu smrti in kar je zunaj sveta smrti - bo te, ki mislijo, da bi jih morali poslušati in jim verjeti, vodilo do škode in neprijetnosti za dolgo časa.

(PAMETEN PASTIR)

4. Menihi, nekoč je živel pameten magadhanski kravji pastir, ki je v zadnjem mesecu deževnega obdobja, v jeseni, potem ko je preiskal obrežje na tej strani ali na oni strani reke Ganges, gnal svoje govedo preko na drugi breg v deželo Videha na mestu, kjer je bila plitvina. Gnal je bike, očete in voditelje črede, da so prvi vstopili v reko in so kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg. Gnal je močno govedo in govedo, ki ga je potrebno krotiti, da so naslednji šli v reko in tudi kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg. Gnal je krave in vole, da so naslednji šli v reko in tudi oni so kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg. Nato je gnal teleta in slabotno govedo, da so naslednji šli v reko in tudi kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg. V tem času je pravkar rojenega nežnega telička svoja ljubeča mati spodbudila, da je tudi on kljuboval toku reke Ganges in prišel varno preko na drugi breg. Zakaj je bilo tako? Ker je modri magadhanski kravji pastir v zadnjem mesecu deževnega obdobja, v jeseni, preiskal bližnji in daljni breg reke Ganges in peljal govedo preko na drugi breg v deželo Videha na mestu, kjer je bila plitvina.

5. Tako tudi, menihi, glede asketov in brahmanov, ki so vešči v tem svetu in na drugem svetu, vešči v Mārovem svetu in temu kar je zunaj Mārovega sveta, vešči v svetu smrti in temu kar je zunaj sveta smrti – bo te, ki mislijo, da bi jih morali poslušati in jim verjeti, vodilo do blagostanja in sreče za dolgo časa.

(KLJUBOVANJE MENIHOV)

6. Menihi, tako kot biki, očetje in voditelji črede kljubujejo toku reke Ganges in pridejo varno preko na drugi breg, tako so tudi menihi, ki so **arahanti** z uničenimi vplivi, živeli sveto življenje, naredili kar je bilo potrebno narediti, odložili breme, dosegli resničen cilj, uničili ovire bitnosti in so popolno osvobojeni skozi končno vednost – s kljubovanjem Mārovemu toku, prišli varno preko na drugi breg.

7. Prav tako, kot je močno govedo in govedo, ki ga je potrebno krotiti, kljubovalo toku reke Ganges in prišlo varno preko na drugi breg, tako se bodo tudi ti menihi, ki so uničili pet pripadnosti nižjemu svetu, **ponovno spontano pojavili [v Čistem bivališču]** in tam dosegli končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnili iz tistega sveta - s kljubovanjem Mārovemu toku, prišli varno preko na drugi breg.

8. Prav tako, kot so telice in mladi voli kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg, tako bodo tudi ti menihi, ki so z uničenjem treh ovir in zmanjšanjem poželenja, sovraštva in zablode, ter so enkratni povratniki, **ki se enkrat vrnejo na ta svet**, da napravijo konec neprijetnosti - s kljubovanjem Mārovemu toku, tudi oni prišli varno preko na drugi breg.

9. Prav tako, kot so teleta in slabotno govedo kljubovali toku reke Ganges in prišli varno preko na drugi breg, tako bodo tudi ti menihi, ki so z uničenjem treh ovir vstopajoči v tok, nič več predmet pogube, vezani [za osvoboditev], **namenjeni za prebujenje** - s kljubovanjem Mārovemu toku, tudi oni prišli varno preko na drugi breg.

10. Prav tako, kot je pravkar rojenega nežnega telička svoja ljubeča mati spodbudila in je tudi on kljuboval toku reke Ganges in prišel varno preko na drugi breg, tako bodo tudi ti menihi, ki so **sledilci Dhamme in sledilci prepričanja** - s kljubovanjem Mārovemu toku, tudi oni prišli varno preko na drugi breg.

11. Menihi, jaz sem vešč na tem svetu in na drugem svetu, vešč v Mārovem svetu in v tem, ki je zunaj Mārovega sveta, vešč v svetu smrti in v tem, ki je zunaj sveta smrti. To bo vodilo do blagostanja in sreče za dolgo časa teh, ki mislijo, da me morajo poslušati in verjeti."

12. To je tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je vzvišeni to rekel, je učitelj še rekel:

"Oba, ta svet in svet onkraj
sta dobro opisana od teh, ki vedo,
in kar je še vedno v dosegu Māre
in kar je izven dosega smrti.

Direktno poznavajoč ves svet,
je Prebujeni, ki razume,
odprl vrata v nesmrtnost,
s katero se lahko doseže varnost ugasnitve,

kajti Mārov tok je sedaj prebreden,
njegov tok blokiran, odstranjeno njegovo trsje.
Radujte se, menihi,
in dajte na varno svoja srca."

(MN 35) Cūḷasaccaka Sutta – Kratko učenje Saccaki

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Velikem gozdu pri Vesāliju, v dvorani s koničasto streho.

2. Ob tej priliki se je Saccaka, sin džainista, zadrževal v Vesāliju. Bil je debater in pametni govorec, ki so ga nekateri spoštovali kot svetega moža. V skupnosti v Vesāliju je izjavil: "Ne vidim asketa ali brahmana, voditelja reda, voditelja skupine, učitelja skupine, niti enega, ki trdi, da je popoln in popolno prebujen, ki se ne bi tresel, drhtel, trepetal in znojil pod pazduhama, če bi se moral vključiti v debato z mano. Tudi če bi jaz povedal v debati kaj nesmiselnega, bi se on tresel, drhtel in trepetal, če bi se vključil v debato z mano, kaj šele običajno človeško bitje?"

3. Ko je bilo jutro, se je častiti Assadži oblekel, vzel svojo posodo in zunanjo obleko in odšel v Vesāli po miloščino. Ko se je Saccaka, sin džainista, sprehajal in hodil po Vesāliju, je videl v daljavi prihajati častitega Assadžija. Odšel je do njega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je Saccaka, sin džainista, stopil ob stran in mu rekel:

4. "Gospod Assadži, kako asket Gotama uči svoje učence, kako so Gotamova navodila običajno predstavljena njegovim učencem?"

(UČENJE BLAŽENEGA)

"Tako Blaženi uči svoje učence, Aggivessana, in tako so navodila Blaženega običajno predstavljena njegovim učencem: 'Menihi, snov je nestalna, občutek je nestalen, zaznava je nestalna, tvorbe so nestalne, zavest je nestalna. Menihi, snov je brez sebstva, občutki so brez sebstva, tvorbe so brez sebstva, zavest je brez sebstva. Vse pogojeno je nestalno, vse stvari so brez sebstva.' Tako Blaženi uči svoje učence in tako so navodila Blaženega običajno predstavljena njegovim učencem."

"Če smo slišali to, kar trdi asket Gotama, smo resnično slišali to, s čemer se ne strinjamo. Morda bomo enkrat lahko srečali gospoda Gotamo in se z njim pogovorili. Morda ga bomo lahko odvrnili od tega škodljivega pogleda."

5. Ob tem času se je srečalo petsto Licchavijev v skupščinski dvorani zaradi tega ali onega posla. Saccaka, sin džainista, je odšel do njih in jim rekel: "Pridite dobri Licchaviji, pridite! Danes se bom pogovarjal z asketom Gotamo. Če asket Gotama pred mano trdi, kar mi je trdil eden od njegovih znanih učencev, menih imenovan Assadži, potem tako kot močan mož trdo zgrabi kosmatega ovna za dlake in ga povleče sem in tja in ga povleče naokoli, bom v debati povlekel asketa Gotamo sem in tja in naokoli. Prav tako kot močan mož, ki vari pivo, s silo vrže veliko pivsko sito v globoko cisterno z vodo, ga prime za vogale ter ga povleče sem in tja in naokoli, bom tudi jaz v debati asketa Gotamo povlekel sem in tja in naokoli. Prav tako kot ta močan delavec prime cedilo na vogalih in ga strese dol in gor in ga obrne naokoli, bom tudi jaz v debati stresel asketa Gotamo dol in gor in ga obrnil naokoli. In prav tako kot se šestdeset let star slon lahko potopi v globok ribnik in uživa v igri pranja konoplje, bom tudi jaz užival v igranju pranja konoplje z asketom Gotamo. Pridite ven, dobri Licchaviji, pridite ven! Danes se bom pogovarjal z asketom Gotamo."

6. Nato je nekaj Licchavijev reklo: "Kdo je asket Gotama, da bi lahko ovrgel trditve Saccake, sina džainista? Nasprotno, Saccaka, sin džainista, bo ovrgel trditve asketa Gotame." In nekateri Licchaviji so rekli: "Kdo je Saccaka, sin džainista, da bi lahko ovrgel trditve Blaženega? Nasprotno, Blaženi bo ovrgel trditve Saccake, sina džainista." Potem je Saccaka, sin džainista, odšel s pet tisoč Licchavijev do dvorane s koničasto streho v Velikem gozdu.

7. Takrat so številni menihi hodili gor in dol na odprtem. Saccaka, sin džainista, je odšel do njih in jih vprašal: "Kje se sedaj zadržuje gospod Gotama, gospodje? Mi hočemo videti gospoda Gotamo."

"Blaženi je šel v Veliki gozd, Aggivessana, in sedi ob vznožju drevesa."

8. Saccaka, sin džainista, je skupaj z veliko Licchaviji šel v Veliki gozd do Blaženega. Z njim je izmenjal pozdrave, in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Nekateri od Licchavijev so izkazali spoštovanje Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so z njim izmenjali pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so razprostrli svoje roke v spoštljiv pozdrav Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izgovorili svoje ime in ime naroda v prisotnosti Blaženega in sedli ob stran. Nekateri so molčali in sedli ob stran.

(RAZPRAVA SACCAKE Z BLAŽENIM)

9. Ko je Saccaka, sin džainista, sedel, je rekel Blaženemu: "Rad bi vprašal gospoda Gotamo o nečem, če bi mi gospod Gotama podelil milost odgovora na to vprašanje."

"Vprašaj kar hočeš, Aggivessana."

"Kako gospod Gotama uči svoje učence? In kako se navodila gospoda Gotame običajno predstavljena njegovim učencem?"

"Tako jaz učim moje učence, Aggivessana, in tako so moja navodila običajno predstavljena mojim učencem: 'Menihi, snov je nestalna, občutek je nestalen, zaznava je nestalna, tvorbe so nestalne, zavest je nestalna. Menihi, snov je brez sebstva, občutki so brez sebstva, tvorbe so brez sebstva, zavest je brez sebstva. Vse tvorbe so nestalne, vse stvari so brez sebstva.' Na tak način učim svoje učence in tako so moja navodila običajno predstavljena mojim učencem."

10. "Na misel mi je prišla prispodoba, gospod Gotama."

"Pojasni, kakšna je ta prispodoba, Aggivessana," je rekel Blaženi.

"Karkoli seješ in sadiš in to začne rasti, se poveča in dozori v odvisnosti od zemlje, temelji na zemlji. Ko se opravijo naporna dela, kakršne koli vrste, se vsa opravijo v odvisnosti od zemlje, temeljijo na zemlji. Tako tudi, gospod Gotama, posameznik ima snov za sebstvo in na osnovi snovi pridela odliko ali napako. Posameznik ima občutek za sebstvo in na osnovi občutka pridela odliko ali napako. Posameznik ima zaznavo za sebstvo in na osnovi zaznave pridela odliko ali napako. Posameznik ima tvorbe za sebstvo in na osnovi tvorb pridela odliko ali napako. Posameznik ima zavest za sebstvo in na osnovi zavesti pridela odliko ali napako."

11. "Aggivessana, ali ne trdiš tako: 'Snov je moje sebstvo, občutek je moje sebstvo, zaznava je moje sebstvo, tvorbe so moje sebstvo, zavest je moje sebstvo'?"

"Jaz trdim to, gospod Gotama: 'Snov je moje sebstvo, občutek je moje sebstvo, zaznava je moje sebstvo, tvorbe so moje sebstvo, zavest je moje sebstvo' In tako trdi tudi ta velika množica."

"Kaj ima ta velika množica s tabo, Aggivessana? Prosim omeji se samo na svojo trditev."

"Potem, gospod Gotama, trdim tako: 'Snov je moje sebstvo, občutek je moje sebstvo, zaznava je moje sebstvo, tvorbe so moje sebstvo, zavest je moje sebstvo.'"

12. "V tem primeru, Aggivessana, ti bom v zameno postavil vprašanje. Odgovori nanj, če hočeš. Kaj misliš, Aggivessana? Ali bi maziljeni plemeniti kralj - na primer, kralj Pasenadi iz

Kosale ali kralj Adžātasattu Vedehiputta iz Magadhe - vladal v svojem lastnem kraljestvu tako, da bi usmrtil te, ki bi morali biti usmrčeni, da bi oglobil te, ki bi morali biti oglobljeni in da bi pregnal te, ki bi morali biti pregnani?"

"Gospod Gotama, maziljeni plemeniti kralj - na primer, kralj Pasenadi iz Kosale ali kralj Adžātasattu Vedehiputta iz Magadhe - bi vladal v svojem lastnem kraljestvu tako, da bi usmrtil te, ki naj bodo usmrčeni, da bi oglobil te, ki bi morali biti oglobljeni in bi pregnal te, ki bi morali biti pregnani. Celo te [oligarhične][1] skupnosti in družbe, kot so Vadžiji in Mallijci, izvajajo oblast v svojem lastnem področju tako, da usmrtijo te, ki bi morali biti usmrčeni, da oglobijo te, ki bi morali biti oglobljeni in da preženejo te, ki bi morali biti pregnani, zato bi še toliko bolj to naredil maziljeni plemeniti kralj, kot je kralj Pasenadi iz Kosale ali kralj Adžātasattu Vedehiputta iz Magadhe. On bi to izvršil, gospod Gotama in on bi bil ustrezen, da to izvrši."

13. "Kaj misliš, Aggivessana? Ko tako rečeš: 'Snov je moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad to snovjo, da rečeš: 'Naj bo moja snov takšna, naj moja snov ne bo takšna'?" Ko je bilo to rečeno, je Saccaka, sin džainista, ostal tiho.

V drugo je Blaženi postavil isto vprašanje in v drugo je ostal Saccaka, sin džainista, tiho. Potem mu je Blaženi rekel: "Aggivessana, odgovori zdaj. Sedaj ni čas, da bi bil tiho. Če kdo, ko ga Tathāgata trikrat vpraša razumno vprašanje še vedno ne odgovori, se tam in takrat njegova glava razpoči na sedem delov."

14. Ob tej priložnosti se je duh utrinka, iz katerega so švigale strele in je grozeče držal bliskajoči se meč, ki je gorel, sijal in žarel, pojavil v zraku nad Saccako, sinom džainista, in si mislil: "Če ta Saccaka, sin džainista, ki mu Blaženi trikrat postavi razumno vprašanje še vedno ne odgovori, bom tukaj in zdaj razpočil njegovo glavo na sedem delov." Blaženi je videl duha, iz katerega so švigale strele in videl ga je tudi Saccaka, sin džainista. Saccaka, sin džainista, se je prestrašil, postal zaskrbljen in preplašen. Iskal je svoje zavetje, azil in zatočišče v Blaženem, in mu rekel: "Vprašaj me, gospod Gotama, odgovoril ti bom."

15. "Kaj misliš, Aggivessana? Ko rečeš tako: 'Snov je moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad to snovjo, da rečeš: 'Naj bo moja snov takšna, naj moja snov ne bo takšna'?" - "Ne, gospod Gotama."

16. "Bodi pozoren, Aggivessana, bodi pozoren kako odgovoriš! Kar si rekel prej, se ne sklada s tem, kar si rekel kasneje, niti se to, kar si rekel kasneje, sklada s tem, kar si rekel prej. Kaj misliš, Aggivessana? Ko si rekel: 'Občutek je moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad tem občutkom, da rečeš: 'Naj bo moj občutek tak, naj moj občutek ne bo tak'?" - "Ne, gospod Gotama."

17. "Bodi pozoren, Aggivessana, bodi pozoren kako odgovoriš! Kar si rekel prej, se ne sklada s tem, kar si rekel kasneje, niti se to, kar si rekel kasneje, sklada s tem, kar si rekel prej. Kaj misliš, Aggivessana? Ko si rekel: 'Zaznava je moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad to zaznavo, da rečeš: 'Naj bo moja zaznava takšna, naj moja zaznava ne bo takšna'?" - "Ne, gospod Gotama."

18. "Bodi pozoren, Aggivessana, bodi pozoren kako odgovoriš! Kar si rekel prej, se ne sklada s tem, kar si rekel kasneje, niti se to, kar si rekel kasneje, sklada s tem, kar si rekel prej. Kaj misliš, Aggivessana? Ko si rekel: 'Tvorbe so moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad temi tvorbami, da rečeš: 'Naj bodo moje tvorbe takšne, naj moje tvorbe ne bodo takšne'?" - "Ne, gospod Gotama."

19. "Bodi pozoren, Aggivessana, bodi pozoren kako odgovoriš! Kar si rekel prej, se ne sklada s tem, kar si rekel kasneje, niti se to, kar si rekel kasneje, sklada s tem, kar si rekel prej. Kaj

misliš, Aggivessana? Ko si rekel: 'Zavest je moje sebstvo,' ali imaš takšno moč nad to zavestjo, da rečeš: 'Naj bo moja zavest takšna, naj moja zavest ne bo takšna'?" - "Ne, gospod Gotama."

20. "Bodi pozoren, Aggivessana, bodi pozoren kako odgovoriš! Kar si rekel prej, se ne sklada s tem, kar si rekel kasneje, niti se to, kar si rekel kasneje, sklada s tem, kar si rekel prej. Kaj misliš, Aggivessana, je snov stalna ali je nestalna?" - "Nestalna, gospod Gotama." - "Je to, kar je nestalno, neprijetnost ali je prijetnost?" - "Neprijetnost, gospod Gotama." - "Je to, kar je nestalno, neprijetnost in predmet sprememb in ustreza temu, da se ima za: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Kaj misliš, Aggivessana? Je občutek stalen ali nestalen? ... Je zaznava stalna ali nestalna? ... So tvorbe stalne ali nestalne? ... Je zavest stalna ali nestalna?" - "Nestalna, gospod Gotama." - "Je to kar je nestalno neprijetnost ali prijetnost?" - "Neprijetnost, gospod Gotama." - "Je to, kar je nestalno, neprijetnost in predmet sprememb in ustreza temu, da se ima za: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, gospod Gotama."

21. "Kaj misliš, Aggivessana? Ko se nekdo vda v neprijetnost, se zateče k neprijetnosti, se drži neprijetnosti in tako gleda na to, kaj je neprijetnost: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo,' ali bi lahko nekdo sam popolnoma razumel neprijetnost ali bival s popolnoma uničeno neprijetnostjo?"

"Kako bi lahko, gospod Gotama? Ne, gospod Gotama."

*"Kaj misliš, Aggivessana? Če je tako, ali se ne vdaš v neprijetnost, se zatečeš k neprijetnosti, se držiš neprijetnosti, in tako gledaš na to, kaj je neprijetnost: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?"

"Kako ne bi, gospod Gotama? Da, gospod Gotama."*[2]

22. "To je tako kot če je mož, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine, vzel ostro sekiro in šel v gozd in bi tam videl veliko, ravno, mlado deblo z gladkim lubjem. Ob vznožju bi ga posekal, odsekal krošnjo in odstranil liste. Ko bi šel odstranjevati listje, ne bi nikoli prišel niti do beline in bi pustil srčevino. Tako tudi, Aggivessana, ko te jaz stisnem, sprašujem in navzkrižno zaslišujem o tvoji lastni trditvi se izkaže, da si prazen, brez vsebine in zmoten. Toda ti si postavil trditev pred skupnostjo v Vesāliju: 'Ne vidim asketa ali brahmana, voditelja reda, voditelja skupine, učitelja skupine, niti enega, ki trdi, da je popoln in popolno prebujen, ki se ne bi tresel, drhtel in drgetal in znojil pod pazduhama, če bi se moral vključiti v debato z mano. Tudi, če bi jaz povedal kaj nesmiselnega v debati, bi se on tresel, drgetal in trepetal, če bi se moral vključiti v debato z mano, torej kaj naj rečem o človeškem bitju?' Sedaj so kaplje znoja na tvojem čelu in so proniknile skozi tvoje zunanje oblačilo in padle na tla. Toda na mojem telesu sedaj ni znoja." In Blaženi je odkril svoje telo zlate barve pred skupnostjo. Ko je bilo to rečeno, je Saccaka, sin džainista, obsedel tiho, osupel, s spuščenimi rameni in sklonjeno glavo, čemeren in brez odziva.

23. Ko je Dummukha, sin Licchavijev, videl Saccaka, sina džainista, v takšnem stanju, je rekel Blaženemu: "Prispodoba se mi je pojavila, gospod Gotama."

"Razloži, kaj se ti je pojavilo, Dummukha."

"Predpostavimo, častiti gospod, da je nedaleč od vasi ali mesta ribnik in rakovica v njem. Družba fantov in deklet je odšla iz mesta ali vasi do ribnika, šla v vodo, potegnila rakovico iz vode in jo položila na suha tla. In kadarkoli je rakovica iztegnila nogo, so ji odrezali nogo, jo zlomili, jo zdrobili s palicami in kamni, da rakovica s vsemi svojimi odtrganimi, zlomljenimi in zdrobljenimi nogami ni bila sposobna oditi nazaj v ribnik. Tako je tudi, vso skrivljenost,

zvijanje, pačenje in neodločnost Saccake, sina džainista, Blaženi odrezal, zlomil in zdrobil in sedaj ta ne more spet priti blizu Blaženemu v debati."

24. Ko je bilo to rečeno, mu je Saccaka, sin džainista, rekel: "Počakaj, Dummukha, počakaj! Mi ne govorimo s tabo, tukaj govorimo z gospodom Gotamo."

[Potem je rekel]: "Pa se pogovarjajva, gospod Gotama. Podobno kot pri navadnih asketih in brahmanih, je to bilo zgolj brbljanje, tako mislim. Ampak, na kakšen način je učenec asketa Gotame ta, ki izvršuje njegova navodila, ki se odziva na njegov nasvet, ki je prešel onstran dvoma, postal osvobojen zmedenosti, dosegel neustrašnost in postal neodvisen od drugih, ki sledijo učiteljevemu nauku?"

(PRAKSA UČENCEV BLAŽENEGA)

"Aggivessana, vsako vrsto snovi, če je ta v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti, notranja ali zunanja, groba ali fina, slabša ali boljša, daleč ali blizu – moj učenec vidi vso snov kot dejansko je, s primernim razumevanjem: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Vsako vrsto občutka ... Vsako vrsto zaznave ... Vsako vrsto tvorb ... Vsako vrsto zavesti, če je to v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti, notranja ali zunanja, groba ali fina, slabša ali boljša, daleč ali blizu – moj učenec vidi vso zavest kot dejansko je, s primernim razumevanjem: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Na tak način je moj učenec ta, ki izvršuje moja navodila, ki se odziva na moje nasvete, ki je prešel onstran dvoma, postal osvobojen zmedenosti, dosegel neustrašnost in postal neodvisen od drugih, ki sledijo učiteljevemu nauku."

(ARAHANT)

25. "Gospod Gotama, na kakšen način je menih arahant z uničenimi vplivi, ta, ki je živel sveto življenje, naredil kar je bilo potrebno narediti, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil vse okove bitnosti in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost?"

"Aggivessana, vsako vrsto snovi, če je ta v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti, notranja ali zunanja, groba ali fina, slabša ali boljša, daleč ali blizu – menih vidi vso snov kot dejansko je, s primernim razumevanjem: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo' in brez predpostavke je osvobojen. Vsako vrsto občutka ... Vsako vrsto zaznave ... Vsako vrsto tvorb ... Vsako vrsto zavesti, če je ta v preteklosti, prihodnosti ali sedanjosti, notranje ali zunanje, groba ali fina, slabša ali boljša, daleč ali blizu – menih vidi vso zavest kot dejansko je, s primernim razumevanjem: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo' in brez predpostavke je osvobojen. Na tak način je menih arahant z uničenimi vplivi, ta, ki je živel sveto življenje, naredil kar je bilo potrebno narediti, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil vse okove bitnosti in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost.

26. Ko je menihovo srce tako osvobojeno, ima tri neprekosljive kvalitete: neprekosljivo vizijo, neprekosljivo prakso poti in neprekosljivo osvoboditev. Ko je menih tako osvobojen, še vedno časti, ceni in spoštuje Tathāgato: 'Blaženi je prebujen in uči Dhammo zaradi prebujenja. Blaženi je ukročen in uči Dhammo za ukrotitev sebe. Blaženi je v miru in uči Dhammo zaradi miru. Blaženi je prešel onstran in uči Dhammo za prehod onstran. Blaženi je dosegel ugasnitev in uči Dhammo za dosego ugasnitve.'"

(ZAHVALA SACCAKE)

27. Ko je bilo to rečeno, je Saccaka, sin džainista, odgovoril: "Gospod Gotama, bili smo smeli in predrzni v mišljenju, da bi lahko napadli gospoda Gotamo v razpravi. Človek lahko napade podivjanega slona in najde varnost, vendar ne more napasti gospoda Gotame in najti varnost. Človek lahko napade velik požar in najde varnost, vendar ne more napasti gospoda Gotame in najti varnost. Človek lahko napade strašno strupeno kačo in najde varnost,

vendar ne more napasti gospoda Gotame in najti varnost. Bili smo smeli in predrzni v mišljenju, da lahko napademo gospoda Gotamo v debati.

Naj Blaženi skupaj s skupnostjo menihov privoli in sprejme jutrišnji obrok hrane od mene." Blaženi je privolil v tišini.

28. Vedoč, da je Blaženi privolil, je Saccaka, sin džainista, nagovoril Licchavije: "Poslušajte me, Licchaviji. Asketa Gotamo sem skupaj s skupnostjo menihov povabil na jutrišnji obrok hrane. Prinesete lahko karkoli mislite, da bo primerno za njega."

29. Ko se je noč končala, so Licchaviji prinesli v dar petsto krožnikov z obrednim mlečnim rižem. Saccaka, sin džainista, je imel v svojem lastnem parku pripravljeno dobro hrano različnih vrst. Čas za obrok je naznanil Blaženemu: "Čas je, gospod Gotama, hrana je pripravljena."

30. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel s skupnostjo menihov do parka Saccake, sina džainista, in sedel na pripravljen sedež. Saccaka, sin džainista, je lastnoročno z različnimi vrstami dobre hrane postregel in zadovoljil skupnost menihov, ki jo je vodil Buddha. Ko je Blaženi pojedel in umaknil svoje roke od sklede, je Saccaka, sin džainista, izbral nizek sedež, sedel ob stran in rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, naj bodo zasluga in veliki sadovi zaslug tega dejanja, darovani za zadovoljstvo darovalcev."

"Aggivessana, kolikor zaslug pride od darovanja prejemniku kot si ti – ta, ki ni osvobojen pohlepa, ni osvobojen sovraštva, ni osvobojen zablode – to bo za darovalce. In kolikor pride od darovanja prejemniku kot sem sam – ta, ki je osvobojen pohlepa, osvobojen sovraštva in osvobojen zablode – to bo zate."

Opombe

---

[1] Oligarhija: majhna skupina ljudi, zlasti bogatih, ki ima oblast (ZRC SAZU).
[2] Tekst med zvezdicama manjka v PTS izdaji (Pali Text Society), vendar je vključen v BBS (Buddhsāsana Samiti - v burmanski pisavi) – in SBJ (Buddha Jayanti Tripitaka - v sinhalski pisavi). Pet agregatov se tukaj imenuje neprijetnost, ker so nestalni in niso dovzetni za upravljanje v skladu z našo voljo.

(MN 36) Mahāsaccaka Sutta – Dolgo učenje Saccaki

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Velikem gozdu pri Vesāliju, v dvorani s koničasto streho.

2. Ob tej priliki, ko je bilo jutro, se je oblekel, vzel svojo skodelo in zunanje oblačilo in se namenil v Vesāli po miloščino.

3. Saccaka, sin džainista se je sprehajal in prišel do dvorane s koničasto streho v Velikem gozdu. Ko ga je častiti Ānanda videl prihajati v daljavi, je rekel Blaženemu: "Častiti gospod, prihaja Saccaka, sin džainista, debater in pametni govorec, ki ga nekateri spoštujejo kot svetega moža. Na slab glas hoče spraviti Buddho, Dhammo in Sangho. Bilo bi dobro, če bi Blaženi iz milosti nekaj časa sedel z njim." Blaženi je sedel na pripravljen sedež in ko je Saccaka, sin džainista, prišel do Blaženega, je z njim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel Blaženemu:

(RAZVIJANJE TELESA IN UMA)

4. "Gospod Gotama, nekateri asketi in brahmani bivajo v sledenju razvoja telesa in ne razvoja srca. Dotakne se jih telesno neprijeten občutek. V preteklosti, ko se ga je dotaknil telesno neprijeten občutek, bi njegovo stegno postalo togo, bi mu počilo srce, vroča kri bi brizgnila iz njegovih ust in bi postal nor, bi ponorel. Njegovo srce je bilo podrejeno telesu, telo ga je obvladovalo. Zakaj je tako? Ker srce ni bilo razvito. Toda obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki bivajo v sledenju razvoja srca in ne razvoja telesa. Njih se dotakne srčno neprijeten občutek. V preteklosti, ko se je nekoga dotaknil srčno neprijeten občutek, bi njegovo stegno postalo togo, bi mu počilo srce, vroča kri bi brizgnila iz njegovih ust in bi postal nor, bi ponorel. Njegovo telo je bilo podrejeno srcu, srce ga je obvladovalo. Zakaj je tako? Ker telo ni bilo razvito. Gospod Gotama, prišlo mi je na misel: 'Gotovo učenci gospoda Gotame bivajo v sledenju razvoja srca, ne razvoja telesa.'"

5. "Aggivessana, kaj si se naučil o razvoju telesa?"

"No, na primer Nanda Vaccha, Kisa Sankicca, Makkhali Gosāla. Oni hodijo nagi, zavračajo običaje, si ližejo svoje roke, ne pridejo, ko se jih vabi, se ne ustavijo, ko se jih prosi. Ne sprejmejo prinesene hrane ali hrane posebej pripravljene zanje ali povabila nanjo. Ne sprejmejo ničesar iz lonca, iz sklede, preko praga, preko palice, preko posode z ročajem, od dveh, ki se hranita skupaj, od noseče ženske, od doječe ženske, od ženske med moškimi, od tam kjer se reklamira razdeljevanje hrane, od tam kjer čakajo psi, od tam kjer brenčijo muhe. Ne sprejemajo rib ali mesa, ne pijejo žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Hranijo se pri eni hiši z enim grižljajem, hranijo se pri dveh hišah z dvema grižljajema ... hranijo se pri sedmih hišah s sedmimi grižljaji. Živijo od ene skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan. Hranijo se enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na vsakih sedem dni, in tako do enkrat na štirinajst dni. Prakticirajo hranjenje v določenih intervalih."

6. "Toda, ali jim tako malo zadostuje, Aggivessana?"

"Ne, gospod Gotama, včasih jedo odlično trdo hrano, jedo odlično mehko hrano, okušajo odlične dobrote, pijejo odlične pijače. Tako spet dobijo svojo moč, se ojačajo in postanejo debeli."

"Kar so prej izgubili, Aggivessana, so kasneje ponovno pridobili. Tako je s povečanjem in zmanjšanjem tega telesa. Kaj si se ti naučil o razvoju srca?"

Ko je Saccako, sina džainista, Blaženi vprašal o razvoju srca, on ni bil sposoben odgovoriti.

7. Potem mu je Blaženi rekel: "Kar si pravkar govoril, da je razvoj telesa, Aggivessana, ni razvoj telesa v skladu z Dhammo v disciplini Blaženega. Ker ne poznaš razvoja telesa, kako naj bi poznal, kaj je razvoj srca? Pa vendar, Aggivessana, o tem kako je nekdo nerazvit v telesu in nerazvit v srcu, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal." - "Da, gospod," je odgovoril Saccaka, sin džainista. Blaženi je rekel:

(RAVNANJE NEPOUČENEGA NAVADNEGA POSAMEZNIKA)

8. "Kako, Aggivessana, je nekdo nerazvit v telesu in nerazvit v srcu? Aggivessana, v nepoučenem navadnem posamezniku se pojavi prijeten občutek. Dotaknjen s tem prijetnim občutkom, zahrepeni po užitku in še naprej hrepeni po užitku. Ta njegov prijeten občutek preneha. S prenehanjem prijetnega občutka, se pojavi neprijeten občutek. Dotaknjen z neprijetnim občutkom, ga skrbi, žalosti in je obupan, v joku se tolče po prsih in postane zmeden. Ko se je v njem pojavil prijeten občutek, je ta zavzel njegovo srce in tam ostal, ker telo ni razvito. In ko se je pojavil v njem neprijeten občutek, je ta zavzel njegovo srce in tam ostal, ker srce ni razvito. Vsakdo, v katerem na ta dvojni način nastali prijeten občutek zavzame njegovo srce in ostane tam, ker njegovo telo ni razvito, in nastali neprijeten občutek zavzame njegovo srce in ostane tam, ker njegovo srce ni razvito, je nerazvit v telesu in nerazvit v srcu.

(RAVNANJE DOBRO POUČENEGA PLEMENITEGA UČENCA)

9. In kako, Aggivessana, je nekdo razvit v telesu in razvit v srcu? Aggivessana, v dobro poučenem plemenitem učencu se pojavi prijeten občutek. Dotaknjen s tem prijetnim občutkom on ne zahrepeni po užitku ali še naprej hrepeni po užitku. Ta njegov prijeten občutek preneha. S prenehanjem prijetnega občutka, se pojavi neprijeten občutek. Dotaknjen z neprijetnim občutkom, ga ne skrbi, se ne žalosti in ni obupan, v joku se ne tolče po prsih in ne postane zmeden. Ko se je v njem pojavil prijeten občutek, ta ni zavzel njegovega srca in tam ostal, ker je telo razvito. In ko se je pojavil v njem neprijeten občutek, ta ni zavzel njegovega srca in tam ostal, ker je srce razvito. Vsakdo, v katerem na ta dvojni način nastali prijeten občutek ne zavzame njegovega srca in ostane tam, ker je njegovo telo razvito, in nastali neprijeten občutek ne zavzame njegovega srca in ostane tam, ker je njegovo srce razvito, je razvit v telesu in razvit v srcu."

(RAVNANJE BLAŽENEGA)

10. "Jaz imam tako zaupanje v gospoda Gotamo: 'Gospod Gotama je razvit v telesu in razvit v srcu.'"

"Zagotovo, Aggivessana, tvoje besede so nesramne in nevljudne, vendar ti bom vseeno odgovoril. Odkar sem si obril svoje lase in brado, si oblekel rumeno haljo in šel naprej od doma v brezdomstvo, ni bilo mogoče, da bi nastali prijeten občutek zavzel moje srce in tam ostal ali da bi nastali neprijeten občutek vstopil v moje srce in tam ostal."

11. "Ali ni nikoli nastal v gospodu Gotami občutek, ki bi bil tako prijeten, da bi lahko zavzel njegovo srce in tam ostal? Ali ni nikoli nastal v gospodu občutek, ki bi bil tako neprijeten, da bi lahko zavzel njegovo srce in tam ostal?"

12. "Kako ne bi, Aggivessana? Aggivessana, pred mojim prebujenjem, ko sem bil še samo neprebujeni bodhisatta, sem si mislil: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ni enostavno, ko živiš doma, živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo.

13. Kasneje, ko sem bil še vedno mlad, črnolas mladenič, oskrbljen z blagoslovom mladosti, v začetku življenja, čeprav sta moja mati in oče želela drugače in jokala oblita s solzami, sem si obril glavo in brado, si nadel rumena oblačila in odšel od doma v brezdomstvo.

(UČENJE PRI ĀḶĀRA KĀLĀMI)

14. Ko sem se odrekel svetu, v iskanju tega, kar je dobro in iskal najvišje stanje popolnega miru, sem odšel do Āḷāra Kālāme in mu rekel: 'Prijatelj Kālāma, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Āḷāra Kālāma je odvrnil: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož kmalu vstopi in biva v njem, da sam spozna skozi direktno vednost nauk svojega učitelja.' Jaz sem se hitro naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem lahko trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ne zgolj skozi prepričanje Āḷāra Kālāma izjavlja: ''Z uresničenjem zase, z direktno vednostjo, jaz vstopim in bivam v tem učenju.' Gotovo Āḷāra Kālāma biva v vpogledu iz vednosti v to učenje.' Potem sem šel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, na kakšen način izjavljaš, da s svojo realizacijo z direktno vednostjo vstopiš in bivaš v tem učenju?' V odgovoru je on razglasil področje ničnosti.

Premislil sem: 'Nima samo Āḷāra Kālāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega Āḷāra Kālāma izjavlja, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo?'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, je to na ta način, da si izjavil, da si vstopil in bival v tem učenju, da si sam to uresničil z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'Na ta način, prijatelj, sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju, da sem to sam uresničil z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Torej, učenje za katerega izjavljam, da sem vstopil vanj, v njem bivam na način, da sem to uresničil sam z direktno vednostjo je učenje, v katerega si vstopil ti in bivaš v njem, tako da si sam vstopil vanj in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga jaz razglašam, v katerega sem vstopil in v njem bivam s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga jaz poznam in jaz poznam učenje, ki ga poznaš ti. Kot sem jaz, si ti in kot si ti, sem jaz. Pridi, prijatelj, dajva sedaj skupaj voditi to skupnost.'

Moj učitelj Āḷāra Kālāma je postavil mene, njegovega učenca, na enakovreden položaj z njim in me tako nagradil z najvišjo častjo. Ampak, prišlo mi je na misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, temveč samo do vrnitve v področje ničnosti.' Nezadovoljen s tem učenjem, sem ga zapustil in odšel stran.

(UČENJE PRI UDDAKA RĀMAPUTTI)

15. V iskanju, menihi, tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel k Uddaka Rāmaputti in mu rekel: 'Prijatelj, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Uddaka Rāmaputta je odgovoril: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož lahko hitro vstopi in biva v njem, da sam zase uresniči učiteljevo učenje skozi svojo direktno vednost.' Kmalu sem se naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ni zgolj skozi prepričanje Rāma izjavil: "S svojim uresničenjem z direktno vednostjo, vstopim in bivam v tem učenju." Seveda je Rāma bival z vpogledom iz vednosti v to učenje.' Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, na kakšen način je Rāma izjavil, da je z svojim uresničenjem z direktno vednostjo vstopil in bival v tem učenju?' V odgovoru je Uddaka Rāmaputta razodel področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.

Premislil sem: 'Ni imel samo Rāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega je Rāma izjavil, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo.'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, je bilo na ta način, da je Rāma izjavil, da je vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'To je način, prijatelj, na katerega sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takšnega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Tako je učenje, za katerega je Rāma razglasil, da je vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in bivaš v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga je Rāma razglasil, da je vanj vstopil in bival v njem s svojim uresničenje z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga je poznal Rāma in Rāma je poznal učenje, ki ga poznaš ti. Kot je bil Rāma, tako si ti, kot si ti, tako je bil Rāma. Pridi, prijatelj, vodi zdaj to skupnost.'

Tako je Uddaka Rāmaputta, moj tovariš v svetem življenju, postavil mene na mesto učitelja in mi podelil najvišjo čast. Ampak, prešinila me je misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, temveč samo do vrnitve v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Nezadovoljen s tem učenjem, sem ga zapustil in odšel.

16. Še vedno v iskanju tega, kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem hodil po etapah skozi deželo Magadhan, dokler nisem končno prišel do Senānigama blizu Uruvelā. Tam sem videl prijeten kos zemlje, očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. Premislil sem: 'To je prijeten kos zemlje, to je očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. To bo služilo za prizadevanje tistega, ki si želi prizadevati.' In sedel sem tam razmišljajoč: 'To bo služilo za prizadevanje.'

(TRI PRISPODOBE S KOSOM LESA)

17. Tri prispodobe so mi spontano prišle na misel, o katerih prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži v vodi, in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Aggivessana? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto tako, da vzame trsko in z njo drgne moker, živ kos lesa, ki leži v vodi?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je to moker, živ kos lesa, ki leži v vodi. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki še vedno ne živijo telesno in miselno odmaknjeni od užitkov, in katerih želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta, ti čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja.

In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila prva prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

18. Aggivessana, druga prispodoba se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži na suhih tleh, daleč od vode in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Aggivessana? Ali bi lahko mož prižgal ogenj in naredil toploto, tako da bi vzel trsko in jo drgnil ob moker, živ kos lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je to moker, živ kos lesa, čeprav leži na suhih tleh, daleč od vode. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki živijo telesno in miselno odmaknjeni od užitkov, vendar katerih želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta, ti asketi in brahmani čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja. In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila druga prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

19. Aggivessana, tretja prispodoba se mi je spontano pojavila, o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da tam leži suh, izsušen kos lesa na suhih tleh, daleč od vode in pride mož s trsko, in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Aggivessana? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto z drgnjenjem trske s suhim, posušenim kosom lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Da, gospod Gotama. Zakaj tako? Ker je suh, posušen kos lesa, in leži na suhih tleh, daleč od vode."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki živijo telesno in miselno odmaknjeni od užitkov, katerih so bile želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih v celoti opuščena in notranje zatrta, ti čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so sposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja. In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so sposobni videnja iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila tretja prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

To so bile tri prispodobe, ki so se mi spontano pojavile in o katerih prej nikoli nisem slišal.

(UKROTITEV SRCA)

20. Pomislil sem: 'Kaj če s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo mojih ust premagam, ukrotim in strem srce s srcem.' Tako sem s stisnjenimi zobmi in s svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem. Ko sem to storil, je tekel znoj iz mojih pazduh. Kot lahko močan mož prime šibkejšega za glavo ali ramena in ga vrže na tla, ga ukroti in stre, tako sem s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem in znoj je tekel iz mojih pazduh. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

(MEDITACIJA BREZ DIHANJA)

21. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta in nos. Ko sem to storil, je glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes. Kot da je tam glasen zvok gibanja in pihanja kovaških mehov, tako je tudi, ko sem ustavil vdihovanje in izdihovanje skozi usta in nos, glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

22. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, so siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo. Kot bi močan mož razdelil mojo glavo z ostrim mečem, tako so, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoja usta, nos in ušesa, siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

23. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močne bolečine v glavi. Kot bi močan mož stiskal trd usnjen trak okoli moje glave, kot da je to naglavni trak, tako sem, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, imel močne bolečine v glavi. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

24. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, so močni vetrovi razsekali moj trebuh. Kot bi vešč mesar ali njegovi pomočnik razsekala trebuh goveda z ostrim mesarskim nožem, tako so, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, močni vetrovi razsekali moj trebuh. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

25. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močno pekoč občutek v svojem telesu. Kot bi dva močna moška prijela manj močnega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo polno vroče žerjavice, tako me je, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, močno žgalo v telesu. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem. Ampak, neprijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

26. Ko so me videla božanstva, so nekatera rekla: 'Asket Gotama je mrtev.' Druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev, on umira.' In druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev niti umira, on je arahant, ker arahanti bivajo na tak način.'

(ASKEZA S HRANO)

27. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram popolno prekinitev jemanja hrane.' In prišla so božanstva k meni in mi rekla: 'Dobri gospod, ne prakticiraj popolne prekinitve jemanja hrane. Če to narediš, bomo vlile nebeško hrano v pore tvoje kože in ti boš od tega živel.' Pretehtal sem: 'Če trdim, da se bom popolnoma postil, medtem pa mi bodo ta božanstva vlivala nebeško hrano v pore moje kože in bom od tega živel, potem bom lagal.' Zato sem odslovil ta božanstva rekoč: 'Ni potrebe.'

28. Pomislil sem: 'Kaj če vzamem zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha.' Tako sem vzel zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to bila fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha. Ko sem to storil, je moje telo doseglo stanje ekstremne izčrpanosti. Ker sem tako malo jedel, so moji udi postali podobni spojenim delom stebla vinske trte ali steblom bambusa. Ker sem tako malo jedel, je moja zadnjica postala kakor kamelje kopito. Ker sem tako malo jedel, so vretenca na moji hrbtenici štrlela kakor nanizane kroglice na vrvici. Ker sem tako malo jedel, so moja rebra štrlela kakor mršavi tramovi starega skednja brez strehe. Ker sem tako malo jedel, je lesk mojih oči potonil daleč dol v njihove jamice in je izgledal kakor lesk vode, ki je potonila globoko v vodnjak. Ker sem tako malo jedel, je moje lasišče zakrnelo in uvelo, kakor zelena grenka buča, ki se naguba in oslabi v vetru in soncu. Ker sem tako malo jedel, se je moja koža s trebuha lepila na mojo hrbtenico. Če sem se dotaknil kože svojega trebuha, sem naletel na hrbtenico in če sem se dotaknil svoje hrbtenice, sem naletel na kožo s trebuha. Če sem uriniral ali odvajal blato, sem se tam prevrnil na obraz, če sem z drgnjenjem udov s svojimi rokami poskusil olajšati svoje telo, so dlake, razpadle pri svojih koreninah in odpadle od mojega telesa.

29. Ko so me ljudje videli, so nekateri rekli: 'Asket Gotama je črn.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni črn, je rjav.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni niti črn niti rjav, on ima kožo zlate barve,' tako zelo se je čista, svetla barva moje kože izrodila zaradi tega, ker sem tako malo jedel.

30. Pomislil sem: 'Katerikoli asketi ali brahmani v preteklosti so doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v prihodnosti bodo doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti doživljajo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. Vendar s to strašno prakso strogosti nisem dosegel nobenih neobičajnih stanj, nobene razlike v vpogledu iz vednosti, ki bi bil vreden plemenitih. Ali lahko obstaja druga pot do prebujenja?'

(ISKANJE POTI DO PREBUJENJA)

31. Premišljeval sem: 'Spomnim se, ko je bil moj sakyanski oče zaposlen in sem sedel v hladni senci drevesa rožnate jablane. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj sem vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Ali bi lahko to bila pot do prebujenja?' Potem je sledeč temu spominu prišlo spoznanje: 'To je pot do prebujenja.'

32. Pomislil sem: 'Zakaj se bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji?' Pomislil sem: 'Jaz se ne bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji.'

33. Premišljeval sem: 'Ni enostavno doseči ta užitek s telesom, ki je tako pretirano izčrpano. Kaj če jem nekaj trde hrane – nekaj kuhanega riža in kruha.' In jaz sem jedel nekaj trde hrane - nekaj kuhanega riža in kruha. Ta čas me je čakalo pet menihov in si mislilo: 'Če naš asket Gotama doseže neko višje stanje, nas bo o tem obvestil.' Toda, ko sem jedel kuhan riž in kruh, se je pet menihov zgražalo in me zapustilo, misleč: 'Asket Gotama sedaj živi razkošno, opustil je svoje prizadevanje in se vrnil k razkošju.'

(STOPNJE ZBRANOSTI)

34. Ko sem jedel trdo hrano in spet dobil svojo moč, sem popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Toda takšen prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

35-37. Z umiritvijo misli in razmišljanja, sem vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... sem vstopil in bival v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti... sem vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti ... Toda takšen prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

(TRI VEDNOSTI)

38. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto in je doseglo mirnodušnost, **sem ga usmeril k spominu na pretekla življenja**. Spomnil sem se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako sem se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj.

39. To je bila prva resnična vednost, ki sem jo dosegel v prvem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen. Toda takšen prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

40. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto in je doseglo mirnodušnost, **sem ga usmeril k vednosti o umiranju in ponovnem rojstvu bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, sem videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razumel sem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako sem z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumel, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

41. To je bila druga resnična vednost, ki sem jo dosegel v drugem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen. Toda takšen prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

42. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto in je doseglo mirnodušnost, **sem ga usmeril k vednosti o uničenju vplivov**. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je neprijetnost' ... 'To je izvor neprijetnosti' ... 'To je prenehanje neprijetnosti' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti' ... 'To so vplivi' ... 'To je izvor vplivov' ... 'To je prenehanje vplivov' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

43. Ko sem to vedel in videl, je bilo moje srce osvobojeno vpliva želje po užitku, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je bilo osvobojeno, je prišla vednost: 'Osvobojeno je.' Direktno sem vedel: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

44. To je bila tretja resnična vednost, ki sem jo dosegel v tretjem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen. Toda takšen prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

45. Aggivessana, spomnim se, ko sem učil Dhammo zbor več stotih in celo takrat je vsak posameznik mislil: 'Asket Gotama uči Dhammo posebej mene.' Toda to se ne sme tako jemati. Tathāgata uči Dhammo druge samo zato, da jim da znanje. Ko je govor končan, Aggivessana, potem umirim svoje srce notranje, ga utišam, pripeljem v samoto in ga zberem na to isto znamenje zbranosti kot prej, v katerem stalno bivam."

"To se lahko verjame za gospoda Gotamo, ker je izpopolnjen in popolno prebujen. Ali se gospod Gotama spomni, da je spal podnevi?"

46. "Jaz se spomnim, Aggivessana, da sem v zadnjem mesecu toplega obdobja, ob povratku s poti po miloščino, po mojem obroku hrane, ležal na svojem gornjem štirikrat prepognjenem oblačilu in ležal na svoji desni strani, in sem zaspal premišljen in popolnoma pazljiv."

(BIVANJE V ZMOTI)

"Nekateri asketi in brahmani imenujejo to bivanje v zmoti, gospod Gotama."

"Ni na tak način nekdo v zmoti ali ni v zmoti, Aggivessana. Glede na to, kako je nekdo v zmoti ali ni v zmoti, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, gospod," je odgovoril Saccaka, sin džainista. Blaženi je rekel:

47. "V zmoti je ta, Aggivessana, ki ni opustil vplivov, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Z neopuščanjem vplivov je nekdo v zmoti. V zmoti ni ta, ki je opustil vplive, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva in smrti. Z opuščanjem vplivov nekdo ni v zmoti. Tathāgata, Aggivessana, je opustil vplive, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročijo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. On je vplive odrezal pri koreninah, jih naredil kot palmin štor, opravil z njimi, da niso več predmet prihodnjega nastanka. Kot palmino drevo, katerega krošnja je bila odrezana ni več sposobno nadaljnje rasti, tako je tudi Tathāgata opustil vplive, ki onesnažujejo ... opravil z njimi, da ni več podvržen prihodnjemu nastanku."

48. Ko je bilo to rečeno je Saccaka, sin džainista, rekel: "Osupljivo je, gospod Gotama, neverjetno je, kako je gospod Gotama vedno znova odgovarjal na žalitve, in ko je bil napaden z nevljudnim načinom govora, se je barva njegove kože posvetlila in se je njegov obraz razvedril, kar se pričakuje za nekoga, ki je popoln in popolno prebujen. Spomnim se, gospod Gotama, sodelovanja Pūraṇa Kassape v debati, ko se je izvijal, vodil pogovor stran, kazal jezo, sovraštvo in zagrenjenost. Ampak, ko je gospod Gotama vedno znova odgovarjal na žaljivosti, napaden z nevljudnim načinom govora, se je barva njegove kože posvetlila in se je njegov obraz razvedril, kar se pričakuje za nekoga, ki je popoln in popolno prebujen. Spomnim se, gospod Gotama, sodelovanja Makkhali Gosāle ... Adžita Kesakambala ... Pakudha Kaccāyana ... Sañdžaya Belaṭṭhiputte ... džainista Nātaputte v debati, ko se je izvijal, vodil pogovor stran, kazal jezo, sovraštvo in zagrenjenost. Ampak, ko je gospod Gotama vedno znova odgovarjal na žalitve, napaden z nevljudnim potekom govora, se je barva

njegove kože posvetlila in se je njegov obraz razvedril, kar se pričakuje za nekoga, ki je popoln in popolno prebujen. In sedaj, gospod Gotama, odhajamo. Zaposleni smo in moramo veliko postoriti."

"Sedaj je čas, Aggivessana, napravi kar misliš, da je ustrezno."

Potem je Saccaka, sin džainista, navdušen in vesel besed Blaženega, vstal iz svojega sedeža in odšel.

(MN 37) Cūḷataṇhāsankhaya Sutta – Kratko učenje o uničenju želja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthiju, v Vzhodnem parku, v palači Migārove matere.

2. Takrat je Sakka, vladar božanstev, odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je stopil ob stran in vprašal: "Častiti gospod, na kratko, kako je menih osvobojen z uničenjem želja, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi?"

3. "Vladar božanstev, menih je slišal, da ni nič vrednega, česar bi se trdno držal. Ko je menih slišal, da ni nič vrednega, česar bi se trdno držal, on direktno ve vse. Ko direktno ve vse, popolno razume vse. Ko popolno razume vse, kakršenkoli občutek čuti, naj bo to prijeten ali boleč ali niti prijeten niti boleč, biva v motrenju nestalnosti v teh občutkih, v motrenju ugašanja, motrenju prenehanja, motrenju opuščanja. Ko tako motri, se ne oprime na ničesar v svetu. Ko se ne oprime, ni vznemirjen. Ko ni vznemirjen, osebno doseže ugasnitev. On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.' Na kratko, vladar božanstev, na tak način je menih osvobojen z uničenjem želja, ta, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi."

4. Potem se je Sakka, vladar božanstev, radosten in vesel besed Blaženega, poklonil Blaženemu, ga imel ob svoji desni strani in naenkrat izginil.

5. Ob tej priložnosti je častiti Mahā Moggallāna sedel nedaleč od Blaženega. Premišljeval je: "Ali je ta duh utrinka razumel pomen besed Blaženega, ko se je razveselil, ali jih ni razumel? Kaj če ugotovim, ali jih je ali jih ni."

6. Tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, je častiti Mahā Moggallāna izginil iz palače Migārove matere v Vzhodnem parku in se prikazal med božanstvi Triintridesetih.

(LAGODNO ŽIVLJENJE)

7. Ob tej priliki se je Sakka, vladar božanstev, zabaval ob igranju velikega orkestra in v glasbi užival v Parku užitka enega lokvanja. Ko je videl v daljavi prihajati častitega Mahā Moggallāna, je razpustil glasbenike, odšel do častitega Mahā Moggallāna in mu rekel: "Pridi, dobri gospod Moggallāna! Pozdravljen, dobri gospod Moggallāna! Dolgo časa je minilo, dobri gospod Moggallāna, kar si našel priložnost, da si prišel sem. Sedi, dobri gospod Moggallāna, ta sedež je pripravljen."

Častiti Mahā Moggallāna je sedel na pripravljen sedež. Sakka je ob strani zavzel nižji sedež in sedel nanj. Častiti Mahā Moggallāna ga je vprašal:

8. "Kosiya, kako ti je Blaženi na kratko pojasnil osvoboditev z uničenjem želja? Bilo bi dobro, če bi tudi mi slišali to pojasnilo."

"Dobri gospod Moggallāna, mi smo tako zaposleni, mi imamo tako veliko za narediti, ne samo za naše lastne posle, ampak tudi za posle božanstev Triintridesetih. Poleg tega, dobri gospod Moggallāna, kar se dobro sliši, dobro nauči, dobro posluša, dobro zapomni, naenkrat izgine od nas. Dobri gospod Moggallāna, enkrat se je zgodilo, da je izbruhnila vojna med

božanstvi in titani. V tisti vojni so zmagali božanstva in titani so bili poraženi. Ko sem zmagal v tej vojni in se vrnil kot zmagovalec, sem zgradil palačo Vedžayanta. Dobri gospod Moggallāna, palača Vedžayanta ima sto stolpov in vsak stolp ima sedemsto zgornjih sob in vsaka zgornja soba ima sedem nimf in vsaka nimfa ima sedem služkinj. Bi radi videli ljubkost palače Vedžayanta, dobri gospod Moggallāna?" Častiti Mahā Moggallāna je privolil v tišini.

9. Potem sta Sakka, vladar božanstev in božanski kralj Vessavaṇa odšla do palače Vedžayanta in dala prednost častitemu Mahā Moggallānu. Ko so služkinje Sakke videle, da v daljavi prihaja častiti Mahā Moggallāna, so bile v zadregi in jih je bilo sram in so šle vsaka v svojo sobo. Prav tako kot je snaha zbegana in jo je sram, ko jo gleda njen tast, tako so tudi, ko so služkinje Sakke videle prihajati častitega Mahā Moggallāna, bile zbegane in jih je bilo sram in so odšle vsaka v svojo sobo.

10. Sakka, vladar božanstev in božanski kralj Vessavaṇa sta spremljala častitega Mahā Moggallāna povsod po palači Vedžayanta: "Poglej, dobri gospod Moggallāna, to lepoto palače Vedžayanta! Poglej, dobri gospod Moggallāna, to lepoto palače Vedžayanta!"

"To je čast za častitega Kosiya, nekoga, ki je v preteklosti opravil odlična dejanja. Kadarkoli človeška bitja vidijo karkoli lepega, rečejo: 'Gospodje, to je čast za božanstva Triintridesetih!' To je čast za častitega Kosiya, nekoga, ki je v preteklosti napravil odlična dela."

(PREIZKUS)

11. Potem je častiti Mahā Moggallāna takole razmislil: "Ta duh živi mnogo preveč malomarno. Kaj če v njem izzovem občutek izrednih razmer?" Potem je častiti Mahā Moggallāna izvedel takšen prikaz neobičajne moči, da je s konico svojega prsta na nogi napravil, da se je palača Vedžayanta stresla in zadrgetala in drhtela. Sakka in božanski kralj Vessavaṇa in božanstva Triintridesetih so bili začudeni in osupli in so rekli: "Gospodje, to je osupljivo, to je neverjetno, kakšno moč in silo ima asket, da s konico svojega prsta na nogi napravi, da se božansko območje strese, zadrgeta in drhti!"

12. Ko je častiti Mahā Moggallāna vedel, da je bil v Sakki, vladarju božanstev, izzvan tak občutek izrednih razmer, da so mu dlake stale pokonci, ga je vprašal: "Kosiya, kako ti je Blaženi na kratko pojasnil osvoboditev skozi uničenje želja? Bilo bi dobro, če bi lahko slišali to pojasnilo."

"Dobri gospod Moggallāna, odšel sem do Blaženega, se mu poklonil in stoječ ob strani rekel: 'Častiti gospod, na kratko, kako je menih osvobojen z uničenjem želja, ta, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi?' Ko je bilo to rečeno, dobri gospod Moggallāna, mi je Blaženi rekel: 'Vladar božanstev, menih je slišal, da ni nič vrednega, česar bi se trdno držal. Ko je menih slišal, da ni nič vrednega, česar bi se trdno držal, on direktno ve vse. Ko direktno ve vse, popolno razume vse. Ko popolno razume vse, kakršenkoli občutek čuti, naj bo to prijeten ali boleč ali niti prijeten niti boleč, biva v motrenju nestalnost v teh občutkih, v motrenju ugašanja, motrenju prenehanja, motrenju opuščanja. Ko tako motri, se ne oprime za ničesar v svetu. Ko se ne oprime, ni vznemirjen. Ko ni vznemirjen, osebno doseže ugasnitev. On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.' Na kratko, vladar božanstev, na tak način je menih osvobojen z uničenjem želja, ta, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi.' Tako mi je Blaženi na kratko pojasnil osvoboditev skozi uničenje želja, dobri gospod Moggallāna."

13. Častiti Mahā Moggallāna se je navdušil in razveselil v besedah Sakke, vladarja božanstev. Potem je, tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, izginil od božanstev Triintridesetih in se pojavil v Vzhodnem parku, v palači Migārove matere.

14. Kmalu potem, ko je častiti Mahā Moggallāna izginil, so pomočniki Sakke, vladarja božanstev, vprašali Sakko: "Dobri gospod, je bil to vaš učitelj, Blaženi?" - "Ne, dobri gospodje, to ni bil moj učitelj, Blaženi. To je bil eden od mojih tovarišev v svetem življenju, častiti Mahā Moggallāna."[1] - "Dobri gospod, to je pridobitev za vas, da ima vaš tovariš v svetem življenju takšno moč in silo. Še toliko večja pridobitev pa je ta, da je Blaženi vaš učitelj!"

15. Potem je častiti Mahā Moggallāna odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in ga vprašal: "Častiti gospod, ali se Blaženi spomni kratkega pojasnila – določenemu slavnemu duhu z velikim spremstvom – o osvoboditvi skozi uničenje želja?"

"Spomnim se tega, Moggallāna. Sakka, vladar božanstev, je prišel k meni in ko se mi je poklonil, je stal ob strani in vprašal: 'Častiti gospod, na kratko, kako je menih osvobojen z uničenjem želja, ta, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi?' Ko je bilo to rečeno, sem mu rekel: 'Vladar božanstev, menih je slišal, da se ni vredno na nič navezati. Ko je menih slišal, da ni nič vrednega, česar bi se trdno držal, on direktno ve vse. Ko direktno ve vse, popolno razume vse. Ko popolno razume vse, kakršenkoli občutek čuti, naj bo to prijeten ali boleč ali niti prijeten niti boleč, biva v motrenju nestalnost v teh občutkih, v motrenju ugašanja, motrenju prenehanja, motrenju opuščanja. Ko tako motri, se ne oprime za ničesar v svetu. Ko se ne oprime, ni vznemirjen. Ko ni vznemirjen, osebno doseže ugasnitev. On razume: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." Na kratko, vladar božanstev, na tak način je menih osvobojen z uničenjem želja, ta, ki je dosegel poslednji konec, končno varnost pred vezanostjo, končno sveto življenje, končni cilj, ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi. Na kratko, vladar božanstev, na ta način je menih osvobojen z uničenjem želja ... ta, ki je najodličnejši med božanstvi in ljudmi.' Tako se jaz spomnim kratkega pojasnila Sakki, vladarju božanstev, o osvoboditvi skozi uničenje želja."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Mahā Moggallāna je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Sakka se lahko sklicuje na častitega Mahā Moggallāna kot "tovariša v svetem življenju" ker je sam prej dosegel vstop v tok (DN 21:2.10) in je tako bil kot plemeniti učenec vezan na isto osvoboditev, ki jo je Mahā Moggallāna že dosegel.

(MN 38) Mahātaṇhāsankhaya Sutta – Dolgo učenje o uničenju želja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ob tej priložnosti se je pojavil škodljiv pogled v menihu z imenom Sāti, sinu ribiča: "Kot razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, se ta ista zavest vrti in neprestano teče, ne neka druga."

3. Nekaj menihov je, ko so slišali o tem, odšlo do meniha Sātija in ga vprašalo: "Prijatelj Sāti, ali je res, da se je v tebi pojavil takšen škodljiv pogled?"

"Točno tako, prijatelji. Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, se ta ista zavest vrti in neprestano teče, ne neka druga."

Menihi so v želji, da ga ločijo od tega škodljivega pogleda pritisnili nanj in ga izprašali in navzkrižno zaslišali: "Prijatelj Sāti, ne reci tega tako. Ne predstavljaj napačno Blaženega. Ni dobro, da napačno predstaviš Blaženega. Blaženi ne bi tako govoril. V učenjih je Blaženi navedel, da se zavest pojavi v odvisnosti, ker brez pogoja ni zavesti."

Čeprav so ti menihi pritiskali nanj, ga spraševali in navzkrižno zasliševali, se je menih Sāti, sin ribiča, še vedno trmasto držal tega škodljivega pogleda in še naprej vztrajal pri njem.

4. Ker ga menihi niso mogli ločiti od tega škodljivega pogleda, so odšli do Blaženega in ko so mu izkazali spoštovanje, so sedli ob stran in mu povedali vse, kar se je zgodilo: "Častiti gospod, ker nismo mogli ločiti meniha Sātija, sina ribiča, od tega škodljivega pogleda, sedaj poročamo o tem Blaženemu."

5. Potem je Blaženi nagovoril določenega meniha: "Pridi, menih, povej menihu Sātiju, sinu ribiča, v mojem imenu, da ga kliče učitelj."—"Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do meniha Sātija in mu rekel: "Učitelj te kliče, prijatelj Sāti."

"Da, prijatelj," je ta odgovoril in odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran. Blaženi ga je vprašal: "Sati, je res, da se je takšen škodljiv pogled pojavil v tebi: 'Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, se ta ista zavest vrti in neprestano teče, ne neka druga'?"

"Točno tako, častiti gospod. 'Kakor razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, se ta ista zavest vrti in neprestano teče, ne neka druga."

"Kaj je to zavest, Sāti?"

"Častiti gospod, to je tisto, kar govori in čuti in doživlja tukaj in tam posledice dobrih in slabih dejanj."

"Neumnež, od koga si slišal, da učim Dhammo na tak način? Neumnež, ali nisem v mnogih učenjih navedel, da se zavest pojavi v odvisnosti, ker brez pogoja ni zavesti? Toda ti, neumnež, si nas napačno predstavljal s tvojim napačnim razumevanjem in si škodoval sebi in si nakopičil veliko krivde. Zaradi tega te bo to privedlo do tvoje škode in dolgotrajne neprijetnosti."

6. Potem je Blaženi tako nagovoril menihe: "Menihi, kaj mislite? Ali ima ta menih Sāti, sin ribiča, sploh prižgano iskrico modrosti v tej Dhammi in disciplini?"

“Kako bi jo mogel imeti, častiti gospod? Ne, častiti gospod.”

Ko je bilo to rečeno, je menih Sāti, sin ribiča, obsedel tih, prestrašen, s spuščenimi rameni in sklonjeno glavo, čemeren in brez odgovora. Ko je to videl, mu je Blaženi rekel: “Neumnež, prepoznan boš s svojim lastnim škodljivim pogledoma. Vprašal bom menihe glede te zadeve.”

7. Potem je Blaženi tako nagovoril menihe: “Menihi, ali razumete Dhammo, ki jo učim, kakor ta menih Sāti, sin ribiča, ali pa si on, ko nas s tem napačnim razumevanjem napačno predstavlja, škodi sebi in si kopiči veliko slabih zaslug?”

“Ne, častiti gospod. Blaženi je v mnogih učenjih navedel, da se zavest pojavi v odvisnosti, ker brez pogoja ni zavesti.”

“Dobro, menihi. Dobro je, da razumete Dhammo, kot jo učim. V veliko učenjih sem navedel, da se zavest pojavi v odvisnosti, ker brez pogoja ni zavesti. Ta menih Sāti, sin ribiča, nas je s svojim napačnim razumevanjem napačno predstavljal, s tem škodoval sebi in si nakopičil veliko slabih zaslug. Zaradi tega bo tega neumneža to privedlo do škode in dolgotrajne neprijetnosti.

(POGOJENOST ZAVESTI)

8. “Menihi, zavest se presodi z določenim pogojem, v odvisnosti od katerega nastane. Ko nastane zavest odvisno od očesa in objektov, se šteje kot očesna zavest; ko nastane zavest odvisno od ušesa in zvokov, se šteje kot ušesna zavest; ko nastane zavest odvisno od nosa in vonjev, se šteje kot nosna zavest; ko nastane zavest odvisno od jezika in okusov, se šteje kot jezična zavest; ko nastane zavest odvisno od telesa in otipa, se šteje kot telesna zavest; ko nastane zavest odvisno od uma in misli, se šteje kot umska zavest. Prav tako, kot se ogenj presodi z določenim pogojem, odvisno od katerega gori – ko ogenj gori v odvisnosti od drv, se to šteje kot drvni ogenj; ko ogenj gori v odvisnosti od butar dračja, se šteje kot dračni ogenj; ko ogenj gori v odvisnosti od trave, se šteje kot travni ogenj; ko ogenj gori v odvisnosti od kravjeka, se šteje kot kravjekov ogenj; ko ogenj gori v odvisnosti od plev, se to šteje kot plevelov ogenj; ko ogenj gori v odvisnosti od smeti, se to šteje kot smetni ogenj - tako se tudi zavest šteje s posebnim pogojem, v odvisnosti od katerega se pojavi. Ko se pojavi zavest odvisno od očesa in objektov, se šteje kot očesna zavest ... ko se pojavi zavest odvisno od uma in misli, se šteje kot umska zavest.

(SPLOŠNA VPRAŠANJA O BITNOSTI)

9. “Menihi, ali vidite: ‘To je’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali vidite: ‘S podporo to je’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali vidite: ‘S prenehanjem podpore to preneha’?” - “Da, častiti gospod.”

10. “Menihi, ali se pojavi dvom, pride do ugibanja: ‘To je’?”- “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali se pojavi dvom, pride do ugibanja: ‘S podporo to je’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali se pojavi dvom, pride do ugibanja: “S prenehanjem podpore to preneha’?” - “Da, častiti gospod.”

11. “Menihi, ali je dvom opuščen v nekom, ko vidi kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘To bo nastalo?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali je dvom opuščen v nekom, ko vidi kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘Nastanek se dogodi s tem, kot hrano’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali je dvom opuščen v nekom, ko vidi kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘S prenehanjem podpore je to, kar nastane, podvrženo prenehanju’?” - “Da, častiti gospod.”

12. “Menihi, ali ste brez dvoma: ‘To bo nastalo’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali ste brez dvoma: ‘Nastanek se dogodi s tem, kot hrano’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali ste brez dvoma: ‘S prenehanjem podpore bo to, kar bo nastalo, podvrženo prenehanju’?” - “Da, častiti gospod.”

13. “Menihi, ali ste dobro videli kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘To bo nastalo’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali ste dobro videli kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘Nastanek se dogodi s tem, kot hrano’?” - “Da, častiti gospod.” - “Menihi, ali ste dobro videli kot dejansko je, s pravilno modrostjo: ‘S prenehanjem podpore bo to, kar bo nastalo, podvrženo prenehanju’ - “Da, častiti gospod.”

14. “Menihi, prečiščeno in jasno kot je ta pogled, če se ga trdno držiš, ga ceniš, ga imaš za zaklad in ga obravnavaš kot posest, ali bi potem razumel Dhammo, ki je bila poučevana kot prispodoba splava, ki je bil namenjen za prehod preko, ne pa za namen oprijemanja zanj?” - “Ne, častiti gospod.” - “Menihi, prečiščeno in jasno kot je ta pogled, če se ga trdno ne držiš, ga ceniš, ga imaš za zaklad in ga obravnavaš kot posest, ali bi potem razumel Dhammo, ki je bila učena kot prispodoba splava, ki je bil namenjen za prehod preko, ne pa za namen oprijemanja zanj?” - “Da, častiti gospod.”

(PODPORA IN ODVISNOST NASTAJANJA)

15. “Menihi, so štiri vrste podpore za vzdrževanje bitij, ki so že nastala in so za podporo teh, ki iščejo novo bitnost. Katere štiri? To so: hrana, groba ali subtilna; dotik, kot druga vrsta; mentalni namen, kot tretja; in zavest, kot četrta vrsta podpore.

16. Sedaj, menihi, te štiri vrste podpore imajo kaj za svoj vir, kaj za svoj izvor, iz česa so rojene in narejene? Te štiri vrste podpore imajo željo za svoj vir, željo za svoj izvor. So rojene in narejene iz želje. In ta želja ima kaj za svoj vir ... ? Želja ima občutek za svoj vir ... In ta občutek ima kaj za svoj vir ... ? Občutek ima dotik za svoj vir ... In ta dotik ima kaj za svoj vir ... ? Dotik ima šesterno področje za svoj vir ... In to šesterno področje ima kaj za svoj vir ... ? Šesterno področje ima ime-snov za svoj vir ... In to ime-snov ima kaj za svoj vir ... ? Ime-snov ima zavest za svoj vir ... In ta zavest ima kaj za svoj vir ... ? Zavest ima tvorbe za svoj vir ... In te tvorbe imajo kaj za svoj vir, kaj za svoj izvor, od česa so rojene in narejene? Tvorbe imajo nevednost za svoj vir, nevednost za svoj izvor, rojene in narejene so iz nevednosti.

(NADALJEVANJE RAZLAGE O NASTAJANJU)

17. Tako, menihi, z nevednostjo kot pogojem, tvorbe [bodo nastale]; s tvorbami kot pogojem, zavest; z zavestjo kot pogojem, ime-snov; z imenom-snovjo kot pogojem, šesterno področje; s šesternim področjem kot pogojem, dotik; z dotikom kot pogojem, občutek; z občutkom kot pogojem, želja; z željo kot pogojem, predpostavka; s predpostavko kot pogojem, bitnost; z bitnostjo kot pogojem, rojstvo; z rojstvom kot pogojem, nastanejo starost in smrt, skrb, tožba, bolečina, gorje in obup. Takšen je izvor vse te gmote neprijetnosti.

(OBRNJENI VRSTNI RED VPRAŠNJ O NASTAJANJU)

18. ‘Z rojstvom kot pogojem, starost in smrt’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali imata starost in smrt rojstvo za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Starost in smrt imata rojstvo za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z rojstvom kot pogojem, starost in smrt.’”

“‘Z bitnostjo kot pogojem, rojstvo’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima rojstvo bitnost za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Rojstvo ima bitnost za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z bitnostjo kot pogojem, rojstvo.’”

“‘S predpostavko kot pogojem, bitnost’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima bitnost predpostavko za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Bitnost ima predpostavko za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘S predpostavko kot pogojem, bitnost.’”

“‘Z željo kot pogojem, predpostavka’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima predpostavka željo za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Predpostavka ima željo za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z željo kot pogojem, predpostavka.’”

”‘Z občutkom kot pogojem, želja’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima želja občutek za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Želja ima občutek za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z občutkom kot pogojem, želja.’”

“‘Z dotikom kot pogojem, občutek’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima občutek dotik za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Občutek ima dotik za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z dotikom kot pogojem, občutek.’”

“‘S šesternim področjem kot pogojem, dotik’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima dotik šesterno področje za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Dotik ima šesterno področje za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘S šesternim področje kot pogojem, dotik.’”

“‘Z imenom-snovjo kot pogojem, šesterno področje’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima šesterno področje ime-snov za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Šesterno področje ima ime-snov za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z imenom-snovjo kot pogojem, šesterno področje.’”

“‘Z zavestjo kot pogojem, ime-snov: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima ime-snov zavest za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Ime-snov ima zavest za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘Z zavestjo kot pogojem, ime-snov.’”

“‘S tvorbami kot pogojem, zavest’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali ima zavest tvorbe za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Zavest ima tvorbe za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘S tvorbami kot pogojem, zavest.’”

“‘Z nevednostjo kot pogojem, tvorbe’: tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali imajo tvorbe nevednost za pogoj ali ne, kaj vi mislite o tem?”

“Tvorbe imajo nevednost za pogoj, častiti gospod. Tako mislimo o tem: ‘S tvorbami kot pogojem, nevednost.’”

(POVZETEK O NASTAJANJU)

19. “Dobro, menihi. Tako vi pravite in jaz prav tako pravim: ‘Ko nekaj je, je. Z nastankom tega, to nastane.’ To pomeni, z nevednostjo kot pogojem, tvorbe [bodo nastale]; s tvorbami

kot pogojem, zavest; z zavestjo kot pogojem, ime-snov; z imenom-snovjo kot pogojem, šesterno področje; s šesternim področjem kot pogojem, dotik; z dotikom kot pogojem, občutek; z občutkom kot pogojem, želja; z željo kot pogojem, predpostavka; s predpostavko kot pogojem, bitnost; z bitnostjo kot pogojem, rojstvo; z rojstvom kot pogojem, nastanejo starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšen je izvor vse te gmote neprijetnosti.

(NADALJEVANJE RAZLAGE O PRENEHANJU)

20. S popolno ugasnitvijo in prenehanjem nevednosti, pride prenehanje tvorb; s prenehanjem tvorb, prenehanje zavesti; s prenehanjem zavesti, prenehanje imena-snovi; s prenehanjem imena-snovi, prenehanje šesternega področja; s prenehanjem šesternega področja, prenehanje dotika; s prenehanjem dotika, prenehanje občutka; s prenehanjem občutka, prenehanje želje; s prenehanjem želje, prenehanje predpostavke; s prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti; s prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva; s prenehanjem rojstva, prenehajo starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšno je prenehanje vse te gmote neprijetnosti.

(OBRNJENI VRSTNI RED VPRAŠNJ O PRENEHANJU)

21. 'S prenehanjem rojstva, prenehanje staranja in smrti': tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali starost in smrt prenehata s prenehanjem rojstva ali ne, kaj vi mislite o tem?"

"Starost in smrt prenehata s prenehanjem rojstva, častiti gospod. Tako mislimo o tem: 'S prenehanjem rojstva, prenehanje staranja in smrti.'"

'S prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva' ... ' S prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti' ... ' S prenehanjem želje, prenehanje predpostavke ... ' S prenehanjem občutka, prenehanje želje' ... ' S prenehanjem dotika, prenehanje občutka' ... ' S prenehanjem šesternega področja, prenehanje dotika' ... ' S prenehanjem imena-snovi, prenehanje šesternega področja' ... ' S prenehanjem zavesti, prenehanje imena-snovi' ... ' S prenehanjem tvorb, prenehanje zavesti' ... ' S prenehanjem nevednosti, prenehanje tvorb': tako je bilo rečeno. Sedaj, menihi, ali tvorbe prenehajo s prenehanjem nevednosti ali ne, kaj vi mislite o tem?"

"Tvorbe prenehajo s prenehanjem nevednosti, častiti gospod. Tako mislimo o tem: 'S prenehanjem nevednosti, prenehajo tvorbe.'"

(ZGOŠČENO O PRENEHANJU)

22. "Dobro, menihi. Tako vi pravite in jaz prav tako pravim: 'Ko nekaj ni, tega ni; s prenehanjem tega, to preneha.' To pomeni, s prenehanjem nevednosti pride prenehanje tvorb; s prenehanjem tvorb, prenehanje zavesti; s prenehanjem zavesti, prenehanje imena-snovi; s prenehanjem imena-snovi, prenehanje šesternega področja; s prenehanjem šesternega področja, prenehanje dotika; s prenehanjem dotika, prenehanje občutka; s prenehanjem občutka, prenehanje želje; s prenehanjem želje, prenehanje predpostavke; s prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti; s prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva; s prenehanjem rojstva, prenehajo starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšno je prenehanje vse te gmote neprijetnosti.

(OSEBNA VEDNOST)

23. Menihi, ko veste in vidite na ta način, ali boste pobegnili nazaj v preteklost: 'Ali smo bili v preteklosti? Ali nismo bili v preteklosti? Kaj smo bili v preteklosti? Kako smo bili v preteklosti? Ko smo bili kaj, kaj smo postali v preteklosti?'?" - "Ne, častiti gospod." - "Ko veste in vidite na ta način, ali boste pobegnili naprej v prihodnost: 'Ali bomo v prihodnosti?

Ali ne bomo v prihodnosti? Kaj bomo v prihodnosti? Kako bomo v prihodnosti? Ko smo bili kaj, kaj bomo postali v prihodnosti?'?" - "Ne, častiti gospod." - "Ko veste in vidite na ta način, ali boste notranje zmedeni o sedanjosti: 'Ali sem? Ali nisem? Kaj sem? Kako sem? Od kot je prišlo to bitje? Kam bo šlo?'?" - "Ne, častiti gospod."

24. "Menihi, ko veste in vidite na ta način, ali boste govorili: 'Učitelja spoštujemo. Tako govorimo zaradi spoštovanja učitelja'?" - "Ne, častiti gospod." - "Ko veste in vidite na ta način, ali boste govorili: 'Asket govori to in tako govorijo [drugi] asketi, ampak mi ne govorimo tako'?" - "Ne, častiti gospod." - "Ko veste in vidite na ta način, ali boste priznali drugega učitelja?" - "Ne, častiti gospod." - "Ko veste in vidite na ta način, ali se boste vrnili k obredom, burnim debatam in primernim znakom navadnih asketov in brahmanov, in jih jemali za jedro [svetega življenja]?" - "Ne, častiti gospod." - "Ali govorite samo o tem, kar ste sami spoznali, videli in razumeli?" - "Da, častiti gospod."

25. "Dobro, menihi. Vodil sem vas s to Dhammo, ki je vidna tukaj in sedaj, učinkuje takoj, vabi na pregled, vodi naprej, da jo modri sam izkusi. Z ozirom na to je bilo rečeno: 'Menihi, ta Dhamma je vidna tukaj in sedaj, učinkuje takoj, vabi na pregled, vodi naprej, da jo modri sam izkusi.'

(TOK BITNOSTI: OD ZAČETKA DO ZRELOSTI)

26. Menihi, spustitev zarodka v maternico se zgodi skozi združitev treh stvari. Obstaja združitev matere in očeta, vendar mati ni v plodnem obdobju in gandhaba ni prisotna – v takem primeru ni sestopa zarodka v maternico. Obstaja združitev matere in očeta in mati je v plodnem obdobju, vendar gandhaba ni prisotna – tudi v tem primeru ni sestopa zarodka v maternico. Toda, ko obstaja združitev matere in očeta in je mati v plodnem obdobju in je prisotna gandhaba, se skozi združitve teh treh zgodi sestop zarodka v maternico.

27. Mati potem nosi zarodek v svoji maternici devet ali deset mesecev z mnogo zaskrbljenosti, kot težko breme. Potem, na koncu devetega ali v desetem mesecu, ga mati rodi z mnogo skrbi, kot težko breme. Ko je otrok rojen, ga hrani s svojo krvjo, ker se materino mleko imenuje kri v disciplini plemenitega.

28. Ko odraste in mu sposobnosti dozorijo, se otroci igrajo z otroškimi plugi, z ošiljenim lesom, prevračajo kozolce, se igrajo z vetrnicami, otroškimi vozički in z otroškim lokom in puščico.

29. Ko odraste in njegove sposobnosti dozorijo [še bolj], mladenič uživa, preskrbljen in obdarovan s petimi vezmi užitkov, z objekti spoznanimi z očmi ... zvoki spoznanimi z ušesi... vonjavami spoznanimi z nosom ... okusi spoznanimi z jezikom ... otipljivostmi spoznanimi s telesom, po katerih si želi, hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željami po užitkih in izzivajo poželenje.

(NADALJEVANJE TOKA)

30. Ko vidi objekt z očmi, on hrepeni po njem če je prijeten, ne mara ga če ni prijeten. On biva z nevzpostavljeno pozornostjo na telo, z omejenim srcem, in ne razume kako v resnici je osvoboditev srca in osvoboditev z modrostjo, ko ta zla slaba stanja prenehajo brez ostanka. Pritegnjen v naklonjenost in zavračanje, kakršenkoli občutek čuti – če je prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten – uživa v tem občutku, ga pozdravi in se ga drži. Ko tako naredi, v njem nastane ugajanje. Uživanje v občutkih je predpostavka. S predpostavko kot pogojem, bitnost; z bitnostjo kot pogojem, rojstvo; z rojstvom kot pogojem, pride starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšen je izvor vse te gmote neprijetnosti.

Ko sliši zvok z ušesom ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okuša okus z jezikom ... Ko se dotika otipnega s telesom ... Ko prepoznava misel z umom, on hrepeni po njej, če je prijetna, ne mara je, če je neprijetna ... Ugajanje občutkov je predpostavka. Z njihovo predpostavko kot pogojem, bitnost; z bitnostjo kot pogojem, rojstvo; z rojstvom kot pogojem, pride starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšen je izvor vse te gmote neprijetnosti.

(KONČANJE TOKA: POSTOPNO ŠOLANJE)

31. Menihi, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprekosljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

(POT MENIHA)

32. Gospodar ali njegov sin ali nekdo, rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, meni takole: ‘Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo.’ Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumeno oblačilo in gre naprej od doma v brezdomstvo.

(VRLINE)

33. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega kar ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja

koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

34. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

35. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

(PREMIŠLJENOST)

36. Postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in ko se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda vstran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svojo obleko in prenaša svojo zunanjo obleko in posodo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, žveči in okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urin; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in je v tišini.

37. Ko ima agregat plemenite kreposti in plemenite sposobnosti zadržanja čutov in ko ima plemenito pozornost in premišljenost, se zateče v osamljeno počivališče: v gozd, pod drevo, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za upepeljevanje trupel, v pragozd, na odprt prostor, na kup slame.

(OPUSTITEV PETIH OVIR)

38. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira in zaskrbljenosti. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

39. Ko je tako opustil teh pet ovir, nepopolnosti srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... kar je niti neprijetno niti prijetno in je čista pozornost zaradi mirnodušnosti.

(KONČANJE TOKA: POPOLNO PRENEHANJE)

40. Ko vidi vidno objekt z očmi, ne hrepeni po njem, če je prijeten in ne čuti odpora do njega, če ni prijeten. Biva z vzpostavljeno pozornostjo na telo, z neomejenim srcem, in razume kako v resnici je osvoboditev srca in osvoboditev z modrostjo, v čemer zla slaba stanja prenehajo brez ostanka. Ko je tako opustil naklonjenost in zavračanje, kakršenkoli občutek čuti – če je prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten – ne uživa v tem občutku, ga ne pozdravi in se ga ne drži. Ko tega ne naredi, v njem užitek v občutkih ugasne. S prenehanjem njegovega užitka, prenehanje predpostavke. S prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti. S prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva. S prenehanjem rojstva preneha staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Takšno je prenehanje vse te gmote neprijetnosti.

Ko sliši zvok z ušesi ... Ko zavoha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko se dotakne tipnega s telesom ... Ko prepozna misel z umom, ne hrepeni po njej, če je prijetna in ne čuti odpora, če je neprijetna ... S prenehanjem njegovega ugajanja pride prenehanje predpostavke. S prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti. S prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva. S prenehanjem rojstva, prenehanje staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Takšno je prenehanje vse te gmote neprijetnosti.

(ZAKLJUČEK)

41. Menihi, zapomnite si to moje [učenje] kot osvoboditev skozi uničenje želje. [Zapomnite si] meniha Sātija, sina ribiča, kot ujetnika v ogromno mrežo želja, v spone želja."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 39) Mahā-Assapura Sutta – Dolgo učenje pri Assapuri

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Angan, v mestu Angancev, imenovanem Assapura. Tam je Blaženi nagovoril menihe: “Menihi.” - “Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “‘Asketi, asketi,’ menihi, tako vas ljudje dojemajo. In ko se vas vpraša: ‘Kaj ste?’, trdite, da ste asketi. Ker je to tisto, za kar se označujete in kar trdite da ste, bi morali vaditi tako: ‘Ukvarjali se bomo s tistim in prakticirali tisto, kar naredi nekoga za asketa, kar napravi nekoga za brahmana. Tako so naše označbe lahko resnične in naše trditve prave, in da bo podpora teh, katerih obleka, miloščinska hrana, prostori počitka in medicinske potrebščine, ki jih uporabljamo, prinesla velik sad in korist, da naše sveto življenje ne bo zaman, ampak bo plodno in rodovitno.’

(OBNAŠANJE IN NAČIN ŽIVLJENJA)

3. In kaj, menihi, so stvari, ki napravijo nekoga za asketa, ki napravijo nekoga za brahmana? Menihi, tako morate vaditi: ‘Imeli bomo sram in strah pred tem, da bi nekaj delali napačno.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega. Toliko je dovolj, toliko je bilo narejeno, cilj asketstva je bil dosežen, nič več nam ni treba storiti’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

4. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Naše telesno obnašanje bo prečiščeno, jasno in odprto, brezhibno in zadržano, in mi ne bomo hvalili sebe in omalovaževali drugih na račun tega prečiščenega telesnega obnašanja.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega in naše telesno obnašanje je bilo prečiščeno. Toliko je dovolj, toliko je bilo narejeno, cilj asketstva je bil dosežen, nič več nam ni treba storiti’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

5. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Naše govorno obnašanje bo prečiščeno, jasno in odprto, brezhibno in zadržano, in mi ne bomo hvalili sebe in omalovaževali drugih na račun tega prečiščenega govornega obnašanja.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje je bilo prečiščeno in naše govorno obnašanje je bilo prečiščeno. Toliko je dovolj ... ’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

6. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Naše umsko obnašanje bo prečiščeno, jasno in odprto, brezhibno in zadržano, in mi ne bomo hvalili sebe in omalovaževali drugih na račun tega prečiščenega umskega obnašanja.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje je bilo prečiščeno in naše govorno obnašanje je bilo prečiščeno in naše umsko obnašanje je bilo prečiščeno. Toliko je dovolj ... ’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

7. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Naš način življenja bo prečiščen, jasen in odprt, brezhiben in zadržan, in mi ne bomo hvalili sebe in omalovaževali drugih na račun tega prečiščenega načina življenja.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje, govorno obnašanje in umsko obnašanje je bilo prečiščeno in naš način življenja je bil prečiščen. Toliko je dovolj … ’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

(OBRZDANJE ČUTOV)

8. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Mi bomo varovali vrata svojih čutnih sposobnosti. Pri gledanju objektov z očmi, se ne bomo oprijemali njihovih znamenj in lastnosti. Če pustimo sposobnost oči nevarovano, lahko zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva vdrejo v nas, zato bomo prakticirali njihovo obrzdanje, bomo varovali sposobnost oči, se bomo lotili obrzdanja sposobnosti oči. Pri poslušanju zvokov z ušesi … Pri vohanju vonjev z nosom … Pri okušanju okusov z jezikom … Pri dotikanju otipljivih stvari s telesom … Pri spoznavanju pojavov v umu z umom, se ne bomo oprijemali njihovih znamenj in lastnosti. Če pustimo sposobnost uma nevarovano, lahko zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva vdrejo v nas, zato bomo prakticirali njihovo obrzdanje, bomo varovali sposobnost uma, se bomo lotili obrzdanja sposobnosti uma.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje, govorno obnašanje, umsko obnašanje in naš način življenja je bil prečiščen in mi varujemo vrata svojih čutnih sposobnosti. Toliko je dovolj … ’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

(ZMERNOST V JEDI)

9. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Mi bomo zmerni v jedi. Ko bomo razmislili, ne bomo vzeli hrane niti za zabavo niti za omamljanje niti za fizično lepoto in privlačnost, ampak samo za trajanje in nadaljevanje tega telesa, za končanje nelagodja in za podpiranje svetega življenja, smatrajoč: ‘‘Tako bom končal s starimi občutki, ne da bi nastali novi občutki in bom zdrav in brez krivde in bom udobno živel.’’’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje, govorno obnašanje, umsko obnašanje in naš način življenja je bil prečiščen, mi varujemo vrata svojih čutov in smo zmerni v jedi. Toliko je dovolj … ’, in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

(BUDNOST)

10. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: ‘Mi bomo predani budnosti. Podnevi, med hojo nazaj in naprej in med sedenjem bomo očistili svoj um zaviralnih stanj. V prvem delu noči, med hojo nazaj in naprej in med sedenjem, bomo očistili svoj um zaviralnih stanj. V sredini noči bomo legli na desno stran v levji položaj z eno nogo, ki prekriva drugo, pozorni in v celoti premišljeni, potem ko bomo določili v umu čas za vstajanje. Po vstajanju, v tretjem delu noči, medtem ko hodimo nazaj in naprej in sedimo, bomo očistili svoj um zaviralnih stanj.’ Sedaj, menihi, lahko mislite tako: ‘Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje, govorno obnašanje, umsko obnašanje in naš način življenja je bil prečiščen, mi varujemo vrata svojih čutov, smo zmerni v jedi in smo predani budnosti. Toliko je dovolj … ’, in vi bi utegnili počivati

zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

(POZORNOST IN PREMIŠLJENOST)

11. Kaj več je še treba narediti? Menihi, tako morate vaditi: 'Mi bomo pozorni in premišljeni. Delovali bomo premišljeno, ko hodimo naprej in se vračamo. Delovali bomo premišljeno, ko gledamo naprej in gledamo vstran. Delovali bomo premišljeno, ko krčimo in raztegujemo svoje ude. Delovali bomo premišljeno, ko nosimo svoja oblačila in prenašamo svoje zunanje oblačilo in skledo. Delovali bomo premišljeno, ko jemo, pijemo, uživamo hrano in okušamo. Delovali bomo premišljeno, ko odvajamo blato in uriniramo. Delovali bomo premišljeno, ko hodimo, stojimo, sedimo, zaspimo, se zbudimo, govorimo in molčimo.' Sedaj, menihi, lahko mislite tako: 'Mi imamo sram in strah pred tem, da bi storili kaj napačnega, naše telesno obnašanje, govorno obnašanje, umsko obnašanje in način življenja je bil prečiščen, mi varujemo vrata svojih čutnih sposobnosti, smo zmerni v jedi, smo predani budnosti, in smo posvečeni pozornosti in popolni premišljenosti. Toliko je dovolj, toliko je bilo narejeno, cilj asketstva je bil dosežen, nič več nam ni treba storiti', in vi bi utegnili počivati zadovoljni s tem. Menihi, govorim vam, razodevam vam: Vi, ki iščete status asketa, niste izpolnili pričakovanj glede cilja asketstva, saj je treba narediti še več.

(OPUSTITEV PETIH OVIR)

12. Kaj več je še treba narediti? Menihi, menih se naseli v samotnem bivališču: gozdu, v podnožju drevesa, na planini, v globeli, v jami na pobočju gore, na tleh za upepeljevanje trupel, v goščavi pragozda, na odprtem prostoru, na kupu slame.

13. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira, s srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

14. Menihi, predpostavimo, da bi mož vzel posojilo in se lotil posla in njegov posel bi uspel, tako da bi lahko vrnil ves sposojen denar in bi ostalo dovolj denarja, da bi lahko vzdrževal ženo. Ko bi o tem premislil, bi bil zadovoljen in poln veselja. Predpostavimo, da bi bil mož bolan, bi trpel in bil smrtno bolan in njegova hrana ne bi bila prava zanj, in njegovo telo ne bi imelo moči, vendar bi kasneje ozdravel in njegova hrana bi bila pravšnja zanj in njegovo telo bi spet pridobilo moč. Ko bi o tem premislil, bi bil zadovoljen in poln veselja. Predpostavimo, da bi mož bil zaprt v zaporu, ampak kasneje bi bil izpuščen, bil varen in zavarovan, ne da bi izgubil kaj lastnine. Ko bi o tem premislil, bi bil zadovoljen in poln veselja. Predpostavimo, da bi bil mož suženj, ne samostojen ampak odvisen od drugih, nezmožen iti kamor bi hotel. Kasneje bi bil izpuščen iz suženjstva, postal samostojen, neodvisen od drugih, prost, da bi lahko šel kamor bi hotel. Ko bi o tem premislil, bi bil zadovoljen in poln veselja. Predpostavimo, da bi mož z bogastvom in imetjem šel po cesti preko puščave in bi prečkal puščavo, varno in brez izgube svojega imetja. Ko bi o tem premislil, bi bil zadovoljen in poln veselja. Tako menihi, ko teh pet ovir ni opuščenih v sebi, jih menih vidi kot dolg, bolezen, zapor, suženjstvo in cesto preko puščave. Vendar, ko je teh pet ovir opustil, to vidi kot opuščenost dolga, zdravje, izpustitev iz zapora, svobodo od suženjstva in deželo varnosti.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

15. Ko je odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v **prvi stopnji** zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote. Kot spreten kopališki mojster ali njegov pomočnik nasuje kopalni prašek v kovinsko skodelo in ga vztrajno škropi z vodo, ga gnete, dokler vlaga ne omoči narejene krogle iz kopalnega praška, se vpije in kroglo prežme znotraj in zunaj, vendar ne preveč, da iz krogle ne kaplja. Tudi menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote.

16. Menihi, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v **drugi stopnji** zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. On s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti. Kot jezero, v katerem vode privrejo od spodaj navzgor in nima dotoka iz vzhoda, zahoda, severa ali juga in ga ne polni deževnica iz nalivov, hladen izvir vode v jezeru povzroči, da hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme jezero, da ni dela celotnega jezera, ki ni prežet s hladno vodo. Tudi menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, rojenima iz zbranosti.

17. Menihi, ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v **tretji stopnji** zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’ On napravi, da ga zadovoljstvo osvobojeno prijetnosti preplavi, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom osvobojenim prijetnosti. Kakor so v ribniku modri ali beli ali rdeči lokvanji, nekateri lokvanji, ki so vzniknili in rasli v vodi, potopljeni v vodo, ne da bi pokukali iz nje in jih hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme njihove vrhove in njihove korenine, da ni dela vseh teh lokvanjev, ki ga hladna voda ne prežme. Tudi menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom osvobojenim prijetnosti.

18. Menihi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v **četrti stopnji** zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. On sedi prežemajoč to telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem. Kot bi človek sedel pokrit od glave navzdol z belim blagom, da ne bi bilo dela njegovega celotnega lesa nepokritega z belim blagom. Tudi menih sedi prežemajoč telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem.

(TRI PRAVE VEDNOSTI)

19. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, **ga usmeri k spominu na pretekla življenja**. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja

sveta: ‘Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.’ Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Kot gre mož iz svoje vasi do druge vasi in potem spet nazaj v svojo vas, in si misli: ‘Šel sem iz moje vasi do te vasi in tam sem stal na tak način, sedel na tak način, govoril na tak način, bil tiho na tak način. Iz te vasi sem šel do tiste druge vasi in tam sem stal na tak način, sedel na tak način, govoril na tak način, bil tiho na tak način, in iz tiste vasi sem prišel spet nazaj v mojo vas.’ Tako se tudi menih spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

20. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, **ga usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Tako z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji. Kot da sta tam dve hiši z vrati in mož z dobrim vidom, ki stoji med hišama vidi ljudi, ki vstopajo v hiši in pridejo ven in gredo iz ene v drugo hišo, tako tudi z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, menih vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo … in on razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

21. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, **ga usmeri k vednosti o uničenju vplivov**. On razume, kako dejansko je: ‘To je neprijetnost’ … ‘To je izvor neprijetnosti’ … ‘To je prenehanje neprijetnosti’ … ‘To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.’ … ‘To so vplivi’ … ‘To je izvor vplivov’ … ‘To je prenehanje vplivov’ … ‘To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.’

Ko on tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva čutnosti, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.’

Kot je jezero v gorski kotanji jasno, bistro in neskaljeno, da mož z dobrim vidom, ki stoji na bregu, lahko vidi školjke, gramoz, in kamenčke in tudi jate rib, ki plavajo naokoli in počivajo in lahko misli: ‘Tam je to jezero, jasno, bistro in neskaljeno, in tam so te školjke, gramoz in kamenčki in tudi jate rib, ki plavajo naokoli in počivajo.’ Tako tudi menih razume kot dejansko je: ‘To je neprijetnost.’ … On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.’

(TAKO JE MENIH…)

22. Menihi, menih kot je ta, se imenuje asket, brahman, ta, ki je bil umit, ta, ki je prišel do znanja, sveti učenjak, plemeniti, arahant.

23. In kako je menih asket? On je utišal zla slaba stanja, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako je menih asket.

24. In kako je menih brahman? On je izgnal zla slaba stanja, ki onesnažijo … in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako je menih brahman.

25. In kako je menih ta, ki je bil umit?[1] On je izmil zla slaba stanja, ki onesnažijo … in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako je menih ta, ki je bil umit.

26. In kako je menih ta, ki je prišel do vednosti? On je spoznal zla slaba stanja, ki onesnažijo ... in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako je menih ta, ki je prišel do vednosti.

27. In kako je menih sveti učenjak?[2] Zla slaba stanja, ki onesnažijo ... in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti, tečejo stran od njega. Tako je menih sveti učenjak.

28. In kako je menih plemeniti? Zla slaba stanja, ki onesnažijo ... in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti, so daleč od njega. Tako je menih plemeniti.

29. In kako je menih arahant? Zla slaba stanja, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti, so daleč stran od njega. Tako je menih arahant."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Izraz "umiti" (*nhataka*) se nanaša na brahmana, ki se ob koncu šolanja pri učitelju obredno okopa. Glej Sn 521.
[2] *Sotthiya* (v sanskritu srotriya) - brahman, ki je dobro poučen v Vedah, sogovornik s sveto vednostjo.

(MN 40) Cūḷaassapura Sutta - Kratko učenje pri Assapuri

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Angan, pri mestu Angancev, imenovanem Assapura. Tam je Blaženi nagovoril menihe: “Menihi.” - “Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “‘Asketi, asketi,’ menihi, tako vas ljudje dojemajo. In ko se vas vpraša: ‘Kaj ste?’, trdite, da ste asketi. Ker je to tisto, za kar se označujete in kar trdite da ste, bi morali vaditi tako: ‘Prakticirali bomo na način, ki je primeren za asketa, da so naše označbe lahko resnične in naše trditve prave, in da bo delo teh, katerih obleka, miloščinska hrana, prostori počitka in medicinske potrebščine, ki jih uporabljamo, prineslo velik sad in korist, da naše sveto življenje ne bo zaman, ampak plodno in rodovitno.’

(NEPRIMEREN NAČIN PRAKSE)

3. Kako, menihi, menih ne prakticira na način, ki je primeren za asketa? Tako dolgo, dokler menih, ki je pohlepen, ni opustil pohlepa, ki ima zlobnost srca, ni opustil zlobnosti, ki je jezen, ni opustil jeze, ki je maščevalen, ni opustil maščevanja, ki je prezirljiv, ni opustil prezira, ki ima dominantno držo, ni opustil dominantne drže, ki je zavisten, ni opustil zavisti, ki je skop, ni opustil skoposti, ki je prevarantski, ni opustil prevare, ki je goljufiv, ni opustil goljufije, ki ima zle želje, ni opustil zlih želja, ki ima napačen pogled, ni opustil napačnega pogleda, tako dolgo ne prakticira na primeren način za asketa, jaz pravim, ker ni uspel opustiti teh madežev za asketa, teh napak za asketa, teh usedlin za asketa. To so razlogi za ponovno pojavitev v stanje pomanjkanja in katerih rezultati se pričakujejo na neugodnem mestu.

4. Predpostavimo, da je orožje imenovano *matadža* dobro brušeno po obeh robovih, zaprto in vstavljeno v tulec iz krp. Jaz pravim, da je menihov odhod [iz posvetnega življenja v meniško] primerljiv temu.

5. Jaz ne pravim, da se status asketa zgodi v tistem, ki nosi ogrinjalo iz krp, le zaradi nošenja ogrinjala iz krp niti v golem asketu le zaradi golote niti v tistem, na katerem je zlepljen prah in umazanija le zaradi zlepljenega prahu in umazanije niti v tistem, ki se obredno umiva v vodi le zaradi obrednega umivanja v vodi niti v živečem ob vznožju drevesa le zaradi življenja ob vznožju drevesa niti v živečem pod milim nebom le zaradi življenja pod milim nebom niti v praktikantu neprestanega stanja le zaradi neprestanega stanja niti v uživalcu hrane v določenih intervalih le zaradi uživanja hrane v določenih intervalih niti v recitatorju čarobnih besed le zaradi recitiranja čarobnih besed. Ne pravim, da se status asketa zgodi v asketih z zaraščenimi lasmi le zaradi nošenja zaraščenih las.

6. Menihi, če je le zaradi nošenja ogrinjala iz krp tisti, ki nosi ogrinjalo iz krp in je pohlepen, opustil pohlep, ki ima zlobnost v srcu, opustil zlobnost ... ki ima napačen pogled, opustil napačen pogled, potem naj mu njegovi prijatelji in tovariši, njegovi ožji in širši sorodniki, kakor hitro je rojen, napravijo oblačilo iz krp in ga opravljenega z njim naredijo za tistega, ki nosi ogrinjalo iz krp: ‘Pridi, moj dragi, nosi oblačila iz krp, da boš kot nosilec oblačila iz krp, ko boš pohlepen, opustil pohlep, ko boš imel zlobnost v srcu... ko imaš napačen pogled, opustil napačen pogled.’ Vendar, jaz vidim tukaj nekoga, ki je oblečen v oblačila iz krp, ki je pohlepen, ki ima zlobnost v srcu... ki ima napačen pogled. Zato ne rečem, da asketov status nastane v oblečenem v oblačila iz krp, le zaradi nošenja oblačila iz krp.

Če le zaradi golote goli asket, ki je pohlepen, opusti pohlep ... Če le zaradi prahu in umazanije ... Če le zaradi obrednega umivanja v vodi ... Če le zaradi prebivanja ob vznožju drevesa ... Če le zaradi prebivanja pod milim nebom ... Če le zaradi neprestanega stanja ... Če le zaradi uživanja hrane ob določenih intervalih ... Če le zaradi recitiranja čarobnih besed ... Če le zaradi nošenja zaraščenih las ... in zaradi tega ne pravim, da se status asketa zgodi v asketu z zaraščenimi lasmi le zaradi nošenja zaraščenih las.

PRIMEREN NAČIN PRAKSE)

7. Kako, menihi, menih prakticira na način, ki je primeren za asketa? Ko je vsak menih, ki je bil pohlepen opustil pohlep, ki je imel zlobnost v srcu opustil zlobnost, ki je bil jezen opustil jezo, ki je bil maščevalen opustil maščevanje, ki je bil prezirljiv opustil prezir, ki je imel dominantno držo opustil dominantno držo, ki je bil zavisten opustil zavist, ki je bil skop opustil skopost, ki je bil prevarantski opustil prevaro, ki je bil goljufiv opustil goljufijo, ki je imel zle želje opustil zle želje, ki je imel napačen pogled opustil napačen pogled, potem on prakticira na način, ki je primeren za asketa. To pravim zaradi njegovega opuščanja teh madežev za asketa, teh napak za asketa, teh usedlin za asketa, ki so osnova za ponovno rojstvo v stanje prikrajšanosti in katerih rezultati se pričakujejo na neugodnem mestu.

(OČIŠČENJE)

8. On vidi sebe očiščenega od vseh teh zlih slabih stanj, on vidi sebe osvobojenega od njih. Ko vidi to, je v njem rojeno veselje. Ko je vesel, je v njem rojeno navdušenje. V tem, ki je navdušen, postane telo mirno. Ta, katerega telo je mirno, čuti prijetnost. V tem, ki čuti prijetnost, postane srce zbrano.

(PREŽEMANJE)

9. On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim z dobrohotnostjo, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse, kot zase, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovražnosti in brez zlobe.

10-12. On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim s sočutjem ... s srcem prežetim s srečoželjnostjo ... s srcem prežetim z mirnodušnostjo ... obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovražnosti in brez zlobe.

(DOSEGA NOTRANJEGA MIRU)

13. Predpostavimo, da obstaja ribnik s čisto, prijetno, hladno vodo, prozoren, z gladkimi bregovi, očarljiv. Če bi človek ožgan in izčrpan zaradi vročega vremena, utrujen, izsušen in žejen, prišel iz vzhoda ali iz zahoda ali iz severa ali iz juga ali od tam, kjer pride do ribnika, bi si pogasil žejo in svojo vročino zaradi vročega vremena. Tako tudi, menihi, če kdorkoli iz kaste kšatrij gre naprej od doma v brezdomstvo, in ko se sreča z Dhammo in disciplino, ki ju je razglasil Tathāgata, razvije dobrohotnost, sočutje, srečoželjnost in mirnodušnost, in s tem doseže notranji mir, potem zaradi tega notranjega miru prakticira na način, ki je primeren za asketa. In če kdorkoli iz kaste brahmanov gre... Če kdorkoli iz kaste vaišij gre... Če kdorkoli iz kaste šuder gre naprej od doma v brezdomstvo in po tem, ko se sreča z Dhammo in disciplino, ki ju je razglasil Tathāgata, razvije dobrohotnost, sočutje, srečoželjnost in mirnodušnost in s tem doseže notranji mir, potem zaradi tega notranjega miru prakticira na način, ki je primeren za asketa.

(ASKET BREZ VPLIVOV)

14. Menihi, če kdorkoli iz kaste kšatrij naredi odhod, gre naprej od doma v brezdomstvo, in s svojim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopi in biva v osvobojenosti srca

in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov, potem je on že asket zaradi uničenja vplivov. In če kdorkoli iz kaste brahmanov naredi odhod ... Če kdorkoli iz kaste vaišij naredi odhod ... Če kdorkoli iz kaste šuder naredi odhod, gre naprej od doma v brezdomstvo in s svojim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopi in biva v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov, potem je on že asket zaradi uničenja vplivov."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 41) Sāleyyaka Sutta - Brahmani iz Sāle

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov potoval po etapah po deželi Kosala in dospel do brahmanske vasi Sālā.

2. Brahmanski gospodarji iz Sāle so slišali: "Rečeno je bilo, da je asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej iz naroda Sakya, potoval po etapah po deželi Kosala z skupaj veliko skupino menihov in dospel do Sāle. O gospodu Gotami kroži dober glas: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razkriva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

3. Potem so brahmanski gospodarji iz Sāle odšli do Blaženega. Nekateri so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izmenjali z njim pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav proti njemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran.

4. Ko so sedeli, so rekli Blaženemu: "Gospod Gotama, kaj je vzrok in pogoj, da se nekatera bitja tukaj, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel? In kaj je vzrok in pogoj, da se nekatera bitja tukaj, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo na dobrem mestu, v nebeškem svetu?"

5. "Gospodarji, zaradi ravnanja, ki ni v skladu z Dhammo, zaradi zavržnega ravnanja, se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel. Zaradi ravnanja v skladu z Dhammo, zaradi krepostnega ravnanja, se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo na dobrem mestu, v nebeškem svetu."

6. "Ne razumemo natančno pomena izjave gospoda Gotame, ki jo je na kratko povedal, ne da bi podrobno razložil njen pomen. Bilo bi dobro, če bi nas gospod Gotama učil Dhammo tako, da bi mogli podrobneje razumeti pomen njegove izjave."

"Potem, gospodarji, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel sledeče:

(RAVNANJA, KI NISO V SKLADU Z DHAMMO)

7. "Gospodarji, obstajajo tri vrste telesnih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem. Obstajajo štiri vrste govornih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem. Obstajajo tri vrste umskih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

8. In kako, gospodarji, **obstajajo tri vrste telesnih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo ubija živa bitja, je krvoločen, krvavih rok, povzroča udarce in nasilje, je neusmiljen do živih bitij. Jemlje, kar mu ni dano. Kakor tat jemlje bogastvo in posest drugih v vasi ali gozdu. Zagreši spolno napačno ravnanje. Ima odnose z ženskami, ki so pod zaščito svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, imajo moža, so zaščitene z zakonom in imajo odnose s temi, ki so že oddane. To

so tri vrste telesnih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

9. In kako, gospodarji, **obstajajo štiri vrste govornih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo laže. Ko je pozvan na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini, in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš,' in če ta ne ve, pravi, 'Jaz vem,' ali če ve, reče, 'Jaz ne vem'. Če ne vidi, pravi, 'Vidim,' ali če vidi, pravi, 'Jaz ne vidim'. Pri polni zavesti laže za svoje lastne namene ali za namene drugega ali za nek nepomembni posvetni namen. Govori zlonamerno. Ponovi drugje to, kar je slišal tukaj, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih, ali ponovi tem ljudem to, kar je slišal nekje drugje, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih. Tako je tisti, ki razdvaja te, ki so združeni, je ustvarjalec delitev, ki uživa v razprtijah, ki se veseli razprtij, se navdušuje nad razprtijami, je govorec besed, ki podpirajo razprtije. Govori osorno. Govori besede, ki so grobe, trde, žaljive do drugih, neprijetne do drugih, ki mejijo na jezo, ne prispevajo k zbranosti. Ukvarja se s praznim klepetanjem. Govori ob nepravem času, govori kar ni dejstvo, govori kar je slabo, govori v nasprotju z Dhammo in disciplino. Ob napačnem času govori takšne besede, ki so ničvredne, nerazumne, nezmerne in nekoristne. To so štiri vrste govornih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

10. In kako, gospodarji, **obstajajo tri vrste umskih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanja v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo je nevoščljiv, hrepeni po bogastvu in lastnini drugih: 'O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!' Ali je njegov um poln zlobe in sovraštva: 'Naj bodo ta bitja pobita in zaklana, naj bodo iztrebljena, uničena ali propadla!' Ali ima napačen pogled, izkrivljeno vizijo: 'Nič ni dano, nič ni darovano, nič žrtvovano. Ni plodu ali rezultata dobrih ali slabih dejanj. Ni ne tega, ne drugega sveta. Ni ne matere ne očeta. Ni bitij, ki se spontano rodijo. Ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov na svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' To so tri vrste nekrepostnega umskega ravnanja, ki ni v skladu z Dhammo. Tako, gospodarji, zaradi takega nekrepostnega ravnanja teh, ki ni v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem, se nekatera bitja tukaj, ob razpadu telesa, po smrti pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v pogubo, celo v pekel.

(RAVNANJA, KI SO V SKLADU Z DHAMMO)

11. Gospodarji, obstajajo tri vrste krepostnih telesnih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Obstajajo štiri vrste krepostnih govornih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Obstajajo tri vrste krepostnih umskih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

12. In kako, gospodarji, obstajajo **tri vrste krepostnih telesnih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo, ki opusti uničenje življenja, se vzdrži uničenja življenja. Z odloženo palico in orožjem, z ugovorom vesti, usmiljen, prebiva sočuten do vseh živih bitij. Z opustitvijo jemanja tega kar ni dano, se vzdrži jemanja tega kar ni dano. Ne jemlje bogastva in lastnine drugih v vasi ali gozdu na tatinski način. Z opuščenim spolnim neprimernim ravnanjem, se vzdrži neprimernega spolnega ravnanja. Nima spolnih odnosov z ženskami, ki so pod zaščito svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, ki imajo moža, ki so zaščitene z zakonom ali ki so že oddane. To so tri vrste krepostnih telesnih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

13. In kako, gospodarji, obstajajo **štiri vrste krepostnih govornih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo se z opuščanjem lažnivega govora

vzdrži lažnivega govora. Ko je vabljen na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš,' in če ta ne ve, pravi, 'Jaz ne vem,' ali če ve, pravi, 'Jaz vem'. Če ne vidi, pravi, 'Jaz ne vidim,' ali če vidi, pravi, 'Jaz vidim'. Pri polni zavesti ne govori laži za svoje lastne namene ali za namene drugega ali za nek nepomemben posvetni namen. Z opustitvijo zlonamernega govora se vzdrži zlonamernega govora. Ne ponovi drugje tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal nekje drugje, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih. Tako je on tisti, ki združuje te, ki so razdvojeni, je podpornik prijateljstva, ki uživa v slogi, se veseli sloge, se navdušuje nad slogo, je govorec besed, ki podpirajo slogo. Z opustitvijo osornega govora, se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo v srce, so vljudne, so od mnogih zaželene in se z njimi mnogi strinjajo. Z opustitvijo praznega klepetanja se vzdrži praznega klepetanja. Govori ob pravem času, govori kar so dejstva, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori take besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne. To so štiri vrste krepostnih govornih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

14. In kako, gospodarji, obstajajo **tri vrste krepostnih umskih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo ni nevoščljiv, ne zavida bogastva in lastnine drugim, kot: 'O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!' Njegov um je brez zlobe in brez sovraštva: 'Naj bodo ta bitja brez sovraštva, neprijetnosti in tesnobe! Naj srečno živijo!' Ima pravilen pogled, neizkrivljeno vizijo: 'Obstaja tisto kar je dano in kar je darovano in kar je žrtvovano. Obstaja plod in rezultat dobrih in slabih dejanj. Obstaja ta svet in drugi svet. Obstajata mati in oče. Obstajajo bitja, ki se spontano rodijo. V svetu obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani, ki so sebe uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' To so tri vrste krepostnih umskih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Torej, gospodarji, obstaja razlog za takšno krepostno ravnanje, takšno ravnanje v skladu z Dhammo, da se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, pojavijo v dobro okolico, celo v nebeški svet.

15. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo premožnih kšatrij!' je možno, da se ob razpadu telesa, po smrti, rodi v družbo premožnih kšatrij. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

16–17. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo premožnih brahmanov!... v družbo premožnih gospodarjev!' je mogoče, da se ob razpadu telesa, po smrti, rodi v družbo premožnih gospodarjev. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

18–42. Če bi si ta, gospodarji, ki se ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo božanstev iz nebes Štirih velikih kraljev! ... v družbo božanstev iz nebes Triintridesetih ... Yāma božanstev ... božanstev iz Tusita nebes ... božanstev, ki uživajo v svojem ustvarjanju ... božanstev, ki uživajo v ustvarjanju drugih ... božanstev iz Brahmove družbe ... božanstev sija ... božanstev omejenega sija ... božanstev neomejenega sija ... božanstev strujajočega sija ... božanstev aure ... božanstev omejene aure ... božanstev neomejene aure ... božanstev stalne aure ... božanstev obilnega sadu ... božanstev Aviha ... božanstev Atappa ... božanstev Sudassa ... božanstev Sudassī ... božanstev Akaniṭṭha ... božanstev področja neskončnega prostora ... božanstev področja neskončne zavesti ... božanstev področja ničnosti ... božanstev področja

niti zaznavanja niti nezaznavanja!' je mogoče, da se bo ob razpadu telesa, po smrti, rodil v družbo božanstev področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

43. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'Naj z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov!' je mogoče, da bo z lastnim spoznanjem, z direktnim izkustvom, v tem življenju vstopil in ostal v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem."

44. Ko je bilo to rečeno, so brahmanski gospodarji iz Sāle rekli Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj gremo po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj nas gospod Gotama sprejme kot laične privržence, ki so prišli po zatočišče od danes, pa do konca življenja."

(MN 42) Verañdžaka Sutta – Brahmani iz Verañdža

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ob tej priložnosti so bili nekateri brahmanski gospodarji iz Verañdža na obisku Sāvatthīja zaradi tega ali onega posla. Brahmanski gospodarji iz Verañdža so slišali: "Rečeno je bilo, da je asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej iz naroda Sakya, potoval po etapah pa deželi Kosala skupaj z veliko skupino menihov in prišel do Verañdža. O gospodu Gotami kroži dober glas: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

3. Potem so brahmanski gospodarji iz Verañdža odšli do Blaženega. Nekateri so izkazali čast Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so z njim izmenjali pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran.

4. Ko so sedeli, so rekli Blaženemu: "Gospod Gotama, kaj je vzrok in pogoj, da se nekatera bitja tukaj, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel? In kaj je vzrok in pogoj, da se nekatera bitja tukaj, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo na dobrem mestu, v nebeškem svetu?"

5. "Gospodarji, zaradi ravnanja, ki ni v skladu z Dhammo, zaradi zavržnega ravnanja, se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel. Zaradi ravnanja v skladu z Dhammo, zaradi krepostnega ravnanja, se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavijo na dobrem mestu, v nebeškem svetu."

6. "Ne razumemo natančno pomena izjave gospoda Gotame, ki jo je na kratko povedal, ne da bi podrobno razložil njen pomen. Bilo bi dobro, če bi nas gospod Gotama učil Dhammo tako, da bi mogli podrobneje razumeti pomen njegove izjave."

"Potem, gospodarji, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel sledeče:

(RAVNANJA, KI NISO V SKLADU Z DHAMMO)

7. "Gospodarji, obstajajo tri vrste telesnih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem. Obstajajo štiri vrste govornih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem. Obstajajo tri vrste umskih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

8. In kako, gospodarji, **obstajajo tri vrste telesnih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo ubija živa bitja, je krvoločen, krvavih rok, povzroča udarce in nasilje, je neusmiljen do živih bitij. Jemlje, kar mu ni dano, kakor tat jemlje bogastvo in posest drugih v vasi ali gozdu. Zagreši spolno napačno ravnanje, ima

odnose z ženskami, ki so pod zaščito svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, imajo moža, so zaščitene z zakonom in ima odnose tudi s temi, ki so že oddane. To so tri vrste telesnih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

9. In kako, gospodarji, **obstajajo štiri vrste govornih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo laže. Ko je pozvan na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini, in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš,' in če ta ne ve, pravi, 'Jaz vem,' ali če ve, reče, 'Jaz ne vem'. Če ne vidi, pravi, 'Vidim,' ali če vidi, pravi, 'Jaz ne vidim'. Pri polni zavesti laže za svoje lastne namene ali za namene drugega ali za nek nepomembni posvetni namen. Govori zlonamerno, ponovi drugje to, kar je slišal tukaj, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih, ali ponovi tem ljudem to, kar je slišal nekje drugje, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih. Tako je tisti, ki razdvaja te, ki so združeni, je ustvarjalec delitev, ki uživa v razprtijah, ki se veseli razprtij, se navdušuje nad razprtijami, je govorec besed, ki podpirajo razprtije. Govori osorno. Govori besede, ki so grobe, trde, žaljive do drugih, neprijetne do drugih, ki mejijo na jezo, ne prispevajo k zbranosti. Ukvarja se s praznim klepetanjem. Govori ob nepravem času, govori kar ni dejstvo, govori, kar je neuporabno, govori v nasprotju z Dhammo in disciplino. Ob napačnem času govori takšne besede, ki so ničvredne, nerazumne, nezmerne in nekoristne. To so štiri vrste govornih ravnanj teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem.

10. In kako, gospodarji, **obstajajo tri vrste umskih ravnanj** teh, ki se ne držijo ravnanja v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem? Nekdo je nevoščljiv, hrepeni po bogastvu in lastnini drugih: 'O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!' Ali je njegov um poln zlonamernosti ali sovraštva: 'Naj bodo ta bitja pobita in zaklana, naj bodo iztrebljena, uničena ali propadla!' Ali ima napačen pogled, izkrivljeno vizijo: 'Nič ni dano, nič ni darovano, nič žrtvovano. Ni plodu ali rezultata dobrih ali slabih dejanj, ni ne tega, ne drugega sveta, ni ne matere ne očeta, ni bitij, ki se spontano rodijo, ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov na svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' To so tri vrste nekrepostnega miselnega ravnanja, ki ni v skladu z Dhammo. Tako, gospodarji, zaradi takega nekrepostnega ravnanja teh, ki se ne držijo ravnanj v skladu z Dhammo, teh z zavržnim ravnanjem, se nekatera bitja tukaj in ob razpadu telesa, po smrti pojavijo v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel.

(RAVNANJA, KI SO V SKLADU Z DHAMMO)

11. Gospodarji, obstajajo tri vrste krepostnih telesnih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Obstajajo štiri vrste krepostnih govornih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Obstajajo tri vrste krepostnih umskih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

12. In kako, gospodarji, obstajajo **tri vrste krepostnih telesnih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo, ki opusti uničenje življenja, se vzdrži uničenja življenja. Z odloženo palico in orožjem, z ugovorom vesti, usmiljen, prebiva sočuten do vseh živih bitij. Z opustitvijo jemanja tega kar ni dano, se vzdrži jemanja tega kar ni dano. Ne jemlje bogastva in lastnine drugih v vasi ali gozdu na tatinski način. Z opuščenim spolnim neprimernim ravnanjem, se vzdrži neprimernega spolnega ravnanja. Nima spolnih odnosov z ženskami, ki je pod zaščito svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, ki imjo moža, ki so zaščitene z zakonom, ali ki so že oddane. To so tri vrste krepostnih telesnih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

13. In kako, gospodarji, obstajajo **štiri vrste krepostnih govornih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo se z opuščanjem lažnivega govora vzdrži lažnivega govora. Ko je vabljen na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini, in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš,' in če ta ne ve, pravi, 'Jaz ne vem,' ali če ve, pravi, 'Jaz vem'. Če ne vidi, pravi, 'Jaz ne vidim,' ali če vidi, pravi, 'Jaz vidim'. Pri polni zavesti ne govori laži za svoje lastne namene, ali za namene drugega, ali za nek nepomemben posvetni namen. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Ne ponovi drugje tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal nekje drugje, z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih. Tako je on tisti, ki združuje te, ki so razdvojeni, je podpornik prijateljstva, ki uživa v slogi, se veseli sloge, se navdušuje nad slogo, je govorec besed, ki podpirajo slogo. Z opustitvijo osornega govora, se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo v srce, so vljudne, so od mnogih zaželene in se z njimi mnogi strinjajo. Z opustitvijo praznega klepetanja, se vzdrži praznega klepetanja. Govori ob pravem času, govori kar so dejstva, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori take besede, ki se jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne. To so štiri vrste krepostnih govornih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem.

14. In kako, gospodarji, obstajajo **tri vrste krepostnih umskih ravnanj** teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem? Nekdo ni nevoščljiv, ne zavida bogastva in lastnine drugim, kot: 'O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!' Njegov um je brez zlonamernosti in brez sovraštva: 'Naj bodo ta bitja brez sovraštva, neprijetnosti in tesnobe! Naj srečno živijo!' Ima pravilen pogled, neizkrivljeno vizijo: 'Obstaja tisto kar je dano in kar je darovano in kar je žrtvovano, obstaja plod in rezultat dobrih in slabih dejanj, obstaja ta svet in drugi svet, obstajata mati in oče, obstajajo bitja, ki se spontano rodijo, v svetu obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani, ki so sebe uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' To so tri vrste krepostnih umskih ravnanj teh, ki ravnajo v skladu z Dhammo, teh s krepostnim ravnanjem. Torej, gospodarji, obstaja razlog za takšno krepostno ravnanje, takšno ravnanje v skladu z Dhammo, da se nekatera bitja ob razpadu telesa, po smrti, pojavijo v dobro okolico, celo v nebeški svet.

15. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo premožnih kšatrij!' je možno, da se ob razpadu telesa, po smrti, rodi v družbo premožnih kšatrij. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

16–17. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo premožnih brahmanov! ... v družbo premožnih gospodarjev!' je mogoče, da se ob razpadu telesa, po smrti, rodi v družbo premožnih gospodarjev. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

18–42. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: ''O, ko bi se ob razpadu telesa, po smrti, lahko rodil v družbo božanstev iz nebes Štirih velikih kraljev! ... v družbo božanstev iz nebes Triintridesetih ... Yāma božanstev ... božanstev iz Tusita nebes ... božanstev, ki uživajo v svojem ustvarjanju ... božanstev, ki uživajo v ustvarjanju drugih ... božanstev iz Brahmove družbe ... božanstev sija ... božanstev omejenega sija ... božanstev neomejenega sija ... božanstev strujajočega sija ... božanstev aure ... božanstev omejene aure ... božanstev neomejene aure ... božanstev stalne aure ... božanstev obilnega sadu ... božanstev Aviha ... božanstev Atappa ... božanstev Sudassa ...

božanstev Sudassī ... božanstev Akaniṭṭha ... božanstev področja neskončnega prostora ... božanstev področja neskončne zavesti ... božanstev področja ničnosti ... božanstev področja niti zaznavanja niti nezaznavanja!' je mogoče, da se bo ob razpadu telesa, po smrti, rodil v družbo božanstev področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem.

43. Če bi si ta, gospodarji, ki ravna v skladu z Dhammo, ta s krepostnim ravnanjem, zaželel: 'Naj z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju, vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov!' je mogoče, da bo z lastnim spoznanjem, z direktnim izkustvom, v tem življenju vstopil in ostal v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov. Zakaj? Ker ravna v skladu z Dhammo, s krepostnim ravnanjem."

44. Ko je bilo to rečeno, so gospodarji iz Verañdža rekli Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj gremo po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj nas gospod Gotama sprejme kot laične privržence, ki so prišli po zatočišče od danes, pa do konca življenja."

(MN 43) Mahāvedalla Sutta – Več pojasnil

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Na večer je častiti Mahā Koṭṭhita vstal iz samote, odšel do častitega Sāriputte in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljudnosten in družaben pogovor končan je sedel na stran in rekel častitemu Sāriputti:

(MODROST)

2. "'Ta, ki ni moder, ta, ki ni moder' je bilo rečeno, prijatelj. Z ozirom na kaj je bilo to rečeno, 'Ta, ki ni moder'?"

"'Nekdo ne razume modro, nekdo ne razume modro,' prijatelj, zato je bilo rečeno, 'Nekdo, ki ni moder.' In kaj nekdo ne razume modro? Nekdo ne razume modro: 'Neprijetnost je', nekdo ne razume modro: 'Neprijetnost ima izvor', nekdo ne razume modro: 'Neprijetnost ima konec', nekdo ne razume modro: 'To je pot, ki vodi do končanja neprijetnosti.' 'Nekdo ne razume modro, nekdo ne razume modro,' prijatelj, zato je rečeno, 'Ta, ki ni moder.'"

Rekoč, "Dobro, prijatelj," je bil navdušen častiti Mahā Koṭṭhita in se je razveselil v besedah častitega Sāriputte. Nato mu je postavil naslednje vprašanje:

3. "'Ta, ki je moder, ta, ki je moder,' je bilo rečeno, prijatelj. Z ozirom na kaj je bilo rečeno, 'Ta, ki je moder?"

"'Nekdo modro razume, nekdo modro razume' prijatelj, zato je bilo rečeno, 'Ta, ki je moder.' Kaj nekdo modro razume? Nekdo modro razume: 'Neprijetnost je', nekdo modro razume: 'Neprijetnost ima izvor', nekdo modro razume: 'Neprijetnost ima konec', nekdo modro razume: 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' 'Nekdo modro razume, nekdo modro razume,' prijatelj, zato je bilo rečeno, 'Nekdo, ki je moder.'"

(ZAVEST)

4. "'Zavest, zavest' je bilo rečeno, prijatelj. Z ozirom na kaj je bilo rečeno 'zavest'?"

"'Zaveda se, zaveda se,' prijatelj, zato je bilo rečeno 'zavest'. Kaj se zaveda? Zaveda se: 'Prijetno', zaveda se: 'Neprijetno', zaveda se: 'Niti neprijetno niti prijetno.' 'To se zaveda, to se zaveda,' prijatelj, zato je rečeno 'zavest'."

5. "Modrost in zavest, prijatelj – ali sta ti stanji združljivi ali nista združljivi? In ali je mogoče ločiti enega teh stanj od drugega z namenom, da opišemo razliko med njima?"

"Modrost in zavest, prijatelj – ti stanji sta združljivi, ne nezdružljivi in ni mogoče ločiti enega teh stanj od drugega z namenom, da se opiše razliko med njima. Kar nekdo modro razume, to spozna in kar nekdo spozna, to modro razume. Zato sta ti stanji povezani, ne nepovezani in je nemogoče ločiti enega teh stanj od drugega z namenom, da se opiše razliko med njima."

6. "Kaj je razlika, prijatelj, med modrostjo in zavestjo, tema stanjema, ki sta povezani, ne nepovezani?"

"Razlika, prijatelj, med modrostjo in zavestjo, teh stanj, ki sta povezani, ne nepovezani, je ta: Modrost je potrebno razviti, zavest je potrebno v celoti razumeti."

(OBČUTEK)

7. "'Občutek, občutek' je bilo rečeno, prijatelj. Z ozirom na kaj je bilo rečeno 'občutek?"

"'Čuti se, čuti se,' prijatelj, zato je bilo rečeno 'občutek'. Kaj se čuti? Čuti se prijetnost, čuti se neprijetnost, čuti se niti neprijetnost niti prijetnost. 'Čuti se, čuti se,' prijatelj, zato je bilo rečeno 'občutek'."

(ZAZNAVA)

8. "'Zaznava, zaznava' je bilo rečeno, prijatelj. Z ozirom na kaj je bilo rečeno 'zaznava'?"

"'Zaznava se, zaznava se,' prijatelj, zato je bilo rečeno 'zaznava'. Kaj se zaznava? Zaznava se modra barva, zaznava se rumena barva, zaznava se rdeča barva in zaznava se bela barva. 'Zaznava se, zaznava se,' prijatelj, zato je bilo rečeno 'zaznava'."

9. "Občutek, zaznava in zavest, prijatelj – ali so ta stanja povezana ali nepovezana? In ali je mogoče ločiti eno teh stanj od drugih z namenom, da se opiše razlika med njimi?"

"Občutek, zaznava in zavest, prijatelj – ta stanja so povezana, ne ločena in je nemogoče ločiti vsako teh stanj od drugih z namenom, da opišemo razliko med njimi. Kar nekdo občuti, to zaznava, in to kar zaznava, to spoznava. Zato so ta stanja povezana, ne ločena in je nemogoče ločiti eno teh stanj od drugih z namenom, da se opiše razliko med njimi."

(SPOZNANO LE Z UMOM IN NAMEN MODROSTI)

10. "Prijatelj, kaj je lahko spoznano s prečiščeno umsko zavestjo, ki je osvobojena petih [čutnih] sposobnosti?"

"Prijatelj, s prečiščeno umsko zavestjo, ki je osvobojena petih [čutnih] sposobnosti, se lahko spozna področje neskončnega prostora, kot: 'Prostor je neskončen', se lahko spozna področje neskončne zavesti, kot: 'Zavest je neskončna', se lahko spozna področje praznosti, kot: 'Tam ni ničesar.'"

11. "Prijatelj, s čim lahko nekdo razume pojav, ki se ga da spoznati?"

"Prijatelj, neko razume pojav, ki se ga da spoznati, z očesom modrosti."[1]

12. "Prijatelj, kaj je namen modrosti?"

"Namen modrosti, prijatelj, je direktna vednost, njen namen je popolno razumevanje, njen namen je opuščanje."

(PRAVILNI POGLED)

13. "Prijatelj, koliko pogojev je za nastajanje pravilnega pogleda?"

"Prijatelj, obstajata dva pogoja za nastajanje pravilnega pogleda: glas drugega in temeljit premislek. To sta dva pogoja za nastajanje pravilnega pogleda."[2]

14. "Prijatelj, s koliko dejavniki je podprt pravilni pogled, ko ima osvoboditev srca za svoj sad, osvoboditev srca za svoj sad in korist, ko ima osvoboditev z modrostjo za svoj sad, osvoboditev z modrostjo kot svoj sad in korist?"

"Prijatelj, pravilni pogled je podprt s petimi dejavniki, ko ima osvoboditev srca za svoj sad, osvoboditev srca za svoj sad in korist, ko ima osvoboditev z modrostjo za svoj sad, osvoboditev z modrostjo za svoj sad in korist. Prijatelj, pravilni pogled je podprt s krepostjo, učenjem, razpravo, mirnostjo in vpogledom. Pravilni pogled, podprt s temi petimi dejavniki, ima osvoboditev srca za svoj sad, osvoboditev srca za svoj sad in korist, ima osvoboditev z modrostjo za svoj sad, osvoboditev z modrostjo za svoj sad in korist."

(PONOVNO ROJSTVO)

15. "Prijatelj, koliko je vrst ponovnih rojstev?"

“Obstajajo tri vrste ponovnih rojstev: rojstvo v sfero čutnosti, v snovno in nesnovno sfero.”

16. “Prijatelj, kako nastane ponovno rojstvo v prihodnosti?”

“Prijatelj, ponovno rojstvo v prihodnosti nastane v bitjih, ki so ovirana z nevednostjo in ovirana z željo.”

17. “Prijatelj, kako ponovno rojstvo bitij v prihodnosti ne nastane?”

“Prijatelj, z izginevanjem nevednosti, s prihodom resničnega znanja in s prenehanjem želje, ponovno rojstvo v prihodnosti ne nastane.”

(PRVA STOPNJA ZBRANOSTI)

18. “Prijatelj, kaj je prva stopnja zbranosti?”

“Prijatelj, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. To se imenuje prva stopnja zbranosti.”

19. “Prijatelj, koliko dejavnikov ima prva stopnja zbranosti?”

“Prijatelj, prva stopnja zbranosti ima pet dejavnikov. Ko je menih vstopil v prvo stopnjo zbranosti, se pojavijo misel, razmišljanje, zadovoljstvo, prijetnost in poenotenje srca. Na tak način ima prva stopnja zbranosti pet dejavnikov.”

20. “Prijatelj, koliko dejavnikov je opuščenih v prvi stopnji zbranosti in koliko dejavnikov ima?”

“Prijatelj, v prvi stopnji zbranosti je pet dejavnikov opuščenih in ima pet dejavnikov. Ko je menih vstopil v prvo stopnjo zbranosti, je bila želja po užitkih opuščena, zlobnost opuščena, otopelost in zaspanost opuščena, nemir in zaskrbljenost opuščena in dvom opuščen. In tam se pojavijo koristna misel, vztrajno razmišljanje, navdušenje, prijetnost in poenotenje srca. Tako je v prvi stopnji zbranosti pet dejavnikov opuščenih in stopnja zbranosti ima pet dejavnikov.”

(PET SPOSOBNOSTI)

21. “Prijatelj, vsako od petih [čutnih] sposobnosti ima ločeno polje, ločeno področje in ne doživlja drugega polja in področja, to je, sposobnost oči, sposobnost ušes, sposobnost nosu, sposobnost jezika in sposobnost telesa. Teh pet sposobnosti, ki ima vsako ločeno polje, ločeno področje, ne doživlja drugega polja in področja. Torej, kaj je njihovo zavetje, kaj je to, kar doživlja njihovo polje in področje?”

“Prijatelj, teh pet [čutnih] sposobnosti ima vsako ločeno polje, ločeno področje in ne doživlja drugega polja in področja, to je: sposobnost oči, sposobnost ušes, sposobnost nosu, sposobnost jezika in sposobnost telesa. Teh pet sposobnosti, ki imajo vsako ločeno polje, ločeno področje, ne doživlja drugega polja in področja in imajo um kot njihovo glavno zavetje in um doživlja njihova polja in področja.”

22. “Prijatelj, glede petih [čutnih] sposobnosti – to je, sposobnosti oči, sposobnosti ušes, sposobnosti nosu, sposobnosti jezika in sposobnosti telesa – od česa je odvisno teh pet [čutnih] sposobnosti?”

“Prijatelj, glede teh petih [čutnih] sposobnosti – to je, sposobnosti oči, sposobnosti ušes, sposobnosti nosu, sposobnosti jezika in sposobnosti telesa – teh pet sposobnosti je odvisno od življenja.”

“Prijatelj, od česa je odvisno življenje?”

“Življenje je odvisno od toplote.”

“Prijatelj, od česa je odvisna toplota?”

“Toplota je odvisna od življenja.”

“Prijatelj, razumeli smo častitega Sāriputto, ki je rekel: ‘Življenje je odvisno od toplote in smo ga razumeli, ko je rekel: ‘Toplota je odvisna od življenja.’ Kako naj razumemo pomen teh stališč?”

“V tem primeru, prijatelj, vam bom povedal prispodobo, ker nekateri modri ljudje tukaj razumejo pomen trditve z uporabo prispodobe. Kot gori oljna svetilka, se njen sij vidi v odvisnosti od njenega plamena in njen plamen se vidi v odvisnosti od njenega sija in tako je življenje odvisno od toplote in toplota je odvisna od življenja.”

(ŽIVLJENJSKE TVORBE)

23. “Prijatelj, ali so življenjske tvorbe stvari, ki se lahko čutijo ali pa so življenjske tvorbe ena stvar in stvari, ki se lahko čutijo, druga?”

“Življenjske tvorbe, prijatelj, niso stvari, ki se lahko čutijo. Če bi življenjske tvorbe bile stvari, ki se lahko čutijo, potem menih, ki je vstopil v prenehanje zaznav in občutkov, ne bi videl, da izhaja iz njih. Ker so življenjske tvorbe ena stvar in stanja, ki se lahko čutijo druga, bi menih, ki je vstopil v prenehanje zaznav in občutkov lahko videl, da izhaja iz njih.”

24. “Prijatelj, ko je to telo opuščeno, koliko stanj je potem odvrženih, pozabljenih in telo leži brezčutno kakor hlod?”

“Prijatelj, ko je to telo opuščeno treh stanj – življenjskih tvorb, toplote in zavesti – je opuščeno in pozabljeno in leži brezčutno kakor hlod.”

25. “Prijatelj, kakšna je razlika med tem, ki je mrtev, ki je zaključil svoj čas in menihom, ki je vstopil v prenehanje zaznavanja in čutenja?”

“Prijatelj, v primeru nekoga, ki je mrtev, ki je zaključil svoj čas, so se njegove telesne tvorbe ustavile in umirile, njegove besedne tvorbe ustavile in umirile, njegove umske tvorbe ustavile in umirile[3], je njegovo življenje izčrpano, je njegova toplota izginila in so njegove [čutne] sposobnosti popolnoma razpadle. V primeru meniha, ki je vstopil v prenehanje zaznavanja in čutenja, so se njegove telesne tvorbe ustavile in umirile, njegove besedne tvorbe ustavile in umirile, njegove umske tvorbe ustavile in umirile, toda življenje ni izčrpano, njegova toplota ni izginila in njegove sposobnosti so postale izjemno jasne. To je razlika med nekom, ki je mrtev, ki je zaključil svoj čas in menihom, ki je vstopil v ustavitev.”

(OSVOBODITEV SRCA)

26. “Prijatelj, koliko pogojev je za dosego niti neprijetne niti prijetne osvoboditve srca?”

“Prijatelj, štirje pogoji so za dosego niti neprijetne niti prijetne osvoboditve srca: Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. To so štirje pogoji za dosego niti neprijetne niti prijetne osvoboditve srca.”

27. “Prijatelj, koliko pogojev je za dosego osvoboditve srca brez znamenja?”

“Prijatelj, dva pogoja sta za dosego osvoboditve srca brez znamenja: Neosredotočenost do vseh znamenj in osredotočenost do brezznamenjskega elementa. To sta dva pogoja za dosego osvoboditve srca brez znamenja.”

28. “Prijatelj, koliko pogojev je za vzdrževanje osvoboditve brez znamenja?”

“Prijatelj, trije pogoji so za vzdrževanje brezznamenjske osvoboditve srca: Neosredotočenost do vseh znamenj, osredotočenost na brezznamenjski element in predhodna odločenost. To so trije pogoji za vzdrževanje brezznamenjske osvoboditve srca.”

29. “Prijatelj, koliko pogojev je za izhod iz brezznamenjske osvoboditve srca?”

“Prijatelj, dva pogoja sta za izhod iz brezznamenjske osvoboditve srca: Osredotočenost na vsa znamenja in neosredotočenost na brezznamenjski element. To sta dva pogoja za izhod iz brezznamenjske osvoboditve srca.”

30. “Prijatelj, neizmerna osvoboditev srca, osvoboditev srca skozi ničnost, osvoboditev srca skozi praznost in brezznamenjska osvoboditev srca: So ta stanja različna po pomenu in različna po imenu, ali pa so eno v pomenu in različno samo po imenu?”

“Prijatelj, neizmerna osvoboditev srca, osvoboditev srca skozi ničnost, osvoboditev srca skozi praznost in brezznamenjska osvoboditev srca: Obstaja način, s katerim so ta stanja različna po pomenu in različna po imenu in obstaja način, s katerim sta eno po pomenu in različna samo po imenu.

31. Kakšen, prijatelj, je način, s katerim so ta stanja različna po pomenu in različna po imenu? Menih vztraja z eno četrtino s srcem prežetim z dobrohotnostjo, prav tako z drugo, prav tako s tretjo, prav tako s četrto, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod in za vse, kot zase, on vztraja s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. On vztraja s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim s sočutjem ... On vztraja s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim s srečoželjnostjo ... On vztraja s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim z mirnodušnostjo, prav tako drugega, prav tako tretjega, prav tako četrtega, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod in tako za vse, kot zase, on vztraja s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva, brez zlobe. To se imenuje neizmerna osvoboditev srca.

32. In kaj, prijatelj, je osvoboditev srca skozi ničnost? S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da ‘tu ni nič,’ menih vstopi in vztraja v področju ničnosti. To se imenuje osvoboditev srca skozi ničnost.

33. In kaj, prijatelj, je osvoboditev srca skozi praznost? Menih gre v gozd ali do vznožja drevesa ali v prazno kočo in razmišlja: ‘To je prazno sebstva ali tega, kar spada k sebstvu.’ To se imenuje osvoboditev srca skozi praznost.

34. In kaj, prijatelj, je osvoboditev srca brez znaka? Z nepozornostjo do vseh znakov, menih vstopi in vztraja v zbranosti srca brez znaka. To se imenuje osvoboditev srca brez znaka. To je način, s katerim so ta stanja različna po pomenu in različna po imenu.

35. In kaj, prijatelj, je način, s katerim so ta stanja eno po pomenu in različna le po imenu? Poželenje je merilo, sovraštvo je merilo, zabloda je merilo. V menihu čigar vplivi so uničeni, so ta stanja zapuščena, odrezana pri koreninah, napravljena kot palmin štor, odpravljena, da niso več predmet bodočega pojavljanja. Od vseh vrst neizmerne osvoboditve srca je neomajna osvoboditev srca najboljša. Ta neomajna osvoboditev srca je brez poželenja, brez sovraštva, brez zablode.

36. Poželenje je nekaj, sovraštvo je nekaj, zabloda je nekaj. V menihu, katerega vplivi so uničeni, so ta stanja opuščena, odrezana pri koreninah, napravljena kot palmin štor, odpravljena, da niso več predmet bodočega pojavljanja. Od vseh vrst osvoboditve srca skozi ničnost je neomajna osvoboditev srca najboljša. Ta neomajna osvoboditev srca je brez poželenja, brez sovraštva, brez zablode.

37. Poželenje je tvorec znamenj, sovraštvo je tvorec znamenj, zabloda je tvorec znamenj. V menihu, katerega vplivi so uničeni, so ta stanja odrezana pri koreninah, napravljena kot palmin štor, odpravljena, da niso več predmet bodočega pojavljanja. Od vseh vrst brezznamenjske osvoboditve srca je neomajna osvoboditev srca najboljša. Ta neomajna osvoboditev srca je brez poželenja, brez sovraštva, brez zablode. To je ta način, s katerim so ta stanja ena po pomenu in različna le po imenu."

To je bilo tisto, kar je rekel častiti Sāriputta. Častiti Mahā Koṭṭhita je bil zadovoljen in vesel besed častitega Sāriputte.

Opombe

---

[1] Oko modrosti je modrost sama, imenovana oko - v smislu organa duhovnega videnja.
[2] Glas drugega, ki je slišal pravilno učenje Dhamme in spoznal ugasnitev oz. "drugi breg".
[3] Telesne tvorbe so vdihi in izdihi, govorne tvorbe so uporaba misli in razmišljanja, umske tvorbe so zaznavanje in čutenje.

(MN 44) Cūḷavedalla Sutta – Kratka pojasnila

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice. Laični sledilec Visākha je odšel do nune Dhammadinne in ko ji je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in jo vprašal:

(IDENTITETA) [1]

2. "Gospa, 'identiteta, identiteta' je rečeno. Kaj je za Blaženega identiteta?"

"Prijatelj Visākha, pet agregatov s predpostavko imenuje Blaženi identiteta. To so: agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko. Teh pet agregatov s predpostavko Blaženi imenuje identiteta."

Rekoč, "Dobro, gospa," je bil laični sledilec Visākha zadovoljen in vesel besed nune Dhammadinne. Potem je vprašal naslednje vprašanje:

3. "Gospa, 'izvor identitete, izvor identitete' je rečeno. Kaj je za Blaženega izvor identitete?"

"Prijatelj Visākha, to je želja, ki prinese obnovitev bitnosti, spremlja jo užitek in strast in uživanje v tem in onem. To so: želja po užitkih, želja po bitnosti in želja po končanju bitnosti. To Blaženi imenuje izvor identitete."

4. "Gospa, 'prenehanje identitete, prenehanje identitete' je rečeno. Kaj je za Blaženega prenehanje identitete?"

"Prijatelj Visākha, to je izginitev brez ostanka in prenehanje, opustitev, odrekanje, nehanje in zavračanje te iste želje. To Blaženi imenuje prenehanje identitete."

5. "Gospa, 'pot, ki vodi do prenehanja identitete, pot, ki vodi do prenehanja identitete' je rečeno. Kaj je za Blaženega pot, ki vodi do prenehanja identitete?"

"Prijatelj Visākha, to je samo Plemenita osemčlena pot. To je: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost."

6. "Gospa, ali je predpostavka isto kot je pet agregatov s predpostavko, ali je predpostavka nekaj ločenega od petih agregatov s predpostavko?"

"Prijatelj Visākha, predpostavka ni niti isto kot je pet agregatov s predpostavko, niti je predpostavka nekaj ločenega od petih agregatov s predpostavko. Kakršnakoli želja in poželenje z ozirom na pet agregatov s predpostavko, je ta predpostavka."

7. "Gospa, kako nastane pogled [o obstoju] identitete?"

"Prijatelj Visākha, nepoučen navaden posameznik, ki nima spoštovanja do plemenitih in je nevešč in nedisciplinirán v njihovi Dhammi, ki nima spoštovanja do pravih ljudi in je nevešč in nedisciplinirán v njihovi Dhammi, ima snov za sebstvo ali kot da je sebstvo od snovi ali kot da je snov v sebstvu ali kot da je sebstvo v snovi. On ima občutek za sebstvo ali sebstvo kot da je od občutka ali kot da je občutek v sebstvu ali kot da je sebstvo v občutku. On ima zaznavo za sebstvo ali kot da je sebstvo od zaznave ali kot da je zaznava v sebstvu ali kot da je sebstvo v zaznavi. On ima tvorbe za sebstvo ali sebstvo kot da je od tvorb ali kot da so tvorbe v sebstvu ali kot da je sebstvo v tvorbah. On ima zavest za sebstvo ali kot da je sebstvo od zavesti ali kot da je zavest v sebstvu ali kot da je sebstvo v zavesti. Tako nastane pogled [o obstoju] identitete."

8. “Gospa, kako pogled [o obstoju] identitete ne nastane?”

“Prijatelj Visākha, dobro poučeni plemeniti učenec, ki spoštuje plemenite in je usposobljen in discipliniran v njihovi Dhammi, ki spoštuje prave ljudi in je usposobljen in discipliniran v njihovi Dhammi, nima snovi za sebstvo ali sebstva kot da je obsedeno od snovi ali snovi kot da je v sebstvu ali kot da je sebstvo v snovi. On nima občutka za sebstvo ali kot da je sebstvo obsedeno od občutka ali kot da je občutek v sebstvu ali kot da je sebstvo v občutku. On nima zaznave za sebstvo ali kot da je sebstvo obsedeno od zaznave ali kot da je zaznava v sebstvu ali kot da je sebstvo v zaznavi. On nima tvorb za sebstvo ali kot da je sebstvo obsedeno od tvorb ali kot da so tvorbe v sebstvu ali kot da je sebstvo v tvorbah. On nima zavesti za sebstvo ali kot da je sebstvo obsedeno od zavesti ali kot da je zavest v sebstvu ali kot da je sebstvo v zavesti. Na tak način pogled [o obstoju] identitete ne nastane.”

(PLEMENITA OSEMČLENA POT)

9. “Gospa, kaj je Plemenita osemčlena pot?”

“Prijatelj Visākha, to je Plemenita osemčlena pot: pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost.”

10. “Gospa, je Plemenita osemčlena pot pogojena ali nepogojena?”

“Prijatelj Visākha, Plemenita osemčlena pot je pogojena.”

11. “Gospa, ali so trije agregati vključeni v Plemenito osemčleno pot, ali je Plemenita osemčlena pot vključena v tri agregate?”[2]

“Trije agregati niso vključeni v Plemenito osemčleno pot, prijatelj Visākha, vendar je Plemenita osemčlena pot vključena v tri agregate. Pravilni govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja – to je vključeno v agregat kreposti. Pravilni napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost – to je vključeno v agregat zbranosti. Pravilni pogled in pravilna misel – to je vključeno v agregat modrosti.”

(ZBRANOST)

12. “Gospa, kaj je zbranost? Kaj je osnova zbranosti? Kaj je sposobnost zbranosti? Kaj je razvoj zbranosti?”

“Poenotenje srca, prijatelj Visākha, je zbranost. Štirje načini osnovanja pozornosti so znak zbranosti, štiri prave vrste prizadevanja so pogoj za zbranost, ponavljanje, razvoj in negovanje teh istih stanj je razvoj zbranosti.”

(TVORBE)

13. “Gospa, koliko tvorb obstaja?”

“Obstajajo tri vrste tvorb, prijatelj Visākha: telesne tvorbe, govorne tvorbe in umske tvorbe.”

14. “Gospa, kaj je telesna tvorba? Kaj je govorna tvorba? Kaj je umska tvorba?”

“Vdihovanje in izdihovanje, prijatelj Visākha, sta telesni tvorbi, misel in razmišljanje sta govorni tvorbi, zaznava in občutek sta umski tvorbi.”

15. “Gospa, zakaj sta vdihovanje in izdihovanje telesni tvorbi? Zakaj sta misel in razmišljanje govorni tvorbi? Zakaj sta zaznava in občutek umski tvorbi?”

“Prijatelj Visākha, vdihovanje in izdihovanje sta telesni, to sta stanji, povezani s telesom, zato sta vdihovanje in izdihovanje telesni tvorbi. Najprej nekdo uporabi misel in razmišlja in

pozneje to preide v govor, zato sta misel in razmišljanje govorni tvorbi. Zaznava in občutek sta v umu, to sta stanji povezani z umom, zato sta zaznava in občutek umski tvorbi."

(DOSEŽEK PRENEHANJA)

16. "Gospa, kako nastane dosežek prenehanja zaznave in občutka?"

"Prijatelj Visākha, ko menih doseže prenehanje zaznave in občutka, mu ne pride na misel: 'Dosegel bom prenehanje zaznave in občutka,' ali 'Dosegam prenehanje zaznave in občutka,' ali 'Dosegel sem prenehanje zaznave in občutka'. Njegovo srce je bilo predhodno razvito na takšen način, da ga vodi do tega stanja."

17. "Gospa, ko menih doseže prenehanje zaznave in občutka, katero stanje najprej ugasne v njem: telesna tvorba, govorna tvorba ali umska tvorba?"

"Prijatelj Visākha, ko menih dosega prenehanje zaznave in občutka, najprej preneha govorna tvorba, potem telesna tvorba, potem umska tvorba."

18. "Gospa, kakšen je izhod iz dosege prenehanja zaznave in občutka?"

"Prijatelj Visākha, ko menih izide iz dosege prenehanje zaznave in občutka, mu ne pride na misel: 'Izšel sem iz dosege prenehanja zaznave in občutka,' ali 'Izhajam iz dosege prenehanja zaznave in občutka,' ali 'Izšel sem iz dosege prenehanja zaznave in občutka'. Njegovo srce se razvije na takšen način, da ga vodi do tega stanja."

19. "Gospa, ko menih izide iz dosege prenehanja zaznave in občutka, katero stanje se prvo pojavi v njem: telesna tvorba, govorna tvorba ali umska tvorba?"

"Prijatelj Visākha, ko menih izide iz dosege prenehanja zaznave in občutka, se pojavi najprej umska tvorba, potem telesna tvorba, potem govorna tvorba."

20. "Gospa, ko je menih izšel iz dosege prenehanja zaznave in občutka, koliko vrst dotika se ga dotakne?"

"Prijatelj Visākha, ko je menih izšel iz dosege prenehanja zaznave in občutka, se ga dotaknejo tri vrste dotikov: dotik praznosti, dotik brezznakovnosti, dotik brezželjnosti."

21. "Gospa, ko je menih izšel iz dosege prenehanja zaznave in občutka, komu se njegov um nakloni, na kaj se naslanja, k čemu teži?"

"Prijatelj Visākha, ko je menih izšel iz dosege prenehanja zaznave in občutka, se njegov um nakloni samoti, se nasloni na samoto, teži k samoti."

(OBČUTEK)

22. "Gospa, koliko vrst občutka obstaja?"

"Prijatelj Visākha, obstajajo tri vrste občutka: prijeten občutek, neprijeten občutek in niti neprijeten niti prijeten občutek."

23. "Gospa, kaj je prijeten občutek? Kaj je neprijeten občutek? Kaj je niti neprijeten niti prijeten občutek?"

"Prijatelj Visākha, karkoli se čuti telesno ali umsko kot prijetno in sprejemljivo, je prijeten občutek. Karkoli se telesno ali umsko čuti neprijetno in nesprejemljivo, je to neprijeten občutek. Karkoli se čuti telesno ali umsko kot niti sprejemljivo niti nesprejemljivo, je to niti neprijeten niti prijeten občutek."

24. "Gospa, kaj je prijetno in kaj je neprijetno z ozirom na prijeten občutek? Kaj je neprijetno in kaj je prijetno z ozirom na neprijeten občutek? Kaj je prijetno in kaj je neprijetno z ozirom na niti neprijeten niti prijeten občutek?"

“Prijatelj Visākha, prijeten občutek je prijeten, ko vztraja in neprijeten, ko se spremeni. Neprijeten občutek je boleč, ko vztraja in prijeten, ko se spremeni. Niti neprijeten niti prijeten občutek je prijeten, ko je tu vednost in neprijeten, ko tu ni vednosti.”

(TEMELJNA NAGNJENJA)

25. “Gospa, katera temeljna nagnjenja podpirajo prijeten občutek? Katera temeljna nagnjenja podpirajo neprijeten občutek? Katera temeljna nagnjenja podpirajo niti neprijeten niti prijeten občutek?”

“Prijatelj Visākha, temeljno nagnjenje k želji podpira prijeten občutek. Temeljno nagnjenje k odporu podpira neprijeten občutek. Temeljno nagnjenje k nevednosti podpira niti neprijeten niti prijeten občutek.”

26. “Gospa, ali temeljno nagnjenje k želji podpira vse prijetne občutke? Ali temeljno nagnjenje k odporu podpira vse neprijetne občutke? Ali temeljno nagnjenje k nevednosti podpira vse niti neprijetne niti prijetne občutke?”

“Prijatelj Visākha, temeljno nagnjenje k želji ne podpira vseh prijetnih občutkov. Temeljno nagnjenje k odporu ne podpira vseh neprijetnih občutkov. Temeljno nagnjenje k nevednosti ne podpira vseh niti neprijetnih niti prijetnih občutkov.”

27. “Gospa, kaj naj bo opuščeno glede na prijeten občutek? Kaj naj bo opuščeno glede na neprijeten občutek? Kaj naj bo opuščeno glede na niti neprijeten niti prijeten občutek?”

“Prijatelj Visākha, temeljno nagnjenje želje naj bo opuščeno glede prijetnega občutka. Temeljno nagnjenje odpora naj bo opuščeno glede neprijetnega občutka. Temeljno nagnjenje nevednosti naj bo opuščeno glede niti neprijetnega niti prijetnega občutka.”

28. “Gospa, ali mora biti temeljno nagnjenje želje opuščeno glede na vse prijetne občutke? Ali mora biti temeljno nagnjenje odpora opuščeno glede na vse neprijetne občutke? Ali mora biti temeljno nagnjenje nevednosti opuščeno glede na vse niti neprijetne niti prijetne občutke?”

“Prijatelj Visākha, temeljno nagnjenje želje ni potrebno opustiti glede na vse prijetne občutke. Temeljno nagnjenje odpora ni potrebno opustiti glede na vse neprijetne občutke. Temeljno nagnjenje nevednosti ni potrebno opustiti glede na vse niti neprijetne niti prijetne občutke.

Prijatelj Visākha, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. S tem opusti željo, in temeljno nagnjenje želje ne podpira tega.

Menih upošteva: ‘Kdaj bom vstopil in bival v tem področju, v katerega plemeniti sedaj vstopijo in bivajo?’ V tem, ki tako ustvari željo po najvišjih osvoboditvah, nastane neprijetnost s to željo kot pogojem. S tem opusti odpor, in temeljno nagnjenje odpora ne podpira tega.

Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. S tem opusti nevednost, in temeljno nagnjenje nevednosti ne podpira tega.”

(NASPROTJA)

29. “Gospa, kaj je nasprotje prijetnega občutka?”

“Prijatelj Visākha, neprijeten občutek je nasprotje prijetnega občutka.”

“Kaj je nasprotje neprijetnega občutka?”

“Prijeten občutek je nasprotje neprijetnega občutka.”

“Kaj je nasprotje niti neprijetnega niti prijetnega občutka?”

“Nevednost je nasprotje niti neprijetnega niti prijetnega občutka.”

“Kaj je nasprotje nevednosti?”

“Prava vednost je nasprotje nevednosti.”

“Kaj je nasprotje prave vednosti?”

“Osvoboditev je nasprotje prave vednosti.”

“Kaj je nasprotje osvoboditve?”

“Ugasnitev je nasprotje osvoboditve.”

“Gospa, kaj je nasprotje ugasnitve?”

“Prijatelj Visākha, preveč siliš s tem spraševanjem. Ti nisi sposoben dojeti omejitev vprašanj. Ker sveto življenje se, prijatelj Visākha, utemelji v ugasnitvi, doseže vrhunec v ugasnitvi, konča v ugasnitvi. Če želiš, prijatelj Visākha, pojdi do Blaženega in ga vprašaj o pomenu tega. Kot ti Blaženi razloži, tako si moraš to zapomniti.”

(ZAKLJUČEK)

30. Potem je laični sledilec Visākha, navdušen in vesel besed nune Dhammadinne, vstal iz svojega sedeža in ko se ji je poklonil, jo je z njegove leve strani obšel in odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in mu povedal celoten razgovor, ki ga je imel z nuno Dhammadinno. Ko je končal z govorjenjem, mu je Blaženi rekel:

31. “Nuna Dhammadinnā je modra, Visākha, nuna Dhammadinnā je zelo modra. Če bi me vprašal o pomenu tega, bi ti ga razložil na isti način, kot ti je razložila nuna Dhammadinnā. Takšen je pomen in tako si to moraš zapomniti.”

To je rekel Blaženi. Laični sledilec Visākha je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] *Sakkāya* - dobesedno “obstoječe telo” ali “utelešena bitnost”.
[2] Beseda *khandha* ima tukaj drugačen pomen kot v bolj običajnem kontekstu petih agregatov, na katere vpliva predpostavka. Tukaj se nanaša na principe prakse, na tri razdelke Plemenite osemčlene poti, na krepost (*sīla*), zbranost (*samādhi*) in modrost (*paññā*).

(MN 45) Cūḷadhammasamādāna Sutta - Kratko učenje o načinih ukvarjanja s stvarmi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, obstajajo štirje načini ukvarjanja s stvarmi. Kateri štirje? Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost.

(PRIJETNA SEDANJOST IN NEPRIJETNA PRIHODNOST)

3. Kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost? Menihi, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je tak: 'V užitkih ni škode.' Oni uživajo v užitkih in se zabavajo z ženskimi popotnicami, ki nosijo svoje lase povezane v čop na vrhu glave. Oni pravijo tako: 'Kakšen strah o prihodnosti ti dobri asketi in brahmani vidijo v užitkih, ko govorijo o opuščanju užitkov in opišejo polno razumevanje užitkov? Prijeten je dotik ponujene nežne, mehke roke te ženske popotnice!' Tako oni uživajo v užitkih in ko so to naredili, se po razpadu telesa, smrti, ponovno pojavijo v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tam čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke. Oni pravijo tako: 'To je strah o prihodnosti teh dobrih asketov in brahmanov, ki so ga videli v užitkih, ko so govorili o opuščanju užitkov in opisali polno razumevanje užitkov. To je nastalo zaradi užitkov in zaradi užitkov sedaj čutimo boleče, ostre, prebadajoče občutke.'

4. Menihi, recimo, da v zadnjem mesecu vročega obdobja strok parazitske ovijalke poči in se odpre in seme parazitske ovijalke pade ob vznožje drevesa sāla. Božanstva, ki živi v tem drevesu, postane strah, postane vznemirjeno in prestrašeno. Vendar prijatelji in tovariši, plemenski sorodniki in sorodstvo – vrtna božanstva, parkovna božanstva, drevesna božanstva in božanstva, ki živijo v zdravilnih zeliščih, travah in drevesih - se zberejo skupaj in pomirijo to božanstvo rekoč: 'Ne boj se, ne boj se. Morda bo pav pogoltnil seme parazitske ovijalke ali ga bo pojedla divja žival ali ga bo sežgal ogenj ali ga bo drvar odnesel stran ali ga bodo požrle bele mravlje ali morda sploh ni rodno.' Ampak, noben pav ni pogoltnil tega semena, nobena divja žival ga ni pojedla, noben požar ga ni sežgal, noben drvar ga ni odnesel, nobene bele mravlje ga niso požrle in bilo je dejansko rodno. Ko ga je navlažil dež iz deževnega oblaka, je seme pravočasno vzklilo in nežne mehke vitice parazitske ovijalke so se ovile okoli tega drevesa sāla. Božanstvo, ki je živelo v drevesu sāla je pomislilo: 'Kakšen strah o prihodnosti so moji prijatelji in tovariši, plemenski sorodniki in sorodniki ... videli v tem semenu parazitske ovijalke, ko so se zbrali skupaj in me pomirili? Prijeten je dotik teh nežno mehkih vitic parazitske ovijalke!' In plezalka je ovila drevo sāla, ga prekrila, ga ogrnila z zaveso in razdelila glavne veje drevesa. Božanstvo, ki je živelo v drevesu je takrat spoznalo: 'To je strah o prihodnosti, ki so ga videli v tem semenu ovijalke. Zaradi tega semena parazitske ovijalke sedaj čutim boleče, ostre, prebadajoče občutke.'

Tako tudi, menihi, obstajajo določeni asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je ta: 'V užitkih ni škode.' ... Oni pravijo tako: 'To je strah o prihodnosti, ki so ga ti dobri asketi in brahmani videli v užitkih... da mi sedaj čutimo boleče, ostre, prebadajoče občutke.' To se

imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost.

(NEPRIJETNA SEDANJOST IN NEPRIJETNA PRIHODNOST)

5. In kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost? Menihi, nekdo hodi nag, zavrača običaje, si liže svoje roke, ne pride, ko se ga vabi, se ne ustavi, ko se ga prosi. Ne sprejme prinesene hrane ali hrane posebej pripravljene zanj ali povabila nanjo. Ne sprejme ničesar iz lonca, iz sklede, preko praga, preko palice, preko posode z ročajem, od dveh, ki se hranita skupaj, od noseče ženske, od doječe ženske, od ženske med moškimi, od tam kjer se reklamira razdeljevanje hrane, od tam kjer čaka pes, od tam kjer brenčijo muhe. Ne sprejeme rib ali mesa, ne pije žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Hrani se pri eni hiši z enim grižljajem. Hrani se pri dveh hišah z dvema grižljajema ... hrani se pri sedmih hišah s sedmimi grižljaji. Živi od ene skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan. Hrani se enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na vsakih sedem dni, in tako do enkrat na štirinajst dni. Biva v praksi hranjenja v določenih intervalih. Je jedec zelenjave ali prosa ali divjega riža ali obrezkov kože ali mahu ali riževih otrobov ali riževih odpadkov ali sezamove moke ali trave ali kravjekov. Živi od gozdnih korenin in sadežev, se hrani z odpadlimi sadeži. Oblači se v konopljo, v mešano konopljino tkanino, v mrtvaške prte, v odpadne krpe, v drevesno lubje, v antilopje kože, v trakove antilopje kože, v tkanino iz trave kusa, v tkanino iz lubja, v tkanino iz lesnih ostružkov, v volno iz las, v živalsko volno, v sovja peresa. Puli si lase in brado, sledi praksi puljenja las in brade. Neprestano stoji, zavrača sedenje. Neprestano čepi in je predan vzdrževanju čepečega položaja. Uporablja blazino s trni. Blazino iz trnov napravi za svoje ležišče. Biva v sledenju prakse kopanja v vodi trikrat dnevno, vključno zvečer. Tako na različne načine biva v sledenju prakse mučenja in trpinčenja telesa. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v prekletstvu, celo v peklu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost.

(NEPRIJETNA SEDANJOST IN PRIJETNA PRIHODNOST)

6. In kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost? Menihi, nekdo ima po naravi v sebi močno željo in neprestano doživlja neprijetnost in bridkost, rojeno iz želje. Po naravi ima v sebi močno sovraštvo in neprestano doživlja neprijetnost in bridkost rojeno iz sovraštva. Po naravi je zelo neumen in neprestano doživlja neprijetnost in bridkost rojeno iz neumnosti. Pa vendar, v bolečini in bridkosti, hlipajoč, z objokanim licem, živi popolno in čisto sveto življenje. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost.

(PRIJETNA SEDANJOST IN PRIJETNA PRIHODNOST)

7. In kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost? Menihi, nekdo po naravi nima v sebi močne želje in neprestano ne doživlja neprijetnosti in bridkosti, rojenih iz želje. Po naravi nima v sebi močnega sovraštva in neprestano ne doživlja neprijetnosti in bridkosti, rojenih iz sovraštva. Po naravi ni zelo neumen in neprestano ne doživlja neprijetnosti in bridkosti rojenih iz neumnosti. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... Ob razpadu telesa, po smrti, se

ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost. To, menihi, so štirje načini ukvarjanja s stvarmi."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 46) Mahādhammasamādāna Sutta – Dolgo učenje o načinih ukvarjanja s stvarmi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, večinoma imajo bitja to poželenje, željo, in upanje: 'Ko bi se le neželjene, neprijetne in nesprejemljive stvari zmanjšale in željene, prijetne, sprejemljive stvari povečale!' Vendar, čeprav imajo bitja to željo, poželenje in upanje, se neželjene, neprijetne in nesprejemljive stvari povečujejo, in željene, prijetne in sprejemljive stvari zmanjšujejo. Sedaj, menihi, kaj mislite, da je vzrok temu?"

"Častiti gospod, naša učenja so utemeljena v Blaženem, vodi jih Blaženi, imajo Blaženega za svoje zatočišče. Bilo bi dobro, če bi Blaženi razložil pomen teh besed. Ko jih bodo menihi slišali od Blaženega, si jih bodo zapomnili."

"Potem poslušajte, menihi, in skrbno pazite, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

3. "Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki ne upošteva plemenitih in je neizkušen in nedisciplíniran v njihovi Dhammi, ki ne upošteva pravih ljudi in je neizkušen in nedisciplíniran v njihovi Dhammi, ne ve, katere stvari naj bodo negovane in katere stvari naj ne bodo negovane, on ne ve, katerim stvarem naj sledi in katerim stvarem naj ne sledi. Ker to ne ve, goji stvari, ki se naj jih ne goji in ne goji stvari, ki se naj jih goji, on sledi stvarem, ki se naj jim ne sledil in ne sledi stvarem, ki se naj jim sledi.[1] To je zaradi tega, ker dela to, da se njemu neželjene, neprijetne in nesprejemljive stvari povečajo, in željene, prijetne in sprejemljive stvari zmanjšajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je neveden.

4. Dobro poučeni plemeniti učenec, ki ima spoštovanje do plemenitih in je usposobljen in disciplíniran v njihovi Dhammi, ve katere stvari naj goji in katerih stvari naj ne goji, ve katerim stvarem naj sledi in katerim stvarem naj ne sledi. Ker to ve, goji stvari, ki se naj jih goji in ne goji stvari, ki se naj jih ne goji, sledi stvarem, ki se naj jim sledi in ne sledi stvarem, ki se naj jim ne sledi. To je zaradi tega, ker dela to, da se njemu neželene, neprijetne in nesprejemljive stvari zmanjšajo in željene, prijetne in sprejemljive stvari povečajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je moder.

5. Menihi, obstajajo štirje načini ukvarjanja s stvarmi. Kateri štirje? Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v neprijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj neprijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost. Obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je sedaj prijeten in dozori v prihodnosti v prijetnost.

(NEVEDEN ČLOVEK)

6. (1) Menihi, ta, ki je neveden, ki ne pozna načina ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost, ne razume tega kot dejansko je: 'Ta način ukvarjanja s stvarmi je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost.' Ker tega ne ve, ne razume kot dejansko je, ga nevednež goji in se mu ne izogne. Ker dela tako, se mu neželjene, neprijetne in nesprejemljive stvari povečajo, in željene, prijetne in sprejemljive stvari zmanjšajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je neveden.

7. (2) Menihi, ta, ki je neveden, ki ne pozna načina ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost, ga ne razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost.’ Ker tega ne ve, ne razume kot dejansko je, ga nevedneˇz goji in se mu ne izogne. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari povečajo in željene ... stvari zmanjšajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je neveden.

8. (3) Menihi, ta, ki je neveden, ki ne pozna načina ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost, ne razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost.’ Ker tega ne ve, ne razume kot dejansko je, ga nevedneˇz ne goji, ampak se mu izogne. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari povečajo in željene ... stvari zmanjšajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je neveden.

9. (4) Menihi, ta, ki je neveden, ki ne pozna načina ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost, ne razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost.’ Ker tega ne ve, ne razume kot dejansko je, ga nevedneˇz ne goji, ampak se mu izogne. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari povečajo in željene ... stvari zmanjšajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je neveden.

(MODER ČLOVEK)

10. (1) Menihi, ta, ki je moder, pozna način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost in razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost.’ Ker ga pozna in razume kot dejansko je, ga ta, ki je moder, ne goji, ampak se mu izogne. Ker dela tako, se mu neželjene, neprijetne in nesprejemljive stvari zmanjšajo in željene, prijetne in sprejemljive stvari povečajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je moder.

11. (2) Menihi, ta, ki je moder, pozna način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost in razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti kot neprijetnost. ’Ko ga pozna in razume kot dejansko je, ga ta, ki je moder, ne goji, ampak se mu izogne. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari zmanjšajo in željene ... stvari povečajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je moder.

12. (3) Menihi, ta, ki je moder, pozna način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost in razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost. ’Ko ga pozna in razume kot dejansko je, se mu ta, ki je moder, ne izogne, ampak ga goji. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari zmanjšajo in željene ... stvari povečajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je moder.

13. (4) Menihi, ta, ki je moder, pozna način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost in razume kot dejansko je: ‘Ta način ukvarjanja s stvarmi je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti kot prijetnost. ’Ko ga pozna in razume kot dejansko je, se mu ta, ki je moder, ne izogne, ampak ga goji. Ker dela tako, se mu neželjene ... stvari zmanjšajo in željene ... stvari povečajo. Zakaj je tako? Zato, ker se to zgodi tistemu, ki je moder.

(NAČINI UKVARJANJA S STVARMI)

14. (1) Kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost? Menihi, nekdo v bolečini in bridkosti ubija živa bitja, in doživlja

bolečino in bridkost, ki jo ima ubijanje živih bitij kot pogoj. V bolečini in bridkosti vzame, kar mu ni dano ... se napačno obnaša v čutnosti ... govori lažnivo ... govori zlonamerno ... govori osorno ... opravlja ... je pohlepen ... ima zlobo v umu ... ima napačen pogled, in doživlja bolečino in bridkost, ki ga ima kot pogoj napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v prekletstvu, celo v peklu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost.

15. (2) Kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost? Menihi, nekdo v užitku in veselju ubija živa bitja, in doživlja užitek in veselje, ki ga ima ubijanje živih bitij kot pogoj. V užitku in veselju vzame kar mu ni dano ... ima napačen pogled, in doživlja užitek in veselje, ki ga imata napačen pogled kot pogoj. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v prekletstvu, celo v peklu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v neprijetnost.

16. (3) Kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost? Menihi, nekdo se v bolečini in bridkosti vzdrži ubijanja živih bitij, in doživlja bolečino in bridkost, ki ga ima vzdržanje ubijanja živih bitij kot pogoj. V bolečini in bridkosti se vzdrži jemanja tega kar ni dano ... napačnega obnašanja v čutnosti ... lažnivega govora ... zlonamernega govora ... grobega govora ... opravljanja ... ni pohlepen ... nima zlobe v umu ... ima pravilni pogled, in doživlja bolečino in bridkost, ki imata pravilni pogled kot pogoj. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je neprijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost.

17. (4) Kakšen, menihi, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost? Menihi, nekdo se v užitku in veselju vzdrži ubijanja živih bitij, in doživlja užitek in veselje, ki ga ima vzdržanje ubijanja živih bitij kot pogoj. V užitku in veselju se vzdrži jemanja tega kar ni dano ... ima pravilni pogled, in doživlja užitek in veselje, ki ga ima pravilni pogled kot pogoj. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. To se imenuje način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost.

(PRISPODOBE)

18. (1) Menihi, recimo, da je tam grenka buča v kateri je strup, in pride mož, ki hoče živeti, ne umreti, ki hoče užitek in odmik od bolečine, in mu rečejo: 'Dobri mož, v grenki buči je mešanica s strupom. Pij iz nje, če hočeš. Če boš pil iz nje, ti barva, vonj in okus ne bodo prijali, vendar ko boš to popil, boš umrl ali smrtno trpel.' Ne da bi razmislil, bi on pil iz nje in se temu ne bi odrekel. Ko je pil iz nje, mu barva, vonj in okus niso prijali, vendar ko je to popil, je umrl ali smrtno trpel. Podobno temu, jaz pravim, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je boleč sedaj in dozori v prihodnosti v bolečino.

19. (2) Menihi, recimo, da je tam bronasti kelih z osvežilno pijačo, ki je lepe barve, vonja in okusa, vendar je bila ta pomešana s strupom. In pride mož, ki hoče živeti, ne umreti, ki hoče užitek in odmik od bolečine, in mu rečejo: 'Dobri mož, v tem bronastem kelihu je osvežilna pijača, ki ima lepo barvo, vonj in okus, vendar je pomešana s strupom. Pij iz keliha, če hočeš. Če boš pil iz njega, ti bodo barva, vonj in okus prijali, vendar ko boš to popil, boš umrl ali smrtno trpel.' Ne da bi razmislil, bi on pil iz njega in se temu ni odrekel. Ko je pil iz njega, so mu barva, vonj in okus prijali, vendar ko je to popil je umrl ali smrtno trpel. Podobno temu, jaz pravim, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v bolečino.

20. (3) Menihi, recimo, da je tam fermentiran urin pomešan z različnimi zdravili in pride mož, ki ima zlatenico in mu rečejo: ‘Dobri mož, ta fermentiran urin je pomešan z različnimi zdravili. Pij ga, če ga hočeš. Če ga boš pil, ti barva, vonj in okus ne bodo prijali, vendar ko boš to popil, boš ozdravel.’ Ko je razmislil, ga je popil in se temu ni odrekel. Ko je pil, mu njegova barva, vonj in okus niso prijali, vendar ko je to popil, je ozdravel. Podobno temu, jaz pravim, obstaja način ukvarjanja s stvarmi, ki je boleč sedaj in dozori v prihodnosti v zadovoljstvo.

21. (4) Menihi, recimo, da so zmešani skupaj skuta, med, prečiščeno maslo in melasa, in pride mož z drisko in mu rečejo: ‘Dobri mož, to so skuta, med, prečiščeno maslo in melasa zmešani skupaj. Pij to, če hočeš. Če boš to popil, ti bodo barva, vonj in okus prijali, vendar ko boš to popil, boš ozdravel.’ Ko je razmislil, je to popil, in se temu ni odrekel. Ko je to popil, so mu barva, vonj in okus prijali in vendar ko je to popil, je ozdravel. Podobno temu, jaz pravim, je način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost.

22. Prav tako kot v jeseni, v zadnjem mesecu deževnega obdobja, ko je nebo jasno in brez oblakov, sonce vzide nad zemljo in prežene vso temo iz prostora s svojim sijanjem, bleščanjem in žarčenjem, tako tudi, način ukvarjanja s stvarmi, ki je prijeten sedaj in dozori v prihodnosti v prijetnost, prežene s svojim sijanjem, bleščanjem in žarčenjem vse druge nauke katerihkoli običajnih asketov in brahmanov.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Celotna analiza je prikazana v MN 114.

(MN 47) Vīmaṁsaka Sutta - Preiskovalec

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi!"—"Častiti gospod!" so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, menih, ki je preiskovalec, ki ne ve kako preizkusiti srce drugega, naj preišče Tathāgato z namenom, da odkrije, če je ali ni popolno prebujen."

3. "Častiti gospod, naša učenja so ukoreninjena v Blaženem, pojasnjena od Blaženega in imajo Blaženega za svoje zatočišče. Bilo bi dobro, če bi Blaženi pojasnil pomen teh besed. Ko ga bodo menihi slišali od njega, si bodo zapomnili."

"Potem poslušajte, menihi, in skrbno pazite, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

4. "Menihi, menih, ki je preiskovalec, ki ne ve kako preizkusiti srce drugega, naj bi preiskoval Tathāgato z ozirom na dve vrsti stanj, ki jih prepoznamo skozi oči ali skozi ušesa[1]: 'Ali najdemo v Tathāgati katerakoli nečista stanja, ki jih prepoznamo skozi oči ali skozi ušesa?' Ko ga preiskuje, spozna: 'Nobenih nečistih stanj, ki jih prepoznamo skozi oči ali skozi ušesa, ne najdemo v Tathāgati.'

5. Ko pride do tega vedenja, ga on še naprej preiskuje: 'Ali je najti v Tathāgati katerakoli mešana stanja[2], prepoznana skozi oči ali skozi ušesa?' Ko ga preiskuje, spozna: 'Nobenih mešanih stanj, ki jih prepoznamo skozi oči ali skozi ušesa, ne najdemo v Tathāgati.'

6. Ko pride do tega vedenja, ga on še naprej preiskuje: 'Ali je najti v Tathāgati čista stanja, prepoznana skozi oči ali skozi ušesa?' Ko ga preiskuje, spozna: 'Čista stanja, ki jih prepoznamo skozi oči ali skozi ušesa, najdemo v Tathāgati.'

7. Ko pride do tega vedenja, ga on še naprej preiskuje: 'Je ta častiti dosegel to dobro stanje dolgo časa nazaj ali ga je dosegel pred kratkim?' Ko ga preiskuje, spozna: 'Ta častiti je dosegel to dobro stanje dolgo časa nazaj, ni ga dosegel pred kratkim.'

8. Ko pride do tega vedenja, ga on še naprej preiskuje: 'Ta častiti je pridobil ugled in dosegel slavo. Ali se nevarnosti [povezane z ugledom in slavo] najdejo v njem?' Menihi, tako dolgo, dokler menih ne pridobi ugleda in doseže slave, nevarnosti [povezanih z ugledom in slavo] ne najdeš v njem. Ko pa pridobi ugled in doseže slavo, te nevarnosti lahko najdeš v njem. Ko ga preiskuje, spozna: 'Ta častiti je pridobil ugled in dosegel slavo, vendar nevarnosti [povezanih z ugledom in slavo] ni mogoče najti v njem.'

9. Ko pride do tega vedenja, ga on še naprej preiskuje: 'Je ta častiti obvladan brez strahu in ni obvladan s strahom. Ali se izogiba vdajanju v užitke, ker je brez poželenja skozi uničenje poželenja?' Ko ga preiskuje, spozna: 'Ta častiti je obvladan brez strahu in ni obvladan s strahom. Izogiba se vdajanju v užitke, ker je brez poželenja skozi uničenje poželenja.'

10. Sedaj, menihi, če bi drugi vprašali tega meniha: 'Kaj so razlogi častitega in kaj je njegov dokaz, ko pravi: "Ta častiti je obvladan brez strahu in ni obvladan s strahom, in se izogiba vdajanju v užitke, ker je brez poželenja skozi uničenje poželenja"?' — bi ta menih upravičeno odgovoril tako: 'Če ta častiti prebiva v Saṅghi ali živi sam, medtem ko se nekateri tam dobro obnašajo in se nekateri slabo obnašajo in nekateri tam učijo skupino, medtem ko se nekateri tukaj ukvarjajo z materialnimi stvarmi in so nekateri brez madeža okoli materialnih stvari, ta častiti ne prezira nikogar zaradi tega. In slišal sem in se naučil iz

ust Blaženega: "Obvladan sem brez strahu in nisem obvladan s strahom, in se izogibam vdajanja v užitke, ker sem brez poželenja zaradi uničenja poželenja."'

11. "Tathāgato, menihi, naj sprašujejo še naprej: 'Ali je najti v Tathāgati kakršnakoli nečista stanja, prepoznana skozi oči ali skozi ušesa?' Tathāgata bi odgovoril tako: 'Nobenega nečistega stanja, prepoznanega skozi oči ali skozi ušesa ni najti v Tathāgati.'

12. Če se vpraša: 'Ali je najti v Tathāgati kakršnakoli mešana stanja, prepoznana skozi oči ali skozi ušesa?', bi Tathāgata odgovoril tako: 'Ni mešanih stanj, ki se prepoznajo skozi oči ali skozi ušesa, ki bi jih našli v Tathāgati.'

13. Če se vpraša: 'Ali je najti v Tathāgati čista stanja, prepoznana skozi oči ali skozi ušesa?', bi Tathāgata odgovoril tako: 'Čista stanja, prepoznana skozi oči ali skozi ušesa se najdejo v Tathāgati. So moja pot in moje področje, vendar se z njimi ne poistovetim.'

14. Menihi, da bi učenec slišal Dhammo, se naj obrne na učitelja, ki govori na tak način. Učitelj ga uči Dhammo z njenimi zaporedoma višjimi nivoji, z njenimi zaporedoma bolj vzvišenimi nivoji, z njenimi temnimi in svetlimi nasprotji. Ko učitelj uči Dhammo meniha na ta način, z direktnim poznavanjem določenega učenja tukaj v tej Dhammi, pride menih do zaključka o učenjih. On zaupa v učitelja: 'Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razglasil, Saṅgha prakticira na dober način.'

15. Če bi drugi vprašali tega meniha: 'Kateri so razlogi častitega in kaj je njegov dokaz, ko pravi: "Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razglasil, Saṅgha prakticira na dober način"?'— bi ta menih upravičeno odgovoril tako: 'Tu, prijatelji, sem se obrnil na Blaženega, da slišim Dhammo. Blaženi me je učil Dhammo z njenimi zaporedoma višjimi nivoji, z njenimi zaporedoma bolj vzvišenimi nivoji, z njenimi temnimi in svetlimi nasprotji. Ko me je Blaženi učil Dhammo na ta način, skozi direktno poznavanje določenega učenja tukaj in v tej Dhammi, sem prišel do zaključka o učenjih. Zaupal sem učitelju: "Blaženi je popolno prebujen, Dhammo je Blaženi dobro razglasil, Saṅgha prakticira na dober način."'

16. "Menihi, ko je bilo zaupanje kogarkoli posajeno, ukoreninjeno in utrjeno v Tathāgato skozi te razloge, pogoje in fraze pravijo, da je njegovo zaupanje podprto z razlogi, ukoreninjeno v videnju, trdno. Ne premaga ga noben asket ali brahman ali božanstvo ali Māra ali Brahmā ali kdorkoli na svetu. Tako, menihi, tukaj je preiskovanje Tathāgate v skladu z Dhammo in tako je Tathāgata dobro preiskan v skladu z Dhammo."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] S telesnim dejanjem (skozi oči) in z govorom (skozi ušesa).
[2] Mešana stanja – obnašanje nekoga, ki se trudi očistiti svoje vedenje, vendar ni dosleden, zato je včasih njegovo obnašanje čisto, včasih pa nečisto.

(MN 48) Kosambīya Sutta – Kosambinci

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Kosambīju v Ghositovem samostanu.

2. Takrat so bili menihi pri Kosambīju sprti, se prepirali, bili zatopljeni v razprave in zbadali drug drugega z besednimi bodicami. Eni niso mogli prepričati drugih, niti drugi niso mogli prepričati njih. Niso mogli prepričati eden drugega, niti jih niso mogli prepričati drugi.[1]

3. Potem je nek menih odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in ga obvestil o tem, kaj se je dogajalo.

4. Potem je Blaženi nagovoril določenega meniha: "Pridi, menih, povej tem menihom v mojem imenu, da jih kliče učitelj." - "Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do teh menihov in jim povedal: "Učitelj kliče častite."

"Da, prijatelj," so odgovorili in odšli do Blaženega in ko so se mu poklonili, so sedli ob stran. Blaženi jih je vprašal: "Menihi, ali je res, da ste sprti, se prepirate in ste zatopljeni v razprave, se medsebojno besedno zbadate. Da eni ne morete prepričati drugih, niti drugi ne morejo prepričati vas, da ne morete prepričati eden drugega niti vas ne morejo prepričati drugi?"

"Da, častiti gospod."

5. "Menihi, kaj mislite? Ko ste se prepirali, bili globoko v sporih in se medsebojno besedno zbadali, ali ob taki priložnosti vzdržujete dejanja dobrohotnosti s telesom, govorom in umom v javnosti in v zasebnosti do vaših tovarišev v svetem življenju?"

"Ne, častiti gospod."

"Menihi, ko se prepirate, ste globoko v sporih in se medsebojno besedno zbadate, ob tej priložnosti ne vzdržujete dejanj dobrohotnosti s telesom, govorom in umom, v javnosti in v zasebnosti do vaših tovarišev v svetem življenju. Zapeljani možje, kaj sploh lahko veste, kaj lahko vidite, da se prepirate, ste globoko v sporih in se medsebojno besedno zbadate? Tako ne morete niti prepričati drugih niti drugi ne morejo prepričati vas, ne morete niti prepričati eden drugega niti vas ne morejo prepričati drugi? Zapeljani možje, to vas bo vodilo do vaše škode in neprijetnosti za dolgo časa."

(ŠEST KVALITET ODLIČNOSTI)

6. Potem je Blaženi naslovil menihe: "Menihi, obstaja šest kvalitet odličnosti, ki ustvarjajo ljubezen in spoštovanje in vodijo do povezanosti, do neprepira, do sloge in do enotnosti. Katerih šest?

(1) Menih vzdržuje telesna dejanja dobrohotnosti v javnosti in v zasebnosti do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do povezanosti, neprepira, do sloge in do enotnosti.

(2) Menih vzdržuje govorna dejanja dobrohotnosti v javnosti in v zasebnosti do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do ... enotnosti.

(3) Menih vzdržuje umska dejanja dobrohotnosti v javnosti in v zasebnosti do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do ... enotnosti.

(4) Menih stvari uporablja skupaj s svojimi krepostnimi tovariši v svetem življenju. Brez zadržkov deli z njimi vsako pridobitev, ki je v skladu z Dhammo in je bila dobljena na način, ki je skladen z Dhammo, vključno z vsebino njegove sklede. Tudi to je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do ... enotnosti.

(5) Menih biva v javnih in zasebnih bivališčih skupaj s svojimi tovariši v svetem življenju, katerih kreposti so neprelomljene, neraztrgane, nepopackane, nelisaste, osvobajajoče, ki jih priporočajo modri, niso napačno razumljene in vodijo do zbranosti. Tudi to je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do ... enotnosti.

(6) Menih biva v javnih in zasebnih bivališčih skupaj s svojimi tovariši v svetem življenju, katerih pogled je plemenit in osvobajajoč in vodi tega, ki prakticira v skladu z njim, da dovrši uničenje neprijetnosti. Tudi to je kvaliteta odličnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do povezanosti, do neprepira, do sloge in do enotnosti.

To je šest kvalitet odličnosti, ki ustvarjajo ljubezen in spoštovanje in vodijo do povezanosti, do neprepira, do sloge in do enotnosti.

(PRAVILNI POGLED)

7. Od teh šestih kvalitet odličnosti je glavni, najbolj povezljiv, najbolj združujoč pogled ta, ki je plemenit in osvobajajoč in vodi tega, ki prakticira v skladu z njim, do popolnega uničenja neprijetnosti. Prav tako kot je glavni, najbolj povezljiv, najbolj združujoč del hiše s stolpom stolp sam, tako je tudi od teh šestih kvalitet odličnosti glavni ... pogled, ki je plemenit in osvobajajoč ...

8. In kako ta pogled, ki je plemenit in osvobajajoč, vodi tega, ki prakticira v skladu z njim, do popolnega uničenja neprijetnosti?

(1) Menih, ko je šel v gozd ali k vznožju drevesa ali do prazne koče, pomisli: 'Je kakšna obsedenost, ki ni opuščena v meni, ki bi lahko tako obsedla moje srce, da ne vem in ne vidim stvari kot dejansko so?' Če je menih obseden s strastjo po čutnih užitkih, potem je njegovo srce obsedeno. Če je obseden z zlobo, potem je njegovo srce obsedeno. Če je obseden z otopelostjo in zaspanostjo, potem je njegovo srce obsedeno. Če je obseden z nemirom in zaskrbljenostjo, potem je njegovo srce obsedeno. Če je obseden z dvomom, potem je njegovo srce obsedeno. Če je menih prevzet z domnevami o tem svetu, potem je njegovo srce obsedeno. Če je menih prevzet z domnevami o drugem svetu, potem je njegovi srce obsedeno. Če se menih prepira in je v sporih, se medsebojno besedno zbada z drugimi, potem je njegovo srce obsedeno.

On razume tako: 'Ni neopuščene obsedenosti v meni, ki bi lahko tako obsedla moje srce, da ne bi poznal in videl stvari kot dejansko so. Moje srce je naklonjeno k prebujenju resnice.' To je prvi vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

9. (2) Plemeniti učenec premisli: 'Ko si prizadevam, razvijem in negujem ta pogled, ali osebno dobim notranjo jasnost, ali si osebno pogasim žejo?'

On razume tako: 'Ko si prizadevam, razvijem in negujem ta pogled, dobim notranjo jasnost, si osebno pogasim žejo.' To je drugi vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

10. (3) Plemeniti učenec premisli: 'Ali obstaja katerikoli drug asket ali brahman zunaj [Buddhovega učenja], ki ima pogled, kakršnega imam jaz?'

On razume tako: ‘Ne obstaja nobenega drugega asketa ali brahmana zunaj [Buddhovega učenja], ki ima pogled, kot ga imam jaz.’ To je tretji vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

11. (4) Plemeniti učenec premisli: ‘Ali imam naravo človeka, ki ima pravilni pogled?’ Kakšna je narava človeka, ki ima pravilni pogled? Takšna je narava človeka, ki ima pravilni pogled: Čeprav lahko napravi neko vrsto prekrška, za katerega je bil določen način pokore, on naenkrat prizna, razkrije in pove to učitelju ali modrim tovarišem v svetem življenju, in ko to naredi, se tega vzdrži narediti v bodoče. Prav tako kot mlad, nežen dojenček, ki je še nagnjen k ležanju, naenkrat odmakne roko, ko se dotakne s svojo roko ali nogo žerjavice, je taka tudi narava človeka, ki ima pravilni pogled.

On razume tako: ‘Jaz imam naravo človeka, ki ima pravilni pogled.’ To je četrti vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

12. (5) Plemeniti učenec premisli: ‘Ali imam naravo človeka, ki ima pravilni pogled?’ Kakšna je narava človeka, ki ima pravilni pogled? Takšna je narava človeka, ki ima pravilni pogled: Čeprav lahko dela različne stvari za svoje tovariše v svetem življenju, je vnet za prakso višje kreposti, višjega srca in višje modrosti. Prav tako kot krava, ki se pase z novim teletom, opazuje svoje tele, je taka tudi narava človeka, ki ima pravilni pogled.

On razume tako: ‘Jaz imam naravo človeka, ki ima pravilni pogled.’ To je peti vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

13. (6) Plemeniti učenec premisli: ‘Ali imam moč človeka, ki ima pravilni pogled?’ Kaj je moč človeka, ki ima pravilni pogled? To je moč človeka, ki ima pravilni pogled: Ko se učita Dhamma in disciplina, ki ju je Tathāgata razglasil, je pozoren na to, daje temu pozornost, se ukvarja s tem z vsem svojim srcem, posluša Dhammo z željnimi ušesi.

On razume tako: ‘Jaz imam moč človeka, ki ima pravilni pogled.’ To je šesti vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

14. (7) Plemeniti učenec premisli: ‘Ali imam moč človeka, ki ima pravilni pogled?’ Kaj je moč človeka, ki ima pravilni pogled? To je moč človeka, ki ima pravilni pogled: Ko se učita Dhamma in disciplina, ki ju je Tathāgata razglasil, on pridobi navdih v smislu, pridobi navdih v Dhammi, pridobi zadovoljstvo povezano z Dhammo.

On razume tako: ‘Jaz imam moč človeka, ki ima pravilni pogled.’ To je sedmi vpogled, ki ga je dosegel, ki je plemenit, transcendenten, ki ga navadni ljudje nimajo.

(SAD VSTOPAJOČEGA V TOK)

15. Ko plemeniti učenec tako poseduje sedem dejavnikov, je pridobil značaj, ki je primeren za uresničenja sadu vstopajočega v tok. Ko ima plemeniti učenec tako v lasti sedem dejavnikov, poseduje sad vstopajočega v tok.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Ozadje te sutte je prepir pri Kosambīju, ki se začne z običajnim napačnim razumevanjem nižjih pravil discipline, hitro vzplamti in razdeli velik del Sanghe in laikov, ki prebivajo pri Kosambīju, v dve sovražni frakciji.

(MN 49) Brahmanimantanika Sutta – Povabilo Brahme

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je tako nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(NEVEDNOST)

2. "Menihi, nekoč sem živel pri Ukkaṭṭhi v gozdičku Subhaga, ob vznožju veličastnega drevesa sāla. Takrat se je v Brahmā Baki pojavil poguben pogled: 'To je stalno, to traja večno, to je nespremenljivo, to je dokončno, to je absolutno, to ne bo umrlo, kjer nekdo ni niti rojen niti se ne stara niti ne umre niti ne premine niti se spet ne pojavi in onkraj tega ni nobene druge odrešitve.'

3. S svojim srcem sem spoznal misel v srcu Brahmā Bake, zato sem tako hitro, kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, izginil od vznožja veličastnega drevesa sāla v gozdičku Subhaga pri Ukkaṭṭhi in se ponovno pojavil v svetu Brahme. Brahmā Baka me je videl prihajati v daljavi in je rekel: 'Pridi, dobri gospod! Pozdravljen, dobri gospod! Dolgo je, dobri gospod, kar si našel priložnost, da si prišel sem. Sedaj, dobri gospod, to je stalno, to traja večno, to je nespremenljivo, to je dokončno, to je absolutno, to ne bo umrlo, kjer nekdo ni niti rojen niti se ne stara niti ne umre niti ne premine niti se spet ne pojavi in onkraj tega ni nobene druge odrešitve.'

4. Ko je bilo to rečeno, sem rekel Brahmā Baki: 'Ugledni Brahmā Baka je zdrsnil v nevednost. Zdrsnil je v nevednost s tem, ko pravi za nestalno, da je stalno, za tisto kar je prehodno, da je večno, o tem kar ni nespremenljivo, da je nespremenljivo, kar je nedokončno, da je dokončno, kar je predmet smrti, da ni predmet smrti, o tem kar je rojeno, se stara, umre, premine in se ponovno pojavi, da to niti ni rojeno niti se ne stara niti ne umre niti ne premine niti se ponovno ne pojav. Ko obstaja odrešitev onstran tega, on pravi, da onstran tega ni nobene druge odrešitve.'

(SVARILO ZLOBNEŽA)

5. Takrat je zlobnež Māra obsedel nekega člana Brahmovega zbora in ta je rekel: 'Menih, ne podcenjuj ga, ne podcenjuj ga. Ker ta Brahmā je Veliki Brahmā, Gospodar, Neprekosljiv, z nezmotljivo vizijo, obvlada mojstrstvo, Gospod Stvarnik in Ustvarjalec, Najvišja previdnost, Mojster in Oče teh, ki so in ki še bodo. Pred tvojim rojstvom, menih, so obstajali asketi in brahmani v svetu, ki so obsodili zemljo skozi gnus do zemlje, ki so obsodili vodo skozi gnus do vode, ko so obsodili ogenj skozi gnus do ognja, ki so obsodili zrak skozi gnus do zraka, ki so obsodili bitnost skozi gnus do bitnosti, ki so obsodili božanstva skozi gnus do božanstev, ki so obsodili Padžāpatija skozi gnus do Padžāpatija, ki so obsodili Brahmo skozi gnus do Brahme. In ob razpadu telesa, ko je bilo njihovo življenje pretrgano, so se nastanili v slabšem telesu. Pred tvojim rojstvom, menih, so tudi obstajali asketi in brahmani v svetu, ki so hvalili zemljo in bili navdušeni z zemljo, ki so hvalili vodo in bili navdušeni z vodo, ki so hvalili ogenj in bili navdušeni z ognjem, ki so hvalili zrak in bili navdušeni z zrakom, ki so hvalili bitnost in bili navdušeni z bitnostjo, ki so hvalili božanstva in bili navdušeni z božanstvi, ki so hvalili Padžāpatija in bili navdušeni s Padžāpatijem, ki so hvalili Brahmo in bili navdušeni z Brahmo. In ob razpadu telesa, ko je bilo njihovo življenje odrezano, so se nastanili v boljšem telesu. Tako, menih, pravim ti: Bodi siguren, dobri gospod, da delaš samo

to, kar pravi Brahmā. Nikoli ne prekorači sveta Brahme. Če prekoračiš svet Brahme, menih, potem, kakor človek, ki skuša odvrniti prihajajoči žarek svetlobe s palico ali kakor človek, ki izgubi s svojimi rokami in nogami oprijem na zemlji, ko mu zdrsne v globoko brezno, tako te bo doletelo, menih. Bodi siguren, dobri gospod, da delaš samo tako kot reče Brahmā. Nikoli ne prekorači sveta Brahme. Ali ne vidiš Brahmovega zbora, ki sedi tukaj, menih?' In zlobnež Māra je tako poklical Brahmov zbor, da priča.

6. Ko je bilo to rečeno, sem rekel zlobnežu Māri: 'Poznam te, zlobnež. Ne misli: "On me ne pozna." Ti si Māra, zlobnež in Brahmā in Brahmov zbor in člani Brahmovega zbora so vsi padli v tvoje roke, vsi so padli v tvojo oblast. Ti, zlobnež, misliš: "Tudi ta je padel v moje roke, tudi ta je padel v mojo oblast". Vendar jaz nisem padel v tvoje roke, zlobnež, jaz nisem padel v tvojo oblast.'

(POGLED BRAHMĀ BAKE)

7. Ko je bilo to rečeno, mi je Brahmā Baka rekel: 'Dobri gospod, jaz pravim o stalnem, da je stalno, o večnem, da je večno, o nespremenljivem, da je nespremenljivo, o dokončnem, da je dokončno, o tem kar ni predmet smrti, da ni predmet smrti, o tem kar ni niti rojeno niti se ne stara niti ne umre niti ne premine niti se spet ne pojavi, da to niti ni rojeno niti se ne stara niti ne umre niti ne premine niti se spet ne pojavi. Ko ni odrešitve v onostranstvu, pravim, da ni odrešitve v onostranstvu. Pred tvojim rojstvom, menih, so bili asketi in brahmani v svetu, katerih asketizem je trajal tako dolgo kot tvoje celo življenje. Oni so vedeli, da ko obstaja odrešitev v onostranstvu, da obstaja odrešitev v onostranstvu, in ko ni odrešitve v onostranstvu, da ni odrešitve v onostranstvu. Tako, menih, jaz ti pravim: V onostranstvu ne boš našel odrešitve in navsezadnje boš postal samo utrujen in razočaran. Če se boš držal zemlje, boš blizu mene, v moji oblasti, boš delal zame in kaznoval po moji volji. Če se držiš vode ... ognja ... zraka ... bitij ... božanstev ... Padžāpatija ... Brahme, boš blizu mene, v moji oblasti, boš delal zame in kaznoval po moji volji.'

8. 'Tudi to vem, Brahmā. Če se bom držal zemlje, bom blizu tebe, v tvoji oblasti, bom delal zate in kaznoval po tvoji volji. Če se bom držal vode ... ognja ... zraka ... bitij ... božanstev ... Padžāpatija ... Brahme, bom blizu tebe, v tvoji oblasti, bom delal zate in kaznoval po tvoji volji. Razumem tvoj doseg in da se širitev tvojega vpliva razširja tako: Brahmā Baka ima tako veliko moč, je tako zelo mogočen, ima tako velik vpliv.'

'Sedaj, dobri gospod, kako daleč razumeš moj doseg in moj vpliv na širitev?'

9. 'Tako daleč kot krožita luna in sonce,
sijeta in razsvetljujeta strani neba,
na tisočkrat več takih svetov
se razširja tvoja oblast.

Poznaš visoke in nizke,
te z željo in te brez želje,
stanje, ki je takšno in drugačno,
prihajanje in odhajanje bitij.

Brahmā, jaz tako razumem tvoj doseg in tvoj vpliv na razširjanje: Brahmā Baka ima toliko moči, je toliko mogočen, ima toliko vpliva.

(VEDNOST IN SPOZNANJA BLAŽENEGA)

10. Brahmā, obstajajo tri druge skupine, ki jih ti niti ne poznaš niti vidiš, in ki jih jaz poznam in vidim. Obstaja skupina, ki se imenuje [božanstva] strujajočega sija, iz katere si umrl in se ponovno pojavil tukaj. Ker si bival dolgo časa tukaj, je tvoj spomin na to zbledel in zato to ne

veš ali vidiš, vendar to jaz vem in vidim. Tako, Brahmā, glede na direktno vednost, jaz nisem samo na istem nivoju kot ti, kako bi potem jaz vedel manj? Prej jaz vem več kot ti.

Obstaja skupina z imenom [božanstva] stalne aure ... Obstaja skupina z imenom [božanstva] obilnega sadu. To ti ne veš ali vidiš, vendar jaz vem in vidim. Tako, Brahmā, glede na direktno vednost, jaz nisem samo na istem nivoju kot ti, kako bi potem jaz vedel manj? Prej jaz vem več kot ti.

11. Brahmā, ko sem direktno spoznal zemljo kot zemljo in direktno spoznal to, kar nima značilnosti zemeljskosti zemlje, nisem trdil, da sem zemlja, nisem trdil, da sem v zemlji, nisem trdil, da sem ločen od zemlje, nisem trdil, da je zemlja "moja," nisem potrdil zemlje. Tako, Brahmā, glede na direktno vednost, jaz nisem samo na istem nivoju kot ti, kako bi potem jaz vedel manj? Prej jaz vem več kot ti.

12-23. Brahmā, ko sem direktno spoznal vodo kot vodo ... ogenj kot ogenj ... zrak kot zrak ... bitja kot bitja ... božanstva kot božanstva ... Padžāpatija kot Padžāpatija ... Brahmo kot Brahmo ... božanstva strujajočega sija kot božanstva strujajočega sija ... božanstva stalne aure kot božanstva stalne aure ... božanstva obilnega sadu kot božanstva obilnega sadu ... gospodarja kot gospodarja ... vse kot vse, in ko sem direktno spoznal to, kar nima značilnosti vsega v vsem, nisem trdil, da sem vse, nisem trdil, da sem v vsem, nisem trdil, da sem ločen od vsega, nisem trdil, da je vse "moje," nisem potrdil vsega. Tako, Brahmā, glede na direktno vednost, jaz nisem samo na istem nivoju kot ti, kako bi potem jaz vedel manj? Prej jaz vem več kot ti.'

24. 'Dobri gospod, če to nima značilnosti vsega od vsega, naj se vendar ne pokaže, da so vaše trditve puhle in prazne!'

> 25. 'Nepojavna, brezmejna,
> popolnoma razsvetljujoča zavest:

to ni značilnost zemeljskosti zemlje, to ni značilnost vodnatosti vode ... to ni značilnost vsega od vsega.'

(NEOBIČAJNA MOČ BLAŽENEGA)

26. 'Dobri gospod, jaz bom izginil stran od tebe.'
'Izgini stran od mene, če lahko, Brahmā.'
Potem Brahmā Baka, rekoč: 'Jaz bom izginil stran od asketa Gotame, jaz bom izginil stran od asketa Gotame,' ni bil sposoben izginiti. Zaradi tega sem rekel: 'Brahmā, jaz bom izginil stran od tebe.'
'Izgini stran od mene, če lahko, dobri gospod.'
Potem sem izvedel takšno mojstrstvo neobičajnih moči, da so Brahmā in Brahmov zbor in člani Brahmovega zbora lahko slišali moj glas, vendar me niso mogli videti. Potem, ko sem izginil, sem izrekel te verze:

> 27. 'Ko sem videl strah v bitnosti
> in [sem videl] da bo ta bitnost prenehala obstajati,
> nisem pozdravil nobene vrste bitnosti,
> niti se nisem oprijel tega zadovoljstva.'

28. Brahmā in Brahmov zbor in člani Brahmovega zbora so bili prevzeti z začudenjem in osuplostjo, rekoč: 'To je osupljivo, gospodje, to je neverjetno velika moč in velika sila asketa Gotame! Nikoli prej nismo videli ali slišali o kateremkoli drugem asketu ali brahmanu, ki je imel tako veliko moč in tako veliko silo kot jo ima ta asket Gotama, ki je šel naprej iz naroda Sakya. Gospodje, čeprav je živel v generaciji, ki uživa v bitnosti, ki se naslaja v bitnosti, ki se veseli v bitnosti, je iztrebil bitnost skupaj z njenimi koreninami.'

29. Potem je zlobnež Māra obsedel nekega člana Brahmovega zbora in ta mi je rekel: ‘Dobri gospod, če je to tisto kar veš, če je to tisto kar si odkril, potem ne vodi tvojih [laičnih] učencev ali teh, ki so šli naprej, ne uči Dhamme tvojih [laičnih] učencev ali teh, ki so šli naprej, ne ustvari želje v tvojih [laičnih] učencih ali v teh, ki so šli naprej. Pred tvojim rojstvom, menih, so bili asketi in brahmani v svetu, ki so trdili, da so dovršeni in popolno prebujeni in so vodili svoje [laične] učence in te, ki so šli naprej. Učili so Dhammo svoje [laične] učence in te, ki so šli naprej. Ustvarili so željo v svojih [laičnih] učencih in v teh, ki so šli naprej. Ob razpadu telesa, ko je njihovo življenje bilo odrezano, so se nastanili v slabšem telesu. Pred tvojim rojstvom, menih, so bili tudi asketi in brahmani v svetu, ki so trdili, da so dovršeni in popolno prebujeni in niso vodili svojih [laičnih] učencev ali teh, ki so šli naprej. Oni niso učili Dhamme svojih [laičnih] učencev ali teh, ki so šli naprej. Oni niso ustvarili nobene želje v svojih [laičnih] učencih ali v teh, ki so šli naprej. Ob razpadu telesa, ko je bilo njihovo življenje odrezano, so se nastanili v boljšem telesu. Tako, menih, pravim ti: Bodi siguren, dobri gospod, da bivaš neaktiven, predan prijetnemu bivanju tukaj in sedaj. To je bolje pustiti nerazglašeno in tako, dobri gospod, ne obvesti nobenega drugega.’

(TATHĀGATA)

30. Ko je bilo to rečeno, sem rekel zlobnežu Māri: ‘Poznam te, zlobnež. Ne misli: “On me ne pozna.” Ti si Māra, zlobnež. Ni iz milosti za njihov blagor, da govoriš tako. Da govoriš tako je brez milosti za njihov blagor. Ti misliš tako, zlobnež: “Ti, katere asket Gotama uči Dhammo, bodo odrešeni iz mojega območja.” Ti tvoji asketi in brahmani, zlobnež, ki so trdili, da so dovršeni in popolno prebujeni, niso bili dovršeni in popolno prebujeni. Vendar jaz, ki trdim, da sem popolno prebujen, sem popolno prebujen. Zlobnež, če Tathāgata uči Dhammo učence, je takšen, in če Tathāgata ne uči Dhamme učencev, je takšen. Zlobnež, če Tathāgata vodi učence, je takšen, in če Tathāgata ne vodi učencev, je takšen. Zakaj je tako? Tako je, ker je Tathāgata opustil vplive, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročijo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. On jih je odrezal pri koreninah, jih napravil kakor palmin štor, jih odstranil, da niso več predmet bodočega nastajanja. Prav tako kot palmovo drevo, katerega krošnja je odrezana, ni sposobno nadaljnje rasti, tako je tudi Tathāgata opustil vplive, ki onesnažijo ... jih odrezal pri koreninah, jih naredil kot palmin štor, jih odstranil, da niso več predmet bodočega nastajanja.’”

31. Ker Māra ni bil sposoben odgovoriti in ker [se je to začelo] s povabilom Brahme, se to učenje imenuje “Povabilo Brahme.”

(MN 50) Māratadžanīya Sutta – Graja Māre

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti Mahā Moggallāna živel v deželi Bhagga pri Suṁsumāragiri, v gozdičku Bhesakaḷā v Jelenjem parku.

(MĀRA V MAHA MOGALLĀNU)

2. Častiti Mahā Moggallāna je hodil gor in dol po odprtem. In takrat je Māra, zlobnež, zlezel v trebuh častitega Mahā Moggallāna in vstopil v njegovo črevesje. Častiti Mahā Moggallāna se je vprašal: "Zakaj je moj trebuh tako težek? Človek bi mislil, da je poln fižola." Nehal je hoditi in je odšel v svoje bivališče, kjer je sedel na pripravljen sedež.

3. Ko je sedel, je šel s pozornostjo skozi svoje telo in je videl, da je šel Māra, zlobnež, v njegov trebuh in njegovo črevesje. Ko je to videl, je rekel: "Pridi ven, zlobnež! Pridi ven, zlobnež! Ne nadleguj Tathāgate, ne nadleguj učenca Tathāgate, sicer te bo to vodilo do tvoje škode in neprijetnosti za dolgo časa."

4. Māra, zlobnež, je pomislil: "Ta asket me ne pozna, on me ne vidi, ko tako govori. Celo njegov učitelj me ne bi tako hitro spoznal, zato, kako me lahko ta njegov učenec?"

5. Potem je častiti Mahā Moggallāna rekel: "Še kako te poznam, zlobnež. Ne misli: 'On me ne pozna.' Ti si Māra, zlobnež. Ti si takole mislil, zlobnež: 'Ta asket me ne pozna, on me ne vidi, ko tako govori. Celo njegov učitelj me ne bi tako hitro spoznal, zato, kako me lahko ta njegov učenec?'"

6. Potem je, Māra, zlobnež pomislil: "Asket me je spoznal, on me je videl, ko je to rekel," nakar je prišel iz ust častitega Mahā Moggallāna in se naslonil ob vrata.

7. Častiti Mahā Moggallāna ga je videl stati tam in je rekel: "Jaz te vidim tudi tam, zlobnež. Ne misli: 'On me ne vidi.' Ti stojiš ob vratih, zlobnež.

8. Enkrat se je zgodilo, zlobnež, da sem bil jaz Māra, z imenom Dūsi, in sem imel sestro z imenom Kāli. Ti si bil njen sin, tako, da si bil moj nečak.

9. Ob tej priliki se je Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, pojavil v svetu. Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, je imel nadebuden par glavnih učencev, po imenu Vidhura in Sañdžīva. Med vsemi učenci Blaženega Kakusandha, popolnega in popolno prebujenega, ni bilo nobenega enakega častitemu Vidhuri v učenju Dhamme. Zaradi tega je dobil častiti Vidhura ime 'Vidhura.'[1] In častiti Sañdžīva, ko je šel v gozd ali ob vznožje drevesa ali v prazno kočo, je vstopil brez težav v končanje zaznave in občutka.

10. Enkrat se je zgodilo, zlobnež, da se je častiti Sañdžīva usedel k vznožju določenega drevesa in vstopil v končanje zaznave in občutka. Nekateri kravji pastirji, ovčji pastirji in orači, ki so hodili mimo, so videli častitega Sañdžīva sedeti ob vznožju drevesa, ko je vstopil v končanje zaznave in občutka, in so mislili: 'To je osupljivo, gospodje, to je neverjetno! Tam ta asket sedi mrtev. Dajmo ga kremirati.' Potem so kravji pastirji, ovčji pastirji in orači zbrali travo, les in kravjeke in jih naložili ob telo častitega Sañdžīva, to zažgali in šli po svojih opravkih.

11. Sedaj, zlobnež, ko se je noč končala, se je častiti Sañdžīva povrnil iz tega dosežka. Stresel je svoja oblačila in se, ko je bilo jutro, oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v vas po miloščino. Kravji pastirji, ovčji pastirji in orači, ki so hodili mimo, so videli častitega Sañdžīva ko hodi po miloščino in so mislili: 'To je osupljivo, gospodje, to je

neverjetno! Ta asket, ki je sedel tam mrtev, je oživel!' Tako je častiti Sañdžīva prišel do imena 'Sañdžīva.'[2]

(MĀRA IŠČE PRILOŽNOST)

12. Potem je, zlobnež, Māra Dūsi takole premislil: 'Obstajajo krepostni menihi dobrega značaja, vendar ne prepoznam njihovega prihajanja ali njihovega odhajanja. Naj sedaj obsedem brahmanske gospodarje in jim rečem: "Dajte sedaj, zlorabite, žalite, zmerjajte in nadlegujte krepostne menihe dobrega značaja, potem se bo morda, ko bodo zlorabljeni, žaljeni, zmerjani in nadlegovani, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost."

13. Potem je, zlobnež, Māra Dūsi obsedel te brahmanske gospodarje in jim rekel: 'Dajte sedaj, zlorabite, žalite, zmerjajte in nadlegujte krepostne menihe dobrega značaja, potem se bo morda, ko jih boste zlorabili, žalili, zmerjali in nadlegovali, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost.' Potem, ko je Māra Dūsi obsedel brahmanske gospodarje, so ti zlorabili, žalili, zmerjali in nadlegovali krepostne menihe dobrega značaja: 'Ti gologlavi asketi, ti temnopolti hlapčevski potomci iz Sorodnikovega[3] stopala trdijo: "Mi smo meditatorji, mi smo meditatorji!" in s spuščenimi rameni, sklonjeno glavo in vsi mlahavi, meditirajo, predmeditirajo, odmeditirajo stran in napačno meditirajo. Prav tako kot sova, ki na veji čaka na miš, meditira, predmeditira, odmeditira stran in napačno meditira ali tako kot šakal, ko na bregu reke čaka na ribo, meditira, predmeditira, odmeditira stran in napačno meditira ali prav tako kot mačka, ki čaka na miš ob sprehajališču ali ob odvodnem kanalu ali košu za odpadke, meditira, predmeditira, odmeditira stran in napačno meditira ali tako kot osel, ki ni natovorjen, stoji ob vratih ali ob kanti za smeti ali odvodnem kanalu, meditira, predmeditira, odmeditira stran in napačno meditira, tako tudi, ti gologlavi asketi, ti temnopolti hlapčevski potomci iz Sorodnikovega stopala, trdijo: "Mi smo meditatorji, mi smo meditatorji!" in s spuščenimi rameni, sklonjeno glavo in vsi mlahavi, meditirajo, predmeditirajo, odmeditirajo stran in napačno meditirajo.' Sedaj, zlobnež, ob tej priložnosti se večina teh človeških bitij, ko umrejo, ponovno pojavi ob razpadu telesa, po smrti, v stanje prikrajšanja, v neugodni kraj, v prekletstvo, celo v pekel.

14. Potem je Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, nagovoril menihe: 'Menihi, Māra Dūsi je obsedel brahmanske gospodarje in jim rekel: "Dajte sedaj, zlorabite, žalite, zmerjajte in nadlegujte krepostne menihe dobrega značaja, potem se bo morda, ko bodo zlorabljeni, žaljeni, zmerjani in nadlegovani, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost." Dajte, menihi, bivajte prežemajoč eno četrtino s srcem prežetim z dobrohotnostjo, prav tako drugo, prav tako tretjo, prav tako četrto, tako zgoraj, spodaj, okoli in povsod, tako za vse, kot zase, bivajte s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. Bivajte prežemajoč eno četrtino s srcem prežetim s sočutjem ... s srcem prežetim s srečoželjnostjo ... s srcem prežetim z mirnodušnostjo ... obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.'

15. Zlobnež, ko je blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, tem menihom tako svetoval in jih poučil, ko so šli v gozd ali k vznožju drevesa ali do prazne koče, so bivali prežemajoč eno četrtino s srcem prežetim z dobrohotnostjo ... s srcem prežetim s sočutjem ... s srcem prežetim s srečoželjnostjo ... s srcem prežetim z mirnodušnostjo ... brez sovraštva in brez zlobe.

16. Potem je, zlobnež, Māra Dūsi takole premislil: 'Čeprav jaz delam to kar delam, še vedno ne poznam prihajanja ali odhajanja teh krepostnih menihov z dobrim značajem. Naj sedaj

obsedem brahmanske gospodarje in jim rečem: "Dajte sedaj, častite, spoštujte, cenite in občudujte krepostne menihe dobrega značaja, mogoče se bo, ko bodo čaščeni, spoštovani, cenjeni in občudovani, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost.'"

17. Potem je, zlobnež, Māra Dūsi obsedel te brahmanske gospodarje in jim rekel: 'Dajte sedaj, častite, spoštujte, cenite in občudujte krepostne menihe dobrega značaja, mogoče se bo, ko jih boste častili, spoštovali, cenili in občudovali, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost.' Ko je Māra Dūsi obsedel brahmanske gospodarje, so ti častili, spoštovali, cenili in občudovali krepostne menihe dobrega značaja. Sedaj, zlobnež, ob tej priliki se je večina teh človeških bitij, ko so umrla, ponovno pojavila ob razpadu telesa, po smrti, na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.

(NASVET BUDDHE KAKUSANDHA)

18. Potem, zlobnež, je Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, nagovoril menihe: 'Menihi, Māra Dūsi je obsedel te brahmanske gospodarje in jim rekel: "Dajte sedaj, častite, spoštujte, cenite in občudujte krepostne menihe dobrega značaja, mogoče se bo, ko bodo čaščeni, spoštovani, cenjeni in občudovani od vas, zgodila neka sprememba v njihovem srcu, kjer lahko Māra Dūsi najde svojo priložnost." Dajte, menihi, vztrajajte v kontempliranju umazanosti v telesu, dojemanju zoprnosti v hrani, zaznavanju razočaranosti z vsem svetom, kontempliranju nestalnosti v vseh tvorbah.'

19. Zlobnež, ko so bili ti menihi tako nagovorjeni in poučeni od Blaženega Kakusandha, popolnega in popolno prebujenega, ko so šli v gozd ali do vznožja drevesa ali k prazni koči, so vztrajali v kontempliranju gnusnosti v telesu, dojemanju zoprnosti v hrani, zaznavanju razočaranosti z vsem svetom, kontempliranju nestalnosti v vseh tvorbah.

20. Ko je bilo jutro, se je Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v vas po miloščino skupaj s častitim Vidhuro, kot svojim spremljevalcem.

21. Potem je Māra Dūsi obsedel določenega fanta in ta je pobral kamen, udaril z njim častitega Vidhuro po glavi in mu razbil glavo. S krvavečo glavo je častiti Vidhura tesno sledil Blaženemu Kakusandhi, popolnemu in popolno prebujenemu. In Blaženi Kakusandha, popoln in popolno prebujen, se je obrnil in ga pogledal s slonovskim pogledom: 'Ta Māra Dūsi ne pozna meja.' In s tem pogledom, zlobnež, je Māra Dūsi padel iz tega mesta in se ponovno pojavil v Velikem peklu.

(VELIKI PEKEL)

22. Sedaj, zlobnež, obstajajo tri imena za Veliki pekel: pekel šestih področij za dotik, pekel nataknitve na kol in pekel, ki ga sam občutiš.[4] Potem, zlobnež, so prišli do mene čuvaji pekla in mi rekli: 'Dobri gospod, ko kol sreča kol v tvojem srcu, boš vedel: "Jaz se tisoč let pečem v peklu."'

23. Mnogo let, zlobnež, mnogo stoletij, mnogo tisočletij sem se pekel v tem Velikem peklu. Deset tisočletij sem se pekel v dodatku Velikega pekla, doživljal občutek, ki se imenuje pojavljanje opeklin. Moje telo je imelo isto obliko kot človeško telo, zlobnež, vendar je moja glava imela obliko ribje glave.

24. Čemu se lahko primerja pekel,
kjer se je pekel Dūsi,
sovražnik učenca Vidhure
in brahmana Kakusandha?[5]
Koli iz jekla, tudi sto njih,

vsak posebej je povzročal bolečino.
Ta pekel se lahko primerja temu,
kjer se je pekel Dūsi,
sovražnik učenca Vidhure
in brahmana Kakusandha.

Mračni, ti boš zelo trpel
ker si napadel takega meniha,
učenca Prebujenega,
ki direktno pozna to dejstvo.

25. Sredi oceana
obstajajo graščine, ki trajajo veke,
sijejo kot safirji, ognjeno sijoče
z jasnim prosojnim leskom,
kjer mavrične morske nimfe plešejo
v zapleteno zamotanih ritmih.

Mračni, ti boš zelo trpel...
ki direktno pozna to dejstvo.

26. Jaz sem ta, ki ko ga Prebujeni
osebno vzpodbudi,
strese Palačo Migārove matere
s tem prstom in Sangha to gleda.[6]

Mračni, ti boš zelo trpel...
ki direktno pozna to dejstvo.

27. Jaz sem ta, ki ko trdno držim
moč neobičajnih sil,
stresem vso palačo Vedžayanta
s svojim prstom, da vznemirim božanstva:[7]

Mračni, ti boš zelo trpel...
ki direktno pozna to dejstvo.

28. Jaz sem ta, ki je v tej palači,
postavil Sakki to vprašanje:
'Ali poznaš, prijatelj, odrešitev
skozi popolno uničenje želje?'
Nakar je Sakka iskreno odgovoril
na vprašanje, ki ga je bil vprašan:[8]

Mračni, ti boš zelo trpel...
ki direktno pozna to dejstvo.

29. Jaz sem ta, ki je razmišljal postaviti
Brahmi to vprašanje
v Sudhamma dvorani v nebesih:
'Je še vedno najti v tebi, prijatelj,
napačen pogled, ki si ga nekoč sprejel?
Ali vidiš sij,
ki presega tega v svetu Brahme?'

In Brahmā je potem odgovoril na moje vprašanje
resnično in po vrsti:
‘To se v meni več ne najde,
gospod, napačen pogled, ki sem ga nekoč imel.
Res vidim sij,
ki presega tistega v svetu Brahme.
Kako naj danes jaz trdim,
da stalen sem in večen:[9]

Mračni, ti boš zelo trpel...
ki direktno pozna to dejstvo.

30. Jaz sem ta, ki se je z osvoboditvijo
dotaknil vrha gore Sineru,
obiskal Pubbavidehov gozdiček
in vsa človeška bivališča.

Mračni, ti boš zelo trpel
z napadom na takega meniha,
učenca Prebujenega,
ki direktno pozna to dejstvo.

31. Nikoli ni bilo moč najti ognja,
ki bi imel namen: ‘Naj zažgem bedaka,’
toda bedak, ki napade ogenj,
ta njega samega zažge z lastnim delovanjem.
Tako je tudi s tabo, Māra:
Z napadom na Tathāgato,
kakor bedak, ki igra se z ognjem,
ti zažgeš le sebe.
Z napadom na Tathāgato,
ti ustvarjaš veliko slabih zaslug.
Zlobnež, ali si predstavljaš,
da tvoje zlo ne bo dozorelo?
Ko tako delaš, kopičiš zlo,
ki bo dolgo trajalo, o nesrečnik!
Māra, izogni se Prebujenemu,
ne igraj se več z menihi.”

Tako je menih pograjal Māro
v goščavi Bhesakalā,
nakar je temačni duh
izginil prav takrat in tam.

Opombe

[1] Ime pomeni “Nedosegljivi.”
[2] Ime pomeni “Preživeli.”
[3] Sorodnik je Brahmā, ki se tako imenuje zato, ker so ga brahmani imeli za svojega glavnega prednika. Verjeli so, da so se rodili iz njegovih ust, kšatriji (vladarji in vojščaki) iz njegovih prsi, vajši (poljedelci in trgovci) iz njegovega trebuha, šudre (delavci, služabniki) iz

njegovih nog in samaṇe (asketi) iz njegovih podplatov.
[4] Veliki pekel, tudi imenovan Avīci, je natančno opisan v MN 130:16-19.
[5] Buddha Kakusandha se imenuje brahman v smislu MN 39:24.
[6] Referenca je na SN 51:14.
[7] Glej MN 37:11.
[8] Glej MN 37:12.
[9] Referenca je v SN 6:5.

(MN 51) Kandaraka Sutta - Kandaraku

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov živel pri Campi, na bregovih ribnika Gaggarā. Pessa, sin vodnika slona in popotnik Kandaraka sta odšla k Blaženemu. Pessa je, ko se je poklonil Blaženemu, sedel ob stran, medtem ko je Kandaraka z Blaženim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je stopil ob stran.[1] Ko je tam stal, je premeril skupino menihov, ki je sedela v popolni tišini in rekel Blaženemu:

(VODENJE SKUPNOSTI MENIHOV)

2. "To je osupljivo, gospod Gotama, to je neverjetno, kako gospod Gotama vodi skupnost menihov, da prakticira na pravi način. Ti, ki so bili blaženi, popolni in popolno prebujeni v preteklosti, sedaj vodijo skupnost menihov, da vadi na pravilni način, kot to dela sedaj gospod Gotama. In ti, ki bodo blaženi, popolni in popolno prebujeni v prihodnosti, bodo vodili skupnost menihov, da prakticira na pravilni način, kot to dela sedaj gospod Gotama."

3. "Tako je to, Kandaraka, tako je to! Ti, ki so bili blaženi, popolni in popolno prebujeni v preteklosti, so v najboljšem primeru samo vodili skupnost menihov, da vadi na pravilni način, kot to delam sedaj jaz. In ti, ki bodo blaženi, popolni in popolno prebujeni v prihodnosti, bodo v najboljšem primeru samo vodili skupnost menihov, da prakticira na pravilni način, kot to delam sedaj jaz.

Kandaraka, v tej skupnosti menihov so menihi, ki so arahanti z uničenimi vplivi, ki so živeli sveto življenje, so naredili kar je bilo potrebno narediti, odložili breme, dosegli pravi cilj, uničili ovire bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost. In v tej skupnosti menihov so menihi v intenzivni praksi, stalne kreposti, živijo stalno krepostno življenje, so pametni, stalno živijo življenje po zdravi pameti. Oni bivajo s svojim srcem, ki je dobro utrjeno v štirih področjih pozornosti. Katerih štirih? Kandaraka, menih biva v prepoznavanju telesa v telesu, goreč, popolnoma premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za tem svetom. On biva v prepoznavanju občutka v občutku, goreč, popolnoma premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za tem svetom. On biva v prepoznavanju srca v srcu, goreč, popolnoma premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za tem svetom. On biva v prepoznavanju pojava v pojavu, goreč, popolnoma premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za tem svetom."

4. Ko je bilo to rečeno, je Pessa, sin vodnika slonov, rekel: "To je osupljivo, častiti gospod, to je neverjetno, kako dobro je štiri področja pozornosti oznanil Blaženi: za očiščenje bitij, za obvladovanje žalosti in objokovanja, za izginotje bolečine in bridkosti, za dosego prave poti, za uresničenje ugasnitve. Od časa do časa, častiti gospod, mi belo oblečeni laiki prav tako bivamo z našim srcem dobro utrjenim v teh štirih področjih pozornosti. Častiti gospod, mi bivamo v kontempliranju telesa v telesu ... občutka v občutku ... srca v srcu ... pojava v pojavu, vneto, popolnoma zavestno in pozorno, odložimo pohlep in žalovanje za tem svetom. To je osupljivo, častiti gospod, to je neverjetno, kako sredi človeške zapletenosti, pokvarjenosti in prevare, Blaženi pozna dobrobit in škodo za bitja. Človeka se zapleta, toda žival je dovolj odkrita. Častiti gospod, jaz lahko vodim slona, ki ga je treba ukrotiti in v času, ki je potreben, da napravim izlet tja in nazaj v Campo, bo slon pokazal vse vrste prevar, dvoumnosti, sprijenosti in sleparstva [tega je zmožen]. Toda ti, ki jih imenujemo naši sužnji, glasniki in služabniki, se obnašajo na en način s telesom, na drug način v govoru, medtem ko njihovo srce deluje spet na drug način. To je osupljivo, častiti gospod, to je neverjetno,

kako sredi človeške zapletenosti, pokvarjenosti in prevare, Blaženi pozna dobrobit in škodo za bitja. Človek se zapleta, toda žival je dovolj odkrita."

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

5. "Tako je to, Pessa, tako je to! Človeštvo je zapleteno, toda živalstvo je popolnoma odkrito. Pessa, obstajajo štiri vrste posameznikov, ki jih najdeš na svetu. Katere štiri?" Določena vrsta posameznika povzroča neprijetnost samemu sebi in sledi praksi mučenja samega sebe. Druga vrsta povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih. Tretja vrsta povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in tudi povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih. Četrta vrsta ne povzroča neprijetnost sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnost drugim ali sledi praksi mučenja drugih. Ker tak ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti. Kateri od teh štirih vrst posameznikov zadovolji tvoje srce, Pessa?"

"Prve tri ne zadovoljijo mojega srca, častiti gospod, vendar zadnja zadovolji moje srce."

6. "Pessa, zakaj prve tri ne zadovoljijo tvojega srca?"

"Častiti gospod, obstaja posameznik, ki povzroča neprijetnost samemu sebi in sledi praksi mučenja samega sebe. Povzroča si neprijetnost in muči samega sebe, čeprav si želi užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Obstaja posameznik, ki povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih, povzroča neprijetnost in muči druge, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Obstaja posameznik, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe, in prav tako povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih, povzroča neprijetnost in muči sebe in druge, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Toda posameznik, ki ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi mučenja drugih, ker ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen. Biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti – on ne povzroča neprijetnosti in mučenja niti sebi ali drugim, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika zadovolji moje srce. In sedaj, častiti gospod, mi odhajamo. Mi smo zaposleni in imamo veliko za postoriti."

"Zdaj je čas, Pessa, da napraviš kar misliš, da je prav."

Potem se je Pessa, sin vodnika slona, navdušen in vesel besed Blaženega, dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, je ob njegovi desni strani odšel.

7. Kmalu potem, ko je odšel, je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi, Pessa, sin vodnika slonov, je pameten, je zelo moder. Če bi sedel še nekaj dlje časa, da bi mu natančno razložil te štiri vrste posameznikov, bi mu to zelo koristilo. Kljub temu mu je to že sedaj zelo koristilo, tudi tako, kot je."

"To je čas, Blaženi, to je čas, Vzvišeni, za Blaženega, da natančno razloži te štiri vrste posameznikov. Ko slišijo to od Blaženega, si bodo menihi zapomnili."

"Potem, menihi, poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

8. (1) "Menihi, katera vrsta posameznika **povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe**? Določen posameznik hodi nag, zavrača običaje, si liže svoje roke, ne pride, ko se ga vabi, se ne ustavi, ko se ga prosi. Ne sprejme prinesene hrane ali hrane posebej pripravljene zanj ali povabila nanjo. Ne sprejme ničesar iz lonca, iz sklede, preko

praga, preko palice, preko posode z ročajem, od dveh, ki se hranita skupaj, od noseče ženske, od doječe ženske, od ženske med moškimi, od tam kjer se reklamira razdeljevanje hrane, od tam kjer čaka pes, od tam kjer brenčijo muhe. Ne sprejeme rib ali mesa, ne pije žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Hrani se pri eni hiši z enim grižljajem. Hrani se pri dveh hišah z dvema grižljajema ... hrani se pri sedmih hišah s sedmimi grižljaji. Živi od ene skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan. Hrani se enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na vsakih sedem dni, in tako do enkrat na štirinajst dni. Biva v praksi hranjenja v določenih intervalih. Je jedec zelenjave ali prosa ali divjega riža ali obrezkov kože ali mahu ali riževih otrobov ali riževih odpadkov ali sezamove moke ali trave ali kravjekov. Živi od gozdnih korenin in sadežev, se hrani z odpadlimi sadeži. Oblači se v konopljo, v mešano konopljino tkanino, v mrtvaške prte, v odpadne krpe, v drevesno lubje, v antilopje kože, v trakove antilopje kože, v tkanino iz trave kusa, v tkanino iz lubja, v tkanino iz lesnih ostružkov, v volno iz las, v živalsko volno, v sovja peresa. Puli si lase in brado, sledi praksi puljenja las in brade. Neprestano stoji, zavrača sedenje. Neprestano čepi in je predan vzdrževanju čepečega položaja. Uporablja blazino s trni. Blazino iz trnov napravi za svoje ležišče. Biva v sledenju prakse kopanja v vodi trikrat dnevno, vključno zvečer. Tako na različne načine biva v sledenju prakse mučenja in trpinčenja telesa. To je posameznik, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe.

9. (2) Katera vrsta posameznika, menihi, **povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih**? Določen posameznik je klavec ovc, klavec prašičev, ptičar, postavljalec pasti za divje zveri, lovec, ribič, tat, rabelj, ječar ali ta, ki sledi kateremkoli drugemu takšnemu krvavemu poklicu. To je posameznik, ki povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

10. (3) Katera vrsta posameznika, menihi**, povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in prav tako povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih**? Nekdo je maziljeni kšatrijski kralj ali premožen brahman. Ko je na vzhodu mesta zgradil nov tempelj za žrtvovanje in si obril lase in brado, se oblekel v grobo kožo in naoljil svoje telo s prečiščenim maslom in oljem, se popraskal po hrbtu z rogom jelena, vstopi v tempelj za žrtvovanje skupaj s svojo glavno kraljico in svojim brahmanskim visokim duhovnikom. Tam leže na golo zemljo, nastlano s travo. Kralj živi od mleka v prvem sesku krave s teličkom iste barve, medtem ko glavna kraljica živi od mleka v drugem sesku in brahmanski visoki duhovnik živi od mleka v tretjem sesku. Mleko v četrtem sesku vrže v ogenj, in teliček živi od tega, kar je ostalo. On reče: 'Naj bo toliko bikov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko volov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko telic zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko koz zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko ovc zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko dreves posekanih za žrtvene kole, naj bo toliko trave pokošene za žrtvovanje trave.' In potem to njegovi sužnji, glasniki in služabniki pripravijo z jokajočimi obrazi, ko jih priganjajo z grožnjami kaznovanja in s strahom. To je posameznik, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

11. (4) Katera vrsta posameznika, menihi, **ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim** in ker ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti?

12. Menihi, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi

božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

13. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

14. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

15. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

16. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

(PREMIŠLJENOST)

17. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in molči.

18. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

(PET OVIR)

19. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo **pohlepa po svetu**, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo **zlobe**, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo **otopelosti in zaspanosti**, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo **nemira in zaskrbljenosti**, biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo **dvoma**, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

20. Ko je tako odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v **prvi stopnji zbranosti**, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

21. Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v **drugi stopnji zbranosti**, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja.

22. Ko izgine zadovoljstvo, vstopi in biva v **tretji stopnji zbranosti**, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’

23. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, vstopi in biva v **četrti stopnji zbranosti**, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

(TRI VEDNOSTI)

24. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga **usmeri k spominu na pretekla**

življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

25. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga **usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, celo v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji.

26. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga **usmeri k vednosti o uničenju vplivov.** On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

(OSVOBODITEV)

27. Ko tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno. Duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

28. To, menihi, se imenuje vrsta posameznika, ki ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim. Ta, ker ne povzroča neprijetnosti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva v doživljanju blaženosti, ko je sam postal sveti."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Iz razlike v njihovem obnašanju pri pozdravu Buddhe je evidentno, da je Pessa sledilec Buddhe, medtem ko Kandaraka, navzlic njegovemu spoštovanju in občudovanju, pripada drugi verski skupnosti.

(MN 52) Aṭṭhakanāgara Sutta – Človek iz Aṭṭhakanāgara

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti Ānanda živel pri majhni vasici Beluva, blizu Vesālija.

2. Takrat je gospodar Dasama iz Aṭṭhakanāgara prispel v Pāṭaliputti zaradi nekega posla. Odšel je do nekega meniha v Kukkutovem parku in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel na eno stran in ga vprašal: "Kje sedaj živi častiti Ānanda, častiti gospod? Rad bi videl častitega Ānanda."

"Častiti Ānanda živi pri vasici Beluva, blizu Vesālija, gospodar."

3. Ko je gospodar Dasama končal svoj posel v Pāṭaliputti, je odšel do častitega Ānande pri vasici Beluva, blizu Vesālija. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran in ga vprašal:

"Častiti Ānanda, je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, razložil katerokoli stvar, v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen, njegovo neosvobojeno srce postane osvobojeno, njegovi neuničeni vplivi postanejo uničeni in doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel?"

"Da, gospodar, eno takšno stvar je Blaženi razložil."

"Kaj je ta ena stvar, častiti Ānanda?"

(ENAJST VRAT DO NESMRTNOSTI)

4.(1) "Gospodar, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On to premisli in razume tako: 'Ta prva stopnja zbranosti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, je predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov, potem zaradi te želje po Dhammi, tega uživanja v Dhammi, z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu postane ta, ki se bo ponovno pojavil spontano [v Čistem bivališču] in tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

To je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen, njegovo neosvobojeno srce postane osvobojeno, njegovi neuničeni vplivi postanejo uničeni in doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

5.(2) Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... On to premisli in razume tako: 'Ta druga stopnja zbranosti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

6.(3) Ko izgine zadovoljstvo, menih ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... On to premisli in razume tako: 'Ta tretja stopnja zbranosti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

7.(4) Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti... menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti. On to premisli in razume tako: 'Ta četrta stopnja zbranosti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

8.(5) Menih biva prežemajoč eno četrtino s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, prav tako drugo, prav tako tretjo, prav tako četrto, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse kot zase, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. On to premisli in razume tako: 'Ta osvoboditev srca skozi dobrohotnost je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

9.(6) Menih biva prežemajoč eno četrtino s srcem prepojenim s sočutjem ... brez zlobe. On to premisli in razume tako: 'Ta osvoboditev srca skozi sočutje je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

10.(7) Menih biva prežemajoč eno četrtino s srcem prepojenim s srečoželjnostjo ... brez zlobe. On to premisli in razume tako: 'Ta osvoboditev srca skozi srečoželjnost je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

11.(8) Menih biva prežemajoč eno četrtino s srcem prepojenim z mirnodušnostjo ... brez zlobe. On to premisli in razume tako: 'Ta osvoboditev srca skozi mirnodušnost je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

12.(9) S popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora. On to premisli in razume tako: 'Ta pridobitev področja neskončnega prostora je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

13.(10) S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti. On to premisli in razume tako: 'Ta pridobitev področja neskončne zavesti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov ... ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi ... v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen ... doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel.

14.(11) S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tukaj ni nič,' menih vstopi in biva v področju ničnosti. On to premisli in razume tako: 'Ta pridobitev področja ničnosti je tvorjena in ima namen. Karkoli je tvorjeno in ima namen, je nestalno, predmet prenehanja.' Če je neomajen glede tega, doseže uničenje vplivov. Toda, če ne doseže uničenja vplivov, potem zaradi te želje po Dhammi, tega uživanja v Dhammi' z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu, on postane ta, ki se bo ponovno spontano pojavil [v Čistem bivališču] in tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.

Tudi to je ena stvar, ki jo je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, v kateri, če menih biva marljiv, vnet in odločen, njegovo neosvobojeno srce postane osvobojeno, njegovi neuničeni vplivi postanejo uničeni in doseže najvišjo varnost pred vezanostjo, ki je prej ni dosegel."

(POBEG DO NESMRTNOSTI)

15. Ko je Ānanda to povedal, mu je gospodar Dasama iz Aṭṭhakanāgare rekel: "Častiti Ānanda, kakor če mož, ki išče en vhod do skritega zaklada, pride naenkrat do enajstih vhodov do skritega zaklada, tako tudi, ko sem iskal ena vrata do Nesmrtnosti, sem prišel naenkrat do enajstih vrat do Nesmrtnosti.[1] Prav tako, če ima mož hišo z enajstimi vrati in ko to hišo zajame ogenj, lahko pobegne na varno skozi katerakoli od teh enajstih vrat, lahko jaz varno pobegnem skozi katerakoli od teh enajstih vrat do Nesmrtnosti. Častiti gospod, ti sektaši bodo celo iskali plačilo za njihovega učitelja, zato zakaj ne bi daroval častitemu Ānandi?"

16. Potem je gospodar Dasama iz Aṭṭhakanāgara zbral skupino menihov iz Pāṭaliputte in Vesālija in jih s svojimi rokami postregel in zadovoljil z različnimi vrstami dobre hrane. Vsakemu menihu je podaril par oblačil in tri oblačila častitemu Ānandi, ter mu zgradil bivališče vredno petsto[2].

Opombe

Buddha je bil ob času dogajanja sutte že pokojni.
[1] Ta sutta kaže, da je za prebujenje potrebna vsaj prva stopnja zbranosti.
[2] To bi bilo petsto *kahāpaṇov* (standardna denarna enota tistega časa).

(MN 53) Sekha Sutta – Učenec v višji praksi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov pri Kapilavatthu v Nigrodhovem parku.

2. Takrat je bila tam zgrajena nova dvorana za skupna srečanja za Sakyane iz Kapilavattha in do sedaj se v njej ni naselil še noben asket ali brahman ali človeško bitje. Takrat so Sakyani iz Kapilavattha odšli do Blaženega. Ko so mu izkazali spoštovanje, so sedli ob stran in mu rekli:

"Častiti gospod, pred kratkim je bila tukaj zgrajena dvorana za srečanja za Sakyane iz Kapilavattha in do sedaj se v njej ni naselil še noben asket ali brahman ali človeško bitje. Častiti gospod, naj jo Blaženi prvi uporabi. Ko jo bo Blaženi prvi uporabil, jo bodo potem za njim uporabili Sakyani iz Kapilavattha. To bo vodilo do njihovega blagostanja in sreče za dolgo časa."[1]

3. Blaženi se je strinjal v tišini. Ko so videli, da se je strinjal, so vstali iz svojih sedežev in ko so mu izkazali spoštovanje, so ga s svoje desne strani obšli in odšli do dvorane za srečanja. Dvorano so popolnoma prekrili s pregrinjali, pripravili sedeže, postavili velik vrč z vodo in obesili oljno svetilko. Potem so odšli do Blaženega in ko so mu izkazali spoštovanje, so obstali ob strani in rekli:

"Častiti gospod, dvorano za srečanja je popolnoma prekrita s pregrinjali in sedeži so pripravljeni, postavljen je bil velik vrč z vodo in obešena oljna svetilka. Sedaj je čas za Blaženega, da naredi, kar misli, da je primerno."

4. Blaženi je oblečen in s svojo skledo in zunanjim oblačilom odšel skupaj z veliko skupino menihov do dvorane za srečanja. Ko je prispel, si je umil noge, vstopil v dvorano in sedel ob središčni steber, da je gledal proti vzhodu. Menihi so si umili svoje noge, vstopili v dvorano in sedli ob zahodni zid, da so gledali proti vzhodu, z Blaženim pred seboj. In Sakyani iz Kapilavatthuja so si umili svoje noge, vstopili v dvorano in sedli ob vzhodni zid, da so gledali proti zahodu, z Blaženim pred seboj.

5. Ko je Blaženi velik del noči poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil Sakyane iz Kapilavattha z govorom o Dhammi, je rekel častitemu Ānandi: "Ānanda, povej Sakyanom iz Kapilavattha o učencu v praksi, ki je vstopil na pot. Boli me hrbet, spočil se bom."

"Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Ānanda.

Potem je Blaženi pripravil svoje štirikrat prepognjeno ogrinjalo in legel na svojo desno stran v levji položaj, z eno nogo, ki je prekrivala drugo, pozoren in popolnoma premišljen in v svojem umu določil čas za vstajanje.

6. Častiti Ānanda je nagovoril Sakyana Mahānama:

(VIŠJA PRAKSA)

"Mahānama, plemeniti učenec, ki ima krepost, varuje vrata svojih čutil, je zmeren v uživanju hrane in predan budnosti. Ima sedem dobrih kvalitet. On doseže po svoji volji, brez napora ali težav štiri stopnje zbranosti, ki predstavljajo višji um in zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj.

7. In kako plemeniti učenec ima **krepost**? Plemeniti učenec je kreposten, biva zadržan z zadržanostjo meniškega zakonika, je popoln v vrlinah in pazljivosti, vidi strah v najmanjši napaki in vadi s prevzetimi navodili prakse. Tako ima plemeniti učenec krepost.

8. In kako plemeniti učenec **varuje vrata svojih čutnih sposobnosti**? Pri gledanju objekta z očmi, se plemeniti učenec ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva. Prakticira pot njihovih zadržanj, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Pri poslušanju zvoka z ušesi ... Pri vohanju vonja z nosom ... Pri okušanju okusa z jezikom ... Pri dotikanju otipljivega predmeta s telesom ... pri opažanju pojava z umom, se plemeniti učenec ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva, zato prakticira pot njihovega zadržanja, varuje sposobnost uma, loti se zadržanja sposobnosti uma. Tako plemeniti učenec varuje vrata svojih čutnih sposobnosti.

9. In kako je plemeniti učenec **zmeren v uživanju hrane**? Ko modro premisli, plemeniti učenec ne vzame hrane niti za zabavo niti za omamo niti zaradi fizične lepote in privlačnosti, ampak le za vzdrževanje in trajanje tega telesa, za končanje nelagodja in za podporo svetemu življenju: 'Tako bom končal s starimi občutki, ne da bi vzbudil novih občutkov in bom zdrav in brezhiben in bom živel v udobju.' Tako je plemeniti učenec zmeren v uživanju hrane.

10. In kako je plemeniti učenec **predan budnosti**? Med dnevom, ko hodi nazaj in naprej in ko sedi, plemeniti učenec čisti svoje srce ovirajočih stanj. V prvem delu noči, ko hodi nazaj in naprej in ko sedi, čisti svoje srce ovirajočih stanj. V srednjem delu noči leže na desno stran v levji položaj, z eno nogo, ki prekriva drugo, pozoren in popolnoma premišljen, in ko je v svojem srcu določil čas za vstajanje. Ko vstane, v tretjem delu noči, ko hodi nazaj in naprej in ko sedi, čisti svoje srce ovirajočih stanj. Tako je plemeniti učenec predan budnosti.

11. In kako ima plemeniti učenec **sedem dobrih kvalitet**? (1) Plemeniti učenec ima zaupanje. Svoje zaupanje položi v Tathāgatovo prebujenje: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen.'

12. (2) Ima sram. Sram ga je napačnega ravnanja s telesom, v govoru in umu, sram ga je zapletanja v zla slaba dejanja.

13. (3) Strah ga je napačnega ravnanja. Strah ga je napačnega ravnanja v telesu, govoru in umu, strah ga je zapletanja v zla slaba dejanja.

14. (4) Veliko se uči, si zapomni kar se uči in utrjuje kar se je naučil. Takšna učenja so dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem, in razodevajo sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno. Takšnih učenj kot je to se je veliko učil, si jih zapomnil, obvladal ustno, jih raziskoval z umom in dobro prodrl vanje z vpogledom.

15. (5) Je energičen in opušča slaba stanja in se ukvarja z dobrimi stanji. Je trden, si odločno prizadeva, ni brezbrižen v razvijanju dobrih stanj.

16. (6) Je pozoren. Ima najboljši spomin in razločevanje. Spomni se in si zopet prikliče v spomin to, kar je bilo narejeno dolgo tega in se govorilo dolgo tega.[2]

17. (7) Je moder. Ima modrost glede pojavljanja in izginjanja, ki je plemenita in prodirajoča, in vodi do popolnega uničenja neprijetnosti. Tako ima plemeniti učenec sedem dobrih kvalitet.

18. In kako je plemeniti učenec ta, ki doseže po svoji volji, brez napora ali težav **štiri stopnje zbranosti**, ki predstavljajo višje srce in zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj? Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, plemeniti učenec vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Tako je plemeniti učenec ta, ki doseže po svoji volji, brez napora ali težav štiri stopnje zbranosti, ki predstavljajo višje srce in zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj.

(PREDRTJE LUPINE)

19. Ko je plemeniti učenec tako postal ta, ki ima krepost, ki varuje vrata svojih čutnih sposobnosti, ki je zmeren v uživanju hrane, ki je predan budnosti, ki ima sedem dobrih kvalitet, ki doseže po svoji volji, brez napora ali težav štiri stopnje zbranosti, ki predstavljajo višje srce in zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj, se ima za tistega, ki je v višji praksi, ki je vstopil na pot. Njegova jajca so nepokvarjena. Sposoben je prodreti ven, sposoben prebujenja, sposoben doseči najvišjo varnost pred vezanostjo.

Predpostavimo, da je tam kokoš z osmimi ali desetimi ali dvanajstimi jajci, ki jih je pokrila, valila in pravilno negovala. Tudi če si ne želi: 'O, da bi moji piščanci predrli svoje lupine s svojimi kremplji in kljuni in se varno izlegli!', so piščanci sposobni predreti svoje lupine s svojimi kremplji in se varno izleči. Tako tudi, ko je plemeniti učenec postal ta, ki ima krepost ... se ima za tistega, ki je v višji praksi, ki je stopil na pot. Njegova jajca so nepokvarjena. Sposoben je prodreti ven, sposoben prebujenja, sposoben doseči najvišjo varnost pred vezanostjo.

20. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, se ta plemeniti učenec **spomni svojih mnogoterih preteklih življenj**, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. To je njegovo prvo predrtje, podobno temu, ki ga napravi piščanec skozi svojo lupino.

21. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, ta plemeniti učenec **vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo**, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu z

njihovimi dejanji. To je njegovo drugo predrtje, podobno temu, ki ga napravi piščanec skozi svojo lupino.

22. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, kar je sam zase uresničil z direktno vednostjo, ta plemeniti učenec tukaj in sedaj **vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostj**o, ki je brez nečistosti z uničenjem nečistosti. To je njegovo tretje predrtje, podobno temu, ki ga napravi piščanec skozi svojo lupino.

(POPOLN V PRAVI VEDNOSTI IN VRLINAH)

23. Ko ima plemeniti učenec krepost, to pripada njegovim vrlinam. Ko varuje vrata svojih čutnih sposobnosti, to pripada njegovim vrlinam. Ko je zmeren v uživanju hrane, to pripada njegovim vrlinam. Ko je predan budnosti, to pripada njegovim vrlinam. Ko ima sedem dobrih kvalitet, to pripada njegovim vrlinam. Ko je on ta, ki doseže po svoji volji, brez napora ali težav štiri stopnje zbranosti, ki predstavljajo višje srce in zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj, to pripada njegovim vrlinam.[3]

24. Ko se spomni svojih mnogoterih minulih življenj ... z njihovimi vidiki in posebnostmi, to pripada njegovi pravi vednosti. Ko z božanskim očesom ... vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo in razume, kako bitja umirajo z ozirom na njihova dejanja, to pripada njegovi pravi vednosti. Ko s svojim lastnim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, kar je brez nečistosti z uničenjem nečistosti, to pripada njegovi pravi vednosti.

25. Za tega plemenitega učenca je tako rečeno, da je odličen v pravi vednosti, odličen v vrlinah, odličen v pravi vednosti in vrlinah. In te verze je izrekel Brahmā Sanankumāra:

> ‘Za plemeniti narod se jemlje,
> da so to najboljši ljudje glede na rod.
> Toda najboljši med božanstvi in ljudmi je ta,
> ki je popoln v pravi vednosti in vrlinah.’

Te verze je lepo zapel Brahmā Sanankumāra, ne slabo. Bilo je dobro rečeno in ne slabo. Ima pomen in ni brez pomena. Blaženi je to odobril.”[4]

26. Potem se je Blaženi dvignil in nagovoril častitega Ānando: “Dobro, dobro, Ānanda! Dobro je, da si govoril Sakyanom iz Kapilavattha o učencu v višji praksi, ki je stopil na pot.”

To je tisto, kar je rekel častiti Ānanda. Učitelj je odobril. Sakyani iz Kapilavattha so bili zadovoljni in navdušeni besed častitega Ānande.

Opombe

---

[1] Verjeli so, da je vir zaslug za te, ki zgradijo novo bivališče, da povabijo ugledno religiozno osebo, da prebije v zgradbi tudi le eno samo noč, preden se v njej naselijo.
[2] Tukaj tekst razloži *sati*, pozornost, s sklicevanjem na originalni pomen - spomin. Razmerje med dvema pomenoma *sati* – spomin in pozornost, se lahko formulira tako: močna pozornost na sedanjost tvori osnovo za natančen spomin o preteklosti.
[3] To predstavlja tradicionalni seznam petnajstih dejavnikov, ki tvori vrlino, kar je pogosto povezano s tremi tipi vednosti v popolnem tečaju prakse.
[4] Te verze je Buddha odobril v DN 3:1.28 in DN 18:17-29.

(MN 54) Potaliya Sutta - Potaliyi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Anguttarāpancev, pri mestu z imenom Āpaṇa.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Āpaṇo po miloščino. Ko je pešačil po miloščino v Āpaṇi in se vrnil, po svojem obroku, je odšel do nekega gozdička, da bi prebil dan. Ko je prišel v gozdiček, je sedel k vznožju drevesa.

3. Gospodar Potaliya je hodil in se sprehajal. Nosil je vsa oblačila, skupaj z dežnikom in sandali. Tudi on je odšel v ta gozdiček. Ko je prišel tja, je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je stopil ob stran. Blaženi mu je rekel: "Tam so sedeži, gospodar, sedi če hočeš."

Ko je bilo to rečeno, je gospodar Potaliya pomislil: "Asket Gotama me je nagovoril kot 'gospodar,'" in je jezen in nezadovoljen ostal v tišini.

V drugo mu je Blaženi rekel: "Tam so sedeži, gospodar, sedi če hočeš." In v drugo je gospodar Potaliya pomislil: "Asket Gotama me je nagovoril kot 'gospodar,'" in je jezen in nezadovoljen ostal v tišini.

V tretje mu je Blaženi rekel: "Tam so sedeži, gospodar, sedi če hočeš." Ko je bilo to rečeno, je gospodar Potaliya pomislil: "Asket Gotama me je nagovoril kot 'gospodar,'" in je jezen in nezadovoljen rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, ni niti primerno niti dostojno, da me nagovoriš kot 'gospodar.'"

"Gospodar, imaš videz, znamenja in znake gospodarja."

(KONČANJE S POSLI)

"Gospod Gotama, jaz sem opustil vse svoje delo in končal z vsemi svojimi posli."

"Na kakšen način si opustil vse svoje delo, gospodar in končal z vsemi svojimi posli?"

"Gospod Gotama, jaz sem predal vse svoje premoženje, žito, denar in zlato svojim otrokom, kot njihovo dediščino. Jaz jim ne svetujem ali grajam glede teh zadev, živim le za hrano in oblačila. Tako sem opustil vse svoje delo in končal z vsemi svojimi posli."

"Gospodar, končanje s posli kot ti to opisuješ je ena stvar, ampak končanje s posli v disciplini Plemenitega je drugačno."

"Kaj je končanje s posli, kot je to v disciplini Plemenitega, častiti gospod? Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi me Blaženi učil Dhamme in pokazal, kakšno je končanje s posli v disciplini Plemenitega."

"Potem poslušaj, gospodar, in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je odgovoril gospodar Potaliya. Blaženi je rekel:

4. "Gospodar, osem stvari je v disciplini Plemenitega, ki vodijo do končanja s posli. Katerih osem?
S podporo neubijanja živih bitij, je ubijanje živih bitij potrebno opustiti.
S podporo jemanja samo tega kar je dano, je jemanje tega kar ni dano, potrebno opustiti.
S podporo resnicoljubnega govora, je lažnivi govor potrebno opustiti.
S podporo nezlonamernega govora, je zlonamerni govor potrebno opustiti.
S podporo opustitve plenilstva in pohlepa, je plenilstvo in pohlep potrebno opustiti.

S podporo opustitve žaljenja in zmerjanja, je žaljenje in zmerjanje potrebno opustiti.
S podporo opustitve jeze in vznemirjanja, je jezo in vznemirjanje potrebno opustiti.
S podporo nearogance, je aroganco potrebno opustiti.
To je osem stvari, ki so na kratko navedene, ne da bi bile natančno razložene, ki vodijo do končanja s posli v disciplini Plemenitega."

5. "Častiti gospod, bilo bi dobro, če bi mi iz milosti Blaženi razložil v podrobnostih teh osem stvari, ki vodijo do končanja s posli v disciplini Plemenitega, ki so bile na kratko navedene, ne da bi bile natančno razložene."

"Potem poslušaj, gospodar, in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je odgovoril gospodar Potaliya. Blaženi je rekel:

6. "'S podporo neubijanja živih bitij, je ubijanje živih bitij potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Plemeniti učenec premisli: 'Jaz prakticiram pot opuščanja in končanja teh ovir, zaradi katerih bi lahko ubil živa bitja. Če bi ubil živa bitja, bi krivil sebe za to dejanje. Modri, ko bi to preiskal, bi me grajal za moje dejanje. Ob razpadu telesa, po smrti, bi zaradi ubijanja živih bitij lahko pričakoval nesrečen kraj. To ubijanje živih bitij je samo po sebi ovira in zapreka. In ko lahko vplivi, neprijetnosti in vročica nastanejo z ubijanjem živih bitij, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v teh, ki se vzdržijo ubijanja živih bitij.' Tako je bilo rečeno z ozirom na: 'S podporo neubijanja živih bitij, mora biti ubijanje živih bitij opuščeno.'

7. 'S podporo jemanja samo tega kar je dano, je jemanja tega kar ni dano potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

8. 'S podporo resnicoljubnega govora, je lažnivi govor potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

9. 'S podporo nezlonamernega govora, je zlonamerni govor potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

10. 'S podporo neplenilstva in nepohlepa, je plenilstvo in pohlep potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

11. 'S podporo nežaljenja in nezmerjanja, je žaljenje in zmerjanje potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

12. 'S podporo nejeze in nevznemirjenja, je jezo in vznemirjenje potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno ...

13. 'S podporo nearogance, je aroganco potrebno opustiti.' Tako je bilo rečeno. In z ozirom na kaj je bilo to rečeno? Plemeniti učenec premisli: 'Jaz prakticiram pot opuščanja in končanja teh ovir, zaradi katerih sem lahko aroganten. Če bi bil aroganten, bi krivil sebe za to. Modri, ko bi to preiskal, bi me grajal za moje dejanje. Ob razpadu telesa, po smrti, bi zaradi arogance lahko pričakoval nesrečni kraj. Ta aroganca je sama po sebi ovira in zapreka. In medtem ko vplivi, neprijetnosti in vročica lahko nastanejo z aroganco, ni vplivov, neprijetnosti in vročice v tem, ki ni aroganten.' Tako je bilo rečeno z ozirom na: 'S podporo nearogance, mora biti aroganca opuščena.'

14. Teh osem stvari, ki vodijo do končanja s posli v disciplini Plemenitega, je bilo sedaj natančno podano. Toda končanje s posli v disciplini Plemenitega še ni bilo doseženo v celoti in v vseh pogledih."

(KONČANJE V CELOTI IN V VSEH POGLEDIH)

“Častiti gospod, kako je končanje s posli v disciplini Plemenitega doseženo v celoti in v vseh pogledih? Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi me Blaženi učil Dhammo in mi prikazal, kako je končanje s posli v disciplini Plemenitega doseženo v celoti in v vseh pogledih.”

“Potem poslušaj, gospodar, in skrbno pazi, kaj bom povedal.”

“Da, častiti gospod,” je odgovoril gospodar Potaliya. Blaženi je rekel:

15. “Gospodar, zamisli si, da pes, prevzet z lakoto in slabostjo, čaka ob mesnici. Potem bi mesar ali njegov pomočnik prišel ven z okostjem brez mesa, umazanem s krvjo in ga vrgel psu. Kaj misliš, gospodar? Bi se ta pes znebil svoje lakote in slabosti z glodanjem takega okostja brez mesa, pomazanega s krvjo?”

“Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker je bilo to okostje, ki ga sestavljajo samo kosti, brez mesa, pomazano s krvjo. Na koncu bi bil ta pes utrujen in razočaran.”

“Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: ‘Čutne užitke je Blaženi primerjal z okostjem. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.’ Ko je videl tako kot v resnici je, s pravilno modrostjo, je zavrnil mirnodušnost, ki je razlikovalna, temelji na različnosti in je razvil mirnodušnost, ki je poenotena, temelji na enotnosti, kjer predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

16. Gospodar, zamisli si jastreba, čapljo ali sokola, ki je zgrabil košček mesa in poletel, potem pa vzletijo jastrebi, čaplje in sokoli in mu sledijo, ga kljuvajo in ščipajo. Kaj misliš, gospodar? Če ta jastreb, čaplja ali sokol ne spusti tega koščka mesa, ali se ne bo izpostavil smrti ali smrtnemu trpljenju zaradi tega?”

“Da, častiti gospod.”

“Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: ‘Čutne užitke je Blaženi primerjal s koščkom mesa. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.’ Ko je videl to kot v resnici je, s pravilno modrostjo ... predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

17. Gospodar, zamisli si, da človek vzame plamenečo seneno baklo in odide proti vetru. Kaj misliš, gospodar? Če ta mož ne bo hitro opustil te plameneče senene bakle, ali ne bi ta plameneča senena bakla ožgala njegove roke ali nekega drugega dela telesa, in se lahko izpostavi smrti ali smrtnemu trpljenju zaradi tega?”

“Da, častiti gospod.”

“Tako tudi, gospodar plemeniti učenec premisli: ‘Čutne užitke je Blaženi primerjal s seneno baklo. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.’ Ko je videl kot v resnici je, s pravilno modrostjo ... predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

18. Gospodar, zamisli si oglarsko jamo, ki je bolj globoka kot je visok človek, polno žarečega oglja, brez plamena ali dima. In pride človek, ki hoče živeti in ne umreti, ki hoče užitek in odmaknjenost bolečine, pa ga dva močna moža z obema rokama zgrabita in ga povlečeta proti tej oglarski jami. Kaj misliš, gospodar? Ali bo mož zvil svoje telo tako ali drugače?”

“Da, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker ta mož ve, da se bo izpostavil smrti ali smrtnemu trpljenju, če pade v to oglarsko jamo.”

“Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: ‘Čutne užitke je Blaženi primerjal z oglarsko jamo. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.’ Ko je videl kot v resnici je, s pravilno modrostjo ... predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

19. Gospodar, zamisli si človeka, ki sanja o lepih parkih, lepih gozdičkih, lepih tratah in lepih jezerih, in ko hodi, ne vidi ničesar od tega. Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: 'Čutne užitke je Blaženi primerjal s sanjami. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.' Ko je videl kot v resnici je, s pravilno modrostjo ... predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

20. Gospodar, zamisli si, da si je človek izposodil stvari – razkošno kočijo in fine dragocene uhane – in s temi sposojenimi stvarmi odšel na tržnico. Ljudje, ki bi ga videli, bi rekli: 'Gospodje, tam je bogat človek! Tako bogat človek uživa v svojem bogastvu!' Potem bi lastniki, ko bi ga zagledali, vzeli nazaj svoje stvari. Kaj misliš, gospodar? Bi bilo to dovolj za tega človeka, da postane potrt?"

"Da, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker so mu lastniki vzeli nazaj njihove stvari."

"Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: 'Čutne užitke je Blaženi primerjal s sposojenimi stvarmi. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.' Ko je videl kot v resnici je, s pravilno modrostjo ... predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

21. Gospodar, zamisli si, da je nedaleč od neke vasi ali mesta gosti gaj, v katerem je drevo, polno sadja, vendar noben njegov sadež ni padel na tla. Potem je prišel človek, ki je potreboval sadje, iskal sadje, taval v iskanju sadja in prišel v gaj in videl drevo polno sadja. Pomislil je: 'To drevo je polno sadja, vendar noben njegov sadež ni padel na tla. Vem kako splezati na drevo, torej, naj splezam na drevo, se najem sadja kolikor hočem in si napolnim torbo.' In tako je naredil. Potem je prišel drugi človek, ki je potreboval sadje, iskal sadje, taval v iskanju sadja, in je imel ostro sekiro. Tudi on je prišel v gaj in videl drevo polno sadja. Pomislil je: 'To drevo je polno sadja, vendar noben njegov sadež ni padel na tla. Jaz ne znam plezati na drevo, zato bom posekal drevo pri njegovem vznožju, se najedel sadja koliko hočem in napolnil svojo torbo.' In tako je naredil. Kaj misliš, gospodar? Če ta prvi človek, ki je splezal na drevo ne bi hitro prišel z drevesa, ko je drevo padlo, ali si ne bi zlomil svojih rok ali nog ali nekega drugega dela svojega telesa, in bi se lahko izpostavil smrti ali smrtnemu trpljenju zaradi tega?"

"Da, častiti gospod."

"Tako tudi, gospodar, plemeniti učenec premisli: 'Čutne užitke je Blaženi primerjal s sadnim drevesom. Zagotavljajo veliko neprijetnosti in veliko obupa, ker je nevarnost v njih velika.' Ko je videl kot v resnici je, s pravilno modrostjo, se je izognil mirnodušnosti, ki je razlikovalna in temelji na različnosti, in je razvil mirnodušnost, ki je poenotena, temelji na enotnosti, kjer predpostavke glede snovnosti tega sveta popolnoma prenehajo brez ostanka.

(POVEZAVA DO TREH VIŠJIH VEDNOSTI)

22. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, se ta plemeniti učenec spomni svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil

tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

23. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, ta plemeniti učenec vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

24. Na temelju mirnodušnega pomnjenja največje čistosti, s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, ta plemeniti učenec tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov.

25. Na tej točki, gospodar, je bilo končanje s posli v disciplini Plemenitega doseženo v celoti in na vse načine. Kaj misliš, gospodar? Ali vidiš v sebi kakršnokoli končanje s posli, kakor je to končanje s posli v disciplini Plemenitega, ko je to doseženo v celoti in na vse načine?"

"Častiti gospod, kdo sem jaz, da bi imel kakršnokoli končanje s posli v celoti in na vse načine, kot je to v disciplini Plemenitega? Jaz sem resnično daleč, častiti gospod, od takega končanja s posli v disciplini Plemenitega, ko je bilo doseženo v celoti in na vse načine. Ker, častiti gospod, čeprav popotniki drugih narodov niso popolni, si mi zamišljamo, da so popolni. Čeprav ti niso popolni, jih hranimo s hrano popolnih. Čeprav ti niso popolni, jih postavimo na prostor popolnih. Toda čeprav menihi so popolni, si zamišljamo, da niso popolni. Čeprav so popolni, jih hranimo s hrano teh, ki niso popolni. Čeprav so popolni, jih postavimo na prostor teh, ki niso popolni. Častiti gospod, ker popotniki drugih narodov niso popolni, bomo razumeli, da niso popolni. Ker niso popolni, jih bomo hranili s hrano teh, ki niso popolni. Ker niso popolni, jih bomo postavili na mesto teh, ki niso popolni. Toda ker menihi so popolni, bomo razumeli, da so popolni. Ker so popolni, jih bomo hranili s hrano popolnih. Ker so popolni, jih bomo postavili na mesto teh, ki so popolni. Častiti gospod, Blaženi je navdihnil v meni ljubezen do asketov, zaupanje v askete, spoštovanje do asketov.

26. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naj si me gospod Gotama zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

(MN 55) Džīvaka Sutta - Ādžīvaku

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Rādžagahu, v gozdičku mangov ādžīvaka Komārabhacca.

2. Ādžīvak Komārabhacca je odšel do Blaženega in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in rekel Blaženemu:

(MENIHI IN UŽIVANJE MESA)

3. "Častiti gospod, tole sem slišal: 'Za asketa Gotamo koljejo živa bitja. Asket Gotama ve, da je meso pripravljeno zanj iz živali, ki so bile ubite zanj.' Častiti gospod, vsem, ki tako govorijo povej, kaj je Blaženi rekel in naj ga napačno ne predstavljajo s tem, kar je nasprotno dejstvom? Ali oni razlagajo v skladu z Dhammo, da se ničesar kar določa temelj za obsodbo, ne more upravičeno sklepati iz njihovih trditev?"

4. "Ādžīvak, ti, ki tako govorijo, ne rečejo kar sem povedal, ampak me napačno predstavljajo s tem kar ni res in je v nasprotju z dejstvi.

5. Ādžīvak, jaz pravim, da obstajajo trije primeri, ko **se meso naj ne uživa**: ko se vidi, sliši ali obstaja sum [da se je živo bitje zaklalo za meniha]. Jaz pravim, da se tega mesa ne sme uživati v teh treh primerih. Jaz pravim, da obstajajo trije primeru, v katerih **se meso lahko uživa**: ko se ne vidi, ne sliši in ne sumi [da se je živo bitje zaklalo za meniha]. Jaz pravim, da se meso lahko uživa v teh treh primerih.

(MILOŠČINA)

6. Ādžīvak, nek menih živi v odvisnosti od določene vasi ali mesta. On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim z **dobrohotnostjo**, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse, kot zase, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z dobrohotnostjo, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. Potem pride do njega gospodar ali gospodarjev sin in ga povabi na kosilo naslednjega dne. Menih sprejme, če želi. Ko se noč konča, se zjutraj obleče, vzame svojo skledo in zunanje oblačilo in odide v hišo tega gospodarja ali gospodarjevega sina in sede na sedež, ki je bil pripravljen. Potem mu gospodar ali gospodarjev sin postreže z dobro miloščino. On ne pomisli: 'Kako dobro me gospodar ali gospodarjev sin streže z dobro miloščino! Če bi me le gospodar ali gospodarjev sin postregel s tako dobro miloščino v prihodnje!' On ne pomisli tako. Hrani se z miloščino, ne da bi bil navezan nanjo, bil zaslepljen z njo in se povsem predal njej. V njej vidi nevarnost in razume pobeg od nje. Kaj misliš, ādžīvak? Bo to menih ob takšni priložnosti izbral za svojo neprijetnost ali neprijetnost nekoga drugega ali za neprijetnost obeh?" - "Ne, častiti gospod." - "Ali ne bo ta menih ob tej priliki vzdrževal sebe z brezmadežno hrano?"

7. "Da, častiti gospod. Jaz sem to slišal, častiti gospod: 'Brahmā biva v dobrohotnosti.' Častiti gospod, prav to jaz vidim v Blaženem, ker Blaženi biva v dobrohotnosti."

"Ādžīvak, vsaka želja, vsako sovraštvo, vsako zablodo, kjer se lahko pojavi zlobnost je Tathāgata opustil, odrezal pri koreninah, jo napravi kot palmin štor, jo odstranil, da ni več predmet nastanka v prihodnosti. Če se to, kar si povedal, nanaša na tisto, potem ti to odobrim."

"Častiti gospod, kar sem povedal, se nanaša natančno na tisto."

8-10. "Ādžīvak, menih živi v odvisnosti od določene vasi ali mesta. On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prežetim s **sočutjem** ... s srcem prežetim s **srečoželjnostjo** ... s srcem

prežetim z **mirnodušnostjo**, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, okrog in povsod, tako za vse, kot zase, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prežetim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. Potem pride do njega gospodar ali gospodarjev sin in ga povabi na kosilo naslednji dan. Menih sprejme povabilo, če hoče ... Kaj misliš, ādžīvak? Bo to menih ob takšni priložnosti izbral za svojo neprijetnost ali neprijetnost nekoga drugega ali za neprijetnost obeh?" - "Ne, častiti gospod." - " Ali ne bo ta menih ob tej priliki vzdrževal sebe z brezmadežno hrano?"

11. "Da, častiti gospod. Jaz sem to slišal, častiti gospod: 'Brahmā biva v mirnodušnosti.' Častiti gospod, Blaženi je moja vidna priča temu, ker Blaženi biva v mirnodušnosti."

"Ādžīvak, vsako željo, vsako sovraštvo, vsako zablodo, ki lahko povzroči neusmiljenost ali nezadovoljstvo ali odpor, je Tathāgata opustil, odrezal pri koreninah, jo napravi kot palmin štor, jo odstranil, da ni več predmet nastanka v prihodnosti. Če se to, kar si povedal, nanaša na tisto, potem ti to odobrim."

"Častiti gospod, kar sem povedal, se nanaša natančno na tisto."

(NEDOVOLJENA HRANA ZA TATHĀGATO IN NJEGOVE UČENCE)

12. "Če kdorkoli zakolje živo bitje za Tathāgato ali njegovega učenca, nabere mnogo slabih zaslug v petih primerih. Ko reče: 'Pojdi in pripelji tisto živo bitje,' je to prvi primer, v katerem si nabere veliko slabih zaslug. Ko to živo bitje, vodeno na povodcu, doživi bolečino in bridkost, je to drugi primer, v katerem si nabere veliko slabih zaslug. Ko reče: 'Pojdi in zakolji tisto živo bitje,' je to tretji primer, v katerem si nabere veliko slabih zaslug. Ko tisto živo bitje doživlja bolečino in bridkost pri klanju, je to četrti primer, v katerem si nabere veliko slabih zaslug. Ko oskrbi Tathāgato ali njegovega učenca s hrano, ki ni dovoljena, je to peti primer, v katerem si nabere veliko slabih zaslug. Kdorkoli, ki zakolje živo bitje za Tathāgato ali njegovega učenca, si nabere veliko slabih zaslug v teh petih primerih."

13. Ko je bilo to rečeno, je ādžīvak Komārabhacca rekel Blaženemu: "To je osupljivo, to je neverjetno! Menihi sebe vzdržujejo z dovoljeno hrano. Menihi sebe vzdržujejo s hrano, ki je krepostna. Sijajno, častiti gospod! Sijajno, častiti gospod! ... Od danes naj si me Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče za vse življenje.

(MN 56) Upāli Sutta - Upāliju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Nālandi, v Pāvārikovem gozdičku mangov.

2. Takrat se je džainist Nātaputta zadrževal pri Nāḷandi z veliko skupnostjo džainistov. Ko je džainist [imenovan] Dīgha Tapassī[1] pešačil po miloščino v Nāḷandi in se vrnil, po njegovem kosilu, je odšel do Pāvārikovega gozdička mangov, da se sreča z Blaženim. Z njim je izmenjal pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je stopil ob stran. Ko je tam stal, mu je Blaženi rekel: "Tam so sedeži, Tapassī, sedi, če želiš."

(UMSKO, GOVORNO IN TELESNO DEJANJE)

3. Ko je bilo to rečeno, je Dīgha Tapassī zavzel nizki sedež in sedel ob stran. Blaženi ga je vprašal: "Tapassī, koliko vrst dejanj džainist Nātaputta opiše za izvajanje zlega dejanja, za storitev zlega dejanja?"

"Prijatelj Gotama, džainist Nātaputta ni navajen, da bi uporabil opis 'dejanje, dejanje'. Džainist Nātaputta je navajen uporabljati opis 'palica, palica.'"[2]

"Potem, Tapassī, koliko vrst palic džainist Nātaputta opiše za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja?"

"Prijatelj Gotama, džainist Nātaputta opiše tri vrste palic za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja, to je, telesno palico, govorno palico in umsko palico."

"Kako potem, Tapassī, je telesna palica ena, govorna palica druga in umska palica tretja?"

"Telesna palica je ena, prijatelj Gotama, govorna palica je druga in umska palica je tretja."

"Od teh treh vrst palic, Tapassī, tako analiziranih in razlikovanih, katero vrsto palice džainist Nātaputta opisuje kot najbolj zavržno za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja: telesno palico ali govorno palico ali umsko palico?"

"Od teh treh vrst palic, prijatelj Gotama, tako analiziranih in razlikovanih, džainist Nātaputta opiše telesno palico kot najbolj zavržno za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja, in ne toliko govorno palico in umsko palico."

"Ali praviš telesno palico, Tapassī?"

"Jaz pravim telesno palico, prijatelj Gotama."

"Ali praviš telesno palico, Tapassī?"

"Jaz pravim telesno palico, prijatelj Gotama."

"Ali praviš telesno palico, Tapassī?"

"Jaz pravim telesno palico, prijatelj Gotama."

Tako je Blaženi naredil, da je džainist Dīgha Tapassī trikrat vztrajal v svoji izjavi.

4. Potem je džainist Dīgha Tapassī vprašal Blaženega:

"In ti, prijatelj Gotama, katero vrsto palice opišeš za izvajanje zlega dela, za storitev zlega dejanja?"

"Tapassī, Tathāgata ni navajen uporabiti opis 'palica, palica'. Tathāgata je navajen uporabiti opis 'dejanje, dejanje.'"

“Prijatelj Gotama, koliko vrst dejanj ti opišeš za izvedbo zlega dela, za storitev zlega dejanja?”

“Tapassī, jaz opišem tri vrste dejanj za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja: to je, telesno dejanje, govorno dejanje in umsko dejanje.”

“Kako potem, prijatelj Gotama, je telesno dejanje eno, govorno dejanje drugo in umsko dejanje tretje?”

“Telesno dejanje je eno, Tapassī, govorno dejanje je drugo in umsko dejanje tretje.”

“Od teh treh vrst dejanj, prijatelj Gotama, tako analiziranih in razlikovanih, katero vrsto dejanja opisuješ kot najbolj graje vredno za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja: telesno dejanje ali govorno dejanje ali umsko dejanje?”

“Od teh treh vrst dejanja, Tapassī, tako analiziranih in razlikovanih, jaz opisujem umsko dejanje kot najbolj graje vredno za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno telesno dejanje in govorno dejanje.”

“Ali praviš umsko dejanje, prijatelj Gotama?”

“Jaz pravim umsko dejanje, Tapassī.”

“Ali praviš umsko dejanje, prijatelj Gotama?”

“Jaz pravim umsko dejanje, Tapassī.”

“Ali praviš umsko dejanje, prijatelj Gotama?”

“Jaz pravim umsko dejanje, Tapassī.”

Tako je džainist Dīgha Tapassī naredil, da je Blaženi trikrat vztrajal v svoji izjavi. Potem se je dvignil iz svojega sedeža in odšel do džainista Nātaputte.

5. Takrat je džainist Nātaputta sedel skupaj z zelo veliko skupnostjo laikov iz Balaka. Najbolj pomemben med njimi je bil Upāli. Džainist Nātaputta je videl džainista Dīgha Tapassīja prihajati v daljavi in ga je vprašal: “Od kod prihajaš sredi dneva, Tapassī?”

“Prihajam od asketa Gotame, častiti gospod.”

“Ali si govoril z asketom Gotamo, Tapassī?”

“Da, imel sem pogovor z asketom Gotamo, častiti gospod.”

“O čem sta se pogovarjala, Tapassī?”

Potem je džainist Dīgha Tapassī posredoval džainistu Nātaputti svoj celoten razgovor z Blaženim.

6. Ko je bilo to povedano, mu je džainist Nātaputta rekel: “Dobro, dobro, Tapassī! Džainist Dīgha Tapassī je odgovoril asketu Gotami kakor dobro poučeni učenec, ki pravilno razume učenje svojega učitelja. Kaj pomeni banalna umska palica v primerjavi z veliko telesno palico? Nasprotno, telesna palica je najbolj graje vredna za izvajanje zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica.”

(PREOBRAZBA UPĀLIJA)

7. Ko je bilo to povedano, je gospodar Upāli rekel džainistu Nātaputti: “Dobro, dobro, častiti gospod Dīgha Tapassī! Častiti Tapassī je odgovoril asketu Gotami kakor dobro poučeni učenec, ki pravilno razume učenje svojega učitelja. Kaj je banalna umska palica v primerjavi z veliko telesno palico? Nasprotno, telesna palica je najbolj graje vredna za izvajanje zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica. Sedaj,

častiti gospod, bom šel in ovrgel nauk asketa Gotame na osnovi te izjave. Če asket Gotama vztraja pred mano glede stvari, do katerih ga je častiti Dīgha Tapassī pripravil da vztraja, potem kakor[3] močan mož trdo zgrabi kosmatega ovna za dlake in ga povleče sem in tja in ga povleče naokoli, bom v debati potegnil asketa Gotamo sem in tja in naokoli. Prav tako kot močan mož, ki vari pivo, s silo vrže veliko pivsko sito v globoko cisterno, ga prime za vogale ter ga povleče sem in tja in naokoli, bom tudi jaz v debati asketa Gotamo potegnil sem in tja in naokoli. Prav tako kot ta močan delavec prime cedilo na vogalih in ga strese dol in gor in ga obrne naokoli, bom tudi jaz v debati stresel asketa Gotamo dol in gor in ga obrnil naokoli. In prav tako kot se šestdeset let star slon potopi v globok ribnik in se zabava v neke vrste igri pranja konoplje, se bom tudi jaz zabaval v igri pranja konoplje z asketom Gotamo. Častiti gospod, šel bom in ovrgel nauk asketa Gotame na osnovi te izjave."

"Pojdi, gospodar, ovrzi nauk asketa Gotame na osnovi te izjave. Ker ali bom jaz ovrgel nauk asketa Gotame ali bo to džainist Dīgha Tapassī ali ti sam."

8. Ko je bilo to rečeno je džainist Dīgha Tapassī rekel džainistu Nātaputti: "Častiti gospod, jaz ne mislim, da naj gospodar Upāli [poskusi] ovreči nauk asketa Gotame. Ker asket Gotama je čarovnik in pozna čarovnijo spreobračanja, s katero spreobrne učence drugih verskih šol."

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne da narediti, da bi gospodar Upāli prestopil med učence asketa Gotame. Mogoče je, lahko se zgodi, da bi asket Gotama prestopil med učence gospodarja Upālija. Pojdi, gospodar, in ovrzi nauk asketa Gotame. Ker ali bom jaz ovrgel nauk asketa Gotame ali bo to džainist Dīgha Tapassī ali ti sam."

V drugo ... V tretje je džainist Dīgha Tapassī rekel džainistu Nātaputti: "Častiti gospod, jaz ne mislim, da naj gospodar Upāli [poskusi] ovreči nauk asketa Gotame. Ker asket Gotama je čarovnik in pozna čarovnijo spreobračanja, s katero spreobrne učence drugih verskih šol."

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne da narediti, da bi gospodar Upāli prestopil med učence asketa Gotame. Mogoče je, lahko se zgodi, da bi asket Gotama prestopil med učence gospodarja Upālija. Pojdi, gospodar, in ovrzi nauk asketa Gotame. Ker ali bom jaz ovrgel nauk asketa Gotame ali bo to džainist Dīgha Tapassī ali ti sam."

9. "Da, častiti gospod," je odgovoril gospodar Upāli in se dvignil iz svojega sedeža in ko je izkazal spoštovanje džainistu Nātaputti, ga je ob njegovi desni strani obšel in odšel do Blaženega v Pāvārikov gozdiček mangov. Ko se je tam poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in vprašal Blaženega: "Častiti gospod, ali ni prišel sem džainist Dīgha Tapassī?"

"Džainist Dīgha Tapassī je prišel, gospodar."

"Častiti gospod, ali ste imeli pogovor z njim?"

"Imel sem pogovor z njim, gospodar."

"Kakšen je bil pogovor z njim, častiti gospod?"

Potem je Blaženi posredoval gospodarju Upāliju svoj celoten razgovor z džainistom Dīgha Tapassījem.

10. Ko je bilo to rečeno je gospodar Upāli rekel Blaženemu: "Dobro, dobro, častiti gospod, glede Tapassīja! Džainist Dīgha Tapassī je odgovoril asketu Gotami kakor dobro poučeni učenec, ki pravilno razume učenje svojega učitelja. Kaj je banalna umska palica v primerjavi z veliko telesno palico? Nasprotno, telesna palica je najbolj graje vredna za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica."

"Gospodar, če boš debatiral na osnovi resnice, lahko imava razgovor o tem."

"Jaz bom debatiral na osnovi resnice, častiti gospod, zato imejva razgovor o tem."

11. “Kaj misliš, gospodar? Nek džainist je lahko prizadet, trpi in je hudo bolan [z boleznijo, ki zahteva zdravljenje s hladno vodo, kar njegove zaobljube prepovedujejo] in morda zavrne hladno vodo [čeprav hrepeni po njej] in uporabi samo [dovoljeno] vročo vodo [in se tako drži svojih zaobljub]. Ker ne dobi hladne vode, lahko umre. Sedaj, gospodar, kje bi opisal džainist Nātaputta, da bo njegovo ponovno rojstvo?”

“Častiti gospod, obstajajo božanstva z imenom ‘umsko-vezani’. On bi bil ponovno rojen tam. Zakaj je tako? Ker ko je umrl, je bil še vedno vezan [s predpostavko] v umu.”[4]

“Gospodar, gospodar, pazi kako odgovoriš! Kar si rekel potem, se ne sklada s tem, kar si rekel prej, niti se to, kar si rekel prej, sklada s tem, kar si rekel potem. Pa vendar si izjavil: ‘Jaz bom debatiral na osnovi resnice, častiti gospod, zato imejva razgovor o tem.’”

“Častiti gospod, čeprav je Blaženi rekel tako, je vendar telesna palica najbolj graje vredna za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica.”

12. “Kaj misliš, gospodar? Nek džainist je lahko ukročen s štirimi uzdami – obrzdan z vsemi uzdami, pripet z vsemi uzdami, očiščen z vsemi uzdami in je lastnik vseh uzd – in ko gre naprej in se vrača, povzroča uničenje veliko malih živih bitij. Kakšen rezultat opiše džainist Nātaputta zanj?”

“Častiti gospod, džainist Nātaputta ne opiše, da je tisto, kar ni izvedeno z namenom, zelo vredno graje.”

“Vendar, če nekdo to dela z namenom, gospodar?”

“Potem je zelo vredno graje, častiti gospod.”

“Toda pod katero [od treh palic] džainist Nātaputta opiše namen, gospodar?”

“Pod umsko palico, častiti gospod.”

“Gospodar, gospodar, pazi kako odgovoriš! Kar si rekel potem, se ne sklada s tem, kar si rekel prej, niti se to, kar si rekel prej, sklada s tem, kar si rekel potem. Pa vendar si izjavil: ‘Jaz bom debatiral na osnovi resnice, častiti gospod, zato imejva razgovor o tem.’”

“Častiti gospod, čeprav je Blaženi rekel tako, je vendar telesna palica najbolj graje vredna za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica.”

13. “Kaj misliš, gospodar? Je to mesto Nāḷandā uspešno in cvetoče, je gosto naseljeno in nabito polno ljudi?”

“Da, častiti gospod, je.”

“Kaj misliš, gospodar? Predpostavimo, da pride mož, vihti meč in takole govori: ‘V trenutku, ali kot bi mignil, bom spremenil vsa živa bitja v tem mestu Nāḷandā v gomilo mesa, v kup mesa.’ Kaj misliš, gospodar, bi bil ta mož to sposoben storiti?”

“Častiti gospod, deset, dvajset, trideset, štirideset ali celo petdeset mož tega ne bi bilo sposobno storiti, da bi spremenili vsa živa bitja v trenutku, ali kot bi mignil, v tem mestu Nāḷandā v gomilo mesa, torej kaj šteje en sam nepomemben človek?”

“Kaj misliš, gospodar? Predpostavimo, da nek asket ali brahman pride sem in ima neobičajno moč in je dosegel mojstrstvo v umu in takole govori: ‘Jaz bom zdrobil to mesto Nāḷandā v prah z enim umskim dejanjem sovraštva.’ Kaj misliš, gospodar, bi bil ta asket ali brahman sposoben to storiti?”

“Častiti gospod, takšen asket ali brahman, ki ima neobičajno moč in je dosegel mojstrstvo uma, bi bil sposoben zdrobiti deset, dvajset, trideset, štirideset ali celo petdeset Nāḷand v prah z enim umskim dejanjem sovraštva, torej kaj šteje ena sama nepomembna Nāḷandā?”

“Gospodar, gospodar, pazi kako odgovoriš! Kar si rekel potem, se ne sklada s tem, kar si rekel prej, niti se to, kar si rekel prej, sklada s tem, kar si rekel potem. Pa vendar si izjavil: ‘Jaz bom debatiral na osnovi resnice, častiti gospod, zato imejva razgovor o tem.’”

“Častiti gospod, čeprav je Blaženi rekel tako, je vendar telesna palica najbolj graje vredna za izvedbo zlega dejanja, za storitev zlega dejanja in ne tako močno govorna palica in umska palica.”

14. “Kaj misliš, gospodar? Ali si slišal, kako so nastali gozdovi Daṇḍaka, Kālinga, Medžha in Mātanga?” - “Da, častiti gospod.” - “Ker si slišal povej, kako so nastali gozdovi?” - “Častiti gospod, slišal sem, da so nastali gozdovi z umskim dejanjem sovraštva do modrijanov.”

“Gospodar, gospodar, pazi kako odgovoriš! Kar si rekel potem, se ne sklada s tem, kar si rekel prej, niti se to, kar si rekel prej, sklada s tem, kar si rekel potem. Pa vendar si izjavil: ‘Jaz bom debatiral na osnovi resnice, častiti gospod, zato imejva razgovor o tem.’”

15. “Častiti gospod, jaz sem bil zadovoljen in vesel že s prvo prispodobo Blaženega. Kljub temu sem nasprotoval Blaženemu, ker sem želel slišati od Blaženega različne rešitve problema. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Blaženi je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Častiti gospod, jaz grem k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj se me Blaženi zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

16. “Raziskujte temeljito, gospodar. Dobro je za tako zelo znane ljudi kot ste vi, da raziskujete temeljito.”

“Častiti gospod, jaz sem še bolj zadovoljen in razveseljen z Blaženim, ker mi je to povedal. Če bi me učitelji drugih sekt pridobili za njihovega učenca, bi nosili transparent po vsej Nāḷandi z oznanilom: ‘Gospodar Upāli je prišel v učenje k nam.’ Toda nasprotno, Blaženi mi reče: ‘Raziskuj temeljito, gospodar. Dobro je za tako zelo znane ljudi kot ste vi, da raziskujete temeljito.’ Torej, drugič, častiti gospod, grem k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj se me Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je odšel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

17. “Gospodar, tvoja družina že dolgo podpira džainiste in ti jim moraš še naprej dati miloščino, ko pridejo.”

“Častiti gospod, jaz sem celo bolj zadovoljen in razveseljen z Blaženim, ker mi je to rekel. Častiti gospod, slišal sem, da je asket Gotama rekel: ‘Darila naj bodo dana le meni, darila naj ne bodo dana drugim. Darila naj bodo dana samo mojim učencem, darila naj ne bodo dana drugim učencem. Samo tisto, kar se daje meni je rodovitno, ne tisto, kar je dano drugim. Samo tisto, kar je dano mojim učencem je zelo rodovitno, ne tisto, kar je dano učencem drugih.’ Toda nasprotno, Blaženi me spodbuja, da dam darila džainistom. Kakorkoli, mi bomo poznali čas za to, častiti gospod. Torej, tretjič, častiti gospod, grem k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k meniški Saṅghi. Naj se me Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je odšel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

18. Potem je Blaženi dal gospodarju Upāliju navodilo, ki se je stopnjevalo, to je, govor o dajanju, govor o kreposti, govor o nebesih. Pojasnil je nevarnost, propadanje in nečistost v užitkih in blagoslov odpovedovanja. Ko je vedel, da je srce gospodarja Upālija pripravljeno,

dovzetno, brez ovir, vzneseno in samozavestno, mu je razložil učenje posebno za Buddhe: neprijetnost, njen izvor, prenehanje in pot. Prav tako kot bi se čista tkanina z vsemi odstranjenimi madeži pobarvala enakomerno, se je, ko je gospodar Upāli tam sedel, v njem pojavila brezmadežna brezhibna vizija Dhamme: "Vse kar je predmet nastajanja je predmet prenehanja." Potem je gospodar Upāli videl Dhammo, dosegel Dhammo, razumel Dhammo, dognal Dhammo. Prešel je onkraj dvoma, odpravil zmedo, pridobil neustrašnost in postal neodvisen od drugih v učiteljevem nauku. Potem je rekel Blaženemu: "Sedaj, častiti gospod, moramo iti. Mi smo zaposleni in imamo veliko za postoriti."

"Sedaj je čas, gospodar, da naredite kar mislite, da je prav."

19. Gospodar Upāli je navdušen in vesel besed Blaženega vstal iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je ob svoji desni zapustil in se vrnil v svojo lastno hišo. Tam je nagovoril vratarja: "Dobri vratar, od danes dalje zapiram svoja vrata za džainiste in džainistke in odpiram svoja vrata za menihe in nune Blaženega, moške laične sledilce in ženske laične sledilke. Če pride katerikoli džainist, mu reci: 'Počakaj, častiti gospod, ne vstopi. Od danes dalje je gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame. Svoja vrata je zaprl za džainiste in džainistke in jih odprl za menihe in nune Blaženega, moške laične sledilce in ženske laične sledilke. Častiti gospod, če potrebuješ miloščino, počakaj tukaj, prinesli ti jo bodo sem.'"- "Da, častiti gospod," je odgovoril vratar.

20. Džainist Dīgha Tapassī je slišal: "Gospodar Upāli je postal učenec asketa Gotame." Odšel je do džainista Nātaputte in mu rekel: "Častiti gospod, slišal sem: 'Gospodar Upāli je postal učenec asketa Gotame.'"

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne more zgoditi, da bi gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame. Mogoče je, lahko se zgodi, da je asket Gotama postal učenec gospodarja Upālija."

V drugo ... V tretje je džainist Dīgha Tapassī rekel džainistu Nātaputti: "Častiti gospod, slišal sem: 'Gospodar Upāli je postal učenec asketa Gotame.'"

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne more zgoditi ... "

"Častiti gospod, šel bom in ugotovil, če je gospodar Upāli prestopil preko in postal učenec asketa Gotame?"

"Pojdi, Tapassī, in ugotovi, če je prestopil preko in postal učenec asketa Gotame."

21. Potem je džainist Dīgha Tapassī odšel do hiše gospodarja Upālija. Vratar ga je videl prihajati v daljavi in mu je rekel: "Počakaj, častiti gospod, ne vstopi. Od danes naprej je gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame. Svoja vrata je zaprl džainistom in džainistkam in jih odprl za menihe in nune Blaženega, moške laične sledilce in ženske laične sledilke. Častiti gospod, če potrebuješ miloščino, počakaj tukaj, prinesli ti jo bodo sem."

"Jaz ne rabim miloščine, prijatelj," je odgovoril in se obrnil nazaj in odšel do džainista Nātaputte in mu rekel: "Častiti gospod, res je, da je gospodar Upāli prestopil preko in postal učenec asketa Gotame. Častiti gospod, niste se strinjali, ko sem vam rekel: 'Častiti gospod, jaz ne mislim, da naj bi gospodar Upāli [poskusil] ovreči nauk asketa Gotame. Ker asket Gotama je čarovnik in pozna čarovnijo spreobračanja, s katero on spreobrne učence drugih verskih šol.' In sedaj je, častiti gospod, tvojega gospodarja Upālija spreobrnil asket Gotama s svojo čarovnijo spreobračanja!"

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne more zgoditi, da bi gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame. Mogoče je, lahko se zgodi, da je asket Gotama postal učenec gospodarja Upālija."

V drugo ... V tretje je džainist Dīgha Tapassī rekel džainistu Nātaputti: "Častiti gospod, tudi to je res, da je gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame ... s svojo čarovnijo spreobračanja!"

"To je nemogoče, Tapassī, to se ne more zgoditi ... lahko se zgodi, da asket Gotama postane učenec gospodarja Upālija. Sedaj bom šel in ugotovil, če je postal učenec asketa Gotame."

22. Potem je džainist Nātaputta odšel z veliko skupnostjo džainistov do hiše gospodarja Upālija. Vratar ga je videl prihajati v daljavi in mu je rekel: "Počakaj, častiti gospod, ne vstopi. Od danes naprej je gospodar Upāli postal učenec asketa Gotame. Svoja vrata je zaprl džainistom in džainistkam in jih odprl za menihe in nune Blaženega, moške laične sledilce in ženske laične sledilke. Častiti gospod, če potrebuješ miloščino, počakaj tukaj, prinesli ti jo bodo sem."

"Dobri vratar, pojdi h gospodarju Upāliju in mu reci: 'Častiti gospod, džainist Nātaputta stoji pred zunanjimi vrati z veliko skupnostjo džainistov, želi te videti.'"

"Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do gospodarja Upālija in mu rekel: "Častiti gospod, džainist Nātaputta stoji pred zunanjimi vrati z veliko skupnostjo džainistov, želi te videti."

"V tem primeru, dobri vratar, pripravi sedeže v glavni sprejemni dvorani."

"Da, častiti gospod," je odgovoril in ko je pripravil sedeže v glavni sprejemni dvorani, se je vrnil do gospodarja Upālija in mu rekel: "Častiti gospod, sedeži so pripravljeni v glavni sprejemni dvorani. Sedaj je čas, da naredite kar mislite, da je prav."

23. Gospodar Upāli je odšel do glavne sprejemne dvorane in sedel na najvišji, najboljši, glavni, najbolj odlični sedež. Potem je rekel vratarju: "Sedaj, dobri vratar, pojdi do džainista Nātaputte in mu povej:

'Častiti gospod, gospodar Upāli pravi: " Vstopi, častiti gospod, če želiš.'""

"Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do džainista Nātaputte in mu rekel: "Častiti gospod, gospodar Upāli pravi: 'Vstopi, častiti gospod, če želiš.'"

Potem je džainist Nātaputta odšel z veliko skupnostjo džainistov do glavne sprejemne dvorane.

24. Ko je gospodar Upāli videl prihajati džainista Nātaputto v daljavi, je običajno šel ven, da ga sreča, odstrani prah z najvišjega, najboljšega, glavnega, najbolj odličnega sedeža z zgornjim oblačilom in ko ga uredi, posede džainista Nātaputto, da ta sede nanj. Toda sedaj, ko je sam sedel na najvišjem, najboljšem glavnem, najbolj odličnem sedežu, je rekel džainistu Nātaputti: "Častiti gospod, tam so sedeži, sedite, če želite."

25. Ko je bilo to rečeno, je džainist Nātaputta rekel: "Gospodar, vi ste nori, vi ste slaboumni. Vi ste odšli rekoč: 'Častiti gospod, jaz bom ovrgel nauk asketa Gotame,' in ste se vrnili povsem ujeti v ogromno mrežo njegovega nauka. Kot bi človek šel kastrirati nekoga in se bi vrnil sam kastriran, kot bi človek šel izkopati nekomu oči in bi se vrnil z izkopanima obema svojima očesoma, tako ste tudi vi, gospodar, odšli rekoč: 'Častiti gospod, jaz bom ovrgel nauk asketa Gotame,' in ste se vrnili ujeti v ogromno mrežo njegovega nauka. Gospodar, vas je spreobrnil asket Gotama s svojo čarovnijo spreobračanja!"

26. "Ugodna je ta čarovnija spreobračanja, častiti gospod, dobra je ta čarovnija spreobračanja! Častiti gospod, če bi bili moji dragi sorodniki spreobrnjeni s to pretvorbo, bi to vodilo do blagostanja in sreče mojih dragih sorodnikov za dolgo časa. Če bi bili vsi kšatriji spreobrnjeni s to pretvorbo, bi to vodilo do blagostanja in sreče kšatrij za dolgo časa. Če bi bili vsi brahmani ... vsi vaišje... vsi šudre spreobrnjeni s to pretvorbo, bi to vodilo do

blagostanja in sreče šuder za dolgo časa. Če bi svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi bili spreobrnjeni s to pretvorbo, bi to vodilo do blagostanja in sreče sveta za dolgo časa. Glede na to, častiti gospod, ti bom podal prispodobo, ker tukaj nekateri modri ljudje razumejo pomen izjave skozi prispodobo.

(PRISPODOBA O OPICI)

27. Častiti gospod, nekoč je živel brahman, ki je bil star, postaran in obtežen z leti in je imel za ženo mlado brahmansko dekle, ki je bila noseča in blizu konca nosečnosti. Ta mu je rekla: 'Pojdi, brahman, kupi mlado opico na trgu in jo pripelji k meni za igračko mojemu otroku.' On je odgovoril: 'Počakaj gospa, dokler ne rodiš otroka. Če nosiš fantka, potem bom šel na trg in kupil mlado moško opico in jo pripeljal k tebi za igračko tvojemu malemu fantku. Vendar, če nosiš punčko, bom šel na trg in kupil mlado žensko opico in jo pripeljal k tebi za igračko tvoji mali punčki.' V drugo je zahtevala isto zahtevo in dobila isti odgovor. V tretje je zahtevala isto zahtevo. Ker je bilo njegovo srce navezano nanjo z ljubeznijo, je odšel na trg in kupil mlado moško opico, jo prinesel nazaj in ji rekel: 'Kupil sem to mlado moško opico na trgu in jo prinesel nazaj k tebi za igračko tvojemu otroku.' Ona mu je rekla: 'Pojdi, brahman, vzemi to mlado moško opico in jo odnesi do Rattapāṇija, sina barvarja. Reci mu: "Dobri Rattapāṇi, jaz hočem to mlado moško opico pobarvano v rumeno barvo, otepeno, polikano in zglajeno po obeh straneh."' Ker je bilo njegovo srce navezano nanjo z ljubeznijo, je vzel mlado moško opico in jo odnesel do Rattapāṇija, sina barvarja in mu rekel: 'Dobri Rattapāṇi, jaz hočem to mlado moško opico pobarvano v rumeno barvo, otepeno, polikano in zglajeno po obeh straneh.' Rattapāṇi, sin barvarja, mu je rekel: 'Častiti gospod, ta mlada moška opica bo pobarvana, vendar ne bo otepena ali zglajena.' Tako tudi, častiti gospod, nauk neumnih džainistov bo dal užitek neumnim, in ne modrim in ne bo prestal preizkusa ali bil zglajen.

Potem, častiti gospod, ob drugi priložnosti je ta brahman odnesel par novih oblačil k Rattapāṇiju, sinu barvarja, in mu rekel: 'Dobri Rattapāṇi, jaz hočem, da ta par oblačil pobarvaš v rumeno, jih otepeš, polikaš in zgladiš po obeh straneh.' Rattapāṇi, sin barvarja, mu je rekel: 'Častiti gospod, ta par oblačil bo pobarvan in otepen in zglajen.' Tako tudi, častiti gospod, nauk tega Blaženega, popolnega in popolno prebujenega, bo dal užitek modrim. Ne bo ga dal neumnim in bo prestal preizkus in zgladitev."

28. "Gospodar, skupnost in kralj te pozna tako: 'Gospodar Upāli je učenec džainista Nātaputte.' Čigav učenec naj bomo mi?"

Ko je bilo to rečeno, je gospodar Upāli vstal s svojega sedeža, si uredil svoje zgornje oblačilo na eno ramo, iztegnil roke v spoštljiv pozdrav v smeri Blaženega in rekel džainistu Nātaputti:

29. "V tem primeru, častiti gospod, poslušaj čigav učenec sem:

(HVALNICA TATHĀGATI)

On je modrijan, ki je zavrgel blodnje,
opustil divjino srca,[5] je zmagovalec v boju.
Ne pozna tesnobe, je povsem mirnega srca,
dozorel v kreposti, izjemne je modrosti,
je onstran vseh skušnjav, brez madeža:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Brez zmedenosti, biva zadovoljen,
odrinil posvetne je dobitke, posoda je radosti.

Človeško bitje, ki je opravilo dolžnost asketa,
človek, ki nosi svoje zadnje telo,
je absolutno edinstven in brez madeža:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Je brez dvoma in vešč,
kroti druge in je odličen vodja.
Nihče ne more preseči njegovih blestečih kvalitet.
Ne okleva, je razsvetljevalec,
pretrgal je z domišljavostjo, junak:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Vodja črede, ne da se ga izmeriti,
njegove globine so brez dna, dosegel je tišino.[6]
Omogoča varnost, imetnik vednosti,
on je v Dhammi, notranje obvladan,
premagal vezanosti, osvobojen:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Kot neomadeževani slon, ki živi v zakotju,
z vsemi sponami razbitimi, popolnoma osvobojen.
Vešč v razpravah, prežet z modrostjo,
njegova zastava je spuščena,[7] brez strasti,
ukrotil je sebe, nič več se ne množi:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Najboljši od vidcev, brez zavajajočih naklepov,
pridobil je trojno direktno vednost, dosegel svetost.
Njegovo srce je očiščeno, mojster je predavanj,
vedno živi umirjeno in razume vednost,
od vseh darovalcev prvi, on vedno je sposoben:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Plemeniti, razvit v srcu,
dosegel cilj in razložil je resnico.
Obdarjen s pozornostjo in s predirajočim vpogledom,
ni nagnjen ne naprej in ne nazaj,
brez motenj je, dosegel mojstrstvo:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Hrani se pravilno in biva v meditaciji,
notranje neomadeževan, v čistosti je popoln.
Neodvisen in brez strahu,
živi v odmaknjenosti, doseže vrh,
sam je prečkal onkraj, sedaj nas vodi preko:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Z vrhunsko jasnostjo in veliko vednostjo,
neskončne je modrosti, brez vsakega pohlepa.
Je Tathāgata, je Vzvišen,
neprimerljivi posameznik, ki mu ni enakega,
je neustrašen, strokovnjak v vsem:
Blaženi je on in jaz njegov učenec.

Pretrgal je z željami in postal Prebujeni,
počistil z vsemi je strastmi, popolnoma neomadeževan.
Najbolj vreden je darov, najmogočnejši je od duhov,
najbolj popoln od posameznikov, je onkraj spoštovanja,
največji v imenitnosti, dosegel je vrhunec slave:
Blaženi je on in jaz njegov učenec."

30. "Kdaj si skoval to hvalnico asketu Gotami, gospodar?"

"Častiti gospod, predpostavi, da je tam velik kup različnih vrst cvetja in jih pameten cvetličar ali njegov vajenec zveže v večbarvni venec. Tudi Blaženi, častiti gospod, ima veliko hvalevrednih kvalitet, več sto hvalevrednih kvalitet. Kdo, častiti gospod, ne bi hvalil hvale vrednega?"

31. Ker džainist Nātaputta ni bil sposoben prenesti te izkazane časti Blaženemu, mu je takrat in tam brizgnila topla kri iz ust.

Opombe

[1] To pomeni "Visoki asket," in je ime, ki mu je bilo dano zaradi njegove višine.
[2] *Daṇḍa,* originalno palica, kol, pridobi pomen palice kot sredstva za kaznovanje in nato pomeni kazen ali kaznovanje samo, tudi brez sklicevanja na sredstvo.
[3] Kot pri MN 35:5.
[4] Džainistom ni dovoljeno uporabljati hladne vode, ker menijo, da vsebuje živa bitja. S svojim telesnim in govornim odporom do hladne vode, on vzdržuje svojo telesno in govorne držo, toda če hrepeni po hladni vodi, je njegova umska drža nečista in tako se ponovno rodi med "umsko-vezanimi božanstvi" (*manosatta deva*).
[5] Glej MN 16:3-7.
[6] "Tišina" je modrost, v zvezi z *muni* - modrijanom.
[7] "Zastava" je domišljanje "jaz sem." Glej MN 22:35.

(MN 57) Kukkuravatika Sutta – Asket s pasjim obnašanjem

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Koliyan, pri mestu Koliyancev z imenom Haliddavasana.

2. Puṇṇa, sin Koliyancev, asket s kravjim obnašanjem[1] in Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, sta odšla do Blaženega. Puṇṇa, asket s kravjim obnašanjem je izkazal spoštovanje Blaženemu in sedel ob stran, medtem ko je Seniya, asket s pasjim obnašanjem, izmenjal pozdrave z Blaženim. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je tudi on sedel ob stran, zvit kakor pes. Puṇṇa, asket s kravjim obnašanjem, je rekel Blaženemu: "Častiti gospod, ta Seniya je asket s pasjim obnašanjem. Dela to, kar je težko delati: on poje hrano, ko mu je vržena na tla. Že zdavnaj je sprejel in izvaja te zaobljube pasjega obnašanja. Kje se bo ponovno rodil? Kakšna bo njegova prihodnost?"

"Dovolj, Puṇṇa, pusti to. Ne sprašuj me tega."

V drugo ... In v tretje je Puṇṇa, asket s kravjim obnašanjem, rekel Blaženemu: "Častiti gospod, ta Seniya je asket s pasjim obnašanjem. Dela to, kar je težko delati: on poje hrano, ko mu je vržena na tla. Že zdavnaj je sprejel in izvaja te zaobljube pasjega obnašanja. Kje se bo ponovno rodil? Kakšna bo njegova prihodnost?"

"No, Puṇṇa, ker te jaz zagotovo ne morem prepričati, ko pravim: 'Dovolj, Puṇṇa, pusti to. Ne sprašuj me tega,' ti bom odgovoril.

3. Puṇṇa, nekdo razvije zaobljubo pasjega obnašanja v celoti in jo izvaja neprekinjeno. Navado psa razvije v celoti in jo izvaja neprekinjeno. Um psa razvije v celoti in ga izvaja neprekinjeno. Obnašanje psa razvije v celoti in ga izvaja neprekinjeno. Ko je to narejeno, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v družbi psov. Vendar, če ima takšen pogled: 'S to krepostjo ali s tem izpolnjevanjem običajev ali asketizmom ali s svetim življenjem, bom postal [veliko] božanstvo ali neko [nižje] božanstvo,' je to v tem primeru napačen pogled. Obstajata dva kraja za tega, ki ima napačen pogled: pekel ali živalska sfera.[2] Torej, Puṇṇa, če njegove zaobljube pasjega obnašanja uspejo, ga bodo vodile do družbe psov, če spodletijo, ga bo to vodilo v pekel."

4. Ko je bilo to rečeno je Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, zaihtel in planil v jok. Blaženi je rekel Punni, sinu Koliyancev, asketu s kravjim obnašanjem: "Puṇṇa, jaz te nisem mogel prepričati, ko sem rekel: 'Dovolj, Puṇṇa, pusti to. Ne sprašuj me tega.'"

[Potem je Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, rekel:] "Častiti gospod, jaz ne jočem, ker je Blaženi rekel to o meni, ampak ker sem dolgo časa izvajal in prakticiral to pasje obnašanje. Častiti gospod, ta Puṇṇa, sin Koliyancev, je asket s kravjim obnašanjem. Že zdavnaj je sprejel in izvaja to zaobljubo kravjega obnašanja. Kje se bo ponovno rodil? Kakšna bo njegova prihodnost?"

"Dovolj, Seniya, pusti to. Ne sprašuj me tega."

V drugo ... In v tretje je Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, vprašal Blaženega: "Častiti gospod, ta Puṇṇa, sin Koliyancev, je asket s kravjim obnašanjem. Že zdavnaj je sprejel in izvaja to zaobljubo kravjega obnašanja. Kje se bo ponovno rodil? Kakšna bo njegova prihodnost?"

“No, Seniya, ker te jaz zagotovo ne morem prepričati, ko pravim: ‘Dovolj, Seniya, pusti to. Ne sprašuj me tega,’ ti bom zato odgovoril.

5. Seniya, nekdo razvije zaobljubo kravjega obnašanja v celoti in jo izvaja neprekinjeno. Navado krave razvije v celoti in jo izvaja neprekinjeno. Um krave razvije v celoti in ga izvaja neprekinjeno. Obnašanje krave razvije v celoti in ga izvaja neprekinjeno. Ko je to narejeno, ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v družbi krav. Vendar, če ima takšen pogled: ‘S to krepostjo ali s tem izpolnjevanjem obreda ali asketizmom ali s svetim življenjem, bom postal [veliko] božanstvo ali neko [nižje] božanstvo,’ je to v tem primeru napačen pogled. Obstajata dva kraja za tega, ki ima napačen pogled: pekel ali živalska sfera. Torej, Seniya, če njegove zaobljube kravjega obnašanja uspejo, ga bodo vodile do družbe krav, če spodletijo, ga bo to vodilo v pekel.”

6. Ko je bilo to rečeno je Puṇṇa, sin Koliyancev, asket s kravjim obnašanjem, zaihtel in planil v jok. Potem je Blaženi rekel Seniyi, asketu s pasjim obnašanjem: “Seniya, jaz te nisem mogel prepričati, ko sem rekel: ‘Dovolj, Seniya, pusti to. Ne sprašuj me tega.’”

[Potem je Puṇṇa, asket s kravjim obnašanjem, rekel:] “Častiti gospod, jaz ne jočem, ker je Blaženi rekel to o meni, ampak ker sem dolgo časa izvajal in prakticiral to zaobljubo kravjega obnašanja. Častiti gospod, jaz imam zaupanje v Blaženega: ‘Blaženi me je sposoben učiti Dhammo na takšen način, da lahko opustim to zaobljubo kravjega obnašanja in da Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, lahko opusti to zaobljubo pasjega obnašanja.’”

“Potem, Puṇṇa, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” je odgovoril. Blaženi je rekel:

(ŠTIRI VRSTE DEJANJ)

7. “Puṇṇa, obstajajo štiri vrste dejanj, ki sem jih razložil po tem, ko sem jih sam uresničil z direktno vednostjo. Katere štiri? Temno dejanje s temnim rezultatom, svetlo dejanje s svetlim rezultatom, temno in svetlo dejanje s temnim in svetlim rezultatom, in dejanje, ki ni niti temno niti svetlo z niti temnim niti svetlim rezultatom, dejanje, ki vodi do uničenja dejanja.

8. “In kaj, Puṇṇa, je **temno dejanje s temnim rezultatom**? Nekdo ustvari bolečo telesno tvorbo, bolečo govorno tvorbo, bolečo umsko tvorbo. Ko je ustvaril bolečo telesno tvorbo, bolečo govorno tvorbo, bolečo umsko tvorbo, se ponovno pojavi v bolečem svetu. Ko se je ponovno pojavil v bolečem svetu, se ga dotaknejo boleči dotiki. Ko so se ga dotaknili boleči dotiki, čuti boleče občutke, izredno boleče, kot je to v primeru bitij v peklu. Tako je ponovno pojavljanje bitja odvisno od bitja: nekdo se ponovno pojavi skozi dejanja, ki jih je naredil. Ko se je nekdo ponovno pojavil, se ga dotaknejo dotiki. Tako pravim, da so bitja dediči svojih dejanj. To se imenuje temno dejanje s temnim rezultatom.

9. “In kaj, Puṇṇa, je **svetlo dejanje s svetlim rezultatom**? Nekdo ustvari nebolečo telesno tvorbo, nebolečo govorno tvorbo, nebolečo umsko tvorbo. Ko je ustvaril nebolečo telesno tvorbo, nebolečo govorno tvorbo, nebolečo umsko tvorbo, se ponovno pojavi v nebolečem svetu. Ko se je ponovno pojavil v nebolečem svetu, se ga dotaknejo neboleči dotiki. Ko so se ga dotaknili neboleči dotiki, čuti neboleče občutke, izredno prijetne, kot v primeru božanstev sijoče slave. Tako je ponovno pojavljanje bitja odvisno od bitja: nekdo se ponovno pojavi skozi dejanja, ki jih je naredil. Ko se je nekdo ponovno pojavil, se ga dotaknejo dotiki. Tako pravim, da so bitja dediči svojih dejanj. To se imenuje svetlo dejanje s svetlim rezultatom.

10. “In kaj, Puṇṇa, je **temno in svetlo dejanje s temnim in svetlim rezultatom**? Nekdo ustvari telesno tvorbo, ki je oboje, boleča in neboleča, govorno tvorbo, ki je oboje, boleča in

neboleča, umsko tvorbo, ki je oboje, boleča in neboleča. Ko je ustvaril telesno tvorbo, govorno tvorbo, umsko tvorbo, ki je oboje, boleča in neboleča, se ponovno pojavi v svetu, ki je oboje, bolеč in nebolеč. Ko se je ponovno pojavil v svetu, ki je oboje, bolеč in nebolеč, se ga dotaknejo oboji, boleči in neboleči dotiki. Ko so se ga dotaknili oboji, boleči in neboleči dotiki, čuti občutke, ki so oboji, boleči in neboleči, mešanica prijetnosti in neprijetnosti, kot v primeru človeških bitij in nekih božanstev in nekih bitij v nižjih svetovih. Tako je ponovno pojavljanje bitja odvisno od bitja: nekdo se ponovno pojavi skozi dejanja, ki jih je naredil. Ko se je nekdo ponovno pojavil, se ga dotaknejo dotiki. Tako pravim, da so bitja dediči svojih dejanj. To se imenuje temno in svetlo dejanje s temnim in svetlim rezultatom.

11. "In kaj, Puṇṇa, je **dejanje, ki ni niti temno niti svetlo, z niti temnim niti svetlim rezultatom**, ki vodi do uničenja dejanja? To je namen opuščanja vrste dejanja, ki je temno s temnim rezultatom, in namen opuščanja vrste dejanja, ki je svetlo s svetlim rezultatom, in namen opuščanja vrste dejanja, ki je temno in svetlo s temnim in svetlim rezultatom. To se imenuje dejanje, ki ni niti temno niti svetlo z niti temnim niti svetlim rezultatom, ki vodi do uničenja dejanja. To so štiri vrste dejanj, ki sem jih razložil po tem, ko sem jih sam uresničil z direktno vednostjo."

12. Ko je bilo to rečeno, je Puṇṇa, sin Koliyancev, asket s kravjim obnašanjem, rekel Blaženemu: "Veličastno, častiti gospod! Veličastno, častiti gospod! Blaženi je naredil Dhammo čisto na mnogo načinov... Od danes naj se me Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

13. Potem je Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, rekel Blaženemu: "Veličastno, častiti gospod! Veličastno, častiti gospod! Blaženi je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Šel bom k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k meniški Saṅghi. Sprejel bom hojo naprej pod Blaženim, sprejel bom popolno sprejetje."

(HOJA NAPREJ IN POPOLNA SPREJETOST)

14. "Seniya, ta, ki je predhodno pripadal drugi sekti in želi hojo naprej in popolno sprejetje v to Dhammo in disciplino, živi preizkusno štiri mesece. Na koncu štirih mesecev, če so menihi z njim zadovoljni, mu dajo odobritev za hojo naprej in popolno sprejetje med menihe. Vendar meni so znane razlike posameznika jaz prepoznam individualne razlike v tem primeru."

"Častiti gospod, če ti, ki so predhodno pripadali drugi sekti, želijo hojo naprej in popolno sprejetje v to Dhammo in disciplino, živijo tako preizkusno štiri mesece in če so na koncu štirih mesecev menihi zadovoljni z njimi, jim odobrijo hojo naprej in jih popolno sprejmejo med menihe, potem bom jaz živel na preizkusu štiri leta. Na koncu štirih let, če bodo menihi zadovoljni z mano, naj mi odobrijo hojo naprej in me popolnoma sprejmejo med menihe."

15. Potem je Seniya, nagi asket s pasjim obnašanjem, recitiral obred hoje naprej pod vodstvom Blaženega in prejel popolno sprejetje. In kmalu, ne dolgo po njegovem popolnem sprejetju, je bivajoč sam, umaknjen v samoto, prizadeven, vnet in odločen, častiti Seniya sam s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v tem vrhunskem cilju svetega življenja, zaradi katerega gre pripadnik naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. On je direktno spoznal: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." In častiti Seniya je postal eden od arahantov.

Opombe

[1] Nekateri ljudje so se zaobljubili, da se bodo obnašali kot živali. Tisti z zaobljubo kravjega obnašanja so nosili rogove in privezan rep, tisti z zaobljubo pasjega obnašanja pa so se obnašali kot psi. Verjeli so, da jim bo tak način ritualnega življenja in prečiščenja prinesel v prihodnjem življenju rojstvo v boljšem kraju. Sutta se tako v prvem delu ukvarja z navezanostjo na etiko in obrede.
[2] Naj bo omenjeno, da ima napačna asketska praksa manj nevarne posledice kadar se izvaja brez napačnega pogleda, kot pa kadar jo spremlja napačen pogled. Čeprav sedaj malokdo izvaja prakso zaobljube pasjega obnašanja, je postalo razširjeno veliko drugih deviantnih življenjskih stilov.

(MN 58) Abhayarādžakumāra Sutta - Princu Abhayi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Princ Abhaya je odšel do džainista Nātaputte in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran. Džainist Nātaputta mu je rekel:

(PREIZKUS TATHĀGATE)

3. "Princ, ovrzi učenje asketa Gotame in dober glas o tebi se bo razširil zaradi tega: 'Princ Abhaya je ovrgel učenje asketa Gotame, ki je tako močan in mogočen.'"

"Častiti gospod, kako bi ovrgel njegovo učenje?"

"Princ, pojdi do asketa Gotame in mu reci: 'Častiti gospod, ali bi Tathāgata izrekel govor, ki bi bil neugoden in neprijeten drugim?' Če asket Gotama, ki je tako vprašan, odgovori: 'Tathāgata bi izrekel govor, ki bi bil neugoden in neprijeten drugim,' potem mu reci: 'Potem, častiti gospod, kakšna je razlika med tabo in navadnim posameznikom? Ker navaden posameznik bi prav tako izrekel govor, ki bi bil neugoden in neprijeten drugim.' Vendar, če asket Gotama, ko je tako vprašan, odgovori: 'Tathāgata ne bi izrekel govor, ki bi bil neugoden in neprijeten drugim,' potem mu reci: 'Potem, častiti gospod, zakaj si razglasil o Devadatti: "Devadatta je določen za stanje prikrajšanja, Devadatta je določen za pekel, Devadatta bo ostal [v peklu] celo večnost, Devadatta je nepopravljiv"? Devadatta je bil jezen in nezadovoljen s tvojim govorom.' Ko asketu Gotami postaviš to dvoumno vprašanje, ga ne bo mogel ali požreti ali izpljuniti. Če se železna bodica zatakne v grlu človeka, je ta ne bo sposoben ali požreti ali izpljuniti. Tako tudi, princ, ko asketu Gotami postaviš dvoumno vprašanje, ga ne bo mogel ali požreti ali izpljuniti."

4. "Da, častiti gospod," je odgovoril princ Abhaya. Potem je vstal iz svojega sedeža, in ko je izkazal spoštovanje džainistu Nātaputti, ga je obhodil s svoje desne, ga zapustil in odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran, pogledal v sonce in pomislil: "Danes je prepozno, da ovržem učenje Blaženega. Učenje Blaženega bom ovrgel jutri v moji lastni hiši." Potem je rekel Blaženemu: "Častiti gospod, naj se Blaženi strinja, da s tremi drugimi prejme jutrišnji obrok hrane od mene." Blaženi je privolil v tišini.

5. Vedoč, da je Blaženi privolil, je princ Abhaya vstal iz svojega sedeža in ko mu je izkazal spoštovanje, ga je obhodil s svoje desne in odšel. Ko se je noč končala in je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, odšel do hiše princa Abhaye in sedel na pripravljen sedež. Princ Abhaya je potem s svojimi lastnimi rokami postregel in zadovoljil Blaženega z različnimi vrstami dobre hrane. Ko je Blaženi pojedel in odmaknil svoje roke od sklede, je princ Abhaya zavzel nižji sedež, sedel nanj ob strani in rekel Blaženemu:

6. "Častiti gospod, ali bi Tathāgata izrekel takšen govor, ki bi bil neugoden in neprijeten drugim?"

"Ne obstaja enostranski odgovor na to vprašanje, princ."

"Potem, častiti gospod, so džainisti izgubili."

"Zakaj to praviš, princ: 'Potem, častiti gospod, so džainisti izgubili?'"

Princ Abhaya je povedal Blaženemu svoj celoten pogovor z džainistom Nātaputto.

(PRISPODOBA Z DOJENČKOM)

7. Takrat je mlad nežen dojenček ležal naslonjen v naročju princa Abhaye. Blaženi je rekel princu Abhayi: “Kaj misliš, princ? Če bi ta otrok vzel palico ali kamenček v svoja usta, ko ti ali tvoja pestunja ne pazita nanj, kaj bi naredil z njim?”

“Častiti gospod, jaz bi mu to vzel iz ust. Če mu tega takoj ne bi mogel vzeti iz ust, bi prijel njegovo glavo z mojo levo roko in mu s skrivljenim prstom desne roke vzel to stvar iz ust, četudi bi tekla kri. Zakaj je tako? Ker sem milosten do otroka.”

8. “Tako tudi, princ, takšen govor, za katerega Tathāgata ve, da je neresničen, nepravilen in nekoristen, in je neugoden in neprijeten drugim - takšnega govora Tathāgata ne izgovori.

Takšen govor za katerega Tathāgata ve, da je resničen, pravilen vendar nekoristen, in je neugoden in neprijeten drugim - takšnega govora Tathāgata ne izgovori.

Takšen govor za katerega Tathāgata ve, da je resničen, pravilen in koristen, in je neugoden in neprijeten drugim - Tathāgata pozna čas za uporabo takšnega govora.

Takšen govor, za katerega Tathāgata ve, da je neresničen, nepravilen in nekoristen, in je ugoden in prijeten drugim - takšnega govora Tathāgata ne izgovori.

Takšen govor za katerega Tathāgata ve, da je resničen, pravilen vendar nekoristen, in je ugoden in prijeten drugim - takšnega govora Tathāgata ne izgovori.

Takšen govor za katerega Tathāgata ve, da je resničen, pravilen in koristen, in je ugoden in prijeten drugim - Tathāgata pozna čas za uporabo takšnega govora. Zakaj je tako? Ker je Tathāgata milosten do bitij.”

(PRISPODOBA S KOČIJO)

9. “Častiti gospod, ko učeni plemeniti, učeni brahmani, učeni gospodarji in učeni asketi po oblikovanju vprašanja gredo do Blaženega in mu ga postavijo, ali je v umu Blaženega že prisotna misel: ‘Če pridejo do mene in me vprašajo tako, bom odgovoril tako’? Ali pa se ta odgovor pojavi takoj v Tathāgati?”

10. “Kar se tiče tega, princ, ti bom v zameno postavil vprašanje. Odgovori kakor hočeš. Kaj misliš, princ? Ali imaš znanje o sestavnih delih kočije?”

“Da, častiti gospod, imam.”

“Kaj misliš, princ? Ko ljudje pridejo do tebe in te vprašajo: ‘Kakšno je ime tega dela kočije?’ imaš v svojem umu že prisotno misel: ‘Če pridejo do mene in me vprašajo tako, bom odgovoril tako’? Ali pa se ta odgovor takoj pojavi v tebi?”

“Častiti gospod, jaz sem dobro poznan kot poznavalec sestavnih delov kočij. Vsi sestavni deli kočije so mi dobro znani. Ta odgovor se bi takoj pojavil v meni.”

11. “Tako tudi, princ, ko učeni plemeniti, učeni brahmani, učeni gospodarji in učeni asketi, po oblikovanju vprašanja pridejo do Tathāgate in mu ga postavijo, se odgovor takoj pojavi v Tathāgati. Zakaj je tako? Ta element stvari je Tathāgata popolnoma razumel in skozi popolno razumevanje tega, se takoj pojavi odgovor v Tathāgati.”

12. Ko je bilo to rečeno, je princ Abhaya rekel: “Veličastno, častiti gospod! Veličastno, častiti gospod! Blaženi je napravil Dhammo jasno na mnogo načinov ... Od danes se me naj Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

(MN 59) Bahuvedanīya Sutta – Mnogo vrst občutkov

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je tesar Pañcakanga odšel do častitega Udāyija, in ko mu je izkazal spoštovanje, sedel ob stran in ga vprašal:

(TRI VRSTE OBČUTKOV)

3. "Častiti gospod, koliko vrst občutkov je ugotovil Blaženi?"

"Tri vrste občutkov je ugotovil Blaženi, gospodar: prijeten občutek, neprijeten občutek in niti neprijeten niti prijeten občutek. Te tri vrste občutkov je ugotovil Blaženi."

"Blaženi ni ugotovil treh vrst občutkov, častiti Udāyi. Blaženi je ugotovil dve vrsti občutkov: prijeten občutek in neprijeten občutek. Ta niti prijeten niti neprijeten občutek je Blaženi ugotovil kot mirno in vzvišeno vrsto prijetnosti."

V drugo in v tretje je častiti Udāyi pojasnil svoje stališče in v drugo in v tretje je tesar Pañcakanga pojasnil svoje. Častiti Udāyi ni mogel prepričati tesarja Pañcakanga, niti ni mogel tesar Pañcakanga prepričati častitega Udāyia.

4. Častiti Ānanda je slišal njun pogovor. Odšel je do Blaženega in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in mu posredoval ves pogovor med častitim Udāyijom in tesarjem Pañcakango. Ko je končal, je Blaženi rekel častitemu Ānandi:

5. "Ānanda, to je bila dejansko prava predstavitev, a tesar Pañcakanga ni zadovoljil Udāyia, in je bila dejansko prava predstavitev, a Udāyi ni zadovoljil tesarja Pañcakange. Jaz sem ugotovil dve vrsti občutkov v eni predstavitvi, jaz sem ugotovil tri vrste občutkov v še eni predstavitvi, jaz sem ugotovil pet vrst občutkov v še eni predstavitvi, jaz sem ugotovil šest vrst občutkov v še eni predstavitvi, jaz sem ugotovil osemnajst vrst občutkov v še eni predstavitvi, jaz sem ugotovil šestintrideset vrst občutkov v še eni predstavitvi, jaz sem ugotovil sto osem vrst občutkov v še eni predstavitvi. Tako sem prikazal Dhammo v [različnih] predstavitvah.

Ko sem Dhammo tako prikazal v [različnih] predstavitvah, bi se lahko pričakovalo od teh, ki ne priznavajo, ne dovolijo in ne sprejmejo kar je dobro določeno in dobro povedano od drugih, da bo trajalo, da jih bo popeljalo do prepirov, prepirljivosti in zanikanja, zbadajoč eden drugega z besednimi zbadljivkami. Toda lahko se pričakuje od teh, ki priznavajo, dovolijo in sprejmejo kar je dobro določeno in dobro povedano od drugih, da bodo živeli v slogi, z obojestranskim spoštovanjem, brez izpodbijanja, pomešani kot mleko in voda, gledajoč eden drugega s prijaznimi očmi.

6. Ānanda, obstaja pet vezi užitkov. Katerih pet? Objekti, ki se spoznajo z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Zvoki, ki se spoznajo z ušesi ... Vonji, ki se spoznajo z nosom ... Okusi, ki se spoznajo z jezikom ... Otipljivosti, ki se spoznajo s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po užitkih in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov. Užitek in radost, ki nastaneta v odvisnosti od teh petih vezi užitkov, se imenujeta užitek.

(VRSTE UŽITKOV)

7. Če bi kdo rekel: 'To je največji užitek in radost, ki ga izkusijo bitja,' mu tega ne bi priznal. Zakaj je tako? Ker obstaja še druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot je ta užitek. In kaj je druga vrsta užitka? Ānanda, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

8. Če bi kdo rekel: 'To je največji užitek in radost, ki ga izkusijo bitja,' mu tega ne bi priznal. Zakaj je tako? Ker obstaja še druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot je ta užitek. In kaj je druga vrsta užitka? Ānanda, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

9. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

10. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

11. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

12. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

13. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' menih vstopi in biva v področju ničnosti. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

14. Če bi kdo rekel ... In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, s popolnim obvladanjem področja ničnosti, menih vstopi in biva v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

15. Če bi kdo rekel: 'To je največji užitek in radost, ki ga izkusijo bitja,' mu jaz to ne bi priznal. Zakaj je tako? Ker obstaja še druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot je ta užitek. In kaj je ta druga vrsta užitka? Ānanda, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, menih vstopi in biva v prenehanju zaznave in občutkov. To je ta druga vrsta užitka, ki je bolj veličasten in bolj vzvišen kot prejšnji užitek.

16. Možno je, Ānanda, da popotniki drugih sekt govorijo: 'Asket Gotama govori o prenehanju zaznave in občutkov in on opisuje to kot užitek. Kaj je to in kako je to?' Popotnikom drugih sekt, ki tako pravijo, bi morali povedati: 'Prijatelji, Blaženi opiše užitek ne samo s sklicevanjem na prijeten občutek, prijatelji, Tathāgata opiše kot užitek vsako vrsto užitka, kjerkoli in na kakršenkoli način se ta najde.'"

To je bilo tisto, kar je povedal Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 60) Apaṇṇaka Sutta – Brezhibno učenje

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov potoval po deželi Kosala in prišel do brahmanske vasi z imenom Sālā.

2. Brahmanski gospodarji iz Sāle so slišali: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej od doma v brezdomstvo iz naroda Sakya, je potoval po deželi Kosala skupaj z veliko skupino menihov in prišel do Sāle. O gospodu Gotami se je razširil dober glas: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti take arahante."

3. Brahmanski gospodarji iz Sāle so odšli do Blaženega. Nekateri so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izmenjali z njim pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav proti njemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran.

4. Ko so sedeli, jih je Blaženi vprašal: "Gospodarji, ali obstaja učitelj, s katerim ste zadovoljni in v katerega ste pridobili zaupanje, ki je ustrezno utemeljeno?"

"Ne, častiti gospod, ne obstaja učitelj, s katerim smo zadovoljni in v katerega smo pridobili zaupanje, ki je ustrezno utemeljeno."

"Ker, gospodarji, niste našli učitelja s katerim ste zadovoljni, lahko izvajate in prakticirate to brezhibno učenje. Ko se sprejme in izvaja to brezhibno učenje, bo to vodilo do vašega blagostanja in sreče za dolgo časa. In kaj je brezhibno učenje?

(I. NAUK NIHILIZMA)

5. (A) Gospodarji, obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je: 'Ničesar ni danega, ničesar podarjenega, ničesar žrtvovanega; ni sadu ali rezultata dobrih in slabih dejanj; ni tega sveta, ni drugega sveta; ni matere, ni očeta; ni bitij, ki se spontano ponovno rodijo; ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodevajo ta svet in drugi svet.'

6. (B) Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk je diametralno nasproten temu, ki ga imajo ti asketi in brahmani. Oni pravijo: 'Obstaja to kar je dano in kar je ponujeno in kar je žrtvovano; obstaja sad in rezultat dobrih in slabih dejanj; obstaja ta svet in drugi svet; obstajata mati in oče; obstajajo bitja, ki se spontano ponovno rodijo; obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in so razodeli ta svet in drugi svet.' Kaj mislite, gospodarji? Ali nimajo ti asketi in brahmani nauka, ki sta diametralno nasprotna eden drugemu?" - "Da, častiti gospod."

7. (A.1) "Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Ničesar ni danega ... ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodevajo ta svet in drugi svet,' je za pričakovati, da se bodo izognili tem trem dobrim stanjem, namreč, dobremu telesnemu obnašanju, dobremu govornemu obnašanju in dobremu umskemu obnašanju. Lotili se bodo in prakticirali tri slaba stanja, namreč, telesno napačno obnašanje, govorno napačno obnašanje in umsko napačno

obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani ne vidijo v slabih stanjih nevarnosti, bede in nečistosti, niti ne vidijo v dobrih stanjih blagoslova odpovedi, vidika čiščenja.

8. (A.2) Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki ima pogled 'ne obstaja drugi svet', napačen pogled. Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki misli 'ne obstaja drugi svet', napačno misel. Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki trdi 'ne obstaja drugi svet', napačen govor. Ker dejansko obstaja drugi svet, je ta, ki pravi 'ne obstaja drugi svet', nasproten tem arahantom, ki poznajo drugi svet. Ker dejansko obstaja drugi svet, potem ta, ki prepriča drugega, da 'ne obstaja drugi svet', tega prepriča sprejeti nepravo Dhammo. Ker prepriča drugega sprejeti nepravo Dhammo, sebe hvali in omalovažuje druge. Tako je katerakoli čista krepost, ki jo je predhodno imel, opuščena in zamenjana s pokvarjenim obnašanjem. In ta napačen pogled, napačna misel, napačen govor, nasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugega, da sprejme nepravo Dhammo, samohvala in omalovaževanje drugih – ta mnoga zla slaba stanja tako pridejo v bitje z napačnim pogledom, kar je pogoj.

9. (A.3) O tem modri mož meni tako: 'Če ni drugega sveta, potem bo ob razpadu telesa ta dobri posameznik dovolj zavarovan. Toda, če obstaja drugi svet, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, v neugodno mesto, v pogubo, celo v pekel. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da ne obstaja drugi svet: še vedno je ta dobri posameznik tukaj in sedaj grajan od modrih kot nemoralna oseba, eden od tistih, ki ima napačen pogled, ki ima nauk nihilizma. Toda po drugi strani, če obstaja drugi svet, potem je ta dobri posameznik nesrečen na račun obeh razlogov: ker je grajan od modrih tukaj in sedaj, in ker se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. On je napačno sprejel in se lotil tega brezhibnega učenja na tak način, da se nanaša samo na eno stran in izključi dobro alternativo.'

10. (B.1) Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Tam je to, kar je dano ... obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razložili ta svet in drugi svet,' se pričakuje, da se bodo izognili tem trem slabim stanjem, namreč, napačnemu telesnemu obnašanju, napačnemu govornemu obnašanju in napačnemu umskemu obnašanju. Lotili se bodo in prakticirali tri dobra stanja, namreč, dobro telesno obnašanje, dobro govorno obnašanje in dobro umsko obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani vidijo v slabih stanjih nevarnost, bedo in nečistost in vidijo v dobrih stanjih blagoslov odpovedi, vidik čiščenja.

11. (B.2) Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki ima pogled 'drugi svet obstaja' pravilni pogled. Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki misli 'drugi svet obstaja' pravilno misel. Ker dejansko obstaja drugi svet, ima ta, ki izjavi 'drugi svet obstaja' pravilni govor. Ker dejansko obstaja drugi svet, ta, ki pravi 'drugi svet obstaja', ni nasproten tem arahantom, ki poznajo drugi svet. Ker dejansko obstaja drugi svet, ta, ki prepriča drugega, da 'obstaja drugi svet', sprejme pravo Dhammo. Ker prepriča drugega sprejeti pravo Dhammo, sebe ne hvali in ne omalovažuje drugih. Tako je vsako pokvarjeno obnašanje, ki ga je pred tem imel, opuščeno in zamenjano s čisto krepostjo. In ta pravilni pogled, pravilna misel, pravilni govor, ne nasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugih, da sprejmejo pravo Dhammo, izogibanje samohvali in omalovaževanju drugih - ta mnoga dobra stanja tako pridejo v bitje s pravilnim pogledom, kar je pogoj.

12. (B.3) O tem modri mož meni tako: 'Če obstaja drugi svet, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ta dobri posameznik ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da ni drugega

sveta: še vedno je ta dobri posameznik tukaj in sedaj hvaljen od modrih kot krepostna oseba, ta s pravilnim pogledom, ki je v skladu z učenjem o dobrem smislu. In po drugi strani, če obstaja drugi svet, potem je ta dobri posameznik srečen glede obeh strani: ker je hvaljen od modrih tukaj in sedaj in ker se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. On je pravilno sprejel in se lotil tega brezhibnega učenja na tak način, da se nanaša na obe strani in izključi slabo alternativo.'

(II. NAUK NEDEJANJA)

13. (A) Gospodarji, obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je ta: 'Ko nekdo deluje ali pripravi druge delovati, ko nekdo pohablja ali pripravi druge pohabljati, ko nekdo muči ali pripravi druge mučiti, ko nekdo zadaja gorje ali pripravi druge zadajati gorje, ko nekdo zatira ali pripravi druge zatirati, ko nekdo zastrašuje ali pripravi druge zastraševati, ko nekdo ubije živo bitje, vzame kar mu ni dano, vdira v hiše, ropa bogastvo, vlamlja, postavlja zasede po cestah, zapeljuje žene drugih, širi laži – ta, ki tako dela, ne dela nobenega zla. Če nekdo s kolesom polnim ostrih rezil predela živa bitja na tej zemlji v maso mesa, v kup mesa, zaradi tega ne bo zla in ne bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob južnem bregu Gangesa in ubijal in klal, pohabljal in pripravil druge, da pohabljajo, mučijo in pripravil druge da mučijo, zaradi tega ne bo zla in ne bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob severnem bregu Gangesa in dajal darila in pripravil druge da dajejo darila, daroval in pripravil druge da darujejo, zaradi tega ne bi bilo nobene zasluge in ne bi bil rezultat zasluga. Z darovanjem, s krotenjem sebe, z odrekanjem, z govorjenjem resnice, ni zasluge in rezultat ne bo zasluga.'

14. (B) Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk je diametralno nasproten temu, ki ga imajo ti asketi in brahmani. Oni pravijo: 'Ko nekdo deluje ali pripravi druge delovati, ko nekdo pohablja ali pripravi druge pohabljati ... širi laži – ta, ki tako dela, dela zlo. Če s kolesom polnim ostrih rezil, nekdo predela živa bitja na tej zemlji v maso mesa, v kup mesa, bo zaradi tega zlo in bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob južnem bregu Gangesa in ubijal in klal, pohabljal in pripravil druge da pohabljajo, mučil in pripravil druge da mučijo, bo zaradi tega zlo in bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob severnem bregu Gangesa in dajal darila in pripravil druge da dajejo darila, daroval in pripravil druge da darujejo, bi bila zaradi tega odlika in bo rezultat odlika. Darovanje, krotenje samega sebe, odrekanje, govorjenje resnice je odlika in rezultat bo odlika. "Kaj mislite, gospodarji? Ali nimajo ti asketi in brahmani nauka, ki sta diametralno nasprotna eden drugemu?" - "Da, častiti gospod."

15. (A.1) "Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Ko nekdo deluje ali pripravi druge delovati ... ni odlike in rezultat ni odlika,' se lahko pričakuje, da se bodo izognili tem trem dobrim stanjem, namreč, dobremu telesnemu obnašanju, dobremu govornemu obnašanju in dobremu umskemu obnašanju. Lotili se bodo in prakticirali tri slaba stanja, namreč, telesno napačno obnašanje, govorno napačno obnašanje in umsko napačno obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani ne vidijo v slabih stanjih nevarnosti, bede in nečistosti, niti ne vidijo v dobrih stanjih blagoslova odpovedi, vidika čiščenja.

16. (A.2) Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki ima pogled 'dejanje ne obstaja' napačen pogled. Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki misli 'dejanje ne obstaja' napačno misel. Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki izjavi 'dejanje ne obstaja' napačen govor. Ker dejansko dejanje obstaja, je ta, ki pravi 'dejanje ne obstaja' nasproten tistim arahatom, ki imajo nauk, da dejanje obstaja. Ker dejansko dejanje obstaja, ga ta, ki prepričuje drugega da 'dejanje ne obstaja' prepričuje sprejeti nepravo Dhammo. Ker prepriča drugega sprejeti nepravo Dhammo, hvali sebe in omalovažuje druge. Tako je vsaka čista krepost, ki jo je predhodno imel, opuščena in zamenjana s pokvarjenim obnašanjem. In ta napačen pogled, napačna

misel, napačen govor, nasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugega, da sprejme nepravo Dhammo in samohvala in omalovaževanje drugih - ta mnoga zla slaba stanja tako pridejo v bitje z napačnim pogledom, kar je pogoj.

17. (A.3) O tem modri mož meni tako: 'Če ni dejanja, bo ob razpadu telesa ta dobri posameznik sebe dovolj zavaroval. Toda, če dejanje obstaja, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da dejanje ne obstaja: ta dobri posameznik je tukaj in sedaj grajan od modrih kot nemoralna oseba, oseba z napačnim pogledom, ki ima za nauk nedejanje. Toda, če dejanje obstaja, potem je ta dobri posameznik nesrečen na račun obeh: ker je grajan od modrih tukaj in sedaj in ker se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanosti, v neugodno mesto, celo v pekel. On je napačno sprejel in se lotil tega brezhibnega učenja na tak način, da se razteza samo na eno stran in izključuje dobro alternativo.'

18. (B.1) Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Ko nekdo deluje ali pripravi druge delovati ... je zasluga in rezultat je zasluga,' se lahko pričakuje, da se bodo izognili tem trem dobrim stanjem, namreč, napačnemu telesnemu obnašanju, napačnemu govornemu obnašanju in napačnemu umskemu obnašanju. Lotili se bodo in prakticirali tri dobra stanja, namreč, dobro telesno obnašanje, dobro govorno obnašanje in dobro umsko obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani vidijo v slabih stanjih nevarnost, bedo in nečistost in vidijo v dobrih stanjih blagoslov odpovedi, vidik čiščenja.

19. (B.2) Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki ima pogled 'dejanje obstaja' pravilni pogled. Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki misli 'dejanje obstaja' pravilno misel. Ker dejansko dejanje obstaja, ima ta, ki izjavi 'dejanje obstaja' pravilni govor. Ker dejansko dejanje obstaja, ta, ki pravi 'dejanje obstaja' ni nasproten tem arahantom, ki imajo nauk, da dejanje obstaja. Ker dejansko dejanje obstaja, ga ta, ki prepriča drugega 'dejanje obstaja' prepriča sprejeti pravo Dhammo. Ker prepriča drugega sprejeti pravo Dhammo, ne hvali samega sebe in omalovažuje drugih. Tako je vsako pokvarjeno obnašanje, ki ga je predhodno imel, opuščeno in zamenjano s čisto krepostjo. In ta pravilni pogled, pravilna misel, pravilni govor, ne nasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugega, da sprejme pravo Dhammo, izogibanje samohvali in omalovaževanju drugih - ta mnoga dobra stanja tako pridejo v bitje s pravilnim pogledom, kar je pogoj.

20. (B.3) O tem modri mož meni tako: 'Če dejanje obstaja, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ta dobri posameznik ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da dejanje ne obstaja: vendar je ta dobri posameznik tukaj in sedaj hvaljen od modrih kot krepostna oseba, s pravilnim pogledom, ki ima nauk o dejanju. In po drugi strani, če dejanje obstaja, potem je ta dobri posameznik napravil srečno dejanje na račun obeh strani: ker je hvaljen od modrih tukaj in sedaj in ker se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. On je pravilno sprejel in se lotil tega brezhibnega učenja na tak način, da se razteza na obe strani in izključi slabo alternativo.'

(III. NAUK NEVZROČNOSTI)

21. (A) Gospodarji, obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je ta: 'Ni vzroka ali pogoja za onečiščenje bitij. Bitja se onečistijo brez vzroka ali pogoja. Ne obstaja vzrok ali pogoj za očiščenje bitij. Bitja so očiščena brez vzroka ali pogoja. Ni moči, ne energije, ne moške moči, ne moške vzdržljivosti. Vsa bitja, vse žive stvari, vsi ljudje, vse duše so brez oblasti, moči in energije. Oblikovane z usodo, okoliščinami in naravo, doživljajo prijetnost in neprijetnost šestih vrst.'

22. (B) Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk je diametralno nasproten temu, ki ga imajo ti asketi in brahmani. Oni pravijo: 'Obstaja vzrok ali pogoj za onečiščenje bitij. Bitja so onečiščena zaradi vzroka ali pogoja. Obstaja vzrok in pogoj za očiščenje bitij. Bitja so očiščena zaradi vzroka ali pogoja. Obstaja moč, energija, moška moč, moška vzdržljivost. Ni tako, da so vsa bitja, vse žive stvari, vsi ljudje, vse duše brez oblasti, moči in energije, ali da so oblikovane z usodo, okoliščinami in naravo, in doživljajo prijetnost in neprijetnost šestih vrst.' Kaj mislite, gospodarji? Ali nimajo ti asketi in brahmani nauka, ki sta diametralno nasprotna eno drugemu?" - "Da, častiti gospod."

23. (A.1) "Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Ne obstaja vzrok ali pogoj za onečiščenje bitij ... ona doživljajo prijetnost in neprijetnost šestih vrst,' se pričakuje, da se bodo izognila tem trem dobrim stanjem, namreč, dobremu telesnemu obnašanju, dobremu govornemu obnašanju in dobremu umskemu obnašanju. Lotila se bodo in prakticirala tri slaba stanja, namreč, telesno napačno obnašanje, govorno napačno obnašanje in umsko napačno obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani ne vidijo v slabih stanjih nevarnosti, bede in nečistosti, niti ne vidijo v dobrih stanjih blagoslova odpovedi, vidika čiščenja.

24. (A.2) Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki ima pogled 'vzročnost ne obstaja', napačen pogled. Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki misli 'vzročnost ne obstaja', napačno misel. Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki pravi 'vzročnost ne obstaja', napačen govor. Ker dejansko vzročnost obstaja, je ta, ki pravi 'vzročnost ne obstaja', nasproten tem arahantom, ki imajo nauk o vzročnosti. Ker dejansko vzročnost obstaja, ga ta, ki prepriča drugega da 'vzročnost ne obstaja', prepriča sprejeti nepravo Dhammo. Ker prepriča drugega sprejeti nepravo Dhammo, hvali sebe in omalovažuje druge. Tako je opuščena vsaka čista krepost, ki jo je predhodno imel in jo je zamenjalo pokvarjeno obnašanje. In ta napačen pogled, napačna misel, napačen govor, nasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugega, da sprejme nepravo Dhammo, samohvala in omalovaževanje drugih - ta mnoga zla slaba stanja tako pridejo v bitje z napačnim pogledom, kar je pogoj.

25. (A.3) O tem modri mož meni tako: 'Če vzročnost ne obstaja, potem bo ob razpadu telesa, ta dobri posameznik sebe dovolj zavaroval. Toda, če vzročnost obstaja, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da vzročnost ne obstaja: vendar je ta dobri posameznik tukaj in sedaj grajan od modrih kot nemoralna oseba, ta, z napačnim pogledom, ki ima nauk nevzročnosti. Toda, če vzročnost obstaja, potem je ta dobri posameznik nesrečen na račun obeh: ker je grajan od modrih tukaj in sedaj in ker se bo po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. On je napačno sprejel in se lotil tega brezhibnega nauka na tak način, da se širi samo na eno stran in izključi dobro alternativo.'

26. (B.1) Gospodarji, od teh asketov in brahmanov, katerih nauk in pogled je ta: 'Obstaja vzrok in pogoj za onečiščenje bitij ... in doživljajo prijetnost in neprijetnost šestih vrst,' se pričakuje, da se bodo izognili tem trem slabim stanjem, namreč, napačnemu telesnem obnašanju, napačnemu govornem obnašanju in napačnemu umskemu obnašanju. Lotili se bodo in prakticirali tri dobra stanja, namreč, dobro telesno obnašanje, dobro govorno obnašanje in dobro umsko obnašanje. Zakaj je tako? Ker ti dobri asketi in brahmani vidijo v slabih stanjih nevarnost, bedo in nečistost, in vidijo v dobrih stanjih blagoslov odpovedi, vidik čiščenja.

27. (B.2) Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki ima pogled 'vzročnost obstaja', pravilni pogled. Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki misli 'vzročnost obstaja', pravilno misel.

Ker dejansko vzročnost obstaja, ima ta, ki izjavi 'vzročnost obstaja', pravilni govor. Ker dejansko vzročnost obstaja, ta, ki pravi 'vzročnost obstaja', ni nasproten tem arahantom, ki imajo nauk vzročnosti. Ker dejansko vzročnost obstaja, ga ta, ki prepriča drugega, da 'vzročnost obstaja', prepriča sprejeti pravo Dhammo. Ker on prepriča drugega sprejeti pravo Dhammo, se sam ne hvali in omalovažuje drugih. Tako je vsako pokvarjeno obnašanje, ki ga je imel prej opuščeno in zamenjano s čisto krepostjo. In ta pravilni pogled, pravilna misel, pravilni govor, nenasprotovanje plemenitim, prepričevanje drugega, da sprejme pravo Dhammo, izogibanje samohvali in omalovaževanju drugih - ta mnoga dobra stanja tako pridejo v bitje s pravilnim pogledom, kar je pogoj.

28. (B.3) O tem modri mož meni tako: 'Če vzročnost obstaja, potem se bo ob razpadu telesa, po smrti, ta dobri posameznik ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Če obstaja ali ne svet teh dobrih asketov in brahmanov, naj predpostavim, da vzročnost ne obstaja: vendar je ta dobri posameznik tukaj in sedaj hvaljen od modrih kot krepostna oseba, ta s pravilnim pogledom, ki ima nauk o vzročnosti. In po drugi strani, če obstaja [vzročnost], potem je ta dobri posameznik srečen na račun obeh strani: ker je hvaljen od modrih tukaj in sedaj in ker se bo ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. On je pravilno sprejel in se lotil tega brezhibnega nauka na tak način, da se razteza na obe strani in izključi slabo alternativo.'

(IV. NI NESNOVNIH PODROČIJ)

29. Gospodarji, obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je ta: 'Vsekakor ni nesnovnih področij.'

30. Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk je direktno nasproten temu, ki ga imajo ti asketi in brahmani. Oni pravijo: 'Vsekakor so nesnovna področja.' Kaj mislite, gospodarji? Ali nimajo ti asketi in brahmani nauka, ki sta diametralno nasprotna eden drugemu?" - "Da, častiti gospod."

31. "O tem modri mož meni tako: 'Ti dobri asketi in brahmani imajo nauk in pogled "vsekakor nesnovna področja ne obstajajo," vendar tega jaz nisem videl. In ti drugi dobri asketi in brahmani imajo nauk in pogled "vsekakor nesnovna področja obstajajo," vendar to mi ni bilo poznano. Če bi brez poznavanja in videnja zavzel stran in razglasil: "Edino to je pravilno, vse drugo je napačno," mi to ne bi ustrezalo. Kar se tiče asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled "vsekakor nesnovna področja ne obstajajo," če je njihova beseda resnična, potem je zagotovo še vedno mogoče, da se bom morda ponovno pojavil [po smrti] med božanstvi fino snovnega področja, ki jih sestavlja um. Kar se tiče asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled "vsekakor nesnovna področja obstajajo," če je njihov svet resničen, potem je resnično možno, da se morda ponovno pojavim [po smrti] med božanstvi nesnovnih področij, ki jih sestavljajo zaznave. Jemanje palic in orožja, pretepi, spori, prepiri, obtoževanje, zlobni govor in lažnivi govor se vidi, da se pojavijo na osnovi snovne tvorbe, vendar to sploh ne obstaja v nesnovnih področjih.' Po takem razmišljanju prakticira način, ki vodi k razstrastenju snovnih tvorb, k izginitvi in prenehanju snovnih tvorb.

(V. NI PRENEHANJA BITNOSTI)

32. Gospodarji, so nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je: 'Vsekakor ni prenehanja bitnosti.'

33. Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk je direktno nasproten temu, ki ga imajo ti asketi in brahmani. Oni pravijo: 'Vsekakor obstaja prenehanje bitnosti.' Kaj mislite,

gospodarji? Ali nimajo ti asketi in brahmani nauka, ki sta diametralno nasprotna eden drugemu?" - "Da, častiti gospod."

34. "O tem modri mož meni tako: 'Ti dobri asketi in brahmani imajo nauk in pogled "vsekakor ni prenehanja bitnosti," vendar tega jaz nisem rekel. In ti drugi dobri asketi in brahmani imajo nauk in pogled "vsekakor obstaja prenehanje bitnosti," vendar to mi ni bilo znano. Če bi, brez poznavanja in videnja zavzel eno stran in razglasil: "Edino to je pravilno, vse drugo je napačno," mi to ne bi ustrezalo. Ker asketi in brahmani, ki imajo nauk in pogled "vsekakor ni prenehanja bitnosti," če je njihov svet resničen, potem je gotovo še vedno mogoče, da se ponovno pojavim [po smrti] med božanstvi nesnovnih področij, ki sestojijo iz zaznav. Kar se tiče asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled "vsekakor obstaja prenehanje bitnosti," če je njihov svet resničen, potem je mogoče, da jaz lahko tukaj in sedaj dosežem končno ugasnitev. Pogled teh dobrih asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled "vsekakor ni prenehanja bitnosti," je blizu poželenja, blizu vezanosti, blizu navdušenja, blizu držanja, blizu oklepanja, vendar pogled teh dobrih asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled "vsekakor obstaja prenehanje bitnosti," je blizu nepoželenja, blizu nevezanosti, blizu nenavdušenja, blizu nedržanja, blizu neoklepanja. Po takem razmišljanju modri mož prakticira pot k razstrastenju bitnosti, k izginitvi in prenehanju bitnosti.

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

35. Gospodarji, obstajajo štiri vrste posameznikov, ki jih najdemo v svetu. Katere štiri? Določena vrsta posameznika povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja samega sebe. Določena vrsta posameznika povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih. Določena vrsta posameznika povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in tudi povzroča neprijetnosti drugim in sledi praksi mučenja drugih. Določena vrsta posameznika ne povzroča neprijetnost sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi mučenja drugih. Ker ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je on tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti.

36. Katera vrsta posameznika, gospodarji, povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja samega sebe? Določen posameznik hodi nag, zavrača dogovore, si liže svoje roke, ne pride, ko se ga prosi, se ne ustavi, ko se ga prosi. Ne sprejme prinesene hrane ali hrane posebej pripravljene zanj ali vabila na hran. Ne sprejme ničesar iz lonca, iz sklede, čez prag, čez palico, čez pestič, od dveh, ki se hranita skupaj, od nosečnice, od doječe ženske, od ženske, ki leži z moškim, od tam kjer se hrana javno deli, od tam kjer so psi, od tam kjer brenčijo muhe. On ne sprejeme rib ali mesa, ne pije žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Hrani se pri eni hiši z enim grižljaje. Hrani se pri dveh hišah z dvema grižljajema ... hrani se pri sedmih hišah s sedmimi grižljaji. Živi od ene skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan. Hrani se enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na sedem dni, in tako do enkrat na štirinajst dni. On prebiva v praksi hranjenja v določenih intervalih. Je jedec zelenjave ali prosa ali divjega riža ali obrezkov kože ali mahu ali riževih otrobov ali riževih odpadkov ali sezamove moke ali trave ali kravjekov. Živi od gozdnih korenin in sadežev, se hrani z odpadlimi sadeži. Oblači se v konopljo, v mešano konopljino tkanino, v mrtvaške prte, v odpadne krpe, v drevesno lubje, v antilopje kože, v trakove antilopje kože, v tkanino iz trave kusa, v tkanino iz lubja, v tkanino iz lesnih ostružkov, v volno iz las, v živalsko volno, v sovina peresa. On je ta, ki si puli lase in brado, sledi praksi puljenja las in brade. On je ta, ki neprestano stoji in zavrača sedenje. On je ta, ki neprestano čepi in je predan vzdrževanju čepečega položaja. On je ta, ki uporablja blazino s trni. On napravi blazino iz trnov za svoje ležišče. On biva v sledenju prakse kopanja v vodi trikrat dnevno, vključno zvečer. Tako na različne načine biva v sledenju prakse mučenja in

trpinčenja telesa. To je vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe.

37. Katera vrsta posameznika, gospodarji, povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih? Določen posameznik je klavec ovc, klavec prašičev, ptičar, postavljalec pasti za divje zveri, lovec, ribič, tat, rabelj, ječar, ali ta, ki sledi kateremkoli drugemu takšnemu krvavemu poklicu. To je vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

38. Katera vrsta posameznika, gospodarji, povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in prav tako povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih? Nekdo je maziljeni plemeniti kralj ali premožen brahman. Ko je na vzhodu mesta zgradil nov tempelj za žrtvovanje in si obril lase in brado, se oblekel v grobo kožo in naoljil svoje telo s prečiščenim maslom in oljem, se popraskal po hrbtu z jelenjim rogom, vstopi v tempelj za žrtvovanje skupaj s svojo glavno kraljico in svojim brahmanskim velikim duhovnikom. Tam leže na golo zemljo, nastlano s travo. Kralj živi od mleka v prvem sesku krave s teličkom iste barve, medtem ko glavna kraljica živi od mleka v drugem sesku in brahmanski veliki duhovnik živi od mleka v tretjem sesku. Mleko v četrtem sesku vrže v ogenj in teliček živi od tega, kar je ostalo. On reče: 'Naj bo toliko bikov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko volov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko telic zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko koz zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko ovc zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko dreves posekanih za žrtvene kole, naj bo toliko trave pokošene za žrtvovanje trave.' In potem njegovi sužnji, glasniki in služabniki napravijo priprave, jokajo s solznimi obrazi, vzpodbujeni z grožnjami kaznovanja in s strahom. To je vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

39. Katera vrsta posameznika, gospodarji, ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim - ker on ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko je sam postal sveti?

40. Gospodarji, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

41. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

42. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le

tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

43. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

44. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

(PREMIŠLJENOST)

45. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in je tiho.

46. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k

vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

(PET OVIR)

47. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo **pohlepa po svetu**, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo **zlobe**, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo **otopelosti in zaspanosti**, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo **nemira in zaskrbljenosti**, biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo **dvoma**, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

48. Ko je tako opustil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

49. Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja.

50. Ko izgine zadovoljstvo, vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’

51. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

(TRI VEDNOSTI)

52. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k spominu na pretekla življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: ‘Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.’ Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

53. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: ‘Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po

smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji.

54. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o uničenju vplivov. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

(OSVOBODITEV)

55. Ko tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno. Duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

56. To, gospodarji, je vrsta posameznika, ki ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti sebi in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim – ker ne povzroča neprijetnosti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva v doživljanju blaženosti, ko je sam postal sveti."

57. Ko je bilo to rečeno so brahmanski gospodarji iz Sāle rekli Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi za te z vidom, da vidijo oblike. Mi gremo h gospodu Gotami po zatočišče in k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naj nas gospod Gotama sprejme kot laične sledilce, ki so šli k njemu po zatočišče za vse življenje."

(MN 61) Ambalaṭṭhikārāhulovāda Sutta - Nasvet Rāhuli pri Ambalaṭṭhiki

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je častiti Rāhula živel pri Ambalaṭṭhiki. Ko je bil večer, je Blaženi prišel iz samote in odšel do častitega Rāhule v Ambalaṭṭhiko. Častiti Rāhula je videl Blaženega prihajati v daljavi in je pripravil sedež in vodo za umivanje nog. Blaženi je sedel na pripravljen sedež in si umil noge. Častiti Rāhula mu je izkazal spoštovanje in sedel ob stran.

(NEVARNOST LAGANJA)

3. Blaženi je pustil malo vode v posodi in vprašal častitega Rāhulo: "Rāhula, ali vidiš to malo vode, ki sem jo pustil v posodi za vodo?" - "Da, častiti gospod." - "Prav tako malo, Rāhula, je asketizma v teh, ki jih ni sram povedati namerno laž."

4. Potem je Blaženi vrgel stran to malo vode, ki je ostala in vprašal častitega Rāhulo: "Rāhula, ali vidiš to malo vode, ki je bila vržena stran?" - "Da, častiti gospod." - "Prav tako so ti, Rāhula, ki jih ni sram povedati namernih laži, odvrgli svoj asketizem."

5. Potem je Blaženi obrnil posodo za vodo navzdol in vprašal častitega Rāhulo: "Rāhula, ali vidiš to posodo za vodo obrnjeno navzdol?" - "Da, častiti gospod." - "Prav tako so ti, Rāhula, ki jih ni sram povedati namerne laži, obrnili svoj asketizem na glavo."

6. Potem je Blaženi obrnil posodo za vodo nazaj, da je stala pravilno, in vprašal častitega Rāhulo: "Rāhula, ali vidiš to votlo, prazno posodo za vodo?" - "Da, častiti gospod." - "Prav tako votel in prazen, Rāhula, je asketizem teh, ki jih ni sram povedati namerno laž."

7. "Predpostavimo, Rāhula, kraljevega slona z okli dolgimi kot ojnice kočije, popolnoma odrasle postave, visokoraslega in navajenega bojevanja. V bitki bi izvajal svojo nalogo s svojo prednjo nogo in s svojo zadnjo nogo, s svojim prednjim delom telesa in s svojim zadnjim delom telesa, s svojo glavo in s svojimi ušesi, s svojimi okli in s svojim repom, vendar ne s svojim trupom. Potem bi njegov jezdec pomislil: 'Ta kraljevi slon z okli dolgimi kot ojnice kočije ... izvaja svojo nalogo v bitki s svojo prednjo nogo in svojo zadnjo nogo ... vendar ne s svojim trupom. On se še ni odrekel svojega življenja.' Toda, ko kraljevi slon ... izvaja svojo nalogo v bitki s svojo prednjo nogo in s svojo zadnjo nogo, s svojim prednjim delom telesa in s svojim zadnjim delom telesa, s svojo glavo in s svojimi ušesi, s svojimi okli in s svojim repom in tudi s svojim trupom, potem bi njegov jezdec pomislil: 'Ta kraljevi slon z okli dolgimi kot ojnice kočije ... izvaja svojo nalogo v boju s svojo prednjo nogo in s svojo zadnjo nogo ... in tudi s svojim trupom. On se je odrekel svojemu življenju. Ničesar ni, kar ta kraljevi slon ne bi naredil.' Tako tudi, Rāhula, ko nekoga ni sram izreči namerno laž, ni zla, jaz pravim, ki ga ta človek ne bi naredil. Zato, Rāhula, vaditi moraš tako: 'Jaz ne bom izrekel laži, niti v šali.'

8. Kaj misliš, Rāhula? Kaj je namen ogledala?"

"Namenjeno je za refleksijo, častiti gospod."

"Tako tudi, Rāhula, dejanje s telesom bi moralo biti storjeno po ponavljajoči refleksiji, dejanje z govorom bi moralo biti storjeno po ponavljajoči refleksiji, dejanje v umu bi moralo biti storjeno po ponavljajoči refleksiji.

(DEJANJE S PREMISLEKOM)

9. Rāhula, **ko želiš narediti dejanje** s telesom, bi moral razmisliti o tem istem telesnem dejanju: 'Bo to dejanje, ki ga želim narediti s telesom, vodilo do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh? Je to slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati?' Ko pomisliš: 'To dejanje, ki ga želim narediti s telesom, bo vodilo do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati,' potem tega dejanja zagotovo ne bi smel narediti s telesom. Toda, ko pomisliš: 'To dejanje, ki ga želim narediti s telesom, ne bo vodilo do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je dobro telesno dejanje, s prijetnimi posledicami, s prijetnimi rezultati,' potem lahko napraviš takšno dejanje s telesom.

10. Tudi, Rāhula, **ko izvajaš dejanje** s telesom, bi moral razmisliti o tem istem dejanju: 'Ali to dejanje, ki ga izvajam s telesom vodi do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh? Je to slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati?' Ko pomisliš: 'To dejanje, ki ga izvajam s telesom, vodi do moje lastne neprijetnosti ali da neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati,' potem bi moral prenehati s takšnim telesnim dejanjem. Toda, ko pomisliš: 'To dejanje, ki ga izvajam s telesom ne vodi do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je dobro telesno delanje s prijetnimi posledicami, s prijetnimi rezultati,' potem lahko nadaljuješ s takšnim telesnim dejanjem.

11. Tudi, Rāhula, **ko si naredil dejanje** s telesom, bi moral razmisliti o tem telesnem dejanju: 'Ali to dejanje, ki sem ga naredil s telesom, vodi do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh? Je bilo to slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati?' Ko pomisliš: 'To dejanje, ki sem ga naredil s svojim telesom, vodi do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je bilo slabo telesno dejanje z neprijetnimi posledicami, z neprijetnimi rezultati,' potem bi moral priznati takšno telesno dejanje, ga razkriti, in ga razodeti učitelju ali tvojim modrim tovarišem v svetem življenju. Ko si ga priznal, razkril in razodel, bi se moral lotiti obvladovanja sebe za v bodoče. Toda, ko pomisliš: 'To dejanje, ki sem ga napravil s telesom, me ne vodi do moje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obeh. To je bilo dobro telesno dejanje s prijetnimi posledicami, prijetnimi rezultati,' lahko bivaš srečen in zadovoljen, vadiš dan in noč v dobrih stanjih.

12. Rāhula, ko želiš narediti dejanje z govorom ... (dokončaj kot v §9, in zamenjaj "telo" z "govor") ... potem lahko napraviš takšno dejanje z govorom.

13. Tudi, Rāhula, ko izvajaš dejanje z govorom ... (dokončaj kot v §10, in zamenjaj "telo" z "govor") ... potem lahko nadaljuješ s takšnim govornim dejanjem.

14. Tudi, Rāhula, ko si naredil dejanje z govorom ... (dokončaj kot v §11, in zamenjaj "telo" z "govor") ... lahko bivaš srečen in zadovoljen, vadiš dan in noč v dobrih stanjih.

15. Rāhula, ko želiš narediti dejanje z umom... (dokončaj kot v §9, in zamenjaj "telo" z "um") ... potem lahko napraviš takšno dejanje z umom.

16. Tudi, Rāhula, ko izvajaš dejanje z umom... (dokončaj kot v §10, in zamenjaj "telo" z "um") ... lahko nadaljuješ s takšnim umskim dejanjem.

17. Tudi, Rāhula, ko si naredil dejanje z umom... (dokončaj kot v §11, in zamenjaj "telo" z "um") ... lahko bivaš srečen in zadovoljen, vadiš dan in noč v dobrih stanjih.

18. Rāhula, katerikoli asketi in brahmani so v preteklosti prečistili svoje telesno dejanje, svoje govorno dejanje in svoje umsko dejanje, so vsi to izvedli s ponavljajočim opazovanjem

tega. Katerikoli asketi in brahmani v prihodnosti bodo prečistili svoje telesno dejanje, svoje govorno dejanje in svoje umsko dejanje, bodo vse to izvajali s ponavljajočim opazovanjem tega. Katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti prečiščujejo svoje telesno dejanje, svoje govorno dejanje in svoje umsko dejanje, vse to izvajajo s ponavljajočim opazovanjem tega. Zato, Rāhula, moraš vaditi tako: 'Mi bomo prečistili svoje telesno dejanje, svoje govorno dejanje, svoje umsko dejanje s ponavljajočim opazovanja tega.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Rāhula je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 62) Mahārāhulovāda Sutta – Dolgo učenje o nasvetu Rāhuli

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel in vzel svojo posodo in zunanjo obleko in odšel v Sāvatthī po miloščino. Tudi častiti Rāhula se je oblekel in vzel svojo posodo in zunanjo obleko in tesno sledil Blaženemu.

(NEIDENTIFICIRANJE S PETIMI AGREGATI)

3. Blaženi je pogledal nazaj in nagovoril častitega Rāhulo: "Rāhula, vsako vrsto snovi ne glede na to, če je pretekla, prihodnja ali sedanja, notranja ali zunanja, groba ali fina, manjvredna ali večvredna, daleč ali blizu, vso vrsto snovi je treba gledati tako, kot dejansko je, s pravilno modrostjo: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.'"

"Samo snovi Blaženi? Samo snovi, Vzvišeni?"

"Snovi, Rāhula, in občutka, zaznave, tvorbe in zavesti."

4. Potem si je je častiti Rāhula mislil: "Kdo bi danes šel v mesto po miloščino, potem ko ga je osebno poučil Blaženi?" Tako se je obrnil nazaj in sedel ob vznožje drevesa, prekrižal svoje noge, vzravnal telo in utrjeval pozornost.

5. Častiti Sāriputta ga je videl tam sedeti in ga je ogovoril: "Rāhula, razvij pozornost na dihanje. Ko je pozornost na dihanje razvita in se goji, obrodi velik sad in veliko korist."

6. Ko je bil večer, je častiti Rāhula prišel iz samote in odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran in vprašal Blaženega:

7. "Častiti gospod, kako se pozornost na dihanje razvije in goji, da obrodi velik sad in veliko korist?"

(BREZSTRASTNO DO PETIH ELEMENTOV)

8. (1) "Rāhula, karkoli notranje, kar pripada sebi, je trdno, strjeno in se tako razume. To so lasje, dlake, nohti, zobje, koža, meso, kite, kosti, kostni mozeg, ledvice, srce, jetra, trebušna prepona, vranica, pljuča, debelo črevo, tanko črevo, želodec, fekalije, ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi in je trdno, strjeno in se tako razume: to se imenuje notranji element zemlje. Oba, notranji element zemlje in zunanji element zemlje, sta enostavno element zemlje. In to se mora videti s primernim razumevanjem kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem kot v resnici je, si streznjen z elementom zemlje in napraviš srce brezstrastno do elementa zemlje.

9. (2) Kaj, Rāhula, je element vode? Element vode je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element vode? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je voda, vodnato in se tako razume. To je žolč, sluz, gnoj, kri, znoj, maščoba, solze, loj, slina, smrkelj, sklepna maz, urin, ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je voda, vodnato in se tako razume: to se imenuje notranji element vode. Oba, notranji element vode in zunanji element vode sta enostavno element vode. In to se mora videti s primernim razumevanjem kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem kot v resnici je, si streznjen z elementom vode in napraviš srce brezstrastno do elementa vode.

10. (3) Kaj, Rāhula, je element ognja? Element ognja je lahko notranji in zunanji. Kaj je notranji element ognja? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je ogenj, ognjeno in se tako razume. To je tisto, s čemer se nekdo ogreje, se stara in se porablja in tisto, s čemer to, kar je pojedeno, popito, porabljeno in okušano, postane popolnoma prebavljeno ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je ogenj, ognjeno in se tako razume: to se imenuje notranji element ognja. Oba, notranji element ognja in zunanji element ognja sta enostavno element ognja. In to bi morali videti s primernim razumevanjem kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem kot v resnici je, si streznjen z elementom ognja in napraviš srce brezstrastno do elementa ognja.

11. (4) Kaj, Rāhula, je element zraka? Element zraka je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element zraka? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je zrak, zračno in se tako razume. To so vetrovi, ki gredo navzgor, vetrovi, ki gredo navzdol, vetrovi v trebuhu, vetrovi v črevesju, vetrovi, ki tečejo skozi ude, vdih in izdih ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je zrak, zračno in se tako razume: to se imenuje notranji element zraka. Oba, notranji element zraka in zunanji element zraka sta enostavno element zraka. In to bi morali videti s primernim razumevanjem kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem kot v resnici je, postaneš streznjen z elementom zraka in napraviš srce brezstrastno do elementa zraka.

12. (5) Kaj, Rāhula, je element prostora?[1] Element prostora je lahko notranji ali zunanji. Kaj je notranji element prostora? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je prostor, prostorno in se tako razume. To so luknje ušes, nosnice, ustna votlina, in te [odprtine] kjer se pogoltne to kar se poje, popije, porabi in okusi in kjer se zbere in kjer se spodaj izloči, ali karkoli drugega notranjega, kar pripada sebi, je prostor, prostorno in se tako razume: to se imenuje notranji element prostora. Oba, notranji element prostora in zunanji element prostora sta enostavno element prostora. In to bi morali videti s primernim razumevanjem kot v resnici je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko vidiš s primernim razumevanjem kot v resnici je, postaneš streznjen z elementom prostora in napraviš srce brezstrastno do elementa prostora.

(PODOBNOST Z ELEMENTI)

13. Rāhula, razvijaj in bodi kakor zemlja. Ko si kakor zemlja, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali. Tako kot ljudje odvržejo čiste stvari in umazane stvari, iztrebke, urin, pljunke, gnoj iz ran in kri na tla in se zemlja ne upira, ni ponižana in se ji ne gabi zaradi tega, tako tudi, Rāhula, razvijaj in bodi kakor zemlja. Ko si kakor zemlja, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali.

14. Rāhula, razvijaj in bodi kakor voda. Ko si kakor voda, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali. Tako kot ljudje perejo čiste stvari in umazane stvari, iztrebke, urin, pljunke, gnoj iz ran in kri v vodi in se voda ne upira, ni ponižana in se ji ne gabi zaradi tega, tako tudi, Rāhula, razvijaj in bodi kakor voda. Ko si kakor voda, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali.

15. Rāhula, razvijaj in bodi kakor ogenj. Ko si kakor ogenj, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali. Tako kot ljudje sežigajo čiste stvari in umazane stvari, iztrebke, urin, pljunke, gnoj iz ran in kri v ognju in se ogenj ne upira, ni ponižan in se mu ne gabi zaradi tega, tako tudi, Rāhula, razvijaj in bodi kakor ogenj. Ko si kakor ogenj, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali.

16. Rāhula, razvijaj in bodi kakor zrak. Ko si kakor zrak, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali. Tako kot zrak piha na čiste stvari in umazane stvari, na iztrebke, urin, pljunke, gnoj iz ran in kri in se zrak ne upira, ni ponižan in se mu ne gabi

zaradi tega, tako tudi, Rāhula, razvijaj in bodi kakor zrak. Ko si kakor zrak, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali.

17. Rāhula, razvijaj in bodi kakor prostor. Ko si kakor prostor, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali. Tako kot prostor ni ustvarjen kjerkoli, tako tudi, Rāhula, razvijaj in bodi kakor prostor. Ko si kakor prostor, nastali prijetni in neprijetni dotiki ne bodo vdrli v tvoje srce in tam ostali.

(RAZVIJANJE ŠTIRIH BOŽANSKIH ZATOČIŠČ)

18. Rāhula, razvij dobrohotnost. Ko razviješ dobrohotnost, bo vsaka zloba opuščena.

19. Rāhula, razvij sočutje. Ko razviješ sočutje, bo vsaka krutost opuščena.

20. Rāhula, razvij srečoželjnost. Ko razviješ srečoželjnost, bo vsako nezadovoljstvo opuščeno.

21. Rāhula, razvij mirnodušnost. Ko razviješ mirnodušnost, bo vsak odpor opuščen.

(UMAZANOST IN NESTALNOST)

22. Rāhula, razvij meditacijo na umazanost. Ko razviješ meditacijo na umazanost, bo vsaka želja opuščena.

23. Rāhula, razvij meditacijo na zaznavo nestalnosti. Ko razviješ meditacijo na zaznavo nestalnosti, bo domneva ‘jaz sem’ opuščena.

(POZORNOST NA DIHANJE)

24. Rāhula, razvij pozornost na dihanje. Ko je pozornost na dihanje razvita in gojena, da velik sad in veliko korist. In kako je pozornost na dihanje razvita in gojena, da obrodi velik sad in veliko korist?

25. Rāhula, menih, gre v gozd ali k vznožju drevesa ali v prazno kočo in sede. Ko prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti in ves čas pozoren vdihuje in pozoren izdihuje.

26. Dolg vdih on razume: ‘Moj vdih je dolg’, ali dolg izdih on razume: ‘Moj izdih je dolg.’ Kratek vdih on razume: ‘Moj vdih je kratek’, ali kratek izdih on razume: ‘Moj izdih je kratek.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom doživljal celo telo’. On vadi: ‘Pri izdihu bom doživljal celo telo.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom umirjal telesno tvorbo’. On vadi: ‘Pri izdihu bom umirjal telesno tvorbo.’

27. On vadi: ‘Pri vdihu bom doživljal radost’. On vadi: ‘Pri izdihu bom doživljal radost.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom doživljal prijetnost’. On vadi: ‘Pri izdihu bom doživljal prijetnost.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom doživljal tvorbe srca’. On vadi: ‘Pri izdihu bom doživljal tvorbe srca.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom umirjal tvorbe srca’. On vadi: ‘Pri izdihu bom umirjal tvorbe srca.’

28. On vadi: ‘Pri vdihu bom doživljal srce’. On vadi: ‘Pri izdihu bom doživljal srce.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom razvedril srce’. On vadi: ‘Pri izdihu bom razvedril srce.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom zbral srce’. On vadi: ‘Pri izdihu bom zbral srce.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom sprostil srce’. On vadi: ‘Pri izdihu bom sprostil srce.’

29. On vadi: ‘Pri vdihu bom opazoval nestalnost’. On vadi: ‘Pri izdihu bom opazoval nestalnost.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom opazoval izginevanje’. On vadi: ‘Pri izdihu bom opazoval izginevanje.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom opazoval prenehanje. On vadi: ‘Pri izdihu bom opazoval prenehanje.’ On vadi: ‘Pri vdihu bom opazoval opuščanje. On vadi: ‘Pri izdihu bom opazoval opuščanje.’

30. Rāhula, tako je pozornost na dihanje razvita in gojena, da obrodi velik sad in veliko korist. Ko je pozornost na dihanje razvita in gojena na ta način, se celo poslednji vdih in izdih opazita, nista neopažena."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Rāhula je bil zadovoljen in navdušen nad besedami Blaženega.

(MN 63) Cūḷamālunkya Sutta - Kratko učenje Mālunkyāputti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bil častiti Mālunkyāputta v samoti, mu je na misel prišlo sledeče: "Teh špekulativnih pogledov Blaženi ni razodel, bili so odloženi na stran in jih je zavrnil, namreč: 'Svet je večen' in 'svet ni večen', 'svet je omejen' in 'svet je neomejen', 'duša je ista kot telo' in 'duša je ena stvar in telo je druga', in 'po smrti Tathāgata obstaja' in 'po smrti Tathāgata ne obstaja' in 'po smrti Tathāgata obstaja in ne obstaja' in 'po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja. Blaženi mi tega ni razodel in tega dejstva ne odobravam in sprejemam, zato bom šel do Blaženega in ga vprašal o pomenu tega. Če mi razodene, da 'svet je večen'... ali 'po smrti Tathāgata niti obstaja, niti ne obstaja,' potem bom živel sveto življenje pod njegovim vodstvom. Če mi tega ne razodene, potem bom opustil prakso in se vrnil v posvetno življenje."

(ŠPEKULATIVNI POGLEDI)

3. Ko je bil večer, je častiti Mālunkyāputta prišel iz samote in odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel na stran in mu rekel:

"Častiti gospod, ko sem bil v samoti, se je v mojem umu pojavila misel: 'Obstajajo špekulativni pogledi, ki jih Blaženi ni razodel .... Če mi tega ne razodene, bom opustil prakso in se vrnil v posvetno življenje.' Če Blaženi ve 'svet je večen,' naj mi Blaženi razodene 'svet je večen'. Če Blaženi ve 'svet ni večen,' naj mi Blaženi razodene 'svet ni večen.' Če Blaženi ne ve 'svet je večen' ali 'svet ni večen,' potem je pošteno do tega, ki ne ve in ne vidi, da mu reče: 'Jaz ne vem in ne vidim.'

Če Blaženi ve 'svet je končen,' ... 'svet je neomejen, ' ... 'duša je ista kot telo,' ... 'duša je ena stvar in telo je druga,' ... 'po smrti Tathāgata obstaja,' ... 'po smrti Tathāgata ne obstaja.' ... Če Blaženi ve 'po smrti Tathāgata tako obstaja in ne obstaja,' naj mi Blaženi to razodene. Če Blaženi ve 'po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja,' naj mi Blaženi to razodene. Če Blaženi ne ve ali 'po smrti Tathāgata obstaja, kot ne obstaja' ali 'po smrti Tathāgata niti obstaja, niti ne obstaja,' potem je pošteno do tega, ki ne ve in ne vidi, da mu reče: 'Jaz ne vem in ne vidim.'"

4. "Mālunkyāputta, sem ti kdaj rekel: 'Pridi, Mālunkyāputta, živi sveto življenje pri meni in jaz ti bom razodel "svet je večen" ... ali "po smrti Tathāgata niti obstaja, niti ne obstaja"'?"—"Ne, častiti gospod."—"Ali si mi kdaj rekel: 'Jaz bom živel sveto življenje pod Blaženim, in Blaženi mi bo razodel "svet je večen" ..., ali "po smrti Tathāgata niti obstaja, niti ne obstaja"'?"—"Ne, častiti gospod."—"Če je to tako, zapeljani mož, kdo si ti in komu si vdan?

5. Če bi kdorkoli rekel: 'Jaz ne bom živel svetega življenja pod Blaženim, dokler mi Blaženi ne razodene "svet je večen" ..., ali "po smrti Tathāgata niti obstaja, niti ne obstaja,"' bi to še vedno ostalo nerazodeto od Tathāgate in bi medtem ta oseba umrla. Predpostavimo, Mālunkyāputta, da bi bil mož ranjen s puščico, ki bi bila na debelo namazana s strupom, in bi njegovi prijatelji in tovariši, pripadniki njegovega naroda in sorodniki pripeljali zdravnika, da bi ga pozdravil. Mož bi rekel: 'Ne dovolim zdravniku izpuliti puščice, dokler ne izvem, ali je bil mož, ki me je ranil kšatrij, brahman, vaišja ali šudra.' In on bi rekel: 'Zdravniku ne bom dovolil izpuliti puščice, dokler ne izvem imena in naroda moža, ki me je

ranil, ... dokler ne izvem, ali je bil mož, ki me je ranil, visok, majhen ali srednje velikosti, ... dokler ne izvem, ali je bil mož, ki me je ranil, temen, rjav, ali zlate barve kože, ... dokler ne izvem, ali mož, ki me je ranil, živi v vasi ali v mestu, ... dokler ne izvem, ali je bil lok, s katerim sem ranjen dolg ali pa je bil samostrel, ... dokler ne izvem, ali je bila na loku, s katerim sem ranjen, tetiva iz vlaken trsa, mišice, konoplje ali lubja, ... dokler ne izvem, ali je bila puščica, ki me je ranila, iz divjega lesa ali vzgojenega, ... dokler ne izvem, s kakšno vrsto perja je bila opremljena puščica, ki me je ranila — ali od jastreba, čaplje, sokola, pava ali štorklje, ... dokler ne izvem, s kakšno vrsto tetive je bila povezana puščica, ki me je ranila — ali od vola, bivola, jelena ali opice, ... dokler ne izvem, kakšne vrste je bila konica puščice, ki me je ranila — ali iz žeblja, britve ali zaobljena ali bodičasta ali iz zoba živali ali šilaste oblike.'

Vse to temu možu še vedno ne bi bilo znano in medtem bi umrl. Tako tudi, Mālunkyāputta, če bi kdorkoli rekel: 'Jaz ne bom živel svetega življenja pri Blaženem, dokler mi Blaženi ne razodene: "Ta svet je večen" ... ali "Po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja,"' bi to bilo še vedno nerazodeto od Tathāgate in bi med tem ta oseba umrla.

6. Mālunkyāputta, če obstaja pogled 'svet je večen,' se sveto življenje ne more živeti, in če obstaja pogled 'svet ni večen,' se sveto življenje ne more živeti. Če obstaja pogled 'svet je večen' ali pogled 'svet ni večen,' je tu rojstvo, starost in smrt, žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska, čigar uničenje razglašam tukaj in sedaj.

Če obstaja pogled 'svet je končen' ... 'svet je neskončen' ... 'duša je ista kot telo' ... 'duša je ena stvar in telo druga' ... 'po smrti Tathāgata obstaja' ... 'po smrti Tathāgata ne obstaja,' se sveto življenje ne more živeti ... Če obstaja pogled 'po smrti Tathāgata obstaja in ne obstaja,' se sveto življenje ne more živeti, in če obstaja pogled 'po smrti Tathāgata niti ne obstaja niti ne obstaja,' se sveto življenje ne more živeti. Če obstaja pogled 'po smrti Tathāgata tako obstaja in ne obstaja' ali pogled 'po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja,' je tukaj rojstvo starost, smrt, žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska, čigar uničenje razglašam tukaj in sedaj.

(RAZODETO IN NERAZODETO)

7. Zato, Mālunkyāputta, zapomni si, kaj sem pustil nerazodetega kot nerazodeto in zapomni si, kaj sem razodel kot razodeto. In kaj sem pustil nerazodeto? 'Svet je večen' — sem pustil nerazodeto. 'Svet ni večen' — sem pustil nerazodeto. 'Svet je končen' — sem pustil nerazodeto. 'Svet je neskončen' — sem pustil nerazodeto. 'Duša je ista kot telo' — sem pustil nerazodeto. 'Duša je ena stvar in telo je druga' — sem pustil nerazodeto. 'Po smrti Tathāgata obstaja' — sem pustil nerazodeto. 'Po smrti Tathāgata ne obstaja' — sem pustil nerazodeto. 'Po smrti Tathāgata obstaja in ne obstaja' — sem pustil nerazodeto. 'Po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja' — sem pustil nerazodeto.

8. Zakaj sem pustil to nerazodeto? Ker je to nekoristno, ne pripada k temeljem duhovnega življenja, ne vodi do razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do Nibbāne. Zato sem to pustil nerazodeto.

9. In kaj sem razodel? 'To je neprijetnost' — sem razodel. 'To je vzrok neprijetnosti' — sem razodel. 'To je prenehanje neprijetnosti' — sem razodel. 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti'— sem razodel.

10. Zakaj sem to razodel? Ker je koristno, pripada k temeljem svetega življenja, vodi do razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do Nibbāne. Zato sem to razodel.

Zato, Mālunkyāputta, zapomni si, kaj sem pustil nerazodeto kot nerazodeto in zapomni si kaj sem razodel kot razodeto.”

To je tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Mālunkyāputta je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.[1]

Opombe

[1] V svojih poznih letih je Mālunkyāputta prejel od Buddhe kratko predavanje o temeljih šestih čutov, odšel v umik in dosegel arahantstvo. Glej SN 35:95.

(MN 64) Mahāmālunkya Sutta – Dolgo učenje Mālunkyāputti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." — "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(PET PRIPADNOSTI NIŽJEMU SVETU)

2. "Menihi, ali se spomnite petih pripadnosti nižjemu svetu[1], kot sem jih učil?"

Ko je bilo to rečeno, je častiti Mālunkyāputta odgovoril: "Častiti gospod, jaz se spomnim petih pripadnosti nižjemu svetu, kot jih je učil Blaženi."

"Mālunkyāputta, na kakšen način se spomniš petih pripadnosti nižjemu svetu, ki sem jih učil?"

"Častiti gospod, jaz se spomnim **pogleda identitete** kot pripadnost nižjemu svetu, kar je učil Blaženi.

Jaz se spomnim **dvoma** kot pripadnost nižjemu svetu, kar je učil Blaženi.

Jaz se spomnim **(napačne) uporabe etike in običajev** kot pripadnost nižjemu svetu, kar je učil Blaženi.

Jaz se spomnim **želje po užitku** kot pripadnost nižjemu svetu, kar je učil Blaženi.

Jaz se spomnim **zlobe** kot pripadnost nižjemu svetu, kar je učil Blaženi. Na ta način, častiti gospod, se spomnim petih pripadnosti nižjemu svetu, kot jih je učil Blaženi."

3. "Mālunkyāputta, koga se spomniš, da sem učil pripadnosti nižjemu svetu na tak način? Ali te ne bi popotniki drugih sekt ovrgli s prispodobo o dojenčku? Ker mladega nežnega dojenčka, ki leži na trebuhu, niti ne označujemo kot 'identiteto', zato, kako bi lahko nastal v njem pogled identitete? Pa vendar je v njem osnovna nagnjenost do pogleda identitete. Mlad nežen dojenček, ki leži na trebuhu, nima niti pojma o 'učenjih', zato kako bi lahko dvomil o učenjih, ki se pojavijo v njem? Pa vendar je v njem osnovna nagnjenost, da dvomi. Mlad nežen dojenček, ki leži na trebuhu, nima niti pojma o 'morali', zato kako bi se lahko pojavila v njem (napačna) uporaba etike in običajev? Pa vendar je v njem osnovna nagnjenost do (napačne) uporabe etike in običajev. Mlad nežen dojenček, ki leži na trebuhu, nima niti pojma o 'užitku', zato kako bi se lahko v njem pojavil užitek? Pa vendar je v njem osnovna nagnjenost do užitka. Mlad nežen dojenček, ki leži na trebuhu, nima niti pojma o 'bitjih', zato kako bi se lahko v njem pojavila zloba do bitij? Pa vendar je v njem osnovna nagnjenost do zlobe. Ali te ne bi popotniki drugih sekt ovrgli s to prispodobo o dojenčku?"

4. Zaradi tega je častiti Ānanda rekel: "Čas je, Blaženi, čas je, Vzvišeni, da Blaženi uči pet pripadnosti nižjemu svetu. Ko slišijo to od Blaženega, si bodo menihi zapomnili."

"Potem poslušaj, Ānanda, in skrbno pazi, kaj bom povedal." "Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Ānanda. Blaženi je rekel:

5. "Ānanda, nepoučen navaden posameznik, ki se ne ozira na plemenite in ne upošteva plemenitih in je neizkušen in nedisciplinirani v njihovi Dhammi, ne upošteva pravih ljudi in je neizkušen in nedisciplinirani v njihovi Dhammi, biva s srcem obsedenim in zasužnjenim s pogledom identitete in ne razume kot dejansko je odrešitev iz nastalega pogleda identitete. In ko ta pogled identitete postane stalen in je neizkoreninjen v njem, je to pripadnost

nižjemu svetu. On biva s srcem obsedenim in zasužnjenim z dvomom ... z vdanostjo do (napačne) uporabe etike in običajev ... z željo po užitku ... z zlobo in ne razume kot dejansko je odrešitev iz nastale zlobe. Ko ta zloba postane stalna in je neizkoreninjena v njem, je to pripadnost nižjemu svetu.

6. Dobro poučeni plemeniti učenec, ki se ozira na plemenite in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, ki upošteva prave ljudi in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, ne biva s srcem obsedenim in zasužnjenim s pogledom identitete. On razume kot dejansko je odrešitev iz nastalega pogleda identitete, in pogled identitete skupaj z osnovno nagnjenostjo do njega je v njem opuščen. On ne biva s srcem obsedenim in zasužnjenim z dvomom ... z vdanostjo do (napačne) uporabe etike in običajev... z željo po užitku ... z zlobo. On razume, kot dejansko je osvoboditev od nastale zlobe, in zloba skupaj z osnovno nagnjenostjo do nje je v njem opuščena.

7. Obstaja pot, Ānanda, pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu. Da bi vsakdo, ne da bi prišel na to pot, na ta način znal ali videl ali opustil pet pripadnosti nižjemu svetu – to ni mogoče. Prav tako kot pri velikemu drevesu, ki ima srčevino ni mogoče, da bi vsakdo odrezal njegovo srčevino, ne da bi zarezal skozi njegovo lubje in belino, tako tudi, obstaja pot ... to ni mogoče.

Obstaja pot, Ānanda, pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu. Da bi nekdo, ko gre po tej poti, na ta način, znal ali videl ali opustil petih pripadnosti nižjemu svetu – to je mogoče. Prav tako, kot je pri velikemu drevesu, ki ima srčevino mogoče, da bi nekdo odrezal njegovo srčevino, tako da bi zarezal skozi njegovo lubje in belino, tako tudi, obstaja pot ... to je mogoče.

8. Predpostavimo, Ānanda, da je reka Ganges polna vode, polna do roba, tako da lahko vrane pijejo iz nje, in pride do nje slaboten mož, misleč: 'S plavanjem preko toka s svojimi rokami, bom prišel varno preko, na drugi breg reke Ganges', vendar on ne bi bil sposoben varno priti preko. Tako tudi, ko se Dhammo uči nekoga o prenehanju identitete, če njegovo srce ne vstopi v to in pridobi zaupanje, neomajnost in odločnost, ga je mogoče šteti kot slabotnega moža.

Predpostavimo, Ānanda, da je reka Ganges polna vode, polna do roba, da lahko vrane pijejo iz nje, in pride do nje močan mož, misleč: 'S plavanjem preko toka s svojimi rokami, bom prišel varno preko na drugi breg reke Ganges', in on bi bil sposoben priti varno preko. Tako tudi, ko se Dhammo uči nekoga o prenehanju identitete, če njegovo srce vstopi v to in pridobi zaupanje, neomajnost in odločnost, ga je mogoče šteti kot močnega moža.

(POT DO OPUŠČANJA PETIH PRIPADNOSTI NIŽJEMU SVETU)

9. In kaj, Ānanda, je pot, način opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu? Z ločitvijo od predpostavk, z opuščanjem slabih stanj, s popolno umiritvijo telesnosti, ločen od slabih stanj, odmaknjen od čutnih užitkov, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

Karkoli obstaja iz snovi, občutkov, zaznave, tvorb in zavesti, on vidi ta stanja kot nestalna, kot neprijetnost, kot bolezen, kot tumor, kot bodico, kot nadlogo, kot neprijetnost, kot tujek, kot razpadajoče, kot prazno, kot nekaj, kar ni njegovo sebstvo. Svoje srce obrne stran od teh stanj in ga usmeri proti nesmrtnemu elementu: 'To je mirno, to je vzvišeno, to je, umirjanje vseh tvorb, opuščanje vseh predpostavk, uničenje želje, brezstrastnost, prenehanje, ugasnitev.' Neomajen v tem doseže uničenje vplivov. Vendar, če ne doseže uničenja vplivov, potem zaradi želje po Dhammi, užitka v Dhammi, z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu postane ta, ki se bo spontano ponovno rodil [v Čistem bivališču]

in tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta. To je steza, to je pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu.[2]

10-12. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo, menih ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

Karkoli obstaja iz snovi, občutkov, zaznave, tvorb in zavesti, on vidi ta stanja kot nestalna ... kot nekaj, kar ni njegovo sebstvo. Svoje srce obrne stran od teh stanj in ga usmeri proti nesmrtnemu elementu ... To je steza, to je pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu.

13. S popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora.

Karkoli obstaja iz snovi, občutkov, zaznave, tvorb in zavesti, on vidi ta stanja kot nestalna ... kot nekaj, kar ni njegovo sebstvo. Svoje srce obrne stran od teh stanj in ga usmeri proti nesmrtnemu elementu ... To je steza, to je pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu.

14. S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti.

Karkoli obstaja iz snovi, občutkov, zaznave, tvorb in zavesti, on vidi ta stanja kot nestalna ... kot nekaj, kar ni njegovo sebstvo. Svoje srce obrne stran od teh stanj in ga usmeri proti nesmrtnemu elementu ... To je steza, to je pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu.

15. S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' menih vstopi in biva v področju ničnosti.

Karkoli obstaja iz snovi, občutkov, zaznave, tvorb in zavesti, on vidi ta stanja kot nestalna, kot neprijetnost, kot bolezen, kot tumor, kot bodico, kot nadlogo, kot neprijetnost, kot tujek, kot razpadajoče, kot prazno, kot nekaj, kar ni njegovo sebstvo. Svoje srce obrne stran od teh stanj in ga usmeri proti nesmrtnemu elementu: 'To je mirno, to je vzvišeno, to je, umirjanje vseh tvorb, opuščanje vseh predpostavk, uničenje želje, brezstrastnost, prenehanje, ugasnitev.' Neomajen v tem doseže uničenje vplivov. Vendar, če ne doseže uničenja vplivov, potem zaradi želje po Dhammi, užitka v Dhammi, z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu postane ta, ki se bo spontano ponovno rodil [v Čistem bivališču] in tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta. To je steza, to je pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu."

16. "Častiti gospod, če je to steza, pot do opuščanja petih pripadnosti nižjemu svetu, zakaj nekateri menihi tukaj dosežejo osvoboditev srca in nekateri dosežejo osvoboditev z modrostjo?"[3]

"Razlika, Ānanda, je v njihovih sposobnostih, jaz pravim."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Pripadnosti nižjemu svetu se imenujejo zato, ker vežejo bitja na ponovno rojstvo v nižje sfere bivanja.
[2] Ta sutta nakazuje, da je potrebna vsaj prva stopnja zbranosti za dosego prebujenja do

enkratnega povratnika (*anagami*).
[3] »Osvoboditev srca« so dosegli tisti, ki so postali nepovratniki. Ti, ki so se »osvobodili z modrostjo«, so postali arahanti.

(MN 65) Bhaddāli Sutta - Bhaddāliju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." — "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(PREHRANJEVANJE ENKRAT DNEVNO)

2. "Menihi, jaz jem enkrat dnevno. Na tak način sem brez bolezni in neprijetnosti in uživam zdravje, moč in udobno bivanje.[1] Dajte**,** menihi, jejte enkrat dnevno. Na tak način boste brez bolezni in neprijetnosti in boste uživali zdravje, moč in udobno bivanje."

3. Ko je bilo to rečeno, je častiti Bhaddāli rekel Blaženemu: "Častiti gospod, jaz nisem pripravljen jesti enkrat na dan. Če bi to naredil, bi me skrbelo in bi se bal."

"Potem, Bhaddāli, pojej en del tam kjer si povabljen in odnesi en del s seboj. S hranjenjem na tak način se boš preživljal."

"Častiti gospod, jaz tudi na takšen način nisem pripravljen jesti. Če bi to naredil, bi lahko imel skrbi in strah o tem."

4. Ko je Blaženi postavil to pravilo prakse,[2] ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, je častiti Bhaddāli oznanil menihom svojo nestrinjanje. Potem se častiti Bhaddāli ni prikazal Blaženemu za cele tri mesece [deževnega umika], kot se to zgodi v slučaju, ko kdo ne vadi v skladu s pravilom učitelja.

5. Takrat je bilo nekaj menihov zaposlenih pri šivanju obleke za Blaženega in so si mislili: "Ko bo ta obleka zašita, na koncu treh mesecev [deževnega umika], se bo Blaženi odpravil na pot."

6. Častiti Bhaddāli je odšel do teh menihov in izmenjal z njimi pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in menihi so mu rekli: "Prijatelj Bhaddāli, ta obleka je bila sešita za Blaženega. S to sešito obleko se bo po koncu trimesečnega [deževnega umika] Blaženi odpravil na pot. Prosim, prijatelj Bhaddāli, posveti pravilno pozornost temu nasvetu. Ne dopusti, da ti bo kasneje postalo težko."

(PREKRŠENO PRAVILO PRAKSE)

7. "Da, prijatelji," je odgovoril in odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran in rekel: "Častiti gospod, napravil sem napako, da sem kot norec, zmeden in tavajoč, ko je Blaženi določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev [da to izvršim]. Častiti gospod, naj mi Blaženi odpusti mojo napako, ker se bom tega v bodoče vzdržal."

8. "Zagotovo, Bhaddāli, napravil si napako, da si kot norec, zmeden in tavajoč, ko sem določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev [da to izvršiš].

9. Bhaddāli, te okoliščine nisi prepoznal: 'Blaženi živi v Sāvatthīju in Blaženi me bo poznal tako: "Menih z imenom Bhaddāli je ta, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja."' Te okoliščine nisi prepoznal.

Tudi te okoliščine nisi prepoznal: 'Mnogo menihov se je naselilo v Sāvatthīju za deževni umik, in tudi oni me bodo poznali tako: "Menih z imenom Bhaddāli je ta, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja."' Tudi te okoliščine nisi prepoznal.

Tudi te okoliščine nisi prepoznal: ‘Mnogo nun se je naselilo v Sāvatthīju za deževni umik, in tudi one me bodo poznale tako: “Menih z imenom Bhaddāli je ta, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja.’” Tudi te okoliščine nisi prepoznal.

Tudi te okoliščine nisi prepoznal: ‘Mnogo laičnih sledilcev … Mnogo laičnih sledilk se je naselilo v Sāvatthīju, in tudi one me bodo poznale tako: “Menih z imenom Bhaddāli je ta, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja.’” Tudi te okoliščine nisi prepoznal.

Tudi te okoliščine nisi prepoznal: ‘Mnogo asketov in brahmanov drugih sekt se je naselilo v Sāvatthīju, in tudi oni me bodo poznali tako: “Menih z imenom Bhaddāli, starejši učenec asketa Gotame je ta, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja.’” Tudi te okoliščine nisi prepoznal.”

10. “Častiti gospod, napravil sem napako, da sem kot norec, zmeden in tavajoč, ko je Blaženi določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev [da to izvršim]. Častiti gospod, naj mi Blaženi odpusti mojo napako, ker se bom tega v bodoče vzdržal.”

“Zagotovo, Bhaddāli, napravil si napako, da si kot norec, zmeden in tavajoč, ko sem določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev izvršitve.

11. Kaj misliš, Bhaddāli? Predpostavimo, da je tu menih osvobojen na oba načina in mu rečem: ‘Pridi, menih, bodi deska zame, da grem po tebi preko blata.’ Ali bi on sam šel preko, ali bi obrnil svoje telo drugam, ali bi rekel ‘Ne’?”

“Ne, častiti gospod.”

(OSVOBODITEV)

“Kaj misliš, Bhaddāli? Predpostavimo, da je tu menih osvobojen z modrostjo … pričevalec s telesom … nekdo, ki je dosegel s pogledom … osvobojen z zaupanjem … sledilec Dhamme … sledilec zaupanja, in mu rečem: ‘Pridi, menih, bodi deska zame, da grem po tebi preko blata.’ Ali bi on sam šel preko, ali bi obrnil svoje telo drugam, ali bi rekel ‘Ne’?”

“Ne, častiti gospod.”

12. “Kaj misliš, Bhaddāli? Ali si ti ob tej priliki ta, ki je osvobojen na oba načina ali ta, ki je osvobojen z modrostjo ali pričevalec s telesom ali ta, ki je dosegel s pogledom ali ta, ki je osvobojen z zaupanjem ali sledilec Dhamme ali sledilec zaupanja?”

“Ne, častiti gospod.”

“Bhaddāli, ali nisi ti prazen, neiskren prestopnik?”

13. “Da, častiti gospod. Častiti gospod, napravil sem napako, da sem kot norec, zmeden in tavajoč, ko je Blaženi določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev, da izvajam pravilo. Častiti gospod, naj mi Blaženi odpusti mojo napako, ker se bom tega v bodoče vzdržal.”

“Zagotovo, Bhaddāli, napravil si napako, da si kot norec, zmeden in tavajoč, ko sem določil in postavil pravilo prakse, ko je skupnost menihov upoštevala pravilo, v skupnosti menihov javno oznanil svojo odklonitev izvršitve. Ker vidiš svojo napako kot tako in si se popravil v skladu z Dhammo, ti oprostimo. V disciplini Plemenitega je rast, ko nekdo vidi svojo napako in se popravi v skladu z Dhammo tako, da se tega v bodoče vzdrži.

14. Bhaddāli, nek menih ne vadi v skladu s pravilom učitelja. On meni: ‘Kaj če se zatečem na osamljen prostor za počitek: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju

hriba, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame – mogoče bom spoznal neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih.' On se zateče v osamljen prostor za počitek. Ko živi tako odmaknjen, ga učitelj graja, ga grajajo modri tovariši v svetem življenju, ki so ga preiskali, grajajo ga božanstva in graja sam sebe. Ko ga tako graja učitelj, modri tovariši v svetem življenju, božanstva in sam sebe, ne doseže nobenega neobičajnega stanja, nobene razlike v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih. Zakaj je tako? Tako je s tem, ki ne vadi v skladu s pravilom učitelja.

15. Bhaddāli, nek menih vadi v skladu s pravilom učitelja. On meni: 'Kaj če se zatečem na osamljen prostor za počitek: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju hriba, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame. Mogoče bom spoznal neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih.' On se zateče v osamljen prostor za počitek. Ko živi tako odmaknjen, ga učitelj ne graja, ga ne grajajo modri tovariši v svetem življenju, ki so ga preiskali, ga ne grajajo božanstva in ne graja samega sebe. Ko ga tako ne graja učitelj, ne modri tovariši v svetem življenju, ne božanstva in ne sam sebe, on doseže neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih.

16. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Zakaj je tako? Tako je s tem, ki vadi v skladu s pravilom učitelja.

17. Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... Zakaj je tako? Tako je s tem, ki vadi v skladu s pravilom učitelja.

18. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je dosegel mirnodušnost, ga usmeri k spominu na pretekla življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se je z svojimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj. Zakaj je tako? Tako je s tem, ki vadi v skladu s pravilom učitelja.

19. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je dosegel mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z

božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji. Zakaj je tako? Tako je s tem, ki vadi v skladu s pravilom učitelja.

20. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je dosegel mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o uničenju vplivov. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

21. Ko on tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.' Zakaj je tako? Tako je s tem, ki izvrši prakso v skladu s pravilom učitelja."

(GRAJA MENIHA)

22. Nato je častiti Bhaddāli vprašal: "Častiti gospod, kaj je vzrok, kaj je razlog, zakaj ukrepajo proti nekemu menihu tako, da ga ponavljajoče opominjajo? Kaj je vzrok, kaj je razlog, zakaj ne ukrepajo s takimi dejanji proti nekemu menihu s ponavljajočim opominjanjem?"

23. "Bhaddāli, nek menih je stalni prestopnik, z mnogo prestopki. Ko ga menihi grajajo, se izgovarja, vodi pogovor stran, kaže nemir, sovraštvo in grenkobo. On ne nadaljuje pravilno, ne popusti, se ne uredi in ne reče: 'Naj delujem tako, da bo skupnost zadovoljna.' Menihi ob upoštevanju tega pomislijo: 'Bilo bi dobro, da častiti zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu ne uredi prehitro.' In menihi zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu ne uredi prehitro.

24. Nek menih je stalni prestopnik, z mnogo prestopki. Ko ga menihi grajajo, se ne izgovarja, ne vodi pogovora stran, ali kaže nemir, sovraštvo in grenkobo. On nadaljuje pravilno, popusti, se uredi in reče: 'Naj delujem tako, da bo skupnost zadovoljna.' Menihi ob upoštevanju tega pomislijo: 'Bilo bi dobro, če častiti zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu hitro uredi.' In menihi zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu hitro uredi.

25. Nek menih je občasni prestopnik, brez mnogo prestopkov. Ko ga menihi grajajo, se izgovarja ... (ponovi ostanek iz §23) ... In menihi zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu ne uredi prehitro.

26. Nek menih je občasni prestopnik, brez mnogo prestopkov. Ko ga menihi grajajo, se ne izgovarja ... (ponovi ostanek iz §24) ... In menihi zaslišijo tega meniha na tak način, da se ta spor proti njemu hitro uredi.

27. Nek menih napreduje s stopnjo zaupanja in ljubezni, ki ju ima. V tem primeru menihi menijo: 'Prijatelji, ta menih napreduje s stopnjo zaupanja in ljubezni. Naj ne izgubi te stopnje zaupanja in ljubezni kot to lahko, če bi ukrepali proti njemu s ponavljajočim opominjanjem.' Recimo, da ima človek samo eno oko. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, njegovi sorodniki varovali njegovo oko, misleč: 'Naj ne izgubi svojega edinega očesa.' Tako tudi nek menih napreduje s stopnjo zaupanja in ljubezni ... 'Naj ne izgubi te stopnje zaupanja in ljubezni, kot bi ju lahko, če bi ukrepali proti njemu s ponavljajočim opominjanjem.'

28. To je vzrok, to je razlog, zakaj ukrepajo proti nekemu menihu s ponavljajočim opominjanjem. To je vzrok, to je razlog, zakaj ne ukrepajo proti nekemu menihu s ponavljajočim opominjanjem."

(PRAVILA ZA PRAKSO)

29. "Častiti gospod, kaj je vzrok, kaj je razlog, zakaj je bilo prej manj pravil za prakso in je več menihov postalo utrjeno v končni vednosti? Kaj je vzrok, kaj je razlog, zakaj je sedaj več pravil za prakso in manj menihov postane utrjeno v končni vednosti?"

30. "To je tako, Bhaddāli. Ko se čuteča bitja poslabšujejo in prava Dhamma izginja, je več pravil za prakso in manj menihov postane utrjenih v končni vednosti. Učitelj ne postavi pravila prakse za učence, dokler določene stvari, ki so osnova za vplive, ne postanejo očitne v skupnosti. Ko določene stvari, ki so osnova za vplive, postanejo očitne v skupnosti, postavi učitelj pravilo za prakso učencev z namenom, da se ubranijo teh stvari, ki so osnova za vplive.

31. Te stvari, ki so osnova za vplive, ne postanejo očitne tukaj v skupnosti, dokler skupnost ne doseže veličine. Ko skupnost doseže veličino, potem te stvari, ki so osnova za vplive, postanejo očitne v skupnosti in potem postavi učitelj pravilo za prakso učencev z namenom, da se ubranijo teh stvari, ki so osnova za vplive. Te stvari, ki so osnova za vplive, se ne pokažejo v skupnosti, dokler skupnost ne doseže vrhunca posvetnih pridobitev ... vrhunca slave ... vrhunca velikega učenja ... vrhunca dolgotrajnega slovesa. Ko skupnost doseže vrhunec dolgotrajnega slovesa, potem te stvari, ki so osnova za vplive, postanejo očitne v skupnosti in potem postavi učitelj pravilo za prakso učencev z namenom, da se ubranijo teh stvari, ki so osnova za vplive.

(PRISPODOBA O MLADEM ČISTOKRVNEM ŽREBCU)

32. Nekaj vas je bilo, Bhaddāli, ko sem učil Dhammo skozi prispodobo o mladem čistokrvnem žrebcu. Se spomniš tega, Bhaddāli?"

"Ne, častiti gospod."

"Kakšnemu razlogu pripisuješ to?"

"Častiti gospod, jaz sem bil dolgo časa tisti, ki ni opravljal prakse v skladu s pravilom učitelja."

"To ni edini vzrok ali edini razlog. Z obdanjem tvojega uma z mojim umom, sem dolgo časa vedel: 'Ko jaz učim Dhammo, se ta zavedeni mož za to ne zmeni, temu ne posveti pozornosti, se ne ukvarja z njo z vsem svojim umom, ne sliši Dhamme z željnimi ušesi.' Vendar, Bhaddāli, jaz te bom učil Dhammo skozi prispodobo o mladem čistokrvnem žrebcu. Poslušaj in skrbno pazi, kaj bom rekel."

"Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Bhaddāli.

Blaženi je rekel:

33. "Bhaddāli, predpostavimo, da vešč krotilec konj dobi dobrega čistokrvnega žrebca. Najprej ga navadi na nošenje uzde. Ko se žrebec navadi uporabljati uzdo, ker dela nekaj kar prej še nikoli ni delal, kaže nekaj zvijanja, trzanja in guganja, vendar skozi nenehno ponavljanje in postopno prakso, postane miren v tem delovanju.

Ko žrebec postane miren v tem delovanju, ga krotilec konj še naprej navaja na uzdo in jermenje. Ko se žrebec navaja na nošenje jermenja, ker dela nekaj kar prej še nikoli ni delal, kaže nekaj zvijanja, trzanja in guganja, vendar skozi nenehno ponavljanje in postopno prakso, postane miren v tem delovanju.

Ko žrebec postane miren v tem delovanju, ga krotilec konj pripravi na hojo v koraku, tekanje v krogu, v postavljanje na zadnje noge, v galopiranje, v naskok, v kraljevske protokole in običaje, v največjo okretnost, v najvišjo hitrost, v največjo krotkost. Ko se

žrebec navadi delati te stvari, ki jih prej še nikoli ni delal, kaže nekaj zvijanja, trzanja in izmikanja, vendar skozi nenehno ponavljanje in postopno prakso, postane miren v tem delovanju.

Ko žrebec postane miren v tem delovanju, ga krotilec konj nagradi z drgnjenjem in nego. Ko ima dobri čistokrvni žrebec teh deset dejavnikov, je vreden kralja, biti v službi kralja in se imeti za enega od dejavnikov kralja.

(DESET KVALITET MENIHA)

34. Tako tudi, Bhaddāli, ko ima menih deset kvalitet, je vreden darov, vreden gostoljubnosti, vreden ponudb, vreden spoštljivih pozdravov, je neprekosljivo področje zaslug za svet. Katerih je teh deset? Bhaddāli, menih ima: pravilni pogled nekoga, ki je onstran prakse,[3] pravilno misel nekoga, ki je onstran prakse, pravilni govor nekoga, ki je onstran prakse, pravilno dejanje nekoga, ki je onstran prakse, pravilni način življenja nekoga, ki je onstran prakse, pravilni napor nekoga, ki je onstran prakse, pravilno pozornost nekoga, ki je onstran prakse, pravilno zbranost nekoga, ki je onstran prakse, pravilno vednost nekoga, ki je onstran prakse in pravilno odrešitev nekoga, ki je onstran prakse.[4]

Ko ima menih teh deset kvalitet, je vreden darov, vreden gostoljubnosti, vreden ponudb, vreden spoštljivih pozdravov, je neprekosljivo področje zaslug za svet."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Bhaddāli je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] To se nanaša na Buddhovo prakso prehranjevanja s samo enim obrokom v dopoldnevu. V skladu z meniškimi pravili je menihom prepovedano jesti od poldneva do naslednje jutranje zore. Prehranjevanje le enkrat (v dopoldnevu) je priporočeno, vendar ne nujno.
[2] To je pravilo, ki prepoveduje prehranjevanje izven določenih časovnih omejitev. Je del meniškega pravilnika (*vinaye).*
[3] Nekdo onstran prakse je arahant.
[4] Pravilna vednost *(sammā ñāṇa)* je vednost, ki se nanaša na sad arahantstva, pravilna odrešitev (*sammā vimutti*) je arahantova osvoboditev od vseh nečistosti.

(MN 66) Laṭukikopama Sutta – Prispodoba o prepelici

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Anguttarāpancev, kjer je stalo njihovo mesto, imenovano Āpaṇa.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel in vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in odšel v Āpaṇo po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Āpaṇi in se vrnil s svoje poti, je po svojem obroku hrane odšel do nekega gozdička, da bi tam preživel dan. Ko je prišel v gozdiček je sedel k vznožju drevesa.

3. Zjutraj se je častiti Udāyi oblekel, vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in tudi on odšel v Āpaṇo po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Āpaṇi in se vrnil s svoje poti, je po svojem obroku hrane odšel do istega gozdička, da bi tam preživel dan. Ko je prišel v gozdiček je sedel k vznožju drevesa.

4. Ko je bil Udāyi v samoti, se je v njegovem umu pojavila naslednja misel: "Koliko neprijetnih stanj nam je Blaženi prihranil! Koliko prijetnih stanj nam je Blaženi priskrbel! Koliko slabih stanj nam je Blaženi prihranil! Koliko dobrih stanj nam je Blaženi priskrbel!"

5. Zvečer je častiti Udāyi prišel iz samote, odšel do Blaženega in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in mu rekel:

(PREHRANJEVANJE IZVEN PRAVEGA ČASA)

6. "Častiti gospod, ko sem bil v samoti, se je v mojem umu pojavila naslednja misel: 'Koliko neprijetnih stanj nam je Blaženi prihranil! ... Koliko dobrih stanj nam je Blaženi priskrbel!' Častiti gospod, prej smo jedli zvečer, zjutraj in čez dan, izven pravega časa. Potem je ob neki priliki Blaženi nagovoril menihe: 'Menihi, prosim opustite to prehranjevanje izven pravega časa.' Častiti gospod, bil sem vznemirjen in žalosten, misleč: 'Zvesti gospodarji nam dajo dobro hrano različnih vrst med dnevom, izven pravega časa, vendar nam je Blaženi rekel, da to opustimo, Vzvišeni nam je rekel, da se temu odrečemo.' Zaradi naše ljubezni in spoštovanja do Blaženega in zaradi sramu in strahu pred napačnim delovanjem, smo opustili dnevni obrok izven pravega časa.

Potem smo jedli samo zvečer in zjutraj. Ob neki priložnosti, je Blaženi nagovoril menihe: 'Menihi, prosim opustite ta nočni obrok hrane, ki je zunaj pravega časa.' Častiti gospod, bil sem vznemirjen in žalosten, misleč: 'Blaženi nam pravi, da opustimo bolj razkošnega od teh dveh naših obrokov, Vzvišeni nam je rekel, da ga opustimo.' Enkrat, častiti gospod, je nekdo dobil nekaj juhe čez dan in je rekel: 'Dajte to na stran in vsi skupaj jo bomo pojedli zvečer.' [Skoraj] vsa priprava obroka hrane poteka ponoči, malo podnevi. Zaradi naše ljubezni in spoštovanja do Blaženega in zaradi sramu in strahu pred napačnim delovanjem, smo opustili ta nočni obrok, ki je bil izven pravega časa.

Zgodilo se je, častiti gospod, da so menihi, ki so pešačili za miloščino v trdi temi noči, zašli v močvirje, padli v greznico, stopili v trnov grm in padli preko speče krave. Srečali so nasilneže, ki so že storili zločin in te, ki so ga nameravali, in spolno so jih zapeljevale ženske. Enkrat, častiti gospod, sem pešačil po miloščino v gosti, temi noči. Ženska, ki je pomivala posodo, me je videla ob blisku strele in je zakričala v grozi: 'Usmiljenje, hudič je prišel pome!' Rekel sem ji: 'Sestra, jaz nisem hudič, jaz sem menih, ki čaka na miloščino.' - 'Potem si menih, katerega mati je umrla in katerega oče je umrl! Bolje, menih, da si svoj trebuh odpreš z ostrim mesarskim nožem, kakor da se klatiš po miloščino za svoj trebuh v gosti,

temni noči!' Častiti gospod, ko sem se spomnil tega, sem pomislil: 'Koliko neprijetnih stanj nam je Blaženi prihranil! Koliko prijetnih stanj nam je Blaženi priskrbel! Koliko slabih stanj nam je Blaženi prihranil! Koliko dobrih stanj nam je Blaženi priskrbel!'"

(OPUŠČANJE)

7. "Prav tako, Udāyi, tukaj obstajajo nekateri zapeljani ljudje, ki ko jim rečem 'Opustite to,' pravijo: 'Kaj, takšno malenkost, takšno majhno stvar, kot je ta? 'Ta asket je veliko preveč zahteven!' In oni tega ne opustijo in kažejo nevljudnost do mene, kakor tudi proti tem menihom, ki si želijo prakse. Za njih ta stvar postane močna, krepka, žilava, vitalna ovijalka in debel jarem.

8. Predpostavimo, Udāyi, da je bila prepelica zvezana z razpadlo ovijalko in bi zato pričakovala poškodbo, ujetost ali smrt. Sedaj predpostavimo, da bi nekdo rekel: 'Razpadla ovijalka, s katero je ta prepelica zvezana in zato pričakuje poškodbo, ujetost ali smrt, je za njo šibka, slaba ovijalka brez vitalnosti.' Ali bi on govoril pravilno?"

"Ne, častiti gospod. Za to prepelico je razpadla ovijalka, s katero je zvezana in zato pričakuje poškodbo, ujetost ali smrt, močna, krepka, žilava, vitalna ovijalka in debel jarem."

"Tako tudi, Udāyi, tukaj obstajajo določeni zapeljani ljudje, ki ko jim rečem 'Opustite to' ... ne opustijo tistega in kažejo nevljudnost do mene, kakor tudi do teh menihov, ki si želijo prakse. Za njih ta stvar postane močna, krepka, žilava, vitalna ovijalka in debel jarem.

9. Udāyi, tukaj obstajajo določeni ljudje v narodu, ki ko jim rečem 'Opustite to,' rečejo: 'Kaj, takšno malenkost, takšno majhno stvar kot je ta, naj opustimo. Blaženi nam je rekel, naj jo opustimo, Vzvišeni nam je rekel, da se ji odpovemo.' In oni to opustijo in ne kažejo nevljudnosti do mene, kakor tudi ne do teh menihov, ki si želijo prakse. Ko so to opustili, živijo v miru, zadovoljno, umirjeno, preživljajo se z darovi drugih, imajo srce [tako odmaknjeno] kot divji jelen. Za njih ta ovijalka postane slabotna, šibka, gnijoča ovijalka brez vitalnosti.

10. Predpostavimo, Udāyi, kraljevega slona z okli dolgimi kot ojnica kočije, popolnoma odraslega po postavi, visokoraslega in navajenega na bojevanje, da je zvezan z močnimi usnjenimi jermeni. Z enostavnim majhnim obračanjem svojega telesa lahko prekine in pretrga jermene in potem gre kamorkoli hoče. Sedaj predpostavimo, da je nekdo rekel: 'Močni usnjeni jermeni s katerimi je ta kraljevi slon zvezan ... je za njega močna, krepka, žilava, vitalna ovijalka in debel jarem.' Ali bi on govoril pravilno?"

"Ne, častiti gospod. Močni usnjeni jermeni, s katerimi je ta kraljevi slon zvezan, ki jih z enostavnim majhnim obračanjem svojega telesa lahko prekine in pretrga in potem gre kamorkoli hoče, je za njega slabotna, šibka, gnijoča ovijalka brez vitalnosti."

"Tako tudi, Udāyi, tukaj obstajajo nekateri ljudje v narodu, ki ko jim rečem 'Opusti to' ... to opustijo in ne kažejo nevljudnosti do mene, kakor tudi ne do teh menihov, ki si želijo prakse. Ko so to opustili, živijo v miru, zadovoljno, umirjeno, preživljajo se z darovi drugih, imajo srce [tako odmaknjeno] kot divji jelen. Za njih ta stvar postane slabotna, šibka, gnijoča ovijalka brez vitalnosti.

11. Predpostavimo, Udāyi, revnega moža, brez denarja, brez sredstev, obubožanega, ki je imel razpadajočo kolibo, odprto za vrane, ne najboljše vrste, in razpadajočo posteljo iz protja, ne najboljše vrste, in nekaj žita in bučnih semen v loncu, ne najboljše vrste, in ženo, ne najboljše vrste. On morda vidi sedečega meniha v samostanskem parku v senci drevesa, ki ima roke in noge dobro umite, ko je pojedel slasten obrok in se sedaj posveča višjemu srcu. On lahko pomisli: 'Kako prijeten je asketizem! Kako zdrav je asketizem! Ko bi si le lahko obril svoje lase in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v

brezdomstvo!' Vendar ni sposoben opustiti svoje edine razpadajoče kolibe odprte za vrane, ne najboljše vrste, in razpadajoče postelje iz protja, ne najboljše vrste, in svojega žita in bučnih semen v loncu, ne najboljše vrste, in svoje žene, ne najboljše vrste, ni si sposoben obriti las in brade, si nadeti rumena oblačila in iti naprej od doma v brezdomstvo. Sedaj, predpostavimo, da je nekdo rekel: 'Ovijalke, s katerimi je ta mož zvezan, da ne more opustiti svoje edine razpadajoče kolibe ... in svoje žene podobne čarovnici, ne najboljše vrste, in si obriti las in brade, si nadeti rumena oblačila in iti naprej od domačega življenja v brezdomstvo – za njega so to slabotne, šibke, gnijoče ovijalke brez vitalnosti.' Ali bi on govoril pravilno?"

"Ne, častiti gospod. Te ovijalke, s katerimi je ta mož zvezan, da ne more opustiti svoje edine razpadajoče kolibe ... in svoje žene podobne čarovnici, ne najboljše vrste, in si obriti las in brade, si nadeti rumena oblačila in iti naprej od doma v brezdomstvo – za njega so to močne, krepke, žilave, vitalne ovijalke in debel jarem."

"Tako tudi, Udāyi, tukaj obstajajo določeni zapeljani ljudje, ki ko jim rečem 'Opustite to' ... ne opustijo tega in kažejo nevljudnost do mene, kakor tudi do teh menihov, ki si želijo prakse. Za njih ta stvar postane močna, krepka, žilava, vitalna ovijalka in debel jarem.

12. Predpostavimo, Udāyi, da bogatega gospodarja ali gospodarjev sin, z velikim bogastvom in premoženjem, z velikim številom zlatih palic, velikim številom kašč, velikim številom polj, veliko količino zemlje, velikim številom žena in velikim številom moških in ženskih sužnjev. On morda vidi sedečega meniha v samostanskem parku v senci drevesa, ki ima roke in noge dobro umite potem, ko je pojedel slasten obrok, in se sedaj posveča višjemu srcu. On lahko pomisli: 'Kako prijeten je asketizem! Kako zdrav je asketizem! Ko bi si samo lahko obril svoje lase in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v brezdomstvo!' In on je sposoben opustiti veliko število svojih zlatih palic, veliko število svojih kašč, veliko število svojih polj, veliko količino svoje zemlje, veliko število svojih žena, in veliko število svojih moških in ženskih sužnjev, on je sposoben obriti svoje lase in brado, si nadeti rumena oblačila in oditi naprej od doma v brezdomstvo. Predpostavimo, da je nekdo rekel: 'Ovijalke, s katerimi je ta gospodar ali gospodarjev sin zvezan, da je lahko opustil veliko število svojih zlatih palic ... veliko število svojih moških in ženskih sužnjev, in je obril svoje lase in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v brezdomstvo – za njega so to močne, krepke, žilave, vitalne ovijalke.' Ali bi on govoril pravilno?"

"Ne, častiti gospod. Ovijalke s katerimi je ta gospodar ali gospodarjev sin zvezan, da lahko opusti veliko število svojih zlatih palic ... veliko število svojih moških in ženskih sužnjev, in je obril svoje lase in brado, si nadel rumena oblačila in šel naprej od doma v brezdomstvo – za njega so to slabotne, šibke, gnijoče ovijalke brez vitalnosti.

Prav tako, Udāyi, obstajajo določeni ljudje v narodu, ki ko jim rečem 'Opusti to' ... to opustijo in ne pokažejo nevljudnosti do mene ali do teh menihov, ki želijo vaditi. Ko so to opustili, živijo v miru, zadovoljno, umirjeno, preživljajo se z darovi drugih, imajo srce [tako odmaknjeno] kot divji jelen. Za njih ta stvar postane slabotna, šibka, gnijoča ovijalka brez vitalnosti.

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

13. Udāyi, v svetu obstajajo štiri vrste posameznikov. Katere štiri?

14. Udāyi, nek posameznik prakticira pot odstranitve osnov za ponovno rojstvo, zavrnitve osnov za ponovno rojstvo. Ko prakticira pot, ga oblegajo spomini in namere, ki so povezane z osnovami za ponovno rojstvo. On jih dopušča, on jih ne opušča, jih ne odstrani, jih ne odpravi in ne zanika. Takšnega posameznika imenujem oviranega, ne

neoviranega. Zakaj je tako? Ker poznam določeno razliko v sposobnostih v tem posamezniku.

15. Udāyi, nek posameznik prakticira pot odstranitve osnov za ponovno rojstvo, zavrnitve osnov za ponovno rojstvo. Ko prakticira pot, ga oblegajo spomini in namere, ki so povezane z osnovami za ponovno rojstvo. On jih ne dopušča, on jih opušča, jih odstrani, jih odpravi in zanika. Tudi takšnega posameznika imenujem oviranega, ne neoviranega. Zakaj je tako? Ker poznam določeno razliko v sposobnostih v tem posamezniku.

16. Udāyi, nek posameznik prakticira pot odstranitve osnov za ponovno rojstvo, zavrnitve osnov za ponovno rojstvo. Ko prakticira pot, ga sedaj in potem, skozi presledke umanjkanja pozornosti oblegajo spomini in namere, ki so povezane z osnovami za ponovno rojstvo. Njegova pozornost je lahko počasna v nastajanju, toda spomine in namere hitro opusti, jih odstrani, jih odpravi in jih zanika. Prav tako, kot če bi mož pustil, da padejo dve ali tri kaplje vode na vročo železno ploščo, ki se je segrevala cel dan, in je padanje vodnih kapljic lahko počasno, vendar bodo kapljice hitro izhlapele in izginile. Tako tudi, nek posameznik prakticira pot ... Njegova pozornost je lahko počasna v nastajanju, toda spomine in namere hitro opusti, jih odstrani, jih odpravi in jih zanika. Tudi takšnega posameznika imenujem oviranega, ne neoviranega. Zakaj je tako? Ker poznam določeno razliko v sposobnostih v tem posamezniku.

17. Udāyi, nek posameznik, ko razume, da so osnove za ponovno rojstvo izvor neprijetnosti, se znebi osnov za ponovno rojstvo in je osvobojen z uničenjem osnov za ponovno rojstvo. Takšnega posameznika imenujem neoviranega, ne oviranega. Zakaj je tako? Ker poznam določeno razliko v sposobnostih v tem posamezniku.

(PET VEZI UŽITKOV)

18. Obstaja, Udāyi, pet vezi užitkov. Katerih pet? Objekti razločeni z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z užitki in izzivajo poželenje. Zvoki razločeni z ušesi ... Vonji razločeni z nosom ... Okusi razločeni z jezikom ... Otipljivosti razločene s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z užitki in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov.

19. Sedaj, Udāyi, užitek in veselje, ki se pojavita v odvisnosti od teh petih vezi užitkov, se imenuje užitek – umazan užitek, grob užitek, nizkoten užitek. Pravim, da te vrste zadovoljstva ne bi smeli zasledovati, ne bi smeli razvijati, ne bi smeli gojiti, ampak bi se ga morali bati.

20. Udāyi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umiritvijo misli in razmišljanja, on vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ...

21. To se imenuje blaženost odpovedi, blaženost samote, blaženost miru, blaženost prebujenja. Pravim, da bi bilo to vrsto užitka treba zasledovati, da bi ga morali razvijati, morali gojiti, da se ga ne bi smeli bati.

22. Udāyi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Sedaj to, jaz pravim, pripada vznemirjenosti. In kaj v tem pogledu pripada vznemirjenosti? Misel in razmišljanje, ki nista prenehala v njem, to je tisto, kar pripada vznemirjenosti.

23. Udāyi, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Sedaj to, jaz pravim, tudi pripada vznemirjenosti. In kaj v tem pogledu pripada

vznemirjenosti? Zadovoljstvo in užitek, ki nista prenehala v njem, to je tisto, kar pripada vznemirjenosti.

24. Udāyi, ko izgine zadovoljstvo ... menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Sedaj to, jaz pravim, prav tako pripada vznemirjenosti. In kaj v tem pogledu pripada vznemirjenosti? Mirnodušnost in prijetnost, ki nista prenehala v njem, to je tisto, kar pripada vznemirjenosti.

25. Udāyi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... Sedaj to, jaz pravim, pripada vznemirjenosti.

(OPUSTI, OBVLADAJ)

26. Udāyi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... To, jaz pravim, ni dovolj. Opusti jo, jaz pravim, obvladaj jo, jaz pravim. In kaj jo obvlada?

27. Udāyi, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti jo, jaz pravim, obvladaj jo, jaz pravim. In kaj jo obvlada?

28. Udāyi, ko izgine zadovoljstvo ... menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti jo, jaz pravim, obvladaj jo, jaz pravim. In kaj jo obvlada?

29. Udāyi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti jo, jaz pravim, obvladaj jo, jaz pravim. In kaj jo obvlada?

30. Udāyi, s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' menih vstopi in biva v področju neskončnega prostora. To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti ga, jaz pravim, obvladaj ga, jaz pravim. In kaj ga obvlada?

31. Udāyi, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' menih vstopi in biva v področju neskončne zavesti. To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti ga, jaz pravim, obvladaj ga, jaz pravim. In kaj ga obvlada?.

32. Udāyi, s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' menih vstopi in biva v področju ničnosti. To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti ga, jaz pravim, obvladaj ga, jaz pravim. In kaj ga obvlada?

33. Udāyi, s popolnim obvladanjem področja ničnosti, menih vstopi in biva v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. To obvlada. Toda tudi to, jaz pravim, ni dovolj. Opusti ga, jaz pravim, obvladaj ga, jaz pravim. In kaj ga obvlada?

34. Udāyi, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, menih vstopi in biva v prenehanju zaznavanja in čutenja. To obvlada. Tako jaz govorim o opuščanju celo področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Ali vidiš, Udāyi, katero oviro, majhno ali veliko, o katere opuščanju ne govorim?"

"Ne, častiti gospod."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Udāyi je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 67) Cātumi Sutta - Pri Cātumi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Cātumi v gozdičku indijskih kosmulj.

2. Takrat je petsto menihov, ki sta jih vodila častiti Sāriputta in častiti Mahā Moggallāna prišlo v Cātumo, da bi obiskali Blaženega. Ko so obiskujoči menihi izmenjevali pozdrave z domačimi menihi in so pripravljali svoja počivališča in pospravljali svojo posodo in zunanja oblačila, so bili glasni in hrupni.

(GLASNI IN HRUPNI MENIHI)

3. Potem je Blaženi nagovoril častitega Ānando: "Ānanda, kdo so ti glasni in hrupni ljudje? Človek bi pomislil, da so to ribiči, ki lovijo ribe."

"Častiti gospod, to je petsto menihov, ki jih vodita Sāriputta in Moggallāna in so prišli v Cātumo, da vidijo Blaženega. Ko so obiskujoči menihi izmenjevali pozdrave z domačimi menihi in so pripravljali svoja počivališča in pospravljali svojo posodo in zunanja oblačila, so bili glasni in hrupni."

4. "Potem, Ānanda, povej tem menihom v mojem imenu, da učitelj kliče častite."

"Da, častiti gospod," je odgovoril, odšel do teh menihov in jim rekel: "Učitelj kliče častite."

"Da, prijatelj," so odgovorili in odšli do Blaženega. Ko so mu izkazali spoštovanje, so sedli ob stran. Ko so to naredili, jih je Blaženi vprašal: "Menihi, zakaj ste tako glasni in hrupni? Človek bi pomislil, da ste ribiči, ki lovijo ribe."

"Častiti gospod, nas je petsto menihov, ki nas vodita Sāriputta in Moggallāna. Prišli smo v Cātumo, da vidimo Blaženega. Ko smo prišli na obisk, smo izmenjevali pozdrave z domačimi menihi in si pripravljali svoja počivališča in odlagali svoje posode in zunanja oblačila, zato smo bili glasni in hrupni."

5. "Pojdite, menihi, odslavljam vas. Vi ne morete živeti z mano."

"Da, častiti gospod," so odgovorili, se dvignili iz svojih sedežev in ko so se poklonili Blaženemu, so ga ob njihovi desni strani obšli, odšli do svojih počivališč, vzeli svoje posode in zunanje oblačilo ter odšli.

6. Ob tej priložnosti so se Sakyani iz Cātumā zbrali v svoji dvorani za zborovanja zaradi tega ali onega posla. Ko so zagledali v daljavi prihajati menihe, so odšli do njih in jih vprašali: "Kam ste namenjeni, častiti gospodje?"

"Prijatelji, Blaženi je odslovil skupnost menihov."

"Potem naj častiti sedejo. Morda lahko obnovimo njegovo zaupanje."

"Da, prijatelji," so odgovorili.

7. Potem so Sakyani iz Cātumā odšli do Blaženega in ko so mu izkazali spoštovanje, so sedli ob stran in mu rekli:

"Častiti gospod, naj se Blaženi veseli v skupnosti menihov, naj Blaženi pozdravi skupnost menihov. Naj Blaženi kaže milost do skupnosti menihov sedaj, kot je kazal milost do nje v preteklosti. Častiti gospod, tukaj so novi menihi, ki so pravkar šli naprej in pred kratkim prišli do te Dhamme in discipline. Če ne dobijo priložnosti videti Blaženega, se lahko v njih zgodi sprememba. Častiti gospod, kakor ko mlade sadike ne dobijo vode, se lahko zgodi v njih neka sprememba, tako tudi, častiti gospod, tam so novi menih, ki so pravkar šli naprej

in pred kratkim prišli do te Dhamme in discipline. Če ne dobijo priložnosti videti Blaženega, se lahko v njih zgodi neka sprememba. Častiti gospod, kakor ko mlado tele ne vidi svoje matere, se lahko v njem zgodi neka sprememba, tako tudi, častiti gospod, tam so novi menihi, ki so pravkar šli naprej, pravkar prišli do te Dhamme in discipline. Če ne dobijo priložnosti videti Blaženega, se lahko v njih zgodi neka sprememba. Častiti gospod, naj se Blaženi veseli v skupnosti menihov, naj Blaženi pozdravi skupnost menihov. Naj Blaženi pokaže milost do skupnosti menihov, kot je kazal milost do nje v preteklosti."

8. Potem je Brahmā Sahampati spoznal misel v Blaženem, zato je tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, izginil iz brahmānskega sveta in se pojavil pred Blaženim. Uredil si je svoje gornje oblačilo na eno ramo in z iztegnjenimi rokami v spoštljiv pozdrav rekel Blaženemu:

9. "Častiti gospod, naj Blaženi uživa v skupnosti menihov, naj Blaženi pozdravi skupnost menihov, ... (kot v §7) ... kot je kazal milost do nje v preteklosti."

10. Sakyani iz Cātumā in Brahmā Sahampati so bili sposobni obnoviti zaupanje Blaženega s prispodobama sadik in mladega telička.

11. Potem je Mahā Moggallāna tako nagovoril menihe: "Vstanite, prijatelji, vzemite svoje posode in zunanja oblačila. Zaupanje Blaženega so obnovili Sakyani iz Cātumā in Brahmā Sahampati s prispodobama sadik in mladega telička."

12. "Da, prijatelj," so odgovorili in vzeli svoje posode in zunanja oblačila, odšli do Blaženega, mu izkazali spoštovanje in sedli ob stran. Ko so tako naredili je Blaženi vprašal častitega Sāriputto: "Kaj si mislil, Sāriputta, ko sem odslovil skupnost menihov?"

"Častiti gospod, mislil sem tako: 'Blaženi je odslovil skupnost menihov. Blaženi bo sedaj bival brezdelen, vdan prijetnemu bivanju tukaj in sedaj. In tudi mi bomo sedaj bivali brezdelni, vdani prijetnemu bivanju tukaj in sedaj.'"

"Prenehaj, Sāriputta, prenehaj! Takšno misel ne bi smel vzdrževati"

13. Potem je Blaženi nagovoril častitega Mahā Moggallāna: "Kaj si mislil, Moggallāna, ko sem odslovil skupnost menihov?"

"Častiti gospod, mislil sem tako: 'Blaženi je odslovil skupnost menihov. Blaženi bo sedaj bival brezdelen, vdan prijetnemu bivanju tukaj in sedaj. Sedaj bova častiti Sāriputta in jaz vodila skupnost menihov.'"

"Dobro, dobro, Moggallāna! Bodisi bom jaz vodil skupnost menihov, bodisi bosta Sāriputta in Moggallāna."

14. Potem je Blaženi nagovoril menihe:

(ŠTIRI VRSTE STRAHOV)

"Menihi, obstaja štiri vrste strahov, ki jih lahko pričakuje ta, ki gre v vodo. Katere štiri? To so: strah pred valovi, strah pred krokodili, strah pred vrtinci in strah pred morskimi psi. To so štiri vrste strahov, ki jih lahko pričakuje ta, ki gre v vodo.

15. Tako tudi, menihi, obstaja štiri vrste strahov, ki jih lahko pričakuje določen posameznik, ki gre naprej od doma v brezdomstvo v tej Dhammi in disciplini. Katere štiri? To so: strah pred valovi, strah pred krokodili, strah pred vrtinci in strah pred morskimi psi.

16. Kaj, menihi, je **strah pred valovi**? Nek pripadnik naroda gre naprej zaradi prepričanja od doma v brezdomstvo, misleč: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Sigurno je končanje

te celotne količine neprijetnosti lahko znano.' Ko je tako odšel naprej, so mu njegovi tovariši v svetem življenju svetovali: 'Ti moraš tako iti tja in nazaj, ti moraš tako gledati naprej in vstran, ti moraš tako prepogniti in zravnati svoje ude, ti moraš tako nositi pokrpan plašč, skodelo in oblačila.' Potem pomisli: 'Prej, ko smo živeli doma, smo mi svetovali in poučevali druge, in sedaj ti [menihi], ki izgledajo kot da so naši sinovi ali vnuki mislijo, da lahko oni svetujejo in poučujejo nas.' In tako opusti prakso in se vrne v običajno življenje. On je ta, ki je opustil prakso in se vrnil v običajno življenje, ker je bil prestrašen s strahom pred valovi. Torej, 'valovi' je izraz za jezo in razdraženost.

17. Kaj, menihi, je **strah pred krokodili**? Nek pripadnik naroda gre naprej zaradi prepričanja, od doma v brezdomstvo, misleč: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Sigurno se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Potem, ko je tako odšel naprej, so mu njegovi tovariši v svetem življenju svetovali: 'To lahko zaužiješ, tega ne smeš zaužiti, to lahko ješ, tega ne smeš jesti, to lahko poskusiš, tega ne smeš poskusiti, to lahko piješ, tega ne smeš piti.[1] Lahko zaužiješ kar je dovoljeno, ne smeš zaužiti kar ni dovoljeno, lahko ješ kar je dovoljeno, ne smeš jesti kar ni dovoljeno, lahko poskusiš kar je dovoljeno, ne smeš poskusiti kar ni dovoljeno, lahko piješ kar je dovoljeno, ne smeš piti kar ni dovoljeno. Lahko zaužiješ hrano ob pravem času, ne smeš zaužiti hrane izven pravega časa, lahko ješ ob pravem času, ne smeš jesti izven pravega časa, lahko poskusiš hrano ob pravem času, ne smeš poskusiti hrane izven pravega časa, lahko piješ ob pravem času, ne smeš piti izven pravega časa.'

Potem je pomislil: 'Prej, ko smo živeli doma, smo zaužili kar smo hoteli in nismo zaužili tistega kar nismo hoteli. Jedli smo kar smo hoteli in nismo jedli tistega kar nismo hoteli. Okušali smo kar smo hoteli in nismo okušali tistega kar nismo hoteli. Pili smo kar smo hoteli in nismo pili tistega kar nismo hoteli. Zaužili smo kar je bilo dovoljeno in kar ni bilo dovoljeno. Jedli smo kar je bilo dovoljeno in kar ni bilo dovoljeno. Okušali smo kar je bilo dovoljeno in kar ni bilo dovoljeno. Pili smo kar je bilo dovoljeno in kar ni bilo dovoljeno. Zaužili smo hrano ob pravem času in izven pravega časa. Jedli smo hrano ob pravem času in izven pravega časa. Okušali smo hrano ob pravem času in izven pravega časa. Pili smo ob pravem času in izven pravega časa. Sedaj, ko nam zvesti gospodarji dajejo dobro hrano različne vrste med dnevom, izven pravega časa, se zdi, da smo si [menihi] nadeli nagobčnik na svoja usta.' In tako opusti prakso in se vrne v običajno življenje. On je ta, ki je opustil prakso in se vrnil v običajno življenje, ker je bil prestrašen s strahom pred krokodili. Torej, 'krokodil' je izraz za požrešnost.

18. Kaj, menihi, je **strah pred vrtinci**? Nek pripadnik naroda gre naprej od doma v brezdomstvo zaradi prepričanja, misleč: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Sigurno se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Ko je tako odšel naprej od doma v brezdomstvo, se zjutraj se obleče in vzame svojo skledo in zunanje oblačilo in gre v vas ali mesto po miloščino s svojim nevarovanim telesom, s svojim nevarovanim govorom, z nevzpostavljeno pozornostjo in z neobrzdanimi sposobnostmi čutil. Tam vidi nekega gospodarja ali gospodarjevega sina opremljenega in obdarjenega s petimi vezmi užitkov, ki uživa v njih. On pomisli: 'Prej, ko smo živeli doma, smo bili opremljeni in obdarjeni s petimi vezmi užitkov in smo uživali v njih. Moja družina je bila bogata, delal sem lahko oboje, užival v bogastvu in delal dobro.' In tako opusti prakso in se vrne v običajno življenje. On je ta, ki je opustil prakso in se vrnil v običajno življenje, ker se je bal vrtincev. Torej, 'vrtinec' je izraz za pet vezi užitkov.

19. Kaj, menihi, je **strah pred morskimi psi**? Nek pripadnik naroda gre naprej zaradi prepričanja, od doma v brezdomstvo, misleč: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi,

tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Sigurno se lahko spozna konec te velike neprijetnosti.' Ko je tako odšel naprej, ko je jutro, se obleče in vzame svojo skledo in zunanje oblačilo, gre v vas ali mesto po miloščino, s svojim nevarovanim telesom, s svojim nevarovanim govorom, z nevzpostavljeno pozornostjo in z neobrzdanimi čutnimi sposobnostmi. Tam vidi lahno odeto, lahno oblečeno žensko. Ko vidi takšno žensko, poželenje okuži njegovo srce. Ker je njegovo srce okuženo s poželenjem, pozabi na prakso in se vrne v običajno življenje. On je ta, ki je opustil prakso in se vrnil v običajno življenje, ker je bil prestrašen s strahom pred morskimi psi. Torej, 'morski pes' je izraz za žensko.

20. Menihi, to so štiri vrste strahu, ki se lahko pričakuje pri določenih posameznikih, ki so šli naprej od doma v brezdomstvo v tej Dhammi in Disciplini."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Pali uporablja dve različni besedi, ki označujeta različne tipe hrane: *khādaniya*, "hrana ki se zaužije," in vsebuje vse različice zelenjave, oreščkov, sadja, krompirjev, itd. in *bhojanīya*, "hrana, ki se je," in vsebuje hrano narejeno iz žit, mesa in rib. Stvari, ki se poskusijo (*sāyitabba*), vključujejo lahka okrepčila.

(MN 68) Naḷakapāna Sutta – Pri Naḷakapāni

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Kosala pri Naḷakapāni, v gozdičku Palāsa.

2. Takrat je mnogo zelo znanih pripadnikov naroda odšlo iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo pod Blaženim - častiti Anuruddha, častiti Nandiya, častiti Kimbila, častiti Bhagu, častiti Kuṇḍadhāna, častiti Revata, častiti Ānanda in drugi zelo znani pripadniki naroda.

(UŽIVANJE V SVETEM ŽIVLJENJU)

3. Blaženi je sedel na odprtem, obkrožen s skupino menihov. V mislih na tiste pripadnike naroda je nagovoril menihe: "Menihi, ti pripadniki naroda, ki so odšli iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo pod mano – ali oni uživajo v svetem življenju?"

Ko je bilo to rečeno, so bili menihi tiho.

V drugo in v tretje je sklicujoč se na te pripadnike naroda, nagovoril menihe: "Menihi, ti pripadniki naroda, ki so odšli iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo pod mano – ali oni uživajo v svetem življenju?"

V drugo in v tretje so bili ti menihi tiho.

4. Potem je Blaženi pomislil: "Kaj če vprašam te pripadnike naroda?"

Nagovoril je častitega Anuruddha: "Anuruddha, ali vi vsi uživate v svetem življenju?"

"Gotovo, častiti gospod, mi uživamo v svetem življenju."

5. "Dobro, dobro, Anuruddha! Primerno je za vse vas pripadnike naroda, ki ste šli iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo pod mano, da uživate v svetem življenju. Ker ste še vedno oskrbljeni z blagoslovom mladosti, črnolasi mladi moški v pomladi življenja, bi se lahko vdajali v čutne užitke, pa ste kljub temu šli naprej od doma v brezdomstvo. To ni zato, ker so vas spodili kralji, da ste šli naprej od doma v brezdomstvo ali ker so vas nagnali tatovi ali dolžnost do obveznosti, strah ali hotenje po preživljanju. Vi niste šli iz prepričanja naprej od doma v brezdomstvo ampak, ko ste premislili: 'Jaz sem žrtev rojstva, staranja in smrti, skrbi, tožbe, bolečine, gorja in obupa. Jaz sem žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti. Sigurno se lahko spozna konec te velike neprijetnosti'?" - "Da, častiti gospod."

6. "Kaj naj naredi, Anuruddha, pripadnik naroda, ki je tako šel naprej? Ko še vedno ne doseže zadovoljstva in prijetnosti, ki sta odmaknjena od čutnih užitkov in odmaknjena od slabih stanj ali nekega še bolj mirnega stanja kot je to, želja napade njegovo srce in ostane, zloba napade njegovo srce in ostane, otopelosti in zaspanost napadeta njegovo srce in ostaneta, nemir in zaskrbljenost napadeta njegovo srce in ostaneta, dvom napade njegovo srce in ostane, nezadovoljstvo napade njegovo srce in ostane, utrujenost napade njegovo srce in ostane. Tako je, ko še vedno ne doseže zadovoljstva in prijetnosti, ki sta odmaknjena od čutnih užitkov in odmaknjena od slabih stanj ali nekega še bolj mirnega stanja kot je to. Ko doseže zadovoljstvo in prijetnost, ki sta odmaknjena od čutnih užitkov in odmaknjena od slabih stanj ali nekega še bolj mirnega stanja kot je to, želja ne napade njegovega uma in ostane, zloba ... otopelosti in zaspanost ... nemir in zaskrbljenost ... dvom ... nezadovoljstvo ... utrujenost ne napade njegovega uma in ostane. Tako je, ko doseže zadovoljstvo in prijetnost, ki sta odmaknjena od čutnih užitkov in odmaknjena od slabih stanj ali nekega še bolj mirnega stanja kot je to.

7. Kako potem, Anuruddha, ali vsi mislite o meni na tak način: 'Tathāgata ni opustil vplivov, ki onesnažujejo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do prihodnjega rojstva, staranja in smrti. Tathāgata uporabi eno stvar po razmisleku, vztraja pri naslednji stvari po razmisleku, se izogne tretji stvari po razmisleku in odstrani četrto stvar po razmisleku'?"

"Ne, častiti gospod, mi ne mislimo o Blaženem na tak način. Mi mislimo o Blaženem na ta način: 'Tathāgata je opustil vplive, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do prihodnjega rojstva, staranja in smrti. Zato Tathāgata uporabi eno stvar po razmisleku, vztraja pri naslednji stvari po razmisleku, se izogne tretji stvari po razmisleku in odstrani četrto stvar po razmisleku."

"Dobro, dobro, Anuruddha! Tathāgata je opustil vplive, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, povzročajo težave, zorijo v neprijetnost in vodijo do prihodnjega rojstva, staranja in smrti. Odrezal jih je pri koreninah, jih naredil kot palmin štor, jih odstranil, da niso več predmet bodočega nastajanja. Prav tako kot palma, katere krošnja je odrezana, ni sposobno nadaljnje rasti, tako je tudi Tathāgata opustil vplive, ki onesnažijo ... jih odrezal pri koreninah, jih naredil kot palmin štor, jih odstranil, da niso več predmet bodočega nastajanja.

(OZNANILA TATHĀGATE)

8. Kaj misliš, Anuruddha? Kakšen namen Tathāgata vidi v tem, da ko učenec umre, takole oznani njegovo ponovno pojavitev: 'Ta in ta se je ponovno pojavil na tem in tem mestu, ta in ta se je ponovno pojavil na tem in tem mestu'?"

"Častiti gospod, naša učenja so zakoreninjena v Blaženem, vodi nas Blaženi, Blaženega imamo za svoje zatočišče. Bilo bi dobro, če bi Blaženi razložil pomen teh besed. Ko ga bodo slišali od Blaženega, si ga bodo menihi zapomnili."

9. "Anuruddha, ni zaradi zavajanja ljudi ali laskanja ljudem ali za namen dobička, časti ali slovesa ali z mislijo, 'Naj me ljudje poznajo, da sem tak,' da ko učenec umre, Tathāgata oznani njegovo ponovno pojavitev: 'Ta in ta se je ponovno pojavil na takšnem in takšnem mestu.' To je zato, ker obstajajo zvesti pripadniki naroda, ki so navdušeni in razveseljeni s tem kar je vzvišeno, ki ko slišijo to, usmerijo svoje srce v tako stanje in to vodi do njihovega blagostanja in sreče za dolgo časa.

10. Tako **menih** sliši: 'Menih, imenovan tako in tako je umrl. Blaženi je oznanil za njega: "On je bil utrjen v končni vednosti.'" In on je bodisi sam videl tega častitega, bodisi slišal o njem: 'Vrlina tega častitega je bila taka, njegovo stanje [zbranosti] je bilo tako, njegova modrost je bila taka, njegovo bivanje [v dosežkih] je bilo tako, njegova odrešitev je bila taka.' Ko se spomni njegovega prepričanja, vrline, učenja, velikodušnosti in modrosti, on usmeri svoje srce k takemu stanju. Na ta način menih udobno biva.

11. Tako menih sliši: 'Menih imenovan tako in tako je umrl. Blaženi je oznanil za njega: "Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je spontano ponovno pojavil [v Čistem bivališču] in bo tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.'" In on je bodisi sam videl tega častitega ... on usmeri svoje srce k takemu stanju. Na ta način menih udobno biva.

12. Tako menih sliši: 'Menih imenovan tako in tako je umrl. Blaženi je oznanil za njega: "Z uničenjem treh ovir in s slabljenjem pohlepa, sovraštva in zablode je postal enkratni povratnik, ki se še enkrat vrne na ta svet, da konča neprijetnost.'" In on je bodisi sam videl tega častitega ... usmeri svoje srce k takemu stanju. Na ta način menih udobno biva.

13. Tako menih sliši: ‘Menih imenovan tako in tako je umrl. Blaženi je oznanil za njega: “Z uničenjem treh ovir je vstopil v tok, nič več predmet pogube, vezanja [za odrešitev], usmerjen k prebujenju.’” In on je bodisi sam videl tega častitega … usmeri svoje srce k takemu stanju. Tudi na takšen način menih udobno biva.

14. Tako **nuna** sliši: ‘Nuna imenovana tako in tako je umrla. Blaženi je oznanil za njo: “Ona je bila utrjena v končni vednosti.’” In ona je bodisi sama videla to nuno, bodisi je slišala o njej: ‘Vrlina te nune je bila taka, njeno stanje [zbranosti] je bilo tako, njena modrost je bila taka, njeno bivanje [v dosežkih] je bilo tako, njena odrešitev je bila taka.’ Ko se spomni njenega prepričanja, vrline, učenja, velikodušnosti in modrosti, ona usmeri svoje srce k takemu stanju. Na ta način nuna udobno biva.

15. Tako nuna sliši: ‘Nuna, imenovana tako in tako je umrla. Blaženi je oznanil za njo: “Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je ponovno spontano pojavila [v Čistem bivališču] in bo tam dosegla končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnila iz tistega sveta.” …

16. ‘O njej je izjavil: “ Z uničenjem treh ovir in s slabljenjem pohlepa, sovraštva in zablode je postala enkratni povratnik, ki se še enkrat vrne na ta svet, da dokonča neprijetnost.” …

17. ‘O njem je izjavil:: “ Z uničenjem treh ovir je vstopila v tok, nič več predmet pogube, vezanja [za odrešitev], usmerjena k prebujenju.’” In ona je bodisi sama videla to nuno … usmeri svoje srce k takemu stanju. Tudi na takšen način nuna udobno biva.

18. Tako **moški laični sledilec** sliši: ‘Moški laični sledilec imenovan tako in tako je umrl. Blaženi je oznanil za njega: “Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je ponovno spontano pojavil [v Čistem bivališču] in bo tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.” …

19. ‘O njem je izjavil: “Z uničenjem treh ovir in s slabljenjem pohlepa, sovraštva in zablode, je postal enkratni povratnik, ki se še enkrat vrne na ta svet, da konča neprijetnost.” …

20. ‘O njem je izjavil: “Z uničenjem treh ovir je vstopil v tok, nič več predmet pogube, vezanja [za odrešitev], usmerjen k prebujenju.’” In on je bodisi sam videl tega častitega, bodisi slišal o njem: ‘Vrlina tega častitega je bila taka, njegovo stanje [zbranosti] je bilo tako, njegova modrost je bila taka, njegovo bivanje [v dosežkih] je bilo tako, njegova odrešitev je bila taka.’ Ko se spomni njegove prepričanja, vrline, učenja, velikodušnosti in modrosti, usmeri svoje srce k takemu stanju. Tudi na ta način moški laični sledilec udobno biva.

21. Tako **ženska laična sledilka** sliši: ‘Ženska laična sledilka imenovana tako in tako je umrla. Blaženi je oznanil za njo: “Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je ponovno spontano pojavila [v Čistem bivališču] in bo tam dosegla končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnila iz tistega sveta.” …

22. ‘O njej je izjavil: “Z uničenjem treh ovir in s slabljenjem pohlepa, sovraštva in zablode, je postala enkratni povratnik, ki se še enkrat vrne na ta svet, da konča neprijetnost.” …

23. ‘O njej je izjavil: “Z uničenjem treh ovir je vstopila v tok, nič več predmet pogube, vezanja [za odrešitev], usmerjena k prebujenju.’” In ona je bodisi sama videla to nuno, bodisi slišal o njej: ‘Vrlina te nune je bila taka, njeno stanje [zbranosti] je bilo tako, njena modrost je bila taka, njeno bivanje [v dosežkih] je bilo tako, njena odrešitev je bila taka.’ Ko se je spomnila njenega prepričanja, vrline, učenja, velikodušnosti in modrosti, usmeri svoje srce k takemu stanju.’” Tudi na takšen način ženska laična sledilka udobno biva.

24. Tako, Anuruddha, ni zaradi zavajanja ljudi ali laskanja ljudem ali za namen dobička, časti ali slovesa ali z mislijo, ‘Naj me ljudje poznajo, da sem tak,’ da ko je učenec umrl, Tathāgata oznani njegovo ponovno pojavitev: ‘Ta in ta se je ponovno pojavil na tem mestu, ta in ta se

je ponovno pojavil na onem mestu.' To je zato, ker obstajajo zvesti pripadniki naroda, ki so navdušeni in razveseljeni s tem, kar je vzvišeno, ki ko slišijo to, usmerijo svoje srce v tako stanje in to vodi do njihovega blagostanja in sreče za dolgo časa."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Anuruddha je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 69) Gulissāni Sutta - Gulissāni

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je menih Gulissāni, ki je bival v gozdu in je bil slabega obnašanja, prišel na obisk k meniški skupnosti zaradi tega ali onega posla. Častiti Sāriputta je glede meniha Gulissānija tako nagovoril menihe:

(OBNAŠANJE MENIHA, KI BIVA V GOZDU)

3. "Prijatelji, ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj bo spoštljiv in ustrežljiv do svojih tovarišev v svetem življenju. Če je nespoštljiv in neustrežljiv do svojih tovarišev v svetem življenju, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker je nespoštljiv in neustrežljiv do svojih tovarišev v svetem življenju?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, spoštljiv in ustrežljiv do svojih tovarišev v svetem življenju.

4. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj bo vešč v dobrem obnašanju glede sedežev: 'Sedel bom na takšen način, da ne bom kratil sedežev starejšim menihom in ne bom odrekel sedeža novim menihom.' Če ni vešč v dobrem obnašanju z ozirom na sedeže, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker niti ne ve, kaj spada k dobremu obnašanju?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, vešč v dobrem obnašanju glede sedežev.

5. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj ne gre v vas prezgodaj ali se vrne iz nje pozno v dnevu. Če gre v vas prezgodaj in se vrne pozno v dnevu, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker gre v vas prezgodaj in se vrne iz nje pozno v dnevu?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, naj v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, ne gre v vas prezgodaj ali se vrne pozno v dnevu.

6. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj ne obišče družin pred kosilom ali po kosilu. Če gre obiskati družine pred kosilom ali po kosilu, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Gotovo ta častiti gozdni prebivalec, ko živi sam v gozdu in dela kar hoče, mora biti navajen opravljati obiske ob neprimernem času, ker se obnaša tako, ko pride v meniško skupnost.' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, ne bi smel v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, obiskati družin pred kosilom ali po kosilu.

7. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj ne bo ošaben in domišljav. Če je ošaben in domišljav, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Gotovo mora biti ta častiti gozdni prebivalec, ko živi sam v gozdu in dela kar hoče, na splošno ošaben in domišljav, ker se tako obnaša, ko pride v meniško skupnost.' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, ne bi smel v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, biti ošaben in domišljav.

8. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj ne bo robatega jezika in zanikrnega govora. Če je robatega jezika in zanikrnega govora, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker je robatega jezika in zanikrnega govora?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, naj ne bo v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, robatega jezika in zanikrnega govora.

9. Ko menih, ki biva v gozdu, pride do meniške skupnosti in živi v meniški skupnosti, naj lahko sprejema kritiko in se druži z dobrimi prijatelji. Če težko sprejema kritiko in se druži s slabimi prijatelji, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker težko sprejema kritiko in se druži s slabimi prijatelji?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral v gozdu bivajoči menih, ki pride v meniško skupnost in živi v meniški skupnosti, lahko sprejeti kritiko in se družiti z dobrimi prijatelji.

10. Menih, ki biva v gozdu, naj varuje vrata svojih čutnih sposobnosti. Če ne varuje vrat svojih čutnih sposobnosti, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker on ne varuje vrat svojih čutnih sposobnosti?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi v gozdu bivajoči menih moral varovati vrata svojih čutnih sposobnosti.

11. Menih, ki biva v gozdu, naj bo zmeren v hrani. Če ni zmeren v hrani, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ni zmeren v hrani?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih zmeren v hrani.

12. Menih, ki biva v gozdu, naj bo predan budnosti. Če ni predan budnosti, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ni predan budnosti?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih predan budnosti.

13. Menih, ki biva v gozdu, naj bo marljiv. Če ni marljiv, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker je len?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih marljiv.

14. Menih, ki biva v gozdu, naj bo utrjen v pozornosti. Če ni pozoren, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ni pozoren?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih utrjen v pozornosti.

15. Menih, ki biva v gozdu, naj bo zbran. Če ni zbran, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ni zbran?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih zbran.

16. Menih, ki biva v gozdu, naj bo moder. Če ni moder, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ni moder?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi moral biti v gozdu bivajoči menih moder.

17. Menih, ki biva v gozdu, se naj posveti višji Dhammi in višji disciplini. Obstajajo ti, ki postavijo v gozdu bivajočemu menihu vprašanje o višji Dhammi in višji disciplini. Če na vprašanje ne uspe odgovoriti, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ko je

vprašan o višji Dhammi in višji disciplini, on ne uspe odgovoriti?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi se moral v gozdu bivajoči menih posvečati višji Dhammi in višji disciplini.

18. Menih, ki biva v gozdu, se naj posveti tem osvoboditvam, ki so mirne in nesnovne, ki presegajo snov. Obstajajo ti, ki postavijo v gozdu bivajočemu menihu vprašanje o osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, ki presegajo snov. Če na vprašanje ne uspe odgovoriti, bodo obstajali ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker ko je vprašan glede osvoboditev, ki so mirne in nesnovne, ki presegajo snov, on ne uspe odgovoriti?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi se moral v gozdu bivajoči menih posvečati osvoboditvam, ki so mirne in nesnovne, ki presegajo snov.

19. Menih, ki biva v gozdu, se naj posveti neobičajnim stanjem. Obstajajo ti, ki postavijo v gozdu bivajočemu menihu vprašanje o neobičajnem stanju. Če ne uspe odgovoriti, obstajajo ti, ki bi rekli o njem: 'Kaj je ta častiti gozdni prebivalec pridobil s svojim samotnim bivanjem v gozdu, ko je delal kar je hotel, ker niti ne pozna cilja, zaradi katerega je odšel naprej?' Ker bodo obstajali ti, ki bi to rekli o njem, bi se moral v gozdu bivajoči menih posvečati neobičajnim stanjem."

20. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Moggallāna vprašal častitega Sāriputto: "Prijatelj Sāriputta, ali se naj teh stvari lotijo in prakticirajo samo menihi, ki bivajo v gozdu ali pa tudi ti, ki bivajo blizu vasi?"

"Prijatelj Moggallāna, teh stvari se naj lotijo in jih prakticirajo ne samo menihi, ki bivajo v gozdu, ampak tudi ti, ki bivajo blizu vasi."

(MN 70) Kīṭāgiri Sutta - V Kīṭāgiriju

(NOČNO PREHRANJEVANJE)

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov potoval po deželi Kāsi. Tam je nagovoril menihe:

2. "Menihi, jaz se odrekam nočnemu prehranjevanju. Ko tako ravnam, sem brez bolezni in težav in uživam zdravje, moč in udobno življenje. Dajte, menihi, odrecite se nočnemu prehranjevanju. Ko boste tako ravnali, boste tudi vi brez bolezni in težav in boste uživali zdravje, moč in udobno življenje."

"Da, častiti gospod," so odgovorili.

3. Ko je Blaženi potoval po etapah po deželi Kāsi, je prispel v mesto Kīṭāgiri in se tam ustavil.

4. Takrat so menihi, ki sta jih vodila Assadži in Punabbasu, prebivali v Kīṭāgiriju. Številni menihi so odšli k njim in jim povedali: "Prijatelji, Blaženi in skupnost menihov se zdaj odreka nočnemu prehranjevanju. Ko tako ravnajo, so brez bolezni in težav in uživajo zdravje, moč in udobno življenje. Dajte, prijatelji, tudi vi se odrecite nočnemu prehranjevanju. Ko boste tako ravnali, boste tudi vi brez bolezni in težav in boste uživali zdravje, moč in udobno življenje." Ko je bilo to izrečeno, so menihi, ki sta jih vodila Assadži in Punabbasu, odgovorili tem menihom: "Prijatelji, mi jemo zvečer, zjutraj in podnevi v neprimernem času. Na tak način smo brez bolezni in težav in uživamo zdravje, moč in udobno življenje. Zakaj bi opustili [korist] vidno tukaj in zdaj, da bi si prizadevali [doseči korist] v prihodnosti? Mi bomo jedli zvečer, zjutraj in podnevi v neprimernem času."

5. Ker menihi niso mogli prepričati menihov, ki sta jih vodila Assadži in Punabbasu, so odšli do Blaženega. Ko so se mu poklonili, so sedli na stran in mu povedali vse, kar se je zgodilo in dodali: "Častiti gospod, ker nismo mogli prepričati menihov, ki jih vodita Assadži in Punabbasu, poročamo o tej zadevi Blaženemu."

6. Potem je Blaženi nagovoril nekega meniha: "Pridi, menih, povej v mojem imenu menihoma Assadžiju in Punabbasu, da ju kliče učitelj."

"Da, častiti gospod," je odgovoril in odšel do menihov Assadžija in Punabbasa in jima povedal: "Učitelj vaju kliče, prijatelja."

"Da, prijatelj," sta odgovorila in odšla do Blaženega. Ko sta se mu poklonili, sta sedla na stran. Blaženi je rekel: "Meniha, je res, da ko so številni menihi šli do vas in vam rekli: 'Prijatelji, Blaženi in skupnost menihov se zdaj odreka nočnemu prehranjevanju ... Dajte, prijatelji, odrecite se nočnemu prehranjevanju ... ,' ste odgovorili tem menihom: 'Prijatelji, mi jemo zvečer ... Zakaj bi opustili [korist] vidno tukaj in zdaj, da bi si prizadevali [da bi dosegli korist] v prihodnosti? Mi bomo jedli zvečer, zjutraj in podnevi v neprimernem času'?" - "Da, častiti gospod."

(O VRSTAH OBČUTKOV)

"Meniha, ste me videli učiti Dhammo na tak način: 'Ne glede na to kar ta posameznik doživlja ali prijetnost ali neprijetnost ali niti neprijetnost niti prijetnost, se slaba stanja zmanjšujejo v njem in dobra stanja povečajo'?" - "Ne, častiti gospod."

7. "Meniha, na tak način me niste videli učiti Dhamme: 'Ko nekdo čuti določeno vrsto prijetnega občutka, se slaba stanja povečajo v njem in dobra stanja zmanjšajo, vendar, ko nekdo čuti druge vrste prijetnega občutka, se slaba stanja v njem zmanjšajo in dobra stanja

povečajo. Ko nekdo čuti določeno vrsto neprijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo, vendar, ko nekdo čuti drugo vrsto neprijetnega občutka, se v njem slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo. Ko nekdo čuti določeno vrsto niti neprijetnega niti prijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo, vendar, ko nekdo čuti drugo vrsto niti neprijetnega niti prijetnega občutka, se v njem slaba stanja zmanjšajo in dobra povečajo'?" - "Da, častiti gospod."

8. "Dobro, meniha. In če bi mi bilo neznano, nevideno, neugotovljeno, neuresničeno, nedotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti določeno vrsto prijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo,' ali bi bilo to skladno z mano, če tega ne bi vedel, da bi mu rekel: 'Opusti takšno vrsto prijetnega občutka'?" - "Ne, častiti gospod."

"Ampak, ker mi je to poznano, videno, ugotovljeno, uresničeno, dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti določeno vrsto prijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo,' zato pravim: 'Opusti takšno vrsto prijetnega občutka.'

Če bi mi bilo neznano, nevideno, neugotovljeno, neuresničeno, nedotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti drugačno vrsto prijetnega občutka, se v njem zmanjšajo slaba stanja in dobra stanja povečajo,' ali bi bilo to skladno z mano, če tega ne bi vedel, da bi rekel: 'Loti se tega in ostani v takšni vrsti prijetnega občutka'?" - "Ne, častiti gospod."

"Ampak, ker mi je to poznano, videno, ugotovljeno, uresničeno, dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti drugačno vrsto prijetnega občutka, se v njem zmanjšajo slaba stanja in dobra stanja povečajo,' zato pravim: 'Loti se tega in ostani v takšni vrsti prijetnega občutka.'

9. Če bi mi bilo neznano ... Ampak, ker mi je to poznano ... dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti določeno vrsto neprijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo,' zato pravim: 'Opusti takšno vrsto neprijetnega občutka.'

Če bi mi bilo neznano ... Ampak, ker mi je to poznano ... dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti drugačno vrsto neprijetnega občutka, se v njem zmanjšajo slaba stanja in dobra stanja povečajo,' zato pravim: 'Loti se tega in ostani v takšni vrsti neprijetnega občutka.'

10. Če bi mi bilo neznano ... Ampak, ker mi je to poznano ... dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti določeno vrsto niti neprijetnega niti prijetnega občutka, se v njem povečajo slaba stanja in dobra stanja,' zato pravim: 'Opusti takšno vrsto niti neprijetnega niti prijetnega občutka.'

Če bi mi bilo neznano ... Ampak, ker mi je to poznano ... dotaknjeno z modrostjo: 'Ko nekdo čuti drugačno vrsto niti neprijetnega niti prijetnega občutka, se v njem zmanjšajo slaba stanja in dobra stanja povečajo,' zato pravim: 'Loti se tega in ostani v takšni vrsti niti neprijetnega niti prijetnega občutka.'

(PRIZADEVANJE)

11. Meniha, jaz ne pravim vsem menihom, da morajo še vedno biti prizadevni, niti ne pravim vsem menihom, da se jim ni treba več prizadevati.

12. Jaz ne pravim tem menihom, ki so arahanti, katerih vplivi so uničeni, ki so živeli sveto življenje, naredili kar je bilo potrebno, odložili breme, dosegli pravi cilj, uničili spone bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost, da morajo še vedno biti prizadevni. Zakaj je tako? Oni so opravili svoje delo s prizadevnostjo, oni niso več sposobni biti nepazljivi.

13. Jaz pravim, da taki menihi, ki so v višjem treningu, katerih um še ni dosegel cilja in ki si še vedno prizadevajo doseči največjo varnost pred vezanostjo, da morajo še vedno biti prizadevni. Zakaj je tako? Ker ko ti častiti uporabijo ustrezna počivališča in se povežejo z

dobrimi prijatelji in uravnotežijo svoje duhovne sposobnosti, lahko z uresničenjem sami zase z direktno vednostjo, tukaj in zdaj, vstopijo in ostanejo v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega gre pripadnik naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. Ko vidim ta sad prizadevnosti, za te menihe rečem, da morajo še vedno biti prizadevni.

(SEDEM VRST POSAMEZNIKOV)

14. Meniha, v svetu lahko najdete sedem vrst posameznikov. Katerih sedem? To so: osvobojen na oba načina, osvobojen z modrostjo, osebni pričevalec, dosežen s pogledom, osvobojen z zaupanjem, sledilec Dhamme in sledilec zaupanja.

15. Kakšna vrsta posameznika je **osvobojen na oba načina**? To je nekdo, ki je to dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov in so njegovi vplivi uničeni z videnjem z modrostjo. Ta vrsta posameznika se imenuje osvobojen na oba načina. O takem menihu ne pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? On je že opravil svoje delo s prizadevnostjo, on ni več sposoben biti nepazljiv.

16. Kakšna vrsta posameznika je **osvobojen z modrostjo**? To je nekdo, ki tega ni dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov, vendar so njegovi vplivi uničeni, ko razumeva z modrostjo. Ta vrsta posameznika se imenuje osvobojen z modrostjo. O takem menihu ne pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? On je že opravil svoje delo s prizadevnostjo, on ni več sposoben biti nepazljiv.

17. Kakšna vrsta posameznika je **osebni pričevalec**? To je nekdo, ki je to dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov, toda nekaj njegovih vplivov je uničeno z razumevanjem z modrostjo. Ta vrsta posameznika se imenuje osebni pričevalec. O takem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? Ker ko ta častiti uporabi primerno zavetje in se poveže z dobrimi prijatelji in uravnoteži svoje duhovne sposobnosti, lahko sam z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopi in ostane v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. Ko vidim ta sad marljivosti pri tem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati.

18. Kakšna vrsta posameznika je ta, ki je **dosegel pogled**? Ta posameznik tega ni dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov, toda nekaj njegovih vplivov je uničeno z razumevanjem z modrostjo. On je z modrostjo pregledal in preučil učenja, ki jih je oznanil Tathāgata. Ta vrsta posameznika se imenuje ta, ki je dosegel pogled. O takem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? Ker ko ta častiti ... v brezdomstvo. Ko vidim ta sad marljivosti pri tem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati.

19. Kakšna vrsta posameznika je **osvobojen z zaupanjem**? To je nekdo, ki tega ni dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov, toda nekaj njegovih vplivov je uničeno z razumevanjem z modrostjo in njegovo zaupanje je posejano, ukoreninjeno in vzpostavljeno v Tathāgati. Ta vrsta posameznika se imenuje osvobojen z zaupanjem. O takem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? Ker ko ta častiti ... v brezdomstvo. Ko vidim ta sad marljivosti pri tem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati.

20. Kakšna vrsta posameznika je **sledilec Dhamme**? To je nekdo, ki tega ni dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov in njegovi vplivi še niso uničeni z razumevanjem z modrostjo, vendar je sprejel ta učenja, ki jih je učil Tathāgata, ko je z modrostjo dovolj premišljeval o njih. Poleg tega ima te kvalitete:

zaupanje, delavnost, pozornost, zbranost in modrost. Ta vrsta posameznika se imenuje sledilec Dhamme. O takem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? Ker ko ta častiti ... v brezdomstvo. Ko vidim ta sad marljivosti pri tem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati.

21. Kakšna vrsta posameznika je **sledilec z zaupanjem**? To je nekdo, ki tega ni dosegel s telesom in se zadržuje v tistih osvoboditvah, ki so mirne in nesnovne, presegajo snov in njegovi vplivi še niso uničeni z razumevanjem z modrostjo, vendar ima dovolj zaupanja in ljubezni do Tathāgate. Poleg tega ima te kvalitete: zaupanje, energijo, pozornost, zbranost in modrost. Ta vrsta posameznika se imenuje sledilec z zaupanjem. O takem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati. Zakaj je tako? Ker ko ta častiti uporabi primerno zavetje in se poveže z dobrimi prijatelji in uravnoteži svoje duhovne sposobnosti, lahko sam z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopi in ostane v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. Ko vidim ta sad marljivosti pri tem menihu pravim, da si mora še vedno prizadevati.

(DOSEGA KONČNE VEDNOSTI)

22. Meniha, ne rečem, da se vsa končna vednost doseže naenkrat. Nasprotno, končna vednost se doseže s postopno vadbo, s postopno prakso, s postopnim napredkom.

23. In kako se doseže s postopnim treningom, postopno prakso, postopnim napredkom? Nekdo, ki ima zaupanje [v učitelja], ga obišče; ko ga obišče, mu izkaže spoštovanje; ko mu izkaže spoštovanje, ga pazljivo posluša; ta, ki pazljivo posluša, sliši Dhammo; ko je slišal Dhammo, si jo zapomni; on raziskuje pomen učenj, ki si jih je zapomnil; ko raziskuje njihov pomen, doseže premišljeno sprejetje teh učenj; ko je pridobil premišljeno sprejetje teh učenj, se v njem pojavi vnema; ko se je pojavila vnema, uporabi svojo voljo; ko je uporabil svojo voljo, skrbno preiskuje; ko skrbno preiskuje, si prizadeva; ko se odločno trudi, spozna s telesom končno resnico in jo vidi tako, da vanjo prodre z modrostjo.

24. Tu ni bilo tega zaupanja, meniha, in tu ni bilo tega obiskovanja in tu ni bilo tega izkazovanja spoštovanja in tu ni bilo tega pazljivega poslušanja in tu ni bilo tega slišanja Dhamme in tu ni bilo tega pomnjenja Dhamme in tu ni bilo tega raziskovanja pomena in tu ni bilo tega premišljenega sprejetja učenj in tu ni bilo te vneme in tu ni bilo te uporabe volje in tu ni bilo tega skrbnega preiskovanja in tu ni bilo tega prizadevanja. Meniha, izgubili ste svojo pot, meniha, vadili ste na napačen način. Le kako daleč ste zašli, zapeljani ljudje, od te Dhamme in discipline!

(ŠTIRI FRAZNA IZJAVA)

25. Meniha, obstaja štiri frazna izjava, in ko jo recitira, bi jo pametni človek hitro razumel. Recitiral vama jo bom in poskusita jo razumeti."

"Častiti gospod, kdo smo mi, da bi razumeli Dhammo?"

26. "Meniha, celo z učiteljem, ki se ukvarja s posvetnimi stvarmi, ki je dedič posvetnih stvari, navezan na posvetne stvari, takšno barantanje [njegovih učencev] ne bi bilo primerno: 'Če dobimo to, [potem] bomo to naredili. Če tega ne dobimo, [potem] tega ne bomo naredili'. Torej kaj [naj bo rečeno, ko je učitelj] Tathāgata, ki je povsem ločen od posvetnih stvari?

27.(1) Meniha, za zvestega učenca, ki je predan dognati učiteljev predpis je primerno, da se vede tako: 'Blaženi je učitelj, jaz sem učenec. Blaženi ve, jaz ne vem.'
(2) Za zvestega učenca, ki je predan dognati učiteljev predpis je učiteljev predpis hranljiv in osvežilen.
(3) Za zvestega učenca, ki je predan dognati učiteljev predpis je primerno, da se vede tako:

‘Pripravljen sem, da ostanejo samo moja koža, kite in kosti in naj se meso in kri posušita na mojem telesu, vendar moja prizadevnost ne bo opuščena tako dolgo, dokler ne dosežem, kar se lahko doseže z moško močjo, moško energijo in moško vztrajnostjo.’
(4) Za zvestega učenca, ki je predan dognati učiteljev predpis, se lahko pričakuje enega od dveh sadov: končno spoznanje tukaj in sedaj ali, če je ostala sled vezanosti, [stanje] nepovratnika.”

To je bilo tisto, kar rekel Blaženi. Meniha sta bila zadovoljna in vesela besed Blaženega.

(MN 71) Tevidžavacchagotta Sutta – Vacchagotti o trojni resnični vednosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Velikem gozdu pri Vesāliju, v dvorani s koničasto streho.

2. Takrat je popotnik Vacchagotta živel v Parku popotnikov, kjer je raslo eno samo mangovo drevo barve belega lokvanja.[1]

3. Zjutraj se je Blaženi oblekel, vzel svojo posodo in zunanje oblačilo ter odšel v Vesāli po miloščino. Takrat je Blaženi pomislil: "Še vedno je prezgodaj, da grem po miloščino v Vesāli. Kaj če bi šel k popotniku Vacchagotti, v Park popotnikov, kjer raste eno samo mangovo drevo barve belega lokvanja."

4. In Blaženi je odšel do popotnika Vacchagotte v Park popotnikov, kjer je raslo eno samo mangovo drevo barve belega lokvanja. Popotnik Vacchagotta je videl prihajati Blaženega v daljavi in mu je rekel: "Naj Blaženi pride, častiti gospod! Pozdrav Blaženemu! Dolgo časa je minilo, kar je Blaženi našel priložnost, da pride. Naj Blaženi sede, ta sedež je pripravljen." Blaženi je sedel na pripravljen sedež in popotnik Vacchagotta je sedel na nižji sedež ob strani in rekel Blaženemu:

5. "Častiti gospod, slišal sem: 'Asket Gotama trdi, da je vseveden in vse vidi, da ima popolno vednost in vizijo: "Če hodim ali stojim ali spim ali sem buden, sta vednost in vizija nenehno in neprekinjeno v meni."[2] Častiti gospod, ali ti, ki tako govorijo, rečejo isto kot je to rekel Blaženi in ga ne predstavljajo napačno, ko govorijo, kar je nasprotno dejstvom? Ali oni razlagajo v skladu z Dhammo na tak način, da se nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, ne more upravičeno sklepati iz njihove trditve?"

"Vaccha, ti, ki tako rečejo, ne rečejo, kar sem rekel, ampak me napačno predstavljajo s tem, kar je neresnično in nasprotno dejstvom."

6. "Častiti gospod, kako bi odgovoril, kaj je rekel Blaženi in ga ne bi napačno predstavil s tem, kar je nasprotno dejstvom? Kako naj razložim v skladu z Dhammo na tak način, da se nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, ne more upravičeno sklepati iz moje trditve?"

"Vaccha, če odgovoriš tako: 'Asket Gotama ima trojno resnično vednost,' boš rekel, kar sem rekel jaz in me ne boš napačno predstavil s tem, kar je nasprotno dejstvom. Razložil boš v skladu z Dhammo na takšen način, da se nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, ne more upravičeno sklepati iz tvoje trditve.

(TROJNA VEDNOST GOTAME)

7. "Kolikor daleč želim, se lahko **spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj**, to je enega rojstva, dveh rojstev treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj.

8. “In kolikor daleč želim, **z božanskim očesom,** ki je prečiščeno in presega človeško, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: ‘Ta bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.’ Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji.

9. “In z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju, tukaj in sedaj vstopim in bivam v **osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo**, ki sta brez vplivov, z uničenimi vplivi.

10. “Če odgovoriš tako: ‘Asket Gotama ima trojno resnično vednost,’ boš rekel, kar sem jaz rekel in me ne boš napačno predstavljal s tem, kar je nasprotno dejstvom. Razložil boš v skladu z Dhammo na takšen način, da se nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, ne more upravičeno sklepati iz tvoje trditve.”

(KDO GRE V NEBESA)

11. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Vacchagotta vprašal Blaženega: “Gospod Gotama, ali obstaja kakšen laik, ki bi brez opustitve ovire laičnega življenja, ob razpadu telesa, napravil konec neprijetnosti?”

“Vaccha, ne obstaja laik, ki bi brez opustitve ovire laičnega življenja, ob razpadu telesa, napravil konec neprijetnosti.”

12. “Gospod Gotama, ali obstaja kakšen laik, ki bi brez opustitve ovire laičnega življenja, ob razpadu telesa, odšel v nebesa?”

“Vaccha, ne obstaja samo sto ali dvesto ali tristo ali štiristo ali petsto, ampak veliko več laikov, ki so brez opustitve ovire laičnega življenja, ob razpadu telesa, odšli v nebesa.”

13. “Gospod Gotama, ali obstaja kak ādžīvak, ki je ob razpadu telesa, napravil konec neprijetnosti?”[3]

“Vaccha, ne obstaja ādžīvak, ki je ob razpadu telesa, napravil konec neprijetnosti.”

14. “Gospod Gotama, ali obstaja kak ādžīvak, ki je ob razpadu telesa, odšel v nebesa?”

“Ko se spomnim svojih zadnjih enaindevetdeset vekov, Vaccha, se ne spomnim nobenega ādžīvaka, ki bi ob razpadu telesa, odšel v nebesa. Obstaja ena izjema, ampak on se je držal nauka, da ima dejanje posledico in nauka, da je dejanje moralno pomembno in povzroča učinke.”

15. “Ker je to tako, gospod Gotama, ta sekta nima niti enega, ki gre v nebesa.”

“Ker je to tako, Vacca, ta sekta nima niti enega, ki gre v nebesa.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Popotnik Vacchagotta je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Saṁyutta nikāya vsebuje celotno poglavje kratkih razgovorov med Buddho in Vacchagotto, SN 33. Glej tudi SN 44:7-11.
[2] To je vsevednost, za katero je džainistični učitelj Nātaputta v MN 14:17 trdil, da jo ima.
[3] O ādžīvakih glej MN 5.

(MN 72) Aggivacchagotta Sutta – Vacchagotti o ognju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Popotnik Vacchagotta je takrat odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in vprašal Blaženega:

(POGLED GOTAME)

3. "Gospod Gotama, ali ima gospod Gotama pogled: 'Svet je nespremenljiv. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Svet je nespremenljiv. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

4. "Kako potem, ali ima gospod Gotama pogled: 'Svet ni nespremenljiv. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Svet ni nespremenljiv. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

5. "Gospod Gotama, ali ima gospod Gotama pogled: 'Svet je končen. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Svet je končen. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

6. "Kako potem, ali ima gospod Gotama pogled: 'Svet je neskončen. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Svet je neskončen. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

7. "Gospod Gotama, ali ima gospod Gotama pogled: 'Duša in telo sta isto. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Duša in telo sta isto. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

8. "Kako potem, ali ima gospod Gotama pogled: 'Duša je ena stvar in telo je druga. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Duša je ena stvar in telo je druga. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

9. "Gospod Gotama, ali ima gospod Gotama pogled: 'Po smrti Tathāgata obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Po smrti Tathāgata obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

10. "Kako potem, ali ima gospod Gotama pogled: 'Po smrti Tathāgata ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?"
"Vaccha, jaz nimam tega pogleda: 'Po smrti Tathāgata ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'"

11. "Gospod Gotama, ali ima gospod Gotama pogled: 'Po smrti Tathāgata tako obstaja in ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'?"

“Vaccha, jaz nimam tega pogleda: ‘Po smrti Tathāgata tako obstaja in ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.’”

12. “Kako potem, ali ima gospod Gotama pogled: ‘Po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno’?”
“Vaccha, jaz nimam tega pogleda: ‘Po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja. Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.’”

(ŠPEKULATIVNI POGLEDI)

13. “Kako je to potem, gospod Gotama? Ko je gospod Gotama vprašan vsakega od teh desetih vprašanj, je odgovoril: ‘Jaz nimam tega pogleda.’ Kakšno nevarnost gospod Gotama vidi, da ni prevzel nobenega od teh špekulativnih pogledov?”

14. “Vaccha, špekulativni pogled, da je svet nespremenljiv je goščava pogledov, divjina pogledov, zvijanje pogledov, kolebanje pogledov, ovira pogledov. To je obleganje z neprijetnostjo, obleganje z nevšečnostmi, z obupom, z vročino in ne vodi do razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve.

Špekulativni pogled, da svet ni nespremenljiv ... da je svet končen ... da je svet neskončen ... da sta duša in telo isto ... da je duša ena stvar in telo druga ... da po smrti Tathāgata obstaja ... da po smrti Tathāgata ne obstaja ... da po smrti Tathāgata tako, obstaja in ne obstaja ... da po smrti Tathāgata niti obstaja niti ne obstaja je goščava pogledov, divjina pogledov, zvijanje pogledov, kolebanje pogledov, ovira pogledov. To je obleganje z neprijetnostjo, obleganje z nevšečnostmi, z obupom, z vročino in ne vodi do razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve. Ko vidim to nevarnost, ne prevzamem nobenega od teh špekulativnih pogledov.”

15. “Potem, ali gospod Gotama sploh ima katerikoli špekulativni pogled?”

“Vaccha, ‘špekulativni pogled’ je nekaj, kar Tathāgata postavi na stran. Ker Tathāgata, Vaccha, je videl to: ‘Takšna je snov, takšen je njen izvor, takšno je njeno prenehanje; takšen je občutek, takšen je njegov izvor, takšno je njegovo prenehanje; takšna je zaznava, takšen njen izvor, takšno njeno prenehanje; takšne so tvorbe, takšen njihov izvor, takšno njihovo prenehanje; takšna je zavest, takšen njen izvor, takšno njeno prenehanje.’ Torej, jaz pravim, z uničenjem, s prenehanjem, opustitvijo in odrekanjem vseh predstav, vseh izmišljotin, vsega izdelovanja ‘jaza’, izdelovanja ‘mojega’ in osnovnih nagnjenj do predstav, je Tathāgata osvobojen skozi prenehanje.”

(USTREZEN IZRAZ)

16. “Ko je menihov um tako osvobojen, gospod Gotama, kje se on ponovno pojavi [po smrti]?”

“Izraz ‘se ponovno pojavi’ ni ustrezen, Vaccha.”

“Potem se on ponovno ne pojavi, gospod Gotama?”

“ Izraz ‘se ponovno ne pojavi’ ni ustrezen, Vaccha.”

“Potem se on oboje, ponovno pojavi in ponovno ne pojavi, gospod Gotama?”

“Izraz ‘se on oboje, ponovno pojavi in ponovno ne pojavi’ ni ustrezen, Vaccha.”

“Potem se on niti ponovno pojavi niti ponovno ne pojavi, gospod Gotama?”

“Izraz ‘se on niti ponovno pojavi niti ponovno ne pojavi’ ni ustrezen, Vaccha.”

17. “Ko je gospod Gotama vprašan ta štiri vprašanja, odgovori: ‘Izraz “se ponovno pojavi” ni ustrezen, Vaccha; izraz “se ponovno ne pojavi” ni ustrezen, Vaccha; izraz “se on oboje,

ponovno pojavi in ponovno ne pojavi" ni ustrezen, Vaccha; izraz "se on niti ponovno pojavi niti ponovno ne pojavi" ni ustrezen, Vaccha.' Tukaj sem začuden, gospod Gotama, tukaj sem zmeden in stopnja zaupanja, ki sem ga dobil skozi prejšnji razgovor z gospodom Gotamo je sedaj izginila."

18. "To je dovolj, da ti povzroči začudenje, Vaccha, dovolj, da ti povzroči zmedo. Ta Dhamma, Vaccha, je globoka, težko jo je videti in težko razumeti, je mirna in vzvišena, nedosegljiva zgolj z razmišljanjem, je subtilna, modri jo izkusi. Tebi jo je težko razumeti, ker imaš drugačen pogled, sprejemaš drugačno učenje, odobravaš drugačno učenje, zasleduješ drugačno prakso in slediš drugemu učitelju. Zato te bom spraševal o tem, Vaccha. Odgovori kot želiš.

(PRISPODOBA O OGNJU IN TATHĀGATA)

19. Kaj misliš, Vaccha? Predpostavimo, da gori ogenj pred tabo. Ali bi vedel: 'Ta ogenj gori pred mano'?"

"Bi, gospod Gotama."

"Če bi te nekdo vprašal, Vaccha: 'V odvisnosti od česa gori ta ogenj pred tabo?' – ko bi bil tako vprašan, kaj bi odgovoril?"

"Tako vprašan, gospod Gotama, bi odgovoril: 'Ta ogenj pred mano gori v odvisnosti od trave in dračja.'"

"Če bi ogenj pred tabo ugasnil, ali bi vedel: 'Ta ogenj pred mano je ugasnil'?"

"Bi, gospod Gotama."

"Če bi te nekdo vprašal, Vaccha: 'Ko je ta ogenj pred tabo ugasnil, v katero smeri je šel: na vzhod, zahod, sever ali jug?' - ko bi bil tako vprašan, kaj bi odgovoril?"

"To ni ustrezno, gospod Gotama. Ogenj je gorel v odvisnosti od njegovega goriva iz trave in dračja. Ko se to porabi, če ni več goriva, če je brez goriva, se smatra kot ugasnjen."

20. "Tako tudi, Vaccha, Tathāgata je opustil to snov s katero lahko opišeš Tathāgato. On jo je odrezal pri koreninah, jo naredil kot palmin štor, opravil z njo, da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tathāgata je osvobojen glede snovi, Vaccha, on je globok, neizmeren, neizmerljiv kot ocean. Izraz 'se ponovno pojavi' ni ustrezen, izraz 'se ponovno ne pojavi' ni ustrezen, izraz 'se on oboje, ponovno pojavi in se ponovno ne pojavi' ni ustrezen, izraz 'se niti ponovno pojavi niti ponovno ne pojavi' ni ustrezen. Tathāgata je opustil ta občutek, s katerim bi lahko opisali Tathāgato ... je opustil to zaznavo, s katero bi lahko opisali Tathāgato ... je opustil te tvorbe, s katerimi bi lahko opisali Tathāgato ... je opustil to zavest, s katero bi lahko opisali Tathāgato. On je to odrezal pri koreninah, naredil to kot palmin štor, opravil s tem, da ni več predmet bodočega pojavljanja. Tathāgata je osvobojen glede zavesti, Vaccha. On je globok, neizmeren, neizmerljiv kot ocean. Izraz 'se ponovno pojavi' ni ustrezen, izraz 'se ponovno ne pojavi' ni ustrezen, izraz 'se oboje, ponovno pojavi in ponovno ne pojavi' ni ustrezen, izraz 'se niti ponovno pojavi niti ponovno ne pojavi' ni ustrezen."

21. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Vacchagotta rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, predpostavimo, da obstaja veliko drevo sāla nedaleč od vasi ali mesta. Nestalnost je obrabila njegove veje in listje, njegovo skorjo in njegovo lesno belino, da je kasneje, ko je bilo brez vej in listov, brez skorje in lesne beline, postalo čisto in je bilo v celoti iz lesne srčevine. Tako je tudi to učenje gospoda Gotame odvzeto vej in listov, odvzeto skorje in lesne beline in je čisto in v celoti iz lesne srčevine.

22. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj me gospod Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče, od danes pa do konca življenja."

(MN 73) Mahāvacchagotta Sutta – Dolgo učenje Vacchagotti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je popotnik Vacchagotta odšel do Blaženega in z njim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je obstal ob strani in rekel Blaženemu:

3. "Že dolgo časa se pogovarjam z gospodom Gotamo. Bilo bi dobro, če bi me gospod Gotama na kratko učil o dobrem in slabem. "

(DOBRO IN SLABO)

"Lahko te učim o dobrem in slabem na kratko, Vaccha, in lahko te učim o dobrem in slabem na dolgo. Vendar, jaz te bom učil o dobrem in slabem na kratko. Poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal. "

"Da, gospod," je odgovoril. Blaženi je rekel:

4. "Vaccha, pohlep je slab, nepohlep je dober; sovraštvo je slabo, nesovraštvo je dobro; zabloda je slaba, nezabloda je dobra. Tako so tri stvari slabe in druge tri stvari dobre.

5. Ubijanje je slabo, vzdržati se ubijanja je dobro; jemanje tega kar ni dano je slabo, vzdržati se jemanja tega kar ni dano je dobro; spolna zloraba je slaba, vzdržati se spolne zlorabe je dobro; lažnivi govor je slab, vzdržati se lažnivega govora je dobro; zlonamerni govor je slab, vzdržati se zlonamernega govora je dobro; osorni govor je slab, vzdržati se osornega govora je dobro; ogovarjanje je slabo, vzdržati se ogovarjanja je dobro; pohlepnost je slaba, nepohlepnost je dobra; zlobnost je slaba, nezlobnost je dobra; napačen pogled je slab, pravilni pogled je dober. Tako je deset stvari slabih in drugih deset stvari dobrih.

(OSVOBOJENI IN UGASNJENI)

6. Ko je menih opustil želje, jih odrezal pri koreninah, jih napravil kot palmin štor, jih odstranil, da niso več predmet bodočega pojavljanja, je ta menih arahant z uničenimi vplivi, ta, ki je živel sveto življenje, napravil, kar je bilo potrebno, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil ovire bitnosti in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost."

7. "Razen gospoda Gotame, ali obstaja še kakšen menih, učenec gospoda Gotame, ki s svojimi lastnimi uresničenjem z neposrednimi izkušnjami tukaj in zdaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov, z uničenimi vplivi?"

"Tam ni samo sto, Vaccha, ali dvesto ali tristo ali štiristo ali petsto, ampak veliko več menihov, mojih učencev, ki s svojim lastnim uresničenjem z direktnim izkustvom tukaj in sedaj vstopijo in bivajo v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov, z uničenimi vplivi."

8. "Razen gospoda Gotame in menihov, ali obstaja še kakšna nuna, učenka gospoda Gotame, ki s svojim lastnim uresničenjem z direktnim izkustvom tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov, z uničenimi vplivi?"

"Tam ni samo sto ... ali petsto, ampak veliko več nun, mojih učenk, ki s svojim lastnim uresničenjem z direktnim izkustvom tukaj in sedaj vstopijo in bivajo v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vplivov, z uničenimi vplivi."

9. “Razen gospoda Gotame in menihov in nun, ali obstaja še kakšen moški laični sledilec, učenec gospoda Gotame, oblečen v belo, ki živi življenje v celibatu, ki se bo z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu ponovno spontano pojavil [v Čistem bivališču] in tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta?”

“Tam ni samo sto ... ali petsto, ampak veliko več moških laičnih sledilcev, mojih učencev, oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu, ki se bodo z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu ponovno spontano pojavili [v Čistem bivališču] in tam dosegli končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnili iz tistega sveta.”

10. “Razen gospoda Gotame, menihov in nun in moških laičnih sledilcev oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu, ali obstaja še kakšen moški laični sledilec, učenec gospoda Gotame, oblečen v belo, ki uživa v čutnosti, ki izvaja njegova navodila, se odziva na njegov nasvet, je šel preko dvoma, postal osvobojen zmedenosti, pridobil neustrašenost in postal neodvisen od drugih v učiteljevem predpisu?”

“Tam ni samo sto ... ali petsto, ampak veliko več moških laičnih sledilcev, mojih učencev, oblečenih v belo, ki uživajo v čutnosti, ki izvajajo moja navodila, se odzivajo na moj nasvet, so šli preko dvoma, postali osvobojeni zmedenosti, pridobili neustrašenost in postali neodvisni od drugih v učiteljevem predpisu.”

11. “Razen gospoda Gotame, menihov in nun in moških laičnih sledilcev oblečenih v belo, tako tistih, ki živijo življenje v celibatu in tistih, ki uživajo v čutnosti, ali obstaja še kakšna ženska laična sledilka, učenka gospoda Gotame, oblečena v belo, ki živi življenje v celibatu, ki se bo z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu spontano ponovno pojavila [v Čistem bivališču] in tam dosegla končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnila iz tistega sveta?”

“Tam ni samo sto ... ali petsto, ampak veliko več ženskih laičnih sledilk, mojih učenk, oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu, ki se bodo z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu spontano ponovno pojavile [v Čistem bivališču] in tam dosegle končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnile iz tistega sveta.”

12. “Razen gospoda Gotame, menihov in nun in moških laičnih sledilcev oblečenih v belo, tako tistih, ki živijo življenje v celibatu in tistih, ki uživajo v čutnosti, in ženskih laičnih sledilk oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu, ali obstaja še kakšna ženska laična sledilka, učenka gospoda Gotame, oblečena v belo, ki uživa v čutnosti, ki izvaja njegova navodila, se odziva na njegov nasvet, je šla preko dvoma, postala osvobojena zmedenosti, pridobila neustrašenost in postala neodvisna od drugih v učiteljevem predpisu?”

“Tam ni samo sto ... ali petsto, ampak veliko več ženskih laičnih sledilk, mojih učenk, oblečenih v belo, ki uživajo v čutnosti, ki izvajajo moja navodila, se odzivajo na moj nasvet, so šle preko dvoma, postale osvobojene zmedenosti, pridobile neustrašenost in postale neodvisne od drugih v učiteljevem predpisu.”

13. “Gospod Gotama, če bi samo gospod Gotama bil dovršen v tej Dhammi, in nič menihov ne bi bilo dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama in menihi dovršeni v tej Dhammi, je to sveto življenje v tem pogledu popolno. Če bi samo gospod Gotama in menihi bili dovršeni v tej Dhammi, in nič nun ne bi bilo dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama, menihi in nune dovršeni v tej Dhammi, je to sveto življenje v tem pogledu popolno. Če bi samo gospod Gotama, menihi in nune bili dovršeni v tej Dhammi, in nič moških laičnih sledilcev oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu ne bi bil dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama, menihi in nune in moški laični sledilci oblečeni v belo, ki živijo življenje v celibatu dovršeni v tej Dhammi, je to sveto

življenje v tem pogledu popolno. Če bi samo gospod Gotama, menihi in nune, in moški laični sledilci oblečeni v belo, ki živijo življenje v celibatu bili dovršeni v tej Dhammi, in nič moških laičnih sledilcev oblečenih v belo, ki uživajo v čutnosti bilo dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama, menihi in nune in moški laični sledilci oblečeni v belo, tako tisti, ki živijo življenje v celibatu in tisti, ki uživajo v čutnosti dovršeni v tej Dhammi, je to sveto življenje v tem pogledu popolno. Če bi samo gospod Gotama, menihi in nune in moški laični sledilci oblečeni v belo ... bili dovršeni v tej Dhammi, in nič ženskih laičnih sledilk oblečenih v belo, ki živijo življenje v celibatu bilo dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama, menihi in nune, moški laični sledilci oblečeni v belo ... in ženske laične sledilke oblečene v belo, ki živijo življenje v celibatu dovršene v tej Dhammi, je to sveto življenje v tem pogledu popolno. Če bi samo gospod Gotama, menihi in nune, moški laični sledilci oblečeni v belo ... in ženske laične sledilke oblečene v belo, ki živijo življenje v celibatu dovršene v tej Dhamma, in nič ženskih laičnih sledilk oblečenih v belo, ki uživajo v čutnosti bilo dovršenih, potem bi bilo to sveto življenje v tem pogledu pomanjkljivo. Ker so gospod Gotama, menihi in nune, moški laični sledilci oblečeni v belo, tako tisti, ki živijo življenje v celibatu in tisti, ki uživajo v čutnosti, in ženske laične sledilke oblečene v belo, tako tiste, ki živijo življenje v celibatu in tiste, ki uživajo v čutnosti dovršene v tej Dhammi, je to sveto življenje v tem pogledu popolno.

14. Kot reka Ganges teži proti morju, je nagnjena proti morju, teče proti morju in doseže morje, tako tudi zbor gospoda Gotame s svojimi brezdomci in svojimi gospodarji teži proti ugasnitvi, je nagnjen proti ugasnitvi, teče proti ugasnitvi in doseže ugasnitev.

15. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški skupnosti. Sprejel bom hojo naprej pod gospodom Gotamo, prejel bom popolno sprejetost."

(VSTOP V MENIŠKO SKUPNOST)

16. "Vaccha, ta, ki je bil predhodno pripadnik drugih sekt in želi naprej in popolno sprejetje v Dhammo in disciplino, živi preizkusno štiri mesece. Na koncu štirih mesecev, če so menihi z njim zadovoljni, mu je treba odobriti hojo naprej in popolnoma sprejeti med menihe. Vendar jaz prepoznam posamezne razlike v tej zadevi."

"Častiti gospod, če ti, ki so predhodno pripadali drugi sekti in želijo hojo naprej in popolno sprejetje v Dhammo in disciplino, živijo preizkusno štiri mesece in če so na koncu štirih mesecev menihi z njim zadovoljni, jim dajo dovoljenje za hojo naprej in jih popolno sprejmejo med menihe, potem bom jaz živel na preizkusu štiri leta. Na koncu štirih let, če bodo menihi zadovoljni z mano, bodo odobrili hojo naprej in me popolnoma sprejeli med menihe."

17. Potem je popotnik Vacchagotta sprejel posvetitev hoje naprej pod Blaženim in prejel popolno sprejetje. Ne dolgo tega, po njegovem popolnem sprejetju, pol meseca po njegovem popolnem sprejetju je častiti Vacchagotta odšel do Blaženega in ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in rekel Blaženemu: "Častiti gospod, jaz sem dosegel, kar se da doseči z znanjem učenca v višji praksi, z resničnim znanjem učenca v višji praksi. Naj me Blaženi uči Dhammo še naprej."

(NADALJEVANJE UČENJA)

18. "V tem primeru, Vaccha, **razvij naprej dve stvari: mirnost in vpogled**. Ko se ti dve stvari razvijata še naprej, bosta vodile do dojemanja mnogih stvari.

19. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj imam različne vrste moči**: od enega, naj me nastane več, iz več njih naj postanem eden, naj se pojavim in izginem, naj grem neovirano skozi steno, skozi ograje, skozi goro, kakor tudi skozi prostor, naj se potopim in izidem iz zemlje, kot bi bila to voda, naj hodim po vodi ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja, sedeč s prekrižanimi nogami naj potujem v prostoru kot ptica, s svojima rokama se naj dotaknem in pobožam luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna, naj obvladam svoje telo celo tako daleč kot je svet Brahme '- boš v vsakem primeru sposoben to doseči.

20. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj s sposobnostjo božanskega ušesa,** ki je prečiščeno in presega človeškega, slišim obe vrsti zvokov, božanske in človeške, te, ki so tako daleč in te, ki so blizu" - boš v vsakem primeru sposoben to doseči.

21. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj razumem srce drugih bitij, drugih oseb, ki sem jih objel s svojim srcem**. Naj razumem srce prizadeto z željo kot srce, ki je prizadeto z željo, in srce, ki ni prizadeto z željo kot neprizadetega z željo. Naj razumem srce prizadeto s sovraštvom kot srce, ki je prizadeto s sovraštvom, in srce, ki ni prizadeto s sovraštvom kot neprizadetega s sovraštvom. Naj razumem srce, ki je prizadeto z zablodo kot srce, ki je prizadeto z zablodo, in srce, ki ni prizadeto z zablodo kot neprizadetega z zablodo. Naj razumem stisnjeno srce kot stisnjeno in raztreseno srce kot raztreseno. Naj razumem vzvišeno srce kot vzvišeno in nevzvišeno srce kot nevzvišeno. Naj razumem prekosljivo srce kot prekosljivo in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. Naj razumem zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. Naj razumem osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno' - boš v vsakem primeru sposoben to doseči.

22. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj se spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj**, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se naj z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnim svojih mnogoterih preteklih življenj' - boš v vsakem primeru sposoben to doseči.

23. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj z božanskim očesom**, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Naj razumem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako lahko z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumem, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji' - boš v vsakem primeru sposoben to doseči.

24. V obsegu, ki bi ga želel: '**Naj z lastnim spoznanjem z direktno vednostjo** v tem življenju, vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov' - boš v vsakem primeru sposoben to doseči."

25. Potem je častiti Vacchagotta, navdušen in vesel besed Blaženega, vstal iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga obhodil s svoje desne in odšel.

26. Kmalu je častiti Vacchagotta, ko je bival sam, umaknjen, marljiv, vnet in odločen, s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v tem vrhunskem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo. Direktno je vedel: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." In častiti Vacchagotta je postal eden od arahantov.

27. Ob tej priložnosti so številni menihi šli obiskati Blaženega. Častiti Vacchagotta jih je videl prihajati v daljavi. Ko jih je videl je odšel do njih in jih vprašal: "Kam gredo častiti?"

"Obiskati gremo Blaženega, prijatelj."

"V tem primeru naj mu častiti izkažejo spoštovanje v mojem imenu z njihovimi glavami ob nogah Blaženega in mu rečejo: 'Častiti gospod, menih Vacchagotta izkazuje čast s svojo glavo ob nogah Blaženega.' Potem recite: 'Blaženega častim, Vzvišenega častim!"

"Da, prijatelj," so odgovorili menihi. Potem so odšli do Blaženega in ko so mu izkazali čast, so sedli ob stran in povedali Blaženemu: "Častiti gospod, častiti Vacchagotta izkazuje čast s svojo glavo ob nogah Blaženega in pravi: 'Blaženega častim, Vzvišenega častim.'"

28. "Menihi, ko sem obdal njegovo srce s svojim, sem že vedel o menihu Vacchagotti: 'Menih Vacchagotta je dosegel trojno pravo vednost in ima veliko neobičajno moč in silo.' In tudi božanstva so mi povedala: 'Menih Vacchagotta je dosegel trojno pravo vednost in ima veliko neobičajno moč in silo.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljeni in veseli besed Blaženega.

(MN 74) Dīghanakha Sutta - Dīghanakhu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Rādžagahu, v Merjaščevi votlini na Jastrebovem vrhu.

2. Popotnik Dīghanakha je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je stopil ob stran in rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, moj nauk in pogled je: 'Nič ni sprejemljivo zame."

"Ta tvoj pogled, Aggivessana, 'Nič ni sprejemljivo zame' – ali ni vsaj ta pogled sprejemljiv za tebe?"

"Če bi bil ta moj pogled sprejemljiv zame, gospod Gotama, to ne bi ničesar spremenilo,to ne bi ničesar spremenilo."

3. "Dobro, Aggivessana, veliko jih je v svetu, ki pravijo: 'Tudi to bi bilo isto, tudi to bi bilo isto,' vendar oni ne opustijo tega pogleda in privzamejo nekega drugega pogleda. Malo jih je v svetu, ki rečejo: 'Tudi to bi bilo isto, tudi to bi bilo isto,' in opustijo ta pogled in ne privzamejo nekega drugega pogleda.

(SPREJEMLJIVO IN NESPREJEMLJIVO)

4. Aggivessana, obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je 'Vse je sprejemljivo zame.' Obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je 'Nič ni sprejemljivo zame.' In obstajajo nekateri asketi in brahmani, katerih nauk in pogled je 'Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame.' Med temi, je pogled asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled 'Vse je sprejemljivo zame' blizu poželenja, blizu vezanosti, blizu uživanja, blizu držanja, blizu oklepanja. Pogled teh asketov in brahmanov, ki imajo nauk in pogled 'Nič ni sprejemljivo zame' je blizu nepoželenja, blizu nevezanosti, blizu neuživanja, blizu nedržanja, blizu neoklepanja."

5. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Dīghanakha pripomnil: "Gospod Gotama hvali moje stališče, gospod Gotama priporoča moje stališče."

"Aggivessana, kot tisti asketi in brahmani, ki imajo nauk in pogled 'Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame' – je pogled teh na to kar je sprejemljivo, blizu poželenja, blizu vezanosti, blizu uživanja, blizu držanja, blizu oklepanja, medtem ko je pogled teh na to kar ni sprejemljivo blizu nepoželenja, blizu nevezanosti, blizu neuživanja, blizu nedržanja, blizu neoklepanja.

6. Sedaj, Aggivessana, modrijan med temi asketi in brahmani, ki ima nauk in pogled **'Vse je sprejemljivo zame**' razmišlja tako: 'Če se trdno držim svojega pogleda "Vse je sprejemljivo zame" in razglasim: "Edino to je pravilno, vse drugo je napačno," se lahko spoprimem z dvema drugima: z asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Nič ni sprejemljivo zame" in z asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame." Jaz se lahko spoprimem s tema dvema, in kjer je spopad, tam so spori, in kadar so spori, obstajajo prepiri, in kadar so prepiri, je tam neprijetnost.' Ker vnaprej sluti spopade, spore, prepire in neprijetnost, opusti ta pogled in ne prevzame nekega drugega pogleda. Tako pride do opuščanja teh pogledov, tako pride do odrekanja tem pogledom.

7. Modrijan med temi asketi in brahmani, ki ima nauk in pogled '**Nič ni sprejemljivo zame**' meni tako: 'Če se trdno držim svojega pogleda "Nič ni sprejemljivo zame" in razglasim: "Edino to je pravilno, vse drugo je napačno," se lahko spoprimem z dvema drugima: z

asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Vse je sprejemljivo zame" in z asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame." Jaz se lahko spoprimem s tema dvema, in kjer je spopad, tam so spori, in kadar so spori, obstajajo prepiri, in kadar so prepiri, je tam neprijetnost.' Ker sam vnaprej sluti spopade, spore, prepire in neprijetnost, opusti ta pogled in ne prevzame nekega drugega pogleda. Tako pride do opuščanje teh pogledov, tako pride do odrekanja tem pogledom.

8. Modrijan med temi asketi in brahmani, ki ima nauk in pogled '**Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame**' meni tako: 'Če se trdno držim svojega pogleda "Nekaj je sprejemljivo zame, nekaj ni sprejemljivo zame" in razglasim: "Edino to je pravilno, vse drugo je napačno," se lahko spoprimem z dvema drugima: z asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Vse je sprejemljivo zame" in z asketom ali brahmanom, ki ima nauk in pogled "Nič ni sprejemljivo zame." Jaz se lahko spoprimem s tema dvema, in kjer je spopad, tam so spori, in kadar so spori, obstajajo prepiri, in kadar so prepiri, je tam neprijetnost.' Ker vnaprej sluti spopade, spore, prepire in neprijetnost, opusti ta pogled in ne prevzame nekega drugega pogleda. Tako pride do opuščanje teh pogledov, tako pride do odrekanja tem pogledom.

(SNOV)

9. Sedaj, Aggivessana, to telo je narejeno iz snovi, sestavljajo ga štirje veliki elementi, ustvarila sta ga mati in oče in je zgrajeno iz kuhanega riža in kaše. Je predmet nestalnosti, se obrabi in izgine, razkroji in razpade. Obravnavati ga je treba kot nestalno, kot neprijetno, kot bolezen, kot tumor, kot kopje, kot nesrečo, kot stisko, kot tujca, kot razpadajoče, kot prazno, kot nesebstvo. Kdor tako obravnava telo, ta opusti željo po telesu, naklonjenost telesu, podvrženost telesu.

(OBČUTEK)

10. Obstajajo, Aggivessana, tri vrste občutkov: prijeten občutek, neprijeten občutek in niti neprijeten niti prijeten občutek. Ko nekdo čuti prijeten občutek, ne čuti neprijetnega občutka ali niti neprijetnega niti prijetnega občutka, takrat čuti samo prijeten občutek. Ko nekdo čuti neprijeten občutek, ne čuti prijetnega občutka niti neprijetnega niti prijetnega občutka, takrat čuti samo neprijeten občutek. Ko nekdo čuti niti neprijeten niti prijeten občutek, ne čuti prijetnega občutka ali neprijetnega občutka, takrat čuti samo niti neprijeten niti prijeten občutek.

11. Prijeten občutek, Aggivessana, je nestalen, je pogojen, se pojavi v odvisnosti, je predmet uničenja, izginotja, propada in končanja. Neprijeten občutek je tudi nestalen, pogojen, se pojavi v odvisnosti, je predmet uničenja, izginotja, propada in končanja. Niti neprijeten niti prijeten občutek je tudi nestalen, pogojen, se pojavi v odvisnosti, je predmet uničenja, izginotja, propada in končanja.

(OSVOBODITEV)

12. Ko tako gleda, dobro poučeni plemeniti učenec ni očaran s prijetnim občutkom, ni očaran z neprijetnim občutkom, ni očaran z niti neprijetnim niti prijetnim občutkom. Ko ni očaran, postane brezstrasten. Skozi razstrastenje je [njegovo srce] osvobojeno. Ko je osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

13. Menih katerega srce je tako osvobojeno, Aggivessana, se ne pridruži nobenemu in z nobenim ni v sporu. Uporablja govor, ki se takrat govori v svetu, ne da bi se oprijel zanj."

14. Takrat je častiti Sāriputta stal za Blaženim in ga hladil s pahljačo. Pomislil je: "Blaženi, resnično, govori o opuščanju teh stvari skozi direktno vednost. Vzvišeni, resnično, govori o odrekanju tem stvarem skozi direktno vednost." Ko je častiti Sāriputta o tem razmislil, je zaradi neoprijemanja njegovo srce postalo osvobojeno vplivov.

15. V popotniku Dīghanakhu se je pojavila čista, neomadeževana vizija Dhamme: "Vse kar je predmet nastajanja je predmet prenehanja." Popotnik Dīghanakha je videl Dhammo, dosegel Dhammo, razumel Dhammo, razglasil Dhammo. Prestopil je onkraj dvoma, odstranil zmedenost, pridobil neustrašenost in postal neodvisen od drugih v učiteljevem predpisu.

16. In rekel je Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naprej naj se me gospod Gotama zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njem po zatočišče do konca življenja."

(MN 75) Māgandiya Sutta – Māgandiyu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Kuru, blizu mesta Kurujcev, imenovanem Kammāsadhamma, na ležišču iz sušene trave v sobi z obrednim ognjem[1] brahmana, ki je pripadal bhāradvādžskemu rodu.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel in vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in odšel v Kammāsadhammo po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Kammāsadhammi in se vrnil s poti, je po svojem obroku odšel do nekega gozdička. Ko je prišel v gozdiček je sedel k vznožju drevesa, da bi tam prebil dan.

3. Popotnik Māgandiya, ki je hodil in se sprehajal, je odšel do sobe z obrednim ognjem brahmana, ki je pripadal bhāradvādžskemu rodu. Tam je videl pripravljeno ležišče iz sušene trave in je vprašal brahmana: "Za koga je pripravljen ta pogrinjek iz sušene trave v sobi z obrednim ognjem gospoda iz bhāradvādžskega rodu? Izgleda kot postelja asketa."

4. "Gospod Māgandiya, tam je asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz sakyanskega rodu. Sedaj, razširilo se je dobro poročilo o gospodu Gotami glede tega: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.' Ta postelja je bila pripravljena za tega gospoda Gotamo."

(UNIČEVALEC RASTI)

5. "Resnično, gospod Bhāradvādža, to je slab pogled, ko vidimo posteljo tega uničevalca rasti, gospoda Gotame."

"Pazi kaj govoriš, Māgandiya, pazi kaj govoriš! Mnogo učenih plemenitih, učenih brahmanov, učenih gospodarjev in učenih asketov ima popolno zaupanje v gospoda Gotamo in on jih je vodil na plemeniti pravi način, v Dhammi, ki je dobra."

"Gospod Bhāradvādža, četudi bi videli gospoda Gotamo iz oči v oči, bi mu rekli v obraz: 'Asket Gotama je uničevalec rasti.' Zakaj je tako? Ker je to zabeleženo v naših spisih."

"Če gospod Māgandiya nima nič proti, naj to povem gospodu Gotami?"

"Naj bo gospod Bhāradvādža pomirjen. Povej mu, kar sem pravkar rekel."

6. Medtem je s sposobnostjo božanskega ušesa, ki je prečiščeno in presega človeškega, Blaženi slišal pogovor med brahmanom iz bhāradvādžskega rodu in popotnikom Māgandiyo. Ko je bil večer, je Blaženi prišel iz samote, odšel do brahmanove sobe z obrednim ognjem in sedel na pripravljeno ležišče iz sušene trave. Potem je brahman iz bhāradvādžskega rodu odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Blaženi ga je vprašal: "Bhāradvādža, ali si imel kakšen razgovor s popotnikom Māgandiyo o tem ležišču iz sušene trave?"

Ko je bilo to rečeno, je brahman, prestrašen in z lasmi pokonci, odgovoril: "Hoteli smo povedati gospodu Gotami o tej isti stvari, ampak gospod Gotama nas je prehitel."

7. Ta pogovor med Blaženim in brahmanom iz bhāradvādžskega rodu je ostal nedokončan, ker je popotnik Māgandiya, ki je hodil in se sprehajal, prišel do brahmanove sobe z obrednim ognjem in se srečal z Blaženim. Izmenjal je pozdrave z Blaženim in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Blaženi mu je rekel:

8. “Māgandiya, oči uživajo v objektih, se veselijo v objektih, se navdušujejo v objektih. To je Tathāgata ukrotil, obvaroval, zaščitil in zadržal in uči Dhammo za njihovo zadržanje. Je bilo z ozirom na to, da si rekel: ‘Asket Gotama je uničevalec rasti’?”

“Bilo je z ozirom na to, gospod Gotama, da sem rekel: ‘Asket Gotama je uničevalec rasti.’ Zakaj je tako? Ker je to zabeleženo v naših spisih.”

“Ušesa uživajo v zvokih ... Nos uživa v vonjih ... Jezik uživa v okusih ... Telo uživa v otipljivostih ... Um uživa v pojavih, se veseli v pojavih, se navdušuje v pojavih. To je Tathāgata ukrotil, obvaroval, zaščitil in zadržal in uči Dhammo za njihovo zadržanje. Je bilo z ozirom na to, da si rekel: ‘Asket Gotama je uničevalec rasti’?”

“Bilo je z ozirom na to, gospod Gotama, da sem rekel: ‘Asket Gotama je uničevalec rasti.’ Zakaj je tako? Ker je to zabeleženo v naših spisih.”

(UŽITKI)

9. “Kaj misliš, Māgandiya? Nekdo je prej lahko užival v objektih, ki so prepoznani z očmi, po kateri se želi, hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Kasneje, ko je razumel kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru vidnega objekta, morda opusti želje po objektih, odstrani vročico po objektih in biva brez žeje, s srcem notranje v miru. Kaj bi mu rekel, Māgandiya?” - “Nič, gospod Gotama.”

“Kaj misliš, Māgandiya? Nekdo je prej lahko užival v zvokih, ki so prepoznani z ušesi ... v vonjih prepoznanih z nosom ... v okusih prepoznanih z jezikom ... v otipljivostih prepoznanih s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane s čutno željo in izzivajo poželenje. Kasneje, ko je razumel kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru otipljivosti, morda opusti želje po otipljivosti, odstrani vročico po otipljivosti in biva brez žeje, s srcem notranje v miru. Kaj bi mu rekel, Māgandiya?” - “Nič, gospod Gotama.”

10. “Māgandiya, prej, ko sem živel doma, sem užival, opremljen in oskrbljen s petimi vezmi užitkov: z objekti prepoznanimi z očmi ... z zvoki prepoznanimi z ušesi ... z vonji prepoznanimi z nosom ... z okusi prepoznanimi z jezikom ... z otipljivostmi prepoznanimi s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po čutnih užitkih in izzivajo poželenje. Imel sem tri palače: eno za deževno obdobje, eno za zimo in eno za poletje. Živel sem v palači za deževno obdobje štiri mesece deževnega obdobja, užival z glasbeniki, ki so bile vse ženske in nisem šel v spodnjo palačo.

Kasneje, ko sem razumel kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru čutnih užitkov, sem opustil želje po čutnih užitkih, odstranil vročico po njih in bival brez žeje, s srcem notranje v miru. Jaz vidim druga bitja, ki niso prosta poželenja po čutnih užitkih, bitja, ki so jih pogoltnile želje po njih, ki gorijo v vročici po čutnih užitkih, se vdajajo vanje in jim ne zavidam, niti se ne radostim v tem pogledu. Zakaj je tako? Ker obstaja, Māgandiya, radost neodvisna od čutnih užitkov, neodvisna od slabih stanj, ki presega celo božansko blaženost. Ker se veselim v tem, ne zavidam temu kar je manjvredno, niti se ne veselim v tem pogledu.

11. Predpostavi, Māgandiya, da je gospodar ali gospodarjev sin, bogat, z velikim bogastvom in premoženjem, in opremljen in oskrbljen s petimi vezmi čutnih užitkov, in morda uživa v objektih prepoznanih z očmi ... v zvokih prepoznanih z ušesi ... v vonjih prepoznanih z nosom ... v okusih prepoznanih z jezikom ... v otipljivostih prepoznanih s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po čutnih užitkih in izzivajo poželenje. Ker se obnaša dobro v telesu, govoru in umu, se ob razpadu telesa, po

smrti, ponovno pojavi na dobrem mestu, v nebeškem svetu v spremstvu božanstev Triintridesetih. In tam, obkrožen s skupino nimf v gozdičku Nandana, bi užival opremljen in oskrbljen s petimi vezmi božanskih užitkov. Predpostavimo, da vidi gospodarja ali gospodarjevega sina, kako uživa opremljen in oskrbljen s petimi vezmi [človeških] užitkov. Kaj misliš, Māgandiya? Bi to mlado božanstvo, obkroženo s skupino nimf v gozdičku Nandana, ki uživa opremljeno in oskrbljeno s petimi vezmi božanskih užitkov, zavidalo gospodarju ali gospodarjevemu sinu za njegovih pet vezi človeških užitkov ali bi se vrnilo k človeškemu užitku?"

"Ne, gospod Gotama. Le kako ne? Ker so nebeški užitki bolj odlični in prefinjeni kot so človeški užitki."

12. "Tako tudi, Māgandiya, prej, ko sem živel doma, sem užival opremljen in oskrbljen s petimi vezmi čutov: z objekti prepoznanimi z očmi ... z otipljivostmi prepoznanimi s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezano z željo po čutnih užitkih in izzivajo poželenje. Kasneje, ko sem razumel kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru čutnih užitkov, sem opustil želje po čutnih užitkih, odstranil vročico po čutnih užitkih in bival brez žeje, s srcem notranje v miru. Jaz vidim druga bitja, ki niso osvobojena poželenja po čutnih užitkih, ampak jih pogoltne poželenje po čutnih užitkih, gorijo z vročico po čutnih užitkih, se vdajajo v čutne užitke in jim ne zavidam, niti se ne veselim v tem pogledu. Zakaj je tako? Ker obstaja, Māgandiya, radost neodvisna od čutnih užitkov, neodvisna od slabih stanj, ki presega božansko blaženost. Ker se veselim v tem, ne zavidam temu kar je manjvredno, niti se ne veselim v tem pogledu.

(PRISPODOBE O GOBAVCU)

13. Predpostavi, Māgandiya, gobavca z ranami in mehurji na svojih udih, požrtih od črvov, s krastami, ki jih je do krvi spraskal s svojim nohti in žgal svoje telo nad jamo z gorečim ogljem. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki, pripeljali zdravnika, da ga pozdravi. Zdravnik bi napravil zanj zdravilo, in z uporabo tega zdravila se bi mož pozdravil gobavosti in bi postal zdrav in zadovoljen, neodvisen, gospod sebe, sposoben, da gre kamor želi. Potem lahko zagleda drugega gobavca z ranami in mehurji na svojih udih, požrtih od črvov, s krastami, ki jih je do krvi spraskal s svojim nohti in izžgal svoje telo nad jamo z gorečim ogljem. Kaj misliš, Māgandiya? Bo ta mož zavidal temu gobavcu njegovo jamo z gorečim ogljem ali njegovo uporabo zdravil?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj je tako? Ko je bolezen, se mora narediti zdravilo in ko ni bolezni, ni treba narediti zdravila."

14. "Tako tudi, Māgandiya, prej, ko sem živel doma ... (kot v §12) ... Ker se veselim v tem, ne zavidam temu kar je manjvredno, niti se ne veselim v tem pogledu.

15. Predpostavi, Māgandiya, gobavca z ranami in mehurji na svojih udih, požrtih od črvov, s krastami, ki jih je do krvi spraskal s svojimi nohti in žgal svoje telo nad jamo z gorečim ogljem. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki, pripeljali zdravnika, da ga pozdravi. Zdravnik bi napravil zanj zdravilo in z uporabo tega zdravila se bi mož pozdravil svoje gobavosti in bi postal zdrav in zadovoljen, neodvisen, svoj gospod, sposoben, da gre kamor hoče. Potem bi ga dva močna moža zgrabila z obema rokama in ga povlekla proti gorečemu oglju v jami. Kaj misliš, Māgandiya? Ali bi ta mož zasukal svoje telo v to ali ono smer?"

"Da, gospod Gotama. Zakaj je tako? Ker je ta ogenj resnično boleč na dotik, vroč in žgoč."

"Kaj misliš, Māgandiya? Je samo sedaj, da je ta ogenj boleč na dotik, vroč in žgoč, ali je bil tudi prej ta ogenj boleč na dotik, vroč in žgoč?"

“Gospod Gotama, ta ogenj je sedaj boleč na dotik, vroč in žgoč in tudi prej je bil boleč na dotik, vroč in žgoč. Ko je bil ta mož gobav, z ranami in mehurji na svojih udih, požrtih od črvov, s krastami, ki jih je do krvi spraskal s svojimi nohti, so bile njegove sposobnosti oslabljene. Čeprav je bil ogenj dejansko boleč na dotik, ga je on zmotno dojemal kot prijetnega.”

16. “Tako tudi, Māgandiya, v preteklosti so bili užitki boleči na dotik, vroči in žgoči. V prihodnosti bodo užitki boleči na dotik, vroči in žgoči. Sedaj so užitki boleči na dotik, vroči in žgoči. Toda ta bitja, ki niso osvobojena poželenja po užitkih, bitja, ki so jih pogoltnile želje po užitkih, ki gorijo v vročici po užitkih, imajo sposobnosti, ki so oslabljene. Čeprav so užitki dejansko boleči na dotik, pridobi napačno dojemanje o njih kot da so prijetni.

17. Predpostavi, Māgandiya, gobavca z ranami in mehurji na svojih udih, požrtih od črvov, s krastami, ki jih je do krvi spraskal s svojimi nohti in žgal svoje telo nad jamo z gorečim ogljem. Bolj ko praska kraste in žge svoje telo, bolj gnusne, bolj smrdljive in bolj okužene postanejo odprte rane, pa vendar bo našel določeno mero zadovoljstva in užitka v praskanju po svojih odprtih ranah. Māgandiya, bitja, ki niso osvobojena uživanja v užitkih, ki so jih pogoltnile želje po užitkih, ki gorijo v vročici po užitkih, se še vedno vdajajo v užitke. Bolj ko se takšna bitja vdajajo v užitke, bolj se njihove želje po užitkih povečujejo in bolj gorijo v vročici po užitkih, pa vendar najdejo določeno mero zadovoljstva in uživanja v odvisnosti od petih vezi čutov.

(PRISPODOBA O KRALJU)

18. Kaj misliš, Māgandiya? Ali si kadarkoli videl ali slišal kralja ali kraljevega duhovnika, ki bi sam užival opremljen in oskrbljen s petimi vezmi čutov, ki je, ne da bi opustil želje po užitkih, brez odstranitve vročice po užitkih, bil sposoben bivati osvobojen žeje, s srcem notranje v miru, ali koga, ki je sposoben ali bo sposoben tako bivati?” - “Ne, gospod Gotama.”

“Dobro, Māgandiya. Tudi jaz nisem nikoli videl ali slišal o kralju ali kraljevemu duhovnika, ki sam uživa opremljen in oskrbljen s petimi vezmi čutov, ki bi brez opustitve želje po užitkih, brez odstranitve vročice po užitkih, bil sposoben bivati osvobojen žeje, s srcem notranje v miru, ali koga, ki je sposoben ali bo sposoben tako bivati. Nasprotno, Māgandiya, ti asketi ali brahmani, ki so bivali, bivajo ali bodo bivali osvobojeni žeje, s srcem notranje v miru, vsi to delajo, ko so razumeli kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru užitkov in po opustitvi želje po užitkih in po odstranitvi vročice po užitkih, da so bivali, bivajo ali da bodo bivali prosti žeje, s srcem notranje v miru.”

(ZDRAVJE IN UGASNITEV)

19. Na tej točki je Blaženi vzkliknil:

> “Največje od vseh pridobitev je zdravje,
> ugasnitev je največja blaženost,
> osemčlena pot je najboljša od poti,
> ker varno vodi do nesmrtnosti.”

Ko je bilo to rečeno je popotnik Māgandiya rekel Blaženemu: “To je osupljivo, gospod Gotama, to je neverjetno, kako dobro je to povedal gospod Gotama:

> ‘Največje od vseh pridobitev je zdravje,
> ugasnitev je največja blaženost.’

Tudi mi smo že slišali to, kar so rekli prejšnji popotniki v tradiciji učiteljev in to se sklada, gospod Gotama.”

“Māgandiya, ko ste slišali to, kar so rekli prejšnji popotniki v tradiciji učiteljev, kaj je to zdravje, kaj je ta ugasnitev?”

Ko je bilo to rečeno, si je popotnik Māgandiya podrgnil svoje ude s svojima rokama in rekel: “To je tisto zdravje, gospod Gotama, to je tista ugasnitev. Zdaj sem zdrav in srečen in nič me ne prizadene.”

(PRISPODOBA O SLEPEM MOŽU)

20. “Māgandiya, predpostavi, da obstaja mož, ki je slep od rojstva, ki ne more videti svetlih ali temnih objektov, ki ne more videti modrih, rumenih, rdečih ali roza objektov, ki ne more videti kar je ravno in kar je neravno, ki ne more videti zvezd ali sonca in lune. Sliši lahko moškega z dobrim vidom, ko reče: ‘Resnično dobro, gospodje, je belo sukno, čudovito, brez madeža in čisto!’ In on bi šel v iskanje belega sukna. Potem bi ga mož prevaral z umazanim, nečistim oblačilom: ‘Dobri človek, tukaj je belo sukno za vas, čudovito, brez madeža in čisto.’ In on bi ga sprejel in si ga nadel in bil zadovoljen z njim in bi izgovoril besede zadovoljstva: ‘Resnično dobro, gospodje, je belo sukno, čudovito, brez madeža in čisto!’ Kaj misliš, Māgandiya? Ko je ta mož, ki je slep od rojstva, sprejel to umazano, nečisto oblačilo, si ga nadel in bil zadovoljen z njim, je izgovoril besede zadovoljstva: ‘Resnično dobro, gospodje, je belo sukno, čudovito, brez madeža in čisto!’ – je to naredil, ker je vedel in videl, ali zaradi zaupanja v moža z dobrim vidom?”

“Častiti gospod, on bi naredil tako, ne da bi vedel in videl, ampak zaradi zaupanja v moža z dobrim vidom.”

21. “Tako tudi, Māgandiya, popotniki drugih sekt so slepi in brez vpogleda. Oni ne poznajo zdravja, oni ne vidijo ugasnitve, pa vendar izgovorijo te verze:

> ‘Največje od vseh pridobitev je zdravje,
> ugasnitev je največja blaženost.’

Ta verz so izgovorili prejšnji Popolni, popolno prebujeni:

> ‘Največje od vseh pridobitev je zdravje,
> ugasnitev je največja blaženost,
> osemčlena pot je najboljša od poti,
> ker varno vodi do nesmrtnosti.’

Sedaj, to je postopoma postalo veljavno med običajnimi ljudmi. In čeprav je to telo, Māgandiya, bolezen, tumor, kopje, nesreča in stiska, sklicujoč se na to telo, rečeš: ‘To je to zdravje, gospod Gotama, to je ta ugasnitev.’ Ti nimaš tega plemenitega videnja, Māgandiya, s katerim morda lahko poznaš zdravje in vidiš ugasnitev.”

(UČENJE DHAMME)

22. “Jaz imam zaupanje v gospoda Gotamo: ‘Gospod Gotama me je sposoben učiti Dhammo na takšen način, da lahko pridem do spoznanja zdravja in da vidim ugasnitev.’”

“Māgandiya, predpostavi, da je tam mož rojen kot slep, ki ne more videti temnih in svetlih objektov ... ali sonca in lune. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki, pripeljali zdravnika, da ga pozdravi. Zdravnik bi pripravil zdravilo za njega, vendar se z uporabo tega zdravila vid tega moža ne bi pojavil ali bil prečiščen. Kaj misliš, Māgandiya, bi ta zdravnik postal utrujen in razočaran?” - “Da, gospod Gotama.” - “Tako tudi, Māgandiya, če bi te jaz učil Dhammo tako: ‘To je tisto zdravje, to je tista ugasnitev,’ morda ne bi spoznal zdravja ali videl ugasnitve in to bi bilo utrudljivo in mučno zame.”

23. “Jaz imam zaupanje v gospoda Gotamo: ‘Gospod Gotama me je sposoben učiti Dhammo na takšen način, da lahko spoznam zdravje in vidim ugasnitev.’”

“Māgandiya, predpostavi, da je tam mož rojen kot slep, ki ne more videti temnih in svetlih objektov ... ali sonca in lune. Sliši lahko moškega z dobrim vidom, ko reče: ‘Resnično dobro, gospodje, je belo sukno, čudovito, brez madeža in čisto!’ in on bi šel v iskanje belega sukna. Potem bi ga mož prevaral z umazanim, nečistim oblačilom: ‘Dobri človek, tukaj je belo sukno za vas, čudovito, brez madeža in čisto.’ In on bi ga sprejel in si ga nadel. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki pripeljali zdravnika, da ga pozdravi. Zdravnik bi napravil zanj zdravila - sredstva za bljuvanje in odvajala, mazila in protimazila in nosna zdravila - in z uporabo teh zdravil bi se človekov vid povrnil in prečistil. Skupaj s pojavitvijo njegovega vida, bi postala njegova želja in hotenje po tem umazanem suknu opuščena. Tega človeka bi gledal kot na sovražnika, kot na tistega, ki mu je storil škodo in morda pomisli, da bi ga moral ubiti: ‘Resnično, ta mož me je dolgo časa vlekel za nos, varal in goljufal s tem umazanim, nečistim oblačilom, ko mi je rekel: “Dobri človek, tukaj je belo sukno za vas, čudovito, brez madeža in čisto.”’

24. “Tako tudi, Māgandiya, če bi te učil Dhammo tako: ‘To je to zdravje, to je ta ugasnitev,’ bi morda spoznal zdravje in videl ugasnitev. Skupaj z nastajanjem tvojega vida, so lahko tvoje želje in poželenje po petih agregatih na katere vplivajo predpostavke, opuščene. Potem morda lahko misliš: ‘Resnično, dolgo časa me je ta um vlekel za nos, me varal in goljufal. Ko sem se oklepal, sem se oklepal le za snov, sem se oklepal le za občutek, sem se oklepal le za zaznavo, sem se oklepal le za tvorbe, sem se oklepal le za zavest. S predpostavko kot pogojem, bitnost. Z bitnostjo kot pogojem, rojstvo. Z rojstvom kot pogojem, nastanejo starost in smrt, žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska. Takšen je izvor vse te gmote neprijetnosti.’”

25. “Jaz imam zaupanje v gospoda Gotamo: ‘Gospod Gotama me je sposoben učiti Dhammo na takšen način, da se lahko dvignem iz tega sedeža ozdravljen svoje slepote.’”

“Potem, Māgandiya, druži se s pravimi ljudmi. Ko se družiš s pravimi ljudmi, boš slišal pravo Dhammo. Ko slišiš pravo Dhammo, boš vadil v skladu s pravo Dhammo. Ko vadiš v skladu s pravo Dhammo, boš sam spoznal in videl: ‘To so bolezni, tumorji in kopja, in tukaj te bolezni, tumorji in kopja izginejo brez ostanka. S prenehanjem svojih predpostavk, pride do prenehanja bitnosti. S prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva. S prenehanjem rojstva, preneha starost in smrt, skrbi, tožbe, bolečine, gorje in obup. Takšno je prenehanje vse te gmote neprijetnosti.’”

(HOJA NAPREJ)

26. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Māgandiya rekel: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Sprejel bom hojo naprej pod gospodom Gotamo, sprejel bom popolno sprejetost.”

27. “Māgandiya, ta, ki je predhodno pripadal drugi sekti in želi hojo naprej in popolno sprejetje v to Dhammo in disciplino, živi preizkusno štiri mesece. Če so menihi na koncu štirih mesecev z njim zadovoljni, mu dajo dovoljenje za hojo naprej in ga popolno sprejmejo med menihe. Toda jaz prepoznam individualne razlike v tem pogledu.”

“Častiti gospod, če ta, ki predhodno pripada drugi sekti in želi hojo naprej in popolno sprejetje v to Dhammo in disciplino živi preizkusno štiri mesece in če so na koncu štirih

mesecev menihi z njim zadovoljni, mu dajo dovoljenje za hojo naprej in popolno sprejetje, potem bom jaz živel na preizkusu štiri leta. Na koncu štirih let, če bodo menihi zadovoljni z mano, naj mi odobrijo hojo naprej in popolno sprejetje."

28. Potem je popotnik Māgandiya sprejel hojo naprej pod Blaženim in prejel popolno sprejetje. In kmalu, ne dolgo po popolnem sprejetju, ko je bival sam, usmerjen v svojo notranjost, prizadeven, vnet in odločen, je častiti Māgandiya s svojim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopil in bival v tem vrhunskem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik roda gre upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. Direktno je vedel: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." In častiti Māgandiya je postal eden od arahantov.

Opombe

[1] V hinduizmu še dandanes posebej častijo ogenj, ki v hišah vernikov nikoli ne ugasne, zato je prostor, v katerem gori ogenj za brahmane zelo pomemben. Lahko sklepamo, da je bila velika čast, če so gostu pripravili ležišče v tej sobi.

(MN 76) Sandaka Sutta - Sandaku

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Kosambī, v Ghositovem samostanu.

2. Takrat se je popotnik Sandaka nahajal v votlini figovega drevesa z veliko skupino popotnikov.

3. Ko je bil večer, je častiti Ānanda prišel iz samote in nagovoril menihe: "Pridite, prijatelji, pojdimo do ribnika Devakaṭa, da vidimo votlino." - "Da, prijatelj," so ti menihi odgovorili. Potem je častiti Ānanda skupaj s številnimi menihi odšel do ribnika Devakaṭa.

4. Tam je popotnik Sandaka sedel z veliko skupino popotnikov, ki so povzročali nemir in se glasno in hrupno pogovarjali o mnogih posvetnih stvareh, kot je o kraljih, o visoki družbi, ministrih, armadah, nevarnostih, bitkah, hrani, pijači, obleki, posteljah, cvetličnih vencih, parfumih, sorodnikih, vozilih, vaseh, mestih, mestnih okoliših, deželah, ženskah, junakih, ulicah, izvirih, mrtvih, malenkostih, o izvoru sveta, izvoru morja, če so stvari tako ali niso tako. Ko je popotnik Sandaka v daljavi zagledal prihajati častitega Ānando, je umiril svojo družbo: "Gospodje, bodite tiho, gospodje, ne delajte hrupa. Prihaja asket Ānanda, učenec asketa Gotame, eden izmed učencev asketa Gotame, ki so v Kosambīju. Ti častiti imajo radi tišino. So disciplinirani in tihi, priporočajo tišino. Če bo našel našo družbo v tišini, si bo morda premislil in se nam pridružil." In popotniki so utihnili.

5. Častiti Ānanda je šel k popotniku Sandaku, ki mu je rekel: "Pridite, gospod Ānanda! Pozdrav gospodu Ānandi! Dolgo tega je, kar je gospod Ānanda našel priložnost priti sem. Naj gospod Ānanda sede, ta sedež je pripravljen."

Častiti Ānanda je sedel na pripravljen sedež in popotnik Sandaka je zavzel nižji sedež in sedel ob stran. Ko je sedel, ga je častiti Ānanda vprašal: "Zaradi kakšnega razprave sedite skupaj tukaj in sedaj, Sandaka? In kakšna je bila vaša razprava, ki je ostala nedokončana?"

"Gospod Ānanda, pustite razpravo zaradi katere sedaj tukaj sedimo. Gospod Ānanda lahko o njej sliši kasneje. Bilo bi dobro, če bi gospod Ānanda podal govor o Dhammi, ki jo uči njegov učitelj."

"Potem, Sandaka, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, gospod," je odgovoril. Častiti Ānanda je rekel:

6. "Sandaka**,** štiri načine, ki zanikajo sveto življenje je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Tudi štiri vrste svetega življenja, ki ne zadovoljijo, so bile razodete, po katerih modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja, in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra."

(ŠTIRJE NAČINI, KI ZANIKAJO SVETO ŽIVLJENJE)

"Gospod Ānanda, kateri so ti štirje načini, ki zanikajo sveto življenje, ki jih je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, v čemer modri mož sigurno ne bi živel svetega življenja, in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra?"

7.(1). "Sandaka, nek učitelj ima tak nauk in pogled: '**Ničesar ni danega**, ničesar podarjenega, ničesar žrtvovanega; ni sadu ali rezultata dobrih in slabih dejanj; ni tega sveta, ni drugega sveta; ni matere, ni očeta; ni bitij, ki se spontano ponovno rodijo; ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodevajo ta svet in drugi svet. Človeka sestavljajo štirje veliki elementi. Ko umre, se zemlja povrne in gre nazaj k telesu zemlje, voda se povrne in gre nazaj k telesu vode, ogenj

se povrne in gre nazaj k telesu ognja, zrak se povrne in gre nazaj k telesu zraka; sposobnosti so prenesene na prostor. [Štirje] moški z mrtvaškim nosilom kot petim, odnesejo truplo. Pogrebni govori trajajo toliko časa kot upepelitev; kosti se pobelijo; goreče daritve končajo v pepelu. Dajanje je nauk norcev. Kdorkoli ima nauk, da obstaja [dajanje in podobno], je to prazno, lažna prtljaga. Norci in modrijani so enako odrezani in uničeni z razkrojem telesa; po smrti ne obstajajo.'

8. O tem modri mož meni: 'Ta dobri učitelj ima tak nauk in pogled: "Ničesar ni danega ... po smrti ne obstajajo." Če so besede tega dobrega učitelja resnica, potem sem tukaj [v tem učenju] opravil [svojo dolžnost] s tem, da ne delam [tega], tukaj sem živel [sveto življenje] s tem, da [ga] nisem živel. Oba sva natančno enaka [v tem učenju], oba sva dosegla enakost, vendar ne rečem, da sva oba odrezana in uničena z razkrojem telesa, da po smrti ne bomo obstajali. Toda to je preveč za tega dobrega učitelja, da bo nag, da bo obrit, da si prizadeva sedeti s prekrižanimi nogami in da si izpuli lase in brado. Jaz, ki živim v hiši polni otrok, ki uporabljam sandalovino iz Kāsija, ki nosim cvetlične vence, dišave in mazila in sprejmem zlato in denar, bom dozorel v točno isto destinacijo, v isto bodočo smer kot je ta pri tem dobrem učitelju. Kaj naj vem in vidim, da bi živel sveto življenje pod tem učiteljem?' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran in ga zapusti.

9. To je prvi način, ki zanika sveto življenje in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, in na katerega modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja, ali če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra.

10.(2). Spet, Sandaka, nek učitelj ima tak nauk in pogled: '**Ko nekdo deluje ali pripravi druge delovati**, ko nekdo pohablja ali pripravi druge pohabljati, ko nekdo muči ali pripravi druge mučiti, ko nekdo zadaja gorje ali pripravi druge zadajati gorje, ko nekdo zatira ali pripravi druge zatirati, ko nekdo zastrašuje ali pripravi druge zastraševati, ko nekdo ubija živa bitja, vzame kar mu ni dano, vdira v hiše, ropa bogastvo, vlamlja, postavlja zasede po cestah, zapeljuje žene drugih, širi laži – ta, ki tako dela, ne dela nobenega zla. Če s kolesom polnim ostrih rezil, nekdo spravi živa bitja na tej zemlji v gmoto mesa, v kup mesa, zaradi tega ne bo zla in ne bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob južnem bregu Gangesa in ubijal in klal, pohabljal in pripravil druge, da pohabljajo, mučijo in pripravil druge da mučijo, zaradi tega ne bo zla in ne bo rezultat zlo. Če bi nekdo šel ob severnem bregu Gangesa in dajal darila in pripravil druge, da dajejo darila, daroval in pripravil druge da darujejo, zaradi tega ne bi bilo nobene zasluge in ne bi bil rezultat zasluga. Z dajanjem, s krotenjem sebe, z odrekanjem, z govorjenjem resnice, ni zasluge in rezultat ne bo zasluga.'

11. O tem modri mož meni: 'Ta dobri učitelj ima tak nauk in pogled: "Ko nekdo deluje ... ni zasluge in rezultat ni zasluga." Če so besede tega dobrega učitelja resnica, potem sem tukaj [v tem učenju] opravil [svojo dolžnost] ker ne delam [tega], tukaj sem živel [sveto življenje] s tem, da [ga] nisem živel. Oba sva natančno enaka [v tem učenju], oba sva dosegla enakost, vendar ne rečem, če karkoli oba [od naju] delava, ni narejeno nobeno zlo. Toda to je preveč za tega dobrega učitelja ... Kaj naj jaz vem in vidim, da bi živel sveto življenje pod tem učiteljem?' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran in ga zapusti.

12. To je drugi način, ki zanika sveto življenje in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

13.(3). Spet, Sandaka, nek učitelj ima tak nauk in pogled: '**Ni vzroka ali pogoja za onesnaženje bitij**, bitja se onesnažijo brez vzroka ali pogoja. Ni vzroka ali pogoja za očiščenje bitij, bitja so očiščena brez vzroka ali pogoja. Ni moči, ne energije, ne človeške moči, ne človeške vzdržnosti. Vsa bitja, vse žive stvari, vsi ljudje, vse duše so brez oblasti,

moči in energije, oblikovani z usodo, okoliščinami in naravo, doživljajo prijetnost in neprijetnost v šestih vrstah rojstev[1].'

14. O tem modri mož meni: 'Ta dobri učitelj ima tak nauk in pogled: "Ni vzroka ... v šestih vrstah rojstev." Če so besede tega dobrega učitelja resnica, potem sem tukaj [v tem učenju] opravil [svojo dolžnost] ker ne delam [tega], tukaj sem živel [sveto življenje] s tem, da [ga] nisem živel. Oba sva natančno enaka [v tem učenju], oba sva dosegla enakost, vendar ne rečem, da bova oba prečiščena brez vzroka ali pogoja. Toda to je preveč za tega dobrega učitelja ... Kaj naj jaz vem in vidim, da bi živel sveto življenje pod tem učiteljem?' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran in ga zapusti.

15. To je tretji način, ki zanika sveto življenje in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

16.(4). Spet, Sandaka, nek učitelj ima tak nauk in pogled: '**Obstaja sedem teles**, ki niso narejena, ki niso rojena, ki niso ustvarjena, so brez stvarnika, neplodna, stojijo kot vrhovi gora, stojijo kot stebri. Telesa se ne gibljejo ali spremenijo ali ovirajo ena drugo. Nobeno ni sposobno [vzbuditi] prijetnost ali neprijetnost ali prijetnost in neprijetnost v drugem. Katerih je teh sedem? To so zemeljsko telo, vodno telo, ognjeno telo, zračno telo, prijetnost, neprijetnost in duša kot sedmo. Teh sedem teles ni narejenih ... Tam ni morilca, ne klavca, ne poslušalca, ne govornika, ne spoznavalca, ne zaupnika. Celo tisti, ki odrežejo nekomu glavo z ostrim mečem, nobenemu ne odvzamejo življenja, meč samo preide skozi prostor med sedmimi telesi. Obstaja milijon štiristo tisoč glavnih vrst stvarjenj in šest tisoč vrst in šeststo vrst. Obstaja petsto vrst dejanj in pet vrst dejanj in tri vrste dejanj in dejanje in polovično dejanje. Obstaja dvainšestdeset načinov, dvainšestdeset vmesnih vekov, šest vrst rojenih plemenitih, osem nivojev ljudi, štiri tisoč devetsto vrst načinov življenja, devetinštirideset vrst popotnikov, štiri tisoč devetsto bivališč kač, dva tisoč vrst sposobnosti, tri tisoč peklov, šestintrideset elementov prahu, sedem vrst razploda, sedem nedojemanj razploda, sedem nenožničnih razplodov, sedem vrst božanstev, sedem vrst ljudi, sedem vrst demonov, sedem jezer, sedem vozlov, sedem vrst prepadov, sedemsto vrst prepadov, sedem vrst sanj, sedemsto vrst sanj. Obstaja osem milijonov štiristo tisoč velikih vekov v čemer bodo, s tekom in potovanjem skozi tok ponovnih rojstev, oboji norci in modrijani, naredili konec neprijetnosti. Ni ničesar od tega: "S to krepostjo ali izvajanjem obredov ali asketizmom ali s svetim življenjem bom napravil, da nedozorelo dejanje dozori ali uniči dozorelo dejanje, ko se to zgodi." Prijetnost in neprijetnost sta odmerjeni. Tok ponovnih rojstev je omejen, ni njegovega krajšanja ali podaljševanja, ne njegovega povečevanja ali zmanjševanja. Prav tako kot klopčič z nitjo, ko ga vržeš, gre tako daleč, dokler se nit ne odvije, tako tudi, s tekanjem in potovanjem skozi tok ponovnih rojstev, bosta oba norec in modrijan, naredila konec neprijetnosti.'

17. O tem modri mož meni: 'Ta dobri učitelj ima tak nauk in pogled: "Obstaja sedem teles ... norec in modrijan, oba bosta naredila konec neprijetnosti." Če so besede tega dobrega učitelja resnica, potem sem tukaj [v tem učenju] opravil [svojo dolžnost] ker ne delam [tega], tukaj sem živel [sveto življenje] s tem, da [ga] nisem živel. Oba sva natančno enaka [v tem učenju], oba sva dosegla enakost, vendar ne rečem, da bova oba končala neprijetnost z delovanjem in potovanjem skozi tok ponovnih rojstev. To je preveč za tega dobrega učitelja, da bo nag, da bo obrit, da si prizadeva sedeti s prekrižanimi nogami, in da si izpuli lase in brado, ker meni, da bom jaz, ki živim v hiši polni otrok in uporabljam sandalovino iz Kāsija, nosim cvetlične vence, dišave in mazila, in sprejmem zlato in denar, bo dozorela točno ista destinacija, ista bodoča smer, kot pri tem dobrem učitelju. Kaj naj jaz vem in vidim, da bi živel sveto življenje pod tem učiteljem?' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran in ga zapusti.

18. To je četrti način, ki zanika sveto življenje, ki ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

19. To, Sandaka, so štirje načini, ki zanikajo sveto življenje, ki jih je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, po katerih modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra."

(ŠTIRI VRSTE SVETEGA ŽIVLJENJA, KI NE ZADOVOLJIJO)

20. "To je osupljivo, gospod Ānanda, to je neverjetno, kako je štiri načine po katerih se ne živi svetega življenja razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ... Toda gospod Ānanda, katere so štiri vrste svetega življenja, ki ne zadovoljijo in jih je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, po katerih modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra?"

21.(1) "Sandaka, **nek učitelj trdi, da je vseveden in vseviden, da ima popolno vednost in videnje**: 'Če hodim ali stojim ali spim ali sem buden, sta vednost in vizija nenehno in brez motenj prisotna v meni.' On vstopi v prazno hišo, ne dobi miloščine, ugrizne ga pes, se sreča s podivjanim slonom, podivjanim konjem, podivjanim bikom, vpraša po imenu in narodu žensko ali moškega, vpraša po imenu vasi ali mesta in po poti, ki pelje tja. Ko je vprašan: 'Kako je to?' odvrne: 'Moralo je biti tako, da sem vstopil v prazno hišo, zato sem vstopil vanjo. Moralo je biti tako, da nisem dobil miloščine, zato je nisem dobil. Moralo je biti tako, da me je ugriznil pes, zato me je pes ugriznil. Moralo je biti tako, da sem se srečal s podivjanim slonom, podivjanim konjem, podivjanim bikom, zato sem se z njim srečal. Moralo je biti tako, da sem vprašal po imenu in narodu žensko ali moškega, zato sem vprašal. Moralo je biti tako, da sem vprašal po imenu vasi ali mesta in po poti, ki pelje tja, zato sem vprašal.'

22. O tem modri mož presodi: 'Ta dobri učitelj trdi, da je vseveden in vse vidi, da ima popolno vednost in videnje ... Ko je vprašan: "Kako je to?" odgovori: "Moral sem ... zato sem vprašal.'" Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran od njega in ga zapusti.

23. To je prva vrsta svetega življenja, ki ne zadovolji in ki ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, v katerem modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra.

24.(2). Spet, Sandaka, **nek učitelj je tradicionalist**, ki ima ustno tradicijo kot resnico. Dhammo uči z ustno tradicijo, s podajanjem legend, s kanonično avtoriteto. Toda, ko je učitelj tradicionalist in ima ustno tradicijo kot resnico, je nekaj dobro prenešenega in nekaj slabo prenešenega, nekaj je res in nekaj je drugače.

25. O tem modri mož presodi: 'Ta dobri učitelj je tradicionalist ... nekaj je res in nekaj je drugače.' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran od njega in ga zapusti.

26. To je druga vrsta svetega življenja, ki ne zadovolji in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

27.(3). Spet, Sandaka, **nek učitelj je logik in preiskovalec**. Dhammo uči s sklepanjem, sledenjem linije preiskovanja, kot se mu zgodi. Toda, ko je učitelj logik in preiskovalec, je nekaj dobro premišljeno in nekaj slabo premišljeno, nekaj je res in nekaj je drugače.

28. O tem modri mož presodi: 'Ta dobri učitelj je logik ... nekaj je res in nekaj je drugače.' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran od njega in ga zapusti.

29. To je tretja vrsta svetega življenja, ki ne zadovolji in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

30.(4). Spet, Sandaka, **nek učitelj je neumen in zmeden**. Ker je neumen in zmeden, ko je vprašan takšno in drugačno vprašanje, se zaplete v besedno zvijanje, v jeguljasto zvijanje: 'Ne pravim, da je tako. In nisem rekel, da je tako. In ne pravim, da je drugače. In ne pravim, da ni tako. In ne pravim, da ni tako da ni tako.'

31. O tem modri mož presodi: 'Ta dobri učitelj je neumen in zmeden ... [tako] se zaplete v besedno zvijanje, v jeguljasto zvijanje ... ' Ko ugotovi, da se na ta način ne živi svetega življenja, se obrne stran od njega in ga zapusti.

32. To je četrta vrsta svetega življenja, ki ne zadovolji in ga je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ...

33. To, Sandaka, so štiri vrste svetega življenja, ki ne zadovoljijo in jih je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, v katerih modri mož zagotovo ne bi živel svetega življenja in če bi ga živel, ne bi dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra."

(VRSTA SVETEGA ŽIVLJENJA, KI ZADOVOLJI)

34. "Osupljivo je, gospod Ānanda, neverjetno je, kako je štiri vrste svetega življenja, ki ne zadovoljijo, razodel Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen ... Toda gospod Ānanda, kaj ta učitelj trdi, kaj on razglasi, kako bi modri mož zagotovo živel sveto življenje, in ko bi ga živel, bi dosegel pravo pot, Dhammo, ki je dobra?'"

35. "Sandaka, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

36. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

37. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega, kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega, kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v

slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[2]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

38. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

39. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

40. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in je tiho.

41. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

42. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti,

biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

43. Ko je tako odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Modri mož bi gotovo živel sveto življenje z učiteljem, pod katerim učenec doseže tako veličastno razliko, in ko bi živel pri njem sveto življenje, bi dosegel pravi način, Dhammo, ki je dobra.

44-46. Spet, z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti. Modri mož bi gotovo živel sveto življenje z učiteljem, pod katerim učenec doseže tako veličastno razliko ...

47. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k spominu na pretekla življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Modri mož bi gotovo živel sveto življenje z učiteljem, pod katerim učenec doseže tako veličastno razliko ...

48. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji. Modri mož bi gotovo živel sveto življenje z učiteljem, pod katerim učenec doseže tako veličastno razliko ...

49. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o uničenju vplivov. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. On razume kot v resnici je: 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

50. Ko ve in vidi na ta način, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.' Modri mož bi gotovo živel sveto življenje z učiteljem, pod katerim učenec doseže tako veličastno razliko, in ko bi ga živel, bi dosegel pravo pot, Dhammo, ki je dobra."

(SANDAKOVA VPRAŠANJA)

51. "Gospod Ānanda, ko je menih arahant, z uničenimi vplivi, ki je živel sveto življenje, napravil kar je bilo potrebno, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil ovire bitnosti in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost, **ali lahko uživa v užitkih?**"

"Sandaka, ko je menih arahant, z uničenimi vplivi ... in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost, **je nesposoben prestopkov v petih primerih**. Menih, katerih vplivi so uničeni je nesposoben namernega jemanja življenja živim bitjem; nesposoben je jemati to kar mu ni dano, to je, krasti; nesposoben je uživati v spolnem odnosu; nesposoben je zavestno lagati; nesposoben je uživati v užitkih, tako da bi jo skladiščil, kot je to delal prej v laičnem življenju.[2] Ko je menih arahant z uničenimi vplivi ... je nesposoben prestopkov v teh petih primerih."

52. "Gospod Ānanda, ko je menih arahant, z uničenimi vplivi ... **ali sta njegova vednost in vizija, da so njegovi vplivi uničeni, neprestano in neprekinjeno prisotna v njem**, če hodi ali stoji ali spi ali je buden?"

"Kar se tiče tega, Sandaka, ti bom povedal prispodobo, ker modri človeka razume pomen izjave z uporabo prispodobe. Predpostavimo, da so bile možu roke in noge odrezane. Če hodi ali stoji ali spi ali je buden, so njegove roke in noge neprestano in neprekinjeno odrezane, vendar bi to vedel samo takrat, ko bi pregledal to dejstvo. Tako tudi, Sandaka, ko je menih arahant, z uničenimi vplivi ... njegovo vednost in vizija, da so mu njegovi vplivi uničeni, nista neprestano in neprekinjeno prisotna, če hodi ali stoji ali spi ali je buden. On ve 'Moji vplivi so uničeni' samo takrat, ko spet pregleda to dejstvo."

53. "**Koliko osvobojenih** je tukaj v tej Dhammi in disciplini, gospod Ānanda?"

"Ni jih samo sto, Sandaka, ali dvesto, tristo, štiristo ali petsto, ampak je veliko več osvobojenih kot je teh v tej Dhammi in disciplini."

"Osupljivo, gospod Ānanda, neverjetno! Ni hvale lastne Dhamme in nobenega zanikanja Dhamme drugih. Tu je učenje Dhamme v njenem polnem obsegu in tako veliko osvobojenih. Ti ādžvaki, ti materini mrtvi sinovi, hvalijo sebe in omalovažujejo druge, in priznajo samo tri osvobojene, namreč, Nanda Vaccho, Kisa Sankicco in Makkhali Gosālo."[3]

54. Potem je popotnik Sandaka nagovoril svojo lastno skupino: "Pojdite, gospodje. Sveto življenje se naj živi pod asketom Gotamo. Ni nam sedaj lahko opustiti dobiček, slavo in priznanje."

Tako je popotnik Sandaka navdihnil svojo lastno skupino, da živi sveto življenje pod Blaženim.

Opombe

[1] Glej AN 6:5.
[2]Ne more shranjevati hrane in drugih prijetnih dobrin, da bi jih kasneje lahko užival.
[3] O treh učiteljih ādžīvakov glej MN 36:5.

(MN 77) Mahāsakuludāyi Sutta – Dolgo učenje Sakuludāyī

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat so se številni zelo znani popotniki nahajali v Parku popotnikov, v pavjem zatočišču, – to so bili Annabhāra, Varadhara in popotnik Sakuludāyī, kakor tudi drugi zelo znani popotniki.

3. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanjo oblačilo in odšel v Rādžagah po miloščino. Takrat je pomislil: "Saj je vendar prezgodaj, da grem po miloščino v Rādžagah. Kaj če grem do popotnika Sakuludāyīja v Park popotnikov, v Petelinje zatočišče."

4. Blaženi je nato odšel do Petelinjega zatočišča v Parku popotnikov. Takrat je popotnik Sakuludāyī sedel z veliko skupino popotnikov, ki so delali nemir in se glasno in hrupno pogovarjali o mnogih posvetnih stvareh, kot je o kraljih, o visoki družbi, ministrih, armadah, nevarnostih, bitkah, hrani, pijači, obleki, posteljah, cvetličnih vencih, parfumih, sorodnikih, vozilih, vaseh, mestih, mestnih okoliših, deželah, ženskah, junakih, ulicah, izvirih, mrtvih, malenkostih, o izvoru sveta, izvoru morja, če so stvari tako ali niso tako. Takrat je popotnik Sakuludāyī zagledal Blaženega prihajati v daljavi. Ko ga je zagledal, je umiril svojo skupino: "Gospodje, bodite tiho, gospodje ne delajte hrupa. Prihaja asket Gotama. Ta častiti ima rad tišino in priporoča tišino. Če bo našel našo skupino v tišini, bo morda pomislil, da se nam pridruži." Potem so popotniki utihnili.

5. Blaženi je prišel do popotnika Sakuludāyīja, ki mu je rekel: "Naj Blaženi pride, častiti gospod! Pozdrav Blaženem! Dolgo tega je, kar je Blaženi našel priložnost priti sem. Naj Blaženi sede. Ta sedež je pripravljen."

Blaženi je sedel na pripravljen sedež in popotnik Sakuludāyī je izbral nižji sedež, ter sedel ob stran.

Potem ga je Blaženi vprašal: "Zaradi kakšne razprave sedite skupaj tukaj in sedaj Udāyi? In kakšna je bila vaša razprava, ki je bila prekinjena?"

6. "Častiti gospod, pustimo razpravo, zaradi katere sedimo zdaj tukaj. Blaženi lahko o njej sliši kasneje. V zadnjih dneh, častiti gospod, ko so se asketi in brahmani različnih sekt zbrali in sedijo skupaj v dvorani za razprave, se je pojavila sledeča tema: 'To je dobiček za ljudi iz Ange in Magadhe, to je velik dobiček za ljudi iz Ange in Magadhe, da so ti asketi in brahmani, vodje redov, vodje skupin, učitelji skupin, zelo znani in slavni ustanovitelji sekt, ki jih mnogi imajo za svete može, prišli preživeti deževno obdobje v Rādžagah. Tam je Pūraṇa Kassapa, vodja reda, vodja skupine, učitelj skupine, zelo znan in slaven ustanovitelj sekte, ki ga mnogi imajo za svetega moža prišel preživeti deževno obdobje v Rādžagah. Tam je tudi Makkhali Gosāla ... Adžita Kesakambala ... Pakudha Kaccāyana ... Sañdžaya Belaṭṭhiputta ... džainist Nātaputta, vodja reda, vodja skupine, učitelj skupine, zelo znan in slaven ustanovitelj sekte, ki ga mnogi imajo za svetega moža. Tudi on je prišel preživeti deževno obdobje v Rādžagah. Tam je tudi asket Gotama, vodja reda, vodja skupine, učitelj skupine, zelo znan in slaven ustanovitelj sekte, ki ga mnogi imajo za svetega moža. Tudi on je prišel preživeti deževno obdobje v Rādžagah. Med temi cenjenimi asketi in brahmani, vodji redov ... ki jih mnogi imajo za svete može, kdo je spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev? In kako, ko ga spoštujejo in cenijo, ti živijo v odvisnosti od njega?' Nekateri so rekli: 'Ta Pūraṇa Kassapa je vodja reda ... ki ga mnogi imajo za svetega

moža, pa vendar ni spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev, niti ga njegovi učenci, ki živijo v odvisnosti od njega, ne spoštujejo in ne cenijo. Enkrat je Pūraṇa Kassapa učil svojo Dhammo zboru nekaj sto privržencev. Takrat se je oglasil nek njegov učenec: "Gospodje, ne vprašajte Pūraṇa Kassape tega vprašanja. On tega ne ve. Mi vemo, nas vprašajte. Mi vam bomo odgovorili, gospodje." Zgodilo se je, da Pūraṇa Kassapa ni mogel priti do besede, čeprav je mahal z rokami in kričal: "Bodite tiho, gospodje, ne delajte hrupa, gospodje. Oni ne sprašujejo vas, gospodje. Oni sprašujejo nas. Mi jim bomo odgovorili." Resnično, mnogo njegovih učencev ga je zapustilo, ko so zavrnili njegovo učenje: "Ti ne razumeš te Dhamme in discipline. Jaz razumem to Dhammo in disciplino. Kako lahko razumeš to Dhammo in disciplino? Tvoja pot je napačna. Moja pot je pravilna. Jaz sem dosleden. Ti nisi dosleden. Kar bi moral reči najprej, si rekel nazadnje. Kar bi moral reči nazadnje, si rekel najprej. Kar si tako skrbno premislil, je bilo obrnjeno od znotraj navzven. Tvoje učenje je zavrnjeno. Napačno si ga dokazal. Pojdi in se bolje nauči ali pa se osvobodi, če se lahko!" Tako Pūraṇa Kassapa ni spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev, niti ga njegovi učenci, ki živijo v odvisnosti od njega ne spoštujejo in cenijo. Resnično, on je prezrt s prezirom, ki ga kažejo do njegove Dhamme.

In nekateri so rekli: 'Ta Makkhali Gosāla ... ta Adžita Kesakambala ... ta Pakudha Kaccāyana ... ta Sañdžaya Belaṭṭhiputta ... ta džainist Nātaputta je vodja reda ... [vendar on] ni spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev, niti ga njegovi učenci, ki živijo v odvisnosti od njega, ne spoštujejo in ne cenijo. Resnično, on je prezrt s prezirom, ki ga kažejo do njegove Dhamme.'

In nekateri so rekli: 'Ta asket Gotama je vodja reda, vodja skupine, učitelj skupine, zelo znan in slaven ustanovitelj sekte, ki ga mnogi imajo za svetega moža. On je spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev in njegovi učenci, ki živijo v odvisnosti od njega, ga spoštujejo in cenijo. Enkrat je asket Gotama učil svojo Dhammo skupini, v katerem je bilo nekaj sto privržencev in nek njegov učenec je zakašljal, da si očisti grlo. Eden od njegovih tovarišev v svetem življenju ga je dregnil s kolenom: "Bodi tiho, častiti gospod, ne delaj hrupa. Blaženi, učitelj, nas uči Dhammo." Ko je asket Gotama učil Dhammo skupini nekaj sto privržencev, takrat ni bilo slišati zvoka njegovih učencev, ki bi kašljali ali si čistili svoja grla. Potem se ta velika skupina postavi v pričakovanje: "Naj slišimo Blaženega učiti Dhammo." Prav tako kot bi človek na križišču cest iztisnil čisti med in bi se velika skupina ljudi postavila v pozo pričakovanja, tako je, ko asket Gotama poučuje Dhammo skupini nekaj sto privržencev. Takrat ni zvokov kašljanja ali čiščenja grl teh učencev, kajti tako velika skupina je v pozi pričakovanja: "Naj slišimo Blaženega učiti Dhammo." In tudi tisti učenci, ki začnejo prepir s svojimi tovariši v svetem življenju in opustijo prakso, da bi se vrnili v navadno življenje – tudi ti hvalijo gospoda in Dhammo in Sangho. Oni krivijo sebe namesto drugih, rekoč: "Mi nismo bili srečni, mi imamo malo zaslug. Čeprav smo odšli naprej v brezdomstvo, v tako dobro razglašeno Dhammo, nismo bili sposobni živeti popolno in čisto sveto življenje do konca življenja." Ko postanejo obiskovalci samostanov ali laični privrženci, se zavežejo in spoštujejo pet pravil. Tako je asket Gotama spoštovan, cenjen, čaščen in občudovan od svojih učencev in njegovi učenci, ki živijo v odvisnosti od njega, ga spoštujejo in cenijo."

7. "Udāyi, koliko kvalitet vidiš v meni, zaradi katerih me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in me ti, ki živijo v odvisnosti od mene, spoštujejo in cenijo?"

(PET MANJ POMEMBNIH KVALITET BLAŽENEGA)

8. "Častiti gospod, jaz vidim pet kvalitet v Blaženem, zaradi katerih ga njegovi učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in ti, ki živijo v odvisnosti od njega, spoštujejo in cenijo. Katerih pet? Najprej, častiti gospod, Blaženi malo jé in priporoča malo prehranjevanja. To vidim kot prvo kvaliteto Blaženega, zaradi katere ga njegovi učenci

spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in ti, ki živijo v odvisnosti od njega, spoštujejo in cenijo. Spet, častiti gospod, Blaženi je zadovoljen s katerokoli vrsto obleke in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto obleke. To vidim kot drugo kvaliteto Blaženega ... Spet, častiti gospod, Blaženi je zadovoljen s katerokoli vrsto podarjene hrane in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto podarjene hrane. To vidim kot tretjo kvaliteto Blaženega ... Spet, častiti gospod, Blaženi je zadovoljen s katerimkoli počivališčem in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto počivališča. To vidim kot četrto kvaliteto Blaženega ... Spet, častiti gospod, Blaženi je asketski in priporoča samoto. To vidim kot peto kvaliteto Blaženega ... Častiti gospod, to je pet kvalitet, ki jih vidim v Blaženem, zaradi katerih ga njegovi učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in ti, živijo v odvisnosti od njega, spoštujejo in cenijo."

9. "Predpostavimo, Udāyi, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in ti, ki živijo v odvisnosti od mene, spoštujejo in cenijo z mislijo: **'Asket Gotama malo jé** in priporoča malo jesti.' Sedaj, tam so moji učenci, ki živijo od čajne skodelice ali pol čajne skodelice hrane, sadeža varanaške kutine ali od polovice tega sadeža, medtem ko sam včasih pojem celotno vsebino svoje sklede za miloščino ali celo še več. Če me moji učenci spoštujejo z mislijo: 'Asket Gotama malo jé in priporoča malo jesti,' potem naj me ti moji učenci, ki živijo od čajne skodelice hrane ... ne spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo zaradi te kvalitete, niti naj ne živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

Predpostavimo, Udāyi, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo, z mislijo: '**Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto obleke** in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto obleke.' Sedaj, tam so moji učenci, ki nosijo zavrženo obleko, nosijo groba oblačila, zbirajo krpe iz mrtvašnic, iz smetišč ali delavnic, jih sešijejo skupaj in jih nosijo. Vendar, jaz včasih nosim oblačila, ki so mi jih podarili gospodarji, oblačila, ki so tako fina, da je v primerjavi z njim las od buče grob. Če me moji učenci spoštujejo ... z mislijo: 'Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto obleke in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto obleke,' potem naj me ti moji učenci, ki nosijo zavrženo obleko, nosijo groba oblačila ... ne spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo zaradi te kvalitete, niti naj ne živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

Predpostavimo, Udāyi, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo, z mislijo: '**Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto podarjene hrane** in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto podarjene hrane.' Sedaj, tam so moji učenci, ki jedo samo miloščino, ki gredo na nepretrgano hojo po miloščino od hiše do hiše, ki uživajo v zbiranju svoje hrane. Ko vstopijo med hiše, se ne bodo strinjali niti s povabilom, da sedejo. Vendar, jaz včasih jem povabljen na obroke hrane po izbiri, z rižem in mnogimi omakami in kariji. Če me moji učenci spoštujejo ... z mislijo: 'Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto podarjene hrane in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto podarjene hrane,' potem naj me ti moji učenci, ki so jedci podarjene hrane ... ne spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo zaradi te kvalitete, niti naj ne živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

Predpostavimo, Udāyi, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo, z mislijo: '**Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto počivališča** in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto počivališča.' Sedaj, tam so moji učenci, ki bivajo pod drevesi in bivajo pod milim nebom, ki ne uporabljajo strehe osem mesecev [na leto], medtem ko jaz včasih živim v dvorcih, ometanimi znotraj in zunaj, zaščitenimi pred vetrom, z vrati zavarovanimi z zapahi, z zaprtimi okni. Če me moji učenci spoštujejo ... z mislijo: 'Asket Gotama je zadovoljen s katerokoli vrsto počivališča in priporoča zadovoljstvo s katerokoli vrsto počivališča,' potem naj me ti moji učenci, ki bivajo

pod drevesi in bivajo pod milim nebom ... ne spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo zaradi te kvalitete, niti naj ne živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

Predpostavimo, Udāyi, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo, z mislijo: '**Asket Gotama živi v osami in priporoča samoto**.' Sedaj, tam so moji učenci, ki živijo v gozdu, živijo v odročnih počivališčih, ki živijo umaknjeni v odročnih počivališčih v goščavah pragozda in se vračajo v meniško skupnost enkrat vsake pol meseca zaradi recitacije meniških pravil. Vendar, jaz včasih živim obkrožen z menihi in nunami, z moškimi in ženskimi laičnimi privrženci, s kralji in kraljevimi ministri, z vodji drugih sekt in njihovimi učenci. Če me moji učenci spoštujejo ... z mislijo: 'Asket Gotama živi v osami in priporoča samoto,' potem naj me ti moji učenci, ki živijo v gozdu ... ne spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo zaradi te kvalitete, niti naj ne živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo. Udāyi, ni zaradi teh petih kvalitet, da me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo, živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

(PET POMEMBNIH KVALITET BLAŽENEGA)

10. Vendar, Udāyi, obstaja pet drugih kvalitet, zaradi katerih me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo. Katerih pet?

11. Tako, Udāyi, moji učenci me cenijo zaradi **velike kreposti**: 'Asket Gotama je kreposten, on ima agregat največje kreposti.' To je prva kvaliteta, zaradi katere me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo in živijo v odvisnosti od mene in me spoštujejo in cenijo.

12. Udāyi, moji učenci me cenijo zaradi mojega **odličnega vpogleda iz vednosti**: 'Ko asket Gotama reče "jaz vem," on resnično ve. Ko reče "jaz vidim" on resnično vidi. Asket Gotama uči Dhammo skozi direktno vednost, ne brez direktne vednosti. Dhammo uči na trdni osnovi, ne brez trdne osnove. Dhammo uči na prepričljiv način in ne na neprepričljiv način.' To je druga kvaliteta, zaradi katere me moji učenci spoštujejo ...

13. Udāyi, moji učenci me cenijo zaradi **velike modrosti**: 'Asket Gotama je moder, ima agregat največje modrosti. Nemogoče je, da on ne bi predvidel bodoče smeri učenja ali da ne bi bil sposoben ovreči z razlogi sedanje nauke drugih.' Kaj misliš, Udāyi? Bi me moji učenci, ko bi to vedeli in videli, prekinili in me zmotili?" - "Ne, častiti gospod." - "Jaz ne pričakujem navodil od svojih učencev, vedno so moji učenci tisti, ki pričakujejo navodila od mene. To je tretja kvaliteta, zaradi katere me moji učenci spoštujejo ...

14. Udāyi, ko so se moji učenci srečali z neprijetnostjo in postali žrtev neprijetnosti, plen neprijetnosti, so prišli k meni in me vprašali o **Plemeniti resnici o neprijetnosti**. Tako vprašan, sem jim razložil Plemenito resnico o neprijetnosti in zadovoljil njihovo srce z mojo razlago. Vprašali so me o Plemeniti resnici o izvoru neprijetnosti ... o Plemeniti resnici o prenehanju neprijetnosti ... o Plemeniti resnici o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti. Ko sem bil vprašan, sem jim razložil Plemenito resnico o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti in sem zadovoljil njihovo srce z mojo razlago. To je četrta kvaliteta, zaradi katere me moji učenci spoštujejo ...

(RAZVOJ PETE KVALITETE)

15. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti štiri področja pozornosti**. Tako menih biva v opazovanju telesa v telesu, vneto, popolno premišljen in pozoren odloži pohlep in žalovanje za svetom. On biva v opazovanju občutkov v občutkih ... On biva v opazovanju srca v srcu ... On biva v opazovanju pojavov v pojavih, vneto, popolno

premišljen in pozoren odloži pohlep in žalovanje za svetom. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

16. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti štiri pravilna prizadevanja**. Tako menih prebudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. On prebudi vnemo po opuščanju zlih slabih stanj ... On prebudi vnemo po nastajanju nenastalih dobrih stanj ... On prebudi vnemo po nadaljevanju, neizginjanju, krepitvi, povečanju in izpolnitvi z razvojem nastalih dobrih stanj, in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

17. Spet, Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti štiri temelje za moč**. Tako menih razvije temelj za moč, ki ga tvori zbranost zaradi vneme in odločnega prizadevanja. On razvije temelj za moč, ki ga tvori zbranost zaradi vztrajnosti in odločnega prizadevanja. On razvije temelj za moč, ki ga tvori zbranost zaradi razmisleka in odločnega prizadevanja. On razvije temelj za moč, ki ga tvori zbranost zaradi raziskovanja in odločnega prizadevanja. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

18. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti pet sposobnosti**. Tako menih razvije sposobnost zaupanja, ki vodi do miru, vodi do prebujenja. On razvije sposobnost vztrajnosti ... sposobnost pozornosti ... sposobnost zbranosti ... sposobnost modrosti, ki vodi do miru, vodi do prebujenja. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

19. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti pet moči**. Tako menih razvije moč zaupanja, kar vodi do miru, vodi do prebujenja. On razvije moč vztrajnosti ... moč pozornosti ... moč zbranosti ... moč modrosti, kar vodi do miru, vodi do prebujenja. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

20. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti sedem dejavnikov prebujenja**. Tako menih razvije pozornost kot dejavnik prebujenja, ki je podprt s samoto, razstrastenjem in prenehanjem in privede do opustitve. On razvije raziskovanje stanj kot dejavnik prebujenja ... prizadevnost kot dejavnik prebujenja ... radost kot dejavnik prebujenja ... mirnost kot dejavnik prebujenja ... zbranost kot dejavnik prebujenja ... mirnodušnost kot dejavnik prebujenja, ki je podprt s samoto, razstrastenjem in prenehanjem in privede do opustitve. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

21.Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti Plemenito osemčleno pot**. Tako menih razvije pravilen pogled, pravilno misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilno pozornost in pravilno zbranost. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

22. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti osem osvoboditev**. Je iz snovi in vidi snov: to je prva osvoboditev. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snov zunanje: to je druga osvoboditev. Usmerjen je samo na lepoto: to je tretja osvoboditev. S popolnim premaganjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo na zaznave različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' vstopi in biva v področju neskončnega prostora: to je četrta osvoboditev. S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' vstopi in biva v področju neskončne zavesti: to je peta osvoboditev. S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' vstopi in biva v področju ničnosti: to je šesta osvoboditev. S popolnim obvladanjem področja ničnosti, vstopi in biva v področju niti zaznave niti nezaznave: to je

sedma osvoboditev. S popolnim obvladanjem področja niti zaznave niti nezaznave, vstopi in biva v prenehanju zaznave in čutenja: to je osma osvoboditev. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

23. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti osem področij za preseganje**. Z zaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, omejene, lepe in grde. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je prva osnova za preseganje. Z zaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, neomejene, lepe in grde. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je druga osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, omejene, lepe in grde. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je tretja osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, neomejene, lepe in grde. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je četrta osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, modre, iz modre barve, modre na izgled, z modrim sijem. Tako kot cvet lanu, ki je moder, modre barve, modrega videza, z modrim sijem, ali tako kot varanaška tkanina, zglajena po obeh straneh, ki je modra, modre barve, modrega videza, z modrim sijem. Tako tudi z nerazumevanjem tvorbe notranje, vidi tvorbe zunanje ... z modrim sijem. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je peta osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, rumeno, rumene barve, rumenega videza, z rumenim sijem. Tako kot cvet kannikara, ki je rumen, rumene barve, rumenega videza, z rumenim sijem, ali tako kot varanaška tkanina zglajena po obeh straneh, ki je rumena, rumene barve, rumenega videza, z rumenim sijem. Tako tudi z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje ... z rumenim sijem. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je šesta osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, rdeče, rdeče barve, rdečega izgleda, z rdečim sijem. Tako kot cvet hibiskusa, ki je rdeč, rdeče barve, rdečega videza, z rdečim sijem, ali tako kot varanaška tkanina, zglajena po obeh straneh, ki je rdeča, rdeče barve, rdečega videza, z rdečim sijem, tako z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje ... z rdečim sijem. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je sedma osnova za preseganje. Z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje, bele, bele barve, belega videza, z belim sijem. Tako kot zvezda jutranjica, ki je bela, bele barve, belega videza, z belim sijem, ali tako kot varanaška tkanina, zglajena po obeh straneh, ki je bela, bele barve, belega videza, z belim sijem, tako z nezaznavanjem snovi notranje, vidi snovi zunanje ... z belim sijem. S preseganjem tega, razume: 'Jaz vem, jaz vidim.' To je osma osnova za preseganje. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

24. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti deset kasiṇskih področij**. Eden opazuje zemeljsko kasiṇo zgoraj, spodaj in počez, nedeljeno in neizmerno. Drugi opazuje vodno kasiṇo ... Drugi opazuje ognjeno kasiṇo ... Drugi opazuje zračno kasiṇo... Drugi opazuje modro kasiṇo ... Drugi opazuje rumeno kasiṇo ... Drugi opazuje rdečo kasiṇo ... Drugi opazuje belo kasiṇo ... Drugi opazuje prostorsko kasiṇo ... Drugi opazuje zavestno kasiṇo zgoraj, spodaj in poprek, nedeljeno in neizmerno. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

25. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razviti štiri stopnje zbranosti**. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v **prvi stopnji zbranosti,** kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote. Kot spreten kopališki mojster ali njegov pomočnik nasuje kopalni prašek v kovinsko skodelo in ga vztrajno škropi z vodo, ga gnete, dokler vlaga ne omoči narejene krogle iz kopalnega praška, se vpije in kroglo prežme znotraj in zunaj, vendar ne preveč, da iz krogle ne kaplja. Tudi menih napravi, da prijetnost in

zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote.

26. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v **drugi stopnji zbranosti**, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. S prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti. Kot v jezeru, v katerem vode privrejo od spodaj navzgor in nima dotoka iz vzhoda, zahoda, severa ali juga in ga ne polni deževnica iz nalivov, hladen izvir vode povzroči, da hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme jezero, da ni dela celotnega jezera, ki ni prežet s hladno vodo. Tudi menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, rojenima iz zbranosti.

27. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v **tretji stopnji zbranos**ti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' On napravi, da zadovoljstvo osvobojeno prijetnosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom, osvobojenim prijetnosti. Kot so v ribniku modri ali beli ali rdeči lokvanji, nekateri lokvanji, ki so vzniknili in rasli v vodi, potopljeni v vodo, ne da bi pokukali iz nje in jih hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme njihove vrhove in njihove korenine, da ni dela vseh teh lokvanjev, ki ga hladna voda ne prežema. Tudi menih napravi, da zadovoljstvo osvobojeno prijetnosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom, osvobojenim prijetnosti.

28. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v **četrti stopnji zbranosti**, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. On sedi prežemajoč to telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem. Kot bi človek sedel pokrit od glave navzdol z belo tkanino, da ne bi bilo dela njegovega celotnega telesa nepokritega z belo tkanino. Tudi menih sedi prežemajoč telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem. Ko vztraja prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na družinskem življenju. Z njihovo opustitvijo postane njegovo srce notranje umirjeno, utišano, pripeljano do enosti in zbrano. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

29. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razumeti: 'To moje telo,** narejeno iz snovi, sestavljeno iz štirih velikih elementov, ustvarjeno z materjo in očetom in zgrajeno iz kuhanega riža in kaše, je podvrženo nestalnosti, da se obrabi in iztroši, razpade in razkroji, in ta moja zavest je podprta z njim in povezana z njim.' Predpostavimo čudoviti dragulj iz berila, ki je kot iz najčistejše vode, ima osem ploskev, je dobro rezan, čist in bister, ima vse dobre kvalitete, in skozi njega napeto modro, rumeno, rdečo, belo ali rjavo nit. Človek z dobrim vidom bi ga vzel v roke in ga pregledal: 'To je čudoviti berilov dragulj, ki je kot iz najčistejše vode, ki ima osem ploskev, je dobro rezan, čist in bister, ima vse dobre kvalitete, in skozi njega je napeta modra, rumena, rdeča, bela ali rjava nit.' Tako sem svojim učencem razložil način, kako to razumeti: 'To moje telo ... podvrženo nestalnosti, da se obrabi in iztroši, razpade in razkroji, in ta moja zavest je podprta z njim in povezana z njim.' Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

30. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **ustvariti iz tega telesa drugo telo,** ki ima obliko, je narejeno z umom, z vsemi svojimi udi in mu ne manjka nobena sposobnost. Kot bi človek iztrgal trs iz njegovega stebla in pomislil: 'To je steblo, to je trs. Steblo je eno, trs je drugo. Iz stebla je bil iztrgan trs', ali, kot bi človek izpulil meč iz nožnice in pomislil: 'To je meč, to je nožnica. Meč je eno, nožnica je drugo. Iz nožnice je bil meč izpuljen', ali, kot bi človek potegnil kačo iz njene kože in pomislil: 'To je kača, to je njena koža. Kača je eno, koža je drugo. Iz te kože je bila kača izpuljena.' Tako sem svojim učencem razložil način, da ustvarijo iz tega telesa drugo telo, ki ima obliko, je narejeno z umom, z vsemi svojimi udi, ki mu ne manjka sposobnosti. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

31. Udāyi, svojim učencem sem razložil načine, kako **uporabljati različne vrste neobičajnih moči**: iz enega jih nastane več. Iz mnogih nastane eden. Pojavi se in izgine. Gre neovirano skozi zidove, skozi zaprte prostore, skozi gore, kakor tudi skozi prostor. Potopi se in izide iz zemlje, kot bi bila to voda. Hodi po vodi, ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja. Sedeč s prekrižanimi nogami, potuje v prostoru kot ptica. S svojimi rokami se dotakne in pobože luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna. Obvlada svoje telo celo tako daleč, kot je svet Brahme. Kot spreten lončar ali njegov vajenec lahko ustvari in izoblikuje iz dobro pripravljene gline kakršnokoli obliko lonca si želi; ali kot spreten rezbar slonove kosti ali njegov vajenec lahko ustvari in oblikuje iz dobro pripravljene slonove kosti kakršnokoli umetniško delo si želi; ali kot spreten zlatar ali njegov vajenec lahko ustvari in oblikuje iz dobro pripravljenega zlata kakršnokoli umetniško delo si želi. Tako sem razložil svojim učencem način, kako uporabljati različne vrste moči ... mojstrstvo s telesom uporabljajo celo tako daleč kot je Brahmov svet. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

32. Udāyi svojim učencem sem razložil način, s katerim **s sposobnostjo božanskega ušesa**, ki je prečiščeno in presega človeškega, slišijo obe vrsti zvokov, božanske in človeške, ki so tako daleč kot blizu. Kot močan trobentač lahko zatrobi tako naglas, da se sliši brez težav na štiri strani, tako sem svojim učencem razložil način, s katerim s sposobnostjo božanskega ušesa ... tako daleč kot blizu. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

33. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako **razumeti srce drugih bitij**, drugih oseb, tako da jih obdaš s svojim lastnim srcem. Oni razumejo srce, ki je napadeno z željo kot srce napadeno z željo, in srce, ki ni napadeno z željo kot nenapadenega z željo. Razumejo srce, ki je napadeno s sovraštvom kot napadenega s sovraštvom, in srce, ki ni napadeno s sovraštvom kot nenapadenega s sovraštvom. Razumejo srce, ki je napadeno z zablodo kot napadenega z zablodo, in srce, ki ni napadeno z zablodo kot nenapadenega z zablodo. Razumejo stisnjeno srce kot stisnjeno in raztreseno srce kot raztresenega. Razumejo vzvišeno srce kot vzvišenega in nevzvišeno srce kot nevzvišenega. Razumejo prekosljivo srce kot prekosljivega in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. Razumejo zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. Razumejo osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno. Kot bi moški ali ženska – mlad, mladosten in ljubitelj okraskov – ob pogledu podobe njegovega ali njenega lastnega obraza v čistem, jasnem ogledalu ali v skledi čiste vode vedel, če je tam pega: 'Tam je pega,' ali pa bi vedel, če tam ni pege: 'Tam ni pege', tako sem razložil svojim učencem način razumeti ... neosvobojeno srce kot neosvobojeno. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

34. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kako se **spomniti svojih mnogoterih preteklih življenj**, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih

rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Prav tako kot človek lahko gre iz svoje lastne vasi v drugo vas in potem spet nazaj v svojo vas in lahko pomisli: 'Odšel sem iz svoje lastne vasi do tiste vasi in sem tam stal na tak način, sedel na tak način, govoril na tak način, bil tiho na tak način. In od te vasi sem odšel v tisto drugo vas in tam sem stal na takšen način ... bil tiho na tak način. In iz tiste vasi sem prišel spet nazaj v svojo lastno vas.' Tako sem tudi razložil svojim učencem način, kako se spomniti svojih mnogoterih življenj ... Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi oni spominjajo svojih mnogoterih preteklih življenj. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

35. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kjer **z božanskim očesom**, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu z njihovimi dejanji.' Prav tako kot če bi bile dve hiše z vrati in bi človek z dobrim vidom stal tam med njima in videl ljudi, ki vstopajo v hiši in prihajajo ven in gredo tja in nazaj. Tako sem tudi razložil svojim učencem način, kjer z božanskim očesom ... Oni razumejo, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

36. Udāyi, svojim učencem sem razložil način, kjer **z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju, vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo,** ki je brez vplivov z uničenjem vplivov. Kot če bi bilo jezero v gorski soteski, čisto, prozorno in nevzburkano, da človek z dobrim vidom, ko stoji na bregu, lahko vidi školjke, gramoz in pesek in tudi plitvine z ribami, ki plavajo in počivajo. Morda pomisli: 'Tu je to jezero, čisto, prozorno in nevzburkano, in tam so te školjke, gramoz in pesek, in tudi te plitvine z ribami, ki plavajo in počivajo.' Tako sem tudi razložil svojim učencem način, s katerim z lastnim spoznanjem z direktnim izkustvom v tem življenju, vstopim in ostanem v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki je brez vplivov z uničenjem vplivov. Na ta način mnogi moji učenci bivajo z doseženo popolnostjo in dovršitvijo direktne vednosti.

37. To, Udāyi, je peta kvaliteta, zaradi katere me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo. In ti, ki živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo.

38. To, Udāyi, je pet kvalitet zaradi katerih me moji učenci spoštujejo, cenijo, častijo in občudujejo. In ti, ki živijo v odvisnosti od mene, me spoštujejo in cenijo."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Popotnik Sakuludāyī je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 78) Samaṇamaṇḍikā Sutta - Samaṇamaṇḍikāputta

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Takrat je bil popotnik Uggāhamāna Samaṇamaṇḍikāputta v Mallikinem parku, v dvorani za filozofske debate, skupaj z veliko popotniki, z ne manj kot tristo popotniki.

2. Tesar Pañcakanga je opoldne odšel iz Sāvatthīja z namenom, da vidi Blaženega. Pomislil je: "Sedaj ni pravi čas, da vidim Blaženega, on je vendar šel v samoto. Ni pravi čas videti menihe, ki so vredni spoštovanja, saj so vendar šli v samoto. Kaj če grem do Mallikinega parka, do popotnika Uggāhamāna Samaṇamaṇḍikāputte?" In je odšel do Mallikinega parka.

3. Takrat je popotnik Uggāhamāna sedel z veliko skupino popotnikov, ki so povzročali nemir in se glasno in hrupno pogovarjali o mnogih posvetnih stvareh, kot je o kraljih, o visoki družbi, ministrih, armadah, nevarnostih, bitkah, hrani, pijači, obleki, posteljah, cvetličnih vencih, parfumih, sorodnikih, vozilih, vaseh, mestih, mestnih okoliših, deželah, ženskah, junakih, ulicah, izvirih, mrtvih, malenkostih, o izvoru sveta, izvoru morja, če so stvari tako ali niso tako.

Popotnik Uggāhamāna Samaṇamaṇḍikāputta je zagledal v daljavi prihajati tesarja Pañcakanga. Ko ga je zagledal, je umiril svojo družbo: "Gospodje, bodite tiho, gospodje ne delajte hrupa. Prihaja tesar Pañcakanga, učenec asketa Gotame, eden od asketov Gotame, belo oblečenih laičnih učencev, ki so v Sāvatthīju. Ti častiti imajo radi tišino. So disciplinirani in tihi, priporočajo tišino. Če bo našel našo družbo v tišini, si bo morda premislil in se nam pridružil." In popotniki so utihnili.

4. Tesar Pañcakanga je prišel do popotnika Uggāhamāna in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Popotnik Uggāhamāna mu je rekel:

(ŠTIRI KVALITETE)

5. "Tesar, ko ima človek štiri kvalitete, ga opišem kot izpopolnjenega v tem kar je dobro, popolnega v tem kar je dobro, tega, ki je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa. Katere štiri? Tako on ne dela zlih telesnih dejanj, ne govori zlega govora, nima nobenih zlih namenov, in se ne preživlja na škodljiv način. Ko ima človek te štiri kvalitete, ga opišem kot izpopolnjenega v tem kar je dobro, popolnega v tem kar je dobro, da je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa."

6. Tesar Pañcakanga ni niti potrdil niti zavrgel besed popotnika Uggāhamāna. Vstal je iz svojega sedeža in odšel stran, misleč: "Izvedel bom pomen te trditve v prisotnosti Blaženega."

7. Potem je odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in povedal Blaženemu svoj celotni pogovor s popotnikom Uggāhamānom. Nato je Blaženi rekel:

8. "Če je to bilo tako, tesar, potem je mlad nežen dojenček ležeč na trebuhu izpopolnjen v tem kar je dobro, popoln v tem kar je dobro in je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa, v skladu s trditvijo popotnika Uggāhamāna. Ker mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu, nima niti pojma o 'telesu,' zato kako bi lahko napravil zlo delo, ki presega zgolj zvijanje? Mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu, nima niti pojma o 'govoru,' zato kako bi lahko govoril zli govor, ki presega zgolj cmerjenje. Mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu,

nima niti pojma o ‘namenu,’ zato kako bi lahko imel zle namene, ki presegajo zgolj čemernost? Mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu, nima niti pojma o ‘preživljanju,’ zato kako bi se lahko preživljal na zli način, ki presega sesanje materinih prsi? Če je to bilo tako, tesar, potem je mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu, izpopolnjen v tem kar je dobro … v skladu s trditvijo popotnika Uggāhamāna.

Ko ima človek štiri kvalitete, tesar, ga ne opišem kot izpolnjenega v tem, kar je dobro ali popolnega v tem kar je dobro ali da je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa, ampak kot nekoga, ki je v isti kategoriji kot mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu. Katere štiri kvalitete? Tako ne dela zlih dejanj, ne govori zlega govora, nima zlih namenov in se ne preživlja na zli način. Ko ima človek te štiri kvalitete, ga opišem ne kot izpolnjenega … ampak kot nekoga, ki je v isti kategoriji kot mlad nežen dojenček, ležeč na trebuhu.

(DESET KVALITET)

9. Ko ima človek deset kvalitet, tesar, ga opišem kot izpolnjenega v tem, kar je dobro ali popolnega v tem kar je dobro ali da je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa. [Toda najprej] pravim, mora biti razumljeno tako: ‘To so slabe navade,’ in potemtakem: ‘Slabe navade izvirajo iz tega,’ in potemtakem: ‘Slabe navade tukaj prenehajo brez ostanka,’ in potemtakem: ‘Ta, ki prakticira na tak način, prakticira pot do prenehanja slabih navad.’ In jaz pravim, razumljeno mora biti: ‘To so dobre navade,’ in potemtakem: ‘Dobre navade izvirajo iz tega,’ in potemtakem: ‘Dobre navade tukaj prenehajo brez ostanka,’ in potemtakem: ‘Ta, ki prakticira na tak način, prakticira pot do prenehanja dobrih navad.’ In jaz pravim, razumljeno mora biti: ‘To so slabi nameni,’ in potemtakem ‘Slabi nameni izvirajo iz tega,’ in potemtakem: ‘Slabi nameni tukaj prenehajo brez ostanka’ in potemtakem ‘Ta, ki prakticira na tak način, prakticira pot do prenehanja slabih namenov.’ In jaz pravim, razumljeno mora biti: ‘To so dobri nameni,’ in potemtakem: ‘Dobri nameni izvirajo iz tega,’ in potemtakem: ‘Dobri nameni prenehajo tukaj brez ostanka,’ in potemtakem: ‘Ta, ki prakticira na tak način, prakticira pot do prenehanja dobrih namenov.’

(SLABE IN DOBRE NAVADE)

10. Kaj so slabe navade? To so slaba dejanja s telesom, slaba dejanja v govoru in slab način življenja. To se imenuje slabe navade.

In od kod izvirajo te slabe navade? Njihov izvor je določen: treba je reči, da izvirajo iz srca. Kakšnega srca? Čeprav je srce večplastno, raznoliko in ima različne vidike, obstaja srce pod vplivom pohlepa, sovraštva in zablode. Slabe navade izvirajo od tega.

In kje te slabe navade prenehajo brez ostanka? Njihovo prenehanje je določeno: menih opusti napačno obnašanje s telesom in razvije dobro obnašanje s telesom, opusti napačno obnašanje v govoru in razvije dobro obnašanje v govoru, opusti napačno obnašanje v srcu in razvije dobro obnašanje v srcu, opusti napačen način življenja in razvije pravilen način življenja. Tukaj slabe navade prenehajo brez ostanka.

In kako s prakticiranjem prakticira pot do prenehanja slabih navad? Menih prebudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Prebudi vnemo po opuščanju nastalih zlih slabih stanj … Prebudi vnemo po nastajanju nenastalih dobrih stanj … Prebudi vnemo po nadaljevanju, neizginotju, ojačitvi, povečanju in izpolnitvi z razvijanjem nastalih dobrih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Ko tako vadi, prakticira pot do prenehanja slabih navad.

11. Kaj so dobre navade? To so dobra dejanja s telesom, dobra dejanja v govoru in prečiščenost načina življenja. Te se imenujejo dobre navade.

In od kod izvirajo te dobre navade? Njihov izvor je določen: treba je reči, da izvirajo iz srca. Kakšnega srca? Čeprav je srce večplastno, raznoliko in ima različne vidike, obstaja srce, ki ni pod vplivom pohlepa, sovraštva ali zablode. Dobre navade izvirajo od tega.

In kje te dobre navade prenehajo brez ostanka? Njihovo prenehanje je določeno: menih je kreposten, toda on se ne poistoveti s svojo krepostjo in razume kot dejansko je ta osvoboditev srca in osvoboditev z modrostjo, kjer te dobre navade izginejo brez ostanka.

In kako s prakticiranjem uresničuje pot do prenehanja dobrih navad? Menih prebudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj ... po nadaljevanju, neizginotju, ojačitvi, povečanju in izpolnitvi z razvijanjem nastalih dobrih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Ko tako vadi, prakticira pot do prenehanja dobrih navad.

(SLABE IN DOBRE MISLI)

12. Kaj so slabe misli? To so misli želje po užitkih, misli zlobnosti, misli krutosti. To se imenujejo slabe misli.

In od kod izvirajo te slabe misli? Njihov izvor je določen: treba je reči, da izvirajo iz zaznave. Kakšne zaznave? Čeprav je zaznava večplastna, raznolika in ima različne vidike, obstaja zaznava užitkov, zaznava zlobnosti in zaznava krutosti. Slabe misli izvirajo od tega.

In kje te slabe misli prenehajo brez ostanka? Njihovo prenehanje je določeno: popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Tukaj slabe misli prenehajo brez ostanka.

In kako s prakticiranjem uresničuje pot do prenehanja slabih misli? Menih prebudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj ... po nadaljevanju, neizginotju, ojačitvi, povečanju in izpolnitvi z razvijanjem nastalih dobrih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Ko tako vadi, prakticira pot do prenehanja slabih misli.

13. Kaj so dobre misli? To so misli odpovedi, misli nezlobnosti in misli nekrutosti. To se imenujejo dobre misli.

In od kod izvirajo te dobre misli? Njihov izvor je določen: treba je reči, da izvirajo iz zaznave. Kakšne zaznave? Čeprav je zaznava večplastna, raznolika in ima različne vidike, obstaja zaznava odpovedi, zaznava nezlobnosti in zaznava nekrutosti. Dobre misli izvirajo od tega.

In kje te dobre misli prenehajo brez ostanka? Njihovo prenehanje je določeno: z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Tukaj te dobre misli prenehajo brez ostanka.

In kako s prakticiranjem uresničuje pot do prenehanja dobrih misli? Menih prebudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj ... po nadaljevanju, neizginotju, ojačitvi, povečanju in izpolnitvi z razvijanjem nastalih dobrih stanj, in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoje srce in si prizadeva. Ko tako vadi, prakticira pot do prenehanja dobrih misli.

(NEPREMAGLJIVI ASKET)

14. Sedaj, tesar, ko ima človek teh deset kvalitet, ga opišem kot izpolnjenega v tem, kar je dobro ali popolnega v tem, kar je dobro ali da je dosegel največji dosežek ali tega, ki je

dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa? Tukaj ima menih pravilni pogled nekoga, ki je onkraj prakse, pravilno misel nekoga, ki je onkraj prakse, pravilni govor nekoga, ki je onkraj prakse, pravilno dejanje nekoga, ki je onkraj prakse, pravilni način življenja nekoga, ki je onkraj prakse, pravilni napor nekoga, ki je onkraj prakse, pravilno pozornost nekoga, ki je onkraj prakse, pravilno zbranost nekoga, ki je onkraj prakse, pravilno vednost nekoga, ki je onkraj prakse, in pravilno odrešitev nekoga, ki je onkraj prakse. Ko ima človek teh deset kvalitet, ga opišem kot izpolnjenega v tem, kar je dobro, popolnega v tem, kar je dobro, tega, ki je dosegel največji dosežek, nepremagljivega asketa."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Tesar Pañcakanga je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 79) Cūḷasakuludāyi Sutta - Kratko učenje Sakuludāyu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice. Takrat se je popotnik Sakuludāyī zadrževal z veliko skupino popotnikov v pavjem zatočišču v Parku popotnikov.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Rādžagah po miloščino. Potem je pomislil: "Saj je vendar prezgodaj, da grem po miloščino v Rādžagah. Kaj če grem k popotniku Sakuludāyī v pavje zatočišče v Parku popotnikov."

3. In Blaženi je odšel v pavje zatočišče v Parku popotnikov. Takrat je popotnik Sakuludāyī sedel z veliko skupino popotnikov, ki so delali nemir in se glasno in hrupno pogovarjali o mnogih posvetnih stvareh, kot je o kraljih, o visoki družbi, ministrih, armadah, nevarnostih, bitkah, hrani, pijači, obleki, posteljah, cvetličnih vencih, parfumih, sorodnikih, vozilih, vaseh, mestih, mestnih okoliših, deželah, ženskah, junakih, ulicah, izvirih, mrtvih, malenkostih, o izvoru sveta, izvoru morja, če so stvari tako ali niso tako. Takrat je popotnik Sakuludāyī zagledal Blaženega prihajati v daljavi. Ko ga je zagledal, je umiril svojo skupino: "Gospodje, bodite tiho, gospodje ne delajte hrupa. Prihaja asket Gotama. Ta častiti ima rad tišino in priporoča tišino. Če bo našel našo skupino v tišini, bo morda pomislil, da se nam pridruži." In popotniki so utihnili.

4. Blaženi je prišel do popotnika Sakuludāyīna, ki mu je rekel: "Naj Blaženi pride, častiti gospod! Pozdrav Blaženemu! Dolgo tega je, kar je Blaženi našel priložnost priti sem. Naj Blaženi sede, ta sedež je pripravljen."

Blaženi je sedel na pripravljen sedež, popotnik Sakuludāyī pa je izbral nižji sedež in sedel ob stran.

Potem ga je Blaženi vprašal: "Zaradi kakšne razprave sedite skupaj tukaj in sedaj Udāyī? In kakšna je bila vaša razprava, ki je bila prekinjena?"

5. "Častiti gospod, pustimo razpravo zaradi katere sedimo. Blaženi lahko o njej sliši kasneje. Častiti gospod, ko ne pridem na to zborovanje, tam sedeči govorijo mnogo vrst nesmiselnih pogovorov. Toda, ko pridem na to zborovanje, me sedeči gledajo in si mislijo: 'Naj slišimo Dhammo, ki jo razodeva asket Udāyī.' Vendar, ko pride Blaženi, potem oboji, jaz in ta zbor, sedimo in gledamo Blaženega in si mislimo: 'Naj slišimo Dhammo, ki jo razlaga Blaženi.'"

6. "Potem, Udāyī, predlagaj nekaj, o čemer bi moral govoriti."

(VSEVEDNOST)

"Častiti gospod, v zadnjih dneh je nekdo trdil, da je vseveden in vse vidi, da ima popolno vednost in modrost: 'Če hodim ali stojim ali spim ali sem buden, sta v meni vednost in vizija neprestano in neprekinjeno prisotni.' Ko ga vprašam o preteklosti, se izmika, vodi pogovor stran in kaže jezo, sovraštvo in grenkobo. Potem sem se spomnil na Blaženega: 'Ah, gotovo je Blaženi, gotovo je Vzvišeni tisti, ki je spreten v teh rečeh.'"

"Udāyī, kdo je bil ta, ki je trdil, da je vseveden in vseviden ... vendar, ko je bil vprašan o preteklosti, se je izmaknil, vodil pogovor na stran in pokazal jezo, sovraštvo in grenkobo?"

"To je bil džainist Nātaputta, častiti gospod."

7. "Udāyī, če bi se moral nekdo spomniti svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev ... potemtakem, se bi z njihovimi vidiki in podrobnostmi moral

spomniti svojih mnogoterih preteklih življenj, potem bi mi on bodisi postavil vprašanje o preteklosti ali bi mu jaz postavil vprašanje o preteklosti. In on bi me morda zadovoljil z njegovim odgovorom na moje vprašanje ali bi morda jaz zadovoljil njega z mojim odgovorom na njegovo vprašanje. Če bi nekdo z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna ... in razumel, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji, potem bodisi mi lahko postavi vprašanje o prihodnosti in jaz mu lahko postavim vprašanje o prihodnosti in on lahko zadovolji mene z njegovim odgovorom in jaz lahko zadovoljim njega z mojim odgovorom na njegovo vprašanje. Toda pustimo preteklost Udāyī, pustimo prihodnost. Jaz te bom učil Dhammo: Ko to obstaja, tisto nastane. Z nastankom tega, tisto nastane. Ko to ne obstaja, tisto ne nastane. S prenehanjem tega, tisto preneha."

8. "Častiti gospod, jaz se ne morem spomniti s svojimi vidiki in podrobnostmi vsega, kar sem doživel v tej sedanji eksistenci, zato, kako bi se spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev ... z njihovimi vidiki in podrobnostmi, kot se to spomni Blaženi? Jaz ne morem videti niti blatnega škrata, zato, kako naj z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna ... in razumel, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji, kot to počne Blaženi? Toda častiti gospod, ko mi je Blaženi rekel: 'Pusti preteklost, Udāyī, pusti prihodnost. Učil te bom Dhammo: Ko to obstaja, tisto nastane. Z nastankom tega, tisto nastane. Ko to ne obstaja, tisto ne nastane. S prenehanjem tega, tisto preneha' – to mi je celo bolj nejasno. Morda, častiti gospod, lahko jaz zadovoljim Blaženega z odgovorom na vprašanje o nauku našega učitelja."

9. "No, Udāyī, kaj se uči v nauku tvojega učitelja?"

(LEPOTA)

"Častiti gospod, v nauku našega učitelja se uči: 'To je popolna lepota, to je popolna lepota!'"

"Udāyī, ker se uči v nauku tvojega učitelja: 'To je popolna lepota, to je popolna lepota!' – kaj je popolna lepota?"

"Častiti gospod, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena."

"Udāyī, kaj je ta lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena?"

"Častiti gospod, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena."

10. "Udāyī, na ta način lahko nadaljuješ še dolgo časa. Ti rečeš: 'Častiti gospod, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena,' vendar ne nakažeš, kakšna je ta lepota. Predpostavimo, da je človek rekel: 'Zaljubljen sem v najlepšo dekle v tej deželi.' Potem bi ga vprašali: 'Dobri človek, to najlepše dekle v deželi, v katero si zaljubljen – ali veš, je iz kaste kšatrij ali kaste brahmanov ali kaste vaijš ali kaste šuder?' In on bi odgovoril: 'Ne.' Potem bi ga vprašali: 'Dobri človek, to najlepše dekle v deželi, v katero si zaljubljen – ali veš, kako ji je ime in iz katerega naroda je? ... Ali je visoka ali nizka ali srednje višine? ... Ali je temne ali rjave ali zlate barve kože? ... V kateri vasi ali mestu živi?' In on bi odvrnil: 'Ne.' In potem bi ga vprašali: 'Dobri človek, ali potem ljubiš dekle, ki je nisi nikoli spoznal ali videl?' In on bi odgovoril: 'Da.' Kaj misliš, Udāyī, če je to tako, ali ne bi ta človek govoril neumnosti?"

"Gotovo, častiti gospod, če je to tako, bi ta človek govoril neumnosti."

“Toda na isti način, Udāyī, ti praviš: ‘Ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena,’ vendar ne nakažeš, kaj je ta lepota.”

11. “Častiti gospod, tako kot čudovit berilov dragulj, ki je kakor čista voda, z osmimi ploskvami, dobro rezan, leži na rdečem brokatu, žari, sije in se sveti, takšne lepote je sebstvo [ki preživi] nedotaknjeno po smrti.”

12. “Kaj misliš, Udāyī? Ta čudovit berilov dragulj, ki je kakor čista voda, z osmimi ploskvami, dobro rezan leži na rdečem brokatu, žari, sije in se sveti, ali pa kresnica v trdi temi noči – od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Kresnica v trdi temi noči, častiti gospod.”

13. “Kaj misliš, Udāyī? Ta kresnica v trdi temi noči, ali oljna svetilka v trdi temi noči - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Oljna svetilka, častiti gospod.”

14. “Kaj misliš, Udāyī? Ta oljna svetilka v trdi temi noči, ali velik kres v trdi temi noči - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Velik kres, častiti gospod.”

15. “Kaj misliš, Udāyī? Ta velik kres v trdi temi noči, ali zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov, častiti gospod.”

16. “Kaj misliš, Udāyī? Zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov, ali polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega, častiti gospod.”

17. “Kaj misliš, Udāyī? Polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega, ali poln disk sonca opoldne na jasnem nebu brez oblakov v jeseni v zadnjem mesecu deževnega obdobja - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Polni disk sonca opoldne na jasnem nebu brez oblakov v jeseni v zadnjem mesecu deževnega obdobja, častiti gospod.”

18. “Poleg tega, Udāyī, jaz vem za zelo veliko božanstev [s katerih lepoto] se ne moreta primerjati sijanje sonca in lune, vendar ne rečem, da ne obstaja druga lepota, ki je večja ali bolj vzvišena kot je ta. Toda ti, Udāyī, o tej lepoti, ki je nižja in manjvredna od lepote kresnice praviš: ‘To je popolna lepota,’ vendar ne nakažeš, kaj je ta lepota.”

19. “Blaženi je zaključil z razpravo, vzvišeni je zaključil z razpravo.”

“Udāyī, zakaj praviš to?”

“Častiti gospod, v nauku našega učitelja se uči: ‘To je popolna lepota, to je popolna lepota.’ Toda, ko Blaženi pritisne na nas in nas izpraša in navzkrižno zasliši o nauku našega učitelja, se najdemo prazni, votli in zmotni.”

(URSNIČENJE PRIJETNEGA SVETA)

20. “Kaj misliš, Udāyī, ali obstaja popolnoma prijeten svet? Ali obstaja praktičen način, kako uresničiti popolnoma prijeten svet?”

“Častiti gospod, v nauku našega učitelja se uči: ‘Obstaja popolnoma prijeten svet, obstaja praktičen način kako uresničiti popolnoma prijeten svet.’”

21. “Ampak, Udāyī, kakšen je praktičen način uresničiti popolnoma prijeten svet?”

“Častiti gospod, ko se opusti ubijanje živih bitij, se človek vzdrži ubijanja živih bitij. Ko se opusti jemanja tega kar ni dano, se človek vzdrži jemanja tega kar ni dano. Ko se opusti napačno ravnanje v spolnosti, se človek vzdrži napačnega ravnanja v spolnosti. Ko se opusti

napačni govor, se človek vzdrži napačnega govora. Človek se loti in prakticira neko vrsto asketizma. To je praktičen način, kako uresničiti popolnoma prijeten svet."

22. "Kaj misliš, Udāyī? Ko človek opusti ubijanje živih bitij in se vzdrži ubijanja živih bitij, ali njegovo sebstvo potem čuti samo prijetnost ali oboje, prijetnost in neprijetnost?"

"Oboje, prijetnost in neprijetnost, častiti gospod."

"Kaj misliš, Udāyī? Ko človek opusti jemanje tega kar ni dano in se vzdrži jemanja tega kar ni dano ... ko opusti slabo obnašanje v spolnosti... ko opusti lažnivi govor in se vzdrži lažnivega govora, ali njegovo sebstvo čuti samo prijetnost ali oboje, prijetnost in neprijetnost?"

"Oboje, prijetnost in neprijetnost."

"Kaj misliš, Udāyī? Ko se človek loti in prakticira neko vrsto asketizma, ali njegovo sebstvo potem čuti samo prijetnost ali prijetnost in neprijetnost?"

"Oboje, prijetnost in neprijetnost, častiti gospod."

"Kaj misliš, Udāyī? Ali se uresničenje popolnoma prijetnega sveta uresničuje skozi sledenje poti mešanice prijetnosti in neprijetnosti?"

23. "Blaženi je zaključil z razgovorom, vzvišeni je zaključil z razgovorom."

"Udāyī, zakaj to praviš?"

"Častiti gospod, v učenju našega učitelja se uči: 'Obstaja popolnoma prijeten svet. Obstaja praktičen način za uresničitev popolnoma prijetnega sveta.' Toda, ko Blaženi pritisne na nas in nas izpraša in navzkrižno zasliši o nauku našega učitelja, se najdemo prazni, votli in zmotni. Toda častiti gospod, ali obstaja popolnoma prijeten svet? Ali obstaja praktičen način za uresničenje popolnoma prijetnega sveta?"

24. "Obstaja popolnoma prijeten svet, Udāyī. Obstaja praktičen način za uresničitev popolnoma prijetnega sveta."

"Častiti gospod, kakšen je ta praktičen način za uresničenje popolnoma prijetnega sveta?"

25. "Udāyī, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umirjanjem misli in razmišljanja, on vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... v tretji stopnji zbranosti ... To je praktični način za uresničenje popolnoma prijetnega sveta."

"Častiti gospod, to ni praktičen način za uresničenje popolnoma prijetnega sveta. Na tej točki je že bil uresničen popolnoma prijeten svet."

"Udāyī, na tej točki še ni bil uresničen popolnoma prijeten svet. To je samo praktičen način za uresničenje popolnoma prijetnega sveta."

26. Ko je bilo to rečeno, so zbrani okoli popotnika Sakuludāyīna napravili nemir, ko so glasno in hrupno zavpili: "Izgubljeni smo skupaj z učenji našega učitelja! Izgubljeni smo skupaj z učenji našega učitelja! Mi ne vemo ničesar višjega od tega!"

Potem je Sakuludāyī utišal te popotnike in vprašal Blaženega:

27. "Častiti gospod, na kateri točki je uresničen popolnoma prijeten svet?"

"Udāyī, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. On biva s tistimi božanstvi, ki so se pojavila v popolnoma

prijetnem svetu, govori z njimi in vstopi v pogovor z njimi. Na tej točki je popolnoma prijeten svet uresničen."

28. "Častiti gospod, sigurno je zaradi uresničenja tega popolnoma prijetnega sveta, da menihi živijo sveto življenje pod Blaženim."

"Ni zaradi uresničenja tega popolnoma prijetnega sveta, da menihi živijo sveto življenje pod mano. Obstajajo druga stanja, Udāyī, višja in bolj prefinjena [od teh] in zaradi njihovega uresničenja menihi živijo sveto življenje pod menoj."

"Kaj so ta višja in bolj prefinjena stanja, častiti gospod, da zaradi njihovega uresničenja menihi živijo sveto življenje pod Blaženim?"

(URESNIČENJE VIŠJIH IN BOLJ PREFINJENIH STANJ)

29. "Udāyin, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

30. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

31. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega, kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega, kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Zaužije samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in

denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

32. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

33. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

34. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in je tiho.

35. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

36. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

37. Ko je tako odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... To, Udāyī, je višje in bolj prefinjeno stanje, zaradi uresničenja katerega menihi živijo sveto življenje pod menoj.

38. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, ima notranjo samozavest in poenotenje srca, je brez misli in razmišljanja in ima zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti.

39. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’

40. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Tudi to, Udāyī, je višje in bolj prefinjeno stanje, zaradi uresničenja katerega menihi živijo sveto življenje pod menoj.

41. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k spominu na pretekla življenja. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: ‘Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.’ Tako se z njihovimi vidiki in podrobnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Tudi to, Udāyī, je višje in bolj prefinjeno stanje, zaradi uresničenja katerega menihi živijo sveto življenje pod menoj.

42. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: ‘Ta bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v peke. Vendar tista bitja, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.’ Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo dalje v skladu s svojimi dejanji. Tudi to, Udāyī, je višje in bolj prefinjeno stanje, zaradi uresničenja katerega menihi živijo sveto življenje pod menoj.

43. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k vednosti o uničenju vplivov. Razume kot v resnici je: ‘To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.’ On razume kot v resnici je: ‘To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.’ Razume kot v resnici je: ‘To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.’

44. Ko ve in vidi to, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je osvobojeno, pride vednost: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje bitnosti.’ Tudi to, Udāyī, je višje in bolj prefinjeno stanje, zaradi uresničenja katerega menihi živijo sveto življenje pod menoj.

To, Udāyī, so ta višja in bolj prefinjena stanja, zaradi uresničenja katerih menihi živijo sveto življenje pod menoj."

45. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Sakuludāyī rekel Blaženemu: "Veličastno, častiti gospod! Veličastno, častiti gospod! Blaženi je naredil Dhammo jasno na mnogo načinov, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil, ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Jaz grem k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k meniški Saṅghi. Sprejel bom hojo naprej pod Blaženim, častiti gospod, sprejel bom popolno sprejetost."

46. Ko je bilo to rečeno, so zbrani nagovorili popotnika Sakuludāyina: "Ne živite svetega življenja pod asketom Gotamo, gospod Udāyī. Ker ste učitelj, gospod Udāyī, ne živite kot učenec. Če gospod Udāyī to naredi, bi bilo to tako, kot bi dragocen bokal za vodo postal navaden lončeni vrč. Ne živite svetega življenja pod asketom Gotamo, gospod Udāyī. Ker ste učitelj, gospod Udāyī, ne živite kot učenec."

Tako so zbrani popotniku Sakuludāyinu preprečili živeti sveto življenja pod Blaženim.

(MN 80) Vekhanassa Sutta - Vekhanassu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je popotnik Vekhanassa odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, se je postavil ob stran in v prisotnosti Blaženega izgovoril ta vzklik:

(POPOLNA LEPOTA)

"To je popolna lepota, to je popolna lepota!"

"Kaccāna, zakaj praviš: 'To je popolna lepota, to je popolna lepota!'? Kaj je ta popolna lepota?"

»Gospod Gotama, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena z nobeno drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena."

"Kaccāna, kaj je ta lepota, ki ni presežena z nobeno drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena?"

"Gospod Gotama, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena z nobeno drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena."

3. "Kaccāna, na ta način lahko nadaljuješ še dolgo časa. Ti rečeš: 'Častiti gospod, ta lepota je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena,' vendar ne nakažeš, kakšna je ta lepota. Predpostavimo, da je človek rekel: 'Zaljubljen sem v najlepšo dekle v tej deželi.' Potem bi ga vprašali: 'Dobro človek, to najlepše dekle v deželi, v katero si zaljubljen – ali veš, je iz kaste kšatrij ali kaste brahmanov ali kaste vaišij ali kaste šuder?' In on bi odgovoril: 'Ne.' Potem bi ga vprašali: 'Dobro človek, to najlepše dekle v deželi, v katero si zaljubljen – ali veš, kako ji je ime in iz katerega naroda je? ... Ali je visoka ali nizka ali srednje višine? ... Ali je temne ali rjave ali zlate barve kože? ... V kateri vasi ali mestu živi?' In on bi odvrnil: 'Ne.' In potem bi ga vprašali: 'Dobro človek, ali potem ljubiš dekle, ki je nisi nikoli spoznal ali videl?' In on bi odgovoril: 'Da.' Kaj misliš, Kaccāna, če je to tako, ali ne bi ta človek govoril neumnosti?"

"Gotovo, častiti gospod, če je to tako, bi ta človek govoril neumnosti."

"Na isti način, Kaccāna, praviš: 'Ta lepota je je popolna lepota, ki ni presežena s katerokoli drugo lepoto, ki je večja ali bolj vzvišena,' vendar ne nakažeš, kaj je ta lepota."

4. "Častiti gospod, tako kot čudovit berilov dragulj, ki je kakor čista voda, z osmimi ploskvami, dobro rezan, leži na rdečem brokatu, žari, sije in se sveti, takšne lepote je sebstvo [ki preživi] nedotaknjeno po smrti."

5. "Kaj misliš, Kaccāna? Ta čudovit berilov dragulj, ki je kakor čista voda, z osmimi ploskvami, dobro rezan, leži na rdečem brokatu, žari, sije in se sveti, ali pa kresnica v trdi temi noči – od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?" - "Kresnica v trdi temi noči, častiti gospod."

6. "Kaj misliš, Kaccāna? Ta kresnica v trdi temi noči, ali oljna svetilka v trdi temi noči - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?" - "Oljna svetilka, častiti gospod."

7. "Kaj misliš, Kaccāna? Ta oljna svetilka v trdi temi noči, ali velik kres v trdi temi noči - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?" - "Velik kres, častiti gospod."

8. “Kaj misliš, Kaccāna? Ta velik kres v trdi temi noči, ali zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov, častiti gospod.”

9. “Kaj misliš, Kaccāna? Zvezda danica na jasnem nebu brez oblakov, ali polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega, častiti gospod.”

10. “Kaj misliš, Kaccāna? Polna luna opolnoči na jasnem nebu brez oblakov na dan *Uposathe,* petnajstega, ali polni disk sonca opoldne na jasnem nebu brez oblakov v jeseni v zadnjem mesecu deževnega obdobja - od teh dveh, kdo daje sijaj, ki je bolj odličen in vzvišen?” - “Polni disk sonca opoldne na jasnem nebu brez oblakov v jeseni v zadnjem mesecu deževnega obdobja, častiti gospod.”

11. “Poleg tega, Kaccāna, jaz vem za zelo veliko božanstev [s katerih lepoto] se ne moreta primerjati sijanje sonca in lune, vendar ne rečem, da tam ni druge lepote, ki je večja ali bolj vzvišena kot je ta lepota. Toda ti o tej lepoti, ki je nižja in manjvredna kot je ta od kresnice, praviš: ‘To je popolna lepota,’ vendar ne nakazuješ, kaj je ta lepota.

(ČUTNI UŽITEK)

12. Kaccāna, obstaja pet vezi čutnih užitkov. Katerih pet? Objekti prepoznani z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezane z željo po čutnih užitkih in izzivajo poželenje. Zvoki prepoznani z ušesi ... Vonji prepoznani z nosom ... Okusi prepoznani z jezikom ... Otipljivosti prepoznane s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po čutnih užitkih in izzivajo poželenje. To je pet vezi čutnih užitkov.

13. Sedaj, Kaccāna, užitek in veselje, ki nastane v odvisnosti od petih vezi čutnih užitkov, se imenuje čutni užitek. Tako čutni užitek [nastane] skozi užitke čutov, toda onstran čutnega užitka je užitek, ki je večji od čutnega in ta se razglaša za največjega med njimi.”

14. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Vekhanassa rekel: “To je osupljivo, gospod Gotama, to je neverjetno, kako dobro je to gospod Gotama izrazil: ‘Čutni užitek [nastane] skozi užitke čutov, toda onstran čutnega užitka je užitek, ki je večji od čutnega, in ta se razglaša za največjega med njimi.’”

“Kaccāna, za vas, ki imate drugačen pogled, ki sprejemate drugačno učenje, ki odobrite drugačno učenje, ki sledite drugačni praksi, ki sledite drugačnemu učitelju, je težko vedeti, kaj je čutnost ali kaj je čutni užitek ali kakšen je užitek, ki je večji od čutnega. Toda ti menihi, ki so arahanti z uničenimi vplivi, ki so živeli sveto življenje, naredili kar je bilo treba, odložili breme, dosegli resnični cilj, uničili ovire bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost – oni so tisti, ki bodo vedeli, kaj je čutnost, kaj je čutni užitek in kaj je užitek, ki je večji od čutnega.”

(VEZI NEVEDNOSTI)

15. Ko je bilo to rečeno, je bil popotnik Vekhanassa jezen in nezadovoljen. Oštel je, žalil in grajal Blaženega, rekoč: “Asket Gotama bo poražen.” Potem je rekel Blaženemu: “Torej obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki ne da bi poznali preteklost in ne da bi videli v prihodnost, trdijo: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje bitnosti.’ Kar pravijo, se izkaže smešno, izkaže se, da so to samo besede, prazne in votle.”

16. “Če katerikoli asketi in brahmani, ne da bi poznali preteklosti in ne da bi videli v prihodnost, vendarle trdijo: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihajanja v katerokoli stanje bitnosti,’ se jih lahko razumno ovrže. Pustimo preteklost, Kaccāna, in pustimo prihodnost. Naj pride modri mož, ta, ki je pošten in iskren, človek pravičnosti. Jaz ga vzgajam, jaz ga učim Dhammo na takšen način, da bo s prakticiranjem kot je bil poučen, kmalu sam znal in videl: ‘Resnično, upravičeno pride do osvoboditve od vezi, to je, od vezi nevednosti.’ Predpostavimo, Kaccāna, mladega nežnega dojenčka, ležečega na trebuhu, vezanega s trdnimi vezmi [za štiri ude] in s peto vezjo za vratom. Kasneje se, kot rezultat rasti in zorenja svojih sposobnosti te vezi zrahljajo in potem bi on vedel ‘Svoboden sem’ in ne bo več vezanosti. Tako tudi, naj modri mož pride ... ‘Tako, resnično, upravičeno pride do osvoboditve od vezi, to je, vezi nevednosti.’”

17. Ko je bilo to rečeno, je popotnik Vekhanassa rekel Blaženemu: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes se me naj Blaženi zapomni kot laičnega pripadnika, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.

(MN 81) Ghaṭikāra Sutta – Lončar Ghaṭikāra

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupnostjo menihov potoval med Kosalanci.

2. Na določenem mestu ob glavni cesti se je Blaženi nasmehnil. Častiti Ānanda je pomislil: "Kaj je razlog, kaj je vzrok za nasmeh Blaženega? Tathāgate se ne smejijo brez razloga." Uredil si je svoje zgornje oblačilo na eno rame, iztegnil svoje roke v ponižen pozdrav proti Blaženem in ga vprašal: "Častiti gospod, kaj je razlog, kaj je vzrok za nasmeh Blaženega? Tathāgate se ne smejijo brez razloga."

3. "Nekoč, Ānanda, je bilo na tem prostoru cvetoče in živahno trgovsko mesto z imenom Vebhalinga, z mnogo prebivalci in polno ljudi. Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, je živel blizu trgovskega mesta Vebhalinga. Dejansko je tukaj Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, imel svoj samostan. Tukaj je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, prebival in svetoval skupnosti menihov."

4. Častiti Ānanda je razgrnil svoje štirikrat prepognjeno iz krp sešito ogrinjalo in rekel Blaženemu: "Častiti gospod, naj Blaženi sede. Tako bo ta prostor uporabljen od dveh dovršenih, popolno prebujenih."

Blaženi je sedel na sedež, ki je bil pripravljen in nagovoril častitega Ānando:

5. "Nekoč, Ānanda, je bilo na tem prostoru cvetoče in živahno trgovsko mesto z imenom Vebhalinga, z mnogo prebivalci in polno ljudi. Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, je živel blizu trgovskega mesta Vebhalinga. Bilo je tukaj, dejansko, da je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, imel svoj samostan. Bilo je tukaj, dejansko, da je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, tukaj prebival in svetoval skupnosti menihov.

6. V Vebhalingi je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, imel za podpornika, za svojega glavnega podpornika lončarja z imenom Ghaṭikāra. Lončar Ghaṭikāra je imel za prijatelja, za tesnega prijatelja, brahmanskega mladeniča z imenom Džotipāla.

(OBISKATI POPOLNEGA IN POPOLNO PREBUJENEGA)

Nekega dne je lončar Ghaṭikāra nagovoril brahmanskega mladeniča Džotipāla: 'Dragi moj Džotipāla, pojdiva in obiščiva Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Menim, da je dobro videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega.' Brahmanski mladenič Džotipāla je odvrnil: 'Dovolj, dragi moj Ghaṭikāra, zakaj naj obiščeva tega gologlavega asketa?'

V drugo in v tretje je lončar Ghaṭikāra rekel: 'Dragi moj Džotipāla, pojdiva in obiščiva Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Menim, da je dobro videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega.' In v drugo in v tretje je brahmanski mladenič Džotipāla odgovoril: 'Dovolj, dragi moj Ghaṭikāra, kakšen je smisel videti tega gologlavega asketa?' - 'Potem, dragi moj Džotipāla, vzemiva umivalno gobo in milo in se greva kopat v reko.' - 'No, prav,' je odgovoril Džotipāla.

7. Tako sta lončar Ghaṭikāra in brahmanski mladenič Džotipāla vzela umivalno gobo in milo in se odšla kopat v reko. Ghaṭikāra je rekel Džotipālu: 'Dragi moj Džotipāla, samostan Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega je v bližini. Pojdiva in obiščiva Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Menim, da je dobro videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega.' Džotipāla je odgovoril: 'Dovolj, dragi moj Ghaṭikāra, kakšen je smisel videti tega gologlavega asketa?'

V drugo in v tretje je lončar Ghaṭikāra rekel: ‘Dragi moj Džotipāla, samostan Blaženega Kassape ... ’ In v drugo in v tretje je brahmanski mladenič Džotipāla odgovoril: ‘Dovolj, dragi moj Ghaṭikāra, kakšen je smisel videti tega gologlavega asketa?’

8. Potem je lončar Ghaṭikāra zgrabil brahmanskega mladeniča Džotipāla za pas in rekel: ‘Dragi moj Džotipāla, čisto blizu je samostan Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega. Pojdiva in obiščiva Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Menim, da je dobro videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega.’ Potem si je brahmanski mladenič Džotipāla odpel svoj pas in rekel: ‘Dovolj, dragi moj Ghaṭikāra, kakšen je smisel videti tega gologlavega asketa?’

9. Ko si je brahmanski mladenič Džotipāla umil svojo glavo, ga je lončar Ghaṭikāra zgrabil za lase in rekel:[1] ‘Dragi moj Džotipāla, čisto blizu je samostan Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega. Pojdiva in obiščiva Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Menim, da je dobro videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega.’

Brahmanski mladenič Džotipāla je pomislil: ‘To je osupljivo, to je neverjetno, da si me ta lončar Ghaṭikāra, ki je manjvrednega rojstva, dovoli zgrabiti za lase potem ko sva si umila glavi! Gotovo to ne more biti enostavna zadeva.’ In je rekel lončarju Ghaṭikāru: ‘Tako daleč greš, dragi moj Ghaṭikāra?’ - ‘Tako daleč grem, dragi moj Džotipāla, ker tako močno mislim, da je dobro videti tega Blaženega, popolnega in popolno prebujenega!’ - ‘Potem, dragi moj Ghaṭikāra, me spusti. Pojdiva in ga obiščiva.’

10. Tako sta lončar Ghaṭikāra in brahmanski mladenič Džotipāla odšla do Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega. Ghaṭikāra je, ko ga je pozdravil, sedel ob stran, Džotipāla pa je izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je tudi on sedel ob stran. Ghaṭikāra je potem rekel Blaženemu Kassapi, popolnemu in popolno prebujenemu: ‘Častiti gospod, to je brahmanski mladenič Džotipāla, moj prijatelj, moj tesen prijatelj. Naj ga Blaženi uči Dhammo.’

In Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, je poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil lončarja Ghaṭikāra in brahmanskega mladeniča Džotipāla z razlago Dhamme. Na koncu razlage, ko sta bila navdušena in vesela besed Blaženega Kassape, sta se dvignila iz svojih sedežev in ko sta se poklonila Blaženemu Kassapi, popolnemu in popolno prebujenemu, sta ga z njune desne strani zapustila.

(ODHOD NAPREJ IN POMENIŠENJE)

11. Potem je Džotipāla vprašal Ghaṭikāra: ‘Sedaj, ko si slišal to Dhammo, dragi moj Ghaṭikāra, zakaj ne greš naprej od doma v brezdomstvo?’ - Dragi moj Džotipāla, ali ne veš, da vzdržujem svoje slepe in ostarele starše?’ - ‘Potem, dragi moj Ghaṭikāra, bom jaz šel naprej od doma v brezdomstvo.’

12. Lončar Ghaṭikāra in brahmanski mladenič Džotipāla sta potem odšla do Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega. Ko sta ga pozdravila, sta sedla ob stran in lončar Ghaṭikāra je rekel Blaženemu Kassapi, popolnemu in popolno prebujenemu: ‘Častiti gospod, to je brahmanski mladenič Džotipāla, moj prijatelj, moj tesen prijatelj. Naj ga Blaženi sprejme.’ In brahmanski mladenič Džotipāla je bil sprejet od Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega in je prejel popolno sprejetost.

13. Ne dolgo zatem, ko je brahmanski mladenič Džotipāla prejel popolno sprejetost, pol meseca zatem, ko je prejel popolno sprejetost, se je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, mudil pri Vebhalingi tako dolgo kot je hotel, nakar se je odpravil na pot proti Varanasiju. Potoval je po etapah in končno prispel v Varanasi. Tam je živel v Jelenjem parku v Isipatani.

(OBISK KRALJA)

14. Kralj Kāsija, Kikī, je slišal: 'Kaže, da je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, prispel v Varanasi in živi v Jelenjem parku v Isipatani.' Pripravil je več kočij, se vzpel na eno od njih in se odpeljal iz Varanasija z vsem kraljevsko slovesnim sprevodom z namenom, da vidi Blaženega Kassapo, popolnega in popolno prebujenega. Peljal se je tako daleč, kot je bilo to po cesti mogoče, potem pa je sestopil iz svoje kočije in odšel naprej peš do Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega. Ko ga je pozdravil, je sedel ob stran in Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, je poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil kralja Kāsija, Kikīja, z razlago Dhamme.

15. Na koncu razlage je kralj Kāsija, Kikī, rekel: 'Častiti gospod, naj se Blaženi skupaj s skupnostjo menihov strinja in jutri sprejme hrano od mene.' In Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen je to sprejel s tišino. Vedoč, da je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen to sprejel, se je dvignil iz svojega sedeža in ko se mu je poklonil, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

16. Ko se je končala noč, je kralj Kāsija, Kikī, pripravil različne vrste dobre hrane v svojem bivališču – rdeči riž, ki je bil shranjen v snopu z izločenimi temnimi zrni, skupaj z mnogimi omakami in kariji – in naznanil Blaženemu Kassapi, popolnemu in popolno prebujenemu: 'Čas je, častiti gospod, hrana je pripravljena.'

17. Ko je bilo jutro, se je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, in odšel s skupnostjo menihov v bivališče kralja Kāsija, Kikīja, in sedel na pripravljen sedež. Potem je s svojimi lastnimi rokami kralj Kāsija, Kikī, postregel in zadovoljil skupnost menihov, ki jo je vodil Buddha, z različnimi vrstami dobre hrane. Ko je Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, pojedel in odložil svojo skledo, je kralj Kāsija, Kikī, zavzel nižji sedež, sedel ob stran in rekel: 'Častiti gospod, naj Blaženi sprejme moje bivališče za deževni umik v Varanasiju. Povabilo velja tudi za skupnost menihov.' - 'Dovolj, kralj, moje bivališče za deževni umik je že zagotovljeno.'

V drugo in v tretje je kralj Kāsija, Kikī, rekel: 'Častiti gospod, naj Blaženi sprejme moje bivališče za deževni umik v Varanasiju. Povabilo velja tudi za skupnost menihov.' - 'Nehajte, kralj, moje bivališče za deževni umik je že zagotovljeno.'

Kralj je pomislil: 'Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, ne sprejme mojega povabila glede bivališča za deževni umik v Varanasiju,' in je bil zelo razočaran in žalosten.

(PODPORNIK)

18. Potem je rekel: 'Častiti gospod, ali imaš boljšega podpornika kot sem jaz?' - 'Imam, veliki kralj. Tam je trgovsko mesto Vebhalinga, kjer živi lončar po imenu Ghaṭikāra. On je moj podpornik, moj glavni podpornik. Veliki kralj, ti misliš: "Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, ne sprejme mojega bivališča za deževni umik v Varanasiju," in ti si bil zelo razočaran in žalosten, toda lončar Ghaṭikāra ni in ne bo. Lončar Ghaṭikāra je šel po zatočišče k Buddhi, Dhammi in Sanghi. Vzdrži se ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, napačnega ravnanja v spolnosti, napačnega govora, vina, žganih pijač in opojnih substanc, kar je osnova nemarnosti. Ima popolno zaupanje v Buddho, Dhammo in Sangho in ima vrline, ki jih ljubijo plemeniti. Je brez dvoma o neprijetnosti, o izvoru neprijetnosti, o prenehanju neprijetnosti in o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti. Hrani se le v enem delu dneva, je v celibatu, kreposten, dobrega značaja. Odložil je dragulje in zlato, opustil zlato in denar. Ne koplje po tleh za glino s krampom ali s svojimi lastnimi rokami. Kar je ostalo na obrežjih ali kar so izkopale podgane, pripelje domov na vozu in ko napravi lonec, pravi: "Naj vsakdo, ki mu je všeč, položi vanj nekaj izbranega riža ali izbranega fižola ali

izbrane leče in naj vzame, karkoli mu je všeč." Podpira svoje slepe in ostarele starše. Ker je uničil petih pripadnosti nižjemu svetu je on ta, ki se bo spontano ponovno pojavil [v Čistem bivališču] in bo tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se kdaj vrnil iz tistega sveta.

19. 'Nekoč, ko sem živel v Vebhalingu, bilo je jutro, sem se oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, in odšel do staršev lončarja Ghaṭikāra in jih vprašal: "Kam je odšel lončar?" - "Častiti gospod, tvoj podpornik je šel ven, toda vzemi riž iz kotla in omako iz posode za omako in jej."

To sem naredil in odšel. Potem je lončar Ghaṭikāra prišel do svojih staršev in jih vprašal: "Kdo je vzel riž iz kotla in omako iz posode za omako, to pojedel in odšel?" - "Dragi moj, to je napravil Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen."

Lončar Ghaṭikāra je pomislil: "To je dobiček zame, to je velik dobiček zame, da se Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen, tako zanaša name!" In navdušenje in sreča ga nista zapustila pol meseca ali njegovih staršev en teden.

20. Ob drugi priložnosti, ko sem živel v Vebhalingu, sem se zjutraj oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, in odšel k staršem lončarja Ghaṭikāra in jih vprašal: " Kam je odšel lončar?" - "Častiti gospod, tvoj podpornik je šel ven, toda vzemi kašo iz posode in omako iz posode za omake in jej."

To sem naredil in odšel. Potem je lončar Ghaṭikāra odšel do svojih staršev in jih vprašal: "Kdo je vzel kašo iz posode in omako iz posode za omako, to pojedel in odšel?" - "Dragi moj, to je napravil Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen."

Lončar Ghaṭikāra je pomislil: "To je dobiček zame, to je velik dobiček zame, da ima Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen tako zaupanje vame!" In navdušenje in sreča ga nista zapustila pol meseca ali njegovih staršev en teden.

21. Ob drugi priložnosti, ko sem živel v Vebhalingu, je puščala streha moje koče. Nagovoril sem menihe: "Pojdite menihi in poiščite, če je kaj slame v hiši lončarja Ghaṭikāra." - "Častiti gospod, v hiši lončarja Ghaṭikāra ni slame, slama je na strehi njegove delavnice." - "Pojdite menihi in odstranite slamo s strehe delavnice lončarja Ghaṭikāra."

Tako so napravili. Potem so starši lončarja Ghaṭikāra vprašali menihe: "Kdo je odstranil slamo s strehe delavnice?" - "Sestra, streha koče Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega pušča." - "Vzemite slamo, častiti gospodje, vzemite jo in bodite blagoslovljeni!"

Potem je lončar Ghaṭikāra odšel do svojih staršev in jih vprašal: "Kdo je odstranil slamo iz strehe delavnice?" - "Menihi, dragi moj. Koča Blaženega Kassape, popolnega in popolno prebujenega je puščala."

Lončar Ghaṭikāra je pomislil: "To je dobiček zame, to je velik dobiček zame, da ima Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen tako zaupanje vame!" In navdušenje in sreča ga nista zapustila pol meseca ali njegovih staršev za en teden. Potem je streha delavnice ostala tri mesece z nebom kot streho, pa vendar dež ni prišel vanjo. Takšen je lončar Ghaṭikāra.'

'To je dobiček za lončarja Ghaṭikāra, to je velik dobiček zanj, da Blaženi Kassapa, popoln in popolno prebujen tako zaupa vanj.'

22. Potem je kralj Kāsija, Kikī, odposlal lončarju Ghaṭikāru petsto vozov rdečega riža zvezanega v snope, in tudi material za omako, ki gre zraven. Kraljevi ljudje so odšli do lončarja Ghaṭikāra in mu rekli: 'Častiti gospod, tam je petsto vozov rdečega riža zvezanega v snope, in tudi material za omako, ki gre zraven. To ti je poslal kralj Kāsija, Kikī, prosim sprejmi to.' - 'Kralj je zelo zaposlen in ima mnogo dela. Jaz imam dovolj. Naj bo to za samega kralja.'

23. Sedaj, Ānanda, lahko si misliš: ‘Seveda, nekdo drugi je ob tej priliki bil brahmanski mladenič Džotipāla.’ Toda tega ne bi smeli jemati tako. Ob tej priliki sem jaz bil brahmnski mladenič Džotipāla.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Na vzhodu je resen prestopek olike, če se nekdo iz nižje kaste dotakne glave nekoga, ki je iz višje kaste.

(MN 82) Raṭṭhapāla Sutta - Raṭṭhapāla

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi z veliko skupino menihov potoval po deželi Kuru in prispel v mesto z imenom Thullakoṭṭhita.

2. Brahmanski gospodarji iz Thullakoṭṭhita so slišali: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, je potoval po deželi Kuru z veliko skupino menihov in je prišel v Thullakoṭṭhito. Dobro poročilo o gospodu Gotami se je razširilo: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

3. In brahmanski gospodarji iz Thullakoṭṭhita so odšli do Blaženega. Nekateri so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izmenjali z njim pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav proti njemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran. Ko so sedeli, jih je Blaženi poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom o Dhammi.

4. Takrat je pripadnik naroda, z imenom Raṭṭhapāla, sin vodilnega naroda v tem istem Thullakoṭṭhitu, sedel v družbi. Pomislil je: "Kot jaz razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo."

5. Potem so se brahmanski gospodarji iz Thullakoṭṭhita, ko jih je Blaženi poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom o Dhammi, navdušili in razveselili v njegovih besedah. Dvignili so se iz svojih sedežev in ko so se mu poklonili, so odšli tako, da so ga obšli s svoje desne strani.

(DOVOLJENJE STARŠEV ZA HOJO NAPREJ)

6. Kmalu potem, ko so odšli, je pripadnik naroda Raṭṭhapāla odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in rekel: "Častiti gospod, kot jaz razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Častiti gospod, želim si obriti svoje lase in brado, obleči rumena oblačila in iti naprej od doma v brezdomstvo. Sprejel bom hojo pod vodstvom Blaženega, prejel bom popolno sprejetost."

"Ali si dobil dovoljenje svojih staršev, Raṭṭhapāla, da greš naprej od doma v brezdomstvo?"

"Ne, častiti gospod, nimam dovoljenja svojih staršev."

"Raṭṭhapāla, Tathāgate ne podelijo meniške sprejetosti nobenemu, ki nima dovoljenja svojih staršev."

"Častiti gospod, poskrbel bom, da mi bodo starši dovolili, da grem naprej od doma v brezdomstvo."

7. Potem se je pripadnik naroda Raṭṭhapāla dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je pri tem obšel s svoje desne strani in odšel. Šel je k svojima staršema in jima rekel: "Mati in oče, kot jaz razumem Dhammo, ki jo uči Blaženi, ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Želim si obriti svoje lase in brado, obleči rumena oblačila in iti naprej od doma v brezdomstvo. Dovolita mi, da grem naprej od doma v brezdomstvo."

Ko je to rekel, sta mu njegova starša odgovorila: "Dragi Raṭṭhapāla, ti si najin edini sin, dragi in ljubljeni. Bil si vzgojen v udobju, zrasel si v udobju in ti ne veš ničesar o neprijetnosti, dragi Raṭṭhapāla. Celo v primeru tvoje smrti bi te izgubila brez najine volje, zato, kako bi ti lahko dala najino dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?"

V drugo ... V tretje je pripadnik naroda Raṭṭhapāla rekel svojima staršema: "Mati in oče ... dovolita mi, da grem naprej od doma v brezdomstvo."

Tretjič sta mu njegova starša odgovorila: "Dragi Raṭṭhapāla ... kako bi ti lahko dala najino dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?"

Ker ni dobil dovoljenja staršev, da gre naprej od doma v brezdomstvo, je pripadnik naroda Raṭṭhapāla legel na gola tla in rekel:

"Prav tukaj bom ali umrl ali prejel dovoljenje, da grem naprej v meniško življenje."

8. Potem sta starša pripadniku naroda Raṭṭhapālu rekla: "Dragi Raṭṭhapāla, ti si najin edini sin, dragi in ljubljeni. Bil si vzgojen v udobju, zrasel si v udobju in ti ne veš ničesar o neprijetnosti, dragi Raṭṭhapāla. Vstani, dragi Raṭṭhapāla, jej, pij in se zabavaj. Med jedjo, pitjem in ko se zabavaš, lahko veselo uživaš v čutnosti in dosegaš zasluge. Midva ti ne dovoliva, da greš naprej od doma v brezdomstvo. Celo v primeru tvoje smrti bi te izgubila brez najine volje, zato, kako bi ti lahko dala najino dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?" Ko je bilo to rečeno, je pripadnik naroda, Raṭṭhapāla, ostal tiho.

V drugo ... V tretje sta mu njegova starša rekla: "Dragi Raṭṭhapāla ... kako bi ti lahko dala najino dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?" V tretje je pripadnik naroda, Raṭṭhapāla, ostal tiho.

9. Potem sta starša pripadnika naroda Raṭṭhapāle odšla do njegovih prijateljev in jim rekla: "Dragi prijatelji, pripadnik naroda Raṭṭhapāla je legel na gola tla in rekel: 'Prav tukaj bom ali umrl ali šel v meniško življenje.' Pridite, dragi, pojdite do pripadnika naroda Raṭṭhapāle in mu recite: 'Prijatelj Raṭṭhapāla, ti si edini sin tvojih staršev ... Vstani, prijatelj Raṭṭhapāla, jej, pij in se zabavaj ... kako bi ti lahko dala svoje dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?'"

10. Potem so prijatelji pripadnika naroda Raṭṭhapāle odšli do njega in mu rekli: "Prijatelj Raṭṭhapāla, ti si edini sin tvojih staršev, dragi in ljubljeni. Bil si vzgojen v udobju, zrasel si v udobju in ti ne veš ničesar o neprijetnosti, prijatelj Raṭṭhapāla. Vstani, prijatelj Raṭṭhapāla, jej, pij in se zabavaj. Med jedjo, pitjem in ko se zabavaš, lahko veselo uživaš v čutnosti in dosegaš zasluge. Tvoja starša ti ne dovolita, da greš naprej od doma v brezdomstvo. Celo v primeru tvoje smrti, bi te izgubila brez njune volje, zato kako bi ti lahko dala svoje dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?" Ko je bilo to rečeno, je pripadnik naroda Raṭṭhapāla ostal tiho.

V drugo ... V tretje so mu prijatelji rekli: "Prijatelj Raṭṭhapāla ... kako bi ti lahko dala svoje dovoljenje, da greš naprej od doma v brezdomstvo, ko pa še vendar živiš?" V tretje je pripadnik naroda, Raṭṭhapāla, ostal tiho.

11. Potem so prijatelji pripadnika naroda Raṭṭhapāle odšli do njegovih staršev in jima rekli: “Mati in oče, pripadnik naroda Raṭṭhapāla leži na golih tleh in je rekel: ‘Prav tukaj bom ali umrl ali prejel dovoljenje za meniško življenje.’ Če mu ne podelita vajinega dovoljenja, da gre naprej od doma v brezdomstvo, bo tam umrl. Vendar, če mu podelita vajino dovoljenje, ga bosta videla kasneje, ko bo šel naprej od doma v brezdomstvo. In če ne bo užival v meništvu, kaj drugega lahko naredi, kot da se vrne nazaj? Zato mu dajta vajino dovoljenje, da gre naprej od doma v brezdomstvo.”

“Potem, dragi, dajeva pripadniku naroda Raṭṭhapālu dovoljenje, da gre naprej od doma v brezdomstvo. Toda, ko je menih, mora obiskati svoje starše.”

Nato so prijatelji pripadnika naroda Raṭṭhapāle odšli k njemu in mu rekli: “Vstani, prijatelj Raṭṭhapāla. Tvoji starši ti dovolijo, da greš naprej od doma v brezdomstvo. Toda, ko si menih, moraš obiskati svoje starše.”

12. Pripadnik naroda Raṭṭhapāla je potem vstal in ko je ponovno pridobil svojo moč, je odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in mu rekel: “Častiti gospod, jaz imam dovoljenje staršev, da grem naprej od doma v brezdomstvo. Naj me Blaženi sprejme.” Potem je pripadnik naroda Raṭṭhapāla prejel sprejetje Blaženega in prejel popolno sprejetost.

13. Nedolgo tega, kar je Raṭṭhapāla prejel popolno sprejetost, pol meseca po tem kar je prejel popolno sprejetost, ko je Blaženi ostal v Thullakoṭṭhiti tako dolgo kot je hotel, je Raṭṭhapāla odpotoval proti Sāvatthīju. Ko je potoval po etapah, je prispel v Sāvatthī in tam živel v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

14. Kmalu potem, ko je živel sam, umaknjen, vestno, vneto in odločno, je častiti Raṭṭhapāla s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v vrhunskem cilju svetega življenja, zaradi česar pripadnik naroda gre upravičeno naprej od doma v brezdomstvo. Direktno je vedel: “Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.” In častiti Raṭṭhapāla je postal eden od arahantov.

(OBISK STARŠEV)

15. Nato je častiti Raṭṭhapāla odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in mu rekel: “Častiti gospod, želim obiskati svoje starše, če mi to dovoli Blaženi.”

Potem je Blaženi pogledal v srce častitega Raṭṭhapāle. Ko je spoznal, da pripadnik naroda Raṭṭhapāla ni zmožen opustiti prakse in se vrniti v običajno življenje, mu je rekel: “Sedaj je čas, Raṭṭhapāla, da narediš kar misliš, da je primerno.”

16. Častiti Raṭṭhapāla se je dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, je odšel in ga pri tem obhodil s svoje desne strani. Pospravil je svoje bivališče, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in se odpravil na potovanje proti Thullakoṭṭhitu. Ko je potoval po etapah je dospel v Thullakoṭṭhit. V Thullakoṭṭhitu je živel v vrtu Migācīra, kralja Koravya. Ko je bilo jutro, se je oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Thullakoṭṭhit po miloščino. Ko je hodil po miloščino od hiše do hiše v Thullakoṭṭhitu je prišel do očetove hiše.

17. Takrat je oče častitega Raṭṭhapāla z urejeno pričesko sedel v dvorani pri osrednjih vratih. Ko je videl častitega Raṭṭhapālo prihajati v daljavi je rekel: “Naš edini sin, dragi in ljubljeni, je šel v meništvo s temi gologlavimi asketi.” In pri hiši svojega očeta častiti Raṭṭhapāla ni dobil niti miloščine niti vljudne zavrnitve. Namesto tega je dobil le sramotenje.

18. Ravno takrat je sužnja enega od njegovih sorodnikov nameravala zavreči nekaj stare kaše. Ko je to videl, ji je častiti Raṭṭhapāla rekel: "Sestra, če se naj bi to zavrglo, potem to raje vlij v mojo skledo."

Ko je vlivala kašo, je prepoznala značilne lastnosti njegovih rok, njegovih nog in njegovega glasu. Odšla je do njegove matere in rekla: "Prosim vedite, moja gospa, da je prispel sin mojega gospodarja, Raṭṭhapāla."

"Čudovito! Če je to kar praviš res, potem nisi več sužnja!"

Nato je mati častitega Raṭṭhapāla odšla do njegovega očeta in mu rekla: "Prosim vedi, gospodar, da pravijo, da je prispel pripadnik naroda, Raṭṭhapāla."

19. Ravno takrat je častiti Raṭṭhapāla jedel staro kašo ob steni neke zgradbe. Njegov oče je odšel da njega in mu rekel: "Raṭṭhapāla, dragi moj, gotovo si ti ... in ti boš jedel staro kašo! Ali ni tam tvoja lastna hiša, da greš vanjo?"

"Kako bi lahko imeli hišo, gospodar, ko smo šli naprej od doma v brezdomstvo? Mi smo brezdomci, gospodar. Mi smo odšli v tvojo hišo, vendar nismo prejeli niti miloščine niti vljudne zavrnitve. Namesto tega, smo prejeli le sramotenje."

"Pridi, dragi Raṭṭhapāla, pojdiva v hišo."

"Dovolj, gospodar, moj obrok za danes je končan."

"Potem, dragi Raṭṭhapāla, privoli prejeti jutrišnji obrok hrane." Častiti Raṭṭhapāla se je strinjal v tišini.

20. Ko je vedel, da se je častiti Raṭṭhapāla strinjal, se je njegov oče vrnil nazaj v svojo hišo. Tam je zlatnike in drage kovine zbral na velik kup in ga pokril s preprogami. Nato je rekel prejšnjim ženam častitega Raṭṭhapāle: "Pridite, snahe, okrasite se z okraski na način, da vas bo Raṭṭhapāla našel kot najbolj drage in ljubezni vredne."

21. Ko se je noč končala, je imel oče častitega Raṭṭhapāle v svoji hiši pripravljeno dobro hrano raznih vrst in je najavil častitemu Raṭṭhapālu: "Čas je, dragi Raṭṭhapāla, obrok hrane je pripravljen."

22. Ko je bilo jutro, se je častiti Raṭṭhapāla oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel do hiše svojega očeta in sedel na pripravljen sedež. Njegov oče je odkril kup zlatnikov in dragih kovin in rekel: "Dragi Raṭṭhapāla, to je tvoje premoženje po materi. Tvoje premoženje po očetu je drugo in podedovano premoženje od tvojih prednikov je še eno. Dragi Raṭṭhapāla, ti lahko uživaš bogastvo in delaš dobra dela. Pridi, dragi, opusti prakso in se vrni k običajnemu življenju, uživaj v bogastvu in delaj dobra dela."

"Gospodar, če bi sledil mojemu nasvetu, bi ta kup zlatnikov in dragih kovin naložil na vozove, ga odpeljal in odvrgel v tok reke Ganges. Zakaj je tako? Ker, gospodar, na račun tega se ti bo pojavila žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska."

23. Potem so prejšnje žene častitega Raṭṭhapāla objele njegove noge in mu rekle: "Kakšne so, sin mojega gospoda, nimfe, zaradi katerih živiš sveto življenje?"

"Mi ne živimo svetega življenja zaradi nimf, sestre."

"Sin našega gospoda, Raṭṭhapāla, nas ima za 'sestre,'" so zajokale in omedlele.

24. Nato je častiti Raṭṭhapāla rekel svojemu očetu: "Gospodar, če obstaja obrok hrane, ki ga imate namen dati, potem ga dajte. Ne trpinčite nas."

"Potem jej, dragi Raṭṭhapāla, obrok hrane je pripravljen."

Nato je častitemu Raṭṭhapālu postregel oče s svojimi rokami in ga zadovoljil z različnimi vrstami dobre hrane. Ko je častiti Raṭṭhapāla pojedel in umaknil svoje roke od sklede, je vstal in izgovoril te verze:

25. "Glej tukaj lažno lutko,
telo zgrajeno iz ran,
bolno, predmet zaskrbljenosti,
v katerem ni stabilnosti.

Poglej tukaj lažno figuro,
z nakitom in uhani,
okostje zavito v kožo,
privlačno zaradi njenih oblačil.

Njene noge okrašene z barvo kane
in puder nanešen na njen obraz:
morda bo preslepila bedaka,
vendar ne iskalca nasprotnega obrežja.

Njeni lasje so okrašeni z osmerno kito
in maža namazana okrog oči:
morda bo preslepila bedaka,
vendar ne iskalca nasprotnega obrežja.

Ogabno telo, lepo okrašeno,
kakor sveže prebarvan lonec:
morda bo preslepila bedaka,
vendar ne iskalca nasprotnega obrežja.

Lovec na jelene je nastavil zanko,
vendar jelen pasti ni sprožil.
Mi pojémo vabo in odidemo
in pustimo lovce tarnati."

26. Ko je častiti Raṭṭhapāla vstal in izgovoril te verze, je odšel do vrta Migācīra kralja Koravya. Tam je sedel k vznožju drevesa, da bi prebil dan.

27. Nato je kralj Koravya nagovoril svojega vrtnarja: "Dobri vrtnar, uredi vrt Migācīra, da lahko gremo do prijetnega vrta, da vidimo prijeten kraj." - "Da, gospod," je odgovoril. Ko je urejal vrt Migācīra, je vrtnar videl častitega Raṭṭhapāla sedeti ob vznožju drevesa. Ko ga je videl, je odšel do kralja Koravya in mu rekel: "Gospodar, vrt Migācīra je urejen. Pripadnik naroda Raṭṭhapāla je tam, sin vodilnega naroda v tem istem Thullakoṭṭhitu, o katerem ste vedno visoko govorili in sedi ob vznožju drevesa, da bi prebil dan."

"Potem, dobri vrtnar, dovolj je prijetnosti vrta za danes. Sedaj bomo šli izkazati spoštovanje temu gospodu Raṭṭhapālu."

28. Nato je rekel: "Razdajmo vso pripravljeno hrano." Kralj Koravya je imel pripravljenih več kraljevskih kočij in povzpel se je na eno od njih. V spremstvu drugih kočij se je odpeljal iz Thullakoṭṭhita, skupaj z vsem kraljevsko slovesnim sprevodom, da obišče častitega Raṭṭhapāla. Po cesti se je peljal s kočijo tako dolgo kot je bilo to mogoče, potem pa je sestopil s kočije in peš odšel naprej. Do častitega Raṭṭhapāla so mu sledili tudi najbolj eminentni uradniki. S častitim Raṭṭhapālo je izmenjal pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen

pogovor končan, je obstal ob strani in rekel: “Tukaj je odeja za slona. Naj gospod Raṭṭhapāla sedi na njej.”

“Ni potrebno, veliki kralj. Sedi. Jaz že sedim na svoji blazini.”

Kralj Koravya je sedel na pripravljen sedež in rekel:

(ŠTIRI VRSTE IZGUB)

29. “Gospod Raṭṭhapāla, obstajajo štiri vrste izgub. Ker so izkusili te štiri vrste izgub, so si nekateri ljudje obrili svoje lase in brade, nadeli rumena oblačila in šli naprej od doma v brezdomstvo. Katere štiri? Obstaja izguba skozi starost, izguba skozi bolezen, izguba bogastva in izguba sorodnikov.

30. In kaj je **izguba skozi starost**? Gospod Raṭṭhapāla, nekdo je star, postaran, obremenjen z leti, visoke starosti, prišel je do zadnje stopnje. On razmisli tako: ‘Jaz sem star, postaran, obremenjen z leti, visoke starosti, prišel sem do zadnje stopnje. Ni več enostavno zame, da bi pridobil še nepridobljeno bogastvo ali povečal bogastvo, ki je že pridobljeno. Kaj če si obrijem lase in brado, nadenem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo.’ Ker je izkusil izgubo skozi starost, si obrije svoje lase in brado, nadene rumena oblačila in gre naprej od doma v brezdomstvo. To se imenuje izguba skozi starost. Toda gospod Raṭṭhapāla je sedaj vendar mlad, temnolas mladenič, obdarjen z blagoslovom mladosti, v cvetu življenja. Gospod Raṭṭhapāla ni izkusil nobene izgube skozi starost. Kaj je spoznal ali videl ali slišal, da je šel od doma v brezdomstvo?

31. In kaj je izguba **skozi bolezen**? Gospod Raṭṭhapāla, nekdo je prizadet, trpi in je težko bolan. On razmisli tako: ‘Jaz sem prizadet, trpim in sem težko bolan. Ni več enostavno zame, da bi pridobil še nepridobljeno bogastvo … v brezdomstvo.’ Ker je izkusil to izgubo skozi bolezen … gre od doma v brezdomstvo. To se imenuje izguba skozi bolezen. Toda gospod Raṭṭhapāla je sedaj brez bolezni in prizadetosti, ima dobro prebavo, ki ni niti preveč hladna niti preveč topla, ampak srednja. Gospod Raṭṭhapāla ni izkusil nobene izgube skozi bolezen. Kaj je spoznal ali videl ali slišal, da je šel naprej od doma v brezdomstvo?

32. In kaj je **izguba bogastva**? Gospod Raṭṭhapāla, nekdo je bogat, z velikim bogastvom, z veliko posesti. Postopno se njegovo bogastvo zmanjša. On razmisli tako: ‘Prej sem bil bogat, z velikim bogastvom, z veliko posestjo. Postopno se je moje bogastvo zmanjšalo. Ni več enostavno zame, da bi pridobil še nepridobljeno bogastvo … v brezdomstvo.’ Ker je izkusil to izgubo bogastva … gre naprej od doma v brezdomstvo. To se imenuje izguba bogastva. Toda gospod Raṭṭhapāla je sin iz vodilnega naroda v tem istem Thullakoṭṭhitu. Gospod Raṭṭhapāla ni izkusil nobene izgube bogastva. Kaj je spoznal ali videl ali slišal, da je šel naprej od doma v brezdomstvo?

33. In kaj je **izguba sorodnikov**? Gospod Raṭṭhapāla, nekdo ima mnogo prijateljev in tovarišev, bližnjih in daljnih sorodnikov. Postopoma ti njegovi sorodniki izginejo. On razmisli tako: ‘Prej sem imel mnogo prijateljev in tovarišev, bližnjih in daljnih sorodnikov. Postopoma so ti moji sorodniki izginili. Ni več enostavno zame, da bi pridobil še nepridobljeno bogastvo … v brezdomstvo.’ Ker je izkusil to izgubo sorodnikov … gre naprej od doma v brezdomstvo. To se imenuje izguba sorodnikov. Toda gospod Raṭṭhapāla ima mnogo prijateljev in tovarišev, bližnjih in daljnih sorodnikov v tem istem Thullakoṭṭhitu. Gospod Raṭṭhapāla ni izkusil nobene izgube sorodnikov. Kaj je spoznal ali videl ali slišal, da je šel naprej od doma v brezdomstvo?

34. Gospod Raṭṭhapāla, to so štiri vrste izgub. Ker so izkusili te štiri vrste izgub, so si nekateri ljudje obrili svoje lase in brado, nadeli rumena oblačila in šli naprej od doma v

brezdomstvo. Gospod Raṭṭhapāla ni izkusil ničesar od tega. Kaj je spoznal ali videl ali slišal, da je šel naprej od doma v brezdomstvo?"

(ŠTIRJE POVZETKI DHAMME)

35. "Veliki kralj, obstajajo štirje povzetki Dhamme, ki jih je učil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko sem jih spoznal in videl in slišal, sem šel naprej od doma v brezdomstvo. Kateri štirje?

36. (1) '[Življenje v] kateremkoli svetu je nestabilno, je izbrisljivo'. To je prvi povzetek Dhamme, ki ga je učil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko sem ga spoznal, videl in slišal, sem odšel naprej od doma v brezdomstvo.

(2) '[Življenje v] kateremkoli svetu nima ne zavetja in ne zaščitnika'. To je drugi povzetek Dhamme, ki ga je učil Blaženi, ki ve in vidi ...

(3) '[Življenje v] kateremkoli svetu nima ničesar svojega. Pustiti moraš vse in iti svojo pot'. To je tretji povzetek Dhamme, ki ga je učil Blaženi, ki ve in vidi ...

(4) '[Življenje v] kateremkoli svetu je nepopolno, ne nasiti, je suženj želje'. To je četrti povzetek Dhamme, ki ga je učil Blaženi, ki ve in vidi ...

37. Veliki kralj, to so štirje povzetki Dhamme, ki jih je učil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko sem jih spoznal, videl in slišal, sem odšel naprej od doma v brezdomstvo."

38.(ad1)"Gospod Raṭṭhapāla je rekel: '**[Življenje v] kateremkoli svetu je nestabilno in izbrisljivo**.' Kako se naj razume pomen te trditve?"

"Kaj misliš, veliki kralj? Ko si bil star dvajset ali petindvajset let ali si bil vešč jezdec slonov, vešč jezdec konjev, vešč voznik kočij, vešč lokostrelec, vešč mečevalec, močan v stegnih in rokah, čvrst, sposoben v bitki?"

"Ko sem bil star dvajset ali petindvajset let, gospod Raṭṭhapāla, sem bil vešč jezdec slonov ... močan v stegnih in rokah, čvrst, sposoben v bitki. Včasih se sprašujem, ali sem imel takrat neobičajno moč. Ne vidim nikogar, ki bi mi bil enak v moči."

"Kaj misliš, veliki kralj? Ali si sedaj tako močan v stegnih in rokah, tako čvrst in tako sposoben v bitki?"

"Ne, gospod Raṭṭhapāla. Sedaj sem star, postaran, obremenjen z leti, visoke starosti, prišel do zadnje stopnje, Star sem osemdeset let. Včasih nameravam postaviti nogo tukaj, vendar jo postavim nekam drugam."

"Veliki kralj, zaradi tega je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, rekel: '[Življenje v] kateremkoli svetu je nestabilno in izbrisljivo'. In ko sem jaz vedel in videl in slišal to, sem odšel naprej od doma v brezdomstvo."

"To je osupljivo, gospod Raṭṭhapāla, to je neverjetno, kako dobro je to izrazil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen: '[Življenje v] kateremkoli svetu je nestabilno in izbrisljivo'. Res je tako!

39.(ad2) "Gospod Raṭṭhapāla, na tem dvoru obstajajo vojaške enote s sloni in konjenica in enote z bojnimi vozovi in pehota, kar nam služi, da obvladamo katerekoli grožnje. Gospod Raṭṭhapāla je rekel: '**[Življenje v] kateremkoli svetu nima ne zavetja in ne zaščitnika**.' Kako se naj razume pomen te trditve?"

"Kaj misliš, veliki kralj? Ali imaš kakršnokoli kronično bolezen?"

“Jaz imam kronične vetrove, gospod Raṭṭhapāla. Včasih moji prijatelji in tovariši in sorodniki stojijo okoli mene in si mislijo: ‘Kralj Koravya bo kmalu umrl, kralj Koravya bo kmalu umrl!’”

“Kaj misliš, veliki kralj? Ali lahko ukažeš svojim prijateljem in tovarišem, svojim bližnjim in daljnim sorodnikom: ‘Pridite, moji dobri prijatelji in tovariši, moji bližnji in daljni sorodniki. Vsi, ki ste prisotni, delite z menoj ta boleč občutek, da bom jaz lahko čutil manj bolečine’? Ali moraš čutiti to bolečino le sam?”

“Tega ne morem ukazati svojim prijateljem in tovarišem, mojim bližnjim in daljnim sorodnikom, gospod Raṭṭhapāla. Samo jaz moram čutiti to bolečino.”

“Veliki kralj, zaradi tega je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, rekel: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu nima ne zavetja in ne zaščitnika’. In ko sem to vedel in videl in slišal, sem odšel naprej od doma v brezdomstvo.”

“To je osupljivo, gospod Raṭṭhapāla, to je neverjetno, kako dobro je to izrazil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu nima ne zavetja in ne zaščitnika.’ Res je tako!

40.(ad3) “Gospod Raṭṭhapāla, na tem dvoru obstajajo številni zlatniki in drage kovine, ki so shranjeni v shrambah za dragocenosti in pri zakladnikih. Gospod Raṭṭhapāla je rekel: ‘**[Življenje v] kateremkoli svetu nima ničesar svojega.** Pustiti moraš vse in iti svojo pot.’ Kako se naj razume pomen te trditve?”

“Kaj misliš, veliki kralj? Ti sedaj uživaš opremljen in oskrbljen s petimi vezmi čutnih užitkov, toda ali jih boš sposoben imeti v bodočem življenju: ‘Naj podobno uživam opremljen in oskrbljen s temi istimi petimi vezmi čutnih užitkov’? Ali bodo drugi prevzeli to lastnino, ko boš moral iti v skladu s svojimi dejanji?”

“Jaz ne morem imeti tega v posmrtnem življenju, gospod Raṭṭhapāla. Nasprotno, drugi bodo prevzeli to lastnino, ko bom šel dalje v skladu s svojimi dejanji.”

“Veliki kralj, zaradi tega je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, rekel: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu nima ničesar svojega. Pustiti moraš vse in iti svojo pot’. In ko sem vedel in videl in slišal to, sem odšel naprej od doma v brezdomstvo.”

“To je osupljivo, gospod Raṭṭhapāla, to je neverjetno, kako dobro je to izrazil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu nima ničesar svojega. Pustiti moraš vse in iti svojo pot.’ Res je tako!

41.(ad4) “Gospod Raṭṭhapāla je rekel: ‘**[Življenje v] kateremkoli svetu je nepopolno, ne nasiti, je suženj želje**.’ Kako se naj razume pomen te trditve?”

“Kaj misliš, veliki kralj? Ali vladaš bogati deželi Kuru?”

“Da, gospod Raṭṭhapāla, vladam.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da je zaupanja vreden in zanesljiv mož prišel k tebi iz vzhoda in je rekel: ‘Prosim vedi, veliki kralj, da sem prišel iz vzhoda in tam sem videl veliko deželo, močno in bogato, zelo gosto naseljeno in prenatrpano z ljudmi. Tam je veliko vojaških enot s sloni, veliko konjenice, enot z bojnimi vozovi in pehote. Tam je mnogo slonovine in mnogo zlatnikov in dragih kovin, tako neobdelanih kot obdelanih in mnogo žensk za žene. S tvojimi sedanjimi silami lahko vse to osvojiš. Podjarmi jih, veliki kralj.’ Kaj bi ti naredil?”

“Mi bi to podjarmili in vladali nad njimi, gospod Raṭṭhapāla.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da je zaupanja vreden in zanesljiv mož prišel k tebi iz zahoda ... iz severa ... iz juga in rekel: ‘Prosim vedi, veliki kralj, da sem prišel iz juga, in tam sem videl veliko deželo, močno in bogato ... Podjarmi jih, veliki kralj.’ Kaj bi ti naredil?”

“Mi bi jih tudi podjarmili in vladali nad njimi, gospod Raṭṭhapāla.”

“Veliki kralj, zaradi tega je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, rekel: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu je nepopolno, ne nasiti, je suženj želje’. In ko sem vedel in videl in slišal to, sem odšel od doma v brezdomstvo.”

“To je osupljivo, gospod Raṭṭhapāla, to je neverjetno, kako dobro je to izrazil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen: ‘[Življenje v] kateremkoli svetu je nepopolno, ne nasiti, je suženj želje.’ Res je tako!”

42. To je bilo tisto, kar je rekel Raṭṭhapāla. In ko je povedal tisto, je še rekel:

“Vidim bogate ljudi v svetu, ki zaradi nevednosti
še niso odložili svojega zbranega bogastva.
Pohlepno kopičijo svoje bogastvo,
hrepenijo po še več užitkov.

Kralj, ki je podjarmil zemljo s silo
in vlada deželi do roba oceana,
je nezadovoljen z bližnjo morsko obalo
in si želi obrežja tam preko morja.

Tudi večina drugih ljudi, ne samo kralj,
se sreča ob smrti z nezmanjšanimi željami.
[Z načrti] še vedno neizpolnjenimi zapustijo truplo,
želje ostanejo nezadovoljene v svetu.

Njegovi sorodniki žalujejo, si pulijo lase
in jočejo: ‘Ojoj! Naš ljubljeni je mrtev!’
Telo odnesejo stran, zavito v mrtvaške prte,
ga postavijo na grmado in tam sežgejo.

Oblečen v mrtvaški prt zapusti svoje bogastvo,
zboden s koli on gori.
In ko je umrl, mu nihče od sorodnikov ali prijateljev
ne more ponuditi zatočišča in zavetja.

Dediči prevzemajo njegovo bogastvo
in to bitje nadaljuje v skladu s svojimi dejanji.
Ko umre, mu nič ne more slediti,
niti otrok niti žena niti bogastvo niti kraljevska posest.

Dolgoživost se ne pridobi z bogastvom,
niti blagostanje lahko prežene starost.
Kratko je to življenje, kot pravijo vsi modrijani,
večnosti ne pozna, le spremembo.

Bogat in reven bosta čutila dotik [smrti],
norec in modrijan bo to čutil prav tako.
Ko neumnež obleži prizadet s svojo neumnostjo,
se modrijan ne bo niti stresel ob dotiku.

Boljša je modrost kot pa vsakršno bogastvo,
ker z modrostjo dosežeš končni cilj.
Ljudje iz nevednosti delajo zla dela,
ko ne dosežejo cilja, iz življenja v življenje.

Ko gre v maternico in do naslednjega sveta,
obnavlja zaporednih rojstev tok.
Drugi z malo modrosti mu verjame,
in tudi on gre do maternice in naslednjega sveta.

Kot ropar ujet pri vlomu
trpi zaradi zlega svojega dejanja,
tudi ljudje po smrti, v naslednjem svetu,
trpijo zaradi svojih zlih dejanj.

Užitki, sladki, očarljivi,
na mnogo različnih načinov zmotijo srce.
Ko vidim nevarnost v teh čutnosti vezeh,
o kralj, meništvo jaz izberem.

Kakor sadeži padejo z drevesa, tako tudi ljudje,
oboji, mladi in stari, padejo, ko se zlomi to telo.
Tudi to sem videl, o kralj, in sem odšel od doma.
Bolj varno je asketovo življenje.

(MN 83) Makhādeva Sutta - Kralj Makhādeva

1. Tako sem slišal.[1] Nekoč je Blaženi živel v Mithilu, v Makhādevovem gozdičku mangov.

2. Na določenem kraju se je Blaženi nasmehnil. Častitemu Ānandi je prišlo na misel: "Kaj je razlog, kaj je vzrok za nasmeh Blaženega? Tathāgate se ne smejijo brez razloga." Uredil si je svoje zgornje oblačilo na eno ramo, iztegnil svoje roke v spoštljiv pozdrav proti Blaženemu in ga vprašal: "Častiti gospod, kaj je razlog, kaj je vzrok za nasmeh Blaženega? Tathāgate se ne smejijo brez razloga."

(STAROST)

3. "Enkrat, Ānanda, je bil v tem Mithilu kralj z imenom Makhādeva. Bil je pravičen kralj, ki je vladal z Dhammo, velik kralj, ki je bil utrjen v Dhammi. Upravljal je z Dhammo med brahmani in gospodarji, med meščani in podeželani. Držal se je dni *Uposathe* na štirinajsti, petnajsti in osmi dan štirinajstdnevja.

4. Na koncu mnogo let, mnogo sto let, mnogo tisoč let, je kralj Makhādeva nagovoril svojega brivca: 'Dobri brivec, ko zagledaš kakšen siv las, ki raste na moji glavi, mi povej.' - 'Da, gospod,' je ta odgovoril. In po mnogih letih, mnogo sto letih, mnogo tisoč letih, je brivec zagledal sive lase, ki so rasli na glavi kralja Makhādeva. Ko jih je zagledal, je rekel kralju: 'Božji glasniki so se pojavili, gospod, sivi lasje rastejo na glavi vašega veličanstva.' - 'Potem, dobri brivec, pazljivo izpuli te sive lase s pinceto in jih daj v mojo dlan.' -'Da, gospod,' je odgovoril in pazljivo izpulil sive lase s pinceto, ter jih položil v kraljevo dlan.

Potem je kralj Makhādeva podaril brivcu vas, ter poklical princa, svojega najstarejšega sina in mu rekel: 'Dragi princ, božji glasniki so se pojavili,[2] sivi lasje rastejo na moji glavi. Užival sem v človeških užitkih, sedaj je čas, da poiščem božanske užitke. Pridi, dragi princ, prevzemi vladanje. Obril si bom lase in brado, nadel rumeno oblačilo in šel naprej od doma v brezdomstvo. In sedaj, dragi princ, ko boš tudi ti zagledal rasti sive lase na svoji glavi, potem ko boš podaril vas svojemu brivcu in ko boš pazljivo poučil princa, svojega najstarejšega sina o vladanju, si obrij lase in brado, nadeni rumeno oblačilo in pojdi naprej od doma v brezdomstvo. Nadaljuj to dobro prakso, ki sem jo postavil in ne bodi zadnji, ki jo izvaja. Dragi princ, ko živita dva moža, je ta, pod katerim se pojavi kršitev te dobre prakse – zadnji mož med njimi. Torej, dragi princ, pravim ti: Nadaljuj s to dobro prakso, ki sem jo vzpostavil in ne bodi zadnji mož.'

(ŠTIRI BOŽANSKA BIVANJA)

5. Ko je podaril vas svojemu brivcu in ko je pazljivo podučil princa, svojega najstarejšega sina o vladanju, si je v Makhādevovem gozdičku mangov obril svoje lase in brado, nadel rumeno oblačilo in odšel naprej od doma v brezdomstvo.

Bival je prežemajoč eno četrtino s srcem prežetim z **dobrohotnostjo**, isto z drugo, isto s tretjo, isto s četrto. Tako zgoraj, spodaj, okoli in povsod, tako za vse kot zase, je bival prežemajoč vseobsegajoči svet s srcem prežetim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.

Bival je prežemajoč eno četrtino s srcem prežetim s **sočutjem** ... s srcem prežetim s **srečoželjnostjo** ... s srcem prežetim z **mirnodušnostjo**, isto z drugo, isto s tretjo, isto s četrto. Tako zgoraj, spodaj, okoli in povsod, tako za vse kot zase, je bival prežemajoč vseobsegajoči svet s srcem prežetim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe.

6. Štiriinosemdeset tisoč let se je kralj Makhādeva igral otroške igre, štiriinosemdeset tisoč let je deloval kot podregent, štiriinosemdeset tisoč let je vodil kraljestvo, štiriinosemdeset tisoč let je živel sveto življenje v tem Makhādevovem gozdičku mangov, ko si je pobril svoje lase in brado, nadel rumena oblačila in šel naprej od doma v brezdomstvo. Z razvojem štirih božanskih bivanj, ob razpadu telesa, po smrti, je prešel v Brahmov svet.

7-9. Sedaj, na koncu mnogih let, mnogo sto let, mnogo tisoč let je sin kralja Makhādeve tako naslovil svojega brivca: ... (kot zgoraj, §§4-6, se povsod bere "sin kralja Makhādeve") ... Z razvojem štirih božanskih bivanj, ob razpadu telesa, po smrti, je prešel v Brahmov svet.

10. Potomci sina kralja Makhādeve, štiriinosemdeset tisoč kraljev v nasledstvu, ko so si obrili svoje lase in brado in nadeli rumena oblačila, so odšli naprej od doma v brezdomstvo v tem Makhādevovem gozdičku mangov. Bivali so eno četrtino s srcem prežetim z dobrohotnostjo ... s sočutjem ... s srečoželjnostjo ... z mirnodušnostjo ... brez zlobe.

11. Štiriinosemdeset tisoč let so se igrali otroške igre, štiriinosemdeset tisoč let so delovali kot podregenti, štiriinosemdeset tisoč let so vodili kraljestvo, štiriinosemdeset tisoč let so živeli sveto življenje v tem Makhādevovem gozdičku mangov, ko so si pobrili svoje lase in brado, nadeli rumena oblačila in šli naprej od doma v brezdomstvo. Z razvojem štirih božanskih bivanj, ob razpadu telesa, po smrti, so prešli v Brahmov svet.

(ZADNJI OD KRALJEV)

12. Nimi je bil zadnji od teh kraljev. Bil je pravičen kralj, ki je vladal z Dhammo, veliki kralj, ki je bil utrjen v Dhammi. Upravljal je z Dhammo med brahmani in gospodarji, med meščani in podeželani. Držal se je dni *Uposathe* na štirinajsti, petnajsti in osmi dan štirinajstdnevja.

13. Ānanda, ko so se božanstva Triintridesetih srečala in so sedela v zboru Sudhamma, je med njimi nastal ta razgovor: 'To je pridobitev, gospodje, za ljudi Videhe, to je velika pridobitev za ljudi Videhe, da je njihov kralj Nimi pravični kralj, ki vlada z Dhammo, velik kralj, ki je utrjen v Dhammi. Sebe upravlja z Dhammo med brahmani in gospodarji, med meščani in podeželani. Drži se dni *Uposathe* na štirinajsti, petnajsti in osmi dan štirinajstdnevja.'

Potem je Sakka, vladar božanstev, nagovoril božanstva Triintridesetih: 'Gospodje, ali hočete videti kralja Nimija?' - 'Dobri gospod, mi hočemo videti kralja Nimija.'

Ob tej priložnosti, bil je dan *Uposathe,* petnajstega, si je kralj Nimi umil svojo glavo in se povzpel v zgornje prostore, kjer je sedel pri praznovanju *Uposathe.* Potem je tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, Sakka, vladar božanstev, izginil med božanstvi Triintridesetih in se pojavil v prisotnosti kralja Nimija. Rekel je: 'To je pridobitev zate, veliki kralj, to je velika pridobitev zate, veliki kralj. Ko so se božanstva Triintridesetih srečala in so sedela v zboru Sudhamma, je med njimi nastal ta razgovor: 'To je pridobitev, gospodje, za ljudi Videhe ... osmi dan od štirinajstih." Veliki kralj, božanstva te hočejo videti. Poslal bom pote kočijo, v katero je vpreženih tisoč čistokrvnih konj, veliki kralj. Veliki kralj, ne dvomi in se povzpni na božansko kočijo.'

Kralj Nimi je privolil v tišini. Tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, je Sakka, vladar božanstev, izginil v prisotnosti kralj Nimija in se pojavil med božanstvi Triintridesetih.

14. Potem je Sakka, vladar božanstev, nagovoril kočijaža Mātalija: 'Pridi, dobri Mātali, pripravi kočijo v katero je vpreženo tisoč čistokrvnih konj in pojdi do kralja Nimija in mu reci: "Veliki kralj, to kočijo, v katero je vpreženih tisoč čistokrvnih konj je pote poslal Sakka, vladar božanstev. Veliki kralj, ne dvomi in se povzpni na božansko kočijo."

‘Da, vaša milost,’ je odgovoril kočijaž Mātali. In ko je pripravil kočijo v katero je bilo zapreženih tisoč čistokrvnih konjev, je odšel do kralja Nimija in rekel: ‘Veliki kralj, ta kočija, v katero je vpreženih tisoč čistokrvnih konj je bila poslana k tebi od Sakke, vladarja božanstev. Veliki kralj, ne dvomi in se povzpni na božansko kočijo. Veliki kralj, po kateri poti naj te peljem: po tisti na kateri povzročitelji zlih dejanj doživijo učinke zlih dejanj, ali po tisti, na kateri povzročitelji dobrih dejanj doživijo učinke dobrih dejanj?’ - ‘Pelji me po obeh poteh, Mātali.’

15. Mātali je pripeljal kralja Nimija do zbora Sudhamma. Sakka, vladar božanstev, je videl kralja Nimija prihajati v daljavi in mu je rekel: ‘Pridi, veliki kralj! Pozdravljen, veliki kralj! Božanstva Triintridesetih, veliki kralj, ki so sedela v zboru Sudhamma, so se izrazila tako: “To je pridobitev, gospodje, za ljudi Videhe … osmi dan od štirinajstih.” Veliki kralj, božanstva Triintridesetih te hočejo videti. Veliki kralj, uživaj božansko moč med božanstvi.’

‘Dovolj, dobri gospod. Naj me kočijaž odpelje nazaj do Mithila. Tam se bom ravnal po Dhammi med brahmani in gospodarji, med meščani in vaščani. Tam se bom držal dni Uposathe na štirinajsti, petnajsti in osmi dan štirinajstdnevja.’

16. Potem je Sakka, vladar božanstev, rekel kočijažu Mātali: ‘Pridi, dobri Mātali, zaprezi kočijo s tisočimi čistokrvnimi konji in odpelji kralja Nimija nazaj v Mithili.’

‘Da, vaša milost,’ je odvrnil kočijaž Mātali. In z zapreženo kočijo, v katero je bilo vpreženih tisoč čistokrvnih konj je odpeljal kralja Nimija nazaj v Mithili. In tam, resnično, se je kralj Nimi ravnal po Dhammi med brahmani in gospodarji, med meščani in vaščani. In tam se je držal dni *Uposathe* na štirinajsti, petnajsti in osmi dan štirinajstdnevja.

17-19. Potem, na koncu mnogih let, mnogo sto let, mnogo tisoč let, je kralj Nimi tako nagovoril svojega brivca: … (kot zgoraj, §§4-6, povsod beri “kralj Nimi”) … . Z razvojem štirih božanskih bivanj, ob razpadu telesa, po smrti, je prešel v Brahmov svet.

20. Kralj Nimi je imel sina z imenom Kaḷārajanaka. On ni šel od doma v brezdomstvo. Prekinil je to dobro prakso. Bil je zadnji mož med njimi.

(DRUGAČNA DOBRA PRAKSA)

21. Ānanda, morda misliš: ‘Gotovo, ob tej priložnosti je bil nekdo drug kralj Makhādeva, ki je uvedel dobro prakso.’ Vendar, to se ne bi smelo jemati tako. Jaz sem bil takrat kralj Makhādeva. Jaz sem uvedel to dobro prakso in kasnejše generacije so nadaljevale s to dobro prakso, ki sem jo uvedel. Ta vrsta dobre prakse ne vodi v razočaranje, v razstrastenje, v prenehanje, k miru, k direktni vednosti, k prebujenju, k ugasnitvi, ampak samo do ponovne pojavitve v Brahmovem svetu. Vendar, obstaja dobra praksa, ki sem jo uvedel, ki vodi do popolnega razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve. In kaj je ta dobra praksa? To je Plemenita osemčlena pot, to je: pravilni pogled, pravilna misel, pravilni govor, pravilno dejanje, pravilni način življenja, pravilni napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost. To je dobra praksa, ki sem jo uvedel, in vodi do popolnega razočaranja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve.

Ānanda, pravim ti: Nadaljuj to dobro prakso, ki sem jo uvedel in ne bodi zadnji mož. Ānanda, ko živita dva moža je ta, pod katerim se dogodi prekinitev te dobre prakse – zadnji mož med njima. Torej, Ānanda, pravim ti: nadaljuj to dobro prakso, ki sem jo uvedel in ne bodi zadnji mož.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Glej Makhādeva Jataka (št. 9) in Nimi Jataka (št. 54). Kralj Makhādeva in kralj Nimi sta bili prejšnji rojstvi Buddhe Gotame.
[2] O "božjih glasnikih" – glasnikih starosti, bolezni in smrti - glej MN 130.

(MN 84) Madhurā Sutta - Pri Madhuri

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti živel pri Madhuri, v gozdičku Gundā.

2. Kralj Madhure, Avantiputta, je slišal: "Asket Kaccāna živi pri Madhuri, v gozdičku Gundā. Dobro poročilo o gospodu Kaccāni se je razširilo: 'On je moder, preudaren, pameten, učen, sistematičen in bistroumen. Je dozorel in je arahant. Dobro je videti takšne arahante.'"

3. Nato je kralj Madhure, Avantiputta, ki je imel pripravljene številne državne kočije, zapregel državno kočijo in se odpeljal iz Madhure z vsem kraljevsko slovesnim sprevodom z namenom, da obišče častitega Mahā Kaccāno. Peljal se je tako daleč, kot je bilo to s kočijo mogoče, potem pa je sestopil s kočije in peš odšel naprej do častitega Mahā Kaccāne. Z njim je izmenjal pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel:

(KASTE)

4. "Gospod Kaccāna, brahmani pravijo: 'Brahmanska je najvišja kasta, ti iz katerekoli druge kaste so manjvredni. Brahmani so najsvetlejša kasta, ti iz katerekoli druge kaste so temni. Samo brahmani so prečiščeni, ne tisti, ki niso brahmani. Samo brahmani so sinovi Brahme, potomci Brahme, rojeni iz njegovih ust, rojeni iz Brahme, ustvarjeni iz Brahme, dediči Brahme.' Kaj gospod Kaccāna pravi o tem?"

5. "To je samo prazno govoričenje, veliki kralj, 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme.' In obstaja način, na katerega se lahko razume, kako je ta izjava o brahmanih samo prazno govoričenje.

Kaj misliš, veliki kralj? Če je kšatrija uspešen v bogastvu, žitu, denarju ali zlatu, ali bo kaj kšatrij, ki vstanejo pred njim in gredo k počitku za njim, ki so mu željni služiti, ki ga želijo zadovoljiti in mu sladko govorijo, in ali bo kaj tudi brahmanov, vaišij in šuder, ki bodo ravnali enako?"

"Bo, gospod Kaccāna."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je brahman uspešen v bogastvu, žitu, denarju ali zlatu, ali bo kaj brahmanov, ki vstanejo pred njim in gredo k počitku za njim, ki so mu željni služiti, ki ga želijo zadovoljiti in mu sladko govorijo, in ali bo kaj tudi vaišij, šuder in kšatrij, ki bodo ravnali enako?"

"Bo, gospod Kaccāna."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je vaišja uspešen v bogastvu, žitu, denarju ali zlatu, ali bo kaj vaišij, ki vstanejo pred njim in gredo k počitku za njim, ki so mu željni služiti, ki ga želijo zadovoljiti in mu sladko govorijo, in ali bo kaj tudi šuder, kšatrij in brahmanov, ki bodo ravnali enako?"

"Bo, gospod Kaccāna."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je šudra uspešen v bogastvu, žitu, denarju ali zlatu, ali bo kaj šuder, ki vstanejo pred njim in gredo k počitku za njim, ki so mu željni služiti, ki ga želijo zadovoljiti in mu sladko govorijo, in ali bo kaj tudi kšatrij, brahmanov in vaišij, ki bodo ravnali enako?"

"Bo, gospod Kaccāna."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je to tako, potem so te štiri kaste iste, ali niso? Kako se ti zdi?"

“Sigurno, če je to tako, gospod Kaccāna, potem so te štiri kaste iste in vidim, da sploh ni razlike med njimi.”

“To je način, veliki kralj, na katerega se lahko razume, kako je izjava brahmanov samo prazno govoričenje.

6. Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da je kšatrija ubil živa bitja, vzel kar mu ni bilo dano, se napačno obnašal v spolnosti, govoril lažnivo, govoril zlobno, govoril ostro, opravljal, bil pohlepen, ima zlobno srce in ima napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bo ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu, ali ne? Kako se ti zdi?”

“Če bi bil kšatrija takšen, gospod Kaccāna, se bo [verjetno] ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. Tako se mi zdi v tem primeru in tako sem slišal od arahantov.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da je brahman ... vaišja ... šudra ubil živa bitja ... in ima napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bo ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu, ali ne? Kako se ti zdi?”

“Če je brahman ... vaišja ... šudra tak, gospod Kaccāna, se bo ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. Tako se mi zdi v tem primeru in tako sem slišal od arahantov.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Če je to tako, potem so vse te štiri kaste iste, ali niso? Kako se ti zdi?”

“Sigurno, če je to tako, gospod Kaccāna, potem so vse te štiri kaste iste in vidim, da sploh ni razlike med njimi.”

“Obstaja tudi način, veliki kralj, pri čemer se lahko razume, kako je ta izjava brahmanov samo prazno govoričenje.

7. Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo kšatrija, ki se vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, napačnega ravnanja v spolnosti, napačnega govora, zlonamernega govora, osornega govora in opravljanja, in ni pohlepen, ima srce brez zlobe in ima pravilen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bo ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu, ali ne? Kako se ti zdi?”

“Če je kšatrija tak, gospod Kaccāna, se bo ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Tako se mi zdi v tem primeru in tako sem slišal od arahantov.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da se brahman ... vaišja ... šudra vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bo ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu, ali ne? Kako se ti zdi?”

“Če je brahman ... vaišja ... šudra tak, gospod Kaccāna, se bo ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Tako se mi zdi v tem primeru in tako se slišal od arahantov.”

“Kaj misliš, veliki kralj? Če je to tako, potem so vse te štiri kaste iste, ali niso? Kako se ti zdi?”

“Sigurno, če je to tako, gospod Kaccāna, potem so vse te štiri kaste iste in vidim, da sploh ni razlike med njimi.”

“To je prav tako način, veliki kralj, na katerega se lahko razume, kako je ta izjava o brahmanih samo prazno govoričenje.

8. Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da kšatrija vlamlja v hiše, pleni bogastvo, izvaja razbojništvo, napada po cestah in zapeljuje žene drugih, in če ga vaši ljudje aretirajo in ga predložijo kot dokaz, rekoč: 'Gospod, to je krivec, ukaži, kakšno kazen želiš zanj,' kako bi postopal z njim?"

"Mi bi ga usmrtili, gospod Kaccāna, ali bi mu naložili globo ali bi ga izgnali ali bi naredili z njim to, kar si zasluži. Zakaj je tako? Ker je izgubil svoj prejšnji status kšatrija in se enostavno šteje za roparja."

"Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da brahman ... vaišja ... šudra vlomi v hiše ... ali zapeljuje žene drugih, in če ga vaši ljudje aretirajo in ga predložijo kot dokaz, rekoč: 'Gospod, to je krivec, ukaži, kakšno kazen želiš zanj,' kako bi postopal z njim?"

"Mi bi ga usmrtili, gospod Kaccāna, ali bi mu naložili globo ali bi ga izgnali ali bi naredili z njim to, kar si zasluži. Zakaj je tako? Ker je izgubil svoj prejšnji status brahmana ... vaišja ... šudre, in se enostavno šteje za roparja."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je to tako, potem so vse te štiri kaste iste, ali niso? Kako se ti zdi?"

"Sigurno, če je to tako, gospod Kaccāna, potem so vse te štiri kaste iste in vidim, da sploh ni razlike med njimi."

"To je prav tako način, veliki kralj, na katerega se lahko razume, kako je ta izjava o brahmanih samo prazno govoričenje.

9. Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo kšatrija, ki si je obril svoje lase in brado, nadel rumeno oblačilo in šel naprej od doma v brezdomstvo, se vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar mu ni dano in lažnivega govora. Z vzdržnostjo od hranjenja ponoči, bi on jedel samo v enem delu dneva, bil bi v celibatu, kreposten, dobrega značaja. Kako bi postopal z njim?"

"Mi bi se mu poklonili, gospod Kaccāna ali bi vstali pred njim ali ga povabili, da sede ali bi ga povabili, da sprejme oblačila, hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine ali bi zanj organizirali pravno varstvo, obrambo in zaščito. Zakaj je tako? Ker je izgubil svoj prejšnji status kšatrija in se preprosto šteje za asketa."

"Kaj misliš, veliki kralj? Predpostavimo, da si je brahman ... vaišja ... šudra obril svoje lase in brado ... in bo v celibatu, kreposten, dobrega značaja. Kako bi postopal z njim?"

"Mi bi se mu poklonili, gospod Kaccāna, ali bi vstali pred njim ali ga povabili, da sede, ali bi ga povabili, da sprejme oblačila, hrano, prostor za počitek in medicinske potrebščine, ali bi zanj organizirali pravno varstvo, obrambo in zaščito. Zakaj je tako? Ker je izgubil svoj prejšnji status brahmana ... vaišja ... šudre in se preprosto šteje za asketa."

"Kaj misliš, veliki kralj? Če je to tako, potem so vse te štiri kaste iste, ali niso? Kako se ti zdi?"

"Sigurno, če je to tako, gospod Kaccāna, potem so vse te štiri kaste iste in vidim, da sploh ni razlike med njimi."

"To je prav tako način, veliki kralj, na katerega se lahko razume, kako je ta izjava o brahmanih samo prazno govoričenje."

(ZATOČIŠČE)

10. Ko je bilo to rečeno, je kralj Madhure, Avantiputta, rekel častitemu Mahā Kaccāni: "Veličastno, gospod Kaccāna! Veličastno, gospod Kaccāna! Gospod Kaccāna je napravil

Dhammo jasno na mnogo načinov, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Kaccāni, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes se me naj gospod Kaccāna zapomni kot laičnega pripadnika, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

"Ne pojdi k meni po zatočišče, veliki kralj. Po zatočišče pojdi k temu istemu Blaženemu, h kateremu sem jaz šel po zatočišče."

"Kje živi sedaj ta Blaženi, popoln in popolno prebujen, gospod Kaccāna?"

"Ta Blaženi, popoln in popolno prebujen, je dospel do končne ugasnitve, veliki kralj."

11. "Če bi slišali, da je Blaženi oddaljen deset yodžan, bi šli deset yodžan z namenom, da vidimo tega Blaženega, popolnega in popolno prebujenega. Če bi slišali, da je ta Blaženi oddaljen dvajset yodžan ... trideset yodžan ... štirideset yodžan ... petdeset yodžan ... sto yodžan, bi šli sto yodžan z namenom, da bi videli tega Blaženega, popolnega in popolno prebujenega. Vendar, ker je ta Blaženi prispel do končne ugasnitve, gremo po zatočišče k tem Blaženemu in k Dhammi in meniški Sanghi. Od danes naj se me gospod Kaccāna zapomni kot laičnega sledilca, ki je odšel po zatočišče do konca življenja."

(MN 85) Bodhirādžakumāra Sutta – Učenje princu Bodhiju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Bhagga pri Suṁsumāragiri, v Jelenjem parku, ki je bil v gozdičku Bhesakaḷā.

2. Za princa Bodhija je bila pred kratkim zgrajena palača z imenom Kokanada in do tedaj še ni bila naseljena z nobenim asketom ali brahmanom ali katerimkoli drugim človeškim bitjem.

3. Takrat je princ Bodhi nagovoril brahmanskega mladeniča Sañdžikāputto: "Pridi, dragi moj Sañdžikāputta, pojdi do Blaženega in ga pozdravi v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in ga vprašaj, če je brez bolezni in neprijetnosti in je zdrav, močan in biva v udobju, rekoč: 'Častiti gospod, princ Bodhi se klanja s svojo glavo ob nogah Blaženega in sprašuje, če je Blaženi brez bolezni ... in biva v udobju.' Potem reci: 'Častiti gospod, naj Blaženi skupaj s skupnostjo menihov privoli in sprejme jutranji obrok hrane od princa Bodhija.'"

"Da, gospod," je odgovoril Sañnjikaputta in odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel: "Gospod Gotama, princ Bodhi se klanja s svojo glavo ob nogah Blaženega in sprašuje, če je Blaženi brez bolezni ... in biva v udobju. On sporoča: 'Naj gospod Gotama skupaj s skupnostjo menihov privoli in sprejme jutrišnji obrok hrane od princa Bodhija.'"

4. Blaženi se je strinjal v tišini. Ko je vedel, da je Blaženi privolil, se je Sañdžikāputta dvignil iz svojega sedeža, odšel do princa Bodhija in mu povedal kaj se je zgodilo in dodal: "Asket Gotama je privolil."

(OBISK PRI PRINCU BODHIJU)

5. Ko se je končala noč, je imel princ Bodhi pripravljeno dobro hrano različnih vrst na svojem domu. Vso palačo Kokanado je dal prekriti z belo tkanino, vse do zadnje stopnice na stopnišču.[1] Potem je nagovoril brahmanskega mladeniča Sañdžikāputto: "Pridi, dragi moj Sañdžikāputta, pojdi do Blaženega in mu naznani: 'Čas je, častiti gospod, obrok hrane je pripravljen.'"

"Da, gospod," je odgovoril Sañdžikāputta in odšel do Blaženega in naznanil, da je čas: "Čas je, gospod Gotama, obrok hrane je pripravljen."

6. Bilo je jutro in Blaženi se je oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel do bivališča princa Bodhija.

7. Takrat je princ Bodhi stal v zunanji verandi in čakal na Blaženega. Ko je videl Blaženega prihajati v daljavi je odšel ven, da ga sreča in se mu pokloni. Ko je omogočil Blaženemu, da gre pred njim, sta nadaljevala pot do palače Kokanada. Tam se je Blaženi ustavil pri najnižji stopnici stopnišča. Princ Bodhi mu je rekel: "Častiti gospod, naj Blaženi stopi na tkanino, naj Vzvišeni stopi na tkanino, to lahko vodi do mojega blagostanja in sreče za dolgo časa." Ko je bilo to rečeno, je Blaženi ostal tiho.

V drugo ... V tretje mu je princ Bodhi rekel: "Častiti gospod, naj Blaženi stopi na tkanino, naj Vzvišeni stopi na tkanino, to lahko vodi do mojega blagostanja in sreče za dolgo časa."

Blaženi je pogledal na častitega Ānando. Častiti Ānanda je rekel princu Bodhiju: "Princ, naj se tkanina odstrani. Blaženi ne bo stopil na tkanino. Tathāgata se ravna obzirno do prihodnih generacij."

8. Tako je princ Bodhi dal odstraniti tkanino in pripraviti sedeže v zgornjih prostorih palače Kokanada. Blaženi in skupnost menihov so se povzpeli po stopnicah v palači Kokanada in sedli na pripravljene sedeže.

9. Princ Bodhi je s svojimi rokami postregel in zadovoljil z različnimi vrstami dobre hrane skupnost menihov, ki jo je vodil Buddha. Ko je Blaženi pojedel in odmaknil svoje roke od sklede, je princ Bodhi sedel na nižji sedež, sedel ob stran in rekel Blaženemu: "Častiti gospod, mi smo mislili tako: 'Zadovoljstvo se ne dobi skozi užitek, zadovoljstvo se dobi skozi bolečino.'"[2]

10. "Princ, pred mojim prebujenjem, ko sem bil samo neprebujeni bodhisatta, sem tudi sam mislil tako: 'Zadovoljstvo se ne dobi skozi užitek, zadovoljstvo se dobi skozi bolečino.'

11. Kasneje, princ, ko sem bil še vedno mlad, črnolas mladenič, obdarjen z blagoslovom mladosti, v začetku življenja, čeprav sta moja mati in oče želela drugače in jokala oblita s solzami, sem si obril glavo in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v brezdomstvo.

(UČENJE PRI ĀLĀRA KĀLĀMI)

12. Ko sem se odrekel svetu, princ, v iskanju tega, kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel do Āḷāra Kālāme in mu rekel: 'Prijatelj Kālāma, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Āḷāra Kālāma je odvrnil: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož kmalu vstopi in biva v njem, da sam spozna skozi direktno vednost nauk svojega učitelja.' Jaz sem se hitro naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem lahko trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ne zgolj skozi prepričanje Āḷāra Kālāma izjavlja: "Z uresničenjem zase, z direktno vednostjo, jaz vstopim in bivam v tem učenju.' Gotovo Āḷāra Kālāma biva z vpogledom iz vednosti v to učenje.' Potem sem šel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, na kakšen način izjavljaš, da s svojo realizacijo z direktno vednostjo vstopiš in bivaš v tem učenju?' V odgovoru je on razglasil področje ničnosti. Premislil sem: 'Nima samo Āḷāra Kālāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega Āḷāra Kālāma izjavlja, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo?'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, je to na ta način, da si izjavil, da si vstopil in bival v tem učenju, da si sam to uresničil z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'Na ta način, prijatelj, sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju, da sem to sam uresničil z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Torej, učenje za katerega izjavljam, da sem vstopil vanj, v njem bivam na način, da sem to uresničil sam z direktno vednostjo je učenje, v katerega si vstopil ti in bivaš v njem, tako da si sam vstopil vanj in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga jaz razglašam, v katerega sem vstopil in v njem bivam s svojim uresničenjem z direktno

vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga jaz poznam in jaz poznam učenje, ki ga poznaš ti. Kot sem jaz, si ti in kot si ti, sem jaz. Pridi, prijatelj, dajva sedaj skupaj voditi to skupnost.'

Moj učitelj Āḷāra Kālāma je postavil mene, njegovega učenca, na enakovreden položaj z njim in me tako nagradil z najvišjo častjo. Ampak, prišlo mi je na misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, ampak samo do vrnitve v področje ničnosti.' Nezadovoljen s tem učenjem sem ga zapustil in odšel.

(UČENJE PRI UDDAKA RĀMAPUTTI)

13. V iskanju tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel k Uddaka Rāmaputti in mu rekel: 'Prijatelj, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Uddaka Rāmaputta je odgovoril: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož lahko hitro vstopi in biva v njem, da sam zase uresniči učiteljevo učenje skozi svojo direktno vednost.' Kmalu sem se naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ni zgolj skozi prepričanje Rāma izjavil: "S svojim uresničenjem z direktno vednostjo, vstopim in bivam v tem učenju." Seveda je Rāma bival z vpogledom iz vednosti v to učenje.' Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, na kakšen način je Rāma izjavil, da je z svojim uresničenjem z direktno vednostjo vstopil in bival v tem učenju?' V odgovoru je Uddaka Rāmaputta razglasil področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.

Premislil sem: 'Ni imel samo Rāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega je Rāma izjavil, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo.'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, je bilo na ta način, da je Rāma izjavil, da je vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'To je način, prijatelj, na katerega sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takšnega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Tako je učenje, za katerega je Rāma razglasil, da je vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in bivaš v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga je Rāma razglasil, da je vanj vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga je poznal Rāma in Rāma je poznal učenje, ki ga poznaš ti. Kot je bil Rāma, tako si ti in kot si ti, tako je bil Rāma. Pridi, prijatelj, vodi zdaj to skupnost.'

Tako je moj tovariš v svetem življenju Uddaka Rāmaputta postavil mene na mesto učitelja in mi podelil najvišjo čast. Ampak, prešinila me je misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, temveč samo do vrnitve v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Nezadovoljen s tem učenjem sem ga zapustil in odšel.

14. Še vedno v iskanju tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem hodil po etapah skozi deželo Magadha, dokler nisem končno prišel do Senānigama blizu Uruvelā. Tam sem videl prijeten kos zemlje, očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima

bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. Premislil sem: 'To je prijeten kos zemlje, to je očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. To bo služilo za prizadevanje tistega, ki si želi prizadevati.' In sedel sem tam razmišljajoč: 'To bo služilo za prizadevanje.'

(TRI PRISPODOBE S KOSOM LESA)

15. "Tri prispodobe so mi spontano prišle na misel, o katerih prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži v vodi, in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, princ? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto tako, da vzame trsko in z njo drgne moker, živ kos lesa, ki leži v vodi?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je to moker, živ kos lesa, ki leži v vodi. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki še vedno ne živijo telesno in v srcu umaknjeni od užitkov, in katerih želje po prijetnem, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta. Tudi če ti dobri asketi in brahmani čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. Če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila prva prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

16. Druga prispodoba se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži na suhih tleh, daleč od vode in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, princ? Ali bi lahko mož prižgal ogenj in naredil toploto, tako da bi vzel trsko in jo drgnil ob moker, živ kos lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je to moker, živ kos lesa, čeprav leži na suhih tleh, daleč od vode. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki živijo telesno in v srcu umaknjeni od užitkov, vendar katerih želje po prijetnem, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta. Tudi če ti dobri asketi in brahmani čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. Če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila druga prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

17. Tretja prispodoba se mi je spontano pojavila, o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da tam leži suh, izsušen kos lesa na suhih tleh, daleč od vode in pride mož s trsko, in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, princ? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto z drgnjenjem trske s suhim, posušenim kosom lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Da, gospod Gotama. Zakaj tako? Ker je to suh, posušen kos lesa, in leži na suhih tleh, daleč od vode."

"To je podobno tistim asketom in brahmanom, ki živijo telesno in v srcu umaknjeni od užitkov, katerih so bile želje po prijetnem, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih v celoti opuščena in notranje zatrta. Tudi če ti dobri asketi in brahmani čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so sposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. Če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov

zaradi svojega napora, so sposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila tretja prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

To so bile tri prispodobe, ki so se mi spontano pojavile in o katerih prej nikoli nisem slišal.

(UKROTITEV SRCA)

18. Pomislil sem: 'Kaj če s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo mojih ust, premagam, ukrotim in strem srce s srcem.' Tako sem s stisnjenimi zobmi in s svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem. Ko sem to storil, je tekel znoj iz mojih pazduh. Kot lahko močan mož prime šibkejšega za glavo ali ramena in ga vrže na tla, ga ukroti in stre, tako sem s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem in znoj je tekel iz mojih pazduh. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

(MEDITACIJA BREZ DIHANJA)

19. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta. Ko sem to storil, je glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes. Kot da je tam glasen zvok gibanja in pihanja kovaških mehov, tako je, ko sem ustavil vdihovanje in izdihovanje skozi svoj nos in usta, glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

20. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa. Ko sem to storil, so siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo. Kot bi močan mož razdelil mojo glavo z ostrim mečem, tako so, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa, siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

21. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močne bolečine v moji glavi. Kot bi močan mož stiskal trd usnjen trak okoli moje glave kot da je to naglavni trak, tako sem, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa, imel močne bolečine v glavi. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

22. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa. Ko sem to storil, so močni vetrovi razsekali moj trebuh. Kot bi vešč mesar ali njegov pomočnik razsekala trebuh goveda z ostrim mesarskim nožem, tako so, ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa, močni vetrovi razsekali moj trebuh. Čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

23. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močno pekoč občutek v mojem telesu. Kot bi dva močna moža prijela manj močnega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo polno vroče žerjavice, tako me je, ko sem ustavil vdihe in

izdihe skozi svoj nos in usta in ušesa, močno žgalo v telesu. Toda čeprav se je vzbudila neumorna prizadevnost v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

24. Ko so me videla božanstva, so nekatera rekla: 'Asket Gotama je mrtev.' Druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev, on umira.' In druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev niti umira. On je arahant, ker na tak način arahanti bivajo.'

(ASKEZA S HRANO)

25. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram popolno prekinitev jemanja hrane.' Potem so prišla božanstva k meni in mi rekla: 'Dobri gospod, ne prakticiraj popolne prekinitve jemanja hrane. Če to narediš, bomo vlila nebeško hrano v pore tvoje kože in ti boš od tega živel.' Pretehtal sem: 'Če trdim, da se bom popolnoma postil, medtem ko mi bodo ta božanstva vlivala nebeško hrano v pore moje kože in bom od tega živel, potem bom lagal.' Zato sem odslovil ta božanstva, rekoč: 'Ni potrebe.'

26. Pomislil sem: 'Kaj če vzamem zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha.' Tako sem vzel zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to bila fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha. Ko sem to storil, je moje telo doseglo stanje ekstremne izčrpanosti. Ker sem tako malo jedel, so moji udi postali podobni spojenim delom stebla vinske trte ali steblom bambusa. Ker sem tako malo jedel, je moja zadnjica postala kakor kamelje kopito. Ker sem tako malo jedel, so vretenca na moji hrbtenici štrlela kakor nanizane koraude. Ker sem tako malo jedel, so moja rebra štrlela kakor mršavi tramovi starega skednja brez strehe. Ker sem tako malo jedel, je lesk mojih oči potonil daleč dol v njihove jamice in je izgledal kakor lesk vode, ki je potonila globoko v vodnjak. Ker sem tako malo jedel, je moje lasišče zakrnelo in uvelo kakor zelena grenka buča, ki se naguba in oslabi v vetru in soncu. Ker sem tako malo jedel, se je moja koža s trebuha lepila na mojo hrbtenico. Če sem se dotaknil kože svojega trebuha, sem naletel na svojo hrbtenico in če sem se dotaknil svoje hrbtenice, sem naletel na svojo kožo s trebuha. Ker sem tako malo jedel, če sem uriniral ali odvajal blato, sem se tam prevrnil na obraz. Ker sem tako malo jedel, če sem poskusil olajšati svoje telo z drgnjenjem udov s svojimi rokami, so lasje, razpadli pri svojih koreninah in odpadli od mojega telesa, ko sem ga drgnil.

27. Ko so me ljudje videli, so nekateri rekli: 'Asket Gotama je črn.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni črn, je rjav.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni niti črn niti rjav, on ima kožo zlate barve,' tako zelo se je čista, svetla barva moje kože izrodila zaradi tega, ker sem tako malo jedel.

28. Pomislil sem: 'Katerikoli asketi ali brahmani v preteklosti so doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v prihodnosti bodo doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti doživljajo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. Vendar s to strašno prakso strogosti nisem dosegel nobenih neobičajnih stanj, nobene razlike v vpogledu iz vednosti, ki bi bila vredna plemenitih. Ali lahko obstaja druga pot do prebujenja?'

(ISKANJE POTI DO PREBUJENJA)

29. Premišljeval sem: 'Spomnim se, ko je bil moj sakyanski oče zaposlen in sem sedel v hladni senci drevesa rožnate jablane, sem popolnoma odmaknjen od užitkov, odmaknjen od slabih stanj, vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kar je pospremljeno z mislijo in razmišljanjem, z zadovoljstvom in prijetnostjo, ki sta rojena iz samote. Ali bi lahko to bila

pot do prebujenja?' Potem je sledeč temu spominu, prišlo spoznanje: 'To je pot do prebujenja.'

30. Pomislil sem: 'Zakaj se bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji?' Pomislil sem: 'Jaz se ne bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji.'

31. Premišljeval sem: 'Ni enostavno doseči ta užitek s telesom, ki je tako pretirano izčrpano. Kaj če jem nekaj trde hrane – nekaj kuhanega riža in kruha.' In jedel sem nekaj trde hrane - nekaj kuhanega riža in kruha. Ta čas me je čakalo pet menihov in si mislilo: 'Če naš asket Gotama doseže neko višje stanje, nas bo o tem obvestil.' Toda, ko sem jedel kuhan riž in kruh, se je pet menihov zgražalo in me zapustilo, misleč: 'Asket Gotama sedaj živi razkošno. Opustil je svoje prizadevanje in se vrnil k razkošju.'

(STOPNJE ZBRANOSTI)

32. Ko sem jedel trdo hrano in spet dobil svojo moč, sem popolnoma odmaknjen od užitkov, odmaknjen od slabih stanj, vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kar je pospremljeno z mislijo in razmišljanjem, z zadovoljstvom in prijetnostjo, ki sta rojena iz samote.

33.-35. Z umiritvijo misli in razmišljanja, sem vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti ... Z ugašanjem, kot tudi od zadovoljstva ... sem vstopil in bival v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... sem vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti ...

(TRI VEDNOSTI)

36. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga **usmeril k spominu na pretekla življenja**. Spomnil sem se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako sem se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj.

37. To je bila prva resnična vednost, ki sem jo dosegel v prvem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

38. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga **usmeril k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, sem videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razumel sem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako sem z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, videl

bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumel, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

39. To je bila druga resnična vednost, ki sem jo dosegel v drugem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

40. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga **usmeril k vednosti o uničenju vplivov**. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je neprijetnost' ... 'To je izvor neprijetnosti' ... 'To je prenehanje neprijetnosti' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti' ... 'To so vplivi' ... 'To je izvor vplivov' ... 'To je prenehanje vplivov' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

41. Ko sem to vedel in videl, je bilo moje srce osvobojeno vpliva želje po užitku, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je bilo osvobojeno, je prišla vednost: 'Osvobojeno je.' Direktno sem vedel: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

42. To je bila tretja resnična vednost, ki sem jo dosegel v tretjem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

(POUČEVANJE DHAMME)

43. Premislil sem: 'To učenje, ki sem ga dosegel je globoko, ga je težko videti in težko razumeti, je mirno in popolno, nedosegljivo samo z razmišljanjem, prefinjeno, naj ga modri izkusi. Vendar tej generaciji ugaja posvetnost, ima užitke v posvetnosti, se veseli v posvetnosti. Za takšno generacijo je težko videti to resnico, namreč, posebno pogojenost, odvisnost nastajanja. In težko je videti to resnico, namreč, utišanje vseh tvorb, opustitev vseh predpostavk, uničenje želja, razstrastenje, prenehanje, ugasnitev. Če bi poučeval Dhammo, me drugi ne bi razumeli in to bi bilo moreče in moteče zame.' Nato so prišli k meni spontano ti verzi, ki jih prej nisem nikoli slišal:

> 'Dovolj s poučevanjem Dhamme,
> saj sem jo celo jaz težko dosegel.
> Nikoli je ne bodo dojeli tisti,
> ki živijo v poželenju in sovraštvu.
>
> Obarvani v želje, zaviti v temo,
> nikoli ne bodo prepoznali težko razumljive Dhamme,
> ki gre proti posvetnem toku,
> je subtilna, globoka in jo je težavno razumeti.'

Glede na to, se je moje srce nagnilo proti nedejavnosti in ne k poučevanju Dhamme.

44. Potem, menihi, je Brahmā Sahampati spoznal misel v meni in sam premislil: 'Svet bo izgubljen, svet bo propadel, ker se srce Tathāgate, popolnega in popolno prebujenega, nagiba k nedejavnosti in ne k poučevanju Dhamme.' Potem je tako hitro kot močan mož lahko iztegne svojo prepognjeno roko ali prepogne svojo iztegnjeno roko, Brahmā Sahampati izginil iz sveta Brahme in se pojavil pred mano. Uredil si je svoje zgornje oblačilo na eno ramo, iztegnil roke v spoštljiv pozdrav in rekel: 'Častiti gospod, naj Blaženi uči Dhammo, naj Popolni uči Dhammo. Obstajajo bitja, ki imajo malo prahu v svojih očeh, ki hirajo, ker ne poslušajo Dhamme. Tam bodo tisti, ki bodo razumeli Dhammo.' Brahmā Sahampati je tako govoril in potem je še rekel:

‘Pokazalo se je, da so si v Magadhi
nečista učenja izmišljali nečisti.
Odpri vrata v nesmrtnost!
Naj slišijo Dhammo, ki jo je odkril brezmadežni.

Kot lahko tisti, ki stoji na vrhu gore
vidi ljudi povsod naokoli,
tako se, o modri, vse videči modrijan,
povzpni na palačo Dhamme.
Poglej z božanskim očesom na ta narod,
pogreznjen v bridkost, tlačen z rojstvom in starostjo.

Vstani, zmagoviti junak, vodja karavane,
brez dolga po svetu hodi.
Blaženi, poučuj Dhammo,
tam bodo tisti, ki jo bodo razumeli.’

45. Poslušal sem Brahmovo prošnjo in zaradi sočutja do bitij pregledal svet z božanskim očesom. Ko sem pregledoval svet z božanskim očesom, sem videl bitja z malo prahu v svojih očeh in z veliko prahu v svojih očeh, z izostrenimi sposobnostmi in z medlimi sposobnostmi, z dobrimi kvalitetami in s slabimi kvalitetami, ki jih je enostavno učiti in težko učiti, in nekatere, ki vidijo strah in nevarnost v drugem svetu. Kot so v ribniku z modrimi ali rdečimi ali belimi lokvanji nekateri lokvanji rojeni in rastejo potopljeni v vodo ne da bi gledali iz vode, in nekateri drugi lokvanji, ki so rojeni in rastejo v vodi in počivajo na vodni površini, in nekateri drugi lokvanji, ki so rojeni in se dvigajo iz vode in ostajajo čisti in niso omočeni z njo, sem pregledujoč svet z božanskim očesom, videl bitja z malo prahu v njihovih očeh in z veliko prahu v njihovih očeh, z izostrenimi sposobnostmi in z medlimi sposobnostmi, z dobrimi kvalitetami in s slabimi kvalitetami, ki jih je enostavno učiti in težko učiti, in nekatere, ki vidijo strah in nevarnosti v drugem svetu. Potem sem odgovoril Brahmā Sahampatiju v verzih:

‘Odprl sem zanje vrata v nesmrtnost,
naj so ti, ki imajo ušesa, osvobojeni skozi prepričanje.
Ker sem mislil, da bi bilo to težavno, o Brahmā,
nisem razlagal Dhammo prečiščeno in v popolnosti.’

Potem je Brahmā Sahampati pomislil: ‘Blaženi je privolil v mojo prošnjo, da uči Dhammo.’ In potem, ko se mi je poklonil in me obhodil po desne strani, je naenkrat odšel.

46. Premislil sem: ‘Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?’ Prišlo mi je na misel: ‘**Āḷāra Kālāma** je moder, inteligenten in bister, on je pred dolgo časa imel malo prahu v svojih očeh. Kaj če učim Dhammo najprej Āḷāra Kālāmo. On jo bo hitro razumel.’ Potem so se mi približala božanstva in rekla: ‘Častiti gospod, Āḷāra Kālāma je umrl pred sedmimi leti.’ In v meni se je pojavil vpogled iz vednosti: ‘Āḷāra Kālāma je umrl pred sedmimi leti.’ Pomislil sem: ‘Izguba Āḷāra Kālāme je velika. Če bi on slišal to Dhammo, bi jo hitro razumel.’

47. Premislil sem: ‘Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?’ Prišlo mi je na misel: ‘**Uddaka Rāmaputta** je moder, inteligenten in bister, on je pred dolgo časa imel malo prahu v svojih očeh. Kaj če učim Dhammo najprej Uddaka Rāmaputto. On jo bo hitro razumel.’ Potem so se mi približala božanstva in rekla: ‘Častiti gospod, Uddaka Rāmaputta je umrl prejšnjo noč.’ In v meni se je pojavil vpogled iz vednosti: ‘Uddaka Rāmaputta je umrl prejšnjo noč.’ Pomislil sem: ‘Izguba Uddaka Rāmaputte je velika. Če bi on slišal to Dhamma, bi jo hitro razumel.’

48. Premislil sem: ‘Koga bi najprej učil Dhammo? Kdo bo hitro razumel to učenje?’ Prišlo mi je na misel: ‘**Skupina petih menihov**, ki so me spremljali, ko sem se ukvarjal s svojim prizadevanjem, mi je bila v veliko pomoč. Kaj če najprej učim Dhammo njih.’ Potem sem pomislil: ‘Kje sedaj živi ta skupina petih menihov?’ In z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega sem videl, da živijo v Varanasiju, v Jelenjem parku pri Isipatani.

49. Ko sem se zadrževal v Uruveli tako dolgo kot sem hotel, sem se odločil, da grem postopoma do Varanasija. Med Gayo in krajem prebujenja me je na cesti videl ādžīvak Upaka in rekel: ‘Prijatelj, tvoje sposobnosti so čiste, barva tvoje kože je čista in jasna. Kdo te je posvetil, prijatelj? Kdo je tvoj učitelj? Čigavo učenje izpoveduješ?’ Ādžīvaku Upaku sem odvrnil v verzih:

‘Jaz sem ta, ki je presegel vse, poznavalec vsega,
neomadeževan med vsemi stvarmi, opustil vse,
s prenehanjem želja osvobojen. Ker sem sam spoznal vse to,
na koga naj pokažem, da je moj učitelj?

Jaz nimam učitelja in tak kot sem,
ne obstaja nikjer na celem svetu
z vsemi svojimi božanstvi,
ker jaz nikogar nimam, ki bil bi mi enak.

Sem dovršen v svetu
in najvišji učitelj.
Samo jaz sem popolno prebujen,
moji ognji so se ohladili in ugasnili.

Zdaj grem v mesto Kāsi,
da poženem v tek kolo Dhamme.
V svetu, ki postal je slep,
grem bobnat na boben nesmrtnosti.’

‘Po tvojih trditvah, prijatelj, bi ti moral biti univerzalni zmagovalec.’

‘Zmagovalci so podobni meni,
ki sem premagal in uničil vplive.
Premagal zla sem stanja vsa,
torej, Upaka, jaz sem zmagovalec.’

Ko je bilo to rečeno, je ādžīvak Upaka rekel: ‘Naj bo tako, prijatelj.’ Ko je stresel z glavo, je stopil na vzporedno pot in odšel.

50. Menihi, ko sem postopno potoval, sem prišel v Varanasi, v Jelenji park pri Isipatani, in se približal skupini petih menihov. Ko so me menihi videli prihajati v daljavi, so se med sabo dogovorili: ‘Prijatelji, prihaja asket Gotama, ki živi razkošno, ki je opustil prizadevanje in se vrnil k razkošju. Ne smemo mu izkazati spoštovanja ali vstati zaradi njega ali sprejeti njegove sklede in zunanjega oblačila. Ampak, sedež je lahko pripravljen zanj. Če želi, lahko sede nanj.’ Vendar, ko sem se približal, se ti menihi niso bili sposobni držati svojega dogovora. Eden me je pričakal in vzel mojo skledo in zunanje oblačilo, drugi je pripravil sedež, in spet drugi mi je pripravil vodo za umivanje nog. Kakorkoli, nagovorili so me z imenom in kot ‘prijatelj.’

(POUČEVANJE TATHĀGATE)

51. Nato sem jim rekel: ‘Menihi, ne naslavljajte Tathāgate z imenom in kot “prijatelj.” Tathāgata je popoln, popolno prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena. Jaz

vas bom poučil, jaz vas bom učil Dhammo. Ko boste prakticirali kot vas bom učil, boste sami s svojim uresničenjem tukaj in sedaj skozi direktno vednost kmalu vstopili in bivali v vrhovnem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno od doma v brezdomstvo.'

Ko je bilo to rečeno, so mi menihi iz skupine petih odgovorili: 'Prijatelj Gotama, z vodenjem, prakso in izvajanjem strogosti, ki si se jih lotil, nisi dosegel nobenih neobičajnih stanj, nobene odlike v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih. Ker sedaj živiš razkošno, si opustil svoje prizadevanje in si se vrnil k razkošju, kako boš dosegel katerokoli neobičajno stanje, kakršnokoli odliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih?' Ko je bilo to rečeno, sem jim povedal: 'Tathāgata ne živi razkošno, niti ni opustil svojega prizadevanja in se ni vrnil v razkošje. Tathāgata je popoln, popolna prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena ... od doma v brezdomstvo.'

Drugič so mi menihi iz skupine petih rekli: 'Prijatelj Gotama ... kako boš dosegel katerakoli neobičajna stanja, katerokoli odliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih?' Drugič sem jim povedal: 'Tathāgata ne živi razkošno ... od doma v brezdomstvo.' Tretjič so mi menihi iz skupine petih rekli: 'Prijatelj Gotama ... kako boš dosegel katerakoli neobičajna stanja, katerokoli odliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih?'

52. Ko je bilo to rečeno, sem jih vprašal: 'Menihi, ali ste me prej kdaj slišali tako govoriti?' - 'Ne, častiti gospod.' - 'Menihi, Tathāgata je popoln, popolno prebujen. Poslušajte, menihi, nesmrtnost je bila dosežena. Jaz vam bom svetoval, jaz vas bom učil Dhammo. Ko boste prakticirali tako, kot vam bom svetoval, boste sami s svojim uresničenjem tukaj in sedaj skozi direktno vednost kmalu vstopili in bivali v vrhovnem cilju svetega življenja, zaradi katerega gredo pripadniki naroda upravičeno naprej od doma v brezdomstvo.'

53. Bil sem zmožen prepričati menihe iz skupine petih. Včasih sem poučeval dva meniha, medtem ko so drugi trije šli po miloščino, in šest nas je živelo od tega, kar so ti trije menihi prinesli s svoje poti po darovano hrano. Včasih sem poučeval tri menihe, medtem ko sta druga dva šla po miloščino, in šest nas je živelo od tega, kar sta prinesla ta dva meniha s svoje poti po darovano hrano.

54. Potem so menihi iz skupine petih, ne dolgo zatem, ko sem jih tako poučil in jim dal navodila, s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopili in bivali v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo."

(KOLIKO ČASA DO ODLIČNOSTI)

55. Ko je bilo to rečeno je princ Bodhi rekel Blaženemu: "Častiti gospod, ko menih najde Tathāgato, da ga ta poučuje, koliko časa poteče, da sam uresniči z direktno vednostjo in tukaj in zdaj vstopi in biva v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre od doma v brezdomstvo?"

"Kar se tiče tega, princ, te bom v zameno vprašal. Odgovori, če hočeš. Kaj misliš, princ? Ali si usposobljen v umetnosti uporabljanja palice z bodicami pri jahanju slona?"

"Da, častiti gospod, sem."

56. "Kaj misliš, princ? Predpostavimo, da sem pride mož in misli: 'Princ Bodhi pozna umetnost uporabljanja palice z bodicami pri ježi slona. Te veščine se bom učil pri njem.' Če nima prepričanja, ne more doseči tega, kar lahko doseže ta, ki ima prepričanje. Če ima veliko bolezni, ne more doseči tega, kar lahko doseže ta, ki je brez bolezni. Če je goljufiv in prevarantski, ne more doseči tega, kar lahko doseže ta, ki je pošten in iskren. Če je len, ne more doseči tega, kar lahko doseže ta, ki je prizadeven. Če ni pameten, ne more doseči tega,

kar lahko doseže ta, ki je pameten. Kaj misliš, princ? Ali se lahko ta mož uči pri tebi veščine uporabljanja palice z bodicami pri ježi slona?"

"Častiti gospod, celo če bi imel eno od teh pomanjkljivosti, se on ne bi mogel učiti pri meni, kaj šele če jih ima pet?"

57. "Kaj misliš, princ? Predpostavimo, da sem pride mož in misli: 'Princ Bodhi pozna veščino uporabljanja palice z bodicami pri ježi slona. Te veščine se bom učil pri njem.' Če ima prepričanje, lahko doseže to, kar lahko doseže ta, ki ima prepričanje. Če nima bolezni, lahko doseže to, kar lahko doseže ta, ki nima bolezni. Če je pošten in iskren, lahko doseže to, kar lahko doseže ta, ki je pošten in iskren. Če je prizadeven, lahko doseže to, kar doseže ta, ki je prizadeven. Če je pameten, lahko doseže to, kar lahko doseže ta, ki je pameten. Kaj misliš, princ? Ali se lahko ta mož uči pri tebi veščine uporabljanja palice z bodicami pri ježi slona?"

"Častiti gospod, celo če bi imel eno od teh kvalitet, se bi lahko učil pri meni, kaj šele če jih ima pet?"

58. "Princ, obstaja **pet dejavnikov prizadevanj**a. Katerih pet?
Menih ima zaupanje, on položi svojo zaupanje v Tathāgatovo prebujenje: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.'

Je brez bolezni in stiske, ima dobro prebavo, ki ni niti prehladna niti pretopla ampak srednja in je sposoben prenašati napor prizadevanja.

Je pošten in iskren in se kaže učitelju in svojim tovarišem v svetem življenju takšen, kot dejansko je.

Je prizadeven pri opuščanju slabih stanj in pri prevzemanju dobrih stanj, trden, začne svoj napor s trdnostjo in vztrajanjem v negovanju dobrih stanj.

Je moder, ima modrost z ozirom na nastajanje in prenehanje, ki je plemenita in dojemajoča in vodi do popolnega uničenja neprijetnosti. To je pet dejavnikov prizadevanja.

59. Princ, menih, ki ima teh pet dejavnikov prizadevanja in najde Tathāgato, da ga ta vzgaja, lahko preživi sedem let dokler s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopi in biva v tem vrhovnem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo.

Pustimo sedem let, princ. Ko ima menih teh pet dejavnikov prizadevanja in najde Tathāgato, da ga ta vzgaja, lahko preživi šest let ... pet let ... štiri leta ... tri leta ... dve leti ... eno leto ... Pustimo eno leto, princ, ... lahko preživi sedem mesecev ... šest mesecev ... pet mesecev ... štiri mesece ... tri mesece ... dva meseca ... en mesec ... pol meseca ... Pustimo pol meseca, princ, ... lahko preživi sedem dni in noči ... šest dni in noči ... pet dni in noči ... štiri dni in noči ... tri dni in noči ... dva dni in noči ... en dan in noč.

Pustimo en dan in noč, princ. Ko ima menih teh pet dejavnikov prizadevanja in najde Tathāgato, da ga ta vzgaja, potem ko je zvečer poučen, lahko do jutra prispe do odličnosti. Ko je poučen zjutraj, lahko do večera prispe do odličnosti."

60. Ko je bilo to rečeno, je princ Bodhi rekel Blaženemu: "O, Buddha! O, Dhamma! O, kako dobro je razglašena Dhamma! Ta, ki je poučen zvečer, lahko pride do jutra do odličnosti in ta, ki je poučen zjutraj, lahko do večera prispe do odličnosti."

61. Ko je bilo to rečeno je brahmanski mladenič Sañdžikāputta rekel princu Bodhiju: "Gospod Bodhi pravi: 'O, Buddha! O, Dhamma! O, kako dobro je razglašena Dhamma!'

Vendar on ne reče: ‘Jaz grem h gospodu Gotami po zatočišče in k Dhammi in k Sanghi menihov.’”

“Ne reci tega, dragi moj Sañdžikāputta, ne reci tega. Jaz sem slišal in se naučil tega iz materinih ust: Nekoč je Blaženi živel pri Kosambī v Ghositovem samostanu. Moja mati, ki je bila noseča, je odšla do Blaženega. Ko se mu je poklonila, je sedla ob stran in mu rekla: ‘Častiti gospod, princ ali princesa v mojem trebuhu, kdorkoli to bo, gre k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k Sanghi menihov. Naj si Blaženi zapomni [otroka] kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.’ Bilo je nekoč, ko je Blaženi živel tukaj v deželi Bhagga pri Suṁsumāragiri v gozdičku Bhesakaḷā, v Jelenjem parku. Moja pestunja, ki me je nosila na svojem kolku, je odšla do Blaženega. Ko se mu je poklonila, je stala ob stran in mu rekla: ‘Častiti gospod, princ Bodhi gre k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k Sanghi menihov. Naj se ga Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.’ Sedaj, dragi moj Sañdžikāputta, v tretje grem k Blaženemu po zatočišče in k Dhammi in k Sanghi menihov. Naj se me Blaženi zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

Opombe

---

[1] Tu gre za pričakovanje gostitelja, da če Buddha (oz. posvečeni) stopi na belo tkanino bo to znak, da se bo uresničila želja gostitelja, da dobi sina. Buddha naj bi vedel, da bo zaradi pretekle slabe *kamme* princev zakon ostal brez otrok, zato ni hotel izvajati tega običaja in je ostal tiho.
[2] To je osnovno načelo džainistov, glej v MN 14:20.

(MN 86) Angulimāla Sutta - Angulimāla

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

(RAZBOJNIK ANGULIMĀLA)

2. V kraljestvu kralja Kosale, Pasenadija, je takrat živel razbojnik po imenu Angulimāla. Bil je morilec, krvavih rok, vdan nasilju, brez milosti do živih bitij. Vasi, mesta in pokrajine so zaradi njega propadle. Nenehno je moril ljudi in kot ogrlico okoli vratu nosil prste umorjenih.[1]

3. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Sāvatthīju in se vrnil s poti po miloščino, po svojem obroku hrane, je pospravil svoje bivališče, vzel skledo in zunanje oblačilo in se odpravil po cesti, ki je vodila proti kraju, kjer je živel Angulimāla. Kravji pastirji, ovčji pastirji in orači so videli Blaženega hoditi po cesti, ki vodi proti kraju, kjer je živel Angulimāla in so mu rekli: "Ne hodi po tej cesti, asket. Na tej cesti je razbojnik Angulimāla, ki je morilec, krvavih rok, vdan nasilju, brez milosti do živih bitij. Vasi, mesta in pokrajine so zaradi njega propadle. Nenehno mori ljudi in kot ogrlico okoli vratu nosi prste umorjenih! Ljudje so hodili po tej cesti v skupinah po deset, dvajset, trideset in celo štirideset ljudi, vendar so padli v roke Angulimāle." Ko je bilo to rečeno je Blaženi ostal tiho.

V drugo ... V tretje so kravji pastirji, ovčji pastirji in orači povedali to Blaženemu, vendar je Blaženi ostal tiho.

4. Razbojnik Angulimāla je videl Blaženega prihajati v daljavi. Pomislil je: "To je osupljivo, to je neverjetno! Ljudje so hodili po tej cesti v skupinah po deset, dvajset, trideset in celo štirideset ljudi, vendar so padli v moje roke. In sedaj ta asket prihaja sam, brez spremstva, kot bi ga gnala usoda. Zakaj ne bi vzel življenja temu asketu?" Angulimāla je nato vzel svoj meč in ščit, si nadel lok in tulec za puščice in od zadaj tesno sledil Blaženemu.

5. Potem je Blaženi izvedel takšen prikaz neobičajne moči, da razbojnik Angulimāla, čeprav je hodil tako hitro kot je mogel, ni zmogel dohiteti Blaženega, ki je hodil v svojem običajnem tempu. Razbojnik Angulimāla je pomislil: "To je osupljivo, to je neverjetno! Prej sem lahko dohitel celo hitrega slona in se ga polastil, lahko sem dohitel hitrega konja in se ga polastil, lahko sem dohitel hitro kočijo in se jo polastil, lahko sem dohitel hitrega jelena in se ga polastil. Sedaj pa, čeprav hodim tako hitro kot zmorem, ne morem dohiteti tega asketa, ki hodi v svojem običajnem tempu!" Ustavil se je in zaklical Blaženemu: "Stoj, asket! Stoj, asket!"

"Ustavil sem se, Angulimāla, ustavi se tudi ti."

Razbojnik Angulimāla je pomislil: "Ti asketi, sinovi Sakyanov, govorijo resnico, zagovarjajo resnico, vendar, čeprav ta asket hodi, pravi: 'Ustavil sem se, Angulimāla, ustavi se tudi ti.' Kaj če izprašam tega asketa."

6. In razbojnik Angulimāla je v verzih nagovoril Blaženega:

> "Ko si hodil, asket, si mi rekel, da si se ustavil.
> Sedaj, ko sem se jaz ustavil, praviš, da se nisem ustavil.
> Sprašujem te, o asket, o pomenu:
> Kako je to, da si se ti ustavil, jaz pa ne?"

"Angulimāla, jaz sem se ustavil za večno.
Vzdržim se nasilja nad živimi bitji,
a ti se tega ne vzdržiš:
zato sem se jaz ustavil in ti se nisi."

"O, končno je ta asket, častiti modrijan,
prišel v ta veliki gozd zaradi mene.
Slišal sem tvoje verze, ki me učijo Dhammo,
in se bom resnično za vedno odrekel zla."

Ko je to rekel, je razbojnik vzel svoj meč in orožje
in ga vrgel v prepadno jamo.
Razbojnik je počastil noge Vzvišenega
in ga takrat in tam zaprosil za sprejetje med menihe.

Prebujeni, modrijan velikega sočutja,
učitelj sveta z [vsemi] svojimi božanstvi,
ga je nagovorili s temi besedami: "Pridi, menih."
In tako je on postal menih.

(KRALJ PASENADI IŠČE ANGULIMĀLA)

7. Blaženi se je odpravil nazaj v Sāvatthī z Angulimālo kot spremljevalcem. Potoval je postopoma in končno prispel v Sāvatthī in tam živel v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

8. Takrat se je zbrala velika množica ljudi pri vratih notranje palače kralja Pasenadija in zelo glasno in hrupno klicala: "Gospod, razbojnik Angulimāla je v tvojem kraljestvu. On je morilec, krvavih rok, vdan nasilju, brez milosti do živih bitij! Vasi, mesta in pokrajine so zaradi njega propadle! Nenehno mori ljudi in kot ogrlico okoli vratu nosi prste umorjenih! Kralj ga mora odstraniti!"

9. Potem se je sredi dneva kralj Kosale, Pasenadi, odpeljal iz Sāvatthīja s konjenico petstotih mož in se namenil v park. Peljal se je po cesti s kočijo tako daleč kot je bilo to mogoče, potem pa je sestopil s kočije in peš odšel naprej do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in Blaženi mu je rekel: "Kaj je, veliki kralj? Te je napadel kralj Magadhe, Seniya Bimbisār ali Licchaviji iz Vesālija ali drugi sovražni kralji?"

10. "Častiti gospod, kralj Magadhe, Seniya Bimbisāra me ni napadel niti Licchaviji iz Vesālija niti drugi sovražni kralji. V mojem kraljestvu je razbojnik z imenom Angulimāla, ki je morilec, krvavih rok, vdan nasilju, brez milosti do živih bitij. Vasi, mesta in pokrajine so propadle zaradi njega! Nenehno mori in kot ogrlico okoli vratu nosi prste umorjenih! Jaz ga bom odstranil, častiti gospod."

11. "Veliki kralj, predpostavimo, da ste videli, da si je ta Angulimāla obril svoje lase in brado, nadel rumeno oblačilo in odšel naprej od doma v brezdomstvo. Vzdržal se je ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni bilo dano in napačnega govora. Prehranjuje se samo z enim obrokom na dan, je v celibatu, kreposten, dobrega značaja. Če bi ga videli takega, kako bi ravnali z njim?"

"Častiti gospod, mi bi se mu poklonili ali vstali pred njim ali ga povabili, da sede ali ga povabili, da sprejme oblačila, miloščino, prostor za počitek ali medicinske potrebščine ali bi mu priskrbeli primerno varovanje, obrambo in zaščito.

Častiti gospod, kako bi lahko takšen nemoralen človek zlega značaja, kadarkoli imel takšno vrlino in obvladanost samega sebe?"

(KRALJ SREČA ANGULIMĀLA)

12. Ob tej priložnosti je častiti Angulimāla sedel nedaleč od Blaženega. Blaženi je iztegnil svojo desno roko in rekel kralju Kosale, Pasenadiju: "Veliki kralj, to je Angulimāla."

Kralj Pasenadi se je prestrašil, vznemiril in zgrozil. Ker je to vedel, mu je Blaženi rekel: "Ne boj se, veliki kralj, ne boj se. Ni se ti ga treba bati."

Kraljev strah, vznemirjenost in groza je splahnela. Odšel je k častitemu Angulimālu in rekel: "Častiti gospod, je ta plemeniti gospod res Angulimāla?"

"Da, veliki kralj."

"Častiti gospod, iz katere družine je oče plemenitega gospoda? Iz katere družine je njegova mati?"

"Moj oče je Gagga, veliki kralj, moja mati je Mantāṇi."

"Naj plemeniti gospod Gagga Mantāṇiputta počiva zadovoljen. Priskrbel bom oblačila, miloščino, prostor za počitek in medicinske pripomočke za plemenitega gospoda Gagga Mantāṇiputto."

13. Ob tem času je bil častiti Angulimāla prebivalec gozda, jedec miloščine, nosilec zavrženih oblačil in se je omejil na uporabo treh oblačil. On je odgovoril: "Dovolj imam, veliki kralj, moja trojna oblačila so popolna."

Kralj Pasenadi se je vrnil k Blaženemu in ko se mu je poklonil je sedel ob stran in rekel: "To je osupljivo, to je neverjetno, kako Blaženi ukroti neukročeno, pripelje mir v nemirnost in vodi do ugasnitve te, ki še niso dosegli ugasnitve. Častiti gospod, mi sami ga nismo mogli ukrotiti s silo in orožjem, vendar ga je Blaženi ukrotil brez sile ali orožja. In sedaj, častiti gospod, odhajamo. Smo zaposleni in imamo veliko za postoriti."

"Sedaj je čas, veliki kralj, da narediš kar misliš, da je prav."

Kralj Kosale, Pasenadi, se je dvignil s svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

(ANGULIMĀLA IN PORODNICA)

14. Ko je bilo jutro, se je častiti Angulimāla oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ko je hodil po miloščino od hiše do hiše v Sāvatthīju, je videl določeno žensko s težavo rojevati, rojevati v bolečinah. Ko je to videl je pomislil: "Bitja so resnično v težavah! Bitja so resnično v težavah!"

Ko je šel po miloščino v Sāvatthī in se vrnil iz svoje poti po miloščino, po svojem obroku hrane je odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in rekel: "Častiti gospod, zjutraj sem se oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ko sem hodil po miloščino od hiše do hiše v Sāvatthīju, sem videl določeno žensko s težavo rojevati, rojevati v bolečinah. Ko sem to videl, sem pomislil: 'Bitja so resnično v težavah! Bitja so resnično v težavah!'"

15. "V tem primeru, Angulimāla, pojdi v Sāvatthī in reci tej ženski: 'Sestra, odkar sem bil rojen, se ne spomnim, da sem kadarkoli namenoma odvzel živemu bitju življenje. S to resnico bodi dobro ti in naj bo dobro tvoj otrok!'"

"Častiti gospod, ali ne bi izrekel namerno laž, ker sem namenoma odvzel življenje mnogim živim bitjem?"

“Potem, Angulimāla, pojdi v Sāvatthī in reci tej ženski: ‘Sestra, odkar sem bil rojen s plemenitim rojstvom, se ne spomnim, da sem kadarkoli namenoma odvzel živemu bitju življenje. S to resnico bodi dobro ti in naj bo dobro tvoj otrok!’”

“Da, častiti gospod,” je odgovoril častiti Angulimāla in ko je šel v Sāvatthī, je rekel tej ženski: ‘Sestra, odkar sem bil rojen s plemenitim rojstvom, se ne spomnim, da sem kadarkoli namenoma odvzel živemu bitju življenje. S to resnico bodi dobro ti in naj bo dobro tvoj otrok!’ Potem sta se ženska in otrok počutila dobro.

16. Nedolgo zatem, ko je živel sam, umaknjeno, vestno, vneto in odločno je častiti Angulimāla s svojim lastnim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi česar pripadnik naroda upravičeno prejme meniško sprejetje in gre naprej od doma v brezdomstvo. Direktno je vedel: “Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.” In častiti Angulimāla je postal eden od arahantov.

(DOZORELOST PRETEKLIH DEJANJ)

17. Ko je bilo jutro, se je častiti Angulimāla oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ob tej priložnosti je nekdo vrgel grudo zemlje in zadel telo častitega Angulimāla, nekdo drugi je vrgel palico in zadel njegovo telo in nekdo drugi je vrgel kamen in zadel njegovo telo. Častiti Angulimāla je s krvjo, ki je tekla iz njegove poškodovane glave, s svojo počeno posodo in z raztrganim zunanjim oblačilom odšel do Blaženega. Blaženi ga je videl prihajati v daljavi in mu je rekel: “Prenašaj to, brahman! Prenašaj to, brahman! Tukaj in sedaj izkušaš rezultat dejanj, zaradi katerih si lahko mučen v peklu mnogo let, mnogo sto let, mnogo tisoč let.”[2]

18. Ko je bil častiti Angulimāla sam v umiku in je doživljal blaženost osvoboditve, je izgovoril ta čustven govor:

> “Kdor je enkrat živel v nemarnosti
> in potem ni več nemaren,
> osvetljuje ta svet,
> kot luna brez oblaka.
>
> Kdor je delal dejanja zla
> in jih z dobrimi zakril,
> osvetljuje ta svet,
> kot luna brez oblaka.
>
> Mlad menih, ki se posveča
> Buddhovem učenju,
> osvetljuje ta svet,
> kot luna brez oblaka.
>
> Naj sovražniki slišijo učenje Dhamme,
> naj se posvetijo Buddhovem učenju,
> naj se pridružijo tistim,
> ki druge uvajajo v Dhammo.
>
> Naj moji sovražniki prisluhnejo
> in slišijo Dhammo tistih, ki pridigajo prizanesljivost,
> tistih, ki govorijo in hvalijo dobroto,
> in naj sledijo z dobrimi dejanji.

Ker gotovo potem ne bi želeli škodovati,
niti ne mislili škodovati drugim bitjem,
zato naj ti, ki bi zaščitili vse, slabotne ali močne,
dosežejo vseobsegajoči mir.

Vodarji usmerjajo vodo,
lokostrelci izravnajo puščico,
tesarji izravnajo hlod,
a modrijan hoče ukrotiti sebe.

Obstajajo nekateri, ki ukrotijo s pretepanjem,
nekateri z ježevkami in nekateri z biči.
Jaz sem bil ukročen od takšnega,
ki nima ne palice, ne nobenega orožja.

'Neškodljivi' je ime, ki ga nosim,
čeprav sem bil škodljiv v preteklosti.
Ime, ki ga danes nosim je pravo:
jaz ne škodujem nobenemu živemu bitju.

In čeprav sem nekoč živel kot razbojnik
vsem znan pod imenom 'Ogrlica iz prstov,'
ta, ki ga je poplava potegnila s seboj,
sem odšel po zatočišče k Buddhi.

In čeprav sem bil nekoč krvavih rok
z imenom 'Ogrlica iz prstov,'
poglejte zatočišče, ki sem ga našel:
vez bitnosti je bila prekinjena.

Čeprav sem naredil veliko dejanj, ki vodijo
v ponovno rojstvo v zla kraljestva,
so me rezultati dejanj sedaj dosegli,
in tako se hranim sedaj brez dolga.[3]

Obstajajo bedaki in ti,
ki se predajo nemarnosti.
Ti, ki so modri, varujejo marljivost
kot svoje največje premoženje.

Ne prepusti se nemarnosti
niti iskanju naslade v intimnosti.
Vztrajno meditiraj,
da bi dosegel popolno blaženost.

Torej, pozdravite to mojo izbiro
in naj traja, ni bila slabo sprejeta.
Od vseh Dhamm, ki so znane ljudem,
sem prišel do najboljše.

Zato pozdravite to mojo izbiro
in naj traja, ni bila slabo sprejeta.
Dosegel sem trojno vednost
in naredil vse, kar Buddha uči."

Opombe

[1] Ime “Angulimāla” je beseda, ki pomeni “ogrlica (*mālā*) iz prstov (*anguli*).”
[2] Kakršnokoli zavestno dejanje (*kamma*) je sposobno prinesti tri vrste rezultatov: rezultat, ki se izkusi tukaj in sedaj, to je, v istem življenju, v katerem je bilo izvedeno dejanje, rezultat, ki se bo izkusil v naslednji eksistenci, in rezultat, ki se bo izkusil v kateremkoli kasnejšem življenju od naslednjega, tako dolgo, kot traja potovanje po *saṃsāri*. Ker je dosegel arahantstvo, je Angulimāla pobegnil pred zadnjima dvema tipoma rezultatov, vendar ne pred prvim, ker so tudi arahanti dovzetni za doživljanje rezultatov v tem življenju za dejanja, ki so bila izvedena pred dosego arahantstva.
[3] Za krepostne menihe, ki še niso dosegli arahantstva pravijo, da jedo deželno miloščino, ki jim jo je kot dediščino zapustil Buddha, arahanti pa jedo “brez dolgov”, ker so naredili sami sebe za popolnoma vredne prejetja miloščine.

(MN 87) Piyadžatika Sutta – Rojeni iz teh, ki so nam dragi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je umrl edini, dragi in ljubljeni sin nekega gospodarja. Ta po smrti svojega sina ni imel več želje, da bi delal ali jedel. Kar naprej je hodil na prostor za kremiranje in jokal: "Moj edini otrok, kje si? Moj edini otrok, kje si?"

3. Potem je ta gospodar odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel ob stran. Blaženi mu je rekel: "Gospodar, tvoje sposobnosti niso takšne, kot jih ima ta, ki obvlada svoje lastno srce. Tvoje sposobnosti so motene."

"Kako ne bi bile moje sposobnosti motene, častiti gospod? Moj edini, dragi in ljubljeni sin je umrl. Odkar je umrl, nimam več želje, da bi delal ali jedel. Kar naprej hodim na prostor za kremiranje in jočem: 'Moj edini otrok, kje si? Moj edini otrok, kje si?'"

"Tako je, gospodar, tako je! Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi."

"Častiti gospod, kdo bi nenehno mislil, da so žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi? Častiti gospod, sreča in veselje sta rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastaneta od teh, ki so nam dragi." Nato se je nezadovoljen z besedami Blaženega, ki jih ni odobraval, dvignil iz svojega sedeža in odšel.

4. Takrat so nekateri kockarji igrali na srečo s kockami nedaleč od Blaženega. Gospodar je odšel do teh kockarjev in rekel: "Ravno sedaj, gospodje, sem šel do asketa Gotame, in ko sem se mu poklonil, sem sedel ob stran. Ko sem to storil, mi je asket Gotama rekel: 'Gospodar, tvoje sposobnosti niso takšne, kot jih ima ta, ki obvlada svoje lastno srce.' ... (ponovitev celotnega razgovora kot je zgoraj) ... 'Častiti gospod, sreča in veselje sta rojena iz teh, ki so nam dragi, nastaneta od teh, ki so nam dragi.' Nato sem se nezadovoljen z besedami Blaženega, ki jih nisem odobraval, dvignil iz svojega sedeža in odšel."

"Tako je, gospodar, tako je! Sreča in veselje sta rojena iz teh, ki so nam dragi, nastaneta od teh, ki so nam dragi."

Potem jih je gospodar zapustil z mislijo: "Strinjam se s kockarji."

5. Sčasoma je ta zgodba dosegla kraljevo palačo. Kralj Kosale, Pasenadi, je rekel kraljici Malliki: "To je tisto, kar je rekel asket Gotama, Mallikā: 'Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi.'"

"Če je to rekel Blaženi, gospod, potem je tako."

"Ne glede na to, kar je rekel asket Gotama, to Mallikā odobrava: 'Če je to rekel Blaženi, gospod, potem je tako.' Prav tako kot učenec odobrava karkoli mu je rekel njegov učitelj, rekoč: 'Tako je, učitelj, tako je!', tako tudi, Mallikā, ne glede na to kaj pravi asket Gotama, ti odobravaš: 'Če je to rekel Blaženi, gospod, potem je tako.' Odidi, Mallikā, stran s tabo!"

6. Nato je kraljica Mallikā nagovorila brahmana Nāḷidžangha: "Pridi, brahman, pojdi do Blaženega in ga pozdravi v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in ga vprašaj, če je brez bolezni in neprijetnosti in je zdrav, močan in biva v udobju, rekoč: 'Častiti gospod, kraljica Mallikā te pozdravlja z glavo ob nogah Blaženega in te sprašuje, če je Blaženi brez bolezni ... in biva v udobju.' In ona pravi: 'Častiti gospod, ali je te besede izrekel Blaženi:

“Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi”?’ Dobro poslušaj, kaj bo Blaženi odgovoril in mi to sporoči, ker Tathāgate ne govorijo neresnic.”

“Da, gospa,” je odgovoril in odšel do Blaženega in z njim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel: “Gospod Gotama, kraljica Mallikā te pozdravlja z njeno glavo ob nogah gospoda Gotame in sprašuje ali je brez bolezni … in biva v udobju. In ona pravi sledeče: ‘Častiti gospod, ali je te besede izrekel Blaženi: “Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi”?’”

7. “Tako je, brahman, tako je. Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi.

8. Iz tega se lahko razume, brahman, kako so žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi. Nekoč je v tem istem Sāvatthīju bila neka ženska, katere mati je umrla. Zaradi materine smrti je znorela, izgubila svojo pamet in je pohajala od ulice do ulice in od križišča do križišča, rekoč: ‘Ali ste videli mojo mati? Ali ste videli mojo mati?’

9-14. In iz tega se lahko prav tako razume, kako so žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi. Nekoč je v tem istem Sāvatthīju bila neka ženska katere oče je umrl … katere brat je umrl … katere sestra je umrla … katere sin je umrl … katere hči je umrla … katere mož je umrl. Zaradi moževe smrti je znorela, izgubila svojo pamet in je pohajala od ulice do ulice in od križišča do križišča, rekoč: ‘Ali ste videli mojega moža? Ali ste videli mojega moža?’

15-21. In iz tega se lahko prav tako razume, kako so žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi. Nekoč je v tem istem Sāvatthīju bil določen moški, katerega mati je umrla … katerega oče je umrl … katerega brat je umrl … katerega sestra je umrla … katerega sin je umrl … katerega hči je umrla … katerega žena je umrla. Zaradi ženine smrti je znorel, izgubil svojo pamet in je pohajal od ulice do ulice in od križišča do križišča, rekoč: ‘Ali ste videli mojo ženo? Ali ste videli mojo ženo?’

22. In iz tega se lahko prav tako razume, kako so skrb, tožba, bolečina, gorje in obup rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi. Nekoč je v tem istem Sāvatthīju bila določena ženska, ki je odšla živet k svojim sorodnikom. Ti sorodniki so želeli, da se loči od svojega moža in so jo hoteli dati nekomu drugemu, katerega pa ni želela. Ženska je rekla svojemu možu: ‘Gospod, moji sorodniki hočejo, da se ločim od tebe in da grem z drugim, ki pa ga nočem.’ Potem je mož presekal ženo na dva dela in storil samomor, misleč: ‘Midva bova skupaj v življenju po smrti.’ In iz tega se lahko prav tako razume, kako so žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi.”

23. Ko je bil očaran in vesel besed Blaženega, se je brahman Nāḷidžangha dvignil iz svojega sedeža, odšel do kraljice Mallike in ji sporočil svoj celoten razgovor z Blaženim.

24. Kraljica Mallikā je odšla do kralja Kosale, Pasenadija in ga vprašala: “Kaj misliš, gospod? Ali ti je princesa Vadžirī ljuba?”

“Da, Mallikā, princesa Vadžirī mi je ljuba.”

“Kaj misliš, gospod? Če bi se sprememba in prekrojitev zgodili v princesi Vadžīri, bi se žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska pojavili v tebi?”

“Sprememba in prekrojitev princese Vadžirī bi pomenili prekrojitev v mojem življenju. Kako se ne bi žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska pojavili v meni?”

“Z ozirom na to, gospod, je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, rekel: ‘Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi.’

25-28. Kaj misliš, gospod? Ali ti je plemenita kraljica Vāsabhā ljuba? ... Ali ti je general Viḍūḍabha ljub? ... Ali sem ti jaz ljuba? ... Ali sta ti Kāsi in Kosala ljuba?”

“Da, Mallikā, Kāsi in Kosala sta mi ljuba. Dolžni smo zahvalo Kāsi in Kosali, da uporabljamo sandalovino iz Kāsija in nosimo ogrlice, dišave in mazila.”

“Kaj misliš, gospod? Če bi se sprememba in prekrojitev dogodili v Kāsi in Kosali, bi se žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska pojavili v tebi?”

“Sprememba in prekrojitev v Kāsi in Kosali bi pomenili prekrojitev v mojem življenju. Kako se ne bi žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska pojavili v meni?”

“Z ozirom na to, gospod, je Blaženi, ki ve in vidi je popoln in popolno prebujen, rekel: ‘Žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so rojeni iz teh, ki so nam dragi, nastanejo od teh, ki so nam dragi.’”

29. “To je osupljivo, Mallikā, to je neverjetno, kako daleč Blaženi prodre z modrostjo in vidi z modrostjo! Pridi, Mallikā, daj mi vodo za obredno umivanje.”

Potem se je kralj Kosale, Pasenadi, dvignil iz svojega sedeža, si uredil svoje zgornje oblačilo na eno rame, iztegnil svoje roke v spoštljiv pozdrav proti Blaženemu in trikrat izgovoril ta izrek: “Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu!”

(MN 88) Bahitika Sutta - Plašč

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Bilo je jutro, ko se je častiti Ānanda oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Sāvatthīju in se vrnil, po svojem obroku hrane, je odšel v Vzhodni park, do palače Migārove matere, da bi prebil dan.

3. Takrat je kralj Kosale, Pasenadi, osedlal slona Ekapuṇḍarīka in opoldne odjahal iz Sāvatthīja. V daljavi je videl prihajati častitega Ānanda in je vprašal ministra Sirivaḍḍha: "To je častiti Ānanda, ali ne?" - "Da, gospod, to je častiti Ānanda."

4. Nato je kralj Kosale, Pasenadi, rekel človeku: "Pridi dobri človek, pojdi do častitega Ānande in ga pozdravi v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah, rekoč: 'Častiti gospod, kralj Kosale, Pasenadi, vas pozdravlja s svojo glavo ob nogah častitega Ānande.' Potem reci: 'Častiti gospod, če častiti Ānanda nima nobenega nujnega posla, bi morda častiti Ānanda počakal za trenutek, iz milosti.'"

5. "Da, gospod," je odgovoril človek in odšel do častitega Ānande in ko se mu je poklonil, je stopil ob stran in rekel častitemu Ānandi: "Častiti gospod, kralj Kosale, Pasenadi, te pozdravlja s svojo glavo ob nogah častitega Ānande in pravi: 'Častiti gospod, če častiti Ānanda nima nobenega nujnega posla, bi morda častiti Ānanda počakal za trenutek, iz milosti.'"

6. Častiti Ānanda se je strinjal v tišini. Kralj Pasenadi je odšel s slonom tako daleč, kot je slon lahko šel, potem pa je sestopil z njega in odšel peš do častitega Ānande. Ko ga je pozdravil, je stopil ob stran in rekel častitemu Ānandi: "Če, častiti gospod, častiti Ānanda nima nobenega nujnega posla, bi bilo dobro, če bi šel na breg reke Aciravatī, iz milosti."

7. Častiti Ānanda se je strinjal v tišini. Odšel je na breg reke Aciravatī in sedel k vznožju drevesa na pripravljen sedež. Kralj Pasenadi je odšel s slonom tako daleč, kot je slon lahko šel, potem pa je sestopil in peš odšel do častitega Ānande. Ko ga je pozdravil je stopil ob stran in rekel častitemu Ānandi: "Tukaj, častiti gospod, je odeja za slona. Naj častiti Ānanda sedi na njej."

"Ni potrebe, veliki kralj. Sedi. Jaz sedim na svoji podlogi."

8. Kralj Kosale, Pasenadi je sedel na pripravljen sedež in rekel: "Častiti Ānanda, ali bi se Blaženi obnašal s telesom na tak način, da bi ga lahko grajali modri asketi in brahmani?"

"Veliki kralj, Blaženi se ne bi obnašal s telesom na tak način, da bi ga lahko grajali modri asketi in brahmani."

"Ali bi se Blaženi, častiti Ānanda, obnašal v govoru ... obnašal v umu na tak način, da bi ga lahko grajali modri asketi in brahmani?"

"Veliki kralj, Blaženi se ne bi obnašal v govoru ... obnašal v umu na tak način, da bi ga lahko grajali modri asketi in brahmani."

9. "To je osupljivo, to je neverjetno! Kar nismo mogli doseči z vprašanjem, je dosegel častiti Ānanda z odgovorom na vprašanje. Mi ne prepoznamo ničesar vrednega v hvali in graji drugih, ki jo govorijo neumni in nevedni posamezniki, ne da bi to sami preiskali in ocenili.

Toda mi prepoznamo kot dragoceno hvalo in grajo drugih, ki jo govorijo modri, inteligentni in ostroumni posamezniki, ki govorijo po tem, ko so to sami preiskali in ocenili.

(VRSTE OBNAŠANJA)

10. Častiti Ānanda, kakšno vrsto telesnega obnašanja grajajo modri asketi in brahmani?"

"Telesno obnašanje, ki je slabo, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje je slabo?"

"Telesno obnašanje, ki je vredno graje, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje je vredna graje?"

"Telesno obnašanje, ki prinese neprijetnost, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje prinese neprijetnost?"

"Telesno obnašanje, ki daje neprijetne rezultate, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje daje neprijetne rezultate?"

"Telesno obnašanje, veliki kralj, ki vodi do svoje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obojih in na račun katerega se povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo. Takšno telesno obnašanje grajajo modri asketi in brahmani, veliki kralj."

11. "Častiti Ānanda, kakšno govorno obnašanje grajajo modri asketi in brahmani?"

"Vsako govorno obnašanje, ki je slabo ... (dokončaj kot v §10, zamenjaj "telesno obnašanje" z "govorno obnašanje") ... "

12. "Častiti Ānanda, kakšno obnašanje v umu grajajo modri asketi in brahmani?"

"Obnašanje v umu, ki je slabo ... (dokončaj kot v §10, zamenjaj "telesno obnašanje" z "obnašanje v umu") ... "

13. "Častiti Ānanda, ali Blaženi hvali samo opuščanje vseh slabih stanj?"

"Tathāgata, veliki kralj, je opustil vsa slaba stanja in poseduje dobra stanja."

14. "Častiti Ānanda, kakšno vrsto telesnega obnašanja ne grajajo modri asketi in brahmani?"

"Telesno obnašanje, ki je dobro, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje je dobro?"

"Telesno obnašanje, ki je brez graje, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje je brez graje?"

"Telesno obnašanje, ki ne prinese neprijetnosti, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno obnašanje ne prinese neprijetnosti?"

"Telesno obnašanje, ki daje prijetne rezultate, veliki kralj."

"Častiti Ānanda, kakšno telesno obnašanje daje prijetne rezultate?"

"Telesno obnašanje, veliki kralj, ki ne vodi človeka do svoje lastne neprijetnosti ali do neprijetnosti drugih ali do neprijetnosti obojih, in na račun katerega se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo. Takšno telesno obnašanje, veliki kralj, ne grajajo modri asketi in brahmani."

15. “Častiti Ānanda, kakšno govorno obnašanje ne grajajo modri asketi in brahmani?”

“Govorno obnašanje, ki je dobro ... (dokončaj kot v §14, zamenjaj “telesno obnašanje” z “govorno obnašanje”) ... ”

16. “Častiti Ānanda, kakšno obnašanje v umu ne grajajo modri asketi in brahmani?”

“Obnašanje v umu, ki je dobro ... (dokončaj kot v §14, zamenjaj “telesno obnašanje” z “obnašanje v umu”) ... ”

17. “Častiti Ānanda, ali Blaženi hvali samo opravljanje vseh dobrih stanj?”

“Tathāgata, veliki kralj, je opustil vsa slaba stanja in poseduje dobra stanja.”

(DAROVANJE PLAŠČA)

18. “To je osupljivo, to je neverjetno, kako je to izrazil častiti Ānanda! In mi smo zadovoljni in nam ugaja to, kar je on tako dobro izrazil. Častiti gospod, mi smo zadovoljni in nam ugaja to, kar je tako dobro izrazil častiti Ānanda, da če bi mu lahko dali dragocenega slona v dar, bi mu ga dali, če bi mu lahko dali dragocenega konja v dar, bi mu ga dali, če bi mu darilo vaščanov bilo dovoljeno, bi mu ga dali. Toda mi vemo, častiti gospod, da to ni dovoljeno častitemu Ānandi. Tam je moj plašč, častiti gospod, ki mi je bil poslan, spravljen v škatlo za kraljevski dežnik kralja Magadhe, Adžātasatta, šestnajst rok dolg in osem rok širok, naj plašč častiti Ānanda sprejme iz milosti.”

“To ni potrebno, veliki kralj. Moja tri oblačila so popolna.”

19. “Častiti gospod, to reko Aciravatī je gledal častiti Ānanda in tudi mi sami, ko je iz velikega oblaka močno deževalo na hribe in se je ta reka Aciravatī prelila čez oba bregova. Tako tudi, častiti gospod, lahko častiti Ānanda naredi tri oblačila za sebe iz tega plašča, in lahko razdeli svoja stara tri oblačila med svoje tovariše v svetem življenju. Na ta način, se bo naš dar prelil. Častiti gospod, naj častiti Ānanda sprejme plašč.”

20. Častiti Ānanda je sprejel plašč. Nato je kralj Kosale, Pasenadi, rekel: “Častiti gospod, mi odhajamo. Zaposleni smo in moramo še veliko postoriti.”

“Sedaj je čas, veliki kralj, napravi kar misliš, da je prav.”

Kralj Kosale, Pasenadi, se je navdušen in vesel besed častitega Ānande dvignil iz svojega sedeža, in ko je pozdravil častitega Ānando, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

21. Kmalu potem, ko je odšel, je častiti Ānanda odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran, mu prenesel ves svoj pogovor s kraljem Kosale, Pasenadijem, in predstavil plašč Blaženemu.

22. Nato je Blaženi naslovil menihe: “To je dobitek, menihi, za kralja Kosale, Pasenadija, to je velik dobitek za kralja Kosale, Pasenadija, da je imel priložnost videti in izkazati spoštovanje Ānandi.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 89) Dhammacetiya Sutta - Spomeniki Dhamme

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakya, pri sakyanskem mestu z imenom Medaḷumpa.

2. Takrat je kralj Kosale, Pasenadi, prispel v okrožje Nagaraka zaradi nekega posla. Tam je nagovoril Dīgha Kārāyaṇa: "Dragi Kārāyaṇa, pripravi državne kočije. Gremo do parka za oddih, da vidimo prijeten kraj."

"Da, gospod," je odgovoril Dīgha Kārāyaṇa. Ko so bile državne kočije pripravljene, je obvestil kralja: "Gospod, državne kočije so pripravljene. Lahko greste kadar želite."

3. Kralj Pasenadi se je povzpel na državno kočijo in se pospremljen z drugimi kočijami odpeljal z vsem kraljevsko slovesnim sprevodom iz Nagaraka proti parku. Po cesti se je peljal tako daleč kot je bilo s kočijami mogoče, potem pa je sestopil iz svoje kočije in stopil peš v park.

4. Ko se je sprehajal in pohajal po parku, je kralj Pasenadi videl vznožja dreves, ki so bila lepa in navdihujoča, tiha in nemotena z glasovi, z vzdušjem samote, oddaljena od ljudi, ugodna za umik. Pogled na to ga je spomnil na Blaženega: "Ta vznožja dreves so lepa in navdihujoča, tiha in nemotena z glasovi, z vzdušjem samote, oddaljena od ljudi, ugodna za umik, podobno krajem, kjer smo običajno pozdravili Blaženega, popolnega in popolno prebujenega." Nato je povedal Dīgha Kārāyaṇu kar je mislil in ga vprašal: "Kje živi sedaj Blaženi, popoln in popolno prebujeni?"

5. "Tam je, gospod, sakyansko mesto z imenom Medaḷumpa. Blaženi, popoln in popolno prebujeni, sedaj živi tam."

"Kako daleč je od Nagaraka do Medaḷumpa?"

"Ni daleč, gospod, tri yodžane. Še vedno je dovolj dnevne svetlobe, da lahko gremo tja."

"Potem, dragi Kārāyaṇa, pripravi državne kočije. Pojdimo in obiščimo Blaženega, popolnega in popolno prebujenega."

"Da, gospod," je odgovoril. Ko so bile državne kočije pripravljene, je obvestil kralja: "Gospod, državne kočije so pripravljene. Lahko greste kadar želite."

6. Nato se je kralj Pasenadi povzpel na državno kočijo in se pospremljen z drugimi kočijami odpeljal iz Nagaraka proti sakyanskem mestu Medaḷumpi. Tja je prispel še podnevi in pot je nadaljeval proti parku. Po cesti se je peljal tako daleč, kot je bilo s kočijami mogoče, potem pa je sestopil s svoje kočije in peš stopil v park.

7. Takrat so številni menihi hodili gor in dol po odprtem. Kralj Pasenadi je odšel do njih in jih vprašal: "Častiti gospodje, kje sedaj živi Blaženi, popoln in popolno prebujeni? Mi hočemo videti Blaženega, popolnega in popolno prebujenega."

8. "Tam je njegovo bivališče, veliki kralj, z zaprtimi vrati. Pojdite tiho gor, brez naglice, vstopite na verando, si očistite grlo in potrkajte na vrata. Blaženi vam bo odprl vrata." Potem je kralj Pasenadi predal svoj meč in turban Dīgha Kārāyaṇu. Tedaj je Dīgha Kārāyaṇa pomislil: "Torej, kralj gre na tajni obisk! In jaz moram sedaj čakati sam!" Brez naglice je kralj Pasenadi odšel tiho navzgor do bivališča z zaprtimi vrati, vstopil na verando, si očistil grlo in potrkal. Blaženi je odprl vrata.

9. Kralj Pasenadi je vstopil v bivališče, se spustil na tla z glavo ob noge Blaženega, prekril noge Blaženega s poljubi in jih ljubkoval z obema rokama in izgovarjal svoje ime: "Jaz sem kralj Kosale, Pasenadi, častiti gospod, jaz sem kralj Kosale, Pasenadi, častiti gospod."

(ZAKAJ KRALJ ČASTI BLAŽENEGA)

"Veliki kralj, kakšen razlog vidiš v tem, da izkazuješ tako ogromno čast temu telesu in kažeš tako prijateljstvo?"

10. "Častiti gospod, jaz sklepam z ozirom na Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.' Sedaj, častiti gospod, jaz vidim nekatere askete in brahmane, ki živijo omejeno sveto življenje deset let, dvajset let, trideset let ali štirideset let in jih kasneje vidim dobro negovane in dobro maziljene, s pristriženimi lasmi in bradami, ki uživajo opremljeni in oskrbljeni s petimi vezmi užitkov. Toda tukaj vidim menihe, ki vodijo popolno in čisto sveto življenje tako dolgo kot trajata življenje in dih. Resnično, jaz ne vidim nobenega drugega svetega življenja kjerkoli drugje, tako popolnega in čistega kot je to. Zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

11. Častiti gospod, kralji se sprejo s kralji, aristokrati z aristokrati, brahmani z brahmani, gospodarji z gospodarji, mati se spre z otrokom, otrok z materjo, oče z otrokom, otrok z očetom, brat se spre z bratom, brat s sestro, sestra z bratom, prijatelj s prijateljem.[1] Toda tukaj vidim menihe, ki živijo v harmoniji, v vzajemnem spoštovanju, brez sporov, pomešane kot mleko in voda, gledajoč drug drugega s prijaznimi očmi. Jaz nikjer ne vidim nobene druge skupnosti s tako skladnostjo. Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

12. Častiti gospod, hodil sem in pohajal od parka do parka in od vrta do vrta. Tam sem videl neke askete in brahmane, ki so suhi, bedni, nesrečni, grdi, zlatenični, z venami, ki štrlijo iz njihovih udov, taki, da jih ljudje ne bi hoteli še enkrat pogledati. Pomislil sem: 'Gotovo ti častiti živijo sveto življenje v nezadovoljstvu, ali pa so naredili neko zlo dejanje in ga prikrivajo, tako suhi in bedni so – takšni, da jih ljudje ne bi želeli še enkrat pogledati.' Šel sem do njih in jih vprašal: 'Zakaj ste vi častiti tako suhi in nesrečni ... – takšni, da vas ljudje ne bi želeli še enkrat pogledati?' Njihov odgovor je bil: 'To je naša družinska bolezen, veliki kralj.' Toda tukaj vidim menihe, ki se smejijo in so veseli in vedri, resnično radostni, enostavno uživajo, njihove sposobnosti so živahne, živijo mirno, umirjeno, preživljajo se od tega, kar jim podarijo drugi, bivajo s srcem [samotnim] kot divji jelen. Pomislil sem: 'Gotovo ti častiti zaznajo zaporedna stanja vzvišene razlike v uredbi Blaženega, ker bivajo tako smejoči in veseli ... s srcem [samotnim] kot divji jelen.' Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

13. Častiti gospod, ker sem maziljeni kšatrijski kralj, lahko usmrtim tiste, ki bi morali biti usmrčeni, kaznujem tiste, ki bi morali biti kaznovani, izženem tiste, bi morali biti izgnani. Pa vendar, ko sedim v zboru, me prekinejo in me ustavijo. Čeprav pravim: 'Gospodje, ne prekinite in ne zaustavite me, ko sedim v zboru. Počakajte do konca mojega govora,' vendar so me prekinili in zaustavili. Toda tukaj vidim menihe, ko Blaženi uči Dhammo[2] zbor nekaj sto sledilcev, in tam ni slišati niti zvoka učenca Blaženega, ki zakašlja ali si očistiti grlo. Nekoč je Blaženi učil Dhammo zboru nekaj sto sledilcev in tam si je njegov učenec očistil grlo. Eden od njegovih tovarišev v svetem življenju ga je dregnil s svojim kolenom, da bi nakazal: 'Bodi tiho, častiti gospod, ne delaj hrupa. Blaženi, učitelj, nas uči Dhammo.' Pomislil

sem: To je osupljivo, to je neverjetno, kako je skupnost lahko tako dobro disciplinirana brez sile ali orožja!' Resnično, jaz ne vidim nobene druge skupnosti kjerkoli drugje, ki je tako dobro disciplinirana. Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

14. Častiti gospod, tukaj sem videl določene učene kšatrije, ki so bili pametni, ki so se spoznali na učenja drugih, bili tako ostri kot strelec, ki bi s puščico razcepil las.[3] Pohajajo naokoli in uničujejo nauke drugih s svojim ostrim intelektom. Ko slišijo: 'Asket Gotama bo obiskal to in to vas ali mesto,' oblikujejo vprašanje: 'Šli bomo do asketa Gotame in ga vprašali to vprašanje. Če bo vprašan tako, bo odgovoril tako in bomo ovrgli njegov nauk na tak način. In če je vprašan tako, bo odgovoril tako in bomo ovrgli njegov nauk na takšen način.' Oni slišijo: 'Asket Gotama je prišel, da obišče to in to vas ali mesto.' Takrat gredo do Blaženega in Blaženi jih pouči, vzpodbudi, navduši in razveseli z govorom o Dhammi. Ko jih Blaženi poučil, vzpodbudi, navduši in razveseli z govorom o Dhammi, mu niti ne postavijo vprašanja, zato, kako bi lahko zavrnili njegov nauk? Dejansko so postali njegovi učenci. Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

15. Častiti gospod, tukaj sem videl določene učene brahmane ...

16. Častiti gospod, tukaj sem videl določene učene gospodarje ...

17. Častiti gospod, tukaj sem videl določene učene askete ... Oni mu niti ne postavijo vprašanja, zato, kako bi zavrnili njegov nauk? Dejansko prosijo Blaženega, da jim dovoli, da gredo v meništvo, naprej od doma v brezdomstvo in on jim podeli meniško sprejetje. Ne dolgo zatem postanejo menihi, bivajo sami, umaknjeni, vestni, vneti in odločni, s svojim uresničenjem z direktno vednostjo tukaj in sedaj vstopijo in bivajo v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega gre pripadnik naroda upravičeno v meništvo, naprej od doma v brezdomstvo. Tako pravijo: 'Skoraj smo bili izgubljeni, skoraj smo propadli, ker smo prej trdili, da smo asketi, čeprav v resnici nismo bili asketi. Trdili smo, da smo brahmani, čeprav v resnici nismo bili brahmani. Trdili smo, da smo arahanti, čeprav v resnici nismo bili arahanti. Sedaj smo asketi, sedaj smo brahmani, sedaj smo arahanti.' Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

18. Častiti gospod, Isidatta in Purāṇa, moja dva pribočnika, se hranita z mojo hrano in uporabljata moje kočije. Jaz jima zagotavljam sredstva za življenje in jima prinašam slavo, pa vendar sta navkljub temu manj spoštljiva do mene kot do Blaženega. Nekoč, ko sem vodil vojsko in sem preizkušal ta pribočnika, Isidatta in Purāṇa, se je zgodilo, da smo prenočili v nastanitvi, ki je bila zelo utesnjena. Ta dva pribočnika, Isidatta in Purāṇa, sta prebila večino noči v pogovoru o Dhammi. Legla sta s svojima glavama v smeri, kjer sta slišala, da se nahaja Blaženi, svoje noge pa sta molela proti meni. Pomislil sem: 'To je osupljivo, to je neverjetno! Ta dva moja pribočnika, Isidatta in Purāṇa, jesta mojo hrano in uporabljata moje kočije. Zagotavljam jima sredstva za življenje in jima prinašam slavo, pa vendar sta navkljub temu manj spoštljiva do mene, kot pa sta do Blaženega. Gotovo ti dobri ljudje zaznajo zaporedna stanja vzvišene razlike v predpisu Blaženega.' Tudi zaradi tega, častiti gospod, sklepam v skladu z Dhammo o Blaženem: 'Blaženi je popolno prebujen, Blaženi je Dhammo dobro razglasil, Sangha učencev Blaženega prakticira na dober način.'

19. Častiti gospod, Blaženi je kšatrija in jaz sem kšatrija, Blaženi je Kosalanec in jaz sem Kosalanec, Blaženi je star osemdeset let in jaz sem star osemdeset let. Ker je to tako, mislim, da je primerno, da izkažem najvišjo čast Blaženemu in da izkažem takšno prijateljstvo.

20. In sedaj, častiti gospod, odhajamo. Zaposleni smo in moramo veliko postoriti."

"Sedaj je čas, veliki kralj, napravi kar misliš, da je prav."

Kralj Kosale, Pasenadi, se je dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

21. Kmalu po njegovem odhodu je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi, preden se je dvignil iz svojega sedeža in odšel, je ta kralj Pasenadi izgovoril spomenike Dhamme. Naučite se spomenikov Dhamme, menihi. Obvladajte spomenike Dhamme. Zapomnite si spomenike Dhamme. Spomeniki Dhamme so koristni, menihi, in pripadajo osnovam svetega življenja."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] V MN 13:11 je za te spore rečeno, da nastanejo zaradi čutnih užitkov.
[2] Kot v MN 77:6.
[3] Kot v MN 27:4-7.

(MN 90) Kaṇṇakatthala Sutta – Pri Kaṇṇakatthalu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Udžuññi, v Jelenjem parku Kaṇṇakatthala.

2. Takrat je kralj Kosale Pasenadi prispel v Udžuñño zaradi tega ali onega posla. Rekel je nekemu človeku: "Pridi dobri človek, pojdi k Blaženemu in ga pozdravi v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in ga vprašaj, če je brez bolezni in neprijetnosti in je zdrav, močan in biva v udobju, rekoč: 'Častiti gospod, kralj Kosale Pasenadi te pozdravlja s svojo glavo ob nogah Blaženega in sprašuje, če je Blaženi brez bolezni ... in biva v udobju.' In reci: 'Častiti gospod, danes bo kralj Kosale Pasenadi po svojem zajtrku prišel obiskati Blaženega.'"

"Da, gospod," je odgovoril človek in odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel ob stran in mu predal sporočilo.

3. Sestri Somā in Sakulā sta slišali: "Danes bo šel kralj Kosale Pasenadi po svojem zajtrku obiskati Blaženega."

Ko je bilo postreženo kosilo, sta sestri odšli do kralja in rekli: "Gospod, pozdravi v najinem imenu s svojo glavo ob nogah Blaženega in ga vprašaj, če je brez bolezni ... in biva v udobju: 'Častiti gospod, sestri Somā in Sakulā vas pozdravljata s svojima glavama ob nogah Blaženega in sprašujeta, če je brez bolezni ... in biva v udobju.'"

4. Ko je končal s svojim zajtrkom je kralj Kosale Pasenadi odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in prenesel sporočilo sester Some in Sakule.

"Vendar veliki kralj, ali sestri Somā in Sakulā nista našli nobenega drugega sla?"

"Častiti gospod, sestri Somā in Sakulā sta slišali: 'Danes bo šel kralj Kosale Pasenadi po svojem zajtrku obiskati Blaženega.' Potem, ko je bila hrana postrežena, sta sestri Somā in Sakulā prišli k meni in rekli: 'Gospod, pozdravi v najinem imenu s svojo glavo ob nogah Blaženega in ga vprašaj, če je brez bolezni ... in biva v udobju.'"

"Naj bosta sestri Somā in Sakulā srečni, veliki kralj."

5. Nato je kralj Kosale Pasenadi rekel Blaženemu: "Častiti gospod, slišal sem: 'Asket Gotama pravi: "Ne obstaja asket ali brahman, ki je vseveden in vse vidi in ki trdi, da ima popolni vpogled iz vednosti. To ni mogoče."' Častiti gospod, ali ti, ki tako govorijo, povedo, kar je rekel Blaženi in ga ne predstavljajo napačno s tem, kar je nasprotno dejstvom? Ali razložijo v skladu z Dhammo na tak način, da nič kar zagotavlja osnovo za grajo, ne more upravičeno izhajati iz njihovih trditev?"

"Veliki kralj, ti, ki tako govorijo, ne rečejo, kar sem rekel jaz, ampak me napačno predstavljajo s tem, kar ni res in je nasprotno dejstvom."

6. Potem je kralj Kosale Pasenadi nagovoril generala Viḍūḍabha: "General, kdo je vpeljal to izmišljotino v palačo?"

"Bil je Sañdžaya, gospod, brahman iz naroda Ākāsa."

7. Nato je kralj Kosale Pasenadi rekel človeku: "Pridi, dobro človek, v mojem imenu povej Sañdžayu, brahmanu iz naroda Ākāsa: 'Častiti gospod, kralj Kosale Pasenadi te kliče.'"

"Da, gospod," je odgovoril človek. Odšel je do Sañdžaya, brahmana iz naroda Ākāsa in mu rekel: "Častiti gospod, kralj Kosale Pasenadi te kliče."

8. Medtem je kralj Kosale Pasenadi rekel Blaženemu: "Častiti gospod, ali bi lahko Blaženi rekel kaj drugega in je posameznik to napačno razumel? Kako se Blaženi spomni, da je podal to izjavo?"

"Spomnim se, da sem to dejansko izjavil na sledeč način, veliki kralj: 'Ni asketa ali brahmana, ki je vseveden in vse vidi, in to hkrati. To ni mogoče.'"

"Kar je rekel Blaženi se zdi razumno, kar je rekel Blaženi, se zdi podprto z logiko: 'Ni asketa ali brahmana, ki je vseveden in vse vidi, in to hkrati. To ni mogoče.'"

(ŠTIRI KASTE IN PRIZADEVANJE)

9. "Obstajajo štiri kaste, častiti gospod: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Je med njimi kakšna razlika?"

"Obstajajo štiri kaste, veliki kralj: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Za dve od njih, to so kšatrije in brahmani se vzame, da sta večvredne, ker se jim ljudje priklanjajo, vstanejo pred njimi in jih v skladu s tem spoštljivo pozdravljajo in jim vljudno pomagajo."

10. "Častiti gospod, nisem vas spraševal o tem sedanjem življenju, spraševal sem vas o prihodnjem življenju. Obstajajo štiri kaste, častiti gospod: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Je med njimi kakšna razlika?"

"Veliki kralj, obstaja pet dejavnikov prizadevanja. Katerih pet? Menih ima zaupanje, položi svojo zaupanje v Tathāgatovo prebujenje: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.' On je brez bolezni in stiske, ima dobro prebavo, ki ni niti prehladna niti pretopla ampak srednja in je sposoben prenašati napor prizadevanja. Je pošten in iskren in se kaže učitelju in svojim tovarišem v svetem življenju takšen, kot dejansko je. Je odločen pri opuščanju slabih stanj in pri prevzemanju dobrih stanj, trden, začne svoj napor s trdnostjo in vztrajanjem v negovanju dobrih stanj. Je moder in ima modrost z ozirom na nastajanje in prenehanje, ki je plemenita in dojemajoča in vodi do popolnega uničenja neprijetnosti. To je pet dejavnikov prizadevanja.

Obstajajo štiri kaste, veliki kralj: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Če bi imeli teh pet dejavnikov prizadevanja, bi to vodilo do njihovega dolgotrajnega blagostanja in sreče."

11. "Častiti gospod, obstajajo štiri kaste: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Če bi imeli teh pet dejavnikov prizadevanja, ali bi v tem pogledu med njimi obstajala kakšna razlika?"

"Veliki kralj, jaz pravim, da bi bila razlika med njimi v različnosti njihovega prizadevanja. Predpostavimo, da obstajata dva slona ali dva konja ali dva vola primerna za ukrotitev, ki sta bila dobro ukročena in dobro udomačena, in po drugi strani dva slona ali dva konja ali dva vola primerna za ukrotitev, ki nista bila ukročena in nista udomačena. Kaj misliš, veliki kralj? Ali bi dva slona primerna za ukrotitev ali konja primerna za ukrotitev ali vola primerna za ukrotitev, ki sta bila dobro ukročena in dobro udomačena, pridobila obnašanje ukročenih, bi prišla na nivo ukročenih?"

"Da, častiti gospod."

"In ali bi dva slona ali dva konja ali dva vola primerna za ukrotitev, ki nista bila ukročena in nista udomačena, pridobila obnašanje ukročenosti, bi prišla do nivoja ukročenih, kakor sta dva slona ali dva konja ali dva vola, ki sta bila dobro ukročena in dobro udomačena?"

"Ne, častiti gospod."

“Veliki kralj, ni mogoče, da kar lahko doseže ta, ki ima zaupanje, ki je brez bolezni, ki je pošten in iskren, ki je odločen in ki je moder, doseže tisti, ki nima vere, ki ima veliko bolezni, ki je goljufiv in sleparski, ki je len in ki ni moder.”

12. “Kar je Blaženi povedal, se zdi razumno, kar je Blaženi rekel, se zdi podprto z logiko.

Obstajajo štiri kaste, častiti gospod: kšatrije, brahmani, vaišje in šudre. Če imajo teh pet dejavnikov prizadevanja in če je bilo njihovo prizadevanje pravilno, ali bo kakršnakoli razlika med njimi glede tega?”

“Veliki kralj, glede tega pravim, da med njimi ni razlike, to je, med osvoboditvijo enega in osvoboditvijo drugih. Predpostavimo, da je človek vzel suh sāka les, ga zažgal in ustvaril toploto. Potem je drugi mož vzel sāla les, ga zažgal in ustvaril toploto. Spet drugi mož je vzel mangov les, ga zažgal in ustvaril toploto. Spet drugi mož je vzel suh figov les, ga zažgal in ustvaril toploto. Kaj misliš, veliki kralj? Ali bo kakršnakoli razlika med temi ognji, ki so bili prižgani z različnimi vrstami lesa, to je, med plamenom enega in plameni drugih ali med barvo enega in barvami drugih ali med sevanjem enega in sevanji drugih?”

“Ne, častiti gospod.”

“Tako tudi, veliki kralj, ko je ogenj prižgan z odločnostjo, prižgan s prizadevanjem, ni nobene razlike med osvobojenostjo enega in osvobojenostjo drugih.”

(BOŽANSTVA)

13. “Kar je Blaženi povedal, se zdi razumno, kar je Blaženi rekel, se zdi podprto z logiko. Ampak, častiti gospod: ali obstajajo božanstva?”

“Zakaj sprašuješ to, veliki kralj?”

“Častiti gospod, vprašal sem, če se ta božanstva vrnejo nazaj v to [človeško] stanje ali se ne.”

“Veliki kralj, božanstva, ki imajo v sebi še vedno zlobo, se vrnejo nazaj v to [človeško] stanje, božanstva, ki pa v sebi nimajo več zlobe, se ne vrnejo več v to [človeško] stanje.”

14. Ko je bilo to rečeno, je general Viḍūḍabha vprašal Blaženega: “Častiti gospod, ali lahko ta božanstva, ki imajo v sebi še vedno zlobo in ki se vrnejo nazaj v to [človeško] stanje, vržejo ali preženejo iz tega kraja božanstva, ki v njih ni več zlobe in ki se več ne vrnejo v to [človeško] stanje?”

Častiti Ānanda je pomislil: “General Viḍūḍabha je sin kralja Kosale, Pasenadija in jaz sem sin Blaženega. Sedaj je čas, da se en sin pogovori z drugim.” Generalu Viḍūḍabhiju je rekel: “General, jaz ti bom v zameno postavil vprašanje. Odgovori, če želiš. General, kaj misliš? Obstaja celotno kraljestvo kralja Kosale. Pasenadijevo področje, kjer on izvaja oblast in suverenost. Ali lahko kralj Kosale, Pasenadi, vrže ali prežene iz tega kraja kateregakoli asketa ali brahmana, ne glede na to ali ima ta asket ali brahman zasluge ali ne in ali on živi sveto življenje ali ne?”

“On to lahko naredi, gospod.”

“Kaj misliš, general? Obstaja celotno področje, ki ni kraljestvo kralja Kosale, Pasenadija, kjer on ne izvaja oblasti in suverenosti. Ali lahko kralj Kosale, Pasenadi, vrže ali prežene iz tega kraja kateregakoli asketa ali brahmana, ne glede na to ali ima ta asket ali brahman zasluge ali ne in ali živi sveto življenje ali ne?”

“On tega ne more narediti, gospod.”

“General, kaj misliš? Ali si slišal o božanstvih Triintridesetih?”

“Da, gospod, slišal sem o njih. In kralj Kosale, Pasenadi je prav tako slišal o njih.”

“General, kaj misliš? Ali lahko kralj Kosale, Pasenadi, vrže božanstva Triintridesetih ali jih prežene iz tega kraja?”

“Gospod, kralj Kosale, Pasenadi, ne more niti videti božanstev Triintridesetih, kako bi jih mogel vreči ali pregnati iz tega kraja?”

“Tako tudi, general, ta božanstva, ki so še vedno nagnjena k zlobi in pridejo nazaj v to [človeško] stanje, niti ne morejo videti teh božanstev, ki niso nagnjena k zlobi in se ne vrnejo več nazaj v [človeško] stanje. Zato kako bi jih lahko vrgla ali pregnala iz tega kraja?”

15. Potem je kralj Kosale, Pasenadi, vprašal Blaženega: “Častiti gospod, kako je ime temu menihu?”

“Njegovo ime je Ānanda, veliki kralj.”

(BRAHMĀ)

“Ānanda [veselje] je on, resnično, častiti gospod, in kot Ānanda izgleda. Kar je rekel častiti Ānanda se zdi razumno, kar je rekel, se zdi podprto z logiko. Ampak, častiti gospod: ali obstaja Brahmā?”

“Zakaj to sprašuješ, veliki kralj?”

“Častiti gospod, vprašal sem, če se Brahmā vrne v to [človeško] stanje ali se ne.”

“Veliki kralj, vsak Brahmā, ki je še vedno nagnjen k zlobi, pride nazaj v to [človeško] stanje, vsak Brahmā, ki ni več nagnjen k zlobi, ne pride nazaj v to [človeško] stanje.”

16. Potem je človek oznanil kralju Kosale Pasenadiju: “Veliki kralj, Sañdžaya, brahman iz naroda Ākāsa je prišel.”

Kralj Kosale Pasenadi je vprašal Sañdžaya, brahmana iz naroda Ākāsa: “Brahman, kdo je vpeljal ta predmet razprave v palačo?”

“Gospod, bil je to general Viḍūḍabha.”

General Viḍūḍabha je rekel: “Gospod, to je bil Sañdžaya, brahman iz naroda Ākāsa.”

17. Potem je človek oznanil kralju Kosale Pasenadiju: “Gospod, čas je za odhod.”

Kralj Kosale Pasenadi je rekel Blaženemu: “Častiti gospod, vprašali smo Blaženega o vsevednosti in Blaženi je odgovoril o vsevednosti. Odobravamo in sprejmemo ta odgovor in smo zadovoljeni. Vprašali smo Blaženega o prečiščenju v štirih kastah in Blaženi je odgovoril o prečiščenju v štirih kastah. Odobravamo in sprejmemo ta odgovor in smo zadovoljeni. Vprašali smo Blaženega o božanstvih in Blaženi je odgovoril o božanstvih. Odobravamo in sprejmemo ta odgovor in smo zadovoljeni. Vprašali smo Blaženega o Brahmāh in Blaženi je odgovoril o Brahmāh. Odobravamo in sprejmemo ta odgovor in smo zadovoljeni. Karkoli smo vprašali Blaženega, to je Blaženi odgovoril. Odobravamo in sprejmemo te odgovore in smo zadovoljeni. In sedaj, častiti gospod, odhajamo. Zaposleni smo in moramo veliko narediti.”

“Lahko greš, veliki kralj, napravi kar misliš, da je prav.”

18. Ko je bil kralj Kosale Pasenadi navdušen in vesel besed Blaženega, se je dvignil iz sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

(MN 91) Brahmāyu Sutta - Brahmāyu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi hodil po deželi Videha s številno skupino menihov, s petsto menihi.

2. Takrat je brahman Brahmāyu živel pri Mithili. Bil je star, postaran, obremenjen z leti, visoke starosti in je prišel do zadnje stopnje, bil je v svojem stodvajsetem letu. Bil je mojster treh Ved z njihovimi besedili, liturgijo, fonetiko, etimologijo in zgodovino kot peto, bil je strokovnjak v filologiji in slovnici, v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža.[1]

3. Brahman Brahmāyu je slišal: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, hodi po deželi Videha s številno skupino menihov, s petsto menihi. Dobra novica o gospodu Gotami se je razširila: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolno dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

4. Ob tem času je pri brahmanu Brahmāyu bival mlad brahmanski mladenič z imenom Uttara. Bil je mojster treh Ved ... v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža. Mladeniču je brahman Brahmāyu rekel: "Dragi moj Uttara, asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, hodi po deželi Videha s številno skupino menihov, s petsto menihi ... Dobro je videti takšne arahante. Pridi, dragi moj Uttara, pojdi do asketa Gotame in poizvedi, če je novica, ki se je o njem razširila resnica ali ni, in če je gospod Gotama takšen ali ni. Tako bomo vedeli o gospodu Gotami preko tebe."

5. "Toda kako naj izvem gospod, če je novica, ki se je o njem razširila resnica ali ni, in če je gospod Gotama takšen ali ni?"

(ZNAMENJA VELIKEGA MOŽA)

"Dragi moj Uttara, dvaintrideset znamenj Velikega moža je bilo omenjenih v naših himnah. Veliki mož, ki je opremljen z njimi, ima samo dve možni usodi, ne drugih.[2] Če živi družinsko življenje postane vladar, ki obrača kolo, pravičen kralj, ki vlada z Dhammo, mojster štirih četrtin, zmagovalec vsega, ki je umiril svojo deželo in ima sedem zakladov. On ima teh sedem zakladov: zaklad kolesa, zaklad slona, zaklad konja, zaklad dragulja, zaklad ženske, zaklad strežnika in zaklad svetovalca kot sedmega.[3] Njegovi otroci, ki jih je več kot tisoč, so pogumni in junaški in uničujejo vojske drugih. Preko te zemlje, omejene z oceanom, vlada brez palice, brez orožja, z Dhammo. Vendar, če gre naprej od doma v brezdomstvo, postane popoln, popolno prebujen, ki odgrne tančico v svetu. Ampak jaz, dragi moj Uttara, sem govorec hvalnic, ti si njihov prejemnik."

6. "Da, gospod," je odgovoril. Potem se je dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil brahmanu Brahmāyu, ga je obhodil s svoje desne in se napotil v deželo Videha, kjer je hodil Blaženi. Ko je potoval po etapah, je prišel do Blaženega in z njim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in s pogledom iskal dvaintrideset znamenj Velikega moža na telesu Blaženega. Videl je, več ali manj vsa znamenja Velikega moža na telesu Blaženega, razen dveh. Bil je v dvomu in negotov glede dveh znamenj, in ju

ni mogel določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je bil zaprt v tulec in glede dolžine jezika.

Blaženemu je prišlo na misel: "Ta brahmanski mladenič Uttara vidi na meni, več ali manj, vsa znamenja Velikega moža. V dvomu in negotov je glede dveh znamenj in ju ne more določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je zaprt v tulec in glede dolžine jezika."

7. Potem je Blaženi naredil takšen prikaz neobičajnih moči, da je brahmanski mladenič Uttara videl, da je spolni organ Blaženega zaprt v tulec. Nato je Blaženi iztegnil svoj jezik, in se ponavljajoče dotaknil obeh ušesnih odprtin in obeh nosnic in pokril vse svoje čelo z jezikom.

8. Brahmanski mladenič Uttara je pomislil: "Asket Gotama je opremljen z dvaintridesetimi znamenji Velikega moža. Kaj če sledim asketu Gotami in opazujem njegovo obnašanje?"

Sedem mesecev je sledil Blaženemu kakor senca in ga ni nikoli zapustil. Na koncu sedmih mesecev v deželi Videha, je odšel na potovanje do Mithilā, kjer je živel brahman Brahmāyu. Ko je prišel, se mu je poklonil in sedel ob stran. Brahman Brahmāyu ga je vprašal: "No, dragi moj Uttara, je novica, ki se je razširila o gospodu Gotami resnica ali ne? In ali je gospod Gotama takšen ali ni?"

9. "Novica, ki se je razširila o gospodu Gotami je resnična, gospod, in ne obratno. In gospod Gotama je takšen in ne drugačen. On ima dvaintrideset znamenj Velikega moža.

Gospod Gotama postavlja svojo nogo na tla pravokotno – to je znamenje Velikega moža v gospodu Gotami.

Na podplatih njegovih nog ima znak kolesa s tisoč naperami in obodom, skupaj s pestom...

Ima štrleče pete ...

Ima dolge prste na rokah in nogah ...

Njegove roke in noge so mehke in nežne ...

Na njegovih rokah in nogah so mreži podobne linije ...

Njegovi podplati so upognjeni ...

Ima antilopi podobne noge ...

Ko stoji, se z dlanmi obeh rok brez pripogibanja lahko dotakne in podrgne svoja kolena ...

Njegov spolni organ je vtaknjen v tulec ...

Ima kožo zlate barve, njegova koža ima zlat sijaj ...

Ima fino kožo in zaradi tega se njegovega telesa ne oprimeta prah in umazanija ...

Njegove dlake po telesu rastejo po ena iz ene kožne pore ...

Vrhovi njegovih telesnih dlak stojijo pokonci. Pokončne telesne dlake so modro črne barve, bleščeče, nakodrane in obrnjene v desno ...

Ima ravne ude kakor Brahmā ...

Ima sedem konveksnosti ... [4]

Ima torzo leva ...

Brazda med njegovimi rameni je izpolnjena...

Ima raztežaj rok figovega drevesa banyan. Raztežaj njegovih rok je enak višini njegovega telesa in višina njegovega telesa je enaka raztežaju njegovih rok ...

Njegov vrat in njegova ramena so izravnana ...

Njegov okus je izjemno oster ... [5]

Ima čeljust kot lev ...

Ima štirideset zob ...

Njegovi zobje so enaki ...

Med njegovimi zobmi ni presledkov ...
Njegovi zobje so beli ...
Ima dolg jezik ...
Ima božanski glas, kot je glas indijske kukavice karavīke ...
Njegove oči so črne ...
Trepalnice na očeh ima kakor govedo ...
Med obrvmi mu rastejo dlake, ki so bele, z leskom mehkega bombaža ...
Njegova glava je oblikovana kakor turban - to je znamenje Velikega moža v gospodu Gotami.[6]
Gospod Gotama je opremljen s temi dvaintridesetimi znamenji Velikega moža.

10. Ko hodi, začne najprej z desno nogo. Svojih nog ne iztegne predaleč ali jih preblizu postavi na tla. Hodi niti prehitro niti prepočasi. Pri hoji ne udarja skupaj s koleni. Pri hoji ne udarja skupaj z gležnji. Hodi, ne da bi dvigoval ali spuščal svoja stegna ali jih stisnil skupaj ali jih držal narazen. Ko hodi, mu niha le spodnji del njegovega telesa in ne hodi s telesnim naporom. Ko se obrne s pogledom, napravi to s celotnim telesom. On ne gleda naravnost navzgor in ne gleda naravnost navzdol. Pri hoji ne gleda naokoli. Pri hoji gleda za dolžino pluga predse, poleg tega ima neovirano vednost in vizijo.

11. Ko vstopi v prostor, ne dviga ali spušča svojega telesa ali ga prepogne naprej ali nazaj. Ne obrača se niti predaleč od sedeža niti preblizu. Ne naslanja se z roko na sedež. Ne vrže se s telesom na sedež.

12. Ko sedi v prostoru, ni nemiren s svojimi rokami. Ni nemiren s svojimi nogami. Ne sedi s prekrižanimi koleni. Ne sedi s prekrižanimi gležnji. Ne sedi z rokami, ki bi podpirale njegovo brado. Ko sedi v prostoru se ne boji, se ne trese in drhti, ni živčen. Ker se ne boji, se ne trese ali drhti ali je živčen, mu dlake ne stojijo pokonci in je osredotočen na samoto.

13. Ko vzame vodo za svojo skledo, ne dvigne ali spusti sklede ali jo nagne naprej ali nazaj. Ne vzame niti premalo niti preveč vode za skledo. Skledo opere, ne da bi povzročal hrup. Skledo opere, ne da bi jo obrnil. Sklede ne postavi na tla, da bi si opral roke. Ko so njegove roke oprane, je oprana skleda, in ko je oprana skleda, so oprane njegove roke. Vode iz sklede ne izlije niti predaleč niti preblizu in je ne razliva naokoli.

14. Ko prejme riž, ne dvigne ali spusti sklede ali jo nagne naprej ali nazaj. Ne vzame niti premalo niti preveč riža. Omake doda v pravem razmerju, ne preseže pravega razmerja omake v zalogaju. Zalogaj obrne dva ali trikrat v svojih ustih in ga potem pogoltne. Nobeno riževo zrno ne vstopi v njegovo telo neprežvečeno in nobeno riževo zrno ne ostane v njegovih ustih. Potem vzame naslednji zalogaj. Svojo hrano poje z doživljanjem okusa, vendar ne doživlja pohlep po okusu. Hrana, ki jo vzame, ima osem dejavnikov: ni za zabavo niti za zastrupljanje niti zaradi fizične lepote in privlačnosti, ampak samo za vzdrževanje in nadaljevanje njegovega telesa, za končanje neugodja in za pomoč svetemu življenju. On meni: 'Tako bom končal s starimi občutki, ne da bi nastali novi občutki in bom zdrav in brez krivde in bom živel v udobju."

15. Ko poje in prejme vodo za skledo, ne dvigne ali spusti sklede ali jo nagne naprej ali nazaj. Ne vzame niti premalo niti preveč vode za skledo. Skledo opere, ne da bi povzročal hrup. Skledo opere, ne da bi jo obrnil. Sklede ne postavi na tla, da bi si opral roke. Ko so njegove roke oprane, je oprana skleda, in ko je skleda oprana, so oprane njegove roke. Vode iz sklede ne izlije niti predaleč niti preblizu in je ne razliva naokoli.

16. Ko poje, postavi skledo na tla niti predaleč niti preblizu, in ni niti brezbrižen do sklede niti preveč natančen glede nje.

17. Ko poje, sedi v tišini nekaj časa, toda ne dovoli, da bi zamudil čas za blagoslov.[7] Ko poje in blagoslovi gostitelja, ne kritizira hrane ali pričakuje drugi obrok. On pouči, vzpodbudi, navduši in razveseli to občinstvo z govorom izključno o Dhammi. Ko to naredi, se dvigne iz svojega sedeža in odide.

18. Hodi niti prehitro niti prepočasi in ne hodi kot ta, ki hoče pobegniti.

19. Obleke ne nosi niti previsoko niti prenizko na svojem telesu, niti pretesno ob telesu, niti preohlapno na svojem telesu, niti je veter ne odpihne z njegovega telesa. Prah in umazanija ne umažeta njegovega telesa.

20. Ko pride v samostan, sede na pripravljen sedež. Ko sede, si umije noge, vendar se ne ukvarja z nego svojih nog. Ko si umije noge, sede s prekrižanimi nogami, z vzravnanim hrbtom in se posveti pozornosti. Nima namena povzročati bolečino sebi, drugim ali obojim, želi samo dobrobit sebi, drugim in obojim ter dobrobit vsemu svetu.

21. Ko pride v samostan, poslušalce uči Dhammo. On niti ne laska niti graja tega poslušalstva, pouči, vzpodbudi, navduši in jih ohrabri z govorom izključno o Dhammi. Govor, ki izhaja iz njegovih ust, ima osem kvalitet: je razločen, razumljiv, melodičen, slišen, zveneč, blagoglasen, globok in glasen. Ko je njegov glas razumljiv tako daleč, kot se razteza poslušalstvo, njegovega glasu ni slišati onstran poslušalstva. Ko je ljudi poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil, se ti dvignejo iz svojih sedežev in odidejo tako, da gledajo samo vanj in v ničesar drugega.

22. Videli smo gospoda Gotamo hoditi, gospod, videli smo ga stati, videli smo ga vstopiti skozi vrata, videli smo ga sedeti v prostoru v tišini, videli smo ga jesti v prostoru, videli smo ga sedeti po jedi v tišini, videli smo ga dajati blagoslov po jedi, videli smo ga iti v samostan, videli smo ga v samostanu sedeti v tišini, videli smo ga v samostanu učiti poslušalstvo Dhammo. Takšen je gospod Gotama, takšen je in več kot takšen."

23. Ko je bilo to rečeno, se je brahman Brahmāyu dvignil iz svojega sedeža in ko si je uredil svoje zgornje oblačilo na eno rame, je iztegnil svoje roke v spoštljiv pozdrav proti Blaženemu in trikrat izrekel: "Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Čast Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Morda bomo nekoč srečali gospoda Gotamo, morda se bomo lahko pogovorili z njim."

24. Med hojo je Blaženi končno prispel do Mithilā. Tam je živel v Makhādevovem gozdičku mangov. Brahmanski gospodarji iz Mithilā so slišali: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej iz naroda Sakya, je hodil po deželi Videha s številno skupino menihov, s petsto menihi, in sedaj je prišel do Mithilā in živi v Makhādevovem gozdičku mangov. Dobra novica o gospodu Gotami se je razširila ... (kot v §3 zgoraj) ... Dobro je videti takšne arahante."

25. Brahmanski gospodarji iz Mithilā so odšli do Blaženega. Nekateri so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izmenjali z njim pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav proti njemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran.

26. Brahman Brahmāyu je slišal: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej iz naroda Sakya, je prispel v Mithilā in živi v Makhādevovem gozdičku mangov v Mithili."

In brahman Brahmāyu je odšel v Makhādevov gozdiček mangov s številnimi brahmanskimi mladeniči. Ko je prispel v mangov gozdiček je pomislil: "Ni primerno, da bi šel do asketa Gotame, ne da bi me prej napovedali." Obrnil se je na nekega brahmanskega mladeniča:

“Pridi, brahmanski mladenič, pojdi k asketu Gotami in ga vprašal v mojem imenu, če je asket Gotama brez bolezni in neprijetnosti in je zdrav, močan in biva v udobju, rekoč: ‘Gospod Gotama, brahman Brahmāyu te sprašuje, če je gospod Gotama brez bolezni ... biva v udobju,’ in reci: ‘Brahman Brahmāyu, gospod Gotama, je star, postaran, obremenjen z leti, visoke starosti in prišel do zadnje stopnje, je v svojem sto dvajsetem letu. Je mojster treh ved z njihovimi slovarji, liturgijami, fonetikami in etimologijami in zgodovinami kot peto. Je strokovnjak v filologiji in slovnici, v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža. Od vseh brahmanskih gospodarjev, ki živijo v Mithilu, so imeli brahmana Brahmāya za najodličnejšega med njimi v bogastvu, v znanju hvalnic in v starosti in slavi. On želi videti gospoda Gotamo.’”

“Da, gospod,” je brahmanski mladenič odgovoril. Odšel je k Blaženemu in izmenjal pozdrave z njim in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je stopil ob stran in predal svoje sporočilo. [Blaženi je rekel:]

“Mladenič, naj brahman Brahmāyu pride, ko mu je prikladno.”

27. Nato je brahmanski mladenič odšel k brahmanu Brahmāyu in mu rekel: “Asket Gotama je dal dovoljenje. Lahko prideš, gospod, ko ti je prikladno.”

Tako je brahman Brahmāyu odšel do Blaženega. Zbrani so ga videli prihajati v daljavi in naenkrat so naredili pot zanj kot za nekoga, ki je dobro znan in slaven. Brahman Brahmāyu je rekel zbranim: “Dovolj, gospodje, naj vsak sede na svoj sedež. Jaz bom sedel tukaj, zraven asketa Gotame.”

28. Potem je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in pogledal za dvaintridesetimi znamenji Velikega moža na telesu Blaženega. Videl je, več ali manj, vsa znamenja Velikega moža na telesu Blaženega, razen dveh. Bil je v dvomu in negotov glede dveh znamenj in ju ni mogel določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je bil zaprt v tulec in glede dolžine njegovega jezika.

29. Potem je brahman Brahmāyu nagovoril Blaženega v verzih:

> “Za dvaintrideset znamenj sem se naučil,
> da so znamenja Velikega moža –
> toda jaz ne vidim dveh od njih
> na tvojem telesu, Gotama.
> Je to, kar mora biti skrito s tkanino,
> skrito v tulcu, največji med moškimi?
> Čeprav ga svet imenuje z ženskim spolom,[8]
> je morda tvoj jezik moški?
> Morda je tvoj jezik tudi velik,
> v skladu s tem, kar so nas učili?
> Prosim, malo ga pokaži
> in tako, o prerok, ozdravi naš dvom
> za dobrobit v tem življenju
> in srečo v življenju tistih, ki še pridejo.
> In sedaj prosimo za dovoljenje, da vprašamo
> kar želimo vedeti.”

30. Blaženemu je prišlo na misel: “Ta brahman Brahmāyu vidi, več ali manj, vsa znamenja Velikega moža na meni, razen dveh. Je v dvomu in negotov je glede dveh znamenj in ju ne

more določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je zaprt v tulec in glede dolžine jezika."

Potem je Blaženi naredil takšno mojstrstvo nevsakdanjih moči, da je brahman Brahmāyu videl, da je spolni organ Blaženega zaprt v tulec. Nato je Blaženi iztegnil svoj jezik in se ponavljajoče dotaknil obeh ušesnih odprtin in obeh nosnic in pokril svoje čelo z jezikom.

31. Blaženi je izrekel te verze v odgovor brahmanu Brahmāyu:

"Dvaintrideset znamenj za katere si slišal,
da so znamenja Velikega moža –
se vsa najdejo na mojem telesu.
Tako, brahman, ne dvomi več o tem.

Kar se mora vedeti je direktno znano,
kar mora biti razvito je bilo razvito,
kar mora biti opuščeno je bilo opuščeno,
torej, brahman, jaz sem Buddha.[9]

Za dobrobit v tem življenju
in srečo v prihodnjih,
ker ti je dano dovoljenje, prosim vprašaj,
karkoli želiš izvedeti."

32. Brahman Brahmāyu je pomislil: "Dovoljenje asketa Gotame mi je bilo podeljeno. O čem naj ga vprašam: o dobrem v tem življenju ali dobrem v prihodnjih življenjih?" Potem je pomislil: "Jaz sem vešč v dobrem v tem življenju, in tudi drugi me sprašujejo o dobrem v tem življenju. Zakaj ga ne bi vprašal o dobrem v življenjih, ki pridejo?" Potem je nagovoril Blaženega v verzih:

"Kako postaneš brahman?
In kako postaneš vedež?
In kako postaneš vedež treh vednosti?
In kako postaneš učenjak?
Kako postaneš arahant?
In kako se doseže dovršenost?
Kako postaneš modrijan?
In kako se nekomu reče Buddha?"

(UČENJE BRAHMĀYU)

33. Potem je Blaženi v odgovor izrekel te verze:

"Kdor ima vednost o svojih preteklih življenjih,
vidi nebesa in stanja prikrajšanja,
in je prišel do uničenja rojstva –
modrijan, ki ve z direktno vednostjo,
ki ve, da je njegovo srce prečiščeno,
popolno osvobojen vsakršnega poželenja,
kdor je opustil smrt in rojstvo,
kdor je popoln v svetem življenju,
kdor je presegel vse –
tak se imenuje Buddha."

34. Ko je bilo to rečeno, se je brahman Brahmāyu dvignil iz svojega sedeža in ko si je uredil svojo zgornje oblačilo na eno rame, se je priklonil s svojo glavo ob nogah Blaženega in

prekril noge Blaženega s poljubi. Objel jih je z rokami in izgovarjal svoje ime: “Jaz sem brahman Brahmāyu, gospod Gotama, jaz sem brahman Brahmāyu, gospod Gotama.”

35. Ti v skupnosti so spraševali in se čudili in so rekli: “To je osupljivo, gospodje, to je neverjetno, kakšno veliko moč in veliko oblast ima asket Gotama, ker je tako dobro znan in slaven brahman Brahmāyu napravil takšen izkaz ponižnosti!”

Potem je Blaženi rekel brahmanu Brahmāyu: “Dovolj, brahman, vstani, sedi v svoj sedež, ker ima tvoje srce zaupanje vame.”

Brahman Brahmāyu se je dvignil in sedel v svoj sedež.

36. Blaženi mu je potem dal napredujoča navodila,[10] to je, govor o darovanju, govor o kreposti, govor o nebesih. Razložil je nevarnost, propad in onesnaženje v čutnosti in blagoslov odpovedovanja. Ko je vedel, da je bilo srce brahmana Brahmāya pripravljeno, sprejemajoče, brez ovir, vzneseno in samozavestno, mu je razložil učenje posebej za Buddhe: neprijetnost, njen izvor, njeno prenehanje in pot. Kot bi čista tkanina z odstranjenimi vsemi madeži enakomerno navzela barvilo, tako se je, ko je brahman Brahmāyu tam sedel, brezmadežno čista vizija Dhamme pojavila v njem: “Vse kar je predmet nastanka, je predmet prenehanja.” Brahman Brahmāyu je videl Dhammo, dosegel Dhammo, razumel Dhammo, dognal Dhammo. Prešel je onstran dvoma, odpravil zmedenost, pridobil neustrašenost in postal neodvisen od drugih v učiteljevem predpisu.

37. Potem je rekel Blaženemu: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naprej se me naj gospod Gotama zapomni kot laičnega sledilca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja. Naj se Blaženi skupaj s skupnostjo menihov strinja, da sprejme jutrišnji obrok od mene.”

Blaženi se je strinjal v tišini. Ko je vedel, da se je Blaženi strinjal, se je brahman Brahmāyu dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

38. Ko se je noč končala je brahman Brahmāyu pripravil dobro hrano raznih vrst v svojem domovanju in najavil Blaženemu: “Čas je, gospod Gotama, obrok hrane je pripravljen.”

Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel s skupnostjo menihov do domovanja brahmana Brahmāya in sedel na pripravljen sedež. Brahman Brahmāyu je z različnimi vrstami dobre hrane teden dni s svojimi rokami stregel in zadovoljeval skupnost menihov, ki jo je vodil Buddha.

39. Ob koncu tistega tedna se je Blaženi odpravil na hojo v deželo Videha. Kmalu zatem ko je odšel, je brahman Brahmāyu umrl. Številni menihi so odšli k Blaženemu in ko so se mu poklonili, so sedli ob stran in rekli: “Častiti gospod, brahman Brahmāyu je umrl. Kam je odšel? Kakšna je njegova bodoča smer?”

“Menihi, brahman Brahmāyu je bil moder, vstopil je na pot Dhamme in mi ni delal težav pri razlagi Dhamme. Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je ponovno spontano pojavil [v Čistem bivališču] in bo tam dosegel končno ugasnitev, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljeni in so se veselili besed Blaženega.

Opombe

[1] To je običajen opis učenega brahmana.
[2] Dvaintrideset znamenj, ki so našteti v §9 so predmet celotne sutte v Digha Nikāyi, DN 30, Lakkhaṇa Sutte. Tam je vsako znamenje razloženo kot *kammična* posledica določene kreposti, ki jo je izpopolnil Buddha med njegovimi predhodnimi življenji kot *bodhisatta*. To ne pomeni, da je Buddha izgledal ravno tak, kot je napisano. Ta znamenja so le simbolično opisane karakteristike Buddhe, in so rezultat kreposti iz prejšnjih življenj.
[3] Sedem zakladov glej v MN 129:34-41. Pridobitev zaklada kolesa razloži, zakaj se imenuje "Monarh, ki obrača kolo."
[4] To so zadnje strani dlani in stopal, dve rameni in trup.
[5] Pojasnjeno v Lakkhaṇa Sutti (DN 30:2.7): "Karkoli se dotakne z vrhom jezika, okusi v svojem grlu in okus se razprši povsod.
[6] To znamenje, *uṇhīsa*, je izboklina, ki je običajno vidna na podobah na vrhu glave Buddhe.
[7] Blagoslov (*anumodanā*) je kratek govor, ki sledi obroku hrane, z navodili darovalcem glede določenega aspekta Dhamme in izražanje želje, da jim bo njihova zaslužena kamma prinesla obilen sad.
[8] Palijska beseda za jezik, *jivhā*, je ženskega spola.
[9] Kar mora biti direktno spoznano (*abhiññeyya*) so Štiri plemenite resnice, kar mora biti razvito (*bhāvetabba*) je Plemenita osemčlena pot, in kar mora biti opuščeno (*pāhatabba*) so nečistosti na čelu z željami. Tukaj kontekst zahteva, da se beseda "Buddha" razume na specifičen način, kot popolno prebujeni (*sammāsambuddha*).
[10] Kot v MN 56:18.

(MN 92) Sela Sutta - Seli

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov potovali po deželi Anguttarāpa, s tisoč dvesto petdesetimi menihi, in je prišel v mesto Anguttarāpancev, z imenom Āpaṇa.

2. Asket prepletenih las Keṇiya je slišal: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je odšel naprej iz naroda Sakya, je potoval po deželi Anguttarāpana skupaj z veliko skupino menihov, s tisoč dvesto petdesetimi menihi in je prišel v Āpaṇo. Dobra novica o gospodu Gotami se je razširila: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

(DAROVANJE HRANE)

3. Potem je asket prepletenih las Keṇiya odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Blaženi ga je poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom o Dhammi. Ko ga je Blaženi poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil z govorom o Dhammi je asket prepletenih las Keṇiya rekel Blaženemu: "Naj gospod Gotama s skupaj s skupino menihov sprejme jutrišnji obrok hrane od mene."

Ko je bilo to rečeno, mu je Blaženi rekel: "Skupina menihov je številna, Keṇiya, sestavlja jo tisoč dvesto petdeset menihov in ti popolno zaupaš brahmanom."

V drugo je asket prepletenih las Keṇiya rekel Blaženemu: "Čeprav je skupina menihov velika, gospod Gotama, sestavlja jo tisoč dvesto petdeset menihov in čeprav popolno zaupam v brahmane, se naj gospod Gotama s skupino menihov strinja in sprejme jutrišnji obrok hrane od mene." V drugo mu je Blaženi rekel: "Skupina menihov je velika, Keṇiya, ... "

V tretje je asket prepletenih las Keṇiya rekel Blaženemu: " Čeprav je skupina menihov velika, gospod Gotama ... vendar naj se gospod Gotama s skupino menihov strinja in sprejme jutrišnji obrok hrane od mene." Blaženi se je strinjal v tišini.

4. Vedoč, da se je Blaženi strinjal, se je asket prepletenih las Keṇiya dvignil iz svojega sedeža in odšel do svojega domovanja, kjer je nagovoril svoje prijatelje in tovariše, svoje bližnje in daljne sorodnike: "Poslušajte me, gospodje, moji prijatelji in tovariši, moji bližnji in daljni sorodniki. Asketa Gotamo sem povabil na jutrišnji obrok hrane skupaj s skupino menihov. Opravite potrebne nakupe in priprave."

"Da, gospod," so odgovorili in nekateri so izkopali peči, nekateri pripravili drva, nekateri pomili posodo, nekateri pripravili vrče za vodo, nekateri pripravili sedeže, medtem ko je asket prepletenih las Keṇiya sam pripravil paviljon.

5. Takrat se je brahman Sela zadrževal v Āpaṇi. Bil je gospod treh Ved z njihovimi besedili, liturgijo, fonetiko, etimologijo in zgodovino kot peto. Bil je strokovnjak v filologiji in slovnici, v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža in je učil recitacije hvalnic tristo brahmanskim mladeničem.

6. Asket prepletenih las Keṇiya je imel popolno zaupanje v brahmana Selo. Brahman Sela je hodil in se sprehajal skupaj s svojimi tristo brahmanskimi mladeniči in prišel do domovanja

asketa prepletenih las Keṇiya. Tam je videl nekaj mož, ki so kopali peči, nekateri so sekali drva, nekateri umivali posodo, nekateri pripravljali vrče z vodo, nekateri pripravljali sedeže, medtem ko je asket prepletenih las Keṇiya sam pripravljal paviljon.

7. Ko je to videl, je vprašal asketa prepletenih las Keṇiya: "Se bo gospod Keṇiya poročil ali bo poročil koga? Je tu neko veliko darovanje? Ali je bil kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe povabljen z velikim spremstvom za jutrišnji obrok hrane?"

8. "Jaz se ne bom poročil ali poročil koga, gospod Sela, niti je bil kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe povabljen z velikim spremstvom za jutrišnji obrok, pač pa pripravljam veliko darovanje. Asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej od doma v brezdomstvo iz naroda Sakya, potuje po deželi Anguttarāpana s številno skupino menihov, s tisoč dvesto petdesetimi menihi in je prišel v Āpaṇo. Dobra novica o gospodu Gotami se je razširila glede tega: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v resnični vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, Buddha, blažen.' Povabil sem ga na jutrišnji obrok hrane skupaj s skupino menihov."

9. "Si rekel 'Buddha,' Keṇiya?"
"Rekel sem 'Buddha,' Sela."
"Si rekel 'Buddha,' Keṇiya?"
"Rekel sem 'Buddha,' Sela."

(ZNAMENJA VELIKEGA MOŽA)

10. Potem je brahmanu Seli prišlo na misel: "Celo na ta zvok 'Buddha' težko naletimo v tem svetu. Dvaintrideset znamenj Velikega moža je bilo omenjenih v naših himnah in Veliki mož, ki je opremljen z njimi, ima samo dve možni usodi, ne drugih. Če živi družinsko življenje postane vladar, ki obrača kolo, pravičen kralj, ki vlada z Dhammo, gospod štirih četrtin, vse zmagoviti, ki je umiril svojo deželo in ima sedem zakladov. To so: zaklad kolesa, zaklad slona, zaklad konja, zaklad dragulja, zaklad ženske, zaklad strežnika in zaklad svetovalca kot sedmi.[1] Njegovi otroci, ki jih je več kot tisoč, so pogumni in junaški, in uničujejo vojske drugih. Preko zemlje omejene z oceanom vlada brez palice, brez orožja, z Dhammo. Vendar, če gre naprej od doma v brezdomstvo, postane popoln, popolno prebujeni, ki odstre tančico v svetu."

11. "Moj dobri Keṇiya, kje gospod Gotama, dovršen, popolno prebujen, živi?"

Ko je bilo to rečeno, je asket prepletenih las Keṇiya iztegnil svojo desno roko in rekel: "Tam, kjer je ta zelena črta gozda, gospod Sela."

12. Potem je brahman Sela odšel s tristo brahmanskimi mladeniči do Blaženega. Nagovoril je brahmanske mladeniče: "Pojdite v tišini, gospodje, bodite previdni. K tem Blaženim se je težko približati, ker se sprehajajo sami, kakor levi. Ko govorim s asketom Gotamo, me ne prekinjajte in me ne motite, ampak počakajte, dokler najin pogovor ni končan."

13. Potem je brahman Sela odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in s pogledom iskal dvaintrideset znamenj Velikega moža na telesu Blaženega. Videl je, več ali manj, dvaintrideset znamenj Velikega moža na telesu Blaženega, razen dveh. Bil je v dvomu in negotov glede dveh znamenj in ju ni mogel določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je bil zaprt v tulec in glede dolžine njegovega jezika.

Blaženemu je prišlo na misel: "Ta brahman Sela vidi dvaintrideset znamenj Velikega moža na meni, razen dveh. V dvomu in negotov je glede dveh znamenj in ju ne more določiti in se odločiti o njih: glede spolnega organa, ki je zaprt v tulec in glede dolžine mojega jezika."

14. Potem je Blaženi naredil takšno mojstrstvo neobičajnih moči, da je brahman Sela videl spolni organ Blaženega, zaprtega v tulec. Nato je Blaženi iztegnil svoj jezik in se ponavljajoče dotaknil obeh ušesnih odprtin in obeh nosnic in pokril svoje čelo z jezikom.

(PREIZKUS IN POTRDITEV PREBUJENEGA)

15. Brahman Sela je pomislil: "Asket Gotama je opremljen z dvaintridesetimi znamenji Velikega moža. So popolna, ne nepopolna, vendar jaz ne vem ali je on Buddha ali ne. Od starejših brahmanov, ki govorijo v skladu s tradicijo učiteljev sem slišal, da se ti, ki so dokončani, popolno prebujeni, razkrijejo kot taki, ko se jih hvali. Kaj če hvalim asketa Gotame s primernimi verzi."

Potem je hvalil Blaženega s primernimi verzi:

16. *Sela*

"Popoln v telesu, lep,
dobro oblikovan in ljubek na izgled.
O Blaženi, zlata je tvoja barva,
in beli tvoji zobje, ti si močan.

Značilnosti so vidne, tako posamezne, kot vse,
ki razlikujejo človeka, kot dobro rojenega.
Tu na telesu tvojem so vsa znamenja,
ki kažejo na Velikega moža.

S čistimi očmi in sijočo zunanjostjo,
veličasten, vzravnan kot plamen,
med temi telesi asketov
siješ kot sijoče sonce.

Menih, tako ljubek na pogled,
s kožo zlatega sijaja –
z lepoto tako redko, zakaj bi ti
bil zadovoljen z življenjem asketa?

Ti zaslužiš biti kralj, gospodar kočijažev,
monarh, ki zažene kolo,
zmagovalec vseh štirih četrtin
in gospodar Indije.

Z bojevniki in velikimi princi,
ki so vsi vdani službi tebi,
o Gotama, ti bi moral vladati,
kot vladar ljudi, kralj nad vsemi kralji."

17. *Buddha*

"Jaz sem že kralj, o Sela,"
je odgovoril Blaženi.
"Jaz sem najvišji kralj Dhamme,
z Dhammo jaz vrtim kolo,
kolo, ki ga nihče ne more ustaviti."

18. *Sela*

"Trdiš, da si popolno prebujen,"
je rekel brahman Sela,

"Praviš, o Gotama,
'jaz sem najvišji kralj Dhamme,
z Dhammo jaz vrtim kolo.'

Kdo je tvoj general, ta učenec,
ki sledi na gospodov lasten način?
Kdo je tisti, ki ti pomaga vrteti
kolo, ki si ga zagnal v vrtenje?"

19. *Buddha*

"Kolo, ki sem ga zagnal v vrtenje,"
je odgovoril Blaženi,
"to isto najvišje kolo Dhamme
mi Sāriputta, sin Tathāgate,
pomaga vrteti dalje.

Kar mora biti spoznano, direktno je spoznano,
kar mora biti razvito je bilo razvito,
kar mora biti opuščeno je bilo opuščeno,
torej, brahman, jaz sem Buddha.

Zato odstrani svoje dvome glede mene
in naj odločnost stopi na njihovo mesto,
ker je vedno težko pridobiti
pogled prebujenih.

Jaz sem tisti, katerega prisotnost v svetu
zelo redko sreča se,
jaz sem popolno prebujeni,
jaz, o brahman, najvišji sem zdravnik.

Jaz sem sveti, ni enakega,
ki uničil vse je mrgoleče horde Māre.
Ker sem premagal vse sovražnike,
veselim se brez strahu."

20. *Sela*

"O gospodje, slišite to, poslušajte kaj govori,
človek vizije, zdravnik,
mogočni junak, ki rjove
kakor lev v gozdu.

Kdo, čeprav izobčen po rojstvu,
bi mu ne verjel, ko je videl,
da je sveti brez primere,
ki uničil vse je mrgoleče horde Māre?

Sedaj, naj mi sledi kdor hoče
in kdor noče naj odide.
Jaz bom šel med menihe pod njegovim vodstvom,
tem človekom vzvišene modrosti."

21. *Učenci*

"Če, o gospod, sedaj odobriš
to učenje prebujenega,
bomo tudi mi šli v meništvo pod njegovim vodstvom,
tem človekom vzvišene modrosti."

22. *Sela*

"Tukaj je tristo brahmanov,
ki z dvignjenimi rokami prosijo:
'Naj živimo sveto življenje
pod tvojim vodstvom, o Blaženi.'"

23. *Buddha*

"Sveto življenje je dobro razglašeno,
o Sela," je rekel Blaženi,
"da se vidi tu in ne kasneje.
Ta, ki vadi z marljivostjo,
bo plodno imel meniško pot."

24. Potem sta brahman Sela in njegova skupnost prejela meniško sprejetost pod Blaženim in prejela popolno sprejetost.

25. Ko se je končala noč, je asket prepletenih las Keṇiya imel v svojem domovanju pripravljeno dobro hrano različnih vrst in je najavil Blaženemu: "Čas je, gospod Gotama, obrok hrane je pripravljen." Ko se je začelo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel s skupino menihov do domovanja asketa prepletenih las Keṇiya in sedel na pripravljen sedež. S svojimi lastnimi rokami je asket prepletenih las Keṇiya postregel in zadovoljil z različnimi vrstami dobre hrane skupino menihov, ki jo je vodil Buddha. Ko je Blaženi pojedel in odmaknil svoje roke od sklede, je asket prepletenih las Keṇiya zavzel nižji sedež in sedel ob stran. Blaženi mu je dal svoj blagoslov s temi verzi:

26. "Zgorela darovanja so veličastnost ognja,
Sāvitri veličastnost vedskih hvalnic,
veličastnost človeških bitij, kralj,
veličastnost tekočih rek je morje,
luna veličastnost zvezd,
sonce veličastnost vsega, kar se sveti,
odlika veličastnost vseh prizadevajočih,
Sangha veličastnost darujočih."

Ko je Blaženi dal svoj blagoslov s temi verzi, se je dvignil iz svojega sedeža in odšel.

27. Ne dolgo za tem njihovem popolnem sprejetju, ko so živeli v osami, samotni, vztrajni, vneti in odločni, je častiti Sela in njegova skupnost s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo. Direktno so vedeli: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje." In častiti Sela skupaj z njegovo skupino so postali arahanti.

28. 'Potem je častiti Sela skupaj z njegovo skupino odšel do Blaženega. Ko si je uredil svoje zgornje oblačilo na eno rame je iztegnil svoje roke v ponižen pozdrav proti Blaženemu in ga nagovoril s temi verzi:

“Osem dni minilo je, vsevidni,
kar odšli smo po zatočišče k tebi.
V teh sedmih nočeh, o Blaženi,
smo obvladali učenje tvoje.

Ti si Buddha, ti si učitelj,
ti si modrijan, zmagovalec Māre.
Ko si odrezal vsa zla nagnjenja,
si prečkal in vodil človeštvo preko.

Ti si nadvladal predpostavke vse,
ti odstranil vplive vse.
Ti si lev, brez predpostavk,
ti si opustil strah in grozo.

Tukaj stoji tristo menihov
z rokami v znak občudovanja.
Junak, iztegni noge,
in naj ti plemeniti slavijo učitelja.”

Opombe

---

[1] Sedmi zaklad se obravnava v MN 129:34-41. Pridobitev zaklada kolesa razloži, zakaj se imenuje “Monarh, ki obrača kolo.”

(MN 93) Assalāyana Sutta - Mladeniču Assalāyanu

1.Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

(ČISTOST KAST)

2. Ob tem času se je zaradi poslov ali česa drugega, petsto brahmanov iz različnih provinc zadrževalo v Sāvatthīju. Ti brahmani so si mislili: “Asket Gotama zagovarja čistost za vse štiri kaste.[1] Kdo je sposoben razpravljati z njim o tej trditvi?”

3. Ob tej priložnosti se je v Sāvatthīju zadrževal brahmanski učenjak po imenu Assalāyana. Mlad, s pobrito glavo, star šestnajst let, je bil mojster treh Ved z njihovimi besedili, liturgijo, fonetiko, etimologijo in zgodovino kot peto. Bil je strokovnjak v filologiji in slovnici, v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža. Brahmani so pomislili: “Tu v Sāvatthīju je mladi brahmanski učenjak z imenom Assalāyana. Mlad ... popolno podkovan v naravni filozofiji in v znamenjih Velikega moža. On bo sposoben razpravljati z asketom Gotamo o tej trditvi.”

4. Tako so brahmani odšli k brahmanskemu učenjaku Assalāyanu in mu rekli: “Gospod Assalāyana, asket Gotama zagovarja čistost za vse štiri kaste. Naj gospod Assalāyana gre in oporeka asketu Gotami to trditev.”

Ko je bilo to rečeno, je brahmanski učenjak Assalāyana odgovoril: “Gospodje, asket Gotama je ta, ki govori Dhammo. S temi, ki govorijo Dhammo, je težko razpravljati. Z asketom Gotamo nisem sposoben razpravljati o tej trditvi.”

Drugič so mu brahmani rekli: "Gospod Assalāyana, asket Gotama zagovarja čistost za vse štiri kaste. Naj gospod Assalāyana gre in oporeka asketu Gotami to trditev. Ker, gospod Assalāyana je zaključil urjenje za popotnika."

Drugič je brahmanski učenjak Assalāyana odgovoril: “Gospodje, asket Gotama je ta, ki govori Dhammo. S temi, ki govorijo Dhammo, je težko razpravljati. Z asketom Gotamo nisem sposoben razpravljati o tej trditvi.”

Tretjič so mu brahmani rekli: "Gospod Assalāyana, ta asket Gotama zagovarja čistost za vse štiri kaste. Naj gospod Assalāyana gre in oporeka asketu Gotami to trditev. Ker, gospod Assalāyana je zaključil urjenje za popotnika. Naj gospod Assalāyana ne bo premagan, ne da bi se niti boril.”

Ko je bilo to rečeno, jim je brahmanski učenjak Assalāyana odgovoril: “Sigurno, gospodje, nisem vas zadovoljil, ko sem rekel: ‘Asket Gotama je ta, ki govori Dhammo.’ S temi, ki govorijo Dhammo, je težko razpravljati. Z asketom Gotamo nisem sposoben razpravljati o tej trditvi. Pa vendar, gospodje, na vaš ukaz bom šel.”

5. Brahmanski učenjak Assalāyana je odšel z velikim številom brahmanov do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljudnosten in družaben pogovor končan je sedel na stran in rekel Blaženemu: “Gospod Gotama, brahmani govorijo: ‘Brahmani so najvišja kasta, ostale kaste so manjvredne. Brahmani so kasta najsvetlejše polti, vse druge kaste so temnejše. Samo brahmani so očiščeni, ne pa nebrahmani. Samo brahmani so sinovi Brahme, potomci Brahme, rojeni iz njegovih ust, rojeni iz Brahme, ustvarjeni iz Brahme, dediči Brahme.’ Kaj pravi gospod Gotama o tem?”

“Assalāyana, za brahmanske ženske se vidi, da imajo menstruacijo, postanejo noseče, rodijo in dojijo. In čeprav so ti brahmani rojeni iz trebuha, pravijo: ‘Brahmani so najvišja kasta ...

samo brahmani so sinovi Brahme, potomci Brahme, rojeni iz njegovih ust, rojeni iz Brahme, ustvarjeni iz Brahme, dediči Brahme.'"

(DVE KASTI)

6. "Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme.'"

"Kaj misliš, Assalāyana? Si slišal, da v Yoni in Kambodži in v drugih tujih deželah obstajajo le dve kasti, gospodarji in sužnji in da gospodarji postanejo sužnji in sužnji postanejo gospodarji?"

"Tako sem slišal, gospod."

"Potem, z močjo česa [argumenta] ali s podporo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru pravijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme'?"

(DOBRA IN SLABA DEJANJA)

7. "Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme.'"

"Kaj misliš, Assalāyana?[2] Recimo, da bi kšatrija ubijal živa bitja, jemal kar mu ni dano, se neprimerno obnašal v spolnosti, lažnivo, zlonamerno, ostro govoril, opravljal, bil pohlepen, ima zloben um in napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bi [verjetno] ponovno pojavil v stanje bede, na slabo mesto, v nižji svet, v pekel – in ne kot brahman? Recimo da bi vaišja... šudra ubijal živa bitja ... in imel napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bi [verjetno] ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu – in ne kot brahman?"

"Ne, gospod Gotama. Čeprav je kšatrija ali brahman ali vaišja ali šudra – ta iz vseh štirih kast, ki bi ubil živa bitja ... in imel napačen pogled, se bi ob razpadu telesa, po smrti, [verjetno] ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu."

"Potem, z močjo česa [argumenta] ali s pomočjo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru rečejo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme'?"

8. "Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme.'"

"Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da se brahman vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, neprimernega obnašanja v spolnosti, lažnivega, zlonamernega, ostrega govora, opravljanja, in ni pohlepen, ima um brez zlobe in ima pravilen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se bo [verjetno] ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu – in ne kot kšatrija ali vaišja ali šudra?"

"Ne, gospod Gotama. Tako kšatrija, brahman, vaišja ali šudra – ta iz vseh štirih kast, ki se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilni pogled, se bo ob razpadu telesa, po smrti, [verjetno] ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu."

"Potem, z močjo česa [argumenta] ali s podporo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru pravijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme'?"

(DOBROHOTNOST)

9. "Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: 'Brahmani so najvišja kasta ... dediči Brahme.'"

“Kaj misliš, Assalāyana? Je samo brahman sposoben razvijati srce dobrohotnosti do te pokrajine, brez sovraštva in brez zlobnosti, in ne kšatrija ali vaišja ali šudra?”

“Ne, gospod Gotama. Tako kšatrija, brahman, vaišja ali šudra – ti iz vseh štirih kast so sposobni razvijanja srca dobrohotnosti do te pokrajine, brez sovraštva in brez zlobnosti.”

“Potem, z močjo česa [argumenta] ali s podporo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru pravijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme’?”

(SAMOOČIŠČENJE)

10. “Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme.’”

“Kaj misliš, Assalāyana? Je samo brahman sposoben vzeti kopalno krtačo in milo, iti do reke in iz sebe sprati prah in umazanijo, in ne kšatrija ali vaišja ali šudra?”

“Ne, gospod Gotama. Tako kšatrija, brahman, vaišja ali šudra – ti iz vseh štirih kast so sposobni vzeti kopalno krtačo in milo, iti do reke in iz sebe sprati prah in umazanijo.”

“Potem, z močjo česa [argumenta] ali s podporo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru pravijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme’?”

(OGENJ)

11. “Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme.’”

“Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da posvečeni kšatrijski kralj zbere tu sto mož različnega porekla in jim reče: ‘Gospodje, naj ti, ki so bili rojeni v rodu kšatrij ali v brahmanskem ali v kraljevskem rodu, vzamejo pet paličic lesa sāle, lesa salale, sandalovega lesa ali padumakovega lesa in prižgejo ogenj in naredijo toploto. In naj prav tako vsak, ki je bil rojen v rodu izobčencev, v rodu lovcev, v rodu pletilcev vrbja, v rodu kolarjev ali v rodu smetarjev, vzame pet paličic narejenih iz lesa korita za pse ali za prašiče, iz smetnjaka ali iz lesa ricinusa in jih prižge in napravi toploto.’

Kaj misliš, Assalāyana? Ko je ogenj prižgan in narejena toplota s strani nekoga iz prve skupine, bo imel ta ogenj plamen, barvo in sevanje in ali bi bilo mogoče, da bi ga uporabili za to, za kar se uporablja ogenj, medtem ko bi ogenj, ki ga prižge in naredi toploto nekdo iz druge skupine, ne imel plamena, barve in ne sevanja in ga ne bi mogli uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj?”

“Ne, gospod Gotama. Ko nekdo iz prve skupine prižge ogenj in se naredi toplota, bo ta ogenj imel plamen, barvo in sevanje in ga bo mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj. In ko nekdo iz druge skupine prižge ogenj in naredi toploto, bo tudi ta ogenj imel plamen, barvo in sevanje in ga bo mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj. Vsak ogenj ima plamen, barvo in sevanje in vsak ogenj je mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj.”

“Potem, z močjo česa [argumenta] ali s podporo česa [avtoritete] brahmani v tem primeru pravijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme’?”

(MEŠANE ZVEZE)

12. “Čeprav to pravi gospod Gotama, brahmani še vedno mislijo: ‘Brahmani so najvišja kasta … dediči Brahme.’”

“Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da bi mladec kšatrij živel z brahmanskim dekletom in bi se iz njune zveze rodil sin. Naj bi se sin, rojen iz mladca kšatrij in brahmanskega dekleta, štel za kšatrija po očetu ali brahmana po materi?”

“On se lahko šteje za oboje, gospod Gotama.”

13. “Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da bi mlad brahman živel z dekletom kšatrij in bi se iz njune zveze rodil sin. Ali naj bi se sin, rojen iz brahmanskega mladeniča in dekleta plemenitih, šteje za kšatrija po materi ali brahmana po očetu?”

“On se lahko šteje za oboje, gospod Gotama.”

14. “Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da bi se kobila parila s samcem osla in bi se kot rezultat rodilo žrebe. Ali se naj bi žrebe štelo za konja po materi ali za osla po svojem očetu?”

“To je mula, gospod Gotama, ker ne spada v nobeni od obeh vrst. V tem zadnjem primeru vidim razliko, vendar ne vidim razlike v nobenem od prejšnjih primerov.”

15. “Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da sta dva brahmanska mladeniča, ki sta brata, rojena od iste matere, in je eden marljiv in inteligenten, in drugi niti marljiv niti inteligenten. Katerega od obeh bi brahmani najprej nahranili na pogrebni pogostitvi ali pri obredni daritvi ali pri žrtveni gostiji ali pri pojedini za goste?”

“Ob takih priložnostih, bi brahmani najprej nahranili tistega, ki je marljiv in inteligenten, gospod Gotama. Kako bi to, kar je dano temu, ki ni niti priden niti marljiv, prineslo dober plod?”

16. “Kaj misliš, Assalāyana? Recimo, da sta dva mlada brahmana, ki sta brata, rojena od iste matere, in je eden marljiv in inteligenten, vendar nemoralen in slabega karakterja, in eden niti marljiv niti inteligenten, vendar kreposten in dobrega karakterja. Katerega od njih bi brahmani najprej nahranili na pogrebni pogostitvi ali pri obredni daritvi ali pri žrtveni gostiji ali pri pojedini za goste?”

“Ob takih priložnostih, bi brahmani najprej nahranili tistega, ki je kreposten in dobrega karakterja, gospod Gotama. Kako bi to, kar je dano temu, ki je nemoralen in slabega karakterja, prineslo dober plod?”

17. “Prvič, Assalāyana, zavzel si svoje stališče o rojstvu, potem si zavzel svoje stališče o učenju iz svetih tekstov in potem si prišel do tega, da zavzameš stališče na pravi osnovi, da je očiščenje za vse štiri kaste, kakor sem ga jaz opisal.”

Ko je bilo to rečeno, je brahmanski učenjak Assalāyana obsedel tih in pretresen, povešenih ramen in spuščene glave, bil je slabe volje in brez odziva. Ko ga je videl takega, mu je Blaženi rekel:

(DEVALA SKRIVNOSTNI)

18. "Nekoč, Assalāyana, ko se je sedem brahmanskih vedežev skupaj posvetovalo v kolibah iz listavcev v gozdu, se je v njih pojavil ta škodljiv pogled: 'Brahmani so najboljša kasta ... so dediči Brahme.' To je slišal vedež Devala Skrivnostni. Uredil si je svoje lase in brado, se oblekel v rumena oblačila, obul močne sandale, vzel zlato palico in se pojavil na dvorišču sedmih brahmanskih vedežev. Ko je hodil gor in dol po dvorišču sedmih brahmanskih vedežev, je vedež Devala Skrivnostni govoril: "Kam so izginili ti spoštovanja vredni brahmanski vedeži? Kam so izginili ti spoštovanja vredni brahmanski vedeži?" Sedem brahmanskih vedežev je pomislilo: 'Kdo hodi gor in dol po dvorišču sedmih brahmanskih vedežev in kot vaški tepec glasno govori: "Kam so izginili ti spoštovanja vredni brahmanski vedeži? Kam so izginili ti spoštovanja vredni brahmanski vedeži?" Dajmo ga prekleti!' Sedem brahmanskih vedežev je preklelo vedeža Devalo Skrivnostnega: 'Bodi mrtev, ničvrednež! Bodi mrtev, ničvrednež!' Toda, bolj ko so ga sedmi brahmanski vedeži preklinjali, bolj lep, čudovit in postaven je postajal vedež Devala. Sedem brahmanskih vedežev je pomislilo: 'Naše asketstvo je zaman, naše sveto življenje je brezplodno. Ko smo

prej kogarkoli prekleli: "Bodi mrtev, ničvrednež! Bodi mrtev, ničvrednež!" je on vedno umrl, vendar bolj ko preklinjamo tega, bolj lep, čudovit in postaven postaja.'

'Gospodje, vaš asketizem ni zaman in vaše sveto življenje ni brezplodno. Gospodje, znebite se vendar vašega sovraštva do mene.'

'Mi opuščamo naše sovraštvo do tebe, gospod. Kdo si?'

'Ste slišali za vedeža Devalo Skrivnostnega, gospodje?' - 'Da, gospod.' - 'Jaz sem ta.'

Potem je sedem brahmanskih vedežev šlo do vedeža Devale Skrivnostnega in se mu poklonilo. Ta jim je rekel: 'Slišal sem, da ko je sedem brahmanskih vedežev prebivalo v kolibah iz listavcev, se je v njih pojavil ta škodljivi pogled: "Brahmani so najboljša kasta ... dediči Brahme."' - 'Tako je, gospod.'

(ČISTOST SPOČETJA)

'Toda, gospodje, ali veste, če je mati, ki vas je rodila, šla le z brahmanom in nikoli z nebrahmanom?' - 'Ne, gospod. '

'Toda, gospodje, ali veste, če je vaše matere mati in njih sedem generacij nazaj, šla samo z brahmani in nikoli z nebrahmani?' - 'Ne, gospod.'

'Toda, gospodje, ali veste, če je oče, ki vas je zaplodil, šel samo z brahmansko žensko in nikoli z nebrahmansko žensko?' - 'Ne, gospod.'

'Toda, gospodje, ali veste, če je oče vašega očeta in njih sedem generacij nazaj, šel samo z brahmansko žensko in nikoli z nebrahmansko žensko?' - 'Ne, gospod.'

'Toda, gospodje, ali veste, kako se zgodi sestop embrija?'

'Gospod, mi vemo, kako se zgodi sestop embrija. Gre za združitev matere in očeta, in mati je plodna in *gandhabba* je prisotna. Tako se dogodi sestop embrija skozi združitev teh treh stvari.'[3]

'Potem, gospodje, ali veste zagotovo, če je *gandhabba* kšatrija ali brahman ali vaišja ali šudra?'

'Gospod, mi ne vemo zagotovo če je *gandhabba* kšatrija ali brahman ali vaišja ali šudra.'

'Ker je to tako, gospodje, potem kaj ste?'

'Ker je to tako, gospod, mi ne vemo, kaj smo.'

Sedaj, Assalāyana, celo teh sedem brahmanskih vedežev, ko so bili izprašani in navzkrižno zaslišani od vedeža Devale Skrivnostnega o njihovi lastni trditvi o rojstvu, je bilo to nesposobno podpreti. Ampak kako bi ga ti, ki sem te izprašal in navzkrižno zasliševal o tvoji obrambi rojstva, bil sposoben podpreti. Ti, ki se zanašaš na učenja učiteljev, nisi [niti primeren biti] njihov pomočnik, Puṇṇa."[4]

19. Ko je bilo to rečeno je brahmanski učenjak Assalāyana rekel Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo obrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držali svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Saṅghi. Od danes, naj se me gospod Gotama zapomni kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče do konca življenja."

Opombe

[1] Argument v korist te teze je predstavljen v MN 90:10 -12.
[2] Argument v točkah 7-8 je v bistvu identičen s tistim v MN 84.
[3] Kot v MN 38:26. Upoštevaj, da dialog spodaj uvaja pomen *gandhabbe* kot umrlega bitja, ki se bo prerodilo. Gandghabba spada v nižji svet božanstev.
[4] Puṇṇa je bilo ime služabnika sedmih vedežev, ki jim je kuhal in stregel jedi.

(MN 94) Ghoṭamukha Sutta - Ghoṭamukhi

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti Udena živel pri Varanasiju, v mangovem gozdičku Khemiya.

2. Takrat je brahman Ghoṭamukha prispel v Varanasi zaradi tega ali onega posla. Ko je hodil in se sprehajal, je prišel do mangovega gozdička Khemiya. Prav takrat je častiti Udena hodil gor in dol na odprtem. Brahman Ghoṭamukha je odšel do častitega Udena in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je med hojo gor in dol s častitim Udenom rekel: "Ugleden asket, ne obstaja življenje popotnika, ki je v skladu z Dhammo. Tako se mi zdaj zdi, in to je morda zato, ker nisem videl takšnih častitih kot si ti ali [ker nisem videl] Dhamme tukaj."

3. Ko je bilo to rečeno, je častiti Udena končal s hojo in odšel v svoje bivališče, kjer je sedel na pripravljen sedež. In tudi Ghoṭamukha je končal s hojo in odšel v bivališče, kjer je stopil ob stran. Častiti Udena mu je rekel: "Tam so sedeži, brahman, sedi, če želiš."

"Mi nismo sedli, ker smo čakali na gospoda Udena [da spregovori]. Kako bi si lahko nekdo kot sem jaz, drznil sesti na sedež, ne da bi bil prej povabljen, da to naredim?"

4. Potem se je brahman Ghoṭamukha usedel na nizki sedež, sedel ob stran in rekel častitemu Udeni: "Ugleden asket, ne obstaja življenje popotnikov, ki je v skladu z Dhammo. Tako se mi zdi, in to je morda zato, ker nisem videl takšnih častitih kot si ti ali [ker nisem videl] Dhamme tukaj."

"Brahman, če misliš, da bi se moral strinjati s katerokoli mojo izjavo, potem se z njo strinjaj. Če misliš, da bi moral katerikoli moji izjavi nasprotovati, potem ji nasprotuj. In če ne razumeš pomena katerekoli moje izjave, me prosi, da ti jo pojasnim: 'Kako je to, gospod Udena? Kakšen je pomen tega?' Na takšen način razpravljajva o tej zadevi."

"Gospod Udena, če mislim, da se je treba s katerokoli izjavo gospoda Udena strinjati, se bom strinjal z njo. Če mislim, da je treba katerikoli njegovi izjavi nasprotovati, ji bom nasprotoval. In če ne bom razumel pomena katerekoli izjave gospoda Udena, bom vprašal gospoda Udena, da jo pojasni: 'Kako je to gospod Udena? Kakšen je pomen tega?' Na takšen način razpravljajva o tej zadevi."

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

5. "Brahman, obstajajo štiri vrste posameznikov, ki jih najdeš na svetu. Katere štiri?" Določena vrsta posameznika povzroča neprijetnost samemu sebi in sledi praksi mučenja samega sebe. Druga vrsta povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih. Tretja vrsta povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in tudi povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih. Četrta vrsta ne povzroča neprijetnost sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnost drugim ali sledi praksi mučenja drugih. Ker tak ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti. Kateri od teh štirih vrst posameznikov zadovolji tvoje srce?"

"Prve tri ne zadovoljijo mojega srca, častiti gospod, vendar zadnja zadovolji moje srce."

6. "Brahman, zakaj prve tri vrste posameznikov ne zadovoljijo tvojega srca?"

"Častiti gospod, obstaja posameznik, ki povzroča neprijetnost samemu sebi in sledi praksi mučenja samega sebe. Povzroča si neprijetnost in muči samega sebe, čeprav si želi užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Obstaja posameznik, ki

povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih, povzroča neprijetnost in muči druge, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Obstaja posameznik, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe, in prav tako povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih, povzroča neprijetnost in muči sebe in druge, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika ne zadovolji mojega srca. Toda posameznik, ki ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi mučenja drugih, ker ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen. Biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti – on ne povzroča neprijetnosti in mučenja niti sebi ali drugim, ki si želijo užitek in odmik od bolečin. Ta vrsta posameznika zadovolji moje srce.”“Gospod Udena, obstaja posameznik, ki ne muči sebe ali sledi praksi mučenja sebe in ne muči drugih ali sledi praksi mučenja drugih. Ker ne muči niti sebe niti drugih, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva v doživljanju blaženosti, in sam postane sveti – on ne muči in ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, tem, ki si želijo prijetnost in odmik od bolečine. Zato ta vrsta posameznika zadovolji moje srce.”

7. “Brahman, obstajata dve skupini. Kateri dve? Ena skupina ima želje po draguljih in uhanih in išče ženske in otroke, moške in ženske sužnje, zemljišča in posesti, zlato in denar. Druga skupina si ne želi draguljev in uhanov, ampak so opustili ženske in otroke, moške in ženske sužnje, zemljišča in posesti, zlato in denar, in so odšli naprej od doma v brezdomstvo. Obstaja vrsta posameznika, ki ne muči sebe ali sledi praksi mučenja sebe in ne muči drugih ali sledi praksi mučenja drugih. Ker ne muči niti sebe niti drugih, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko sam postane sveti. V kateri od teh dveh skupin običajno vidiš tega posameznika, brahman – v skupini, ki hrepeni po draguljih in uhanih in išče žene in otroke, moške in ženske sužnje, zemljišča in posesti, zlato in denar, ali v skupini, ki ne hrepeni po draguljih in uhanih, ampak so opustili ženske in otroke ... so odšli naprej od doma v brezdomstvo?”

“Jaz običajno vidim to vrsto posameznika, gospod Udena, v skupini, ki ne hrepeni po draguljih in uhanih, ampak so opustili ženske in otroke ... so odšli naprej od doma v brezdomstvo.”

8. “Prav sedaj, brahman, smo te razumeli, da praviš: ‘Ugleden asket, ne obstaja življenje popotnika, ki je v skladu z Dhammo: tako se mi zdi, in to je morda zato, ker nisem videl takšnih častitih kot si ti ali [ker nisem videl] Dhamme tukaj.’“

“Seveda, gospod Udena, te besede sem izrekel, da bi se nekaj naučil. Obstaja popotnikovo življenje, ki je v skladu z Dhammo. Tako se mi to zdi, in naj se me gospod Udena zapomni [da sem govoril] tako. Bilo bi dobro, če bi mi iz milosti gospod Udena natančno pojasnil te štiri vrste posameznikov, ki jih je na kratko omenil.”

9. “Potem, brahman, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal.” - “Da, gospod,” je odgovoril brahman Ghoṭamukha. Častiti Udena je rekel:

10. (1) “Brahman, katera vrsta posameznika **povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe**? Določen posameznik hodi nag, zavrača običaje, si liže svoje roke, ne pride, ko se ga vabi, se ne ustavi, ko se ga prosi. Ne sprejme prinesene hrane ali hrane posebej pripravljene zanj ali povabila nanjo. Ne sprejme ničesar iz lonca, iz sklede, preko praga, preko palice, preko posode z ročajem, od dveh, ki se hranita skupaj, od noseče ženske, od doječe ženske, od ženske med moškimi, od tam kjer se reklamira razdeljevanje hrane, od tam kjer čaka pes, od tam kjer brenčijo muhe. Ne sprejeme rib ali mesa, ne pije žganja, vina ali fermentiranih zvarkov. Hrani se pri eni hiši z enim grižljajem. Hrani se pri dveh hišah z dvema grižljajema ... hrani se pri sedmih hišah s sedmimi grižljaji. Živi od ene

skodelice hrane na dan, od dveh skodelic hrane na dan ... od sedmih skodelic hrane na dan. Hrani se enkrat na dan, enkrat na dva dni ... enkrat na vsakih sedem dni, in tako do enkrat na štirinajst dni. Biva v praksi hranjenja v določenih intervalih. Je jedec zelenjave ali prosa ali divjega riža ali obrezkov kože ali mahu ali riževih otrobov ali riževih odpadkov ali sezamove moke ali trave ali kravjekov. Živi od gozdnih korenin in sadežev, se hrani z odpadlimi sadeži. Oblači se v konopljo, v mešano konopljino tkanino, v mrtvaške prte, v odpadne krpe, v drevesno lubje, v antilopje kože, v trakove antilopje kože, v tkanino iz trave kusa, v tkanino iz lubja, v tkanino iz lesnih ostružkov, v volno iz las, v živalsko volno, v sovja peresa. Puli si lase in brado, sledi praksi puljenja las in brade. Neprestano stoji, zavrača sedenje. Neprestano čepi in je predan vzdrževanju čepečega položaja. Uporablja blazino s trni. Blazino iz trnov napravi za svoje ležišče. Biva v sledenju prakse kopanja v vodi trikrat dnevno, vključno zvečer. Tako na različne načine biva v sledenju prakse mučenja in trpinčenja telesa. To je vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe.

11. (2) Katera vrsta posameznika, brahman, **povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih**? Določen posameznik je klavec ovc, klavec prašičev, ptičar, postavljalec pasti za divje zveri, lovec, ribič, tat, rabelj, ječar ali ta, ki sledi kateremkoli drugem takšnem krvavemu poklicu. To se imenuje vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

12. (3) Katera vrsta posameznika, brahman, **povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in prav tako povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih**? Nekdo je maziljeni kšatrijski kralj ali premožen brahman. Ko je na vzhodu mesta zgradil nov tempelj za žrtvovanje in si obril lase in brado, se oblekel v grobo kožo in naoljil svoje telo s prečiščenim maslom in oljem, se popraskal po hrbtu z jelenjim rogom, vstopi v tempelj za žrtvovanje skupaj s svojo glavno kraljico in svojim brahmanskim velikim duhovnikom. Tam leže na gola tla, nastlana s travo. Kralj živi od mleka v prvem sesku krave s teličkom iste barve, medtem ko glavna kraljica živi od mleka v drugem sesku in brahmanski veliki duhovnik živi od mleka v tretjem sesku. Mleko v četrtem sesku vrže v ogenj, in teliček živi od tega, kar je ostalo. On reče: 'Naj bo toliko bikov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko volov zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko telic zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko koz zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko ovc zaklanih za žrtvovanje, naj bo toliko dreves posekanih za žrtvene kole, naj bo toliko trave pokošene za žrtvovanje trave.' In potem njegovi sužnji, glasniki in služabniki to pripravijo, jokajo s solznimi obrazi, vzpodbujeni z grožnjami kaznovanja in s strahom. To je vrsta posameznika, ki povzroča neprijetnost sebi in sledi praksi mučenja sebe in povzroča neprijetnost drugim in sledi praksi mučenja drugih.

13. (4) Katera vrsta posameznika, brahman, **ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim** – ker ne povzroča neprijetnosti niti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva z doživljanjem blaženosti, ko je sam postal sveti.

14. Brahman, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

(HOJA NAPREJ)

15. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme, pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

16. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega, kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega, kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

17. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

18. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in

neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

19. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in molči.

20. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

(PET OVIR)

21. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

(ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

22. Ko je tako opustil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

23. Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja.

24. Ko izgine zadovoljstvo, vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’

25. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

(TRI VEDNOSTI)

26. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **spominu na pretekla življenja**. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: ‘Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega

naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

27. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in so ponovno rojena, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno rodila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so z zlomom telesa, po smrti, ponovno rojena v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in so ponovno rojena, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji.

28. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **vednosti o uničenju vplivov**. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.' On razume kot v resnici je: 'To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

(OSVOBODITEV)

29. Ko tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno. Duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje bitnosti.'

30. To, brahman, je posameznik, ki ne povzroča neprijetnosti sebi ali sledi praksi mučenja sebe in ne povzroča neprijetnosti drugim ali sledi praksi povzročanja neprijetnosti drugim – ta, ker ne povzroča neprijetnosti sebi niti drugim, je tukaj in sedaj brez lakote, ugasnjen in ohlajen in biva v doživljanju blaženosti, ko je sam postal sveti."

31. Ko je bilo to rečeno, je brahman Ghoṭamukha rekel častitemu Udeni: "Veličastno, gospod Udena! Veličastno, gospod Udena! Gospod Udena je napravil Dhammo jasno na mnogo načinov, tako, kot da bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem h gospodu Udeni po zatočišče in k Dhammi in Sanghi menihov. Od danes dalje se me lahko gospod Udena zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

32. "Ne pojdi k meni po zatočišče, brahman. Pojdi po zatočišče k temu istemu Blaženemu, h kateremu sem jaz šel po zatočišče."

"Kje sedaj živi ta gospod Gotama, popoln in popolno prebujeni, gospod Udena?"

"Ta Blaženi, popoln in popolno prebujeni je dosegel končno ugasnitev, brahman."

"Če bi slišali, da je ta gospod Gotama deset yodžan daleč, bi šli deset yodžan daleč z namenom, da vidimo tega gospoda Gotamo, popolnega in popolno prebujenega. Če bi slišali,

da je ta gospod Gotama dvajset yodžan daleč ... trideset yodžan ... štirideset yodžan ... petdeset yodžan ... sto yodžan daleč, bi šli sto yodžan z namenom, da vidimo tega gospoda Gotama, popolnega in popolno prebujenega. Vendar ker je ta gospod Gotama dospel do končne ugasnitve, gremo k temu gospodu Gotami po zatočišče in k Dhammi in k Sanghi menihov. Od danes se me naj gospod Udena zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel po zatočišče do konca življenja.

(DARILO)

33. "Sedaj, gospod Udena, kralj Anga mi daje redno darilo. Naj dam gospodu Udeni en del od tega rednega darila."

"Kakšno vrsto rednega darila ti daje kralj Anga, brahman?"

"Petsto kahāpaṇov, gospod Udena."

"Nam ni dovoljeno sprejemati zlata in denarja, brahman."

"Če ni dovoljeno gospodu Udeni, bom dal za gospoda Udena zgraditi samostan."

"Če mi želiš zgraditi samostan, brahman, zgradi Sanghi dvorano za zborovanje v Pāṭaliputtiju."

"Še bolj sem zadovoljen in vesel, da gospod Udena predlaga, da darujem Sanghi. S tem rednim darilom in naslednjimi rednimi darili bom zgradil Sanghi dvorano za zborovanje v Pāṭaliputtiju."

S tem rednim darilom [katerega je daroval gospodu Udeni] in z naslednjim rednim darilom [dodanim k temu], je brahman Ghoṭamukha zgradil Sanghi dvorano za zborovanje v Pāṭaliputti. In ta je sedaj poznana kot Ghoṭamukhī.

(MN 95) Cankī Sutta – Cankīju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi skupaj z veliko skupino menihov potoval po deželi Kosala in prišel do vasi kosalanskih brahmanov, imenovano Opasāda. Tam se je Blaženi zadrževal v Božjem gaju, v gaju dreves sāla, proti severu Opasāde.

2. Ob tem času je brahman Cankī vladal Opasādi, kronski posesti, prepolni živih bitij, bogati s travniki, gozdovi, rekami in žitom. Posest je bila kraljev dar, sveto darilo, ki mu ga je poklonil kralj Pasenadi iz Kosale.

3. Brahmani iz Opasāde so slišali: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, potuje po deželi Videhanov skupaj z veliko skupino menihov, s petsto menihi. Dober glas o gospodu Gotami se je razširil v tem smislu: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je treba ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blagoslovljen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, z njenimi princi in ljudmi, kar je sam dosegel z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in načinom izražanja in odkriva sveto življenje, ki je popolno dovršeno in prečiščeno. Dobro je videti takšne arahante."

4. In brahmanski gospodarji iz Opasāde so se napotili iz Opasāde v skupinah in trumah proti severu, do Božjega gaja, gaja dreves sāla.

5. Ta čas je bil Cankī v zgornjem nadstropju svoje plače na opoldanskem počitku. Tam je zagledal brahmanske gospodarje iz Opasāde, ki so bili namenjeni iz Opasāde v skupinah in trumah proti severu, do Božjega gaja, gozdička dreves sāla. Ko jih je videl, je vprašal svojega služabnika: "Dobri služabnik, zakaj so se brahmanski gospodarji iz Opasāde napotili v skupinah in trumah proti severu, do Božjega gaja, gozdička dreves sāla?"

6. "Gospod, tam je asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya in potuje po kosālanski deželi skupaj z veliko skupino menihov, s petsto menihi. Dober glas o gospodu Gotami se je razširil v tem smislu: 'Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je treba ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blagoslovljen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Márami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, z njenimi princi in ljudmi, kar je sam dosegel z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in načinom izražanja in odkriva sveto življenje, ki je popolno dovršeno in prečiščeno. Oni gredo obiskati tega gospoda Gotamo."

"Potem, dobri služabnik, pojdi do brahmanskih gospodarjev iz Opasāde in jim reci: 'Gospodje, brahman Cankī pravi: "Prosim počakajte gospodje. Tudi brahman Cankī bo šel obiskati asketa Gotamo."'"

"Da, gospod," je odgovoril služabnik in odšel brahmanskim gospodarjem povedati to sporočilo.

7. Takrat se je petsto brahmanov iz različnih dežel zadrževalo pri Opasādi zaradi tega ali onega posla. Slišali so: "Brahman Cankī, je bilo rečeno, gre obiskati asketa Gotamo." Potem so odšli do brahmana Cankīja in ga vprašali: "Gospod ali je res, da greste obiskati asketa Gotamo?"

"Tako je, gospodje, obiskati grem asketa Gotamo."

8. “Gospod, ne odidite na obisk k asketu Gotami. Ne spodobi se, gospod Cankī, da vi odidete na obisk k asketu Gotami. Za asketa Gotamo se spodobi, da pride in obišče vas. Vi, gospod, ste dobro rojeni po obeh straneh, čistega rodu, tako po materini kot očetovi strani sedem generacij nazaj, neizpodbitno in brezhibno glede na rojstvo. Ker je to tako, gospod Cankī, ni primerno za vas, da greste obiskati asketa Gotamo. Prej je primerno za asketa Gotamo, da pride in obišče vas. Vi, gospod, ste bogati, z velikim bogastvom in velikim premoženjem. Vi, gospod, ste mojster treh Ved, z njihovimi besedili, liturgijo, fonetiko, etimologijo in zgodovino kot peto. Vešči ste v filologiji in slovnici, v celoti seznanjeni z naravno filozofijo in telesnimi znamenjih Velikega moža. Vi, gospod, ste čeden, lep in graciozen, vaš videz je najvišje lepote, ste vzvišene lepote in vzvišene drže, kar je pozornost vzbujajoče. Vi, gospod, ste kreposten, zrel v kreposti, imate zrelo krepost. Vi, gospod, ste dober govornik, z dobrim nastopom. Vi govorite besede, ki so vljudne, razločne, brezhibne in sporočajo pomen. Vi, gospod, poučujete učitelje mnogih in vi učite recitirati himne tristo brahmanskim mladeničem. Vi, gospod, ste čaščen, upoštevan, spoštovan, občudovan in čislan od kralja Pasenadija iz Kosale. Vi, gospod, ste čaščen, upoštevan, spoštovan, občudovan in čislan od brahmana Pokkharasātija. Vi, gospod, vladate Opasādi, kronski posesti, prepolni živih bitij … svetemu darilu, ki vam ga je poklonil kralj Pasenadi iz Kosale. Ker je to tako, gospod Cankī, za vas ni primerno, da greste na obisk h asketu Gotami. Prej je primerno za asketa Gotamo, da pride in vas obišče.”

(CANKĪJEVA HVALA BUDDHE)

9. Ko je to bilo rečeno, je brahman Cankī rekel tem brahmanom: “Gospodje, poslušajte me, zakaj je primerno zame, da grem obiskati gospoda Gotamo in zakaj ni primerno za gospoda Gotamo, da me obišče. Gospodje, asket Gotama je dobro rojen po obeh straneh, čistega rodu, tako po materini kot očetovi strani sedem generacij nazaj, neizpodbitno in brezhibno glede na rojstvo. Ker je to tako, gospodje, ni primerno za gospoda Gotamo, da pride in me obišče. Prej je primerno zame, da grem in obiščem gospoda Gotamo. Gospodje, asket Gotama je odšel naprej in zapustil veliko zlata in dragocenosti, shranjenih v shrambah in skladiščih. Gospodje, asket Gotama je odšel naprej od doma v brezdomstvo ko je bil še mlad, črnolas mladenič, obdarjen z blagoslovom mladosti, v najboljših letih. Gospodje, asket Gotama si je obril lase in brado, se oblekel v rumeno oblačilo in odšel od doma v brezdomstvo, čeprav sta njegova mati in oče želela drugače in sta zato jokala. Gospodje, asket Gotama je čeden, lep in graciozen, njegov videz je najvišje lepote, je vzvišene lepote in vzvišene drže, kar je pozornost vzbujajoče. Gospodje, asket Gotama je kreposten, s plemenito krepostjo, s celostno krepostjo, ima celostno krepost. Gospodje, asket Gotama je dober govorec, z dobrim nastopom. Govori besede, ki so vljudne, razločne, brezhibne in sporočajo pomen. Gospodje, asket Gotama je učitelj učiteljev mnogih. Gospodje, asket Gotama je brez čutnega poželenja in brez osebne nečimrnosti. Gospodje, asket Gotama ima nauk o učinkovanju morale, nauk o učinkovanju morale dejanj. On ne išče nobene škode za skupnost brahmanov. Gospodje, asket Gotama je odšel naprej iz bogate družine, iz plemiške družine, iz ene od starih plemiških družin. Gospodje, asket Gotama je odšel naprej iz bogate družine, ki ima veliko bogastva in velike posesti. Gospodje, ljudje prihajajo iz oddaljenih kraljestev in oddaljenih območij, da sprašujejo asketa Gotamo. Gospodje, več tisoč božanstev je odšlo po zatočišče do konca življenja h asketu Gotami. Gospodje, dober glas o asketu Gotami se je razširil v tem smislu: ‘Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.’ Gospodje, asket Gotama ima dvaintrideset znamenj Velikega moža. Gospodje, kralj Seniya Bimbisāra iz Magadhe in njegova žena in otroci so šli po zatočišče do konca življenja h asketu Gotami. Gospodje, kralj Pasenadi iz Kosale in njegova žena in otroci so odšli po zatočišče do konca življenja h asketu

Gotami. Gospodje, brahman Pokkharasāti in njegova žena in otroci so odšli po zatočišče do konca življenja h asketu Gotami. Gospodje, asket Gotama je prispel v Opasādo in živi pri Opasādi v Božjem gaju, v gaju dreves sāla, proti severu Opasāde. Vsi asketi ali brahmani, ki pridejo v naše mesto so naši gostje in goste bi morali častiti, upoštevati, spoštovati in občudovati. Asket Gotama, ki je prispel v Opasādo je naš gost in kot gost naj bo od nas čaščen, upoštevan, spoštovan in občudovan. Ker je to tako, gospodje, ni primerno za gospoda Gotamo, da pride k meni na obisk. Prej je primerno zame, da odidem na obisk h gospodu Gotami.

Gospodje, toliko vem o slavi gospoda Gotame, vendar slava gospoda Gotame ni omejena s tem, ker slava gospoda Gotame je nemerljiva. Ker gospod Gotama poseduje vsakega od teh dejavnikov, zanj ni primerno, da me obišče. Prej je primerno zame, da odidem na obisk h gospodu Gotami. Zato, gospodje, pojdimo vsi na obisk h asketu Gotami."

10. In brahman Cankī je skupaj z veliko družbo brahmanov odšel do Blaženega in z njim izmenjal pozdrave. Ko je bil ta vljuden in ljubezniv pogovor končan, je sedel na stran.

(KĀPAṬHIKOVA VPRAŠANJA O RESNICI)

11. Ob tej priložnosti je Blaženi sedel in zaključeval družaben pogovor z nekimi zelo uglednimi brahmani. Ta čas je v tej skupini sedel tudi brahmanski mladenič, po imenu Kāpaṭhika. Mlad, s pobrito glavo, star šestnajst let, je bil mojster treh Ved z njenimi besednjaki, liturgijo, glasoslovjem in etimologijo ter njihovimi zgodovinami. Vešč v filologiji in slovnici je bil v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža. Medtem ko so se zelo ugledni brahmani pogovarjali z Blaženim, je pogosto prekinjal in motil njihov pogovor, zato je Blaženi tako ukoril brahmanskega mladeniča Kāpaṭhika: "Naj častiti Bhāradvādža ne prekinja in ne moti pogovora zelo visokih brahmanov, ko se pogovarjajo. Naj častiti Bhāradvādža počaka, dokler pogovor ni končan."

Ko je bilo to rečeno je brahman Cankī rekel Blaženemu: "Naj gospod Gotama ne graja brahmanskega mladeniča Kāpaṭhika. Brahmanski mladenič Kāpaṭhika je pripadnik naroda, zelo učen, ima dober nastop, je moder in je sposoben sodelovati v razpravi z gospodom Gotamo."

12. Blaženi je pomislil: "Zagotovo, ker ga brahmani tako častijo, mora biti brahmanski mladenič Kāpaṭhika dovršen v spisih treh Ved."

Brahmanski mladenič Kāpaṭhika je pomislil: "Ko me asket Gotama zagleda, mu bom postavil vprašanje."

Potem je poznavajoč v svojem srcu kaj misli brahmanski mladenič Kāpaṭhika, Blaženi obrnil svoje oko proti njemu. Takrat je brahmanski mladenič Kāpaṭhika pomislil: "Asket Gotama se je obrnil proti meni. Kaj ko bi mu postavil vprašanje." In je rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, v zvezi s starodavnimi brahmanskimi hvalnicami, ki so se ohranile preko ustne predaje in v pisnih zbirkah, so brahmani prišli do dokončnega zaključka: 'Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.' Kaj lahko gospod Gotama reče o tem?"

13. "Bhāradvādža, je med temi brahmani en sam brahman, ki reče tako: 'To vem, to razumem: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Bhāradvādža, je med temi brahmani en sam učitelj ali en sam učitelj učiteljev sedem generacij učiteljev nazaj, ki pravi tako: To vem, to razumem: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Bhāradvādža, starodavni brahmanski modreci, ustvarjalci hvalnic, skladatelji hvalnic, katerih starodavne hvalnice, ki so bile prej recitirane, izrečene in sestavljene, brahmani

dandanes še vedno recitirajo in ponavljajo, ponavljajo kar je bilo rečeno in recitirajo kar je bilo recitirano – to so: Aṭṭhaka, Vāmaka, Vāmadeva, Vesāmitta, Yamataggi, Angirasa, Bhāradvādža, Vāseṭṭha, Kassapa in Bhagu – ali so tudi ti starodavni brahmanski modreci rekli: 'Mi to vemo, mi to razumemo: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Torej, Bhāradvādža, kaže, da med brahmani ni niti enega samega brahmana, ki pravi: 'To vem, to razumem: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno?" - "Ne, gospod Gotama." "In med brahmani ni niti enega učitelja ali učitelja učiteljev sedem generacij učiteljev nazaj, ki pravi: 'To vem, to razumem: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno'?" - "Ne, gospod Gotama." "In starodavni brahmanski modreci, ustvarjalci hvalnic, skladatelji hvalnic ... celo ti starodavni brahmanski modreci niso rekli: 'Mi vemo, mi to razumemo: Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.' Recimo, da imamo kolono slepih mož, ki se držijo eden drugega: prvi ne vidi, srednji ne vidi in zadnji ne vidi. Tako tudi, Bhāradvādža, z ozirom na njihovo izjavo se zdi, kot da bi bili brahmani podobni koloni slepih mož: prvi ne vidi, srednji ne vidi in zadnji ne vidi. Kaj misliš, Bhāradvādža, ker je tako, ali se ne izkaže, da je prepričanje brahmanov neutemeljeno?"

14. "Brahmani častijo to ne samo zaradi prepričanja, gospod Gotama, oni to častijo tudi zaradi ustnega izročila."

"Bhāradvādža, najprej si zavzel stališče na osnovi prepričanja, sedaj pa govoriš o ustnem izročilu. Obstaja pet stvari, Bhāradvādža, ki se lahko izkažejo v dveh različnih načinih tukaj in zdaj. Katerih pet? Prepričanje, pritrjevanje, ustno izročilo, razumsko poznavanje in sprejemanje pogledov z razmišljanjem. Teh pet stvari se lahko izkaže v dveh različnih načinih tukaj in zdaj. Nekaj se lahko v popolnosti sprejme zaradi prepričanja, čeprav je to morda prazno, votlo in napačno. Nekaj drugega ni mogoče v celoti sprejeti s prepričanjem, čeprav je to lahko dejansko, resnično in nezmotljivo. Pa vendar, nečemu se lahko popolnoma pritrdi ... dobro prenese ... dobro preudari ... dobro premisli, pa vendar je lahko to prazno, votlo in napačno. Nekaj drugega se ne da dobro premisliti, pa je lahko dejansko, resnično in nezmotljivo. [Pod temi pogoji] ni primerno za modrega moža, ki ohranja resnico, da pride do končnega zaključka: 'Edino to je pravilno, vse drugo je napačno."

(OHRANJANJE RESNICE)

15. "Gospod Gotama, na kak način se ohranja resnica? Kako ohraniš resnico? Mi sprašujemo gospoda Gotamo o ohranjanju resnice."

"Če ima človek prepričanje, Bhāradvādža, ohrani resnico, ko pravi: 'Moje prepričanje je tako', toda on še ne pride do končnega zaključka: 'Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.' Na ta način, Bhāradvādža, je ohranjanje resnice. Na tak način on ohrani resnico, na tak način mi opišemo ohranjanje resnice. Toda to še ni odkritje resnice.

Če posameznik nekaj odobri ... če sprejme ustno izročilo ... če [sprejme zaključek, ki temelji na] razumskem poznavanju ... če sprejme pogled z razmišljanjem, ohrani resnico, ko reče: 'Moje sprejemanje pogleda z razmišljanjem je tako', toda on še ne pride do končnega zaključka: 'Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.' Na ta način tudi, Bhāradvādža, je ohranjanje resnice, na ta način on ohranja resnico, na ta način opišemo ohranjanje resnice. Toda to še ni odkritje resnice."

16. "Na ta način, gospod Gotama, obstaja ohranjanje resnice, na ta način posameznik ohrani resnico, na ta način prepoznamo ohranjanje resnice. Ampak na kakšen način, gospod Gotama, se odkrije resnica? Na kakšen način odkriješ resnico? Gospoda Gotamo sprašujemo o odkritju resnice."

(ODKRIVANJE RESNICE)

17. "Bhāradvādža, menih lahko živi v bližini neke vasi ali mesta. Gospodar ali gospodarjev sin gre k njemu in ga preverja glede treh vrst stanj: glede stanj, ki temeljijo na pohlepu, glede stanj, ki temeljijo na sovraštvu in glede stanj, ki temeljijo na zablodi: 'Ali so v tem častitem kakšna stanja, ki temeljijo na pohlepu, da bi z njegovim srcem obsedenim s temi stanji takrat, ko ne ve, lahko rekel: "Jaz vem," ali takrat, ko ne bi videl, lahko rekel: "Jaz vidim," ali bi silil druge, da ravnajo na način, ki bi jim povzročil škodo in neprijetnost za dolgo časa?' Ko ga tako preiskuje, pride do vednosti: 'V tem častitem ni stanj, ki temeljijo na pohlepu. Telesno obnašanje in govorno obnašanje tega častitega ni tako, kot ga ima človek, na katerega vpliva pohlep. In Dhamma, ki jo uči ta častiti je globoka, jo je težko videti in težko razumeti, je miroljubna in vzvišena, nedosegljiva zgolj z razmišljanjem, nežna, ki jo doživi moder človek. Te Dhamme se ne more naučiti brez težav tisti, ki je pod vplivom pohlepa.'

18. Ko ga je raziskoval in je videl, da je prečiščen stanj, ki temeljijo na pohlepu, ga je naprej preiskoval glede stanj, ki temeljijo na sovraštvu: 'Ali so v tem častitem kakšna stanja, ki temeljijo na sovraštvu, tako da bi z njegovim srcem obsedenim s temi stanji ... ali bi silil druge, da ravnajo na način, ki bi jim povzročil škodo in neprijetnost za dolgo časa?' Ko ga preiskuje, pride do vednosti: 'V tem častitem ni stanj, ki temeljijo na sovraštvu. Telesno obnašanje in govorno obnašanje tega častitega ni tako kot ga ima človek, na katerega vpliva sovraštvo. In Dhamma, ki jo uči ta častiti je globoka ... ki jo doživi moder človek. Te Dhamme se ne more naučiti brez težav tisti, ki je pod vplivom sovraštva.'

19. Ko ga je raziskoval in je videl, da je prečiščen stanj, ki temeljijo na sovraštvu, ga je naprej preiskoval glede stanj, ki temeljijo na zablodi: 'Ali so v tem častitem kakšna stanja, ki temeljijo na zablodi, tako da bi z njegovim srcem obsedenim s temi stanji ... ali bi silil druge, da ravnajo na način, ki bi jim povzročil škodo in neprijetnost za dolgo časa?' Ko ga preiskuje, pride do vednosti: 'V tem častitem ni stanj, ki temeljijo na zablodi. Telesno obnašanje in govorno obnašanje tega častitega ni tako kot ga ima človek, na katerega vpliva zabloda. In Dhamma, ki jo uči ta častiti je globoka ... ki jo doživi moder človek. Te Dhamme se ne more naučiti brez težav tisti, ki je pod vplivom zablode.'

20. Ko ga je preiskoval in je videl, da je prečiščen stanj, ki temeljijo na zablodi, je dobil zaupanje vanj. Napolnjen z zaupanjem, ga obišče in mu izkaže spoštovanje. Ko mu je izkazal spoštovanje, mu prisluhne. Ko mu prisluhne, sliši Dhammo. Ko sliši Dhammo, si jo zapomni in proučuje pomen učenja, ki si ga je zapomnil. Ko prouči njegov pomen, razumsko sprejema ta učenja. Ko razumsko sprejema ta učenja, se v njem pojavi gorečnost. Ko se pojavi gorečnost, uporabi svojo voljo. Ko uporabi svojo voljo, temeljito preiskuje. Ko temeljito preiskuje, si prizadeva. Z odločnim prizadevanjem spozna s telesom dokončno resnico in jo vidi s prodirajočo modrostjo. Na tak način, Bhāradvādža, se odkrije resnica, na tak način odkriješ resnico, na tak način opišemo odkritje resnice. Ampak to še vedno ni dokončna dosega resnice."

(KONČNI PRIHOD DO RESNICE)

21. "Na tak način, gospod Gotama, se odkriva resnica, na tak način odkriješ resnico, na tak način spoznamo odkritje resnice. Toda na kakšen način, gospod Gotama, se končno pride do resnice? Na kakšen način končno prideš do resnice? Gospoda Gotamo sprašujemo o končnem prihodu do resnice."

"Končni prihod do resnice, Bhāradvādža, leži v ponavljanju, razvoju in gojenju teh istih stvari. Na tak način, Bhāradvādža, obstaja končni prihod do resnice, na tak način končno prispeš do resnice, na tak način opišemo končen prihod do resnice."

(KORISTNO ZA PRIHOD DO RESNICE)

22. "Na tak način, gospod Gotama, obstaja končen prihod do resnice, na tak način končno prideš do resnice, na ta način prepoznamo končen prihod do resnice. Ampak kaj, gospod Gotama, je koristno za končni prihod do resnice? Gospoda Gotamo sprašujemo o stvari, ki je koristna za končni prihod do resnice."

"**Prizadevanje** je koristno za dokončen prihod do resnice, Bhāradvādža. Če si ne prizadevaš, ne boš dokončno prišel do resnice, če si prizadevaš, prideš dokončno do resnice. Zato je prizadevanje koristno za dokončen prihod do resnice."

23. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za prizadevanje? Gospoda Gotamo sprašujemo o stvari, ki je koristna za prizadevanje."

"**Skrbno preiskovanje** je koristno za prizadevanje, Bhāradvādža. Če skrbno ne preiskuješ, si ne boš prizadeval, toda ker skrbno preiskuješ, si prizadevaš. Zato je skrbno preiskovanje koristno za prizadevanje."

24. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za skrbno preiskovanje? Gospoda Gotamo sprašujemo o stvari, ki je koristna za skrbno preiskovanje."

"**Uporaba volje** je koristna za skrbno preiskovanje, Bhāradvādža. Če ne uporabiš svoje volje, ne boš skrbno preiskoval, toda ker uporabljaš svojo voljo, skrbno preiskuješ. Zato je uporaba svoje volje koristna za skrbno preiskovanje."

25. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za uporabo volje? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za uporabo volje."

"**Gorečnost** je koristna za uporabo volje, Bhāradvādža. Če v tebi ni vzniknila gorečnost, ne boš uporabil svoje volje, toda ker je v tebi vzniknila gorečnost, uporabiš svojo voljo. Zato je gorečnost koristna za uporabo volje."

26. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za gorečnost? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za gorečnost."

"**Razumsko sprejemanje učenj** je koristno za gorečnost, Bhāradvādža. Če razumsko ne sprejemaš učenj, gorečnost ne bo vzniknila, toda ker razumsko sprejemaš učenja, vznikne gorečnost. Zato je razumsko sprejemanje učenj koristno za gorečnost."

27. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za razumsko sprejemanje učenj? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za razumsko sprejemanje učenj."

"**Raziskovanje smisla** je koristno za razumsko sprejemanje učenj, Bhāradvādža. Če ne raziskuješ njihovega smisla, razumsko ne sprejmeš učenj, toda ker raziskuješ njihov smisel, razumsko sprejmeš učenja. Zato je raziskovanje smisla koristno za razumsko sprejemanje učenj."

28. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za raziskovanje smisla? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za raziskovanje smisla."

"**Zapomniti si učenja** je koristno za raziskovanje smisla, Bhāradvādža. Če si ne zapomniš učenja, ne raziskuješ njegovega smisla, toda če si zapomniš učenje, raziskuješ njegov smisel."

29. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za zapomniti si učenja? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za zapomniti si učenja."

"**Slišati Dhammo** je koristno za zapomniti si učenja, Bhāradvādža. Če ne slišiš Dhamme, si ne boš zapomnil učenj, toda ker slišiš Dhammo, si zapomniš učenja. Zato je slišati Dhammo koristno za zapomniti si učenja."

30. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za slišati Dhammo? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za slišati Dhammo."

"**Prisluhniti** je koristno za slišati Dhammo, Bhāradvādža. Če ne prisluhneš, ne boš slišal Dhamme, toda ker prisluhneš, slišiš Dhammo. Zato je prisluhniti koristno za slišati Dhammo."

31. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za prisluhniti? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za prisluhniti."

"**Izkazovanje spoštovanja** je koristno za prisluhniti, Bhāradvādža. Če ne izkažeš spoštovanja, ne prisluhneš, toda ker izkažeš spoštovanje, prisluhneš. Zato je izkazovanje spoštovanja koristno za prisluhniti."

32. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za izkazovanje spoštovanja? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za izkazovanje spoštovanja."

"**Obiskovanje** je koristno za izkazovanje spoštovanja, Bhāradvādža. Če ne obiščeš [učitelja], mu ne boš izkazal spoštovanja, toda ker obiščeš [učitelja], mu izkažeš spoštovanje. Zato je obiskovanje koristno za izkazovanje spoštovanja."

33. "Toda kaj, gospod Gotama, je koristno za obiskovanje? Gospoda Gotamo sprašujemo, kaj je koristno za obiskovanje."

"**Zaupanje** je koristno za obiskovanje, Bhāradvādža. Če se zaupanje [v učitelja] ne pojavi, ga ne boš obiskal, toda ker se zaupanje [v učitelja] pojavi, ga obiščeš. Zato je zaupanje koristno za obiskovanje."

34. "Gospoda Gotamo smo vprašali o ohranjanju resnice in gospod Gotama je odgovoril o ohranjanju resnice. Mi smo odobrili in sprejeli ta odgovor in zato smo zadovoljni. Gospoda Gotamo smo vprašali o odkrivanju resnice in gospod Gotama je odgovoril o odkrivanju resnice. Mi smo odobrili in sprejeli ta odgovor in zato smo zadovoljni. Gospoda Gotamo smo vprašali o končnem prispetju do resnice in gospod Gotama je odgovoril o končnem prispetju do resnice. Mi smo odobrili in sprejeli ta odgovor in zato smo zadovoljni. Gospoda Gotamo smo vprašali o koristnem za končno prispetje do resnice in gospod Gotama je odgovoril o koristnem za končno prispetje do resnice. Mi smo odobrili in sprejeli ta odgovor in zato smo zadovoljni. Karkoli smo vprašali gospoda Gotamo, nam je na to odgovoril. Mi smo odobrili in sprejeli ta odgovor in zato smo zadovoljni. Prej, gospod Gotama, smo bili vajeni razmišljati: 'Kdo so ti gologlavi asketi, ti temnopolti hlapci, potomci iz Brahmove noge[1], da bi razumeli Dhammo?' Gospod Gotama je res navdihnil v meni ljubezen do asketov, zaupanje v askete, čaščenje asketov.

35. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo obrnjeno, odkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj me gospod Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče, od danes pa do konca življenja."

Opombe

[1] Prepričanje med brahmani, da so potomci najnižje kaste nastali iz podplata Brahmove noge.

(MN 96) Esukārī Sutta - Esukārī

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Brahman Esukārī je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel:

(ŠTIRI SLUŽENJA)

3. "Gospod Gotama, brahmani odrejajo štiri služenja**.** Oni odrejajo služenje brahmanu, služenje kšatriji, služenje vaišji in služenje šudri. V tem pogledu, gospod Gotama, brahmani odrejajo služenje brahmanu: brahman naj streže brahmanu, kšatrija naj streže brahmanu, vaišja naj streže brahmanu in šudra naj streže brahmanu. Takšno je služenje brahmanu, ki ga odrejajo brahmani. Gospod Gotama, brahmani odrejajo služenje kšatriji: kšatrija naj streže kšatriji, vaišja naj streže kšatriji in šudra naj streže kšatriji. Takšno je služenje kšatriji, ki ga odrejajo brahmani. Gospod Gotama, brahmani odrejajo služenje vaišji: vaišja naj streže vaišji in šudra naj streže vaišji. Takšno je služenje vaišji, ki ga odrejajo brahmani. Gospod Gotama, brahmani odrejajo služenje šudri: samo šudra naj streže šudri, ker kdo drug bi lahko služil šudri? Takšno je služenje šudri, ki ga odrejajo brahmani. Kaj gospod Gotama pravi o tem?"

4. "Dobro, brahman, ali se ves svet strinja z brahmani, da ti odrejajo ta štiri služenja?" - "Ne, gospod Gotama." - "Predpostavimo, brahman, da vsilijo odrezati meso revnemu človeku, siromaku brez denarja in mu rečejo: 'Dobri človek, pojesti moraš to meso in plačati zanj'. Tudi tako, brez strinjanja teh [drugih] asketov in brahmanov, brahmani ne glede na to, odrejajo ta štiri služenja.

5. Jaz ne pravim, brahman, da se mora vsem služiti, niti ne pravim, da se nobenemu ne služi. Ko se nekomu služi in če ta postane slabši in ne boljši zaradi tega služenja, potem pravim, da se njemu naj ne služi. In če, ko se nekomu služi, ta postane boljši in ne slabši zaradi tega služenja, potem pravim, naj se mu služi.

6. Če bi vprašali plemenitega: 'Kateremu od teh dveh bi služil – temu, zaradi katerega postaneš slabši in ne boljši ko mu služiš, ali temu, pri kateremu ko služiš, postaneš boljši in ne slabši. Če bi pravično odgovoril, bi kšatrija rekel: 'Jaz ne bi služil temu, pri katerem bi postal slabši in ne boljši. Jaz bi služil temu, pri katerem bi postal boljši in ne slabši.' Če bi vprašali brahmana ... vprašali vaišja ... vprašali šudro ... pravično odgovoril, bi šudra odgovoril: 'Jaz ne bi služil temu, pri katerem bi postal slabši in ne boljši. Jaz bi služil temu, pri katerem bi postal boljši in ne slabši.'

7. Jaz ne pravim, brahman, da je nekdo boljši, ker je iz aristokratske družine, niti ne pravim, da je slabši, ker je iz aristokratske družine. Jaz ne pravim, da je nekdo boljši, ker je zelo lep, niti ne pravim, da je slabši, ker je zelo lep. Jaz ne pravim, da je nekdo boljši, ker je zelo bogat, niti ne pravim, da je nekdo slabši, ker je zelo bogat.

8. Ker brahman, ta iz kšatrijske družine lahko ubija živa bitja, vzame kar mu ni dano, se napačno vede v čutnosti, napačno govori, govori zlonamerno, govori osorno, ogovarja, je pohlepen, zloben in ima napačen pogled. Torej, jaz ne pravim, da je nekdo boljši, ker je iz aristokratske družine. Toda tudi, brahman, ta iz aristokratske družine naj se vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja kar mu ni dano, napačnega obnašanja v čutnosti, napačnega govora, zlonamernega govora, osornega govora in opravljanja, in naj ne bo pohlepen, zloben in ima pravilni pogled. Torej, jaz ne pravim, da je nekdo slabši, ker je iz aristokratske družine.

Tako, brahman, ta zelo lep ... ta velikega bogastva, naj ubija živa bitja ... in ima napačen pogled. Torej, jaz ne pravim, da je nekdo boljši, ker je zelo lep ... zelo bogat. Toda tudi, brahman, ta zelo lep ... zelo bogat, se naj vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilni pogled. Torej, jaz ne pravim, da je nekdo slabši, ker je zelo lep ... zelo bogat.

9. Jaz ne pravim, brahman, da bi se moralo vsem služiti niti ne pravim, da se nobenemu ne služi. Ker če se, ko se služi nekomu, v njem prepričanje, krepost, učenje, radodarnost in modrost povečajo, potem pravim, da naj on služi."

(ŠTIRI BOGASTVA)

10. Ko je bilo to rečeno, je brahman Esukārī rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, brahmani odrejajo štiri bogastva. Oni odrejajo kaj je bogastvo brahmana, bogastvo kšatrije, bogastvo vaišja in bogastvo šudre.

V tem pogledu, gospod Gotama, brahmani odrejajo iskanje miloščine[1] kot bogastvo brahmana. Brahman, ki zaničuje svoje lastno bogastvo, hodi po miloščino, zlorablja svojo dolžnost kakor straža, ki jemlje, kar ji ni bilo dano. To je bogastvo brahmana, ki ga brahmani odrejajo. Gospod Gotama, brahmani odrejajo lok in tulec za puščice kot bogastvo kšatrij. Kšatrija, ki zaničuje svoje lastno bogastvo, lok in tulec za puščice, zlorablja svojo dolžnost kakor straža, ki jemlje, kar ji ni bilo dano. To je bogastvo kšatrije, ki ga brahmani odrejajo. Gospod Gotama, brahmani odrejajo kmetovanje in rejo živali kot bogastvo vaišja. Vaišja, ki zaničuje svoje lastno bogastvo, kmetovanje in rejo živali, zlorablja svojo dolžnost kakor straža, ki jemlje, kar ji ni bilo dano. To je bogastvo vaišja, ki ga brahmani odrejajo. Gospod Gotama, brahmani odrejajo srp in drog za nošenje kot bogastvo šudre. Šudra, ki zaničuje svoje lastno bogastvo, srp in drog za nošenje, zlorablja svojo dolžnost kakor straža, ki jemlje, kar ji ni bilo dano. To je bogastvo šudre, ki ga brahmani odrejajo. Kaj gospod Gotama pravi o tem?"

11. "Dobro, brahman, ali se ves svet strinja z brahmani, da ti odrejajo ta štiri bogastva?" - "Ne, gospod Gotama." - "Predpostavimo, brahman, da vsilijo odrezati meso revnemu človeku, siromaku brez denarja in mu rečejo: 'Dobri človek, pojesti moraš to meso in plačati zanj'. Tudi tako, brez strinjanja teh [drugih] asketov in brahmanov, brahmani vseeno odrejajo te štiri nivoje služenja'. Tudi tako, brez strinjanja teh [drugih] asketov in brahmanov, brahmani ne glede na to, odrejajo ta štiri bogastva.

12. Jaz, brahman, oznanjam plemenito nadzemeljsko Dhammo kot posamezniku lastno bogastvo. Ko se ta spomni svojega starodavnega materinskega in očetovskega družinskega porekla, se šteje v skladu s tem, kje je ponovno rojen. Če je ponovno rojen v rodu kšatrij, se šteje kot kšatrija. Če je ponovno rojen v rodu brahmanov, se šteje kot brahman. Če je ponovno rojen v rodu vaišij, se šteje kot vaišja. Če je ponovno rojen v rodu šuder, se šteje kot šudra. Kot se ogenj presoja s posameznim pogojem, ki je odvisen od tega kaj gori – ko gorijo drva, se šteje kot ogenj drv. Ko gorijo butare, se šteje kot ogenj butar, ko gori trava, se šteje kot ogenj trave, ko gorijo kravjeki, se šteje kot ogenj kravjekov - tako tudi, brahman, oznanjam plemenito nadzemeljsko Dhammo kot posamezniku lastno bogastvo. Ko se ta spomni svojega starodavnega materinskega in očetovskega družinskega porekla, se šteje v skladu s tem, kje je ponovno rojen. Če je ponovno rojen ... v rodu šuder, se šteje kot šudra.

(VZDRŽNOST)

13. Če, brahman, kdorkoli iz rodu kšatrij gre naprej od doma v brezdomstvo, in se po tem, ko se je srečal z Dhammo in disciplino, ki ju je razglasil Tathāgata, vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, necelibatnosti, napačnega govora, zlonamernega govora,

osornega govora in opravljanja in ni pohlepen, je brez zlobe in ima pravilni pogled, je on ta, ki uresničuje pravo pot, Dhammo, ki je dobra.

Če, brahman, kdorkoli iz rodu brahmanov gre naprej ... kdorkoli iz rodu vaišjev gre v meništvo ... kdorkoli iz rodu šuder gre naprej od doma v brezdomstvo, in se po tem, ko se je srečal z Dhammo in disciplino, ki ju je razglasil Tathāgata, vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilni pogled, je on ta, ki uresničuje pravo pot, Dhammo, ki je dobra.

(DOBROHOTNOST)

14. Kaj misliš, brahman? Ali je le brahman sposoben razvijanja srca dobrohotnosti do določene pokrajine, brez sovražnosti in brez zlobe, in ne kšatrija ali vaišja ali šudra?"

"Ne, gospod Gotama. Naj bo kšatrija ali brahman ali vaišja ali šudra – ti iz vseh štirih kast so sposobni razvijanja srca dobrohotnosti do določene pokrajine, brez sovražnosti in brez zlobe."

"Tako tudi, brahman, če kdorkoli iz rodu kšatrij gre naprej od doma v brezdomstvo ... (ponovi §13) ... je on ta, ki uresničuje pravo pot, Dhammo, ki je dobra.

(ČISTOST)

15. Kaj misliš, brahman? Ali je le brahman sposoben vzeti kopalno gobo in kopalni prašek, iti v vodo in izprati prah in umazanijo, in ne kšatrija ali vaišja ali šudra?"

"Ne, gospod Gotama. Naj bo kšatrija ali brahman ali vaišja ali šudra - ti iz vseh štirih kast so sposobni vzeti kopalno gobo in kopalni prašek, iti v vodo in izprati prah in umazanijo."

"Tako tudi, brahman, če kdorkoli iz rodu kšatrij gre naprej od doma v brezdomstvo ... (ponovi §13) ... je on ta, ki uresničuje pravo pot, Dhammo, ki je dobra.

(OGENJ)

16. Kaj misliš, brahman? Recimo, da posvečeni kralj zbere sto mož različnega porekla in jim reče: 'Gospodje, naj ti, ki so bili rojeni v rodu kšatrij ali v brahmanskem ali v kraljevem rodu, vzamejo pet paličic lesa sāle, lesa salale, sandalovega lesa ali padumakovega lesa in prižgejo ogenj in naredijo toploto. In naj prav tako vsak, ki je bil rojen v rodu izobčencev, v rodu lovcev, v rodu pletilcev vrbja, v rodu kolarjev ali v rodu smetarjev, vzame pet paličic narejenih iz lesa korita za pse ali za prašiče, iz smetnjaka ali iz lesa ricinusa in jih prižge in napravi toploto.'

Kaj misliš, Esukārī? Ko je ogenj prižgan in narejena toplota s strani nekoga iz prve skupine, bo imel ta ogenj plamen, barvo in sevanje? Ali bi bilo mogoče, da bi ga uporabili za to, za kar se uporablja ogenj, medtem, ko bi ogenj, ki ga prižge in naredi toploto nekdo iz druge skupine, ne bi imel plamena, barve in ne sevanja in ga ne bi mogli uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj?"

"Ne, gospod Gotama. Ko nekdo iz prve skupine prižge ogenj in se naredi toplota, bo ta ogenj imel plamen, barvo in sevanje in ga bo mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj. In ko nekdo iz druge skupine prižge ogenj in naredi toploto, bo tudi ta ogenj imel plamen, barvo in sevanje in ga bo mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj. Vsak ogenj ima plamen, barvo in sevanje in vsak ogenj je mogoče uporabiti za to, za kar se uporablja ogenj."

"Tako tudi, brahman, če kdorkoli iz rodu kšatrij gre naprej od doma v brezdomstvo ... (ponovi §13) ... je on ta, ki uresničuje pravo pot, Dhammo, ki je dobra."

17. Ko je bilo to rečeno, je brahman Esukārī rekel Blaženemu: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! ... Od danes se naj me gospod Gotama zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.”

Opombe

[1] Med brahmani je bila praksa, da so hodili po miloščinsko hrano tudi, če so bili zelo bogati.

(MN 97) Dhānañḍžāni Sutta - Dhānañḍžāniju

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je častiti Sāriputta potoval po južnem hribovju s številno skupino menihov. Določeni menih, ki je preživel deževni umik v Rādžagahu, je odšel do častitega Sāriputte v južno hribovje in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in častiti Sāriputta ga je vprašal: "Ali je Blaženi dobro in je dobrega zdravja, prijatelj?"

"Blaženi je dobro in je dobrega zdravja, prijatelj."

"Ali je skupnost menihov dobro in je dobrega zdravja, prijatelj?"

"Tudi skupnost menihov je dobro in je dobrega zdravja, prijatelj."

"Prijatelj, tam je brahman z imenom Dhānañḍžāni, živi v Rādžagahu pri vratih Taṇḍulapāla. Je ta brahman Dhānañḍžāni dobro in je dobrega zdravja?"

"Ta brahman Dhānañḍžāni je tudi dobro in je dobrega zdravja, prijatelj."

"Ali je zadovoljen z malim, prijatelj?"

"Kako bi on lahko bil zadovoljen z malim, prijatelj? On ropa brahmanske gospodarje v imenu kralja in ropa kralja v imenu brahmanskih gospodarjev. Njegova žena, ki je imela prepričanje in je prišla iz naroda s prepričanjem, je umrla in on je vzel drugo ženo, žensko brez prepričanja, ki prihaja iz naroda brez prepričanja."

"To je slaba novica, ki jo slišimo, prijatelj. To je resnično slaba novica, da slišimo, da je brahman Dhānañḍžāni postal nemaren. Morda bomo nekoč srečali brahmana Dhānañḍžānija in se z njim pogovorili."

3. Ko je ostal v južnem hribovju toliko časa kot je hotel, se je častiti Sāriputta namenil potovati proti Rādžagahu. Potoval je po etapah in nazadnje dospel v Rādžagah in tam živel v Bambusovem gaju, kjer so krmili veverice.

4. Ko je bilo jutro, se je častiti Sāriputta oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, in odšel v Rādžagah po miloščino. Ob tem času je brahman Dhānañḍžāni molzel svoje krave v hlevu zunaj mesta. Ko je častiti Sāriputta hodil po miloščino v Rādžagahu in se vrnil s svoje poti po miloščino, po svojem obroku hrane, je odšel do brahmana Dhānañḍžānija. Ko je brahman Dhānañḍžāni videl častitega Sāriputto prihajati v daljavi je odšel do njega in rekel: "Popij nekaj tega svežega mleka, gospod Sāriputta, dokler je čas za hrano."

"Dovolj, brahman, jaz sem končal s svojo hrano za danes. Ob vznožju tistega drevesa bom prebil ostanek dneva. Lahko prideš tja."

"Da, gospod," je odgovoril.

(OBNAŠANJE GLEDE NA DHAMMO)

5. Ko je pojedel svoj jutranji obrok hrane, je brahman Dhānañḍžāni odšel do častitega Sāriputte in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in častiti Sāriputta ga je vprašal: "Ali si zadovoljen z malim, Dhānañḍžāni?"

"Le kako smo lahko zadovoljni z malim, gospod Sāriputta, ko pa moramo podpirati naše starše, našo ženo in otroke, in naše sužnje, strežnike in delavce, ko moramo opraviti

dolžnost do naših prijateljev in tovarišev, do naših bližnjih in daljnih sorodnikov, do naših gostov, do naših umrlih prednikov, do božanstev in do kralja, in ko to telo mora biti prav tako osveženo in nahranjeno?"

6. "Kaj misliš, Dhānañdžāni? Predpostavimo, da se tukaj nekdo obnaša v nasprotju z Dhammo, se obnaša zavržno glede svojih staršev, in potem bi ga zaradi njegovega takega obnašanja stražarji pekla morali vreči v pekel. Ali bi bil sposoben [se osvoboditi s prošnjami]: 'Bilo je zaradi mojih staršev, da sem se obnašal v nasprotju z Dhammo, da sem se obnašal zavržno, zato naj me stražarji pekla ne [vržejo] v pekel'? Ali bi njegovi starši bili sposobni [ga osvoboditi s prošnjo]: 'Bilo je zaradi nas, da se je obnašal v nasprotju z Dhammo, da se je obnašal zavržno, zato naj ga stražarji pekla ne [vržejo] v pekel'?"

"Ne, gospod Sāriputta. Tudi ko bi se jokal, bi ga stražarji pekla vrgli v pekel."

7-15. "Kaj misliš, Dhānañdžāni? Predpostavimo, da se tukaj nekdo obnaša v nasprotju z Dhammo, da se obnaša zavržno zaradi svoje žene in otrok ... zaradi svojih sužnjev, strežnikov in delavcev ... zaradi svojih prijateljev in tovarišev ... zaradi svojih bližnjih in daljnih sorodnikov ... zaradi svojih gostov ... zaradi svojih umrlih prednikov ... zaradi božanstev ... zaradi kralja ... zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa, in zaradi takšnega obnašanja ga stražarji pekla vržejo v pekel. Ali bo sposoben [se osvoboditi s prošnjo]: 'Bilo je zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa, da sem se obnašal v nasprotju z Dhammo, da sem se obnašal zavržno, zato naj me stražarji pekla ne [vržejo] v pekel'? Ali bi drugi bili sposobni [ga osvoboditi s prošnjo]: 'Bilo je zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa, da se je on obnašal v nasprotju z Dhammo, da se je obnašal zavržno, zato naj ga stražarji pekla ne [vržejo] v pekel'?"

"Ne, gospod Sāriputta. Tudi ko bi se jokal, bi ga stražarji pekla vrgli v pekel."

16. "Kaj misliš, Dhānañdžāni? Kdo je boljši: ta, ki se zaradi svojih staršev obnaša v nasprotju z Dhammo, se obnaša zavržno, ali ta, ki se zaradi svojih staršev obnaša v skladu z Dhammo, obnaša krepostno?"

"Gospod Sāriputta, ta, ki se zaradi svojih staršev obnaša v nasprotju z Dhammo, se obnaša zavržno, ni boljši. Ta, ki se zaradi svojih staršev obnaša v skladu s Dhamma, se obnaša krepostno, je boljši."

"Dhānañdžāni, obstajajo druge vrste dela, koristne in v skladu z Dhammo, s katerimi lahko ta podpre svoje starše in se hkrati oboji izognejo delanju zla in prakticirajo odlike.

17-25. Kaj misliš, Dhānañdžāni? Kdo je boljši: ta, ki zaradi svoje žene in otrok ... zaradi svojih sužnjev, strežnikov in delavcev ... zaradi svojih prijateljev in tovarišev ... zaradi svojih bližnjih in daljnih sorodnikov ... zaradi svojih gostov ... zaradi svojih umrlih prednikov ... zaradi božanstev ... zaradi kralja ... zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa obnaša v nasprotju z Dhammo, obnaša zavržno, ali ta, ki se zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa obnaša v skladu z Dhammo, obnaša krepostno?"

"Gospod Sāriputta, ta, ki se zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa obnaša v nasprotju z Dhammo, se obnaša zavržno, ni boljši. Ta, ki se zaradi osvežitve in nahranitve tega telesa obnaša v skladu z Dhammo, se obnaša krepostno, je boljši."

"Dhānañdžāni, obstajajo druge vrste dela, koristnega in v skladu z Dhammo, s katerimi lahko ta osveži in nahrani to telo in se hkrati oba izogneta delati zlo in prakticirata odlike."

26. Brahman Dhānañdžāni se je navdušen in vesel besed častitega Sāriputte dvignil iz svojega sedeža in odšel.

(BOLEZEN DHĀNAÑDŽĀNIJA)

27. Nekoč kasneje je brahman Dhānañdžāni postal prizadet, trpeč in smrtno bolan. Nekemu človeku je rekel: “Pridi, dobri človek, pojdi do Blaženega, se mu pokloni v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in reci: ‘Častiti gospod, brahman Dhānañdžāni je prizadet, trpeč in smrtno bolan. On se klanja s svojo glavo ob nogah Blaženega.’ Potem pojdi do častitega Sāriputte, se mu pokloni v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in reci: ‘Častiti gospod, brahman Dhānañdžāni je prizadet, trpeč in smrtno bolan. On se klanja s svojo glavo ob nogah častitega Sāriputte.’ Potem reci: ‘Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi častiti Sāriputta prišel v hišo brahmana Dhānañdžānija, iz milosti.’”

“Da, častiti gospod,” je odvrnil človek in odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in predal svoje sporočilo. Potem je odšel do častitega Sāriputte in ko se je poklonil častitemu Sāriputti, je predal svoje sporočilo: “Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi častiti Sāriputta prišel v domovanje brahmana Dhānañdžānija, iz milosti.” Častiti Sāriputta se je strinjal v tišini.

28. Potem se je častiti Sāriputta oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel do domovanja brahmana Dhānañdžānija. Sedel je na pripravljen sedež in rekel brahmanu Dhānañdžāniju: “Upam, da okrevaš, brahman, upam, da ti je udobno. Upam, da se tvoji boleči občutki zmanjšujejo in ne povečujejo in da je njihovo zmanjševanje in ne povečevanje očitno.”

29. “Gospod Sāriputta, jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno. Kot bi močen človek razklal mojo glavo in jo odprl z ostrim mečem, tako nasilni vetrovi režejo skozi mojo glavo. Jaz ne okrevam ... Kot bi močan človek zategoval čvrst usnjen trak okoli moje glave, tako nasilne so bolečine v moji glavi. Jaz ne okrevam ... Kot bi vešč mesar ali njegov pomočnik z ostrim mesarskim nožem govedu razrezal trebuh, tako nasilni vetrovi režejo moj trebuh. Jaz ne okrevam ... Kot če bi dva močna moža stisnila slabšega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo z žarečim premogom, tako je nasilno žganje v mojem telesu. Jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno.”

(PODROČJA BIVANJA - BITJA)

30. “Kaj misliš, Dhānañdžāni? Kateri je boljši – pekel ali živalsko področje?” - “Živalsko področje, gospod Sāriputta.” - “Katero je boljše – živalsko področje ali področje duhov?” - “Področje duhov, gospod Sāriputta.” - “Katero je boljše – področje duhov ali področje človeških bitij?” - “Človeških bitij, gospod Sāriputta.” “Katera so boljša – človeške bitja ali božanstva nebes Štirih velikih kraljev?” - “Božanstva nebes Štirih velikih kraljev, gospod Sāriputta.” - “Katera so boljša - božanstva nebes Štirih velikih kraljev ali božanstva nebes Triintridesetih?” - “Božanstva nebes Triintridesetih, gospod Sāriputta.” - “Katera so boljša - božanstva nebes Triintridesetih ali božanstva Yāma?” - “ Božanstva Yāma, gospod Sāriputta.” - “Katera so boljša - božanstva Yāma ali božanstva nebes Tusita?” - “Božanstva nebes Tusita, gospod Sāriputta.” - “Katera so boljša - božanstva nebes Tusita ali božanstva, ki uživajo v svojem ustvarjanju?” - “Božanstva, ki uživajo v svojem ustvarjanju, gospod Sāriputta.” - “Katera so boljša – božanstva, ki uživajo v svojem ustvarjanju ali božanstva, ki uživajo v ustvarjanju drugih?” - “Božanstva, ki uživajo v ustvarjanju drugih, gospod Sāriputta.”

31. “Kaj misliš, Dhānañdžāni? Katera so boljša – božanstva, ki uživajo v ustvarjanju drugih ali svet Brahme?” - “Gospod Sāriputta je rekel ‘svet Brahme.’ Gospod Sāriputta je rekel ‘svet Brahme.’”

(POT DO BRAHME - ŠTIRI PREŽEMANJA)

Potem je častiti Sāriputta pomislil: “Ti brahmani so vdani svetu Brahme. Kaj če pokažem brahmanu Dhānañdžāniju pot do družbe z Brahmo?” [In je rekel:] “Dhānañdžāni, pokazal ti bom pot do družbe z Brahmo. Poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal.” - “Da, gospod,” je odgovoril. Častiti Sāriputta je rekel:

32. “Kaj je pot do družbe z Brahmo? Dhānañdžāni, menih biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, prav tako z drugo, prav tako s tretjo, prav tako s četrto, s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, prav tako z drugo, prav tako s tretjo, prav tako s četrto, tako zgoraj, spodaj, naokoli in povsod, in vseh, kot samega sebe, on biva s prežemanjem vsega obkrožajočega sveta s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerljivo, brez sovražnosti in brez zlobe. To je pot do družbe z Brahmo.

33-35. Spet, Dhānañdžāni, menih biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim s sočutjem ... s srcem prepojenim s srečoželjnostjo ... s srcem prepojen z mirnodušnostjo, podobno druge, podobno tretje, podobno četrte, tako zgoraj, spodaj, naokoli in povsod, in vseh, kot samega sebe, on biva s prežemanjem vsega obkrožajočega sveta s srcem prepojenim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerljivo, brez sovražnosti in brez zlobe. Tudi to je pot do družbe z Brahmo.”

36. “Potem, gospod Sāriputta, pokloni se v mojem imenu s svojo glavo ob nogah Blaženega in reci: ‘Častiti gospod, brahman Dhānañdžāni je žalosten, trpeč in smrtno bolan. On se klanja s svojo glavo ob nogah Buddhe.’”

Ko je častiti Sāriputta uvedel brahmana Dhānañdžānija v manjvredni svet Brahme, se je dvignil iz svojega sedeža in odšel, čeprav je bilo treba storiti še več. Kmalu potem, ko ga je častiti Sāriputta zapustil, je brahman Dhānañdžāni umrl in se ponovno pojavil v svetu Brahme.

37. Blaženi je nato nagovoril menihe: “Menihi, Sāriputta je uvedel brahmana Dhānañdžānija v manjvredni svet Brahme, se dvignil iz svojega sedeža in odšel, čeprav je bilo treba storiti še več.”

38. Potem je častiti Sāriputta odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in rekel: “Častiti gospod, brahman Dhānañdžāni je prizadet, trpeč in smrtno bolan. On se klanja s svojo glavo ob nogah Buddhe.”

“Sāriputta, ko si uvedel brahmana Dhānañdžānija v manjvredni svet Brahme, zakaj si se dvignil iz svojega sedeža in odšel, čeprav je bilo treba storiti še več?”

“Častiti gospod, jaz sem mislil: ‘Ti brahmani so vdani svetu Brahme. Kaj če pokažem brahmanu Dhānañdžāniju pot do družbe z Brahmo.’”

“In Sāriputta, brahman Dhānañdžāni je umrl in se pojavil v svetu Brahme.”

(MN 98) Vāseṭṭha Sutta - Vāseṭṭhi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Icchānangali, v gozdu blizu Icchānangala.

2. Takrat so se številni dobro znani in premožni brahmani zadrževali v Icchānangali, na primer brahman Cankī, brahman Tārukkha, brahman Pokkharasāti, brahman Džāṇussoṇi, brahman Todeyya in drugi dobro znani in premožni brahmani.

(KDO JE BRAHMAN)

3. Ko sta brahmanska mladeniča Vāseṭṭha in Bhāradvādža hodila in se sprehajala, je med njima nastal ta razgovor: "Kako je nekdo brahman?" Brahmanski mladenič Bhāradvādža je rekel: "Ko je nekdo dobro rojen na obe strani, čistega materinega in očetovega porekla sedem generacij nazaj, neizpodbitnega in brezhibnega glede rojstva, potem je ta brahman." Brahmanski mladenič Vāseṭṭha je rekel "Ko je nekdo kreposten in izvaja obrede, potem je ta brahman."

4. Toda brahmanski mladenič Bhāradvādža ni mogel prepričati brahmanskega mladeniča Vāseṭṭha, niti ni mogel brahmanski mladenič Vāseṭṭha prepričati brahmanskega mladeniča Bhāradvādže.

5. Potem je brahmanski mladenič Vāseṭṭha nagovoril brahmanskega mladeniča Bhāradvādžo: "Gospod, asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, živi v Icchānangali, v gozdu blizu Icchānangala. Dobra novica o gospodu Gotami se je razširila glede tega: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.' Bhāradvādža, pojdiva do asketa Gotame in ga vprašajva o tej stvari. Kot odgovori, tako si bova zapomnila." - "Da, gospod," je odgovoril brahmanski mladenič Bhāradvādža.

6. Oba brahmanska mladeniča, Vāseṭṭha in Bhāradvādža, sta odšla do Blaženega in izmenjala z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, sta sedla ob stran in brahmanski mladenič Vāseṭṭha je nagovoril Blaženega v verzih:

7. *Vāseṭṭha*

> *1.* "Obema priznavajo
> znanje treh Ved,
> ker jaz sem učenec Pokkharasātija
> in on učenec Tārukkha.
>
> *2.* Dosegla sva popolno mojstrstvo
> čez vse, kar učijo učenjaki Ved,
> izkušena v filologiji in gramatiki
> sva enaka najinima učiteljema v razpravah.
>
> *3.* Med nama je nastal spor, Gotama,
> glede vprašanja rojstva in razreda:
> Bhāradvādža pravi, da si brahman z rojstvom,
> a jaz trdim, da postaneš brahman s svojim delovanjem.
> To je, o modrijan, najin spor.
>
> *4.* Ker nihče od naju ni prepričal drugega,
> ali ga pripravil, da sprejme njegov pogled,

sva prišla, da te povprašava, gospod,
ki si poznan kot samoprebujeni.

5. Kot ljudje z obrnjenimi dlanmi
častijo luno, ko ta doseže polnost,
tako te v svetu častijo
in se ti klanjajo, Gotama.

6. Sprašujeva te, Gotama,
oko vstalo v svet:
je brahman ta z rojstvom ali z delovanjem?
Razloži nam, ki ne vemo,
kako naj prepoznamo brahmana."

8. *Buddha* **(RAZLIKOVANJE ŽIVALSKIH VRST)**

7. "Pojasnil vama bom, kot v resnici so,
Vāseṭṭha," je rekel Blaženi,
"splošne razdelitve živih bitij,
ker mnogo vrst je rojstev.

8. Spoznaj najprej travo in drevesa:
čeprav jim manjka samozavedanje,
je njihovo rojstvo njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

9. Naslednji pridejo molji in metulji
in tako dalje pa do mravelj:
njihovo rojstvo je njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

10. Potem spoznajta vrste štirinožcev
[različnih vrst], majhne in velike:
njihovo rojstvo je njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

11. Spoznajta tiste, katerih trebuh so njihove noge,
to je, razred dolgohrbtih kač:
njihovo rojstvo je njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

12. Spoznajta tudi v vodi bivajoče ribe,
ta pašnik v tekočem svetu:
njihovo rojstvo je njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

13. Naslednje spoznajta ptice, ki potujejo s krili,
ko se gibljejo po širnem nebu:
njihovo rojstvo je njihov razločevalni znak,
ker mnogo vrst je rojstev.

9. **(LJUDJE SO ENE VRSTE)**

14. V teh rojstvih razlike
napravijo njihov razločevalni znak,
a pri ljudeh nobena razlika v rojstvu
ne napravi znaka razločevanja.

15. Niti v laseh niti v glavi
niti v ušesih niti v očeh
niti v ustih niti v nosu
niti na ustnicah niti v obrvih.

16. Niti v ramenih ali vratu
niti v trebuhu ali hrbtu
niti v zadnjici ali prsih
niti v anusu ali genitalijah.

17. Niti v rokah niti v nogah
niti v prstih ali nohtih
niti v kolenih niti v stegnih
niti v svoji barvi ali v glasu:
tukaj rojstvo ne napravi nobenega razločevalnega znaka,
kot je to pri drugih vrstah rojstev.

18. V človeških telesih samih po sebi
ni najti nič razlikovalnega.
Različnost med človeškimi bitji
je čisto govorna oznaka.

10. (RAZLIKOVANJE NA PODLAGI POKLICA)

19. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od živinoreje, vedi,
da je kmet, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

20. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od različnih poklicev, vedi,
da je obrtnik, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

21. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od trgovanja, vedi,
da je trgovec, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

22. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi s služenjem drugim, vedi,
da je služabnik, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

23. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od kraje, vedi,
da je tat, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

24. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od lokostrelstva, vedi,
da je vojak, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

25. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od duhovništva, vedi,

da je duhovnik, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

26. Kdorkoli med ljudmi,
ki živi od davkov mestu in kraljestvu, vedi,
da je vladar, Vāseṭṭha,
ne pa brahman.

11. **(PRAVI BRAHMAN)**

27. Nimam za brahmana nekoga
zaradi njegovega izvora in porekla.
Če se ovire še vedno skrivajo v njem,
je on samo nekdo, ki je 'gospod.'
Kdor je brez ovir in ni več vezan:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

28. Kdor je odrezal vse ovire
in ga tesnoba ne pretresa,
ki je premagal vse vezi, je nevezan:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

29. Kdor je odrezal vsak jermen in jermenček,
in tudi vajeti in uzde,
čigar kletka je odprta, je prebujen:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

30. Kdor, ko je zlorabljen, napaden ali zasužnjen
prenaša to brez slabe volje,
z močjo prenašanja kot svojo močjo, svojo silo, vojsko:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

31. Kdor ne vzplameni z jezo,
je usmiljen, kreposten in skromen,
obvladan, nosi svoje poslednje telo:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

32. Kakor zdrsne dež z lista lokvanja
ali gorčično seme iz konice šila,
tako zdrsnejo čutni užitki z njega:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

33. Kdor pozna tu v sebi
uničenje vse neprijetnosti,
z bremenom odloženim in neodvisen:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

34. Kdor z globokim razumevanjem, moder,
lahko pove za pot iz nepoti
in dosegel je najvišji cilj:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

35. Je daleč, tako od gospodarjev
kot od teh, ki so šli v brezdomstvo,
nima hiše za zatočišče in ima želja malo:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

36. Kdor je odložil nasilje
proti bitjem vsem, slabotnim ali krepkim,
ki ne ubije ali da ubiti:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

37. Kdor ni nasprotnik med nasprotniki,
miroljuben med predanimi nasilju,
kdor se ne naveže med navezanimi:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

38. Kdor odvrgel vse je želje in sovraštvo,
odvrgel domišljavost in prezir,
kakor gorčično seme na konici šila:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

39. Kdor izreče govor brez osornosti,
poln pomena, resnico vedno,
nikomur ne škoduje:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

40. Kdor v svetu ne bo nikdar vzel tega,
kar ni dano, naj bo dolg ali kratek,
majhen ali velik ali lep ali grd:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

41. Kdor nima več hrepenenja
po tem svetu ali po naslednjem,
ki živi brez hrepenenja in je neodvisen:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

42. Kdor se več ne vdaja užitkom,
in ni zmeden, ker ve,
kdor je pridobil odločno hojo v nesmrtnost:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

43. Kdor je presegel vse vezi
obojega, odlik in zlih del,
je brez skrbi, brez vpliva in čist:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

44. Kdor je čist kot brezmadežna luna,
jasen in čvrst in v katerem
sta radost in bitnost uničeni:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

45. Kdor je prešel onkraj močvirja,
blata, saṃsāre, vse zablode,
kdor je prišel na nasprotni breg
in bival je v stopnjah zbranosti,
je nezmeden in nezbegan,
dosegel ugasnitev skozi nenavezanost:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

46. Kdor opustil čutnost je
in pohaja v brezdomstvu

z uničenimi željami po čutnosti in bitnosti:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

47. Kdor opustil tudi želje je,
in pohaja v brezdomstvu,
z uničenim obojim, željami in bitnostjo:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

48. Kdor opusti vse človeške vezi
in odvrže vezi nebes,
neodvisen od vseh vezi kjerkoli:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

49. Kdor opusti zadovoljstvo in nezadovoljstvo,
kdor je ohlajen in brez navezanosti,
junak, ki je presegel svet:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

50. Kdor ve, kako bitja preminejo
in se ponovno pojavijo v mnogih oblikah,
se ne drži ničesar, vzvišen, buden:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

51. Njegova destinacija je nepoznana
božanstvom, duhovom in človeku,
arahant z uničenimi vplivi:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

52. Kdor nima ovir,
spredaj, zadaj in v sredini,
kdor je neoviran in ni več navezan:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

53. Vodja črede, popoln junak,
veliki modrijan, katerega zmaga je dobljena,
nezmeden, očiščen, prebujen:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

54. Kdor pozna svoja mnogotera bivališča,
videl je nebesa in stanja bede,
kdor uničenje rojstva je dosegel:
ta je tisti, ki imam ga za brahmana.

12. (POMEN DEJANJ)

55. Ker ime in rod sta dodeljena
kot zgolj oznaki v svetu,
izvirata iz dogovorov,
in se podelita tu in tam.

56. Za te, ki ne poznajo tega dejstva,
so napačni pogledi že dolgo podlaga njihovih src.
Ne vedoč, nam oznanijo:
'Nekdo je brahman z rojstvom.'

57. Nekdo ni brahman z rojstvom,
niti z rojstvom nebrahman.

Z dejanjem nekdo je brahman,
z dejanjem nekdo je nebrahman.

58. Po svojih dejanjih ljudje so kmeti,
in po svojih dejanjih so tudi rokodelci,
po svojih dejanjih so ljudje trgovci,
in po svojih dejanjih so ljudje služabniki.

59. Po svojih dejanjih so ljudje tatovi,
in po svojih dejanjih so vojaki,
po svojih dejanjih so ljudje duhovniki,
in po svojih dejanjih so vladarji.

13. (NAJVIŠJE BRAHMANSTVO)

60. V skladu z resničnostjo
modrijani vidijo dejanje kot resnično je,
vidijo odvisnost nastajanja,
modro poznajo dejanje in njegov sad.

61. Dejanje nadaljuje svet,
dejanje nadaljuje ljudi.
Bitja so zvezana z dejanjem,
kakor kolo na kočijo z zatičem.

62. Z asketizmom, svetim življenjem,
samonadzorom in notranjo prakso –
tako nekdo postane brahman,
v tem je najvišje brahmanstvo.

63. Ta s trojno vednostjo
v miru, s končanim obstojem:
vedi, o Vāseṭṭha,
on je Brahmā in Sakka za te, ki razumejo."

14. Ko je bilo to rečeno, sta brahmanska mladeniča Vāseṭṭha in Bhāradvādža rekla Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! ... Od danes se naj naju gospod Gotama zapomni kot laična privrženca, ki sta šla k njemu po zatočišče do konca življenja."

(MN 99) Subha Sutta - Subhi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat se je brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, zadrževal v domovanju nekega gospodarja v Sāvatthīju zaradi nekega opravka. Brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, je vprašal gospodarja v katerega prisotnosti je bil: "Gospodar, slišal sem, da Sāvatthī ni brez arahantov. H kateremu asketu ali brahmanu lahko gremo danes, da se mu poklonimo?"

"Častiti gospod, ta Blaženi živi pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Lahko greš tja, da se pokloniš temu Blaženemu, častiti gospod."

3. Ko se je strinjal z gospodarjem, je brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in vprašal Blaženega:

(PRAVA IN NAPAČNA PRAKSA)

4. "Gospod Gotama, brahmani pravijo: 'Gospodar je uresničil pravo pot, Dhammo, ki je dobra. Nekdo, ki je šel naprej od doma v brezdomstvo ni dosegel prave poti, Dhamme, ki je dobra.' Kaj pravi gospod Gotama o tem?"

"Mladenič, jaz sem ta, ki govori po tem, ko naredim analizo. Jaz o tem ne govorim enostransko, ne hvalim napačnega načina prakse gospodarja ali tega, ki je šel naprej, pa če je gospodar ali ta, ki je šel naprej, vstopil v napačen način prakse in zaradi svojega napačnega načina prakse ni uresničil prave poti, Dhamme, ki je dobra. Jaz hvalim pravi način prakse, tako gospodarja ali tega, ki je šel naprej, pa če je gospodar ali ta, ki je šel naprej, vstopil v pravi način prakse in je zaradi svojega pravilnega načina prakse uresničeval pravo pot, Dhammo, ki je dobra."

(ŠTIRI PODROČJA DELOVANJA)

5. "Gospod Gotama, brahmani pravijo: 'Ker področje delovanja gospodarja vključuje veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti, daje velik sad. Ker področje delovanja tega, ki je šel naprej, vključuje majhno količino aktivnosti, malo dejavnosti, malo angažiranost in malo podjetnosti, daje majhen sad.' Kaj pravi gospod Gotama o tem?"

"Mladenič, jaz sem ta, ki govori potem, ko naredim analizo. O tem ne govorim enostransko. Obstaja področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti, ki ko spodleti, da majhen sad. Obstaja področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti, ki ko uspe, da velik sad. Obstaja področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti, malo dejavnosti, malo angažiranosti in malo podjetnosti, ki ko spodleti, da majhen sad. Obstaja področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti, malo dejavnosti, malo angažiranosti in malo podjetnosti, ki ko uspe, da velik sad.

6. Kaj, mladenič, je področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti ... ki ko spodleti, da majhen sad? Poljedelstvo je to področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti ... ki ko spodleti, da majhen sad. In kaj, mladenič, je področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti ... ki ko uspe, da velik sad? Poljedelstvo je spet to področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti ... ki ko uspe, da velik sad. In kaj, mladenič, je področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... ki ko spodleti, da majhen sad? Trgovanje je to področje

delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... ki ko spodleti, da majhen sad. In kaj, mladenič, je področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... ki ko uspe, da velik sad? Trgovanje je spet to področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... ki ko uspe, da velik sad.

7. Prav tako kot je poljedelstvo področje delovanja, mladenič, ki vključuje veliko aktivnosti ... toda da majhen sad ko spodleti, tako tudi področje delovanja tistega, ki živi življenje gospodarja, vključuje veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti, toda da majhen sad ko spodleti. Prav tako kot je poljedelstvo področje delovanja, ki vključuje veliko aktivnosti ... in da velik sad ko uspe, tako tudi področje delovanja v življenju gospodarja vključuje veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti, in da velik sad ko uspe. Prav tako kot je trgovanje področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... in da majhen sad ko spodleti, tako tudi področje delovanja tega, ki je šel naprej, vključuje malo aktivnosti, malo dejavnosti, malo angažiranosti in malo podjetnosti, in da majhen sad ko spodleti. Prav tako je trgovanje področje delovanja, ki vključuje malo aktivnosti ... toda da velik sad ko uspe, prav tako področje delovanja tega, ki gre naprej, vključuje malo dejavnosti, malo angažiranosti in malo podjetnosti, toda da velik sad ko uspe."

(PET KVALITET ZA DOSEGO DOBREGA)

8. "Gospod Gotama, brahmani predpisujejo pet kvalitet za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega."

"Če ti ni nadležno, mladenič, prosim navedi tej skupnosti pet kvalitet, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega."

"Ni mi nadležno, gospod Gotama, ko takšni častiti kot si ti in drugi, sedijo [v zboru]."

"Potem jih navedi, mladenič."

9. "Gospod Gotama, resnica je prva kvaliteta, ki jo brahman predpišejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega. Strogost je druga stvar ... Celibat je tretja stvar ... Študij je četrta stvar ... Radodarnost je peta kvaliteta, ki jo brahmani predpisujejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega. To je pet kvalitet, ki jih brahmani predpisujejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega. Kaj pravi gospod Gotama o tem?"

"Mladenič,[1] ali je med brahmani en sam brahman, ki pravi: 'Izjavljam, da sem sam s svojo direktno vednostjo uresničil teh pet kvalitet'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Mladenič, ali je med brahmani en sam učitelj ali učiteljev učitelj, nazaj do sedme generacije učiteljev, ki pravi: 'Izjavljam, da sem sam s svojo direktno vednostjo uresničil teh pet kvalitet'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Mladenič, stari brahmanski modrijani, ustvarjalci hvalnic, skladatelji hvalnic, katerih starodavne hvalnice, ki so bile prej pete, izgovarjane in zbrane, brahmani dandanes recitirajo in ponavljajo, ponavljajo kar je bilo izrečeno, recitirajo kar je bilo recitirano. To so: Aṭṭhaka, Vāmaka, Vāmadeva, Vessāmitta, Yamataggi, Angirasa, Bhāradvādža, Vāseṭṭha, Kassapa in Bhagu. Ali so ti starodavni brahmanski modrijani rekli: 'Mi izjavljamo, da smo teh pet kvalitet uresničili sami z direktno vednostjo'?" - "Ne, gospod Gotama."

"Mladenič, zdi se, da med brahmani ni niti enega samega brahmana, ki pravi: 'Izjavljam, da sem sam s svojo direktno vednostjo uresničil teh pet kvalitet.' In med brahmani ni niti enega samega učitelja ali enega učiteljevega učitelja, nazaj do sedme generacije učiteljev, ki pravi: 'Izjavljam, da sem sam s svojo direktno vednostjo uresničil teh pet kvalitet.' In starodavni brahmanski modrijani, ustvarjalci hvalnic, skladatelji hvalnic ... niti ti starodavni brahmanski modrijani niso rekli: 'Mi izjavljamo, da smo teh pet kvalitet uresničili sami z

direktno vednostjo.' Predpostavimo, da je tam vrsta slepih mož, v kateri se vsak dotika naslednjega: prvi ne vidi, srednji ne vidi in zadnji ne vidi. Tako tudi, mladenič, z ozirom na njihovo izjavo, se zdijo brahmani podobni vrsti slepih mož: prvi ne vidi, srednji ne vidi in zadnji ne vidi."

10. Ko je bilo to rečeno, je bil brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, jezen in razžaljen s prispodobo o vrsti slepih mož. Oštel je, zasmehoval in grajal Blaženega, rekoč: "Asket Gotama bo premagan." Potem je rekel Blaženemu: "Gospod Gotama, brahman Pokkharasāti iz družine Upamañña, gospodar gozdička Subhaga, pravi tako: 'Nekateri asketi in brahmani tukaj trdijo, da imajo neobičajna stanja, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vreden plemenitih. Vendar kar govorijo, se je izkazalo, da je smešno, izkazalo se je, da so to samo besede, prazne in votle. Kako bi človeško bitje vedelo ali videlo ali uresničilo neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vreden plemenitih? To ni mogoče.'"

(SPOSOBNOSTI BRAHMANA POKKHARASĀTIJA)

11. "Kako potem, mladenič, ali brahman Pokkharasāti razume srce vseh asketov in brahmanov, ko jih objame s svojim lastnim srcem?"

"Gospod Gotama, brahman Pokkharasāti ne razume niti srca svoje sužnje Punnike, ko jo obda s svojim lastnim srcem, zato, kako bi mogel razumeti srca vseh asketov in brahmanov?"

12. "Mladenič, predpostavimo, da je bil mož rojen kot slep. Ni mogel videti temnih in svetlih objektov, ni mogel videti modrih, rumenih, rdečih ali roza objektov, ni mogel videti, kar je ravno in neravno, ni mogel videti zvezd ali sonca in lune. On lahko reče: 'Ne obstajajo temni in svetli objekti, in nihče, ki vidi temne in svetle objekte. Ne obstajajo modri, rumeni, rdeči ali roza objekti, in nihče, ki vidi modre, rumene, rdeče ali roza objekte. Ničesar ni ravnega in neravnega, in nikogar, ki vidi ravnine in neravnine. Ni zvezd in ne sonca in lune in nikogar, ki vidi zvezde in sonce in luno. Jaz ne poznam teh, jaz ne vidim teh, zato ti ne obstajajo.' Če tako govori, mladenič, ali bi govoril pravilno?"

"Ne, gospod Gotama. Obstajajo temni in svetli objekti in ti, ki vidijo temne in svetle objekte ... obstajajo zvezde in sonce in luna in ti, ki vidijo zvezde in sonce in luno. Če reče, 'Jaz teh ne poznam, jaz ne vidim teh, zato ti ne obstajajo,' ne bi govoril pravilno."

13. "Tako tudi, mladenič, brahman Pokkharasāti je slep in brez videnja. Da on lahko ve ali vidi ali uresniči neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vreden plemenitih - to ni mogoče. Kaj misliš, mladenič? Kaj je bolje za te premožne brahmane iz Kosale, kot so brahman Cankī, brahman Tārukkha, brahman Pokkharasāti, brahman Džāṇussoṇi, ali tvoj oče, brahman Todeyya – da so izjave, ki jih dajejo v skladu s posvetnimi dogovori ali da se napihujejo?" - "Da govorijo v skladu s posvetnimi dogovori, gospod Gotama."

"Kaj je bolje zanje, da bodo njihove izjave premišljene ali nepremišljene?" - "Premišljene, gospod Gotama." - "Kaj je bolje zanje, da napravijo svoje izjave po premisleku ali brez premisleka?" - "Po premisleku, gospod Gotama." - "Kaj je bolje zanje, da so njihove izjave koristne ali nekoristne?" - "Koristne, gospod Gotama."

14. "Kaj misliš, mladenič? Če je to tako, ali je izjava, ki jo je dal brahman Pokkharasāti v skladu s posvetnim dogovorom ali se je napihoval?" - "On se je napihoval, gospod Gotama." - "Je bila izjava narejena premišljeno ali nepremišljeno?" - "Nepremišljeno, gospod Gotama." - "Je bila izjava narejena po premisleku ali brez premisleka?" - "Brez premisleka, gospod Gotama." - "Je bila izjava koristna ali nekoristna?" - "Nekoristna, gospod Gotama."

(PET OVIR)

15. “Obstaja pet ovir, mladenič. Katerih pet? Ovira čutnega užitka, ovira zlobe, ovira otopelosti in zaspanosti, ovira nemira in zaskrbljenosti in ovira dvoma. To je pet ovir. Brahman Pokkharasāti je zaustavljen, oviran, blokiran in obdan s temi petimi ovirami. Da bi on lahko vedel ali videl ali uresničil neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vreden plemenitih - to ni mogoče.

(PET VEZI UŽITKOV)

16. Obstaja pet vezi užitkov, mladenič. Katerih pet? Objekti spoznani z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezane z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Zvoki spoznani z ušesi ... Vonji spoznani z nosom ... Okusi spoznani z jezikom ... Otipljivosti spoznane s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po užitkih in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov. Brahman Pokkharasāti je zvezan s temi petimi vezmi užitkov, zaslepljen z njimi in jim je popolnoma predan. Uživa jih, ne da bi videl nevarnosti v njih ali razumel pobeg od njih. Da bi lahko vedel ali videl ali uresničil neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vreden plemenitih - to ni mogoče.

17. Kaj misliš, mladenič? Kateri od teh dveh ognjev bo imel [boljši] plamen, barvo in sij – ogenj, ki bi gorel v odvisnosti od goriva, kot sta trava in les, ali pa ogenj, ki bi gorel neodvisno od goriva, kot sta trava in les?”

“Če je to mogoče, gospod Gotama, ogenj, ki gori neodvisno od goriva, kot sta trava in les, ta ogenj bi imel [boljši] plamen, barvo in sij.”

“To ni mogoče, mladenič, to se ne more zgoditi, da bi ogenj lahko gorel neodvisno od goriva, kot sta trava in les, razen skozi [izvedbo] neobičajne moči. Kakor ogenj, ki gori odvisen od goriva kot sta trava in les, je zadovoljstvo, ki je odvisno od petih vezi užitkov. Kakor ogenj, ki gori neodvisno od goriva kot sta trava in les, je zadovoljstvo, ki je ločeno od užitkov, ločeno od slabih stanj. In kaj, mladenič, je zadovoljstvo, ki je ločeno od užitkov, ločeno od slabih stanj? Tako, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. To je zadovoljstvo, ki je ločeno od užitkov, ločeno od slabih stanj. Spet, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Tudi to je zadovoljstvo, ki je ločeno od užitkov, ločeno od slabih stanj.

18. Od teh petih kvalitet, mladenič, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega, katero od petih predpišejo kot najbolj plodovito za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega?”

“Od teh petih kvalitet, gospod Gotama, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega, predpišejo radodarnost kot najbolj plodovito za izvedbo odlik, za izvrševanje dobrega.”

19. “Kaj misliš, mladenič? Brahman bi lahko imel veliko darovanje in dva druga brahmana bi šla tja misleč, da bosta sodelovala pri tem velikem darovanju. En brahman med njima bi pomislil: ‘O, da bi le jaz dobil najboljši sedež, najboljšo vodo, najboljšo miloščino v obednici. O, da noben drug brahman ne bi mogel dobiti najboljšega sedeža, najboljše vode, najboljše miloščine v obednici!’ In mogoče je, da drug brahman, ne ta brahman, dobi najboljši sedež, najboljšo vodo, najboljšo miloščino v obednici. Ko o tem pomisli, lahko prvi brahman postane jezen in nezadovoljen. Kakšno vrsto rezultata brahmani predpisujejo za to?”

(ŠESTA KVALITETA - USMILJENJE)

“Gospod Gotama, brahmani ne darujejo na takšen način, misleč: ‘Naj drugi postanejo jezni in nezadovoljni zaradi tega.’ Namesto tega, brahmani darujejo motivirani z usmiljenjem.”

“Ker je tako, mladenič, ali ni to brahmanova šesta kvaliteta za izvedbo odlik, motiv usmiljenja?”

“Ker je tako, gospod Gotama, je to brahmanova šesta kvaliteta za izvedbo odlik, motiv usmiljenja.”

20. “Teh pet kvalitet, mladenič, ki jih brahmani predpisujejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega - kje pogosto vidiš te kvalitete, med gospodarji ali med temi, ki so šli naprej?”

“Teh pet kvalitet, gospod Gotama, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega, jaz pogosto vidim med temi, ki so šli naprej, redko med gospodarji. Ker gospodar ima veliko aktivnosti, veliko dejavnosti, veliko angažiranosti in veliko podjetnosti. On stalno in vedno ne govori resnice, ne prakticira asketizma, ne izvaja celibata, se ne angažira v študij ali angažira v radodarnosti. Toda ta, ki gre naprej, ima malo količino aktivnosti, malo dejavnosti, malo angažiranosti in malo podjetnosti. On stalno in vedno govori resnico, prakticira strogost, izvaja celibat, se ukvarja s študijem in se ukvarja z radodarnostjo. Tako teh pet kvalitet, ki jih brahmani predpisujejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega, pogosto vidim med temi, ki so šli naprej, redko med gospodarji.”

21. “Teh pet kvalitet, mladenič, ki jih brahmani predpisujejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega, jaz imenujem opremo srca, so za razvijanje srca, ki je brez sovraštva in brez zlobe. Tako, mladenič, menih je govorec resnice. Ko razmišlja, ‘Jaz sem govorec resnice’ pridobi navdih v pomenu, pridobi navdih v Dhammi, pridobi veselje povezano z Dhammo. To je to veselje, ki je povezano z dobrim, ki ga jaz imenujem oprema srca. Tako, mladenič, menih je asket ... ta, ki je v celibatu ... ta, ki je angažiran v študij ... ta, ki je angažiran v radodarnosti. Ko misli, ‘Jaz sem ta, ki je angažiran v radodarnosti,’ pridobi navdih v pomenu, pridobi navdih v Dhammi, pridobi veselje, povezano z Dhammo. To je to veselje, ki je povezano z dobrim, ki ga jaz imenujem oprema srca. Tako teh pet kvalitet, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega, imenujem opremo srca, to je, za razvijanje srca, ki je brez sovraštva in brez zlobe.”

(POT DO DRUŽBE Z BRAHMO)

22. Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, rekel Blaženemu: “Gospod Gotama, slišal sem, da asket Gotama pozna pot do družbe z Brahmo.”

“Kaj misliš, mladenič? Ali je vas Naḷakāra blizu ali daleč?”

“Gospod, vas Naḷakāra je blizu in ni daleč.”

“Kaj misliš, mladenič? Predpostavimo, da je tam človek rojen in vzgojen, in kakor hitro je zapustil Naḷakāro, so ga vprašali po poti v vas. Bo ta mož počasen, se bo obotavljal odgovoriti?”

“Ne, gospod Gotama. Zakaj je tako? Ker je ta človek bil rojen in vzgojen v Naḷakāri in je dobro seznanjen z vsemi potmi do vasi.”

“Človek rojen in vzgojen v vasi Naḷakāra je morda lahko počasen ali obotavljajoč v odgovoru, ko je vprašan o poti do vasi, vendar pa Tathāgata, ko je vprašan o svetu Brahme ali o poti, ki vodi do sveta Brahme, ne bo nikoli počasen ali obotavljajoč pri odgovoru. Jaz razumem Brahmo, mladenič, in jaz razumem svet Brahme, in jaz razumem pot, ki vodi do sveta Brahme, in jaz razumem, kako moraš prakticirati, da se ponovno pojaviš v svetu Brahme.”[2]

23. “Gospod Gotama, slišal sem, da asket Gotama uči pot do družbe z Brahmo. Bilo bi dobro, če bi me gospod Gotama poučil o poti do družbe z Brahmo.”

“Potem, mladenič, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal.”

“Da, gospod,” je odgovoril. Blaženi je rekel:

24. “Kaj, mladenič, je pot do družbe z Brahmo? Menih biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, naokoli in povsod, in vseh kot tudi samega sebe, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. Ko je osvoboditev srca z dobrohotnostjo razvita na ta način, ne ostane omejujoče dejanje, nič ne vztraja tam. Prav tako kot krepak trobentač lahko napravi, da se sliši brez težav na štiri četrtine, tako tudi, ko je osvoboditev srca z dobrohotnostjo razvita na ta način, ne ostane nobenega omejujočega dejanja, nič ne vztraja tam. To je pot do družbe z Brahmo.

25-27. Spet, menih biva prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim s sočutjem ... s srcem prepojenim s srečoželjnostjo ... s srcem prepojenim z mirnodušnostjo, podobno druge, podobno tretje, podobno četrte, tako zgoraj, spodaj, naokoli in povsod, in vseh kot tudi samega sebe, on biva s prežemanjem vseobsegajočega sveta s srcem prepojenim z mirnodušnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovraštva in brez zlobe. Ko je osvoboditev srca z mirnodušnostjo razvita na ta način, ne ostane nobenega omejujočega dejanja, nič ne vztraja tam. Prav tako kot krepak trobentač lahko zatrobi, da se sliši brez težav na štiri četrtine, tako tudi, ko je osvoboditev srca z mirnodušnostjo razvita na ta način, ne ostane nobenega omejujočega dejanja, nič ne vztraja tam. Tudi to je pot do družbe z Brahmo.”

28. Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, rekel Blaženemu: “Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je ta z dobrim vidom lahko videl objekte. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj se me gospod Gotama zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja.

29. “In sedaj, gospod Gotama, odhajamo. Zaposleni smo in moramo veliko postoriti.”

“Sedaj je čas, mladenič, napravi, kar misliš, da je prav.”

Brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, se je navdušen in vesel besed Blaženega dvignil iz svojega sedeža, in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel.

(OPREMA SRCA)

30. Takrat se je brahman Džāṇussoṇi sredi dneva peljal iz Sāvatthīja v popolnoma beli kočiji z vpreženimi belimi kobilami.[3] Zagledal je brahmanskega mladeniča Subho, Todeyyevega sina, ki je prihajal v daljavi in ga vprašal: “Od kod prihaja gospod Bhāradvādža sredi dneva?”

“Gospod, jaz prihajam od asketa Gotame.”

“Kaj gospod Bhāradvādža misli o modrosti asketa Gotame? Je on moder, ali ni?”

“Gospod, kdo sem jaz, da bi poznal modrost asketa Gotame? Človek bi mu moral gotovo biti enak, da bi poznal modrost asketa Gotame.”

“Gospod Bhāradvādža hvali asketa Gotamo z resnično veliko hvalo.”

“Gospod, kdo sem jaz, da hvalim asketa Gotamo? Asket Gotama je hvaljen od hvaljenih, kot najboljši med božanstvi in ljudmi. Gospod, teh pet kvalitet, ki jih brahmani predpišejo za izvedbo odlik, za izvedbo dobrega, asket Gotama imenuje opremo srca, to je, za razvijanje srca, ki je brez sovraštva in brez zlobe.”

31. Ko je bilo to rečeno, je brahman Džāṇussoṇi sestopil iz svoje bele kočije z vpreženimi belimi kobilami in ko si je uredil svoje zgornje oblačilo na eno rame, je iztegnil svoje roke v spoštljiv pozdrav proti Blaženemu in izrekel ta vzklik: “To je dobitek za kralja Kosale, Pasenadija, to je velik dobitek za kralja Kosale, Pasenadija, da Tathāgata, popoln in popolno prebujen, živi v njegovem kraljestvu.”

Opombe

---

[1] Kot pri MN 95:13.
[2] Ta vednost se nanaša na tretjo od Tathāgatovih moči, poznavanje poti do vseh destinacij. Glej MN 12:12.
[3] Kot pri MN 27:2.

(MN 100) Saṅgārava Sutta - Saṅgāravi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi potoval po deželi Kosala s številno skupino menihov.

2. Takrat se je brahmanka, po imenu Dhānañdžāni, zadrževala v Caṇḍalakappi in imela popolno zaupanje v Buddho, Dhammo in Sangho. Enkrat se je spotaknila in takrat je trikrat vzkliknila: "Slava Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Slava Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu! Slava Blaženemu, popolnemu in popolno prebujenemu!"

3. Takrat je brahmanski mladenič po imenu Saṅgārava živel v Caṇḍalakappi. Bil je mojster treh Ved z njihovimi besedili, liturgijo, fonetiko, etimologijo in zgodovino kot peto. Bil je strokovnjak v filologiji in slovnici, v celoti seznanjen z naravno filozofijo in z znamenji Velikega moža. Ko je slišal, da je brahmanka Dhānañdžāni izrekla te besede, ji je rekel: "To brahmanko Dhānañdžāni je treba ponižati in osramotiti, ker ko so okoli nje brahmani, hvali tega gologlavega asketa."

[Ona je odgovorila:] "Dragi moj gospod, vi ne poznate vrlin in modrosti Blaženega. Če bi poznali vrline in modrost Blaženega, dragi moj gospod, ne bi nikoli pomislili, da bi ga žalili in sramotili."

"Potem, gospa, obvestite me, ko bo asket Gotama prišel v Caṇḍalakappo."

"Da, dragi gospod," je odgovorila brahmanka Dhānañdžāni.

4. Ko je potoval po etapah po deželi Kosala, je Blaženi sčasoma dospel v Caṇḍalakappo. Tam v Caṇḍalakappi je Blaženi živel v gozdičku mangov, ki je pripadal brahmanom iz rodu Todeyya.

5. Brahmanka Dhānañdžāni je slišala, da je prišel Blaženi, zato je odšla do brahmanskega mladeniča Saṅgārava in mu rekla: "Dragi moj gospod, Blaženi je prišel v Caṇḍalakappo in živi tukaj v Caṇḍalakappi v gozdičku mangov, ki pripada brahmanom iz rodu Todeyya. Sedaj je čas, dragi gospod, da napravite, kar mislite, da je primerno."

"Da, gospa," je odgovoril. Potem je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel:

6. "Gospod Gotama, obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki trdijo [da učijo] osnove svetega življenja, ko so dosegli dovršitev in popolnost direktne vednosti tukaj in sedaj. Kakšno je stališče gospoda Gotame?"

(RAZLIČNI SVETI MOŽJE)

7. "Bhāradvādža, pravim, da obstaja razlika med asketi in brahmani, ki trdijo [da učijo] osnove svetega življenja, ko so dosegli dovršitev in popolnost direktne vednosti tukaj in sedaj. Obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki so **tradicionalisti**, ki na osnovi ustne tradicije trdijo [da učijo] osnove svetega življenja, ko so dosegli dovršitev in popolnost direktne vednosti tukaj in sedaj. Takšni so brahmani treh Ved. Obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki na podlagi zgolj **prepričanja** trdijo [da učijo] osnove svetega življenja, ko so dosegli dovršitev in popolnost direktne vednosti. Takšni so misleci in preiskovalci. Obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki so **sami direktno spoznali Dhammo** med stvarmi, ki jih niso slišali prej in trdijo [da učijo] osnove svetega življenja, ko so dosegli dovršitev in popolnost direktne vednosti tukaj in sedaj.

8. Jaz, Bhāradvādža, sem eden teh asketov in brahmanov, ki so sami direktno spoznali Dhammo med stvarmi, ki jih niso slišali prej in trdim [da učim] osnove svetega življenja, ko sem dosegel dovršitev in popolnost direktne vednosti tukaj in sedaj. Ampak, ker sem eden od teh asketov in brahmanov, je to lahko razumljeno na sledeči način:

9. Bhāradvādža, pred mojim prebujenjem, ko sem bil samo neprebujeni bodhisatta, sem razmišljal tako:

'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo.'

10. Kasneje, Bhāradvādža, ko sem bil še vedno mlad, črnolas mladenič, oskrbljen z blagoslovom mladosti, v začetku življenja, čeprav sta moja mati in oče želela drugače in jokala oblita s solzami, sem si obril glavo in brado, si nadel rumena oblačila in odšel naprej od doma v brezdomstvo.

(UČENJE PRI ĀḶĀRA KĀLĀMI)

11. Ko sem se odrekel svetu, Bhāradvādža, v iskanju tega, kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel do Āḷāra Kālāme in mu rekel: 'Prijatelj Kālāma, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Āḷāra Kālāma je odvrnil: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož kmalu vstopi in biva v njem, da sam spozna skozi direktno vednost nauk svojega učitelja.' Jaz sem se hitro naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem lahko trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ne zgolj skozi prepričanje, Āḷāra Kālāma izjavlja: "Z uresničenjem zase, z direktno vednostjo, vstopim in bivam v tem učenju." Gotovo Āḷāra Kālāma biva v vednosti in videnju tega učenja.' Potem sem šel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, na kakšen način izjavljaš, da s svojo realizacijo z direktno vednostjo vstopiš in bivaš v tem učenju?' V odgovoru je razglasil področje ničnosti.

Premislil sem: 'Nima samo Āḷāra Kālāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega Āḷāra Kālāma izjavlja, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo?'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Āḷāra Kālāme in ga vprašal: 'Prijatelj Kālāma, je to na ta način, da si izjavil, da si vstopil in bival v tem učenju, da si sam to uresničil z direktno vednostjo?' -'To je ta način, prijatelj.' - 'Na ta način, prijatelj, sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju, da sem to sam uresničil z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takega častitega za našega tovariša v svetemu življenju. Torej, učenje za katerega izjavljam, da sem vstopil vanj, v njem bivam na način, da sem to uresničil sam z direktno vednostjo je učenje, v katerega si vstopil ti in bivaš v njem, tako da si sam vstopil vanj in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga jaz razglašam, v katerega sem vstopil in v njem bivam s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga jaz poznam in jaz poznam učenje, ki ga poznaš ti. Kot sem jaz, si ti in kot si ti, sem jaz. Pridi, prijatelj, dajva sedaj skupaj voditi to skupnost.'

Āḷāra Kālāma, moj učitelj, je postavil mene, njegovega učenca, na enakovreden položaj z njim in me tako nagradil z najvišjo častjo. Ampak, prišlo mi je na misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, ampak samo do vrnitve v področje ničnosti.' Nezadovoljen s tem učenjem, sem ga zapustil in odšel.

(UČENJE PRI UDDAKA RĀMAPUTTI)

12. V iskanju, Bhāradvādža, tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem odšel k Uddaka Rāmaputti in mu rekel: 'Prijatelj, jaz hočem živeti sveto življenje v tem učenju in disciplini.' Uddaka Rāmaputta je odgovoril: 'Častiti lahko ostane tukaj. To učenje je takšno, da modri mož lahko hitro vstopi in biva v njem, da sam zase uresniči učiteljevo učenje skozi svojo direktno vednost.' Kmalu sem se naučil tega učenja. Kar se tiče recitiranja na pamet in ponavljanja tega učenja, sem lahko govoril z vednostjo in samozavestjo in sem trdil, 'Jaz vem in vidim' – in tam so bili drugi, ki so ravnali podobno.

Premislil sem: 'Ni zgolj skozi prepričanje Rāma izjavil: "S svojim uresničenjem z direktno vednostjo, vstopim in bivam v tem učenju." Seveda je Rāma bival v vednosti in videnju tega učenja.' Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, na kakšen način je Rāma izjavil, da je z svojim uresničenjem z direktno vednostjo vstopil in bival v tem učenju?' V odgovoru je Uddaka Rāmaputta razodel področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.

Premislil sem: 'Ni imel samo Rāma prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Tudi jaz imam prepričanje, odločnost, pozornost, zbranost in modrost. Kaj če si prizadevam uresničiti učenje, za katerega je Rāma izjavil, da je vstopil vanj in biva v njem, kar da je sam uresničil z direktno vednostjo.'

Hitro sem vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. Potem sem odšel do Uddaka Rāmaputte in ga vprašal: 'Prijatelj, je bilo na ta način, da je Rāma izjavil, da je vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo?' - 'To je ta način, prijatelj.' - 'To je način, prijatelj, na katerega sem tudi jaz vstopil in bival v tem učenju s svojim uresničenjem z direktno vednostjo.' - 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, da imamo takšnega častitega za našega tovariša v svetem življenju. Tako je učenje, za katerega je Rāma razglasil, da je vstopil in bival v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo učenje, v katerega si vstopil in v njem bivaš s svojim uresničenjem z direktno vednostjo. In učenje, v katerega si vstopil in bivaš v njem s svojim uresničenjem z direktno vednostjo je učenje, ki ga je Rāma razglasil, da je vanj vstopil in bival v njem s svojim uresničenje z direktno vednostjo. Tako ti poznaš učenje, ki ga je poznal Rāma in Rāma je poznal učenje, ki ga poznaš ti. Kot je bil Rāma, tako si ti. Kot si ti, tako je bil Rāma. Pridi, prijatelj, vodi zdaj to skupnost.'

Tako je Uddaka Rāmaputta, moj tovariš v svetem življenju, postavil mene na mesto učitelja in mi podelil najvišjo čast. Ampak, prešinila me je misel: 'To učenje ne vodi do streznjenja, do razstrastenja, do prenehanja, do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve, temveč samo do vrnitve v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Nezadovoljen s tem učenjem, sem ga zapustil in odšel.

13. Še vedno v iskanju, Bhāradvādža, tega kar je dobro, v iskanju najvišjega stanja popolnega miru, sem hodil po etapah skozi deželo Magadhan, dokler nisem končno prišel do Senānigama blizu Uruvelā. Tam sem videl prijeten kos zemlje, očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. Premislil sem: 'To je prijeten kos zemlje, to je očarljiv gaj s čisto tekočo reko, s prijetnima bregovoma in v

bližini vas, v kateri bi si izprosil hrano. To bo služilo za prizadevanje tistega, ki si želi prizadevati.' In sedel sem tam razmišljajoč: 'To bo služilo za prizadevanje.'

(TRI PRISPODOBE)

14. Te tri prispodobe so mi spontano prišle na misel, o katerih prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži v vodi, in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Bhāradvādža? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto tako, da vzame trsko in z njo drgne moker, živ kos lesa, ki leži v vodi?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je to moker, živ kos lesa, ki leži v vodi. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"Tako tudi, Bhāradvādža, kot tisti asketi in brahmani, ki še vedno ne živijo telesno in mentalno odmaknjeni od užitkov, in katerih želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta, ti čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila prva prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

15. Spet, Bhāradvādža, druga prispodoba se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da moker, živ kos lesa leži na suhih tleh daleč od vode in pride mož s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Bhāradvādža? Ali bi lahko mož prižgal ogenj in naredil toploto, tako da bi vzel trsko in jo drgnil ob moker, živ kos lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Ne, gospod Gotama. Zakaj ne? Ker je moker, živ kos lesa, čeprav leži na suhih tleh daleč od vode. Na koncu bi mož bil samo utrujen in razočaran."

"Tako tudi, Bhāradvādža, kot tisti asketi in brahmani, ki živijo telesno in mentalno odmaknjeni od užitkov, vendar v katerih želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih ni bila v celoti opuščena in notranje zatrta, ti čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so nesposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila druga prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

16. Spet, Bhāradvādža, tretja prispodoba se mi je spontano pojavila, o kateri prej nikoli nisem slišal. Predpostavimo, da tam leži suh, izsušen kos lesa na suhih tleh, daleč od vode in pride mož s trsko, in si misli: 'Prižgal bom ogenj, naredil bom toploto.' Kaj misliš, Bhāradvādža? Ali lahko mož prižge ogenj in naredi toploto z drgnjenjem trske s suhim, posušenim kosom lesa, ki leži na suhih tleh, daleč od vode?"

"Da, gospod Gotama. Zakaj tako? Ker je suh, posušen kos lesa in leži na suhih tleh, daleč od vode."

"Tako tudi, Bhāradvādža, kot tisti asketi in brahmani, ki živijo telesno in mentalno odmaknjeni od užitkov, v katerih so bile želje po užitkih, vdanost, zaslepljenost, žeja in vročica po užitkih v celoti opuščena in notranje zatrta, ti čutijo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi svojega napora, so sposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. In tudi, če ti dobri asketi in brahmani ne čutijo bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi svojega napora, so sposobni vpogleda iz vednosti in vrhovnega prebujenja. To je bila tretja prispodoba, ki se mi je spontano pojavila in o kateri prej nikoli nisem slišal.

To so bile tri prispodobe, ki so se mi spontano pojavile in o katerih prej nikoli nisem slišal.

(KROTENJE NEPRIJETNIH OBČUTKOV)

17. Pomislil sem: 'Kaj če s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagam, ukrotim in strem srce s srcem.' Tako sem s stisnjenimi zobmi in s svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem. Ko sem to storil, je tekel znoj iz mojih pazduh. Kot lahko močan mož prime šibkejšega za glavo ali ramena in ga vrže na tla, ga ukroti in stre, tako sem s stisnjenimi zobmi in svojim jezikom pritisnjenim ob nebo svojih ust, premagal, ukrotil in strl srce s srcem in znoj je tekel iz mojih pazduh. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

18. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta in nos. Ko sem to storil, je glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes, kot da je tam glasen zvok gibanja in pihanja kovaških mehov. Ko sem ustavil vdihovanje in izdihovanje skozi usta in nos je glasen zvok dihanja prihajal iz mojih ušes. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

19. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, so siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo, kot bi močan mož razdelil mojo glavo z ostrim mečem. Ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi svoja usta, nos in ušesa, so siloviti vetrovi zarezali skozi mojo glavo. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

20. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močne bolečine v glavi, kot bi močan mož stiskal trd usnjen trak okoli moje glave, kot da je to naglavni trak. Ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, sem imel močne bolečine v glavi. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

21. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, so močni vetrovi razsekali moj trebuh, kot bi vešč mesar ali njegovi pomočnik razsekala trebuh goveda z ostrim mesarskim nožem. Ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, so močni vetrovi razsekali moj trebuh. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

22. Pomislil sem: 'Kaj če še naprej prakticiram meditacijo brez dihanja.' Tako sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa. Ko sem to storil, sem imel močno pekoč občutek v svojem telesu, kot bi dva močna moška prijela manj močnega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo polno vroče žerjavice. Ko sem ustavil vdihe in izdihe skozi usta, nos in ušesa, me je močno žgalo v telesu. Čeprav se je vzbudila neumorna energija v meni in se vzpostavila neprestana pozornost, je bilo moje telo izčrpano in neumirjeno, ker sem se izčrpal z bolečim prizadevanjem.

23. Ko so me videla božanstva, so nekatera rekla: 'Asket Gotama je mrtev.' Druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev, on umira.' In spet druga božanstva so rekla: 'Asket Gotama ni mrtev niti umira. On je arahant, ker arahanti bivajo na tak način.'

(ASKEZA S HRANO)

24. Pomislil sem: 'Kaj če prakticiram popolno prekinitev jemanja hrane.' Potem so prišla božanstva k meni in mi rekla: 'Dobri gospod, ne prakticiraj popolne prekinitve jemanja hrane. Če to narediš, bomo vlila nebeško hrano v pore tvoje kože in ti boš od tega živel.' Pretehtal sem: 'Če trdim, da se bom popolnoma postil, medtem ko mi bodo ta božanstva vlivala nebeško hrano v pore moje kože in bom od tega živel, potem bom lagal.' Zato sem odslovil ta božanstva rekoč: 'Ni potrebe.'

25. Pomislil sem: 'Kaj če vzamem zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha.' Tako sem vzel zelo malo hrane, peščico vsakokrat, pa če je to bila fižolova juha ali lečina juha ali juha grašice ali grahova juha. Ko sem to storil, je moje telo doseglo stanje ekstremne izčrpanosti. Ker sem tako malo jedel, so moji udi postali podobni spojenim delom stebla vinske trte ali steblom bambusa. Ker sem tako malo jedel je moja zadnjica postala kakor kamelje kopito. Ker sem tako malo jedel so vretenca na moji hrbtenici štrlela kot nanizane kroglice na vrvici. Ker sem tako malo jedel, so moja rebra štrlela kot mršavi tramovi starega skednja brez strehe. Ker sem tako malo jedel je lesk mojih oči potonil daleč dol v njihove jamice, in je izgledal kot lesk vode, ki je potonila daleč dol v globok vodnjak. Ker sem tako malo jedel je moje lasišče zakrnelo in uvelo, kot zelena grenka buča, ki se naguba in oslabi v vetru in soncu. Ker sem tako malo jedel, se je moja koža s trebuha lepila na mojo hrbtenico. Če sem se dotaknil kože svojega trebuha, sem naletel na svojo hrbtenico in če sem se dotaknil svoje hrbtenice, sem naletel na svojo kožo s trebuha. Ker sem tako malo jedel, če sem uriniral ali odvajal blato, sem se tam prevrnil na obraz. Ker sem tako malo jedel, če sem poskusil olajšati svoje telo z drgnjenjem udov s svojimi rokami, so lasje, razpadli pri svojih koreninah in odpadli od mojega telesa, ko sem ga drgnil.

26. Ko so me ljudje videli, so nekateri rekli: 'Asket Gotama je črn.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni črn, je rjav.' Drugi ljudje so rekli: 'Asket Gotama ni niti črn niti rjav, on ima kožo zlate barve,' tako zelo se je čista, svetla barva moje kože izrodila zaradi tega, ker sem tako malo jedel.

27. Pomislil sem: 'Katerikoli asketi ali brahmani v preteklosti so doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v prihodnosti bodo doživeli boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. In katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti doživljajo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi napora, je to največ, ni ga preko tega. Vendar s to strašno prakso strogosti nisem dosegel nobenih nadčloveških stanj, nobene razlike v vpogledu iz vednosti, ki bi bil vreden plemenitih. Ali lahko obstaja druga pot do prebujenja?'

(ISKANJE POTI DO PREBUJENJA)

28. Premišljeval sem: 'Spomnim se, da je bil moj sakyanski oče zaposlen in sem sedel v hladni senci drevesa rožnate jablane. Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, sem vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Ali bi lahko to bila pot do prebujenja?' Potem je sledeč temu spominu prišlo spoznanje: 'To je pot do prebujenja.'

29. Pomislil sem: 'Zakaj se bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji?' Pomislil sem: 'Jaz se ne bojim te prijetnosti, ki nima nič z užitki in slabimi stanji.'

30. Premišljeval sem: 'Ni enostavno doseči ta užitek s telesom, ki je tako pretirano izčrpano. Kaj če jem nekaj trde hrane – nekaj kuhanega riža in kruha.' In jaz sem jedel nekaj trde hrane - nekaj kuhanega riža in kruha. Ta čas me je čakalo pet menihov in si mislilo: 'Če naš

asket Gotama doseže neko višje stanje, nas bo o tem obvestil.' Toda, ko sem jedel kuhan riž in kruh, se je pet menihov zgražalo in me zapustilo, misleč: 'Asket Gotama sedaj živi razkošno, opustil je svoje prizadevanje in se vrnil k razkošju.'

ŠTIRI STOPNJE ZBRANOSTI)

31. Ko sem jedel trdo hrano in spet dobil svojo moč, sem popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Toda tak prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

32-34. Z umiritvijo misli in razmišljanja, sem vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... sem vstopil in bival v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... sem vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti ... Toda tak prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

(TRI VEDNOSTI)

35. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril **k spominu na pretekla življenja**. Spomnil sem se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako sem se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomnil svojih mnogoterih preteklih življenj.

36. To je bila prva resnična vednost, ki sem jo dosegel v prvem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen. Toda tak prijeten občutek, ki se je pojavil v meni, ni vdrl v moje srce in tam ostal.

37. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril **k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, sem videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razumel sem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako sem z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeško, videl bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razumel, kako bitja umirajo v skladu z njihovimi dejanji.

38. To je bila druga resnična vednost, ki sem jo dosegel v drugem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen.

39. Ko je bilo moje zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril **k vednosti o uničenju vplivov**. Direktno sem vedel, kako dejansko je: 'To je neprijetnost' ... 'To je izvor neprijetnosti' ... 'To je prenehanje neprijetnosti' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti' ... 'To so vplivi' ... 'To je izvor vplivov' ... 'To je prenehanje vplivov' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

40. Ko sem to vedel in videl, je bilo moje srce osvobojeno vpliva želje po užitku, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je bilo osvobojeno, je prišla vednost: 'Osvobojeno je.' Direktno sem vedel: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

41. To je bila tretja resnična vednost, ki sem jo dosegel v tretjem delu noči. Nevednost je bila pregnana in nastala je prava vednost, tema je bila pregnana in svetloba je nastala, kot se zgodi v tem, ki vztraja prizadeven, goreč in odločen."

(O BOŽANSTVIH)

42. Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Saṅgārava rekel Blaženemu: "Prizadevanje gospoda Gotame je bilo neomajno, prizadevanje gospoda Gotame je bilo takšno, kot ga ima dobri človek in kot bi moralo biti za izpolnjenega, popolno prebujenega. Gospod Gotama, ali obstajajo božanstva?"

"Znano mi je, da je bil primer, Bhāradvādža, da obstajajo božanstva."

"Gospod Gotama, ko si vprašan, 'Ali so božanstva?' ti praviš: 'Znano mi je, Bhāradvādža, da božanstva obstajajo'? Če je to tako, ali ni to, kar praviš, prazno in napačno?"

"Bhāradvādža, ko je nekdo vprašan, 'Ali so božanstva?' če odgovoriš, 'Božanstva so,' ali 'Znano mi je, Bhāradvādža, da božanstva obstajajo,' modri mož lahko napravi dokončni zaključek, da božanstva so."

"Toda zakaj mi ni gospod Gotama odgovoril že na začetku?"

"V svetu je široko sprejeto, Bhāradvādža, da božanstva obstajajo."

43. Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Saṅgārava rekel Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj se me gospod Gotama zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

(MN 101) Devadaha Sutta – Pri Devadahi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov, pri sakyanskem mestu Devadaha. Tam je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(KRITIKA NAUKA DŽAINISTOV)

2. "Menihi, so nekateri asketi in brahmani, ki imajo takšno nauk in pogled: 'Karkoli ta posameznik čuti, če je to prijetno ali neprijetno ali niti neprijetno niti prijetno, vse to je povzročeno s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti[1]. Tako z uničenjem preteklih dejanj z asketizmom in brez novih dejanj, ne bo nobene posledice v prihodnosti. Če ni posledice v prihodnosti, je uničeno dejanje. Z uničenjem dejanja je uničena neprijetnost. Z uničenjem neprijetnosti je uničen občutek. Z uničenjem občutka bo vsa neprijetnost porabljena.' Tako govorijo džainisti, menihi.

3. Šel bom do džainistov, ki tako govorijo in jim rekel: 'Prijatelji džainisti, ali je res, da imate takšno učenje in pogled: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena"?' Ko so tako vprašani, če džainisti to priznajo in rečejo 'Da,' jim odgovorim:

4. 'Prijatelji, ali veste, da ste obstajali v preteklosti, in da ni bilo tako, da niste obstajali?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, da ste naredili zla dejanja v preteklosti in se jih niste vzdržali?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, da je bilo toliko neprijetnosti že porabljene ali da se toliko neprijetnosti še vedno mora porabiti ali ko se toliko neprijetnosti porabi, bo vsa neprijetnost porabljena?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Prijatelji, ali veste, kaj je opustitev slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in zdaj?' - 'Ne, prijatelj.'

5. 'Tako, prijatelji, kaže, da ne veste, da ste obstajali v preteklosti in ni tako, da niste obstajali; ali, da ste izvajali zla dejanja v preteklosti in se jih niste vzdržali; ali, da ste naredili takšna in takšna zla dejanja; ali, da je bilo toliko neprijetnosti že porabljene ali da se toliko neprijetnosti še vedno mora porabiti ali da ko se toliko neprijetnosti porabi, bo vsa neprijetnost porabljena; ali, kaj je opuščanje slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in zdaj. Ker je tako, ni primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti, tako prijetnost ali neprijetnost ali niti neprijetnost niti prijetnost, za vse je vzrok to, kar je bilo storjeno v preteklosti. Tako z uničenjem preteklih dejanj z asketizmom in brez izvajanja dejanj v sedanjosti, ne bo posledic v prihodnosti. Brez posledic v prihodnosti ... bo vsa neprijetnost porabljena."

6. Če, prijatelji džainisti, ste vedeli, da ste obstajali v preteklosti in da ni tako, da niste obstajali; ali, da ste izvajali zla dejanja v preteklosti in se jih niste vzdržali; ali, da ste naredili takšna in takšna zla dejanja; ali, da je bilo toliko neprijetnosti že porabljene ali da se toliko neprijetnosti še vedno mora porabiti ali da ko se toliko neprijetnosti porabi, bo vsa neprijetnost porabljena; ali, kaj je opuščanje slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in zdaj. Ker je tako, bi bilo primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena."

7. Prijatelji džainisti, predpostavite, da je bil ranjen človek s puščico, ki je bila debelo namazana s strupom in je zaradi tega čutil boleče, ostre, prebadajoče občutke. Potem bi njegovi prijatelji in tovariši, bližnji in daljni sorodniki pripeljali zdravnika. Zdravnik bi zarezal okoli odprte rane z nožem, s sondo poiskal puščico, izpulil puščico in nanesel zdravilno jedkalo na odprto rano in pri vsakem koraku bi človek čutil boleče, ostre, prebadajoče občutke. Nato kasneje, ko je bila rana pozdravljena in pokrita s kožo, bi se

človek počutil dobro in bil vesel, neodvisen, svoj gospodar, sposoben, da gre kamor hoče. Morda bi mislil: "Prej sem bil preboden s puščico, debelo namazano s strupom in zaradi tega sem čutil boleče, ostre, prebadajoče občutke. Potem so moji prijatelji in tovariši, bližnji in daljni sorodniki pripeljali zdravnika. Zdravnik je zarezal okoli odprte rane z nožem, s sondo poiskal puščico, izpulil puščico in nanesel zdravilno jedkalo na odprto rano in pri vsakem koraku sem čutil boleče, ostre, prebadajoče občutke. Toda zdaj, ko je rana pozdravljena in pokrita s kožo, se počutim dobro in sem vesel, neodvisen, svoj gospodar, sposoben, da grem kamorkoli hočem."

8. Tako tudi, prijatelji džainisti, če veste, da ste obstajali v preteklosti in da ni tako, da niste obstajali ... ali kaj je opuščanje slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in zdaj. Ker je tako, bi bilo primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena."

9. Ker prijatelji džainisti, ne veste ali ste obstajali v preteklosti in ni tako, da niste obstajali ... ali kaj je opuščanje slabih stanj in kaj je negovanje dobrih stanj tukaj in zdaj. Ker je tako, bi bilo primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena."'

10. Ko je bilo to rečeno, so mi džainisti povedali: 'Prijatelj, džainist Nātaputta je vseveden in vse vidi in trdi, da ima popolno vednost in vizijo: "Če jaz hodim ali stojim ali spim ali sem buden, sta vednost in vizija neprestano in nemoteno prisotna v meni." On pravi: "Džainisti, v preteklosti ste naredili zla dela. Porabite jih z izvajanjem strogega asketizma. In ko ste tukaj in zdaj zadržani s telesom, govorom in umom, to ne povzroča zlih dejanj za prihodnost. Tako z uničenjem svojih preteklih dejanj z asketizmom in brez izvajanja novih dejanj, ne bo posledic v prihodnosti. Brez posledic v prihodnosti ... bo vsa neprijetnost porabljena." Mi to odobravamo in sprejemamo in zato smo zadovoljeni.'

(PET STVARI)

11. Ko je bilo to rečeno, sem rekel džainistom:[2] 'Obstaja pet stvari, prijatelji džainisti, ki se lahko izkažejo v dveh različnih načinih tukaj in zdaj. Katerih pet? To so: prepričanje, preferenca, ustno izročilo, razumsko razglabljanje in premišljeno sprejemanje pogledov. Teh pet stvari se lahko izkaže v dveh različnih načinih tukaj in zdaj. Kakšno vrsto prepričanja imajo častiti džainisti v učitelja, ki govori o preteklosti? Kakšno vrsto preference, kakšno vrsto ustnega izročila, kakšno vrsto razumskega razglabljanja, kakšno vrsto premišljenega sprejemanja pogledov?' Govorjeno tako, menihi, nisem videl nobene legitimne obrambe njihovega položaja s strani džainistov.

(BOLEČINA ZARADI DEJANJ V SEDANJOSTI)

12. Spet, menihi, sem rekel džainistom: 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ko obstaja intenziven napor, intenzivno prizadevanje, ali čutite boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi intenzivnega napora? Vendar, ko ni intenzivnega napora, ni intenzivnega prizadevanja, ali potem ne čutite nobenih bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi intenzivnega napora?' - 'Ko obstaja intenziven napor, prijatelj Gotama, intenzivno prizadevanje, potem čutimo boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi intenzivnega napora. Vendar, ko ne obstaja nobenega intenzivnega napora, nobenega intenzivnega prizadevanja, potem ne čutimo nobenih bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi intenzivnega napora.'

13. 'Tako izgleda, prijatelji džainisti, da ko obstaja intenziven napor ... čutite boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi intenzivnega napora. Vendar, ko ne obstaja intenzivnega napora ... ne čutite nobenih bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi intenzivnega

napora. Ker je to tako, ni primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti, bodisi prijetnosti ali neprijetnost ali niti neprijetnost niti prijetnost, vse to je povzročeno s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti. Tako z uničenjem preteklih dejanj z asketizmom in brez povzročanja novih dejanj, ne bo nobene posledice v prihodnosti. Brez posledic v prihodnosti ... bo vsa neprijetnost porabljena."

(NI ZA VSE VZROK PRETEKLO DEJANJE)

14. 'Če, prijatelji džainisti, je obstajal intenziven napor, intenzivno prizadevanje, potem so bili boleči, ostri, prebadajoči občutki zaradi intenzivnega napora prisotni, in ko ni bilo intenzivnega napora, ni bilo intenzivnega prizadevanja, potem so bili boleči, ostri, prebadajoči občutki zaradi intenzivnega napora še vedno prisotni. Ker je tako, bi bilo primerno za častite džainiste, da razglasijo: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena."

15. 'Vendar, prijatelji džainisti, ko obstaja intenziven napor, intenzivno prizadevanje, potem čutite boleče, ostre, prebadajoče občutke zaradi intenzivnega napora, ampak ko ni intenzivnega napora, ko ni intenzivnega prizadevanja, potem ne čutite bolečih, ostrih, prebadajočih občutkov zaradi intenzivnega napora. Vi zato čutite samo boleče, ostre, prebadajoče občutke, ki ste si jih sami naprtili, in skozi nevednost, neznanje in zablodo, po pomoti trdite: "Karkoli ta posameznik čuti ... bo vsa neprijetnost porabljena.'" Govorjeno tako, menihi, jaz nisem videl nobene legitimne obrambe s strani džainistov.

(NAPAČNI POGLEDI GLEDE DEJANJA)

16. Spet, menihi, sem rekel džainistom: 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi tukaj in zdaj, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se bo izkusilo v prihodnosti?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Ai je mogoče, da se dejanje, ki se bo izkusilo v prihodnosti, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi tukaj in zdaj?' -'Ne, prijatelj.'

17. 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi kot prijetno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot neprijetno?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi kot neprijetno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot prijetno?' -'Ne, prijatelj.'

18. 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi ko je dozorelo, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi ko ni dozorelo?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi ko ni dozorelo, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi ko je dozorelo?' - 'Ne, prijatelj.'

19. 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi kot veliko, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot majhno?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Ali je mogoče, da se dejanje, ki se izkusi kot majhno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot veliko?' -'Ne, prijatelj.'

20. 'Kaj mislite, prijatelji džainisti? Ali je mogoče, da se dejanje, ki se bo izkusilo kot doživeto, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se ne bo izkusilo kot doživeto?' - 'Ne, prijatelj.' - 'Ali je mogoče, da se dejanje, ki se ne bo izkusilo kot doživeto, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se bo izkusilo kot doživeto?' - 'Ne, prijatelj.'

21. 'Tako izgleda, prijatelji džainisti, da je nemogoče, da se dejanje, ki se izkusi tukaj in zdaj, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi v prihodnosti, in je nemogoče, da se dejanje, ki se bo izkusilo v prihodnosti, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi tukaj in zdaj. Nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot

prijetno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot neprijetno, in nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot neprijetno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot prijetno. Nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi ko je dozorelo, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi ko ni dozorelo, in nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi ko ni dozorelo, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi ko je dozorelo. Nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot veliko, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot majhno in nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot majhno, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot veliko. Nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot doživeto, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot nedoživeto, in nemogoče je, da se dejanje, ki se izkusi kot nedoživeto, lahko z naporom in prizadevanjem spremeni v dejanje, ki se izkusi kot doživeto. Ker je tako, je napor častitih džainistov brezploden, je njihovo prizadevanje brezplodno.'

(DESET UPRAVIČENIH SKLEPANJ)

22. Tako govorijo džainisti, menihi. In ker džainisti govorijo tako, obstaja deset upravičenih sklepanj iz njihovih trditev, ki določajo osnovo, da se jih kritizira:

(1) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti, potem so džainisti gotovo morali delati slaba dejanja v preteklosti, ker zdaj čutijo tako boleče, ostre, prebadajoče občutke.

(2) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena s stvariteljskim dejanjem najvišjega božanstva, potem je džainiste gotovo ustvaril neko hudobno najvišje božanstvo, ker zdaj čutijo tako boleče, ostre, prebadajoče občutke.

(3) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena z okoliščinami in naravo, potem džainisti gotovo nimajo sreče, ker zdaj čutijo tako boleče, ostre, prebadajoče občutke.

(4) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena s kategorijo [med šestimi kategorijami rojstev], potem morajo džainisti gotovo pripadati slabi kategoriji, ker zdaj čutijo tako boleče, ostre, prebadajoče občutke.

(5) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena z naporom tukaj in zdaj, potem se džainisti gotovo morajo močno truditi tukaj in zdaj, ker zdaj čutijo tako boleče, ostre, prebadajoče občutke.

(6) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti, potem je džainiste potrebno grajati. Če ni tako, potem je džainiste še zmeraj potrebno grajati.

(7) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena s stvariteljskim dejanjem najvišjega božanstva, potem je džainiste potrebno grajati. Če ni tako, potem je džainiste še zmeraj potrebno grajati.

(8) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena slučajno, potem je džainiste potrebno grajati. Če ni tako, potem jih je še zmeraj potrebno grajati.

(9) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena z družbenim stanom, potem je džainiste potrebno grajati. Če ni tako, potem jih je še zmeraj potrebno grajati.

(10) Če je prijetnost in neprijetnost, ki jo čutijo bitja, povzročena z naporom tukaj in zdaj, potem je džainiste potrebno grajati. Če ni tako, potem jih je še zmeraj potrebno grajati.

Tako govorijo džainisti, menihi. In ker džainisti govorijo tako, teh deset upravičenih sklepanj iz njihovih trditev določajo osnove, da se jih kritizira. Tako je njihov napor brezploden in je njihovo prizadevanje brezplodno.

(PLODOVIT NAPOR)

23. In kako je napor plodovit, menihi, kako je prizadevanje plodovito? Tako, menihi, menih ni preplavljen z neprijetnostjo in sebe ni preplavil z neprijetnostjo. Ni opustil prijetnosti, ki je v skladu z Dhammo, vendar ni zaslepljen s to prijetnostjo. Tako ve: 'Ko se trudim z odločnostjo, ta posamezen vir neprijetnosti v meni izgine zaradi tega odločnega prizadevanja. Ko gledam nanj z mirnodušnostjo, ta posamezen vir neprijetnosti v meni izgine, ko razvijem mirnodušnost.' Prizadeva si z odločenostjo glede na ta posamezen vir neprijetnosti, ki izgine v njem zaradi tega odločnega prizadevanja. Razvije mirnodušnost glede na ta posamezen vir neprijetnosti, ki izgine v njem, ko razvija mirnodušnost. Ko se trudi z odločnostjo, določen vir neprijetnosti izgine v njem zaradi tega odločnega prizadevanja. Tako je neprijetnost v njem porabljena. Ko ga gleda z mirnodušnostjo, določen vir neprijetnosti izgine v njem, ko razvije mirnodušnost. Tako je ta neprijetnost v njem porabljena.

(PRIJETEN NAPREDEK)

24. Predpostavimo, menihi, da moški ljubi žensko s svojim srcem, vezanim na njo z intenzivno željo in strastjo. On lahko vidi to žensko, da stoji z drugim moškim, klepeta, se šali in se smeje. Kaj mislite, menihi? Ali se bodo pojavili žalost, jok, bolečina, nezadovoljstvo in stiska v tem moškem, ko vidi žensko stati z drugim moškim, ko z njim klepeta, se šali in smeji?"

"Da, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker ta moški ljubi to žensko s svojim srcem, vezanim na njo z intenzivno željo in strastjo. Zato se v njem pojavijo žalost, jok, bolečina, nezadovoljstvo in stiska, ko jo vidi stati z drugim moškim, ko z njim klepeta, se šali in se smeje."

25. "Potem, menihi, moški lahko pomisli: 'Jaz ljubim to žensko s svojim srcem, vezanim na njo z intenzivno željo in strastjo. Tako se v meni pojavijo žalost, jok, bolečina, nezadovoljstvo in stiska, ko jo vidim stati z drugim moškim, ko z njim klepeta, se šali in se smeje. Kaj če bi opustil svojo željo in strast do te ženske?' In on bi opustil svojo željo in strast do te ženske. Ob kasnejši priložnosti morda vidi to žensko stati z drugim moškim, ko z njim klepeta, se šali in se smeje. Kaj mislite, menihi? Se bodo žalost, jok, bolečina, nezadovoljstvo in stiska pojavili v tem moškem, ko vidi to žensko, ki stoji z drugim moškim ... ?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker ta moški nič več ne ljubi te ženske. Zaradi tega se žalost, jok, bolečina, nezadovoljstvo in stiska ne pojavijo v njem, ko vidi to žensko, ki stoji z drugim moškim ... "

26. "Menihi, ko menih ni preplavljen z neprijetnostjo in ne preplavi sebe z neprijetnostjo ... (kot v §23 zgoraj) ... tako je ta neprijetnost v njem porabljena. Tako, menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

(NEPRIJETEN NAPREDEK)

27. Spet, menihi, menih razmisli: 'Ko živim v skladu s svojim užitkom, se slaba stanja v meni povečajo in dobra stanja zmanjšajo. Vendar, ko se naprezam v tem, kar je neprijetno, se slaba stanja v meni zmanjšajo in dobra stanja povečajo. Kaj če se naprezam v tem, kar je neprijetno?' In on se napreza v tem, kar je neprijetno. Ko to stori, se slaba stanja v njem zmanjšajo in dobra stanja povečajo. Kasneje se ne napreza v tem, kar je neprijetno. Zakaj je

tako? Namen, zaradi katerega se je ta menih naprezal v tem, kar je neprijetno, je bil dosežen. Zaradi tega se kasneje ne napreza v tem, kar je neprijetno.

28. Zamislimo si, menihi, kovača, ki segreva ost puščice med dvema plamenoma, da jo izravna. Ko je ost puščice ogreta med dvema plamenoma in je bila zravnana, je kasneje ne bo več segreval in koval in jo ravnal. Zakaj je tako? Namen zaradi katerega je kovač segreval in koval ost puščice je bil dosežen. Zaradi tega jo kasneje ni več potrebno segrevati in kovati in jo ravnati.

29. Tako tudi, menih razmisli ... (kot v §27 zgoraj) ... zaradi tega se kasneje ne napreza v tem, kar je neprijetno. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

(ŽIVETI Z DHAMMO)

30. Spet, menihi, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

31. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumena oblačila in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo.

32. Ko tako odide naprej od doma v brezdomstvo in se usposablja za meniha in za ta način življenja, opusti ubijanje živih bitij, se vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, zavestno, usmiljeno, biva sočuten do vseh živih bitij. Opusti jemanje tega kar mu ni dano, se vzdrži jemanja tega kar mu ni dano. Jemlje le tisto, kar mu je dano, pričakuje le tisto, kar mu je dano in brez kraje biva v čistosti. Z opustitvijo necelibatnega življenja se drži celibata, živi ločeno, se vzdrži posvetne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo lažnivega govora, se vzdrži laganja. Govori resnico, je vreden zaupanja in zanesljiv, ta, ki ni goljuf tega sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, se vzdrži zlonamernega govora. Drugje ne ponovi tega, kar je slišal tukaj, z namenom, da loči [te ljudi] od teh, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal drugje, z namenom, da loči [te ljudi] od tistih. Tako je tisti, ki združi te, ki so razdeljeni, je spodbujevalec prijateljstva, ki uživa v slogi, se radosti v slogi, se veseli v slogi, je govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih mnogi želijo in so mnogim prijetne. Z opustitvijo praznega govorjenja se vzdrži praznega klepeta. Govori ob pravem času, govori kar je dejstvo, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne.

Vzdrži se uničevanja semen in rastlin. Poje samo en obrok na dan, vzdrži se prehranjevanja ponoči in izven pravilnega časa[1]. Vzdrži se plesa, petja, glasbe in neprimernih predstav. Vzdrži se nošenja okrasnih vencev, odišavljenja z vonjavami in olepševanja sebe z mažami. Vzdrži se visokih in velikih ležišč. Vzdrži se sprejemanja zlata in denarja. Vzdrži se

sprejemanja surovega žita. Vzdrži se sprejemanja surovega mesa. Vzdrži se sprejemanja žensk in deklet. Vzdrži se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdrži se sprejemanja koz in ovc. Vzdrži se sprejemanja kokoši in prašičev. Vzdrži se sprejemanja slonov, govedi, konjev in kobil. Vzdrži se sprejemanja polj in posesti. Vzdrži se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdrži se kupovanja in prodajanja. Vzdrži se uporabe lažnih uteži, lažnih metrov, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdrži se sprejemanja podkupnin, zavajanja, goljufanja in prevar. Vzdrži se zadajanja ran, ubijanja, ugrabljanja, razbojništva, ropanja in nasilja.

33. Zadovoljen je z oblačili, da zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano, da zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, sam odloči, da vzame s sabo le to. Kot ptica, ki kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako tudi menih postane zadovoljen z obleko, da z njo zaščiti svoje telo in s podarjeno hrano zadovolji svoj želodec, in kamorkoli gre, vzame s sabo le to. Ko ima to plemenito krepost, doživlja v sebi blaženost, da je brezhiben.

34. Ko gleda objekt z očmi, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če je pustil sposobnost oči nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja, zato prakticira pot zadržanja sebe, varuje sposobnost oči, loti se zadržanja sposobnosti oči. Ko sliši zvok z ušesi ... Ko voha vonj z nosom ... Ko okusi okus z jezikom ... Ko tipa otipljiv predmet s telesom ... Ko z umom opazi pojav, se ne oprime njegovih znakov in značilnosti. Če pusti sposobnost uma nevarovano, ga lahko napadejo zla slaba stanja poželenja in neugajanja. Prakticira pot svoje zadržanosti, varuje sposobnost uma, se loti zadržanja sposobnosti uma. Ko ima to plemenito zadržanje čutnih sposobnosti, doživlja v sebi čisto blaženost.

35. On postane ta, ki deluje premišljeno, ko gre naprej in se vrača; ki deluje premišljeno, ko gleda naprej in gleda stran; ki deluje premišljeno, ko upogiba in razteguje svoje ude; ki deluje premišljeno, ko nosi svoja oblačila in nosi svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko je, pije, požira hrano in jo okuša; ki deluje premišljeno, ko odvaja blato in urinira; ki deluje premišljeno, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in molči.

36. Ko ima to plemenito krepost in to plemenito zadržanost [čutnih] sposobnosti in ko ima to plemenito pozornost in premišljenost, se zateče k osamljenemu počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

37. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira. S srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

(STOPNJE ZBRANOSTI)

38. Ko je tako odstranil teh pet ovir, onesnaženj srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

39. Menihi, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

40. Menihi, ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

41. Menihi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

(TRI VEDNOSTI)

42. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri **k spominu na pretekla življenja**. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

43. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri **k vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, ki so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.' Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji. Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

44. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri **k vednosti uničenja vplivov**. On razume kot v resnici je: 'To je neprijetnost' ... 'To je izvor neprijetnosti' ... 'To je prenehanje neprijetnosti' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti' ... 'To so vplivi' ... 'To je izvor vplivov' ... 'To je prenehanje vplivov' ... 'To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.'

45. Ko tako ve in vidi, je njegovo srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje bitnosti.’ Menihi, napor je plodovit, prizadevanje je plodovito.

(DESET OSNOV ZA HVALO TATĀGATHE)

46. Tako govori Tathāgata, menihi. In ker Tathāgata govori tako, obstaja deset upravičenih osnov, da se ga hvali:

(1) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti, potem je Tathāgata gotovo moral delati dobra dela v preteklosti, ker zdaj čuti tako brezmadežno prijetne občutke.

(2) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s stvaritvenim dejanjem najvišjega božanstva, potem je Tathāgata gotovo moral biti ustvarjen od dobrega najvišjega božanstva, ker zdaj čuti tako brezmadežno prijetne občutke.

(3) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena z okoliščinami in naravo, potem Tathāgata gotovo mora imeti veliko srečo, ker zdaj čuti tako brezmadežno prijetne občutke.

(4) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s kategorijo [med šestimi kategorijami rojstva], potem Tathāgata gotovo mora pripadati dobri kategoriji, ker zdaj čuti tako brezmadežno prijetne občutke.

(5) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena z naporom tukaj in zdaj, potem si Tathāgata gotovo mora dobro prizadevati tukaj in zdaj, ker zdaj čuti tako brezmadežno prijetne občutke.

(6) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s tem, kar je bilo storjeno v preteklosti, potem je treba Tathāgato hvaliti. Če ne, potem je prav tako treba Tathāgato hvaliti.

(7) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s stvaritvenim dejanjem najvišjega božanstva, potem je treba Tathāgato hvaliti. Če ne, potem je prav tako treba Tathāgato hvaliti.

(8) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena s slučajem, potem je treba Tathāgato hvaliti. Če ne, potem je prav tako treba Tathāgato hvaliti.

(9) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena z družbenim stanom, potem je treba Tathāgato hvaliti. Če ne, potem je prav tako treba Tathāgato hvaliti.

(10) Če je prijetnost in neprijetnost, ki ju bitja čutijo, povzročena z naporom tukaj in zdaj, potem je treba Tathāgato hvaliti. Če ne, potem je prav tako treba Tathāgato hvaliti.

Tako govori Tathāgata, menihi. In ker Tathāgata tako govori, obstaja deset upravičenih osnov za njegovo hvalo.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Ta nauk, ki se tukaj pripisuje džainistom, je Buddha kritiziral v SN 36:21 in AN 3:61.
[2] Kot v MN 95:14.

(MN 102) Pancattaya Sutta – Pet in tri

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(DOMNEVE O PRIHODNOSTI)

2. "Menihi, obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki imajo domneve o prihodnosti in imajo poglede o prihodnosti, ter zagovarjajo različne nauke, ki se tičejo prihodnosti.

(I) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo zaznava in je neuničeno po smrti.'
(II) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo ne zaznava in je neuničeno po smrti.'
(III) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo niti zaznava niti nezaznava in je neuničeno po smrti.'
(IV) Nekateri opišejo propad, uničenje in končanje obstoječega bitja [ob smrti].
(V) Nekateri zagovarjajo ugasnitev tukaj in sedaj.

Tako oni:
(a) opišejo obstoječe sebstvo, ki je neuničeno po smrti,
(b) ali opišejo propad, uničenje in pokončanje obstoječega bitja [ob smrti],
(c) ali zagovarjajo ugasnitev tukaj in sedaj.

Tako ti [pogledi], ki jih je pet, postanejo trije in iz treh jih je pet. To je povzetek 'pet in tri.'

3. (I) Menihi, ti asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot zaznavajoče in neuničeno po smrti, opišejo takšno sebstvo, ki zaznava in je neuničeno po smrti, da je:

> snovno,
> ali nesnovno,
> ali oboje snovno in nesnovno,
> ali niti snovno niti nesnovno,
> ali zaznava enotnost,
> ali zaznava različnost,
> ali zaznava omejenost,
> ali zaznava neomejenost.

Ali drugače, med temi maloštevilnimi, ki gredo onkraj tega, nekateri zagovarjajo, da so dosegli zavest kot predmet zbranosti, ki je neizmerna in stabilna.

4. Tathāgata, menihi, razume to tako: 'Ti dobri asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot zaznavajoče in neuničeno po smrti, opišejo sebstvo, da je ali snovno ali ... ali ga opišejo, da zaznava neomejenost. Ali drugače, nekateri zagovarjajo področje ničnosti, neomejenosti, mirnosti. [Za njih] "tam ni nič" se razglasi, da je najčistejše, najvišje, najboljše in nepresežno od teh zaznav - bodisi zaznav snovi ali nesnovi, enotnosti ali različnosti. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb.' Ko je spoznal 'Tam je to' in videl pobeg od tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

5. (II) V tem pogledu, menihi, ti asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot nezaznavajoče in neuničeno po smrti, opišejo takšno sebstvo, ki je nezaznavajoče in neuničeno po smrti, da je:

> snovno,
> ali nesnovno,
> ali oboje snovno in nesnovno,
> ali niti snovno niti nesnovno.

6. V tem pogledu, menihi, ti kritizirajo te askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot zaznavajoče in neuničeno po smrti. Zakaj je tako? Ker pravijo: ‘Zaznavanje je bolezen, zaznavanje je tumor, zaznavanje je kopje. Nezaznavanje - to je mirno, to je vzvišeno.’

7. Tathāgata, menihi, razume to tako: ‘Ti dobri asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot nezaznavajoče in neuničeno po smrti, opisujejo takšno sebstvo, nezaznavajoče in neuničeno po smrti, da je ali snovno ali ... ali niti snovno niti nesnovno. Da bi vsak asket ali brahman lahko rekel: Neodvisno od snovi, neodvisno od občutka, neodvisno od zaznavanja, neodvisno od tvorb, bom opisal prihajanje in odhajanje zavesti, njeno izginjanje in ponovno pojavljanje, njeno rast in zorenje” - to ni mogoče. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb.’ Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

8. (III) Menihi, ti asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot niti zaznavajoče niti nezaznavajoče in neuničeno po smrti, opišejo takšno sebstvo, ki je niti zaznavajoče niti nezaznavajoče in neuničeno po smrti, da je:

snovno,
ali nesnovno,
ali oboje snovno in nesnovno,
ali niti snovno niti nesnovno.

9. Menihi, ti kritizirajo te dobre askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot zaznavajoče in neuničeno po smrti in kritizirajo te dobre askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot nezaznavajoče in neuničeno po smrti. Zakaj je tako? Ker pravijo: ‘Zaznavanje je bolezen, zaznavanje je tumor, zaznavanje je kopje, in nezaznavanje je omamljenost. Niti zaznavanje niti nezaznavanje - to je mirno, to je vzvišeno.’

10. Tathāgata, menihi, razume to tako: ‘Ti dobri asketi in brahmani, ki opišejo sebstvo kot niti zaznavajoče niti nezaznavajoče in neuničeno po smrti, opišejo takšno sebstvo, ki je niti zaznavajoče niti nezaznavajoče in neuničeno po smrti, da je ali snovno ali ... ali niti snovno niti nesnovno. Če katerikoli asketi ali brahmani opišejo, da vstop v to področje pride skozi presojo tvorb z ozirom na to, kaj se vidi, sliši, občuti in spozna, je to razglašeno kot katastrofo za vstopanje v to področje. Za to področje je razglašeno, da se ne doseže kot dosežek s tvorbami. To področje, je razglašeno, se doseže kot dosežek z ostankom tvorb. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb.’ Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

11. (IV) Menihi, ti asketi in brahmani, ki opišejo propad, uničenje in pokončanje obstoječega bitja [ob smrti], kritizirajo te dobre askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot zaznavajoče in neuničeno po smrti. Kritizirajo te dobre askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot nezaznavajoče in neuničeno po smrti, in kritizirajo te dobre askete in brahmane, ki opišejo sebstvo kot niti zaznavajoče niti nezaznavajoče in neuničeno po smrti. Zakaj je tako? Vsi ti dobri asketi in brahmani, ki se ženejo naprej, zagovarjajo svojo predpostavko: ‘Tako bomo po smrti, tako bomo po smrti.’ Kot gre trgovec na tržnico z mislijo: ‘Skozi to bo tisto moje. S tem bom dobil tisto’. Tako se tudi ti dobri asketi in brahmani zdijo kot trgovci, ko izjavijo: ‘Tako bomo po smrti, tako bomo po smrti.’

12. Tathāgata, menihi, razume to tako: ‘Ti dobri asketi in brahmani, ki opišejo propad, uničenje in pokončanje obstoječega bitja [ob smrti], skozi strah do identitete in z gnusom do identitete, vztrajno tečejo in krožijo okoli te iste identitete. Prav tako kot pes, ki ga veže povodec na trden drog ali steber, vztrajno teče in kroži okoli istega droga ali stebra. Tako tudi ti dobri asketi in brahmani, skozi strah do identitete in z gnusom do identitete, vztrajno tečejo in krožijo okoli te iste identitete. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja

prenehanje tvorb.' Ko je spoznal 'Tam je to' in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

13. Menihi, katerikoli asketi ali brahmani, ki razglabljajo o prihodnosti in imajo poglede o prihodnosti, ki zagovarjajo različne nauke, ki se tičejo prihodnosti, vsi zagovarjajo teh pet področij ali določeno med njimi.

(DOMNEVE O PRETEKLOSTI)

14. Menihi, obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki imajo domneve o preteklosti in imajo poglede o preteklosti, in zagovarjajo različne nauke, ki se tičejo preteklosti.

(1) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta večna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(2) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet nista večna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(3) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta oboje, večna in nista večna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(4) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta niti večna niti nista večna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(5) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta končna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(6) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta neskončna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(7) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta oboje, končna in neskončna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(8) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet sta niti končna niti neskončna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(9) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet zaznavata enotnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(10) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet zaznavata različnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(11) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet zaznavata omejenost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(12) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet zaznavata neomejenost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(13) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet [doživljata] izključno prijetnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(14) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet [doživljata] izključno neprijetnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(15) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet [doživljata] oboje, prijetnost in neprijetnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

(16) Nekateri trdijo tako: 'Sebstvo in svet [doživljata] niti prijetnost niti neprijetnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno.'

15. (1) Menihi, kar se tiče teh asketov in brahmanov, ki imajo takšen nauk in pogled: ‘Sebstvo in svet sta večna: edino to je pravilno, vse drugo je napačno,’ da bi ne glede na prepričanje, ne glede na preferenco, ne glede na ustno tradicijo, ne glede na razumsko razglabljanje, ne glede na premišljeno sprejemanje pogleda, imeli čisto in jasno osebno vednost o tem - to ni mogoče. Ker nimajo čiste in jasne osebne vednosti o tem, ampak le fragmentarno vednost, ki jo ti dobri asketi in brahmani razjasnjujejo [glede njihovega pogleda] se smatra, da se držijo tega. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb. Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

16. (2-16) Menihi, kar se tiče teh asketov in brahmanov, ki imajo takšno doktrino in pogled: ‘Sebstvo in svet nista večna ... oboje, večna in nista večna ... niti večna niti nista večna ... končna ... neskončna ... oboje, končna in neskončna ... niti končna niti neskončna ... doživljata enotnost ... doživljata različnost ... doživljata omejenost ... doživljata neomejenost ... [doživljata] izključno prijetnost ... [doživljata] izključno neprijetnost ... [doživljata] oboje, prijetnost in neprijetnost ... [doživljata] niti prijetnost niti neprijetnost: edino to je pravilno, vse drugo je napačno,’ da bi ne glede na prepričanje, ne glede na preferenco, ne glede na ustno tradicijo, ne glede na razumsko razglabljanje, ne glede na premišljeno sprejemanja pogleda imeli čisto in jasno osebno vednost o tem - to ni mogoče. Ker nimajo čiste in jasne osebne vednosti, ampak le fragmentarno vednost, ki jo ti dobri asketi in brahmani razjasnjujejo [glede njihovega pogleda] se smatra, da se držijo tega. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb. Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

(UGASNITEV TUKAJ IN SEDAJ)

17. (V) Menihi, nek asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti in skozi popolno razkrojitev ovir čutnosti, vstopi in biva v zadovoljstvu s samoto. On misli: ‘To je mirno, to je vzvišeno, v to vstopim in bivam v zadovoljstvu s samoto.’ To zadovoljstvo s samoto v njem preneha. S prenehanjem zadovoljstva s samoto, se pojavi žalost in s prenehanjem žalosti se pojavi zadovoljstvo s samoto. Prav tako kot sončna svetloba prežema področje, ki ga senca zapusti, in senca prežema področje, ki ga sončna svetloba zapusti, tako se tudi s prenehanjem zadovoljstva s samoto pojavi žalost, in s prenehanjem žalosti se pojavi zadovoljstvo s samoto.

18. Tathāgata, menihi, razume to tako: ‘Ta dobri asket ali brahman, z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti ... in s prenehanjem žalosti, se pojavi zadovoljstvo s samoto. To je pogojeno in grobo, toda tam je prenehanje tvorb.’ Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

19. Menihi, nek asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti, skozi popolno razkrojitev ovir čutnosti in s premagovanjem zadovoljstva s samoto, vstopi in biva v nezemeljski prijetnosti. On misli: ‘To je mirno, to je vzvišeno, v to vstopim in bivam v nezemeljski prijetnosti.’ Ta nezemeljska prijetnost v njem preneha. S prenehanjem nezemeljske prijetnosti se pojavi zadovoljstvo s samoto, in s prenehanjem zadovoljstva s samoto, se pojavi nezemeljska prijetnost. Prav tako kot sončna svetloba prežema področje, ki ga senca zapusti in senca prežema področje, ki ga sončna svetloba zapusti, se tudi s prenehanjem nezemeljske prijetnosti pojavi zadovoljstvo s samoto, in s prenehanjem zadovoljstva s samoto, se pojavi nezemeljska prijetnost.

20. Tathāgata, menihi, razume to tako: ‘Ta dobri asket ali brahman, z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti ... in s prenehanjem zadovoljstva s samoto, se pojavi nezemeljska prijetnost. To je pogojeno in grobo, toda tam je prenehanje tvorb.’ Ko je spoznal ‘Tam je to’ in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

21. Menihi, nek asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti, skozi popolno razkrojitvijo ovir čutnosti in s premagovanjem zadovoljstva s samoto in nezemeljske prijetnosti, vstopi in biva v niti neprijetnem niti prijetnem občutku. On misli: 'To je mirno, to je vzvišeno, v to vstopim in bivam v niti neprijetnem niti prijetnem občutku.' Ta niti neprijeten niti prijeten občutek v njem preneha. S prenehanjem niti neprijetnega niti prijetnega občutka, se pojavi nezemeljska prijetnost in s prenehanjem nezemeljske prijetnosti, se pojavi niti neprijeten niti prijeten občutek. Prav tako kot sončna svetloba prežema področje, ki ga senca zapusti, in senca prežema področje, ki ga sončna svetloba zapusti, se tako tudi s prenehanjem niti neprijetnega niti prijetnega občutka pojavi nezemeljska prijetnost in s prenehanjem nezemeljske prijetnosti, se pojavi niti neprijeten niti prijeten občutek.

22. Tathāgata, menihi, razume to tako: 'Ta dobri asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti ... in s prenehanjem nezemeljske prijetnosti, se pojavi niti neprijeten niti prijeten občutek. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb.' Ko je spoznal 'Tam je to' in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

23. Tako, menihi, nek asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti, skozi popolno razkrojitvijo ovir čutnega užitka in s premagovanjem zadovoljstva s samoto, nezemeljske prijetnosti in niti neprijetnega niti prijetnega občutka, motri sebe: '**Jaz** sem miren, **jaz** sem dosegel ugasnitev, **jaz** sem brez predpostavk.'

24. Tathāgata, menihi, razume to tako: 'Ta dobri asket ali brahman z opustitvijo pogledov o preteklosti in prihodnosti ... motri sebe: "**Jaz** sem miren, **jaz** sem dosegel ugasnitev, **jaz** sem brez predpostavk." Gotovo ta častiti zagovarja pot usmerjeno k ugasnitvi. Vendarle je ta dobri asket ali brahman še vedno vezan s predpostavko, navezuje se ali na pogled o preteklosti ali na pogled o prihodnosti ali na oviro čutnega užitka ali na zadovoljstvo v samoti ali na nezemeljsko prijetnost ali na niti boleč niti prijeten občutek. In ko ta častiti motri sebe: " **Jaz** sem miren, **jaz** sem dosegel ugasnitev, **jaz** sem brez predpostavk," je tudi za to bilo rečeno, da je predpostavka na strani tega dobrega asketa ali brahmana. To je pogojeno in grobo, vendar obstaja prenehanje tvorb.' Ko je spoznal 'Tam je to' in videl pobeg iz tega, je Tathāgata prešel onkraj tega.

(OSVOBODITEV)

25. Menihi, to najvišje stanje vzvišenega miru je odkril Tathāgata, to je, osvoboditev skozi nevezanost, z razumevanjem kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru šestih področij dotika. Menihi, to je najvišje stanje vzvišenega miru, kar je odkril Tathāgata, to je, osvoboditev brez predpostavk, z razumevanjem kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod v primeru šestih področij dotika."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

Ta sutta je dvojnik daljše Brahmadžāla Sutte, ki jo vsebuje Digha nikāya (DN 1).

(MN 103) Kinti Sutta - Kaj mislite o meni?

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v gozdičku pri Kusināri, kjer so opravljali verske daritve. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Kaj mislite o meni, menihi? Da asket Gotama uči Dhammo zato, da bi dobil oblačila? Da asket Gotama uči Dhammo zato, da bi dobil miloščino? Da asket Gotama uči Dhammo zato, da bi dobil prostor za počitek? Ali, da asket Gotama uči Dhammo zato, da bi pridobil neko boljšo obliko bivanja?"

"Mi ne mislimo o Blaženem na tak način: 'Asket Gotama uči Dhammo zaradi oblačil ali zaradi miloščine ali zaradi prostora za počitek ali zaradi pridobitve neke boljše oblike bivanja.'"

"Torej, menihi, vi ne mislite o meni: 'Asket Gotama uči Dhammo zaradi oblačil ... ali zaradi pridobitve neke boljše oblike bivanja.' Potem, kaj mislite o meni?"

"Častiti gospod, mi tako mislimo o Blaženem: 'Blaženi je milosten in si prizadeva za naše blagostanje. On uči Dhammo iz milosti.'"

"Torej, menihi, vi mislite o meni tako: 'Blaženi je milosten in si prizadeva za naše blagostanje. On uči Dhammo iz milosti.'

(KAJ JE BUDDHA UČIL)

3. Menihi, te stvari, ki sem vam jih učil po tem, ko sem jih direktno spoznal – to je, štiri področja pozornosti, štiri prave vrste prizadevanja, štiri temelje za duhovno moč, pet sposobnosti, pet moči, sedem dejavnikov prebujenja, plemenito osemčleno pot – vse te stvari bi morali vaditi v slogi, z vzajemnim spoštovanjem, brez prepiranja.

(RAZLIKE MED MENIHI)

4. Medtem ko vadite v slogi, z vzajemnim spoštovanjem, brez prepiranja, se dva meniha lahko razlikujeta glede višje Dhamme.

5. Če bi razmišljali tako: 'Ta častita se razlikujeta v obojem, glede pomena in stila izražanja,' potem je k tistemu menihu, za katerega mislite, da je bolj razumen, potrebno pristopiti in ga nagovoriti: 'Častita se razlikujeta v obojem, glede pomena in stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja razlika glede pomena in razlika v stilu izražanja. Naj to ne bo razlog za prepir.' Potem bi se morali k tistemu menihu, za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani, približati in ga nagovoriti: 'Častita se razlikujeta glede pomena in stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja razlika glede pomena in razlika glede stila izražanja. Naj to ne bo razlog za prepir.' Torej tisto, kar je bilo napačno razumljeno, naj bo v umu upoštevano, da je napačno razumljeno. Z upoštevanjem tega, kar je bilo napačno razumljeno kot napačno razumljeno, se naj razloži kaj je Dhamma in kaj je disciplina.

6. Če bi razmišljali tako: 'Ta častita se razlikujeta glede pomena, vendar strinjata glede stila izražanja,' potem je k tistemu menihu, za katerega mislite, da je bolj razumen, potrebno pristopiti in ga nagovoriti: 'Častita se razlikujeta glede pomena, vendar se strinjata glede stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja razlika glede pomena, vendar strinjanje glede stila izražanja in naj to ne bo razlog za prepir.' Potem bi se morali k tistemu menihu, za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani, približati in ga nagovoriti: 'Častita se razlikujeta glede pomena, vendar se strinjata

glede stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja razlika glede pomena, vendar strinjanje glede stila izražanja. Naj to ne bo razlog za prepir.' Torej tisto, kar je bilo napačno razumljeno, naj bo upoštevano, da je napačno razumljeno, in kar je bilo pravilno razumljeno, naj bo upoštevano, da je pravilno razumljeno. Z upoštevanjem tega, kar je bilo napačno razumljeno, da je napačno razumljeno in z upoštevanjem tega, kar je bilo pravilno razumljeno, da je pravilno razumljeno, se naj razloži kaj je Dhamma in kaj je disciplina.

7. Če razmišljate tako: 'Ta častita se strinjata glede pomena, vendar razlikujeta glede stila izražanja,' potem je k tistemu menihu, za katerega mislite, da je bolj razumen, potrebno pristopiti in ga nagovoriti: 'Častita se strinjata glede pomena, vendar razlikujeta glede stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja strinjanje glede pomena, vendar razlikovanje glede stila izražanja. Vendar, stil izražanja je le malenkost. Naj se častiti ne prepirajo zaradi malenkosti.' Potem bi se morali k tistemu menihu, za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani, približati in ga nagovoriti: 'Častita se strinjata glede pomena, vendar se razlikujeta glede stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja strinjanje glede pomena, vendar razlikovanje glede stila izražanja. Vendar, stil izražanja je le malenkost. Naj se častita ne prepirata zaradi malenkosti.' Torej, kar je bilo pravilno razumljeno, naj bo upoštevano, da je pravilno razumljeno, in kar je bilo napačno razumljeno, naj bo upoštevano, da je napačno razumljeno. Z upoštevanjem tega, kar je bilo pravilno razumljeno, da je pravilno razumljeno in z upoštevanjem tega, kar je bilo napačno razumljeno, da je napačno razumljeno, se naj razloži kaj je Dhamma in kaj je disciplina.

8. Če bi razmišljali tako: 'Ta častita se strinjata glede obojega, glede pomena in stila izražanja,' potem je k tistemu menihu, za katerega mislite, da je bolj razumen, potrebno pristopiti in ga nagovoriti: 'Častita se strinjata glede obojega, pomena in stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja strinjanje glede obojega, pomena in stila izražanja. Naj se častita ne prepirata zaradi malenkosti. Naj se častita ne zapleteta v prepir.' Potem bi se morali približati k tistemu menihu za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani, in ga nagovoriti: 'Častita se strinjata glede obojega, pomena in stila izražanja. Častita bi morala vedeti, da zaradi tega razloga obstaja strinjanje o obojem, o pomenu in stilu izražanja. Naj se častita ne prepirata zaradi malenkosti.' Torej, kar je bilo pravilno razumljeno, naj bo upoštevano kot pravilno razumljeno. Z upoštevanjem tega, kar je bilo pravilno razumljeno, da je pravilno razumljeno, se naj razloži kaj je Dhamma in kaj je disciplina

(PRESTOPEK V PRAKSI)

9. Ko vadite v slogi, z vzajemnim spoštovanjem, brez prepiranja, lahko kdo napravi prestopek ali prekršek.

10. Menihi, njega ne bi smeli hitro grajati. Namesto tega, bi moral biti ta posameznik preiskan: 'Zame ne bo težav in drugi posameznik ne bo užaljen, kajti ni vdan jezi in maščevalnosti, ni trdno navezan na svoj pogled in ga z lahkoto opusti. Jaz lahko napravim, da ta posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem.' Če se vam to dogodi, menihi, je primerno spregovoriti.

11. Potem se vam lahko pripeti, menihi: 'Zame ne bo težav, vendar bo drugi posameznik prizadet, ker je vdan jezi in maščevalnosti. Vendar, on ni trdno navezan na svoj pogled in ga z lahkoto opusti. Jaz lahko napravim, da ta posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem. To, da bo drugi posameznik užaljen je samo malenkost. Veliko večja stvar je, da

lahko napravim, da posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem.' Če se vam to dogodi, menihi, je primerno spregovoriti.

12. Potem se vam lahko pripeti, menihi: 'Imel bom težave in drugi posameznik bo prizadet, kajti drugi posameznik ni vdan jezi in maščevalnosti, čeprav je trdno navezan na svoj pogled in ga s težavo opusti. Vendar jaz lahko napravim, da ta posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem. To, da bom imel težave je samo malenkost. Veliko večja stvar je, da lahko napravim, da posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem.' Če se vam to dogodi, menihi, je primerno spregovoriti.

13. Potem se vam lahko pripeti, menihi: 'Imel bom težave in drugi posameznik bo prizadet, kajti drugi posameznik je vdan jezi in maščevalnosti in trdno navezan na svoj pogled in ga s težavo opusti. Vendar jaz lahko napravim, da ta posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem. To, da bom imel težave in da bo drugi posameznik prizadet je samo malenkost. Veliko večja stvar je, da lahko napravim, da posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem.' Če se vam to dogodi, menihi, je primerno spregovoriti.

14. Potem se vam lahko pripeti, menihi: 'Imel bom težave in drugi posameznik bo prizadet, kajti drugi posameznik je vdan jezi in maščevalnosti in trdno navezan na svoj pogled in ga s težavo opusti. Jaz ne morem napraviti, da ta posameznik izide iz slabega in ga učvrstim v dobrem.' Pri takšnem posamezniku ne smeš preceniti svoje mirnodušnosti.

15. Ko vadite v slogi, z vzajemnim spoštovanjem, brez pričkanja, lahko nastane vzajemni besedni prepir, nadutost v pogledih, mentalno nagajanje, zagrenjenost in malodušnost. Potem bi se morali približati k tistemu menihu za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani, in ga nagovoriti: 'Ko smo vadili v slogi, prijatelj, z vzajemnim spoštovanjem, brez pričkanja, se je pojavil vzajemni besedni prepir, nadutost v pogledih, mentalno nagajanje, zagrenjenost in malodušnost. Če bi Asket to izvedel, ali bi to grajal?' Če bi pravilno odgovoril, bi menih odgovoril tako: 'Ko smo vadili ... Če bi Asket izvedel, bi to grajal.'

(URESNIČITEV UGASNITVE)

'Prijatelj, brez opustitve te stvari, ali lahko uresničiš ugasnitev?' Če bi pravilno odgovoril, bi menih odgovoril tako: 'Prijatelj, brez opustitve te stvari, ne moreš uresničiti ugasnitve.'

16. Potem bi se morali k tistemu menihu, za katerega mislite, da je najbolj razumen od teh, ki so zraven na nasprotni strani približati in ga nagovoriti: 'Ko smo vadili v slogi, prijatelj, z vzajemnim spoštovanjem, brez pričkanja, se je pojavil vzajemni besedni prepir, nadutost v pogledih, mentalno nagajanje, zagrenjenost in malodušnost. Če bi Asket to izvedel, ali bi to grajal?' Če bi pravilno odgovoril, bi menih odgovoril tako: 'Ko smo vadili ... Če bi Asket izvedel, bi to grajal.'

'Prijatelj, brez opustitve tega, ali lahko uresničiš ugasnitev?' Če bi pravilno odgovoril, bi menih odgovoril tako: 'Prijatelj, brez opustitve tega, ne moreš uresničiti ugasnitve.'

17. Če bi drugi vprašali tega meniha: 'Je bil častiti ta, ki je napravil, da ti menihi izidejo iz slabega in jih utrdil v dobrem?' Če bi pravilno odgovoril, bi menih odgovoril: 'Prijatelji, jaz sem odšel do Blaženega. Blaženi me je učil Dhammo. Ko sem slišal to Dhammo, sem spregovoril menihom. Menihi so slišali to Dhammo, izšli iz slabega in se utrdili v dobrem.' Ko tako odgovori, menih ne poveliča sebe niti ne poniža drugih. On odgovori v skladu z Dhammo na takšen način, da ni nič kar reče, ne more biti podlaga za grajo."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 104) Sāmagāma Sutta - Pri Sāmagāmi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov, pri Sāmagāmi.

2. Takrat je džainist Nātaputta pravkar umrl pri Pavi.[1] Ob njegovi smrti so se džainisti razdelili, razcepili na dvoje. Sprli so se in se prepirali in medsebojno zbadali z besednimi zbadljivkami: "Ti ne razumeš te Dhamme in discipline. Jaz razumem to Dhammo in disciplino. Kako bi ti lahko razumel to Dhammo in disciplino? Tvoj način je napačen. Moj način je pravilen. Jaz sem dosleden. Ti nisi dosleden. Kar bi moral reči najprej, si povedal nazadnje. Kar bi moral povedati nazadnje, si rekel najprej. Kar si tako pazljivo premislil, je bilo narobe. Tvoja trditev je bila razkrinkana. Ti si ovržen. Pojdi in se bolje nauči ali se odmotaj iz tega, če se lahko!" Zdelo se je, kot da je to masaker med učenci džainista Nātaputte. Njegovi belo oblečeni laični učenci so bili zgroženi, osupli in razočarani nad učenci džainista Nātaputte, kot tudi z njegovo slabo razglašeno in slabo razloženo Dhammo in disciplino, ki ni osvobajala, ni vodila do miru, ki jo je razložil nepopolno prebujeni, tako da imajo sedaj svoje svetišče uničeno in so ostali brez zavetja.

3. Potem je novinec Cunda, ki je prebil deževni umik pri Pāvi, odšel do častitega Ānande. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in mu povedal, kaj se je zgodilo.

Častiti Ānanda je rekel novincu Cundi: "Prijatelj Cunda, to so novice, ki jih bi morali povedati Blaženemu. Pridi, pojdimo k Blaženemu in mu to povejmo."

"Da, častiti gospod," je odgovoril novinec Cunda.

4. In častiti Ānanda in novinec Cunda sta skupaj odšla k Blaženemu. Ko sta mu izkazala spoštovanje, sta sedla ob stran in častiti Ānanda je rekel Blaženemu: "Ta novinec Cunda, častiti gospod, pravi: 'Častiti gospod, džainist Nātaputta je pravkar umrl. Ob njegovi smrti so se džainisti razdelili, razcepili na dvoje ... in imajo sedaj svoje svetišče uničeno in so ostali brez zavetja.' Pomislil sem, častiti gospod: 'Naj ne nastane prepir v Sanghi, ko bo Blaženi odšel. Takšen prepir bi bil škoda in nesreča za mnoge, za izgubo, škodo in neprijetnost božanstev in ljudi.'"

5. "Kaj misliš, Ānanda? Te stvari, ki sem ti jih učil po tem, ko sem jih direktno spoznal: štiri področja pozornosti, štiri pravilne vrste prizadevanja, štiri temelje duhovne moči, pet sposobnosti, pet moči, sedem dejavnikov prebujenja, Plemenito osemčleno pot - ali vidiš, Ānanda, samo dva meniha, ki imata različne trditve o teh stvareh?"

"Ne, častiti gospod, ne vidim niti dveh menihov, ki imata različne trditve o teh stvareh. Častiti gospod, obstajajo ljudje, ki živijo v spoštovanju do Blaženega, ki bi lahko, ko ga več ne bo, ustvarili prepir v Sanghi glede načina življenja in glede meniškega pravilnika.[2] Takšen prepir bi bil škoda in nesreča za mnoge, za izgubo, škodo in neprijetnost božanstev in ljudi."

"Prepir glede načina življenja ali glede meniškega pravilnika bi bil malenkost, Ānanda. Če bi prepir nastal v Sanghi glede poti ali načina, bi takšen prepir bil škoda in nesreča za mnoge, za izgubo, škodo in neprijetnost božanstev in ljudi.

(ŠEST IZVOROV PREPIRA)

6. Obstaja, Ānanda, šest izvorov prepira.[3] Katerih šest? Ānanda, menih je jezen in maščevalen. Takšen menih biva brez spoštovanja in nespoštljivo do učitelja, do Dhamme in do Sanghe in ne vadi. Menih, ki biva brez spoštovanja in nespoštljivo do učitelja, do Dhamme in do Sanghe in ki ne vadi, ustvarja prepir v Sanghi, ki bo za škodo in nesrečo za mnoge, za izgubo, škodo in neprijetnost božanstev in ljudi. Če vidiš kakršenkoli takšen izvor

prepira, tako v samem sebi, kot zunaj sebe, si moraš prizadevati opustiti ta zli izvor prepira. In če ne vidiš nobenega takšnega izvora prepira, tako v samem sebi, kot zunaj sebe, moraš vaditi na takšen način, da ta isti zli izvor prepira ne izbruhne v prihodnje. Tako se opusti ta zli izvor prepira in v prihodnje ne bo prišlo do izbruha zlega izvora prepira.

7-11. Spet, menih je prezirljiv in dominanten ... zavisten in pohlepen ... sleparski in goljufiv ... ima zle želje in napačen pogled ... se drži svojih pogledov, se jih drži nepopustljivo in jih s težavo opušča. Takšen menih biva brez spoštovanja in nespoštljivo do učitelja, do Dhamme in do Sanghe in ne vadi. Menih, ki biva brez spoštovanja in nespoštljivo do učitelja, do Dhamme in do Sanghe in ki ne vadi, ustvarja prepir v Sanghi, ki bo za škodo in nesrečo za mnoge, za izgubo, škodo in neprijetnost božanstev in ljudi. Če vidiš kakršenkoli takšen izvor prepira, tako v samem sebi, kot zunaj sebe, si moraš prizadevati opustiti ta zli izvor prepira. In če ne vidiš nobenega takšnega izvora prepira, tako v samem sebi, kot zunaj sebe, moraš vaditi na takšen način, da ta isti zli izvor prepira ne izbruhne v prihodnje. Tako se opusti zli izvor prepira in v prihodnje ne bo prišlo do izbruha zlega izvora prepira. To je šest izvorov prepira.

(PRAVDANJE IN PORAVNAVA SPOROV)

12. Ānanda, obstajajo štiri vrste pravdanja. Katere štiri? Pravdanje zaradi prepira, pravdanje zaradi obtožbe, pravdanje zaradi kršitve in pravdanje v zvezi s postopki. To so štiri vrste pravdanja.[4]

13. Ānanda, obstaja sedem vrst poravnave sporov.[5] Za poravnavo in pomiritev sporov, kadarkoli že ti nastanejo, se lahko: zagotovi odprava pravdanja s soočenjem, odprava pravdanja na račun spomina, odprava pravdanja na račun pretekle norosti, odprava pravdanja s priznanjem prekrška, z mnenjem večine, izjave o slabem značaju nekoga in s prekrivanjem s travo.

14. In kakšna je odprava pravdanja **s soočenjem**?[6] Menihi se prepirajo: 'To je Dhamma,' ali 'to ni Dhamma,' ali 'to je Disciplina,' ali 'to ni Disciplina.' Ti menihi bi se morali vsi srečati v slogi. Ko se srečajo, bi morali določiti smernico Dhamme. Ko je določena smernica Dhamme, bi se to pravdanje moralo umiriti na način, ki je v skladu z njo. Takšna je odprava pravdanja s soočenjem. In tako pride do rešitve nekaterih pravd s soočenjem.

15. In kakšno je **mnenje večine**? Če ti menihi ne morejo zgladiti pravdanja v svojem bivalnem območju, lahko gredo v bivališče, kjer je večje število menihov. Tam naj se vsi srečajo v slogi. Ko se srečajo, bi morali določiti smernico Dhamme. Ko je določena smernica Dhamme, se to pravdanje zgladi na način, ki je v skladu z njo. Takšno je mnenje večine. In tako pride do rešitve nekaterih pravd z mnenjem večine.

16. In kakšna je odprava pravdanja **na račun spomina**?[7] Nek menih graja drugega meniha zaradi takšne in drugačne hude kršitve, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz:[8] 'Ali se častiti spominja, da je storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz?' On reče: 'Ne, prijatelji, ne spomnim se, da sem storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz.' V njegovem primeru je treba razglasiti odpravo pravdanja na račun spomina. Takšna je odprava pravdanja na račun spomina. In tako pride do rešitve nekaterih pravd na račun spomina.

17. In kakšna je odprava pravdanja **na račun pretekle norosti**?[9] Nek menih graja drugega meniha zaradi takšne in drugačne hude kršitve, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz: 'Ali se častiti spomni, da je naredil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz?' On reče: 'Ne, prijatelji, ne spomnim se, da sem storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz.' Navzlic zanikanju, prejšnji pritisne na

zadnjega: ‘Sigurno, častiti mora prav dobro vedeti, če se spomni, da je storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz?’ On reče: ‘Jaz sem bil ob pamet, prijatelj, bil sem ob pamet, in ko sem bil ob pamet, sem rekel in storil mnogo stvari, ki niso primerne za asketa. Ne spomnim se, bil sem nor, ko sem to naredil.’ V njegovem primeru je treba razglasiti odpravo pravdanja na račun pretekle norosti. Takšna je odprava pravdanja na račun pretekle norosti. In tako pride do rešitve nekaterih pravd na račun pretekle norosti.

18. In kako pride do **priznanja prekrška**? Menih, bodisi grajan ali pa ne, se spomni prekrška, ga razkrije in ga izpove. On naj gre do meniškega starešine in ko si uredi svoje oblačilo na eno rame, naj mu izkaže spoštovanje ob njegovih nogah. Potem sedeč na petah, naj dvigne sklenjene dlani in reče: ‘Častiti gospod, storil sem takšen in takšen prekršek. Priznam to.’ Drugi rečejo: ‘Ali vidiš?’ - ‘Da, vidim.’ - ‘Boš vadil obvladan v bodoče?’ - ‘Jaz bom vadil obvladan v bodoče.’ Tako pride do priznanja prekrška.[10] In tako pride do rešitve nekaterih pravd s priznanjem prekrška.

19. In kakšna je **izjava o slabem značaju nekoga**?[11] Nek menih graja drugega meniha zaradi takšne in drugačne hude kršitve, ki ima za posledico poraz ali meji na izključitev: ‘Ali se častiti spomni, da je naredil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na poraz?’ Drugi reče: ‘Prijatelji, ne spomnim se, da sem storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na izključitev.’ Navzlic zanikanju, prvi še naprej pritisne na drugega: ‘Sigurno, častiti mora prav dobro vedeti, če se spomni, da je storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na izključitev?’ Drugi reče: ‘Prijatelji, ne spomnim se, da sem naredil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na izključitev. Toda prijatelji, spomnim se, da sem naredil takšen in takšen manjši prekršek.’ Navzlic zanikanju, prvi še naprej pritisne na drugega: ‘Sigurno mora častiti prav dobro vedeti, če se spomni, da je naredil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico poraz ali meji na izključitev?’ Drugi reče: ‘Prijatelji, čeprav nisem bil vprašan, sem priznal, da sem storil ta manjši prekršek. Zato, ko sem bil vprašan, zakaj ne bi takrat tudi priznal, da sem storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico izključitev ali meji na izključitev?’ Potem je prvi rekel: ‘Prijatelj, če ne bi bil vprašan, ti ne bi priznal, da si napravil ta manjši prekršek. Zakaj, ko si bil vprašan, takrat ne bi priznal, da si napravil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico izključitev ali meji na izključitev? Sigurno častiti mora prav dobro vedeti, če se spomni, da je storil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico izključitev ali meji na izključitev?’ Drugi potem reče: ‘Spomnim se, prijatelji, da sem napravil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico izključitev ali meji na izključitev. Hitel sem, bil sem zmeden, ko sem rekel, da se ne spomnim, da sem naredil takšen in takšen hud prekršek, ki ima za posledico izključitev ali meji na izključitev.’ Takšna je izjava o slabem značaju nekoga. In tako pride do rešitve nekaterih pravd z izjavo o slabem značaju nekoga.

20. In kakšno je **prekrivanje s travo**?[12] Ko so bili menihi ujeti v spore in prepire, so lahko rekli in storili mnogo stvari, ki niso primerne za asketa. Ti menihi bi se morali srečati v slogi. Ko bi se srečali, bi se moder menih med menihi, ki so skupaj na eni strani, dvignil iz svojega sedeža. Ko bi si uredil svoje oblačilo na eno ramo, bi dvignil svoje sklenjene dlani in zaklical po uzakonitvi Sanghe: ‘Naj me častita Sangha sliši. Ko smo ujeti v spore in se prepiramo, smo rekli in storili mnogo stvari, ki niso primerne za asketa. Če to odobri Sangha, potem bom za dobro teh častitih in za svoje lastno dobro sredi Sanghe priznal, z metodo pokrivanja s travo, vsak prekršek teh častitih in vsak moj lasten, razen teh, ki jih imam za resno grajo in teh, ki so povezani z laiki.’[13]

Potem bi moral moder menih med menihi, ki so skupaj na drugi strani, vstati iz svojega sedeža. Ko bi si namestil svoje oblačilo na eno ramo, bi dvignil svoje roke s stisnjenimi dlanmi in poklical na uzakonitev Sanghe: 'Naj me sliši častita Sangha. Ko smo se sprli in se prepirali in bili globoko v prepirih, smo rekli in storili mnogo stvari, ki niso primerne za asketa. Če je to odobreno s strani Sanghe, potem bom za dobro teh častitih in za svoje lastno dobro sredi Sanghe priznal, z metodo pokrivanja s travo, vsak prekršek teh častitih in vsak moj lasten, razen teh, ki kličejo po resni graji in teh, ki so povezani z laiki.' Takšno je prekrivanje s travo. In tako pride do rešitve nekaterih pravd s prekrivanjem s travo.

(ŠEST KVALITET SRČNOSTI)

21. Ānanda, obstaja šest kvalitet srčnosti, ki ustvarijo ljubezen in spoštovanje in vodijo do kohezije, do neprepiranja, do sloge in do enotnosti.[14] Katerih šest?

(1) Menih vzdržuje telesna dejanja dobrohotnosti, tako v javnosti kot v zasebnosti, do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do kohezije, do neprepiranja, do sloge, do enotnosti.

(2) Menih vzdržuje govorna dejanja dobrohotnosti, tako v javnosti kot v zasebnosti, do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi ... enotnosti.

(3) Menih vzdržuje umska dejanja dobrohotnosti, tako v javnosti kot v zasebnosti, do svojih tovarišev v svetem življenju. To je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi ... enotnosti.

(4) Menih uživa stvari skupaj s svojimi krepostnimi tovariši v svetem življenju. Brez pridržkov deli z njimi vsak dosežek, ki je v skladu z Dhammo in je bil pridobljen na način, ki je v skladu z Dhammo, vključno tudi s tem, kaj je v njegovi skledi. To je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi ... enotnosti.

(5) Menih biva, tako v javnosti kot v zasebnosti, s skupnim posedovanjem s svojimi tovariši tistih kreposti v svetem življenju, ki so neprekinjene, neraztrgane, nepopackane, nelisaste, osvobajajoče, ki jih hvalijo modri, niso napačno razumljene in vodijo do zbranosti. Tudi to je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi ... enotnosti.

(6) Menih biva, tako v javnosti kot v zasebnosti, s skupnim posedovanjem s svojimi tovariši v svetem življenju takšnega pogleda, ki je plemenit in osvobajajoč in vodi tega, ki vadi v skladu z njim do popolnega uničenja neprijetnosti. Tudi to je kvaliteta srčnosti, ki ustvari ljubezen in spoštovanje in vodi do kohezije, do neprepiranja, do sloge, do enotnosti.

To je šest kvalitet srčnosti, ki ustvarijo ljubezen in spoštovanje in vodijo do skladnosti, do neprepiranja, do sloge in do enotnosti.

22. Če, Ānanda, se lotiš in vzdržuješ teh šest kvalitet srčnosti, ali vidiš kakršnokoli smer govora, plehkega ali grobega, ki ga ne bi mogel prenesti?"[15] - "Ne, častiti gospod." - "Torej, Ānanda, loti se in vzdržuj šest kvalitet srčnosti. To bo vodilo do tvoje blaginje in sreče za dolgo časa."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Začetek te sutte je enak kot v DN 29.
[2] Ko je bil Buddha še vedno živ, je takšen prepir izbruhnil med menihi pri Kosambī, kar je opisano v MN 48:2.
[3] Prvi štirje pari so vključeni med "nepopolnosti, ki onesnažijo um" v MN 7:3.
[4] Prevajalka I.B. Horner prevaja to kot "pravna vprašanja." Pravda zaradi prepira se pojavi, ko se menih prepira glede Dhamme in discipline; pravda zaradi obtožbe, ko menihi obtožijo meniha, da je prekršil meniška pravila; pravda zaradi prekrška, ko menih, ki je storil prekršek, išče oprostitev sebe od prekrška; in pravda glede procedur, obravnava uresničevanje formalnih funkcij Sanghe.
[5] To je procedura za menihe, kako razrešiti spore.
[6] V Vin ii.93 je to razloženo kot konfrontacija s (ali v prisotnosti) Sangho, Dhammo, disciplino in posamezniki, ki so udeleženi v prepiru. Ta vrsta poravnave se uporabi na vse štiri vrste pravd, z majhnimi razlikami v formulaciji.
[7] V Vin ii.80, rečeno je, da se ta poda, ko je menih čist in brez prekrškov in je obtožen prekrška. Prositi mora Sangho, da mu presodi, ko se popolno in natančno spomni svojega obnašanja.
[8] To je *pārājika* prekršek, ki pomeni poraz in zahteva izključitev iz Sanghe. Prekršek, ki meji na poraz je ali *sanghādisesa* prekršek, ki zahteva formalno srečanje Sanghe in obdobje začasnega kaznovanja, ali pomeni predhodne korake, ki vodijo do *pārājika* prekrška.
[9] Razsodba pretekle norosti je podana, ko menih stori prekršek med obdobjem norosti. Kriterij za določitev norosti je, da se on ne spomni svojega obnašanja med obdobjem, za katerega se zahteva razsodba.
[10] Opisan postopek je ustaljena metoda, s katero menih pridobi oprostitev za svoj prekršek, ki spada v katerikoli prekršek, ki se ga lahko oprosti s priznanjem.
[11] Ta razsodba se izreče menihu, ki je ustvarjalec sporov v Sanghi, ki je nevednež in poln prekrškov, ali ki živi v nezdružljivi skupnosti z gospodarji.
[12] To sredstvo poravnave se uporabi, ko je Sangha vpletena v spor, v katerem so menihi storili veliko manjših prekrškov. Ker zasledovanje obtožb za te prekrške lahko podaljša spor, se prekrške očisti s sredstvi opisanimi v sutti.
[13] Prekrški, ki kličejo po resni graji so iz skupine *pārājika* in *sanghādisesa*. Ti povezani prekrški z laiki so primeri, ko menih žali in omalovažuje gospodarje.
[14] Kot v MN 48:6.
[15] V MN 21:21 je to rečeno z ozirom na prispodobo o žagi.

(MN 105) Sunakkhatta Sutta - Sunakkhatti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Velikem gozdu pri Vesāliju, v dvorani s koničasto streho.

(KONČNA VEDNOST)

2. Takrat so številni menihi razglasili končno vednost v prisotnosti Blaženega: "Mi razumemo: Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje."

3. Sunakkhatta, sin Licchavijev,[1] je slišal: "Kaže, da so številni menihi razglasili končno vednost v prisotnosti Blaženega: 'Mi razumemo: Rojstvo je uničeno ... nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'" Potem je Sunakkhatta, sin Licchavijev, odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in rekel Blaženemu:

4. "Slišal sem, častiti gospod, da so številni menihi razglasili končno vednost v prisotnosti Blaženega. Ali so to naredili upravičeno ali pa obstajajo nekateri menihi, ki so razglasili končno vednost, ker so precenili sebe?"

5. "Ko so ti menihi, Sunakkhatta, razglasili končno vednost v moji prisotnosti, so bili nekateri menihi, ki so upravičeno razglasili končno vednost in so bili nekateri, ki so razglasili končno vednost, ker so precenili sebe. V tem pogledu, ko menihi upravičeno razglasijo končno vednost, je njihova razglasitev prava. Toda, ko menihi razglasijo končno vednost ker precenijo sebe, Tathāgata pomisli: 'Moral bi jih učiti Dhammo.' Tako v tem primeru, Sunakkhatta, Tathāgata pomisli: 'Moral bi jih učiti Dhammo.' Nek zaveden mož tukaj postavi vprašanje, pride do Tathāgate in ga vpraša. V tem primeru, Sunakkhatta, čeprav je Tathāgata pomislil: 'Moral bi jih učiti Dhammo,' on spremeni svoje mišljenje."

6. "To je čas, Blaženi, to je čas, Vzvišeni, za Blaženega, da uči Dhammo. Ko slišijo to od Blaženega, si bodo menihi zapomnili."

"Potem poslušaj, Sunakkhatta, in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je Sunakkhatta, sin Licchavijev, odgovoril Blaženemu. Blaženi je rekel:

7. "Obstaja, Sunakkhatta, pet vezi čutnih užitkov. Katerih pet? Objekti razločeni z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitku in izzivajo poželenje. Zvoki razločeni z ušesi ... Vonji razločeni z nosom ... Okusi razločeni z jezikom ... Otipljivosti razločene s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po užitku in izzivajo poželenje. To je pet vezi čutnih užitkov.

(OSREDOTOČENOST)

8. Možno je, Sunakkhatta, da je nek posameznik osredotočen na **posvetne materialne stvari**. Ko je posameznik osredotočen na posvetne materialne stvari, ga zanima samo pogovor o tem in njegovo mišljenje in razmišljanje je v skladu s tem. Druži se z osebo take vrste in to ga zadovolji. Toda, ko je govor o mirnosti, ga ne bo poslušal, mu prisluhnil ali napel svoje srce, da razume. S tako vrsto osebe se ne druži in to ga ne zadovolji.

9. Predpostavimo, Sunakkhatta, da je mož daleč nazaj zapustil svojo lastno vas ali mesto, in sedaj zagleda drugega moža, ki je le pred kratkim zapustil to vas ali mesto. On bi tega moža vprašal, ali so ljudje iz te vasi ali mesta na varnem, uspešni in zdravi. Ta mož bi mu rekel, da so ljudje iz te vasi ali mesta na varnem, uspešni in zdravi. Kaj misliš, Sunakkhatta? Ali bi ga ta prvi mož poslušal, mu prisluhnil in napel svoje srce, da razume?" - "Da, častiti gospod." -

“Tako tudi, Sunakkhatta, je mogoče, da je nek posameznik morda osredotočen na materialne stvari. Ko je posameznik osredotočen na materialne stvari ... in on ne najde zadovoljenosti v tem. On bi moral biti razumljen kot posameznik, ki je osredotočen na materialne stvari.

10. Možno je, Sunakkhatta, da je nek posameznik osredotočen na **mirnost**. Ko je posameznik osredotočen na mirnost, ga zanima samo pogovor, ki se tiče tega in njegovo razmišljanje in razglabljanje je v skladu s tem. Druži se s takšno vrsto posameznika in to ga zadovolji. Toda, ko se odvija pogovor o materialnih stvareh, ne bo poslušal ali prisluhnil ali napel svoje srce, da razume. S tako vrsto posameznika se ne druži in to ga ne zadovolji.

11. Prav tako kot rumeni list, ki pade s stebla, ni sposoben spet postati zelen, tako tudi, Sunakkhatta, ko je posameznik osredotočen na mirnost, odvrže oviro materialnih stvari. Razumljen bi moral biti kot posameznik, ki je ločen od ovire materialnih stvari in je osredotočen na mirnost.

12. Možno je, Sunakkhatta, da je lahko nek posameznik osredotočen na **področje ničnosti**. Ko je posameznik osredotočen na področje ničnosti, ga zanima samo pogovor, ki se tiče tega, in njegovo razmišljanje in razglabljanje je v skladu s tem. Druži se s takšno vrsto posameznika in to ga zadovolji. Toda, ko se odvija pogovor o mirnosti, ne bo poslušal ali prisluhnil ali napel svoje srce, da razume. S tako vrsto posameznika se ne druži in to ga ne zadovolji.

13. Prav tako kot se debel kamen, ki se je prepolovil, ne more spet združiti skupaj, tako tudi, Sunakkhatta, ko je posameznik osredotočen na področje ničnosti, se je njegova ovira mirnosti razpolovila. Razumljen bi moral biti kot posameznik, ki je ločen od ovire mirnosti in je osredotočen na področje ničnosti.

14. Možno je, Sunakkhatta, da je nek posameznik osredotočen na **področje niti zaznave niti nezaznave**. Ko je posameznik osredotočen na področje niti zaznave niti nezaznave, ga zanima le pogovor, ki se tiče tega, in njegovo razmišljanje in razglabljanje je v skladu s tem. Druži se s takšno vrsto posameznika in to ga zadovolji. Toda, ko se odvija pogovor o področju ničnosti, ne bo poslušal ali prisluhnil ali napel svoje srce, da razume. S tako vrsto posameznika se ne druži in to ga ne zadovolji.

15. Predpostavimo, da je posameznik pojedel neko slastno hrano in jo izbruhal. Kaj misliš, Sunakkhatta? Ali bi ta mož imel kakršnokoli željo, da bi spet jedel to hrano?”

“Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker ima to hrano za ogabno.”

“Tako tudi, Sunakkhatta, ko je posameznik osredotočen na področje niti zaznave niti nezaznave, je bila njegova ovira področja ničnosti zavržena. Razumljen bi moral biti kot posameznik, ki je ločen od ovire področja ničnosti, in je osredotočen na področje niti zaznave niti nezaznave.

16. Možno je, Sunakkhatta, da je nek posameznik popolno osredotočen na **ugasnitev**. Ko je posameznik popolno osredotočen na ugasnitev, ga zanima le pogovor, ki se tiče tega in njegovo razmišljanje in razglabljanje je v skladu s tem. Druži se s takšno vrsto posameznika in to ga zadovolji. Toda, ko se odvija pogovor o področju niti zaznave niti nezaznave, ne bo poslušal ali prisluhnil ali napel svoje srce, da bi razumel. S tako vrsto posameznika se ne druži in to ga ne zadovolji.

17. Prav tako kot palmino drevo z odrezanim vrhom ni več spet sposobno rasti, tako tudi, Sunakkhatta, ko je posameznik popolno osredotočen na ugasnitev, je njegova ovira področja niti zaznave niti nezaznave bila odrezana – odrezana pri izvoru, narejena kot palmin štor, odstranjena, da ni več predmet bodočega nastanka. Razumljen bi moral biti kot

posameznik, ki je ločen od ovire področja niti zaznave niti nezaznave in je popolno osredotočen na ugasnitev.

(PRISPODOBA S PUŠČICO)

18. Možno je, Sunakkhatta, da nekateri menihi tukaj mislijo: 'Asket je željo[2] imenoval za puščico. Ta je zastrupljena z nevednostjo in strup nevednosti se razširja z željo, poželenjem in zlobo. Puščica želje je bila odstranjena iz mene, strup nevednosti je bila pregnan. Jaz sem ta, ki je popolno osredotočen na ugasnitev.' Ker tako neresnično misli o sebi, morda zasleduje stvari, ki so neprimerne za nekoga, ki je popolno osredotočen na ugasnitev. On morda zasleduje prizor neprimernih objektov z očmi, morda zasleduje neprimerne zvoke z ušesi, neprimerne vonje z nosom, neprimerne okuse z jezikom, neprimerne otipljivosti s telesom ali neprimerne pojave z umom. Ko zasleduje prizor neprimernih oblik z očmi ... neprimerne pojave z umom, v njegov um vdre poželenje. Z umom, v katerega je vdrlo poželenje, bi si naprtil smrt ali strašno trpljenje.

19. Predpostavimo, Sunakkhatta, da je bil mož ranjen s puščico, na debelo namazano s strupom, in so njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki, pripeljali zdravnika. Zdravnik bi z nožem zarezal okoli odprte rane, potem bi s sondo poiskal puščico, jo izpulil in odstranil strup, sled katerega pa bi ostala. Misleč, da ni ostalo za njim nobenega strupa, bi rekel: 'Dobri mož, puščica je bila izpuljena iz tebe, strup je bila odstranjen, ne da bi ostala njegova sled in ti ne more škoditi. Jej le primerno hrano. Ne jej neprimerne hrane, ker se drugače rana lahko zagnoji. Od časa do časa izperi rano in od časa do časa namaži njeno odprtino, da gnoj in kri ne prekrijeta odprtine rane. Ne hodi naokoli v vetru in soncu, ker lahko prah in umazanija okužita odprtino rane. Poskrbi za svojo rano, dobri mož in glej nanjo, da se bo pozdravila.'

20. Mož bi pomislil: 'Puščica je bila izpuljena iz mene, strup je bil odstranjen, ne da bi ostala njegova sled in ni mogoče, da bi mi škodoval.' On bi jedel neprimerno hrano in rana bi se zagnojila. Od časa do časa ne bi izpiral rane, niti ne bi od časa do časa mazal odprtine rane, in gnoj in kri bi prekrila odprtino rane. Hodil bi naokoli v vetru in soncu, in prah in umazanija bi okužila odprtino rane. Za svojo rano ne bi skrbel niti bi gledal, kako se rana celi. Potem, zaradi obojega, ker dela to kar je neprimerno in ker je ostala sled strupa, bi rana nabreknila in njena nabreklost bi povzročila smrt ali strašno trpljenje.

21. Tako tudi, Sunakkhatta, možno je, da nek menih misli tako: 'Željo je Asket imenoval puščica. Strup nevednosti se je razširil z željo, poželenjem in zlobo. Ta puščica želje je bila odstranjena iz mene, strup nevednosti je bila pregnan. Popolnoma sem osredotočen na ugasnitev.' Ker tako misli o sebi, čeprav to nasprotuje dejstvom, morda zasleduje stvari, ki so neustrezne za nekoga, ki je popolno osredotočen na ugasnitev ... (kot zgoraj) ... S svojim umom, v katerega je vdrlo poželenje, bi se izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju.

22. V disciplini plemenitega, Sunakkhatta, je smrt, ko nekdo opusti prakso in se vrne k nižjemu življenju. Strašno je trpljenje, ko nekdo napravi nek hud prekršek.

23. Možno je, Sunakkhatta, da nek menih misli tako: Željo je Asket imenoval puščica. Strup nevednosti se je razširil z željo, poželenjem in zlobo. Ta puščica želje je bila odstranjena iz mene, strup nevednosti je bila odstranjen. Jaz sem ta, ki je popolno osredotočen na ugasnitev.' Ker je resnično popolno osredotočen na ugasnitev, ne bo sledil stvarem, ki so neprimerne za nekoga, ki je popolno osredotočen na ugasnitev. On ne bo gledal neprimernih objektov z očmi, ne bo poslušal neprimernih zvokov z ušesi, ne bo vohal neprimernih vonjev z nosom, okušal neprimernih okusov z jezikom, sledil neprimernim otipljivostim s telesom ali neprimernim pojavom z umom. Ker ne sledi gledanju

neprimernih oblik z očmi ... neprimernim pojavom z umom, poželenje ne vdre v njegov um. Ker v njegov um ni vdrlo poželenje, se ne bo izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju.

24. Predpostavimo, Sunakkhatta, da je bil mož ranjen s puščico, na debelo namazano s strupom, in so njegovi prijatelji in tovariši, njegovi bližnji in daljni sorodniki, pripeljali zdravnika. Zdravnik bi z nožem zarezal okoli odprte rane, potem bi s sondo poiskal puščico, jo izpulil in odstranil strup, ne da bi ostala njegova sled. Z vednostjo, da ni ostalo za njim nobenega strupa, bi rekel: 'Dobri mož, puščica je bila izpuljena iz tebe. Strup je bila odstranjen, ne da bi ostala njegova sled in ti ne more škoditi. Jej le primerno hrano. Ne jej neprimerne hrane, ker se drugače rana lahko zagnoji. Od časa do časa izperi rano in od časa do časa namaži njeno odprtino, da gnoj in kri ne prekrijeta odprtine rane. Ne hodi naokoli v vetru in soncu, ker lahko prah in umazanija okužita odprtino rane. Poskrbi za svojo rano, dobri mož in glej nanjo, da se bo pozdravila.'

25. Mož bi mislil: 'Puščica je bila izpuljena iz mene. Strup je bil odstranjen, ne da bi ostala njegova sled in ni mogoče, da bi mi škodoval.' On bi jedel samo primerno hrano in rana se ne bi zagnojila. Od časa do časa bi izpiral rano in od časa do časa mazal odprtino rane, in gnoj in kri ne bi prekrila odprtine rane. V vetru in soncu ne bi hodil naokoli, in prah in umazanija ne bi okužila odprtine rane. Skrbel bi za svojo rano in bi gledal, če se rana celi. Zaradi obojega, ker počenja to kar je ustrezno in ker ni ostala škodljiva sled strupa, ko je bil strup odstranjen, se bi rana pozdravila in pokrila s kožo in zato se ne bi izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju.

26. Tako tudi, Sunakkhatta, možno je, da nek menih misli tako: ''Željo je Asket imenoval puščico. Strup nevednosti se je razširil z željo, poželenjem in zlobo. Ta puščica želje je bila odstranjena iz mene, strup nevednosti je bil pregnan. Popolno sem osredotočen na ugasnitev.' Ker je resnično popolno osredotočen na ugasnitev, ne bi sledil stvarem, ki so neprimerne za tega, ki je popolno osredotočen na ugasnitev ... (kot zgoraj) ... Ker v njegov um ni vdrlo poželenje, se ne bi izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju.

27. Sunakkhatta, to prispodobo sem podal z namenom, da izrazim pomen. To je pomen: 'Rana' je izraz za šest notranjih področij. 'Strup' je izraz za nevednost. 'Puščica' je izraz za željo. 'Sonda' je izraz za pozornosti. 'Nož' je izraz za plemenito modrost. 'Zdravnik' je izraz za Tathāgato, popolnega, popolno prebujenega.

(ZADRŽANOST V PODROČJIH DOTIKA)

28. Ta menih, Sunakkhatta, prakticira zadržanost šestih področij dotika. Ko je razumel, da je predpostavka izvor neprijetnosti,[3] ko je brez predpostavk, osvobojen z uničenjem predpostavk, ni mogoče, da bi usmeril svoje telo ali svoje srce proti katerikoli predpostavki.

29. Predpostavimo, Sunakkhatta, da je v bronastem kelihu pijača, ki ima lepo barvo, dober vonj in okus, vendar je v pijačo vmešan strup, in pride mož, ki hoče živeti, ne umreti, ki hoče užitek in se upira bolečini.[4] Kaj misliš, Sunakkhatta, bi ta mož pil iz tega keliha pijačo, vedoč: 'Če pijem to, se bom izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju'?" - "Ne, častiti gospod." - "Tako tudi, ko menih prakticira zadržanost v šestih področjih dotika in je razumel, da je predpostavka izvor neprijetnosti, je brez predpostavk, osvobojen z uničenjem predpostavk in ni mogoče, da bi usmeril svoje telo ali prebudil svoje srce proti katerikoli predpostavki.

30. Predpostavimo, Sunakkhatta, da je tam smrtno strupena kača, in pride mož, ki hoče živeti, ne umreti, ki hoče užitek in se upira bolečini. Kaj misliš, Sunakkhatta, ali bi ta mož dal tej smrtno strupeni kači svojo roko ali svoj prst, vedoč: 'Če me bo kača pičila, se bom izpostavil smrti ali strašnemu trpljenju '?" - "Ne, častiti gospod." - "Tako tudi, ko menih vadi

zadržanost v šestih področjih dotika in je razumel, da je predpostavka izvor neprijetnosti, je brez predpostavk, osvobojen z uničenjem predpostavk. Ni mogoče, da bi usmeril svoje telo ali svoje srce proti katerikoli predpostavki."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Sunakkhatta, sin Licchavijev, je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

[1] Glej MN 12.
[2] Buddha.
[3] Kot v MN 66:17.
[4] Kot v MN 46:19.

(MN 106) Āneñdžasappāya Sutta – Pot v mirnost

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Kuru, kjer je bilo mesto Kurovcev z imenom Kammāsadhamma. Tam je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, čutni užitki so nestalni, prazni, napačni, varljivi, navidezni, brbljanje norcev. Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti – oboje je področje Māre, domena Māre, ugriz Māre, Mārovo lovišče. Zaradi njih nastajajo zla slaba umska stanja, kot so pohlep, zloba in domišljavost, in ta tvorijo oviro plemenitemu učencu v praksi.

(TRI POTI V MIRNOST)

3. Menihi, plemeniti učenec meni: 'Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti ... tvorijo oviro plemenitemu učencu v praksi. Kaj če vztrajam z obilnim in vzvišenim srcem, s preseganjem sveta in se v srcu trdno odločim. Ko to storim, v meni ne bo več zlih slabih umskih stanj, kot so pohlep, zloba in domišljavost. Z opustitvijo tega, bo moje srce neomejeno, neizmerljivo in dobro razvito.' Ko prakticira na ta način in pogosto vztraja v tem, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže mirnost sedaj ali vanjo vstopi skozi modrost. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla do mirnosti. To, menihi, je razglašeno, da je prva pot, ki vodi v mirnost.

4. Nadalje, menihi, plemeniti učenec meni: '[Obstajajo] čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti. Kakršnakoli je snov, vsa snov je sestavljena iz štirih velikih elementov in snovi, ki izhaja iz štirih velikih elementov.' Ko prakticira na ta način in pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže mirnost sedaj ali vanjo vstopi skozi modrost. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla do mirnosti. To, menihi, je razglašeno, da je druga pot, ki vodi v mirnost.

5. Nadalje, menihi, plemeniti učenec meni: 'Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti, snov tukaj in sedaj in snov v prihodnosti, zaznave snovi tukaj in sedaj in zaznave snovi v prihodnosti – vse to je enako nestalno. Kar je nestalno ni vredno veselja, ni vredno dobrodošlice, tega ni vredno zadržati.' Ko prakticira na ta način in pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže mirnost sedaj ali vanjo vstopi skozi modrost. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla do mirnosti. To, menihi, je razglašeno, da je tretja pot, ki vodi v mirnost.

(TRI POTI V PODROČJE NIČNOSTI)

6. Nadalje, menihi, plemeniti učenec meni: 'Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti, snov tukaj in sedaj in snov v prihodnosti, zaznave snovi tukaj in sedaj in zaznave snovi v prihodnosti in zaznave mirnodušnosti – vse so to zaznave. Kjer te zaznave prenehajo brez ostanka, tam je mir, tam je vzvišenost, namreč, področje ničnosti.' Ko prakticira na ta način in pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže ali mirnost sedaj ali se odloči zanjo [na temelju] modrosti. Ob razpadu telesa, po smrti, je

možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla v področje ničnosti. To, menihi, je razglašeno, da je prva pot, ki vodi v področje ničnosti.

7. Nadalje, menihi, plemeniti učenec, ko je šel v gozd ali do vznožja drevesa ali v prazno kočo, meni: 'To je prazno sebstva ali tega, kar pripada sebstvu.' In ko pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže ali področje ničnosti sedaj ali se odloči zanjo [na temelju] modrosti. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla v področje ničnosti. To, menihi, je razglašeno, da je druga pot, ki vodi v področje ničnosti.

8. Nadalje, menihi, plemeniti učenec meni: 'Jaz nisem nič, kar bi pripadlo komurkoli kjerkoli, niti obstaja kakšna stvar, ki pripada meni od kogarkoli kjerkoli.' In ko pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže ali področje ničnosti sedaj ali se odloči zanjo [na temelju] modrosti. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla v področje ničnosti. To, menihi, je razglašeno, da je tretja pot, ki vodi v področje ničnosti.

(POT V PODROČJE NITI ZAZNAVANJA NITI NEZAZNAVANJA)

9. Nadalje, menihi, plemeniti učenec meni: 'Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti, snov tukaj in sedaj in snov v prihodnosti, zaznave snovi tukaj in sedaj in zaznave snovi v prihodnosti, zaznave mirnosti in zaznave področja ničnosti – vse so to zaznave. Kjer te zaznave prenehajo brez ostanka, tam je mir, tam je vzvišenost, namreč, področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Ko prakticira na ta način in pogosto vztraja tako, njegovo srce pridobi zaupanje v to področje. Ko ima popolno zaupanje, doseže ali področje niti zaznavanja niti nezaznavanja sedaj ali se odloči zanj [na temelju] modrosti. Ob razpadu telesa, po smrti, je možno, da bo njegova zavest usmerjena tako, da bo kasneje prišla v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja. To, menihi, je razglašeno, da je pot, ki vodi v področje niti zaznavanja niti nezaznavanja."

(UGASNITEV)

10. Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda rekel Blaženemu: "Častiti gospod, tukaj menih prakticira tako: 'To morda ne bo in to morda ne bo moje, to ne bo in to ne bo moje. Opuščam kar obstaja in kar bo.' Tako on doseže mirnodušnost. Častiti gospod, ali tak menih doseže ugasnitev?"

"En menih, Ānanda, morda doseže ugasnitev, drugi menih morda ne doseže ugasnitve."

"Kaj je vzrok in razlog, častiti gospod, zakaj en menih morda doseže ugasnitev, medtem ko drugi menih morda ne doseže ugasnitve?"

"Ānanda, vzemimo meniha, ki prakticira tako: 'To morda ne bo in to morda ne bo moje, to ne bo in to ne bo moje. Opuščam kar obstaja in kar bo.' Na tak način doseže mirnodušnost. V tej mirnodušnosti se radosti, jo pozdravi in se je oprime. Ko tako naredi, postane njegova zavest odvisna od nje in se naveže nanjo. Menih s predpostavkami, Ānanda, ne doseže ugasnitve."

11. "Častiti gospod, ko ima menih predpostavke, kaj predpostavlja?"

"Področje niti zaznavanja niti nezaznavanja, Ānanda."

"Ko ta menih predpostavlja, častiti gospod, izgleda da predpostavlja najboljše [stvari] za predpostavljati."

“Ko ta menih predpostavlja, Ānanda, predpostavlja najboljšo [stvar] za predpostavljati, ker to je najboljša [stvar] za predpostavljati, namreč, področje niti zaznavanja niti nezaznavanja.

12. Ānanda, menih prakticira tako: ‘To morda ne bo in to morda ne bo moje, to ne bo in to ne bo moje. Opuščam kar obstaja in kar bo.’ Tako doseže mirnodušnost. V tej mirnodušnosti se ne radosti, je ne pozdravi in se je ne oprime. Njegova zavest ne postane odvisna od nje in se je ne oprime. Menih, Ānanda, ki je brez predpostavljanja, doseže ugasnitev.”

(PLEMENITA OSVOBODITEV)

13. “To je osupljivo, to je neverjetno! Blaženi nam je razložil prečkanje poplave z opiranjem na eno ali drugo pomoč. Častiti gospod, kaj je plemenita osvoboditev?”

“Ānanda, plemeniti učenec meni tako: ‘Čutni užitki tukaj in sedaj in čutni užitki v prihodnosti, čutne zaznave tukaj in sedaj in čutne zaznave v prihodnosti, snov tukaj in sedaj in snov v prihodnosti, zaznave snovi tukaj in sedaj in zaznave snovi v prihodnosti, zaznave mirnosti, zaznave področja ničnosti in zaznave področja niti zaznavanja niti nezaznavanja – to je identiteta, kolikor daleč identiteta sega. Nesmrtnost je namreč osvoboditev srca brez predpostavljanja.’

14. Ānanda, učil sem pot usmerjeno k mirnosti, učil sem pot usmerjeno k področju ničnosti, učil sem pot usmerjeno k področju niti zaznavanja niti nezaznavanja, učil sem prečkanje poplave v odvisnosti od ene ali druge pomoči, učil sem plemenito osvoboditev.

15. Kar naj bo narejeno iz milosti učitelja do svojih učencev, ko išče blaginjo zanje in ima milost zanje, to sem naredil zate, Ānanda. Obstajajo vznožja dreves, prazne koče. Meditiraj, Ānanda, ne odlašaj, ker drugače boš kasneje obžaloval. To je naš nasvet za tebe.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 107) Gaṇakamoggallāna Sutta - Gaṇaka Moggallānu

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Vzhodnem parku pri Sāvatthīju, v palači Migārove matere. Takrat je brahman Gaṇaka Moggallāna odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel Blaženemu:

(POSTOPNO USPOSABLJANJE)

2. "Gospod Gotama, v tej palači Migārove matere se lahko vidi postopno usposabljanje, postopno prakso in postopen napredek, to je, do zadnje stopnice na stopnišču. Tudi med temi brahmani se lahko vidi postopno usposabljanje, postopno prakso in postopen napredek, to je, v študiju. Tudi med lokostrelci se lahko vidi postopno usposabljanje... to je, v lokostrelstvu. In tudi med računarji[1] kot smo mi, ki zaslužimo za naše življenje z računanjem, se lahko vidi postopno usposabljanje... to je, v računanju. Ko dobimo pomočnika, mu najprej damo šteti: ena, prvič; dve, drugič; tri, tretjič; štiri, četrtič; pet, petič; šest, šestič; sedem, sedmič; osem, osmič; devet, devetič; deset, desetič; in mu damo šteti tudi do sto. Ali je prav tako možno, gospod Gotama, opisati postopno usposabljanje, postopno prakso in postopni napredek v tej Dhammi in disciplini?"

3. "Možno je, brahman, opisati postopno usposabljanje, postopno prakso in postopni napredek v tej Dhammi in disciplini. Brahman, ko pameten krotilec konj dobi dobrega čistokrvnega žrebca, ga najprej navadi nositi uzdo in ga potem šola naprej,[2] in ko Tathāgata dobi osebo, ki jo je potrebno ukrotiti, jo najprej disciplinira: 'Daj, menih, bodi kreposten, zadržan z meniškim pravilnikom, bodi popoln v obnašanju in bivanju, in vidi strah v najmanjši napaki, vadi z izvajanjem predpisov usposabljanja.'

4. Ko je, menih kreposten ... in vidi strah v najmanjši napaki, vadi z izvajanjem predpisov usposabljanja, potem ga Tathāgata vzgaja naprej: 'Daj, menih, varuj vrata svojih čutnih sposobnosti. Pri gledanju objekta z očmi, se ne oprimi njegovih znakov in značilnosti. Če pustiš sposobnosti svojih oči nevarovane, lahko zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva pridejo vate, prakticiraj način njihovega zadržanja, vadi zadržanost sposobnosti oči. Pri poslušanju zvoka z ušesi ... Pri vohanju vonja z nosom ... Pri okušanju okusa z jezikom ... Pri dotikanju nečesa s telesom ... Pri zaznavanju pojava s srcem, se ne oprimi njegovih znakov in značilnosti. Če pustiš sposobnost srca nezavarovano, lahko zla slaba stanja pridejo vate, zato prakticiraj način njihovega zadržanja, varuj sposobnost srca, vadi zadržanost sposobnosti srca.'

5. Ko menih varuje vrata svojih čutnih sposobnosti, ga Tathāgata vzgaja naprej: 'Daj, menih, bodi zmeren v hrani. Ko pametno razmisliš, bi moral vzeti hrano niti zaradi zabave niti za opojnost niti zaradi fizične lepote in privlačnosti, ampak samo za vzdrževanje in nadaljevanje tega telesa, za končanje nelagodja in za podporo svetega življenja, upoštevajoč: "Tako bom končal s starimi občutki, ne da bi nastali novi občutki in bom zdrav in brez hibe in bom živel v udobju."'

6. Ko je menih zmeren v hrani, ga Tathāgata vzgaja naprej: 'Daj, menih, bodi predan budnosti. Med dnevom, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj. V prvem delu noči, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj. V sredini noči lezi na desno stran v levji položaj z eno nogo, ki prekriva drugo, pozoren in popolnoma

premišljen, z ničemer v svojem srcu, do časa za bujenje. Ko vstaneš, v tretjem delu noči, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj.'

7. Ko je menih predan budnosti, ga Tathāgata vzgaja naprej: 'Daj, menih, imej pozornosti in premišljenost. Deluj premišljeno, ko greš naprej in se vračaš; deluj premišljeno, ko gledaš naprej in gledaš stran; deluj premišljeno, ko upogibaš in iztegujem svoje ude; deluj premišljeno, ko nosiš svoje oblačila in nosiš svojo zunanje oblačilo in skledo; deluj premišljeno, ko ješ, piješ, požiraš hrano in jo okušaš; deluj premišljeno, ko odvajaš blato in vodo; deluj premišljeno, ko hodiš, stojiš, sediš, zaspiš, se zbudiš, govoriš in molčiš.'

8. Ko ima menih pozornost in premišljenost, ga Tathāgata vzgaja naprej: 'Daj, menih, zateci se v osamljen kraj: gozd, vznožje drevesa, planino, globel, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na otep slame.'

9. Menih se zateče v osamljen kraj: gozd ... otep slame. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira, s srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

10. Ko je tako opustil pet ovir, nepopolnosti srca, ki slabijo modrost, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

11. To je moje navodilo, brahman, tem menihom, ki so v višjem šolanju, katerih srce še ni doseglo cilja, ki bivajo s prizadevanjem za najvišjo varnost pred vezanostjo. Toda te stvari se nanašajo na oboje, na prijetno bivanje tukaj in sedaj in na pozornost in premišljenost za menihe, ki so arahanti z uničenimi vplivi, ki so živeli sveto življenje, naredili kar je bilo potrebno, odložili breme, dosegli pravi cilj, uničili ovire bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost."

(DOSEGA UGASNITVE)

12. Ko je bilo to rečeno, je brahman Gaṇaka Moggallāna vprašal Blaženega: "Ko je svojim učencem gospod Gotame tako svetoval in jih poučil, ali vsi dosežejo ugasnitev, končni cilj, ali tega nekateri ne dosežejo?"

"Ko so tako svetovani in poučeni, nekateri moji učenci dosežejo ugasnitev, najvišji cilj, in nekateri jo ne dosežejo."

13. "Gospod Gotama, ker ugasnitev obstaja, in pot, ki vodi do ugasnitve obstaja, in je gospod Gotama prisoten kot vodič, kaj je vzrok in razlog, ko svojim učencem gospod Gotama tako svetuje in jih pouči, zakaj nekateri od njih dosežejo ugasnitev, najvišji cilj, in jo nekateri ne dosežejo?"

14. “Kar se tiče tega, brahman, te bom v zameno vprašal. Odgovori, če hočeš. Kaj misliš, brahman? Ali poznaš cesto, ki vodi do Rādžagaha?”

“Da, gospod Gotama, poznam cesto, ki vodi do Rādžagaha.”

“Kaj misliš, brahman? Predpostavimo, da pride človek, ki hoče iti v Rādžagah, se ti približa in reče: ‘Častiti gospod, jaz hočem v Rādžagah. Pokaži mi pot do Rādžagaha.’ Potem mu rečeš: ‘Dobri človek, ta cesta vodi v Rādžagah. Sledi ji nekaj časa in boš videl neko vas, pojdi malo naprej in boš videl neko mesto, pojdi malo naprej in boš zagledal Rādžagah z njegovimi lepimi parki, nasadi, travniki in ribniki.’ Potem, ko si mu tako svetoval in ga poučil, bi ta izbral napačno cesto in bi šel na zahod. Prišel bi drugi človek, ki hoče v Rādžagah, in se ti približal in rekel: ‘Častiti gospod, jaz hočem v Rādžagah.’ Potem mu rečeš: ‘Dobri človek, ta cesta vodi v Rādžagah. Sledi ji nekaj časa ... in boš zagledal Rādžagah z njegovimi lepimi parki, nasadi, travniki in ribniki.’ Potem, ko si mu tako svetoval in ga poučil, bi on prispel varno v Rādžagah. Sedaj, brahman, ker obstaja Rādžagah in obstaja pot, ki vodi do Rādžagaha in si ti prisoten kot vodič, kaj je vzrok in razlog, zakaj ko človeku tako svetuješ in ga poučiš, en človek izbere napačno pot in gre na zahod in en dospe varno v Rādžagah?”

“Kaj lahko jaz napravim glede tega, gospod Gotama? Jaz sem ta, ki pokaže pot.”

“Tako tudi ugasnitev obstaja, in pot, ki vodi do ugasnitve obstaja, in jaz sem prisoten kot vodič. Vendar, ko sem svojim učencem tako svetoval in jih poučil, nekateri od njih dosežejo ugasnitev, najvišji cilj, in nekateri ga ne dosežejo. Kaj lahko napravim glede tega, brahman? Tathāgata je ta, ki pokaže pot.”

(PREPRIČANJE)

15. Ko je bilo to rečeno, je brahman Gaṇaka Moggallāna rekel Blaženemu:[3] “Obstajajo ljudje, ki so brez prepričanja in so šli naprej od doma v brezdomstvo ne zaradi prepričanja, ampak ker iščejo preživetje. So goljufivi, lažnivi, izdajalski, ošabni, votli, osebnostno plitvi, robatega jezika, nemoralnega izražanja, z nevarovanimi čutnimi sposobnostmi, nezmerni v jedi, niso predan budnosti, se ne zanimajo za asketstvo, niso spoštljivi do prakse, so potratni, nemarni, vodijo v nazadovanje, so brezbrižni do samote, leni, niso odločni, so nepozorni, in niso popolno premišljeni, so nezbrani, z blodečim srcem, brez modrosti, blebetavi. Gospod Gotama ne biva skupaj s temi.

Obstajajo pa pripadniki naroda, ki so šli naprej od doma v brezdomstvo zaradi prepričanja. Ti niso goljufivi, lažnivi, izdajalski, ošabni, votli, osebnostno plitvi, robatega jezika in nemoralnega izražanja. Varujejo svoje čutne sposobnosti, so zmerni v jedi, predani budnosti, se zanimajo za asketstvo, zelo spoštujejo prakso, niso potratni ali nemarni. Želijo se izogniti nazadovanju, so voditelji v samoto, odločni, neomajni, osnovani v pozornosti, popolnoma premišljeni, zbrani, s poenotenim srcem, imajo modrost in niso blebetavi. Gospod Gotama biva skupaj s temi.

16. Kot je korenina črne perunike ocenjena kot najboljša osnova za parfum in rdeča sandalovina ocenjena kot najboljša osnova od lesnih parfumov in jasmin ocenjen kot najboljša osnova od cvetličnih parfumov, je tako tudi nasvet gospoda Gotame najvišji med sedanjimi učenji.

17. Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, k

Dhammi in k meniški Sanghi. Naj se me gospod Gotama zapomni kot laičnega privrženca, ki je šel k njemu po zatočišče do konca življenja."

Opombe

[1] Gaṇaka - njegovo ime pomeni "računar Moggallāna."
[2] Glej MN 65:33.
[3] Sledi kot v MN 5:32.

(MN 108) Gopakamoggallāna Sutta - Gopaka Moggallānu

1. Tako sem slišal. Ne dolgo potem, ko je Blaženi dosegel končno ugasnitev, je častiti Ānanda živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je kralj Adžātasattu Vedehiputta iz Magadhe, ker je bil nezaupljiv glede kralja Padžota, utrdil Rādžagah. [1]

3. Ko je bilo jutro, se je častiti Ānanda oblekel in vzel svojo skledo in zunanjo oblačilo in odšel v Rādžagah po miloščino. Potem je častiti Ānanda pomislil: "Saj je vendar prezgodaj, da bi šel po miloščino v Rādžagah. Kaj če grem do brahmana Gopaka Moggallāna, tja kjer dela."

4. Tako je častiti Ānanda odšel do kraja, kjer je delal brahman Gopaka Moggallāna. Brahman Gopaka Moggallāna je videl častitega Ānanda prihajati v daljavi in mu je rekel: "Naj gospod Ānanda pride! Pozdrav gospodu Ānandi! Dolgo je odkar je gospod Ānanda našel priložnost, da pride sem. Naj gospod Ānanda sede, sedež je pripravljen." Častiti Ānanda je sedel na pripravljen sedež. Brahman Gopaka Moggallāna je zavzel nižji sedež ob strani in vprašal častitega Ānando:

5. "Gospod Ānanda, ali je tu vsaj en sam menih, ki ima prav vse kakovosti, ki jih je imel gospod Gotama, popoln in popolno prebujen?"

"Niti enega samega meniha ni, brahman, ki ima prav vse kakovosti, ki jih je imel Blaženi, popoln in popolno prebujen. Ker Blaženi je bil tvorec nenastale poti, ustvarjalec neustvarjene poti, razglaševalec nerazglašene poti. Bil je poznavalec poti, našel je pot, ta, ki je izkušen v poti in njegovi učenci sedaj bivajo v sledenju te poti in jo nato obvladajo."

6. Toda ta razprava med častitim Ānando in brahmanom Gopaka Moggallāno je bila prekinjena. Brahman Vassakāra, glavni minister Magadhe [2], je medtem ko je nadzoroval delo pri Rādžagahu, odšel do častitega Ānande, ki je bil tam, kjer je delal brahman Gopaka Moggallāna. Izmenjal je pozdrave s častitim Ānando. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in vprašal častitega Ānando: "Zaradi kakšne razprave sedite tukaj, gospod Ānanda? In kakšna je bila vaša razprava, ki je bila prekinjena?"

"Brahman, brahman Gopaka Moggallāna me je vprašal: "Gospod Ānanda, ali je vsaj en menih, ki ima vse kvalitete, ki jih je imel gospod Gotama, popoln in popolno prebujen?" Jaz sem odgovoril brahmanu Gopaka Moggallānu: "Ni niti enega samega meniha, brahman, ki ima prav vse kvalitete, ki jih je imel Blaženi, popoln in popolno prebujen. Ker Blaženi je bil tvorec nenastale poti ... Njegovi učenci zdaj bivajo v sledenju te poti in jo nato obvladajo.
' To je bila naša razprava, ki je bila prekinjena, ko ste prišli."

(ZATOČIŠČE)

7. "Ali je tu, gospod Ānanda, vsaj en sam menih, ki ga je določil gospod Gotama: 'On bo vaše zatočišče, ko bom odšel,' in h kateremu zdaj greste v zatočišče?"

"Ni enega samega meniha, brahman, ki ga je določil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen: 'On bo vaše zatočišče, ko bom odšel,' in h komu sedaj gremo v zatočišče."

8. “Ali je tu, gospod Ānanda, vsaj en sam menih, ki ga je izbrala skupnost menihov in so ga določili številni starejši menihi: ‘On bo naše zatočišče, potem ko je Blaženi odšel,’ in h kateremu sedaj greste v zatočišče?”

“Ni niti enega samega meniha, brahman, ki ga je izbrala skupnost menihov in so ga določili številni starejši menihi: ‘On bo naše zatočišče, ko je Blaženi odšel’ in h kateremu sedaj gremo v zatočišče.”

9. “Če nimate nobenega zatočišča, gospod Ānanda, kaj je vzrok za vašo slogo?”

“Mi nismo brez zatočišča, brahman. Mi imamo zatočišče, mi imamo Dhammo za naše zatočišče.”

10. “Ko si bil vprašan: ‘Je tukaj, gospod Ānanda, vsaj en menih, ki ga je določil gospod Gotama: “On bo vaše zatočišče, ko bom odšel,” in h kateremu greste sedaj v zatočišče?’ si odgovoril: ‘Tu ni niti enega takega meniha ... h kateremu gremo sedaj v zatočišče.’ Ko si bil vprašan: ‘Je tukaj, gospod Ānanda, vsaj en sam menih, ki ga je izbrala skupnost menihov in so ga določili številni starejši menihi: “On bo naše zatočišče potem, ko bo Blaženi odšel,” in h kateremu gremo sedaj v zatočišče?’ si odgovoril: ‘Tukaj ni niti enega samega takšnega meniha ... h kateremu gremo sedaj v zatočišče.’ Ko si bil vprašan: ‘Če nimate nobenega zatočišča, gospod Ānanda, kaj je vzrok za vašo slogo?’ si odgovoril: ‘Mi nismo brez zatočišča, brahman. Mi imamo zatočišče, mi imamo Dhammo za naše zatočišče.’ Kako se naj gleda na pomen teh izjav, gospod Ānanda?”

“Brahman, Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen, je predpisal potek prakse za menihe in je določil meniški zakonik. Na dan *Uposathe* se mnogi od nas, ki živimo v odvisnosti od enega vaškega okoliša, zberemo skupaj v soglasju. Ko se srečamo, prosimo tega, ki zna meniški zakonik, da ga recitira. Če se menih spomni prestopka ali prekrška, ko se recitira meniški zakonik, ga usmerimo, da ravna v skladu z Dhammo, kot smo bili poučeni. Ne pripravi nas nek ugledněž, da ustrezno delujemo. Dhamma je tista, ki nas pripravi, da ustrezno delujemo.”

11. “Je tukaj, gospod Ānanda, vsaj en sam menih, ki ga sedaj častite, spoštujete, cenite in občudujete in v odvisnosti katerega živite, ga častite in spoštujete?”

“Obstaja en menih, brahman, katerega častimo, spoštujemo, cenimo in občudujemo, in v odvisnosti katerega živimo, ga častimo in spoštujemo.”

12. “Toda ko ste vprašani: ‘Ali je tukaj, gospod Ānanda, vsaj en menih, ki ga je določil gospod Gotama ... ?’ ste odgovorili ‘Tukaj ni niti enega takega meniha ... ’ Ko ste bili vprašani: ‘Ali je tu, gospod Ānanda, vsaj en sam menih, ki ga je izbrala ... ?’ ste odgovorili: ‘Tukaj ni niti enega takega meniha ... ’ Ko ste bili vprašani ‘Je tukaj, gospod Ānanda, vsaj en sam menih ki ga častite spoštujete, cenite in občudujete in v odvisnosti katerega živite, ga častite in spoštujete?’ ste odgovorili: ‘Obstaja takšen menih, katerega sedaj častimo ... in v odvisnosti katerega živimo, ga častimo in spoštujemo.’ Kako se naj gleda na pomen teh izjav, gospod Ānanda?”

(DESET KVALITET)

13. „Obstaja, brahman, deset kvalitet, ki spodbujajo zaupanje, ki jih je razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko se te kvalitete najdejo v komerkoli med nami, ga častimo, spoštujemo, cenimo in občudujemo. Živimo v odvisnosti od njega, ga častimo in spoštujemo. Katerih deset?

14. (1) Menih je kreposten in živi v skladu z omejitvami meniškega zakonika. Dosegel je popolnost v obnašanju in ravnanju, vidi strah v najmanjši napaki in se usposablja z izvajanjem pravil vadbe.

15. (2) Veliko se je naučil, si zapomnil kar se je naučil in utrdil kar se je naučil. Takšna učenja so dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom pri izražanju Potrjujejo sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno. Takšnih učenj kot so ta, se je veliko učil, si jih zapomnil, izmojstril besedno, raziskal z umom in jih razumel s pogledom.

16. (3) Zadovoljen je s svojimi oblačili, miloščino, počivališčem in medicinskimi potrebščinami.

17. (4) Če hoče, doseže brez težav ali napora štiri stopnje zbranosti, ki jih je ustvarilo višje srce Te zagotavljajo prijetno bivanje tukaj in sedaj.

18. (5) Ima različne vrste moči: iz enega se razmnoži v več njih, iz več njih postane eden, se pojavi in izgine, gre neovirano skozi steno, skozi ograjo, skozi goro, kakor tudi skozi prostor, se potopi in izide iz zemlje, kot da bi bila to voda, hodi po vodi ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja, sedeč s prekrižanimi nogami potuje v prostoru kot ptica, s svojimi rokami se dotakne in pobož a luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna, obvlada svoje telo celo tako daleč, kot je svet Brahme.

19. (6) Z elementom božanskega ušesa, ki je prečiščeno in presega človeškega, sliši obe vrsti zvokov, nebeške in človeške, te, ki so tako daleč in te, ki so blizu.

20. (7) Razume srce drugih bitij, drugih oseb, ko ga objame s svojim lastnim srcem. Razume srce pod vplivom pohlepa kot srce s pohlepom, in srce, ki ni pod vplivom pohlepa kot srce brez pohlepa. Razume srce pod vplivom sovraštva kot srce s sovraštvom in srce, ki ni pod vplivom sovraštva kot srce brez sovraštva. Razume srce pod vplivom zablode kot srce z zablodo in srce, ki ni pod vplivom zablode kot srce brez zablode. Razume urejeno srce kot urejeno in neurejeno srce kot neurejeno. Razume vzvišeno srce kot vzvišeno in nevzvišeno srce kot nevzvišeno. Razume prekosljivo srce kot prekosljivo in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. Razume zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. Razume osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno.

21. (8) Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem bil ponovno rojen drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim videzom, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno rodil tukaj.

22. (9) Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji.

23. (10) S svojim lastnim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki sta brez vplivov z uničenjem vplivov.

To, brahman, je deset kvalitet, ki spodbujajo zaupanje. Razložil jih je Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Ko se te kvalitete najdejo v katerem od nas, ga častimo,

spoštujemo, cenimo, občudujemo in v odvisnosti katerega živimo, ga častimo in spoštujemo."

24. Ko je bilo to rečeno, je brahman Vassakāra, minister Magadhe, rekel generalu Upanandi: "Kaj misliš, general? Ko ti ugledneži častijo tega, ki naj bi ga častili, spoštujejo tega, ki naj bi ga spoštovali, cenijo tega, ki naj bi ga cenili in občudujejo tega, ki naj bi ga občudovali, gotovo častijo tega, ki bi ga naj častili ... in občudovali tega, ki bi ga naj občudovali. Ker, če ti ugledneži niso častili, spoštovali, cenili in občudovali takšne osebe, potem koga oni častijo, spoštujejo, cenijo, občudujejo in v odvisnosti katerega živijo, ga častijo in spoštujejo?"

25. Potem je brahman Vassakāra, minister Magadhe, rekel častitemu Ānandi: "Kje živi sedaj gospod Ānanda?"

"Živim v Bambusovem gaju, brahman."

"Upam, gospod Ānanda, da je Bambusov gaj prijeten, tih in brez motečih zvokov, z atmosfero samote, oddaljen od ljudi, ugoden za umik."

"Resnično, brahman, Bambusov gaj je prijeten ... ugoden za umik je zaradi takšnih varuhov, kot si ti."

"Resnično, gospod Ānanda, da je Bambusov gaj prijeten ... ugoden za umik je zaradi takšnih, ki so meditatorji in gojijo meditacijo. Oni so meditatorji in gojijo meditacijo. Nekoč, gospod Ānanda, je gospod Gotama živel v Vesāliju, v dvorani s koničasto streho v velikem gozdu. Šel sem tja, se približal gospodu Gotami in ta je na mnogo načinov podal govor o meditaciji. Gospod Gotama je bil meditator in je gojil meditacijo in je hvalil vsako vrsto meditacije."

(VRSTE MEDITACIJE)

26. "Blaženi, brahman, ni hvalil vsake vrste meditacije, niti ni grajal vsake vrste meditacije. Katere vrste meditacije Blaženi ni hvalil? Tiste, brahman, ko je nekdo obseden od strasti po užitkih, je žrtev strasti po užitkih, in ne razume kot je v resnici pobeg od nastalih užitkov. Ko da v sebi zavetje užitkom, meditira, slabo meditira, premalo meditira in napačno meditira. On biva s svojim srcem obsedenim z zlobo, je žrtev zlobe ... s svojim srcem obsedenim z otopelostjo in zaspanostjo je žrtev otopelosti in zaspanosti ... s svojim srcem obsedenim z nemirom in zaskrbljenostjo je žrtev nemira in zaskrbljenosti ... s svojim srcem obsedenim z dvomom je žrtev dvoma in ne razume kot v resnici je pobeg od nastalega dvoma. Ko da zavetje dvomu v sebi, meditira, slabo meditira, premalo meditira in napačno meditira. Blaženi ni hvalil takšne vrste meditacije.

27. In katero vrsto meditacije je Blaženi hvalil? Brahman, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Z umiritvijo misli in razmišljanja, vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... Blaženi je hvalil tako vrsto meditacije."

28. "Zdi se, gospod Ānanda, da je gospod Gotama grajal takšno vrsto meditacije, ki mora biti grajana in je hvalil tisto vrsto meditacije, ki se naj jo hvali. In sedaj, gospod Ānanda, mi gremo. Zaposleni smo in moramo veliko postoriti."

"Sedaj je čas, brahman, napravi, kar misliš, da je primerno."

Potem se je brahman Vassakāra, minister Magadhe, navdušen in vesel besed častitega Ānande, dvignil iz svojega sedeža in odšel.

29. Kmalu zatem, ko je odšel je brahman Gopaka Moggallāna rekel častitemu Ānandi: "Gospod Ānanda še ni odgovoril, kar smo ga vprašali."

“Ali ti nismo rekli, brahman: ‘Ne obstaja niti en sam menih, brahman, ki ima prav vse te kvalitete, ki jih je imel Blaženi, popoln in popolno prebujen. Ker Blaženi je bil tvorec nenastale poti, ustvarjalec neustvarjene poti, razglaševalec nerazglašene poti. Bil je poznavalec poti, našel je pot, ta, ki je izkušen v poti. Njegovi učenci sedaj bivajo v sledenju te poti in jo kasneje obvladajo’.”

Opombe

[1] Kralj Padžota je bil prijatelj kralja Bimbisāra iz Magadhe, katerega je ubil njegov sin Adžātasattu. V skladu z MA je Adžātasattu mislil, da kralj Padžota morda išče maščevanje za umor svojega prijatelja.
[2] Glej DN 16:1.2-5.

(MN 109) Mahāpunnama Sutta – Dolgo učenje v noči na polno luno

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Vzhodnem parku pri Sāvatthīju, v palači Migārove matere.

2. Na dan *Uposathe,* petnajstega, ko je bila polna luna, je Blaženi sedel na odprtem, obkrožen s skupino menihov.

3. Nek menih se je dvignil iz svojega sedeža, si uredil zgornje oblačilo na eno rame in razprostrl svoje roke v spoštljiv pozdrav proti Blaženemu in mu rekel: "Častiti gospod, vprašal bi Blaženega glede določenega pomena, če bi me Blaženi uslišal in odgovoril na moje vprašanje." - "Sedi na svoj sedež, menih, in vprašaj, kar želiš." Menih je sedel na svoj sedež in rekel Blaženemu:

(PET AGREGATOV)

4. "Ali ni to, častiti gospod, pet agregatov na katere vpliva predpostavka, ki so vplivani s predpostavko, to je, agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko?"

"To, menihi, je pet agregatov s predpostavko, to je, agregat snovi s predpostavko ... in agregat zavesti s predpostavko."

Rekoč, "Dobro, častiti gospod," se je menih navdušil in razveselil besed Blaženega. Potem mu je postavil naslednje vprašanje:

5. "Častiti gospod, v čem je teh pet agregatov s predpostavko zasidrano?"

"Menih, teh pet agregatov s predpostavko je zasidranih v želji."

6. "Častiti gospod, je predpostavka isto, kot je teh pet agregatov s predpostavko, ali je predpostavka nekaj ločenega od petih agregatov s predpostavko?"[1]

"Menih, predpostavka ni niti isto kot je teh pet agregatov s predpostavko niti je nekaj ločenega od petih agregatov s predpostavko. Želja in poželenje z ozirom na pet agregatov s predpostavko, to je tukaj predpostavka."

7. "Častiti gospod, ali je lahko različnost v želji in poželenju z ozirom na teh pet agregatov s predpostavko?"

"To je lahko, menih," je rekel Blaženi. "Tako, menih, nekdo razmišlja: 'Naj bo moja snov takšna v prihodnosti; naj bo moj občutek takšen v prihodnosti; naj bo moje zaznavanje takšno v prihodnosti; naj bodo moje tvorbe takšne v prihodnosti; naj bo moja zavest takšna v prihodnosti.' Tu je različnost v želji in poželenju z ozirom na teh pet agregatov s predpostavko."

8. "Častiti gospod, na kakšen način se izraz 'agregati' uporabi za agregate?"

"Menih, vsaka vrsta snovi, bodisi v preteklosti ali sedanjosti, notranje ali zunanje, groba ali fina, manjvredna ali večvredna, daleč ali blizu – to je agregat snovi. Vsaka vrsta občutka, bodisi ... daleč ali blizu – to je agregat občutka. Vsaka vrsta zaznave, bodisi ... daleč ali blizu – to je agregat zaznave. Vsaka vrsta tvorb, bodisi ... daleč ali blizu – to je agregat tvorb. Vsaka vrsta zavesti, bodisi ... daleč ali blizu – to je agregat zavesti. Na ta način, menih, se izraz 'agregat' uporabi na agregate."

9. “Kaj je vzrok in pogoj, častiti gospod, za manifestacijo agregata snovi? Kaj je vzrok in pogoj za manifestacijo agregata občutka ... agregata zaznave ... agregata torb ... agregata zavesti?”

“Štirje veliki elementi, menih, so vzrok in pogoj za manifestacijo agregata snovi. Dotik je vzrok in pogoj za manifestacijo agregata občutka. Dotik je vzrok in pogoj za manifestacijo agregata zaznave. Dotik je vzrok in pogoj za manifestacijo agregata tvorb. Ime-snov je vzrok in pogoj za manifestacijo agregata zavesti.’

(POGLED IDENTITETE)

10. Častiti gospod, kako nastane pogled identitete?”[2]

“Menih, nepoučen navaden posameznik, ki nima spoštovanja do plemenitih in je nevešč in nedisciplиniran v njihovi Dhammi, ki nima spoštovanja do pravih ljudi in je nevešč in nedisciplиniran v njihovi Dhammi, ima snov kot sebstvo ali kot da ima sebstvo v oblasti snov ali kot da je snov v sebstvu ali kot da je sebstvo v snovi. On ima občutek kot da je sebstvo ... zaznavo kot da je sebstvo ... tvorbe kot da so sebstvo ... zavest kot da je sebstvo ali kot da ima sebstvo v oblasti zavest ali kot da je zavest v sebstvu ali sebstvo kot da je v zavesti. Tako nastane pogled identitete.”

11. “Častiti gospod, kako pogled identitete ne nastane?”

“Menih, dobro poučeni plemeniti učenec, ki spoštuje plemenite in je usposobljen in disciplиniran v njihovi Dhammi, ki spoštuje prave ljudi in je usposobljen in disciplиniran v njihovi Dhammi, nima snovi kot da je sebstvo ali kot da ima sebstvo v oblasti snov ali kot da je snov v sebstvu ali kot da je sebstvo v snovi. On nima občutka kot da je sebstvo ... zaznave kot da je sebstvo ... tvorb kot da so sebstvo ... zavesti kot da je sebstvo ali kot da ima sebstvo v oblasti zavest ali kot da je zavest v sebstvu ali kot da je sebstvo v zavesti. Tako pogled identitete ne nastane.”

(ZADOVOLJITEV, NEVARNOST IN POBEG)

12. “Kaj, častiti gospod, je zadovoljitev, kaj je nevarnost in kaj je pobeg v primeru snovi? Kaj je zadovoljitev, kaj je nevarnost in kaj je pobeg v primeru občutka ... v primeru zaznave ... v primeru tvorb ... v primeru zavesti?”

“Prijetnost in veselje, menih, ki nastaneta v odvisnosti od snovi – to je zadovoljitev v primeru snovi. Snov je nestalna, je neprijetnost in predmet sprememb – to je nevarnost v primeru snovi. Odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po snovi – to je pobeg v primeru snovi.

Prijetnost in veselje, ki nastaneta v odvisnosti od občutka ... v odvisnosti od zaznave ... v odvisnosti od tvorb ... v odvisnosti od zavesti - to je nevarnost v primeru zavesti. Zavest je nestalna, je neprijetnost in predmet sprememb - to je nevarnost v primeru zavesti. Odstranitev želje in poželenja, opustitev želje in poželenja po zavesti - to je pobeg v primeru zavesti.”

(SEBSTVO, MOJE, PREDPOSTAVKA)

13. “Častiti gospod, kako veš, kako vidiš, da z ozirom na to telo z njegovo zavestjo in vsemi zunanjimi znaki, ni proizvajanja sebstva, proizvajanja mojega in osnovnih nagnjenj za predpostavke?”

“Menih, vsako vrsto snovi, vso, bodisi preteklo ali sedanjo, notranjo ali zunanjo, grobo ali fino, manjvredno ali večvredno, daleč ali blizu, vso snov vidiš s primernim razumevanjem, kot dejansko je: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’ Vsako vrsto občutka ... Vsako

vrsto zaznave ... Vsako vrsto tvorb ... Vsako vrsto zavesti, vso, bodisi preteklo ali sedanjo, notranjo ali zunanjo, grobo ali fino, manjvredno ali večvredno, daleč ali blizu, vso zavest vidiš s primernim razumevanjem, kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko veš in vidiš to z ozirom na to telo s svojo zavestjo in vsemi zunanjimi znamenji, tam ni proizvajanja sebstva, proizvajanja mojega ali osnovnih nagnjenj za predpostavke."

14. Potem je v srcu nekega meniha nastala ta misel: "Izgleda, da snov ni sebstvo, občutek ni sebstvo, zaznava ni sebstvo, tvorbe niso sebstvo, zavest ni sebstvo. Na katero sebstvo, potem, bodo vplivala dejanja narejena z nesebstvom?"

Blaženi je, poznavajoč njegovo srce in misel v srcu tega meniha, tako nagovoril menihe: "Možno je, menihi, da neki zapeljani mož tukaj, topoglav in neveden, s svojim srcem, ki ga obvladuje želja, lahko misli, da on lahko prekaša učiteljev predpis: 'Tako, izgleda, da snov ni sebstvo ... zavest ni sebstvo. Na katero sebstvo, bodo potem vplivala dejanja narejena z nesebstvom?' Sedaj, menihi, usposabljal sem vas skozi spraševanje ob različnih priložnostih z ozirom na različne stvari.

15. Menihi, kaj mislite? Je snov stalna ali nestalna?" - "Nestalna, častiti gospod." – Je to, kar je nestalno neprijetno ali prijetno?" - "Neprijetno, častiti gospod." - "Je to, kar je nestalno, neprijetno in predmet sprememb, primerno, da se jemlje: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod."

"Menihi, kaj mislite: Je občutek ... zaznava ... tvorbe ... zavest stalna ali nestalna?" - "Nestalna, častiti gospod." - "Je to, kar je nestalno neprijetno ali prijetno?" - "Neprijetno, častiti gospod." - "Je to, kar je nestalno, neprijetno in predmet sprememb, primerno, da se jemlje: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod."

16. "Torej, menihi, vsako vrsto snovi, vso, bodisi preteklo ali sedanjo, notranjo ali zunanjo, grobo ali fino, manjvredno ali večvredno, daleč ali blizu – vso snov vidiš s primernim razumevanjem, kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Vsako vrsto občutka, vse ... Vsako vrsto zaznave, vse ... Vsako vrsto tvorb, vse ... Vsako vrsto zavesti, vse ... vso zavest vidiš s primernim razumevanjem, kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.'

(NE OČARANOST IN OSVOBODITEV)

17. Ko tako vidi, dobro poučeni plemeniti učenec ni očaran s snovjo, ni očaran z občutkom, ni očaran z zaznavo, ni očaran s tvorbami, ni očaran z zavestjo.

18. Ko ni očaran, postane brezstrasten. Skozi razstrastenje [njegovega srca] je osvobojen. Ko je osvobojen, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega. Ko je bilo izgovorjeno to učenje, je šestdeset menihov, katerih srce ni bilo več vezano, bilo osvobojeno vplivov.

Opombe

[1] Kot v MN 44:6.
[2] Kot v MN 44:7-8.

(MN 110) Cūḷapuṇṇama Sutta - Kratko učenje v noči na polno luno

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Vzhodnem parku pri Sāvatthīju, v palači Migārove matere.

2. Takrat, na dan *Uposathe,* petnajstega, ko je bila polna luna, je Blaženi sedel na odprtem, obkrožen s skupino menihov. Ko je nadziral tiho skupino menihov, jo je nagovoril:

(SLAB ČLOVEK)

3. "Menihi, ali bi slab človek prepoznal slabega človeka: 'Ta posameznik je slab človek'?" - "Ne, častiti gospod." - "Dobro, menihi. Nemogoče je, to ne more biti, da bi slab človek prepoznal slabega človeka: 'Ta posameznik je slab človek.' Toda, ali bi slab človek prepoznal dobrega človeka: 'Ta posameznik je dober človek'?" - "Ne, častiti gospod." - "Dobro, menihi. Nemogoče je, to ne more biti, da bi slab človek prepoznal dobrega človeka: 'Ta posameznik je dober človek.'

4. Menihi, slab človek poseduje slabe kvalitete. Povezuje se kot slab človek, ima namene slabega človeka, svetuje kot slab človek, govori kot slab človek, deluje kot slab človek, ima poglede slabega človeka in daje darila kot slab človek.

5. In kako slab človek poseduje slabe kvalitete? Slab človek nima zaupanja, nima sramu, nima strahu pred napačnim delovanjem. Je neuk, len, pozabljiv in ni moder. Tako poseduje slab človek slabe kvalitete.

6. In kako se slab človek povezuje kot slab človek? Slab človek ima za prijatelje in tovariše askete in brahmane, ki nimajo prepričanja, nimajo sramu, nimajo strahu pred napačnim delovanjem. So neuki, leni, pozabljivi in nespametni. Tako se slab človek povezuje kot slab človek.

7. In kako ima slab človek namene slabega človeka? Slab človek ima namene po svojem lastnem trpljenju, po trpljenju drugih in po trpljenju obeh. Tako ima slab človek namene kot slab človek.

8. "In kako slab človek svetuje kot slab človek? Slab človek svetuje tako, da sam trpi, da trpijo drugi in trpijo oboji. Tako slab človek svetuje kot slab človek.

9. In kako slab človek govori kot slab človek? Slab človek govori lažnivo, zlonamerno, osorno, prazno. Tako slab človek govori kot slab človek.

10. In kako slab človek deluje kot slab človek? Slab človek ubija živa bitja, jemlje kar mu ni dano, se napačno obnaša glede užitkov. Tako slab človek deluje kot slab človek.

11. In kako ima slab človek poglede slabega človeka? Slab človek ima takšen pogled: 'Ničesar ni danega, ničesar darovanega, ničesar žrtvovanega; ni sadu ali rezultata dobrih in slabih dejanj; ni tega sveta, ne drugega sveta; ni matere, ne očeta; ni bitij, ki so ponovno spontano rojena; ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' Tako ima slab človek poglede slabega človeka.

12. In kako slab človek podari darila kot slab človek? Slab človek podari darilo nemarno, ga ne izroči s svojimi lastnimi rokami, ga podari, ne da bi pokazal spoštovanje, podari to, kar je za odvreči, podari z namenom, da nič ne bo iz tega. Tako slab človek podari darila kot slab človek.

13. Ta slab človek – ki ima slabe kvalitete, ki se ga ima za slabega človeka, ima namene slabega človeka, svetuje kot slab človek, govori kot slab človek, deluje kot slab človek, ima poglede slabega človeka in daje darila kot slab človek - se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v destinaciji slabega človeka. In kaj je destinacija slabega človeka? To je pekel ali živalski svet.

(DOBER ČLOVEK)

14. Menihi, ali bi dober človek prepoznal dobrega človeka: 'Ta posameznik je dober človek'?" - "Da, častiti gospod." - "Dobro, menihi. Možno je, da bi dober človek prepoznal dobrega človeka: 'Ta posameznik je dober človek.' Toda, ali bi dober človek prepoznal slabega človeka: 'Ta posameznik je slab človek'? " - "Da, častiti gospod." - "Dobro, menihi. Možno je, da bi dober človek prepoznal slabega človeka: 'Ta posameznik je slab človek.'

15. Menihi, dober človek ima dobre kvalitete. Se ima za dobrega človeka, ima namene dobrega človeka, svetuje kot dober človek, govori kot dober človek, deluje kot dober človek, ima poglede dobrega človeka in daje darila kot dober človek.

16. In kako ima dober človek dobre kvalitete? Dober človek ima zaupanje, sram in strah pred napačnim ravnanjem, je učen, odločen, pozoren in moder. Tako ima dober človek dobre kvalitete.

17. In kako se dober človeka povezuje kot dober človek? Dober človek ima za prijatelje in tovariše askete in brahmane, ki imajo zaupanje, sram in strah pred napačnim delovanjem. So učeni, odločni, pozorni in modri. Tako se dober človek povezuje kot dober človek.

18. In kako ima dober človek namen dobrega človeka? Dober človek nima namena po svojem lastnem trpljenju, po trpljenju drugih, ali po trpljenju obeh. Tako ima dober človek namen dobrega človeka.

19. In kako dober človek svetuje kot dober človek? Dober človek ne svetuje tako, da sam trpi, da trpijo drugi, ali da trpijo oboji. Tako dober človek svetuje kot dober človek.

20. In kako dober človek govori kot dober človek? Dober človek se vzdrži lažnivega govorjenja, zlonamernega govorjenja, osornosti in klepetanja. Tako dober človek govori kot dober človek.

21. In kako dober človek deluje kot dober človek? Dober človek se vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano in napačnega obnašanja glede užitkov. Tako dober človek deluje kot dober človek.

22. In kako ima dober človek poglede dobrega človeka? Dober človek ima takšen pogled: 'Tu je kar je dano in kar je podarjeno in kar je žrtvovano; tu je sad in rezultat dobrih in slabih dejanj; obstaja ta svet in drugi svet; obstajata mati in oče; obstajajo bitja, ki so spontano ponovno rojena; obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' Tako ima dober človek poglede dobrega človeka.

23. In kako dober človek podari darila kot dober človek? Dober človek podari darilo skrbno, ga izroči s svojimi lastnimi rokami, ga podari z izkazovanjem spoštovanja, podari dragoceno darilo, ga podari z namenom, da bo nekaj nastalo iz tega. Tako dober človek podari darila kot dober človek.

24. Ta dober človek - ki ima dobre kvalitete, ki se povezuje kot dober človek, ima namen dobrega človeka, svetuje kot dober človek, govori kot dober človek, deluje kot dober človek, ima poglede dobrega človeka in daje darila kot dober človek - se ob razpadu telesa, po smrti,

ponovno pojavi v destinaciji dobrega človeka. In kaj je destinacija dobrega človeka? To je veličina med božanstvi ali veličina med človeškimi bitji."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 111) Anupada Sutta – Eno za drugim, kot se zgodijo

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, Sāriputta je moder; Sāriputta je velike modrosti; Sāriputta je obširne modrosti; Sāriputta je radostne modrosti; Sāriputta je živahne modrosti; Sāriputta je ostre modrosti; Sāriputta je predirne modrosti. Med polovico meseca, menihi, je Sāriputta dobil vpogled v stanja enega za drugim, kot so se ta zgodila. Sāriputtov vpogled v stanja enega za drugim, kot so se zgodila, je bil ta:

(PRVA STOPNJA ZBRANOSTI)

3. Menihi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj je Sāriputta vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote.

4. In stanja v prvi stopnji zbranosti – misel, razmišljanje, zadovoljstvo, prijetnost in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu, da nastanejo, da so prisotna, da izginejo. On razume: 'Resnično, ta stanja niso bila in pridejo v bivanje. So bila in izginejo.' Z ozirom na ta stanja je bival, ne da bi ga kaj privlačilo, odbijalo, neodvisen, ločen, svoboden, razdružen, z umom brez ovir. On je razumel: 'Tu je pobeg onstran,' in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(DRUGA STOPNJA ZBRANOSTI)

5. Poleg tega, menihi, z umiritvijo misli in razmišljanja je Sāriputta vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja.

6. In stanja v drugi stopnji zbranosti - samozavest, zadovoljstvo, prijetnost in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu, da nastanejo, da so prisotna, da izginejo. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(TRETJA STOPNJA ZBRANOSTI)

7. Poleg tega, menihi, ko je izginilo zadovoljstvo je Sāriputta bival mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživljal prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.'

8. In stanja v tretji stopnji zbranosti - mirnodušnost, prijetnost, pozornosti, premišljenost in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu, da nastanejo, da so prisotna, da izginejo. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(ČETRTA STOPNJA ZBRANOSTI)

9. Poleg tega, menihi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti je Sāriputta vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

10. In stanja v četrti stopnji zbranosti - mirnodušnost, niti neprijeten niti prijeten občutek, umirjenost srca skozi čistost spomina, poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu bila, ko so nastala, znana so mu bila, ko so bila prisotna, znana, ko so izginila. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(NESKONČEN PROSTOR)

11. Poleg tega, menihi, s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' je Sāriputta vstopil in bival v področju neskončnega prostora.

12. In stanja v področju neskončnega prostora – zaznava področja neskončnega prostora in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu bila, ko so nastala, znana so mu bila, ko so bila prisotna, znana, ko so izginila. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(PODROČJE NESKONČNE ZAVESTI)

13. Poleg tega, menihi, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neomejena,' je Sāriputta vstopil in bival v področju neskončne zavesti.

14. In stanja v področju neskončne zavesti – zaznava področja neskončne zavesti in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu bila, ko so nastala, znana so mu bila, ko so bila prisotna, znana, ko so izginila. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(PODROČJE NIČNOSTI)

15. Poleg tega, menihi, s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' je Sāriputta vstopil in bival v področju ničnosti.

16. In stanja v področju ničnosti – zaznava področja ničnosti in poenotenje srca; dotik, občutek, zaznava, namen in srce; navdušenje, odločnost, prizadevnost, pomnenje, mirnodušnost in premišljenost – ta stanja je določil enega za drugim, kot so se zgodila. Znana so mu bila, ko so nastala, znana so mu bila, ko so bila prisotna, znana, ko so izginila. On je razumel: ... in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(PODROČJE NITI ZAZNAVANJA NITI NEZAZNAVANJA)

17. Poleg tega, menihi, s popolnim obvladanjem področja ničnosti, je Sāriputta vstopil in bival v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja.

18. Iz tega dosežka je izšel pozoren. Ko je tako naredil, je kontempliral pretekla stanja, ki so prenehala in se spremenila: 'Resnično, ta stanja niso bila in so prišla v bivanje. So bila in so izginila.' Ta stanja ga niso privlačila, niso odbijala in je bival neodvisen od njih, ločen, prost, razdružen, s srcem brez ovir. On je razumel: 'Tu je pobeg onstran,' in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da to obstaja.

(PRENEHANJE ZAZNAVANJA IN OBČUTKOV)

19. Poleg tega, menihi, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, je Sāriputta vstopil in bival v prenehanju zaznavanja in občutkov. In njegovi vplivi so bili uničeni z njegovim gledanjem z modrostjo.

20. Iz tega dosežka je izšel pozoren. Ko je tako naredil, se je spomnil preteklih stanj, ki so prenehala in se spremenila: 'Resnično, teh stanj ni bilo in so prišla v bivanje. So bila in so izginila.' Ta stanja ga niso privlačila, niso odbijala in je bival neodvisen od njih, ločen, prost, razdružen, s srcem brez ovir. On je razumel: 'Tu ni pobega onstran,' in z negovanjem tega [dosežka] je potrdil, da tega ni.

21. Menihi, pravilno rečeno, če bi bilo treba reči o komerkoli: 'On je dosegel mojstrstvo in popolnost v plemeniti kreposti, dosegel mojstrstvo in popolnost v plemeniti zbranosti, dosegel mojstrstvo in popolnost v plemeniti modrosti, dosegel mojstrstvo in popolnost v plemeniti osvoboditvi,' bi to po pravici rekli o Sāriputti.

22. Menihi, pravilno rečeno, če bi bilo treba reči o komerkoli: 'On je sin Blaženega, rojen iz njegovih prsi, rojen iz njegovih ust, rojen iz Dhamme, ustvarjen z Dhammo, dedič v Dhammi, ne dedič v materialnih stvareh,' bi to po pravici rekli o Sāriputti.

23. Menihi, kolo Dhamme, ki je brez primerjave, je zagnal v vrtenje Tathāgata in ga naprej pravilno vrti Sāriputta."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 112) Chabbisodhana Sutta – Šestkratna čistost

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, menih razglasi svojo končno vednost takole: 'Jaz razumem: Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje'".

(ŠTIRI VRSTE IZRAŽANJA)

3. Besed tega meniha ne bi smeli niti odobriti niti ne odobriti. Brez odobritve ali ne odobritve, bi mu morali postaviti to vprašanje: 'Prijatelj, obstajajo štiri vrste izražanja, ki jih je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Katere štiri? Pove se kar je videno, tako kot je videno; pove se kar je slišano, tako kot je slišano; pove se kar je zaznano, tako kot je zaznano; o ozaveščenem se govori, kot je ozaveščeno. To, prijatelj, so štiri vrste izražanja, ki jih je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Kako častiti ve, kako on vidi, glede na te štiri vrste izražanja, da je brez predpostavke njegov um osvobojen vplivov?'

4. Menihi, ko je menih ta, ki ima uničene vplive, ki je živel sveto življenje, napravil, kar je bilo potrebno, odložil breme, dosegel pravi cilj, uničil ovire bitnosti in je popolnoma osvobojen skozi končno vednost, je zanj naravni odgovor:

'Prijatelji, glede na videno, jaz bivam neočaran, neodbojen, neodvisen, ločen, svoboden, razkrojen, s srcem, v katerem so ovire odstranjene. Glede na slišano ... Glede na zaznano ... Glede na ozaveščeno, jaz bivam neočaran, neodbojen, neodvisen, ločen, svoboden, razkrojen, s srcem, v katerem so ovire odstranjene. S tako vednostjo, s takim videnjem, z ozirom na te štiri vrste izraza, je brez predpostavke moje srce osvobojeno vplivov.'

5. Rekoč 'dobro,' se lahko nekdo navduši in razveseli v besedah tega meniha. Ko je to storjeno, se lahko postavi naslednje vprašanje:

(PET AGREGATOV)

'Prijatelj, obstaja pet agregatov s predpostavko, kar je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Katerih pet? To so: agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko. To, prijatelj, je pet agregatov s predpostavko, kar je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Kako častiti ve, kako on vidi, glede na teh pet agregatov s predpostavko, da je brez predpostavke njegovo srce osvobojeno vplivov?'

6. Menihi, ko je menih ta, ki ima vplive uničene ... in je popolno osvobojen skozi končno vednost, je zanj naravni odgovor:

Prijatelji, spoznal sem, da je snov šibka, da propada in v njej ni zadovoljstva. Razumel sem, da je z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo in z odrekanjem privlačnosti in predpostavk glede snovi, mentalnih stališč, vdanosti in osnovnih nagnjenj glede na snov, moje srce osvobojeno.

Prijatelji, spoznal sem, da je občutek ... Spoznal sem, da je zaznava ... Spoznal sem, da so tvorbe ... Spoznal sem, da je zavest šibka, da propada in v njej ni zadovoljstva. Razumel sem, da je z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo, in z odrekanjem privlačnosti in

predpostavk glede zavesti, mentalnih stališč, vdanosti in osnovnih nagnjenj glede na zavest, moje srce osvobojeno.

S tako vednostjo, takim videnjem, z ozirom na pet agregatov na katere vpliva predpostavka, je bilo brez predpostavke moje srce osvobojeno vplivov.'

7. Rekoč 'dobro,' se lahko nekdo navduši in razveseli v besedah tega meniha. Ko je to storjeno, se lahko postavi naslednje vprašanje:

(ŠEST ELEMENTOV)

'Prijatelj, obstaja šest elementov, ki jih je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Katerih šest? Obstaja element zemlje, element vode, element ognja, element zraka, element prostora in element zavesti. To, prijatelj, je šest elementov, ki jih je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Kako častiti ve, kako on vidi glede na teh šest elementov, da je brez predpostavke njegovo srce osvobojeno vplivov?'

8. Menihi, ko ima menih vplive uničene ... in je popolno osvobojen skozi končno vednost, je zanj naravni odgovor:

'Prijatelji, jaz sem obravnaval element zemlje kot nesebstvo, z nesebstvom, ki temelji na elementu zemlje. In z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo in odrekanjem privlačnosti in predpostavke, ki temelji na elementu zemlje, mentalnih stališčih, privrženostih in osnovnih nagnjenjih, ki temeljijo na elementu zemlje, sem razumel, da je moje srce osvobojeno.

'Prijatelji, obravnaval sem element vode ... element ognja ... element zraka ... element prostora ... element zavesti kot nesebstvo, z nesebstvom, ki temelji na elementu zavesti. In z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo in odrekanjem privlačnosti in predpostavke, ki temelji na elementu zavesti, mentalnih stališčih, privrženostih in osnovnih nagnjenjih, ki temeljijo na elementu zavesti, sem razumel, da je moje srce osvobojeno.

S tako vednostjo, takim videnjem, z ozirom na šest elementov na katere vpliva predpostavka, je bilo brez predpostavke moje srce osvobojeno vplivov.'

9. Rekoč 'dobro,' se lahko nekdo navduši in razveseli v besedah tega meniha. Ko je to storjeno, se lahko postavi naslednje vprašanje:

(ŠEST NOTRANJIH IN ZUNANJIH PODROČIJ)

'Prijatelj, obstaja šest notranjih in zunanjih področij, ki jih je pravilno razglasil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Katerih šest? To so oko in objekti, uho in zvoki, nos in vonji, jezik in okusi, telo in otipljivosti, um in pojavi. To, prijatelj, je šest notranjih in zunanjih področij, ki jih je pravilno razložil Blaženi, ki ve in vidi, je popoln in popolno prebujen. Kako častiti ve in kako on vidi teh šestih notranjih in zunanjih področij, da je brez predpostavke njegovo srce osvobojeno vplivov?'

10. Menihi, ko ima menih vplive uničene ... in je popolno osvobojen skozi končno vednost, je to zanj naravni odgovor:

'Prijatelji, z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo in odrekanjem želje, poželenja, navdušenja, privlačnosti, predpostavk in mentalnih stališč, vdanosti in osnovnih nagnjenj z ozirom na oko, objekt, očesno zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi očesno zavest, sem razumel, da je moje srce osvobojeno.

Z uničenjem, minevanjem, prenehanjem, opustitvijo, in odrekanjem želje, poželenja, navdušenja, privlačnosti, predpostavk in mentalnih stališč, vdanosti in osnovnih nagnjenj z

ozirom na uho, zvoke, ušesno zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi ušesno zavest ... z ozirom na nos, vonje, nosno zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi nosno zavest ... z ozirom na jezik, okuse, jezično zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi jezično zavest ... z ozirom na telo, otipljivost, telesno zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi telesno zavest ... z ozirom na um, pojave, umsko zavest in stvari spoznanih [z umom] skozi umsko zavest, sem razumel, da je moje srce osvobojeno.

S tako vednostjo, takim videnjem, z ozirom na šest notranjih in zunanjih področij na katere vpliva predpostavka, je bilo brez predpostavke moje srce osvobojeno vplivov.'

11. Rekoč 'dobro,' se lahko nekdo navduši in razveseli v besedah tega meniha. Ko je to storjeno, se lahko postavi naslednje vprašanje:

(IZKORENINJENO USTVARJANJA JAZA)

'Prijatelj, kako častiti ve, kako on vidi, da je z ozirom na to telo z njegovo zavestjo in vsemi zunanjimi znaki, bilo ustvarjanje jaza, ustvarjanje mojega in osnovnega nagnjenja do samovšečnosti, v njem izkoreninjeno?'

12. Menihi, ko ima menih vplive uničene ... in je popolno osvobojen skozi končno vednost, je zanj naravni odgovor:

'Prijatelji, prej, ko sem živel družinsko življenje, sem bil neveden. Potem me je Tathāgata ali njegov učenec učil Dhammo. Ko sem poslušal Dhammo, sem pridobil zaupanje v Tathāgato. Ko sem imel to zaupanje, sem menil: "Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumeno oblačilo in grem od doma v brezdomstvo." Kasneje, ko sem opustil majhno ali veliko bogastvo, opustil majhen ali velik krog sorodnikov, sem si obril svoje lase in brado, si nadel rumeno oblačilo in odšel naprej od doma v brezdomstvo.

13. Ko sem tako šel naprej in imel meniško šolanje in način življenja, sem se z opustitvijo ubijanja živih bitij vzdržal ubijanja živih bitij. S palico in orožjem odloženim na stran, sem zavestno in milostno bival sočuten do vseh živih bitij. Z opustitvijo jemanja tega, kar ni dano, sem se vzdržal jemanja tega, kar ni dano. Vzel sem samo to, kar mi je bilo dano, pričakoval sem le to, kar mi je bilo dano, ko nisem kradel, sem bival v čistosti. Z opustitvijo življenja, ki ni v celibatu, sem se držal celibata, živel sem ločeno, vzdržal sem se običajne prakse spolnega odnosa.

Z opustitvijo napačnega govora, sem se vzdržal napačnega govora. Govoril sem resnico, držal sem se resnice, vreden sem bil zaupanja in zanesljiv, bil sem ta, ki ni goljuf sveta. Z opustitvijo zlonamernega govora, sem se vzdržal zlonamernega govora. Drugje nisem ponavljal, kar sem slišal tukaj, z namenom, da bi razdvajal [te ljudi] od teh, niti nisem ponavljal tem ljudem, kar sem slišal nekje, z namenom, da bi razdvajal [te ljudi] od teh. Tako sem bil tisti, ki združuje te, ki so razdeljeni, bil sem zagovornik prijateljstva, ki uživa v slogi, se veseli v slogi, bil sem govorec besed, ki spodbujajo slogo. Z opustitvijo osornega govora, sem se vzdržal osornega govora. Govoril sem takšne besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeče, saj gredo do srca, so vljudne, ki si jih veliko želi in so mnogim prijetne. Z opustitvijo klepetanja, sem se vzdržal klepetanja. Govoril sem ob pravem času, govoril sem kar so dejstva, govoril sem o tem kar je dobro, govoril sem o Dhammi in disciplini. Ob pravem času sem govoril takšne besede, ki si jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne, koristne.

Vzdržal sem se uničevanja semen in rastlin. Prakticiral sem hranjenje enkrat na dan, vzdržal sem se hranjenja ponoči in zunaj pravilnega časa. Vzdržal sem se plesa, petja, glasbe in raznih predstav. Vzdržal sem se nošenja okrasnih vencev, olepševanja sebe z vonjavami

in olepševanja sebe z mažami. Vzdržal sem se visokih in velikih ležišč. Vzdržal sem se sprejemanja zlata in denarja. Vzdržal sem se sprejemanja surovega žita. Vzdržal sem se sprejemanja surovega mesa. Vzdržal sem se sprejemanja žensk in deklet. Vzdržal sem se sprejemanja moških in ženskih sužnjev. Vzdržal sem se sprejemanja koz in ovc. Vzdržal sem se sprejemanja perutnine in prašičev. Vzdržal sem se sprejemanja slonov, goveda, konjev in kobil. Vzdržal sem se sprejemanja zemljišč in posesti. Vzdržal sem se hoje po opravkih in prenašanja sporočil. Vzdržal sem se kupovanja in prodajanja. Vzdržal sem se lažnih uteži, lažnih kovin in lažnih meril. Vzdržal sem se goljufanja, varanja in sleparstva. Vzdržal sem se uničevanja, umorov, ugrabljanja, razbojništva, plenjenja in nasilja.

14. Zadovoljen sem bil z oblačili, da sem zaščitil svoje telo in z miloščino, da sem napolnil svoj trebuh. Kamorkoli sem šel, sem odločil sam, da vzamem s sabo samo to. Prav tako kot ptica, kamorkoli gre, leti s svojimi krili kot svojim edinim bremenom, tako sem tudi jaz postal zadovoljen z oblačili, da sem zaščitil svoje telo in z miloščino, da sem napolnil svoj trebuh. Kamorkoli sem šel, sem odločil sam, da vzamem s sabo samo to. Ko sem imel ta agregat plemenite kreposti, sem doživel v sebi blaženost, da sem brezhiben.

15. Ko sem gledal objekt z očmi, se nisem oprijel njegovih znakov in značilnosti. Če pustim sposobnost oči nevarovano, lahko vanj vdrejo škodljiva stanja pohlepa in nezadovoljstva, zato sem prakticiral pot njihove zadržanosti, varoval sem sposobnost oči, zavezal sem se zadržanosti sposobnosti oči. Ko sem slišal zvok z ušesi ... Ko sem vohal vonj z nosom ... Ko sem okušal okus z jezikom ... Ko sem tipal otipljivost s telesom ... Ko sem spoznaval pojav z umom, se nisem oprijel njegovih znakov in značilnosti. Če pustim sposobnost uma nevarovano, lahko vanj vdrejo škodljiva stanja pohlepa in nezadovoljstva, zato sem prakticiral pot njegove zadržanosti, varoval sem sposobnost uma, zavezal sem se zadržanosti sposobnosti uma. Ko sem imel to plemenito zadržanost sposobnosti, sem doživljal v sebi blaženost neomadeževanosti.

16. Postal sem ta, ki deluje premišljeno, ko sem šel naprej in sem se vračal; ki deluje premišljeno, ko sem gledal naprej in sem gledal stran; ki deluje premišljeno, ko sem upogibal in raztegoval svoje ude; ki deluje premišljeno, ko sem nosil svoja oblačila in sem nosil svoje zunanje oblačilo in skledo; ki deluje premišljeno, ko sem jedel, pil, požiral hrano in jo okušal; ki deluje premišljeno, ko sem odvajal blato in uriniral; ki deluje premišljeno, ko sem hodil, stal, sedel, zaspal, se zbudil, govoril in sem molčal.

17. Ko sem imel ta agregat plemenite kreposti in to plemenito zadržanost sposobnosti in ko sem imel to plemenito pozornost in premišljenost, sem se zatekel k osamljenem počivališču: v gozd, k vznožju drevesa, na goro, v grapo, v jamo na pobočju, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprt prostor, na kup slame.

18. Po vrnitvi s poti, na kateri sem zbral hrano, po kosilu, sem sedel, prekrižal noge, vzravnal telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, sem bival s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce sem očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, sem bival s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce sem očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, sem bival opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce sem očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, sem bival opuščen nemira, s srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce sem očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, sem šel preko dvoma, nisem bil zmeden glede koristnih stanj, svoje srce sem očisti dvoma.

19. Ko sem tako zapustil teh pet ovir, nepopolnosti srca, ki slabijo modrost, sem popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, vstopil in bival v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Z umirjanjem

misli in razmišljanja, sem vstopil in bival v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... sem vstopil in bival v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... sem vstopil in bival v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo.

20. Ko je bilo moje srce zbrano, prečiščeno, jasno, brezhibno, osvobojeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto in je doseglo mirnodušnost, sem ga usmeril k vednosti o uničenju vplivov. Direktno sem vedel, kako dejansko je: "To je neprijetnost" ... "To je izvor neprijetnosti" ... "To je prenehanje neprijetnosti" ... "To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti." Direktno sem vedel, kot dejansko je: "To so vplivi" ... "To je izvor vplivov" ... "To je prenehanje vplivov" ... "To je pot, ki vodi do prenehanje vplivov."

21. Ko sem vedel in videl na ta način, je bil moje srce osvobojeno vpliva užitkov, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko sem bil osvobojen, je prišla vednost: "Osvobojeno je." Direktno sem vedel: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje."

Prijatelji, s takšno vednostjo, takšnim videnjem, je bilo z ozirom na to telo z njegovo zavestjo in vsemi zunanjimi znaki, ustvarjanje jaza, ustvarjanje mojega in osnovnega nagnjenja do predpostavk, v meni izkoreninjeno.'

22. Rekoč 'dobro,' menihi, se lahko nekdo navduši in razveseli v besedah tega meniha. Ko to naredi, bi mu moral reči: 'To je pridobitev za nas, prijatelj, to je velika pridobitev za nas, prijatelj, da vidimo takšnega tovariša v svetemu življenju, kot je častiti.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 113) Sappurisa Sutta – Dober človek

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthiju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(PRAKSA NE TEMELJI NA STATUSU)

2. "Menihi, učil vas bom o značaju dobrega človeka in o značaju slabega človeka. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. "Menihi, kakšen je značaj slabega človeka? Slab človek, ki je šel naprej iz aristokratske družine, meni tako: 'Jaz sem šel naprej iz aristokratske družine, toda ti drugi menihi niso šli naprej iz aristokratskih družin.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi svoje aristokratske družine. To je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Da so stanja pohlepa, sovraštva ali zablode uničena, to ni zaradi aristokratske družine, katere član je nekdo. Tudi če on morda ni šel naprej iz aristokratske družine, vendar, če je stopil na pot, ki je v skladu z Dhammo, vstopil na dober način in se obnaša v skladu z Dhammo, bi ga bilo treba častiti zaradi tega, bi ga bilo treba hvaliti zaradi tega.' Ko postavi prakso poti na prvo mesto, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi svoje aristokratske družine. To je značaj dobrega človeka.

4-6. Nadalje, slab človek, ki je šel naprej iz velike družine ... iz bogate družine ... iz vplivne družine, meni tako: 'Jaz sem šel naprej iz vplivne družine, toda ti drugi menihi niso šli naprej iz vplivnih družin.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi svoje vplivne družine. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Da so stanja pohlepa, sovraštva ali zablode uničena, to ni zaradi vplivne družine nekoga. Tudi če nekdo morda ni šel naprej iz vplivne družine, vendar, če je stopil na pot, ki je v skladu z Dhammo, vstopil na dober način in se obnaša v skladu z Dhammo, bi ga bilo treba častiti zaradi tega, bi ga bilo treba hvaliti zaradi tega.' Ko postavi prakso poti na prvo mesto, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi svoje vplivne družine. Tudi to je značaj dobrega človeka.

7. Nadalje, slab človek, ki je zelo znan in slaven, meni: 'Jaz sem zelo znan in slaven, toda ti drugi menihi so neznani in nepomembni.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi svojega slovesa. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Da so stanja pohlepa, sovraštva ali zablode uničena, to ni zaradi slovesa nekoga. Tudi če nekdo ni zelo znan in slaven, vendar, če je stopil na pot, ki je v skladu z Dhammo, vstopil na dober način in se obnaša v skladu z Dhammo, bi ga bilo treba častiti zaradi tega, bi ga bilo treba hvaliti zaradi tega. Ko postavi prakso poti na prvo mesto, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi svojega slovesa. Tudi to je značaj dobrega človeka.

8. Nadalje, slab človek, ki je dobil oblačila, miloščino, prostor za počitek in pripomočke za zdravljenje, meni: 'Dobil sem oblačila, miloščino, prostor za počitek in pripomočke za zdravljenje, toda ti drugi menihi niso dobili teh stvari.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi tega dobitka. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Da so stanja pohlepa, sovraštva in zablode uničena, ni zaradi tega dobitka. Tudi če nekdo nima dobitka, vendar, če je stopil na pot, ki je v skladu z Dhammo,

vstopil na dober način in se obnaša v skladu z Dhammo, bi ga bilo treba častiti zaradi tega, bi ga bilo treba hvaliti zaradi tega.' Ko postavi prakso poti na prvo mesto, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi dobitka. Tudi to je značaj dobrega človeka.

(PRAKSA NE TEMELJI NA ZNANJU ALI ASKETIZMU)

9-20. Nadalje, slab človek, ki je učen ... ki je ekspert v disciplini ... ki je pridigar Dhamme ... ki je prebivalec gozda ... ki nosi zavržena oblačila ... jedec miloščine ... bivajoč pod drevesi ... bivajoč na tleh za kremiranje ... bivajoč na odprtem ... stalno sedeč ... uporabnik kakršnihkoli postelj ... jedec le enkrat na dan, meni: 'Jaz sem jedec le enkrat na dan, toda ti drugi menihi niso jedci enkrat na dan.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi tega, ker je jedec enkrat na dan. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Da so stanja pohlepa, sovraštva in zablode uničena, ni zaradi tega, ker si jedec enkrat na dan. Tudi če nekdo morda ni jedec enkrat na dan, vendar, če je stopil na pot, ki je v skladu z Dhammo, vstopil na dober način in se obnaša v skladu z Dhammo, bi ga bilo treba častiti zaradi tega, bi ga bilo treba hvaliti zaradi tega.' Ko postavi prakso poti na prvo mesto, on sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi tega, ker je jedec le enkrat na dan. Tudi to je značaj dobrega človeka.

(PRAKSA NE TEMELJI NA STOPNJAH ZBRANOSTI)

21. Nadalje, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, slab človek vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On meni tako: 'Pridobil sem dosežek prve stopnje zbranosti, toda ti drugi menihi niso pridobili dosežka prve stopnje zbranosti.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi svojega dosežka prve stopnje zbranosti. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Nepoistovetenje celo z dosežkom prve stopnje zbranosti je bilo proglašeno od Blaženega. Na katerikoli način si on predstavlja, dejstvo je vedno drugačno.' Ko postavi prakso poti na prvo mesto, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi svojega dosežka prve stopnje zbranosti. Tudi to je značaj dobrega človeka.

22-24. Nadalje, z umiritvijo misli in razmišljanja, slab človek vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Ko izgine zadovoljstvo ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ...

(PRAKSA NE TEMELJI NA NESNOVNIH DOSEŽKIH)

25. Nadalje, s popolnim obvladanjem zaznav snovi, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo do zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' slab človek vstopi in biva v področju neskončnega prostora ...

26. Nadalje, s popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se, da 'zavest je neskončna,' slab človek vstopi in biva v področju neskončne zavesti ...

27. Nadalje, s popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se, da 'tam ni nič,' slab človek vstopi in biva v področju ničnosti ...

28. Nadalje, s popolnim obvladanjem področja ničnosti, slab človek vstopi in biva v področju niti zaznavanja niti nezaznavanja. On meni tako: 'Dosegel sem področje niti zaznavanja niti nezaznavanja, toda ti drugi menihi niso dosegli področja niti zaznavanja niti nezaznavanja.' Tako hvali sebe in omalovažuje druge zaradi svojega dosežka področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Tudi to je značaj slabega človeka.

Dober človek meni tako: 'Blaženi je učil, da področje niti zaznavanja niti nezaznavanja ni narejeno iz takšnosti. Na katerikoli način si on predstavlja, dejstvo je vedno drugačno.' Ko se

odmakne od prav te narejenosti iz takšnosti, sebe niti hvali niti ne omalovažuje drugih zaradi svojega dosežka področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Tudi to je značaj dobrega človeka.

(PRAKSA VODI K PRENEHANJU ZAZNAVE IN OBČUTKA)

29. Nadalje, s popolnim obvladanjem področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, dober človek vstopi in biva v prenehanju zaznave in občutka. In njegovi vplivi so uničeni z njegovim zrenjem z modrostjo. Ta menih si ne predstavlja ničesar, si ne predstavlja glede na karkoli, si ne predstavlja na noben način."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 114) Sevitabbāsevitabba Sutta – Gojiti in ne gojiti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." — "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom o tem, kaj se naj goji in kaj se naj ne goji. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(PRVA RAZLAGA)

3. "Menihi, telesno obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In telesno obnašanje je bodisi eno ali drugo. Govorno obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In govorno obnašanje je bodisi eno ali drugo. Umsko obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In umsko obnašanje je bodisi eno ali drugo. Nastajanje misli je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In nastajanje misli je bodisi eno ali drugo. Pridobitev zaznav je dveh vrst: takšno ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In pridobitev zaznav je bodisi eno ali drugo. Pridobitev pogleda je dveh vrst: takšno ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In pridobitev pogleda je bodisi eno ali drugo. Pridobitev osebnosti je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In pridobitev osebnosti je bodisi eno ali drugo."

(PRVA TEMELJITA RAZLAGA)

4. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta rekel Blaženemu: "Častiti gospod, jaz razumem, da je izčrpen pomen govora Blaženega, ki ga je na kratko povedal, ne da bi razložil natančen pomen, takšen:

5. 'Menihi, **telesno obnašanje** je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In telesno obnašanje je bodisi eno ali drugo.' Tako je rekel Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšno telesno obnašanje, ki povzroči povečanje slabih stanj in zmanjšanje dobrih stanj v njem, ki jih goji, se naj ne goji. Vendar, takšno telesno obnašanje, ki povzroči zmanjšanje slabih stanj in povečanje dobrih stanj v njem, ki ga goji, se naj goji.

In kakšna vrsta telesnega obnašanja povzroči, da se povečajo slaba stanja in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji? Tako nekdo ubija živa bitja, je morilec, krvavih rok, povzroča udarce in nasilje, je neusmiljen do živih bitij. On vzame kar ni dano, vzame s krajo premoženje in lastnino drugih v vasi ali v gozdu. Napačno se obnaša glede spolnosti, ima spolne odnose z žensko, ki je pod zaščito svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, ki ima moža, ki je zaščitena z zakonom in celo s tisto, ki je okrašena z vencem v znak zaroke. Takšno telesno obnašanje povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji.

In kakšna vrsta telesnega obnašanja povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji? Tako se nekdo, ki je opustil ubijanje živih bitij, vzdrži ubijanja živih bitij. Z odloženo palico in orožjem, nežno in prijazno biva sočuten do vseh živih bitij. Z opuščanjem jemanja tega kar ni dano, se vzdrži jemanja tega kar ni dano. S krajo ne vzame premoženja in lastnine drugih v vasi ali v gozdu. Ko opusti napačno ravnanje v spolnosti, se vzdrži napačnega ravnanja v spolnosti. Nima spolnih odnosov z žensko, ki je pod zaščito

svoje matere, očeta, matere in očeta, brata, sestre ali sorodnikov, ki ima moža, ki je zaščitena z zakonom, ali s tisto, ki je okrašena z vencem v znak zaroke. Takšno telesno obnašanje povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Menihi, telesno obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In telesno obnašanje je bodisi eno ali drugo.'

6. 'Menihi, **govorno obnašanje** je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In govorno obnašanje je bodisi eno ali drugo.' Tako je rekel Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšno govorno obnašanje, ki povzroča, da se povečajo slaba stanja in se dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji, se naj ne goji. Vendar, takšno govorno ravnanje, ki povzroča, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji, se naj goji.

In kakšna vrsta govornega obnašanja povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji? Tako nekdo govori neresnice. Ko je vabljen na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš,' in če ne ve, on pravi, 'Jaz vem,' ali če ve, on pravi, 'Jaz ne vem'. Ko ne vidi, pravi, 'Jaz vidim,' ali ko vidi, pravi, 'Jaz ne vidim'. Pri polni zavesti govori laži za svoje lastne namene ali za namene drugega ali za nek nepomembni posvetni namen. On govori zlonamerno, ponovi drugje to, kar je slišal tukaj z namenom, da bi razdvajal [te ljudi] od onih, ali ponovi tem ljudem to, kar je slišal nekje drugje z namenom, da razdvaja [te ljudje] od onih. Tako je tisti, ki razdvaja te, ki so združeni, je ustvarjalec delitev, ki uživa v razprtijah, ki se veseli razprtij, se navdušuje nad razprtijami, je govorec besed, ki podpirajo razprtije. On govori osorno, govori besede, ki so grobe, trde, žaljive do drugih, neprijetne do drugih, ki mejijo na jezo, ne prispevajo k zbranosti. Ukvarja se s praznim klepetanjem, govori ob nepravem času, govori tisto, kar ni dejstvo, govori kar je nekoristno, govori v nasprotju z Dhammo in disciplino. Ob napačnem času govori takšne besede, ki so ničvredne, nerazumne, nezmerne in nekoristne. Takšno govorno obnašanje povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji.

In kakšna vrsta govornega obnašanja povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji? Tako nekdo opusti lažnivi govor, se vzdrži lažnivega govora. Ko je vabljen na sodišče ali na srečanje ali k svojim sorodnikom ali k svojemu cehu ali h kraljevi družini in je kot priča vprašan: 'Torej, dobri človek, povej kar veš' in če ta ne ve, pravi, 'Jaz ne vem,' ali če ve, pravi, 'Jaz vem'. Če ne vidi, pravi, 'Jaz ne vidim,' ali če vidi, pravi, 'Jaz vidim'. Pri polni zavesti ne govori laži za svoje lastne namene ali za namene drugih ali za nek nepomembni posvetni namen. Z opustitvijo zlonamernega govora se vzdrži zlonamernega govora, ne ponovi drugje tega, kar je slišal tukaj z namenom, da razdvaja [te ljudi] od onih, niti ne ponovi tem ljudem tega, kar je slišal nekje drugje z namenom, da deli [te ljudje] od onih. Tako je on tisti, ki združuje te, ki so razdvojeni, je podpornik prijateljstva, ki uživa v slogi, se veseli sloge, se navdušuje nad slogo, je govorec besed, ki podpirajo slogo. Z opustitvijo osornega govora, se vzdrži osornega govora. Govori take besede, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo v srce, so vljudne, so od mnogih zaželene in se z njimi mnogi strinjajo. Z opustitvijo praznega klepetanja se vzdrži praznega klepetanja, Govori ob pravem času, govori kar so dejstva, govori o tem kar je dobro, govori o Dhammi in disciplini. Ob pravem času govori take besede, ki se jih je vredno zapomniti, razumne, zmerne in koristne. Takšno govorno obnašanje povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Menihi, govorno obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In govorno obnašanje je bodisi eno ali drugo.'

7. ‘Menihi, **umsko obnašanje** je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In umsko obnašanje je bodisi eno ali drugo.’ Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšno umsko obnašanje, ki povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji, se naj ne goji. Vendar, takšno umsko obnašanje, ki povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji, se naj goji.

In kakšna vrsta umskega obnašanja povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji? Tako je nekdo nevoščljiv. Hrepeni po bogastvu in lastnini drugih: ‘O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!’ Ali pa so njegove misli polne zlobe in je naklonjen sovraštvu: ‘Naj bodo ta bitja pobita in zaklana, naj bodo iztrebljena, uničena ali propadla!’ Takšno umsko obnašanje povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji.

In kakšna vrsta umskega obnašanja povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji? Tako nekdo ni nevoščljiv. Ne zavida bogastva in lastnine drugim, kot: ‘O, naj bo to, kar pripada drugim, moje!’ Njegove misli so brez zlobe in brez sovraštva: ‘Naj bodo ta bitja brez sovraštva, neprijetnosti in tesnobe! Naj srečno živijo!’ Takšno umsko obnašanje povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in da se dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji.

Glede tega je Blaženi rekel: ‘Menihi, umsko obnašanje je dveh vrst: takšno, ki se naj ga goji ali takšno, ki se naj ga ne goji. In umsko obnašanje je bodisi eno ali drugo.’

8. **‘Nastajanje misli** je dveh vrst: slabo, ki se ga naj ne goji ali dobro, ki se naj ga goji. In nastajanje misli je bodisi eno ali drugo.’ Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšno nastajanje misli, ki povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji, se naj ne goji. Vendar, takšno nastajanje misli, ki povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji, se naj goji.

In kakšna vrsta nastajanja misli povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji? Tako je nekdo pohlepen in biva s svojimi mislimi prepojenimi s pohlepom. V njem je zloba in biva s svojimi mislimi prepojenimi z zlobo. Je krut in biva s svojimi mislimi prepojenimi s krutostjo. Takšne misli povzročijo, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jih goji.

In kakšna vrsta nastajanja misli povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji? Tako nekdo ni pohlepen in biva s svojimi mislimi ločenimi od pohlepa. Je brez zlobe in biva s svojimi mislimi ločenimi od zlobe. Ni krut in biva s svojimi mislimi ločenimi od krutosti. Takšno nastajanje misli povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji.

Glede tega je Blaženi rekel: ‘Menihi, misli so dveh vrst: takšne, ki se naj jih goji ali takšne, ki se naj jih ne goji. In misli so bodisi ene ali druge.’

9. ‘**Pridobitev zaznave** je dveh vrst: takšna, ki se naj jo goji ali takšna, ki se naj jo ne goji. In pridobitev zaznave je bodisi ena ali druga.’ Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšna pridobitev zaznave, ki povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jo goji, se naj ne goji. Vendar, takšna pridobitev zaznave, ki povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jo goji, se naj goji.

In kakšna vrsta pridobitve zaznave povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jo goji? Tako je nekdo pohlepen in biva s svojo zaznavo prepojeno s pohlepnostjo. Je zloben in biva s svojo zaznavo prepojeno s zlobo. Je krut in biva s svojo zaznavo prepojeno s krutostjo. Takšna pridobitev zaznave povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jo goji.

In kakšna vrsta pridobitve zaznave povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jo goji? Tako nekdo ni pohlepen in biva s svojo zaznavo, ki je ločena od pohlepnosti. Je brez zlobe in biva s svojo zaznavo ločeno od zlobe. Ni krut in biva s svojim zaznavanjem ločenim od krutosti. Takšna pridobitev zaznave povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jo goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Menihi, pridobitev zaznave je dveh vrst: takšna, ki se naj jo goji ali takšna, ki se naj jo ne goji. In pridobitev zaznave je bodisi ena ali druga.'

10. '**Pridobitev pogleda** je dveh vrst: takšna, ki se naj ga goji ali takšna, ki se naj ga ne goji. In pridobitev pogleda je bodisi ena ali druga.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšna pridobitev pogleda, ki povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji, se naj ne goji. Vendar, takšna pridobitev pogleda, ki povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji, se naj goji.

In kakšna vrsta pridobitve pogleda povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji? Tako ima nekdo takšen pogled: 'Nič ni dano, nič ni darovano, nič žrtvovano; ni plodu ali rezultata dobrih ali slabih dejanj; ni ne tega, ne drugega sveta; ni ne matere ne očeta; ni bitij, ki so spontano ponovno rojena; ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov na svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' Takšna pridobitev pogleda povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki ga goji.

In kakšna vrsta pridobitve pogleda povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji? Tako ima pogled: 'Obstaja tisto, kar je dano in kar je darovano in kar je žrtvovano; obstaja plod in rezultat dobrih in slabih dejanj; obstaja ta svet in drugi svet; obstajata mati in oče; obstajajo bitja, ki se spontano ponovno rodijo; v svetu obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani, ki so sebe uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.' Takšna pridobitev pogleda povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki ga goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Menihi, pridobitev pogleda je dveh vrst: takšna, ki se naj ga goji ali takšna, ki se naj ga ne goji. In pridobitev pogleda je bodisi ena ali druga.'

11. '**Pridobitev osebnosti** je dveh vrst: takšna, ki se naj jo goji ali takšna, ki se naj jo ne goji. In pridobitev osebnosti je bodisi eno ali drugo.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšna pridobitev osebnosti, ki povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jo goji, se naj ne goji. Vendar, takšna pridobitev osebnosti, ki povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jo goji, se naj goji.

In kakšna vrsta pridobitve osebnosti povzroči, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jo goji? Ko si ustvari pridobitev osebnosti, ki je predmet neprijetnosti, se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, mu preprečujejo, da bi dosegel dovršitev.

In kakšna vrsta pridobitve osebnosti povzroči, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jo goji? Ko ustvari pridobitev osebnosti, ki je brez neprijetnosti, se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, in mu omogočijo, da doseže dovršitev.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Menihi, pridobitev osebnosti je dveh vrst: takšna, ki se naj jo goji ali takšna, ki se naj jo ne goji. In pridobitev osebnosti je bodisi ena ali druga.'

12. Častiti gospod, jaz razumem, da je takšen natančen pomen govora Blaženega, ki ga je na kratko povedal, ne da bi razložil natančen pomen."

(PRVA ODOBRITEV IN POVZETEK)

13. "Dobro, dobro, Sāriputta! Dobro je, da razumeš takšen natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal, ne da bi razložil natančen pomen.

14-20. (V teh točkah Buddha ponovi dobesedno §5-11, z zamenjavo "Sāriputta" za "častiti gospod" in "z mano" za "z Blaženim.")

21. "Sāriputta, tako se naj jemlje natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal.

(DRUGA RAZLAGA)

22. Sāriputta, objekti spoznani z očmi so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji. Zvoki spoznani z ušesi so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji. Vonji spoznani z nosom so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji. Okusi spoznani z jezikom so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji. Otipljivosti spoznane s telesom so dveh vrst: takšne, ki se naj jih goji ali takšne, ki se naj jih ne goji. Pojavi v mislih spoznani z umom so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji."

(DRUGA TEMELJITA RAZLAGA)

23. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta rekel Blaženemu: "Častiti gospod, jaz razumem, da je takšen natančen pomen govora Blaženega, katerega je povedal na kratko, ne da bi razložil natančen pomen:

24. 'Sāriputta, objekti spoznanimi z očmi so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji, ali takšni, ki se naj jih ne goji.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšni objekti spoznani z očmi, ki povzročajo, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jih goji, se naj ne goji. Vendar, takšne objekte, spoznane z očmi, ki povzročijo, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jih goji, se naj goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Sāriputta, objekti spoznani z očmi so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji, ali takšni, ki se naj jih ne goji.'

25. 'Zvoki spoznani z ušesi so dveh vrst' ...

26. 'Vonji spoznani z nosom so dveh vrst' ...

27. 'Okusi spoznani z jezikom so dveh vrst' ...

28. 'Otipljivosti spoznane s telesom so dveh vrst' ...

29. 'Pojavi spoznani z umom so dveh vrst: takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšni pojavi, ki povzročijo, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jih goji, se naj ne goji. Vendar, takšne pojave, spoznane z umom, ki

povzročijo, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jih goji, se naj goji.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Pojavi spoznani z umom so dveh vrst: so takšni, ki se naj jih goji ali takšni, ki se naj jih ne goji.'

30. Častiti gospod, jaz razumem, da je takšen natančen pomen govora Blaženega, katerega je povedal na kratko, ne da bi razložil natančen pomen."

(DRUGA ODOBRITEV IN POVZETEK)

31. "Dobro, dobro, Sāriputta! Dobro je, da tako razumeš natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal, ne da bi razložil natančen pomen.

32-37. (V teh točkah Buddha ponovi dobesedno §§24-29, z nujnimi zamenjavami.)

38. Sāriputta, tako se naj jemlje natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal.

(TRETJA RAZLAGA)

39. Sāriputta, oblačila so dveh vrst: so takšna, ki so primerna ali takšna, ki niso primerna. Darovana hrane je dveh vrst: je takšna, ki je primerna ali takšna, ki ni primerna. Bivališča so dveh vrst: so takšna, ki so primerna ali takšna, ki niso primerna. Vasi so dveh vrst: so takšne, ki so primerne ali takšne, ki niso primerne. Trgi so dveh vrst: so takšni, ki so primerni ali takšni, ki niso primerni. Mesta so dveh vrst: so takšna, ki so primerna ali takšna, ki niso primerna. Pokrajine so dveh vrst: so takšne, ki so primerne ali takšne, ki niso primerne. Posamezniki so dveh vrst: so takšni, ki so primerni ali takšni, ki niso primerni."

40. Ko je bilo to rečeno, je častiti Sāriputta rekel Blaženemu: "Častiti gospod, jaz razumem, da je takšen natančen pomen govora Blaženega, katerega je povedal na kratko, ne da bi razložil natančen pomen:

41. 'Sāriputta, oblačila so dveh vrst: takšna, ki so primerna ali takšna, ki niso primerna.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, takšna oblačila, ki povzročijo, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jih uporablja, niso primerna. Vendar, takšna oblačila, ki povzročijo, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jih uporablja, so primerna.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Sāriputta, oblačila so dveh vrst: so takšna, ki so primerna ali takšna, ki niso primerna.'

42. 'Darovana hrana je dveh vrst' ...

43. 'Bivališča so dveh vrst' ...

44. 'Vasi so dveh vrst' ...

45. 'Trgi so dveh vrst' ...

46. 'Mesta so dveh vrst' ...

47. 'Pokrajine so dveh vrst' ...

48. 'Posamezniki so dveh vrst: so takšni, ki so primerni ali takšni, ki niso primerni.' Tako je povedal Blaženi. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Častiti gospod, [povezava s] takšnimi posamezniki, ki povzročijo, da se slaba stanja povečajo in dobra stanja zmanjšajo v njem, ki jih goji, je neprimerna. Vendar, [povezava s] takšnimi

posamezniki, ki povzročijo, da se slaba stanja zmanjšajo in dobra stanja povečajo v njem, ki jih goji, je primerna.

Glede tega je Blaženi rekel: 'Posamezniki so dveh vrst: so takšni, ki so primerni ali takšni, ki niso primerni.'

49. Častiti gospod, jaz razumem, da je takšen natančen pomen govora Blaženega, katerega je povedal na kratko, ne da bi razložil natančen pomen."

(TRETJA ODOBRITEV IN POVZETEK)

50. "Dobro, dobro, Sāriputta! Dobro je, da razumeš, da je takšen natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal, ne da bi razložil natančen pomen.

51-58. (V teh točkah Buddha ponovi dobesedno §§41-48, z nujnimi zamenjavami.)

59. Sāriputta, tako se naj jemlje natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal.

(ZAKLJUČEK)

60. Sāriputta, če vsi kšatrije tako razumejo natančen pomen mojega govora, ki sem ga na kratko povedal, bo to vodilo do njihovega blagostanja in sreče za dolgo časa. Če vsi brahmani ... vsi vaišje... vsi šudre tako razumejo pomen mojega govora, ki sem ga povedal na kratko, bo to vodilo do njihovega blagostanja in sreče za dolgo časa. Če svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, tako razumejo natančni pomen mojega govora, kar sem povedal na kratko, bo to vodilo do njihovega blagostanja in sreče sveta za dolgo časa."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Sāriputta je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 115) Bahudhātuka Sutta – Mnogo vrst elementov

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, kakršenkoli strahovi se pojavijo, se pojavijo zaradi bedaka, ne zaradi modrega moža. Kakršnekoli težave se pojavijo, se vse pojavijo zaradi bedaka, ne zaradi modrega moža. Kakršnekoli nadloge se pojavijo, se vse pojavijo zaradi bedaka, ne zaradi modrega moža. Prav tako kot ogenj, ki se začne v hlevu narejenem iz ločja ali trave, požge tudi hišo prekrito s koničasto streho, z ometanimi stenami znotraj in zunaj, zaprto, zavarovano z rešetkami, z zaprtimi okni, tako tudi, menihi, kakršenkoli strahovi se pojavijo ... se pojavijo zaradi bedaka, ne zaradi modrega moža. Tako bedak povzroči strah, modri mož ga ne povzroči. Bedak povzroči težave, modri mož ne povzroči težav, bedak povzroči nadlogo, modri mož ne povzroči nadloge. Strah ne pride zaradi modrega moža, težave ne pridejo zaradi modrega moža, nadloge ne pridejo zaradi modrega moža. Torej, menihi, vaditi bi morali: 'Mi bomo modri možje, mi bomo raziskovalci.'"

3. Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda vprašal Blaženega: "Na kakšen način, častiti gospod, se meniha ima za modrega moža in raziskovalca?"

"Ko je, Ānanda, menih usposobljen v elementih, usposobljen v področjih, usposobljen v nastajanju z odvisnostjo, usposobljen v tem, kar je mogoče in kar je nemogoče. Na ta način se meniha ima za modrega moža in raziskovalca."

(ELEMENTI)

4. "Častiti gospod, na kakšen način se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Obstaja, Ānanda, osemnajst elementov: element oči, element objekta, element očesne zavesti; element ušesa, element zvoka, element ušesne zavesti; element nosu, element vonja, element nosne zavesti; element jezika, element okusa, element jezične zavesti; element telesa, element otipa, element telesne zavesti; element uma, element pojavov, element umske zavesti. Ko pozna in vidi teh osemnajst elementov, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

5. "Častiti gospod, ali obstaja še drug način, na katerega se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Morda, Ānanda. Obstaja, Ānanda, teh šest elementov: element zemlje, element vode, element ognja, element zraka, element prostora in element zavesti. Ko pozna in vidi teh šest elementov, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

6. "Častiti gospod, ali obstaja še drug način, na katerega se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Morda, Ānanda. Obstaja, Ānanda, teh šest elementov: element prijetnosti, element neprijetnosti, element veselja, element žalosti, element mirnodušnosti, element nevednosti. Ko pozna in vidi teh šest elementov, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

7. "Častiti gospod, ali obstaja še drug način, na katerega se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Morda, Ānanda. Obstaja, Ānanda, teh šest elementov: element užitka, element odpovedi, element zlobe, element nezlobe, element krutosti in element nekrutosti. Ko pozna in vidi teh šest elementov, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

8. "Častiti gospod, ali obstaja še drug način, na katerega se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Morda, Ānanda. Obstajajo, Ānanda, ti trije elementi: element čutne sfere, element fine snovnosti in element nesnovnosti. Ko on pozna in vidi te tri elemente, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

9. "Častiti gospod, ali obstaja še drug način, na katerega se meniha ima za usposobljenega v elementih?"

"Morda, Ānanda. Obstajata, Ānanda, ta dva elementa: element pogojenosti in element nepogojenosti. Ko pozna in vidi ta dva elementa, se meniha ima za usposobljenega v elementih."

(PODROČJA)

10. "Častiti gospod, na kakšen način se ima meniha za usposobljenega v področjih?"

"Obstaja, Ānanda, teh šest notranjih in zunanjih področij: oko in objekti, uho in zvoki, nos in vonji, jezik in okusi, telo in otipljivosti, um in pojavi. Ko pozna in vidi teh šest notranjih in zunanjih področij, se meniha ima za usposobljenega v področjih."

(ODVISNOST NASTAJANJA)

11. "Častiti gospod, na kakšen način se menih ima za usposobljenega v odvisnosti nastajanja?"

"Ānanda, menih ve: 'Ko to obstaja, bo nastalo to. Z nastankom tega, nastane to. Ko to ne obstaja, to ne nastane. S prenehanjem tega, to preneha. Z nevednostjo kot pogojem, tvorbe; s tvorbami kot pogojem, zavest; z zavestjo kot pogojem, ime-snov; z ime-snov kot pogojem, šesterno [čutno] področje; s šesternim področjem kot pogojem, dotik; z dotikom kot pogojem, občutek; z občutkom kot pogojem, želja; z željo kot pogojem, predpostavka; s predpostavko kot pogojem, bitnost; z bitnostjo kot pogojem, rojstvo; z rojstvom kot pogojem pridejo starost in smrt, skrb, tožba, bolečina, gorje in obup. Takšen je izvor te celotne gmote neprijetnosti.

'Vendar, z bledenjem in prenehanjem nevednosti, pride prenehanje tvorb; s prenehanjem tvorb, prenehanje zavesti; s prenehanjem zavesti, prenehanje imena-snovnosti; s prenehanjem imena-snovnosti, prenehanje šesternega [čutnega] področja; s prenehanjem šesternega [čutnega] področja, prenehanje dotika; s prenehanjem dotika, prenehanje občutkov; s prenehanjem občutkov, prenehanje želje; s prenehanjem želje, prenehanje predpostavke; s prenehanjem predpostavke, prenehanje bitnosti; s prenehanjem bitnosti, prenehanje rojstva; s prenehanjem rojstva prenehajo starost in smrt, skrb, tožba, bolečina, gorje in obup. Takšno je prenehanje te celotne gmote neprijetnosti.' Na ta način, Ānanda, se meniha ima za usposobljenega v odvisnosti nastajanja."

(MOGOČE IN NEMOGOČE)

12. "Častiti gospod, na kakšen način se meniha ima za usposobljenega v tem, kar je mogoče in kar je nemogoče?"

"Ānanda, menih razume: 'Nemogoče je, ne more se zgoditi, da ima posameznik s pravilnim pogledom kakršnokoli tvorbo za trajno – takšne možnosti ni.' In on razume: 'Mogoče je, da ima navaden posameznik morda neke tvorbe kot trajne – takšna možnost je.' On razume:

‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da ima posameznik s pravilnim pogledom kakršnokoli tvorbo za prijetno – takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da ima navaden posameznik neko tvorbo kot prijetno - takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da ima posameznik s pravilnim pogledom karkoli za sebstvo – takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da ima navaden posameznik morda nekaj kot da je sebstvo – takšna možnost je.’

13. On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da posameznik s pravilnim pogledom odvzame življenje svoji materi - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da navaden posameznik odvzame življenje svoji materi - takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da posameznik s pravilnim pogledom odvzame življenje svojemu očetu ... odvzame življenje arahantu - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da navaden posameznik odvzame življenje svojemu očetu ... odvzame življenje arahantu – takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da posameznik s pravilnim pogledom z umom sovraštva prelije kri Tathāgate - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da navaden posameznik z umom sovraštva prelije kri Tathāgate - takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da posameznik s pravilnim pogledom povzroči razkol v Sanghi ... prizna drugega učitelja - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da navaden posameznik povzroči razkol v Sanghi ... prizna drugega učitelja - takšna možnost je.’

14. ‘On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da dva popolna, popolno prebujena, nastaneta hkrati v enem svetovnem sistemu - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da se popolni, popolno prebujeni, pojavi v enem svetovnem sistemu - takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da se pojavita hkrati dva vladarja, ki obračata kolo v enem svetovnem sistemu ... Mogoče je, da en kolo obračajoči vladar nastane v enem svetovnem sistemu - takšna možnost je.’

15. On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da bi ženska bila popolni, popolno prebujeni Buddha - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da je moški popoln, popolno prebujen Buddha - takšna možnost je.’ On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da je ženska kolo obračajoči vladar ... da ženska zasede položaj Sakke ... da ženska zasede položaj Māre ... da ženska zasede položaj Brahme - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da je moški kolo obračajoči vladar ... da moški zasede položaj Sakke ... da moški zasede položaj Māre ... da moški zasede položaj Brahme - takšna možnost je.’

16. On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da bi se dobil nezaželen, nedobrodošel, neprijeten rezultat iz dobrega telesnega ravnanja ... iz dobrega govornega ravnanja ... iz dobrega umskega ravnanja - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da se dobi željen, dobrodošel, prijeten rezultat iz dobrega telesnega ravnanja ... iz dobrega govornega ravnanja ... iz dobrega umskega ravnanja - takšna možnost je.’

17. On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da se posameznik, ki je vpleten v slabo telesno ravnanje ... vpleten v slabo govorno ravnanje ... vpleten v slabo umsko ravnanje, na ta račun, zaradi tega razloga, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu - takšne možnosti ni.’ In on razume: ‘Mogoče je, da se ta posameznik, ki je vpleten v slabo telesno dejanje ... vpleten v slabo govorno ravnanje ... vpleten v slabo umsko ravnanje, na ta račun, zaradi tega razloga, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanju prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu - takšna možnost je.’

18. On razume: ‘Nemogoče je, ne more se zgoditi, da se posameznik, ki je vpleten v dobro telesno ravnanje ... vpleten v dobro govorno ravnanje ... vpleten v dobro umsko ravnanje, na

ta račun, zaradi tega razloga, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu - takšne možnosti ni.' In razume: 'Mogoče je, da se ta posameznik, ki je vpleten v dobro telesno ravnanje ... vpleten v dobro govorno ravnanje ... vpleten v dobro umsko ravnanje, na ta račun, zaradi tega razloga, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.'

Na ta način, Ānanda, se meniha ima za usposobljenega v tem, kar je mogoče in kar je nemogoče."

(ZAKLJUČEK)

19. Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda rekel Blaženemu: "To je osupljivo, to je neverjetno! Kako je ime temu učenju o Dhammi?"

"To učenje o Dhammi si zapomniš, Ānanda, kot 'Mnogo vrst elementov' in kot 'Štirje cikli' in kot 'Ogledalo Dhamme in kot 'Boben nesmrtnosti' in kot 'Največja zmaga v bitki.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 116) Isigili Sutta - Isigili

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Rādžagahu, na gori Isigili. Tam je nagovoril menihe: “Menihi.”—“Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “Ali vidite, menihi, to goro Vebhāra?” - “Da, častiti gospod.”

“Včasih se je uporabljalo drugo ime, drug opis za to goro Vebhāra. Ali vidite, menihi, to goro Paṇḍava?” - “Da, častiti gospod.”

“Včasih se je uporabljalo drugo ime, drug opis za to goro Paṇḍava. Ali vidite, menihi, to goro Vepulla?” - “Da, častiti gospod.”

“Včasih se je uporabljalo drugo ime, drug opis za to goro Vepulla. Ali vidite, menihi, to goro Gidžhakūṭa – Jastrebov vrh?” - “Da, častiti gospod.”

“Včasih se je uporabljalo drugo ime, drug opis za to goro Gidžhakūṭa [Jastrebov vrh]. Ali vidite, menihi, to goro Isigili?” - “Da, častiti gospod.”

3. “Včasih je bilo to isto ime, to isto imenovanje za to goro Isigili. V preteklosti je petsto paccekabuddh dolgo bivalo na tej gori Isigili. Videli so jih stopiti na to goro. Ko so enkrat odšli nanjo, jih niso več videli. Ljudje, ki so to videli, so rekli: ‘Gora je požrla te preroke.’ In tako je prišlo do imena Isigili [‘Požiralnik modrih’]. Povedal vam bom, menihi, imena paccekabuddh, posredoval vam bom imena paccekabuddh, učil vas bom imen paccekabuddh. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

4. “Menihi, paccekabuddha Ariṭṭa je dolgo živel na tej gori. Paccekabuddha Upariṭṭha je dolgo živel na tej gori Isigili. Paccekabuddha Tagarasikhin ... Yasassin ... Sudassana ... Piyadassin ... Gandhāra ... Piṇḍola ... Upāsabha ... Nītha ... Tatha ... Sutavā ... Bhāvitatta je dolgo živel na tej gori Isigili.

5. “Ta sveta bitja, brez želja, osvobojena neprijetnosti,
ki je vsako samostojno doseglo prebujenje –
poslušajte me, ko govorim imena največjih,
ljudi, ki so si odstranili puščico.

Ariṭṭha, Upariṭṭha, Tagarasikhin, Yasassin,
Sudassana in Piyadassin prebujeni,
Gandhāra, Piṇḍola, Upāsabha,
Nītha, Tatha, Sutavā, Bhāvitatta.

6. “Sumbha, Subha, Methula in Aṭṭhama,
potem Assumegha, Anīgha in Sudāṭha,
paccekabuddhe so izčrpali hrepenenje k bitnosti.
Hingū in Hinga zelo mogočna.

Dva modrijana z imenom Džāli in Aṭṭhaka,
potem Kosala prebujeni, potem Subāhu,
Upanemi in Nemi in Santacitta
pravi in resnični, brezmadežni in modri.

Kāḷa, Upakāḷa, Vidžita in Džita,
Anga in Panga in Gutidžita tudi.
Passi je premagal predpostavke, izvor neprijetnosti,

Aparādžita je premagal moč Māre.

Satthar, Pavattar, Sarabhanga, Lomahaṁsa,
Uccangamāya, Asita, Anāsava,
Manomaya in Bandhumant osvobojen ponosa,
Tadādhimutta brezmadežen in sijoč.

Ketumbarāga, Mātanga in Ariya,
potem Accuta, Accutagāma, Byāmaka,
Sumangala, Dabbila, Supatiṭṭhita
Asayha, Khemābhirata in Sorata.

Durannaya, Saṅgho in tudi Udžaya,
še en modrijan, Sayha, plemenitega prizadevanja,
in dvanajst Ānand, Nand in Upanand
in Bhāradvādža, ki nosi svoje zadnje telo.

Potem Bodhi, Mahānama najvišji,
Bhāradvādža s svetlo valovito grivo,
Tissa in Upatissa nevezana na bitnost,
Upasīdarin in Sīdarin, osvobojena želja.

Prebujen je bil Mangala, osvobojen poželenja,
Usabha je presekal mrežo, izvor neprijetnosti.
Upanīta je dosegel stanje miru,
prečiščen, odličen, pravilno poimenovan.

Džeta, Džayanta, Paduma in Uppala,
Padumuttara, Rakkhita in Pabbata,
Mānatthaddha veličasten, Vitarāga
in Kaṇha, prebujen z osvobojenim umom.

7. "Te in tudi druge velike in mogočne
paccekabuddhe nič več ni vodilo v bitnost –
spoštujte te modrijane, ki so šli onstran vseh vezi in
dosegli končno ugasnitev, ki je nemerljiva."

(MN 117) Mahācattarisaka Sutta – Velikih štirideset

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: “Menihi.”—“Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “Menihi, učil vas bom plemenite pravilne zbranosti z njenimi podporami in njenimi pripomočki. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. “Kaj, menihi, je plemenita pravilna zbranost z njenimi podporami in njenimi pripomočki, to je, pravilnim pogledom, pravilno mislijo, pravilnim govorom, pravilnim dejanjem, pravilnim načinom življenja, pravilnim naporom in pravilno pozornostjo? Poenotenje srca, oskrbljeno s temi sedmimi dejavniki, se imenuje plemenita pravilna zbranost z njenimi podporami in pripomočki.

(PRAVILEN POGLED)

4. V tem pogledu, menihi, pravilen pogled pride prvi. In kako pravilen pogled pride prvi? Napačen pogled se razume kot napačen pogled in pravilen pogled kot pravilen pogled: tak je pravilen pogled nekoga.

5. In kaj, menihi, je napačen pogled? ‘Nič ni dano, nič ni darovano, nič žrtvovano; ni plodu ali rezultata dobrih ali slabih dejanj; ni ne tega, ne drugega sveta; ni ne matere ne očeta; ni bitij, ki so spontano ponovno rojena; ni dobrih in krepostnih asketov in brahmanov na svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in razodeli ta svet in drugi svet.’ To je napačen pogled.

6. In kaj, menihi, je pravilen pogled? Pravilen pogled, pravim, je dvojen: obstaja pravilen pogled, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju in obstaja pravilen pogled, ki je plemenit, brez vplivov, nadsveten, dejavnik poti.

7. In kaj, menihi, je pravilen pogled, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju? ‘Obstaja to, kar je dano in kar je ponujeno in kar je žrtvovano; obstaja sad in rezultat dobrih in slabih dejanj; obstaja ta svet in drugi svet; obstajata mati in oče; obstajajo bitja, ki se spontano ponovno rodijo; obstajajo dobri in krepostni asketi in brahmani v svetu, ki so se sami uresničili z direktno vednostjo in so razodeli ta svet in drugi svet.’ To je pravilen pogled, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju.

8. In kaj, menihi, je pravilen pogled, ki je plemenit, brez vplivov, nadsveten, dejavnik poti? Modrost, sposobnost modrosti, moč modrosti, dejavnik opazovanja stanj prebujenja, dejavnik poti pravilnega pogleda v njem, ki ima plemenito srce, katerega srce je brez vplivov, ki poseduje plemenito pot in razvija plemenito pot: to je pravilen pogled, ki je plemenit, brez vplivov, nadsveten, dejavnik poti.

9. Nekdo napravi napor, da opusti napačen pogled in se loti pravilnega pogleda: to je njegov pravilen napor. Pozorno opusti napačen pogled, pozorno vstopi in biva v pravilnem pogledu: to je pravilna pozornost nekoga. Tako ta tri stanja tečejo in krožijo okoli pravilnega pogleda, to so, pravilen pogled, pravilen napor in pravilna pozornost.

(PRAVILNA MISEL)

10. V tem pogledu, menihi, pravilen pogled pride prvi. In kako pravilen pogled pride prvi? Napačna misel se razume kot napačna misel in pravilna misel kot pravilna misel: tak je pravilen pogled nekoga.

11. In kaj, menihi, je napačna misel? Misel čutnosti, misel zlobe in misel krutosti: to je napačna misel.

12. In kaj, menihi, je pravilna misel? Pravilna misel, pravim, je dvojna: obstaja pravilna misel, ki je povezana z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju, in obstaja pravilna misel, ki je plemenita, brez vplivov, nadsvetna, dejavnik poti.

13. In kaj, menihi, je pravilna misel, ki je povezana z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju? Misel odrekanja, misel ne-zlobe, in misel ne-krutosti: to je pravilna misel, ki je povezana z vplivi ... zorenjem v pridobivanju.

14. In kaj, menihi, je pravilna misel, ki je plemenita, brez vpliva, nadsvetna, dejavnik poti? Mišljenje, misel, namen, miselna osredotočenost, miselna trdnost, usmerjenost misli, besedna tvorba v njem, katerega srce je plemenito, katerega srce je brez vplivov, ki poseduje plemenito pot in razvija plemenito pot: to je pravilna misel, ki je plemenita ... dejavnik poti.

15. Nekdo napravi napor, da opusti napačno misel in se loti pravilne misli: to je njegov pravilen napor. Pozorno opusti napačno misel, pozorno vstopi in biva v pravilni misli: to je njegova pravilna pozornost. Tako ta tri stanja tečejo in krožijo okoli pravilne misli, to so, pravilen pogled, pravilen napor in pravilna pozornost.

(PRAVILEN GOVOR)

16. V tem pogledu, menihi, je predhodnik pravilen pogled. In kako je pravilen pogled predhodnik? Nekdo napačen govor razume kot napačen govor in pravilen govor kot pravilen govor: tak je njegov pravilen pogled.

17. In kaj, menihi, je napačen govor? Lažnivi govor, zlonameren govor, osoren govor in klepetanje: to je napačen govor.

18. In kaj, menihi, je pravilen govor? Pravilen govor, pravim, je dvojen: obstaja pravilen govor, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju in obstaja pravilen govor, ki je plemenit, brez vplivov, nadsveten, dejavnik poti.

19. In kaj, menihi, je pravilen govor, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju? Vzdržanje od napačnega govora, vzdržanje od zlonamernega govora, vzdržanje od osornega govora, vzdržanje od klepetanja: to je pravilen govor, ki je povezan z vplivi ... zorenjem v pridobivanju.

20. In kaj, menihi, je pravilen govor, ki je plemenit, brez vpliva, nadsveten, dejavnik poti? Odrekanje štirim vrstam napačnega ravnanja v govoru, brzdanje, zadrževanje, vzdržnost od njih v njem, katerega srce je plemenito, katerega srce je brez vplivov, ki poseduje plemenito pot in razvija plemenito pot: to je pravilen govor, ki je plemenit ... dejavnik poti.

21. Nekdo napravi napor, da opusti napačen govor in se loti pravilnega govora: to je njegov pravilen napor. Pozorno opusti napačen govor, pozorno vstopi in biva v pravilnem govoru: to je njegova pravilna pozornost. Tako ta tri stanja tečejo in krožijo okoli pravilnega govora, to so, pravilen pogled, pravilen napor in pravilna pozornost.

(PRAVILNO DEJANJE)

22. V tem pogledu, menihi, je predhodnik pravilen pogled. In kako je pravilen pogled predhodnik? Napačno dejanje se razume kot napačno dejanje in pravilno dejanje kot pravilno dejanje: tak je pravilen pogled nekoga.

23. In kaj, menihi, je napačno dejanje? Ubijanje živih bitij, jemanje tega, kar ni dano in napačno spolno ravnanje: to je napačno dejanje.

24. In kaj, menihi, je pravilno dejanje? Pravilno dejanje, pravim, je dvojno: obstaja pravilno dejanje, ki je povezano z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju in obstaja pravilno dejanje, ki je plemenito, brez vpliva, nadsvetno, dejavnik poti.

25. In kaj, menihi, je pravilno dejanje, ki je povezano z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju? Vzdržanje od ubijanja živih bitij, vzdržanje od jemanja tega kar ni dano, vzdržanje od napačnega spolnega ravnanja: to je pravilno dejanje, ki je povezano z vplivi ... zorenjem v pridobivanju.

26. In kaj, menihi, je pravilno dejanje, ki je plemenito, brez vpliva, nadsvetno, dejavnik poti? Odrekanje trem vrstam telesnega napačnega ravnanja, brzdanje, zadrževanje, vzdržnost od tega v njem, katerega srce je plemenito, katerega srce je brez vplivov, ki poseduje plemenito pot in razvija plemenito pot: to je pravilno dejanje, ki je plemenito ... dejavnik poti.

27. Nekdo napravi napor, da opusti napačno dejanje in se loti pravilnega dejanja: to je njegov pravilen napor. Pozorno opusti napačno dejanje, pozorno vstopi in biva v pravilnem dejanju: to je njegova pravilna pozornost. Tako ta tri stanja tečejo in krožijo okoli pravilnega dejanja, to so, pravilen pogled, pravilen napor in pravilna pozornost.

(PRAVILEN NAČIN ŽIVLJENJA)

28. V tem pogledu, menihi, je predhodnik pravilen pogled. In kako je pravilen pogled prvi? Napačen način življenja se razume kot napačen način življenja in pravilen način življenja kot pravilen način življenja: tak je pravilen pogled nekoga.

29. In kaj, menihi, je napačen način življenja? Spletkarjenje, govorjenje, namigovanje, omalovaževanje, zasledovanje pridobitve z dobičkom: to je napačen način življenja.[1]

30. In kaj, menihi, je pravilen način življenja? Pravilen način življenja, pravim, je dvojen: obstaja pravilen način življenja, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju in obstaja pravilen način življenja, ki je plemenit, brez vpliva, nadsveten, dejavnik poti.

31. In kaj, menihi, je pravilen način življenja, ki je povezan z vplivi, uživanjem zaslug, zorenjem v pridobivanju? Menihi, plemeniti učenec opusti napačen način življenja in doseže, da živi svoje življenje na pravilni način: to je pravilen način življenja, ki je povezan z vplivi ... zorenjem v pridobivanju.

32. In kaj, menihi, je pravilen način življenja, ki je plemenit, brez vpliva, nadsveten, dejavnik poti? Odrekanje napačnemu načina življenja, brzdanje, zadrževanje, vzdržnost od tega v njem, katerega srce je plemenito, katerega srce je brez vplivov, ki poseduje plemenito pot in razvija plemenito pot: to je pravilen način življenja, ki je plemenit ... dejavnik poti.

33. Nekdo napravi napor, da opusti napačen način življenja in vstopi v pravilen način življenja: to je njegov pravilen napor. Pozorno opusti napačen način življenja, pozorno vstopi in biva v pravilnem načinu življenja: to je njegova pravilna pozornost. Tako ta tri stanja tečejo in krožijo okoli pravilnega načina življenja, to so, pravilen pogled, pravilen napor in pravilna pozornost.

(VELIKIH ŠTIRIDESET)

34. V tem pogledu, menihi, je predhodnik pravilen pogled. In kako je pravilen pogled prvi? V nekom s pravilnim pogledom nastane pravilna misel; v nekom s pravilno mislijo nastane pravilen govor; v nekom s pravilnim govorom nastane pravilno dejanje; v nekom s pravilnim dejanjem nastane pravilen način življenja; v nekom s pravilnim načinom življenja nastane pravilen napor; v nekom s pravilnim naporom nastane pravilna pozornost; v nekom s pravilno pozornostjo nastane pravilna zbranost; v nekom s pravilno zbranostjo nastane

pravilna vednost; v nekom s pravilno vednostjo nastane pravilna osvoboditev. Tako, menihi, pot učenca v višjem treningu ima osem dejavnikov, za arahanta ima deset dejavnikov.

35. V tem pogledu, menihi, je predhodnik pravilen pogled. In kako je pravilen pogled prvi? V nekom s pravilnim pogledom je napačen pogled odpravljen. Mnoga zla slaba stanja, ki izvirajo z napačnim pogledom kot pogojem, so prav tako odpravljena, in mnoga dobra stanja, ki izvirajo s pravilnim pogledom kot pogojem, pridejo do izpolnitve z razvojem.

V nekom s pravilno mislijo, je napačna misel odpravljena, in mnoga zla slaba stanja, ki izvirajo iz napačne misli kot pogojem, so prav tako odpravljena, in mnoga dobra stanja, ki izvirajo iz pravilne misli kot pogojem, pridejo do izpolnitve z razvojem.

V nekom s pravilnim govorom, je napačen govor odpravljen ... V nekom s pravilnim dejanjem, je napačno dejanje odpravljeno ... V nekom s pravilnim načinom življenja, je napačen način življenja odpravljen ... V nekom s pravilnim naporom, je napačen napor odpravljen ... V nekom s pravilno pozornostjo, je napačna pozornost odpravljena ... V nekom s pravilno zbranostjo, je napačna zbranost odpravljena ... V nekom s pravilno vednostjo, je napačna vednost odpravljena ... V nekom s pravilno osvoboditvijo, je napačna osvoboditev odpravljena, in mnoga zla slaba stanja, ki izvirajo z napačno osvoboditvijo kot pogojem, so tudi odpravljena, in mnoga dobra stanja, ki izvirajo s pravilno osvoboditvijo kot pogojem, pridejo do izpolnitve z razvojem.

36. Tako, menihi, obstaja dvajset dejavnikov na strani dobrega in dvajset dejavnikov na strani slabega. To učenje Dhamme o Velikih štirideset je bilo sproženo in ga ne more ustaviti noben asket ali brahman ali božanstvo ali Māra ali Brahmā ali kdorkoli v svetu.

37. Menihi, če katerikoli asket ali brahman meni, da se mora to učenje Dhamme o Velikih štirideset kritizirati in zavrniti, potem obstaja deset upravičenih sklepanj iz njegovih trditev, ki bi zagotovile osnovo, da se ga kritizira tukaj in sedaj. Če ta ugledněž kritizira pravilen pogled, potem bo častil in hvalil te askete in brahmane, ki imajo napačen pogled. Če ta ugledněž kritizira pravilno misel, potem bo častil in hvalil te askete in brahmane, ki imajo napačno misel. Če ta ugledněž kritizira pravilen govor ... pravilno dejanje ... pravilen način življenja ... pravilen napor ... pravilno pozornost ... pravilno zbranost ... pravilno vednost ... pravilno osvoboditev, potem bo častil in hvalil te askete in brahmane, ki imajo napačno osvoboditev. Če katerikoli asket ali brahman meni, da se mora to učenje Dhamme o Velikih štirideset kritizirati in zavrniti, potem je to deset upravičenih sklepanj iz njegovih trditev, ki bi zagotovile osnovo, da se ga kritizira tukaj in sedaj.

38. Menihi, celo učitelja iz Okkale, Vassa in Bhañña, ki zastopata nauk o nevzročnosti, o nedelovanju in o nihilizmu, ne bi pomislila, da se mora učenje Dhamme o Velikih štirideset kritizirati in zavrniti. Zakaj je tako? Zaradi strahu pred krivdo, napadom in ovrženjem."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] V AN 5:177 Buddha omeni pet vrst napačnega načina življenja za laične ljudi: trgovanje oz. ukvarjanje z orožjem, živimi bitji, mesom, opojnimi sredstvi in strupi.

(MN 118) Ānāpānasati Sutta – Pozornost med dihanjem

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Sāvatthīju, v Vzhodnem gaju palače Migārove matere, skupaj z mnogimi zelo znanimi starejšimi učenci, kot so: častiti Sāriputta, častiti Mahā Moggallāna, častiti Mahā Kassapa, častiti Mahā Kaccāna, častiti Mahā Koṭṭhita, častiti Mahā Kappina, častiti Mahā Cunda, častiti Anuruddha, častiti Revata, častiti Ānanda in z drugimi zelo znanimi starejšimi učenci.

(PRAKSA MENIHOV)

2. Takrat so starejši menihi poučevali in vodili nove menihe. Nekateri starejši menihi so poučevali in vzgajali deset menihov, nekateri starejši menihi so poučevali in vzgajali dvajset ... trideset ... štirideset menihov. Novi menihi so po učenju in navodilih teh starejših menihov dosegli različne stopnje visokih odlik.

3. Na dan *Uposathe*, petnajstega, ob polni luni, ob času praznovanja *pavāraṇe* je Blaženi sedel na odprtem s skupnostjo menihov. Ko je nadziral tiho skupnost menihov, jo je nagovoril:

4. »Menihi, jaz sem zadovoljen s tem napredovanjem. Moje srce je zadovoljeno s tem napredovanjem. Razvnemajte še več energije za pridobitev tistega, kar še ni bilo pridobljeno, za dosego tistega, kar še ni bilo doseženo, za uresničitev tistega, kar še ni bilo uresničeno. Počakal bom tu v Sāvatthīju do polne lune Komudīja, četrtega meseca [deževnega obdobja].«[1]

5. Menihi te pokrajine so slišali: »Blaženi bo ostal v Sāvatthīju do polne lune Komudīja, četrtega meseca« in so odšli v Sāvatthī obiskat Blaženega.

6. In starejši menihi so še bolj poučevali in vodili nove menihe. Nekateri starejši menihi so poučevali in vodili deset menihov, nekateri starejši menihi so poučevali in vodili dvajset ... trideset ... štirideset menihov. In novi menihi so po učenju in navodilih teh starejših menihov dosegli različne stopnje visokih odlik.

7. Na dan *Uposathe*, petnajstega, ob polni luni Komudīja, četrtega meseca [deževnega obdobja], je Blaženi sedel na odprtem med skupnostjo menihov. Ko je nadziral tiho skupnost menihov, jo je nagovoril:

8. »Menihi, v tem zborovanju ni govoričenja, v tem zborovanju ni klepetanja. Je osnovano iz čiste srčevine[2]. Taka je ta skupnost menihov, tako je to zborovanje. Tako zborovanje je vredno darov, vredno gostoljubnosti, vredno darovanja, vredno spoštovanja in poklonov, edinstveno polje odlik za ta svet — taka je ta skupnost menihov, tako je to zborovanje. V takem zborovanju mali dar postane velik in velik dar postane še večji — taka je ta skupnost menihov, tako je to zborovanje. Redko je videti v tem svetu tako zborovanje — taka je ta skupnost menihov, tako je to zborovanje. Tako zborovanje je vredno videti, pa četudi je potrebno dolgo potovanje s potovalno torbo — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

(PLEMENITE OSEBE)

9. V tej skupnosti menihov so menihi, ki so ***arahanti***[3], brez vplivov, katerih sveto življenje je bilo živeto, storili so kar je bilo treba storiti, odložili breme, dosegli svoj cilj, uničili okove bitnosti in so popolnoma osvobojeni skozi končno vednost — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

10. V tej skupnosti menihov so menihi, ki se bodo zaradi uničenih petih pripadnosti nižjemu svetu, spontano pojavili [v Čistem bivališču] in tam dosegli končno ugasnitev, **nepovratniki** [4], ki se ne vrnejo iz tistega sveta — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

11. V tej skupnosti menihov so menihi, ki so zaradi uničenih treh ovir in zmanjšanja pohlepa, sovraštva in zablode, **'enkratni povratniki'**[5], ki se vrnejo v ta svet le še enkrat, kjer bodo končali z neprijetnostjo — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

12. V tej skupnosti menihov so menihi, ki so z uničenjem treh ovir **vstopili v tok**[6], niso nič več podvrženi padcu v nižje svetove in so zavezani osvoboditvi in namenjeni proti prebujenju — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

(MENIHI RAZVIJAJO 37 STVARI)

13. V tej skupnosti menihov so menihi, ki ostajajo predani razvijanju štirih področij pozornosti[7] — takšni so menihi v tej skupnosti menihov. V tej skupnosti menihov so menihi, ki bivajo v razvijanju štirih pravilnih prizadevanj[8] ... štirih osnov moči[9] ... petih sposobnosti[10] ... petih moči[11] ... sedmih dejavnikov prebujenja[12] ... osemčlene plemenite poti[13] — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

14. V tej skupnosti menihov so menihi, ki bivajo v razvijanju dobrohotnosti[14] ... sočutja ... srečoželjnosti ... mirnodušnosti ... meditacije na odvratnost [15] ... zaznave nestalnosti [16] — takšni so menihi v tej skupnosti menihov.

V tej skupnosti menihov so tudi menihi, ki bivajo v razvijanju pozornosti med dihanjem[27].

(POZORNOST MED DIHANJEM)

15. Menihi, ko je razvita in se pogosto izvaja pozornost med dihanjem, obrodi velik sad in je v veliko korist. Ko je razvita in se pogosto izvaja pozornost med dihanjem, so **izpolnjena štiri področja pozornosti**. Ko so razvita in se pogosto izvajajo štiri področja pozornosti, je **izpolnjenih sedem dejavnikov prebujenja**. Ko je razvito in se pogosto izvaja sedem dejavnikov prebujenja, ti **izpolnijo pravo vednost in popolno osvoboditev**.

16. In kako, menihi, razvita in negovana pozornost med dihanjem obrodi velik sad in je v veliko korist?

17. Menih gre v gozd ali k vznožju drevesa ali v prazno zgradbo, sede, prekriža noge, zravna svoje telo in se povsem posveti pozornosti. Ves čas pozoren, vdihuje in izdihuje.

(1) POZORNOST NA TELO

18. Ko na dolgo vdihuje, **jasno ve**: 'Na dolgo vdihujem' in ko na dolgo izdihuje, jasno ve: 'Na dolgo izdihujem.'
Ko na kratko vdihuje, **jasno ve**: 'Na kratko vdihujem' in ko na kratko izdihuje, jasno ve: 'Na kratko izdihujem.'[18]
Tako naprej vadi: 'Vdihnil bom **z doživljanjem celotnega telesa**[19]' in vadi: 'Izdihnil bom z doživljanjem celotnega telesa.'
Vadi: 'Vdihnil bom **z umirjanjem telesne tvorbe**[20]' in vadi: 'Izdihnil bom z umirjanjem telesne tvorbe.'

(2) POZORNOST NA OBČUTKE

19. Vadi: ''Z vdihom bom **pozoren na radost**' in vadi: 'Z izdihom bom pozoren na radost.'
Vadi: ''Z vdihom bom **pozoren na prijetnost**' in vadi: 'Z izdihom bom pozoren na prijetnost.'

Vadi: ‘‘Z vdihom bom **pozoren na srčno tvorbo**[21]’ in vadi: ‘Z izdihom bom pozoren na srčno tvorbo. ’
Vadi: ‘Z vdihom bom **umirjal srčno tvorbo**’ in vadi: ‘Z izdihom bom umirjal srčno tvorbo.’

(3) POZORNOST NA SRCE

20. Vadi: ‘Z vdihom bom **doživljal srce**’ in vadi: ‘Z izdihom bom doživljal srce.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **zadovoljil srce’** in vadi: ‘Z izdihom bom zadovoljil srce.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **zbral srce**[22]’ in vadi: ‘Z izdihom bom zbral srce.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **sprostil srce**’ in vadi: ‘Z izdihom bom sprostil srce.’

(4) POZORNOST NA POJAVE

21. Vadi: ‘Z vdihom bom **opazoval nestalnost**’ in vadi: ‘Z izdihom bom opazoval nestalnost.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **opazoval izginevanje**’ in vadi: ‘Z izdihom bom opazoval izginevanje.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **opazoval prenehanje**’ in vadi: ‘Z izdihom bom opazoval prenehanje.’
Vadi: ‘Z vdihom bom **opazoval opuščanje**’ in vadi: ‘Z izdihom bom opazoval opuščanje.’

22. Menihi, tako razvita in pogosto izvajana pozornost med dihanjem obrodi velik sad in je v veliko korist.

(IZPOLNITEV ŠTIRIH PODROČIJ POZORNOSTI)

23. In kako, menihi, razvita in pogosto izvajana pozornost med dihanjem izpolni štiri področja pozornosti?

(1) POZORNOST NA TELO

24. Menihi, vedno ko menih dolgo vdihuje, jasno ve: ‘Dolgo vdihujem,’ ko dolgo izdihuje, jasno ve: ‘Dolgo izdihujem,’ ko kratko vdihuje, jasno ve: ‘Kratko vdihujem,’ ko kratko izdihuje, jasno ve: ‘Kratko izdihujem,’ ko vadi: ‘Z doživljanjem celotnega telesa bom vdihnil,’ ko vadi: ‘Z doživljanjem celotnega telesa bom izdihnil,’ ko vadi: ‘Z umirjanjem telesne tvorbe bom vdihnil,’ ko vadi: ‘Z umirjanjem telesne tvorbe bom izdihnil,’ takrat menih opazuje telo kot telo, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom[23]. **Pravim, da je to določeno telo med telesi, namreč vdihovanje in izdihovanje**. Zato takrat menih opazuje telo kot telo, navdušen, popolnoma premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom.

(2) POZORNOST NA OBČUTKE

25. Menihi, kadarkoli menih vadi: ‘Pozoren na radost bom vdihnil,’ ko vadi: ‘Pozoren na radost bom izdihnil,’ ko vadi: ‘Pozoren na prijetnost bom vdihnil’ in vadi: ‘Pozoren na prijetnost bom izdihnil,’ ko vadi: ‘Pozoren na srčno tvorbo bom vdihnil’ in vadi: ‘Pozoren na srčno tvorbo bom izdihnil,’ ko vadi: ‘Z vdihom bom umirjal srčno tvorbo’ in vadi: ‘Z izdihom bom umirjal srčno tvorbo,’ takrat menih opazuje občutke kot občutke, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom**. Pravim, da je to določen občutek med občutki, namreč, posvečanje natančne pozornosti vdihovanju in izdihovanju**. Zato takrat menih opazuje občutke kot občutke, navdušen, premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom.

(3) POZORNOST NA SRCE

26. Menihi, kadarkoli menih vadi: ‘Z vdihom bom doživljal srce’ in vadi: ‘Z izdihom bom doživljal srce,’ vadi: ‘Z vdihom bom zadovoljil srce’ in vadi: ‘Z izdihom bom zadovoljil srce,’ vadi: ‘Z vdihom bom zbral srce’ in vadi: ‘Z izdihom bom zbral srce,’ vadi: ‘Z vdihom bom sprostil srce’ in vadi: ‘Z izdihom bom sprostil srce,’ takrat menih opazuje srce kot srce, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. **Jaz ne**

pravim, menihi, da je pozornost med dihanjem za tega, ki je pozabljiv, ki se popolnoma ne zaveda. Zato takrat menih opazuje srce kot srce, navdušen, premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom.

(4) POZORNOST NA POJAVE

27. Menihi, kadarkoli menih vadi: 'Z vdihom bom opazoval nestalnost,' vadi: 'Z izdihom bom opazoval nestalnost,' vadi: 'Z vdihom bom opazoval izginevanje', vadi: 'Z izdihom bom opazoval izginevanje,' vadi: 'Z vdihom bom opazoval prenehanje,' vadi: 'Z izdihom bom opazoval prenehanje,' vadi: 'Z vdihom bom opazoval opustitev,' vadi: 'Z izdihom bom opazoval opustitev,' takrat menih opazuje pojave kot pojave, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. **Ko je z modrostjo videl opuščanje pohlepa in žalovanja, skrbno opazuje naprej z mirnodušnostjo**. Zato takrat menih stalno opazuje naravo stvari kot pojave, navdušen, premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom.

28. Menihi, tako razvita in pogosto izvajana pozornost med dihanjem izpolni štiri področja pozornosti.

(IZPOLNITEV SEDMIH DEJAVNIKOV POPOLNEGA PREBUJENJA)

29. In kako, menihi, razvita in negovana štiri področja pozornosti, izpolnijo sedem dejavnikov prebujenja[24]?

30. (1) Menihi, ob katerikoli priložnosti menih opazuje telo kot telo, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom, takrat je v njem osnovana neprestana pozornost. Ob katerikoli priložnosti je v menihu osnovana neprestana pozornost, takrat se v njem pojavi **pozornost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvojem jo izpolni.

31. (2) Stalno pozoren preiskuje in analizira pojave z modrostjo in se poglobi v popolno preiskovanje. Ob katerikoli priložnosti tako pozoren menih preiskuje in analizira pojave z modrostjo in se poglobi v popolno preiskovanje, takrat se v njem pojavi **raziskovanje pojavov**, kot dejavnik prebujenja. On ga razvija in z razvojem ga izpolni.

32. (3) V tem, ki preiskuje in analizira pojave z modrostjo in se poglobi v popolno preiskovanje, se pojavi vztrajnost. Ob katerikoli priložnosti se pojavi vztrajnost v menihu, ki preiskuje, analizira pojave z modrostjo in se poglobi v popolno preiskovanje, takrat se v njem pojavi **prizadevnost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvojem jo izpolni.

33. (4) V tem, ki se v njem pojavi prizadevnost, se pojavi nezemeljska radost. Ob katerikoli priložnosti se pojavi v vztrajnem menihu nadzemeljska radost, takrat se v njem pojavi **radost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvojem jo izpolni.

34. (5) V tem, ki je radosten, se pomirita telo in srce. Ob katerikoli priložnosti sta telo in srce umirjena pri navdušenemu menihu, takrat se v njem pojavi **mirnost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvijanjem jo izpolni.

35. (6) V tem, ki ima umirjeno telo in čuti prijetnost, srce postane zbrano. Ob katerikoli priložnosti je menihovo telo umirjeno in čuti prijetnost, srce postane zbrano, takrat se v njem pojavi **zbranost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvojem jo izpolni.

36. (7) On z mirnodušnostjo pozorno opazuje zbrano srce. Kadarkoli menih z mirnodušnostjo pozorno opazuje zbrano srce, takrat se v njem pojavi **mirnodušnost**, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in z razvijanjem pride do izpolnitve v njem.

37. Menihi, ob vsaki priložnosti menih opazuje občutke kot občutke, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom... (ponovi kot pri §30-36) ... se v njem pojavi mirnodušnost, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in ko jo razvije, jo izpolni.

38. Menihi, ob vsaki priložnosti menih opazuje srce kot srce, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom ... (ponovi kot pri §30-36) ... se v njem pojavi mirnodušnost, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in ko jo razvije, pride do izpolnitve v njem.

39. Menihi, ob vsaki priložnosti menih opazuje pojave kot pojave, vneto, zavestno in pozorno, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom ... (ponovi kot pri §30-36) ... se v njem pojavi mirnodušnost, kot dejavnik prebujenja. On jo razvija in ko jo razvije, jo izpolni.

40. Menihi, tako štiri področja pozornosti razvita in pogosto izvajana, izpolnijo sedem dejavnikov prebujenja.

(IZPOLNITEV PRAVE VEDNOSTI IN OSVOBODITVE)

41. In kako, menihi, sedem dejavnikov prebujenja razvitih in pogosto izvajanih, izpolni pravo vednost in osvoboditev?

42. Menihi, menih **razvija** pozornost, kot dejavnik prebujenja, ki je podprt z osamitvijo, z brezstrastnostjo in s prenehanjem in dozori v opustitvi. On razvija raziskovanje pojavov, kot dejavnik prebujenja ... prizadevnost ... radost ... mirnost ... zbranost ... mirnodušnosti, kot dejavnik prebujenja, ki je podprt z osamitvijo, z brezstrastnostjo in s prenehanjem in dozori v opustitvi.

43. Menihi, tako sedem dejavnikov prebujenja razvitih in pogosto izvajanih, izpolni pravo vednost in osvoboditev.

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

Naslov sutte lahko tudi: Spominjati se dihanja.
[1] Ostal bo do naslednje polne lune, torej še en mesec.
[2] Glej MN 29 in 30.
[3] Glej MN 22:42.
[4] Glej MN 22:43.
[5] Glej MN 22:44.
[6] Glej MN 22:45.
[7] Glej MN 10 in MN 77:15: področje telesa, občutkov, srca, pojavov.
[8] Glej MN 77:16: nastajanje nenastalih slabih stanj, opuščanje nastalih slabih stanj, nastajanje nenastalih dobrih stanj, okrepitev in povečanje dobrih stanj.
[9] Glej MN 77:17: zbranost zaradi vneme, energije, uma in raziskovanja.
[10] Glej MN 77:18: sposobnost zaupanja, vztrajnosti, pozornosti, zbranosti in modrosti.
[11] Glej MN 77:19: moč zaupanja, vztrajnosti, pozornosti, zbranosti in modrosti.
[12] Glej MN 77:20: dejavnik pozornosti, raziskovanja, prizadevnosti, radosti, mirnosti, zbranosti in mirnodušnosti.
[13] Glej MN 77:21: pravilni pogled, misel, govor, dejanje, način življenja, napor, pozornost in zbranost.
[14] Glej Sn 1:8. Metta sutta.
[15] Glej MN 10:10.

[16] Glej SN 22:45 in SN 22:59.
[17] Glej tudi MN 10:4.
[18] Tu meditant le opazuje, kakšno je trenutno dihanje.
[19] Vadi pozornost z opazovanjem poti zraka skozi telo.
[20] Telesna tvorba (*kāyasaṅkhāraṁ*) - v tem primeru je to dihanje.
[21] Srčna tvorba (*cittasaṅkhārapaṭisaṁvedī*) - v tem primeru sta tu mišljena tako občutek (*vedanā*), kot zaznava (*saññā*).
[22] ... zbral srce - vstopil v *samadhi*.
[23] ... z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom – meditant odloži pet ovir (glej MN 38:38).
[24] ... *bojjhaṅga* - glej MN 2:21 in MN 77:20.

(MN 119) Kāyagatāsati Sutta – Pozornost na telo

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Številni menihi so sedeli v zborni dvorani, kjer so se zbirali pri povratku s poti po miloščinsko hrano. Po kosilu so razpravljali: “To je osupljivo, prijatelji, to je neverjetno, ko je rekel Blaženi, ki ve in vidi, je dovršen in popolnoma prebujen, da je pozornost na telo, ko je razvita in negovana, velik sad in velika korist."

Njihova razprava je bila prekinjena. Ko je bil večer, je Blaženi vstal iz samote, odšel do zborne dvorane, sedel na pripravljen sedež in nagovoril menihe: “Menihi, zaradi kakšnega pogovora sedite? In kakšen je bil vaš pogovor, ki je bil prekinjen?"

„Častiti gospod, sedeli smo v zborni dvorani, kjer smo se zbrali na povratku s poti po miloščinsko hrano, po našem obroku, ko je nastala med nami tale razprava: 'To je osupljivo, prijatelji, to je neverjetno, ko je rekel Blaženi, ki ve in vidi, je dovršen in popolno prebujen, da je pozornost na telo, ki je razvita in negovana, velik sad in velika korist. ' To je bila naša razprava, častiti gospoda, ki je bila prekinjena, ko je prišel Blaženi."

3. “In kako, menihi, je pozornost na telo razvita in negovana, da je velik sad in velika korist?

(POZORNOST MED DIHANJEM)

4. Menih gre v gozd ali k vznožju drevesa ali v prazno kočo in sede na tla. Svoje noge prekriža, svoje telo vzravna in se posveti pozornosti. Vedno pozoren vdihne, pozoren izdihne. Ko na dolgo vdihne, ve: 'Na dolgo vdihujem', ali ko na dolgo izdihne, ve: 'Na dolgo izdihujem.' Ko na kratko vdihne, ve: 'Na kratko vdihujem', ali ko na kratko izdihne, ve: 'Na kratko izdihujem.' On vadi tako: 'Ob vdihu bom doživljal celotno telo', on vadi tako: 'Ob izdihu bom doživljal celotno telo.' On vadi: „Vdihnil bom in umirjal telesno tvorbo“, on vadi: "Izdihnil bom in umirjal telesno tvorbo." Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju.
Z njihovo opustitvijo njegovo srce postane notranje umirjeno, utišano, pripeljano v samoto in zbrano. Tako menih razvija pozornost na telo.

(ŠTIRJE POLOŽAJI)

5. Menihi, ko hodi, menih ve: 'Jaz hodim'; ko stoji, ve: 'Jaz stojim'; ko sedi, ve: 'Jaz sedim'; ko leži, ve: 'Jaz ležim'; on ve v kakšnem položaju je njegovo telo. Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju... Tudi tako menih razvija pozornost na telo.

(PREMIŠLJENOST)

6. Menihi, menih je ta,
ki je premišljen, ko hodi naprej in nazaj,
ki je premišljen, ko gleda naprej in gleda stran,
ki je premišljen, ko nosi svojo obleko in nosi svojo zunanjo obleko in skledo,
ki je premišljen, ko je, pije, požira hrano in jo okuša,
ki je premišljen, ko odvaja blato ali urinira,
ki je premišljen, ko hodi, stoji, sedi, zaspi, se zbudi, govori in molči.

Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

(ODVRATNOSTI – DELI TELESA)

7. Menihi, menih pregleda to isto telo, ki ga povezuje koža, od podplatov navzgor in od vrha las navzdol, kot polno veliko vrst odvratnosti: 'V tem telesu so:
lasje, dlake, nohti, zobje, koža,
meso, kite, kosti, kostni mozeg, ledvice,
srce, jetra, trebušna prepona, vranica, pljuča,
debelo črevo, tanko črevo, želodec, fekalije,
žolč, sluz, gnoj, kri, znoj, maščoba,
solze, loj, slina, smrkelj, sklepna maz in urin.'

Prav tako, kot bi imel vrečo z dvema odprtinama, polno raznih vrst zrnja, kot je gorski riž, rdeči riž, fižol, grah, proso, in bi jo človek z dobrim vidom odprl in pregledal vsebino: 'To je gorski riž, to je rdeči riž, to je fižol, to je grah, to je proso, to je beli riž'. Tako menih pregleda telo kot polno veliko vrst odvratnosti: 'V tem telesu so lasje ... in urin.' Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

(ELEMENTI)

8. Menihi, menih pregleda to telo, kakorkoli je postavljeno, kot sestavljeno iz elementov: 'V tem telesu je element zemlje, element vode, element ognja in element zraka.'

Kot bi spreten mesar ali njegov vajenec ubil kravo in bi z njo, razsekano na kose, sedel ob križišču, tako menih pregleda to isto telo, kakorkoli je postavljeno, kakorkoli odloženo, kot sestavljeno iz elementov: 'V tem telesu so element zemlje, element vode, element ognja in element zraka.' Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

(OPAZOVANJE DEVETIH STOPENJ RAZPADA)

9. Menihi, menih si predstavlja truplo, odvrženo na tleh za upepeljevanje trupel, en, dva ali tri dni staro, zabuhlo, modrikasto in razpadlo, in menih primerja to isto telo z njim: 'Tudi to telo ima isto naravo in bo postalo prav tako, ta usoda mu ne bo prizanesena.' Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

10. Kot bi videl truplo, odvrženo na tleh za upepeljevanje trupel, ki ga žrejo vrane, sokoli, jastrebi, psi, šakali ali različne vrste črvov, menih primerja to isto telo z njim: 'Tudi to telo ima isto naravo in bo postalo prav tako, ta usoda mu ne bo prizanesena. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvija pozornost na telo.

11-14. Kot bi videl truplo, odvrženo na tleh za upepeljevanje trupel, okostje z mesom in krvjo, ki ga držijo skupaj kite ... okostje brez mesa, umazano s krvjo, ki ga skupaj držijo kite ... okostje brez mesa in krvi, ki ga skupaj držijo kite ... ločene kosti, ki ležijo razmetane na vse strani – tukaj kosti rok, tam kosti nog, tukaj golenica, tam stegnenica, tukaj kolčna kost, tam hrbtenica, tukaj rebrna kost, tam prsna kost, tukaj nadlahtnica, tam ključnica, tukaj vratna vretenca, tam čeljust, tukaj zob, tam lobanja - menih primerja to isto telo s tem: 'Tudi to telo ima isto naravo in bo postalo prav tako, ta usoda mu ne bo prizanesena. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvija pozornost na telo.

15-17. Kot bi videl truplo, odvrženo na tleh za upepeljevanje trupel, obeljene kosti barve školjk ... nakopičene kosti, stare več kot leto ... kosti preperele in zdrobljene v prah, menih primerja to isto telo s tem: 'Tudi to telo ima isto naravo in bo postalo prav tako, ta usoda mu ne bo prizanesena. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvija pozornost na telo.

(STOPNJE ZBRANOSTI)

18. Menihi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. On napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, tako da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote.

Kot spreten kopališki mojster ali njegov pomočnik nasuje kopalni prašek v kovinsko skodelo in ga vztrajno škropi z vodo, ga gnete, dokler vlaga ne omoči narejene krogle iz kopalnega praška, se vpije in kroglo prežme znotraj in zunaj, vendar ne preveč, da iz krogle ne kaplja. Tudi tako menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz samote, preplavita, prepojita, napolnita in prežmeta to telo, da ni dela njegovega celega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz samote. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

19. Menihi, z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. S prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti, preplavi, prepoji, napolni in prežme to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, ki sta rojena iz zbranosti.

Kot jezero, v katerem vode privrejo od spodaj navzgor in nima dotoka iz vzhoda, zahoda, severa ali juga in ga ne polni deževnica iz nalivov, hladen izvir vode v jezeru povzroči, da hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme jezero, da ni dela celotnega jezera, ki ni prežet s hladno vodo. Tudi tako menih napravi, da prijetnost in zadovoljstvo, ki sta rojena iz zbranosti, preplavita, prepojita, napolnita in prežmeta to telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s prijetnostjo in zadovoljstvom, rojenima iz zbranosti. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

20. Menihi, ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen, in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’ On napravi, da zadovoljstvo osvobojeno prijetnosti preplavi, prepoji, napolni in prežme telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom, osvobojenim prijetnosti.

Kot so v ribniku modri ali beli ali rdeči lokvanji, nekateri lokvanji, ki so vzniknili in rasli v vodi, potopljeni v vodo, ne da bi pokukali iz nje in jih hladna voda preplavi, prepoji, napolni in prežme njihove vrhove in njihove korenine, da ni dela vseh teh lokvanjev, ki ga hladna voda ne prežema. Tudi tako menih napravi, da zadovoljstvo osvobojeno prijetnosti preplavi, prepoji, napolni in prežme telo, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega z zadovoljstvom, osvobojenim prijetnosti. Ko vztraja tako prizadevno ... Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

21. Menihi, z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in s končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. On sedi prežemajoč to telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega celotnega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem.

Kot bi človek sedel pokrit od glave navzdol z belo tkanino, da ne bi bilo dela njegovega celotnega telesa nepokritega z belo tkanino. Tudi tako menih sedi prežemajoč telo s čistim, jasnim srcem, da ni dela njegovega telesa neprežetega s čistim, jasnim srcem. Ko vztraja tako prizadevno, goreče in odločno, so opuščeni njegovi spomini in namere, ki temeljijo na posvetnem življenju. Z njihovo opustitvijo postane njegovo srce notranje umirjeno, utišano, pripeljano do enosti in zbrano. Tudi tako menih razvije pozornost na telo.

(NAPREDEK SKOZI POZORNOST NA TELO)

22. Menihi, nekdo, ki je razvil in negoval pozornost na telo, je vključil v sebe katerakoli koristna stanja, ki imajo značilnost prave vednosti.

Kot nekdo, ki razširi svoje srce preko velikega oceana, vključi v njega katerekoli izlive, ki tečejo v ocean. Tudi tako nekdo, ki je razvil in negoval pozornost na telo, vključi v sebe kakršnakoli dobra stanja, ki imajo značilnost prave vednosti.

23. Menihi, ko nekdo ni razvil in negoval pozornosti na telo, najde Māra v njem priložnost in podporo. Recimo, da bi človek vrgel težko kamnito kroglo na kup mokre gline. Kaj mislite, menihi? Bi ta težka krogla našla pot v kupu mokre gline?" - "Da, častiti gospod." - "Tudi tako, menihi, ko nekdo ni razvil in negoval pozornosti na telo, najde Māra v njem priložnost in podporo.

24. Recimo, da je tam suh, izsušen kos lesa in pride človek s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, napravil bom toploto.' Kaj mislite, menihi? Ali bi lahko ta človek prižgal ogenj in napravil toploto z drgnjenjem suhega, izsušenega kosa lesa s trsko?" - "Da, častiti gospod." - " Tudi tako, menihi, ko nekdo ni razvil in negoval pozornosti na telo, najde v njem Māra priložnost in podporo.

25. Recimo, da je na stojalo postavljen prazen vrč za vodo in pride človek z vodo. Kaj mislite, menihi? Bi ta človek lahko vlil vodo v vrč?" - "Da, častiti gospod." - "Tudi tako, menihi, ko nekdo ni razvil in negoval pozornosti na telo, najde Māra v njem priložnost in podporo.

26. Menihi, ko je nekdo razvil in negoval pozornost na telo, Māra v njem ne more najti priložnosti ali podpore. Recimo, da bi človek vrgel lahko kroglo, narejeno iz vrvice v vratno krilo, narejeno iz trdega lesa. Kaj mislite, menihi? Ali bi ta lahka krogla, narejena iz vrvice, našla pot skozi vratno krilo narejeno iz trdega lesa?" - "Ne, častiti gospod." - "Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in negoval pozornost na telo, Māra v njem ne more najti priložnosti in podpore.

27. Recimo, da je tam moker, živ kos lesa in pride človek s trsko in si misli: 'Prižgal bom ogenj, napravil bom toploto.' Kaj mislite, menihi? Ali bi lahko ta človek prižgal ogenj in napravil toploto z drgnjenjem trske z mokrim, živim kosom lesa?" - "Ne, častiti gospod." - "Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in negoval pozornost na telo, Māra v njem ne more najti priložnosti in podpore.

28. Recimo, da je na stojalo postavljen vrč za vodo, poln vode, poln čisto do roba, da bi še vrane lahko pile iz njega in pride človek z vodo. Kaj mislite, menihi? Bi ta človek lahko vlil vodo v vrč?" - "Ne, častiti gospod." - " Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in negoval pozornost na telo, Māra v njem ne more najti priložnosti in podpore.

29. Menihi, kdorkoli je razvil in pogosto prakticira pozornost na telo, ko nagne svoje srce h katerekoli kvaliteti direktne vednosti, jo bo osebno doživel, ker je sedaj ustrezna osnova za to. Recimo, da je na stojalo postavljen vrč za vodo, poln vode, poln čisto do roba, da bi še vrane lahko pile iz njega. Kadar ga močan človek nagne, ali bi iztekla voda?" - "Da, častiti gospod." - " Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in pogosto prakticira pozornost na telo, ko nagne svoje srce h katerekoli kvaliteti direktne vednosti, jo bo osebno doživel, ker je sedaj osnova za to.

30. Recimo, da je na tleh kvadratni ribnik obdan z nasipom, polnim vode, poln vse do roba, da bi lahko vrane pile iz njega. Kadar močan človek zrahlja nasip, ali bi voda iztekla? " - "Da, častiti gospod." - "Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in pogosto prakticira pozornost na telo ... jo bo osebno doživel, ker je sedaj osnova za to.

31. Recimo, da je kočija na ravnini, na križišču, z vpreženimi čistokrvnimi konji, pripravljena za vožnjo, da se lahko usposobljen krotilec, voznik konj, ki jih je treba krotiti, povzpne nanjo in vzame vajeti v levico in bič v desnico, in požene naprej ali nazaj, po katerikoli cesti si želi. Tudi tako, menihi, ko je nekdo razvil in pogosto prakticira pozornost na telo ... jo bo osebno doživel, ker je sedaj osnova za to.

(DESET KORISTI POZORNOSTI NA TELO)

32. Menihi, ko se pozornost na telo ponavljajoče prakticira, razvije, neguje, uporabi kot sredstvo, uporabi kot temelj, osnuje, utrdi in se tega dobro loti, se lahko pričakuje deset koristi. Katerih deset?

33. (1) Premagaš odpor in všečnost, in odpor in všečnost te ne premagata. Bivaš z obvladovanjem odpora in všečnosti, kadarkoli se pojavita.

34. (2) Premagaš strah in grozo, in strah ter groza te ne premagata. Bivaš z obvladovanjem strahu ter groze, kadarkoli se pojavita.

35. (3) Prenašaš mraz in vročino, lakoto in žejo, stik z obadi, komarji, vetrom, soncem in s plazilci. Prenašaš grdo govorjenje, neprijazne besede in nastale telesne občutke, ki so boleči, grozni, ostri, prebadajoči, neprijetni, mučni in grozeči do življenja.

36. (4) Pridobiš po svoji volji brez težav ali napora štiri stopnje zbranosti, ki sestavljajo višje srce in omogočajo prijetno bivanje tukaj in sedaj.

37. (5) Imaš različne vrste moči: iz enega se razmnožiš v več njih, iz več njih, postaneš eden, se pojaviš in izgineš, greš neovirano skozi steno, skozi ograjo, skozi goro, kakor tudi skozi prostor, se potopiš in izideš iz zemlje, kot da bi bila to voda, hodiš po vodi ne da bi se vanjo potopil, kot da bi bila to zemlja, sedeč s prekrižanimi nogami potuješ v prostoru kot ptica, s svojimi rokami se dotakneš in pobožaš luno in sonce, ki sta tako močna in mogočna, obvladaš svoje telo celo tako daleč, kot je svet Brahme.

38. (6) S sposobnostjo božanskega ušesa, ki je prečiščeno in prekaša človeškega, slišiš obe vrsti zvokov, božanske in človeške, te, ki so daleč in te, ki so blizu.

39. (7) Razumeš srce drugih bitij, drugih oseb, ki jih objameš s svojim lastnim srcem. Razumeš srce pod vplivom poželenja, da je pod vplivom poželenja in srce, ki ni pod vplivom poželenja, da ni pod vplivom poželenja. Razumeš srce, ki je pod vplivom sovraštva, da je pod vplivom sovraštva in srce, ki ni pod vplivom sovraštva kot srce, ki ni pod vplivom sovraštva. Razumeš srce, ki je pod vplivom zablode kot srce, ki je pod vplivom zablode in srce, ki ni pod vplivom zablode kot srce, ki ni pod vplivom zablode. Razumeš urejeno srce kot urejeno srce in neurejeno srce kot neurejeno. Razumeš vzvišeno srce kot vzvišeno in nevzvišeno srce kot nevzvišeno. Razumeš prekosljivo srce kot prekosljivo in neprekosljivo srce kot neprekosljivo. Razumeš zbrano srce kot zbrano in nezbrano srce kot nezbrano. Razumeš osvobojeno srce kot osvobojeno in neosvobojeno srce kot neosvobojeno.

40. (8) Spominjaš se mnogih svojih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, mnogo vekov krčenja sveta, mnogo vekov širjenja sveta, mnogo vekov krčenja in širjenja sveta: 'Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, s takim videzom, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, takega videza, takšna je bila moja hrana, tako moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, tako preživelo moje življenje. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.' Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomniš svojih mnogoterih preteklih življenji

41. (9) Z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidiš umiranje in ponovno pojavljanje, manjvredno in večvredno, lepo in grdo, srečno in nesrečno in razumeš, kako bitja živijo v skladu s svojimi dejanji.

42. (10) S tem, ko se sam uresničiš z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopiš in bivaš v osvoboditvi srca in v odrešitvi z modrostjo, ki je brez vpliva z uničenjem vplivov.

43. Menihi, ko se je pozornost na telo ponavljajoče prakticirala, se razvila, negovala, uporabila kot sredstvo, uporabila kot temelj, se osnovala, utrdila in se je človek tega dobro lotil, se lahko pričakuje teh deset koristi."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 120) Sankhārupapatti Sutta – Vrednotenje dosežkov

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom o vrednotenju dosežkov. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. "Tako, menihi, menih je dovršen v prepričanju, kreposti, učenju, radodarnosti in modrosti. Misli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo premožnih kšatrij!' Svoje srce usmeri na to, ga utrdi in razvije. Tako vrednotenje in tako življenje, tako razvito in negovano, vodi do njegovega dosežka. To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

4-5. Menih ima prepričanje ... in modrost. Misli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo premožnih brahmanov! ... družbo premožnih gospodarjev!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

6. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da božanstva nebes Štirih velikih kraljev dolgo živijo, so čudovita in uživajo veliko zadovoljstva. Misli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo božanstev nebes Štirih velikih kraljev!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

7-11. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da božanstva nebes Triintridesetih ... Yāma božanstva ... božanstva nebes Tusita ... božanstva, ki uživajo v svojem ustvarjanju ... božanstva, ki uživajo v ustvarjanju drugih, dolgo živijo, so čudovita in uživajo veliko zadovoljstva. Misli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo božanstev, ki uživajo v ustvarjanju drugih!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

12. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da Brahmā tisočih svetov dolgo živi, je čudovit in uživa veliko zadovoljstva. Brahmā tisočih svetov biva odločen prežeti svet tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Prav tako kot človek z dobrim vidom lahko vzame (hrastovo) šiško v svoje roke in si jo ogleda, tako Brahmā tisočih svetov biva odločen prežeti svet tisočih [svetov], in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno rodila tja. Menih pomisli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo Brahme tisočih svetov!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

13-16. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da Brahmā dveh tisočih svetov ... Brahmā treh tisočih ... Brahmā štirih tisočih ... Brahmā pet tisočih svetov dolgo živi, je čudovit in uživa veliko zadovoljstva. Brahmā pet tisočih biva odločen prežeti svet pet tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Prav tako kot človek z dobrim vidom lahko vzame pet šišk v svoje roke in jih pregleda, tako Brahmā pet tisočih svetov biva odločen prežeti svet pet tisočih svetov, in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Menih pomisli: 'O, da bi se ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo Brahme pet tisočih svetov!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

17. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da Brahmā deset tisočih svetov dolgo živi, je čudovit in uživa veliko zadovoljstva. Brahmā deset tisočih svetov biva odločen prežeti svet deset tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Prav tako kot lep dragulj beril, rezan na osem stranic, dobro rezan, ležeč na rdečem brokatu žari, izžareva in sije, tako Brahmā deset tisočih svetov biva odločen prežeti svet deset tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Menih pomisli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo Brahme deset tisočih svetov!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

18. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da Brahmā sto tisočih svetov dolgo živi, je čudovit in uživa veliko zadovoljstva. Sedaj Brahmā sto tisočih svetov biva odločen prežeti svet sto tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Prav tako kot okrasek iz najfinejšega zlata, ki ga zelo spretno izdela v peči pameten zlatar, leži na rdečem brokatu, žari, izžareva in sije, tako Brahmā sto tisočih svetov biva odločen prežeti svet sto tisočih svetov in biva odločen prežeti bitja, ki so se ponovno pojavila tam. Menih pomisli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo Brahme sto tisočih svetov!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

19-32. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da božanstva sija ... božanstva omejenega sija ... božanstva neomejenega sija ... božanstva strujajočega sija ... božanstva aure ... božanstva omejene aure ... božanstva neomejene aure ... božanstva sijoče aure ... božanstva obilnega sadu ... božanstva Aviha ... božanstva Atappa ... božanstva Sudassa ... božanstva Sudassi ... božanstva Akanittha dolgo živijo, so čudovita in uživajo veliko zadovoljstva. On pomisli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo božanstev Akanittha!' Svoje srce usmeri na to ... To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

33-36. Menih ima prepričanje ... in modrost. Sliši, da božanstva področja neskončnega prostora ... božanstva področja neskončne zavesti ... božanstva področja ničnosti ... božanstva področja niti zaznavanja niti nezaznavanja dolgo živijo, so čudovita in uživajo veliko zadovoljstva. On pomisli: 'O, da bi ob razpadu telesa, po smrti, dosegel družbo božanstev področja niti zaznavanja niti nezaznavanja!' Svoje srce usmeri na to, ga utrdi, ga razvije. Ta prizadevanja in to njegovo bivanje, tako razvito in negovano, vodi do njegove ponovne pojavitve tja. To, menihi, je pot, način, ki vodi do takega dosežka.

37. Menih ima prepričanje, krepost, učenost, radodarnost in modrost. Misli: 'O, da bi z lastnim spoznanjem z direktno vednostjo v tem življenju, tukaj in sedaj vstopil in ostal v osvobojenosti srca in osvobojenosti z modrostjo, ki sta brez vplivov z uničenjem vplivov!' In s svojo uresničitvijo z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki sta brez vplivov z uničenjem vplivov. Menihi, ta menih se sploh nikjer ponovno ne pojavi."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 121) Cūḷasuññata Sutta - Kratko učenje o praznosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Vzhodnem parku pri Sāvatthīju, v palači Migārove matere.

2. Ko je bil večer, je častiti Ānanda prišel iz samote in odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran in mu rekel:

3. "Častiti gospod, nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov, pri sakyanskem mestu z imenom Nagaraka. Tam, častiti gospod, sem slišal in izvedel iz ust Blaženega: 'Ānanda, jaz pogosto bivam v praznosti.' Sem to pravilno slišal, častiti gospod, sem to pravilno izvedel, sem bil pravilno pozoren na to, sem si to pravilno zapomnil?"

"Brez dvoma, Ānanda, to si pravilno slišal, pravilno izvedel, bil si pravilno pozoren na to in si si to pravilno zapomnil. Kot prej, Ānanda, tako tudi sedaj pogosto bivam v praznosti.

4. Ānanda, palača Migārove matere je prazna slonov, goveda, konj in kobil, prazna zlata in denarja, prazna mož in žena. Tam je tam prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od Sanghe menihov. Tako tudi menih ni pozoren na zaznavanje vasi, ni pozoren na zaznavanje ljudi. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznave gozda. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje gozda in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume tako: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja vasi, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja ljudi, te niso prisotne tukaj. Prisotna je samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja gozda.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja vasi, to polje zaznavanja je brez zaznavanja ljudi. Tu je prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja gozda.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

5. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje ljudi, ni pozoren na zaznavanje gozda. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznavanja zemlje. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje zemlje in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Kot bikova koža postane brez gub, ko se popolnoma raztegne s stotimi količki, tako tudi menih ni pozoren na nobene gorske grebene in doline te zemlje, na reke in soteske, področja s štori in bodičevjem, gore in neravna mesta. Pozoren je na enost, odvisno od zaznavanja zemlje. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje zemlje in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja ljudi, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja gozda, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja zemlje.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja ljudi, to polje zaznavanja je brez zaznavanja gozda. Tu je prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja zemlje.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

6. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje gozda, ni pozoren na zaznavanja zemlje. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznavanja področja neskončnega prostora. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje področja neskončnega prostora in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume tako: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje gozda, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje zemlje, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja

neskončnega prostora.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja gozda, to polje zaznavanja je brez zaznavanja zemlje. Tu je prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja neskončnega prostora.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

7. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje zemlje, ni pozoren na zaznavanje področja neskončnega prostora. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznavanja področja neskončne zavesti. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje področja neskončne zavesti in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume tako: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje zemlje, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje področja neskončnega prostora, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja neskončne zavesti.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja zemlje, to polje zaznavanja je brez zaznavanja področja neskončnega prostora. Tu je prisotna samo ta ne-praznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja neskončne zavesti.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

8. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje področja neskončnega prostora, ni pozoren na zaznavanje področja neskončne zavesti. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznavanja področja ničnosti. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje področja ničnosti in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume tako: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje področja neskončnega prostora, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja področja neskončne zavesti, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja ničnosti.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja področja neskončnega prostora, to polje zaznavanja je brez zaznavanja področja neskončne zavesti. Tu je prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja ničnosti.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

9. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje področja neskončne zavesti, ni pozoren na zaznavanje področja ničnosti. Pozoren je na enost, ki je odvisna od zaznavanja področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Njegovo srce vstopi v to zaznavanje področja niti zaznavanja niti nezaznavanja in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanja področja neskončne zavesti, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje področja ničnosti, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja niti zaznavanja niti nezaznavanja.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja področja neskončne zavesti, to polje zaznavanja je brez zaznavanja področja ničnosti. Tu je prisotna samo ta nepraznost, namreč enost, odvisna od zaznavanja področja niti zaznavanja niti nezaznavanja.' In tako jo on jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

10. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje področja ničnosti, ni pozoren na zaznavanje področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, pozoren je na enost, ki je odvisna od enosti zbranega srca. Njegovo srce vstopi v to enost zbranosti uma in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume: 'Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje področja ničnosti, te niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje so odvisne od zaznavanje področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, te niso prisotne tukaj. Tu je prisotna samo ta količina motnje, namreč ta,

ki je povezana s šestimi področji, ki so odvisna od tega telesa in pogojena z življenjem.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez zaznavanja področja ničnosti, to polje zaznavanja je brez zaznavanja področja niti zaznavanja niti nezaznavanja. Tu je prisotna samo ta nepraznost, povezana s šestimi področji, ki so odvisna od tega telesa in pogojena z življenjem.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, on razume, da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, tudi to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost.

11. Ānanda, menih ni pozoren na zaznavanje področja ničnosti, ni pozoren na zaznavanje področja niti zaznavanja niti nezaznavanja, pozoren je na enost, ki je odvisna od brezznakovne zbranosti uma. Njegov um vstopi v to brezznakovno zbranost uma in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. On razume: 'Ta brezznakovna zbranost uma je pogojena in proizvedena z voljo. Toda karkoli je pogojeno in proizvedeno z voljo je nestalno, predmet prenehanja.' Ko ve in vidi tako, je njegovo srce osvobojeno vpliva čutnosti, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'

12. On razume: 'Kakršnekoli motnje, ki so odvisne od vpliva čutnosti, niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje, ki so odvisne od vpliva bitnosti, niso prisotne tukaj. Kakršnekoli motnje, ki so odvisne od vpliva nevednosti, niso prisotne tukaj. Tukaj je prisotna samo ta količina motnje, namreč, ta povezana s šestimi področji, ki so odvisna od tega telesa in pogojena z življenjem.' On razume: 'To polje zaznavanja je brez vpliva čutnosti, to polje zaznavanja je brez vpliva bitnosti, to polje zaznavanja je brez vpliva nevednosti. Tu je prisotna samo ta nepraznost, ki je povezana s šestimi področji, ki so odvisna od tega telesa in pogojena z življenjem.' In tako jo jemlje kot brez tega kar ni tam, toda kar ostane tam, razume da je prisotno: 'To je prisotno.' Tako, Ānanda, to je njegov resničen, nepopačen, čist spust v praznost, največji in nepresežen.

13. Ānanda, katerikoli asketi in brahmani so v preteklosti vstopili in bivali v čisti, največji, nepreseženi praznosti, so vsi vstopili in bivali v tej isti čisti, največji, nepreseženi praznosti. Katerikoli asketi in brahmani bodo v prihodnosti vstopili in bivali v čisti, največji in nepreseženi praznosti, bodo vsi vstopili in bivali v tej isti čisti, največji, nepreseženi praznosti. Katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti vstopijo in bivajo v čisti, največji, nepreseženi praznosti, vsi vstopijo in bivajo v tej isti čisti, največji, nepreseženi praznosti. Torej, Ānanda, vaditi bi moral tako: 'Vstopili bomo in bivali v čisti, največji, nepreseženi praznosti.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 122) Mahāsuññata Sutta – Dolgo učenje o praznosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov, v Nigrodhovem parku pri Kapilavatthu.

2. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo ter odšel v Kapilavatthu po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Kapilavatthuju in se vrnil iz poti po miloščino, po svojem obroku hrane, je odšel da prebije dan pri Sakyanu Kāḷakhemaku. V bivališču Sakyana Kāḷakhemaka je bilo takrat pripravljenih mnogo ležišč za počitek. Ko je Blaženi to videl, je pomislil: "V bivališču Sakyana Kāḷakhemaka je pripravljeno mnogo ležišč za počitek. Ali tukaj živi mnogo menihov?"

Takrat je bil častiti Ānanda skupaj z mnogimi zaposlen z izdelovanjem oblačil v bivališču Sakyana Ghāṭā. Ko je bil večer, je Blaženi prišel iz samote in odšel do bivališča Sakyana Ghāṭā. Tam je sedel na pripravljen sedež in vprašal častitega Ānando:

"Ānanda, v Kāḷakhemaku, v bivališču Sakyana, je veliko pripravljenih ležišč. Ali tam živi mnogo menihov?"

"Častiti gospod, v Kāḷakhemaku, v bivališču Sakyana, je pripravljeno mnogo ležišč za počitek. Mnogo menihov živi tukaj. To je čas za izdelavo oblačil, častiti gospod."

(TOVARIŠTVO)

3. "Ānanda, menih ne žari navdušen v tovarištvu, se veseli tovarištva, se posveti radosti v tovarištvu. On ni navdušen v družbi, vesel v družbi, radosten v družbi. Resnično, Ānanda, ni mogoče, da bi menih, ki je navdušen v tovarištvu, se veseli tovarištva in se posveti radosti v tovarištvu, ki je navdušen z družbo, ima rad družbo in je z veseljem v družbi, sploh kdaj dobil z voljo, brez težav ali zadrege, blaženost odpovedi, blaženost samote, blaženost miru, blaženost prebujenja. Toda lahko se pričakuje, da ko menih živi sam, umaknjen iz družbe, doseže z voljo, brez težav ali zadrege blaženost odpovedi, blaženost samote, blaženost miru, blaženost prebujenja.

4. Resnično, Ānanda, ni mogoče, da bo menih, ki uživa v tovarištvu, ima rad tovarištvo in se posveti navdušenju v tovarištvo, ki uživa v družbi, ima rad družbo in je z veseljem v družbi, sploh kdaj vstopil in bival bodisi v osvoboditvi srca, ki je začasna in prijetna, bodisi v [osvoboditvi srca], ki je večna in neomajna. Toda lahko se pričakuje, da ko menih živi sam, umaknjen iz družbe, vstopi in biva v osvoboditvi srca, ki je začasna in prijetna ali v [osvoboditvi srca], ki je večna in neomajna.

(UMIRITEV SRCA)

5. Jaz ne vidim niti ene same vidne oblike, Ānanda, iz katere spremembe in prekrojitve ne bi nastala žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska v njem, ki si jo želi in uživa v njej.

6. Vendar, Ānanda, obstaja to bivanje, ki ga je odkril Tathāgata: vstopiti in bivati v notranji praznosti tako, da ne daješ pozornosti vsem znakom. Če ga, medtem ko Tathāgata tako biva, obiščejo menihi ali nune, moški ali ženske laične privrženke, kralji ali kraljevi svetovalci ali drugi pripadniki sekt ali njihovi učenci, potem s srcem naklonjenim samoti, usmerjen in naklonjen k samoti, usmerjen v notranjost, navdušen v odpovedi in s popolnoma odpravljenimi stvarmi, ki so osnove za vplive, vedno govori na način, ki se tiče njihove odslovitve.

7. Torej, Ānanda, če bi si menih želel: ‘Naj vstopim in bivam v praznosti notranje,’ naj umiri svoje srce notranje, ga utiša, pripelje do enosti in ga zbere. In kako naj umiri svoje srce notranje, ga utiša, pripelje do enosti in ga zbere?

8. Ānanda, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... drugi stopnji zbranosti ... tretji stopnji zbranosti ... četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Tako menih umiri svoje srce notranje, ga utiša, pripelje do enosti in ga zbere.

9. Pozornost posveti praznosti notranje. Ko posveti pozornost praznosti notranje, njegovo srce ne vstopi v praznost notranje ali pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Ko je to tako, razume: ‘Ko dajem pozornost praznosti notranje, moje srce ne vstopi v praznost notranje ali pridobi zaupanje, trdnost in odločnost.’ Na ta način se tega zaveda.

Pozornost posveti praznosti zunanje... Pozornost posveti praznosti notranje in zunanje ... Pozornost posveti mirnodušnosti. Ko posveča pozornost mirnodušnosti, njegovo srce ne vstopi v mirnodušnost ali pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Ko je to tako, razume: ‘Medtem ko posvečam pozornost mirnodušnosti, moje srce ne vstopi v mirnodušnost ali pridobi zaupanje, trdnost in odločnost.’ Na ta način se tega zaveda.

10. Potem bi moral ta menih utrditi svoje srce notranje, ga utišati, pripeljati v enost in ga zbrati na ta isti znak za zbranost kot prej. Pozornost posveti praznosti notranje. Ko posveča pozornost praznosti notranje, njegovo srce vstopi v praznost notranje in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Ko je to tako, razume: ‘Ko posvečam pozornost praznosti notranje, moje srce vstopi v praznost notranje in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost.’ Na ta način se tega zaveda.

Pozornost posveti praznosti zunanje ... Pozornost posveti praznosti notranje in zunanje ... Pozornost posveti mirnodušnosti. Ko posveča pozornost mirnodušnosti, njegovo srce vstopi v mirnodušnost in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Ko je to tako, razume: ‘Ko posvečam pozornost mirnodušnosti, moje srce vstopi v mirnodušnost in pridobi zaupanje, trdnost in odločnost. Na ta način se tega zaveda.

(NAGNJENOST SRCA)

11. Ko menih biva tako in če se njegovo srce nagne k hoji, hodi z mislijo: ‘Medtem ko jaz tako hodim, me ne bodo napadala zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva.’ Na ta način ima popolno pozornost o tem. In ko menih biva tako, če se njegovo srce nagne k stanju, stoji ... Če se njegovo srce nagne k sedenju, sedi ... Če se njegovo srce nagne k ležanju, leži z mislijo: ‘Medtem ko jaz tako ležim, me ne bodo napadala zla slaba stanja.’ Na ta način se tega zaveda.

12. Ko menih biva tako in če se njegovo srce nagne h govorjenju, sklepa: ‘Takšen govor je primitiven, vulgaren, grob, podel, nekoristen in ne vodi do razočaranja, razstrastenja, prenehanja, miru, direktne vednosti, prebujenja in ugasnitve, to je, govor o kraljih, roparjih, ministrih, vojski, nevarnostih, bitkah, hrani, pijači, obleki, posteljah, ogrlicah, parfumih, sorodnikih, vozilih, vaseh, mestih, deželah, ženskah, junakih, ulicah, izvorih vode, mrtvih, banalnostih, o izvoru sveta, izvoru morja, pa če so stvari take ali niso take: takšnega govora ne bom govoril.’ Na ta način se tega zaveda.

On sklene: ‘Takšen govor, ki se ukvarja z izbrisom, ki podpira osvoboditev srca in vodi do popolnega razočaranja, razstrastenja, prenehanja, miru, direktne vednosti, prebujenja in ugasnitve, to je, govor o tem, da se hoče malo, o zadovoljenosti, samoti, odmaknjenosti od družbe, povečanju energije, kreposti, zbranosti, modrosti, osvoboditvi, znanju in viziji o osvoboditvi: takšen govor bom govoril.’ Na ta način se tega zaveda.

13. Ko menih biva tako in če se njegovo srce nagne k mišljenju, sklepa: ‘Takšne misli kot so te, so primitivne, vulgarne, grobe, podle, nekoristne in ne vodijo do razočaranja, razstrastenja, prenehanje, miru, direktne vednosti, prebujenja in ugasnitve, to je, misli čutne želje, misli zlobe in misli krutosti: takšnih misli ne bom mislil.’ Na ta način se tega zaveda.

On sklene: ‘Takšne misli kot so te, so plemenite in osvobajajoče in vodijo tega, ki vadi v skladu s tem, vse do popolnega uničenja neprijetnosti, to je, misli o odpovedi, misli o nezlobi in misli o nekrutosti: takšne misli bom mislil.’ Na ta način se tega zaveda.

(PREGLEDOVANJE SRCA)

14. Ānanda, obstaja pet vezi užitkov. Katerih pet? Objekti prepoznani z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Zvoki prepoznani z ušesi ... Vonji prepoznani z nosom ... Okusi prepoznani z jezikom ... Otipljivosti prepoznane s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željo po užitkih in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov.

15. Menih bi moral neprestano pregledovati svoje lastno srce: ‘Ali katerikoli dražljaj, ki se tiče teh petih vezi užitkov, sploh nastane v meni ob katerikoli priložnosti?’ Če pregledujoč svoje srce spozna: ‘Dražljaj, ki se tiče teh petih pet vezi užitkov, ob določenih priložnostih nastane v meni,’ tedaj razume: ‘Želja in poželenje po petih vezeh užitkov nista opuščena v meni.’ Na ta način se tega zaveda. Toda, če spozna: ‘Nič dražljajev, ki se tičejo teh petih vezi užitkov v meni ob katerikoli priložnosti ne nastane,’ potem razume: ‘Želja in poželenje po petih vezeh užitkov sta opuščena v meni.’ Na ta način se tega zaveda.

16. Ānanda, obstaja pet agregatov s predpostavko, glede na katere naj menih biva v premišljevanju o njihovem nastajanju in izginevanju: ‘Takšna je snov, takšno njeno nastajanje, takšna njena izginitev; takšen je občutek, takšen njegov nastanek, takšna njegova izginitev; takšna je zaznava, takšen njen nastanek, takšna njena izginitev; takšne so tvorbe, takšen njihov nastanek, takšna njihova izginitev; takšna je zavest, takšen njen nastanek, takšna njena izginitev.’

17. Ko biva v opazovanju pojavitve in izginitve v teh petih agregatih s predpostavko, je predstava ‘jaz sem’, ki temelji na teh petih agregatih s predpostavko, v njem opuščena. Ko je to tako, ta menih razume: ‘Domislek “jaz sem”, ki temelji na teh petih agregatih s predpostavko, je v meni opuščen.’ Na ta način se tega zaveda.

18. Ta stanja so popolnoma dobra, imajo dober izid. So plemenita, nadsvetna in nedosegljiva zlobnežu.

(UČITELJ IN UČENEC)

19. Kaj misliš, Ānanda? Kaj dobrega učenec vidi, kaj naj bi iskal v družbi učitelja, tudi če se mu reče, naj gre stran od njega?”

“Častiti gospod, naše učenje je osnovano v Blaženem, ga vodi Blaženi, ima Blaženega za svoje zatočišče. Bilo bi dobro, če bi Blaženi razložil pomen teh besed. Ko ga bodo slišali od Blaženega, si ga bodo menihi zapomnili.”

20. “Ānanda, učenec naj ne išče družbe učitelja zaradi govorov, verzov in razlag. Zakaj je tako? Dolgo časa, Ānanda, si se učil učenj, se jih zapomnil, jih ustno recitiral, jih pregledal s srcem, in jih dojel s pogledom. Toda takšen govor, ki se ukvarja z odstranitvijo, ki daje prednost osvoboditvi in ki vodi do popolnega razočaranja, razstrastenja, prenehanja, miru, direktne vednosti, prebujenja in ugasnitve, to je, govor o tem, da se hoče malo, o zadovoljenosti, samoti, osamljenost od družbe, dvigu energije, kreposti, zbranosti, modrosti,

osvoboditvi, znanju in viziji osvoboditve: zaradi takega govora bi moral učenec iskati družbo učitelja, tudi če se mu reče, naj gre stran od njega.

21. Ker je to tako, Ānanda, lahko pride do pogube učitelja, lahko pride do pogube učenca in pogube tega, ki živi sveto življenje.

22. In kako lahko pride do pogube učitelja? Nek učitelj se napoti do osamljenega počivališča: v gozd, k vznožju drevesa, v gore, v gorske globeli, v gorske jame, na tla za kremiranje, v goščavo pragozda, na odprti prostor, otep slame. Ko živi tako odmaknjen, ga obiščejo brahmani in gospodarji iz mest in dežele. Kot rezultat tega stopi na napačno pot, postane napolnjen z željami, podleže željam in se vrne k razkošju. Za tega učitelja se reče, da je pogubljen z učiteljevim pogubljenjem. Uničila so ga zla slaba stanja, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, prinesejo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako pride do pogube učitelja.

23. In kako lahko pride do pogube učenca? Učenec tega učitelja, ki oponaša samoto učitelja, se napoti do osamljenega počivališča: v gozd ... otep slame. Ko živi tako odmaknjen, ga obiščejo brahmani in gospodarji iz mest in dežele. Kot rezultat tega stopi na napačno pot, postane napolnjen z željami, podleže željam in se vrne k razkošju. Za tega učenca se reče, da je pogubljen z učenčevim pogubljenjem. Uničila so ga zla slaba stanja, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, prinesejo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako pride do pogube učenca.

24. In kako pride do pogube tega, ki živi sveto življenje? Tathāgata se pojavi v svet, popoln in popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. Napoti se do osamljenega počivališča: v gozd ... otep slame. Ko živi tako odmaknjen, ga obiščejo brahmani in gospodarji iz mesta in dežele, vendar ne stopi na napačno pot in ne postane napolnjen z željami, ne podleže željam in se ne vrne k razkošju. Učenec tega učitelja, ko oponaša samoto svojega učitelja, se napoti do osamljenega počivališča: v gozd ... otep slame. Ko živi tako odmaknjen, ga brahmani in gospodarji iz mesta in dežele obiščejo. Kot rezultat tega stopi na napačno pot, postane napolnjen z željami, podleže željam in se vrne k razkošju. Za tega, ki živi sveto življenje je rečeno, da je pogubljen s pogubljenjem tega, ki živi sveto življenje. Uničila so ga zla slaba stanja, ki onesnažijo, prinesejo obnovitev bitnosti, prinesejo težave, dozorijo v neprijetnost in vodijo do bodočega rojstva, staranja in smrti. Tako pride do pogube tega, ki živi sveto življenje. In v tem, Ānanda, ima poguba tega, ki živi sveto življenje, bolj boleč rezultat, bolj grenek rezultat, kot pa je učiteljeva poguba ali učenčeva poguba in vodi celo do prekletstva.

25. Torej, Ānanda, do mene se obnašaj s prijaznostjo, ne s sovražnostjo. To bo vodilo do tvojega blagostanja in sreče za dolgo časa. In kako se učenci obnašajo do učitelja s sovražnostjo, ne s prijaznostjo? Ānanda, iz milosti in v iskanju njihove dobrobiti, učitelj uči Dhammo učence iz milosti: 'To je za vaše blagostanje, to je za vašo srečo.' Njegovi učenci nočejo slišati ali pazljivo poslušati ali uporabiti svoje srce, da razumejo. Oni zaidejo na kriva pota in se obrnejo stran od učiteljevega predpisa. Tako se učenci obnašajo do učitelja s sovražnostjo, ne s prijaznostjo.

26. In kako se učenci obnašajo do učitelja s prijaznostjo, ne s sovražnostjo? Ānanda, iz milosti in v iskanju njihove dobrobiti, učitelj uči Dhammo učence iz milosti: 'To je za vašo dobrobit, za vašo srečo.' Njegovi učenci hočejo slišati in poslušati in uporabiti svoje srce, da razumejo. Oni ne zaidejo na kriva pota in se ne obrnejo stran od učiteljevega predpisa. Tako se učenci obnašajo do učitelja s prijaznostjo, ne s sovražnostjo. Torej, Ānanda, obnašaj se do

mene s prijaznostjo, ne s sovražnostjo. To bo vodilo da tvojega blagostanja in sreče za dolgo časa.

27. S tabo ne bom ravnal kot ravna lončar s surovo, vlažno glino. Vedno znova te bom brzdal, ti bom govoril, Ānanda. Vedno znova te bom opominjal, ti bom govoril, Ānanda. Zdravo jedro bo prestalo [test]."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 123) Acchariya-abbhūta Sutta – Osupljivo in neverjetno

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Številni menihi so sedeli v dvorani za zborovanje, kjer so se zbrali ob povratku iz svoje poti po miloščinsko hrano, po svojem obroku hrane. Med njimi je nastala ta razprava: "To je osupljivo, prijatelji, to je neverjetno, kako mogočen in močan je Tathāgata! On ve o Buddhah iz preteklosti, ki so dosegli končno ugasnitev, presekali [zapletenost] bujne rasti, prelomili cikel, končali kroženje in obvladali vso neprijetnost. Za te Blažene je bilo rojstvo takšno, njihova imena so bila takšna, njihove rodbine so bile takšne, njihova krepost je bila takšna, njihovo stanje [zbranosti] je bilo takšno, njihova modrost je bila takšna, njihovo bivanje [v doseženem] je bilo takšno, njihova osvoboditev je bila takšna."[1]

Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda rekel menihom: "Prijatelji, Tathāgate so čudoviti in imajo čudovite kvalitete. Tathāgate so sijajni in imajo sijajne kvalitete."

Toda njihova razprava je bila prekinjena. Ko je bil večer je Blaženi prišel iz samote in odšel do dvorane za zborovanje. Tam je sedel na pripravljen sedež in tako nagovoril menihe: "Menihi, zaradi kakšne razprave sedite sedaj tukaj? In kakšna vaša razprava je bila prekinjena?"

"Častiti gospod, mi smo sedeli v dvorani za zborovanje, kjer smo se zbrali ob povratku iz naše hoje po miloščinsko hrano, po obroku hrane. Med nami je nastala ta razprava: 'To je osupljivo, prijatelji, to je neverjetno ... njihova osvoboditev je bila takšna.' Ko je bilo to rečeno, častiti gospod, nam je častiti Ānanda rekel: 'Prijatelji, Tathāgate so čudoviti in imajo čudovite kvalitete. Tathāgate so sijajni in imajo sijajne kvalitete.' To je bila naša razprava, častiti gospod, to je bilo prekinjeno, ko je prišel Blaženi."

Potem je Blaženi nagovoril častitega Ānanda: "Ker je tako, Ānanda, razloži bolj obširno Tathāgatove čudovite in sijajne kvalitete."

(KVALITETE BLAŽENEGA)

3. "Slišal sem in se naučil, častiti gospod, iz ust Blaženega: 'Pozoren in popolnoma premišljen, Ānanda, se je bodhisatta pojavil v nebesih Tusita.'[2] Da se je pozoren in popolnoma premišljen bodhisatta pojavil v nebesih Tusita, to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

4. Slišal sem in se naučil iz ust Blaženega: 'Pozoren in popolnoma premišljen je ostal bodhisatta v nebesih Tusita.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

5. Slišal sem in se naučil iz ust Blaženega: 'Celo svoje življenje je bodhisatta ostal v nebesih Tusita.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

6. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Pozoren in popolnoma premišljen je bodhisatta umrl v Tusita nebesih in se spustil v maternico svoje matere.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

7. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko je bodhisatta umrl v nebesih Tusita in se spustil v maternico svoje matere, se je velika neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev, pojavila v svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi,

v to generacijo z njenimi asketi in brahmani, z njenimi princi in ljudmi. In celo v teh zelo globokih svetovnih presledkih praznine, mračnosti in popolne teme, kjer luna in sonce, tako mogočna in močna kot sta, ne moreta prevladati s svetlobo – tudi tam se je pojavila velika neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev. In tista bitja, ki so se tam rodila, so ena drugo zaznala s to svetlobo: "Resnično, gospod, obstajajo druga bitja, ki so se ponovno rodila tukaj." In ta deset tisočkratni svetovni sistem se je tresel in drgetal in drhtel, in tudi tu se je pojavila velika neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

8. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko se je bodhisatta spustil v materino maternico, so prišla štiri mlada božanstva, da ga stražijo na štirih četrtinah, da ne bi mogel noben človek ali nečlovek ali sploh kdorkoli škodovati bodhisatti ali njegovi materi.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

9. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko se je bodhisatta spustil v maternico svoje matere, je mati postala resnično krepostna, se vzdrževala ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, napačnega ravnanja v čutnosti, napačnega govora, uživanja vin, žganja in opojnih snovi, ki so osnova za nemarnost.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

10. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko se je bodhisatta spustil v maternico svoje matere, v njej ni nastala nobena želja po čutnosti glede moških in bila je nedostopna vsakemu moškemu, ki je imel poželenje v srcu.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

11. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko se je bodhisatta spustil v maternico svoje matere, je mati dobila pet vezi užitkov in oskrbljena in opremljena z njimi je uživala v njih.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

12. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Ko se je bodhisatta spustil v maternico svoje matere, se v njej ni pojavila nobena stiska. Bila je blažena in brez telesne utrujenosti. Videla je bodhisatto v svoji maternici z vsemi udi, brez pomanjkanja sposobnosti. Predpostavimo, da je modra, rumena, rdeča, bela, ali rjava nit prepletena skozi lep berilov dragulj, zelo čist, z osmimi stranicami, dobro rezan. Človek z dobrim vidom bi ga vzel v svoje roke in ga pregledal: "To je lep berilov dragulj, zelo čist, z osmimi stranicami, dobro rezan, in skozi njega je speljana modra, rumena, rdeča, bela ali rjava nit". Tako tudi, ko se je bodhisatta spustil v maternico svoje matere ... je ona videla bodhisatto v svoji maternici z vsemi udi, brez pomanjkanja sposobnosti.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

13. Slišal sem in se naučil iz ust Blaženega: 'Sedem dni po rojstvu bodhisatte je njegova mati umrla in se ponovno rodila v nebesih Tusita.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

14. Slišal sem in se naučil iz ust Blaženega: 'Druge ženske rodijo otroka, ko ga nosijo v maternici devet ali deset mesecev, toda ne mati bodhisatte. Bodhisattina mati rodi po tem, ko ga nosi v svoji maternici natančno deset mesecev.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

15. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: 'Druge ženske rodijo sede ali leže, toda ne tako Bodhisattina mati. Bodhisattina mati rodi stoje.' Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

16. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: ‘Ko je bodhisatta odšel iz maternice svoje matere, so ga najprej sprejela božanstva, potem človeška bitja.’ Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

17. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: ‘Ko je bodhisatta prišel iz maternice svoje matere, se ni dotaknil zemlje. Štiri mlada božanstva so ga sprejela in ga postavila pred njegovo mater rekoč: “Veseli se, o kraljica, sin velike moči ti je bil rojen.”’ Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

18. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: ‘Ko je bodhisatta prišel iz maternice svoje matere, se je rodil neumazan, neonesnažen z vodo ali telesnim sokom ali krvjo ali s katerokoli vrsto nečistosti, čist in neonesnažen. Predpostavimo, da je tam dragulj postavljen na tkanino iz Kāsija, in dragulj ne bo umazal tkanine ali tkanina dragulja. Zakaj je tako? Zaradi čistosti obeh. Tako tudi, ko se bodhisatta rodi ... čist in neonesnažen.’ Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

19. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: ‘Ko je bodhisatta prišel iz materine maternice, sta se dva curka vode pojavila iz neba, eden hladen in eden topel, da bi okopala bodhisatto in njegovo mater.’ Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

20. Slišal sem in se naučil tega iz ust Blaženega: ‘Kakor hitro je bil bodhisatta rojen, je stal trdno s svojima nogama na tleh. Potem je stopil sedem korakov proti severu in z belim sončnikom, ki ga je držal nad sabo, pregledal vsako četrtino in izgovoril besede vodje črede: “Jaz sem najvišji v svetu, jaz sem najboljši v svetu, jaz sem najpomembnejši v svetu. To je moje zadnje rojstvo. Sedaj ni več obnovitve moje bitnosti.”’ Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.

21. Slišal sem in se naučil iz ust Blaženega: ‘Ko je bodhisatta prišel iz maternice svoje matere, se je neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev, pojavila v svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, v to generacijo z njenimi asketi in brahmani, z njenimi princi in ljudmi. In celo v teh zelo globokih svetovnih presledkih praznine, mračnosti in popolne teme, kjer luna in sonce, tako mogočna in močna kot sta, ne moreta prevladati s svetlobo – tudi tam se je pojavila velika neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev. In bitja, ki so se tam ponovno rodila, so ena drugo zaznala s to svetlobo: “Resnično, gospod, obstajajo druga bitja, ki so se ponovno rodila tukaj.” In ta deset tisočkratni svetovni sistem se je tresel in drgetal in drhtel, in tudi tu se je pojavila velika neizmerna svetloba, ki je presegala sijaj božanstev.’ Ko je bodhisatta prišel iz materine maternice, se je pojavila velika neizmerna svetloba, ki je presegala veličastnost božanstev ... tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.”

22. Ker je tako, Ānanda, si zapomni tudi to, kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Tathāgate: Ānanda, za Tathāgato so občutki poznani, ko se pojavijo, ko so prisotni, ko izginejo. Zaznave so poznane, ko se pojavijo, ko so prisotne, ko izginejo. Misli so poznane, ko se pojavijo, ko so prisotne, ko izginejo. Zapomni si tudi to, Ānanda, kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Tathāgate.”

23. “Častiti gospod, ker za Blaženega so občutki poznani, ko nastanejo, ko so prisotni, ko izginejo. Zaznave so poznane, ko se pojavijo, ko so prisotne, ko izginejo. Misli so poznane, ko se pojavijo, ko so prisotne, ko izginejo. Tudi to se spomnim kot osupljivo in neverjetno kvaliteto Blaženega.”

To je povedal častiti Ānanda in Učitelj je odobril. Menihi so bili zadovoljni in navdušeni v besedah častitega Ānande.

Opombe

[1] Ta sposobnost je ponazorjena v DN 14, kjer so natančne informacije o šestih Buddhah, ki so živeli pred Gotamo.
[2] To se nanaša na bodhisattino ponovno rojstvo v nebesih Tusita, ki je sledilo njegovi prejšnji človeški eksistenci kot Vessantara in je bilo pred njegovim rojstvom v človeški svet, ko se je pojavil kot Siddhattha Gotama.

(MN 124) Bakkula Sutta - Bakkula

1. Tako sem slišal. Nekoč je častiti Bakkula živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Acela Kassapa, nagi tovariš častitega Bakkula v njegovem laičnem življenju, je odšel do častitega Bakkula in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in vprašal častitega Bakkula:

3. "Prijatelj Bakkula, kako dolgo je tega, kar si šel naprej v meništvo?"

"Osemdeset let je preteklo, kar sem šel naprej v meništvo, prijatelj."

"Prijatelj Bakkula, v teh osemdesetih letih, kolikokrat si imel spolni odnos?"

"Prijatelj Kassapa, takega vprašanja me ne bi smel vprašati. Vprašati bi me moral tako: 'Prijatelj Bakkula, v teh osemdesetih letih, kolikokrat si imel zaznavo užitka, ki je nastala v tebi?'"

"Prijatelj Bakkula, v teh osemdesetih letih, kolikokrat si imel zaznavo užitka, ki je nastala v tebi?"

"Prijatelj Kassapa, v teh osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim kakršnekoli zaznave užitka, da bi se kadarkoli pojavila v meni."

[Da se osemdeset let, kar je šel naprej v meništvo, častiti Bakkula ni spomnil nobene zaznave užitka, ki bi se kadarkoli pojavila v njem – tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.][1]

4-5. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim kakršnekoli zaznave zlobe ... kakršnekoli zaznave krutosti, da bi se kadarkoli pojavila v meni."

[Da se osemdeset let, kar je šel naprej v meništvo, častiti Bakkula ni spomnil kakršnekoli zaznave zlobe ... kakršnekoli zaznave krutosti, ki bi se kadarkoli pojavila v njem – tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

6. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim kakršnekoli misli užitka, ki bi se kadarkoli pojavila v meni."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

7-8. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim kakršnekoli misli zlobe ... kakršnekoli misli krutosti, ki bi se kadarkoli pojavila v meni."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

9-15. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim, da sem kadarkoli sprejel obleko od laika ... kadarkoli nosil obleko, ki mi jo je dal laik ... kadarkoli rezal obleko z rezilom ... kadarkoli sešil obleko s šivanko ... kadarkoli pobarval obleko z barvilom ... kadarkoli sešil obleko v času kathine ... kadarkoli delal obleke za moje tovariše v svetem življenju."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

16-19. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim, da bi kadarkoli sprejel povabilo na obrok hrane ... kadarkoli pojavila misel: 'Oh, naj me nekdo povabi na obrok hrane!' ... kadarkoli sedel znotraj hiše ... kadarkoli jedel znotraj hiše."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

20-25. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim, da bi si kadarkoli preučeval značilnosti ženske ... kadarkoli učil Dhammo ženski, tudi toliko kot je štirivrstični verz ... kadarkoli odšel v prostore nun ... kadarkoli učil Dhammo nuni ... kadarkoli učil Dhammo ženski kandidatki [za nuno]... kadarkoli učil Dhammo ženski začetnici [nunskega življenja]."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

26-29. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim, da bi kadarkoli dal meniško sprejetje ... kadarkoli dal popolno sprejetje ... kadarkoli imel koga v odvisnosti ... kadarkoli pustil novinca čakati name."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

30-37. "Prijatelj, v osemdesetih letih, kar sem šel naprej v meništvo, se ne spomnim, da sem se kadarkoli kopal v kopališču ... kadarkoli kopal s kopalnim prahom ... kadarkoli masiral ude svojim tovarišem v svetem življenju ... je kadarkoli nastala stiska v meni, celo tako malo časa, kot je potrebno pomolsti kravo ... kadarkoli vzel zdravilo, celo tako malo, kot je strok česna ... kadarkoli uporabil blazino ... kadarkoli napravil posteljo ... kadarkoli vstopil v domovanje za deževni umik znotraj vasi."

[... tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

38. "Prijatelj, sedem dni po meniškem popolnem sprejetju sem jedel miloščino po deželi kot dolžnik, na osmi dan se je pojavila končna vednost."

[Da je sedem dni častiti Bakkula jedel miloščina po deželi kot dolžnik in da se je na osmi dan v njem pojavila končna vednost - tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

39. [Potem je Acela Kassapa rekel:] "Prejel bom meniško sprejetost v tej Dhammi in disciplini, prejel bom popolno sprejetost." In Acela Kassapa je prejel meniško sprejetost v tej Dhammi in disciplini, prejel je popolno sprejetost. In kmalu, ne dolgo po njegovi popolni sprejetosti, ko je bival sam, umaknjen, vztrajen, vnet in odločen, je častiti Kassapa, s svojim lastnim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopil in bival v tem najvišjem cilju svetega življenja, zaradi katerega pripadnik naroda upravičeno gre naprej od doma v brezdomstvo. On je direktno vedel: "Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje". In častiti Kassapa je postal eden od arahantov.

40. Potem, ob kasnejši priložnosti, je častiti Bakkula vzel ključ in odšel od bivališča do bivališča, rekoč: "Pridite, častiti gospodje, pridite, častiti gospodje. Danes bom dosegel končno ugasnitev."

[Da je častiti Bakkula vzel ključ in odšel od bivališča do bivališča, rekoč: "Pridite, častiti gospodje, pridite, častiti gospodje. Danes bom dosegel končno ugasnitev." - tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

41. Potem, sedeč sredi meniške skupnosti, je častiti Bakkula dosegel končno ugasnitev.

[Da je sedeč sredi meniške skupnosti častiti Bakkula dosegel končno ugasnitev, tudi tega se spominjamo kot sijajne in čudovite kvalitete častitega Bakkula.]

Opombe

[1] Odlomke v oglatih oklepajih so verjetno dodali menihi, ki so zbirali Dhammo.

(MN 125) Dantabhūmi Sutta – Stopnja ukročenosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je novinec Aciravata živel v gozdni koči. Princ Džayasena se je sprehajal in pohajkoval in odšel do novinca Aciravata. Z njim je izmenjal pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel novincu Aciravatu: "Gospod Aggivessana, slišal sem, da lahko menih, ki biva tukaj vztrajno, vneto in odločno, doseže poenotenje srca."

"Tako je, princ, tako je. Menih, ki biva tukaj vztrajno, vneto in odločno, lahko doseže poenotenje srca."

(UČENJE DHAMME)

3. "Bilo bi dobro, če bi me gospod Aggivessana učil Dhammo, kot jo je slišal in jo izmojstril."

"Jaz te ne morem učiti Dhamme, princ, kot sem jo slišal in jo izmojstril. Če te učim Dhammo, kot sem jo slišal in jo izmojstril, ne boš razumel pomena mojih besed in to bi bilo zame utrudljivo in težavno."

4. "Naj me gospod Aggivessana uči Dhammo, kot jo je slišal in jo izmojstril. Morda lahko razumem pomen njegovih besed."

"Jaz te bom učil Dhammo, princ, kot sem jo slišal in jo izmojstril. Če lahko razumeš pomen mojih besed, bo to dobro. Vendar, če ne moreš razumeti pomena, potem to pusti in me ne sprašuj več o tem."

"Naj me gospod Aggivessana uči Dhammo, kot jo je slišal in jo izmojstril. Če lahko razumem pomen njegovih besed, bo to dobro. Če ne morem razumeti pomena, bom to pustil in ga ne bom spraševal o tem."

5. Potem je novinec Aciravata učil princa Džayasena Dhammo, kot jo je slišal in jo izmojstril. Ko je končal, je princ Džayasena pripomnil: "Nemogoče je, gospod Aggivessana, ne more se zgoditi, da lahko menih, ki biva vztrajen, vnet in odločen, doseže poenotenje srca." Ko je razložil novincu Aciravatu, da je to nemogoče in se ne more zgoditi, se je princ Džayasena dvignil iz svojega sedeža in odšel.

6. Kmalu potem, ko je princ Džayasena odšel, je novinec Aciravata odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in prenesel Blaženemu njegov celoten razgovor s princem Džayasenom. Ko je zaključil, mu je Blaženi rekel:

7. "Aggivessana, kako je mogoče, da bi princ Džayasena, ki živi sredi užitkov, uživa v užitkih, so ga pogoltnile misli o užitkih, je uničen z vročico užitkov, je nagnjen k iskanju užitkov, lahko vedel, videl ali doživel to, kar mora biti spoznano skozi odrekanje, videno skozi odrekanje, doseženo skozi odrekanje, uresničeno skozi odrekanje? To ni mogoče.

(PRISPODOBA Z UKROČENOSTJO)

8. Predpostavimo,[1] Aggivessana, da obstajata dva slona, dva konja ali dva vola za krotitev, ki sta bila dobro ukročena in dobro vzgojena, in dva slona, dva konja ali dva vola za krotitev, ki sta bila neukročena in nevzgojena. Kaj misliš, Aggivessana? Ali bi dva slona, dva konja ali dva vola za krotitev, ki sta dobro ukročena in dobro disciplinirana, ko sta ukročena, pridobila obnašanje ukročenih, prišla do stopnje ukročenih?" - "Da, častiti gospod." - "Vendar, ali bi dva slona, dva konja ali dva vola za krotitev, ki sta neukročena in

nedisciplinirana, ko sta neukročena, pridobila obnašanje ukročenih, prišla do stopnje ukročenih, kakor sta dva slona, dva konja ali dva vola za krotitev, ki sta bila dobro ukročena in dobro disciplinirana?" - "Ne, častiti gospod." - "Tako tudi, Aggivessana, ni mogoče, da princ Džayasena, ki živi sredi užitkov ... lahko vedel, videl ali doživel to, kar mora biti spoznano skozi odrekanje, videno skozi odrekanje, doseženo skozi odrekanje, uresničeno skozi odrekanje.

(PRISPODOBA Z VISOKO GORO)

9. Predpostavimo, Aggivessana, visoko goro ne daleč od vasi ali mesta, in dva prijatelja, ki sta zapustila vas ali mesto in se skupaj približala gori. Ko sta jo dosegla, bi en prijatelj ostal spodaj ob vznožju gore, medtem ko bi drugi splezal na njen vrh. Potem bi prijatelj, ki je ostal ob vznožju gore, zaklical prijatelju, ki je stal na vrhu: 'No, prijatelj, kaj vidiš stoječ na vrhu gore?' In drugi bi odvrnil: 'Stoječ na vrhu gore, prijatelj, vidim lepe parke, lepe gozdičke, lepe trate in lepe ribnike.' Potem bi prvi prijatelj rekel: 'To ni mogoče, prijatelj, to se ne more zgoditi, da ko stojiš na vrhu gore, lahko vidiš lepe parke, lepe gozdičke, lepe trate in lepe ribnike.'

Potem bi se drugi prijatelj spustil do vznožja gore, vzel svojega prijatelj pod roko in se z njim vzpel do vrha gore. Ko bi ga pustil nekaj trenutkov, da zajame zrak, bi ga vprašal: 'No, prijatelj, ko stojiš na vrhu gore, kaj vidiš?' In njegov prijatelj bi odgovoril: 'Ko stojim na vrhu gore, prijatelj, vidim lepe parke, lepe gozdičke, lepe trate in lepe ribnike.' Potem bi drugi rekel: 'Prijatelj, le malo prej smo te slišali reči: "To ni mogoče, prijatelj, to se ne more zgoditi, da medtem ko stojiš na vrhu gore, lahko vidiš lepe parke ... lepe ribnike." Toda ravnokar smo te slišali reči: "Ko stojim na vrhu gore, prijatelj, vidim lepe parke ... lepe ribnike."' Potem bi prvi prijatelj odgovoril: 'Ker sem bil onemogočen s to visoko goro, prijatelj, nisem videl tega, kar je bilo za videti.'

10. Tako tudi, Aggivessana, princ Džayasena je onemogočen, oviran, blokiran in obkoljen s še večjo gmoto – z gmoto nevednosti. Tako ni mogoče, da bi princ Džayasena, ki živi sredi užitkov, ... lahko vedel, videl ali doživel to, kar mora biti spoznano skozi odrekanje, videno skozi odrekanje, doseženo skozi odrekanje, uresničeno skozi odrekanje.

11. Aggivessana, če sta ti dve prispodobi prišli vate [z ozirom na] princa Džayasena, bi on pridobil spontano zaupanje v tebe, in ko bi bil prepričan, bi ti pokazal svoje zaupanje."

"Častiti gospod, kako bi lahko ti dve prispodobi prišli vame [z ozirom na] princa Džayasena, ker sta se dogodili Blaženemu, ker sta spontani in nista bili prej še nikoli slišani?"

(PRISPODOBA S SLONOM)

12. "Predpostavimo, Aggivessana, da maziljeni plemeniti kralj nagovori svojega vodnika slona: 'Dobri vodnik slona, pripravi kraljevega slona in pojdi v gozd v katerem so sloni. Ko zagledaš gozdnega slona, ga poveži z ovratnico s kraljevim slonom.' Ko odgovori 'Da, gospod,' vodnik slona pripravi kraljevega slona in gre v gozd v katerem so sloni. Ko zagleda gozdnega slona, ga poveže z ovratnico skupaj s kraljevim slonom. Kraljev slon tako gozdnega odpelje iz gozda ven na odprto. Na tak način pridejo gozdni sloni ven na odprto, saj se običajno držijo gozda v katerem so sloni.

Potem vodnik slona obvesti maziljenega plemenitega kralja: 'Gospod, gozdni slon je prišel ven na odprto.' Kralj nato nagovoril svojega krotilca slonov: 'Daj, dobri krotilec slonov, ukroti gozdnega slona. Obrzdaj njegove gozdne navade, obrzdaj njegove gozdne spomine in namene, obrzdaj njegovo gorje, utrujenost in domotožje, ko zapusti gozd. Pelji ga, da se veseli v mestu, vtisni v njega navade, ki so prilagojene človeškim bitjem.' Ko odgovori 'Da, gospod,' krotilec slonov zasadi velik kol v zemljo in priveže gozdnega slona na njega z

ovratnico, da ga obrzda njegovih gozdnih navad ... in vtisne v njega navade, ki so prilagojene človeškim bitjem.

Krotilec slonov je nagovoril slona z besedami, ki so nežne, prijetne za uho in ljubeznive, ki gredo do srca, so vljudne, jih želijo mnogi in so prijetne mnogim. Ko je gozdni slon nagovorjen s takimi besedami, posluša, prisluhne in uporabi svoj um, da razume. Krotilec slonov ga nato nagradi s travno krmo in vodo. Ko gozdni slon sprejme travno krmo in vodo od njega, krotilec slonov ve: 'Sedaj bo ta gozdni slon preživel!'

Potem ga krotilec slonov dresira dalje: 'Dvigni to, odloži to!' Ko gozdni slon uboga ukaze svojega krotilca, da dvigne in odloži in izvrši njegova navodila, ga krotilec slonov dresira dalje: 'Pojdi naprej, pojdi nazaj!' Ko gozdni slon uboga ukaze svojega krotilca, da gre naprej in gre nazaj in izvršuje njegova navodila, ga krotilec slonov dresira dalje: 'Vstani, sedi!' Ko gozdni slon uboga ukaze svojega krotilca da vstane in sede in izvrši njegova navodila, ga krotilec slona vadi dalje v nalogi, ki se imenuje mirnodušnost. Ogromno desko krotilec zaveže na njegov trup in drugi moški z verigo v rokah sede za njegov vrat. Moški z verigami v rokah ga obkrožijo z vseh strani in krotilec slona sam stoji pred njim in v rokah drži dolgo palico. Ko je slon dresiran v nalogi mirnodušnosti, ne premakne sprednjih ali zadnjih nog, ne premakne sprednje ali zadnje četrtine telesa, ne premakne svoje glave ušes, oklov, repa ali trupa. Gozdni slon je sposoben prenašati napade s sulicami, meči, puščicami, napade drugih bitij in grmeče zvoke bobnov, pavk, trobent in timpanov. Ker se reši vseh hib in napak in je očiščen pomanjkljivosti, je vreden kralja, je v kraljevi službi, se ima za enega od dejavnikov kralja.

(UČENJE TATHĀGATE)

13. Tako tudi, Aggivessana, Tathāgata se pojavi v svet, popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem, in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.

14. Gospodar ali gospodarjev sin ali nekdo, ki je rojen v nekem drugem narodu, sliši to Dhammo. Pri poslušanju Dhamme pridobi zaupanje v Tathāgato. Ko ima to zaupanje, razmišlja tako: 'Posvetno življenje je prenapolnjeno in prašno, meniško življenje je široko odprto. Ko živiš doma, ni enostavno živeti duhovno življenje povsem popolno in čisto kot zloščena školjka. Kaj če si obrijem svoje lase in brado, oblečem rumena oblačila in grem naprej od doma v brezdomstvo. Kasneje si ob priložnosti, z opustitvijo majhnega ali velikega bogastva, opustitvijo majhnega ali velikega kroga sorodnikov, obrije svoje lase in brado, obleče rumeno oblačilo in gre naprej iz življenja gospodarja v brezdomstvo. Na ta način plemeniti učenec pride na odprto, ker božanstva in ljudje so vezani na pet vezi užitkov.

15. Potem ga Tathāgata vzgaja dalje: 'Daj, menih, bodi kreposten, in zadržan v skladu z meniškim zakonikom, bodi popoln v obnašanju in bivanju, in vidi strah v najmanjši napaki, vadi z upoštevanjem vodil za prakso.'

16. Ko je, Aggivessana, plemeniti učenec kreposten ... in je videl strah v najmanjši napaki, vadil z upoštevanjem vodil za prakso, ga Tathāgata vadi še dalje: 'Daj, menih, **varuj vrata svojih čutnih področij**. Ko gledaš objekt z očmi, se ne oprimi njegovih znakov in lastnosti. Če pustiš sposobnost oči nevarovano, lahko vdrejo vate zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva. Prakticiraj način njihovega zadržanja, varuj področje oči, loti se zadržanja področja oči. Ko slišiš zvok z ušesi ... Ko vohaš vonj z nosom ... Ko okušaš okus z jezikom ...

Ko se dotikaš tipnega s telesom ... Ko spoznavaš pojav z umom, se ne oprimi na njegove znake in lastnosti. Če pustiš srčno področje nevarovano, lahko vdrejo vate zla slaba stanja poželenja in nezadovoljstva, prakticiraj način njihovega zadržanja, varuj področje srca, loti se zadržanja področja srca.'

17. Ko, Aggivessana, plemeniti učenec varuje vrata svojih čutnih sposobnosti, ga Tathāgata vzgaja dalje: 'Daj, menih, **bodi zmeren v jedi**. Ko pametno razmišljaš, bi moral vzeti hrano niti za užitek niti za omamo niti zaradi fizične lepote in privlačnosti, ampak samo za vzdrževanje in nadaljevanje tega telesa, za končanje neudobja in za podporo pri svetem življenju, in misli: "Tako bom končal s starimi občutki, ne da bi nastali novi občutki in bom zdrav in brezhiben in bom živel v udobju.'

18. "Ko je, Aggivessana, plemeniti učenec zmeren v jedi, ga Tathāgata vzgaja dalje: 'Daj, menih, **posveti se budnosti**. Čez dan, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj. V prvem delu noči, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj. V srednjem delu noči lezi na desno stran v levjo pozo, z eno nogo, ki prekriva drugo, pozoren in premišljen, in si zamisli v svojem srcu čas za bujenje. Ko vstaneš v zadnjem delu noči, ko hodiš nazaj in naprej in sediš, čisti svoje srce ovirajočih stanj.'

19. Ko je, Aggivessana, plemeniti učenec predan budnosti, ga Tathāgata vzgaja dalje: 'Daj, menih, **poseduj pozornost in premišljenost**. Deluj s premišljenostjo, ko hodiš naprej in se vračaš ... ko gledaš naprej in gledaš stran ... ko pregibaš in raztegueš svoje ude ... ko nosiš svoja oblačila in nosiš svoje zunanje oblačilo in skledo ... ko ješ, piješ, uživaš hrano in jo okušaš ... ko odvajaš blato in uriniraš ... ko hodiš, stojiš, sediš, zaspiš, se zbudiš, govoriš in molčiš.'

20. Ko, Aggivessana, plemeniti učenec poseduje pozornost in premišljenost, ga Tathāgata vzgaja dalje: 'Daj, menih, **zateci se v osamljeno bivališče**: v gozd, ob vznožje drevesa, na goro, v globoko sotesko, v jamo na hribu, na tla za kremiranje, goščavo pragozda, na odprti prostor, na otep slame.'

21. On se zateče v osamljeno bivališče: v gozd ... otep slame. Po vrnitvi s poti, na kateri je zbral hrano, po kosilu, sede, prekriža noge, vzravna telo in se posveti pozornosti. Z opustitvijo pohlepa po svetu, biva s srcem opuščenim pohlepa, svoje srce očisti pohlepa po svetu. Z opustitvijo zlobe, biva s srcem opuščenim zlobe, sočuten za dobrobit vseh živih bitij, svoje srce očisti zlobe. Z opustitvijo otopelosti in zaspanosti, biva opuščen otopelosti in zaspanosti, zaznavajoč svetlobo, pozoren in jasno dojemajoč, svoje srce očisti otopelosti in zaspanosti. Z opustitvijo nemira in zaskrbljenosti, biva opuščen nemira, s srcem, ki je notranje umirjeno, svoje srce očisti nemira in zaskrbljenosti. Z opustitvijo dvoma, gre preko dvoma, ni zmeden glede koristnih stanj, svoje srce očisti dvoma.

22. Ko je tako opustil teh pet ovir, nepopolnosti srca, ki slabijo modrost, biva v motrenju telesa v telesu, vnet, premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za svetom. On biva v motrenju občutka v občutku ... srca v srcu ... pojavov v pojavih, vnet, popolnoma premišljen in pozoren, odloži pohlep in žalovanje za svetom.[2]

23. Prav tako kot, Aggivessana, krotilec slona zasadi velik kol v zemljo in nanj priveže gozdnega slona z ovratnico, da ga obrzda njegovih gozdnih navad ... in vtisne v njega navade, ki so prilagojene človeškim bitjem, so ta štiri področja pozornosti vezana za srce plemenitega učenca, da ga obrzdajo njegovih navad, ki temeljijo na posvetnem življenju, da obrzdajo njegove spomine in namene, ki temeljijo na posvetnem življenju, da ga obrzdajo njegovih stisk, utrujenosti in vneme, ki temeljijo na posvetnem življenju z namenom, da bi lahko dosegel pravo pot in uresničil ugasnitev.

24. Potem ga Tathāgata vzgaja dalje: ‘Daj, menih, **bivaj motreč telo kot telo**, vendar ne premišljuj misli, ki so povezane s telesom. Bivaj motreč občutke kot občutke, vendar ne premišljuj misli, ki se tičejo občutkov. Bivaj motreč srce kot srce, vendar ne premišljuj misli, ki so povezane s srcem. Bivaj motreč pojave kot pojave, vendar ne premišljuj misli, ki se tičejo pojavov.’

25. Z umirjanjem misli in razmišljanja, vstopi in **biva v drugi stopnji … tretji stopnji … četrti stopnji zbranosti**.

26. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **spominu na pretekla življenja**. Spomni se svojih mnogoterih preteklih življenj, to je, enega rojstva, dveh rojstev, treh rojstev, štirih rojstev, petih rojstev, desetih rojstev, dvajsetih rojstev, tridesetih rojstev, štiridesetih rojstev, petdesetih rojstev, stotih rojstev, tisočih rojstev, sto tisočih rojstev, veliko vekov krčenja sveta, veliko vekov širjenja sveta, veliko vekov krčenja in širjenja sveta: ‘Tam mi je bilo ime tako, bil sem iz tega naroda, tako sem izgledal, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti, takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil drugje. Tudi tam so mi dali ime, bil sem iz tega naroda, s takšnim izgledom, takšna je bila moja hrana, takšno moje doživljanje prijetnosti in neprijetnosti in takšen konec mojega življenja. In ko sem tam umrl, sem se ponovno pojavil tukaj.’ Tako se z njihovimi vidiki in posebnostmi spomni svojih mnogoterih preteklih življenj.

27. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **vednosti o umiranju in ponovnem pojavljanju bitij**. Z božanskim očesom, ki je očiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in so ponovno rojena, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Razume, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: ‘Ta ugledna bitja, ki so se napačno obnašala s telesom, govorom in umom, so sramotila plemenite, imela napačen pogled in so se lotila dejanj, ki so temeljila na napačnem pogledu, so se po razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje revščine, v slabo okolico, v nižji svet, v pekel. Tista ugledna bitja pa, ki so se dobro obnašala s telesom, govorom in umom, ki niso sramotila plemenitih, ki so imela pravilen pogled, in so se lotila dejanj, ki so temeljila na pravilnem pogledu, so se z zlomom telesa, po smrti, ponovno pojavila v dobri okolici, v nebeškem svetu.’ Tako z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi bitja, ki umirajo in se ponovno pojavijo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna in razume, kako bitja gredo svojo pot v skladu s svojimi dejanji.

28. Ko je njegovo zbrano srce tako prečiščeno, jasno, brezhibno, očiščeno nepopolnosti, voljno, vodljivo, čvrsto, in je doseglo mirnodušnost, ga usmeri k **vednosti o uničenju vplivov**. On razume kot v resnici je: ‘To je neprijetnost. To je izvor neprijetnosti. To je prenehanje neprijetnosti. To je pot, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.’ On razume kot v resnici je: ‘To so vplivi. To je izvor vplivov. To je prenehanje vplivov. To je pot, ki vodi do prenehanja vplivov.’

29. Ko ve in vidi na ta način, je njegovo srce osvobojeno vpliva čutnosti, vpliva bitnosti in vpliva nevednosti. Ko je tega osvobojeno, pride vednost: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno. Duhovno življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.

30. Ta menih je sposoben prenašati mraz in vročino, lakoto in žejo in stik z obadi, komarji, vetrom, soncem in plazečimi stvori. Sposoben je prenašati zlonamerno govorjenje, nezaželene besede in nastale telesne občutke, ki so boleči, ostri, prebadajoči, neprijetni,

trpeči in grozeči življenju. Ko se znebi vsega poželenja, sovraštva in zablode, očiščen pomanjkljivosti, je vreden darov, vreden daril, vreden gostoljubja, vreden darovanj, vreden spoštljivih pozdravov in je neprekosljivo polje zaslug za svet.

31. Če, Aggivessana, kraljev slon pogine v visoki starosti, neukročen in nevzgojen, potem se ima za starega slona, ki je poginil v neukročeni smrti. Če kraljev slon pogine ko je v srednji starosti, neukročen in nevzgojen, potem se ima za srednje starega slona, ki je poginil v neukročeni smrti. Če kraljev slon pogine ko je mlad, neukročen in nevzgojen, potem se ima za mladega slona, ki je poginil v neukročeni smrti. Tako tudi, Aggivessana, če umre star menih s svojimi neuničenimi vplivi, se ga ima za starega meniha, ki je umrl v neukročeni smrti. Če umre menih srednjega statusa s svojimi neuničenimi vplivi, se ga ima za meniha srednjega statusa, ki je umrl v neukročeni smrti. Če na novo pomenišen menih umre s svojimi neuničenimi vplivi, se ga ima za novo pomenišenega meniha, ki je umrl v neukročeni smrti.

32. Če, Aggivessana, dobro ukročen in dobro vzgojen kraljev slon pogine v visoki starosti, se ga ima za starega slona, ki je poginil v ukročeni smrti. Če dobro ukročen in dobro vzgojen kraljev slon pogine v srednji starosti, se ga ima za srednje starega slona, ki je poginil v ukročeni smrti. Če dobro ukročen in dobro vzgojen kraljev slon pogine ko je mlad, se ga ima za mladega slona, ki je poginil v ukročeni smrti. Tako tudi, Aggivessana, če star menih umre in ima svoje vplive uničene, se ga ima za starega meniha, ki je umrl v ukročeni smrti. Če menih srednjega statusa umre in ima svoje vplive uničene, se ga ima za meniha srednjega statusa, ki je umrl v ukročeni smrti. Če na novo pomenišeni menih umre in ima svoje vplive uničene, se ga ima za na novo pomenišenega meniha, ki je umrl v ukročeni smrti."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Novinec Aciravata je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Prispodoba kot v MN 90:11.
[2] Tukaj so štiri osnovanja pozornosti razložena na mestu, ki je običajno rezervirano za štiri stopnje zbranosti.

(MN 126) Bhūmidža Sutta - Bhūmidža

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Ko je bilo jutro, se je Bhūmidža oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo, odšel do hiše princa Džayasena in sedel na pripravljen sedež.

(PRIDOBITEV SADU)

3. Princ Džayasena je stopil do častitega Bhūmidža in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel častitemu Bhūmidžu: "Gospod Bhūmidža, obstajajo nekateri asketi in brahmani, ki imajo takšne trditve in imajo takšne poglede kot so: 'Če si nekdo prizadeva in živi sveto življenje, ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če si nekdo ne prizadeva in živi sveto življenje, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če nekdo dela oboje, si prizadeva in si ne prizadeva in živi sveto življenje, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če si nekdo niti prizadeva niti ne prizadeva in živi sveto življenje, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu.' Kaj pravi učitelj častitega Bhūmidža, kaj on razglaša?"

4. "Princ, jaz nisem slišal in se naučil tega iz ust Blaženega. Toda mogoče je, da Blaženi pravi: 'Če si nekdo prizadeva in živi sveto življenje nespametno, ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če si nekdo ne prizadeva in živi sveto življenje nespametno, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če nekdo dela oboje, si prizadeva in si ne prizadeva in živi sveto življenje nespametno, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu; če si nekdo niti prizadeva niti ne prizadeva in živi sveto življenje nespametno, še vedno ne more pridobiti kakršnegakoli sadu. Vendar, če si nekdo prizadeva in živi sveto življenje pametno, je sposoben pridobiti sad; če si nekdo ne prizadeva in živi sveto življenje pametno, je sposoben pridobiti sad; če nekdo dela oboje, si prizadeva in si ne prizadeva in živi sveto življenje pametno, je še vedno sposoben pridobiti sad; če si nekdo niti prizadeva niti ne prizadeva in živi sveto življenje pametno, je še vedno sposoben pridobiti sad.' Jaz tega nisem slišal in se naučil iz ust Blaženega, toda mogoče je, da bi Blaženi odgovoril tako, kot sem navedel."

5. "Če tako govori učitelj gospoda Bhūmidža, če on tako trdi, potem se gotovo zdi, da učitelj častitega Bhūmidža prekaša vse običajne askete in brahmane."

6. In princ Džayasena je postregel častitemu Bhūmidžu jed iz mlečnega riža iz svojega lastnega krožnika.

7. Ko se je častiti Bhūmidža vrnil iz svoje poti po miloščinsko hrano, je po svojem obroku odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran in povedal Blaženemu, kaj se je zgodilo in dodal: "Častiti gospod, upam, da ko sem bil vprašan tako vprašanje in sem tako odgovoril, da sem rekel to, kar je rekel Blaženi in ga nisem napačno prikazal s tem, kar je nasprotno dejstvu. Upam, da sem razložil v skladu z Dhammo na takšen način, da bi nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, lahko upravičeno izpeljali iz moje trditve."

8. "Gotovo, Bhūmidža, ko si bil vprašan tako vprašanje in si tako odgovoril, si rekel, kar sem rekel jaz in me nisi napačno prikazal s tem, kar je nasprotno dejstvu. Ti si razložil v skladu z Dhammo na takšen način, da bi nič, kar zagotavlja osnovo za grajo, lahko upravičeno izpeljali iz tvoje trditve.

9. Katerikoli asketi in brahmani imajo napačen pogled, napačno misel, napačen govor, napačno dejanje, napačen način življenja, napačen napor, napačno pozornost in napačno zbranost, če si prizadevajo in živijo sveto življenje, so nesposobni pridobiti kakršenkoli sad;

če si ne prizadevajo in živijo sveto življenje, so še vedno nesposobni pridobiti kakršenkoli sad; če naredijo oboje, si prizadevajo in si ne prizadevajo in živijo sveto življenje, še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu; če si niti prizadevajo niti ne prizadevajo in živijo sveto življenje, še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu. Zakaj je tako? Ker ta [napačna pot] ni primerna metoda za pridobitev sadu.

(PRISPODOBE O METODAH)

10. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje olje, išče olje, potuje v iskanju olja, nakopičil v kad pesek, ga poškropil z vodo in ga stisnil. Če si prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič olja; če si ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič olja; če naredi oboje, si prizadeva in ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič olja; če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič olja. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] ni primerna metoda za pridobitev olja. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo napačen pogled ... še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu. Zakaj je tako? Ker ta [napačna pot] ni primerna metoda za pridobitev sadu.

11. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje mleko, išče mleko, potuje v iskanju mleka, potegnil pred kratkim brejo kravo za njen rog. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič mleka. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] ni primerna metoda za pridobitev mleka. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo napačen pogled ... še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu. Zakaj je tako? Ker ta [napačna pot] ni primerna metoda za pridobitev sadu.

12. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje maslo, išče maslo, potuje v iskanju masla, vlil vodo v stepalnik in jo stepal s stepalno palico. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel pridobiti nič masla. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] ni primerna metoda za pridobitev masla. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo napačen pogled ... še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu. Zakaj je tako? Ker ta [napačna pot] ni primerna metoda za pridobitev sadu.

13. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje ogenj, išče ogenj, potuje v iskanju ognja, vzel trsko in z njo drgnil moker, svež kos lesa. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, ne bo mogel prižgati ognja. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] ni primerna metoda za prižiganje ognja. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo napačen pogled ... še vedno ne morejo pridobiti kakršnegakoli sadu. Zakaj je tako? Ker ta [napačna pot] ni primerna metoda za pridobitev sadu.

14. Katerikoli asketi in brahmani, ki imajo pravilen pogled, pravilno misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilno pozornost in pravilno zbranost, če si prizadevajo in živijo sveto življenje, so sposobni pridobiti sad; če si ne prizadevajo in živijo sveto življenje, so sposobni pridobiti sad; če si oboje, prizadevajo in ne prizadevajo in živijo sveto življenje, so sposobni pridobiti sad; če si niti prizadevajo niti ne prizadevajo in živijo sveto življenje, so sposobni pridobiti sad. Zakaj je tako? Ker je ta [pravilna pot] prava metoda za pridobitev sadu.

15. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje olje, išče olje, potuje v iskanju olja, nakopičil v kad sezamovo moko, jo poškropil z vodo in jo stisnil. Potem, če si prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti olje; če si ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti olje; če napravi oboje, si prizadeva in ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti olje; če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti olje. Zakaj je tako? Ker

ta [način delovanja] je prava metoda za pridobitev olja. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo pravilni pogled ... so sposobni pridobiti sad. Zakaj je tako? Ker je ta [pravilna pot] prava metoda za pridobitev sadu.

16. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje mleko, išče mleko, potuje v iskanju mleka, potegnil pred kratkim brejo kravo za njeno vime. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti mleko. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] je prava metoda za pridobitev mleka. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo pravilni pogled ... so sposobni pridobiti sad. Zakaj je tako? Ker je ta [pravilna pot] prava metoda za pridobitev sadu.

17. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje maslo, išče maslo, potoval v iskanju masla, vlil smetano v stepalnik in jo stepal s stepalno palico. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben pridobiti maslo. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] je prava metoda za pridobitev masla. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo pravilni pogled ... so sposobni pridobiti sad. Zakaj je tako? Ker je ta [pravilna pot] prava metoda za pridobitev sadu.

18. Predpostavimo, da je mož, ki potrebuje ogenj, išče ogenj, potuje v iskanju ognja, vzel trsko in z njo drgnil suh, izsušen kos lesa. Potem, če si prizadeva ... če si ne prizadeva ... če si oboje, prizadeva in ne prizadeva ... če si niti prizadeva niti ne prizadeva in tako deluje, bo sposoben prižgati ogenj. Zakaj je tako? Ker ta [način delovanja] je prava metoda za prižiganje ognja. Tako tudi, kadarkoli asketi in brahmani imajo pravilni pogled ... so sposobni pridobiti sad. Zakaj je tako? Ker je ta [pravilna pot] prava metoda za pridobitev sadu.

19. Bhūmidža, če bi ti te štiri prispodobe prišle na misel [v času pogovora s] princem Džayasenom, bi on spontano pridobil zaupanje v tebe in s takim zaupanjem, bi ti to zaupanje tudi izkazal."

"Častiti gospod, kako bi mi lahko te štiri prispodobe prišle na misel [v času pogovora s] princem Džayasenom, kot so prišle na misel Blaženemu, saj so spontane in se o njih prej še nikoli ni slišalo?"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Bhūmidža je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 127) Anuruddha Sutta - Anuruddha

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je tesar Pañcakanga nagovoril nekega meniha: "Pridi, dobri človek, pojdi k častitemu Anuruddhi, mu izkaži spoštovanje v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in mu reci: 'Častiti gospod, tesar Pañcakanga časti s svojo glavo ob nogah častitega Anuruddha in pravi: "Častiti gospod, naj častiti Anuruddha s tremi drugimi spremljevalci sprejme jutrišnji obrok hrane od tesarja Pañcakange. Naj častiti Anuruddha pride točno, ker je tesar Pañcakanga zelo zaposlen in ima veliko dela za kralja."'"

"Da, gospod," je odgovoril ta mož in odšel do častitega Anuruddhe. Ko je izkazal spoštovanje častitemu Anuruddhi, je sedel ob stran in predal svoje sporočilo. Častiti Anuruddha se je strinjal v tišini.

3. Ko se je noč končala in se je začelo jutro, se je častiti Anuruddha oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel do hiše tesarja Pañcakange in tam sedel na pripravljen sedež. Tesar Pañcakanga je s svojimi lastnimi rokami postregel in zadovoljil častitega Anuruddho z različnimi vrstami dobre hrane. Ko je častiti Anuruddha pojedel in odmaknil svoje roke od sklede, je tesar Pañcakanga vzel nižji sedež, sedel nanj ob strani in rekel častitemu Anuruddhi:

(NEIZMERNA IN VZVIŠENA OSVOBODITEV SRCA)

4. "Častiti gospod, starejši menihi so prišli do mene in rekli: 'Gospodar, razvij neizmerno osvoboditev srca', in nekateri starejši so rekli: 'Gospodar, razvij vzvišeno osvoboditev srca.' Častiti gospod, neizmerna osvoboditev srca in vzvišena osvoboditev srca - ali sta ti stanji različni v pomenu in različni po imenu ali sta eno v pomenu in različni le po imenu?"

5. "Razloči ju, kot ju vidiš, gospodar. Potem ti bosta razloženi."

"Častiti gospod, jaz mislim tako: neizmerna osvoboditev srca in vzvišena osvoboditev srca – ti stanji sta eno po pomenu in različni samo po imenu."

6. "Gospodar, neizmerna osvoboditev srca in vzvišena osvoboditev srca – ti stanji sta različni po pomenu in različni po imenu. In naj bo razumljeno kot sledi, kako sta ti stanji različni po pomenu in različni po imenu.

7. Kaj, gospodar, je **neizmerna osvoboditev srca**? Menih biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, prav tako druge, prav tako tretje, prav tako četrte, tako zgoraj, spodaj, naokoli in povsod, in vseh, kot samega sebe, on biva s prežemanjem vsega obsegajočega sveta s srcem prepojenim z dobrohotnostjo, obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovražnosti in brez zlobe. On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem prepojenim s sočutjem ... On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem srečoželjnosti ... On biva s prežemanjem ene četrtine s srcem mirnodušnosti ... obilno, vzvišeno, neizmerno, brez sovražnosti in brez zlobe. To se imenuje neizmerna osvoboditev srca.

8. In kaj, gospodar, je **vzvišena osvoboditev srca**? Menih biva osredotočen na področje površine velikosti vznožja enega drevesa, s prežemanjem tega kot vzvišenega: to se imenuje vzvišena osvoboditev srca. Menih biva osredotočen na področje površine velikosti vznožja dveh ali treh dreves, s prežemanjem tega kot vzvišenega: tudi to se imenuje vzvišena osvoboditev srca. Menih biva osredotočen na področje površine velikosti ene vasi, s prežemanjem tega kot vzvišenega ... površine dveh ali treh vasi ... površine velikosti enega

velikega kraljestva ... površine velikosti dveh ali treh velikih kraljestev ... površine velikosti zemlje omejene z oceanom, s prežemanjem tega kot vzvišenega: tudi to se imenuje vzvišena osvoboditev srca. Na ta način, gospodar, se to lahko razume, kako sta ti stanji različni po pomenu in različni po imenu.

(PONOVNA POJAVITEV V BITNOST IN BOŽANSTVA)

9. Obstajajo, gospodar, štiri vrste ponovne pojavitve [v prihodnje stanje] bitnost. Katere štiri? Tako nekdo biva z odločenostjo in s prežemanjem 'omejenega sija' in se ob razpadu telesa, po smrti, spet pojavi v družbi božanstev omejenega sija. Tako nekdo biva z odločenostjo in s prežemanjem 'neomejenega sija' in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v družbi božanstev neomejenega sija. Tako nekdo biva z odločenostjo in s prežemanjem 'nečistega sija' in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v družbi božanstev nečistega sija. Tako nekdo biva z odločenostjo in s prežemanjem 'čistega sija' in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v družbi božanstev čistega sija. To so štiri vrste ponovne pojavitve [v prihodnje stanje] bitnosti.

10. Zgodi se, gospodar, da se ta božanstva zberejo na enem mestu. Ko so zbrana na enem mestu, se lahko razloči razlika v njihovi barvi, vendar ne razlika v njihovem siju. Če bi mož prinesel nekaj oljnatih svetilk v hišo, se lahko razloči razlika v plamenih svetilk, ne pa razlika v njihovem siju, tako tudi, obstaja priložnost, ko se ta božanstva zberejo na enem mestu ... vendar ne razlika v njihovem siju.

11. Zgodi se, gospodar, da se ta božanstva razpršijo od tam. Ko se razpršijo, se lahko razloči razlika v njihovi barvi in tudi razlika v njihovem siju. Če bi mož odstranil več oljnih svetilk iz te hiše, bi se razlika lahko razločila v plamenih svetilk in tudi v razliki v njihovem siju, tako tudi, obstaja priložnost, ko se božanstva razpršijo od tam ... in tudi razlika v njihovem siju.

12. Tem božanstvom ne pride na misel: 'To naše [življenje] je stalno, večno in nespremenljivo,' kljub temu, kjerkoli se ta božanstva naselijo, tam najdejo veselje. Ko se muhe vsedejo in prenašajo na palici ali na košu, jim ne pride na misel: 'To naše [življenje] je stalno, večno in nespremenljivo,' kljub temu, kamorkoli te muhe sedejo, tam najdejo veselje, tako tudi, to ne pride na misel tem božanstvom ... ampak, kjerkoli se naselijo, tam najdejo veselje."

13. Ko je bilo to rečeno, je častiti Abhiya Kaccāna rekel častitemu Anuruddhu: "Dobro, častiti Anuruddha, kljub temu imam še eno vprašanje: Ali so vsa ta sijoča božanstva omejenega sija, ali pa so nekatera od njih božanstva neomejenega sija?"

"Zaradi urejenosti, prijatelj Kaccāna, nekatera so božanstva omejenega sija, nekatera božanstva neomejenega sija."

14. "Častiti Anuruddha, kaj je vzrok in razlog zakaj med temi božanstvi, ki so se ponovno pojavila v istem nivoju božanstev, so neka božanstva omejenega sija, neka pa božanstva neomejenega sija?"

"Kar se tiče tega, prijatelj Kaccāna, ti bom za povračilo postavil vprašanje. Odgovori nanj, če želiš. Kaj misliš, prijatelj Kaccāna? Ko menih biva odločen na površino velikosti vznožja drevesa, s prežemanjem tega kot vzvišenega, in drugi menih biva odločen na površino velikosti vznožja dveh ali treh dreves, s prežemanjem tega kot vzvišenega – kateri od teh tipov mentalnega razvoja je bolj vzvišen?" - "Drugi, častiti gospod."

"Kaj misliš, prijatelj Kaccāna? Ko en menih biva odločen na površino velikosti vznožja dveh ali treh dreves, s prežemanjem tega kot vzvišenega, in drugi menih biva odločen na površino velikosti ene vasi, s prežemanjem tega kot vzvišenega ... površino velikosti ene

vasi in velikosti dveh ali treh vasi ... površino velikosti dveh ali treh vasi in površine velikosti enega večjega kraljestva ... površino velikosti enega večjega kraljestva in površine velikosti dveh ali treh večjih kraljestev ... površino velikosti dveh ali treh večjih kraljestev in površine velikosti zemlje obkrožene z oceanom, s prežemanjem tega kot vzvišenega – kateri od teh dveh tipov mentalnega razvoja je bolj vzvišen?" - "Drugi, častiti gospod."

"To je vzrok in razlog, prijatelj Kaccāna, zakaj so med temi božanstvi, ki se ponovno pojavijo na istem nivoju božanstev, neka božanstva omejenega sija, neka božanstva pa neomejenega sija."

15. "Dobro, častiti Anuruddha, vendar imam še naslednje vprašanje: Ali so vsa ta sijoča božanstva nečistega sija, ali pa so nekatera od njih čistega sija?"

"Zaradi urejenosti, prijatelj Kaccāna, so nekatera božanstva nečistega sija, nekatera od njih pa so božanstva čistega sija."

16. "Častiti Anuruddha, kaj je vzrok in razlog zakaj med temi božanstvi, ki so se ponovno pojavila na istem nivoju božanstev, nekatera božanstva nečistega sija, nekatera pa božanstva čistega sija?"

(PRISPODOBA O GORENJU OLJNE SVETILKE)

"Kar se tiče tega, prijatelj Kaccāna, bom podal prispodobo, ker nekateri modri možje tukaj razumejo pomen izjave z uporabo prispodobe. Predpostavimo, da oljna svetilka gori z nečistim oljem in nečistim stenjem. Zaradi nečistega olja in nečistega stenja svetilka gori nejasno. Tako tudi tukaj menih biva z odločenostjo in prežemanjem [področja z] nečistim sijem. Njegovo slabo obnašanje s telesom ni popolnoma prenehalo, njegova otopelost in zaspanost nista bila popolnoma uničena, njegova nemir in zaskrbljenost nista bila popolnoma odstranjena. Zaradi tega meditira kot je do sedaj, to je, nejasno. Ob razkroju telesa, po smrti, se ponovno pojavi v družbi božanstev nečistega sija.

Predpostavimo, da v oljni svetilki gori čisto olje in čisti stenj. Zaradi čistosti njenega olja in čistega stenja ne gori nejasno. Tako tudi tukaj menih biva z odločenostjo in prežemanjem [področja s] čistim sijem. Njegova telesna nedelavnost je popolnoma prenehala, njegova otopelost in zaspanost sta bila popolnoma uničena, njegova vznemirjenost in kesanje sta bila popolnoma odstranjena. Zaradi tega on meditira, kot je do sedaj, to je, jasno. Ob razkroju telesa, po smrti, se ponovno pojavi v družbi božanstev čistega sija.

To je vzrok in razlog, prijatelj Kaccāna, zakaj med temi božanstvi, ki so se ponovno pojavila v istem nivoju božanstev, so nekatera božanstva nečistega sija, nekatera pa božanstva čistega sija."

17. Ko je bilo to rečeno, je častiti Abhiya Kaccāna rekel častitemu Anuruddhu: "Dobro, častiti Anuruddha. Častiti Anuruddha ne pravi: 'To sem slišal' ali 'Moralo bi biti tako.' Namesto tega, častiti Anuruddha pravi: 'Ta božanstva so takšna in ta božanstva so takšna.' Prišlo mi je na misel, častiti gospod, da se je častiti Anuruddha gotovo družil s temi božanstvi in govoril z njimi in imel razgovore z njimi."

"Gotovo, prijatelj Kaccāna, so tvoje besede neprijetne in nevljudne, vendar ti bom odgovoril. Dolgo časa sem se družil s temi božanstvi in govoril z njimi in imel pogovore z njimi."

18. Ko je bilo to rečeno, je častiti Abhiya Kaccāna rekel tesarju Pañcakangu: "To je dobitek za tebe, gospodar, to je velik dobitek za tebe, da si opustil tvoje stanje dvoma in si imel priložnost slišati to učenje o Dhammi."

(MN 128) Upakkilesa Sutta – Nečistosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Kosambī, v Ghositovem samostanu.

2. Takrat so bili menihi iz Kosambīja sprti, se prepirali, bili zatopljeni v razprave in zbadali drug drugega z besednimi bodicami.[1]

(SPRTI MENIHI)

3. Takrat je nek menih odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je stopil ob stran in rekel: "Častiti gospod, menihi so tu v Kosambī sprti, se prepirajo in so zatopljeni v razprave in zbadajo drug drugega z besednimi bodicami. Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi Blaženi šel do teh menihov iz milosti." Blaženi se je strinjal v tišini.

4. In Blaženi je odšel do teh menihov in jim rekel: "Dovolj, menihi, naj tukaj ne bo sporov, prepiranja, kreganja ali razpravljanja." Ko je bilo to rečeno, je nek menih rekel Blaženemu: "Počakaj, častiti gospod! Naj Blaženi, gospodar Dhamme, živi mirno, predan prijetnemu bivanju tukaj in sedaj. Mi smo tisti, ki bodo odgovorni za te spore, prepir, kreganje in razpravljanje."

V drugo ... V tretje je Blaženi rekel: "Dovolj, menihi, naj tukaj ne bo sporov, prepira, kreganja ali razpravljanja." V tretje je ta menih rekel Blaženemu: " Počakaj, častiti gospod! ... Mi smo tisti, ki bodo odgovorni za te spore, prepir, kreganje in razpravljanje."

5. Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo ter stopil v Kosambī po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Kosambīju in se vrnil iz hoje po miloščinsko hrano, po obroku hrane, je pospravil svoj prostor za počivanje. Vzel je svojo skledo in zunanje oblačilo in ko je stal, je izrekel te verze:

6. "Ko mnogo glasov naenkrat kriči,
nihče nima sebe za bedaka.
Čeprav je skupnost razdeljena,
nihče ne misli, da je kriv.

Pozabili so na premišljen govor,
pogovarjajo se obsedeni samo z besedami.
Neobrzdanih ust kričijo, vreščijo kar jim na pamet pride,
nihče ne ve, kaj ga vodi, da tako deluje.

'On me je zlorabil, me udaril,
me premagal, me oropal' -
v teh, katerih so zasidrane te misli,
se sovraštvo nikoli ne pomiri.

V tem svetu se sovraštvo nikoli
ne pomiri s sovraštvom.
Pomiri se z nesovraštvom,
takšen je trden in večen zakon.

Ti drugi ne spoznajo,
da bi se morali obrzdati.
In modrijani, ki to spoznajo,
takoj končajo z vsem sovraštvom.

Lomilci kosti in morilci,
ti, ki kradejo govedo, konje, premoženje,
ti, ki ropajo po vsem kraljestvu –
celo ti lahko delujejo skupaj,
zakaj ne moreš ti?

Če najdeš uglednega prijatelja,
krepostnega, trdnega tovariša,
premagaj vse grozeče nevarnosti
in hodi z njim zadovoljen in pozoren.

Vendar, če ne najdeš uglednega prijatelja,
ne krepostnega, trdnega tovariša,
kot kralj zapusti svoje osvojeno kraljestvo,
hodi sam kot slon v gozdu.

Bolje je hoditi sam,
ker ni tovarištva z bedaki.
Hodi sam in ne delaj zla,
umirjen, kakor slon v gozdu.

7. Ko je stoje izrekel te verze, je Blaženi odšel do vasi Bālakaloṇakāra. Takrat je častiti Bhagu živel v Bālakaloṇakāri. Ko je častiti Bhagu videl prihajati Blaženega v daljavi, je pripravil sedež in pripravil vodo za umivanje nog. Blaženi je sedel na pripravljen sedež in si umil noge. Častiti Bhagu je pozdravil Blaženega, sedel ob stran in Blaženi mu je rekel: "Upam, da ti gre dobro, menih, upam, da ti je udobno, upam, da nimaš težav pri pridobivanju darovane hrane."

"Meni je dobro, Blaženi, meni je udobno in nimam nobenih težav pri pridobivanju darovane hrane."

In Blaženi je poučil, vzpodbudil, navdušil in razveselil častitega Bhaguja z govorom o Dhammi, potem pa se je dvignil iz svojega sedeža in odšel v Vzhodni bambusov park.

(MENIHI V SLOGI)

8. Takrat so častiti Anuruddha, častiti Nandiya in častiti Kimbila[2] živeli v Vzhodnem bambusovem parku. Čuvaj parka je videl prihajati Blaženega v daljavi in mu je rekel: "Ne vstopi v ta park, asket. Tukaj trije pripadniki naroda iščejo svoje lastno dobro. Ne moti jih."

9. Častiti Anuruddha je slišal čuvaja parka govoriti z Blaženim, zato je čuvaju rekel: "Prijatelj, čuvaj parka, ne puščaj Blaženega pred parkom. To je naš učitelj, Blaženi, ki je prišel." Potem je častiti Anuruddha odšel do častitega Nandiya in častitega Kimbila in jima rekel: "Pridita ven, častita gospoda, pridita ven! Naš učitelj, Blaženi, je prišel."

10. Potem so vsi trije odšli, da bi srečali Blaženega. Eden je vzel njegovo skledo in zunanje oblačilo, drugi je pripravil sedež in tretji pripravil vodo za umivanje nog. Blaženi je sedel na pripravljen sedež in si umil noge. Trije častiti so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Ko so sedeli, jim je Blaženi rekel: "Upam, da ste vsi dobro, Anuruddha, upam, da vam je udobno, upam, da nimate nobenih težav pri pridobivanju darovane hrane."

"Nam je dobro, nam je udobno in nimamo nobenih težav pri pridobivanju darovane hrane."

11. "Upam, Anuruddha, da vsi živite v slogi, v medsebojnem spoštovanju, brez pričkanja, da ste združeni kakor mleko in voda, da gledate drug drugega s prijaznimi očmi."

“Seveda, častiti gospod, mi živimo v slogi, z medsebojnim spoštovanjem, brez pričkanja, združeni kakor mleko in voda in gledamo drug drugega s prijaznimi očmi.”

“Anuruddha, kako potemtakem živiš?”

12. “Častiti gospod, glede tega mislim: ‘To je dobiček zame, to je zelo velik dobiček zame, da živim s takšnimi tovariši v svetem življenju.’ Telesna dejanja vzdržujem z dobrohotnostjo do častitih, tako javno kot zasebno. Do njih vzdržujem govorna dejanja z dobrohotnostjo, tako javno kot zasebno. Do njih vzdržujem umska dejanja z dobrohotnostjo, tako javno kot zasebno. Jaz mislim: ‘Zakaj ne bi dal na stran tisto, kar hočem sam narediti in bi naredil tisto, kar želijo ti častiti?’ Potem sem dal na stran tisto, kar sem hotel sam narediti in naredil tisto, kar so želeli ti častiti. Mi smo različni v telesu, častiti gospod, vendar enotni v srcu.”

Častiti Nandiya in častiti Kimbila sta vsak govorila enako in dodala: “Častiti gospod, mi živimo v slogi, z medsebojnim spoštovanjem, brez pričkanja, združeni kakor mleko in voda in gledamo drug drugega s prijaznimi očmi.”

13. “Dobro, dobro, Anuruddha. Upam, da vsi bivate prizadevni, goreči in odločni.”

“Zagotovo, častiti gospod, mi bivamo prizadevni, goreči in odločni.”

“Anuruddha, kako bivaš?”

14. “Častiti gospod, glede tega: kdor se od nas prvi vrne iz vasi z miloščinsko hrano, pripravi sedeže, pripravi vodo za pitje in pomivanje in postavi koš za odpadke na svoje mesto. Kdor se od nas vrne zadnji, poje karkoli je ostalo, če to želi. Hrano odvrže kjer ni zelenja ali jo spusti v vodo kjer ni življenja. Odstrani sedeže in vodo za pitje in pomivanje. Odstrani koš za odpadke, ko ga je pomil in pomete jedilnico. Kdor opazi, da je v posodah za pitje, za pomivanje ali za latrino malo vode ali jo je zmanjkalo, poskrbi za novo vodo. Če je zanj to pretežko, pokliče nekoga drugega z znakom roke, da skupaj prineseta vodo, vendar zaradi tega ne prekinemo tišine in ne začnemo govoriti. Vsakih pet dni pa sedimo skupaj vso noč in razpravljamo o Dhammi. Tako bivamo prizadevni, goreči in odločni.”

15. “Dobro, dobro, Anuruddha. Ampak, ko bivate tako prizadevni, goreči in odločni, ste dosegli kakršnokoli neobičajno stanje, razliko v vpogledu iz vednosti, ki je vredna plemenitih in je udobno bivanje?”

“Častiti gospod, ko bivamo tukaj vztrajni, vneti in odločni, zaznavamo oboje, svetlobo in objekte. Kmalu potem svetloba in objekti izginejo, vendar za to nismo ugotovili razloga.”

(NEČISTOSTI SRCA)

16. “Razlog za to bi morali ugotoviti, Anuruddha. Pred mojim prebujenjem, ko sem bil samo neprebujeni bodhisatta, sem tudi zaznaval oboje, svetlobo in objekte. Kmalu potem so svetloba in objekti izginili. Pomislil sem: ‘Kaj je vzrok in pogoj da so svetloba in objekti izginili?’ Potem sem menil: ‘**Dvom** se je pojavil v meni in zaradi dvoma je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili. Ravnal bom tako, da ne bo spet nastal dvom v meni.’

17. Ko sem, Anuruddha, bival vztrajen, vnet in odločen, sem zaznal oboje svetlobo in objekte. Kmalu potem so svetloba in objekti izginili. Pomislil sem: ‘Kaj je vzrok in pogoj da so svetloba in objekti izginili?’ Potem sem menil: ‘**Nepozornost** se je pojavila v meni in zaradi nepozornosti je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili**.** Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ne bosta spet nastala v meni.’

18. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Otopelost in zaspanost** sta nastali v meni in zaradi otopelosti in zaspanosti je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili**.** Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost niti otopelost in zaspanost ne bodo spet nastali v meni.'

19. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Strah** je nastal v meni in zaradi strahu je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili.' Predpostavimo, da se je mož odpravil na potovanje in so se morilci pognali nanj na obeh njegovih straneh. Zaradi tega bi se v njem pojavil strah. Tako tudi, je strah nastal v meni ... so svetloba in objekti izginili. [Jaz sem menil:] 'Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost niti otopelosti in zaspanost niti strah ne bodo spet nastali v meni.'

20. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Vznesenost** je nastala v meni in zaradi vznesenosti je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili.' Predpostavimo, da mož ko išče vhod do skritega zaklada naenkrat pride do petih vhodov do skritega zaklada.[3] Zaradi tega bi se v njem pojavila vznesenost. Tako tudi, se pojavi vznesenost v meni ... so svetloba in objekti izginili. [Jaz sem menil:] 'Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti strah niti vznesenost ne bodo spet nastali v meni.'

21. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Neugodje** se je pojavilo v meni in zaradi neugodja je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili. Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti vznesenost niti neugodje ne bodo spet nastali v meni.'

22. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Presežek energije** se je pojavil v meni in zaradi presežka energije je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili.' Predpostavimo, da je mož trdno zgrabil prepelico z obema rokama. Ona bi takrat in tam umrla. Tako tudi, presežek energije se je pojavil v meni ... so svetloba in objekti izginili. [Jaz sem menil:] 'Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti neugodje niti presežek energije ne bodo spet nastali v meni.'

23. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Primanjkljaj energije** se je pojavil v meni in zaradi primanjkljaja energije je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili.' Predpostavimo, da je mož rahlo zgrabil prepelico. Ona bi odletela iz njegovih rok. Tako tudi, primanjkljaj energije se je pojavil v meni ... so svetloba in objekti izginili. [Jaz sem menil:] 'Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti presežek energije niti primanjkljaj energije ne bodo spet nastali v meni.'

24. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Hrepenenje** se je pojavilo v meni in zaradi hrepenenja je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili. Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti primanjkljaj energije niti hrepenenje ne bodo spet nastali v meni.'

25. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Zaznavanje različnosti** se je pojavilo v meni in zaradi zaznavanja različnosti je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili. Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti hrepenenje niti zaznavanje različnosti ne bodo spet nastali v meni.'

26. Kot sem, Anuruddha, bival vztrajen ... sem menil: '**Pretirana meditacija** na objekte se je pojavila v meni, in zaradi pretirane meditacije na objekte je moja zbranost popustila in ko je moja zbranost popustila, so svetloba in objekti izginili. Ravnal bom tako, da niti dvom niti nepozornost ... niti zaznavanje različnosti niti pretirana meditacija na objekte ne bodo spet nastali v meni.'

27. Ko sem, Anuruddha, razumel, da je dvom nečistost srca, sem opustil dvom, nečistost srca. Ko sem razumel, da je nepozornost ... otopelost in zaspanost . . . strah . . . vznesenost ... neugodje ... presežek energije ... primanjkljaj energije ... hrepenenje ... zaznavanje različnosti ... pretirana meditacija na objekte nečistost srca, sem opustil pretirano meditacijo na objekte, nečistost srca.

(ZNAK SVETLOBE IN ZNAK OBJEKTOV)

28. Ko sem, Anuruddha, bival vztrajen, vnet in odločen, sem zaznal svetlobo, vendar nisem videl objektov. Videl sem objekte, vendar nisem zaznal svetlobe, tudi po celo noč ali celi dan ali celi dan in noč. Pomislil sem: 'Kaj je vzrok in pogoj za to?' Menil sem: 'Včasih, ko nisem spremljal znaka objektov ampak sem spremljal znak svetlobe, sem zaznal svetlobo, vendar nisem videl objektov. Včasih, ko nisem spremljal znaka svetlobe, ampak sem spremljal znak objektov, sem videl objekte, vendar nisem zaznal svetlobe, celo po celo noč ali celi dan ali celi dan in noč.'

29. Ko sem, Anuruddha, bival vztrajen, vnet in odločen, sem zaznal omejeno svetlobo in videl omejene objekte. Zaznal sem neizmerno svetlobo in videl neizmerne objekte, tudi po celo noč ali celi dan ali celi dan in noč. Pomislil sem: 'Kaj je vzrok in pogoj za to?' Potem sem menil: 'Včasih, ko je zbranost omejena, je moje videnje omejeno in z omejenim videnjem zaznam omejeno svetlobo in omejene objekte. Vendar včasih, ko je zbranost neizmerna, je moje videnje neizmerno, in z neizmernim videnjem zaznam neizmerno svetlobo in vidim neizmerne objekte, tudi po celo noč ali celi dan ali celi dan in noč.'

30. Ko sem, Anuruddha, razumel, da je dvom nečistost srca, sem opustil dvom, nečistost srca. Ko sem razumel, da je nepozornost nečistost srca, sem opustil nepozornost ... opustil otopelost in zaspanost ... opustil strah ... opustil vznesenost ... opustil neugodje ... opustil presežek energije ... opustil primanjkljaj energije ... opustil hrepenenje ... opustil zaznavanje različnosti ... opustil pretirano meditacijo na objekte, ki je nečistost srca. Potem sem pomislil: 'Opustil sem te nečistosti srca. Naj sedaj razvijem zbranost na tri načine.'

(RAZVIJANJE ZBRANOSTI)

31. Nato sem, Anuruddha, razvil zbranost z mislijo in razmišljanjem. Razvil sem zbranost brez misli, samo z razmišljanjem; razvil sem zbranost brez misli in brez razmišljanja; razvil sem zbranost z zadovoljstvom; razvil sem zbranost brez zadovoljstva; razvil sem zbranost spremljano z užitkom; razvil sem zbranost spremljano z mirnodušnostjo.

32. Ko sem, Anuruddha, razvil zbranost z mislijo in razmišljanjem ... ko sem razvil zbranost spremljano z mirnodušnostjo, se je vpogled iz vednosti pojavil v meni: 'Moja osvoboditev je neomajna. To je moje zadnje rojstvo. Nič več ni obnovitve bitnosti.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Anuruddha je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Začetek te sutte je enak kot v MN 48. Prepir pri Kosimbī obravnavata še sutti MN 31 in MN 48.
[2] Ti trije menihi nastopajo tudi v MN 31:3-10.
[3] Glej MN 52:15.

(MN 129) Bālapaṇḍita Sutta – Bedaki in modri ljudje

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

(TRI ZNAČILNOSTI BEDAKA)

2. "Menihi, obstajajo te tri značilnosti bedaka, znaki bedaka, lastnosti bedaka. Katere tri? Bedak je ta, ki misli slabe misli, govori slabe besede in izvaja slaba dejanja. Če bedak ne bi bil takšen, kako bi ga lahko moder človek prepoznal: 'Ta posameznik je bedak, slab človek'? Ker je bedak ta, ki misli slabe misli, govori slabe besede in izvaja slaba dejanja, ga modri prepozna: 'Ta posameznik je bedak, slab človek.'

3. Bedak čuti bolečino in bridkost tukaj in sedaj na tri načine. Če bedak sedi v zboru ali vzdolž ceste ali na trgu, in tam ljudje razpravljajo o določenih in pomembnih zadevah, in če je bedak ta, ki ubija živa bitja, vzame tisto, kar ni dano, napačno ravna glede čutnosti, govori laži in se vdaja v vino, žgane pijače in opojne snovi, kar je osnova za nemarnost, takrat pomisli: 'Ti ljudje razpravljajo o določenih in pomembnih zadevah. Te stvari najdem v sebi, in vidijo me, da se ukvarjam s temi stvarmi.' To je prva vrsta bolečine in bridkosti, ki jo bedak čuti tukaj in sedaj.

4. Ko je ropar ujet, bedak vidi kralje, ki ga na različne načine mučijo:[1] pretepajo ga z biči, pretepajo ga s šibami, pretepajo s palicami; mu odsekajo roke, odsekajo noge, odsekajo njegove roke in noge; odrežejo njegova ušesa, odrežejo njegov nos, odrežejo njegova ušesa in nos; podvržejo ga 'loncu kaše,' na 'britje s školjko,' na 'Rahujeva usta,' na 'ognjeni venec,' na 'goreče roke,' na 'rezila trave,' na 'strojeno obleko,' na 'antilopo,' na 'kljuke za meso,' na 'kovance,' na 'mariniranje v lugu,' na 'vrtečo iglo,' na 'zvito slamnjačo'; in polivajo ga z vrelim oljem, ga vržejo psom, da bi ga požrli, in živega nataknejo na kole, in njegovo glavo odsekajo z mečem. Potem bedak pomisli: 'Zaradi takšnih zlih del kot so ta, ko je ropar ujet, ga kralji mučijo na veliko načinov: pretepejo ga z biči ... in odsekajo njegovo glavo z mečem. Te stvari najdem v sebi, in vidijo me, da se ukvarjam s temi stvarmi.' To je druga vrsta bolečine in bridkosti, ki jo bedak čuti tukaj in sedaj.

5. Ko je bedak na svojem stolu ali na svoji postelji ali počiva na tleh, ga zla dela, ki jih je storil v preteklosti – njegovo telesno, govorno in umsko napačno obnašanje – pokrijejo, zastrejo in obdajo. Prav tako kot senca velikega gorskega vrha zvečer pokrije, zastre in obda zemljo, tako tudi, ko je bedak na svojem stolu ali na svoji postelji ali počiva na tleh, ga zla dela, ki jih je storil v preteklosti – njegovo telesno, govorno in umsko napačno obnašanje – pokrijejo, zastrejo in obdajo. Potem bedak pomisli: 'Jaz nisem storil tistega, kar je ugodno, jaz nisem storil tistega, kar je dobro, jaz si nisem napravil zaklonišča proti neprijetnosti. Jaz sem delal to, kar je slabo, jaz sem delal to, kar je okrutno, jaz sem delal to, kar je zlobno. Ko umrem, bom šel na destinacijo tistih, ki niso delali tega, kar je dobro ... ki so delali tisto, kar je zlobno.' Njega skrbi, se žalosti, toži in objokuje, se v joku tolče po prsih in postane zmeden. To je tretja vrsta bolečine in bridkosti, ki jo bedak čuti tukaj in sedaj.

6. Bedak, ki se je podal v napačno obnašanje s telesom, govorom in v umu, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje pomanjkanja, na neugodni destinaciji, celo v peklu.

(PEKEL)

7. Če bi bilo upravičeno rečeno o nečem: 'To je popolnoma neželeno, povsem nedobrodošlo, povsem neprijetno,' bi bilo to rečeno za pekel. Težko je najti prispodobo za trpljenje v peklu."

Ko je bilo to rečeno, je menih vprašal Blaženega: "Vendar častiti gospod, ali se lahko poda prispodoba?"

8. "Lahko, menih," je rekel Blaženi. "Menihi, predpostavite, da so možje ujeli obdolženca ropa in so ga predstavili kralju, rekoč: 'Gospod, tukaj je obdolženec ropa. Ukažite, kakšno kazen hočete zanj.' Potem je kralj rekel: 'Pojdite in zjutraj prebodite tega moža s stotimi sulicami.' In zjutraj so ga prebodli s stotimi sulicami. Opoldne je kralj vprašal: 'Kako je ta človek?' - 'Gospod, še vedno je živ.' Potem je kralj rekel: 'Pojdite in opoldne prebodite tega moža s stotimi sulicami.' In opoldne so ga prebodli s stotimi sulicami. Zvečer je kralj vprašal: 'Kako je ta človek?' - 'Gospod, še vedno je živ.' Potem je kralj rekel: 'Pojdite in zvečer prebodite tega moža s stotimi sulicami.' In zvečer so ga prebodli s stotimi sulicami. Kaj mislite, menihi?' Bi ta mož izkusil bolečino in bridkost, ker je bil zaboden s tristotimi sulicami?"

"Častiti gospod, ta mož bi izkusil bolečino in bridkost, če bi bil zaboden z eno samo sulico, pustimo ob strani tristo sulic."

9. Ko je vzel majhen kamen, v velikosti svoje pesti, je Blaženi nagovoril menihe: "Kaj mislite, menihi? Kaj je večje, ta majhni kamen, ki sem ga vzel, v velikosti moje pesti, ali Himalaja, največja gora?"

"Častiti gospod, majhen kamen v velikosti svoje pesti, ki ga je Blaženi vzel, ni nič v primerjavi s Himalajo, največjo goro, ni niti delček tega, tu ni primerjave."

"Tako tudi, menihi, bolečina in bridkost, ki bi jo mož izkusil, ker bi bil preboden s tristotimi sulicami, ni nič v primerjavi s trpljenjem v peklu, to ni niti delček tega, tu ni primerjave.

10. Sedaj, pazniki pekla ga mučijo s petkratnim prebadanjem. Zabijejo mu rdeče žareč železni drog skozi eno roko, zabijejo rdeče žareč železni drog skozi drugo roko, zabijejo rdeče žareč železni drog skozi eno nogo, zabijejo rdeče žareč železni drog skozi drugo nogo, zabijejo rdeče žareč železni drog skozi njegov trebuh. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

11. Zatem ga pazniki pekla vržejo na tla in ga s sekiro obsekajo. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

12. Zatem ga pazniki pekla postavijo z nogami navzgor in z glavo navzdol in ga obsekajo s širokimi sekirami. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

13. Zatem ga pazniki pekla zvežejo na kočijo in ga vlečejo nazaj in naprej preko gorečih, plamenečih in žarečih tal. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

14. Zatem ga pazniki pekla pripravijo, da pleza gor in dol po velikem kupu goreče žerjavice, plameneče in žareče. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

15. Zatem ga pazniki pekla primejo z nogami navzgor in glavo navzdol in ga potopijo v rdeče žareč kovinski kotel, ki gori, plameni in sije. Tam je skuhan v vrtincu vrenja. In ko je tam skuhan v vrtincu vrenja, ga vržejo sedaj gor, sedaj dol in sedaj povprek. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ni odpravljeno.

16. Zatem ga pazniki pekla vržejo v Veliki pekel. Sedaj, glede tega Velikega pekla, menihi:

Ima štiri vogale in je zgrajen
s štirimi vrati, s po enimi na vsaki strani,
naokoli ograjen z železnimi stenami
in zaprt z železno streho.

Tudi njegova tla so narejena iz železa
z ognjem ogreta do žarenja.
Obsega veliko stotin yodžan naokoli
in se širi vsenaokrog.

17. Menihi, lahko vam pripovedujem na mnogo načinov o peklu.[2] Tako mnogo, da je težko najti prispodobo za trpljenje v peklu.

(TRPLJENJE V ŽIVALSKEM KRALJESTVU)

18. Menihi, obstajajo živali, ki se hranijo s travo. Pasejo se in jedo s svojimi zobmi svežo ali posušeno travo. In katere živali se hranijo s travo? Sloni, konji, govedo, osli, koze in jeleni in katerekoli druge takšne živali. Bedak, ki se je prej navdušil v okusih tukaj in delal zla dela tukaj, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v spremstvu živali, ki se hranijo s travo.

19. Obstajajo živali, ki se hranijo z govnom. Zavohajo govno v daljavi in tečejo do njega, misleč: 'Tukaj bomo jedli, tukaj bomo jedli!' Prav tako kot brahmani tečejo do vonja po žrtvovanju, misleč: Tukaj bomo jedli, tukaj bomo jedli!' tako tudi te živali, ki se hranijo z govnom, zavohajo govno v daljavi in tečejo do njega, misleč: 'Tukaj bomo jedli, tukaj bomo jedli!' In katere živali se hranijo z govnom? Kokoši, prašiči, psi in šakali in katerekoli druge takšne živali. Bedak, ki se je prej navdušil v okusih tukaj in delal zla dela tukaj, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v spremstvu živali, ki se hranijo z govnom.

20. Obstajajo živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v temi. In katere živali so rojene, se starajo in umrejo v temi? Vešče, ličinke in zemeljski črvi in katerekoli druge takšne živali. Bedak, ki se je prej navdušil v okusih tukaj in delal zla dela tukaj, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v spremstvu živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v temi.

21. Obstajajo živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v vodi. In katere so živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v vodi? Ribe, želve in krokodili in katerekoli druge takšne živali. Bedak, ki se je prej navdušil v okusih tukaj in delal zla dela tukaj, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v spremstvu živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v vodi.

22. Obstajajo živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v umazaniji. In katere so živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v umazaniji? To so živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v razpadajoči ribi ali v razpadajočem truplu ali v razpadajočem govnu ali v greznici ali v kanalizaciji. Bedak, ki se je prej navdušil v okusih tukaj in delal zla dela tukaj, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v spremstvu živali, ki so rojene, se starajo in umrejo v umazaniji.

23. Menihi, lahko vam pripovedujem na mnogo načinov o živalskem kraljestvu, tako veliko, da je težko najti prispodobo za trpljenje v živalskem kraljestvu.

(BEDAK IN NJEGOV NOV PRIHOD V ČLOVEŠKO STANJE)

24. Predpostavimo, da mož vrže v morje jarem z eno samo luknjo na njem, in ga vzhodni veter ponese na zahod, in ga zahodni veter zanese na vzhod, in ga severni veter zanese na jug, in ga južni veter zanese na sever. Predpostavimo, da je tam slepa želva, ki pride na

površino enkrat ob koncu vsakega stoletja. Kaj mislite, menihi? Ali bi ta slepa želva pomolila svoj vrat v ta jarem z eno luknjo na njem?"

"Morda, častiti gospod, nekoč ob koncu dolgega obdobja."

"Menihi, slepa želva bi prej porinila svoj vrat v ta jarem z eno samo luknjo na njem, kot pa bi potreboval bedak, ki je enkrat šel v pekel, da ponovno pride v človeško stanje, jaz pravim. Zakaj je tako? Ker tam ni prakticiranja Dhamme, ni prakticiranja tega, kar je pravično, ni izvajanja tega, kar je dobro, ni izvajanja odlik. Tam prevladuje medsebojna požrešnost in klanje slabotnih.

25. Če, prej ali slej, na koncu dolgega obdobja, ta bedak pride nazaj v človeško stanje, se ponovno rodi v družino nizkega porekla – v družino izobčencev ali lovcev ali delavcev z bambusom ali kolarjev ali cestnih pometačev – ki je revna, z malo hrane in pijače, ki se s težavo preživlja, ki s težavo najde hrano in obleko. In on je grd, odbijajoč in spačen, bolehen, slep, ohromljenih rok, hrom ali paraliziran. On ne dobi hrane, pijače, obleke, vozil, ovratnih vencev, dišav in mazil, postelje, bivališča in luči. Napačno se obnaša s telesom, govorom in v umu, in ko tako dela, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanosti, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu.

26. Menihi, predpostavimo, da kockar pri prvem nesrečnem metu izgubi svojega otroka in svojo ženo in vse svoje premoženje in vrh tega sam postane suženj, pa vendar je nesrečen met kot je ta neizogiben. Še veliko bolj nesrečen met je ta, ko se bedak, ki se napačno obnaša s telesom, v govoru in v umu, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanosti, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. To je dovršena popolnost stopnje bedaka.

(TRI ZNAČILNOSTI MODREGA ČLOVEKA)

27. Menihi, obstajajo te tri značilnosti modrega človeka, znaki modrega človeka, lastnosti modrega človeka. Katere tri? Tako je moder človek ta, ki misli dobre misli, govori dobre besede in dela dobra dela. Če moder človek ni tak, kako bi ga moder človek poznal tako: 'Ta posameznik je moder človek, dober človek'? Vendar ker je moder človek ta, ki misli dobre misli, govori dobre besede in dela dobra dela, bi ga moder človek poznal tako: 'Ta posameznik je moder človek, dober človek.'

28. Moder človek čuti prijetnost in veselje tukaj in sedaj na tri načine. Če moder človek sedi v zboru ali vzdolž ceste ali na trgu in tam ljudje razpravljajo o določenih in pomembnih zadevah, potem, če je moder človek tisti, ki se vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, napačnega obnašanja v čutnosti, napačnega govora, vina, žganja in opojnih snovi, ki so osnova za nemarnost, on misli: 'Ti ljudje razpravljajo o določenih in pomembnih zadevah. Teh stvari ni najti v meni in ne vidim, da bi se ukvarjal z njimi.' To je prva vrsta prijetnosti in veselja, ki jo moder človek občuti tukaj in sedaj.

29. Ko je ujet obdolženec ropa, moder človek vidi kralje, ki ga na različne načine mučijo ... (kot v §4) ... Potem moder človek pomisli: 'Zaradi takšnih zlih dejanj kot so ta, ko je obdolženec ropa ujet, imajo kralji mnogo vrst mučenj kot kazen za njega. Teh stvari ni najti v meni in ne vidim, da bi se ukvarjal z njimi.' To je druga vrsta prijetnosti in veselja, ki jo moder človek občuti tukaj in sedaj.

30. Ko je moder človek na svojem stolu ali na svoji postelji ali počiva na tleh, ga dobra dela, ki jih je naredil v preteklosti – njegov dobro telesno, govorno in umsko obnašanje – pokrijejo, zastrejo in obdajo. Prav tako kot senca velikega gorskega vrha zvečer pokrije, zastre in obda zemljo, tako tudi, ko je moder človek na svojem stolu ali na svoji postelji ali počiva na tleh, ga dobra dela, ki jih je storil v preteklosti – njegovo telesno, govorno in

umsko obnašanje – pokrijejo, zastrejo in obdajo. Potem moder človek pomisli: 'Jaz nisem storil tega kar je zlo, nisem storil tega kar je okrutno, nisem storil tega kar je slabo. Jaz sem napravil tisto kar je dobro, tisto kar je koristno, jaz sem napravil sebe za zavetje pred tesnobo. Ko umrem, bom šel na destinacijo tistih, ki niso delali tega, kar je zlo ... ki so napravili sebe za zavetje pred tesnobo.' Njega ne skrbi, se ne žalosti, ne toži in ne objokuje, se v joku ne tolče po prsih in ne postane zmeden. To je tretja vrsta prijetnosti in veselja, ki jo moder človek občuti tukaj in sedaj.

(PONOVNO ROJSTVO NA DOBREM KRAJU)

31. Moder človek, ki se je predal dobrem ravnanju s telesom, govorom in v umu, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na dobrem kraju, celo v nebesih.

32. Če bi bilo upravičeno reči o čemerkoli: 'Po tem se zelo hrepeni, je zelo željeno, zelo sprejemljivo,' to za nebesa upravičeno tako močno velja, da je težko končati z opisovanjem sreče nebes."

Ko je bilo to rečeno, je menih vprašal Blaženega: "Toda častiti gospod, ali se lahko poda prispodoba?"

33. "Lahko, menih," je rekel Blaženi. "Menihi, predpostavimo, da kolo obračajoči vladar[3] poseduje sedem zakladov in štiri vrste uspeha in zaradi tega doživlja prijetnost in veselje.

(SEDEM ZAKLADOV)

34. Katerih je sedem zakladov? Ko si maziljeni plemeniti kralj umiva svojo glavo na dan *Uposathe,* petnajstega, in se povzpne v zgornje prostore palače za *Uposatho*, se mu tam prikaže božanski **zaklad kolesa** s svojimi tisočimi naperami, svojim obročem in svojim pestom, popoln v vsakem pogledu. Ko ga zagleda, maziljeni plemeniti kralj pomisli: 'Slišal sem, da ko si maziljeni plemeniti kralj umije svojo glavo na dan *Uposathe,* petnajstega, in se povzpne v zgornje prostore palače za *Uposatho.* Tam se mu prikaže božanski zaklad kolesa s svojimi tisočimi naperami, svojim obročem in svojim pestom, popoln v vsakem pogledu, potem ta kralj postane vladar, ki obrača kolo. Sem potem jaz kolo obračajoči vladar?'

35. Potem se maziljeni plemeniti kralj dvigne iz svojega sedeža in vzame posodo z vodo v svojo levo roko, poškropi zaklad kolesa s svojo desno roko in reče: 'Obrni se naprej, dobri zaklad kolesa. Zmaguj, dobri zaklad kolesa!' Potem se zaklad kolesa obrne naprej, kotaleč se v vzhodno smer in kolo obračajoči vladar mu sledi s svojo četverno armado. V katerikoli pokrajini se zaklad kolesa ustavi, tam kolo obračajoči vladar biva s svojo četverno armado. In nasprotujoči kralji v vzhodni smeri pridejo do kolo obračajočega vladarja in rečejo: 'Pridi, veliki kralj, pozdravljen, veliki kralj, ukazuj, veliki kralj, svetuj, veliki kralj.' Kolo obračajoči vladar reče: 'Ne ubijajte živih bitij, ne jemljite kar ni dano, ne obnašajte se slabo glede čutnosti, ne govorite laži, ne pijte opojnih pijač, jejte to, kar ste navajeni jesti.' In nasprotujoči kralji v vzhodni smeri se uklonijo kolo obračajočemu vladarju.

Potem se zaklad kolesa potopi v vzhodni ocean in se spet pojavi. In se obrne naprej, kotaleč se v južno smer ... In nasprotujoči kralji v južni smeri se uklonijo kolo obračajočemu vladarju. Potem se zaklad kolesa potopi v južni ocean in se spet pojavi. In se obrne naprej, kotaleč se v zahodno smer ... In nasprotujoči kralji v zahodni smeri se uklonijo kolo obračajočemu vladarju. Potem se zaklad kolesa potopi v zahodni ocean in se spet pojavi. In se obrne naprej, kotaleč se v severno smer ... In nasprotujoči kralji v severni smeri se uklonijo kolo obračajočemu vladarju.

Ko je zaklad kolesa triumfiral preko zemlje do roba oceana, se vrne v prestolnico kraljestva in tam, pritrjen na svojo os pri vratih notranje palače kolo obračajočega vladarja, je kot

okras vrat njegove notranje palače. Tak je zaklad kolesa, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

36. Spet, **zaklad slona** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. Je ves bel, s sedmerno oporo na tleh, z nevsakdanjo močjo, leti skozi zrak, kralj slonov z imenom '*Uposatha*.' Ko ga vidi, ima srce kolo obračajočega vladarja zaupanje v njega: 'Bilo bi sijajno jahati slona, če bi bil ukročen!' Potem zaklad slona gre skozi dresuro, kakor dober čistokrven slon, ki je že dolgo časa dobro ukročen. In se zgodi, da ga kolo obračajoči vladar, ko preizkuša zaklad slona, zjutraj osedla. Ko prečka celotno zemljo do roba oceana, se vrne do kraljeve prestolnice, da vzame svoj jutranji obrok hrane. Takšen je zaklad slona, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

37. **Zaklad konja** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. Je ves bel, z vranje črno glavo, z grivo kakor trava muñja, z nevsakdanjo močjo leti skozi zrak, kralj konjev z imenom 'Valāhaka' ['Nevihtni oblak']. Ko ga vidi, kolo obračajoči vladar pomisli: 'Bilo bi sijajno jahati konja, če bi bil ukročen!' Potem zaklad konja gre skozi dresuro, kakor dober čistokrven konj, ki je že dolgo časa dobro ukročen. In se zgodi, da ga kolo obračajoči vladar, ko preizkuša zaklad konja, zjutraj osedla. Ko prečka celotno zemljo do roba oceana, se vrne do kraljeve prestolnice, da vzame svoj jutranji obrok hrane. Takšen je zaklad konja, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

38. **Zaklad dragulja** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. Dragulj je fini beril čistosti najčistejše vode, z osmimi ploskvami, dobro rezan. Sij zaklada dragulja se celo yodžano širi naokoli. In zgodi se, da ko kolo obračajoči vladar preizkuša zaklad dragulja, razvrsti svojo četvorno vojsko v vrsto in postavi dragulj na svoj prapor in gre naprej v temo in mrak noči. Potem vsi [prebivalci] vasi v bližini začnejo svoje delo z njegovo svetlobo, misleč da je dan. Takšen je zaklad dragulja, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

39. **Zaklad ženske** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. Je čudovita, ljubka in mila, z najlepšo poltjo, niti previsoka niti premajhna, niti presuha niti predebela, niti pretemna niti presvetla, ki presega človeško lepoto, ne da bi dosegla božansko lepoto. Dotik zaklada ženske je kakor kosem rastline kapoka ali kosem bombaža. Ko je hladno, so njeni udi topli in ko je toplo, so njeni udi hladni. Od njenega telesa se širi vonj po sandalovini in iz njenih ust vonj po lokvanjih. Zjutraj vstane pred kolo obračajočim vladarjem in gre k počitku za njim. Je željna služiti, je prijetna v obnašanju in prijazna v govoru. Ker ni nikoli niti v umu bila nezvesta kolo obračajočemu vladarju, kako bi lahko bila nezvesta s telesom? Ona je zaklad ženske, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

40. **Zaklad gospodarja** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. V njem se zaradi preteklih dejanj pojavi božansko oko. Z njim vidi skrite zaklade obeh, lastnikov in nelastnikov. On pristopi h kolo obračajočemu vladarju in pravi: 'Gospod, bodi v miru. Jaz bom poskrbel za tvoje denarne zadeve.' In zgodi se, da kolo obračajoči vladar preizkusi zaklad gospodarja. Vkrca se na čoln in izpljuje na reko Ganges. Sredi reke reče zakladu gospodarja: 'Jaz potrebujem zlato in dragocenosti.' - 'Potem, gospod, naj se čoln usmeri proti enemu bregu.' - 'Gospodar, jaz res potrebujem zlato in dragocenosti.' Potem zaklad gospodarja potopi obe roki v vodo in potegne iz nje lonec poln zlata in dragocenosti, in reče kolo obračajočemu vladarju: 'Je to dovolj, gospod? Je dovolj narejeno, dovolj ponujeno?' - 'To je dovolj, gospodar, dovolj je narejeno, dovolj ponujeno.' Takšen je zaklad gospodarja, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

41. **Zaklad svetovalca** se pojavi kolo obračajočemu vladarju. Je moder, bistroumen in pameten, sposoben pridobiti kolo obračajočega vladarja, da spodbudi to, kar je vredno spodbuditi, da zavrne to, kar se naj zavrne in ugotovi to, kar naj bo ugotovljeno. On pristopi

h kolo obračajočemu vladarju in reče: 'Gospod, bodi v miru. Jaz bom upravljal.' Takšen je zaklad svetovalca, ki se pokaže kolo obračajočemu vladarju.

To je sedem zakladov, ki jih ima kolo obračajoči vladar.

(ŠTIRI VRSTE USPEHA)

42. Katere so štiri vrste uspeha? Tako je kolo obračajoči vladar postaven, lep in eleganten, ima najlepšo polt in presega druga človeška bitja v tem pogledu. To je prva vrsta uspeha, ki ga ima kolo obračajoči vladar.

43. Kolo obračajoči vladar živi dolgo in vztraja dolgo in presega druga človeška bitja v tem pogledu. To je druga vrsta uspeha, ki ga ima kolo obračajoči vladar.

44. Kolo obračajoči vladar je brez bolezni in neprijetnosti, ima dobro prebavo, niti prehladno niti pretoplo in presega druga človeška bitja v tem pogledu. To je tretja vrsta uspeha, ki ga ima kolo obračajoči vladar.

45. Kolo obračajoči vladar je spoštovan in naklonjen brahmanom in gospodarjem. Kot je oče spoštovan in naklonjen svojim otrokom, tako je tudi kolo obračajoči vladar spoštovan in naklonjen brahmanom in gospodarjem. Brahmani in gospodarji so tudi spoštovani in naklonjeni kolo obračajočemu vladarju. Kot so otroci spoštovani in naklonjen očetu, tako so tudi brahmani in gospodarji spoštovani in naklonjeni kolo obračajočemu vladarju. Enkrat se je kolo obračajoči vladar peljal s svojo četverno armado v prijeten park. Brahmani in gospodarji so prišli do njega in mu rekli: 'Gospod, pelji počasneje, da te lahko dlje časa gledamo.' In tako je rekel svojemu kočijažu: 'Kočijaž, pelji počasneje, da lahko dlje časa gledam brahmane in gospodarje.' To je četrta vrsta uspeha, ki ga ima kolo obračajoči vladar.

To so štiri vrste uspeha, ki jih ima kolo obračajoči vladar.

46. Kaj misliš, menihi? Bi kolo obračajoči vladar izkusil prijetnost in veselje zaradi tega, ker ima teh sedem zakladov in te štiri vrste uspeha?"

"Častiti gospod, kolo obračajoči vladar bi izkusil prijetnost in veselje, če bi imel samo en zaklad, kaj šele sedem zakladov in štiri vrste uspeha."

47. Ko je vzel majhen kamen velikosti svoje pesti, je Blaženi nagovoril menihe: "Kaj mislite, menihi? Kaj je večje, ta majhen kamen, ki sem ga vzel, v velikosti moje pesti, ali Himalaja, največja gorstvo?"

"Častiti gospod, majhen kamen v velikosti svoje pesti, ki ga je Blaženi vzel, ni nič v primerjavi s Himalajo, največjim gorstvom, ni niti delček tega, tu ni primerjave."

"Tako tudi, menihi, prijetnost in veselje, ki bi ga kolo obračajoči vladar izkusil zaradi tega, ker bi imel sedem zakladov in štiri vrste uspeha, ni nič glede sreče nebes, ni niti delček tega, tu ni primerjave.

48. Če se nekoč, na koncu dolgega obdobja, moder človek vrne v človeško stanje, se ponovno rodi v družino visokega položaja – v družino premožnih plemenitih ali premožnih brahmanov ali premožnih gospodarjev – v tako, ki je bogata, z velikim premoženjem, z veliko posesti, z obilo zlata in denarja, z obilo premoženja in sredstev, in z obilo denarja in žita. Je postaven, lep in eleganten, ima najlepšo polt. On dobi hrano in pijačo, obleke, vozila, rožne vence, dišave in mazila, posteljo, prebivališče in luč. Dobro se obnaša s telesom, v govoru in umu, in zaradi takega obnašanja se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodni destinaciji, celo v nebeškem svetu.

49. Menihi, predpostavimo, da kockar pri prvem srečnem metu pridobil veliko bogastvo, vendar je srečen met kot je ta malenkosten. Veliko bolj srečen je met, ko se moder človek, ki

se dobro obnaša s telesom, v govoru in umu, ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodni destinaciji, celo v nebeškem svetu. To je stopnja dovršene popolnosti modrega moža."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Kot pri MN 13:14.
[2] Glej v MN 130:17-27.
[3] Glej MN 91:5. Legenda o kolo obračajočem vladarju je bolj natančno obdelana v DN 17 in DN 26.

(MN 130) Devadūta Sutta - Božanski glasniki

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, zamislite si dve hiši z vrati in človeka z dobrim vidom, ki stoji tam med njima in gleda ljudi, ki hodijo v in prihajajo iz hiš in hodijo sem in tja. Tako tudi, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidim bitja, ki umirajo in se ponovno pojavljajo, manjvredna in večvredna, lepa in grda, srečna in nesrečna. Jaz razumem, kako bitja umirajo v skladu s svojimi dejanji: 'Ta ugledna bitja, ki so se dobro obnašala s telesom, v govoru in umu, niso sramotila plemenitih, so imela pravilni pogled, uveljavljala pravilni pogled v svojih dejanjih, so se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila na ugodni destinaciji, celo v nebeškem svetu. Ali, ta ugledna bitja, ki so se dobro obnašala s telesom, v govoru in umu, niso sramotila plemenitih, so imela pravilni pogled, uveljavljala pravilni pogled v svojih dejanjih, so se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila med človeškimi bitji. Toda, ta ugledna bitja, ki so se slabo obnašala s telesom, v govoru in umu, sramotila plemenite, imela napačen pogled, uveljavljala napačen pogled v svojih dejanjih, so se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v svetu duhov. Ali, ta ugledna bitja, ki so se slabo obnašala ... ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v živalskem svetu. Vsa ta ugledna bitja, ki so se slabo obnašala ... ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavila v stanje prikrajšanosti, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu.'

3. Stražarji pekla so stisnili takšno bitje z rokami in ga predstavili kralju Yami, rekoč: 'Gospod, ta človek je slabo ravnal s svojo materjo, slabo ravnal s svojim očetom, slabo ravnal z asketi, slabo ravnal z brahmani in ni imel spoštovanja do starejših iz svojega naroda. Naj kralj ukaže njegovo kaznovanje.'

(PRVI BOŽANSKI GLASNIK)

4. Potem je kralj Yama pritiskal nanj in ga spraševal in križno zasliševal glede prvega božanskega glasnika: 'Dobri človek, ali nisi videl, da se je pojavil v svetu prvi božanski glasnik?' On reče: 'Nisem, častiti gospod.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali nisi nikoli videl v svetu mladega, nežnega dojenčka, ki je ležal na trebuhu, obdanega v svoje lastno blato in urin?' On reče: 'Sem, častiti gospod.'

Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali ti nikoli ni prišlo na misel – inteligentnemu in zrelemu človeku: "Tudi jaz sem predmet rojstva, nisem izvzet od rojstva. Gotovo je bolje, da delam dobro s telesom, v govoru in umu"?' On reče: 'Nisem, častiti gospod, bil sem nepazljiv.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, skozi nemarnost ti je spodletelo delati dobro s telesom, v govoru in umu. Gotovo bodo s tabo ravnali v skladu s tvojo nemarnostjo. Toda to tvoje zlo delo niso storili tvoja mati ali tvoj oče ali tvoj brat ali tvoja sestra ali tvoji prijatelji in tovariši ali tvoji bližnji in daljni sorodniki ali asketi in brahmani ali božanstva: to zlo delo si naredil ti sam in ti boš izkusil njegove učinke.'

(DRUGI BOŽANSKI GLASNIK)

5. Po pritiskanju nanj in spraševanju in križnem zasliševanju glede prvega božanskega glasnika, je kralj Yama pritiskal nanj in ga spraševal in križno zasliševal glede drugega božanskega glasnika: 'Dobri človek, ali nisi videl, da se je pojavil v svetu drugi božanski glasnik?' On reče: 'Nisem ga videl, častiti gospod.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali nisi nikoli videl v svetu moškega ali ženske, pri osemdesetih, devetdesetih ali stotih letih,

postaranega, tako ukrivljenega kot je strešni tram, zvijajočega se od bolečine, podprtega s sprehajalno palico, opotekajočega, slabotnega, ki ga je mladost zapustila, s pokvarjenimi zobmi, sivolasega, mršavih las, plešastega, zgubanega, z udi polnimi mozoljev?' On reče: 'Sem, častiti gospod.'

Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali ti nikoli ni prišlo na misel - inteligentnemu in zrelemu človeku: "Tudi jaz sem predmet staranja, nisem izvzet od staranja. Gotovo je bolje, da delam dobro s telesom, v govoru in umu"?' On reče: 'Nisem, častiti gospod, bil sem nepazljiv.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, skozi nemarnost ti je spodletelo delati dobro s telesom, v govoru in umu. Gotovo bodo s tabo ravnali v skladu s tvojo nemarnostjo. Toda to tvoje zlo delo ni storila tvoja mati ... ali božanstva: to zlo delo si naredil ti sam in ti boš izkusil njegove učinke.'

(TRETJI BOŽANSKI GLASNIK)

6. Po pritiskanju nanj in spraševanju in križnem zasliševanju glede drugega božanskega glasnika, je kralj Yama pritiskal nanj in ga spraševal in križno zasliševal glede tretjega božanskega glasnika: 'Dobri človek, ali nisi videl, da se je pojavil v svetu tretji božanski glasnik?' On reče: 'Nisem, častiti gospod.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali nisi nikoli videl v svetu moškega ali ženske, prizadetega, trpečega in smrtno bolnega, ležečega in obdanega v svoje lastno blato in urin, ki ga nekdo dvigne in nekdo drugi spusti?' On reče: 'Sem, častiti gospod.'

Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali ti nikoli ni prišlo na misel - inteligentnemu in zrelemu človeku: "Tudi jaz sem predmet bolezni, nisem izvzet od bolezni. Gotovo je bolje, da delam dobro s telesom, v govoru in umu"?' On reče: 'Nisem, častiti gospod, bil sem nepazljiv.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, skozi nemarnost ti je spodletelo delati dobro s telesom, v govoru in umu. Gotovo bodo s tabo ravnali v skladu s tvojo nemarnostjo. Toda to tvoje zlo delo ni storila tvoja mati ... ali božanstva: to zlo delo si naredil ti sam in ti boš izkusil njegove učinke.'

(ČETRTI BOŽANSKI GLASNIK)

7. Po pritiskanju nanj in spraševanju in križnem zasliševanju glede tretjega božanskega glasnika, je kralj Yama pritiskal nanj in ga spraševal in križno zasliševal glede četrtega božanskega glasnika: 'Dobri človek, ali nisi videl, da se je pojavil v svetu četrti božanski glasnik?' On reče: 'Nisem, častiti gospod.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali nisi nikoli videl v svetu, ko je obdolženec ropa ujet, da ga kralji na različne načine mučijo: pretepajo ga z biči, pretepajo ga s šibami, pretepajo s palicami; mu odsekajo njegove roke, odsekajo njegove noge, odsekajo njegove roke in noge; odrežejo njegova ušesa, odrežejo njegov nos, odrežejo njegova ušesa in nos; podvržejo ga 'loncu kaše,' na 'britje s školjko,' na 'Rahujeva usta,' na 'ognjeni venec,' na 'goreče roke,' na 'rezila trave,' na 'strojeno obleko,' na 'antilopo,' na 'kljuke za meso,' na 'kovance,' na 'mariniranje v lugu,' na 'vrtečo iglo,' na 'zvito slamnjačo'; in polivajo ga z vrelim oljem, ga vržejo psom, da bi ga požrli, in živega nataknejo na kole, in njegovo glavo odsekajo z mečem. Potem bedak pomisli: 'Zaradi takšnih zlih del kot so ta, ko je obdolženec ropa ujet, ga kralji mučijo na veliko načinov: pretepejo ga z biči ... in odsekajo njegovo glavo z mečem?' On reče: 'Sem, častiti gospod.'

Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali ti nikoli ni prišlo na misel - inteligentnemu in zrelemu človeku - "Tem, ki delajo zla dela, se tukaj in sedaj dogajajo mučenja različnih vrst, torej, kaj bo v prihodnosti? Gotovo je bolje, da delam dobro s telesom, v govoru in umu"?' On reče: 'Nisem, častiti gospod, bil sem nepazljiv.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, skozi nemarnost ti je spodletelo delati dobro s telesom, v govoru in umu. Gotovo bodo s tabo

ravnali v skladu s tvojo nemarnostjo. Toda to tvoje zlo delo ni storila tvoja mati ... ali božanstva: to zlo delo si naredil ti sam in ti boš izkusil njegove učinke.'

(PETI BOŽANSKI GLASNIK)

8. Po pritiskanju nanj in spraševanju in križnem zasliševanju glede četrtega božanskega glasnika, je kralj Yama pritiskal nanj in ga spraševal in križno zasliševal glede petega božanskega glasnika: 'Dobri človek, ali nisi videl, da se je pojavil v svetu peti božanski glasnik?' On reče: 'Nisem, častiti gospod.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali nisi nikoli videl v svetu moške ali ženske, en dan mrtve, dva dni mrtve, tri dni mrtve, napihnjene, modrikaste, iz katere odteka tekočina?' On reče: 'Sem, častiti gospod.'

Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, ali ti nikoli ni prišlo na misel - inteligentnemu in zrelemu človeku: "Tudi jaz sem predmet smrti, nisem izvzet od smrti. Gotovo je bolje, da delam dobro s telesom, v govoru in umu"?' On reče: 'Nisem, častiti gospod, bil sem nepazljiv.' Potem kralj Yama reče: 'Dobri človek, skozi nemarnost ti je spodletelo delati dobro s telesom, v govoru in umu. Gotovo bodo s tabo ravnali v skladu s tvojo nemarnostjo. Toda to tvoje zlo delo ni storila tvoja mati ... ali božanstva: to zlo delo si naredil ti sam in ti boš izkusil njegove učinke.'

9. Po pritiskanju nanj in spraševanju in križnem zasliševanju glede petega božanskega glasnika, je kralj Yama ostal tiho.

(MUČENJE V PEKLU)

10. Sedaj, pazniki pekla ga mučijo s petkratnim prebadanjem. Zabijejo mu žareč železni drog skozi eno roko, zabijejo žareč železni drog skozi drugo roko, zabijejo žareč železni drog skozi eno nogo, zabijejo žareč železni drog skozi drugo nogo, zabijejo žareč železni drog skozi njegov trebuh. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

11. Zatem ga pazniki pekla vržejo na tla in ga s sekiro obsekajo. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

12. Zatem ga pazniki pekla postavijo z nogami navzgor in z glavo navzdol in ga obsekajo s širokimi sekirami. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

13. Zatem ga pazniki pekla zvežejo na kočijo in ga vlečejo nazaj in naprej preko gorečih, plamenečih in žarečih tal. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

14. Zatem ga pazniki pekla pripravijo, da pleza gor in dol po velikem kupu goreče žerjavice, plameneče in žareče. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

15. Zatem ga pazniki pekla primejo z nogami navzgor in glavo navzdol in ga potopijo v žareč kovinski kotel, ki gori, plameni in žari. Tam je skuhan v vrtincu vrenja. In ko je tam skuhan v vrtincu vrenja, ga vlečejo sedaj gor, sedaj dol in sedaj povprek. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

16. Zatem ga pazniki pekla vržejo v Veliki pekel. Sedaj, glede tega Velikega pekla, menihi:

> Ima štiri vogale in je zgrajen
> s štirimi vrati, s po enimi na vsaki strani,

naokoli ograjen z železnimi stenami
in zaprt z železno streho.

Tudi njegova tla so narejena iz železa
in z ognjem ogreta do žarenja.
Obsega veliko stotin yodžan naokoli
in to se širi vsenaokrog.

17. Sedaj, plameni, ki nastajajo iz vzhodne stene Velikega pekla švignejo proti njegovi zahodni steni. Plameni, ki nastajajo iz njegove zahodne stene švignejo proti njegovi vzhodni steni. Plameni, ki nastajajo iz njegove severne stene švignejo proti njegovi južni steni. Plameni, ki nastajajo iz njegove južne stene švignejo proti njegovi severni steni. Plameni, ki nastajajo iz njegovih tal švignejo proti vrhu. In plameni, ki nastajajo iz njegovega vrha švignejo proti dnu. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

(POBEG IZ PEKLA)

18. Prej ali slej, menihi, na koncu dolgega obdobja pride priložnost, ko so vzhodna vrata Velikega pekla odprta. On pohiti in steče proti njim. Ko to naredi, njegova zunanja koža gori, njegova notranja koža gori, njegovo meso gori, njegove kite gorijo, njegove kosti se spreminjajo v dim. Ko končno doseže vrata, se ta zaprejo. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

Prej ali slej, ob koncu dolgega obdobja, pride priložnost, ko se odpro zahodna vrata Velikega pekla ... ko se odpro njegova severna vrata ... ko se odpro njegova južna vrata. On pohiti in steče proti njim ... Ko končno doseže vrata, se ta zaprejo. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

19. Prej ali slej, menihi, ob koncu dolgega obdobja, pride priložnost, ko se odpro vzhodna vrata Velikega pekla. On pohiti in steče proti njim. Ko to naredi, njegova zunanja koža gori, njegova notranja koža gori, njegovo meso gori, njegove kite gorijo, njegove kosti se spreminjajo v dim. Skozi ta vrata pride ven.

20. Poleg Velikega pekla je ogromen pekel iztrebkov. On pade vanj. V tem peklu iztrebkov bitja z usti podobnimi iglam vrtajo skozi njegovo zunanjo kožo in vrtajo skozi njegovo notranjo kožo in vrtajo skozi njegovo meso in vrtajo skozi njegove kite in vrtajo skozi njegove kosti in požrejo njihov mozeg. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

21. Poleg pekla iztrebkov je ogromen pekel vroče žerjavice. On pade vanj. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

22. Poleg pekla žerjavice je ogromen gozd dreves simbali, yodžano visokih, naježenih s trni dolgimi šestnajst prstov, ki gorijo, se svetijo in žarijo. Po teh drevesih mora plezati gor in dol. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

23. Poleg gozda dreves simbali je ogromen gozd dreves z listi ostrimi kot sablja. On gre vanj. Listi, ki jih meša veter, odrežejo njegove roke in odrežejo njegove noge in odrežejo njegove roke in noge, odrežejo njegova ušesa in odrežejo njegov nos in odrežejo njegova ušesa in nos. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

24. Poleg gozda dreves z listi ostrimi kot sablja je velika reka z lužnato vodo. On pade vanjo. Tam plava proti toku in plava s tokom in plava s tokom in proti toku. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

25. Zatem ga stražarji pekla s kavljem potegnejo ven, ga odložijo na tla in vprašajo: 'Dobri človek, kaj hočeš?' On reče: 'Lačen sem, častiti gospodje.' Potem stražarji pekla na vzvod odprejo njegova usta z žarečimi kleščami, ki gorijo, se svetijo in žarijo. V njegova usta vržejo vročo kovinsko kroglo, gorečo, svetlečo in žarečo. Ta ožge njegove ustnice, ožge njegova usta, ožge njegovo grlo, ožge njegov želodec in izstopi spodaj skupaj z njegovim debelim in tankim črevesom. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

26. Zatem ga stražarji pekla vprašajo: 'Dobri človek, kaj hočeš?' On reče: 'Žejen sem, častiti gospodje.' Potem stražarji pekla na vzvod odprejo njegova usta z žarečimi kleščami, ki gorijo, se svetijo in žarijo. V njegova usta vlijejo raztaljeni baker, ki gori, se sveti in žari. Ta ožge njegove ustnice, ožge njegova usta, ožge njegovo grlo, ožge njegov želodec in izstopi spodaj skupaj z njegovim debelim in tankim črevesom. Tam čuti boleče, ostre, prebadajoče občutke. Vendar, ne umre tako dolgo, dokler to zlo dejanje ne izčrpa svojega rezultata.

27. Potem ga stražarji pekla vržejo nazaj v Veliki pekel.

28. Zgodilo se je, da je kralj Yama pomislil: 'Tiste v svetu, ki delajo zla slaba dela, dejansko kaznujejo z vsemi temi vrstami mučenja. Oh, da bi lahko dosegel človeško stanje in da se Tathāgata, popoln in popolno prebujen pojavi v svetu, da lahko počakam na tega Blaženega, da me Blaženi lahko uči Dhammo in da bi razumel to Dhammo Blaženega!'

29. Menihi, pravim vam, da to ni nekaj, kar sem slišal od drugega asketa ali brahmana. To vam pravim kot nekaj, kar sem dejansko sam spoznal, videl in odkril."

30. To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je vzvišeni to rekel, je Učitelj še rekel:

> "Čeprav so jih božanski glasniki opozorili,
> jih je zelo veliko nemarnih,
> in ljudje se lahko zelo dolgo žalostijo,
> ko so se spustili v spodnji svet.
> Vendar, ko so z božanskimi glasniki
> dobri ljudje tukaj v tem življenju opozorjeni,
> ne bivajo v nevednosti,
> ampak dobro prakticirajo plemenito Dhammo.
> Na predpostavke gledajo s strahom,
> ker te proizvajajo rojstvo in smrt
> in brez predpostavk so osvobojeni
> v uničenju rojstva in smrti.
> Bivajo v blaženosti, ker so varni
> in dosežejo ugasnitev tukaj in sedaj.
> So onstran vsega strahu in sovraštva,
> pobegnili so vsem neprijetnostim."

(MN 131) Bhaddekaratta Sutta – En odličen dan

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: “Menihi.”—“Častiti gospod,” so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. “Menihi, učil vas bom povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” so menihi odgovorili. Blaženi je rekel:

3. “Naj se posameznik ne zateka v preteklost
ali goji up v prihodnost,
ker preteklost je za njim
in prihodnost še ni prišla.
Naj z uvidom vidi
vsako stanje posebej, ko se to pojavi,
naj spozna ga in se o njem prepriča,
nepremagljivo, neomajno.
Danes si je treba prizadevati,
jutri lahko pride smrt, kdo ve?
Ko ne baranta s smrtjo,
to odvrača njo in njene horde,
vendar ta, ki biva tako vztrajen,
nepopustljiv, podnevi in ponoči – to je ta,
je rekel mirni modrijan,
ki je imel en odličen dan.

4. Kako, menihi, se nekdo **zateka v preteklost**? Misleč, ‘Jaz sem imel takšno snov[1] v preteklosti,’ najde radost v tem. Misleč, ‘Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti,’... ’Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,’ ... ’Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,’... ’Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti,’ najde radost v tem. Tako se nekdo zateka v preteklost.

5. In kako, menihi, se nekdo **ne zateka v preteklost**? Misleč, ‘Jaz sem imel takšno snov v preteklosti,’ ne najde radosti v tem. Misleč, ‘Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti,’ ... ‘Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,’ ... ‘Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,’ ... ‘Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti,’ ne najde radosti v tem. Tako se nekdo ne zateka v preteklost.

6. In kako, menihi, nekdo **goji up v prihodnost**? Misleč, ‘Naj imam takšno snov v prihodnosti,’ najde radost v tem. Misleč, ‘Naj imam takšen občutek v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšno zavest v prihodnosti,’ najde radost v tem. Tako nekdo goji up v prihodnost.

7. In kako, menihi, nekdo **ne goji upa v prihodnost**? Misleč, ‘Naj imam takšno snov v prihodnosti,’ ne najde radosti v tem. Misleč, ‘Naj imam takšen občutek v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,’ ... ‘Naj imam takšno zavest v prihodnosti,’ ne najde radosti v tem. Tako nekdo ne goji upa v prihodnost.

8. In kako, menihi, je nekdo **premagan glede prisotnih nastalih stanj**? Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki se ne ozira na plemenite in je neizkušen in nediscipliniran v njihovi Dhammi, ki se ne ozira na prave ljudi in je neizkušen in nediscipliniran v njihovi Dhammi, ima snov za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi.

On ima občutek za sebstvo … zaznavo za sebstvo … tvorbe za sebstvo … zavest za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Tako je nekdo premagan glede prisotnih nastalih stanj.

9. In kako, menihi, nekdo **ni premagan glede prisotnih nastalih stanj**? Menihi, dobro poučen plemeniti učenec, ki se ozira na plemenite in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, ki se ozira na prave ljudi in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, nima snovi za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi. On nima občutka za sebstvo … zaznave za sebstvo … tvorbe za sebstvo … zavest za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Tako nekdo ni premagan glede prisotnih nastalih stanj.

10. Naj se posameznik ne zateka v preteklost …
ki je imel en odličen dan.

11. To je razlaga moje izjave: ‘Menihi, učil vas bo povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

Naslov sute bi lahko prevedli tudi kot Dan v enosti.
[1] Snov (*rūpa*): Nekateri tukaj snov prevajajo kot telo, čeprav je v tej zvezi govor o petih agregatih.

(MN 132) Ānandabhaddekaratta Sutta - Ānanda in en odličen dan

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je častiti Ānanda poučeval, spodbujal, prepričeval in razveseljeval menihe z govorom o Dhammi v dvorani za zborovanja. Recitiral je povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.'

Zvečer je Blaženi prišel iz samote in odšel do dvorane za zborovanja. Sedel je na pripravljen sedež in vprašal menihe: "Menihi, kdo je poučeval, spodbujal, prepričeval in razveseljeval menihe z govorom o Dhammi v dvorani za zborovanja? Kdo je recitiral povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'?"

"Bil je to častiti Ānanda, častiti gospod."

Potem je Blaženi vprašal častitega Ānando: "Ānanda, kako si poučeval, spodbujal, prepričeval in razveseljeval menihe z govorom o Dhammi in recitiral povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'?"

3. "Jaz sem to delal tako, častiti gospod:
'Naj se posameznik ne zateka v preteklost
ali goji up v prihodnost,
ker preteklost je za njim
in prihodnost še ni prišla.
Naj z uvidom vidi
vsako stanje posebej, ko se to pojavi,
naj spozna ga in se o njem prepriča,
nepremagljivo, neomajno.
Danes si je treba prizadevati,
jutri lahko pride smrt, kdo ve?
Ko ne baranta s smrtjo,
to odvrača njo in njene horde,
vendar ta, ki biva tako vztrajen,
nepopustljiv, podnevi in ponoči – to je ta,
je rekel mirni modrijan,
ki je imel en odličen dan.'

4. Kako, menihi, se nekdo **zateka v preteklost**? Misleč, 'Jaz sem imel takšno snov v preteklosti,' najde radost v tem. Misleč, 'Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti,'... 'Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,'... 'Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti,' najde radost v tem. Tako se nekdo zateka v preteklost.

5. In kako, menihi, se nekdo **ne zateka v preteklost**? Misleč, 'Jaz sem imel takšno snov v preteklosti,' ne najde radosti v tem. Misleč, 'Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti,' ne najde radosti v tem. Tako se nekdo ne zateka v preteklost.

6. In kako, menihi, nekdo **goji up v prihodnost**? Misleč, 'Naj imam takšno snov v prihodnosti, najde radost v tem. Misleč, 'Naj imam takšen občutek v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zavest v prihodnosti,' najde radost v tem. Tako nekdo goji up v prihodnost.

7. In kako, menihi, nekdo **ne goji upa v prihodnost**? Misleč, 'Naj imam takšno snov v prihodnosti,' ne najde radosti v tem. Misleč, 'Naj imam takšen občutek v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zavest v prihodnosti,' ne najde radosti v tem. Tako nekdo ne goji upa v prihodnost.

8. In kako, menihi, je nekdo **premagan glede prisotnih nastalih stanj**? Menihi, nepoučen navaden posameznik, ki se ne ozira na plemenite in je neizkušen in nedisciplinirán v njihovi Dhammi, ki se ne ozira na prave ljudi in je neizkušen in nedisciplinirán v njihovi Dhammi, ima snov za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi. On ima občutke za sebstvo ... zaznavo za sebstvo ... tvorbe za sebstvo ... zavest za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Tako je nekdo premagan glede prisotnih nastalih stanj.

9. In kako, menihi, nekdo **ni premagan glede prisotnih nastalih stanj**? Menihi, dobro poučen plemeniti učenec, ki se ozira na plemenite in je izkušen in disciplinirán v njihovi Dhammi, ki se ozira na prave ljudi in je izkušen in disciplinirán v njihovi Dhammi, nima snovi za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi. On nima občutka za sebstvo ... zaznave za sebstvo ... tvorb za sebstvo ... zavest za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Tako nekdo ni premagan glede prisotnih nastalih stanj.

10. Naj se posameznik ne zateka v preteklost ...
ki je imel en odličen dan.

11. Jaz sem poučeval, spodbujal, prepričeval in razveseljeval menihe z govorom o Dhammi in recitiral povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.'"

"Dobro, dobro, Ānanda! Dobro je, da si poučeval, spodbujal, prepričeval in razveseljeval menihe z govorom o Dhammi in recitiral povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan':

12-19. Naj se posameznik ne zateka v preteklost ...
(Ponovi v celoti §§3-10)
ki je imel en odličen dan."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 133) Mahākaccānabhaddekaratta Sutta - Mahā Kaccāna in en odličen dan

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Rādžagahu, v parku topih vrelcev. Ko je bilo blizu zore je častiti Samiddhi odšel do toplih vrelcev, da se okopa. Po kopanju je odšel iz vode in stal oblečen v eno oblačilo in si sušil svoje ude. Ko je bila noč že proti koncu, se je neko božanstvo čudovitega videza, ki je osvetlilo celotne tople vrelce, približalo častitemu Samiddhiju. Ko je stalo ob njem, mu je božanstvo reklo:

2. "Menih, ali se spomniš povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'?"

"Prijatelj, jaz se ne spomnim povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.' Toda prijatelj, ali se ti spomniš povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'?"

"Menih, tudi jaz se ne spomnim povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.' Toda menih, ali se ti spomniš verzov 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'?"

"Prijatelj, jaz se ne spomnim verzov 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'.' Toda prijatelj, ali se ti spomniš verzov 'Nekoga, ki je imel en odličen dan''?"

"Menih, tudi jaz se ne spomnim verzov 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'. Toda menih, nauči se povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.' Menih, temeljito se nauči povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'. Menih, zapomni si povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan'. Menih, povzetek in razlaga 'Nekoga, ki je imel en odličen dan' je koristen, pripada temeljem svetega življenja."

To je reklo božanstvo, ki je nato naenkrat izginilo.

3. Ko je bila noč končana, je Samiddhi odšel do Blaženega. Ko mu je izkazal spoštovanje je sedel ob stran, povedal Blaženemu vse kar se je zgodilo in rekel: "Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi me Blaženi naučil povzetka in razlage 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.'"

4. "Potem, menih, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Samiddhi. Blaženi je rekel:

5. "Naj se posameznik ne zateka v preteklost
ali goji up v prihodnost,
ker preteklost je za njim
in prihodnost še ni prišla.
Naj z uvidom vidi
vsako stanje posebej, ko se to pojavi,
naj spozna ga in se o njem prepriča,
nepremagljivo, neomajno.
Danes si je treba prizadevati,
jutri lahko pride smrt, kdo ve?
Ko ne baranta s smrtjo,
to odvrača njo in njene horde,
vendar ta, ki biva tako vztrajen,
nepopustljiv, podnevi in ponoči – to je ta,
je rekel mirni modrijan,
ki je imel en odličen dan."

6. To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je to rekel, se je Vzvišeni dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče.

7. Kmalu za tem, ko je Blaženi odšel, so menihi menili: "Prijatelji, Blaženi se je dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, ko je podal kratek povzetek, brez razlage natančnega pomena. Sedaj, kdo bo to natančno razložil?" Potem so ugotovili: "Častitega Mahā Kaccāno je učitelj hvalil in so ga cenili njegovi modri tovariši v svetem življenju. On je sposoben razložiti natančen pomen. Kaj če bi šli do njega in ga vprašali o natančnem pomenu."

8. Potem so menihi odšli do častitega Mahā Kaccāne in izmenjali z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran in mu povedali, kaj se je zgodilo in dodali: "Naj nam častiti Mahā Kaccāna to razloži."

9. [Častiti Mahā Kaccāna je odgovoril:] "Prijatelji, to je tako kot da človek, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine in misli, da se srčevino lahko najde med vejami in listi velikega drevesa, ki stoji in poseduje v sebi srčevino, potem ko je prezrl korenine in deblo. In tako je tudi z vami, častiti gospodje, ko menite, da bi me morali vprašati o pomenu tega, potem ko ste prezrli Blaženega, ko ste se osebno srečali z učiteljem. Glede vednosti, Blaženi ve, glede videnja, on vidi. On je videnje, on je vednost, on je Dhamma, on je najvišji. On je ta, ki govori, ki razglaša, je razlagalec pomena, je podeljevalec nesmrtnosti, gospodar Dhamme, Tathāgata. Takrat je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega o pomenu. Kot vam pove, tako si bi morali to zapomniti."

10. "Gotovo, prijatelj Kaccāna, ko ve, Blaženi ve, ko vidi, on vidi. On je vpogled... Tathāgata. To je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega po pomenu. Kot nam pove, tako si bi morali to zapomniti. Vendarle, častiti Mahā Kaccāna je hvaljen od učitelja in cenjen od svojih modrih tovarišev v svetem življenju. Častiti Mahā Kaccāna je sposoben razložiti natančen pomen tega povzetka, ki ga je na kratko podal Blaženi, ne da bi razložil natančen pomen. Naj ga častiti Mahā Kaccāna razloži in naj mu to ne bo nadležno."

11. "Potem poslušajte prijatelji in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, prijatelj," so odgovorili menihi. Častiti Mahā Kaccāna je rekel:

12. "Prijatelji, ko se je Blaženi dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče po tem, ko je podal na kratko povzetek, brez razlaganja natančnega pomena, to je:

> 'Naj se posameznik ne zateka v preteklost ...
> ki je imel en odličen dan,'

Jaz razumem, da je njihov natančen pomen sledeč:

13. Kako, prijatelji, se nekdo **zateka v preteklost**? Zavest nekoga postane zvezana z željo in poželenjem, misleč, 'Moje oči so bile takšne v preteklosti in objekti so bili takšni.' Ker je zavest nekoga zvezana z željo in poželenjem, uživa v tem. Ko uživa v tem, se zateka v preteklost.

Zavest nekoga postane zvezana na željo in poželenjem, misleč, 'Moja ušesa so bila takšna v preteklosti in zvoki so bili takšni ... Moj nos in vonji ... Moj jezik in okusi ... Moje telo in otipljivosti ... Moj um je bil takšen v preteklosti in pojavi so bili takšni.' Ker je zavest nekoga zvezana z željo in poželenjem, uživa v tem. Ko uživa v tem, se zateka v preteklost. Tako se nekdo zateka v preteklost.

14. Kako se nekdo **ne zateka v preteklost?** Zavest nekoga ne postane zvezana z željo in poželenjem, misleč, 'Moje oči so bile takšne v preteklosti in objekti so bili takšni,' zavest

nekoga ne postane zvezana z željo in poželenjem po tem. Ker zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, se ne zateka v preteklost.

Zavest nekoga ne postane zvezana z željo in poželenjem, misleč 'Moja ušesa so bila takšna v preteklosti in zvoki so bili takšni ... Moj nos in vonji ... Moj jezik in okusi ... Moje telo in otipljivosti ... Moj um je bil takšen v preteklosti in pojavi so bili takšni.' Ker zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, se ne zateka v preteklost. Tako se nekdo ne zateka v preteklost.

15. Kako, prijatelji, nekdo **goji up v prihodnost**? Nekdo nastavi svoje srce na pridobitev tega, kar še ni bilo pridobljeno, misleč, 'Naj bodo moje oči takšne v prihodnosti in naj bodo objekti takšni!' Ker nekdo tako nastavi svoje srce, uživa v tem. Ko uživa v tem, goji up v prihodnost.

Nekdo nastavi svoje srce na pridobitev tega, kar še ni bilo pridobljeno, misleč, 'Naj bodo moja ušesa takšna v prihodnosti in naj bodo zvoki takšni ... Naj bo moj nos in vonji ... Naj bo moj jezik in okusi ... Naj bo moj telo in otipljivosti ... Naj bo moj um takšen v prihodnosti in pojavi naj bodo takšni!' Ker nekdo tako nastavi svoje srce, uživa v tem. Ko uživa v tem, goji up v prihodnost. Tako nekdo goji up v prihodnost.

16. Kako, prijatelji, nekdo **ne goji upa v prihodnost?** Nekdo ne nastavi svojega srca na pridobitev tega, kar še ni bilo pridobljeno, misleč, 'Naj bodo moje oči takšne v prihodnosti in objekti takšni!' Ker nekdo ne nastavi tako svojega srca, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, ne goji upa v prihodnost.

Nekdo ne nastavi svojega srca na pridobitev tega, kar še ni bilo pridobljeno, misleč 'Naj bodo moja ušesa takšna v prihodnosti in zvoki naj bodo takšni! ... Naj bodo moj nos in vonji ... Naj bo moj jezik in okusi ... Naj bo moje telo in otipljivosti ... Naj bo moj um takšen v prihodnosti in pojavi naj bodo takšni!' Ker nekdo ne nastavi tako svojega srca, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, ne goji upa v prihodnost. Tako nekdo ne goji upa v prihodnost.

17. Kako je nekdo **premagan glede sedanjih nastalih stanj**? Glede oči in objektov, ki sedaj nastajajo, je zavest nekoga zvezana z željo in poželenjem po tem, kar sedaj nastaja. Ker je zavest nekoga zvezana z željo in poželenjem, uživa v tem. Ko uživa v tem, je premagan glede sedanjih nastalih stanj.

Glede na ušesa in zvoke, ki sedaj nastajajo ... nos in vonje ... jezik in okuse ... telo in otipljivosti ... um in pojave, ki sedaj nastajajo, je zavest nekoga zvezano z željo in poželenjem po tem, kar sedaj nastaja. Ker je zavest nekoga zvezana z željo in poželenjem, ta uživa v tem. Ko uživa v tem, je premagan glede sedanjih nastalih stanj. Tako je nekdo premagan glede sedanjih nastalih stanj.

18. Kako je nekdo **nepremagan glede sedanjih nastalih stanj?** Glede oči in snovi, ki sedaj nastajajo, zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem po tem, kar sedaj nastaja. Ker zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, je ta nepremagan glede sedanjih nastalih stanj.

Glede na ušesa in zvoke, ki sedaj nastajajo ... nos in vonje ... jezik in okuse ... telo in otipljivosti ... um in pojave ki sedaj nastajajo, zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem po tem, kar sedaj nastaja. Ker zavest nekoga ni zvezana z željo in poželenjem, ne uživa v tem. Ko ne uživa v tem, je ta nepremagan glede sedanjih nastalih stanj. Tako je nekdo nepremagan glede sedanjih nastalih stanj.

19. Prijatelji, ko se je Blaženi dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče po tem, ko je podal na kratko povzetek, brez razlage natančnega pomena, to je:

> ‘Naj se posameznik ne zateka v preteklost …
> ki je imel en odličen dan,’

razumem, da je takšen natančen pomen tega povzetka. Sedaj, prijatelji, če želite, pojdite do Blaženega in ga vprašajte o pomenu tega. Kot vam pove, tako si bi morali to zapomniti.”

20. Menihi so se navdušeni in veseli besed častitega Mahā Kaccāne dvignili iz svojih sedežev in odšli do Blaženega. Ko so se mu poklonili, so sedli ob stran in povedali Blaženemu vse, kar se je zgodilo po tem, ko je odšel in dodali: “Potem, častiti gospod, smo odšli do častitega Mahā Kaccāne in ga vprašali glede pomena. Častiti Mahā Kaccāna nam je razložil pomen s temi izrazi, izjavami in frazami.”

21. “Mahā Kaccāna je pameten, menihi, Mahā Kaccāna je zelo moder. Če bi me vprašali o pomenu tega, bi vam ga razložil na isti način, kot vam je razložil Mahā Kaccāna. Takšen je njegov pomen in tako bi se ga morali zapomniti.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 134) Lomasakangiyabhaddekaratta Sutta - Lomasakangiya in en odličen dan

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Takrat je častiti Lomasakangiya živel v deželi Sakyanov pri Kapilavatthu, v Nigrodhovem parku.

2. Ko je bila že trda noč, se je Candana, mlado božanstvo čudovitega izgleda, ki je osvetlilo ves Nigrodhov park, približalo častitemu Lomasakangiyu. Stoječe ob strani, mu je Candana, mlado božanstvo, reklo:

“Menih, ali se spomniš povzetka in razlage ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’?”

“Prijatelj, jaz se ne spomnim povzetka in razlage ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Toda prijatelj, ali se ti spomniš povzetka in razlage ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’?”

“Menih, tudi jaz se ne spomnim povzetka in razlage ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Toda menih, ali se ti spomniš verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’?”

“Prijatelj, jaz se ne spomnim verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Toda prijatelj, ali se ti spomniš verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’?”

“Menih, jaz se spomnim verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’.” Toda prijatelj, na kakšen način se spomniš verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’.”

”Menih, enkrat je Blaženi živel med božanstvi nebes Triintridesetih, na rdečem marmornem kamnu ob vznožju drevesa pāricchattaka. Tam je Blaženi recitiral povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’ božanstvom nebes Triintridesetih:

3. ‘Naj se posameznik ne zateka v preteklost
ali goji up v prihodnost,
ker preteklost je za njim
in prihodnost še ni prišla.
Naj z uvidom vidi
vsako stanje posebej, ko se to pojavi,
naj spozna ga in se o njem prepriča,
nepremagljivo, neomajno.
Danes si je treba prizadevati,
jutri lahko pride smrt, kdo ve?
Ko ne baranta s smrtjo,
to odvrača njo in njene horde,
vendar ta, ki biva tako vztrajen,
nepopustljiv, podnevi in ponoči – to je ta,
je rekel mirni modrijan,
ki je imel en odličen dan.’

4. “Menih, jaz se tako spomnim verzov ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’: Menih, nauči se povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Menih, izmojstri povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Menih, zapomni si povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan.’ Menih, povzetek in razlago ‘Nekoga, ki je imel en odličen dan’ je koristen, spada k temeljem svetega življenja.”

To je reklo Candana, mlado božanstvo, ki je potem naenkrat izginilo.

5. Ko je bila noč pri koncu je častiti Lomasakangiya pospravil bivališče in vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in se odpravil na hojo po etapah v Sāvatthī. Končno je dospel v Sāvatthī in odšel do Blaženega v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Ko mu je izkazal spoštovanje, je sedel ob stran in povedal Blaženemu vse, kar se je zgodilo in rekel: "Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi me Blaženi učil povzetek in razlago 'Nekoga, ki je imel en odličen dan.'"

6. "Menih, ali poznaš to mlado božanstvo?" "Ne, častiti gospod."

"Menih, temu mlademu božanstvu je ime Candana. Je pozorno na Dhammo, jo upošteva, se je loti z vsem svojim srcem, jo posluša z željnimi ušesi. Tako, menih, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je častiti Lomasakangiya odgovoril Blaženemu. Blaženi je rekel:

7. 'Naj se posameznik ne zateka v preteklost
ali goji up v prihodnost;
ker preteklost je za njim
in prihodnost še ni prišla.
Naj z uvidom vidi
vsako stanje posebej, ko se to pojavi;
naj spozna ga in se o njem prepriča,
nepremagljivo, neomajno.
Danes si je treba prizadevati;
jutri lahko pride smrt, kdo ve?
Ko ne barantaš s smrtjo,
to odvrača njo in njene horde,
vendar ta, ki biva tako vztrajen,
nepopustljiv, podnevi in ponoči – to je ta,
je rekel mirni modrijan,
ki je imel en odličen dan.'

8. Kako, menih, se nekdo **zateka v preteklost?** Misleč, 'Jaz sem imel takšno snov v preteklosti,' najde radost v tem. Misleč, 'Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti, 'Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,'... Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti,' najde radost v tem. Tako se nekdo zateka v preteklost.

9. In kako, menih, se nekdo **ne zateka v preteklost?** Misleč, ''Jaz sem imel takšno snov v preteklosti,' ne najde radosti v tem. Misleč, 'Jaz sem imel takšen občutek v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšno zaznavo v preteklosti,' ... ''Jaz sem imel takšne tvorbe v preteklosti,' ... 'Jaz sem imel takšno zavest v preteklosti, ne najde radosti v tem. Tako se nekdo ne zateka v preteklost.

10. In kako, menih, nekdo **goji up v prihodnost?** Misleč, 'Naj imam takšno snov v prihodnosti, najde radost v tem. Misleč, 'Naj imam takšen občutek v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zavest v prihodnosti,' najde radost v tem. Tako nekdo goji up v prihodnost.

11. In kako, menih, nekdo **ne goji upa v prihodnost?** Misleč, 'Naj imam takšno snov v prihodnosti,' ne najde radosti v tem. Misleč, 'Naj imam takšen občutek v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zaznavo v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšne tvorbe v prihodnosti,' ... 'Naj imam takšno zavest v prihodnosti,' ne najde radosti v tem. Tako nekdo ne goji upa v prihodnost.

12. In kako, menih, je nekdo **premagan glede prisotnih nastalih stanj?** Tako, menih, nepoučen navaden posameznik, ki se ne ozira na plemenite in je neizkušen in

nedisciplиniran v njihovi Dhammi, ki se ne ozira na prave ljudi in je neizkušen in nedisciplиniran v njihovi Dhammi, ima snov za sebstvo ali kot da ima sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali kot da ima sebstvo snov. On ima občutke za sebstvo ... zaznavo za sebstvo ... tvorbe za sebstvo ... zavest za sebstvo ali kot da ima sebstvo zavest ali zavest kot da je v sebstvu ali kot da je sebstvo v zavesti. Tako je nekdo premagan glede prisotnih nastalih stanj.

13. In kako, menih, je nekdo **nepremagan glede prisotnih nastalih stanj?** Tako, menih, dobro poučen plemeniti učenec, ki se ozira na plemenite in je izkušen in disciplиniran v njihovi Dhammi, ki se ozira na prave ljudi in je izkušen in disciplиniran v njihovi Dhammi, nima snovi za sebstvo ali sebstvo kot da ima snov ali snov kot da je v sebstvu ali kot da je sebstvo v snovi. On nima občutka za sebstvo ... zaznave za sebstvo ... tvorb za sebstvo ... zavesti za sebstvo, ali kot da ima sebstvo zavest, ali kot da je zavest v sebstvu, ali kot da je sebstvo v zavesti. Tako je nekdo nepremagan glede prisotnih nastalih stanj.

> 14. Naj se posameznik ne zateka v preteklost ...
> ki je imel en odličen dan."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Lomasakangiya je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 135) Cūḷakammavibhanga Sutta - Kratka razlaga dejanja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Brahmanski mladenič Subha, Todeyyev sin, je odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil vljudnosten in družaben del razgovora končan je sedel na stran in vprašal Blaženega:

3. "Prijatelj Gotama, kaj je vzrok in pogoj, zakaj se zdi, da so človeška bitja manjvredna in večvredna? Za ljudi se vidi, da so kratko živeči in dolgo živeči, bolehni in zdravi, grdi in lepi, brez vpliva in vplivni, revni in bogati, rojeni v nizki stan in rojeni v visoki stan, neumni in pametni. Kaj je vzrok in pogoj, prijatelj Gotama, da so človeška bitja manjvredna in večvredna?"

4. "Mladenič, bitja so lastniki svojih dejanj, dediči svojih dejanj, izvirajo iz svojih dejanj, so vezani na svoja dejanja, imajo svoja dejanja kot svoje zatočišče. Dejanje je tisto, ki razloči bitja kot manjvredna in večvredna."

"Ne razumem natančno pomena izjave prijatelja Gotame, ki jo je na kratko povedal, ne da bi podrobno razložil pomen. Bilo bi dobro, če bi me prijatelj Gotama učil Dhammo, da bi mogel razumeti v podrobnostih pomen te trditve."

"Potem, mladenič, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, gospod," je odgovoril Subha. Blaženi je rekel sledeče:

5. "Mladenič, nek moški ali ženska **ubija živa bitja** in je krvoločen, s krvavimi rokami, povzroča udarce in nasilje, je neusmiljen do živih bitij. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje bede, v slabo okolico, v spodnji svet, v pekel. Ampak, če se ob razpadu telesu, po smrti, ni ponovno pojavil v stanje bede, v slabo okolico, v spodnji svet, v pekel, in namesto tega pride nazaj v človeško stanje, **živi kratek čas,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do kratkega življenja, in sicer, da posameznik ubija živa bitja in je morilec, krvavih rok, povzroča udarce in nasilje, je neusmiljen do živih bitij.

6. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska, ki je opustil uničenje življenja, **se vzdržuje uničevanja življenja.** Z odloženo palico in orožjem, vljuden, usmiljen, prebiva sočuten do vseh živih bitij. Zaradi izvajanja in opravljanju takšnega dejanja, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v dobri okolici, v nebeškem svetu. Ampak, če se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno ne pojavi v dobrem okolju, v nebeškem svetu, ampak namesto tega pride nazaj v človeško stanje, **dolgo živi**, kjerkoli bo ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do dolgega življenja, namreč, opustitev uničenja življenja. S palico in orožjem položenim na stran, vesten, usmiljen, prebiva sočuten do vseh živih bitij.

7. Mladenič, nek moški ali ženska **povzroča poškodbe bitjem**, z roko, s kamnom, s palico ali z nožem. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja, se ob razpadu telesu, po smrti, ponovno pojavi v stanje bede ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **bolehen,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do bolehnosti, in sicer, da posameznik poškoduje bitja z roko, s kamnom, s palico ali z nožem.

8. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **ne povzroča poškodb bitjem** z roko, s kamnom, s palico ali z nožem. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja, se ob razpadu telesu, po smrti, ponovno pojavi v dobro okolje ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **zdrav,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do zdravja, in sicer, da posameznik ne poškoduje bitij z roko, s kamnom, s palico ali z nožem.

9. Mladenič, nek moški ali ženska je **jeznega in razdražljivega značaja.** Celo če je ta posameznik malo kritiziran, se užali, postane jezen, sovražen in maščevalen in kaže jezo, sovraštvo in zagrenjenost. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v stanje bede. Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **grd,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do grdosti, in sicer, da je posameznik jeznega in razdražljivega značaja ... in kaže jezo, sovraštvo in zagrenjenost.

10. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **ni jeznega in razdražljivega značaja.** Celo če je ta posameznik malo kritiziran, se ne užali, ne postane jezen, sovražen in maščevalen in ne kaže jeze, sovraštva in zagrenjenosti. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v dobro okolje. Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **lep,** kjerkoli je ponovno rojen, To je način, mladenič, ki vodi do lepote, in sicer, da posameznik ni jeznega in razdražljivega značaja ... in ne kaže jeze, sovraštva in zagrenjenosti.

11. Mladenič, nek moški ali ženska **je zavisten**, je ta, ki zavida, zameri in ne privošči dosežkov, časti, spoštovanja, čaščenja, pozdravljanja in oboževanja drugih. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v stanje bede ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **brez vpliva,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do bitij brez vpliva, in sicer, da je posameznik zavisten... do dosežkov, časti, spoštovanja, čaščenja, pozdravljanja in oboževanja drugih.

12. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **ni zavisten**, nekdo, ki ne zavida, ne zameri in privošči dosežkov, časti, spoštovanja, čaščenja, pozdravljanja in oboževanja drugih. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v dobro okolje. Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **vpliven,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do bitij z vplivom, in sicer, da posameznik ni zavisten ... dosežkov, časti, spoštovanja, čaščenja, pozdravljanja in oboževanja drugih.

13. Mladenič, nek moški ali ženska **ne daje hrane**, pijače, obleke, prevoza, cvetja, dišav, mazil, postelje, prebivališča in svetilk asketom ali brahmanom. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v stanje bede ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **reven,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do revščine, in sicer, on ne daje hrane ... in svetilk asketom in brahmanom.

14. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **daje hrano** ... in svetilke asketom in brahmanom. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v dobro okolje. Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **bogat,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do bogastva, in sicer, dajanje hrane ... in svetilke asketom in brahmanom.

15. Mladenič, nek moški ali ženska **je trmast in domišljav.** Ne pokloni se tistemu, ki bi moral prejeti čast, ne vstane pred nekom, v prisotnosti katerega bi moral vstati, ne ponudi sedeža nekomu, ki zasluži sedež, ne napravi poti nekomu, za katerega naj bi napravil pot, in ne izkazuje časti, spoštovanja, čislanja in oboževanja temu, ki naj bo čaščen, spoštovan, čislan in oboževan. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v stanje bede ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **rojen v nizki družbeni sloj,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do rojstva v nizkem

družbenem sloju, in sicer, on je trmast in domišljav ... in ne izkazuje časti, spoštuje, čisla in obožuje tega, ki naj bo čaščen, spoštovan, čislan in oboževan.

16. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **ni trmast in domišljav.** Pokloni se tistemu, ki bi moral sprejeti čast, vstane pred tem, v prisotnosti katerega bi moral vstati, ponudi sedež nekomu, ki zasluži sedež, napravi pot tistemu, ki naj bi mu napravil pot, in izkazuje čast, spoštuje, čisla in obožuje tega, ki naj bo čaščen, spoštovan, čislan in oboževan. Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v dobro okolje ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **rojen v visoki družbeni sloj,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do rojstva v visokem družbenem sloju, in sicer, on ni trmast in domišljav ... in časti, spoštuje, čisla in obožuje tega, ki naj bo čaščen, spoštovan, čislan in oboževan.

17. Mladenič, nek moški ali ženska **ne obišče asketa ali brahmana** in ga vpraša: 'Častiti gospod, kaj je dobro? Kaj je slabo? Kaj je vredno graje? Kaj je krepostno? Kaj bi moral gojiti? Kaj ne bi smel gojiti? Kakšno ukrepanje mi bo naredilo dolgotrajno škodo in trpljenje? Kakšno ukrepanje bo privedlo do mojega dolgotrajnega dobrega počutja in sreče?' Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v stanje bede ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **neumen,** kjerkoli je ponovno rojen,. To je način, mladenič, ki vodi do neumnosti, in sicer, on ne obišče asketa ali brahmana in mu postavi takšna vprašanja.

18. Vendar, mladenič, nek moški ali ženska **obišče asketa ali brahmana** in ga vpraša: 'Častiti gospod, kaj je dobro? ... Kakšno ukrepanje bo privedlo do mojega dolgotrajnega dobrega počutja in sreče?' Zaradi izvajanja in opravljanja takšnega dejanja ... se ponovno pojavi v dobro okolje ... Ampak, če namesto tega pride nazaj v človeško stanje, je **moder,** kjerkoli je ponovno rojen. To je način, mladenič, ki vodi do modrosti, in sicer, da obiščeš asketa ali brahmana in mu postaviš takšna vprašanja.

19. Mladenič, pot, ki vodi do kratkega življenja, dela ljudi kratkožive, pot, ki vodi do dolgega življenja, dela ljudi dolgožive. Pot, ki vodi do bolehnosti, dela ljudi bolehne, pot, ki vodi do zdravja, dela ljudi zdrave. Pot, ki vodi do grdosti, dela ljudi grde, pot, ki vodi do lepote, dela ljudi lepe. Pot, ki vodi do tega, da si nevpliven, dela ljudi nevplivne, pot, ki vodi do vplivnosti, dela ljudi vplivne. Pot, ki vodi do revščine, dela ljudi revne, pot, ki vodi do bogastva, dela ljudi bogate. Pot, ki vodi do rojstva v nizkem družbenem sloju, dela ljudi rojene v nizkem družbenem sloju, pot, ki vodi do rojstva v visokem družbenem sloju, dela ljudi rojene v visokem družbenem sloju. Pot, ki vodi k neumnosti, dela ljudi neumne, pot, ki vodi do modrosti, dela ljudi modre.

20. Bitja so lastniki svojih dejanj, dediči svojih dejanj, izvirajo iz svojih dejanj, so vezani na svoja dejanja, imajo svoja dejanja kot svoje zatočišče. Dejanje je tisto, ki razloči bitja kot manjvredna in večvredna."

21. Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Subha, Todeyyajev sin rekel Blaženemu: "Veličastno, prijatelj Gotama! Veličastno, prijatelj Gotama! Prijatelj Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo obrnjeno, odkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal svetilko v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče k mojstru Gotami, k Dhammi in k meniški Sanghi. Naj me prijatelj Gotama sprejme kot laičnega privrženca, ki je prišel po zatočišče, od danes pa do konca življenja."

(MN 136) Mahākammavibhanga Sutta – Dolga razlaga dejanja

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat je častiti Samiddhi živel v gozdni koči. Popotnik Potaliputta je med sprehodom odšel do častitega Samiddha in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in rekel častitemu Samiddhu:

"Prijatelj Samiddhi, slišal sem in se naučil to iz ust asketa Gotame: 'Telesno dejanje je nepomembno, govorno dejanje je nepomembno, samo umsko dejanje je pomembno.' Toda prijatelj, obstaja dosežek, da ko nekdo vstopi vanj, sploh ne čuti ničesar.'"[1]

"Ne reci tako, prijatelj Potaliputta, ne reci tako. Ne predstavljaj napačno Blaženega. Ni dobro napačno predstaviti Blaženega. Blaženi ne bi rekel tako: 'Telesno dejanje je nepomembno, govorno dejanje je nepomembno, samo umsko dejanje je pomembno.' Toda prijatelj, obstaja ta dosežek, da ko nekdo vstopi vanj, sploh ne čuti ničesar."

"Kako dolgo je tega, ko si šel naprej, prijatelj Samiddhi?" "Ne dolgo, prijatelj, tri leta."

"Kaj naj rečemo starejšim menihom, ko pa mladi menih misli, da naj se tako brani učitelja? Prijatelj Samiddhi, ko nekdo naredi nenamerno dejanje s telesom, v govoru ali umu, kaj čuti?"

"Ko je nekdo naredil nenamerno dejanje s telesom, v govoru ali umu, čuti neprijetnost, prijatelj Potaliputta."

Potem, ko ni niti pritrdil niti ni potrdil besed častitega Samiddha, se je popotnik Potaliputta dvignil iz svojega sedeža in odšel.

3. Kmalu potem, ko je popotnik Potaliputta odšel, je častiti Samiddhi odšel do častitega Ānande in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran in povedal častitemu Ānandi svoj celoten razgovor s popotnikom Potaliputto. Ko mu je to povedal, mu je častiti Ānanda rekel: "Prijatelj Samiddhi, ta razgovor bi morala povedati Blaženemu. Pridi, pojdiva do Blaženega in mu to povejma. Kot nama Blaženi razloži, tako to upoštevajva." - "Da, prijatelj," je odgovoril častiti Samiddhi.

4. Potem sta častiti Ānanda in častiti Samiddhi skupaj odšla so Blaženega in ko sta se mu poklonila, sta sedla ob stran. Častiti Ānanda je opisal Blaženemu celoten razgovor med častitim Samiddhem in popotnikom Potaliputto.

5. Ko je končal, je Blaženi rekel častitemu Ānandi: "Ānanda, jaz se niti ne spomnim, da sem kdaj srečal popotnika Potaliputta, zato kako je lahko bil tak razgovor? Čeprav bi se naj vprašanje popotnika Potaliputta analiziralo pred odgovorom, je nanj zapeljani človek odgovoril enostransko."

6. Ko je bilo to rečeno, je častiti Udāyi rekel Blaženemu: "Častiti gospod, morda je častiti Samiddhi govoril to glede na [princip]: 'Karkoli se čuti je vključeno v neprijetnost.'"

Potem je Blaženi nagovoril častitega Ānando: "Vidiš, Ānanda, kako ta zapeljani človek Udāyi moti pogovor. Jaz sem vedel, Ānanda, da bo prav sedaj ta zapeljani človek Udāyi neprimerno motil pogovor. Od začetka je popotnik Potaliputta vprašal o treh vrstah občutka. Ta zapeljani človek Samiddhi, bi odgovoril popotniku Potaliputti pravilno, če bi, ko

je tako vprašan, pojasnil: ‘Prijatelj Potaliputta, ko je nekdo naredil namerno dejanje s telesom, v govoru ali umu [katerega rezultat] se čuti kot prijeten, čuti prijetnost. Ko je naredil namerno dejanje s telesom, v govoru ali umu [katerega rezultat] se čuti kot neprijeten, čuti neprijetnost. Ko je naredil namerno dejanje s telesom, v govoru ali umu [katerega rezultat] se čuti kot niti neprijetnost niti prijetnost, čuti niti neprijetnost niti prijetnost.’ Toda kdo so ti neumni, nespametni popotniki drugih sekt, da lahko razumejo Tathāgatovo obširno razlago dejanja? Poslušati bi moral, Ānanda, Tathāgatovo dolgo razlago o dejanju.”

7. “To je čas, Blaženi, to je čas Vzvišeni, da Blaženi poda dolgo razlago o dejanju. Ko slišijo to od Blaženega, si bodo menihi zapomnili.”

“Potem poslušaj, Ānanda, in skrbno pazi, kaj bom povedal.” - “Da, častiti gospod,” je odgovoril častiti Ānanda. Blaženi je rekel:

(ŠTIRI VRSTE POSAMEZNIKOV)

8. “Ānanda, obstajajo štiri vrste posameznikov v svetu. Katere štiri? Tako nek posameznik ubija živa bitja, jemlje kar ni bilo dano, se napačno obnaša v čutnosti, laže, govori zlonamerno, govori osorno, opravlja, je pohlepen, zloben in ima napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu.

Nek posameznik ubija živa bitja ... in ima napačen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.

Tako se nek posameznik vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, slabega obnašanja v čutnosti, laganja, zlonamernega govora, osornega govora, opravljanja, ni pohlepen, ni zloben in ima pravilen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.

Nek posameznik se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled. Ob razpadu telesa, po smrti, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanosti, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu.

9. Ānanda, s pomočjo gorečnosti, prizadevanja, vdanosti, prizadevnosti in pravilne pozornosti, nek asket ali brahman doseže takšno zbranost srca, da ko je njegovo srce zbrano, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega, vidi posameznika, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, in vidi, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. On pravi tako: ‘Resnično, tukaj so zla dejanja, tukaj je rezultat slabega obnašanja. Ker sem videl nekoga, ki je ubil živa bitja ... in ima napačen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja ... celo v peklu.’ On pravi tako: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, vsak, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu. Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo.’ Tako se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse drugo je napačno.’

10. Ānanda, s pomočjo gorečnosti ... nek asket ali brahman doseže takšno zbranost srca, da ko je njegovo srce zbrano, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega vidi, da posameznik, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, in vidi, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. On pravi tako: ‘Resnično, ne obstaja zlih dejanj, ni rezultata slabega obnašanja. Tukaj sem videl posameznika, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.’ On pravi tako:

‘Ob razpadu telesa, po smrti, vsak, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo.’ Tako se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno.’

11. Ānanda, s pomočjo gorečnosti ... nek asket ali brahman doseže takšno zbranost srca, da ko je njegovo srce zbrano, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega vidi, da posameznik, ki se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, in vidi, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. On pravi tako: ‘Resnično, obstajajo dobra dejanja in obstaja rezultat dobrega obnašanja. Ker sem videl posameznika, ki se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu.’ On pravi tako: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo.’ Tako se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno.’

12. Ānanda, s pomočjo gorečnosti ... nek asket ali brahman doseže takšno zbranost srca, da ko je njegovo srce zbrano, z božanskim očesom, ki je prečiščeno in presega človeškega vidi, da posameznik, ki se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, in vidi, da se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanja, na neugodnem mestu, v pogubi, celo v peklu. On pravi: ‘Resnično, ni dobrih dejanj in ni rezultata dobrega obnašanja. Ker sem videl posameznika, ki se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja ... celo v peklu.’ On pravi: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu. Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo.’ Tako se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno.’

13. V tem pogledu, Ānanda, ko asket ali brahman pravi: ‘Resnično, obstajajo zla dejanja, obstaja rezultat slabega obnašanja,’ mu to priznam. Ko pravi: ‘Videl sem posameznika, ki je ubijal živa bitja ... in imel napačen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja ... celo v peklu,’ mu tudi to priznam. Ko pravi: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima napačen pogled, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu,’ mu tega ne priznam. In ko pravi: ‘Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo,’ tudi tega mu ne priznam. In ko se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno,’ mu tudi tega ne priznam. Zakaj je tako? Ker je, Ānanda, Tathāgatova vednost o veliki razlagi dejanja drugačna.

(TATHAGATOVA VEDNOST)

14. V tem pogledu, Ānanda, ko asket ali brahman pravi: ‘Resnično, ne obstaja zlih dejanj, ni rezultata slabega obnašanja,’ mu tega ne priznam. Ko pravi: ‘Videl sem posameznika, ki je ubil živa bitja ... in imel napačen pogled in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu,’ mu to priznam. Ko pravi: “Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli ubije živa bitja ... in ima napačen pogled in se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu,’ mu tega ne priznam. In ko pravi: ‘Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo,’ mu tudi tega ne priznam. In ko se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno,’ mu tudi tega ne priznam. Zakaj je tako? Ker je, Ānanda, Tathāgatova vednost o veliki razlagi dejanja drugačna.

15. V tem pogledu, Ānanda, ko asket ali brahman pravi: ‘Resnično, obstajajo dobra dejanja, obstaja rezultat dobrega obnašanja,’ mu to priznam. In ko pravi: ‘Videl sem posameznika, ki se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in imel pravilen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu,’ mu prav tako priznam. Ko pravi: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, se ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu,’ mu tega ne priznam. In ko pravi: ‘Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo,’ mu tega prav tako ne priznam. In ko se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno,’ mu tudi tega ne priznam.. Zakaj je tako? Ker je, Ānanda, Tathāgatova vednost o veliki razlagi dejanja drugačna.

16. V tem pogledu, Ānanda, ko asket ali brahman pravi: ‘Resnično, ne obstaja dobrih dejanj, ni rezultata dobrega obnašanja,’ mu tega ne priznam. Ko pravi: ‘Videl sem posameznika, ki se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in imel pravilen pogled, in vidim, da se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja ... celo v peklu,’ mu to priznam. Ko pravi: ‘Ob razpadu telesa, po smrti, kdorkoli se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, se ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu,’ mu tega ne priznam. In ko pravi: ‘Ti, ki vedo tako, vedo pravilno, ti, ki mislijo drugače, se motijo,’ mu tega prav tako ne priznam. In ko se trmasto drži tega, kar je sam spoznal, videl in odkril in vztraja: ‘Edino to je pravilno, vse ostalo je napačno,’ mu tudi tega ne priznam. Zakaj je tako? Ker je, Ānanda, Tathāgatova vednost o veliki razlagi dejanja drugačna.

(RAZLAGA POSLEDIC DEJANJA)

17. V tem pogledu, Ānanda, kar se tiče posameznika, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu: je bodisi prej storil zlo dejanje, ki se čuti kot neprijetnost ali je kasneje napravil zlo dejanje, ki se čuti kot neprijetnost ali je ob času smrti pridobil in prevzel napačen pogled. Zaradi tega se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil v stanje prikrajšanja ... celo v peklu. In ker je tukaj ubil živa bitja ... in je imel napačen pogled, bo izkusil rezultat tega bodisi tukaj in sedaj ali v njegovem naslednjem ponovnem rojstvu ali v nekem naslednjem življenju.

18. V tem pogledu, Ānanda, kar se tiče posameznika, ki ubija živa bitja ... in ima napačen pogled, in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu: je bodisi prej storil dobro dejanje, ki se čuti kot prijetno ali je kasneje storil dobro dejanje, ki se čuti kot prijetno ali je ob času smrti pridobil in prevzel pravilen pogled. Zaradi tega, se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. Toda ker je ubil živa bitja ... in je imel napačen pogled, bo izkusil rezultat tega bodisi tukaj in sedaj ali v njegovem naslednjem ponovnem rojstvu ali v nekem naslednjem življenju.

19. V tem pogledu, Ānanda, kar se tiče posameznika, ki se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu: on je bodisi prej storil dobro dejanje, ki se čuti kot prijetno ali je kasneje storil dobro dejanje, ki se čuti kot prijetno ali je ob času smrti pridobil in prevzel pravilen pogled. Zaradi tega, se je ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavil na ugodnem mestu, celo v nebeškem svetu. In ker se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in je imel napačen pogled, bo izkusil rezultat tega bodisi tukaj in sedaj ali v njegovem naslednjem ponovnem rojstvu ali v nekem naslednjem življenju.

20. V tem pogledu, Ānanda, kar se tiče posameznika, ki se vzdrži ubijanja živih bitij ... in ima pravilen pogled, in se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ...

celo v peklu: on je bodisi prej storil zlo dejanje, ki se čuti kot neprijetnost ali je kasneje storil zlo dejanje, ki se čuti kot neprijetnost ali je ob času smrti pridobil in prevzel napačen pogled. Zaradi tega, se ob razpadu telesa, po smrti, ponovno pojavi v stanje prikrajšanja ... celo v peklu. Toda ker se je vzdržal ubijanja živih bitij ... in je imel pravilen pogled, bo izkusil rezultat tega bodisi tukaj in sedaj ali v njegovem naslednjem ponovnem rojstvu ali v nekem naslednjem življenju.

21. Tako, Ānanda, obstaja dejanje, ki je nesposobno [dobrega rezultata] in se zdi nesposobno. Obstaja dejanje, ki je nesposobno [dobrega rezultata] in se zdi sposobno. Obstaja dejanje, ki je sposobno [dobrega rezultata] in se zdi sposobno. Obstaja dejanje, ki je sposobno [dobrega rezultata] in se zdi nesposobno."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Tematika je povezana s sutto MN 56.

(MN 137) Saḷāyatanavibhanga Sutta – Razlaga šestih področij

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom razlago šestih razvrstitev čutenja. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. "Šest notranjih področij čutenja bi morali razumeti. Šest zunanjih področij čutenja bi morali razumeti. Šest vrst zavesti bi morali razumeti. Šest vrst dotikov bi morali razumeti. Osemnajst vrst umskega raziskovanja bi morali razumeti. Šestintrideset stanj bitij bi morali razumeti. V tem pogledu, v odvisnosti od tega, opusti tisto. Plemeniti goji tri področja vzpostavitve pozornosti, in ko se temu posveti, je učitelj vreden poučevanja množic. Med vsemi učitelji prakse se on imenuje neprekosljivi vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti. To je povzetek razlage šestih razvrstitev čutenja.

(ŠEST PODROČIJ ČUTENJA)

4. (1) '**Šest notranjih področij čutenja** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja očesno področje, ušesno področje, nosno področje, jezično področje, telesno področje in umsko področje. Zato je bilo glede na to rečeno: 'Šest notranjih področij čutenja bi morali razumeti.'

5. (2) '**Šest zunanjih področij čutenja** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja področje objekta, področje zvoka, področje vonja, področje okusa, področje otipljivosti in področje pojavov. Zato je bilo glede na to rečeno: 'Šest zunanjih področij čutenja bi morali razumeti.'

6. (3) '**Šest vrst zavesti** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja očesna zavest, ušesna zavest, nosna zavest, jezična zavest, otipna zavest in umska zavest. Zato je bilo glede na to rečeno: 'Šest vrst zavesti bi morali razumeti.'

7. (4) '**Šest vrst dotikov** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja očesni dotik, ušesni dotik, nosni dotik, jezični dotik, telesni dotik in umski dotik. Zato je bilo glede na to rečeno: 'Šest vrst dotikov bi morali razumeti.'

(OSEMNAJST VRST UMSKEGA RAZISKOVANJA)

8. (5) '**Osemnajst vrst umskega raziskovanja** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Ko gledaš objekt z očmi, raziskuješ objekt, ki povzroči veselje, raziskuješ objekt, ki povzroči žalost, raziskuješ objekt, ki povzroči mirnodušnost. Ko poslušaš zvok z ušesi ... Ko vohaš vonj z nosom ... Ko okušaš okus z jezikom ... Ko se dotikaš otipnega s telesom ... Ko prepoznavaš pojav z umom, raziskuješ pojav, ki povzroči veselje, raziskuješ pojav, ki povzroči žalost, raziskuješ pojav, ki povzroči mirnodušnost. Tako obstaja šest vrst raziskovanja z veseljem, šest vrst raziskovanja z žalostjo in šest vrst raziskovanja z mirnodušnostjo. Zato je bilo glede na to rečeno: 'Osemnajst vrst umskega raziskovanja bi morali razumeti.'

(ŠESTINTRIDESET STANJ BITIJ)

9. (6) '**Šestintrideset stanj bitij** bi morali razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja šest vrst veselja, ki temeljijo na posvetnem življenju in šest vrst

veselja, ki temeljijo na odreki. Obstaja šest vrst žalosti, ki temeljijo na posvetnem življenju in šest vrst žalosti, ki temeljijo na odreki. Obstaja šest vrst mirnodušnosti, ki temeljijo na posvetnem življenju in šest vrst mirnodušnosti, ki temeljijo na odreki.

10. (6.1) Katerih je **šest vrst veselja, ki temelji na posvetnem življenju**? Ko jemlješ kot korist pridobitev objektov, po katerih se hrepeni z očmi, so zaželeni, prijetni, razveseljivi in združeni s posvetnostjo - ali ko se spomniš, kaj je bilo predhodno pridobljeno, kaj je umrlo, izginilo in se spremenilo - se pojavi veselje. Takšno veselje se imenuje veselje, ki temelji na posvetnem življenju.

Ko jemlješ kot korist pridobitev zvokov, spoznanih z ušesi ... pridobitev vonjev, spoznanih z nosom ... pridobitev okusov, spoznanih z jezikom ... pridobitev otipov, spoznanih s telesom ... pridobitev pojavov spoznanih z umom, po katerih se hrepeni z očmi, so zaželeni, prijetni, razveseljivi in združeni s posvetnostjo - ali ko se spomniš, kaj je bilo predhodno pridobljeno, kaj je umrlo, izginilo in se spremenilo - se pojavi veselje. To je šest vrst veselja, ki temelji na posvetnem življenju.

11. (6.2) Katerih je **šest vrst veselja, ki temelji na odreki**? Ko s poznavanjem nestalnosti, sprememb, izginevanja in prenehanjem objektov vidiš s primernim razumevanjem kot dejansko je, da so objekti tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, se pojavi veselje. Takšno veselje se imenuje veselje, ki temelji na odreki.

Ko s poznavanjem nestalnosti, spremembe, izginevanja in prenehanjem zvokov ... vonjev ... okusov ... otipljivosti ... pojavov vidiš s primernim razumevanjem kot dejansko je, da so pojavi tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, se pojavi veselje. Takšno veselje se imenuje veselje, ki temelji na odreki. To je šest vrst veselja, ki temelji na odreki.

12. (6.3) Katerih je **šest vrst bridkosti, ki temelji na posvetnem življenju**? Ko jemlješ kot nepridobitev nepridobitev objektov spoznanih z očmi, po katerih se hrepeni z očmi, so zaželeni, prijetni, razveseljivi in združeni s posvetnostjo - ali ko se spomniš, kaj predhodno ni bilo pridobljeno, kaj je umrlo, izginilo in se spremenilo – se pojavi bridkost. Takšna bridkost se imenuje bridkost, ki temelji na posvetnem življenju.

Ko jemlješ kot nepridobitev nepridobitev zvokov spoznanih z ušesi ... nepridobitev vonjev spoznanih z nosom ... nepridobitev okusov spoznanih z jezikom ... nepridobitev otipov spoznanih s telesom ... nepridobitev pojavov spoznanih z umom, ki so zaželeni, prijetni, razveseljivi in združeni s posvetnostjo - ali ko se spomniš, kaj predhodno ni bilo pridobljeno, kaj je umrlo, izginilo in se spremenilo – se pojavi bridkost. Takšna bridkost se imenuje bridkost, ki temelji na posvetnem življenju. To je šest vrst bridkosti, ki temelji na posvetnem življenju.

13. (6.4) Katerih je **šest vrst bridkosti, ki temelji na odreki**? Ko s poznavanjem nestalnosti, sprememb, izginevanja in prenehanja objektov vidiš tako kot dejansko je s primerno modrostjo, da so objekti tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, to povzroči željo po vrhunski osvoboditvi: 'Kdaj bom vstopil in bival v tem področju, v katerega plemeniti sedaj vstopijo in v njem bivajo?' V njem, v katerem se povzroči takšna želja po vrhunski osvoboditvi, se pojavi bridkost s to željo kot pogojem. Takšna bridkost se imenuje bridkost , ki temelji na odreki.

Ko s poznavanjem nestalnosti, sprememb, izginevanja in prenehanja zvokov ... vonjev ... okusov ... otipljivosti ... pojavov vidiš s primernim razumevanjem kot dejansko je s primerno modrostjo, da so pojavi tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, povzročiš željo po vrhunski osvoboditvi: 'Kdaj bom vstopil in bival v tem področju, v

katerega plemeniti sedaj vstopijo in v njem bivajo?' V njem, v katerem se povzroči takšna želja po vrhunski osvoboditvi, se pojavi bridkost s to željo kot pogojem. Takšna bridkost se imenuje bridkost, ki temelji na odreki. To je šest vrst bridkosti, ki temelji na odreki.

14. (6.5) Katerih je **šest vrst mirnodušnosti, ki temeli na posvetnem življenju**? Pri gledanju objektov z očmi se pojavi mirnodušnost v neumnem zaslepljenem navadnem posamezniku, v nepoučenem navadnem posamezniku, ki ni osvojil svojih omejitev ali osvojil rezultatov [dejanja] in ki je slep za nevarnost. Takšna mirnodušnost ne preseže objektov, zato se imenuje mirnodušnost, ki temelji na posvetnem življenju.

Pri poslušanju zvoka z ušesi ... Pri vohanju vonja z nosom ... Pri okušanju okusa z jezikom ... Pri otipanju tipnega s telesom ... Pri spoznavanju pojava z umom, se pojavi mirnodušnost v neumnem zaslepljenem navadnem posamezniku, v nepoučenem navadnem posamezniku, ki ni osvojil svojih omejitev ali osvojil rezultatov [dejanja] in ki je slep za nevarnost. Takšna mirnodušnost ne preseže pojava, zato se imenuje mirnodušnost, ki temelji na posvetnem življenju. To je šest vrst mirnodušnosti, ki temelji na posvetnem življenju.

15. (6.6) Katerih je **šest vrst mirnodušnosti, ki temelji na odreki**? Ko s poznavanjem nestalnosti, sprememb, izginevanja in prenehanja objektov vidiš s primernim razumevanjem kot dejansko je, da so objekti tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, se pojavi mirnodušnost. Takšna mirnodušnost preseže objekte, zato se imenuje mirnodušnost, ki temelji na odreki.

Ko s poznavanjem nestalnosti, sprememb, izginevanja in prenehanja zvokov ... vonjev ... okusov ... otipljivosti ... pojavov, vidiš s primernim razumevanjem kot dejansko je, da so pojavi tako prej in sedaj vsi nestalni, neprijetnost in predmet sprememb, se pojavi mirnodušnost. Takšna mirnodušnost preseže pojav, zato se imenuje mirnodušnost, ki temelji na odreki. To je šest vrst mirnodušnosti, ki temelji na odreki.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šestintrideset stanj bitij bi morali razumeti.'

(OPUŠČENO IN PREMAGANO)

16. 'V tem pogledu, v odvisnosti od tega, zapusti to.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Menihi, v odvisnosti in z zanašanjem na šest vrst veselja, ki temeljijo na odreki, to opustite in se dvignite nad šest vrst veselja, ki temeljijo na posvetnem življenju. Tako so opuščene, tako so premagane.
V odvisnosti in z zanašanjem na šest vrst žalosti, ki temeljijo na odreki, to opustite in se dvignite nad šest vrst žalosti, ki temeljijo na posvetnem življenju. Tako so opuščene, tako so premagane. V odvisnosti in z zanašanjem na šest vrst mirnodušnosti, ki temeljijo na odreki, to opustite in se dvignite nad šest vrst mirnodušnosti, ki temeljijo na posvetnem življenju. Tako so opuščene, tako so premagane. V odvisnosti in z zanašanjem na šest vrst veselja, ki temeljijo na odreki, to opustite in se dvignite nad šest vrst žalosti, ki temeljijo na odreki. Tako so opuščene, tako so premagane. V odvisnosti in z nanašanjem na šest vrst mirnodušnosti, ki temeljijo na odreki, to opustite in se dvignite nad šest vrst veselja, ki temeljijo na odreki. Tako so opuščene, tako so premagane.

(DVE VRSTI MIRNODUŠNOSTI)

17. Obstaja, menihi, mirnodušnost, ki je raznovrstna, temelječa na raznolikosti, in obstaja mirnodušnost, ki je poenotena, temelječa na enosti.

18. In kaj, menihi, je mirnodušnost, ki je raznovrstna, temelječa na raznolikosti? Obstaja mirnodušnost glede objektov, zvokov, vonjev, okusov in otipljivosti. To, menihi, je mirnodušnost, ki je raznovrstna, temelječa na raznolikosti.

19. In kaj, menihi, je mirnodušnost, ki je poenotena, temelječa na enosti? Obstaja mirnodušnost glede področja neskončnega prostora, področja neskončne zavesti, področja ničnosti in področja niti zaznave niti nezaznave. To, menihi, je mirnodušnost, ki je poenotena, temelječa na enosti.

20. Menihi, v odvisnosti in s podporo mirnodušnosti, ki je poenotena, temelječa na enosti, opustite in obvladajte mirnodušnost, ki je raznovrstna, temelječa na raznolikosti. Tako je opuščena, tako je obvladana.

Menihi, v odvisnosti in s podporo ne-identifikacije, opustite in obvladajte mirnodušnost, ki je poenotena in temelji na enosti. Tako je to opuščeno, tako je obvladano.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'V tem pogledu, v odvisnosti od tega, opustite tisto.'

(TRI PODROČJA POZORNOSTI)

21. 'Obstajajo tri področja pozornosti, ki jih Plemeniti goji, za gojenje česar je Plemeniti učitelj primeren, da uči skupino.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

22. (1) Tako, menihi, sočutno in iščoč njihovo blaginjo, učitelj uči Dhammo učence iz milosti: 'To je za vaše blagostanje, to je za vašo srečo.' Njegovi učenci nočejo slišati ali prisluhniti ali uporabiti svojega uma, da bi razumeli. Tako zaidejo na kriva pota ter se obrnejo stran od učiteljevega predpisa. S tem Tathāgata ni zadovoljen in ne čuti zadovoljstva, ter biva neomajen, pozoren in premišljen. To, menihi, se imenuje prvo področje pozornosti, ki ga Plemeniti goji in za gojenje česar je Plemeniti učitelj primeren, da uči skupino.

23. (2) Razen tega, menihi, sočutno in iščoč njihovo blaginjo, učitelj uči Dhammo učence iz milosti: 'To je za vaše blagostanje, to je za vašo srečo.' Nekateri njegovi učenci ne bodo slišali ali prisluhnili ali uporabili svojega uma, da bi razumeli. Tako zaidejo na kriva pota ter se obrnejo stran od učiteljevega predpisa. Nekateri njegovi učenci bodo slišali in prisluhnili in uporabili svoj um, da razumejo in oni ne zaidejo na kriva pota ter se ne obrnejo stran od učiteljevega predpisa. S tem Tathāgata ni zadovoljen in ne čuti zadovoljstva, in ni nezadovoljen in ne čuti nezadovoljstva. Ostaja neodvisen od obeh, zadovoljstva in nezadovoljstva ter biva v mirnodušnosti, pozoren in premišljen. To, menihi, se imenuje drugo področje pozornosti, ki ga Plemeniti goji in za gojenje česar je Plemeniti učitelj primeren, da uči skupino.

24. (3) Razen tega, menihi, sočutno in iščoč njihovo blaginjo, učitelj uči Dhammo učence iz milosti: 'To je za vaše blagostanje, to je za vašo srečo.' Njegovi učenci bodo slišali in prisluhnili in uporabili svoj um, da razumejo. Tako oni ne bodo zašli na kriva pota ter se obrnili stran od učiteljevega predpisa. S tem je Tathāgata zadovoljen in čuti zadovoljstvo ter biva neomajen, pozoren in premišljen. To, menihi, se imenuje tretje področje pozornosti, ki ga Plemeniti goji in za gojenje česar je Plemeniti učitelj primeren, da uči skupino.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Obstajajo tri področja pozornosti, katere Plemeniti goji in za gojenje česar je Plemeniti učitelj primeren, da uči skupino.'

(KROTILEC POSAMEZNIKOV)

25. 'Med učitelji prakse se on imenuje neprekosljivi vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Voden od krotilca slonov, menihi, gre slon, ki ga je treba ukrotiti, v eno smer – vzhod, zahod, sever ali jug. Voden od krotilca konj, menihi, gre konj, ki ga je treba ukrotiti, v eno smer - vzhod, zahod, sever ali jug. Voden od krotilca volov, menihi, gre vol, ki ga je potrebno ukrotiti, v eno smer - vzhod, zahod, sever ali jug.

26. Menihi, voden od Tathāgate, popolnega in popolno prebujenega, **gre posameznik, ki ga je potrebno ukrotiti, v osem smeri**.
(1) On iz snovi vidi objekte: to je prva smer.
(2) Ne zaznavajoč objekte notranje, vidi objekte zunanje: to je druga smer.
(3) Nagnjen je k lepemu: to je tretja smer.
(4) S popolnim obvladanjem zaznav objektov, z izginotjem zaznav čutnih vplivov, z nepozornostjo na zaznav različnosti, zavedajoč se, da 'prostor je neskončen,' vstopi in biva v področju neskončnega prostora: to je četrta smer.
(5) S popolnim obvladanjem področja neskončnega prostora, zavedajoč se da 'zavest je neskončna,' vstopi in biva v področju neskončne zavesti: to je peta smer.
(6) S popolnim obvladanjem področja neskončne zavesti, zavedajoč se da 'tam ni nič,' vstopi in biva v področju ničnosti: to je šesta smer.
(7) S popolnim obvladanjem področja ničnosti, vstopi in biva v področju niti zaznave niti nezaznave: to je sedma smer.
(8) S popolnim obvladanjem področja niti zaznave niti nezaznave, vstopi in biva v prenehanju zaznave in občutka: to je osma smer.
Menihi, voden od Tathāgate, popolnega in popolno prebujenega, gre posameznik, ki ga je potrebno ukrotiti, v teh osem smeri.

28. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Med učitelji prakse je on tisti, ki se imenuje neprekosljivi vodja posameznikov, ki jih je treba ukrotiti.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 138) Uddesavibhanga Sutta - Razlaga povzetka

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom povzetek in njegovo razlago. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

3. "Menihi, menih naj preiskuje stvari na takšen način, da medtem ko jih preiskuje, njegova zavest zunanje ni raztresena in razpršena niti ni obtičala notranje, in ker je brez navezanosti, ne postane vznemirjena. Če njegova zavest ni raztresena in raztresena zunanje niti ni obtičala notranje, in če brez navezanosti ne postane vznemirjena, potem za njega ni nastanka neprijetnosti – rojstva, staranja in smrti v prihodnosti."

4. To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je to povedal, se je Vzvišeni dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče.

5. Kmalu po tem, ko je Blaženi odšel, so menihi menili: "Prijatelji, Blaženi se je dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, ko je podal povzetek na kratko, ne da bi razložil natančen pomen. Sedaj, kdo bo to natančno razložil?" Potem so menili: "Častiti Mahā Kaccāna je hvaljen od učitelja in cenjen od svojih modrih tovarišev v svetem življenju. On je sposoben razlage natančnega pomena. Kaj če gremo do njega in ga vprašamo o pomenu tega."

6. In menihi so odšli do častitega Mahā Kaccāne in izmenjali z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran in mu povedali, kaj se je zgodilo in dodali: "Naj nam častiti Mahā Kaccāna to razloži."

(NATANČNA RAZLAGA POVZETKA)

7. [Častiti Mahā Kaccāna je odgovoril:] "Prijatelji, to je tako kot da človek, ki potrebuje srčevino, išče srčevino, potuje v iskanju srčevine in misli, da se srčevino lahko najde med vejami in listi velikega drevesa, ki stoji in poseduje v sebi srčevino, potem ko je prezrl korenine in deblo. In tako je tudi z vami, častiti gospodje, ko menite, da bi me morali vprašati o pomenu tega, potem ko ste prezrli Blaženega, ko ste se osebno srečali z učiteljem. Glede vednosti, Blaženi ve, glede videnja, on vidi. On je videnje, on je vednost, on je Dhamma, on je najvišji. On je ta, ki govori, ki razglaša, je razlagalec pomena, je podeljevalec nesmrtnosti, gospodar Dhamme, Tathāgata. Takrat je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega o pomenu. Kot vam pove, tako bi si morali to zapomniti."

8. "Gotovo, prijatelj Kaccāna, ko ve, Blaženi ve, ko vidi, on vidi. On je vpogled... Tathāgata. To je bil čas, ko bi morali vprašati Blaženega po pomenu. Kot nam pove, tako bi si morali to tudi zapomniti. Vendarle, častiti Mahā Kaccāna je hvaljen od učitelja in cenjen od svojih modrih tovarišev v svetem življenju. Častiti Mahā Kaccāna je sposoben razložiti natančen pomen tega povzetka, ki ga je na kratko podal Blaženi, ne da bi razložil natančen pomen. Naj ga častiti Mahā Kaccāna razloži in naj mu to ne bo nadležno."

9. "Potem poslušajte, prijatelji, in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, prijatelj," so odgovorili menihi. Častiti Mahā Kaccāna je rekel:

10. "Kako, prijatelji, **se zavest ima za 'razpršeno in zunanje raztreseno'**? Ko je menih videl objekt z očmi, če njegova zavest sledi znaku objekta, je povezana in ovirana z

zadovoljitvijo v znaku objekta, če je ovirana z oviro zadovoljitve v znaku objekta, potem se njegova zavest ima za ‘razpršeno in zunanje raztreseno.’

Ko je slišal zvok z ušesi ... vohal vonj z nosom ... okušal okus z jezikom ... se dotikal tipnega s telesom ... spoznal pojav z umom, če njegova zavest sledi znaku pojava, je povezana in ovirana z zadovoljitvijo v znaku pojava, ovirana z oviro zadovoljitve v znaku pojava, potem se njegova zavest ima za ‘razpršeno in zunanje raztreseno.’

11. In kako, prijatelji, **se zavest ima za ‘nerazpršeno in zunanje neraztreseno**’? Ko je menih videl objekt z očmi, če njegova zavest ne sledi znaku objekta, ni povezana in ovirana z zadovoljitvijo v znaku objekta, ni ovirana z oviro zadovoljitve v znaku objekta, potem se njegova zavest ima za ‘nerazpršeno in zunanje neraztreseno.’

Ko je slišal zvok z ušesom ... vohal vonj z nosom ... okušal okus z jezikom ... se dotikal tipnega s telesom ... spoznal pojav z umom, če njegova zavest ne sledi znaku pojava, ni povezana in ovirana z zadovoljitvijo v znaku pojava, ni ovirana z oviro zadovoljitve v znaku pojava, potem se njegova zavest ima za ‘nerazpršeno in zunanje neraztreseno.’

12. In kako, prijatelji, **se srce ima za ‘notranje obtičalo**’? Popolnoma odmaknjen od užitkov, odmaknjen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Če njegova zavest sledi zadovoljstvu in prijetnosti, rojenima v samoti, je povezana in ovirana z zadovoljitvijo v zadovoljstvu in prijetnosti, ki sta rojena v samoti, potem se njegovo srce ima za ‘notranje obtičalo.’

13. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Če njegova zavest sledi zadovoljstvu in prijetnosti, ki sta rojena iz zbranosti ... potem se njegovo srce ima za ‘notranje obtičalo.’

14. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo ‘On prijetno biva mirnodušen in pozoren.’ Če njegova zavest sledi mirnodušnosti ... potem se njegovo srce ima za ‘notranje obtičalo.’

15. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. Če njegova zavest sledi niti neprijetnosti niti prijetnosti, je zvezan in oviran z zadovoljitvijo v niti neprijetnosti niti prijetnosti, je oviran z oviro zadovoljitve v niti neprijetnosti niti prijetnosti, potem se njegovo srce ima za ‘notranje obtičalo.’ Tako se srce ima za ‘notranje obtičalo.’

16. In kako, prijatelji, **se srce ima za ‘notranje neobtičalo**’? Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od škodljivih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... Če njegova zavest ne sledi zadovoljstvu in prijetnosti, ki sta rojena v samoti, ni zvezan in oviran z zadovoljitvijo v zadovoljstvu in prijetnosti rojenima v samoti, ni oviran z oviro zadovoljitve v zadovoljstvu in prijetnosti, ki sta rojena v samoti, potem se njegovo srce ima za ‘notranje neobtičalo.’

17. Z umiritvijo misli in razmišljanja, menih vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti ... Če njegova zavest ne sledi zadovoljstvu in prijetnosti rojenima v zbranosti ... potem se njegovo srce ima za ‘notranje neobtičalo.’

18. Ko izgine zadovoljstvo, menih ... vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti ... Če njegova zavest ne sledi mirnodušnosti ... potem se njegovo srce ima za ‘notranje neobtičalo.’

19. Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti ... menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti ... Če njegova zavest ne sledi niti neprijetnosti niti prijetnosti, ni zvezan in oviran z zadovoljitvijo v niti neprijetnosti niti prijetnosti, ni oviran z oviro zadovoljitve v niti neprijetnosti niti prijetnosti, potem se njegovo srce ima za 'notranje neobtičalo.' Tako se srce ima za 'notranje neobtičalo.'

20. Kako, prijatelji, **obstaja vznemirjenost zaradi navezanosti**? Nepoučen navaden posameznik, ki se ne ozira na plemenite in je neizkušen in nedisciplinirani v njihovi Dhammi, ki se ne ozira na prave ljudi in je neizkušen in nedisciplinirani v njihovi Dhammi, ima snov za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi. Toda ta njegova snov se spremeni in postane drugačna. Ker se spremeni in snov postane drugačna, se njegova zavest prekroji v skladu s spremembo snovi. Z vznemirjenostjo, rojeno iz prekrojitve glede na spremembo snovi in ki prihaja od pojavitve (slabih srčnih) kvalitet, je njegovo srce razdejano. In zaradi slabitve pozornosti, se počuti tesnobno, ogroženo in zaskrbljeno.

On ima občutek za sebstvo ... On ima zaznavo za sebstvo ... On ima tvorbe za sebstvo ... On ima zavest za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Toda ta njegova zavest se spremeni in postane drugačna. Ker se spremeni in je zavest drugačna, se njegova zavest prekroji v skladu s spremembo v zavesti. Z vznemirjenostjo, rojeno iz prekrojitve glede na spremembo v zavesti in ki prihaja iz pojavitve (slabih srčnih) kvalitet, je njegovo srce razdejano. In zaradi slabitve pozornosti, se počuti tesnobno, ogroženo in zaskrbljeno. Takšna je vznemirjenost zaradi navezanosti.

21. In kako, prijatelji, **obstaja nevznemirjenost zaradi navezanosti**? Dobro poučeni plemeniti učenec, ki se ozira na plemenite in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, ki se ozira na prave ljudi in je izkušen in discipliniran v njihovi Dhammi, nima snovi za sebstvo ali da je sebstvo snov ali da je snov v sebstvu ali da je sebstvo v snovi. Ta njegova snov se spremeni in postane drugačna. Ko se spremeni in postane drugačna, se njegova zavest ne prekroji v skladu s spremembo snovi. Vznemirjena stanja srca, rojena iz prekrojitve glede na spremembo snovi, ne nastanejo in ne razdejajo njegovega srca. Ker je njegovo srce pozorno, ni boječ, ogrožen in zaskrbljen in ker nima navezanosti, ne postane vznemirjen.

On nima občutka za sebstvo ... On nima zaznave za sebstvo ... On nima tvorb za sebstvo ... On nima zavesti za sebstvo ali da je sebstvo zavest ali da je zavest v sebstvu ali da je sebstvo v zavesti. Ta njegova zavest se spremeni in postane drugačna. Ko se spremeni in postane drugačna, se njegova zavest ne prekroji v skladu s spremembo zavesti. Vznemirjena stanja srca, rojena iz prekrojitve glede na spremembo zavesti ne nastanejo in ne razdejajo njegovega srca. Ker je njegovo srce pozorno, ni boječ, ogrožen in zaskrbljen in ker nima navezanosti, ne postane vznemirjen. Tako je, ko ni vznemirjenosti, ker ni navezanosti.

22. Prijatelji, ko se je Blaženi dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče, po tem ko je podal na kratko povzetek, ne da bi razložil natančen pomen, ki je: 'Menihi, menih bi moral preiskati stvari na tak način, da medtem ko jih preiskuje, njegova zavest ni vznemirjena in razpršena zunanje niti ni obtičala notranje, in brez navezanosti on ne postane vznemirjen. Če njegova zavest ni vznemirjena in raztresena zunanje niti ni obtičala notranje, in če brez navezanosti ne postane vznemirjen, potem za njega ni nastajanja neprijetnosti – rojstva, staranja in smrti v prihodnosti,' jaz razumem, da je takšen natančen pomen tega povzetka. Sedaj, prijatelji, če želite, pojdite do Blaženega in ga vprašajte glede pomena. Kot vam Blaženi razloži, tako si to zapomnite."

23. Potem so se menihi, navdušeni in veseli besed častitega Mahā Kaccāne, dvignili iz svojih sedežev in odšli do Blaženega. Ko so se mu poklonili, so sedli ob stran in povedali Blaženemu vse, kar se je zgodilo po tem, ko je odšel in dodali: "Potem, častiti gospod, smo odšli do častitega Mahā Kaccāne in ga vprašali glede pomena. Častiti Mahā Kaccāna nam je razložil pomen s temi izrazi, trditvami in frazami."

24. "Mahā Kaccāna je pameten, menihi, Mahā Kaccāna je zelo moder. Če bi me vprašali o pomenu tega, bi vam ga razložil na isti način, kot vam ga je razložil Mahā Kaccāna. Takšen je njegov pomen in tako bi si ga morali zapomniti."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 139) Araṇavibhanga Sutta - Razlaga nekonflikta

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthiju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi." - "Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom razlago o nekonfliktu. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(VODILA)

3. "Naj se ne prizadeva za užitek, ki je primitiven, vulgaren, grob, nizkoten in nekoristen in naj se ne prizadeva za samotrpinčenje, kar je boleče, nizkotno in nekoristno. Srednja pot, ki jo je odkril Tathāgata, se izogne obema ekstremoma, daje vizijo, daje vednost, vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve. Naj se ve, kaj naj se hvali in kaj naj se graja, in ko se ve oboje, naj se tega niti hvali niti graja, ampak se naj poudarja le Dhamma. Naj se ve, kako definirati prijetnost, in ko se to ve, naj si prizadeva za notranjo prijetnost. Naj se za hrbtom človeka ne govori, naj se javno človeku ne govori težkih besed. Naj se govori umirjeno, ne naglo. Naj se ne vztraja na lokalnem jeziku in naj se ne potepta običajne rabe. To je povzetek razlage nekonflikta.

4. '**Naj se ne prizadeva za užitek**, ki je primitiven, vulgaren, grob, nizkoten in nekoristen in **naj se ne prizadeva za samotrpinčenje**, ki je boleče, nizkotno in nekoristno.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Zasledovanje užitka v njem, čigar prijetnost je povezana z željami po užitkih - primitivnih, vulgarnih, grobih, nizkotnih in nekoristnih - je stanje obdano z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in je napačna pot. Nezasledovanje užitka, čigar prijetnost je povezana z željami po užitkih - primitivnih, vulgarnih, grobih, nizkotnih in nekoristnih - je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot.

Predajanje samotrpinčenju - bolečemu, nizkotnemu in nekoristnemu – je stanje, obdano z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in je napačna pot. Nepredajanje samotrpinčenju - bolečemu, nizkotnemu in nekoristnemu - je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Naj se ne prizadeva za užitek, ki je primitiven, vulgaren, grob, nizkoten in nekoristen in naj se ne prizadeva za samotrpinčenje, ki je boleče, nizkotno in nekoristno.'

5. '**Srednja pot**, **ki jo je odkril Tathāgata, se izogne obema tema ekstremom, daje vizijo, daje vednost, vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? To je Plemenita osemčlena pot, to je, pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost. Tako je bilo glede na to rečeno: 'Srednja pot, ki jo je odkril Tathāgata, se izogne obema tema ekstremoma ... do ugasnitve.'

6. '**Vedi, kaj naj se hvali in kaj graja, in ko veš oboje, niti ne hvali niti grajaj, ampak poudarjaj le Dhammo**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

7. Kako, menihi, pride do hvaljenja in grajanja in ne poudarjanja le Dhamme? Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki so se lotili zasledovati užitek, katerega prijetnost je povezana z željami po užitkih -

primitivnih ... in nekoristnih – so obdani z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in so stopili na napačno pot,' tako nekoga grajaš. Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki se ne lotijo zasledovati užitek, katerega prijetnost je povezana z željami po užitkih - primitivnih ... in nekoristnih - so brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in so stopili na pravilno pot,' tako nekoga hvališ.

Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki so se lotili zasledovati samotrpinčenje - ki je boleče, nizkotno in nekoristno – so obdani z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in so stopili na napačno pot,' tako nekoga grajaš. Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki se ne predajajo v samotrpinčenje - ki je boleče, nizkotno in nekoristno – so brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in so stopili na pravilno pot,' tako nekoga hvališ.

Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki niso opustili ovire bitnosti, so obdani z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in so stopili na napačno pot,' tako nekoga grajaš. Ko rečeš: 'Vsi tisti, ki so opustili oviro bitnosti, so brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in so stopili na pravilno pot,' tako nekoga hvališ. Tako pride do hvaljenja in grajanja in ne poudarjanja Dhamme.

8. In kako, menihi, ne pride niti do hvaljenja niti grajanja, ampak do poudarjanja le Dhamme? Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki so se lotili predajanju v užitek, katerega prijetnost je povezana z željami po užitkih ... so stopili na napačno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Predajanje užitku je stanje, ki ga obdaja neprijetnost, nevšečnost, obup in vročica, in je napačna pot,' potem poudarjaš le Dhammo. Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki se ne predajajo užitku, čigar prijetnost je povezana z užitki ... so stopili na pravilno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Nepredajanje užitku je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot,' potem poudarjaš le Dhammo.

Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki so se lotili zasledovanja samotrpinčenja ... so stopili na napačno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Predajanje užitku je stanje, ki ga obdaja neprijetnost, nevšečnost, obup in vročica, in je napačna pot,' poudarjaš le Dhammo. Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki se ne predajajo samotrpinčenju ... so stopili na pravilno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Nepredajanje samotrpinčenju je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot,' potem ne poudarjaš le Dhamme.

Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki niso opustili ovire bitnosti ... so stopili na napačno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Tako dolgo, dokler ovira bitnosti ni opuščena, je tudi bitnost neopuščena,' potem poudarjaš le Dhammo.

Ko ne rečeš: 'Vsi ti, ki so opustili oviro bitnosti ... so stopili na pravilno pot,' ampak namesto tega rečeš: 'Ko je ovira bitnosti opuščena, je tudi bitnost opuščena,' potem poudarjaš le Dhammo.

Tako je bilo glede na to rečeno: 'Naj se ve, kaj naj se hvali in kaj graja in ko se ve oboje, naj se niti hvali niti graja, ampak se naj poudarja le Dhammo.'

9. '**Potrebno je vedeti, kako določiti prijetnost.** Ko se to ve, si prizadevaj za prijetnost v samem sebi.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Menihi, obstaja pet vezi užitkov. Katerih pet? Objekti spoznani z očmi ... zvoki spoznani z ušesi ... vonji spoznani z nosom ... okusi spoznani z jezikom ... otipljivosti spoznane s telesom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetne in simpatične, povezane z željami po užitkih in izzivajo poželenje. To je pet vezi užitkov. Prijetnost in veselje, ki nastaneta v odvisnosti od teh petih vezi užitkov, se imenuje užitek - umazana prijetnost, groba prijetnost, nizkotna prijetnost. O tej vrsti prijetnosti pravim, da naj se zanjo ne prizadeva, da naj se je ne razvije, da naj se je ne goji in da naj se je boji.

Menihi, popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti ... drugi stopnji zbranosti ... tretji stopnji zbranosti ... četrti stopnji zbranosti. To se imenuje blaženost odpovedi, blaženost samote, blaženost miru, blaženost prebujenja. O tej vrsti prijetnosti pravim, da naj se zanjo prizadeva, se jo razvije, se jo goji in se je ne boji.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Potrebno je vedeti, kako določiti prijetnost. Ko se to ve, si prizadevaj za prijetnost v samem sebi.'

10. '**Ne govori tajno in ne govori javno človeku težkih besed**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Menihi, ko veš, da je tajen/zahrbten govor neresnica, netočen in nekoristen, ga za nobeno ceno ne smeš izgovoriti. Ko veš, da je zahrbten govor resnica, pravilen in nekoristen, moraš vaditi, da ga ne izgovoriš. Vendar, ko veš, da je zahrbten govor resnica, točen in koristen, ga lahko izgovoriš, ko poznaš čas za to.

Menihi, ko veš, da je javen oster govor neresničen, netočen in nekoristen, ga za nobeno ceno ne smeš izgovoriti. Ko poznaš, da je javen oster govor resničen, pravilen in nekoristen, ga za nobeno ceno ne smeš izgovoriti. Vendar, ko veš, da je javen oster govor resnica, točen in koristen, ga lahko izgovoriš, ko poznaš čas za to.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Ne govori zahrbtno in javno ne govori ostro.'

11. '**Govori počasi, ne hitro**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Menihi, ko govoriš hitro, se ti telo utrudi in srce postane vznemirjeno, glas se napne in grlo postane hripavo, Govor tega, ki govori hitro, je nejasen in težko razumljiv.

Menihi, ko govoriš počasi, se ti telo ne utrudi niti tvoje srce ne postane vznemirjeno, glas ni napet niti grlo ne postane hripavo. Govor tega, ki govori počasi, je jasen in lahko razumljiv.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Govori počasi, ne hitro.'

12. '**Ne vztrajaj na lokalnem jeziku in ne poteptaj običajne rabe**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

Kako, menihi, pride do vztrajanja na lokalnem jeziku in poteptanja običajne rabe? Menihi, v različnih krajih imenujejo isto stvar 'krožnik' [*pāti*], 'skleda' [*patta*], 'posoda' [*vittha*], 'skledica' [*serāva*], 'ponev' [*dhāropa*], 'lonec' [*poṇa*], ali 'skodela' [*pisīla*]. Kakorkoli jo imenujejo v takšnem in takšnem kraju, človek govori skladno, se trdno drži [tega izraza] in vztraja: 'Samo to je pravilno, karkoli drugega je napačno.' Tako je prišlo do vztrajanja na lokalnem jeziku in poteptanja običajne rabe.

In kako, menihi, pride do nevztrajanja na lokalnem jeziku in nepoteptanja običajne rabe? Tako, menihi, v različnih krajih imenujejo isto stvar 'krožnik' ... ali 'skodela.' Kakorkoli ga imenujejo v takšnem in takšnem kraju, brez oklepanja [za ta izraz] človek govori skladno, misleč: 'Ti častiti, izgleda, govorijo z ozirom na to.' Tako obstaja nevztrajanje na lokalnem jeziku in nepoteptanje običajne rabe.

Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Ne vztrajaj na lokalnem jeziku, in ne poteptaj običajne rabe.'

(STANJA S KONFLIKTOM IN STANJA BREZ KONFLIKTA)

13. Menihi, prizadevanje za užitki, katerih prijetnost je povezana z željami po užitkih - primitivnih ... in nekoristnih – je stanje obdano z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico in je napačna pot. Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, prekinitev zasledovanja užitkov, katerih prijetnost je povezana z željami po užitkih - primitivnih ... in nekoristnih – je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, zasledovanje samotrpinčenja - bolečega, nizkotnega in nekoristnega - je stanje obdano z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in je napačna pot. Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, prekinitev zasledovanja samotrpinčenja - bolečega, nizkotnega, in nekoristnega – je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, Srednja pot, ki jo je odkril Tathāgata se izogiba obeh teh ekstremov, daje vizijo, daje vednost, vodi do miru, do direktne vednosti, do prebujenja, do ugasnitve. To je stanje brez neprijetnosti ... in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, hvaljenje in grajanje in propad poudarjanja le Dhamme je stanje obdano z neprijetnostjo in je napačna pot. Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, nehvaljenje in negrajanje in poudarjanje le Dhamme je stanje brez neprijetnosti ... in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, užitek - umazana prijetnost, groba prijetnost, nizkotna prijetnost je stanje obdano z neprijetnostjo ... in je napačna pot. Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, blaženost odpovedi, blaženost samote, blaženost miru, blaženost prebujenja je stanje brez neprijetnosti... in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, zahrbten govor, ki je neresnica, nepravilen in nekoristen je stanje obdano z neprijetnostjo ... Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, zahrbten govor, ki je resnica, pravilen in nekoristen je stanje obdano z neprijetnostjo ... Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, zahrbten govor, ki je resnica, pravilen in koristen je stanje brez neprijetnosti ... Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, javen oster govor, ki je neresnica, nepravilen in nekoristen je stanje obdano z neprijetnostjo ... Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, javen oster govor, ki je resnica, pravilen in nekoristen je stanje obdano z neprijetnostjo ... Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, javen oster govor, ki je resnica, pravilen in koristen je stanje brez neprijetnosti ... Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, govor tega, ki govori hitro je stanje obdano z neprijetnostjo, nevšečnostjo, obupom in vročico, in je napačna pot. Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, govor tega, ki govori umirjeno je stanje brez neprijetnosti ... Torej, to je stanje brez konflikta.

Menihi, vztrajanje na lokalnem jeziku in poteptanje običajne rabe je stanje, ki je obdano z neprijetnostjo ... Torej, to je stanje s konfliktom.

Menihi, nevztrajanje na lokalnem jeziku in nepoteptanje normalne rabe je stanje brez neprijetnosti, nevšečnosti, obupa in vročice, in je pravilna pot. Torej, to je stanje brez konflikta.

14. Torej, menihi, prakticirati morate tako: ‘Poznali bomo stanje s konfliktom in bomo poznali stanje brez konflikta. Ko bomo to poznali, bomo stopili na pot brez konflikta.’ Menihi, Subhūti je pripadnik naroda, ki je stopil na pot brez konflikta.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 140) Dhātuvibhanga Sutta - Razlaga elementov

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi potoval po deželi Magadha in sčasoma prispel v Rādžagah. Tam je odšel do lončarja Bhaggava in mu rekel:

2. "Če ni nadležno zate, Bhaggava, bi prenočil v tvoji delavnici."

"To ni nadležno zame, častiti gospod, tam je že en asket. Če se on strinja, potem ostani kolikor dolgo hočeš, častiti gospod."

3. Tam je bil pripadnik naroda z imenom Pukkusāti, ki je šel naprej od doma v brezdomstvo zaradi prepričanja v Blaženega in se je takrat zadrževal v lončarjevi delavnici. Blaženi je odšel do častitega Pukkusātija in mu rekel: "Če ni nadležno zate, menih, bi prenočil v delavnici."

"Lončarjeva delavnica je dovolj velika, prijatelj. Naj častiti ostane toliko časa, kolikor hoče."

4. Blaženi je vstopil v lončarjevo delavnico, razprostrl otep slame na eno stran in sedel nanj, prekrižal svoje noge, vzravnal svoje telo in se posvetil pozornosti. Blaženi je preživel večino noči v sedenju [v meditaciji] in tudi častiti Pukkusāti je prav tako preživel večino noči sede [v meditaciji]. Blaženi je pomislil: "Ta pripadnik naroda se obnaša na način, ki zbuja zaupanje. Kaj če ga izprašam." Tako je vprašal častitega Pukkusātija:

5. "Pod kom si šel naprej, menih? Kdo je tvoj učitelj? Čigavo Dhammo izpoveduješ?"

"Prijatelj, obstaja asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya. Dobro poročilo o tem Blaženem Gotami se je razširilo zaradi tega dejstva: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen.' Jaz sem vstopil v meniško življenje pod tem Blaženim. Ta Blaženi je moj učitelj, jaz izpovedujem Dhammo tega Blaženega."

"Menih, kje ta Blaženi, popoln in popolno prebujen, sedaj živi?"

"Obstaja, prijatelj, mesto v severni deželi z imenom Sāvatthī. Blaženi, popoln in popolno prebujen, sedaj živi tam."

"Menih, ali si kdaj prej videl tega Blaženega? Ali bi ga prepoznal, če bi ga videl?"

"Ne, prijatelj, jaz prej nikoli nisem videl tega Blaženega, niti bi ga prepoznal, če bi ga videl."

6. Potem je Blaženi pomislil: "Ta pripadnik naroda je šel naprej od doma v brezdomstvo pod mano. Kaj če ga učim Dhammo." Tako je Blaženi nagovoril častitega Pukkusātija: "Menih, učil te bom Dhammo. Poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal." - "Da, prijatelj," je odvrnil častiti Pukkusāti. Blaženi je rekel:

(SESTAVINE POSAMEZNIKA)

7. "Menih, posameznik sestoji iz šestih elementov, šestih področij dotika in osemnajstih vrst mentalnega raziskovanja in ima štiri temelje. Plime predstav[1] ne prevzamejo njega, ki stoji na teh [temeljih]. Ko ga plime predstav nič več ne prevzamejo, se lahko resnično imenuje »spokojni modrijan«. Človek naj ne omalovažuje modrosti, naj ohranja resnico, goji odrekanje in naj vadi za mir. To je povzetek razlage šestih elementov.

8. 'Menih, **posameznik sestoji iz šestih elementov**.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Tukaj je element zemlje, element vode, element ognja, element zraka,

element prostora in element zavesti. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: ‘Menih, ta posameznik sestoji iz šestih elementov.’

9. ‘Menih, **posameznik sestoji iz šestih področij dotika**.’ Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja področje očesnega dotika, področje ušesnega dotika, področje nosnega dotika, področje jezičnega dotika, področje telesnega dotika in področje umskega dotika. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: ‘Menih, ta posameznik sestoji iz šestih področij dotika.’

10. ‘Menih, **posameznik sestoji iz osemnajstih vrst umskega raziskovanja**.’[2] Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Ko gledaš objekt z očmi, raziskuješ objekt, ki ustvari veselje, raziskuješ objekt, ki ustvari žalost, raziskuješ objekt, ki ustvari mirnodušnost. Ko slišiš zvok z ušesi ... Ko vohaš vonj z nosom ... Ko okušaš okus z jezikom ... Ko se dotikaš tipnega s telesom ... Ko prepoznavaš pojav z umom, raziskuješ pojav, ki ustvari veselje, raziskuješ pojav, ki ustvari žalost, raziskuješ pojav, ki ustvari mirnodušnost. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: ‘Menih, ta posameznik sestoji iz osemnajstih vrst umskega raziskovanja.’

11. ‘Menih, **posameznik ima štiri temelje**.’ Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja temelj modrosti, temelj resnice, temelj odreke in temelj miru. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: ‘Menih, ta posameznik ima štiri temelje.’

12. ‘**Posameznik naj ne zanemarja modrosti, naj ohranja resnico, goji odrekanje in naj prakticira mir**.’ Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

(TEMELJI MODROSTI - ELEMENTI)

13. “Kako, menih, človek ne zanemarja modrosti?[3] Obstaja šest elementov: element zemlje, element vode, element ognja, element zraka, element prostora in element zavesti.

14. Kaj, menih, je **element zemlje**? Element zemlje je lahko bodisi notranji ali zunanji. Kaj je notranji element zemlje? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je trdo, strjeno in je temu podobno, to je, lasje na glavi, dlake na telesu, nohti, zobje, koža, meso, kite, kosti, kostni mozeg, ledvice, srce, jetra, prepona, vranica, pljuča, debelo črevo, tanko črevo, vsebina želodca, iztrebki, ali karkoli drugega notranjega, pripadajočega nekomu, je trdo, strjeno in je temu podobno: to se imenuje notranji element zemlje. Sedaj oba, notranji element zemlje in zunanji element zemlje sta enostavno element zemlje. In to je treba videti s primernim razumevanjem kot dejansko je: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’ Ko to vidiš kot dejansko je, s primernim razumevanjem, nisi očaran z elementom zemlje in napraviš srce brezstrastno do elementa zemlje.

15. Kaj, menih, je **element vode**? Element vode je lahko bodisi notranji ali zunanji. Kaj je notranji element vode? Karkoli notranjega, kar pripada sebi, je voda, vodeno in je temu podobno, to je, žolč, sluz, gnoj, kri, znoj, mast, solze, loj, slina, smrkelj, sklepna maz, urin, ali karkoli drugega notranjega, pripadajočega nekomu, je voda, vodeno in je temu podobno: to se imenuje notranji element vode. Sedaj oba, notranji element vode in zunanji element vode sta enostavno element vode. In to je treba videti s primernim razumevanjem kot dejansko je: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’ Ko to vidiš kot dejansko je, s primernim razumevanjem, nisi očaran z elementom vode in napraviš srce brezstrastno do elementa vode.

16. Kaj, menih, je **element ognja**? Element ognja je lahko bodisi notranji ali zunanji. Kaj je notranji element ognja? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je ogenj, ognjeno in je temu podobno, to je, s čemer se pogreješ, se stara in se porablja, in tisto s čemer to, kar je pojedeno, popito, porabljeno in okušano, postane popolnoma prebavljeno, ali karkoli

drugega notranjega, kar pripada nekomu, je ogenj, ognjeno in je temu podobno: to se imenuje notranji element ognja. Sedaj oba, notranji element ognja in zunanji element ognja sta enostavno element ognja. In to je treba videti s primernim razumevanjem kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko to vidiš kot dejansko je, s primernim razumevanjem, nisi očaran z elementom ognja in napraviš srce brezstrastno do elementa ognja.

17. Kaj, menih, je **element zraka**? Element zraka je lahko bodisi notranji ali zunanji. Kaj je notranji element zraka? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je zrak, zračno in je temu podobno, to je, vetrovi, ki gredo navzgor, vetrovi, ki gredo navzdol, vetrovi v trebuhu, vetrovi v črevesju, vetrovi, ki tečejo skozi ude, vdih in izdih ali karkoli drugega notranjega, kar pripada nekomu, je zrak, zračno in je temu podobno: to se imenuje notranji element zraka. Sedaj oba, notranji element zraka in zunanji element zraka sta enostavno element zraka. In to je treba videti s primernim razumevanjem kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko to vidiš kot dejansko je, s primernim razumevanjem, nisi očaran z elementom zraka in napraviš srce brezstrastno do elementa zraka.

18. Kaj, menih, je **element prostora**? Element prostora je lahko bodisi notranji ali zunanji. Kaj je notranji element prostora? Karkoli notranjega, kar pripada nekomu, je prostor, prostornost in je temu podobno, to je, luknje v ušesih, nosnici, ustna votlina, in ta [odprtina] skozi katero si pojedel, popil, zaužil in okusil, to pogoltnil in kjer se to zbere in se izloča spodaj, ali karkoli drugega notranje, kar pripada nekomu, je prostor, prostornost in temu podobno: to se imenuje notranji element prostora. Sedaj oba, notranji element prostora in zunanji element prostora sta enostavno element prostora. In to je treba videti s primernim razumevanjem kot dejansko je: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Ko to vidiš kot dejansko je, s primernim razumevanjem, nisi očaran z elementom prostora in napraviš srce brezstrastno do elementa prostora.

19. Potem ostane samo **zavest**, očiščena in jasna. Kaj spoznaš s to zavestjo? Spoznaš: '[To je] prijetno', spoznaš: '[To je] neprijetno, spoznaš: '[To je] niti neprijetno niti prijetno.' V odvisnosti od dotika, ki se čuti kot prijetnost, nastane prijeten občutek. Ko čutiš prijeten občutek, razumeš: 'Jaz čutim prijeten občutek.' Razumeš: 'S prenehanjem tega dotika, ki se čuti kot prijetnost, njegov odgovarjajoči občutek - prijeten občutek, ki je nastal v odvisnosti od tega dotika, ki se čuti kot prijetnost – preneha in se umakne.' V odvisnosti od dotika, ki se čuti kot neprijeten, nastane neprijeten občutek. Ko čutiš neprijeten občutek, razumeš: 'Jaz čutim neprijeten občutek.' Razumeš: 'S prenehanjem tega istega dotika, ki se čuti kot neprijeten, njegov odgovarjajoči občutek - neprijeten občutek, ki je nastal v odvisnosti od tega dotika, ki se čuti kot neprijeten - preneha in se umakne.' V odvisnosti od dotika, ki se čuti kot niti neprijeten niti prijeten, nastane niti neprijeten niti prijeten občutek. Ko čutiš niti neprijeten niti prijeten občutek, razumeš: 'Jaz čutim niti neprijeten niti prijeten občutek.' Razumeš: 'S prenehanjem tega dotika, ki se čuti kot niti neprijeten niti prijeten, njegov odgovarjajoči občutek - niti neprijeten niti prijeten občutek, ki je nastal v odvisnosti od dotika, ki se čuti kot niti neprijeten niti prijeten - preneha in se umakne.' Menih, kot iz dotika in trenja dveh palic za prižiganje ognja nastane toplota in nastane ogenj, in z ločitvijo in osamitvijo teh dveh palic za prižiganje ognja, ustrezna toplota preneha in se umakne, tako tudi, v odvisnosti od dotika, ki se čuti kot prijeten ... ki se čuti kot neprijeten ... ki se čuti kot niti neprijeten niti prijeten, nastane niti neprijeten niti prijeten občutek ... Razumeš: 'S prenehanjem tega dotika, ki se je čutil kot niti neprijeten niti prijeten, njegovi odgovarjajoči občutek ... preneha in se umakne.'

(MIRNODUŠNOST)

20. Potem ostane samo mirnodušnost, prečiščena in jasna, voljna, rahla in sijoča. Predpostavimo, menih, da je vešč zlatar ali njegov vajenec pripravil peč, segrel talilni lonček, vzel nekaj zlata s kleščami in ga dal v talilni lonček. Od časa do časa bi pihal nanj, od časa do časa bi ga škropil z vodo in od časa do časa bi samo pogledal nanj. To zlato bo postalo prečiščeno, dobro prečiščeno, popolnoma prečiščeno, brezhibno, brez nečistosti, voljno, prilagodljivo in sijoče. Katerokoli vrsto zlatarskega izdelka bi želel narediti iz njega, bodisi zlato verižico ali uhane ali ogrlico ali zlat okrasek, bo ustreglo temu namenu. Tako tudi, menih, potem ostane tam samo mirnodušnost, prečiščena in jasna, voljna, prilagodljiva in sijoča.

21. On razume: 'Če bi usmeril to mirnodušnost, tako prečiščeno in jasno, h področju neskončnega prostora in razvil svoje srce v skladu s tem, bi ta moja mirnodušnost, podprta s tem področjem, vezana na njega, ostala za zelo dolgo časa. Če bi usmeril to mirnodušnost, tako prečiščeno in jasno, h področju neskončne zavesti ... do področja ničnosti ... do področja niti zaznave niti nezaznave in razvil svoje srce v skladu s tem, bi ta moja mirnodušnost, podprta s tem področjem, vezana na njega, ostala za zelo dolgo časa.'

22. On razume: 'Če bi usmeril to mirnodušnost, tako prečiščeno in jasno, h področju neskončnega prostora in razvil svoje srce v skladu s tem, bi to bilo pogojeno. Če bi usmeril to mirnodušnost, tako prečiščeno in jasno, h področju neskončne zavesti ... h področju ničnosti ... h področju niti zaznave niti nezaznave in razvil svoje srce v skladu s tem, bi to bilo pogojeno.' On ne tvori kakršnegakoli pogoja ali ustvari kakršnekoli volje proti tako bitnosti kot nebitnosti. Ker ne tvori kakršnegakoli pogoja ali tvori kakršnekoli volje proti tako bitnosti kot nebitnosti, se ne oprime na ničesar v tem svetu. Ko se ne oprime, ni vznemirjen. Ko ni vznemirjen, osebno doseže ugasnitev. On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje'.

(OBČUTEK)

23. Če čuti prijeten občutek, razume: 'On je nestalen, ni oprijemanja na njega, ni veselja v njem.' Če čuti neprijeten občutek, razume: 'On je nestalen, ni oprijemanja na njega, ni veselja v njem' Če čuti niti neprijeten niti prijeten občutek, razume: 'On je nestalen, ni oprijemanja na njega, ni veselja v njem.'

24. Če čuti prijeten občutek, ga čuti ločenega od sebe. Če čuti neprijeten občutek, ga čuti ločenega od sebe. Če čuti niti neprijeten niti prijeten občutek, ga čuti ločenega od sebe. Ko čuti občutek končanja s telesom, razume: 'Jaz čutim občutek končanja s telesom.' Ko čuti občutek končanja z življenjem, razume: 'Jaz čutim občutek končanja z življenjem.' On razume: 'Ob razpadu telesa, s končanjem življenja, bo vse kar se je čutilo in v čemer se ne uživa, postalo hladno prav tukaj.' Menih, tako kot gori oljna svetilka v odvisnosti od olja in stenja in ko sta olje in stenj porabljena, če na dobi več goriva, ugasne zaradi pomanjkanja goriva, tako tudi, ko čuti občutek končanja s telesom ... občutek končanja z življenjem, razume: 'Jaz čutim občutek končanja z življenjem.' Razume: 'Ob razpadu telesa, s končanjem življenja, bo vse kar se čuti, v čemer se ne uživa, postalo hladno.'

(ŠTIRJE TEMELJI)

25. Ko ima menih [to modrost], ima najboljši **temelj modrosti**. Zaradi tega, menih, je najvišja plemenita modrost, namreč, znanje o uničenju vseh neprijetnosti.

26. Njegova osvoboditev, utemeljena na resnici, je neomajna. Ker lažno je tisto, kar ima lažno naravo, in resnično je tisto, kar ima nezmotno naravo – to je ugasnitev. Zato menih, ki

ima [to resnico], ima najboljši **temelj resnice**. Zaradi tega, menih, ima najvišja plemenita resnica, ugasnitev, nezmotno naravo.

27. Prej, ko je bil nevednež, je pridobil in razvil predpostavke. Sedaj jih je opustil, odrezal pri koreninah, jih napravil kakor palmin štor, odpravil, da niso več predmet nastanka v prihodnosti. Torej, ko ima menih [to odreko] ima najboljši **temelj odreke**. Zaradi tega, menih, je najvišja plemenita odreka, odreka vsem predpostavkam.

28. Prej, ko je bil nevednež, je izkušal pohlepnost, željo in poželenje. Sedaj je to opustil, odrezal pri koreninah, to napravil kakor palmin štor, odpravil, da ni več predmet nastanka v prihodnosti. Prej, ko je bil nevednež, je izkušal jezo, zlobo in sovraštvo. Sedaj je to opustil, odrezal pri koreninah, to napravil kakor palmin štor, odpravil, da ni več predmet nastanka v prihodnosti. Prej, ko je bil nevednež, je izkušal nevednost in zmoto. Sedaj je to opustil, odrezal pri koreninah, to napravil kakor palmin štor, odpravil, da ni več predmet nastanka v prihodnosti. Zato menih, ki ima [ta mir], ima najboljši **temelj miru**. Zaradi tega, menih, je najvišji plemeniti mir, umiritev poželenja, sovraštva in zablode.

29. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Človek naj ne zanemarja modrost, naj ohranja resnico, naj goji odreko in naj vadi za mir.'

(SPOKOJNI MODRIJAN)

30. 'Plime predstav ne pometejo tega, ki stoji na teh [temeljih], in ko plime predstav nič več ne pometajo preko njega, se imenuje 'spokojni modrijan'. Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno?

31. Menih, 'Jaz sem' je predstava; 'Jaz sem tak' je predstava ; 'Jaz bom' je predstava ; 'Jaz ne bom' je predstava ; 'Jaz bom imel snovno kvaliteto' je predstava ; 'Jaz bom brez snovne kvalitete' je predstava ; 'Jaz bom dojemljiv' je predstava ; 'Jaz ne bom dojemljiv' je predstava ; 'Jaz bom niti dojemljiv niti nedojemljiv' je predstava. Predstava je bolezen, predstava je tumor, predstava je kopje. S premaganjem vseh predstav, menih, se imenuješ 'spokojni modrijan'. In modrijan, ki je spokojen, ni rojen, se ne stara, ne umre. On ni pretresen in ni vznemirjen, ker v njem ni ničesar prisotnega, s čemer bi lahko bil rojen. Ko ni rojen, kako se lahko stara? Ko se ne stara, kako lahko umre? Ko ne umre, kako je lahko pretresen? Ko ni pretresen, zakaj bi bil vznemirjen?

32. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Plime predstav ne preplavijo njega, ki stoji pred temi [temelji], in ko ga plime predstav nič več ne preplavljajo, se imenuje 'spokojni modrijan.' Menih, upoštevaj to kratko razlago šestih elementov."

(PUKKUSĀTI HOČE POPOLNO SPREJETOST)

33. Nato je častiti Pukkusāti pomislil: "Resnično, učitelj je prišel k meni! Vzvišeni je prišel k meni! Popolno Prebujeni je prišel k meni!" Potem se je dvignil iz svojega sedeža, si uredil svoje zgornje oblačilo preko enega ramena in ko se je poklonil s svojo glavo ob nogah Blaženega, je rekel: "Častiti gospod, prestopek me je premagal, da sem si kakor bedak, zmeden in nepremišljen, dovolil nagovoriti Blaženega kot 'prijatelj.' Častiti gospod, naj mi Blaženi oprosti moj prestopek, ki se vidi kot tak zaradi obvladovanja sebe v prihodnosti."

"Gotovo, menih, prestopek te je premagal, da si si kakor bedak, zmeden in nepremišljen, dovolil nagovoriti me kot 'prijatelj.' Ampak, ker vidiš svoj prestopek in se izboljšaš v skladu z Dhammo, ti oproščam. Ker je rast v disciplini Plemenitega, ko vidiš svoj prestopek kot tak, se poboljšaš v skladu z Dhammo in se v bodoče podvržeš odreki."

34. "Častiti gospod, sprejel bom popolno sprejetost pod Blaženim."

"Ali so tvoja skleda in oblačila pripravljena, menih?"

“Častiti gospod, moja skleda in oblačila nista pripravljena.”

“Menih, Tathāgate ne dajo popolne sprejetosti tistemu, katerega skleda in oblačila niso pripravljena.”

35. Častiti Pukkusāti se je navdušen in vesel besed Blaženega dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, ga je obhodil s svoje desne in odšel z namenom, da bi poiskal skledo in oblačila. Ko je častiti Pukkusāti iskal skledo in oblačila, ga je ubila zablodela krava.

36. Številni menihi so odšli do Blaženega in ko so se mu poklonili, so sedli ob stran in mu povedali: “Častiti gospod, pripadnik naroda Pukkusāti, ki mu je Blaženi dal kratko navodilo je umrl. Kaj je njegova destinacija? Kaj je njegova bodoča smer?”

“Menihi, pripadnik naroda Pukkusāti je bil moder. On je prakticiral v skladu z Dhammo in me ni nadlegoval glede interpretacije Dhamme. Z uničenjem petih pripadnosti nižjemu svetu se je pripadnik naroda Pukkusāti ponovno spontano pojavil [v Čistem bivališču] in bo dosegel končno ugasnitev tam, ne da bi se še kdaj vrnil iz tistega sveta.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

Opombe

[1] Predstava – lastno dojemanje resnice.
[2] Kot v MN 137:8.
[3] Analiza elementov je identična kot v MN 28:6, 11, 16, 21 in MN 62:8 -12.

(MN 141) Saccavibhanga Sutta - Razlaga resnic

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Varanasiju, v Jelenjem parku pri Isipatani. Tam je nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi." - "Prijatelj," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Pri Varanasiju, menihi, v Jelenjem parku pri Isipatani je Tathāgata, popoln in popolno prebujen, pognal v tek neprimerljivo Kolo Dhamme, ki ga ne more ustaviti noben asket ali brahman ali božanstvo ali Māra ali Brahmā ali kdorkoli v svetu - to je, oznanjanje, poučevanje, opisovanje, ustanavljanje, odkrivanje, razlaganje in razkazovanje Štirih plemenitih resnic. Katerih štiri?

3. Najavljanje, poučevanje, opisovanje, ustanavljanje, odkrivanje, razlaganje in razkazovanje plemenite resnice o neprijetnosti. Najavljanje, poučevanje, opisovanje, ustanavljanje, odkrivanje, razlaganje in razkazovanje plemenite resnice o izvoru neprijetnosti ... plemenite resnice o prenehanju neprijetnosti ... plemenite resnice o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.

4. Pri Varanasiju, menihi, v Jelenjem parku pri Isipatani je Tathāgata, popoln in popolno prebujen, pognal v tek neprimerljivo Kolo Dhamme, ki ga ne more ustaviti noben asket ali brahman ali božanstvo ali Māra ali Brahmā ali kdorkoli v svetu - to je, najavljanje, poučevanje, opisovanje, ustanavljanje, odkrivanje, razlaganje in razkazovanje Štirih plemenitih resnic.

(SĀRIPUTTA IN MOGGALLĀNA)

5. Gojite prijateljstvo s Sāriputto in Moggallāno, menihi. Družite se s Sāriputto in Moggallāno, ki sta modra in pomagata svojim tovarišem v svetem življenju. Sāriputta je kakor mati, Moggallāna je kakor dojilja. Sāriputta vadi druge za dosego sadu vstopajočega v tok, Moggallāna za dosego najvišjega cilja. Sāriputta, menihi, je sposoben najaviti, poučevati, opisati, ustanoviti, odkriti, razložiti in razkazovati Štiri plemenite resnice."

(ŠTIRI PLEMENITE RESNICE)

6. Tako je rekel Blaženi. Ko je to rekel, se je Vzvišeni dvignil iz svojega sedeža in odšel v svoje bivališče.

7. Kmalu potem, ko je Blaženi odšel, je častiti Sāriputta nagovoril menihe: "Prijatelji, menihi." - "Prijatelj," so odgovorili menihi častitemu Sāriputti. Častiti Sāriputta je rekel:

8. "Pri Varanasiju, prijatelji, v Jelenjem parku pri Isipatani je Tathāgata, popoln in popolno prebujen, pognal v tek neprimerljivo Kolo Dhamme ... in razkazovanje Štirih plemenitih resnic. Katerih štirih?

9. Najavljanje ... in razkazovanje plemenite resnice o neprijetnosti ... plemenite resnice o izvoru neprijetnosti ... plemenite resnice o prenehanju neprijetnosti ... plemenite resnice o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.

10. In kaj, prijatelji, je plemenita resnica o **neprijetnosti**? Rojstvo je neprijetnost; starost je neprijetnost; smrt je neprijetnost; žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska so neprijetnost; ne dobiti tega kar hočeš je neprijetnost; na kratko, pet agregatov s predpostavko je neprijetnost.

11. In kaj, prijatelji, je **rojstvo**? Rojstvo bitij v različne vrste bitij, njihovo prihajanje v rojstvo, sedanje [v maternico], tvorjenje, prikaz agregatov, pridobivanje področij za dotik - to se imenuje rojstvo.

12. In kaj, prijatelji, je **starost**? Starost bitij v različnih vrstah bitij, njihovo staranje, uničenost zobovja, sivost las, nagubanost kože, pojemanje življenja, slabitev sposobnosti - to se imenuje starost.

13. In kaj, prijatelji, je **smrt**? Umiranje bitij različnih stopenj, njihova smrt, razkroj, izginotje, umiranje, dovršitev časa, razkroj agregatov, odložitev telesa - to se imenuje smrt.

14. In kaj, prijatelji, je **žalost**? Žalost, žalovanje, užaloščenost, notranja žalost, notranja užaloščenost nekoga, ki je srečal neko nesrečo ali je prizadet z nekim bolečim stanjem - to se imenuje žalost.

15. In kaj, prijatelji, je **tožba**? Tožba in jokanje, tarnanje in žalovanje, objokovanje in jadikovanje tega, ki je srečal neko nesrečo ali je prizadet z nekim bolečim stanjem - to se imenuje objokovanje.

16. In kaj, prijatelji, je **bolečina**? Telesna bolečina, telesno neudobje, boleč, neudoben občutek rojen iz telesnega dotika - to se imenuje bolečina.

17. In kaj, prijatelji, je **nezadovoljstvo**? Umska bolečina, umsko neudobje, boleč, neudoben občutek, rojen iz umskega dotika - to se imenuje nezadovoljstvo.

18. In kaj, prijatelji, je **stiska**? Težava in obup, stiska in obupanost nekoga, ki je srečal neko nesrečo ali je prizadet z nekim bolečim stanjem - to se imenuje stiska.

19. In kaj, prijatelji, je **ne dobiti tega kar hočeš** je neprijetnost? V bitja, ki so predmet rojstva, pride želja: 'O, da ne bi bili predmet rojstva! To rojstvo ne bo prišlo do nas!' Toda to se ne dobi tako, da se želi, in ne dobiti tega, kar si želiš je neprijetnost. V bitja, ki so predmet staranja ... predmet bolezni ... predmet smrti ... predmet žalosti, tožbe, bolečine, nezadovoljstva in stiske, pride želja: 'O, da ne bi bili predmet žalosti, tožbe, bolečine, nezadovoljstva in stiske! Ta žalost, tožba, bolečina, nezadovoljstvo in stiska ne bodo prišli do nas!' Toda tega se ne da dobiti tako, da se želi, in ne dobiti tega, kar si želiš je neprijetnost.

20. In kaj, prijatelji, je **pet agregatov** s predpostavko, kar na kratko je neprijetnost? To so: agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko in agregat zavesti s predpostavko. To je pet agregatov s predpostavko, kar je na kratko neprijetnost. To se imenuje plemenita resnica o neprijetnosti.

21. In kaj, prijatelji, je **plemenita resnica o izvoru neprijetnosti**? To je želja, ki prinese obnovitev bitnosti, je pospremljena z radostjo in poželenjem in radostjo v tem in onem, to je, želja po užitkih, želja po bitnosti in želja po nebitnosti. To se imenuje plemenita resnica o izvoru neprijetnosti.

22. In kaj, prijatelji, je **plemenita resnica o prenehanju neprijetnosti**? To je izginevanje in prenehanje brez ostanka, opustitev, odrekanje, zapustitev in zavrnitev te iste želje. To se imenuje plemenita resnica o prenehanju neprijetnosti.

23. In kaj, prijatelji, je **plemenita resnica o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti**? To je Plemenita osemčlena pot, to je, pravilen pogled, pravilna misel, pravilen govor, pravilno dejanje, pravilen način življenja, pravilen napor, pravilna pozornost in pravilna zbranost.

(PLEMENITA OSEMČLENA POT)

24. In kaj, prijatelji, je **pravilen pogled**? Vednost o neprijetnosti, vednost o izvoru neprijetnosti, vednost o prenehanju neprijetnosti in vednost o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti - to se imenuje pravilen pogled.

25. In kaj, prijatelji, je **pravilna misel**? Misel odreke, misel nezlobnosti in misel usmiljenosti - to se imenuje pravilna misel.

26. In kaj, prijatelji, je **pravilen govor**? Vzdržanje od lažnivega govora, vzdržanje od zlonamernega govora, vzdržanje od osornega govora in vzdržanje od nesmiselnega klepetanja - to se imenuje pravilen govor.

27. In kaj, prijatelji, je **pravilno dejanje**? Vzdržanje od ubijanja živih bitij, vzdržanje od jemanja tega kar ni dano in vzdržanje od slabega obnašanja v čutnosti - to se imenuje pravilno dejanje.

28. In kaj, prijatelji, je **pravilen način življenja**? Plemeniti učenec, ko je opustil napačen način življenja, zasluži za svoje življenje s pravilnim načinom življenja - to se imenuje pravilen način življenja.

29. In kaj, prijatelji, je **pravilen napor**? Menih vzbudi vnemo po nenastajanju nenastalih zlih slabih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoj um in si prizadeva. On vzbudi vnemo po opuščanju nastalih zlih slabih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoj um in si prizadeva. Vzbudi vnemo po nastajanju nenastalih dobrih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoj um in si prizadeva. Vzbudi vnemo po nadaljevanju, neizginevanju, krepitvi, povečanju in izpolnitvi z razvojem nastalih dobrih stanj in napravi napor, vzbudi energijo, uporabi svoj um in si prizadeva. To se imenuje pravilen napor.

30. In kaj, prijatelji, je **pravilna pozornost**? Menih biva v kontempliranju telesa v telesu, vnet, popolnoma premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. Biva v kontempliranju občutkov v občutkih, vnet, popolnoma premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. Biva v kontempliranju srca v srcu, vnet, premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. Biva v kontempliranju pojavov v pojavih, vnet, premišljen in pozoren, z opuščenim pohlepom in žalovanjem za svetom. To se imenuje pravilna pozornost.

31. In kaj, prijatelji, je **pravilna zbranost**? Popolnoma odmaknjen od užitkov, ločen od slabih stanj, menih vstopi in biva v prvi stopnji zbranosti, kjer so misli in razmišljanje, in je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz samote. Z umiritvijo misli in razmišljanja vstopi in biva v drugi stopnji zbranosti, kjer je zadovoljstvo in prijetnost, ki sta rojena iz zbranosti, notranja samozavest in poenotenje srca, in kjer ni misli in razmišljanja. Ko izgine zadovoljstvo, menih vstopi in biva v tretji stopnji zbranosti, kjer je mirnodušen, pozoren in premišljen in še vedno doživlja prijetnost s telesom, o čemer plemeniti pravijo 'On prijetno biva mirnodušen in pozoren.' Z opustitvijo prijetnosti in neprijetnosti in končanjem prejšnjega veselja in žalosti, menih vstopi in biva v četrti stopnji zbranosti, brez prijetnosti ali neprijetnosti, s čisto mirnodušnostjo in pozornostjo. To se imenuje pravilna zbranost.

To se imenuje plemenita resnica o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti.

32. Pri Varanasiju, prijatelji, v Jelenjem parku pri Isipatani je Tathāgata, popoln in popolno prebujen, pognal v tek neprimerljivo Kolo Dhamme, ki ga ne more ustaviti noben asket ali brahman ali božanstvo ali Māra ali Brahmā ali kdorkoli v svetu - to je, najavljanje, poučevanje, opisovanje, ustanavljanje, odkrivanje, razlaganje in razkazovanje teh Štirih plemenitih resnic."

To je bilo tisto, kar je rekel častiti Sāriputta. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed častitega Sāriputte.

(MN 142) Dakkhiṇāvibhanga Sutta - Razlaga darovanj

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v deželi Sakyanov pri Kapilavatthu, v Nigrodhovem parku.

(DAROVANJE MAHĀPADŽĀPATĪ GOTAMI)

2. Mahāpadžāpatī Gotami je vzela par tkanin in odšla do Blaženega. Ko se mu je poklonila, je sedla ob stran in mu rekla: "Častiti gospod, ta par tkanin sem stkala in izdelala posebej za Blaženega. Častiti gospod, naj ga Blaženi sprejme iz milosti."

Ko je bilo to rečeno, ji je Blaženi rekel: "Daj ga Sanghi, Gotami. Ko ga daš Sanghi, bo to darovanje tako meni kot tudi Sanghi."

V drugo in v tretje je rekla Blaženemu: "Častiti gospod, ... sprejme iz milosti."

V drugo in v tretje ji je Blaženi rekel: "Daj ga Sanghi, Gotami. Ko ga daš Sanghi, bo to darovanje tako meni kot tudi Sanghi."

3. Potem je častiti Ānanda rekel Blaženemu: "Častiti gospod, naj Blaženi sprejme par tkanin od Mahāpadžāpati Gotami. Mahāpadžāpatī Gotami je bila zelo uslužna do Blaženega, častiti gospod. Kot sestra njegove matere je bila njegova dojilja, njegova krušna mati, ta, ki mu je dala mleko. Dojila je Blaženega, potem ko je njegova mati umrla. Tudi Blaženi je bil zelo uslužen do Mahāpadžāpatī Gotami, častiti gospod. Zahvaljujoč Blaženemu je Mahāpadžāpatī Gotami odšla po zatočišče k Buddhi, Dhammi in Sanghi. Zahvaljujoč Blaženemu se je Mahāpadžāpatī Gotami vzdržala ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, slabega obnašanja v čutnosti, lažnivega govora in vina, žganja in opojnih substanc, kar je osnova nemarnosti. Zahvaljujoč Blaženemu je Mahāpadžāpatī Gotami imela popolno zaupanje v Buddho, Dhammo in Sangho in ima kreposti, ki jih ljubijo plemeniti. Zahvaljujoč Blaženemu je Mahāpadžāpatī Gotami brez dvoma glede neprijetnosti, glede izvora neprijetnosti, glede prenehanja neprijetnosti in glede poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti. Blaženi je bil zelo uslužen do Mahāpadžāpatī Gotami."

4. "To je tako, Ānanda, to je tako! Ko je en posameznik, ki dolguje drugemu, odšel po zatočišče k Buddhi, Dhammi in Sanghi pravim, da ni lahko prvemu povrniti dolg drugemu z izkazovanjem spoštovanja, z vstajanjem pred njim, s ponižnim pozdravljanjem in vljudno podporo z zagotavljanjem oblačil, miloščine, bivališča in medicinskih potrebščin.

Ko se posameznik, ki dolguje drugemu, vzdrži ubijanja živih bitij, jemanja tega kar ni dano, slabega obnašanja v čutnosti, lažnivega govora in vina, žganja in opojnih substanc, kar je temelj za nemarnost, jaz pravim, da ni lahko prvemu povrniti dolg drugemu z izkazovanjem spoštovanja ... in medicinskih potrebščin.

Ko posameznik, ki dolguje drugemu, pride do posedovanja popolnega zaupanja v Buddho, Dhammo in Sangho, in ima kreposti, ki jih ljubijo plemeniti, jaz pravim, da ni lahko prvemu povrniti dolg drugemu z izkazovanjem spoštovanja ... in medicinskih potrebščin.

Ko je posameznik, ki dolguje drugemu, brez dvoma o neprijetnosti, o izvoru neprijetnosti, o prenehanju neprijetnosti in o poti, ki vodi do prenehanja neprijetnosti, jaz pravim, da ni lahko prvemu povrniti dolg drugemu z izkazovanjem spoštovanja ... in medicinskih potrebščin.

(DAROVANJA POSAMEZNIKU)

5. Obstaja štirinajst vrst darovanja posamezniku, Ānanda. Nekdo da dar Tathāgati, popolnemu in popolno prebujenemu; to je prva vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar paccekabuddhi; to je druga vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar arahantu, učencu Tathāgate; to je tretja vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu arahantstva; to je četrta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar nepovratniku; to je peta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu nepovratnika; to je šesta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar enkratnemu povratniku; to je sedma vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar temu, ki je stopil na pot do uresničenja sadu enkratnega povratnika; to je osma vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar temu, ki je stopil v tok; to je deveta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu vstopa v tok; to je deseta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar nekomu zunaj [uredbe], ki je brez želje po čutnih užitkih; to je enajsta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar krepostnemu navadnemu posamezniku; to je dvanajsta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar nemoralnemu navadnemu posamezniku; to je trinajsta vrsta darovanja posamezniku. Nekdo da dar živali; to je štirinajsta vrsta darovanja posamezniku.

6. Ānanda, z dajanjem daru živali se lahko za darovanje pričakuje, da poplača stokratno. Z dajanjem daru nemoralnemu navadnemu posamezniku, se lahko za darovanje pričakuje, da poplača tisočkratno. Z dajanjem daru krepostnemu navadnemu posamezniku, se lahko za darovanje pričakuje, da poplača sto tisočkratno. Z dajanjem daru zunaj [uredbe] temu, ki je brez želje po čutnih užitkih, se lahko za darovanje pričakuje, da poplača sto tisočkrat sto tisočkratno.

Z dajanjem daru temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu vstopa v tok, se lahko za darovanje pričakuje, da poplača neizračunljivo, neizmerno. Kaj se potem naj reče glede dajanja daru tistemu, ki je stopil v tok? Kaj se naj reče glede dajanja daru tistemu, ki je stopil na pot uresničenja sadu enkratnega povratnika ... enkratnemu povratniku ... temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu nepovratnika ... nepovratniku ... temu, ki je stopil na pot uresničenja sadu arahantstva ... arahantu ... paccekabuddhi? Kaj se naj reče glede dajanja daru Tathāgati, popolnemu in popolno prebujenemu?

(DAROVANJA SANGHI)

7. Obstaja sedem vrst darovanja Sanghi, Ānanda. Nekdo da dar Sanghi obojih [menihov in nun], ki jih vodi Buddha; to je prva vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar Sanghi obojih [menihov in nun] potem, ko je Tathāgata dosegel končno ugasnitev; to je druga vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar Sanghi menihov; to je tretja vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar Sanghi nun; to je četrta vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar, rekoč: 'Naj skrbim za toliko menihov in nun Sanghe'; to je peta vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar, rekoč: 'Naj skrbim za toliko menihov Sanghe'; to je šesta vrsta darovanja Sanghi. Nekdo da dar, rekoč: 'Naj skrbim za toliko nun Sanghe'; to je sedma vrsta darovanja Sanghi.

8. V prihodnosti, Ānanda, bodo živeli pripadniki naroda, ki so 'rumeni vratovi,' nemoralni, slabega značaja.[1] Ljudje bodo dajali darove tem nemoralnim osebam zaradi Sanghe. Celo takrat, jaz pravim, je darovanje Sanghi neizračunljivo, neizmerno. In jaz pravim, da nikoli ne obrodi darovanje posamezniku večjega sadu od tistega, ki ga obrodi darovanje Sanghi.

(VRSTE PREČIŠČENJA)

9. Obstajajo štiri vrste prečiščenja z darovanjem. Katere štiri? Obstaja darovanje, ki je prečiščeno z darovalcem, ne s prejemnikom. Obstaja darovanje, ki je prečiščeno s

prejemnikom, ne z darovalcem. Obstaja darovanje, ki je prečiščeno niti z darovalcem niti s prejemnikom. Obstaja darovanje, ki je prečiščeno z obema, z darovalcem in s prejemnikom.

10. In kaj je darovanje, ki je prečiščeno z darovalcem, ne s prejemnikom? Tukaj je darovalec kreposten, dobrega značaja in je prejemnik nemoralen, slabega značaja. Tako je darovanje prečiščeno z darovalcem, ne s prejemnikom.

11. In kaj je darovanje, ki je prečiščeno s prejemnikom, ne z darovalcem? Tukaj je darovalec nemoralen, slabega značaja in je prejemnik kreposten, dobrega značaja. Tako je darovanje prečiščeno s prejemnikom, ne z darovalcem.

12. In kaj je darovanje, ki ni prečiščeno niti z darovalcem niti s prejemnikom? Tukaj je darovalec nemoralen, slabega značaja, in je prejemnik nemoralen, slabega značaja. Tako darovanje ni prečiščeno niti z darovalcem niti s prejemnikom.

13. In kaj je darovanje, ki je prečiščeno z obema, z darovalcem in s prejemnikom? Tukaj je darovalec kreposten, dobrega značaja, in je prejemnik kreposten, dobrega značaja. Tako je darovanje prečiščeno z obema, z darovalcem in prejemnikom. To so štiri vrste prečiščenja darovanj."

14. To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Ko je Vzvišeni to rekel, je Učitelj rekel še:

> "Ko kreposten posameznik pokloni nemoralnemu posamezniku
> s srcem polnim zaupanja dar, pridobljen na pošten način,
> in verjame, da je sad dejanja velik,
> krepost darovalca prečisti darovanje.
>
> Ko nemoralen posameznik pokloni krepostnemu posamezniku
> s srcem brez zaupanja dar, pridobljen na nepošten način,
> in niti ne verjame, da je sad dejanja velik,
> krepost prejemnika prečisti darovanje.
>
> Ko nemoralen posameznik pokloni nemoralnemu posamezniku
> s srcem brez zaupanja dar, pridobljen na nepošten način,
> in niti ne verjame, da je sad dejanja velik,
> krepost nobenega od njiju ne prečisti darovanja.
>
> Ko kreposten posameznik pokloni krepostnemu posamezniku
> s srcem polnim zaupanja dar, pridobljen na pošten način,
> in verjame, da je sad dejanja velik,
> bo ta dar, jaz pravim, pripeljal do velikega sadu.
>
> Ko brezstrasten posameznik pokloni brezstrastnemu posamezniku
> s srcem polnim zaupanja dar, pridobljen na pošten način,
> in verjame, da je sad dejanja velik,
> je ta dar, jaz pravim, najboljši od posvetnih darov."

Opombe

Ta sutta se dogaja na začetku Buddhovega delovanja, v enem od njegovih povratkov v svoje rojstno mesto. Po smrti kralja Suddhodana je Mahāpadžāpatī prosila Buddho, da dovoli ženskam vstopiti v Sangho. Njeno sprejetje je zaznamovalo začetek Sanghe nun.

[1] “Pripadniki naroda” so ti, ki so menihi le po imenu. Ti nosijo kos rumene tkanine zavezan okoli vratu ali roke in podpirajo svoje žene in otroke s trgovanjem, kmetovanjem, itd.

(MN 143) Anāthapiṇḍikovāda Sutta - Nasvet Anāthapiṇḍiku

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je bil gospodar Anāthapiṇḍika žalosten, trpeč in smrtno bolan. Nagovoril je nekega moža: "Pridi dobri mož, pojdi do Blaženega, se mu pokloni v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in reci: 'Častiti gospod, gospodar Anāthapiṇḍika je žalosten, trpi in je smrtno bolan. On se priklanja s svojo glavo ob nogah Blaženega.' Potem pojdi do častitega Sāriputte, se mu pokloni v mojem imenu s tvojo glavo ob njegovih nogah in reci: 'Častiti gospod, gospodar Anāthapiṇḍika je žalosten, trpi in je smrtno bolan. On se priklanja s svojo glavo ob nogah častitega Sāriputte.' Potem reci: 'Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi častiti Sāriputta prišel do bivališča gospodarja Anāthapiṇḍike, iz milosti.'"

"Da, gospod," je odvrnil človek in odšel do Blaženega. Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in povedal svoje sporočilo. Potem je odšel do častitega Sāriputte in ko se je poklonil častitemu Sāriputti, je predal svoje sporočilo rekoč: "Bilo bi dobro, častiti gospod, če bi častiti Sāriputta prišel do bivališča gospodarja Anāthapiṇḍika, iz milosti." Častiti Sāriputta se je strinjal v tišini.

3. Častiti Sāriputta se je oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel s častitim Ānando kot svojim spremljevalcem do bivališča gospodarja Anāthapiṇḍika. Ko je prišel tja, je sedel na pripravljen sedež in rekel gospodarju Anāthapiṇḍiku: "Upam, da vam gre dobro, gospodar, upam, da vam je udobno. Upam, da se vam boleči občutki zmanjšujejo in ne povečujejo in da je njihovo zmanjševanje, ne njihovo povečevanje, očitno."

4. "Častiti Sāriputta, jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno. Prav tako kot bi močan človek razklal mojo glavo in jo odprl z ostrim mečem, tako nasilni vetrovi režejo skozi mojo glavo. Jaz ne okrevam ... Prav tako kot bi močan človek zategoval čvrst usnjen trak okoli moje glave, tako so nasilne bolečine v moji glavi. Jaz ne okrevam ... Prav tako kot bi vešč mesar ali njegov pomočnik z ostrim mesarskim nožem govedu razrezal trebuh, tako nasilni vetrovi režejo skozi moj trebuh. Jaz ne okrevam ... Prav tako kot bi dva močna moža stisnila slabšega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo z žarečim ogljem, tako je nasilno žganje v mojem telesu. Jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno."

(KAKO NAJ VADI GOSPODAR)

5. "Potem, gospodar, moraš vaditi: 'Jaz se ne bom oprijel oči in moja zavest ne bo odvisna od oči.' Tako moraš vaditi. Vaditi moraš tako: 'Jaz se ne bom oprijel ušes ... Jaz se ne bom oprijel nosu ... Jaz se ne bom oprijel jezika ... Jaz se ne bom oprijel telesa ... Jaz se ne bom oprijel uma in moja zavest ne bo odvisna od uma.' Tako moraš vaditi.

6. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel objektov... Jaz se ne bom oprijel zvokov... Jaz se ne bom oprijel vonjev. . . Jaz se ne bom oprijel okusov... Jaz se ne bom oprijel tipnega ... Jaz se ne bom oprijel pojavov in moja zavest ne bo odvisna od pojavov.' Tako moraš vaditi.

7. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel očesne zavesti ... Jaz se ne bom oprijel ušesne zavesti ... Jaz se ne bom oprijel nosne zavesti ... Jaz se ne bom oprijel jezične zavesti

... Jaz se ne bom oprijel otipne zavesti ... Jaz se ne bom oprijel umske zavesti in moja zavest ne bo odvisna od umske zavesti.' Tako moraš vaditi.

8. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel očesnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel ušesnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel nosnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel jezičnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel otipnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel umskega dotika in moja zavest ne bo odvisna od umskega dotika.' Tako moraš vaditi.

9. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz očesnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz ušesnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz nosnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz jezičnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz otipnega dotika ... Jaz se ne bom oprijel občutka, rojenega iz umskega dotika in moja zavest ne bo odvisna od občutka, rojenega iz umskega dotika.' Tako moraš vaditi.

10. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel elementa zemlje ... Jaz se ne bom oprijel elementa vode ... Jaz se ne bom oprijel elementa ognja ... Jaz se ne bom oprijel elementa zraka ... Jaz se ne bom oprijel elementa prostora ... Jaz se ne bom oprijel elementa zavesti in moja zavest ne bo odvisna od elementa zavesti.' Tako moraš vaditi.

11. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel snovi ... Jaz se ne bom oprijel občutka ... Jaz se ne bom oprijel zaznave ... Jaz se ne bom oprijel tvorb ... Jaz se ne bom oprijel zavesti in moja zavest ne bo odvisna od zavesti.' Tako moraš vaditi.

12. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel področja neskončnega prostora ... Jaz se ne bom oprijel področja neskončne zavesti ... Jaz se ne bom oprijel področja ničnosti ... Jaz se ne bom oprijel področja niti zaznave niti nezaznave in moje zavest ne bo odvisna od področja niti zaznave niti nezaznave.' Tako moraš vaditi.

13. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel tega sveta in moje zavest ne bo odvisno od tega sveta. Jaz se ne bom oprijel sveta onstran in moje zavest ne bo odvisna od sveta onstran.' Tako moraš vaditi.

14. Gospodar, vaditi moraš: 'Jaz se ne bom oprijel tega, kar se vidi, sliši, zazna, spozna, se sreča, se išče in razišče z umom in moje zavest ne bo odvisna od tega.' Tako moraš vaditi."

15. Ko je bilo to rečeno, je gospodar Anāthapiṇḍika zajokal in prelil solze. Častiti Ānanda ga je vprašal: "Ali ti ne uspeva, gospodar, ali toneš?"

"Ne, častiti Ānanda. Čeprav sem dolgo čakal na Učitelja in menihe, ki so vredni spoštovanja, nikoli prej nisem slišal takega govora o Dhammi."

"Takšen govor o Dhammi, gospodar, ni podan laikom, ki so oblečeni v belo. Takšen govor o Dhammi je podan tem, ki so šli naprej."

"Potem dobro, častiti Sāriputta, naj bo takšen govor o Dhammi podan laikom, oblečenim v belo. Obstajajo pripadniki naroda z malo prahu v svojih očeh, ki propadajo, ker niso slišali [takšnega govora o] Dhammi. Tam bodo tisti, ki bodo razumeli Dhammo."

16. Ko je gospodar Anāthapiṇḍika podal svoj nasvet, sta se častiti Sāriputta in častiti Ānanda dvignila iz svojih sedežev in odšla. Kmalu po tem, ko sta odšla, je gospodar Anāthapiṇḍika umrl in se ponovno pojavil v nebesih Tusita.

(MLADO BOŽANSTVO)

17. Ko je bila že trda noč, je Anāthapiṇḍika, sedaj mlado božanstvo čudovitega videza, odšlo do Blaženega in razsvetlilo celoten Džetov gozdiček. Ko se je poklonilo Blaženemu, je stopilo ob stran in nagovorilo Blaženega v verzih:

"Blažen je ta Džetov gozdiček,
v katerem biva modrijanov Sangha,
kjer prebiva kralj Dhamme,
izvor vsega mojega veselja.

Z dejanjem, vednostjo in Dhammo,
s krepostjo in plemenitim načinom življenja –
s tem so smrtniki prečiščeni,
ne z rodovnikom ali pa bogastvom.

Torej, pametna oseba, ki vidi,
kaj resnično vodi do lastne koristi,
naj razišče Dhammo
in se s tem prečisti.

Sāriputta je dosegel vrh
v kreposti, miru in modrosti in
vsak menih, ki odšel je onstran
mu v najboljšem primeru je samo enak."

18. To je tisto, kar je reklo mlado božanstvo Anāthapiṇḍika in odobril Učitelj. Potem je mlado božanstvo Anāthapiṇḍika, misleč: "Učitelj mi je odobril," izkazalo spoštovanje Blaženemu, ga obhodilo s svoje desne in naenkrat izginilo.

19. Ko se je noč končala, je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi, prejšnjo noč, ko je bila že trda noč, je prišlo k meni določeno mlado božanstvo čudovitega izgleda, ki je razsvetlilo celoten Džetov gozdiček. Ko mi je izkazalo spoštovanje, je stopilo ob stran in me nagovorilo v verzih:

'Blažen je ta Džetov gozdiček, ...
mu je v najboljšem primeru samo enak.'

To je reklo mlado božanstvo. Potem mi je mlado božanstvo, misleč: "Učitelj me je pohvalil," izkazalo spoštovanje, me obhodilo z njegove desne in naenkrat izginilo."

20. Ko je bilo to rečeno, je častiti Ānanda rekel Blaženemu: "Gotovo, častiti gospod, je to moral biti Anāthapiṇḍika. Ker gospodar Anāthapiṇḍika je imel popolno zaupanje v častitega Sāriputto."

"Dobro, dobro, Ānanda! Ugotovil si pravilen zaključek. To mlado božanstvo je bil Anāthapiṇḍika, nihče drug."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 144) Channovāda Sutta - Nasvet Channi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice.

2. Takrat so častiti Sāriputta, častiti Mahā Cunda in častiti Channa živeli na gori Jastrebov vrh.

3. Takrat je bil častiti Channa žalosten, trpeč in hudo bolan. Ko je bil večer, je častiti Sāriputta prišel iz samote, odšel do častitega Mahā Cunde in mu rekel: "Prijatelj Cunda, pojdiva do častitega Channa in ga povprašajva glede njegove bolezni." - "Da, prijatelj," je odvrnil častiti Mahā Cunda.

(BOLEZEN ČASTITEGA CHANNA)

4. Potem sta častiti Sāriputta in častiti Mahā Cunda odšla do častitega Channa in izmenjala z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, sta sedla ob stran in častiti Sāriputta je rekel častitemu Channu: " Upam, da ti gre dobro, prijatelj Channa, upam, da ti je udobno. Upam, da se ti boleči občutki zmanjšujejo in ne povečujejo in da je njihovo zmanjševanje, ne njihovo povečevanje, očitno."

5. "Prijatelj Sāriputta, jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno. Kot bi močan človek razklal mojo glavo in jo odprl z ostrim mečem, tako nasilni vetrovi režejo skozi mojo glavo. Jaz ne okrevam ... Kot bi močan človek zategoval čvrst usnjen trak okoli moje glave, tako so nasilne bolečine v moji glavi. Jaz ne okrevam ... Kot bi vešč mesar ali njegov pomočnik z ostrim mesarskim nožem govedu razrezal trebuh, tako nasilni vetrovi režejo skozi moj trebuh. Jaz ne okrevam ... Kot če bi dva močna moža stisnila slabšega moža z obema rokama in ga pekla nad jamo z žarečim premogom, tako je nasilno žganje v mojem telesu. Jaz ne okrevam, meni ni udobno. Moji boleči občutki se povečujejo, ne zmanjšujejo. Njihovo povečanje in ne zmanjšanje je očitno. Uporabil bom nož, prijatelj Sāriputta, jaz nimam želje po življenju."

6. "Naj častiti Channa ne uporabi noža. Naj častiti Channa živi. Mi hočemo, da častiti Channa živi. Če trpi pomanjkanje ustrezne hrane, bom šel iskati ustrezno hrano zanj. Če trpi pomanjkanje ustreznih zdravil, bom šel iskati ustrezna zdravila zanj. Če trpi pomanjkanje primernega strežnika, mu bom stregel jaz. Naj častiti Channa ne uporabi noža. Naj častiti Channa živi. Mi hočemo, da častiti Channa živi."

7. "Prijatelj Sāriputta, ni to, da nimam ustrezne hrane in zdravil ali primernega strežnika. Prijatelj Sāriputta, Učitelja sem dolgo častil z ljubeznijo, ne brez ljubezni, ker je primerno za učenca, da časti Učitelja z ljubeznijo, ne brez ljubezni. Prijatelj Sāriputta, zapomni si to: menih Channa bo uporabil nož brez krivde."

(VPRAŠANJA)

8. "Mi bi vprašali častitega Channa določena vprašanja, če je za častitega Channa primerno, da nanje odgovori."

"Vprašaj, prijatelj Sāriputta. Ko bom slišal, bom vedel."

9. "Prijatelj Channa, ali imaš oči, očesno zavest in stvari, ki se spoznajo [z umom] skozi očesno zavest za: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'? Ali imaš uho ... nos ... jezik ... telo ... um, umsko zavest in stvari, ki se spoznajo [z umom] skozi umsko zavest za: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?"

“Prijatelj Sāriputta, jaz imam oko, očesno zavest in stvari, ki se spoznajo [z umom] skozi očesno zavest za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’ Jaz imam uho … nos … jezik … telo … um, umsko zavest in stvari, ki se spoznajo [z umom] skozi umsko zavest za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’”

10. “Prijatelj Channa, kaj si videl, kaj si direktno prepoznal v očeh, v očesni zavesti in v stvareh, ki se spoznajo [z umom] skozi očesno zavest, da si jih imel za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo’? Kaj si videl, kaj si direktno prepoznal v ušesu … v nosu … v jeziku … v telesu … v umu, v umski zavesti in v stvareh, ki se spoznajo [z umom] skozi umsko zavest, da si jih imel za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo’?”

“Prijatelj Sāriputta, skozi videnje prenehanja, skozi direktno prepoznanje prenehanja v očesu, v očesni zavesti in v stvareh, ki se spoznajo [z umom] skozi očesno zavest, jih imam za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’ Skozi videnje prenehanja, skozi direktno vednost prenehanja v ušesu … v nosu … v jeziku … v telesu … v umu in umski zavesti in v stvareh, ki se spoznajo [z umom] skozi umsko zavest, jih imam za: ‘To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.’”

(NAVODILO)

11. Ko je bilo to rečeno, je častiti Mahā Cunda rekel častitemu Channi: “Torej, prijatelj Channa, temu navodilu Blaženega moraš neprestano dajati pozornost: ‘V odvisnosti je drhtenje, v neodvisnosti ni drhtenja; ko ni drhtenja je tam spokojnost; ko je tam spokojnost, tam ni nagnjenosti; ko tam ni nagnjenosti, ni prihajanja in odhajanja; ko ni prihajanja in odhajanja, ni izginevanja in pojavljanja; ko ni izginevanja in pojavljanja, ni tukaj niti tam niti vmes. To je konec neprijetnosti.’”

(NOŽ)

12. In ko sta tako častiti Sāriputta in častiti Mahā Cunda dala nasvet častitemu Channi, sta se dvignila iz svojih sedežev in odšla. Kmalu po tem, ko sta odšla, je častiti Channa uporabil nož.

13. Potem je častiti Sāriputta odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil je sedel ob stran in rekel Blaženemu: “Častiti gospod, častiti Channa je uporabil nož. Kje se bo spet pojavil v svojem bodočem življenju?”

“Sāriputta, ali ti ni menih Channa razglasil, da je brez krivde?”

“Častiti gospod, obstaja vadžijska vas, imenovana Pubbadžira. Tam je častiti Channa imel družine, ki so bile prijateljske, domače, prijazne [kot svoje podpornike].”

“Resnično, Sāriputta, menih Channa je imel prijateljske družine, domače družine, prijazne družine [kot svoje podpornike], toda jaz ne rečem, da je zaradi tega nekdo vreden graje. Sāriputta, ko nekdo odloži to telo in vzame novo telo, potem rečem, da je vreden graje. Tukaj ni bilo nič od tega v menihu Channi. Menih Channa je uporabil nož brez krivde.”[1]

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Sāriputta je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

Opombe

---

[1] Ta izjava nakazuje, da je Channa bil arahant, ko je naredil samomor.

(MN 145) Puṇṇovāda Sutta - Nasvet Puṇṇi

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Ko je bil večer, je častiti Puṇṇa prišel iz samote in odšel do Blaženega.[1] Ko se je poklonil Blaženemu, je sedel ob stran in mu rekel:

2. "Častiti gospod, bilo bi dobro, če bi mi Blaženi dal kratek nasvet. Ko bom slišal Dhammo od Blaženega, bom bival sam, umaknjen, vztrajen, vnet in odločen."

"Dobro, Puṇṇa, poslušaj in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Puṇṇa. Blaženi je rekel:

(ŠEST NITI ČUTNOSTI)

3. "Puṇṇa, obstajajo objekti, ki se spoznajo z očmi, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Če menih uživa v njih, jih sprejme in ostane oprijet nanje, se v njem pojavi naslada. S pojavom naslade, Puṇṇa, nastaja neprijetnost. Obstajajo, Puṇṇa, zvoki, ki se jih spozna z ušesi ... vonji, ki se jih spozna z nosom ... okusi, ki se jih spozna z jezikom ... otipljivosti, ki se jih spozna s telesom ... pojavi, ki se jih spozna z umom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in ki izzivajo poželenje. Če menih uživa v njih, jih sprejme in ostane oprijet nanje, se v njem pojavi naslada. S pojavo naslade, Puṇṇa, nastaja neprijetnost.

4. Puṇṇa, obstajajo objekti, ki se jih spozna z očmi ... zvoki, ki se jih spozna z ušesi ... vonji, ki se jih spozna z nosom ... okusi, ki se jih spozna z jezikom ... otipljivosti, ki se jih spozna s telesom ... pojavi, ki se jih spozna z umom, po katerih se želi, se hrepeni, so prijetni in simpatični, povezani z željo po užitkih in izzivajo poželenje. Če menih ne uživa v njih in jih ne sprejme in ne ostane oprijet nanje, v njem preneha naslada. S prenehanjem naslade, Puṇṇa, preneha neprijetnost, jaz pravim.

5. Sedaj, ko sem ti dal ta kratek nasvet, Puṇṇa, v kateri deželi boš bival?"

"Častiti gospod, sedaj ko mi je Blaženi dal ta kratek nasvet, grem bivat v deželo Sunāparanta."

(SAMOOBVLADOVANJE IN SPOKOJNOST)

"Puṇṇa, ljudje v Sunāparanti so nasilni in grobi. Če te sramotijo in ti grozijo, kaj boš potem mislil?"

"Častiti gospod, če me ljudje iz Sunāparanta sramotijo in mi grozijo, bom mislil: 'Ti ljudje iz Sunāparanta so odlični, resnično odlični, ker me niso napadli s pestmi.' Potem bom mislil tako, Blažen, potem bom mislil tako, Vzvišeni."

"Puṇṇa, če te ljudje iz Sunāparanta napadejo s pestmi, kaj boš potem mislil?"

"Častiti gospod, če me ljudje iz Sunāparanta napadejo s pestmi, bom mislil: 'Ti ljudje iz Sunāparanta so odlični, resnično odlični, ker me niso napadli z kamni.' Potem bom mislil tako, Blaženi, potem bom mislil tako, Vzvišeni."

"Toda Puṇṇa, če te ljudje iz Sunāparanta napadejo z kamni, kaj boš potem mislil?"

"Častiti gospod, če me ljudje iz Sunāparanta napadejo z kamni, bom mislil: 'Ti ljudje iz Sunāparanta so odlični, resnično odlični, ker me niso napadli s palicami.' Potem bom mislil tako, Blaženi, potem bom mislil tako, Vzvišeni."

“Toda Puṇṇa, če te ljudje iz Sunāparanta napadejo s palicami, kaj boš potem mislil?”

“Častiti gospod, če me ljudje iz Sunāparanta napadejo s palicami, bom mislil: ‘Ti ljudje iz Sunāparanta so odlični, resnično odlični, ker me niso napadli z nožmi.’ Potem bom mislil tako, Blaženi, potem bom mislil tako, Vzvišeni.”

“Toda Puṇṇa, če te ljudje iz Sunāparanta napadejo z nožmi, kaj boš potem mislil?”

“Častiti gospod, če me ljudje iz Sunāparanta napadejo z nožmi, bom mislil: ‘Ti ljudje iz Sunāparanta so odlični, resnično odlični, ker mi niso vzeli življenja z ostrimi nožmi.’ Potem bom mislil tako, Blaženi, potem bom mislil tako, Vzvišeni.”

“Toda Puṇṇa, če ti ljudje iz Sunāparanta vzamejo življenje z ostrimi nožmi, kaj boš potem mislil?”

“Častiti gospod, če mi ljudje iz Sunāparanta vzamejo življenje z ostrimi nožmi, bom mislil tako: ‘Bili so učenci Blaženega, ki so zavrženi, ponižani in razočarani s telesom in življenjem iskali napadalca. Jaz sem dobil tega napadalca, ne da bi ga iskal.’ Potem bom mislil tako, Blaženi, potem bom mislil tako, Vzvišeni.”

6. “Dobro, dobro, Puṇṇa! Ker imaš takšno samoobvladovanje in spokojnost, boš sposoben bivati v deželi Sunāparanta. Sedaj, Puṇṇa, čas je, napravi, kar misliš, da je primerno.”

7. Navdušen in vesel besed Blaženega, se je častiti Puṇṇa dvignil iz svojega sedeža in ko se je poklonil Blaženemu, je odšel tako, da ga je obhodil s svoje desne. Potem je pospravil svoj prostor za počitek, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in se odpravil proti deželi Sunāparanta. Sčasoma je prispel v deželo Sunāparanta in tam živel. Med deževnim umikom je častiti Puṇṇa uvedel v prakso petsto moških laičnih privržencev in petsto ženskih laičnih privrženk in sam sebe uresničil v trojni pravi vednosti. Kasneje je častiti Puṇṇa dosegel končno ugasnitev.

8. Ko se je to zgodilo, so številni menihi odšli do Blaženega in ko so se mu poklonili, so sedli ob stran in mu rekli: “Častiti gospod, pripadnik naroda Puṇṇa, ki je dobil kratek nasvet od Blaženega je umrl. Kaj je njegova destinacija? Kakšna je njegova bodoča smer?”

“Menihi, pripadnik naroda Puṇṇa je bil moder. On je vadil v skladu z Dhammo in mi ni delal težav v razlaganju Dhamme. Pripadnik naroda Puṇṇa je dosegel končno ugasnitev.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljeni in so se veselili besed Blaženega.

(MN 146) Nandakovāda Sutta – Nasveti Nandake

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Takrat je Mahāpadžāpatī Gotami skupaj s petsto nunami odšla do Blaženega. Ko se mu je poklonila, je stopila ob stran in mu rekla: "Častiti gospod, naj Blaženi svetuje nunam, naj Blaženi pouči nune, naj Blaženi poda nunam govor o Dhammi."

3. Takrat so se starejši menihi menjevali pri svetovanju nunam, ko pa je prišla vrsta na častitega Nandaka, jim ta ni hotel svetovati.[1] Takrat je Blaženi nagovoril častitega Ānando: "Ānanda, kdo je na vrsti danes za svetovanje nunam?"

"Častiti gospod, za svetovanje nunam je na vrsti častiti Nandaka, vendar jim noče svetovati, čeprav je na vrsti."

4. In Blaženi je nagovoril častitega Nandaka: "Svetuj nunam, Nandaka. Svetuj nunam, Nandaka. Podaj nunam govor o Dhammi."

"Da, častiti gospod," je odvrnil častiti Nandaka. Ko je bilo jutro, se je častiti Nandaka oblekel, vzel svojo skledo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščino. Ko je hodil po miloščino v Sāvatthīju in se vrnil iz svojega zbiranja miloščinske hrane, po njegovem obroku hrane, je odšel s spremljevalcem v park Rādžaka. Nune so videle v daljavi prihajati častitega Nandaka in so pripravile sedež in vodo za noge. Častiti Nandaka je sedel na pripravljen sedež in si umil noge. Nune so se mu poklonile in sedle ob stran. Ko so sedele je častiti Nandaka rekel nunam:

(SVETOVANJE NUNAM)

5. "Sestre, ta govor bo v obliki vprašanj. Ko ga razumete, recite: 'Razumemo', ko ga ne razumete, recite: 'Ne razumemo', ko ste v dvomu ali zbegane, me vprašajte: 'Kako je to, častiti gospod? Kakšen je pomen tega?'"

"Častiti gospod, me smo zadovoljne in vesele takega povabila gospoda Nandaka."

6. "Sestre, kaj mislite? Ali je oko trajno ali netrajno?" - "Netrajno, častiti gospod." - "Je to, kar je netrajno neprijetnost ali prijetnost?" - "Neprijetnost, častiti gospod." - "Ali to, kar je netrajno, neprijetnost in predmet spremembe lahko jemljemo kot: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod."

Sestre, kaj mislite? Je uho ... nos ... jezik ... telo ... um trajen ali netrajen?" - "Netrajen, častiti gospod." - "Je to, kar je netrajno neprijetnost ali prijetnost?" - "Neprijetnost, častiti gospod." - "Ali to, kar je netrajno, neprijetnost in predmet spremembe, lahko jemljemo kot: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker, častiti gospod, me smo s primernim razumevanjem že dobro videle to kot dejansko je: 'Teh **šest notranjih področij** je netrajnih.'"

"Dobro, dobro, sestre! Tako je s plemenitim učencem, ki vidi s primernim razumevanjem to kot dejansko je.

7. Sestre, kaj mislite? So objekti ... zvoki ... vonji ... okusi ... otipljivosti... pojavi trajni ali netrajni?" - "Netrajni, častiti gospod." - "Je to, kar je netrajno neprijetnost ali prijetnost?" - "Neprijetnost, častiti gospod." - Ali to, kar je netrajno, neprijetnost in predmet spremembe, lahko jemljemo kot: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod. Zakaj

je tako? Ker, častiti gospod, me smo že dobro videle to kot dejansko je, s primernim razumevanjem: 'Teh **šest zunanjih področij** je netrajnih.'"

"Dobro, dobro, sestre! Tako je s plemenitim učencem, ki s primernim razumevanjem vidi to kot dejansko je.

8. Sestre, kaj mislite? Je očesna zavest ... ušesna zavest ... nosna zavest ... jezična zavest ... telesna zavest ... umska zavest trajna ali netrajna?" - "Netrajna, častiti gospod." - "Je to, kar je netrajno neprijetnost ali prijetnost?" - "Neprijetnost, častiti gospod." - "Ali to, kar je netrajno, neprijetnost in predmet spremembe, lahko jemljemo kot: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo'?" - "Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker, častiti gospod, me smo s primernim razumevanjem že dobro videle to kot dejansko je: 'Teh **šest vrst zavesti** je netrajnih.'"

"Dobro, dobro, sestre! Tako je s plemenitim učencem, ki s primernim razumevanjem vidi to kot dejansko je.

(TRI PRISPODOBE)

9. Sestre, predpostavimo, da gori oljna svetilka. Njeno olje je netrajno, predmet spremembe, njen stenj je netrajen in predmet spremembe, njen ogenj je netrajen in predmet spremembe, in njen sij je netrajen in predmet spremembe. Ali bi kdorkoli govoril pravilno, če bi rekel: 'Medtem ko ta oljna svetilka gori, so njeno olje, stenj in plamen netrajni in predmet spremembe, toda njen sij je trajen, večen, nespremenljiv in ni predmet spremembe'?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker, častiti gospod, ko ta oljna svetilka gori, so njeno olje, stenj in plamen netrajni in predmet spremembe, zato mora biti njen sij netrajen in predmet spremembe."

"Tako tudi, sestre, ali bi kdorkoli govoril pravilno, če bi rekel: 'Teh šest notranjih področij je netrajnih in predmet spremembe, toda prijeten, neprijeten, ali niti neprijeten niti prijeten občutek, ki se ga izkusi v odvisnosti od šestih notranjih področij je trajen, večen, nespremenljiv in ni predmet spremembe'?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker vsak občutek nastane v odvisnosti od njihovega odgovarjajočega pogoja, in s prenehanjem njegovega odgovarjajočega pogoja, občutek preneha."

"Dobro, dobro, sestre! Tako je s plemenitim učencem, ki vidi s primernim razumevanjem to kot dejansko je.

10. Sestre, predpostavimo, da je v velikem drevesu srčevina: njegove korenine so netrajne in predmet spremembe, njegovo deblo je netrajno in predmet spremembe, njegove veje in listje je netrajno in predmet spremembe, in njegova senca je netrajna in predmet spremembe. Sedaj, ali bi kdorkoli govoril pravilno, če bi rekel: 'Korenine, deblo, veje in listje tega velikega drevesa, ki vsebuje srčevino je netrajno in predmet spremembe, toda njegova senca je trajna, večna, nespremenljiva in ni predmet spremembe?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker, častiti gospod, korenine, deblo, veje in listje tega velikega stoječega drevesa, ki vsebuje srčevino je netrajno in predmet spremembe, zato mora biti tudi njegova senca netrajna in predmet spremembe."

"Sestre, ali bi kdorkoli pravilno govoril, če bi rekel: 'Teh šest zunanjih področij je netrajnih in predmet spremembe, toda prijeten, neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten občutek, ki se ga izkusi v odvisnosti od šestih zunanjih področij je trajen, večen, nespremenljiv in ni predmet spremembe'?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker vsak občutek nastane v odvisnosti od njegovega odgovarjajočega pogoja in s prenehanjem njegovega odgovarjajočega pogoja, občutek preneha."

"Dobro, dobro, sestre! Tako je s plemenitim učencem, ki vidi s primernim razumevanjem to kot dejansko je.

11. Sestre, predpostavimo, da bi izkušen mesar ali njegov vajenec ubil kravo in jo razrezal z ostrim mesarskim nožem. Brez poškodovanja notranje gmote mesa in brez poškodovanja zunanje kože, bi rezal, oddvojil in odrezal notranje kite, mišice in vezi z ostrim mesarskim nožem. Ko bi rezal, oddvojil in odrezal vse to stran, bi odstranil zunanjo kožo in spet pokril kravo s to isto kožo. Ali bi pravilno govoril, če bi rekel: 'Ta krava je povezana s to kožo tako, kot je bila prej'?"

"Ne, častiti gospod. Zakaj je tako? Ker, če bi ta izkušen mesar ali njegov vajenec ubil kravo ... in rezal, oddvojil in odrezal vse to stran, in celo če pokrije kravo spet z isto kožo in pravi: 'Ta krava je povezana s to kožo tako, kot je bila prej,' bo ta krava še vedno razdružena od te kože."

12. "Sestre, jaz sem podal to prispodobo z namenom, da bi sporočil pomen. To je pomen: 'Notranja gmota mesa' je izraz za šest notranjih področij. 'Zunanja koža' je izraz za šest zunanjih področij. 'Notranje kite, mišice in vezi' je izraz za naslado in poželenje. 'Oster mesarski nož' je izraz za plemenito modrost - plemenito modrost, ki reže, oddvoji in odreže stran notranje nečistosti, ovire in vezi.

(SEDEM DEJAVNIKOV PREBUJENJA)

13. Sestre, obstaja sedem dejavnikov prebujenja, skozi razvoj in gojenje katerih menih sam s svojim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, ki je brez vpliva z uničenjem vplivov. Katerih sedem? Tako, sestre, menih razvije pozornost kot dejavnik prebujenja, ki je podprt s samoto, razstrastenjem in prenehanjem in dozori v odreki. On razvije raziskovanje stanj kot dejavnik prebujenja ... prizadevnost ... radost ... mirnost ... zbranost ... mirnodušnost kot dejavnik prebujenja, kar je podprto s samoto, razstrastenjem in prenehanjem in dozori v odreki. To je sedem dejavnikov prebujenja, skozi razvoj in gojenje katerih menih, s svojim lastnim uresničenjem z direktno vednostjo, tukaj in sedaj vstopi in biva v osvoboditvi srca in osvoboditvi z modrostjo, kar je brez vplivov z uničenjem vplivov."

14. Ko je častiti Nandaka končal s svetovanjem nunam, jih je odpustil: "Pojdite, sestre, čas je." Potem so se nune, navdušene in vesele besed častitega Nandaka dvignile iz svojih sedežev, se poklonile častitemu Nandaku in odšle tako, da je bil ta na njihovi desni strani. Šle so do Blaženega in ko so se mu poklonile, so obstale ob strani. Blaženi jim je rekel: "Pojdite, sestre, čas je." Potem so se nune poklonile Blaženemu in odšle tako, da je bil ta na njihovi desni strani.

15. Kmalu ko so odšle, je Blaženi nagovoril menihe: "Menihi, prav tako kot na dan *Uposathe,* štirinajstega, ljudje niso v dvomu ali zmedeni, če je luna nepolna ali polna, ker je takrat očitno nepolna, tako so tudi te nune zadovoljene z Nandakovim učenjem Dhamme, toda njihov namen še ni bil popolnoma izpolnjen."

16-26. Potem je Blaženi nagovoril častitega Nandaka: "Dobro, Nandaka, tudi jutri svetuj nunam na točno isti način."

"Da, častiti gospod," je odgovoril častiti Nandaka. Naslednje jutro se je častiti Nandaka oblekel ... (ponovi dobesedno §§4-14 zgoraj, vse do) ... Potem so se nune poklonile Blaženemu in odšle tako, da je bil ta na njihovi desni strani.

27. Kmalu potem, ko so odšle, je Blaženi nagovoril menihe: “Menihi, prav tako kot na dan *Uposathe,* petnajstega, ljudje niso v dvomu ali zmedeni, če je luna nepolna ali polna, ker je tedaj luna očitno polna, tako so tudi te nune zadovoljene z Nandakovim učenjem Dhamme in njihov namen je bil izpolnjen. Menihi, celo najmanj napredna od teh petsto nun je stopajoča v tok, nič več predmet pogube, zavezana [osvoboditvi], usmerjena v prebujenje.”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 147) Cūḷarāhulovāda Sutta – Kratek nasvet Rāhuli

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka.

2. Ko je bil Blaženi v samoti, se je v njegovem umu pojavila misel: “Stanja, ki dozorijo v osvoboditev, so dozorela v Rāhuli. Kaj če ga vodim naprej, do uničenja vplivov.”

Ko je bilo jutro, se je Blaženi oblekel, vzel svojo posodo in zunanje oblačilo in odšel v Sāvatthī po miloščinsko hrano. Ko je odšel po hrano v Sāvatthī in se vrnil, po svojem kosilu, je takole nagovoril častitega Rāhulo:

“Vzemi s seboj svojo podlogo za sedenje, Rāhula. Pojdiva do Gozdička slepih, da prebijeva dan.”

“Da, častiti gospod,” je odgovoril častiti Rāhula in vzel s seboj podlogo za sedenje ter sledil Blaženemu.

Ob tej priliki je več tisoč božanstev sledilo Blaženemu in si mislilo: “Danes bo Blaženi vodil častitega Rāhulo do uničenja vplivov.” Blaženi je odšel do Gozdička slepih in sedel ob vznožje nekega drevesa na sedež, ki si ga je pripravil. Častiti Rāhula je izkazal spoštovanje Blaženemu in sedel na stran. Potem je Blaženi rekel častitemu Rāhuli:

3. “Rāhula, kaj misliš? Je oko stalno ali nestalno?” - “Nestalno, častiti gospod.” - “Je to, kar je nestalno, neprijetnost ali prijetnost?” - “Neprijetnost, častiti gospod.” - “Je za to, kar je nestalno, neprijetnost in predmet sprememb primerno, da se jemlje kot: ‘To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo’?” - “Ne, častiti gospod.”

“Rāhula, kaj misliš? So objekti ... Je očesna zavest ... Je očesni dotik ... Je katerikoli občutek, katerakoli zaznava, so katerekoli tvorbe, katerakoli zavest, ki se pojavi z očesnim dotikom kot pogojem, stalno ali nestalno?” - “Nestalno, častiti gospod.” - “Je to, kar je nestalno, neprijetnost ali prijetnost?” - “Neprijetnost, častiti gospod.” - “Je to, kar je nestalno, neprijetnost in predmet sprememb primerno, da se jemlje kot: ‘To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo‘?” - “Ne, častiti gospod.”

4-8. “Rāhula, kaj misliš? Je uho stalno ali nestalno? ... Je nos stalen ali nestalen? ... Je jezik stalen ali nestalen? ... Je telo stalno ali nestalno? ... So pojavi ... Je umska zavest ... Je umski dotik ... Je karkoli, kar je vključeno v občutek, zaznavanje, tvorbe, zavest, kar se pojavi z umskim dotikom kot pogojem, stalno ali nestalno?” - “Nestalno, častiti gospod.” - “Je to, kar je nestalno, neprijetnost ali prijetnost?” - “Neprijetnost, častiti gospod.” - “Je to, kar je nestalno, neprijetnost in predmet sprememb primerno, da se jemlje kot: ‘To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo’?” - “Ne, častiti gospod.”

9. “Z ozirom na to, Rāhula, dobro poučeni plemeniti učenec, ni očaran z očesom, ni očaran z objekti, ni očaran z očesno zavestjo, ni očaran z očesnim dotikom in ni očaran s katerimkoli občutkom, katerokoli zaznavo, katerokoli tvorbo, katerokoli zavestjo, ki se pojavi z očesnim dotikom kot pogojem.

On ni očaran z ušesom ... On ni očaran z nosom ... On ni očaran z jezikom ... On ni očaran s telesom ... On ni očaran z umom, ni očaran s tvorbami uma, ni očaran z umsko zavestjo, ni očaran z umskim dotikom in ni očaran s katerimkoli občutkom, zaznavo, tvorbami in zavestjo, ki se pojavi z umskim dotikom kot pogojem.

10. Ko ni očaran, postane brezstrasten. Ko ni očaran je osvobojen. Ko je osvobojen, pride vednost: ‘Osvobojeno je.’ On razume: ‘Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno narediti je bilo narejeno, ni več prihajanja v nobeno stanje bitnosti.’”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Rāhula je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega. Ko je bil podan ta nasvet, je bilo brez navezanosti Rāhulovo srce osvobojeno vplivov. In v teh mnogo tisočih božanstvih se je pojavilo neomadeževano, brezhibno videnje Dhamme: “Vse, kar je predmet nastajanja, je predmet prenehanja.”

(MN 148) Chachakka Sutta – Šest skupin šestih

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem. Razodel bom sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno, to je, šest skupin šestih. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(POVZETEK)

3. "Šest notranjih področij je treba razumeti. Šest zunanjih področij je treba razumeti. Šest vrst zavesti je treba razumeti. Šest vrst dotikov je treba razumeti. Šest vrst občutkov je treba razumeti. Šest vrst želja je treba razumeti.

(ŠEST SKUPIN)

4. (1) '**Šest notranjih področij** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja očesno področje, ušesno področje, nosno področje, jezično področje, telesno področje in umsko področje. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest notranjih področij je treba razumeti.' To je prva skupina od šestih.

5. (2) '**Šest zunanjih področij** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Obstaja področje objektov, področje zvokov, področje vonjev, področje okusov, področje tipnega, področje pojavov. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest zunanjih področij je treba razumeti.' To je druga skupina od šestih.

6. (3) '**Šest vrst zavesti** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Odvisno od očesa in objekta nastane očesna zavest; odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesna zavest; odvisno od nosu in vonjev nastane nosna zavest; odvisno od jezika in okusov nastane jezična zavest; odvisno od telesa in otipa nastane telesna zavest; odvisno od uma in pojavov nastane umska zavest. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest vrst zavesti je treba razumeti.' To je tretja skupina od šestih.

7. (4) '**Šest vrst dotikov** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Odvisno od očesa in objekta nastane očesna zavest; srečanje teh treh je dotik. Odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesna zavest; srečanje teh treh je dotik. Odvisno od nosu in vonjev nastane nosna zavest; srečanje teh treh je dotik. Odvisno od jezika in okusov nastane jezična zavest; srečanje teh treh je dotik. Odvisno od telesa in otipa nastane telesna zavest; srečanje teh treh je dotik. Odvisno od uma in pojavov nastane umska zavest; srečanje teh treh je dotik. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest vrst dotikov je treba razumeti.' To je četrta skupina od šestih.

8. (5) '**Šest vrst občutkov** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Odvisno od oči in objekta nastane očesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Odvisno od nosu in vonjev nastane nosna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Odvisno od jezika in okusov nastane jezična zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Odvisno od telesa in otipa nastane telesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Odvisno od uma in pojavov nastane umska

zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest vrst občutka je treba razumeti.' To je peta skupina od šestih.

9. (6) '**Šest vrst želja** je treba razumeti.' Tako je bilo rečeno. In glede na kaj je bilo to rečeno? Odvisno od oči in objekta nastane očesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek; z občutkom kot pogojem je tu želja. Odvisno od nosu in vonjev nastane nosna zavest ... z občutkom kot pogojem je tu želja. Odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesna zavest ... z občutkom kot pogojem je tu želja. Odvisno od jezika in okusov nastane jezična zavest ... z občutkom kot pogojem je tu želja. Odvisno od telesa in otipa nastane telesna zavest ... z občutkom kot pogojem je tu želja. Odvisno od uma in pojavov nastane umska zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem je tu občutek; z občutkom kot pogojem je tu želja. Tako je bilo z ozirom na to rečeno: 'Šest vrst želja je treba razumeti.' To je šesta skupina od šestih.

(DEMONSTRACIJA NESEBSTVA)

10. (1) Če kdo reče, '**Oko je sebstvo**,' to ni obranljivo. Nastanek in propad očesa sta zaznana, in ker sta njegova nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Oko je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Objekt je sebstvo ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Objekt je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo, objekt ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Očesna zavest je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Očesna zavest je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo, objekt ni sebstvo, očesna zavest ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Očesni dotik je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Očesni dotik je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo, objekt ni sebstvo, očesna zavest ni sebstvo, očesni dotik ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Občutek je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Občutek je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo, tvorbe niso sebstvo, očesna zavest ni sebstvo, očesni dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako oko ni sebstvo, tvorbe niso sebstvo, očesna zavest ni sebstvo, očesni dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

11. (2) Če kdo reče, '**Uho je sebstvo**,' to ni obranljivo. Nastanek in propad ušesa sta zaznana, in ker sta nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Uho je sebstvo.' Tako, uho ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Zvoki so sebstvo,' ... 'Ušesna zavest je sebstvo,' ... 'Ušesni dotik je sebstvo,' ... Občutek je sebstvo,' ... 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako uho ni sebstvo, zvoki niso sebstvo, ušesna zavest ni sebstvo, ušesni dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

12. (3) Če kdo reče, 'Nos je sebstvo,' to ni obranljivo. Nastanek in propad nosu sta zaznana, in ker sta njegova nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Nos je sebstvo.' Tako, nos ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Vonji so sebstvo,' ... 'Nosna zavest je sebstvo,' ... 'Nosni dotik je sebstvo,' ... 'Občutek je sebstvo,' ... 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako nos ni sebstvo, vonji niso sebstvo, nosna zavest ni sebstvo, nosni dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

13. (4) Če kdo reče, '**Jezik je sebstvo**,' to ni obranljivo. Nastanek in propad jezika sta zaznana, in ker sta njegova nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Jezik je sebstvo.' Tako, jezik ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Okusi so sebstvo,' ... 'Jezična zavest je sebstvo,' ... 'Jezični dotik je sebstvo,' ... 'Občutek je sebstvo,' ... 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako jezik ni sebstvo, okusi niso sebstvo, jezična zavest ni sebstvo, jezični dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

14. (5) Če kdo reče, '**Telo je sebstvo**,' to ni obranljivo. Nastanek in propad telesa sta zaznana, in ker sta njegova nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Telo je sebstvo.' Tako, telo ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Otip je sebstvo,' ... 'Telesna zavest je sebstvo,' ... 'Telesni dotik je sebstvo,' ... 'Občutek je sebstvo,' ... 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako telo ni sebstvo, otip ni sebstvo, telesna zavest ni sebstvo, telesni dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

15. (6) Če kdo reče, '**Um je sebstvo**,' to ni obranljivo. Nastanek in propad uma sta zaznana, in ker sta njegova nastanek in propad zaznana, bi sledilo: 'Moje sebstvo nastane in propade.' Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Um je sebstvo.' Tako, um ni sebstvo.

Če kdo reče, 'Pojavi so sebstvo,' ... 'Umska zavest je sebstvo,' ... 'Umski dotik je sebstvo,' ... 'Občutek je sebstvo,' ... 'Želja je sebstvo' ... Zaradi tega ni obranljivo za nikogar, ko reče, 'Želja je sebstvo.' Tako, um ni sebstvo, umski predmeti niso sebstvo, umska zavest ni sebstvo, umski dotik ni sebstvo, občutek ni sebstvo, želja ni sebstvo.

(NASTAJANJE IDENTITETE)

16. Sedaj, menihi, to je pot, ki vodi do nastajanja identitete. (1) Človek jemlje oko tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' Človek jemlje objekt tako ... Človek jemlje očesno zavest tako ... Človek jemlje očesni dotik tako ... Človek jemlje občutek tako ... Človek jemlje željo tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.'

17-21. (2-6) Človek jemlje uho tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' ... Človek jemlje nos tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' ... Človek jemlje jezik tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' ... Človek jemlje telo tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' ... Človek jemlje um tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.' Človek jemlje pojave tako ... Človek jemlje umsko zavest tako ... Človek jemlje umski dotik tako ... Človek jemlje občutek tako ... Človek jemlje željo tako: 'To je moje, to sem jaz, to je moje sebstvo.'

(PRENEHANJE IDENTITETE)

22. Sedaj, menihi, to je pot, ki vodi do prenehanja identitete. (1) Človek jemlje oko tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Človek jemlje objekt tako ... Človek jemlje očesno zavest tako ... Človek jemlje očesni dotik tako ... Človek jemlje občutek tako ... Človek jemlje željo tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.'

23-27. (2-6) Človek jemlje uho tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' ... Človek jemlje nos tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' ... Človek jemlje jezik tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' ... Človek jemlje telo tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' ... Človek jemlje um tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.' Človek jemlje pojave tako ... Človek jemlje umsko zavest tako ... Človek jemlje

umski dotik tako ... Človek jemlje občutek tako ... Človek jemlje željo tako: 'To ni moje, to nisem jaz, to ni moje sebstvo.'

(OSNOVNE NAGNJENOSTI)

28. (1) Menihi, odvisno od očesa in objekta, se pojavi očesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem nastane [občutek], ki se čuti kot prijetnost ali neprijetnost ali niti neprijetnost niti prijetnost. Ko se človeka dotakne prijeten občutek, če mu ugaja, ga pozdravi in se ga drži, potem v njem leži osnovna nagnjenost do poželenja. Ko se človeka dotakne neprijeten občutek, če ga skrbi, se žalosti in objokuje, se tolče po prsih in postane zmeden, potem v njem leži osnovna nagnjenost do odpora. Ko se človeka dotakne niti neprijeten niti prijeten občutek, če ne razume kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod z ozirom na ta občutek, potem v njem leži osnovna nagnjenost do nevednosti. Menihi, da bo ta človek tukaj in sedaj napravil konec neprijetnosti brez opuščanja osnovnih nagnjenosti do poželenja za prijetnim občutkom, brez odpravljanja osnovnih nagnjenosti do odpora proti neprijetnemu občutku, brez iztrebljanja osnovnih nagnjenosti do nevednosti glede niti neprijetnega niti prijetnega občutka, brez opuščanje nevednosti in nastajanja prave vednosti - to ni mogoče.

29-33. (2-6) Menihi, odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesno zavest ... Odvisno od uma in pojavov nastane umska zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem nastane [občutek], ki se čuti kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten ... Menihi, da bo ta človek tukaj in sedaj napravil konec neprijetnosti brez opuščanje osnovnih nagnjenosti do poželenja po prijetnem občutku ... brez opuščanje nevednosti in nastajanja prave vednosti - to ni mogoče.

(OPUSTITEV OSNOVNIH NAGNJENOSTI)

34. (1) Menihi, odvisno od očesa in objekta nastane očesna zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem nastane [občutek], ki se čuti kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten. Ko se človeka dotakne prijeten občutek, če mu ne ugaja, ga ne pozdravi in se ga ne drži, potem osnovna nagnjenost do poželenja ne leži v njem. Ko se človeka dotakne neprijeten občutek, če ga ne skrbi, se ne žalosti in ne objokuje, se ne tolče po prsih in ne postane zmeden, potem osnovna nagnjenost do odpora ne leži v njem. Ko se človeka dotakne niti neprijeten niti prijeten občutek, če razume kot dejansko so izvor, izginotje, potešitev, nevarnost in izhod z ozirom na ta občutek, potem osnovna nagnjenost do nevednosti ne leži v njem. Menihi, da bo ta človek tukaj in sedaj napravil konec neprijetnosti z opuščanjem osnovne nagnjenosti do poželenja po prijetnem občutku, z odpravljanjem osnovne nagnjenosti do odpora proti neprijetnemu občutku, z iztrebljanjem osnovne nagnjenosti do nevednosti glede niti neprijetnega niti prijetnega občutka, z opuščanjem nevednosti in nastajanjem prave vednosti - to je mogoče.

35-39. (2-6) Menihi, odvisno od ušesa in zvokov nastane ušesna zavest ... Odvisno od uma in pojavov nastane umska zavest; srečanje teh treh je dotik; z dotikom kot pogojem nastane [občutek], ki se čuti kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten ... Menihi, da bo tukaj in sedaj napravil konec neprijetnosti z opuščanjem osnovnih nagnjenosti do poželenja po prijetnem občutku ... z opuščanjem nevednosti in nastajanju prave vednosti - to je mogoče.

(OSVOBODITEV)

40. Ko to uvidi, menihi, dobro poučen plemeniti učenec ni očaran z očesom, ni očaran z objektom, ni očaran z očesno zavestjo, ni očaran z očesnim dotikom, ni očaran z občutkom, ni očaran z željami.

On ni očaran z ušesom ... On ni očaran z nosom ... On ni očaran z jezikom ... On ni očaran z otipom... On ni očaran z umom, ni očaran s pojavi, ni očaran z umsko zavestjo, ni očaran z umskim dotikom, ni očaran z občutkom, ni očaran z željami.

41. Ko ni očaran, postane brezstrasten. Skozi brezstrastnost je [njegovo srce] osvobojeno. Ko je osvobojeno, pride vednost: 'Osvobojeno je.' On razume: 'Rojstvo je uničeno, sveto življenje je bilo živeto, kar je bilo potrebno je bilo narejeno, nič več ni prihoda nazaj v katerokoli stanje.'"

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega. Ko je bilo to učenje povedano, je bilo brez predpostavk v umu osvobojenih vplivov šestdeset menihov.

(MN 149) Mahāsaḷāyatanika Sutta – Veliko šesterno področje

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Sāvatthīju, v Džetovem gozdičku Anāthapiṇḍikovega parka. Tam je nagovoril menihe: "Menihi."—"Častiti gospod," so odgovorili. Blaženi je rekel:

2. "Menihi, učil vas bom učenje o velikem šesternem področju. Poslušajte in skrbno pazite, kaj bom povedal." - "Da, častiti gospod," so odgovorili menihi. Blaženi je rekel:

(KO ČUTI NISO PRAVILNO RAZUMLJENI)

3. "Menihi, ko ne prepoznaš in ne vidiš očesa kot dejansko je, ko ne prepoznaš in ne vidiš objekta kot dejansko je, ko ne prepoznaš in ne vidiš očesne zavesti kot dejansko je, ko ne prepoznaš in ne vidiš očesnega dotika kot dejansko je, ko ne prepoznaš in ne vidiš kot dejansko je [občutek] občuten kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten, ki nastane z očesnim dotikom kot pogojem, potem si razvnet s poželenjem po očesu, po objektu, po očesni zavesti, po očesnem dotiku, po [občutku] ki se čuti kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten, ki nastane z očesnim dotikom kot pogojem.

Ko bivaš razvnet s poželenjem, oviran, zaslepljen, premišljajoč o zadovoljitvi, je pet agregatov s predpostavkami tvorjeno za prihodnost. In želja – ki prinese obnovitev bitnosti, pospremljeno z radostjo in poželenjem in radostjo v tem in onem – naraste. Telesne in umske težave se povečajo, telesne in umske muke se povečajo, telesna in umska vročica se poveča in izkušaš telesno in umsko neprijetnost.

4-8. Ko ne prepoznaš in ne vidiš ušesa kot dejansko je ... Ko ne prepoznaš in ne vidiš nosu kot dejansko je ... Ko ne prepoznaš in ne vidiš jezika kot dejansko je ... Ko ne prepoznaš in ne vidiš telesa kot dejansko je ... Ko ne prepoznaš in ne vidiš uma kot dejansko je ... izkušaš telesno in umsko neprijetnost.

(KO SO ČUTI PRAVILNO RAZUMLJENI)

9. Menihi, ko prepoznaš in vidiš oko kot dejansko je, ko prepoznaš in vidiš objekt kot dejansko je, ko prepoznaš in vidiš očesno zavest kot dejansko je, ko prepoznaš in vidiš očesni dotik kot dejansko je, ko prepoznaš in vidiš kot dejansko je [občutek] občuten kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten, ki nastane z očesnim dotikom kot pogojem, potem nisi razvnet s poželenjem po očesu, po objektu, po očesni zavesti, po očesnem dotiku, po [občutku] ki se čuti kot prijeten ali neprijeten ali niti neprijeten niti prijeten, ki nastane z očesnim dotikom kot pogojem.

Ko bivaš nerazvnet s poželenjem, neoviran, nezaslepljen, premišljajoč o nevarnosti, potem se pet agregatov s predpostavkami zmanjša v prihodnosti. In želja, ki prinese obnovitev bitnosti, pospremljeno z radostjo in poželenjem in radostjo v tem in onem, je opuščena. Telesne in umske težave so opuščene, telesne in umske muke so opuščene, telesna in umska vročica je opuščena in izkušaš telesno in umsko prijetnost.

(PLEMENITA OSEMČLENA POT)

10. Pogled posameznika kot je ta, je pravilni pogled. Njegova misel je pravilna misel, njegov napor je pravilen napor, njegova pozornost je pravilna pozornost, njegova zbranost je pravilna zbranost. Ampak njegovo telesno dejanje, njegovo govorno dejanje in njegov način življenja je bilo dobro prečiščeno že prej. Tako Plemenita osemčlena pot pride v njem do

izpolnitve z razvojem. Ko razvije Plemenito osemčleno pot, štiri področja pozornosti v njem prav tako pridejo do izpolnitve z razvojem; štiri pravilne vrste prizadevanja v njem prav tako pridejo do izpolnitve z razvojem; štiri področja duhovne moči v njem prav tako pridejo do izpolnitve z razvojem; pet sposobnosti v njem prav tako pride do izpolnitve z razvojem; pet moči v njem prav tako pride do izpolnitve z razvojem; sedem dejavnikov prebujenja v njem prav tako pride do izpolnitve z razvojem.

(DIREKTNA VEDNOST)

Ti dve stvari – mirnost in vpogled – se pojavita v njem enakomerno skupaj. Z direktno vednostjo popolno razume te stvari, ki naj bodo popolno razumljene z direktno vednostjo. Z direktno vednostjo opusti stvari, ki naj bodo opuščene z direktno vednostjo. Z direktno vednostjo razvije stvari, ki naj bodo razvite z direktno vednostjo. Z direktno vednostjo uresniči stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

11. In katere stvari naj bodo popolnoma **razumljene** z direktno vednostjo? Odgovor na to je: pet agregatov s predpostavko, to je, agregat snovi s predpostavko, agregat občutka s predpostavko, agregat zaznave s predpostavko, agregat tvorb s predpostavko, agregat zavesti s predpostavko. To so stvari, ki naj bodo popolnoma razumljene z direktno vednostjo.

In katere stvari naj bodo **opuščene** z direktno vednostjo? Nevednost in želja po bitnosti. To so stvari, ki naj bodo opuščene z direktno vednostjo.

In katere stvari naj bodo **razvite** z direktno vednostjo? Mirnost in vpogled. To so stvari, ki naj bodo razvite z direktno vednostjo.

In katere stvari naj bodo **uresničene** z direktno vednostjo? Prava vednost in osvoboditev. To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

12-14. Ko prepoznaš in vidiš uho kot dejansko je ... To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

15-17. Ko prepoznaš in vidiš nos kot dejansko je ... To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

18-20. Ko prepoznaš in vidiš jezik kot dejansko je ... To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

21-23. Ko prepoznaš in vidiš telo kot dejansko je ... To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo.

24-26. Ko prepoznaš in vidiš um kot dejansko je ... To so stvari, ki naj bodo uresničene z direktno vednostjo."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Menihi so bili zadovoljni in veseli besed Blaženega.

(MN 150) Nagaravindeyya Sutta - Nagaravindancem

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi potoval po deželi Kosala s številno skupino menihov in sčasoma prispel v kosalansko vas po imenu Nagaravinda.

2. Brahmanski gospodarji iz Nagaravinde so slišali: "Asket Gotama, sakyanski sin, ki je šel naprej iz naroda Sakya, je potoval po deželi Kosala s številno skupino menihov in prispel v Nagaravindo. O gospodu Gotami kroži dober glas: 'Ta Blaženi je popoln, popolno prebujen, popoln v pravi vednosti in vrlinah, vzvišen, poznavalec svetov, neprimerljiv vodja posameznikov, ki jih je potrebno ukrotiti, učitelj božanstev in ljudi, prebujen, blažen. On razodeva ta svet z njegovimi božanstvi, njegovimi Mārami in njegovimi Brahmāmi, to generacijo z njenimi asketi in brahmani, njenimi princi in ljudmi, kar je sam uresničil z direktno vednostjo. Uči Dhammo, ki je dobra v začetku, dobra v sredini in dobra na koncu, s pravilnim pomenom in izražanjem in razodeva sveto življenje, ki je popolnoma dovršeno in prečiščeno.' Dobro je videti takšne arahante."

3. In brahmanski gospodarji iz Nagaravinde so odšli do Blaženega. Nekateri so se poklonili Blaženemu in sedli ob stran. Nekateri so izmenjali z njim pozdrave in ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, so sedli ob stran. Nekateri so iztegnili svoje roke v spoštljiv pozdrav proti njemu in sedli ob stran. Nekateri so v prisotnosti Blaženega izgovorili svoje ime in ime naroda in sedli ob stran. Nekateri so ostali tiho in sedli ob stran. Ko so sedeli, jim je Blaženi rekel:

(NEČISTI)

4. "Gospodarji, če vas popotniki drugih sekt vprašajo: 'Gospodarji, kakšno vrsto asketov in brahmanov naj ne bi častili, spoštovali, cenili in občudovali?' bi jim morali odgovoriti: 'Ti asketi in brahmani, ki se niso očistili poželenja, sovraštva in zablode glede objekta spoznanega z očmi, katerih srce ni notranje mirno in ki se obnašajo sedaj krepostno, sedaj nekrepostno s telesom, v govoru in umu – takšne askete in brahmane se naj ne časti, spoštuje, ceni in občuduje. Zakaj je tako?

Ker se mi sami nismo očistili poželenja, sovraštva in zablode glede objekta spoznanega z očmi, naše srce ni notranje mirno in se obnašamo sedaj krepostno, sedaj nekrepostno s telesom, v govoru in umu. Ker ne vidimo nobenega bolj krepostnega obnašanja pri teh dobrih asketih in brahmanih, se naj jih ne časti, spoštuje, ceni in občuduje.

'Ti asketi in brahmani, ki se niso očistili poželenja, sovraštva in zablode glede zvokov spoznanih z ušesi ... glede vonjev spoznanih z nosom ... glede okusov spoznanih z jezikom ... glede otipljivosti spoznanih s telesom ... glede pojavov spoznanih z umom, katerih srce ni notranje mirno, in ki se obnašajo sedaj krepostno, sedaj nekrepostno s telesom, v govoru in umu ... se naj jih ne časti ... Ker ne vidimo nobenega bolj krepostnega obnašanja pri teh dobrih asketih in brahmanih, se naj jih ne časti, spoštuje, ceni in občuduje.' Tako vprašani, gospodarji, bi morali odgovoriti tem popotnikom drugih sekt.

(OČIŠČENI)

5. Gospodarji, če bi vas popotniki drugih sekt vprašali: 'Gospodarji, kakšno vrsto asketov in brahmanov naj bi častili, spoštovali, cenili in občudovali?' bi jim morali odgovoriti: 'Ti asketi in brahmani, ki so očiščeni poželenja, sovraštva in zablode glede objekta spoznanega z očmi, katerih srce je notranje mirno in ki se obnašajo krepostno s telesom, v govoru in umu - takšne askete in brahmane se naj časti, spoštuje, ceni in občuduje. Zakaj je tako? Ker mi sami nismo očiščeni poželenja, sovraštva in zablode glede objekta spoznanega z očmi, naše

srce notranje ni mirno in se obnašamo sedaj krepostno, sedaj nekrepostno s telesom, v govoru in umu. Ker vidimo bolj krepostno obnašanje pri teh dobrih asketih in brahmanih, se naj jih časti, spoštuje, ceni in občuduje.

'Ti asketi in brahmani, ki so očiščeni poželenja, sovraštva in zablode glede zvokov spoznanih z ušesi ... glede vonjev spoznanih z nosom ... glede okusov spoznanih z jezikom ... glede otipljivosti spoznanih s telesom ... glede pojavov spoznanih z umom, katerih srce je notranje mirno in ki se obnašajo krepostno s telesom, v govoru in umu... se naj časti ... Ker vidimo bolj krepostno obnašanje pri teh dobrih asketih in brahmanih, se naj jih časti, spoštuje, ceni in občuduje.' Tako vprašani, gospodarji, bi morali odgovoriti tem popotnikom drugih sekt.

6. Gospodarji, če bi vas popotniki drugih sekt vprašali: 'TKateri so vaši razlogi in kateri so vaši dokazi glede teh častitih, o katerih pravite: "Gotovo so ti častiti očiščeni poželenja ali prakticirajo, da bi odstranili poželenje. Oni so ali očiščeni sovraštva ali prakticirajo, da bi odstranili sovraštvo. Oni so ali očiščeni zablode ali prakticirajo, da bi odstranili zablodo"?' – ko ste tako vprašani, bi morali odgovoriti tem popotnikom drugih sekt: 'To je zato, ker so ti častiti odšli bivati v odročno pragozdno goščavo. Tam ni takšnih objektov spoznanih z očmi, ki bi jih lahko gledali in v njih uživali. Tam ni takšnih zvokov spoznanih z ušesi, ki bi jih lahko poslušali in v njih uživali. Tam ni takšnih vonjev spoznanih z nosom, ki bi jih lahko vohali in v njih uživali. Tam ni takšnih okusov spoznanih z jezikom, ki bi jih lahko okušali in v njih uživali. Tam ni takšnih otipljivosti spoznanih s telesom, ki bi se jih lahko dotikali in v njih uživali. To so naši razlogi, prijatelji, to so naši dokazi, glede katerih pravimo o teh častitih: "Gotovo so ti častiti ali očiščeni poželenja, sovraštva in zablode ali prakticirajo, da bi to odstranili.'" Tako vprašani, gospodarji, bi morali odgovoriti tem popotnikom drugih sekt."

7. Ko je bilo to rečeno, so brahmanski gospodarji iz Nagaravinde rekli Blaženemu: "Veličastno, gospod Gotama! Veličastno, gospod Gotama! Gospod Gotama je napravil Dhammo jasno v mnogih pogledih, tako kot bi obrnil pokonci to, kar je bilo prevrnjeno, razkril to, kar je bilo skrito, pokazal pot temu, ki se je izgubil ali držal luč v temi, da je tisti z dobrim vidom lahko videl oblike. Sedaj grem po zatočišče h gospodu Gotami, h Dhammi in k meniški Sanghi. Od danes naprej naj nas gospod Gotama sprejme kot laične privržence, ki so šli k njemu po zatočišče do konca življenja."

(MN 151) Piṇḍapātapārisuddhi Sutta - Prečiščenje miloščine

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel v Bambusovem gaju pri Rādžagahu, kjer so krmili veverice. Ko je bil večer, je častiti Sāriputta prišel iz samote in odšel do Blaženega. Ko se mu je poklonil, je sedel ob stran. Blaženi mu je rekel:

2. "Sāriputta, tvoje sposobnosti so čiste. Barva tvoje kože je čista in svetla. V kakšnem stanju sedaj pogosto bivaš, Sāriputta?"

"Sedaj, častiti gospod, pogosto **bivam v praznosti**."

"Dobro, dobro, Sāriputta! Resnično, ti pogosto bivaš v stanju Velikega moža. Ker to je stanje Velikega moža, namreč, praznost.

3. Sāriputta, če bi menih želel: 'Naj pogosto bivam v praznosti,' bi moral upoštevati tako: 'Na poti, po kateri sem šel v vas po miloščino ali na kraju, kjer sem hodil po miloščino ali na poti po kateri sem se vrnil iz zbiranja miloščine, je bila v mojem srcu kakršnakoli želja, poželenje, jeza, zabloda ali odpor glede objektov, spoznanih z očmi?' Če, ko tako preiskuje, ugotovi: 'Na poti, po kateri sem šel v vas po miloščino ali na kraju, kjer sem hodil po miloščino ali na poti, po kateri sem se vrnil iz zbiranja miloščine, je bila želja, poželenje, jeza, zabloda ali odpor v mojem srcu glede objektov, spoznanih z očmi,' potem mora napraviti napor, da opusti ta zla slaba stanja. Toda, če ugotovi: 'Na poti, po kateri sem odšel v vas po miloščino in na kraju, kjer sem hodil po miloščino in na poti, po kateri sem se vrnil iz zbiranja miloščine, ni bilo želje, poželenja, sovraštva, zablode ali odpora v mojem srcu glede objektov, spoznanih z očmi,' potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

4-8. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: 'Na poti, po kateri sem šel v vas po miloščino ali na kraju, kjer sem hodil po miloščino ali na poti, po kateri sem se vrnil iz zbiranja miloščine, je bila kakšna želja, poželenje, jeza, zabloda ali odpor v mojem srcu, glede zvokov spoznanih z ušesi? ... glede vonjev spoznanih z nosom? ... glede okusov spoznanih z jezikom? ... glede otipljivosti spoznanih s telesom? ... glede pojavov spoznanih z umom?' Če, ko tako preiskuje, ugotovi: 'Na poti, po kateri sem šel v vas po miloščino ... je bila želja, poželenje, jeza, zabloda ali odpor v mojem srcu, glede pojavov spoznanih z umom,' potem mora napraviti napor, da opusti ta zla slaba stanja. Toda, če ugotovi: 'Na poti, po kateri sem šel v vas po miloščino ni bilo želje, poželenja, sovraštva, zablode ali odpora v mojem srcu glede umskih predmetov spoznanih z umom,' potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

9. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: 'Ali je **pet vezi čutnih užitkov** opuščenih v meni?' Če, ko tako preiskuje, ugotovi: 'Pet vezi čutnih užitkov v meni ni opuščenih,' potem naj napravi napor, da opusti teh pet vezi čutnih užitkov. Toda, če ugotovi: 'Pet vezi čutnih užitkov je v meni opuščenih,' potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

10. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: 'Ali je **pet ovir** opuščenih v meni?' Če, ko tako preiskuje, ugotovi: 'Pet ovir v meni ni opuščenih,' potem naj napravi napor, da opusti teh pet ovir. Toda, če ugotovi: 'Pet ovir je v meni opuščenih,' potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

11. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: ‘Ali sem **pet agregatov s predpostavko** popolnoma razumel?’ Če, ko tako ko preiskuje, ugotovi: ‘Pet agregatov s predpostavko v meni nisem popolnoma razumel,’ potem naj napravi napor, da popolnoma razume teh pet agregatov s predpostavko. Toda, če ugotovi: ‘Pet agregatov s predpostavko sem popolnoma razumel,’ potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

12. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: ‘Ali so **štiri področja pozornosti** razvita v meni?’ Če, ko tako preiskuje, ugotovi: ‘Štiri področja pozornosti niso razvita v meni,’ potem naj napravi napor, da razvije ta štiri področja pozornosti. Toda, če ugotovi: ‘Štiri področja pozornosti so razvita v meni,’ potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

13-19. Sāriputta, menih naj premišljuje tako:
‘Ali so **štiri vrste pravilnega prizadevanja** razvite v meni? ...
Ali so **štiri področja duhovne moči** razvita v meni? ...
Ali je **pet sposobnosti** razvitih v meni? ...
Ali je **pet moči** razvitih v meni? ...
Ali je **sedem dejavnikov prebujenja** razvitih v meni? ...
Ali je **Plemenita osemčlena pot** razvita v meni? ...
Ali sta **mirnost in vpogled** razvita v meni?’ Če, ko tako preiskuje, ugotovi: ‘Mirnost in vpogled nista razvita v meni,’ potem naj napravi napor, da ju razvije. Toda, če ugotovi: ‘Mirnost in vpogled sta razvita v meni,’ potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

20. Sāriputta, menih naj premišljuje tako: ‘Ali sem uresničil **pravo vednost in osvoboditev**?’ Če, ko tako preiskuje, ugotovi: ‘Prave vednosti in osvoboditve nisem uresničil,’ potem naj napravi napor, da uresniči pravo vednost in osvoboditev. Toda, če ugotovi: ‘Pravo vednost in osvoboditev sem uresničil,’ potem lahko biva srečen in zadovoljen, in vadi dan in noč v dobrih stanjih.

21. Sāriputta, katerikoli asketi in brahmani v preteklosti so prečistili svojo miloščino, so vsi to napravili s takšnim ponavljanjem preiskovanja sebe. Katerikoli asketi in brahmani v prihodnosti bodo prečistili svojo miloščino, bodo vsi to napravili s takšnim ponavljanjem preiskovanja sebe. Katerikoli asketi in brahmani v sedanjosti prečiščujejo svojo miloščino, vsi to delajo s takšnim ponavljanjem preiskovanjem sebe. Torej, Sāriputta, vadi tako: ‘Mi bomo prečistili našo miloščino s takšnim ponavljanjem preiskovanja.’”

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Sāriputta je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.

(MN 152) Indriyabhāvanā Sutta – Razvoj sposobnosti

1. Tako sem slišal. Nekoč je Blaženi živel pri Kadžangali, v bambusovem gozdičku.

2. Takrat je brahmanski mladenič Uttara, učenec brahmana Pārāsariya, odšel do Blaženega in izmenjal z njim pozdrave. Ko je bil ta vljuden in prijazen pogovor končan, je sedel ob stran. Blaženi ga je vprašal: "Uttara, ali brahman Pārāsariya uči svoje učence razvijati sposobnosti?"

"Da, gospod Gotama."

"Uttara, kako uči svoje učence razvijati sposobnosti?"

"Tako, gospod Gotama, da človek ne vidi objektov z očmi, človek ne sliši zvokov z ušesi. Tako brahman Pārāsariya uči svoje učence razvijati sposobnosti."

"Če je to tako, Uttara, potem bo slepi človek in gluhi človek imel razvite sposobnosti v skladu s tem kar pravi brahman Pārāsariya. Ker slepi človek ne vidi objektov z očmi in gluhi človek ne sliši zvokov z ušesi."

Ko je bilo to rečeno, je brahmanski mladenič Uttara, Pārāsariyev učenec, obsedel tiho, osupel, s sklonjenimi rameni in povešeno glavo, čemeren in brez odgovora.

3. Ko je to prepoznal, je Blaženi nagovoril častitega Ānando: "Ānanda, brahman Pārāsariya uči svoje učence razvijati sposobnosti na en način, vendar v disciplini Plemenitih je najvišji razvoj sposobnosti drugačen."

"Sedaj je čas, Blaženi, sedaj je čas, Vzvišeni, za Blaženega, da uči najvišji razvoj sposobnosti v disciplini Plemenitih. Ko slišijo to od Blaženega, si bodo menihi zapomnili."

"Potem poslušaj, Ānanda, in skrbno pazi, kaj bom povedal."

"Da, častiti gospod," je odgovoril. Blaženi je rekel:

(NAJVIŠJI RAZVOJ SPOSOBNOSTI)

4. "Ānanda, kakšen je najvišji razvoj sposobnosti v disciplini Plemenitih? Ānanda, ko menih vidi objekt z očmi, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: 'V meni je nastalo to, kar je prijetno, nastalo to, kar je neprijetno, nastalo to, kar je oboje, prijetno in neprijetno. Vendar to je pogojeno, grobo, nastalo je v odvisnosti. To je mirno, to je vzvišeno, to je mirnodušnost.' Prijetnost, ki nastane, neprijetnost, ki nastane in oboje, prijetnost in neprijetnost, ki nastaneta, preneha v njem in vzpostavi se mirnodušnost. Prav tako kot človek z dobrim vidom, ko ima odprte oči, lahko te zapre ali ko ima zaprte oči, lahko te odpre, tako tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno, prav tako lahkotno, in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede objekta, spoznanega z očmi.

5. Ānanda, ko menih sliši zvok z ušesi, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: ... in mirnodušnost je vzpostavljena. Prav tako kot močen človek z lahkoto tleskne s svojimi prsti, tako tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno,

prav tako lahkotno in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede zvokov, spoznanih z ušesi.

6. Ānanda, ko menih voha vonj z nosom, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: ... in mirnodušnost je vzpostavljena. Prav tako kot dežne kaplje na rahlo nagnjenem lokvanjevem listu spolzijo in ne ostanejo tam, tako tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno, prav tako lahkotno in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede vonjev, spoznanih z nosom.

7. Ānanda, ko menih okuša okus z jezikom, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: ... in mirnodušnost je vzpostavljena. Prav tako kot lahko močan človek z lahkoto izpljune pljunek sline, ki jo je nabral na vrhu svojega jezika, tako tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno, prav tako lahkotno in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede okusov, spoznanih z jezikom.

8. Ānanda, ko se menih dotakne otipnega s telesom, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: ... in mirnodušnost je vzpostavljena. Prav tako kot močan človek lahko iztegne svojo skrčeno roko ali skrči svojo stegnjeno roko, tako tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno, prav tako lahkotno in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede otipljivosti, spoznane s telesom.

9. Spet, Ānanda, ko menih spozna pojav z umom, nastane v njem kar je prijetno, nastane v njem kar je neprijetno, nastane v njem kar je oboje, prijetno in neprijetno. On razume tako: ... in mirnodušnost je vzpostavljena. Kot če bi človek spustil dve ali tri kaplje vode, da bi padle na vročo železno ploščo, ki bi se segrevala cel dan, bi padanje kapljic morda bilo počasno, vendar bi kapljice hitro izparele in izginile. Tudi glede čisto vsega, prijetnosti, ki nastane, neprijetnosti, ki nastane in obeh, prijetnosti in neprijetnosti, ki nastaneta, vse to preneha prav tako hitro, prav tako urno, prav tako lahkotno in mirnodušnost je vzpostavljena. To se imenuje disciplina Plemenitih, najvišji razvoj sposobnosti glede idej, spoznanih z umom.

Takšen je najvišji razvoj sposobnosti v disciplini Plemenitih.

(UČENEC V VIŠJI PRAKSI)

10. In kako, Ānanda, je nekdo učenec v višji praksi, ki je stopil na pot? Ānanda, ko menih vidi objekt z očmi ... sliši zvok z ušesi ... voha vonj z nosom ... okusi okus z jezikom ... se dotakne otipnega s telesom ... spozna pojav z umom, nastane v njem kar je prijetno, nastane kar je neprijetno, nastane kar je oboje, prijetno in neprijetno. On se sramuje, je osramočen in se mu gnusi prijetno, ki nastane, neprijetno, ki nastane, in oboje, prijetno in neprijetno, ki nastaneta. Tako je nekdo učenec v višji praksi, ki je stopil na pot.

(PLEMENITI Z RAZVITIMI SPOSOBNOSTMI)

11-16. In kako, Ānanda, je nekdo plemeniti z razvitimi sposobnostmi? Ānanda, ko menih vidi objekt z očmi ... sliši zvok z ušesi ... voha vonj z nosom ... okusi okus z jezikom ... se dotakne otipnega s telesom ... spozna pojav z umom, nastane v njem kar je prijetno, nastane

kar je neprijetno, nastane kar je oboje, prijetno in neprijetno. Če bi si želel: 'Naj bivam z zaznavanjem neodvratnosti v odvratnosti,' on biva zaznavajoč neodvratnost v odvratnosti. Če bi si želel: 'Naj bivam zaznavajoč odvratnost v neodvratnosti,' on biva zaznavajoč odvratnost v neodvratnosti. Če bi si želel: 'Naj bivam zaznavajoč neodvratnost v odvratnosti in neodvratnosti,' on biva zaznavajoč neodvratnost v tem. Če bi si želel: 'Naj bivam zaznavajoč odvratnost v neodvratnosti in odvratnosti,' on biva zaznavajoč odvratnost v tem. Če bi si želel: 'Naj se izogibam obeh, odvratnosti in neodvratnosti, bivam v mirnodušnosti, pozoren in popolnoma premišljen,' on biva v mirnodušnosti do tega, pozoren in popolnoma premišljen. Tako je nekdo plemeniti z razvitimi sposobnostmi.

(ZAKLJUČEK)

17. Tako, Ānanda, najvišjo razvitost sposobnosti v disciplini Plemenitih sem učil. Učenec v višji praksi, ki je stopil na pot je bil poučen od mene, in plemeniti z razvitimi sposobnostmi so bili poučeni od mene.

18. Kar naj bo narejeno za učence iz milosti učitelja, ki išče njihovo blagostanje in ima usmiljenje zanje, to sem naredil zate, Ānanda. Obstajajo vznožja dreves, prazne koče. Meditiraj, Ānanda, ne bodi brezbrižen, ker drugače boš to kasneje obžaloval. To je naše navodilo tebi."

To je bilo tisto, kar je rekel Blaženi. Častiti Ānanda je bil zadovoljen in vesel besed Blaženega.